Purchased for the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
from the
KATHLEEN MADILL BEQUEST

MORAVSKÉ ZEMSKÉ DESKY

Moravské Zemské Desky

1480-1566

II.

KRAJ BRNĚNSKÝ

ZPRACOVAL, ÚVODEM, POZNÁMKAMI A REJSTŘÍKY OPATŘIL

TOMÁŠ KALINA

STÁTNÍ NAKLADATELSTVÍ UČEBNIC V PRAZE 1950

DB
LIBRARY
JUL 1 1967

INVESTIČNÍ BANKA.

POBOČNÝ ZÁVOD V BRNĚ,

VĚNUJE TOTO DÍLO ČESKOSLOVENSKÉ HISTORICKÉ VĚDĚ

K PROSPĚCHU DĚJEPISNÉHO BÁDÁNÍ

Úvod.

Tento svazek zemských desk brněnských zabírá léta 1480—1566 a obsahuje celkem čtrnáct knih, neboli, jak se obvykle říká, kvaternů (t. j. čtverlistů). Ale termín kvatern se v zemských deskách samých nikde nevyskytuje. Současný název pro jednotlivé části desk byl knihy (vždy v množném čísle). V tomto brněnském svazku je toliko třikrát jako nadpis: Knihy druhé pana Ladslava z Bozkovic Anno Domini 1516 *(str. 153),* Knihy druhé pána z Pernštejna 1520 *(str. 167) a* Knihy pana Zacharyáše z Hradce etc. *(str. 383). Ostatní knihy jsou bez nadpisu; doplnil jej vydavatel, a to v jednotném čísle. Název knihy se mimo to čte ve výzdobě vnější strany předního listu obalu knihy XXVII.:* Knihy pana Artleba Černohorského z Bozkovic *a rovněž ve výzdobě obou vnějších stran obalových listů knihy XXV.:* založeny jsú tyto knihy... *Užívalo se ho také v odkazech na jiné knihy desk:* jakož mám ve dskách a knihách páně Vilémových z Pernštajna vloženy dva dvory *(str. 44/102[1]).* Ten list jest ve dsky všel... v knihy páně Vratislavovy z Pernštajna, komorníka práva brněnského *(str. 54/177). Jenom jedenkrát se říká (str. 22/188):* list téhož krále [*Jiřího*] ve dskách páně Pročkových z Kunstátu vepsán jest *(míní se latinské zemské desky olomoucké XI., str. 431/125).*

S nastoupením nového nejvyššího komorníka začala se vésti nová kniha. Bylo proto tolik knih, kolik pánů se vystřídalo v tomto úřadu. V tomto brněnském svazku čtrnáct. Názvy kniha a kvatern se obyčejně ztotožňují. Bylo by to správné, kdyby každá kniha byla také zvláštním svazkem desk. Ale v prvním kvaternu latinských desk brněnských jsou zápisy a vklady pěti nejvyšších komorníků cúdy brněnské, tedy pět knih, a slovo kvatern tu znamená jich svazek. V kvaternu druhém až desátém je po jedné knize a kvatern tu značí tolik jako kniha. V desátém je kniha čtrnáctá. První český kvatern je svazkem jedenáctým, ale knihou podle nejvyššího komorníka patnáctou atd. až,v této části edice, do svazku dvacátého čtvrtého a do knihy dvacáté osmé. Protože se však v celé dosavadní literatuře citují kvaterny = svazky, nikoli knihy, byly se souhlasem profesora dra Františka Hrubého očíslovány knihy, XV.—XVIII., ale aspoň na první stránce každé z nich a také v Obsahu bylo do závorek dáno číslo kvaternu = svazku, XI.—XXIV.

Všechny svazky jsou psány na pergamenu nestejné velikosti a jakosti a jsou vloženy do obalů z jediného kusu pergamenu, složeného v přední a zadní list. Obaly jsou vyzdobeny malbami různé ceny, podle toho, kolik na ně nejvyšší komorník mohl nebo chtěl věnovat. Ze čtrnácti knih má kniha XV. čtyři malby, knihy XVIII., XXVII. a XXVIII. po jedné, ostatní po dvou. Jednotlivá folia nebyla původně očíslována. Stalo se tak teprve v 18. století při evidenci a opisování celých desk, ale toliko na foliích popsaných. Poněvadž se podle nich dosud vždy citovalo, byla tato čísla ponechána i v edici. Teprve nedávno, když byly desky odevzdány zemskému archivu, byly očíslovány také stránky. Některá folia byla popsána jen částečně. V popise knih se jako částečně popsaná zaznamenávají ta, kde je aspoň polovice prázdná. Často je to tím, že se buď končí zápisy jednoho soudního zasedání nebo se začíná zasedání nové. Ale i jinak se místem neskrblilo. S výjimkou knihy XXI. si písaři naznačovali vrytými čarami odshora dolů začátek nebo i konec řádků, někde všude, jinde pouze na některé složce knihy nebo jen na některých listech složky, někdy, a to nejvíce, toliko pro začátek, jindy i pro konec řádků.

Mnohá folia i některé obaly mají vady vzniklé nerovným přistřižením pergamenu. Bývá to na okrajích, zastřižených šikmo nebo do oblouku; rozměry okraje dolního a horního a rovněž výška u hřbetu a na okraji se proto někdy liší. Při jednotlivých knihách se tyto rozdíly nezaznamenávají, udává se jenom šířka dole a výška u hřbetu. Šířka hřbetu, kterou je třeba připočítávati k šířce obou listů obalu, se udává jen u větších knih. Místy jsou listy pokrčeny, zvláště na okrajích protilehlých

[1]) *Druhá číslice udává tu i všude dále číslo zápisu.*

hřbetu nebo i uvnitř protrženy, jinde jsou okraje natrženy nebo roztřepány. V pergamenu samém jsou kazy rozličné podoby, kruhovité nebo vejčité, celkem malých rozměrů, největší v průměru 1.2 cm, jindy jsou to zřejmě dírkovité stopy po sešívání složek nebo po přišívání ke hřbetu. U jednotlivých knih se poznamenávají jenom stránky těchto vad a kazů.

Kniha XV., první v řadě zde otištěných knih, obsahuje vklady z let 1480—1482. Byla vedena za komornictví Viléma z Pernštejna. Skládá se z obalu a z 34 folií textu do něho vložených. Stran 68 (1, 1a—67). Rozměry obalu: přední list 29.5×35.3 cm, zadní 30.4×35.5 cm. Zadní list je o 7 cm širší než přední, ale tato část je přehnuta dovnitř knihy v pliku, takže oba listy obalu jsou na pohled stejně široké. Šířka hřbetu 1.5 cm.

Vnější strana předního listu obalu je na všech čtyřech okrajích orámována zlacenými linkami, podkreslenými tuší, a nad nimi dovnitř je zlacený ornament složený z palmet spojených obloučky. Celé pole uvnitř, podané v mitisové zeleni, je vyplněno pernštejnským znakem v barvě černé a stříbrné, při čemž proráží přirozená barva pergamenu. Na štítu vlevo[1]) skloněném je na stříbrném, tmavě kaleném poli dopředu hledící černá zubří hlava se zelenou houževí v nozdrách a s povyplazeným červeným jazykem. Na pravé polovici štítu spočívá uzavřená kolčí přilbice s nýty, také vlevo skloněná, stříbrná, stínovaná černými šrafami, a na ní jako klenot černá hlava a horní část trupu stojícího zubra, hledícího vlevo. Štít i přilbu objímají nesouměrně dvě větve pokryvadel (fafrnochů) ve tvaru rozvětveného akantového listu, provedeného v černých a stříbrných barvách, jako jsou na štítu. Každá z větví se štěpí na dvě části vzájemně nesouměrné. Vcelku prozrazuje celá malba ruku kresliče nepříliš školeného. Ukazují to zejména formy zubřího těla, velmi sumárně vystižené, ale také tvary akantového listoví, nepříliš jemně podané. Nahoře, na pravé straně zubří hlavy čte se na černém podkladu zlacený nápis v gotické minuskule: Wilem a na druhé straně hlavy z pernſſtaina. Na zeleném poli je rozptýleno třináct zlacených pěticípých hvězdic, šest na pravé, sedm na levé straně. Dole, mezi hrotem štítu a okrajovým ornamentem, bylo při evidenci desk v 18. st. připsáno 1480 a týž letopočet je také nahoře, pod slovem Vilém, slaběji a jinou rukou.

Na vnitřní straně předního listu obalu je v černém poli na bílešedém štítu (šířka nahoře 19.5 cm, výška uprostřed 19 cm) černá zubří hlava, dopředu hledící, se zelenou houževí v nozdrách a s červeným povyplazeným jazykem, odstínovaná bílými šrafami pracovanými štětcem a obdobná hlavě na vnější straně listu. Zubří hlava je tu však štíhlejší a prodlouženější a bílé šrafování je doplněno černým, zřetelnějším než na vnější straně. Totéž a v týchž rozměrech je také na vnitřní straně zadního listu obalu a v měřítku poněkud větším (šířka štítu nahoře 22.2 cm, výška uprostřed 21.5 cm) i na zeleném poli vnější strany tohoto listu. Zubří hlava na něm je zachycena velmi nedokonale jak ve tvaru, tak i v proporcích, barva je značně odřená, takže na mnoha místech prosvítá tón pergamenu i jinak na stříbrné ploše štítu prorážející. Také podání houžve a povyplazeného jazyka je velmi povšechné. Nápis nad štítem je týž jako na vnější straně předního listu obalu a totéž je i okrajové orámování i výzdoba hvězdicemi, kterých je tu osmnáct. Stejně je orámována a sedmi hvězdicemi ozdobena plika.[2])

Rozměry folií se málo liší: 24×34 cm, nebo obojí málo nad to. Jsou složena do dvou složek. V první, dosud sešité, je 14 folií, v druhé, také dodnes sešité, 20. Po některdejším připojení ke hřbetu zůstaly jen stopy na něm, nahoře i dole. Za foliem 2 jsou dvě folia prázdná, za 23 devět. Z číslovaných je prázdné folio 17 a jen částečně jsou popsána folia 1, 9 a 9 v., 17 v., 21. Mimo nerovná přistřižení není v pergamenu vad a kazů. Jednotlivé zápisy nebo vklady nemají nadpisů mimo jeden (str. 5), současný, a druhý (str. 24/209), u královské listiny, pravděpodobně dodatečný.

Kniha XVI. obsahuje vklady z let 1490—1495. Byla vedena za komornictví Vratislava z Pernštejna. Skládá se z obalu a z 45 folií do něho vložených. Stran 90. Rozměry obalu: přední list 34.8×40.3 cm, zadní list 41.7×40.3 cm. Zadní list je o 5.7 cm širší než přední, ale tato část je přehnuta (nerovně) dovnitř knihy v pliku, takže oba listy obalu jsou na pohled stejně široké. Šířka hřbetu 1.7 cm.

[1]) Rozumí se heraldicky, a tak všude dále, pokud se při popisech výzdoby udávají strany.

[2]) Za rady a upozornění na uměleckou cenu výzdoby na obalech desk srdečně děkuji paní Dr Cecilii Jahodové-Hálové.

Vnější strana předního listu obalu je na všech čtyřech okrajích orámována zlacenými linkami, členěnými na vnitřních okrajích zjednodušenou, ale jinak podobnou ozdobou jako v knize XV. Celé pole uvnitř rámu je barvy purpurové a táž zlacená linka, ale s ozdobou na obou okrajích, je dělí na dvě části. Na horní (výška mezi oběma vnitřními okraji 3.7 cm) byl zlacený nápis v gotické minuskule: Wratislaw z Pernsteina, *dnes již silně setřený a v slově Vratislav skoro nečitelný. V pravém horním rohu bylo při evidenci desk v 18. st. tužkou napsáno 12.12 a dále, uprostřed, barvou 1490. Dolní část pole, která zabírá takořka celou plochu této strany obalu, je vyplněna pernštejnským znakem, malovaným černě a zlatě; jen plocha štítu byla kryta barvou stříbrnou. Na štítu vpravo skloněném je černá zubří hlava, hledící dopředu, se zelenou splétanou houžví v nozdrách, odstínovanou zelenými až černými tóny, a s povyplazeným červeným jazykem. Zubrova hlava je zvýrazněna odstíny ve světlestříbrných a černých tónech a oči zvířete, značné výraznosti, mají duhovku červeně zalitou. Šířka štítu nahoře 12.5 cm, dole o něco menší, výška uprostřed 14 cm. Okraje jsou černě stínovány. Na levé polovici horního okraje štítu spočívá uzavřená kolčí přilbice s nýty, zlacená a černě bohatě šrafovaná, a na ní jako klenot černý krk a hlava stojícího zubra s obdobnou houžví, jazykem a očima jako na štítu, jenže hlava hledí vpravo a je silně vykloněna. Z přilbice se rozvíjejí po obou stranách akantové větve pokryvadel, vyplňující téměř celou plochu erbového pole, provedené v barvě zlaté, na některých místech odstupňované tmavšími zlatými tóny a modelované hustým černým mřížkovým šrafováním. Plastičnost tohoto odstínování zvyšují černě kryté a šedě odstínované, na rub převrácené části listů. Celkem lze o této výzdobě říci, že je podána daleko zručněji a v tvarech jemněji provedených než u knihy předešlé.*

Vnitřní strany obou listů obalu nejsou vyzdobeny. Pronikají na ně, více u předního listu, barvy ze stran vnějších. Výzdoba vnější strany zadního listu obalu je obdobná vnější straně listu předního obalu a je zachovalejší. Také je čitelnější zlacený nápis v horní části pole, týž jako na předním listu obalu. Plika je orámována stejně jako vnější strana listu a je vyzdobena akantovými listy jednoduše podanými, v červených barvách, a jen málo prokreslenými a odstínovanými v barvách temnějších. Oba listy obalu jsou velmi ohmatané, ba i roztržené, barva na mnohých místech zcela setřená.

Folia nejsou stejně veliká: 23—27.8×34—35 cm. První, prázdné (str. 1—2), je volný list, který byl dříve nahoře i dole přišit ke hřbetu. Ostatní folia jsou složena do tři složek. V první složce, dosud uprostřed sešité, je 8 folií se stopami sešívání také nahoře i dole. V druhé složce je 20 folií. Mezi folia 9 a 28 jsou vloženy dvě samostatné složky. První, f. 10—23, se stopami sešívání, druhá, f. 24—27, nahoře ještě sešitá, dole se stopami sešívání. V třetí složce je 16 folií. Z nich f. 29 a str. 89—90 jsou obalem tří samostatných složek. V první jsou f. 30—35, se stopami sešívání, v druhé f. 36—41, nahoře ještě sešitá, v třetí f. 42 a str. 87—88, volně vložený dvoulist. Na hřbetě knihy jsou nahoře i dole stopy po přišívání. Číslovaných folií je 42. Úplně prázdná je str. 1 a 2 a na konci knihy str. 86—90. Částečně jsou popsána folia 1 v., 12, 32. Na f. 4 (str. 34, pozn. 1) je uprostřed mezera o výšce 7.5 cm. Vady a kazy pergamenu jsou na předním listu obalu, na f. 4, 32, 34, 36, 37, 39 a na zadním listu obalu. V této knize se již objevují četnější nadpisy nad vklady. Celkem 20, současných, pokud jsou psány týmž inkoustem jako vklad, jinak asi dodatečných. Jsou vesměs u královských listin.

Kniha XVII. obsahuje vklady z let 1496—1506. Byla vedena za prvého komornictví Ladislava z Boskovic. Skládá se z obalu a z 38 folií do něho vložených. Stran 76. Rozměry obalu: přední list 27.8×37.6 cm, zadní list 29.5×37.5 cm. Je tedy širší než přední. Šířka hřbetu 3.8 cm. Vnější strana předního listu obalu je sytě zelená, na okrajích mimo u hřbetu olemovaná zlaceným ornamentem složeným z forem listového tvaru, ovíjejícího se kolem linky zlacené, přerušované stylisovanými květy v barvě zlaté a stříbrné. Ornament je vzdálen od okrajů asi 2 cm a není nijak olemován. Znakové pole je vyplněno obrazem znaku boskovického rodu. Vlevo skloněný štít je purpurově červený a tmavší barvou odstínovaný. Boskovický hřeben na něm je stříbrný, černě konturovaný, v úžlabí hrotů černě stínovaný a na špičkách pozlacený. Na pravé polovici horního okraje štítu spočívá uzavřená kolčí přilbice vlevo hledící, s osmi nýty, zlacená, černě konturovaná i šrafováním bohatě odstínovaná. Přilbice nese nahoře podušku klenotu, žlutě zelenou, zlatě odstínovanou a černě šrafovanou. V rozích je viděti střapce, dva nahoře, jeden dole vpravo, zlaté a se zlatou kresbou. Na podušce jsou postaveny dva zkřížené věníky z dubových větviček, zeleně odstínované a bohatě černě prokreslené. Zpod podušky se rozvíjejí jako pokryvadla dvě větve akantových listů velmi jemných a bohatých forem. Jsou propracovány i barevně, v tónech barvy rudé s tmavšími odstíny a stříbrné s nažloutlými odstíny. Plastický dojem se zvyšuje šrafováním některých částí a nadto ještě barevným podstínováním tvarů vystupujících ze základního zeleného tónu listu. Celkem ukazuje kresba ruku kreslíře značné pohotovosti a zjemnělého vkusu. (Reprodukci obdobného znaku viz u Františka Hrubého, Moravské zemské desky z let 1348—1642, Brno 1931, obraz č. 16.) Mezi znakem a orna-

mentem horního okraje jest na prosté linei zlacený nápis v antikvě: LADISLAVS DE BOZKOWICZ. Při revisi desk v 18. st. bylo vlevo od horního konce podušky tužkou připsáno N. 13. Vnitřní strany obou listů obalu jsou bez ozdoby, v barvě pergamenu neporušené prosvítáním barev z vnějších stran. Výzdoba vnější strany zadního listu obalu je vcelku obdobná výzdobě vnější strany předního listu obalu, k níž je souměrná a jen v detailech od ní odlišná.

Folia nejsou stejně veliká: 26.5—30×37.5—38.8 cm. Jsou složena do šesti složek. V první z nich jsou tři sešité dvoulisty (f. 1—6). V druhé tři sešité dvoulisty (f. 7—14) a k nim přišitý dvoulist (f. 13 a 14) se stopami jiného sešívání nebo přišívání. V třetí jsou dva sešité dvoulisty (f. 15—18) také se stopami po jiném sešívání nebo přišívání. Ve čtvrté jsou tři sešité dvoulisty (f. 19—24) rovněž se stopami po jiném sešívání nebo přišívání. V páté jsou dva sešité dvoulisty (f. 25—28). Šestá se vlastně skládá ze tří složek sešitých každá zvlášť a přišitých k sobě v složku jedinou. Jsou to dva dvoulisty (f. 29—32), dále zase dva dvoulisty (f. 33—36) a pak dvoulist (f. 37 a poslední, prázdné a proto nečíslované). Takové je dnešní rozdělení na složky a takové bylo již v 18. st. při revisi zemských desk a při kvaternů a snad již i dříve. Ale z ... svazku (str. XXXVI, p. 5) je zjištěno, že f. 15—18 jsou nesprávně složena a že jsou zachovány stopy původního složení. Tyto stopy (po jiném sešívání nebo přišívání) i barva inkoustu ukazují, že původní pořadí folií bylo: 12, 18, 13—15, 16, 19—24, 17. F. 12 náleží k složce druhé, f. 18, 13—15 tvoří složku třetí, f. 16, 19—24 a 17 složku čtvrtou. Praví-li se dále, že tímto správným seřazením folií se začátek písma Jana z Opavy posouvá v brněnské knize k roku 1500 (ačkoli je v ní zdánlivě již v r. 1498 [správně 1499]), je třeba podotknouti, že Jan z Opavy psal jako nejvyšší písař již zahajovací zápis svatokunhutského zasedání soudu r. 1499 (v otisku str. 101/118, f. 21 v.).

Na hřbetě knihy jsou nahoře i dole a na dvou místech uprostřed stopy po přišívání.

Číslovaných folií je 37. Bez čísla zůstalo jen poslední (str. 75—76). Jen částečně jsou popsána folia 1, 5 v., 6, 11, 11 v., 28, 28 v., 37 v. Na některých foliích jsou značné mezery před nebo po zápise o zahájení soudu. Vady a kazy pergamenu jsou na foliích 21, 24, 32 a 35. Nadpisy, současné, jsou jenom na str. 77/2, 99/114, 105/134 a 135, 107/151. S výjimkou na str. 105/135 u královských listin.

V této knize jsou na f. 28 v. a na f. 36 v. kustody, t. j. na f. 28 v. v pravém dolním rohu se čtou slova Jiřík z Olešničky, *kterými se začíná první vklad na f. 29, prvním v další složce. Podobně na f. 36 v. slova* Jindřich z Lichtmburka, *jenže se na f. 37 píše* Jindřich z Lichtemburka.

Kniha XVIII. obsahuje vklady z let 1506—1515. Byla vedena za prvého komornictví Jana z Pernštejna. Skládá se z obalu a z 24 folií do něho vložených. Stran 48. Rozměry obalu: přední list 33.3×43.6 cm, zadní list 43×43.8 cm. Zadní list je o 10 cm (uprostřed) širší než přední, ale tato část je přehnuta dovnitř knihy v pliku, takže šířka obou listů se na pohled příliš neliší. Šířka hřbetu 1.6 cm.

Vnější strana předního listu obalu je na okrajích orámována pruhem 1.3 cm širokým, barvy dnes růžové, původně rudé, na němž jsou dvě linie, jedna 0.1 cm, uvnitř, druhá, 0.4 cm, na okraji, v barvě černé; dole a na levém okraji jsou obě linie při vnějším okraji pruhu, slabší uvnitř a širší na okraji, kdežto nahoře a u hřbetu jsou obě při vnitřním okraji pruhu (rámu), slabší uvnitř a širší na okraji. Uvnitř tohoto orámování je podobný pruh, týchž barev a s týmž uspořádáním černých linií, široký dole 23.2 cm, nahoře 23.6 cm, vysoký na obou stranách 33.4 cm. Ale vnitřní okraj tohoto rámu je provázen dole a vlevo dvěma liniemi, původně zlacenými, dnes značně setřenými, tenkou uvnitř pruhu a silnější na vnitřním okraji; nahoře a na pravé straně jsou obě linie na vnějším okraji rámu. Prostora mezi vnějším a vnitřním pruhem (rámem) je v bledém tónu mitisové zeleně a má ozdobu z vlnovkovitého motivu se spirálovými výplněmi kreslenými štětcem v tmavším tónu. Mezi horním okrajem vnitřního rámu a vnějším rámem je přes celou šířku zlacený nápis antikvou: IAN Z PERNSTEINA. Znakové pole ve vnitřním rámu je téže zelené barvy jako prostora mezi oběma rámy. Štít je vpravo skloněný, bělobou a černí konturovaný, barvy měděné, bělobou šrafované, s dopředu hledící černou zubří hlavou, bíle odstínovanou, s bílýma očima, s povyplazeným rudým, barevně málo význačným jazykem a se zlacenou houžví v nozdrách. Na levé horní polovici štítu spočívá uzavřená kolčí přilbice hledící vpravo, s nýty, v barvě štítu, odstínovaná bělobou a černí konturovaná. Na ní je jako klenot krkem postavena zubří hlava v týchž barvách jako na štítu, vpravo hledící. Štít i klenot ovíjejí po obou stranách i dole jako pokryvadla dvě větve rozštěpených akantových rozvilin, v týchž barvách jako štít a přilbice. Nad klenotem je rukou 18. st. štětcem a tuší napsaný letopočet 1506 a o něco níže vpravo (ne heraldicky) tužkou vybledlé označení N. 14. Znakové pole je nahoře sklenuto do oblouku rámovaného černou linií vycházející z vnitřního rámu, ale nahoře ho nedosahující. Tím vznikly nahoře dvě výseče, v nichž na rudé půdě vybočují z kruhového středu v třech směrech ozdoby listové formy, žlutě a černě zbarvené. Barvy jsou na této straně obalu velmi setřené, takže namnoze mizí i detaily provedení ostatně málo jemného. (Reprodukci viz u Hrubého, č. 15.) Vnitřní strana předního listu obalu a obě strany zadního listu i s jeho plikou jsou bez výzdoby, v přirozené barvě pergamenu.

Folia nejsou stejně veliká: 26.5—30×27.8—31.4 cm. Jsou složena do pěti složek. V první z nich, dosud sešité, je 8 folií, ale, jak ukazují také kustody, jsou to vlastně složky tři. Folio 1 a 6 jsou z jednoho kusu pergamenu, do něhož je vložen a k němu přišit dvoulist folia 2 a 3 a rovněž tak dvoulist folia 4 a 5 (ze slabšího pergamenu). Folia 7 a 8 jsou rovněž dvoulist, přišitý k dvoulistu folií 1—6. Folia 1—3 jsou kromě toho ještě uprostřed sešita tmavomodrou nití; jinak je nit bílá. V první z těchto tří samostatných složek jsou tedy folia 1—3, v druhé 4—6, v třetí 7 a 8. V druhé složce, dosud sešité, jsou 4 folia. V třetí složce, dosud sešité, také 4 folia, a rovněž tak ve složkách čtvrté a páté, dosud sešitých. Na hřbetě jsou stopy po přišívání, nahoře a na dvou místech níže. Číslovaných folií je 23, bez čísla jen poslední (str. 47—48). Celé prázdné je f. 1 (str. 1) a 23 v. (str. 46). Částečně popsáno je f. 1 v. Na f. 4 je nahoře mezera o výšce 7.7 cm, ponechaná pro jména přísedících soudu, která však nebyla doplněna, a na f. 12 mezi dvěma vklady mezera 9 cm, určená snad pro nějaký vklad. Vady a kazy pergamenu jsou na předním listu obalu, na f. 10, 13, 21. Kustody jsou na f. 3 v., 6 v., 8 v., 12 v., 16 v., 20 v. Nadpisy, mimo u pěti zahajovacích zápisů (u ostatních nikoli), jsou jenom: na str. 131/37 dodatečný, na str. 139/80 současný, na str. 146/117 dodatečný, na str. 147/120 současný. Kromě na str. 139/80 u královských listin.

Kniha XIX. obsahuje vklady z let 1516—1520. Byla vedena za druhého komornictví Ladislava z Boskovic. Skládá se z obalu a z 12 folií k němu dosud přišitých. Stran 24. Rozměry obalu: přední list 27.8×37.7 cm, zadní list 36.9×38 cm. Zadní list je o 11 cm (uprostřed) širší než přední, ale tato část je přehnuta dovnitř knihy v pliku, takže šířka obou listů se původně na pohled nelišila; dnes však je přední list o 2 cm širší na úkor zadního listu. Šířka hřbetu (uprostřed) 1 cm.

Vnější strana předního a zadního listu obalu i pliky a hřbetu je trávově zelená, ale barva je místy velmi, místy až úplně setřena. Celá vnější strana předního listu obalu je vyplněna boskovickým znakem, nad nímž se klene půlkruhovitě loubí ze dvou bronzově (zlatožlutě) zbarvených a černě konturovaných kmenů, vinné révy a jiné rostliny, již nelze botanicky určiti. Kmeny vyrůstají na obou stranách z kořenů od spodního okraje obalového listu a vzájemně se proplétají po stranách i nahoře, kde jsou vedle dvojích listů i hrozny a plody neurčené rostliny[1]), a to obojí i na témž kmeni. Stylisované listy i plody, téže barvy jako kmeny, jsou černě konturovány a odstínovány, semena v plodech nezjištěné rostliny jsou kolorována červeně.

Štít vpravo skloněný byl rumělkově červený, ale tato barva zmizela skoro úplně a černé konturování z velké části. Boskovický hřeben je stříbrný, tmavě kalený, černě konturovaný a na pravé straně odstínovaný černou linkou, paralelní s konturou. Hřeben jako celý štít je velmi setřený, až na původní barvu pergamenu, a jen zčásti viditelný.

Na levé polovici horního okraje štítu spočívá uzavřená kolčí přilbice, vpravo hledící, bronzovaná, odstínovaná hnědým barevným tónem a černým šrafováním, a nese nahoře podušku týchž barev a provedení jako přilbice, s třemi viditelnými střapci, původně rumělkově zbarvenými. Poduška je dnes téměř úplně setřena. Na ní jsou postaveny dva zkřížené věníky z dubových listů, černě konturované, plasticky odstínované, takže jejich barvy přecházejí od sytě zelených až ke žlutě šedé. Pokryvadla obkličují jako obvykle štít ve dvou rozštěpených větvích a mají formu akantového, nepříliš členěného listu. Jsou černě konturována, odstínována bronzem i stříbrem, a vrcholy listů jsou kryty rumělkou. Nad věníky je zlacený nápis kapitálou s unciálním -d-. LADISLAVS DE BOSKOWICZ. Na otřelé spodní části štítu je tužkou napsáno N. 15. Po stránce výtvarné není výzdoba této vnější strany předního listu nijak pozoruhodná.

Vnitřní strana předního a zadního listu obalu i s plikou je bez výzdoby, v přirozené barvě pergamenu. Na vnější straně zadního listu obalu je na trávově zeleném poli jen štít s boskovickým hřebenem, téhož tvaru a v týchž barvách jako na předním listu, ale štít není v ose strany, nýbrž je blíže k jejímu pravému okraji než k levému a blíže k dolnímu okraji než k hornímu. Není nakloněn a má o něco větší rozměry než štít na předním listu obalu, šířku o 6 cm, výšku o 4.8 cm.

V knize je pouze jediná složka, přišitá nahoře i dole ke hřbetu. Rozměry folií se téměř neliší: 25×35.5 cm. Všechna folia mají číslo. Prázdné je toliko f. 12 v. Jen částečně jsou popsána folia 1 a 1 v. Vady a kazy pergamenu jsou na obou listech obalu a na plice zadního listu. Jsou to hlavně otvory po jakémsi starším sešívání, nahoře, uprostřed a dole, na levém okraji předního listu obalu a na vnitřním okraji pliky zadního listu a také uprostřed horního i dolního okraje předního listu obalu a na horním i dolním okraji zadního listu. Nadpisy jsou jenom dva, na str. 153 nadpis: Knihy druhé pana Ladslava z Bozkovic *Anno Domini 1516, současný, a na str. 155/11, rovněž současný.*

Kniha XX. obsahuje vklady z let 1520—1522. Byla vedena za druhého komornictví Jana z Pernštejna. Skládá se z obalu a z 12 folií do něho vložených, dnes již od hřbetu uvolněných, ale

1) Granátová jablka, plody marhaníku obecného?

listy k obalu přišitých, jak ukazují stopy na něm. Stran 24. Rozměry obalu: přední list 30×37 cm, zadní 34.5×37 cm. Zadní list je o 4.5 cm (uprostřed) širší než přední, ale tato část je přehnuta dovnitř knihy, že plocha, tedy šířka obou listů se na pohled neliší. Plika je na horním i dolním konci [illegible] skrojena a dnes nerovně přeložena, takže je dole širší než nahoře.

Přední list obalu má na vnější straně rumělkově červený okraj, u hřbetu a na spodní straně širší. Pod krycí barvou prosvítá někde tužková kresba patrně původně jinak rozvržené ozdoby. Krycí rumělková barva je na mnohých místech silně odprýskaná. Znakové pole je vyplněno sytě zelenou krycí barvou a jeho výzdoba je rozvržena do tří celků. Prostřední z nich tvoří štít (šířka nahoře 9.7 cm, výška uprostřed 9 cm), rovně postavený, krytý stříbrnou barvou na hnědém podkladu, černě konturovaný, se zubří hlavou doprava hledící, plasticky v tmavých tónech odstínovanou, se zlatou houževí a s poněkud vyplazeným, rudě zbarveným jazykem. Vlevo od štítu je naznačen tmavším zeleným tónem jeho vržený stín. Druhý celek tvoří nad štítem vržená zlatá stužka po gotickém, ale již renesančně cítěném způsobu, v záhybech hnědě stínovaná a touž barvou i konturovaná. Také její části vrhají vlevo temně zelený stín a zvyšují tak plastický dojem celku. Na stuze je černý soudobý nápis kursivou: Jan z Pernsstaynna na Helffenstaynie nawysssij komornik[1]) Margrabstwij Morawskeho. Nápis je rozdělen na pěti místech stuhy ve dvou řádcích tak, že na druhém řádku jsou jen dvě poslední slova. Demuth míní, že nápis je psán pravděpodobně vlastní rukou Jana z Pernštejna (Geschichte der Landtafel im Markgrafthume Mähren, str. 118), ale je těžko rozhodnouti to při nedostatku srovnávacího materiálu. Nad stuhou je uprostřed napsáno tuší 1520, nepochybně při foliování v 18. st., a nad tím na červeném okraji tužkou 1520. Třetí celek, při dolním okraji znakového pole, tvoří kartuše nahoře s dekorací už zcela setřenou. Z obdélné tabulky, rovněž až do pergamenové barvy setřené, lze viděti jen hnědé orámování. Rámeček je ozdoben dvojitou světlejší linkou. Na vnitřní ploše tabulky jest viděti dvě poslední číslice letopočtu MDXX, původně tuší kresleného, a pod ním je tužkou připsaná, málo čitelná signatura N. 16. Kartuši podpírají na obou stranách dvě lidské polofigury přecházející v typicky renesanční výzdobu z tvarů rostlinných, silně stylisovaných. Krycí barva, snad stříbrně šedá, je z této ozdoby tak sloupnuta, že ji lze viděti jenom nepatrně na některých místech. V celku je ozdoba této strany podána velmi neuměle.

Vnitřní strany předního a zadního listu obalu i pliky jsou bez výzdoby a prorážejí na ně barvy ze stran vnějších. Vnější strana zadního listu je zhruba obdobná vnější straně listu předního, zejména pokud jde o celkové rozvržení výzdoby, ale v detailech je méně pečlivě provedena, což platí zvláště o renesančním vzoru s kartuší při dolním okraji znakového pole, kde tělo polofigur je protaženo do spirálovitého závitu, v němž je vsazena ozdoba stromovitého tvaru. Štít je pošinut o něco vlevo a je na něm viděti šikmé, barevně odstupňované pásování, o němž je nesnadno rozhodnouti, je-li podmíněno snad strukturou pergamenu nebo barev, jimiž se tu pracovalo. Štít je jakoby zavěšen na úponky vybíhající ze stuhy a svými vrcholy je částečně kryje. Na stuze složené do záhybů se vine jednořádkový nápis napsaný týmž písmem a touž rukou jako na předním listu obalu: Jan z Pernsstaynna na Helffenstaynie Nawysssij komornik Markrabstwij[2]) morawskeho.

V knize je toliko jedna složka dosud nahoře, uprostřed a dole sešitá. Rozměry folií: 29.3×35 cm. Číslovaných folií je šest. Bez čísla je str. 1 a 2 a pak od str. 15—24. Úplně prázdné je z číslovaných folio 6 v., částečně popsáno f. 6. Vady a kazy pergamenu jsou na předním listu obalu nahoře i dole při okraji jako stopy po sešívání, na f. 6, na str. 17—18, 21—22 a 23—24. Na str. 1 je nahoře nadpis: Knihy druhé pána z Pernštejna 1520. Nadpisů nad vklady není.

Kniha XXI. obsahuje vklady z let 1523—1524. Byla vedena za komornictví Jana z Kunovic. Skládá se z obalu a z 9 folií do něho vložených a dosud ke hřbetu přišitých. Stran 18. Rozměry obalu: přední list 30.3×42.7 cm, zadní list 30×42.7 cm.

Na vnější straně předního listu obalu je na všech čtyřech okrajích rámec tvořený tmavě zelenou, 1 cm širokou obrubou, která je při dolním okraji daleko světlejší, poněvadž se její barva spojuje se světle zelenou barvou okrajového pásu nad ní, vysokého 2.8—3.1 cm. Ostatek znakového pole je masově červený. Z dolního pásu vyrůstají dva kmeny bezlistých stromů, jejichž koruny se souměrně větví a tvoří podobu loubí z větví téměř stejně silných. Nad středem se větve obou stromů spojují a jsou na dvou místech svázány. Jak kmeny, tak větve jsou položeny zlatě žlutou barvou a jsou červenohnědě odstínovány, aby celek působil dojmem skutečnosti. Stínování vyplňuje levé

[1]) ornik je v orig. setřeno.
[2]) wij není v orig. napsáno.

z dolní strany kmenů a větví, kde jsou také černé kontury s náznakem tenkých větviček. Tmavě zelený, černě konturovaný štít není nakloněn a je rozdělen rudě červeným, pokosem postaveným pásmem na tři pole. Střední, rudě červené, je vyplněno dvěma postavami jelenů zobrazených jen do poloviny těla znázorněného ve skoku, takže přední zdvižené nohy tvoří paralelu parohům dopředu nakloněné, vpravo hledící hlavy. Šíje obou zvířat zdobí černé pásky se zlatou přazkou. Jejich těla jsou kolorována šedě a plasticky odstínována světlejší barvou, která přechází do žlutého tónu. Na štít je postavena vpravo hledící, pootevřená kolčí přilbice, zlacená, s hnědočerveným odstínováním, černě konturovaná a šrafovaná. Klenotem je zase postava jelena tvarem, barvou i celkovým podáním obdobná postavám jelenů na pásmu štítu. Zadní část těla je kryta dvěma perutěmi, zelenou a červenou, jež se tyčí z pozadí zvířete. Přední peruť je barvy tmavě zelené, peruť za ní purpurově rudá, na okrajích temně červeně odstínovaná. Zpod perutí vyrůstají dvě větve bohatě členěných pokryvadel akantových elegantních tvarů, červeně a zeleně kolorovaných a stínovaných tmavšími tóny týchž barev. Štít i pokryvadla vrhají vlevo fialově rudé stíny, čímž je plastika výzdoby zvýrazněna. Nad znakem je velký zlacený nápis antikvou: - IOHANNES - DE - KUNOWICZ - a níže zlacený letopočet: napravo od klenotu - M - D - a nalevo XXIII. V horním levém rohu tužkou: 17 a táž číslice tužkou také nad písmeny KV v nápise. Dole na pravé staně bylo v 18. st. inkoustem napsáno 1523 a pod tím jinou rukou a jiným inkoustem 12. 17. (Reprodukci výzdoby této strany viz u Hrubého, č. 18.) Vnitřní strana předního listu obalu je bez výzdoby a je prostoupena mastnotou barev z vnější strany. Uprostřed je tuší napsáno: No 17 de A° 1523. Vnitřní strana zadního listu obalu je také bez výzdoby a pronikají na ni barvy ze strany vnější.

Vnější strana zadního listu obalu má tu zvláštnost, jako olomoucká kniha XIX. a XX., že je na ní znak současného nejvyššího sudího, Voka Pňovského ze Sovince. Celková výzdoba se řídí touž myšlenkou jako výzdoba na vnější straně předního listu obalu. Větve obou stromů jsou zde spojeny dekorativně stužkou s dvěma vlajícími konci. Na stuze je ouškem zavěšena dlouhá úzká deska, zdobená toliko na okrajích zlatou, červenohnědě odstínovanou linkou. Odstínování je na levé a dolní straně a sama deska má tmavě zelený stín. Na desce je zlacený nápis v antikvě: VOK - PNIOWSKI - DE - SOWINECZ[1]). Pod deskou, na pravé straně klenotu je zlaceně napsáno: - 15 - a na levé straně: - 2 - 3. Do dolního okrajového pásma zasahuje dolním koncem štít pánů ze Sovince, postavený svisle, půlený. Pravá polovice je rumělkově červená a jen prostě ozdobená dvojitou tmavší červenou linkou, sledující při okraji obrysy této polovice štítu. Její spodní okraj je téže tmavé barvy jako linky na ní. Horní okraj je odstínován světlejším tónem rumělky. Levá polovice štítu nese na stříbrně kaleném poli tři černá břevna, položená pokosem. Turnajská otevřená, vpravo hledící přilbice, provedená v téže stříbrné šedi kovu, je hnědými tóny odstínována a černě a žlutě šrafována. Klenotem jsou dva volské rohy v barvách štítu, t. j. pravý červený, levý stříbrný s třemi černými břevny. Oba rohy mají zakončení jako rohy lesní. V temeni přilbice koření splet akantových tvarů, které se spirálovitě rozvíjejí po obou stranách klenotu a štítu, jímž jsou částečně kryty. Výtvarné provedení znaku na této straně je snad ještě pečlivější a minuciosnější než na předním listu obalu. Lze to říci především o přilbě, podané miniaturním způsobem. Vcelku možno říci, že erby jsou propracovány kresebně i barevně pečlivěji než dekor stromů, patrně symbolických, takže lze míti za to, že snad ani nejsou dílem téže ruky. Plastický dojem kresby zesilují vržené stíny, podávané v tónech tmavé zeleně.

V knize je pouze jedna složka, sešitá a nahoře dosud přišitá ke hřbetu. Folio 2 je samostatný list, přišitý k dalším foliím. Rozměry folií se mnoho neliší: 29.8×39.8 cm. Číslována jsou jen popsaná folia, 1—5, ostatní, str. 11—18, jsou prázdná. Vady a kazy pergamenu jsou na předním i na zadním listu obalu, na f. 2 a 4 a na str. 11—12, 13—14, 17—18. Nadpisů nad vklady není.

Kniha XXII. obsahuje vklady z roku 1527. Byla vedena za komornictví Kryštofa z Boskovic na místě Artleba z Boskovic, nejvyššího komorníka. Skládá se z obalu a z 8 folií do něho vložených. Stran 16. Rozměry obalu dnes: přední list 22.5×31.3 cm, zadní list 30.8×31.5 cm. Zadní list je průměrně o 4.5 cm širší než přední.

Vnější strana předního listu obalu je vyzdobena znakem pánů z Boskovic. Znakové pole je kobaltově modré. Při dolním okraji je pás s ornamentem renesančních forem, vysoký 3 cm, zlatě kolorovaný a černě konturovaný, vlevo a vespod po způsobu vrženého stínu. Tento ornamentální pás odpovídá komposičně pásu nad erbem, jehož hlavní ozdobou jsou tři řádky nápisu psané antikvou,

[1]) V DE je E vepsáno drobněji do D.

písmem zlatým černě odstínovaným KNIHII - PANA - ARTLEBA - CZERNOHORSKEHO - Z BOZKOWICZ. Mezi dolním a horním pásem je rozložen boskovický znak. Štít je mírně skloněn vlevo, karmínově červený a černě konturovaný, s temným vrženým stínem na levé straně. Boskovický hřeben je stříbrný, do zlata kalený, černě konturovaný, silněji po levé straně. Na pravé polovici horního okraje štítu spočívá otevřená turnajská přilbice vlevo hledící, zlacená, černě konturovaná a bohatě šrafováním odstínovaná. Poduška klenotu je téže červené barvy jako štít, se čtyřmi zlacenými střapci. Zkřížené dva věníky z dubových větévek jsou zelené a světlejší barva dodává jim kresby i odstínování. Zpod podušky se rozrůstají dvě nesouměrné větve akantových listů provedených v červených a stříbrně žlutých tónech odstínovaných barevně i kresebně, a to liniemi, které zdůrazňují tvar listů, a šrafováním, jež mu dodávají plastiky, kterou ještě zesilují vržené barevné stíny. Na spodní části štítu pod hřebenem je tužkou psané označení N. 18.

Celá výzdoba vnější strany předního listu obalu je pracována na pergamenu nevalné jakosti. Totéž lze říci také o barvách, jichž se tu užilo. Jsou na mnoha místech, zejména v částech blízko hřbetu a v nápise, zcela odprýskány. Nejvíce překvapuje to, že tento přední list obalu s nerovně zastřiženými okraji je menší než listy uvnitř knihy (viz o tom níže) a že je také užší než list zadní (viz shora). Lze těžko najíti důvod tak neobvyklé nepečlivé úpravy a není také viděti známky nějakého pozdního zásahu, který by mohl býti její příčinou. Vnitřní strana předního listu obalu je bez výzdoby a prorážejí na ni barvy se strany vnější. Rovněž tak vnitřní strana zadního listu obalu.

Vnější strana tohoto listu je vyzdobena obdobně jako na listu předním, pokud jde o erb, který je postaven souměrně k erbu na předním listu a tedy mírně nakloněn vpravo. Nad erbem i pod ním je pás úponkového renesančního ornamentu. Pás nahoře je značně širší než pás dole. Rovněž část strany vpravo od erbu vyplňuje svislý pás běžných renesančních forem vymalovaných tak jako na ostatních pásech bronzem a odstínovaných černými konturami.

V knize jest jediná složka, dosud přišitá ke hřbetu. Folia nejsou stejně veliká: 23.5—28.7×36.8—40.3. Pergamen na užších a nižších listech (f. 3, 4 a str. 9—12) je jiný, slabší. Všechna folia jsou vyšší než listy obalu, takže je nahoře i dole přečnívají, a f. 1, 2 a str. 13—16 širší než přední list obalu, takže jej přečnívají. Číslována jsou jen popsaná folia, 1—4. Prázdné je f. 4 v. Vady a kazy pergamenu jsou na str. 9—10, 11—12 (sestřižení pravého okraje), na f. 3, 4 a na str. 9—12, sestřižených tak, že jsou dole širší než nahoře. Nadpis je pouze nad prvním vkladem na f. 1, nezjištěnou pozdější rukou, která psala nadpisy v další knize.

Kniha XXIII. obsahuje vklady z let 1528—1529. Byla vedena za komornictví Jana Kuny z Kunštátu. Skládá se z obalu a z 12 folií do něho vložených. Stran 24. Rozměry obalu: přední list 26.7×35.7 cm, zadní list 37.8×35.8 cm. Zadní list je o 9.5 cm širší než přední, ale tato jeho část, dnes velmi zkroucená, je přehnuta dovnitř v pliku.

Vnější strana předního listu obalu je vyzdobena znakem pánů z Kunštátu. Znakové pole má dvojité orámování: vně prostý světle zelený pás (šířka u hřbetu i na okraji 2.5 cm, výška dole 2.8 cm, nahoře 1.7 cm) a uvnitř světle růžový (šířka na obou stranách 2.5 cm, výška dole 3.7 cm, nahoře 2.1), rozčleněný bohatým renesančním ornamentem, figurálním i rostlinným, v tvarech charakterisujících první čtvrtinu 16. století. Vespod jsou dva delfínové, držící v hubě tabulku žlutě orámovanou a na kratších stranách bohatě profilovanou. Na jejím bílém poli se čte nápis v kapitále, tuší: IAN KVNA Z KVNSTATV. Zespodu podpírá tabulku trojice akantových listů, z níž se po obou stranách rozestírají dva akantové listy modře zbarvené a opírající se o závity listů kolorovaných zčásti bronzem. Šupinatá těla delfínů jsou barvy zelené, tónově odstupňované, aby se dosáhlo plastické formy. Oba svislé pruhy tohoto vnitřního pásu mají vlastní ornamentální řešení. Na pásu vpravo je k dekoraci použito tvarů rostlinných i detailů architektonických. Charakteristická jest výzdoba v horním rohu, již tvoří v renesanci oblíbený tvar sfingy s dívčím poprsím, okřídlené, se zlatou korunou ozdobenou akantovými listy. Uprostřed pásu je malá kartuše, orámovaná žlutošedou barvou a několika linkami, nesoucí v svém poli letopočet 1528, napsaný tuší. Horní vodorovný pás má jako ústřední výzdobu dva rohy hojnosti s ozdobou akantovou a květinovou. Rohy hojnosti přecházejí rovněž v delfínovité tvary, které se vzájemně proplétají a tvoří symetrickou výzdobu odpovídající poněkud výzdobě na dolním pásu. Levý svislý pás má výzdobu v hrubých rysech obdobnou pásu pravému. Povšimnutí hodný jest detail s mužskou hlavou minuciosně propracovanou, s plnovousem a zlatou korunou, vystupující z dekorace akantových listů. Jiným takovým detailem jsou dvě sojky souměrně postavené proti dekorativnímu tvaru podoby vázy. Tento růžový pás odděluje od zeleného pásu dvojitá linka, užší žlutá a širší modrofialová. Rovněž od znakového pole jej dělí dvojitá linka, úzká modrá a široká zlacená. Znakové pole je barvy kobaltově modré. Štít je postaven rovně a je členěn třemi vodorovnými, černě zbarvenými a ne-

zdobenými břevny. Zdobeny jsou jen pásy mezi břevny a spodní část štítu, tvaru polokruhového. Štít sám je pokryt šedohnědou emailovou barvou a je vytlačen, takže vystupuje plasticky z roviny listu. Jeho plochu kryje filigránová kresba stříbrné barvy a renesančních forem, jež se rozvíjí souměrně z ústřední lodyhy vystupující z tvaru připomínajícího vázu. V ose štítu je nasazena otevřená turnajská přilbice znázorněná en face, se zlatě pracovanou a drahokamy jakoby vykládanou korunou, z níž vyrůstají jako klenot souměrně podle osy řaděná křídla, tak jako štít krytá emailovou barvou a vytlačená do reliefní formy. Jsou provedena v týchž barvách jako štít a mají rovněž stříbrnou kresbu, označující jejich detailní formy. Křídla mají v horní části tři černá břevna, odpovídající břevnům na štítu. Z horních rohů znakového pole visí závěs složený ze stylisovaných akantů a tvarů vřetenovitých, ukončených hvězdicí a zeleným střapcem. Pokryvadla vyrůstají ve dvou souměrně členěných větvích akantové formy detailně členěné a bohatě profilované, provedených v barvách šedých a stříbrných; přehnuté části akantového listu jsou barvy černé. Barevná reprodukce této vnější strany předního listu obalu je u V. Houdka, Drobnomalby moravských desk zemských (ČMM, r. 39, 1915, tab. II.; dole přilepený lístek s pozdější [18. st.] signaturou dnes již chybí). Reprodukce (černá) je také u Hrubého, č. 22.

Vnitřní strana předního listu obalu a zadního listu i s vnitřní stranou pliky jsou bez výzdoby, v přirozené barvě pergamenu. Vnější strana zadního listu obalu (reprodukce u Hrubého, č. 23) má výzdobu obdobnou straně předního listu a, pokud jde o vnitřek znakového pole, úplně stejnou. Jen pás, který rámuje toto znakové pole, má naprosto jinou výzdobu než pás na předním listu. Zcela odlišné je i její řešení barevné, které má za podklad barvu světle žlutou, kdežto na předním listu světle růžovou. Ústřední motiv celé výzdoby je umístěn ve spodní rovnoběžné části pásu. Tvoří ji dvě postavičky okřídlených putti s vlající bílou, fialově odstínovanou šerpou přes bedra obou dětských detailně, ale anatomicky neobratně podaných tělíček. V ose mezi oběma dětskými postavami vyrůstají z trsu trávy tři květiny s rudými, zlatě šrafovanými květy, z nichž prostřední je zakryt svitkem papíru s modrou linkou, jejž rozvinují oba putti, aby bylo možno čísti na jeho bílém podkladu nápis v kapitále: IAN KUNA : Z KUNSTAT : Po obou stranách puttů vyplňují rohy dvě temně rudé stolisté růže, z nichž pravá je zcela rozvitá a má na svém okraji žlutého motýla. Levá růže je polorozvitá. Ostatní tři pásy vyplňují rovněž květinové tvary jen málo stylisované. Jsou to červené karafiáty, modré zvonky, kopretiny, chrpy a jahody. Květiny jsou oživeny drobnými tvary motýlů a ptáčků, mezi nimi sojky, sýkory i datel a papoušek. Celkové orámování tohoto pásu tvoří po stranách znakového pole široká linka červená a úzká žlutá a při okrajích proti vnějšímu pásu zelenému široká linka modrá a užší červená. O výzdobě obou vnějších stran jako celku možno říci, že je proti předchozím pečlivější a že se tu užívá i nových prostředků: zlacených linek a teček pravým zlatem a napodobení kovu u štítu a křídel, kde se také sahá k tomu, aby vytlačením formy nabylo přesvědčivějšího dojmu. Oba listy obalu jsou také proti předcházejícím daleko lépe zachovány.

V knize jest jediná složka se stopami sešívání nahoře i dole. Na hřbetu takových stop není. Rozměry folií se mnoho neliší: 26—27×36—36.5 cm. Číslována jsou jen folia popsaná, 1—7, bez čísla str. 15—24. Částečně popsáno jen f. 7. Kaz v pergamenu jenom na f. 7. Nade všemi vklady jsou nadpisy psané touž nezjištěnou pozdější rukou jako nadpis nad prvním vkladem v knize XXII.

Kniha XXIV. obsahuje vklady z let 1531—1535. Byla vedena za komornictví Kryštofa z Boskovic. Skládá se z obalu a z 28 folií do něho vložených. Stran 56. Rozměry obalu: přední list 29.5×39.5 cm, zadní list 41.7×39.5 cm. Zadní list je dole o 11.7 a nahoře o 12.2 cm širší než list přední, ale tato část je přehnuta dovnitř knihy v pliku. Není to však pokračování pergamenu zadního listu, nýbrž samostatný pruh přilepený úzkým (0.2 cm) proužkem k listu. Je to viděti dole, kde je kousek úzkého proužku odlepen. Ale plika nebyla dovnitř přehnuta hned tam, kde byla k listu přilepena, nýbrž o 2.5 cm dále; o to se tedy zdánlivě rozšířil zadní list obalu. Šířka hřbetu neplný 1 cm.

Vnější strana předního listu obalu je vyzdobena znakem pánů z Boskovic. Je orámován pásem s dvěma zlatými, ale již setřenými pruhy po okrajích modrého znakového pole. Vně jest tento pás orámován ještě dvěma černými linkami, z nichž vnitřní je daleko silnější. Nad horní vnější linkou je pozdější rukou napsáno: Quat. 20 ab anno 153 (0 vynecháno). Na modrém poli pásu, širokého mezi pruhy 2.8 cm, se rozvíjí renesanční ornament se souhlasnými výzdobami po obou stranách. Tvoří je prvky architektonické, živočišné (delfíni) i rostlinné (ovoce a květiny). Toliko ústřední motiv výzdoby je na obou stranách odlišný. Vpravo jsou to zkřížené zbraně, hnědá puška a meč v černé pochvě, kdežto na levé straně je to meč ve svislé poloze a přes něj jsou zkříženy dvě tyče (snad kopí). Horní ozdobný pás má uprostřed kartuši s šedohnědým rámem, rozšiřující se na obou

kratších stranách z vnitřku ohraničenou čtyřmi obloučky (po dvou na každé straně) a vyplněnou tmavými a světlými linkami obdobně jako rám. Ve fialovém poli této kartuše je letopočet 1530. Souměrně ke kartuši jsou umístěny dvě mužské hlavy, jejichž účes tvoří akantový list přecházející ve spirálu. Spodní vodorovný pás tvoří dvě spirály spojené uprostřed fialově zbarveným pruhem a zdobené uprostřed čtyřlistým bílým, černě konturovaným květem se zlaceným středem. Na vnějších koncích se spirála rozšiřuje ve tvar okřídlených polofigur s mužskými hlavami. Křídla jsou fialová na koncích bílá, s černou a zlatou kresbou. Těla polofigur jsou zelená a před přechodem v zadnici rozčleněna do formy akantové spirály.

Znakové pole má architektonické, perspektivně podané orámování. Vespod je to šedý sokl s krycí deskou, členěný tmavými a světlými linkami. V jeho dolní polovici je uprostřed černá značka H. V rozích soklu stojí dva čtyřhranné hranolovité sloupky vyrůstající z oranžově červených, dosti bohatě profilovaných patek s dvěma žlábky. Nahoře jsou zakončeny podobně profilovanými hlavicemi, z nichž vybíhá půlkruhovitý oblouk s naznačeným, ovšem nepřesným perspektivním podáním. V rozích mezi obloukem a černým dvojplošným rámem jsou ve fialovém a zlatém filigránem zdobeném poli dvě výzdoby kulovitého tvaru, perspektivně odstínované. V modrém poli oblouku ohraničeného černým pásem s dvěma bílými linkami, uprostřed nichž je šňůra zlatých čárek přerušovaných krátkými svislými čárkami, je na modrém poli zlacený nápis v renesanční antikvě: CRISTOF Z BOZKOWICZ A NA TRZEBOWE. Vnitřní stěna oblouku je plasticky odstínovaná a má ve středu otvor, z něhož vybíhají tři větve guirland s ovocem. Postranní větve jsou zapuštěny obloukovitě do klenby oblouku a ozdobeny u místa, v němž do klenby přecházejí, fialovou, hadovitě se vinoucí stužkou se zlatou kresbou. Ústřední část guirlandy vyplňuje mezeru mezi dvěma věníky z dubových listů s tmavou a zlacenou kresbou. Spočívají na hnědé podušce s tmavší kresbou, ozdobené v rozích čtyřmi bohatě krumplovanými střapci. Pod poduškou je viděti otevřenou, souměrně posazenou turnajskou přilbici, původně snad zlacenou, nyní však zcela setřenou, takže prosvítá jenom její tmavá kresba a náznaky původního stínování. Spodní hrot přilbice zapadá do středu purpurově červeného a tmavěji odstínovaného, elegantního a tvarově bohatého štítu, postaveného svisle. Boskovický hřeben na něm je v témž stavu jako přilbice. Byl asi původně, tak jako ona, kryt bronzem. Po stranách štítu až ke klenotu se rozvíjejí dvě bohatě členěné větve akantových pokryvadel vyspělých a ladných forem. Jsou podány v barvě rudé a bílé, obojí silně tmavšími tóny odstupňované. (Reprodukce této strany je u Hrubého, č. 26.) Vnitřní strana předního i zadního listu obalu je bez výzdoby, v přirozené barvě pergamenu.

Vnější strana zadního listu obalu má zhruba totéž komposiční členění jako na listu předním, avšak v detailech se od ní značně liší. Znakové pole má obdobný erb jako na předním listu, ale pokryvadla mají tvary komponované pro širší plochu, neboť na této straně chybí po stranách architektonické sloupkové orámování, které je charakteristické pro přední stranu. Erb spočívá zde na fialově zbarveném, tmavšími i světlejšími pásky zdobeném pásu bez perspektivního podání. Je ozdoben v své střední ploše zlatou kresbou a silnou černou linií, která obepíná také celé znakové pole. Uprostřed dolní části tohoto pásu je táž černá značka H jako na předním listu. Místo oblouku, kterým vrcholí znakové pole předního listu, je tu perspektivně znázorněno jakési kladí, spočívající v rozích na dvou šedých, nijak nepodepřených konsolách. Čelní stěna tohoto kladí jest rozčleněna světle fialovým, tmavšími i světlejšími linkami ozdobeným pásem, který je k spodní desce kladí připojen deskou zdobenou jakýmsi listovcem. Uvnitř rámu je v modrém poli dvouřádkový nápis týmž písmem jako na předním listu: CRISTOF Z BOZKOWICZ A NA TRZEBOWE. Na spodní, tmavě fialové desce je uprostřed zavěšena prostá malá obdélná tabulka světle žlutého orámování, na jejímž fialovém poli jest letopočet 1530. Souměrně k této tabulce jsou upevněny dva zlacené kruhy, z nichž se obloukovitě pnou tři festony. Střední z nich kryjí věníky, postranní se dotýkají rámu znakového pole. Festony jsou téže fialové barvy jako půda tabulky s letopočtem, mají výzdobu z ovoce a z listoví naznačeného zlatou kresbou. Vnější rámec, vroubící znakové pole, je tvarově i barevně značně jednodušší než pás na předním listu. Je také barvy zelené, kdežto přední je modrý. Oba svislé pásy mají neuměle podanou ozdobu z geometrických tvarů zakončených nahoře miskovitou vázou, z níž šlehá řecký oheň. Vodorovné pásy mají své vlastní ozdoby. Nahoře je to uprostřed osmicípý fialový květ nesený dvěma vodorovnými linkami, členěnými tvary ve formě zvonků do sebe zapadajících, s tmavou a bronzovou kresbou. Spodní pás má ozdobu řešenou obdobně jako pás na předním listu. Rozvíjejí se tu ze středu dvě spirály zakončené trojlistem a přecházející vně ve formy delfínů pijících z vázy naznačené jen do polovice. Také tyto tvary jsou, jako ostatní na vroubícím rámu, zbarveny fialově a prokresleny tmavými a bronzovými liniemi. V rozích, kde se kříží svislé pásy s vodorovnými, vznikají čtvercová pole vyplněná souměrně podanými tvary stylisova-

ných zvonků původně modře zbarvených, na fialovém poli. Plika zadního listu obalu je olemována černým a modrým páskem a vně konturovanou černou linkou, z níž vyrůstají spirály na koncích rozvětvené. Na fialovém poli pliky je namalována ozdoba složená z bohatých architektonických forem, perspektivně neuměle podaných. Jednotlivé tvary jsou zdobeny podobami delfínů přizpůsobenými obrysům architektonických forem nezřídka bohatě profilovaných. Těla delfínů, formovaná do akantových listů, přecházejí do závitnic ukončených trojlistem, z něhož někdy visí ozdobné tvary zakončené střapcem. Ozdoba vrcholí v podobě sovy, jež usedla s rozpjatými křídly na okraji výplně mezi dvěma hlavami delfínů. Celá výzdoba pliky je podána v jemně šedém, poněkud nazelenalém tónu s bohatou tmavou i zlatou kresbou. Celkem lze o výzdobě této knihy říci, že je dílem kreslíře značného vkusu, ale nevelikě kreslířské zručnosti. Jeho zájem o novou perspektivní nauku, kterou přinášela renesance, byl nepochybně značný.

Folia nejsou stejně veliká: 29—29.2×36.7—38.4 cm. Jsou složena do čtyř složek, sešitých a mimo první, již uvolněnou, přišitých ke hřbetu, druhá a třetí dnes jen nahoře, čtvrtá nahoře i dole. První se skládá z dvanácti folií, v druhé je osm folii, v třeti a čtvrté po čtyřech. Číslována jsou jen folia popsaná, 1—25, nečíslovány jsou nepopsané strany 51—56. Vady a kazy v pergamenu mimo nerovná sestřižení jsou na f. 3, 11, 12, 16, 18, 20, 21. Pergamen je nestejné jakosti a často velmi nerovně sestřižen; na př. f. 23 má výšku u hřbetu 36.8 cm, na okraji 33.6. Nadpisy nad vklady jsou jen dva, současné, na str. 209/28 a na str. 211/36. Na f. 24 v. na dolním okraji vpravo se čte začátek vkladu: Jan z Pernštejna Jindřichovi z Lomnice a erbóm. *psaný touž rukou jako vklády na této straně, ale obráceně. Mělo to býti první folio třetí složky, ale písař nepokračoval, nýbrž obrátil celou složku, takže úplný vklad je na prvním místě na f. 21 (str. 230—231/88).*

Kniha XXV. obsahuje vklady z let 1535—1536. Byla vedena za komornictví Jana z Lipého. Skládá se z obalu a z 20. folií do něho vložených. Stran 40. Rozměry obalu: přední list 28.8×36 cm, zadní list 36.2 dole a 35.6 nahoře × 36 cm. Zadní list je dole o 6.2 cm a nahoře o 5.6 cm širší než přední, ale tato část je přehnuta dovnitř knihy v pliku. Šířka hřbetu 0.5 cm.

Vnější strana předního listu obalu je vyzdobena znakem pánů z Lipého. Znakové pole jemně mitisově zelené barvy je orámováno dvojitým pásem, černým vnějším, po stranách 1.2 cm, nahoře 0.9 cm a dole 1 cm širokým, a světlemodrým vnitřním, neplné 2 cm širokým, s širokými (0.5 cm) zlacenými pruhy po stranách. Na světlemodré půdě pásu je bohatá renesanční výzdoba z tvarů rostlinných a živočišných i z předmětů různých tvarů, nejčastěji vázovitých. V osách těchto pásů jsou pole kruhovitého tvaru, zlatě orámovaná, v nichž je znázorněn na karmínově červené půdě čtyrerbovní vývod Jana z Lipého: na pravé straně erb pánů z Lipého, nahoře pánů z Kravař, na levé straně pánů z Pernštejna a dole erb Johanky z Liblic. Erb pernštejnský patří matce Jana z Lipého Bohunce z Pernštejna, manželce Janova otce Jindřicha z Lipého, erb kravařský Janově bábě po otci Elšce z Kravař, manželce Pertolta z Lipého a matce Jindřicha, Janova otce. Erb dole Johance z Liblic, manželce Viléma z Pernštejna a matce Bohunky z Pernštejna, Janovy matky. Je to štít rozpoltěný, pravá polovice černá, levá zlatá s černým kosmým polobřevnem. (Vše podle V. Houdka, Drobnomalby moravských desk zemských, ČMM r. 39 [1915], str. 85—86.) Po stranách erbu Johanky z Liblic se rozvíjí ornament ve dvou tvarech nymf, jejichž těla přecházejí ve vlnovku rozrůstající se v závitech ukončených rostlinnými stylisovanými tvary. Rám kolem tohoto erbu se spojuje s ornamentální výzdobou dvěma kruhy v rámu zasazenými, jimiž jsou provlečeny akantové spirály, v něž jsou prodlouženy ruce obou nymf. Svislé postranní pásy vyplňuje stylisovaná renesanční ozdoba umně vymyšlených tvarů rostlinných i různých artefaktů. Horní strana světlemodrého pásu má po pravé straně znaku pánů z Kravař tabulku se zlaceným rámem a na užších stranách zasazenými kruhy, v nichž je provlečena stužka umného vázání, která připojuje tabulku jednak ke květu v rohu, jednak k orámování znaku pánů z Kravař. Na bílé ploše tabulky je letopočet 1539. S tabulkou a její okolní výzdobou koresponduje vlevo ornament tvaru žlábkovaného sloupku s hlavicemi, který přechází na obou stranách v rostlinný ornament, jenž tuto dekoraci spojuje na jedné straně se znakem pánů z Kravař, na druhé s květem v rohu. Z horních rohů pásového orámování visí na stužkách uvázaná deska s nápisem na ultramarinové půdě zlatě v gotické minuskule kresleným a na šest řádků rozděleným: Letha od narozeny Sina bozyho 1.5.3.5. zalozeny gſu tyto knihy za vrozeneho Pana pana Jana z Lippeho na Krumlowie Neywiſſeho Marſſalka kralowſtwy Czeſkeho kteryz ty czaſy aurzad neywyſſeho komorniczſtwy w markrabſtwy Morawſkem Spravowal:

Orámování desky je prosté, zlacené a na kratších stranách vrcholící v ozdobě tvaru akantových listů, v níž je uprostřed zasazen zlatý kruh, na kterém je upevněna světle fialová stužka na koncích ozdobená střapci se zlatou koulí. Také střed horního vodorovného orámování má menší akantový násadec, který má naznačovati upevnění desky také nahoře.

Vlastní znak má štít rovně postavený tvaru nepravidelného, na pravé straně obohaceného hlubokým zářezem a dvěma závity zbarvenými červeně, kdežto celý štít je zlatý. Na obvodu je štít rozčleněn kresbou akantových forem. Uprostřed jeho plochy jsou dvě stříbrné ostrve, černě namalované. V ose štítu je na jeho horním okraji posazena otevřená, vpravo hledící turnajská přilbice velmi pečlivě vystižených forem, s minuciosní kresbou a dobrým vystižením materiálu, z něhož je pracována. Nese na šíji šňůru červenobílou, ve dvě smyčky svázanou, na které je zavěšen štít. Otvor hledí je purpurově zbarven a tmavě odstínován. Na temeni přilbice spočívá malá černá poduška s třemi malými viditelnými střapci, se zlatým uzlem, a na ní, takřka na celé, leží zlatá, vpravo obrácená ryba. Chochol z pěti pavích per, vyčnívající z klenotu, se dotýká rámu desky s nápisem. Po obou stranách klenotu, přilbice i štítu se rozvíjí bohatá výzdoba pokryvadel, vpravo mohutnější než na straně levé. Tvoří ji ostře kreslené tvary akantových forem bohatě barevně odstínované a podané v barvách štítu, t. j. zlatohnědé a černé. Vnitřní strany obou listů obalu jsou natřeny masově červenou krycí barvou, bez výzdoby. Rovněž vnitřní strana pliky, která je však na vnější straně černá.

Vnější strana zadního listu obalu má podobnou, jen v barvách a v detailu odlišnou ozdobu jako vnější strana předního listu. Hlavní rozdíl je v barvě znakového pole, která je karmínově rudá proti zelené na předním listu. Rovněž štít má zcela jinou formu, členěnou několika nepravidelnými výřezy vpravo a jedním vlevo. Pod štítem vpravo vyráží tvar kruhové výseče přizpůsobený tvaru štítu a světlemodře zbarvený. Zdá se, že byl namalován jen z důvodů dekorativních. Ostatní součásti znaku jsou obdobné, ale nikoli zcela stejné jako na znaku na předním listu. Červená barva na pozadí si vyžádala také jiného, t. j. šedomodrého zbarvení akantových násadců na kratších stranách závěsné desky s nápisem týmž jako na předním listu. Celková výzdoba této knihy svědčí o poměrně značné zručnosti jejího autora, kterému nebyla neznáma ani mosaiková výzdoba v kosti nebo v emailu, kterou napodobuje v páscích lemujících znakové pole.

V knize jest jediná složka, vložená volně do obalu. Stop přišívání ke hřbetu není. Skládá se z 20 folií sešitých nahoře i dole. Rozměry folií 29—29.4×34.4—35.6 cm. Číslována jsou jen folia popsaná, 1—17. Prázdné jsou strany 1—2 a pak 36—40. Jen částečně je popsáno f. 17. Vady v pergamenu: pravý okraj listů je vesměs nerovně zastřižen, takže šířka listů nahoře je menší než dole. Namnoze je nerovně sestřižen i dolní okraj, tak zvláště na f. 15 a na str. 39—40. Na prázdnou stranu 1 a 40 se částečně otiskla červená barva vnitřních stran obou listů obalu. Nad vklady jsou současné nadpisy, s osmi výjimkami, kde chyběji.

Kniha XXVI. obsahuje vklady z let 1538—1554. Byla vedena za komornictví Jana z Žerotína. Skládá se z obalu a z 95 folií do něho vložených a k němu dosud přišitých. Stran 190. Je to nejobsáhlejší kniha tohoto svazku. Rozměry obalu: přední list 27.5×35.2 cm, zadní list 35.5×35.2 cm. Zadní list je o 8 cm širší než přední, ale tato část je přehnuta dovnitř knihy v pliku. Není to však pokračování zadního listu, nýbrž samostatný kus pergamenu přilepený k okraji zadního listu, jak je viděti dole, kde je plika od zadního listu na kousku odtržena. Šířka hřbetu je 3.3 cm. Oba listy obalu jsou dole o 1 cm užší než vnitřní folia, která tedy přečnívají obal.

Celá vnější strana předního listu obalu je vyplněna žerotínským znakem. Znakové pole je modré. Štít svisle postavený, nepravidelné formy, po pravé straně vykrojený, je karmínově červený. Jeho spodní část vyplňují tři hnědě zbarvené, tmavě odstínované pahorky, z nichž vystupuje černá postava lva ve skoku, vpravo hledící, s vyplazeným jazykem, se zlatou korunou a s chvostem dekorativně splétaným. Nad štítem uprostřed se zvedá turnajská otevřená přilbice šedomodré barvy s bohatou tmavší kresbou. Na přilbici je klenot v podobě zlaté trojdílné koruny s červenými drahokamy. Od koruny se rozvíjejí jako pokryvadla akantové listy, rozvětvené, zbarvené karmínově a černě. Nad znakem je červená tabulka s trojřádkovým bílým nápisem, psaným antikvou: IAN Z ZIEROTINA A NA STAZNICZY NAYWISSI KOMORNIK MARKRABSTWI MORAWSSKEHO 1538. Tabulka je ozdobena světležlutým rámem se zlacenými linkami. Uprostřed, kde je rám kroužkem připevněn k hnědému orámování znakového pole, zdobí rám tabulky po délce ozdoba akantového listu. Znakové pole je vroubeno světlým modrozeleným pásem, širokým dole 3.3 cm, nahoře 2.7 cm a na obou stranách 3 cm. V jeho rozích je čtyřerbovní vývod Jana z Žerotína: v pravém horním rohu štít s žerotínským lvem v týchž barvách jako štít na znakovém poli, v levém horním rohu štít se vzlétající bílou ludanickou husou v modrém poli, v pravém dolním rohu černé hrábě, kolmo postavené, v červeném poli, a v levém dolním rohu štít se stříbrnou zavinutou střelou v červeném poli (podle zadního listu obalu, na předním úplně zmizela). První erb náleží Janovi z Žerotína po otci, druhý jeho matce Aleně z Ludanic, třetí jeho bábě s matčiny strany Marketě z Nové Cerekve a čtvrtý jeho bábě po otci Marketě Tvorkovské z Kravař. (Vše podle V.

Houdka, tamtéž, str. 86—87.) V osách této celé strany je na modrozeleném pásu prostá ozdoba skládající se z karmínově červeného kruhu obepjatého tmavěmodrým kruhovým páskem. Modrozelené pole je vyplněno lehce stylisovanými větvičkami kreslenými štětcem šedou barvou a listy větviček jsou vyplňovány bronzem. Tento modrozelený pás má rovněž hnědé orámování, jako při okraji znakového pole, a vně ještě orámování černé, rozšířené při hřbetu v široký pás černý. Pod pravým koncem tabulky s nápisem je na bílém přilepeném lístku evidenční značka z 18. století: Num: 22 dus ab Anno 1538 a ještě na žlutém lístku přilepeném na bílý: 60. Vnitřní strany předního a zadního listu obalu i pliky jsou bez malby.

Vnější strana zadního listu obalu má výzdobu zcela obdobnou listu přednímu. Plika je pokryta tmavošedou barvou a ornamentem v barvě modrozelené, který se rozvíjí ze střední lodyhy souměrně na obě strany. Výzdoba na obou listech je nepříliš dovedná a je z velké části zničena velikým opotřebováním knihy.

V knize je dvanáct složek, sešitých a přišitých ke hřbetu. Rozměry folií (s udáním vždy jen podle prvního folia složek): 27.5—30.7×35.7—37.8 cm. V první složce je 10 folií, v druhé 12, v třetí 4, ve čtvrté a v páté po šesti, v šesté, sedmé a osmé po osmi, v deváté 4, v desáté 6, v jedenácté 16 (8 vlastních, folia 73—79 a folio 88, a 8 folií samostatné složky, vložené mezi folia 79 a 88.) Ve dvanácté složce je 8 folií. Číslována jsou jen folia popsaná 1—95. Prázdné je toliko folio 89 v., 90, 95 v., a poslední, str. 191—192. Jen částečně jsou popsána folia 22 v., 44 v., 58, 63 v., 76, 87 v. Vady a kazy v pergamenu: není všude téže síly a jakosti a častým užíváním silného svazku trpěl. Pravé okraje folií jsou nejednou zkrouceny, některé rohy i okraje více méně přeloženy. Je mnoho listů nerovně sestřižených, obyčejně tak, že dolní okraj je širší než horní. Větší takové vady a jiné kazy jsou na foliích 6, 7, 15, 17, 18, 36, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 48, 51, 55, 56, 58, 59, 74. Nad vklady jsou současné nadpisy. Na f. 11 v. je nadpis druhého vkladu napsán nezjištěnou pozdější rukou, nevzhledným písmem, kterým jsou psány nadpisy v knize XXIII. a jeden nadpis v knize XXII. (nad prvním vkladem na f. 1.). U sedmnácti vkladů však nadpisy chybějí. V posledních dvou případech (str. 330/184 a str. 331/190) je nadpis nahrazen tím, že první řádek vkladu je psán velkým písmem nadpisů.

Kniha XXVII. obsahuje vklady z let 1555—1557. Byla vedena za komornictví Vojtěcha z Pernštejna. Skládá se z obalu a z 16 folií do něho volně, bez přišití ke hřbetu vložených. Stran 32. Rozměry obalu: přední list 32×36.2 cm, zadní list 40.4 dole a 39.5 nahoře × 36.2 cm. Zadní list je dole o 8.4 cm a nahoře o 7.5 cm širší než přední, ale tato část je přehnuta dovnitř knihy v pliku.

Vnější strana předního listu obalu v barvě indické červeně je ozdobena architekturou portálu obepínajícího znak pánů z Pernštejna. Na štítu svisle postaveném, velmi bohatého okraje s dvěma zářezy po stranách a válcovitými svitky nad nimi, je černá zubří hlava, hledící dopředu, s prokreslenýma očima, se zlatými růžky s černou kresbou, s povyplazeným červeným jazykem a s černě a zlatě splétanou houžví v nozdrách. Nad štítem je postavena bronzová otevřená turnajská přílbice vpravo hledící, černě stínovaná a hustě šrafovaná. Na jejím temeni je klenot, koruna s okrajem listových forem, posázená drahokamy. Po jejích stranách vlají stužky zakončené střapcem. Koruna kryje zčásti hlavu zubra, zvedající se nad ní, se zlatými, černě prokreslenými růžky a s málo vyznačenýma očima. Těsně nad hlavou je světležlutá tabulka se zlacenými okraji a s akantovou okrasou na podélných stěnách; podobná ozdoba je také na kratších stranách a do ní jsou zasazeny kroužky s vlajícími zlacenými stužkami, které zavěšují tabulku na dvou místech portálu. Na tabulce je třířádkový nápis v gotické minuskule, částečně zničený: woytiech z pernſſteina [a na to] 15 [waczowie] 55. *Portál sám je zbarven hnědozeleně a je bohatě členěn. Spodní deska, na níž spočívá, je podána podle perspektivních pravidel. Pravý sloup portálu má rovněž perspektivní vyjádření. Levý je podán z nárysu. Sloupy jsou hranolovité a jejich lícní stěna je uprostřed vyzdobena tmavším pásmem vyplněným černě kresleným a pozlaceným ornamentem. Hlavice má prostý kalichovitý tvar. U paty sloupů stojí dětské okřídlené postavičky, které drží štíty vývodu. Na pravé straně je to velmi neobratně znázorněná postava dítěte ukazujícího levicí na pernštejnský znak a podpírající pravou rukou rozpůlený štít Johanky z Liblic, báby po otci; pravá strana štítu je černá, levá zlacená, s černým břevnem, ležícím pokosem. Postava na levé straně drží v levici černý štít se lvem ve skoku, vpravo hledícím, s vyplazeným jazykem a s ohonem spleteným ze dvou větví. Je to znak Kateřiny z Gery, báby po matce. V pravé ruce si dítě drží trubku, na niž troubí. Podobné dětské postavy stojí také na hlavicích sloupů. Pravá z nich drží pravicí štít s pernštejnskou zubří hlavou, po otci, a levicí ukazuje dolů, na pernštejnský znak na znakovém poli. Levá postava drží zlatý štít s kančí hlavou vpravo hledící, namalovanou černě, s červeným čenichem a dásněmi, z nichž vystupuje řada zubů s dvěma postranními kly. Je to znak matky Vojtěcha z Pernštejna Hedviky ze Šelmperka. (Vše podle Houdka, tamtéž, str. 87, podle olomoucké knihy XXVI. Je tam také reprodukce této výzdoby.) Nad obloukem portálu spočívá na jednoduchém kladí souměrná ozdoba ohraničená dvě-*

ma těl[illegible], jež se na svých koncích spirálovitě stáčejí, a v mezeře mezi nimi je zasazena vrcholná ozdoba listových tvarů kladených za sebou, od tónovaných v zelených tónech portálu. Hlavy obou delfínů přiléhají dolní částí otevřené huby, z níž vyrůstají úponkovité ozdoby, ke kladí portálu. Vnitřní pole celého obloukového nástavce vyplňuje horní polovice obličeje masky, od níž se rozrůstají po stranách úponkovité stylisované rostlinné formy. Celá výzdoba prozrazuje autora nepatrné výtvarné dovednosti. Ukazuje to nejen podání architektury, ale zejména úplná neznalost anatomie, patrná zvláště na postavách dětských. Rovněž kresba hlavního erbu je proti dřívějším hodně jednoduchá a neobratná.

Vnitřní strany obou listů obalu i pliky jsou bez výzdoby a prosvítá na nich jen červená barva zevních stran. Také vnější strana zadního listu i s plikou nemá výzdoby a je pouze kryta červenou barvou.

Folia jsou dvě složky. Každá je vlastně sešita a nahoře i dole jsou přišity k sobě. Rozměry folií: 29.4 až 29.6 × 35.8–39.8 cm. [illegible] složka [illegible] je po osmi foliích. Všechna folia jsou číslována. Prázdná jsou jen f. 6 v., 7 v. a 16 v. Částečně je popsáno f. 8. Vady a kazy pergamenu jsou na f. 12 a 15. Nad vklady jsou současné nadpisy.

Kniha XXVIII. obsahuje vklady z let 1558–1566. Byla vedena za prvého komornictví Zachariáše z Hradce. Skládá se z obalu a z 54 folií do něho vložených a původně k němu přišitých, jak ukazují stopy nahoře i dole na hřbetu. Stran 108. Rozměry obalu: přední list 20.5×36.7 cm, zadní list 33.3×36.8 cm. Šířka hřbetu asi 1.8 cm.

Vnější strana předního listu obalu je z čistého pergamenu, orámovaného při okrajích fialovým páskem s tmavšími a zlacenými linkami na okrajích. Ústřední výzdobu strany tvoří fialově zbarvený kruh o průměru 22 cm, se znakem pánů z Hradce, vroubený věncem z hustě kladeného listoví. Je zavěšen uprostřed horního okrajového pásku na šedivé (vpravo) a růžové (vlevo) stužce, upevněné na zlatém kruhu, jejž drží v zubech maska mužské podoby. Po obou stranách šedivé a růžové stužky je rozdělen zlacený letopočet 15 58. V pravém horním rohu orámování je zlacené, dvakrát napříč přetržené O. Z téhož kruhu vedou stužky k menším kruhům v rozích listu, o průměru 7 cm, zdobeným obdobně jako kruh střední. Ten má dole uprostřed pletivo listoví přerušeno svitkem fialové barvy s maskou rovněž mužské podoby, která drží v zubech stužky jdoucí ke kruhovým výzdobám v dolních rozích listu. Po obou stranách dolní části této masky je rozdělen zlacený letopočet 15 58. Hlavní znak má souměrný, krásně a bohatě profilovaný, svisle postavený štít umných tvarů. Je po výšce rozpůlen. Pravá polovice, kobaltově modrá, rozpůlená po šířce, má v horním poli pěticípou hradeckou růži s červeným kruhovým vnitřkem. Její přesné a jemně prokreslené tvary doplňuje barevné plastické odstínování v žlutých a hnědých barvách se zlacenými konturami. V dolním pravém poli je v týchž barvách a v témž plastickém provedení znázorněna lilie a na ní koruna, zdobená listovými formami a drahokamy. Horní pole levé polovice štítu je rovněž příčně rozděleno. Jeho horní polovice je položena a odstínována barvami hradecké růže, spodní polovice je cinobrově červená a vyplněná zlatým filigránem. Dolní pole vyplňuje kotva téhož barevného provedení a na témž kobaltově modrém podkladě, jako je tomu u ozdob pravé polovice štítu. Nad štítem, v jeho ose, jest otevřená turnajská přilbice, dopředu hledící, ušlechtilé formy, pečlivé kresby i pečlivého provedení a odstínování v žlutých a hnědých tónech, jaké jsou na hradecké růži. Na temeni přilbice se rozestírají do výše dvě křídla ze pštrosích per, ušlechtilá ve formě i podání. Pravé je zbarveno tmavě červeně, konce per jsou zlaté a rovněž detailní prokreslení je provedeno zlatem. Levé křídlo je provedeno v barvě modré, konce per jsou také zlaté, křídlo samo nemá však zlaté kresby, ale je na něm rozseto devět zlatých růží. V prostoru mezi oběma křídly spočívá na vrcholu přilbice, vroubeném malým akantovým listem klenot; je to zelený vínek znázorněný v perspektivním podání a ozdobený pěti hradeckými růžicemi, z nichž jsou plně viditelné tři. Po stranách přilbice se rozvíjejí a celý štít věnčí pokryvadla, dvě větve akantových listů u srovnání s předchozími knihami nezvykle krásných, jemných tvarů, pečlivě a přesně kreslených. Rozvíjejí se takřka souměrně po obou stranách erbu a jsou provedeny v hnědých a žlutých, jemně odstínovaných tónech barev hradecké růže a kobaltově modrých barev štítu. Konturování, pokud jest, je zlaté. Zlatý je též filigrán, který vyplňuje fialové pozadí ústředního kruhu se znakem.

Ve čtyřech rozích strany je čtyřerbovní vývod Zachariáše z Hradce, v každém rohu jeden erb, v obdobném tvaru a úpravě jako hlavní znak. V pravém horním rohu je v zeleném věnci na červeném poli prostý štít s dvěma hlubokými souměrnými zářezy po stranách a na něm pěticípá hradecká růže téhož formového i barevného provedení jako na štítu hlavního erbu. Je to znak Zachariášova otce. V levém horním rohu je v témž orámování na fialovém poli čtvrcený štít rovněž

s dvěma hlubokými zářezy po stranách a se znakem Zachariášovy báby po otci Anny, kněžny z Minstrberka. V prvém a čtvrtém poli je orlice, jejíž pravá polovice je pokryta červeně, levá černě. V druhém a třetím poli jsou na zlatém podkladu dva červené šikmé pruhy. Uprostřed štítu je malý erb kunštátský, již téměř setřený. V pravém dolním rohu je na modrém, ověnčeném poli položen štít téhož tvaru jako oba horní, půlený tak, že pravá polovice je kryta cinobrovou červení a levá má touž barvou kryta tři vodorovná břevna na bílém poli. Červená plocha štítu i břeven je vyzdobena zlatým úponkovým filigránem. Je to znak Zachariášovy báby po matce, Kateřiny Švihovské z Rozmberka. V levém dolním rohu je uvnitř věnce na červeném poli rozložen šít zase téhož tvaru, čtvrcený, barev nyní velmi setřených. První a čtvrté pole vyplňoval na podkladě původně kobaltově modrém lev ve skoku, žluté barvy s hnědým stínováním, ale nyní je malba značně, zvláště na čtvrtém poli, setřena. Druhé a třetí pole vyplňují na zlatěžlutém podkladu černé kančí hlavy s velmi rozeklanou tlamou, v níž je mezi dvěma dlouhými špičáky viděti červený jazyk v podobě písmeny S. Tento čtvrtý znak náleží Zachariášově matce Anně z Rožmitálu. (Vše podle Houdka, tamtéž, str. 88.)

Vnitřní strana předního listu obalu a obě strany zadního listu jsou bez ozdob a bez barev. Vcelku možno říci, že kniha pana Zachariáše z Hradce má ze všech knih tohoto svazku nejpečlivější a výtvarně nejhodnotnější výzdobu. Svědčí to o vysokém stupni umělecké kultury tohoto pána, který měl kolem sebe umělce pozoruhodných kvalit. Rovněž výzdobu této knihy svěřil rukám výtvarníka s neobvyklou kreslířskou pohotovostí a zároveň s význačným citem pro ušlechtilou a krásnou formu. Dokazuje to dokonalá ornamentální stylisace akantových listů elegantních, pružných tvarů, stejně jako podání ostatních detailů celkové výzdoby.

V knize je šest složek. Byly původně přišity ke hřbetu, jak na to ukazují stopy na něm. Dnes jsou volně vloženy do obalu. Kromě čtvrté jsou sešity, ale i v ní jsou stopy sešívání. Rozměry folií (udáváno pole prvního folia složek): 28.5—29.8×36—37.8 cm. V první složce je 8 folií, v druhé 12, v třetí 6, ve čtvrté 10 (dvoulist f. 34 a 35 je tu vložen do dvoulistu f. 29 a 36), v páté a šesté po osmi foliích. Číslována jsou jen folia popsaná, 1—51. Podle tvaru číslic se zdá, že tato kniha byla foliována hned v době vzniku. První list nemá čísla. Je na jeho přední straně toliko třířádkový nápis v gotické minuskule: Knyhy pana Zacharyasse z Hradce etc. *Úplně prázdná je str. 2, f. 27 v., 45 v., 51 v. a strany 105—108. Jen částečně jest popsána str. 1 a folia f. 5, 11 v., 27, 45, 48. Vady a kazy v pergamenu: není všude téže síly a jakosti a častým užíváním silné knihy trpěl, tak jako v knize XXVI Je mnoho listů nerovně sestřižených, obyčejně tak, že dolni okraj je širší než horni. Některé pravé okraje folii jsou zkrouceny nebo i částečně přeloženy. Větši takové vady a jiné kazy jsou: na předním listu obalu, jehož pravý okraj jest zkroucen na vnější stranu, tak jako i list str. 1—2, dále na f. 2, 3, 5, 6, 11, 13, 32 (žluté skvrny porůznu na obou stranách postranního okraje a zčásti roztřepený dolní okraj), 23, 35, 40, 41, 44, 45; str. 107—108 je na pravé straně značně pokrčena. Také zadní list obalu je velmi zprohýbán. Nade všemi vklady jsou současné nadpisy s jedinou výjimkou na str. 425/117 (zápis o přijeti Jana Kropáče z Nevědomi, jeho syna Bohuslava a strýce Tasa do stavu panského).*

Nyní závěrem statistická data o počtu folií a vkladů pojatých do tohoto svazku. Počítají se jen folia popsaná, ať zcela nebo jen zčásti. Do vkladů jsou započítány také zápisy o zahájení jednotlivých zasedání zemského soudu.

V knize XV. je na 23 foliích 260 vkladů, v knize XVI. na 42 foliích 271 vkladů, v knize XVII. na 37 foliích 226 vkladů, v kniez XVIII. na 23 foliích 126 vkladů, v nize XIX. na 12 foliích 71 vkladů, v knize XX. na 6 foliích 39 vkladů, v knize XXI. na 5 foliích 32 vkladů, v knize XXII. na 4 foliích 19 vkladů, v knize XXIII. na 7 foliích 33 vkladů, v knize XXIV. na 25 foliích 115 vkladů, v knize XXV. na 17 foliích 63 vkladů, v knize XXVI. na 95 foliích 285 vkladů, v knize XXVII. na 16 foliích 38 vkladů, v knize XXVIII. na 51 foliích 128 vkladů.

Celkem 1706 vkladů ze 362 folií[1]).

[1]) *Počet vkladů v jednotlivých knihách se neshoduje s údaji Demuthovými (Karl Joseph Demuth, Geschichte der Landtafl im Markgrafthume Mähren). U všech knih má Demuth menší čísla, o 1 až 24. Celkový počet vkladů byl by pak u něho 1574, tedy o 132 méně. Tento rozdil se vysvětluje tím, že Demuth nepočítal do vkladů zápisy o zahájení zemského soudu (na př. v knize XXII. při jediném zasedání soudu má počet vkladů 18, nikoliv 19), a tím se celkový počet vkladů zmenši o 104. V ostatních 28 připadech nepochybně nepovažoval některé vklady (odpor, naučení, jednotlivé podíly při rozdílech) za samostatné právní akty, nýbrž za příslušenství právního aktu předcházejícího nebo následujícího nebo, u rozdílů, jen za části děleného celku.*

Jazyk, kterým jsou psány zápisy a vklady tohoto svazku, je střední čeština konce 15. a první polovice 16. století. Latinsky jsou psány jenom čtyři zahajovací zápisy o zasedání soudů (str. 3, 12, 21, 25) a dvě listiny, jedna krále Vladislava s vloženou listinou krále Jiřího (str. 47—48) a druhá markrabí moravského Albrechta (Alberta), (str. 82). Latinské jsou v starších knihách tohoto svazku krátké poznámky na okrajích při změnách textu (opravách nebo výmazech); jsou uvedeny níže v oddílu o práci nejvyššího komorníka. Jinak se užívá latiny často při datování na začátku nebo na konci zápisů a vkladů pro rok, někdy také pro den nebo místo, buď zcela nebo částečně. Latinské jsou také některé formule v královských listinách: Ex commisione propria Majestatis Regie, Regie Majestatis *(str. 108/151, 117/200)*, Ad relacionem domini, magnifici domini… cancellarii, supremi cancellarii regni Boemie *(viz v rejstříku věcí heslo relatio). Latinsky se podpisují králové Ludvík a Ferdinand, někdy jen jménem, ale také* Ludovicus rex manu propria, *a nejvyšší kancléři království českého; tito buď plným jménem a titulem kancléřským nebo také* Vidit *a jméno i titul, nebo totéž s dodatkem* manu propria *a jednou také za titulem* subscripsit. *Z úředníků královské kanceláře se podpisuje jenom latinsky Mel a Walter, latinsky nebo česky Helt (Helth), Logssan (Lokšan, Loxan), jen česky Žabka z Limberka, dvakrát s dodatkem* subscripsit, *a česky se podepsat Hanuš z Wynšperku s dodatkem* manu propria.

O vývoji našeho jazyka, jak se jeví v olomouckých knihách zemských desk z let 1480—1566, pojednal vydavatel olomouckého svazku v úvodu na str. XXIV.—XXX. Je to podle něho „střední čeština konce 15. a 1. polovice 16. st. se všemi vývojovými znaky, jak je známe z jiných soudobých památek. Nenese celkem stopy vlivů nářečních ani po stránce hláskoslovné, ani po stránce tvaroslovné." Slovní zásobu ani skladbu po této stránce podrobněji nezkoumal. Pokud si jí všímal, může předem říci, že její zkoumání při značné stereotypnosti vkladového formuláře sotva přinese mnoho zisku. „Snad jazykové studium zápisů posledních valí, vyskýtajících se ve značnějším počtu v druhé polovině tohoto svazku, pro svůj bezprostřední jazyk, a rovněž i některých smluv, zapsaných v doslovném znění, může prokázat opravdový vliv moravských dialektů po zmíněných dvou stránkách." Leč tento úkol přenechává povolanějším pracovníkům. Vydavatel brněnského svazku, neodborník, na podobné pojednání o jazyku, jak se jeví v brněnských knihách zemských desk z týchž let, nepomýšlel. Při úpravě textu pro tisk všímal si však také všeho toho, o čem pojednává Dr Frant. Matějek, a proto může jednak říci, že to, co bylo obecně pověděno o jazyku knih olomouckých, platí také o knihách brněnských, a jednak snad dodati, že i v podrobnostech se jazyk brněnských knih od jazyka knih olomouckých nějak valně neliší. Psaliť také v obojích knihách titíž písaři, nejvyšší i nižší. Proto by podrobný výklad o jazyku knih brněnských sice mohl rozmožiti počet jednotlivých dokladů uvedených v pojednání o jazyku knih olomouckých, ale věcně by mnoho nového sotva přinesl. Tím se však nechce říci, že by odborník nemohl najíti přece některé rozdíly.

K otázce vlivu moravských dialektů na jazyk zemských desk buďtež tu uvedeny z brněnských knih aspoň některé doklady, svědčící o něm snad, nebo pravděpodobně, nebo nepochybně, z poručenství a smluv, ale i odjinud: zdvojování s *mezi dvěma samohláskami, na př. s* lessy *(str. 161/48 a 50, 405/69, tištěno s lesy)*, Mezilessice *(str. 127/151, 379/38)*; jestliže by ta zboží ve dskách komu svědčile *místo svědčila (str. 15/111)*; před svatým Vavřencem *místo Vavřincem (str. 217, levý sloupec, ř. 7 zd.)*; jistci zdělati se moseli *místo museli (str. 23/203)*; povolení kněze biskopovo *místo biskupovo (str. 331/189)*; komož *místo komuž (str. 341/221 a 419/107)*; pastvisko holobické *místo holubické (str. 395/41)*; v tom zboží svrchopsaném *místo svrchupsaném (str. 404/65)*; s zákupami *místo zákopami (str. 305/97)*; v ubcích *místo v obcích (str. 362/282)*; podlé ubce *místo obce (str. 396/41)*; se svým vlastním a dědičném zbožím *místo dědičným (str. 220/56)*; pořádném poručenstvím *místo pořádným (str. 330/184)*; dckami zemskémi *místo zemskými (str. 334/201)*; v niveč obratíme *místo obracíme (str. 318/227); gen sing.* Znatu, vládyku *místo Znaty, vládyky (str. 156/17)*

a radu *místo rady (str. 352/242);* při svých dědičných a svobodných zboží *místo zbožích (str. 32/7, pozn. 2); koncovka dativu plur. u slov jako* erbóm, potomkóm, dědicóm *se v obou svazcích přetiskuje s* óm, *je však možno, že jde o dialektickou koncovku s* om *(srovnej v olom. svazku poznámku na str. XXIV);* toho ji všeho odříkáma *[tři poručníci]* a tímto vkladem to moříme a v niveč obracujeme. *duál odříkáma místo plurálu odříkáme (str. 400/49); v olomouckém svazku není u slovesa po původních tvarech duálových ani stopy, viz str. XXIX). Nářeční záměna samohlásek se vyskytuje také u vlastních jmen, na př.:* Mezelesice *místo Mezilesice,* Lešanovice *místo Lišanovice nebo Lyšanovice,* Hostěšov *místo Hostišov,* Martěnice *místo Martinice,* Bočín, Bočina *místo Bučín, Bučina.* Kořim *místo Kuřim, Margeta* z Horke *místo z Horky (str. 27/243),* Vevčice *místo Vyvčice. (Viz také na str. XXVII o zdvojeném s na počátku místních jmen.) Je ovšem možno, že u některých z těchto případů i u jiných, zde neuvedených, mohlo by jíti jenom o piseckou chybu nebo o vliv předcházejícího nebo následujícího slova.*

Zakončení slova se totiž někdy přizpůsobuje slovu předcházejícímu nebo následujícímu, na př. (pro slovo předcházející): to tímto vkladem mořém *(str. 59/206);* k těm dvorém *(str. 90/64);* kteréž též člověk *(str. 312/124);* kanovníkem brněnském *(str. 331/189);* bez všelijaké překážke, *gen.* svrchupsané Lidmile *(obojí na str. 334/201, pozn. 5);* pod rybníkem Velešovském Dolním *(str. 395/41);* a ti kopcové mají býti pravá hranice, dělíce grunty damborské a nesklovské; *dává smysl také jako přechodník, ale níže:* A to má býti pravá hranice a meze, dělící grunty ... *(str. 340/219, sl. levý, ř. 26—27 a 36—37);* ve vsi Šebrovi *místo Šebrově (str. 378/31);* na tom kostelním podacím *místo podací (str. 309/109) a podobně* na tom obojím zbožím *(str. 47/127);* na tom na všem panstvím *(str. 57/190);* na všem příslušenstvím *(str. 115/197);* na jich vším příslušenstvím *(str. 169/14);* k těm lánóm a lidóm *(str. 38/55);* sirotkóm, dětom *(nebo* dětóm*) (str. 273/20);* na svém vlastním dědicství, žádnému nezávadnému *místo nezávadném (str. 132/40, pozn. 1);* po bratru mému *(str. 386/13). Jindy je to slovo následující, na př.:* po neděle druhé *(str. 311/121);* ke dvorém a vsem *(str. 424/114);* se vším plném právem *(str. 23/204);* ve dcke zemské *(str. 275/28);* k takově smlouvě *(str. 299/85);* panství Dolnín Vranín *místo Dolní (str. 318/150, pozn. 2);* ve dsky zemském vkládám *(str. 371/13);* manželku mou milou *(str. 420/108); je to v celém svazku jediný doklad tohoto akusativu; tvary tvou a svou se v něm nevyskytují a v olomouckém ani mou (str. XXVII.) Někdy je mezi oběma slovy jiné slovo nebo slova, na př.:* k tim svrchupsaným zbožím (str. 37/46); s jedním lánem rolí svobodném *(ster. 282/49);* i s tímto listem a milostivém potvrzení našém *(str. 352/241);* nápadem ... pod ědu našem spravedlivém, přišlém *(str. 469/6);* v kteréch se koli věcech *(str. 377/27). Všechny případy, kde na zakončení slova působí slovo předcházející nebo následující, mohly by se také vysvětlovati jako písařovy omyly nebo jako odchylky od pravidla (přípona -m v lokále sing. u neuter typu znamenie), jako starší tvary anebo i vlivem nářečí. Rozhodovati může o tom jen odborník.*

O vydavatelských zásadách, kterými jsme se řídili při přepisování textu, pojednal vydavatel olomouckého svazku v úvodu na str. XXXI.—XXXIII. Není myslím nutné opakovati to v brněnském svazku, ale je potřebí uvésti, v čem jsem si vedl jinak.

Všechny zápisy a vklady (jejich čísla v originále nejsou) byly otištěny v plném textu s těmito výjimkami: na str. 227/83 je v královĕ stvrzení vynechána smlouva otištěná jako č. 82 na str. 226 až 227 a odchylky v textu čísla 83 jsou uvedeny v poznámkách k č. 82; písař byl týž; na str. 319/153 je vynechána v povolení opata, převora i konventu kláštera žďárského smlouva otištěná v královĕ stvrzení č. 78 na str. 294—295 a četné odchylky textu čísla 153 jsou uvedeny v poznámkách k č. 78; táž smlouva se opakuje také v potvrzení knížat minstrberských a pánů z Kunštátu v č. 154 na str. 319—320; i tu je vynechána a četné odchylky tohoto textu jsou uvedeny v poznámkách k č. 78; písař byl týž; zápis č. 78 je mřežován; na str. 326/168 je v královĕ potvrzení vynechána smlouva č. 167 na str. 325 a dosti četné odchylky v textu čísla 168 jsou uvedeny v poznámkách k č. 167; písař byl týž; na str. 327/170 je v královĕ stvrzení vynechána smlouva č. 169 na str. 326—327 a dosti četné odchylky v textu čísla 170 jsou uvedeny v poznámkách k č. 169; písař byl týž. Tyto smlouvy byly vynechány pro úsporu, ale bylo by bývalo lépe otisknouti je v plném textu, jak se to stalo v olomouckém svazku.

Text zemských desk je psán téměř veskrze pravopisem spřežkovým[1]). Kvantita se jenom zřídka označuje zdvojením samohlásky: pro -aa = -á- není v brněnském svazku dokladu, zato -ee- = -é- je dosti časté, na př. rolee (dvakrát na str. 7/25); kde v takových případech nebylo nic zvláštního, jako na př. nad věno mee (str. 43/97), nebo nom. pl. vsi pustee (str. 385/5), přepisoval jsem -é- bez poznámky; kde bylo -ee- místo pravidelného -e-, přepisoval jsem v textu -e-, ale přidával jsem poznámku o -ee-, na př.: pode vsí Teelnicí (str. 179/14, pozn. 4), vpisujemee (str. 300/86, pozn. 2), beez překážky (str. 398/44, pozn. 1), k těm lideem (str. 403/65, pozn. 6). Dlouhé -í- se často označuje spřežkou -ij-, která však, myslím, může někdy znamenati snad jen měkkost předcházející souhlásky a proto jenom

[1]) Také v brněnských deskách se již někdy užívá diakritických znamének, jako tečky nebo čárky nad i nebo znaménka (° na u, nepochybně aby se odlišilo od n, (místo s bývá někdy háček v podobě v nebo nahoře nedopsaného o) a zvláště háčku. Ten se někdy klade nad samotné -z-, má-li se čísti jako -ž-, na př.: sležké kníže (str. 334, pozn. 1, a tak nebo slež[s]ké mělo býti tištěno); (Ježevči, str. 364/284, a tak mělo býti v tisku, i když se jinde v deskách píše Jezevči, Jezovči a v místopisné literatuře také Jezevči); Šenstraž (str. 385/5, a tak se mělo přepsati); ale také mežech (str. 309, pozn. 1). Háček bývá někdy nad -ž- ve spojení s -r-, aby se čtlo -rž- místo obvyklého čtení skupiny -rz- jako -ř-, i když toho není třeba, jako na př. v slově tvrze na str. 368/3 v nadpise háček na -r- (není-li to jen ozdoba pod předcházejícím zápisem č. 2, tak jako i tamtéž dva okrouhlé háčky ve slově dvoru nad w a u), a na str. 369/7 v textu v témž slově háček nad -z-), nebo v slovech místo držícího (str. 418/105, kde by háček měl býti nad -z-). Háček nad samotným -c- je nadepsán na str. 3/1: dc Brtniča; písař místo cz napsal c a doplnil háček, asi na znamení, že se toto -c- nemá čísti jako -k-; háček nad samotným -c-, které se má čísti -č-, se vyskytuje pouze na str. 11/7 od weynčeldorfského zboží; častější je -č- psané -cž-, při čemž háček nebývá vždy, jak by měl býti, nad -z-. Ale ne každé -cž- nebo -čz- je nutno čísti jako -č-, na př. všecžek (str. 334/201, pozn. 3), nebo (str. 316/140) v nadpise Elšcze, v textu Elšcže (tištěno -c-); tak je tomu i ve jméně Racek z Mrdic, psaném Raczek, Račzek, Racžek (viz v rejstříku jmen osobních a místních heslo Mrdice). Ale také u samého -cz- je někdy nejistota, má-li se čísti -c nebo -č-, na př. Procek nebo Proček (křestní jméno, v literatuře obojí), Přeckov (dnešní jméno obce) nebo Přečkov (dřívější název); kde nebylo jistoty, nechával jsem -cz-. Háček nad n = ň, na př. na str. 256/51 ř. 1 Zdeňkovi; na str. 105/139 v slově Komoň je nad n jiným inkoustem přidána slabá, trochu zahnutá čárka, aby se čtlo ň. Háček nad samotným -s-, aby se čtlo -š-, byl napsán toliko jednou: z Mezlešic (str. 58/201, pozn. 6), ale toto -š- opravil písař z původního -z-; na str. 316/140 je v nadpise v slově Elsscze nad druhým -s- háček, jehož důvod není jasný, když -ss- samo již znamená -š-. Jiný doklad takového háčku bez potřeby je na př. na str. 295/78 v gen. hajtmana nad posledním -a-, nebo na str. 368/5 v slově panu nad -u-. Asi jen omylem je háček nad prvním r v gen. Pařařova (str. 359/272, pozn. 3); ř není tu pravděpodobné, v druhém dokladu tohoto jména (str. 403/63) a také v jiných pramenech je r.

-i-, na př. časté anij, *nebo vkládám,...* vpisuji *(str. 272/15), nebo* vyčístij *(sumu peněz, str. 399/46); čte-li se v originále dále v témž čísle* dva dčbery štijk, *mělo se přepsati štík, ale nevylučoval bych ani možnost dialektického zkrácení v -i-. Proč napsal písař na str. 275, sl. pr., ř. 25* vijděti budee, *je nesnadno říci. Pro -oo- = -ó- nenašel jsem v brněnském svazku dokladu, pro -uu- = -ú- pouze jediný, akus.* tuuž *(str. 424/114). Neoznačování kvantity způsobilo mnoho nejistoty při přepisování textů; nelze říci, vyslovovali-li na př. potomkóm a pod. (jak tištěno), nebo dialekticky potomkom a pod. (jak místy až podnes), a zdali vždy stejně, nebo s lúkú, s tú lúkú (jak tištěno), či s lukú, s tú lukú, kdy užitky a kdy úžitky, kdy ještě užívaní nebo už jen užívání.*

Také v brněnských zemských deskách v prvních letech 16. století -au- se někdy píše -aw-; přepisuje se -ou- jako vůbec všechna -au- mimo v příjmení Tetaur, cizího původu a zdomácnělém později, kdy se Václav z Tetova píše Tetúr (str. 336/203 a 207, str. 367/1 a 368/5) a dále mimo v příjmení Janaur, také cizího původu; rovněž cizí jméno Haugvic se jen u Hanuše H. píše z počátku Húgvic (str. 90/62, 91/72, 98/102), od r. 1499 jen s -au-, a tak se toto příjmení psalo dále a píše podnes.

U křestních jmen končících se na -uš nebo -ut, jako Friduš, Vantuš, Dobrut (v místním jménu Dobrutov) je nejistá kvantita této koncovky; kolísá také v literatuře.

Krátké i naznačuje měkkost souhlásky předcházející, na př. v gen. Jenczie *(str. 21/186 a str. 431 ke str. 21), v gen.* Bartolomiegie *(str. 289/64), v nom.* Hrzissie *(str. 134/51), ale někdy také souhlásky následující, na př.* zeigména, upevinujem *(= upevňujem, str. 327/170).*

Písmeno c v slovech z latiny, ale již počeštěných, se přepisuje zpravidla jako k, na př. kommissaři, konvent, Krystof, ale také z Kunstátu *místo C (str 39/63, pozn. 4).*

Při vynechávání jednoho ze zdvojených písmen některé přece zůstalo, na př. ve jméně Appolona; někde také uvázlo h ve skupině th. Ponechával jsem však zdvojená písmena v německých jménech, pokud nebyla ještě počeštěna. Vynechával jsem jako pouhou grafiku t ve skupině tc = c, na př. podací kněžitcského *(str. 341/220), gen motci,* s pletci *(str. 356/259), vrátcen, a také ve skupině tč = č, na př. Řítčany (str. 289/65, dvakrát).*

O zdvojeném -s- na počátku slova nebo uvnitř mezi dvěma samohláskami čte se v Blahoslavově Gramatice české (vydání Ignáce Hradila a Josefa Jirečka, str. 42, kde poznamenává, že Beneš Optát z Telče v své Gramatice české i toho se dotkl, „že v některých slovích dvě s kladeny býti musejí, v těch totiž, kteráž hlahol té liteře vlastní protahují, jako: masso, vesselí, ssyvý". V brněnských deskách není dokladů pro toto zdvojené -s- na počátku některého obecného slova, jsou však pro počátek některých místních jmen, jako na př. Sskřídlovice, Sskřichovice, Sskřinářov, Sskřípov, Sstalek *(Sstálek?), kde bylo -Ss- ponecháno, protože není snad vyloučena lidová výslovnost -Š- (srov.* Sstalek *na str. 54/178 a na str. 414/96,* Kršťalek *(Kršťálek) na str. 58/200). Zdvojené -s- uvnitř slova, mezi dvěma samohláskami, jsem přepisoval u obecných podstatných jmen -s- bez poznámky tam, kde výslovnost š nebyla pravděpodobná, tak na př. na str. 161/48 a 50 a na str. 405/69 tištěno s lesy, v orig.* s lessy. *U obecných podstatných jmen je toto -ss- jen zřídka, častější je u místních jmen. Kde je u nich omylem přepisováno -š-, je opraveno v rejstříku na -ss-, jako na str. 8/35* z Hossova *místo* z Hošova, *nebo na str. 13/99* v Novej vsi v Ryssovskej *místo* v Ryšovskej. *U téhož jména se však píše někdy -s-, jindy -ss-, na př. na str. 49/145 se čte* Barboře z Okrassovic *a v č. 146* Barboru z Okrasovic převodím z Okrasovic; *starší i dnešní úřední název je Okrašovice, podle osobního jména Okraš; výslovnost patrně kolísala, buď obyčejné -s- nebo snad ostře a protáhle vyslovované a proto zdvojené -ss- nebo původní a správné -š-, jak jsem také -ss- přepisoval. Stejně je tomu u* Morašic, *podle osobního jména Moraš.* Mezilesice *se píší s -s-, ale dvakrát s -ss- (str. 127/15, 379/38; tu bylo ponecháno -ss- protože znamená -s- vyslovované táhle, nikoliv -š-, ale doklad na str. 58/201, pozn. 6 ukazuje, že se někdy přece jen vyslovovalo -š-; toto -š- opravil totiž písař z původního -z-, ale nepsal -ss-, nýbrž -s- s háčkem. Jiná taková jména jsou ještě* Krašovice, Lyšanovice, Mešovice, Nesovice *(na str. 143/97 tištěno omylem -s- místo -ss-, které tu neznamená -š-) a* Šašovice *(na str. 28/258 tištěno omylem -š- místo -s-).*

Jméno Boskovice *se v obou svazcích přepisovalo podle dnešního názvu s -s-, ačkoliv se v originále píše téměř veskrze -z-; -s-je pouze na str. 130/32, 389/22, 408/79, kde tak napsal Ludvík Mezeřícký z Lomnice, a ve výzdobě na vnější straně předního listu obalu knihy XIX. v latinském nápise. (O původu názvu podle osobního jméno Bosek viz Frant. Černý a Pavel Váša Moravská jména místní, str. 54 a Antonín Profous Místní jména v Čechách, heslo Bozkov, str. 135—136; tu také o psaní se -z- v starší době.)*

Předpony *-s a -z se ponechávaly podle originálu, ale přepisovalo se vždy způsob, ztráta, protože mají v orig. převahu; také zpráva (= zvěst).*

Předložky *-s a -z jsem přepisoval tak, jak jsou ustáleny dnes, a to i když se opakovaly, ale*

tu s poznámkou, na př. s z dvorem *v orig. je tištěno* s s dvorem *(str. 211/36, pozn. 2, 265/2, pozn. 4), nebo* s z břehy *je tištěno* s s břehy *(str. 300/97, pozn. 1), nebo* z Soupolna *je přetištěno* z z Oupolna *(str. 180/19, pozn. 2),* z Stvořehráz *je přepsáno* z z Tvořehráz *(str. 407/74, pozn. 2). Shora uvedené jméno* Sskřídlovice *lze vyložiti jako nářeční tvar místo Křídlovice, čte-li se Škřídlovice, nebo snad jako opakování předložky u také dialektického Skřídlovice:* Margreta z Sskřídlovic *na str. 24/212 a 213 a na str. 25/217 a 218 bylo by pak přepsati* Margreta z z Skřídlovic. *Bylo ovšem možno nechávati obě předložky tak, jak jsou v originále. Jak si s nimi vedli písaři desk, je viděti z originálu zápisu na str. 30/10:* Jiřík Racek (v orig. Račzek) z Mrdic Johanku z Nítkovic, manželku svú, převodím z Lelekovic, ze vsi a z tvrze, ze vsi Nuzířova, s Šeborova, se dvojího polúlání a s podsedka a v Lažanech z dvora a s podsedka a Kaménky, vsi pusté, a s Srnůvky, z druhej vsi pustej, z toho ze všeho; *jiné doklady jsou: na str. 37/47* převedena z Lelekovic, *na str. 40/69* převodí s toho práva napadněho na Hončovicích, *str. 40/146* převodím z Okrasovic, s tvrze, se dvú dvorú, se vsi, s mlýnu i se všeho, z jejího vlastního dědictví, *str. 72/264* převodím z Milešovic. *Celkem tedy v těchto případech 11krát -s- a 10krát -z-. Ať se v přepise dá všude -s-, jak se stalo, nebo -z-, jak se mělo státi, budou tu odchylky od originálu, takže filolog, který by z psaní těchto předložek chtěl usuzovati, jak se tehdy vyslovovaly (ale srov. na př.* z tvrze: s tvrze), *bude nucen sáhnouti po originálu.*

Názvy peněz *se v deskách píší buď celým slovem nebo zkratkami a u kopy obvyklou značkou. Při přepisování jsem nechával* zkratku d. *(= denár)* a zkratku h. *(= haléř);* zkratku g. *(= groš) jsem přepisoval gr., protože nebylo jisto, zněl-li by gen. groší nebo grošův, ale rozvedl jsem ji v groší, kde bylo skoro nebo úplně jisto, že by písař byl tak napsal (str. 34/21 a 22, 158/28, 159/38).* Zkratku b. *(= bílý),* zkratku hř. *(= hřivna) a* značku *pro kopu jsem rozváděl celým slovem. Zlatý psali písaři buď plným slovem nebo* zkratkami fl., zlat.; *přepisoval jsem obojí zpravidla slovem* zlatý, *místy však, kde se slovo hned anebo i vícekrát opakovalo,* zkratkou zl. *(tak zvláště v knize XXIV., str. 210/49, 217, sl. levý, ř. 4, 221/62 a 64, 225/74, 227/84, 229/85, 237/114 a v knize XXVIII., str. 402/61, 405/70, 408/82).*

Písaři spojovali *velmi často* předložky s následujícím slovem, *takže bylo někdy nesnadno rozhodnouti, splynula-li slova původně dvě již v jedno, na př. znovu nebo ještě z novu; přepisoval jsem znovu s pozn. = z novu (str. 4, pozn. 4, str. 5, pozn. 1), ale nechával jsem bez poznámky zejména (psané také zeigména nebo rozdělené jedenkrát zej- ména), i když se snad (znamenalo-li to jménem) mohlo spíše čísti ze jména.*

Slovo místodržící se dlouho cítilo jako slova dvě; ukazují na to také na př. doklady: místo hajtmana držící, místo nejvyššího písařství držící téhož markrabství (oba na str. 293/177); přepisoval jsem proto podle originálu, buď jako jedno slovo nebo jako dvě.

Z rozdělovacích znamének se kulaté závorky vyskytly v orig. jen jednou: nic sobě tu (mně) žádného práva... nepozůstavuje *(str. 376/21, pozn. 1, asi místo přetržení zbytečného slova). Do hranatých závorek se dávalo všechno, co do textu vložil vydavatel, do lomených části textu v orig. přetržené, přetrhané nebo i mřežované, na znamení, že již neplatí (částečné výmazy). Pomlček — — jsem užil ve dvanácti případech, aby se některá místa v textu odlišila zřetelněji než pouhou čárkou.*

Podle mínění prof. Frant. Hrubého hleděl jsem počet poznámek spíše omezit než rozmnožit. Proto jsem z dohodě s ním jen výjimečně u některých vkladů odkazoval na vklady předcházející nebo pozdější, v obojích deskách latinských a v obojích českých, otištěných v tomto brněnském nebo v olomouckém svazku. Proto jsou také jen dva odkazy na Knihy půhonné brněnské (str. 77/2, pozn. 5 a str. 318/150, pozn. 5) a dva na Památky sněmovní (str. 397/44, pozn. 3 a str. 399/47, pozn. 7). Nepátral jsem soustavně po listinách, ustanoveních a jakýchkoli zprávách, již vydaných nebo ještě netištěných, které by nějak doplňovaly nebo osvětlovaly zápisy v zemských deskách, a neshledával jsem také, co z tohoto svazku bylo již dříve někde uveřejněno, a nezaznamenával jsem, co z toho jsem jenom nahodile našel. Toto všechno hledání bylo by vyžadovalo mnoho času a výsledek, pokud přece mohu souditi (hledal jsem nejednou marně), nebyl by asi pro dobu tohoto svazku nijak veliký. A tak se poznámky týkají ponejvíce písma a písařů, z menší části obsahu. Něco bylo ponecháno do stati o písařích nebo do rejstříků. Tak jsem na př. nedával poznámku u místních jmen téhož nebo podobného znění, jako Lhota, Újezd a p., i když ze zápisu není jasno, o které místo jde. Do poznámek jsem nedával písařovy drobné opravy slov platných, ale zaznamenával jsem slova přetržená nebo nedopsaná, i když to nemělo významu ani pro obsah, ani pro jazyk textu, a bylo to tedy jen ukázkou, jak písař pracoval. Několik drobných, nevýznamných chyb jsem opravil bez poznámky, tak na př. na str. 283, sloupec pravý, odstavec 2 jsem slovo upevnujem opravil na upevňujem, poněvadž se v orig. vždy tak píše. Některé poznámky nebyly snad nutné, jiné se snad mohly přidati, ale názory o potřebě a počtu poznámek se mohou různiti.

Písaře, kteří zapisovali do zemských desk, zjistil a jejich písmo popsal vydavatel olomouckého svazku v úvodu na str. XXXIV.—XXXIX. s ukázkami písem na str. LXVII.—LXXVIII. Shledal celkem deset písem (ruk) soudobých a jedno pozdější. Poněvadž písaři byli titíž pro obojí desky, platí jeho zjištění a popis písem také pro brněnský svazek, v němž proto postačí jen seznam písařů s udáním v kterých knihách a co v nich psali a v kterých celkem letech.

Písmo I. *Bezpochyby* Tobiáše z Hory Obřanské, *nejvyššího písaře. Tímto písmem jsou psány v knize XV. všechny zápisy i vklady mimo (snad) nadpis na f. 19 v. (str. 24/209). Psal snad také okrajovou poznámku na str. 6/16 p. 2, na str. 21/179 p. 6 a opravu tamtéž p. 7, velmi pravděpodobně i na str. 24/29 p. 1 a snad i, svým pozdějším písmem, na str 27/241 p. pod číslem. V knize XVI. všechny zápisy i vklady a také aspoň pozdější nadpisy, mimo poslední vklad na f. 4 (str. 34/22; viz písmo č. IV.). Napsal velmi pravděpodobně také okrajovou poznámku na str. 51/161 p. I a snad i na str. 64/232 p. 2 a také asi na str. 265/233 p. 3. V knize XVII. psal na f. 1—12, 18, 13—16, 19 až ještě na přední straně f. 21 a napsal okrajovou poznámku na str. 85/37 p. 1. Psal v letech 1480—1499.*

Písmo II. *Podle dohadu*[1]) Kašpara z Přerova, *zvaného někdy též z Prostějova, menšího písaře. Tímto písmem jsou psány některé zápisy o zahájení soudu v knize XVII. (str. 102/130, 107/148, 108/155, 109/160 a 164, 112/178, 133/187, 114/195, 116/208, 119/218) a v knize XVIII. (str. 125/1, 129/25, 130/31. Psal v letech 1500—1510.*

Písmo III. Jana z Opavy, *nejvyššího písaře. Objevuje se pouze v knize XVII. Je jím psán zápis a zahájení soudu na f. 21 v. (str. 101/118, r. 1499), na str. 106/141, r. 1500, i vklady až ještě poslední vklad na f. 27 (str. 108—109/159). Psal v letech 1499—1501.*

Písmo IV. Mikuláše z Bystřice, *z počátku zvaného* z Olomouce, *od roku 1502 nejvyššího písaře. Začíná se v knize XVI. na f. 4 (str. 34/22). V knize XVII. se jím píše všechno od zápisu o zahájení soudu (str. 109/161, r. 1502) až do konce mimo zahajovací spisy psané Kašparem z Přerova (viz písmo č. II.), tedy do roku 1506. Také vklad na f. 24 (str. 105/135, roku 1500) a skoro jistě postranní poznámka na f. 18 (str. 97/96, roku 1529) i na f. 34 (str. 115/200). V knize XVIII. se jím píše mimo některé zápisy o zahájení soudu (viz písmo č. II.) vše až do f. 16, kde se jeho písmo končí slovem Lapikus (str. 141/85, ř. 6). Na f. 9 (str. 133/47) napsal jenom nadpis zahajovacího zá-*

[1]) Podle O. Králíka (ČMM, r. LXVIII, str. 308) zdá se však, že toto písmo nepatří Kašparu z Přerova, nýbrž mistru Jakubovi z Vilhartic, písaři menšího práva zemského. Nasvědčuje prý tomu okolnost, že Jakub byl dříve písařem menšího práva (od r. 1480) a že písmo mizí r. 1510 současně s jeho osobou, kdežto Kašpar je činný do r. 1517. K tomu lze poznamenati: Do r. 1499 psal všechny zápisy v obojích deskách tohoto období nejvyšší písař Tobiáš z Hory Obřanské a teprve po jeho smrti se v nich objevují jiná písma: od r. 1499 písmo č. III., od r. 1500 č. II., od r. 1502 č. IV. Pro zahajovací zápisy, pokud jich nepsali nejvyšší písaři sami (č. III. a IV.), mohl býti vybrán pro své pěkné písmo jeden nebo druhý z obou uvedených menších písařů. Jejich služební stáří nemusilo snad při tom rozhodovat. V zemských deskách brněnských se písmo č. II. objevuje po prvé 15. března 1500 (str. 102/130), v olomouckých 6. ledna 1499 (str. 123/71), a naposledy v brněnských 4. dubna 1510 (str. 130/31) a v olomouckých 24. června 1510 (str. 169/58). Podle Králíka se Jakub z Vilhartic uvádí k 8. červnu 1504 jako úředník kostela olomouckého. V půhonech brněnských se naposledy vyskytuje v tištěném svazku VII. na str. 275, č. 1352 (podle č. 1351). V tomto sedění, zahájeném 28. dubna 1503, je mistr Jakub poručníkem zároveň s Janem Lechvickým z Zástřizl, oba spolu neb jeden z nich; je to na f. 140 (nové 240) osmého svazku originálu (nikoli sedmého, jak je omylem v tištěném svazku na VIII. straně úvodu). V půhonech olomouckých se jako menší písař objevuje ještě na f. 193 svazku VII. dne 8. listopadu 1504, tedy v době, kdy byl již podle Králíkova údaje úředníkem olomouckého kostela, a poslední zpráva o něm jako menším písaři a vůbec je v sedění 18. dubna 1505. Pokud se písmo č. II. vyskýtá v zemských deskách po tomto datu ještě v dalších letech, v brněnských do 4. dubna 1510 (osmkrát) a v olomouckých do 24. června 1510 (pětkrát), nemůže to býti písmo Jakuba z Vilhartic, a protože jde o totéž písmo jako od 15. března 1500 v půhonech brněnských a od 6. ledna 1499 v olomouckých, nelze mu přiřknouti ani tyto starší doklady písma

písmu a rovněž na f. 14 (str. 138/75). Na f. 17 v.—21 v. se ruka Mikulášova vrací mimo zápis o zahájení soudu na f. 18 v. (str. 143/100). Na f. 20 v. (str. 145/113) napsal nadpis zahajovacího zápisu a také na f. 22 (str. 148/123). Na f. 22 v. a 23 (str. 148—149/124—126) psal všechno. V knize XIX. od f. 1. až ještě vklady na f. 8 (poslední na str. 160/43) mimo některé zápisy o zahájení soudu (viz písmo č. V. a VI.) a dále dva poslední vklady na f. 9 v. (str. 162/54 a 55) až ještě první vklad na f. 11 (str. 163/62). V knize XX. psal nadpis na str. 1 a vklady na f. 1 (pod zahajovacím zápisem) a na f. 2 (str. 167—168/2—9). Psal v letech 1502—1520, ojediněle však i mimo tato léta shora uvedený malý vklad na f. 24 v. (str. 105/135, roku 1500), poznámku na f. 3 (str. 170/12, roku 1522) a téměř nepochybně shora uvedenou poznámku na f. 18 (str. 97/96, roku 1529).

Písmo V. Otmara z Nepomuka, menšího písaře v letech 1509—1534, nejvyššího písaře v letech 1534—1540. Psal v knize XVIII. zápisy o zahájení soudu (str. 133/47, ale nadpis psal Mikuláš z Bystřice, str. 130/60, str. 138/75, ale nadpis psal Mikuláš z Bystřice); na f. 16 v druhém vkladu začíná psáti za slovem Lapikus (str. 141/85, ř. 6) a píše i na f. 16 v. a na f. 17 (tu i zahajovací zápis str. 142/93); na f. 18 v. (str. 143/100) zápis o zahájení soudu a také na f. 20 v. (str. 145/113), ale nadpis psal Mikuláš z Bystřice); dále psal vše na f. 22 i se zápisem o zahájení soudu (str. 148/123, ale nadpis psal Mikuláš z Bystřice). V knize XIX. zahajovací zápisy (str. 153/2 a 4, 156/17, 157/23, 159/37, 161/53). V knize XX. pouze zápis o zahájení soudu (str. 167/1). V knize XXI. oba zahajovací zápisy (str. 177/1 a str. 179/16) a všechny vklady mimo první a druhý na f. 2 (str. 178/8 a 9) a mimo všechny vklady na f. 5 v. (str. 183/29—32, viz písmo č. VI.). V knize XXIII. oba zápisy o zahájení soudu (str. 193/1 a 197/22). V knize XXIV. zahajovací zápis (str. 221/61) a vklady od f. 4 v. do konce (str. 206/15—237/115) mimo některé záznamy o poslech k deskám, psané Matyášem z Hartunkova (viz písmo č. VII.). V knize XXV. všechny nadpisy nad vklady a všechny vklady mimo poslední (str. 261/63). V knize XXVI. zápis o zahájení soudu (str. 276—277/31) a vklady na f. 1 v. až ještě na f. 6 dokončení vkladu z f. 5 v. (str. 265/2—271/13) a vklady na f. 11 až ještě první vklad na f. 17 v. (str. 276/31—284/53). Psal v letech 1511—1540.

Písmo VI. Písař neurčen. Napsal v knize XIX. zápis o zahájení soudu (str. 160/44), všechno na f. 8 v. a 9 a první dva vklady na f. 9 v. (str. 160/45—161/52). Pak od druhého vkladu na f. 11 až do konce (str. 163/63—164/71). V knize XX. zahajovací zápis (str. 170/18) a vklady od f. 2 do konce (str. 168/6—173/39). Snad také poznámku při výmazu na f. 3 (str. 170/14), spíše než Kryštof z Boskovic sám. V knize XXI. první a druhý vklad na f. 2 (str. 178/8 a 9) a všechny vklady na f. 5 v. (str. 183/29—32). V knize XXII. zápis o zahájení soudu (str. 187/1) a všechny vklady mimo poslední a mimo nadpis ve vkladu na f. 1 (str. 187/2). V knize XXIII. všechny vklady. V knize XXIV. vklady na f. 1—4 (str. 203—206/2—16). Psal v letech 1518—1531.

Písmo VII. Matyáše z Hartunkova, který se objevuje v půhonech od roku 1528 až do konce roku 1540 jako menší písař (v letech 1528—1530 pod jménem Matyáš z Telče). V brněnských deskách se jmenuje po prvé 16. března 1541 (str. 293/77) jako místo nejvyššího písařství držící; na str. 296, 308, 309, 311, 315, 316 jako místo držící (nebo místodržící) nejvyššího písařství, ale neříká se, koho zastupuje; teprve na str. 328 se jmenuje jako místo držící Václava Tetaura z Tetova na Malenovicích, nejvyššího písaře, a tak i na str. 329, 332, 336. Od str. 338—428 vždy jen místo

č. II. Pro otázku, či je to ruka, není-li Jakubova z Vilhartic, je třeba podívati se do obojích půhonů, kde se písmo č. II. vyskytuje netoliko v zahajovacích zápisech jednotlivých zasedání soudu jako v deskách, a to s týmiž tvary jako v deskách, nýbrž a to rozsáhle, i v zápisech půhonů samých. V půhonech brněnských psal tento písař ve svazku VIIII. na f. 15 v.—132 (podle nového foliování 79 v.—196). Od 8. května 1495 do r. 1502 (den neudán), tedy v době, kdy byl menším písařem také Jakub z Vilhartic. Ale ve všech zahajovacích zápisech se tu jmenuje jenom Kašpar. V týchž půhonech ve svazku IX. psala tato ruka od začátku do f. 111 (nového 186). Jsou to léta 1503 až sedění třetí, 30. května 1511, tedy zčásti doba, kdy Jakub z Vilhartic menším písařem již nebyl. A zase ve všech zahajovacích zápisech se jmenuje jako menší písař pouze Kašpar. V půhonech olomouckých ve svazku VIII. píší se tímto písmem zahajovací zápisy i půhony až do f. 255 (nového 258), ale Kašpar se tu v zahajovacích zápisech vyskytuje jako jediný menší písař naposledy na f. 96 v. (novém 97 v.). Je to doba od r. 1505 (den není znám, protože chybí folio 1) až do 10. listopadu 1508, tedy zase zčásti v letech, kdy Jakub z Vilhartic již nebyl menším písařem. Od f. 96 v. (nového 97 v.) až do f. 255 (nového 258) objevují se vedle písma č. II. také ještě jiné ruky. Jmenuje-li se v zahajovacích zápisech v uvedených třech svazcích půhonů jediný písař a následuje-li po zahajovacím zápise vždy totéž písmo v textu, nechybíme, myslím, přiřkneme-li písmo textu písaři jmenovanému v zahajovacím zápise. Když je písmo některých z těchto zahajovacích zápisů (pokud je to písmo kreslené) totéž jako písmo zahajovacích zápisů v zemských deskách, nemůžeme než přisouditi tyto deskové zahajovací zápisy onomu písaři v půhonech. Ne jako dohad, nýbrž po tomto novém zjišťování, zcela určitě. Proč nepsal zahajovací zápisy v deskách brněnských po 4. dubnu 1510 a v olomouckých po 24. červnu 1510, nelze říci. V půhonech brněnských se jeho činnost skončila v sedění 30. dubna r. 1518 (svazek 11, f. 52), v půhonech olomouckých v sedění 6. listopadu r. 1517 (svazek 10, f. 228).

držící (nebo místodržící) nejvyššího písařství a jenom na str. 347 a 372 jako nejvyšší místopísař, ale od str. 338 se zase nikdy nepřipomíná, kdo je nejvyšším písařem. V knize XXIV. jsou jím psány zápisy o zahájení soudu (str. 203/1, 209/25, 222/65, 232/94) a záznamy o poslech k deskám (str. 204/5, 212/39, 215/48, 225/72, 230/85). V knize XXV. všechny tři zahajovací zápisy (str. 241/1, 242 až 243/9, 255/47) a poslední vklad (str. 261/63; u prvního řádku tohoto čísla chybí f. 17). V knize XXVI. zápisy o zahájení soudu mimo na str. 276—277/31, kde u prvního řádku na str. 276 chybí f. 11 (viz písmo č. V.) a na str. 277—278/36 a 285/55 (u obou viz písmo č. IX.); vklady psal od f. 6 až 10 v. (str. 271—276/13—30), dále druhý vklad na f. 17 v.—f. 18 (str. 284—285/54), vklady na f. 23—27 v. (str. 289—295/70—79), na f. 29—33 (str. 296—302/81—90) a od f. 37 v. do konce (str. 308—364/106—285). V knize XXVII. všechny čtyři zápisy o zahájení soudu (str. 367/1, 371/15, 373/19, 376/25) a všechny vklady. V knize XXVIII. nadpis na str. 1, všechny zahajovací zápisy (str. 383/1, 386—387/14, 389/24, 393/35, 396—397/42, 402/59, 408/83, 414/95, 418/105, 425/118, 427 až 428/125) a všechny vklady. Psal v letech 1531—1566.

Písmo VIII. Písař neurčen. *V olomouckém svazku je jím psán toliko zahajovací zápis v knize XXIII. (str. 282/94), v brněnském svazku také jen zápis o zahájení soudu, v knize XXIV. (str. 225/75, 14. září roku 1534).*

Písmo IX. Jeronyma z Nepomuka, *v letech 1539—1543 menšího písaře. Byl to buď mladší bratr nebo spíše syn Otmara z Nepomuka, ale stavovské služby brzo opustil. V knize XXVI. jsou tímto písmem psány dva zápisy o zahájení soudu (str. 277—278/36 a 285/55) a vklady na f. 18 v.—22 v. (str. 285—289/56—69), na f. 28 (str. 295/80) a na f. 34—36 v. (str. 303—308/93 až 104). Psal v letech 1539—1542.*

Písmo X. Jetřicha Podstatského z Prusinovic, *od podzimu roku 1563 menšího písaře, od počátku roku 1567 místodržícího nejvyššího písaře, od roku 1571 nejvyššího písaře. Jeho písmo se v olomouckém svazku začíná v roce 1564, ale v brněnském se tato ruka vůbec neobjevuje.*

Vedle těchto desíti, v brněnském svazku devíti písem, vyskytuje se v obou svazcích ještě písmo pozdější, psané rukou 17. století. Píší se jím v brněnském svazku toliko nadpisy nad vklady, a to v knize XXII. na str. 187 nadpis nad č. 2, v knize XXIII. všechny nadpisy nad vklady a v knize XXVI. na str. 277 nadpis nad č. 34.

Zápisy o zahájení soudu jsou často kresleny nebo na přechodu z písma kresleného do psaného a týž písař mění v různých zápisech tvar písmen, takže při určování písařů může někdy dojíti k pochybnostem nebo i k omylům.

Druhý ze zemských úředníků, který měl právo psáti do desk, byl nejvyšší komorník. Jeho povinností bylo vymazávati v deskách, co pozbylo platnosti. O této činnosti jeho nebo jeho zástupce pojednal podrobně vydavatel olomouckého svazku v Úvodu na str. XL.—XLIV. Vykládá, jak se jednotliví z nich podpisovali a jak zápisy již neplatné vymazávali. Od r. 1494 byl již pro obě cúdy jediný nejvyšší komorník, takže odtud pojednání v olomouckém svazku platí, pokud jde o způsob vymazávání vkladů, ať částečné nebo úplné, také pro svazek brněnský. Je pouze třeba přihlédnouti k nejvyšším komorníkům cúdy brněnské v letech 1480—1494 a při společném nejvyšším komorníku k jeho zástupcům, pokud nebyli sami nikdy nejvyššími komorníky, takže s jejich podpisy i s jejich formou vymazávání se nikde jinde nesetkáváme. U všech komorníků se však poznamenává, jak se u výmazů podpisovali, i když se jejich podpisy v brněnských knihách neliší od podpisů v knihách olomouckých, dále kde se jejich jména po prvé objevují u výmazu a které postranní poznámky se jim mohou přičísti buď snad nebo bezpečně.

Nejvyšší komorník prováděl výmazy zápisů, které pozbyly platnosti buď zcela nebo zčásti. Dálo se to dvojím způsobem, přetrháním nebo mřežováním. Výmazy částečné nebo někdy i celkové, ale malých vkladů, se vykonaly přetrháním jednou nebo i dvěma čarami vodorovnými nebo lomenými a někdy zase zvlněnými, nebo čarami kolmými a jindy šikmými, nebo v podobě obloučků téhož směru nebo dvou směrů nestejných, v obou polovicích textu souměrně k sobě postavených, ale nezkřížených. Při výmazech celých vkladů, větších a někdy i menších, se vedly křížem přes sebe čáry jednoduché i dvojité, silné nebo i slabé, dvojího směru: jedny odleva shora dolů vpravo (= v dalším směr první), druhé odprava shora dolů vlevo (= v dalším směr druhý). Výmaz nabyl tím podoby sítě nebo mříže (odtud mřežování). Při částečných výmazech nebo při opravách se někdy připojují postranní poznámky buď latinské nebo české: illa emendacio non preiudicat (str. 10/58, p. 1), non preiudicat ista abolicio (str. 14/102, p. 1), ista cancellacio non preiudicat (str. 21/77, p. 3), illa abolicio non preiudicat (str. 24/209, p. 1), non preiudicat (str. 25/215, p. 1), non preiudicat abolicio molendino et silve (str. 115/200, p. 5); to vymazání jiným věcem vloženým v tom vkladu ke škodě není (str. 6/16, p. 2), toto vymazání jinému vkladu neškodí (str. 21/179, p. 6) a p. (str. 18/135, p. 5, str. 51/161, p. 1, str. 62/225, p. 2, str. 64/232, p. 2, str. 65/233, p. 2, 3, str. 85/37, p. 1). Jiná skupina okrajových poznámek vysvětluje, proč byl vklad vymazán (tyto poznámky jsou tištěny pod vklady): str. 97 pod č. 96, str. 128 pod č. 10, str. 170 pod č. 14, str. 171 pod č. 27, str. 180 pod č. 29, str. 243 pod č. 11, str. 399 pod č. 47, str. 400/48 p. 5 (na okraji). Všechny tyto poznámky psal obvykle nejvyšší komorník, ale mohl je psáti, zvláště šlo-li o opravy, i nejvyšší písař, i když výmaz sám (mřežování nebo přetrhání) provedl nejvyšší komorník. Tak na str. 127—128/19 je výmaz Jana z Pernštejna, ale poznámku pod číslem psal Mikuláš z Bystřice. Viz také písmo č. I. a u Mikuláše z Bystřice ještě i str. 97/96, 115/200. Tyto poznámky jsou v starších knihách zcela krátké a bez podpisu, a proto je u některých nesnadné určiti bezpečně jen podle písma, kdo je napsal. Je to pak někdy jen dohad, nebo i omyl.

Až do roku 1494, za hejtmanství Ctibora Tovačovského z Cimburka, se zápisy jen vymazují a nepřipojuje se po straně zápisu jméno toho, kdo zápis vymazal. V těchto letech byly nejvyššími komorníky cúdy brněnské Vilém z Pernštejna[1] (září 1480—duben 1482) a po něm jeho bratr Vratislav z Pernštejna (1490—1493). Podle starého zvyku se nepodepsali při žádném výmazu. Za nedlouhou dobu Vilémova komornictví nedošlo asi k četnějším výmazům, ale jistě vymazal vklad na str 12/91. Vedl čtyři silné čáry běžící vpravo dolů a před první z nich slabou dvojitou (nevyplněnou inkoustem,

[1] Tu i všude dále se uvádějí léta jednotlivých knih nejvyšších komorníků v zemských deskách, nikoli všechny roky jejich komornictví vůbec. Na př. Vilém byl komorníkem cúdy brněnské v letech 1475—1484.

tak jako první silná dole). Mezi první a druhou je nahoře krátká silná čára téhož směru, mezi třetí a čtvrtou dole dvě krátké slabé, dvojité (pro nevyplnění inkoustem). Mezi první a druhou jsou tři černé čáry příčné odleva vpravo nahoru, ale nedosahují žádné z obou čar. Podobná spojka je také mezi druhou a třetí a mezi třetí a čtvrtou; tyto však dosahují k oběma čarám. Od čtvrté až nahoru je podobná spojka. V textu je poznámka mřežován, v Opravách a doplňcích (str. 431) přetrhán; je to mezi přetrháním a mřežováním.

Vratislav z Pernštejna *byl zprvu jen nejvyšším komorníkem cúdy brněnské (březen 1490—září 1493). V září r. 1494 a v březnu r. 1495 se jmenuje jako hejtman markrabství moravského a nejvyšší komorník téhož markrabství. Hejtmanem se stal po smrti Ctibora Tovačovského z Cimburka a společným komorníkem obou cúd za nepřítomnosti v zemi nejvyššího komorníka cúdy olomoucké Jana z Lomnice, kterého zastupoval. Tak se aspoň prozatím uskutečnilo ustanovení pánů a rytířstva a všech obyvatelů markrabství moravského z r. 1493, schválené od krále Vladislava majestátem ze 14. září 1493, o jediném nejvyšším komorníku pro obě cúdy. (Také nejvyšší sudí je v září 1494 už jediný.) Jako jediný nejvyšší komorník zavedl Vratislav při výmazech podpis nejvyššího komorníka po levé straně vymazaného zápisu nebo jeho části.*[1])

Ladislav z Boskovic *(1496—1506 a po druhé 1516—1520) podpisuje se vždy jen zkratkou křestního jména, Lad^{v}. Na str. 35 napsal krátký zápis č. 28, související s předcházejícím zápisem č. 27 na str. 34, který vymazal se svým podpisem. Číslo 28 je však pouze poznámka k č. 27, napsaná podle vkladu na str. 160/45, z r. 1518. (Tak je třeba doplniti poznámku 1 na str. 35.) Psal snad poznámku 1 na str. 14/102 a na str. 21/47, napsal poznámku 1 na str. 25/215 a poznámku 5 na str. 48/135 a na str. 85/37 poznámku 1, kterou přetrhl, když vymazával později celý zápis po vkladu na str. 89/59. Vymazal*[2]) *vklady: 7, 14, 16, 19, 20, 27, 34, 36 (2×*[3]*)), 37 (3×), 38, 42 (2×), 44 (2×), 48, 52, 54, 57, 73, 84, 85 (2×), 88, 89. 91, 94 (také ves Paulice, nikoliv Jan z Lipého), 98, 105, 106 (2×), 107, 110, 112, 114, 121, 135 (2×), 143 (2×), 145, 154, 155, 157, 158, 159. V jeho první knize je dvanáct výmazů bez podpisu. Z nich vymazal na př. zápis na str. 79—80/9. Počínajíc jeho druhou knihou není již výmazů bez podpisu.*

Jan z Pernštejna *byl také dvakrát nejvyšším komorníkem, a to v letech 506—1515 a po druhé 1520—1522. Podpisuje se J. z P., J. z Per., Jan (str. 94, pozn. 4), Jan z (str. 94, pozn. 5, nedopsáno), Jan z P., Jan z Per. Na str. 62/225 psal pravděpodobně pozn. 2. Vymazal vklady: 10, 11, 12, 16, 26, 34, 40, 41, 44, 55, 62, 63, 65 (3×), 66, 70, 72, 73, 78 (2×), 82, 83, 84, 85, 86, 88. 90, 94 (v pozn. 3 má býti Jan z Li[pého] místo Jan z Per[nštejna]), 98, 102, 103, 107, 108, 109, 113 (2×), 115 (3×), 116 (2×), 118, 120 (2×), 125, 128, 129, 130, 131, 137, 142, 146, 157, 159. Na str. 138, č. 76 přetrhal (tak čti místo mřežoval) vklad lomenou čarou, jak to někdy dělal Jan z Pernštejna (ačli i tento výmaz není jeho), jeho zástupce Václav z Lomnice, ale nepodepsal se. Je to v této knize jediný a vůbec poslední celkový výmaz bez podpisu.*

Jan z Kunovic *(1523—1524) se podpisuje vždy plným jménem. Na str. 171 psal u č. 27 poznámku o výmazu. Vymazal vklady: 42, 95, 158, 171, 179.*

Arkleb z Boskovic *(1527) není v brněnském svazku vůbec podepsán. Dal se zastoupiti při jediném zasedání soudu za jeho komornictví (str. 187/1) a při jediném výmazu (str. 173/35)* Kryštofem z Boskovic. *Ten se podepsal Crystoff z Boskovic na místě pana Arkleba z Bozkovic, najvyšího ko-*

1) *Ale tento zvyk se neujal hned bez výjimky. V další knize, XVII. (1496—1506), chybí podpis u celkových výmazů při dvanácti číslech (str. 79—80/9, str. 83/26, str. 84/28 a 33, str. 86/42, str. 86—87/44, str. 88/52, str. 92/78, str. 97—98/100, 101, 105, str. 99/113), v knize XVIII. (1506—1515) už jen při jednom (str. 138/76), v ostatních knihách již nikde. U částečných výmazů nejsou podpisy v osmi případech: v knize XV. (str. 24/209), v knize XVI. (str. 37/42, str. 59/207), v knize XVII. (str. 86/40, delší výmaz mřežováním, str. 115/200, dva výmazy), v knize XVIII. (str. 135/55, pozn. 2, přetrhl nejvyšší písař Mikuláš z Bystřice jako chybu), v knize XXI. (str. 180/19), v knize XXV. (str. 257/57); poněvadž kromě obou výmazů na str. 115, č. 200 (s rolí oranú i neoranú, s doly) se vymazuje určité zboží nebo jeho část, nebo erbové (str. 37/42), děti (str. 180/19), peníze (str. 86/40), nelze tu dobře pomýšleti na prostou opravu písařovy chyby (jako je tomu ve vkladu na str. 135/55, p. 1, kde však je nutno vynechati slovo pravděpodobně); výmaz na str. 24/209 se vysvětluje vkladem na str. 38/55, výmaz na str. 37/42 je v nějaké souvislosti s vkladem na str. 113/186, výmaz na str. 59/207 je následek vkladu na str. 83/25; proč byla na straně 115/200 vymazána slova* s rolí oranú i neoranú *a slova* s doly, *která jsou nepřetržena v dalších vkladech tohoto zboží (str. 143/96, str. 164/68 a str. 356/258) je nesnadno říci.*

2) *rozumí se tu i všude dále: s podpisem.*

3) *číslice v závorce s krát znamená, že je na téže straně tolik výmazů téhož komorníka, kolik udává číslice před krát.*

morníka markrabství moravského, a mřežoval zápis třemi silnějšími, zčásti dvojitými čarami směru prvního a třemi slabými ve směru druhém. Čáry nedosahují ke krajům zápisu mimo první ve směru druhém.

Jan Kuna z Kunštatu *(1528—1529) se podpisuje Jan Kuna. Vymazal vklady: 81, 97, 183, 194, 195, 196.*

Kryštof z Boskovic *(1531—1535) se podpisuje K. z B., Krystof z B., Kryštof z B., Krystof z Boskovic (v orig. všude C a ff). Na str. 170 psal poznámku u č. 14 buď on, nebo spíše písař č. VI. a na str. 180 při výmazu poznámku u č. 20 a podepsal se C. z B. Vymazal vklady: 69, 72, 79, 84, 87, 89 (3×), 112, 102, 103, 104, 168, 170, 171, 173* (na místě Arkleba z Boskovic), *173, 179, 180 (2×), 188, 210 (odstavec za textem smlouvy). Třikrát jej při výmazu zastoupil* Zdeněk z Valdštejna, *který se podepsal plným jménem s přídavkem místodržící. Vymazal zápis na str. 213—214/13 mřežováním z pěti dvojitých čar směru prvního a z pěti jednoduchých, tenčích směru druhého, zápis na str. 235/105 mřežováním z šesti dvojitých čar směru prvního a z šesti dvojitých (1, 4, 5) i jednoduchých (2, 3, 6) směru druhého, zápis na str. 237/114 mřežováním z jedné dvojité a čtyř jednoduchých čar směru prvního a ze čtyř jednoduchých směru druhého; všechny čáry jsou tu i na str. 235 slabé a šedé a nesahají přes horní a dolní okraj zápisů.*

Jan z Lipého *(1535—1536) se podpisuje plným jménem a jenom na str. 94, pozn. 2 (ale má býti pozn. 3) napsal Jan z Li., protože došel s podpisem na okraji těsně k textu. Vymazal vklady. 66, 90 (2×), 94, 160, 183, 211, 237, 247, 249, 250, 251, 256 (2×). Dvakrát jej při výmazu zastoupil* Zdeněk z Valdštejna, *místodržící. Vymazal zápis na str. 256/51, kde však nechal bez mřežování tu část zápisu, která je na f. 13 v.; mřežoval třemi dvojitými čarami směru prvního a pěti jednoduchými, tenkými směru druhého; zápis na str. 257/53 (z Valdštejna) mřežoval pěti dvojitými, zčásti nevyplněnými čarami směru prvního a šesti jednoduchými, slabými směru druhého. Mřežování je totéž, jako když zastupoval Kryštofa z Boskovic; čáry zcela nebo zčásti dvojité vznikly selháním inkoustu.*

Jan z Žerotína *(1538—1554) podpisuje se plným jménem, ale vynechal několikrát (6×) předložku z, jednou písmeno n (str. 155/12) a dvakrát písmeno o (str. 231/92 a str. 250/35). Vymazal vklady: 27, 51, 86, 126, 128, 136, 141, 155, 160, 161, 164, 168, 171, 172, 183, 188, 197, 209 (3×), 210 (2×), 226, 231, 234, 235, 243, 249, 250 (2×), 251, 256, 259, 268, 284, 289, 290, 295, 306, 311, 315, 316, 318, 324, 339. Za svého dlouhého komornictví, nejdelšího v tomto svazku, dával se častěji zastupovat. Při výmazech jej zastupovali:*

Púta z Ludanic, *který se podepsal na str. 91/70, pozn. 2 Putha z Ludanic na místě pana Jana z Žerotína a vymazal jenom dvě slova v textu silnou čarou, v levé polovici pro selhání inkoustu dvojitou. Stejně se podepsal na str. 221/62, kde mřežoval zápis osmi černými, částečně nevyplněnými čarami směru prvního a osmi slabými směru druhého; některé z těchto druhých přesahují maličko horní i dolní okraj zápisu, jiné buď jen dolní nebo jen horní. Jeho podpis svědčí o vypsané ruce.*

Zdeněk z Valdštejna *vymazal zápis na str. 197—198/26 s podpisem Zdeněk z V[a]ldštejna na místě pana Jana z Žerotína, komorníka, zápis na str. 311/120 s plným podpisem a s přídavkem místodržící, zápis na str. 333/193 s podpisem Zdeněk z Val[d]štejna, místodržící, a na téže straně, č. 194 s podpisem Zdeněk z Valdštejna, místodržící; týž podpis a dodatek místodržící je i u dalších výmazů: na str. 336/205 a 208, 349—350/237, 357/263, 358/268 a 360/275. Vymazuje mřežováním (viz o tom také u Kryštofa z Boskovic, u Jana z Lipého a u Vojtěcha z Pernštejna) o nestejném počtu čar, třemi až sedmi v obou směrech. Čáry jsou buď jednoduché nebo dvojité (pro selhání inkoustu), skoro vesměs tenké a šedé a nesahají přes horní a dolní okraj zápisů. Píše velkým písmem.*

Vojtěch z Pernštejna *(1555—1557) se podpisuje plným jménem. Na str. 243/11 napsal postranní poznámku. Výmaz je přetrhán sedmi čarami směru prvního, z nichž je pět dvojitých. Na str. 308/106 mřežuje čtyřmi silnějšími čarami, kromě první dvojitými, směru prvního a třemi dvojitými směru druhého. Na str. 372/17 mřežuje třemi čarami směru prvního, z nichž první, dvojitá, je zkřížena čarou jednoduchou, která se začíná až na pátém řádku a nedosahuje konce zápisu, druhá, jednoduchá, až od třetího řádku, také nedosahuje až dolů, jako i třetí, částečně dvojitá, až od druhého řádku; všechny jsou slabé. Čáry směru druhého jsou čtyři, dvojité, a žádná nejde ke krajům zápisu. Na str. 375—376/21 mřežuje na f. 11 třemi dvojitými čarami směru prvního a čtyřmi dvojitými směru druhého a na f. 11 v. jen šesti dvojitými směru prvního. Vymazal vklady: 243, 308 (z Pernšteina), 313, 372 (z Perňšte[j]na), 376. Dal se zastoupiti svým místodržícím* Zdeňkem z Valdštejna *při výmazu na str. 226/180. Ten mřežoval čtyřmi slabými dvojitými čarami směru prvního, z nichž první je pouze v horní polovici provedena, a pěti slabými směru druhého.*

Zachariáš z Hradce *(1558—1566), poslední nejvyšší komorník tohoto období, podpisuje se*

plným jménem. Vymazal vklady: 20, 51, 197, 245, 316, 333, 348, 359, 376, 385, 388, 394, 398, 401, 402, 405, 407 (2×), 411,[1] 425, 430.

Zachariášův nástupce Albrecht z Boskovic, *jehož komornictví spadá už do dalšího období, zasahuje svou činností také již do doby tohoto svazku. Dvakrát vymazal zápis sám, mřežováním s podpisem Albrecht z Bozkovic, nejvyšší komorník (str. 328/177) a mřežováním s podpisem Albrecht z Bozkovic (str. 423/111). Po prvé mřežoval čtyřmi silnými černými čarami směru prvního, kromě první a části druhé dvojitými pro selhání inkoustu, a čtyřmi slabými směru druhého, z nichž první je nahoře provázena slabou dvojitou a také ostatní jsou dvojité; některé z obojích čar přesahují okraje zápisu nahoře nebo dole. Po druhé mřežoval čtyřmi slabými čarami směru prvního, z nichž druhá jsou vlastně dvě až tři čáry rovnoběžné a čtvrtá dvě nahoře i dole spojené; první tři přesahují okraje zápisu nahoře i dole. Z čar směru druhého první jsou vlastně dvě až tři čáry slabé, druhá a třetí, obě slabé, se nahoře spojují, čtvrtá jsou dvě slabé a uprostřed se křižují. Všechny přesahují okraje nahoře i dole. Jeho písmo je výrazné, prostředně velké.*

Šestkrát jej při výmazu zastoupil Ludvík Meziříčský z Lomnice. *Vymazal zápis na str. 130/32 a podepsal se: Ludvík Mezeřectký z Lomnice na místě Albretha z Boskovic (tu výjimečně z Boskovic místo pravidelného z Bozkovic; viz také str. 433, ke str. 130). Přetrhl zápis jedním tahem od pravého horního rohu k levému dolnímu, ale nezačal a neskončil hned na kraji; přes tuto čáru vedl napříč, odleva doprava, čtyři silné, pro selhání inkoustu většinou dvojité čáry, které dosahují a místy i přesahují horní i dolní okraj. Na str. 312/125 se při výmazu podepsal Ludvík Mezeřícký z Lomnice na místě Albrechta z Boskovic a mřežoval pěti dvojitými čarami směru prvního tak, že druhou až pátou zachytil i nadpis, tak jako i dvěma slabými jednoduchými druhého směru. Obojí čáry jsou zprohýbané, zvláště druhá směru druhého. Na str. 316/141 se podepsal Ludvík z Lo[m]nice Mezeřícký na místě Albrechta z Boskovic a mřežoval čtyřmi zčásti dvojitými čarami v obojím směru. Na téže straně, č. 142, se podepsal Ludvík Mezeřícký z Lo[m]nice na místě Albre[ch]ta z Boskovic a mřežoval třemi čarami směru prvního, z nichž první, černá, je většinou dvojitá, druhá jsou vlastně dvě, jedna částečně dvojitá a s ní se křižující slabší, rovněž dvojitá, třetí jsou zase vlastně dvě vedle sebe, jedna dvojitá slabá a druhá jednoduchá. V druhém směru je první a druhá čára silná, dvojitá, třetí slabá, dvojitá, čtvrtá dvě rovnoběžné, slabé. Silné čáry obojího směru jsou zprohýbány. Na str. 389/22 se podepsal Ludvík Mezeřícký z Lomnice na místě Albretha z Boskovic (tu výjimečně s místo pravidelného z) a mřežoval pěti slabými dvojitými čarami prvního směru a šesti slabými, částečně nebo i zcela dvojitými mimo jednoduchou čtvrtou a pátou a zčásti i trojitou třetí směru druhého. Na str. 408/79, se podepsal Ludvík Mezeřícký z Lomnice na místě Albrechta z Boskovic (také tu s místo pravidelného z) a mřežoval pěti hrubými čarami, dvojitými i trojitými, i v nadpise, směru prvního a jednou tenčí a druhou dvojitou směru druhého. Jeho písmo je velké, málo úhledné.*

V tomto svazku objevuje se také ještě jméno Hynka z Valdštejna. *Napsal delší postranní poznámku při výmazu na str. 399 pod č. 47 o tom, proč byl vklad „z jistého poručení soudu zemského vymazán léta 1588 o soudu postním" a podepsal se Hynek z Valdštejna, hejtman a místodržící nejvyšího komornictví. Část vkladu, která je na f. 17 v., je mřežována jedenácti jednoduchými i dvojitými čarami směru prvního a desíti též takovými směru druhého; některé nejsou vedeny přes celý zápis a jednotlivé mřížky jsou celkem malé; mřežování ostatku vkladu, na f. 18, je téže podoby, počet čar 16, 13. Na str. 400/48 je částečný výmaz (platu), ale vymazání je provedeno omylem až do konce vkladu (viz pozn. 4). K výmazu došlo r. 1589 o soudu postním a Hynek z Valdštejna, hejtman a nejvyšší komorník markrabství moravského, napsal o něm dvě postranní poznámky (viz pozn. 5). Celé vymazané místo je přetrženo slabou dvojitou vodorovnou čarou a celé napříč osmi silnějšími dvojitými čarami prvního směru; první, předposlední a poslední se brzo rozdvojí, poslední je krátká a přetíná druhý a třetí řádek. Píše drobnějším, úhledným písmem.*

[1] *Zápis je přetrhán na f. 31 třemi řadami čar směru prvního, zahnutých nahoře i dole do oblouku, nahoře doleva, dole doprava, a na f. 31 v. jednou řadou takových čar. Stejnými čarami přetrhal také malý částečný výmaz na str. 388/18, p. 5. Všude jinde však mřežuje, podobnými čarami.*

V olomouckém svazku je na str. XLV.—LVII. pojednáno o tom, jak se u desk úřadovalo. Bylo by zajisté zbytečné opakovati v brněnském svazku obecné poznatky, k nimž dospěl, přihlížeje místy také k brněnským deskám, vydavatel svazku olomouckého. Stačí, myslím, doprovoditi výsledky jeho práce doklady z desk brněnských.

V těch není přímého důkazu o tom, že se v novém zasedání soudu četly zápisy z minulého zasedání, ať již po ukončení procesního řízení, jak to bylo do r. 1523, nebo, od tohoto roku, hned při zahájení soudu. Snad jsou svědectvím toho dvě opravy u téhož jména na str. 43/92, p. 2 a zvláště 3, nebo, méně jistě, okrajová poznámka na str. 51/161, p. 1 a dále okrajové poznámky na str. 64/232, p. 2 a 65/233, p. 3, nebo doplněná předložka s na str. 81/20, p. 1. Že toto čtení, kontrolování a opravování zápisu z předešlého zasedání nedálo se vždy pozorně, je viděti na př. na str. 24/209, p. 6, kde se částečný výmaz v témž vkladu níže nechává nepřetržený, nebo na str. 61/218, p. 1, kde chybí přísudek, jako i na str. 78/5, p. 3, nebo na str. 79/8, p. 5, kde chybí formule o pečetích svědků, na str. 82/21, p. 1, kde je nesprávný pořádek slov, na str. 85/39, p. 5, kde chybí datum zahájení soudu, jako i na str. 101/118, p. 1; na str. 107/151, p. 3 je chybné slovo přadnu místo prázdnu, na str. 158/33, p. 2, na str. 272/18, p. 3, na str. 384/4, p. 3 a na str. 427/122, p. 1 je nejasné čtení; na str. 209/20, p. 6 je ves pustú místo ves Prostú (tak je třeba poznámku opravit); na str. 331/189, p. 10 chybějí slova formule o svolení; na str. 362/281, p. 4 je něco vynecháno, na str. 420/108, p. 2 je vynecháno slovo manželka, na str. 426/122, p. 5 se čte manželce místo manželky.

K stati olomouckého svazku o vkladech lze přidati z brněnského několik poznámek. Zápis o pozůstalosti po Janu Heraltovi z Kunštátu (str. XLIX., p. 7) týká se v brněnských deskách vkladů na str. 50—51/156, 51/157 a 158, úplně shodných s vklady v deskách olomouckých (str. 66—67/39, 67/40 a 68/46).

Cedule, která se vpisovala do desk, měla se po věcné stránce shodovati s listem správním; ne-li, měl nejvyšší písař vklad odmítnout. V brněnském svazku je na str. 171/24 vklad městečka (toto slovo je v něm třikrát) Budějovic, v r. 1522, který se opakuje na str. 327—328/173 s nadpisem Vklad města Budějovic Moravských, v r. 1546, po naučení panu komorníkovi, poněvadž při prvním vkladu omyl se nachází, že se městečkem jmenuje a v listu správním městem, aby noví majitelé ten vklad z desk vymazati a znovu sobě vložiti dali podlé téhož listu zprávního. Bylo tedy přehlédnutí prvního písaře (neurčen, písmo č. VI.) napraveno teprve po mnoha letech. Jako obyčejně při opakovaných listinách druhý písař, Matyáš z Hartunkova (písmo č. VII.), neopisoval věrně; nejsou to jen změny hláskoslovné, nýbrž i k tomu místo k témuž, vynechaná slova i neplatnými, s chrastmi. Je však zajímavé, že již ve vkladu na str. 94—95/87, z. r. 1498, se Budějovice jmenují napřed městečkem a pak městem. Podobná neshoda je také na str. 73/21, p. 3, kde se v nadpise Velká Bíteš nazývá městečkem, ve vkladu třikrát městem. Nadpis, v této době již obvyklý (nikoli dodatečný), zůstal neopraven.

Zachovaná cedule (olom. svazek str. L., p. 3), z r. 1540, která byla základem vkladu Ostopovic v brněn. svazku (str. 286—287/60), psaná Otmarem z Nepomuku (písmo č. V.), byla do desk přepsána jako vklad Jeronymem z Nepomuku (písmo č. IX.), také ne zcela věrně.

Po zápisu vkladu do desk přečetl písař, co napsal (olom. svazek str. LI.). Písaři se při psaní často mýliti, ale ovšem chyby také opravovali, na řádku, mezi řádky, na okrajích. Některé chyby hned při psaní, na př. rozepsaná nesprávná nebo opakovaná slova, jiné při čtení vkladu hned po napsání, nebo při čtení všech zápisů v novém zasedání soudu; někdy snad i při pozdějším hledání dřívějšího vkladu obce. Ale zůstalo také dosti omylů neopravených. Tak v nadpise královské listiny (str. 38 až 39/59): List na Dubňany a na Jarohněvice, ačkoli se ve vkladu píše jen na vsi Dubňanech blíž Jarohněvic; chyba v nadpise, patrně dodatečném (je psán velmi pravděpodobně touž rukou, ale jiným inkoustem), zůstala proto neopravena, nepřišlo se již na ni. Podobné zběžné čtení zápisu zavinilo omyl v nadpise na str. 56/288, p. 2: List na Blatnici pod Křídlovici, ač se ve vkladu (z r. 1493) čte

jen vsí Božice, kteráž leží... na Blatnici pod Sskřídlovici. *Nadpis je psán jinou rukou a jiným inkoustem, patrně dodatečně. Za slovem* List *připsala zase jiná ruka, velmi pozdní, snad až v 18. století, nad řádkem* Božice *(vlastně měla připsati na* Božice*). Došlo-li k nadpisu až při vkladu nové změny majitele v r. 1527 (str. 189/15), napsal jej snad neurčený písař č. VI., který psal také vklad na str. 189. Zůstala nejednou nepřetržena písmena i slova po opravě již neplatná, slova opakovaná nebo slova neplatná, která platně následují o něco níže (na př. str. 221/61, p. 3 a 222/65). Jedna oprava vznikala asi z neporozumění: na str. 256/50, 257/52, 266/5, 268/9 v slově* svých *(hranicích, mezech) je* w *opraveno z* y *a jde tu o starou a písařovi již neznámou nebo aspoň neobvyklou náměstku sie, a bylo asi původně psáno* sych. *Na str. 114/191 je v originále* wssech mezech a hranicech; *to mělo býti tištěno* v sech *(nikoli* v svých) mezech a hranicech; *je to táž náměstka.*

Také v brněn. svazku jsou doklady, že se někdy nespěchalo s vkladem do desk, zejména u listin královských. Mocné listy královské na poručenství se ovšem vkládaly až s poručenstvím samým. Tak na př. mocný list pro Bohunku z Pernštejna z r. 1521 byl vložen teprve r. 1549, kdy Bohunka vložila své první poručenství, sepsané r. 1547, a zároveň i druhé, z r. 1549. Mocný list pro Jiříka z Lomnice z r. 1536 byl zapsán do desk až r. 1563, kdy bylo vloženo jeho poručenství z r. 1552, a mocný list pro Oldřicha z Lomnice a na Náměšti z r. 1556 vložen s poručenstvím r. 1563. Z obyčejných vkladů na př. králův list na Týnec z r. 1472 byl zapsán do desk až r. 1490 (str. 33/8)[1]*, králův list na Skaličku z r. 1491 až r. 1494 (str. 70—71/254), králův list, kterým propouští Budíškovice a Novou Ves z manství k dědictví, z r. 1492, až r. 1496 (str. 80/12).*

V brněnských deskách jsou také příklady dvou vkladů týkajících se téhož statku nebo vsi a znamenajících časovou posloupnost majitelů, jež byly učiněny v témž zasedání soudu a v deskách jsou zapsány buď hned vedle sebe nebo nedaleko od sebe a svědčí o tom, že první z nich byly učiněny vždy bezpochyby až za delší dobu po příslušných právních ujednáních. Poněvadž první zápisy současným novým zápisem pozbyly platnosti, byly hned po zapsání nového, ač ne vždy, vymazány.[2])

V brněnských deskách se při vkladech vyskytují některé zvláštnosti: Na str. 403 mělo býti napřed č. 64 a pak č. 63, jak je patrno z obsahu obou čísel; v č. 64 se jmenuje ves pustá Chlístovy a dvůr pustý k jmenovaným vsem náležitý, což v č. 63 není.

Některé zápisy nebyly dokončeny: Na str. 34 je pod č. 18, r. 1490, začerněný začátek vkladu a pod tím mezera vysoká 7½ cm a úplný vklad je teprve v dalším zasedání soudu, r. 1492, str. 46/118. Na str. 70/253 je nedokončený list, kterým král Vladislav na prosbu Jindřicha z Hradce, nejvyššího komorníka království českého, propouští z manství ku pravému dědictví Matějovi z Roseči (= Rozseč 2., okres Telč) dvůr v Rozsečí, na němž sedí, s šesti lány k němu příslušejícími. List, vložený na soudu zahájeném 14. září r. 1494, se končí slovy přikazujíce větším i menším *úředníkóm. Zápis je mřežován. Tento vklad se opakuje a dokončuje na str. 82—83/22 na soudu konaném v dubnu r. 1496. Odtud se dovídáme, že list byl dán na Budíně 20. února r. 1492, ale nevíme, proč byl po prvé nedokončen. Vymazal jej asi, podle mřežování, hned r. 1494 tehdejší nejvyšší komorník Vratislav z Pernštejna. Vklad na str. 82—83/22 není vymazán, zboží se dále již nejmenuje. Neúplný vklad má současný nadpis:* List na dvuor a na VI lánův dědiny v Roseči. *Jako obyčejně při opakovaných vkladech liší se druhý od prvního, ačkoliv oba psal týž písař, Tobiáš z Hory Obřanské (písmo č. I.), několika odchylkami, tu jen formálními:* z Roseči *(první vklad):* z Roseče *(druhý vklad);* propustiti: propustili; K kterěžto prosbě: Kterejžto prosbě; způsobem: zpuosobem: jako jiní: jakožto jiní; margabství: margabstvie; margabím: markabím. *Nadpis je pouze u prvního vkladu. Na str. 127/17 je začátek zahajovacího zápisu (2. října 1508) až ještě slova* za úřadu *a pod tím mezera zvýši 8 cm. Také v olom. svazku na str. 161 je za č. 14 poznamenáno:* Sedění panské tuto má státi anno Domini 1508 *[k 6. lednu] a pod tím je mezera téměř do půl stránky. Oba soudy však zasedaly. Na str. 133 za č. 44 je nepřetržený začátek vkladu:* Heralt Kuna z Kunstátu *[r. 1510]. Nejbližší další vklad, který se těmito slovy začíná, je na str. 137/65 [r. 1511], až v druhém zasedání*

[1]) *Jiný list krále Matyáše, o němž se na konci vkladu mluví, zachoval se v Zemském archivu moravském (Stavovské listiny č. 566) s datem ve Vídni feria secunda po neděli Oculi (15. března) 1490. V listu se jmenují Herrich a Kristofor z Liechtenštejna a na Nikolšpurce, ale Týnec mohl býti vložen už jen Křištoforovi.*

[2]) *Srov. str. 33/9:10 (9 vymazáno), 34/24:26 (24 nevymazáno), 36/40:41 a 37/42 (v č. 40 převodí manželku na jiné zboží, v č. 41 vložili oba jinému zboží, z něhož byla převedena, a ten v č. 42 přijímá na to zboží jiného na spolek; žádný z těchto tří vkladů není vymazán, ani další vklad na str. 37/47, jímž převedená manželka přijímá manžela na spolek na zboží, na něž byla převedena), str. 43/99:100 (č. 99 vymazáno), str. 46/119:120, 121 (v č. 119 Jan z Kladné a z Olešničky vkládá klášteru žďárskému ves Volešénku a v č. 120 klášter jemu svou ves Krokočín; tato výměna se stala již r. 1486 [Žďárský okres Vlastivědy moravské, str. 35], ale k zápisu došlo až r. 1492; v č. 121 týž Jan vkládá Krokočín Štěpánovi z Lomnice: vymazán je vklad č. 120), str. 49/140:141 (č. 140 vymazáno).*

po vkladu nedokončeném. Na str. 130 mezi č. 61 a 62 je (na foliu 12) mezera zvýši 9 cm; měl tam asi býti vklad, k němuž však nedošlo. Na str. 236 v pravém dolním rohu folia 24 v. je jinou rukou, a to obráceně, napsáno: Jan z Pernštajna Jindřichovi z Lomnice a erbóm. Tento list měl býti prvním listem složky (f. 21—24), ale písař nepokračoval v rozepsaném vkladu, nýbrž obrátil dvojlist a začal tento vklad psáti znovu (č. 88 na f. 21, str. 230—231). Na str. 274 je za č. 25 přetržený nadpis: Vklad dvú člověku ve vsi Hermanicích [= Heřmanice 2.]. Oba se jmenují ve vkladu č. 25, ale k samostatnému vkladu o jich postoupení nedošlo. Snad stačil zápis č. 25.

Zvláštní případ neúplného zápisu je na str. 311/95. Je to zahajovací zápis soudního sezení (28. února 1564). Mezi přítomnými pány se uvádí také Znata z Lomnice na a za tím je v řádku mezera 2½ cm, k níž jsem připojil poznámku, že podle čísla 83 na str. 308 mělo by v mezeře státi Lomnici. Poněvadž se však níže, na str. 318/105 v zahajovacím zápise 19. března 1565 jmenuje Znata z Lomnice na Říčanech (přijat na ně podle zápisu na str. 391/30 na spolek od své manželky již r. 1560) a také na str. 328/125 v zahajovacím zápise 2. března 1566, zdá se, že při zahájení soudu 28. února 1564 byla nějaká pochybnost o jeho držení Lomnice. Při tom jsem odkázal na str. 408/83, p. 3; v tomto zahajovacím zápise, 8. března 1563, se jmenuje Znata z Lomnice na Lomnici, ale těchto pět slov je napsáno písařem zápisu na okraji. To znamená, že je buď písař zapomněl napsati při zahájení soudu nebo že se tento pán dostavil na soud teprve později, po zahájení. K dalším slovům poznámky: „Zdá se však, že v slovech na Lomnici jest omyl. Pánem na Lomnici nebyl tehdy tento Znata mladší z Lomnice, nýbrž Oldřich, bratr [tak mělo býti místo syn] Znaty staršího z Lomnice a na Náměšti" je třeba dodati, že Znatou z Lomnice na Lomnici na soudu 8. března 1563 se nemůže rozuměti Znata starší z Lomnice a na Náměšti, který již 3. února r. 1556 jako bezdětek zemřel; Náměšť i Lomnici zdědil po něm jeho bratr Oldřich, v době sněmu 8. března 1563 tedy pán na Lomnici. Zůstal jím až do své smrti na den Nového Léta r. 1567. Překvapuje proto, že se na soudu 8. března 1563 jmenuje z Lomnice na Lomnici. Nepodařilo se mi ani z desk, ani odjinud najíti vysvětlení, leda by se snad pomýšlelo na písařův omyl.[1]) Že je tu jakási nejistota, je viděti z onoho prázdného místa v zahajovacím zápise 28. února 1564. Mezera zůstala však nevyplněna.

Vedle vkladů nedokončených jsou v brněnských deskách také vklady opakované. O vkladu nedokončeném na str. 70/253, opakovaném a doplněném na str. 82—83/22, viz shora při vkladech nedokončených (str. XXXVII). Zápis na str. 145—146/114 se opakuje na str. 146/116; druhý se liší od prvního jen tím, že na konci je věta: A jestliže by mně kde ve dckách ... a na svrchu dotčeného Iheronima a jeho erby převodím, která v prvním chybí. Písař obou je týž; v druhém je zboží místo zbožie. První vymazal Jan z Pernštejna. O opakovaném vkladu Moravských Budějovic viz shora, kde se mluví o nutné shodě ceduie se správním listem (str. XXXVI).

Zvláště zajímavé je opakování vkladu na str. 210—211/34. Je to smlouva o vklad vinného desátku z hory Fuchsleytku v Němčičkách (= Němčičky 1.), sepsaná 30. září r. 1531 a vložená na soudu zahájeném 18. září téhož roku. (Na str. 210, sl. pravý, ř. 23 místo vybírání čti vybiraní a na posledním řádku místo k tiemto čti k těmto). Tato smlouva se opakuje na str. 285—286/57. Byla vložena na soudu zahájeném 13. září r. 1540 a je za ní poznamenáno: Tato smlúva vešla do desk na naučení pánuov soudcí Jich Mtí. V tomto druhém vkladu jsou některé odchylky; většinou, ač ne vždy, jsou tu novější tvary. První vklad psal Otmar z Nepomuka (písmo č. V.), druhý Jeronym z Nepomuka (písmo č. IX.). Podle prvního vkladu pohnala Dorota, abatyše kláštera pustiměřského, Zdeňka z Potnštejna dvěma půhony, jedním, že jeho lidé z hory Fuxlaytu její desátek vinný svávolně vzali, a druhým o postavení lidí němčických. Tyto dva půhony jsou v Knihách půhonných svazek 14, f. 30 v. Je to 27. listopadu r. 1528. U prvního půhonu je poznamenáno: „poklid právu bez pohoršení," u druhého: „poklid ut supra." Ke smlouvě došlo však teprve 30. září r. 1531 a do desk byla vložena na soudu zahájeném 18. září r. 1531. Ale v Půhonech svazek 17, f. 45 (str. 89) abatyše Dorota v zasedání prvním r. 1539 v pátek po svatém (jméno chybí, okraj

[1]) Jak je viděti z poručenství Jiříka z Lomnice a na Lomnici (str. 409—410/85), daného na Lomnici dne 25. ledna 1552, ale vloženého teprve na soudu zahájeném 8. března 1563, byli současně dva Znatové z Lomnice, Znata starší z Lomnice a na Náměšti, Jiříkův strýc, jemuž Jiřík odkázal svůj statek, t. j. Lomnici, a Znata mladší z Lomnice, jemuž a jeho bratru Albrechtovi z Lomnice (oba synové Jana 4. z Lomnice) Jiřík poručil po tisíci zlatých. Měl tedy Znata starší z Lomnice Náměšť i Lomnici. Nevíme, kdy Jiřík zemřel a kdy se tedy Znata st. z L. ujal Lomnice, ale víme kdy zemřel a že dědicem byl jeho bratr Oldřich. Plyne to z Oldřichova poručenství (str. 410 až 411/87), psaného 10. ledna 1563 a vloženého na témž soudu 8. března 1563. Lomnice se v něm sice nejmenuje, ale že Oldřichovi náležela, vysvítá ze sporu, který se vyvinul z odporu proti tomuto poručenství (viz o tom níže, při odporech).

listu je oddroben) pohání pana Zdeňka: „Jakož jest smlúva [jmenují se smlúvčí] o vydávání padesáti věder vína z hor vinohradních [jmenují se] tak, jakž ta smlúva ukazuje, že podle nás najvyšího pana komorníka tohoto markrabství moravského žádati nechce, aby ta smlúva k žádosti nás obú stran ve dcky zemské vložena byla“ [nejvyšším komorníkem je Jan z Žerotína, r. 1531 Kryštof z Boskovic]. Na okraji jsou dvě poznámky, horní: „odložen s tej příčiny, že pan Zdeněk Žampach v království českém k soudu státi musel,“ a dolní: „ pan Zdeněk Žampach zmocnil toho póhonu k odpovídání Vilíma z Víckova.“ A na soudu zahájeném 13. září r. 1540 byla znovu vložena smlouva z 30. září r. 1531. Jak to vysvětliti, že obě strany nevěděly o vkladu smlouvy již na soudu zahájeném 18. září r. 1531? Tato první smlouva není ovšem vymazána.

Za vklad vlastně také opakovaný je možno pokládati zápis nas tr. 153—154/5, na soudu zahájeném 15. září r. 1516. Albrecht Bítovský z Lichtmburka vkládá Artlebovi z Boskovic zámek Vranov s příslušenstvím. Vklad vymazal Ladislav z Boskovic po novém vkladu téhož zboží od téhož témuž na soudu zahájeném 28. února r. 1518, nepochybně proto, že v druhém vkladu jsou (vedle formálních) některé věcné odchylky od prvního: v 1. ves Břečkov s kostelním podacím, *v 2.* ves Břečkov s kaplú, *v 1.* ves Lančov, *v 2.* ves Lančov i s kaplú, *v 2.* ves Vrchní Petřín se dvorem, *což v 1. není, v 1. jsou slova:* ves Olbramkostel, na tej opravu a vrchní panstvie *na posledním místě, před dlouhou pertinenční formulí, kdežto v 2. jsou slova:* a na lidech Olbramkostela opravu a na tej opravě vrchnost *až před závěrem vkladu* (tak, jakž jsem to sám držel...). *Kdy a jak došlo k těmto věcným změnám, nepodařilo se mi zjistit.*

K tomu, co se v olomouckém svazku vykládá o výmazech vkladů (str. LI.—LIII.), lze z brněnského dodati také některé doklady. V olom. je z brněnského uveden (str. 61, p. 8) případ, že vklad, který měl býti vymazán, nemohl býti nalezen. Je to v brněnském na str. 97/96; vklad je mřežován od Jana Kuny s jeho podpisem na levém okraji a na pravém je poznamenáno jinou rukou a jiným inkoustem než mřežování: Tento vklad měl za pana Jana z Pernštejna vymazán býti, i nebyl nalezen, až teprú za pana Jana Kuny nalezen i vymazán 1529. *Vklad je z r. 1498. Kdy měl býti za Jana z Pernštejna vymazán a proč, z desk nikde nevysvítá (jde o manželčino věno).*

Také v brněnských deskách vkladatelé někdy poznamenávají, že mají nebo měli zboží v deskách, a to obyčejně bez údaje, v kterých, na př. na str. 5/3, 5, 7/18, 20, 25, 26, 27, 29, 8/30, 31, 32, 34, 35, 39, 42, 43, 44 a j. Jen výjimečně jmenují také knihy, tak na str. 44/101 vkládá Jiřík z Jemničky r. 1492 Martinovi z Kamenného dvůr ve vsi Kamenném a v č. 102 se vrací k staršímu vkladu: jakož mám ve dskách a knihách páně Vilémových z Pernštajna vloženy dva dvory v Kamenném, i odříkám se z těch jednoho dvoru, toho, na kterémž Martin sedí. *Tento starší vklad je na str. 21/179, z r. 1481, a tam slova* s dvorem *zněla původně* s dvory, *ale to opravil po vkladu na str. 44/101 bez podpisu Vratislav z Pernštejna.*

Také v brněnských deskách se mnohé vklady končí formulemi jako: „jestliže by kde [co se vkládá] ve dskách stálo, toho se odříkám,“ anebo formulemi jiného slovního znění, ale téhož smyslu a účelu, na př. na str. 12/87, 88, 89, 92, 13/100, 101, 14/107, 108, 15/116, 16/117, a j.

Je-li u výmazu komorník podepsán, může se podle rejstříku snadno zjistiti, kdy byl vklad vymazán.[1]

Někdy se však setkáváme s nejistotou, i když je komorník podepsán.[2]

Někdy je u výmazu více podpisů než jeden a podle dalších vkladů zboží je možno zjistiti, kdo co vymazal.[3]

1) Na př. vklad Slavětic, Lipňan a Rybníků z r. 1480 byl vymazán r. 1503 (srov. str. 6—7/18:112/176); vklad Kovalovic z r. 1480 vymazán r. 1507 (str. 10/64:126/7); vklad dvoru v Bezci (= Vesce 2.) z r. 1480 vymazán r. 1509 (str. 11/76:129/29); vklad Valče z r. 1480 vymazán r. 1522 (str. 12/85:171/20); vklad Horních Dunajovic z r. 1481 vymazán r. 1505 (str. 16/125:119/213) a j. v.

2) Na př. zápis dvoru a vsi Křidlovic (Českých) z r. 1481 (str. 13—14/102) vymazal Ladislav z Boskovic, ale ani za jeho prvního, ani za druhého komornictví se Křidlovice nejmenují; nejbližší další zpráva o této vsi je z r. 1522 (str. 168—169/11), ale ta se týká jen lidí, které měl v Křídlovicích klášter loucký, a nejv. komorníkem byl tehdy Jan z Pernštejna. Z desk samých tedy nezjistíme, kdy a za jakých okolností Ladislav tento vklad vymazal, a poněvadž k němu přece jen došlo, bylo by třeba pátrati po vysvětlení v jiných pramenech.

3) Na př. u královské listiny na str. 93—95/87 je deset podpisů tří komorníků (ale je tu třeba opraviti u pozn. 1 že i Štítary i Budějovice vymazal Jan z Pernštejna, u pozn. 2 že Paulice vymazal Ladislav z Boskovic, a u p. 3 že Lišanovice vymazal Jan z Lipého).

I když u výmazu není podpis, lze často určiti, kdo vymazal, podle dalších vkladů místa a podle způsobu mřežování nebo přetrhání.[1])

Co do počtu provedených i neprovedených výmazů jednotlivých nejvyšších komorníků, možno obecně říci, že se v brněnském svazku asi mnoho neliší od olomouckého. Provedené výmazy jednotlivých komorníků i jejich zástupců jsou vypočteny shora ve stati o práci nejvyššího komorníka, neprovedené jsem zjišťoval jen u tří komorníků; ve starších jsem shledal, že Ladislav z Boskovic za svého druhého komornictví (1510—1520) vymazal zápis třináctkrát a nevymazal čtyřikrát. V jednom z těchto čtyř případů (str. 151/7 a 138/73) nevymazal dvůr Šebrov, ačkoliv se to mělo státi po vkladu na str. 151/7, ale vymazal jej s podpisem Jan z Pernštejna, když vymazával v témž vkladu plat v Letonicích po zápise na str. 141/87 a zároveň ves Nálochy, jež se tu jmenuje po prvé a naposled, takže nevíme, proč tu byla vymazána. Čtvrtý případ je na str. 115, č. 200, p. 4 a 5. Orámovaná slova mlýn v Hodoníně *a* s lesy, *která zůstala v platnosti po výmazu všeho ostatního Janem z Pernštejna po vkladu na str. 113, č. 96, měla býti vymazána po vkladu na str. 154, č. 9 od Ladislava, ale k výmazu nedošlo. Z pozdějších komorníků jsem u Jana z Lipého zjistil, že za svého komornictví vymazal zápis čtrnáctkrát, ale nevymazaných u něho není. U Vojtěcha z Pernštejna jsem našel za jeho komornictví pět výmazů provedených, neprovedený žádný. Za jeho komornictví zasedal soud čtyřikrát, ale v prvním a druhém zasedání se dal zastupovat, takže neměl ani mnoho příležitosti k výmazům.*

K některým výmazům byla přidána poznámka buď pod číslem nebo na okraji, na př. na str. 309/47 proč a kdy soud zemský poručil vklad vymazati; na str. 400/48, p. 5 kdy vymazán plat na přiznání o dovolení JMCské a kdo jej „sdávil“; na str. 180/20 při výmazu spolku poznamenáno, že oboje strana dala vůli k vymazání; na str. 27/241 proč byl spolek vymazán; na str. 171/27 připsáno: Jan z Kunovic vymazal sem tento vklad na nález panský léta 1524; *na str. 210/29 připojeno:* Jan z Žerotína. Vymazáno na nález panský; *na str. 243/11 přidáno:* Vymazán *[spolek]* na poručení Jich Mtí pánu soudcí a přiznání a povolení její.

Zcela ojedinělý je výmaz vkladu na str. 65—66/235. Král Matyáš propouští z manství k dědictví tvrz a ves Mařiž bratřím Bohuňkovi, Janovi a Václavovi z Řečice a ti mu za to odpouštějí dluh (19. ledna 1494). Vklad není mřežován, nýbrž toliko slova tvrz a ves, řečená Mařiž, *a níže* tvrz a ves Marejž *jsou vymazána od Jana z Pernštejna. Stalo se to po vkladu na str. 145/112 (11. září 1514), kterým Václav z Řečice vkládá Bohuslavovi, Jindřichovi a Mikulášovi, bratřím vlastním z Řečice, tvrz a ves Marejž. Výmazem shora uvedených slov v prvním zápise pozbyl tento zápis smyslu a platnosti a výmaz formálně částečný nahradil tu vymazání celého vkladu.*

Ve vkladu na str. 135/55, p. 1 a 2, r. 1511, je přetrženo slovo Uhřice, *ale není to částečný výmaz, protože byly od téhož témuž vloženy až na soudu v Olomouci, zahájeném 24. června r. 1512 (olom. svazek str. 181/113); je to písařova oprava chybného slova, a v obou poznámkách je pak nutno vynechati slovo „pravděpodobně“. Ale není to již tak jisté, jde-li o chybu nebo o částečný výmaz, na př. u částečného výmazu na str. 180/19, p. 3 a 257/57, p. 3.*

Příkladem složitého výmazu je vklad na str. 64—65/233. Na soudu zahájeném 14. září 1494 Jan Berka z Dubé a z Lipého vkládá Janovi Kropáčovi z Nevědomí celé obce Bučovice, Marhofy, Kloboučky, Soběbřichy, Ostrovánky a Kunovičky. Na soudu zahájeném 15. března 1495 Jan Kropáč vkládá Janovi Kunovi z Kunštátu Kunovičky (str. 72/261). Byly proto vymazány od Vratislava z Pernštejna, bez podpisu, s poznámkou na levém okraji, kterou psal asi nejvyšší písař Tobiáš z Hory Obřanské. Na soudu zahájeném 16. března 1511 (str. 135/55) Mikuláš Kropáč z Nevědomí a na Dražůvkách vkládá Tasovi z Ojnic Bučovice, Marhofy a Soběbřichy (výmaz Uhřic je písařova oprava omylu). Po tomto vkladu Jan z Pernštejna vymazal vodorovně začátek vkladu na str. 64—65/233 a šikmo ostatek vkladu i s poznámkou to vymazání není k škodě tomu vkladu

[1]) *Tak na př. zápis spolku, na který Dorota z Okarce přijala svého muže Arnošta z Medlova na Okarec a na Pyšel, roku 1480, byl vymazán ještě v témž zasedání soudu, když Arnošt z Medlova spolu s třemi sestrami z Říčan vložil obě vsi (a ještě jiná zboží) dvěma bratřím z Mírova a z Rájce (str. 9—10/58). Komorníkem byl tehdy Vilém z Pernštejna, a ten tedy vymazal. Proč byl spolek vymazán, nelze říci. Vklad Litovan (str. 8/32), z r. 1480, byl vymazán po vkladu (str. 61/220) z r. 1493. Komorníkem byl tenkrát Vratislav z Pernštejna, a je to proto jeho výmaz. Vklad vsi Lovčiček, v orig. Lovčic (str. 8/35), z r. 1480, je vymazán po vkladu č. 36; vklad č. 35, ač jistě dřívější, ale teprve nyní vložený, je přetrhán od Viléma z Pernštejna, bez podpisu. Vklad č. 36 sám byl vymazán po vkladu (str. 49/140), z r. 1492, od Vratislava z Pernštejna, také bez podpisu. Vklad Radotic (str. 9/48), z r. 1480, byl mřežován po vkladu z r. 1490 (str. 33/9), rovněž od Vratislava z Pernštejna, bez podpisu. Vklad spolku na Dambořice z r. 1480 (str. 9/51) také od Vratislava z Pernštejna, bez podpisu, po vkladu z r. 1493 (str. 60/213).*

a připsal na pravém okraji vymazáno to všeckno krom Klobúček. *Když však na soudu zahájeném 7. března 1512 (str. 142/92) Mikuláš Kropáč z Nevědomí vložil Kloboučky svému strýci Mikulášovi Kropáčovi z Nevědomí, vymazal Jan z Pernštejna Kloboučky i poznámku „vymazáno to všeckno krom krom Klobúček". V původním vkladu (str. 64—65/233) byly také Ostrovánky, které se v druhém vkladu Bučovic (str. 135/55) nejmenují, protože je v témž zasedání soudu (str. 135/58) Mikuláš Kropáč z Nevědomí a na Bučovicích vložil Václavovi Pacákovi z Pačlavic. Prodal mu je tedy již dříve, pokud ještě měl Bučovice, ale teprve nyní je vložil do desk. Proto se již nejmenují při tomto později Bučovic, ale poznámka „vymazáno to všeckno krom Klobúček" se jich také týká. Tímto vysvětlením složitého výmazu se doplňuje na str. 65 poznámka pod textem vkladu č. 233 a dole poznámka 2 a 3 i oprava na str. 432 ke str. 65, č. 233.*

U částečného výmazu ve vkladu na str. 6/16 (r. 1480) není možno z tohoto svazku zjistiti, kdy k němu došlo. Proček z Kunštátu přijímá na spolek svého strýce Jana Heralta z Kunštátu a z Plumlova. Ve vymazané části zápisu se jmenuje městečko Lešnice (= Líšnice), dvanáct vsí a jeden dvůr a žádné z těchto jmen se v tomto svazku již neobjevuje. Jsou to však vesměs místa v olomoucké oblasti zemského soudu a v olom. svazku na str. 44/14 (r. 1490) se s nimi opravdu setkáváme. Týž Jan Heralt vkládá tu Bočkovi Kunovi z Kunštátu na Bouzově mimo jiné také všechno to, co je v brněnském vkladu vymazáno. Půl vsi Hradnice (= Radnice) a Újezdský dvůr nebyly v Olomouci vloženy; došlo-li k brněnskému výmazu hned po olomouckém vkladu r. 1490, nemělo to obojí býti vymazáno, bylo-li však, plynulo by z toho, že brněnský výmaz byl proveden teprve po olomouckém vkladu na str. 100/5 (r. 1494), jímž Boček Kuna z Kunštátu vložil Hanušovi Haugvicovi z Biskupic hrad Bouzov i také Lešnici s oněmi všemi vesnicemi a také půl Hradnice a dvůr v Újezdě. Jinak bylo by nutno pomýšleti při výmazu těchto dvou míst na omyl. R. 1490 byl komorníkem cúdy brněnské a r. 1494 již společným pro obě cúdy Vratislav z Pernštejna, a jemu tedy je nutno přičísti brněnský výmaz, ať již r. 1490 nebo 1494. Nejvyšším písařem byl tehdy Tobiáš z Hory Obřanské. Při výmazu se užilo černého inkoustu a jen slova textu Vyšehoři, *což tu jsou přetržena zežloutlým inkoustem a rovněž okrajová poznámka* to vymazání jiným věcem v tom vkladu ke škodě není. *Tímto inkoustem psal Tobiáš později, v knize XVI., od f. 5 v. až ještě na f. 11 v., a to svádí k dohadu, že on přetrhl uvedená tři slova a napsal poznámku na okraji, ať již r. 1490 nebo 1494. Tato poznámka se však nemůže týkati přetržených tří slov, protože by pak byl přetrhl také slova* ves *a* mám *a hlavně proto, že v olomouckém vkladu r. 1490 i r. 1494 nejde jen o ves Vyšehoř. Poznámka se týká celého vkladu. Je pak tento celý případ dokladem, jak je někdy nesnadné dopátrati se jistoty.*

Vedle vkladů rozmanitých statků a zboží, nejčastějších, jsou v zemských deskách hojné v k l a d y v ě n a i n a d v ě n a. Buď se věno a nadvěno na zboží vkládají nebo se jmenují při spolku. V těchto vkladech není zvláštností, a proto stačí, myslím, odkázati na strany těchto zápisů ve věcném rejstříku v heslech věno, nadvěno, právo věnné, věnný, příjemčí, manželka, převésti. Spíše však je třeba všimnouti si v ý m a z ů v ě n a, k nimž mělo dojíti, když platnost věnného zápisu pominula, buďto tím, že věno bylo převedeno na jiný statek, nebo po smrti manželčině, nebo splacením věna po manželově smrti, když vdova nechtěla s dětmi společně chlebiti, nebo když se znovu vdávala. Tyto výmazy se skutečně prováděly i v pozdějších dobách, kdy se obyčejné vklady zboží a statků již nevymazávaly. Je však přece hojně nevymazaných vkladů věna. Tak na př. v knize XV. (1480—1482) je jich 12 proti 4 vymazaným.[1]*) V knize XVIII. (1506—1515) 5 proti 2, v knize XXVI. (1538—1554) 15 proti 14.*

U výmazů věna i nadvěna se však z desk jen zřídka dovídáme a někdy jenom nedosti určitě, kdy a proč k nim došlo. Tak na str. 169—170/14 (r. 1522) je zápis věna, jímž Zikmund z Ludanic a na Veveří zapsal své manželce Kateřině z Ludanic věno na Senticích, Knihnicích (= Knínice Moravské) a Chudčicích. K výmazu je pod zápisem připojena poznámka: Toto věno Kateřiny z Vlašimě z desk vymazáno z nálezu panského a na list převedeno. *Stalo se to nepochybně po vkladu na str. 209/23 (r. 1531), jímž Jan mladší z Ludanic a na Veveří vložil své manželce Anně z Vlašimě věno na týchž vesnicích. Komorníkem byl tehdy Kryštof z Boskovic, který je při výmazu prvního vkladu podepsán. Nebo na str. 84/31 Hynek z Popůvek vkládá své druhé manželce Kunce z Rakových r. 1496 věno na Popovicích (= Popůvky 1.); vklad vymazal Kryštof z Boskovic, snad až po vkladu*

[1]) *Na str. 17/131 Johanka z Zástřizl vkládá Janovi Kropáčovi z Nevědomi a jeho erbům věnný plat na polovici městečka Bučovic a odříká se toho ročního platu i věnného práva,* neb mi to Jan Kropáč hotovými penězi zaplatil a ssul. *Tu tedy nebylo potřebí výmazu, ale když v dalším zápise (č. 132) Jan Kropáč vložil to věnné právo své manželce Margretě z Ojvic, to zůstalo nevymazáno.*

na str. 210/33, z r. 1531, kterým Marketa z Popůvek, erb po témž Hynkovi z Popůvek, vkládá po nálezu panském Popůvky, prodané ještě za života Hynkova. Týž Hynek z Popůvek převedl již r. 1492 (str. 10/140) svou první manželku Barboru z Okrašovic na Pozořice a na těch jí vložil (č. 145) věno (načež ona jej přijala na spolek na Pozořice, č. 147). Ale vklad věna zůstal nevymazán. Přijemcím druhého byl Ladislav z Boskovic, komorníkem Vratislav z Pernštejna. Na str. 27/239, r. 1482, Jan Kropáč z Nevědomí vkládá své manželce Marketě z Vojnic na Milešovicích půl třetího sta zlatých, které jsem vzal nad věno. *(Marketa vzala jej na tu sumu na spolek, str. 43/97, r. 1492.) Na str. 72/264, r. 1495, převadí Jan Kropáč tuto sumu z Milešovic na Bučovice. Při tom byl nepochybně vymazán vklad na str. 27/239, a to od Vratislava z Pernštejna, tehdejšího hejtmana a zároveň nejv. komorníka.*

U nevymazaných vkladů věna se nedovídáme, kdy pozbyly platnosti a proto měly býti vymazány. U vkladů vymazaných, ale bez podpisu nejv. komorníka, také nevíme, kdy k výmazu došlo. U výmazů podepsaných vidíme aspoň tolik, že se výmaz stal v některém z let úřadování podepsaného nejv. komorníka. U těch komorníků, kteří jimi byli dvakrát (Ladislav z Boskovic, Jan z Pernštejna, Zachariáš z Hradce), nemůžeme rozhodnouti, bylo-li věno vymazáno v jejich prvém nebo druhém komornictví. Přece však, jako u výmazů obyčejných vkladů (zboží a statků), můžeme se také u výmazů věna, podepsaných i nepodepsaných, pokusiti o určení doby i důvodu výmazu, někdy bezpečně, jindy aspoň pravděpodobně (a ovšem také o době vkladu věna) z desk samých, sledujeme-li podle jmenného rejstříku další osudy místa, na něž bylo věno vloženo. U nevymazaných se takto můžeme dověděti, kdy měly býti vymazány. Tak nevymazaných 60 kop věna (str. 6/12, r. 1480) na Přeckově, na které Machna z Chruděchrom a z Přeckova přijala na spolek svou dceru Dorotu z Přeckova, mělo býti vymazáno po vkladu (str. 22/197), v němž táž Dorota (tu z Oztrožnice) z těchto 60 kop groší dobrých stříbrných svého věna na Přeckově vpisuje sto zlatých dobrých uherských svému manželu Jiříkovi z Plavče, r. 1481. Známe tedy dobu i důvod, proč měl býti první vklad vymazán. Druhý vklad je mřežován bez podpisu (snad po vkladu na str. 73/269, r. 1495) od Vratislava z Pernštejna. Tu se tedy jistoty nedopátráme. Na str. 37/44 Václav z Vydří vkládá své manželce Kateřině z Jedlčan (= Jelčany) věno na Vydří Kostelním a na téže straně, č. 45, jí přidává další sumu na vsi Brandlíně. Oba vklady, z r. 1490, vymazal s podpisem Ladislav z Boskovic. Nejbližší další zpráva o Vydří je na str. 81/19, z r. 1496, kde Zdeslav Koňas z Vydří přijímá na spolek na Vydří bratry Jana a Arkleba z Kostník. Komorníkem byl tehdy (po prvé) Ladislav z Boskovic. Nejbližší další zpráva o Brandlíně je až z r. 1531 (str. 213/41 a 42) a je z ní viděti, že Brandlín náležel k Vydří, takže nebylo nutno jmenovati jej při vkladu Vydří na str. 81/19; mohl býti zahrnut slovy „a což k tomu přísluší" a Ladislav z Boskovic mohl vymazati i vklad nadvěna na Brandlíně. Tu se ovšem nedovídáme, kdy a proč pozbyly platnosti oba vklady na str. 37, ale vidíme, že to bylo za prvého Ladislavova komornictví.

Zdá se, že věno bylo často vymazováno až při následujícím prodeji a vkladu statku, na němž bylo zapsáno, leckdy až po mnoha letech, kdy platnost původního věnného zápisu nepochybně už dávno pominula, [a tak i až při následujícím spolku]. Dálo se to hlavně v starším období tohoto svazku, kdy docházelo k častým majetkovým přesunům. K tomuto výkladu v olom. svazku (str. LVI. až LVII.) jsou doklady také ve svazku brněnském. Tak na př. mělo býti vymazáno věno, když Matouš z Myslova přijal Oldřicha z Náchoda na spolek na Čermákovice (str. 136/61, r. 1511); měl to učiniti Jan z Pernštejna, ale vklad (str. 97/96, r. 1498) nebyl nalezen, až teprve za Jana Kuny, r. 1529, nalezen i vymazán a dána o tom k výmazu poznámka. Na str. 15/113 byl vymazán vklad vsi Jinošova i věna na něm, z r. 1481, po prodeji Jinošova Tomášovi z Gojčína r. 1493 (str. 59/207). Na str. 27/239, r. 1482, vložil Jan Kropáč z Nevědomí své manželce Margretě z Ojnic sumu zlatých, které vzal nad věno, na vsi Milešovicích. Manželka ho vzala na ty peníze na spolek (str. 43/97, r. 1492), když však prodal Milešovice Alšovi z Polánky (str. 72/263, r. 1495), byl vklad na str. 27/239 vymazán. Vklad na str. 43/97 vymazán však nebyl; Kropáč převedl totiž hned manželce onu sumu z Milešovic na Bučovice (str. 72/264). Na str. 159/38, r. 1518, Zikmund z Ludanic vložil své manželce Kateřině z Vlašimě věno na Dambořicích. Bylo vymazáno nepochybně po prodeji Dambořic strýci Hynkovi z Ludanic r. 1520 (str. 167—168/5). Na str. 209/23, r. 1531, Jan mladší z Ludanic a na Veveří vložil své manželce Anně z Vlašimě věno na vsích Senticích, Knínicích Moravských a Chudčicích. Vklad vymazal Jan z Žerotína asi teprve r. 1538 (str. 271/15), kdy týž Jan Rokycký z Ludanic vložil Janovi z Pernštejna hrad Veveří a s ním mimo jiné také ony tři vsi. Komorníkem byl v té době Jan z Žerotína, který je také podepsán u výmazu na str. 209/23. Na str. 311/120, r. 1543, Václav Hodický z Hodic vložil své manželce Anně z Tolemberka věno na vsi Hrubšicích. Vklad vymazal Zdeněk z Valdštejna, místodržící. Nejbližší další zpráva o Hrubšicích je až z r. 1555

(str. 371/14), kdy Václav Hodický z Hodic vkládá s jiným zbožím také Hrubšice. Nejv. komorníka zastupoval v tomto zasedání soudu Zdeněk z Valdštejna, podepsaný u výmazu na str. 311/120.

Také v brněnských deskách je značný počet odporů proti vkladům. Nebyl-li odpor úspěšný nebo nedošlo-li k půhonu,[1]) ponechal nejv. komorník naříkaný zápis a obyčejně i zápis odporu bez výmazu. Vymazán je pouze odpor na str. 8/37, snad jako zbytečný po odporu proti vkladu tamtéž, č. 40, a odpor na str. 311/123, o němž viz tuto v pozn.[2]). Odpor byl často vložen hned za naříkaným vkladem.[2])

Poslední odpor byl vložen r. 1566 (str. 430/128). Jan z Lomnice a na Broumově i na místě svého mladšího, nedílného bratra Jaroslava činí odpor poručenství a vkladu Oldřicha z Lomnice etc., že oni dva mají k tomu lepší právo nežli Jan starší z Žerotína, jemuž Oldřich z Lomnice a na Náměšti odkázal zámek Náměšť se vším, což k němu přísluší. Toto poručenství na mocný list krále Ferdinanda ze 4. března r. 1556, vložené i s mocným listem na soudu zahájeném 8. března r. 1563, vedlo po odporu obou pánů z Lomnice k soudnímu sporu, o němž je zpráva v Půhonných knihách, sv. 23., f. 397—399. Byly to čtyři půhony na Jana staršího z Žerotína, neúspěšné proto, že žil ještě Adam z Lomnice, otec obou poháněјících, a oni nepoháněli na jeho místě. O konci sporu se dovídáme ze smlouvy vložené do zemských desk brněnských (kvatern 26., f. 14). V smlouvě „O nápad po panu Voldřichovi z Lomnice", datované v úterý po Květné neděli (1. dubna) r. 1572 se připomíná nejdříve odpor obou bratří proti Oldřichovu poručenství, vložený do desk, dále půhon obou bratří na místě jejich otce Adama (v době smlouvy již nebožtíka), ale že takové půhony pro smrt otcovu přišly k vyzdvižení, načež že Jan z Lomnice před smluvčími prohlásil, že, jsa mladší než Jan z Žerotína, nechce jej po smrti otcově i bratrově o dotčené statky znovu poháněti, ale raději se o to přátelsky dohodnouti. A tak že došlo k smlouvě, podle níž Náměšť i Lomnice zůstaly Janovi staršímu z Žerotína za náhradu pěti tisíc zlatých Janovi z Lomnice, který má odpor při nejprvnějším otevření desk brněnských vymazati a na statek Oldřichův se už na Jana staršího z Žerotína nenavracovati a tuto smlouvu při nejprvnějším soudu v Brně do desk vložiti. Stalo se tak na soudu při času sv. Kunhuty roku 1573 (zemské desky brněnské, kvatern 26., f. 14 v.—15). Odpor na str. 430/128 vymazal s podpisem Zachariáš z Hradce r. 1572, tedy již za svého druhého komornictví.

Jako v olomouckém, tak i v brněnském svazku je v prvních dobách (kniha XV. a XVI., 1480

1) Pro některé odpory nenacházíme dokladů v půhonných knihách; tak na př. odpor na str. 10/59 (proti vkladu na str. 9/54), 11/78, 27/245, 36/39 (proti vkladu na str. 34/24), str. 7/22, r. 1480, ačkoli se ve vkladu odporu praví: „z čehož jsem pohnal"; souvisí-li s tím snad zápis opovědného v Knihách půhonných sv. V., str. 409, není možno zjistiti; o půhonu se asi nejednalo; na str. 14/109, r. 1481, vkládá naříkaný naříkané zboží jinému než odporníkovi. Naopak zase jsou v deskách odpory, jimž odpovídají zápisy v půhonných knihách. V tištěných Knihách půhonných odporu na str. 7/21 týká se půhon v Knihách půhonných sv. V., str. 267/1 a str. 426/147 (rozhodnutí sporu smlouvou „pány všemi udělanou a vypověděnou"). Odporu na str. 7/28 půhon tamtéž 275/49, 293/152, 373—374/607 a 374/608 a nepochybně i nález na str. 418/95 a 440/234 a snad i útok na str. 444. Odporu na str. 8/38 tamtéž na str. 356—357/521 půhon a poklid. Odporu na str. 19/163 půhon tamtéž na str. 313/263, půhony na str. 325/334, 335 a nález na str. 445. Odporu na str. 34/18 půhon a poklid tamtéž, sv. VII., str. 27/156. Odporu na str. 34/20 půhon tamtéž 19/108. Odporu na str. 36/36 (proti vkladu na str. 34/24) půhon tamtéž 3/16 a nález ve sv. V., str. 469/399, 478/459, 488/486.

2) Na př. na str. 5/3:4, 5/5:6 (vklady i odpory nevymazány); na str. 7/20:21; v č. 20, r. 1480, vkládá Jan z Lomnice Ctiborovi z Cimburka věnné právo na hradu Náměšti. (Vklad je vymazán.) Proti tomu vkladu vložil hned odpor Štěpán z Lomnice se svými bratry. V dalším zasedání, v březnu r. 1481, vkládá však Ctibor z Cimburka a z Tovačova (str. 16/128) toto věnné právo Štěpánovi z Lomnice a jeho erbům, „jakož jemu Jan z Lomnice byl vložil," a znovu ještě se svou manželkou Elškou z Melic na str. 23/202, na soudu v říjnu r. 1481, podrobně Štěpánovi a jeho třem jmenovaným bratřím. Byl to výsledek Štěpánova odporu, ale o průběhu sporu je třeba poučiti se v Půhonných knihách, sv. V. Vklad na str. 7/20 vymazal tedy Vilém z Pernštejna po úspěšném odporu a po vkladu na str. 16/128. (Tento vklad není již vymazán, ani vklad na str. 23/202.) Podobně když Machna z Valdštejna přijala na spolek Ctibora z Cimburka na své všechno právo na tvrzi a zboží Židlochovicích (str. 7/27) a Hynek z Valdštejna vložil proti tomu hned odpor (str. 7/28). Také o tomto sporu jsou zprávy v Knihách půhonných sv. V. Výsledkem bylo mřežování spolku. Na str. 7/27:28 (vklad vymazán, odpor ne); na str. 8/39:40; na str. 11/77:78 (vklady i odpory nevymazány); na str. 311/122:123 (vklad nevymazán, odpor mřežován od Jana z Žerotína; po tomto vkladu a odporu došlo k dvěma půhonům proti Marketě Karnarové, ale páni nalezli, že oba poháněјící poručníci sirotka [obyvatelé města Brna] „k soudu zemskému podlé pořádku zmocnění nejsou, a pohánějí (Půhony sv. 18, f. 125 v., r. 1544). Proti témuž vkladu podali však odpor r. 1546 (str. 327/171) purkmistr a rada města Brna, a ten není vymazán, ale snad po tomto odporu byl mřežován odpor na str. 311/123. Nevíme, došlo-li k půhonu, protože 18. svazek půhonů sahá sice podle nápisu do r. 1547, ale opravdu zabírá jen ještě půhony z r. 1545 a další svazek, 19., začíná se r. 1547. Buď k půhonu nedošlo, nebo byl bez úspěchu (asi z té příčiny jako odpor na str. 311/123), protože Marketa vkladem na str. 361/279, z r. 1553, přijímá na spolek na touž ves svého třetího manžela. Zápis odporu na str. 327/171 nebyl však (asi jako neúspěšný) vymazán

až 1495 větší počet odporů (přes 30) než později (kniha XVII.—XX., 1496—1522), kdy je jich jen šest, a v celém ostatku (kniha XXI.—XXVIII., 1523—1566) také jen šest. Celkem o třetinu méně než v olomouckém svazku, třebas i v brněnské oblasti byla v starším období značná roztříštěnost pozemkové držby v mnohých vesnicích, zvyšovaná i tu rozličným drobným majetkem i právy církve.[1] *Do polovice 16. st. drobné statky zanikly, ubylo sporů a proto také odporů.*

Jména poslů k deskam při vkladu spolku uvádějí se v brněnském svazku jen za hejtmanství Ctibora z Cimburka a z Tovačova, a to ne vždy. V zasedání soudu r. 1480 (kniha XV.) u prvních deseti spolků (č. 3, 5, 7—10, 12—15) jsou poslové jmenováni, od jedenáctého (č. 18) dále již ne, tak jako i v obou zasedáních r. 1481. V zasedání r. 1490 (kniha XVI.) jsou jména poslů jen u prvních čtyř spolků (č. 2—5), ale dále již ne. V zasedání r. 1492 (táž kniha) jen u prvních dvou spolků (č. 93 a 94), ale u č. 95 již nejsou. V obou zasedáních r. 1493 (táž kniha), ještě za hejtmanství Ctiborova, se již nejmenují; upustil tedy od toho již Ctibor sám. Od zasedání v r. 1494 (táž kniha), kdy byl hejtmanem (a nejv. komorníkem) Vratislav z Pernštejna, se již poslové vůbec nevyskytují.

Také v brněnském svazku je v prvních dobách mnohem více spolků než v dobách pozdějších.[2])

Výmaz spolku je vysvětlen na str. 27/241. Čeněk ze Zvole (na soudu r. 1482) přijímá na spolek svého bratra Jana a erby jeho na všecko, co má ve Zvoli, a na dva mlýny pod Zvolem a na dvůr pustý také pode Zvolem. Zápis je vymazán bez podpisu, s poznámkou na okraji: Tento spolek jest na to vymazán, že Čeněk uručil jest rukojmiemi i s erby, ač se kto na to táhl, že to zastúpiti má pod V zlatými, jakož sám za to prodal[3]) *Vklad spolku na str. 209—210/29, z r. 1531, vymazal Jan z Žerotína s podpisem a s poznámkou:* Vymazáno na nález panský. *Nepodařilo se mi však tento nález najíti.*

Také v brněnském svazku je mnoho zápisů vložených na přímý rozkaz královský.[4]) *Jenom jedenkrát se z tohoto svazku dovídáme, že král sám dal posly k deskám svého listu, když totiž král Ferdinand prodal stavům markrabství moravského hrad Špilberk (str. 397—398/44, pozn. za listem). U všech ostatních listů ustanovil posly zemský hejtman. Příkaz králův, aby jeho list byl vložen do desk, jakmile by strana nebo strany o to požádaly, chybí výjimečně v listu krále Matyáše z 21. dubna r. 1481 (str. 24/209), ale je už v listu téhož krále ze 4. října r. 1486 (str. 31 až 32/6) a zní hejtmanu markrabství moravského, komorníku i jiným úředníkům desk a cúdy brněnské. V listu krále Vladislava o téže věci z 26. prosince r. 1486 (str. 32/7) se přikazuje hejtmanu i také komorníkům i jiným úředníkům desk obojí cúdy, brněnské i olomoucké, aby Vilémovi z Pernštejna nebo dědicům a budoucím jeho tento list ve dsky vložili, k které cúdě ta zboží příslušejí (šlo o táž zboží jako v listu Matyášově). V listu krále Ludvíka z 26. března r. 1517 (str. 162/57) přikazuje to král hejtmanu, komorníku, nejvyššímu sudímu markrabství moravského. V listu krále Ferdinanda z 24. září r. 1542 (str. 334—335/201) přikazuje se to hejtmanu, nejvyššímu komorníku a sudímu desk zemských markrabství moravského. V listu téhož krále z 1. května r. 1556 (str. 373 až 375/20) se jen praví: „chtíce také tomu, když koli nejvyšší komorník a sudí markrabství moravského od svrchu psaného . . . za to požádáni budou a [ti, jimž list svědčí,] s tímto listem naším krá-*

[1]) *Na př. v Blučině má farář desátek (str. 130/32) a kostel sv. Petra v Brně plat za prodanou pustou ves (157/24 a 25); v Damnici měl klášter dalešický pět člověků usedlých a plat na nich a po směně místo nich plat z panství miroslavského (251—253/42); v Damnici mělo proboštství na Hradišti sv. Hypolita třináct člověků se čtrnácti lány a s platem z nich a po směně devatenáct člověků s jedenácti lány a s jedním podsedkem v Morasicích s platem na nich (253—255/43—45); ve Džbánicích mají opat i konvent kláštera Hradiště (u Olomouce) lidi své a konventské (427/123); v Hruškách 2. měl kostel Olomoucký půl druhého lánu a dvě zahrady (268/9); v Kníničích 1. příslušejí ke kaplanství v Budišově tři lány a k témuž kaplanství náležejí v Budišově lesy a lidé kaplanští (7/9); v Křižanově má klášter žďárský klášterství (19/165 a 20/166); v Lechovicích měl klášter dalešický čtyři lány a tři podsedky z platem z nich a po prodeji plat z panství meziřičského (229/85); v Olešné Horní má klášter v Nové Říši klášterství (38/54); v Šafově náleží k faře desátek ze tří lánů rolí (393/34); ve Višňovém je dvůr farářský (23/92 a 314/132); v Telči kaplan oltáře sv. Václava má odkazem plat ze vsi Nevceble (215/49).*

[2]) *V knize XV. (1480—1482) jsou to až do čísla padesátého zápisy č. 3, 5, 7—10, 12—15, 18, 23, 27, 30, 31, 33, 39, 41, 42, 44, 47, 49, 50; v knize XVI. (1490—1495 zápisy č. 2—5, 11, 13, 19, 32, 42, 47; v knize XIX. (1516 až 1520) zápisy č. 19, 21, 42; v knize XXIV. (1531—1535) zápisy č. 26, 27, 29, 32; v knize XXVI. (1538—1554) zápisy č. 37, 38, 50; v knize XXVII. (1555—1557) zápisy č. 35, 37 (kniha má jen 37 čísel); v knize XXVIII. (1558—1566) jen zápis č. 39.*

[3]) *Prodal 6. srpna r. 1493. Král Vladislav stvrdil prodej ve čtvrtek v den sv. Petra (29. června) r. 1497. (Archiv kláštera žďárského v Zemském archivu v Brně, č. 127 a 128.) V deskách není prodej ani potvrzení. Poznámku psal, došlo-li k výmazu hned po prodeji, Vratislav z Pernštejna.*

[4]) *Viz ve věcném rejstříku hesla: list, listy, král, manství krále.*

lovským ke dekám zemským přijdou, aby jim tento list a majestát náš do týchž desk zemských podlé pořádku vložen a vepsán byl." Jak je z těchto uvedených i z jiných ještě případů viděti, nebylo znění králova příkazu vždy stejné.

V olomouckém svazku (str. LIX., p. 4) se odkazuje na tři královské listy v Zemském archivu v Brně, z nichž dva jsou zajímavé ještě i jinak. První z nich (Stavovské listiny č. 566) je list krále Matyáše z 15. března r. 1490, ve Vídni. Král oznamuje zemskému hejtmanu Ctiborovi z Cimburka na Tovačově: „Před dávno minulými časy byli jsme dali Týnec zámek, manství našeho markrabství moravského, Herrichovi a Cristoforovi z Liechtenštajnu a na Nikolšpurce ku pravému dědictví. Poněvadž pak v tu chvíli práva v zemi moravské nešla jsou, v témž našem listu (jakž zpraveni jsme), že by nebylo přikázáno komorníku a jiným úředníkóm, aby jmenovaným Herrichovi a Cristoforovi i jejich erbuom ve deky zemské ku pravému vložili dědictví. A protožť (v orig. protožt) přikazujem, aby (= abys) ty to v témž listu obmeškánie napravil a rozkázal komorníku a jiným u desk úředníkuom, aby jmenovaným Herrichovi a Cristoforovi z Lichtenštajnu i jejich erbóm ... jmenované zbožie ve deky vjíti mohlo ... posly ke deskám jmenuje vedlé všie potřebnosti." Pod listem je poznamenáno jinou rukou: „Na tento list skrzě Ctibora z Cimburgka, hajtmana, vloženo (tak v orig.) jest Tinec z rozkázání krále JMti." Výsledkem tohoto příkazu byl však v zemských deskách brněnských vklad (str. 33/8), kterým král Matyáš potvrzuje prodej Týnce od Jana z Mošnova Henrichovi z Lichtnštajnu a z Nikolšpurku a odříká se i své erby na tom vší spravedlnosti, tedy vlastně ne zcela totéž, o čem psal král hejtmanovi. Tento list Matyášův je datován 24. června r. 1472, bez místa vyhotovení. Jiným Matyášovým listem, o němž se mluví na konci vkladu na str. 33/8, je právě ona stavovská listina č. 566. Ale zápis na str. 33/8 mohl býti vložen jen Kryštoforovi, protože Herrich (Jindřich) již r. 1483 zemřel. List z 15. března r. 1490 doplňuje vklad správou o manství daném v dědictví a zněním onoho jiného listu.

Druhý z oněch tří listů (Stavovské listiny č. 564) je list krále Matyáše, také z 15. března r. 1490, ve Vídni, Ctiborovi z Cimburka Tovačovskému: „Tajno tebe nenie, že pro mnohých služeb hotovost statečnému Bricciemu Mrakšovi a jeho bratřím [nejsou jmenováni] dali jsme statek a Vésku, manstvie našeho markrabství moravského, kteráž po smrti Jiříka a Arkleba na Nás jakožto na krále českého a markrabí moravského spadla, ale poněvadž již statečnému Jakubovi Šarovcovi, hofrychtéři markrabství našeho moravského tu vésku (tak v orig.) manstvie našeho z registr manských rozkázali jsme vymazati, přikazujemť (v orig. přikazujemth), aby [= abys] komorníku a jiným úředníkóm u desk rozkázal, že by jmenovanému Bricciemu a jeho bratřím i erbóm jich statek a tu vésku (tak v orig.) vložili bez zmatku všelikterakého, sám posly ke dskám vedle všie potřebnosti zpravě." Pod tím je jinou rukou poznamenáno, že na tento list vložení se stalo a poslové dání od Ctibora z Cimburka, hejtmana, Boček Kuna z Kunstáta a z Búzova a Jan z Žerotína a z Fulneka. Do desk bylo královo darování vloženo na soudu zahájeném 17. března r. 1490 (str. 35/30). Je datováno 26. října 1482 a bylo vloženo tak pozdě proto, že se v letech 1483—1489 do desk nezapisovalo. A bylo vloženo proto, že Mrakeš, Jan a Petr, bratři z Noskova, vložili v témž zasedání (str. 36/34) týž statek Vilémovi z Pernštejna. Mrakeš z Noskova se nejmenuje křestním jménem ani tu, ani jinde v tomto svazku, ani, pokud vím, v literatuře.[1]) Stavovská listina je tu rodopisným doplňkem a zase vklad doplňuje tuto listinu tím, že Jiřík a Arkleb byli synové Vojnovi a že bratři Brikcího se jmenovali Jan a Petr. Ve vkladu se u Bočka Kuny z Kunštátu vynechává z Búzova a u Jana z Žerotína z Fulneka, ač jim ta panství náležela. Vklad je nadepsán: List na Litavu a na ten statek. *Písaři u desk nebyl tento vklad jasný a nebyl by ani dnes, nebýti Matyášovy listiny z 15. března r. 1490. Ze srovnání této listiny s vkladem vysvítá, že statkem se míní, myslím, Litava a všecky ostatní vesnice, což byla odúmrť spadlá na krále po smrti synů Vojnových, kromě dílu Nové Vsi (= Tišnovská Nová Ves = Ves 13.), což bylo královské manství. V listině se sice říká jen Véska, ale nemůže to býti nic jiného než tato Nová Ves, t. j. její díl; i tu zase vklad doplňuje listinu. Obojí je dokladem, jak je někdy potřebí doplňovati deskové zápisy ještě z jiných pramenů.*

Pro to, jak se postupovalo, když král daroval královský statek, t. j. své manství, uvádí se v olom. svazku (str. LX.) listina z 29. listopadu r. 1492 (Zemský archiv v Brně, Stavovské listiny č. 584) o darování dvoru Bořikovic Janu Komoňovi z Bezděkova. Listina je v zemských deskách brněnských

[1]) *Toto vynechávání jeho křestního jména vede však k nejistotě, má-li se ve vkladu na str. 34/25. r. 1490, a na str. 36/34, z téhož roku, čísti Mrakšovi, Janovi a Petrovi, bratřím vlastním z Noskova, a na str. 36/34, z téhož roku, Mrakeš, Jan a Petr, bratří z Noskova, jak je v obou případech tištěno, nebo obě čárky za slovem Mrakeš vynechati, takže Brikcí by již nežil. V literatuře se vyskytuje obojí čtení, v orig. chybějí čárky u všech tří jmen v obou vkladech, a tak nejistota zůstává.*

na str. 57/193. Byla vložena do desk na soudu zahájeném 3. března r. 1493, s četnými odchylkami, hlavně hláskoslovnými, s několika opravami chyb, ale také se změnou Bořičkovice *místo Bořikovice. Písař v deskách, Tobiaš z Hory Olšanské (písmo č. I.) psal zejména í místo ie, ačkoli zase království opravil na kralovstvie. Jiným dokladem o postupu královského manství je v předcházejícím odstavci uvedený vklad na str. 55/30.*

V Zemském archivu v Brně (Stavovské listiny č. 586) je zachován list krále Vladislava z 20. dubna r. 1493, Budín. Adresát není uveden, ale je to zemský hejtman Ctibor Tovačovský z Cimburka, který podle poznámky pod listem (jinou rukou) dal posly k deskám, Jana staršího z Lomnice a Karla z Vlašimě. List zní (zkráceně): „My Vladislav ... oznamujem listem tiemto všem, jakož jest ... někdy pan Mathiáš ... dal list urozené někdy Anně z Valdštejna, aby všecek statek svuoj ... dáti a poručiti mohla ..., na kterýžto list ... Anna jest poručila tvrz a městečko Židlochovice ... Kunce z Kravař ..., a táž Kunka dala jest všecko právo své a spravedlnost ..., urozenému Ladislavovi z Boskovic na Třebové a erbóm jeho, kteréžto zbožie jest již (jakož jsme toho v jistotě zpraveni) hajtmanem a pány markrabstvie našeho moravského přesúzeno tak, že jest při témž Ladslavovi a erbiech jeho zuostalo. Protož ... porúčieme hajtmanu téhož markrabstvie, najvyším komorníku a sudiemu cúdy olomúcké a brněnské cúdy, nynějším i budúcím, když by dsky zemské otevřieny byly a tý[ž] Ladslav vás, nebo erbové jeho za to požádali, abyšte jim svrchupsanú tvrz s městečkem, s listy a se spravedlností, kteréž na to má, i se vším jejich příslušenstvím, ve dsky zemské vložiti a vepsati kázali, řád práva v tom zachovajíce ...“ O dání poslů král nepíše. Výsledkem listu byl vklad do desk brněnských (str. 62—63/225), v němž je list krále Matyáše ze 14. července r. 1483. Král v něm oznamuje, že Anna z Valdštejna a na Židlochovicích po smrti svého bratra Hynka z Valdštejna všechen svůj statek dědičný a zápisný podle králova povolení dala a zapsala listem Kunce z Kravař a na Strážnici, své tetce, a Jaroslavovi a Ladislavovi z Boskovic, zejména tvrz a městečko Židlochovice. Následuje list Annin, který král viděl a čísti dal; mimo Židlochovice jmenuje se v něm i všechen jiný její statek a připojuje se výminka, že Kunka může dáti na svůj oddíl komukoli dobrou vůli. List je datován 16. října r. 1482. Následuje list, který král také viděl, v němž Kunka dává dobrou vůli na Židlochovice Jaroslavovi a Ladislavovi z Boskovic; je z 5. dubna r. 1483. Na žádost obou bratří z Boskovic král toto dání a zapsání potvrzuje ku pravému dědičnému jmění. Tak se tedy vyhovělo královu rozkazu v listu z 20. dubna r. 1493 na soudu zahájeném 9. září r. 1493. V královu listu z 20. dubna r. 1493 se jmenuje pouze Ladislav z Boskovic, protože Jaroslav byl r. 1485 popraven. Králova zmínka v listu hejtmanovi, že zboží tvrz a městečko Židlochovice jest již hejtmanem a pány markrabství moravského přesouzeno, týká se nepochybně půhonu z třetího zasedání, 11. června r. 1490 (Knihy půhonné sv. VII., str. 18, č. 106), kdy Hynek z Valdštejna a z Štěpánic pohání Vladislava (tak chybně místo Ladislava) z Boskovic, že mu drží tvrz Židlochovice, (s poznámkou Remissio) a (č. 107) Kunku z Kravař a z Židlochovic o Židlochovice (bez poznámky) a slunečních půhonů v sezení čtvrtém (25. června r. 1490, str. 30, č. 175 a 176), kde týž pohání tytéž, že mu drželi tvrz Židlochovice (bez poznámky), ústanného Ladslava na Hynka (Knihy půhonné sv. V., str. 476, po soudu 19. března r. 1492) a konečně nálezu mezi Hynkem a Ladislavem (tamtéž, str. 491, č. 504, ze 4. března r. 1493).

V olom. svazku (str. LXI.) se uvádí vklad, u něhož hejtman, resp. nejvyšší komorník nečekali na přímý rozkaz králův, nýbrž vložili královskou listinu do desk jen po jejím předložení majitelem. V brněnských deskách není takového případu, ale jsou v nich dva vklady s podobnou nejistotou.

První z nich je vklad na str. 78—79/7, p. 3. Král Vladislav dává tu své všecko právo a nápad na dvou lánech v Březníku Bludovi z Kralic. List je datován v sobotu po sv. Brikcí léta božího tisícího cccc°97 (18. listopadu) a království našich uherského šestého a českého XXV°. Sedmička je opravena z nějaké jiné číslice,[1]*) ale list z 18. listopadu nemohl býti vložen na soudu v r. 1496, nepochybně v dubnu (doba zahájení se tu neudává). Je tedy třeba vyjíti od let králova panování v Uhrách a v Čechách. Šestý rok Vladislavova panování v Uhrách je od 21. září 1495 (korunován) do 20. září 1496. Datum v sobotu po sv. Brikcí, má-li to býti v šestém roce vlády, musí proto náležeti do r. 1495, a je to 14. listopad. Dvacátý pátý rok panování v Čechách je od 27. května 1495 (odtud vládl) do 26. května 1496. Datum v sobotu po sv. Brikcí, má-li to býti v dvacátém pátém roce vlády, musí proto náležeti také do roku 1495, a je to zase 14. listopad. V tom se nic nezmění, i kdybychom počítali léta Vladislavova panování v Uhrách od 15. července 1490 (nastoupil) a v Čechách od 22. srpna 1471 (korunován).*

[1]) *V starém opise této knihy zemských desk (č.123) písař místo cccc° 97 napsal čtyrstého devadesátého prvního, což je ovšem chyba, protože rok 1491 není šestým rokem panování Vladislavova v Uhrách, ani dvacátým pátým v Čechách.*

Věříme-li správnosti let panování (a to můžeme po srovnání s jinými Vladislavovými listy), položíme ve vkladu rok 1495 místo 1497, a nebude tu nic nepravidelného a záhadného. Tuto záhadu je však možno vysvětliti. Nejvyšší písař Tobiáš z Hory Obřanské neopravil r. 1496 sedmičku z jiné číslice, nýbrž napsal to, co viděl v předložené listině, číslici velmi podobnou sedmičce, která však byla starší značkou pro číslici pět.[1]) Ve Vlastivědě moravské (okres Náměšť nad Oslavou, str. 222) se sice praví, že darování je z roku 1496, autor však neudává den a nepoznamenal, odkud má tuto zprávu. Snad míní právě tento vklad v deskách, vložený na soudu v r. 1496. Ale ani tento rok (datum dne by bylo 19. listopad) se neshoduje s lety panování; musil by to býti v Uhrách sedmý a v Čechách dvacátý šestý. Králův list hejtmanovi se, pokud je mi známo, nezachoval. (Podle tohoto zjištění správného roku je třeba opraviti poznámku 3 na str. 79.)

Druhý podobný případ je na str. 96/94. Král Vladislav svoluje k prodeji velehradské klášterní vsi Vlkovic pěti členům rodu pánů z Veitmile (bratřím a strýcům). List je datován na Budíně v pátek před svatým Janem Křtitelem (21. června) léta božího 1499 (vypsáno slovy) a království našich uherského devátého a českého XXVIII. (léta jsou správná) a byl vložen do desk na soudu zahájeném 16. září r. 1498. Tu se tedy opravdu nečekalo na králův rozkaz hejtmanovi (který se, pokud vím, nezachoval), ani nemohla býti na tomto soudu vložena ona stvrzovací listina, vydaná novým majitelům s datem 21. června r. 1499. (Je otištěna také v Archivu českém XVIII, str. 139, č. 208, s týmž datem, ale s některými odchylkami.) Do desk byla vložena snad jen podle správního listu také, pokud vím, nezachovaného. Za vkladem v deskách následuje na str. 96—97/95 vklad této vsi od Jana, Vojtěcha převora i konventu kláštera velehradského, ale již jen Ladislavovi a Michalovi, strejcům vlastním z Vejtmile; je tedy snad stvrzovací listina vydaná pěti pánům z Veitmile starší než tento vklad oběma pánům, a pak by bylo nutno počítati s omylem v roce udaném ve vkladu.[2])

O věcné i formální stránce t. zv. naučení panského je v olom. svazku poučení na str. LXI. až LXII. Jako jinde, tak i tu postačí, myslím, uvésti k tomu jenom některé doklady z desk brněnských.

Vedle jiných názvů pro tato naučení, uvedených v olom. svazku, jsou v brněnském ještě také: rada pánuov a vládyk soudcí zemských (str. 179/12), jsúc panským rozkázaním naučeni (str. 9/56), poručení Jich Mtí pánů soudcí a přiznání a povolení její (243/11), hejtman s povolením pánův soudcí zemských (str. 214/46), na naučení a s povolením pánův soudcí (str. 360/274), s jistým vědomím, povolením a naučením pánův soudcí (str. 392/30), naučení hejtmana a pánův soudcích zemských (305/96), naučení pánův soudcí (311/118, 285/56, 286/58, 287/60 a 61, 299/85, 311/118, 330/184, 334/200, 354/247).

Nejčastěji dává soud naučení, když poručník nebo poručníci nebo hejtman na místě sirotků prodávají statek nebo díl statku, který náleží sirotkům po nebožtíku otci; tak na str. 143/101, 179/12, 199/31, 214/46, 247/25 (aby statek byl sirotkům vložen od příbuzného, jenž má v držení sirotka i statek), 303/93, 305/96, 334/200, 352/242 (vklad věna provdaného sirotka na manželův statek), 354/247, 360/274, 392/30, 424/114.

Doklad naučení, které dal zemský soud nejv. komorníkovi, když šlo o převedení manželky z práva nápadného na jednom statku na statek druhý, je na str. 40/69. Na spolek přijímá syn otce na naučení panské (str. 242/6). Spolek, na který manželka přijala manžela, byl vymazán na poručení Jich Mtí pánů soudcí a přiznání a povolení její (str. 243/11). Na naučení panské dvě sestry vkládají statek, který jejich otec prodal za živnosti své a peníze zaň vzal (str. 203/4). Na naučení panské ves, vkládaná dosud při právě olomouckém, byla vložena do desk brněnských (str. 311/118).

Do záležitostí rukojemských zasáhl zemský soud naučením na str. 9/56 (rukojmí, „jsúc panským rozkázáním naučeni", vkládají zboží), na str. 23/203 (rukojmím se vkládá statek, když se musili jistci zdělati a statek zpravovati), na str. 286/58 (rukojmí vkládají plat na statku na naučení pánův soudcí), na str. 368/5 (o vložení rukojmín listu a dobré vůle).

Na naučení panské staly se vklady kde buď nebyla věc komorníkovi jasná, nebo kde byla nějaká nejistota věcná nebo formální. Někdy však ze zápisu nevysvítá, proč bylo naučení nutné.

[1]) Podobně písař, nepochybně Kašpar z Přerova, zvaný též někdy z Prostějova, užil brzo potom, v zahajovacím zápise r. 1504 (str. 113/187), pro tento letopočet téže značky, velmi podobné sedmičce, pro číslici 5 a starší značky, shodné s tehdejším psaným e, pro číslici 4 a nejvyšší komorník Jan z Kunovic r. 1524 (str. 171/27) pro 4 v tomto letopočtu značky jako dnešní tištěné x s vodorovnou příční čárkou nahoře. Také v Knihách půhonných se někdy vyskytují starší značky pro číslice.

[2]) Rudolf Hurt (Dějiny cisterciáckého kláštera na Velehradě svazek I., str. 133, p. b) má datum 21. června r. 1499 jako den konfirmace a odkazuje přitom na zemské desky brněnské i na Archiv český.

Tak když Vilém Kuna z Kunštatu a Anna z Bačkovic [manželé] vkládají troje zboží, každé jinému, vždy na naučení panské (str. 196/13, 14, 15). Nebo na str. 275—276/30 při vložení smlouvy e na str. 285/50 u vkladu nevidíme, proč bylo třeba panského naučení. Na str. 285/56 snad po nějakém sporu. Jindy je důvod naučení zjevný: na str. 327/172 se opakuje vklad města Moravských Budějovic, protože se v prvním vkladu (str. 171/21) jmenovalo městečkem a v listu správním městem. Na str. 323/161 má se po nálezu panském vymazati vklad strany, která byla v soudním sporu poražena, a zboží se má vložiti straně zvítězivší. Na str. 330/184 se podle naučení pánů soudcí vkládá správní list (t. j. vlastně již vklad) na zboží, protože dřívější majitel zemřel dříve, než list správní, jak byl podle smlouvy trhové povinen, udělal a vykonal. Na str. 286—287/60 dvě sestry vkládají na naučení pánův soudcí zboží, které jim bylo podle poručenství [jejich děda] přisouzeno. Smlouva o tomto zboží se vkládá do desk (č. 61) také na naučení pánův soudcí. Na str. 370/9—13 se dává naučení komorníkovi o vložení listu a dobré vůle, což obojí se týká zboží, o jehož vklad jde. Na str. 397/43 je naučení komorníkovi o statek špilberský, že má vložiti do desk smlouvy o prodejích jednotlivých částí tohoto statku, jež se staly s povolením všech čtyř stavův.

Naučení se vyskytují také při změnách církevního zboží: na str. 58/200 vpisuje komorník s panskou radou klášterní zboží, na str. 196/19 je z naučení panského vklad klášterního dvoru a dvou lánů role směnou za roční plat, na str. 298—299/85 je vložena na naučení pánů soudcí smlouva o prodeji klášterního zboží, na str. 310/114 je naučení panské komorníkovi, že má na list správní vložiti biskupovi a klášteru plat farářovi, poněvadž smlouva o něj ve dcky zemské vložena jest, na str. 289/66 je zapsán na naučení panské vklad podací fary, na str. 416/103 je Naučení panu komorníkovi o vklad do desk, o směnu, o opatření špitále: Poněvadž se opatření téhož špitále mimo předešlé těm chudým lidem lepší nachází a Jich Mt páni to schvalovati ráčí, má je pan komorník ve dský vložiti.

Kde šlo jenom o zjištění, není-li porušeno právo nebo neublížilo-li se právu jednotlivců, bylo dáno komorníkovi jen svolení ke vkladu a on dal nad takovým zápisem nebo pod ním poznamenati, že se stal na naučení panské, kde však bylo třeba vysvětlení a v případech povahy zásadní, bylo stručné naučení napsáno na list, s kterým byli od soudu posláni k deskám t. zv. relatores, dva ze stavu panského a jeden z rytířského, a komorník dal list doslova přepsati do desk a za ním teprve zápis, kterého se naučení týkalo.[1])

V olomouckém svazku se na str. LXII.—LXIV. pojednává o některých zvláštnostech *desk. Jsou i ve svazku brněnském. Také v něm nebyly zaznamenány všechny proměny v pozemkové držbě. Tak na př. smlouva z 8. července r. 1520, kterou Jindřich z Lichtenburka a na Bítově prodává Artlebovi z Boskovic na Vranově městečko Štítary (Selský archiv kniha V., r. 1906, Listinář Selského archivu [svazek I.], č. 287). Tato smlouva nevešla do desk, ale prodej, stručnější než smlouva, byl do nich vložen na soudu zahájeném 15. září 1522. Nebo smlouva mezi Vítem opatem a konventem kláštera žďárského na jedné straně a Janem z Pernštejna na druhé, z 25. dubna 1516, o kus skály s obrostlinou mezi Novou Vsí (majetkem klášterským) a Petrovicemi (majetkem Jana z Pernštejna), otištěná podle opisu v nejstarší knize novoměstské v Listináři Selského archivu svazek III., str. 20, č. 19. U některých změn pozemkových državností je ovšem jisto, že nemohly býti vůbec zapsány do desk. Tak list ze 17. srpna 1520 (Selský archiv svazek III., str. 6, č. 6), kterým čtyři bratři Jankovští z Vlašimě dávají dvůr Popelovský v Ratišovicích „poctivému muži" (tedy nešlechtici) Vackovi. Nebo list z 16. května 1563 (Selský archiv svazek III., str. 10, č. 10), jímž Zikmund Heldt z Kementu a na Meziříčí dává darem Novému Veselí svůj rybník Kněžský a zprošťuje obyvatele jmenovaného městečka a čtyř jiných obcí povinnosti voziti dříví ku palivu na zámek (meziříčský), ježto mu postoupeno obcí Veselskou právo pivo vařiti a vystavovati. Městečka, na rozdíl od měst, neměla práva vkládati svá zboží do desk. Jiný takový případ: V deskách brněnských (str. 172/34, r. 1522) je vklad, jímž Šimon Požár z Pohořílek prodává Ondřejovi z Vraclavic (= Raclavice Dolní) půl dvoru v Pohořílkách. V Selském archivu (kniha III., r. 1904, str. CLIII, č. 151, z 25. března 1545), je list, kterým Ondřej Benešů z Radslavic prodává půl dvoru pustého v Pohořílkách „opatrnému muži Řehořovi Chřástkovi, rychtáři pavlínovskému" (tedy nešlechtici); proto nebyl již tento prodej vložen do desk. Není však v deskách ani list z 19. března 1493 (Selský archiv svazek III., str. 111—112, č. 93), jímž Mikuláš z Troubska a z Oslavice postupuje svému bratru Prokopovi, tehdy purkrabímu na Meziříčí [Velkém], své dědictví, půl dvoru v Oslavici. Ačkoliv oba byli šlechtici, je list zapsán v nejstarší městské knize velkomeziříčské, nikoli v deskách.*

[1]) *Taková naučení zvláštním listem jsou v deskách brněnských na str. 247/25, 310/114, 311/118, 317/147, 323/161, 327/172, 352/242, 368/5, 370/9, 397/43, 416/103. První z nich je z r. 1536.*

U některých změn pozemkové držebnosti mohla býti nejistota, smějí-li býti zapsány do desk. Zajímavým příkladem toho je list (Selský archiv svazek III., str. 69—72, č. 51, z 2. září 1482), kterým Jiřík Vanecký z Jemničky prodává svůj svobodný dědičný dvůr [nad Tasovem[1]] s pěti chalupami v Tasově Martinovi Rohovskému a jeho erbům a budoucím potomkům. Podrobně se vypočítávají jednotlivé pozemky a jejich poloha a také práva nového majitele. Jiřík a šest rukojmí slibují „ten dvůr a panství... na prvním sněmě panském neb konečně na druhém, když dsky zemské v Brně nejprv otevřeny budou, ve dsky vložiti a sobě [Jiříkovi] vyložiti a vypsati i přiděliti svrchu psanému Martinovi Rohovskému, erbům jeho i budoucím jich.“ Pak se vykládá, co se má státi, „panství jestliže bychom nemohli často psanému Martinovi Rohovskému, jeho erbům a jich budoucím ve dsky zemské vložiti a vepsati“, a dále: „jestliže by se pánům nezdálo Martinovi Rohovskému, jeho erbům a budoucím jich ve dsky vložiti..., ale máme oba spolu pánův prositi, aby naučení dáti ráčili, kterak bych já mohl Martinovi Rohovskému, jeho erbům a budoucím jich spraviti, aby oni mohli svým koupením jisti býti.“ Dále se praví, že od vypisování z desk zaplatí prodávající, od vkládání kupující.[2]) Obavy, že páni nebudou snad chtíti vložiti prodej do desk, nebyly plané, zápis z deskách opravdu není a k takovému odmítnutí u svobodných dvorů a dvořáků někdy docházelo. Redakce Selského archivu poznamenala u této listiny, že je otištěna podle přepisu z r. 1905, ale že se jí nepodařilo vypátrati originál nebo vidimus, odkud byla přepsána, asi nepřesně. O tomto dvoru jsou však zprávy v Zemském archivu v Brně (Kvatern svobodníků I, č. 445, f. 209 v.—236 v.). Z f. 210 v.—211 v. se dovídáme, že Havel Rohovský, svobodný dvořák z Tasova, předstoupil 1. dubna r. 1630 se svědky před Hendricha Hozlauera z Hozlau a na Bytíšce (= Bytíška Osová) a Radkově (v orig. Ratkově), zemského purkrabí markrabství moravského, a dal mu zprávu, že měl list smluvní a trhový na svůj dvůr svobodný a dědičný od desk zemských markrabství moravského na pargameně vydaný, který mu však skrze oheň v niveč přišel, ale zůstal mu přípis aneb vidimus téhož listu smluvního, který ukázal a dal přehlédnouti purkrabímu s žádostí, aby mu dal pod svou pečetí potvrzení toho, co list obsahuje. Pan Hozlauer vyhověl této žádosti a „z dobrým uvážením svejm a s radou pánův a přátel svých jemu toho tak, jakž jsem z přípisu listu starýho, jehož datum v pondělí před narozením Blahoslavené Panny Marie, Rodičky Boží, léta Páně tisícího čtyristého osumdesátého druhého (2. září r. 1482) vyrozumněl, listem týmto mým potvrzuji...“ Byl to tedy list z 2. září r. 1482. Připomíná se v těchto záznamech o dvoru po prvé na f. 209 v. a dále na f. 216 (s nesprávným rokem 1484), 217, 221, 223, 227 v. (s nesprávným datem dne: v pondělí po Narození Marie místo před), 229, 230, 233, 234 v. O žádném jiném listu se tu nikde nemluví a nepochybně jiného ani nebylo. Zůstává však ta nesnáz, že „list smlouvní a trhovej na dvůr jeho svobodný a dědičnej, od desk zemských margkrabství tohoto moravského na pargameně vydanej,“ v deskách není.

S v a t e b n í s m l o u v y nebyly v době předbělohorské do desk zapisovány. V tomto brněnském svazku se toliko připomíná jediná, v poručenství Volfa Dytrycha, hraběte z Hardeku (str. 420—421). Byla to smlouva mezi ním na jedné straně a panem Antonínem Fukarem z Kyršperku e Waysmhoren a jeho dcerou Reginou, nevěstou a pak manželkou Volfa Dytrycha, na druhé straně. Odkazuje se na ni, když se v poručenství mluví o opatření manželky po smrti poroučejícího.

Také p o r u č e n s t v í (= poslední vůle) nebyla v prvních dobách tohoto svazku vkládána do desk. Že se dála, je viděti na př. ze str. 6/16 (komuž já v svém poručenství zapíši), *nebo na str. 8—9/44* (než komuž by co rozkázala v svém poručenství); *z doby, kdy se poručenství již zapisovala, je zmínka na str. 274/25* (poručila jest *[asi v poručenství]* ke kostelu). *První poručenství na mocný list královský (Anny z Valdštejna a Židlochovic z r. 1482) vloženo do listu králova a s ním do desk r. 1493 (str. 62—63/225), druhé (Václava z Pivína z r. 1504) vloženo do desk r. 1508 (str. 127/15). Později byla poručenství vkládána hojně do desk (viz toto heslo ve věcném rejstříku), ale přesto se zachovala v Zemském archivu v Brně poručenství, která nebyla do desk vložena, ačkoliv nepochybně prošla zemským soudem. (Jsou uložena v odd. Zemský soud II: Václava z Maříže ze 4. II. 1492, sign. ZS II 99; Jiříka Kobíka z Opatova ze 14. II. 1542, sign. ZS II/248; Doroty ze Mstěnic a na Skalici z 27. IX. 1556, sign. ZS II/19; Zikmunda Helta z Kementu z ? ? 156?, sign. ZS II/47; Petra Dobrovodského z Dobré Vody z 27. V. 1561, sign. ZS II/215; Petra Sadovského ze Sloupna z 20. VIII. 1562, sign. ZS II/277).*

[1]) *Podle regestu Komárov, nad Tasovem, ale tento starý název (po prvé r. 1398 v latinských zemských deskách brněnských VIII., str. 225/184: „curia, que dicitur Komarow, supra Tassow,“ a č. 185: „curia dicta Komarow, supra Tassow,“) se v listině neozývá.*

[2]) *Místo, kde byla listina sepsána, se v ní nejmenuje. Další čísla za ní (týkají se také Rohovských), č. 52 (z r. 1533), 53 (z r. 1535), 54 (z r. 1576) a 55 (z r. 1584) jsou všechna dána v Tasově, a tedy snad i č. 51.*

Doslov

Na konci tohoto úvodu jsem ještě povinen poděkovati všem, kdo se jakkoliv zasloužili o tuto edici. Především vzpomenouti zesnulého pana univ. prof. dr. Františka Hrubého, *který mi ponechal vydání části desk vzniklé o soudech brněnských a tím mi umožnil splniti aspoň část úkolu, kterým mě r. 1907 pověřila Komise na vydávání historických památek při Matici Moravské v Brně. Prof. Hrubý řídil práci a sledoval její postup až do své předčasné smrti. Hned po něm vzdávám srdečné díky panu vrchnímu archivnímu komisaři* dr. Františku Matějkovi *za mnohou spolupráci, zvláště od úmrtí prof. Hrubého, a za ochotu, s jakou mi pomáhal při zjišťování písaře v některých jednotlivých případech, jako při opravách textu, při okrajových poznámkách, při nadpisech nad vklady, při zápisech o zahájení soudu. Dospěv k sepsání úvodu přede mnou popsal všechna písma, která se v deskách vyskytují, a zjistil kromě dvou také písaře samy, takže jsem mohl na to v svém úvodu jen odkázati. Také i na to, s čím se shoduji s další částí úvodu v olom. svazku, o vydavatelských zásadách. Stejně jsem v další stati, o práci nejvyššího komorníka, nemusil vykládati, jak komorníci, pokud byli již společní pro oba kraje, vymazávali vklady, které pozbyly platnosti. I v následujícím oddíle úvodu, o úřadování u desk, na který jsem sám již v tomto svazku nepomýšlel, jsem jen uvedl některé doklady z brněnských desk k obecným poznatkům, k nimž dospělo toto pojednání v olom. svazku.*

Zvláštním díkem jsem zavázán paní dr. Cecilii Jahodové-Hálové *(jak už jsem se zmínil na str. X v pozn. 2) za laskavá upozornění na umělecký význam maleb v zemských deskách a za ochotné přehlédnutí těchto částí v popise jednotlivých knih.*

Děkuji dále za laskavou pomoc při této práci panu univ. prof. dr. Františku Čádovi, *panu* dr. Ladislavu Hosákovi, *prof. olomoucké pedagogické fakulty, panu radovi archivní služby* dr. Rudolfu Hurtovi, *panu odbornému spisovateli* Josefu Pilnáčkovi, *panu univ. prof.* dr. Jindřichu Šebánkovi *a panu univ. prof.* dr. Františku Trávníčkovi.

Děkuji ještě všem tu již nejmenovaným, kteří mi jakýmkoliv způsobem přispěli při tomto díle.

Nemohu také nepoděkovati za vzácnou laskavost a ochotu, s kterou jsem se setkával v Zemském archivu v Brně po všechna léta této práce, jak u správy archivu (ředitel dr. Frant. Hrubý, *správou pověření* dr. Rudolf Hurt *a po něm* dr. Frant. Matějek *a pak nynější ředitel* dr. Vincenc Sameš*), tak i u jiných pánů v archivu zaměstnaných.*

Vím, že jsem při úpravě textu a při sestavování obou rejstříků mohl nebo i měl v leccems postupovati jinak, než se stalo, shledal jsem také, že při podrobnějším zkoumání jednotlivých zápisů, jak to budou činiti místní badatelé, mohou se v edici objeviti chyby. Pokud jsem je našel sám, jsou uvedeny v opravách, nebylo však již možno zařaditi tam tyto omyly: na str. XXVI v pozn. 1, ř. 4 a 5, na str. XXVIII, odst. 1, ř. 3 a 4 zdola, na str. XXXIII, odst. 3, ř. 4. Na str. 433 je třeba vynechati opravu ke str. 318, sl. l., ř. 13, protože čtení v textu je správné, a podle toho upraviti v rejstříku věcí hesla pluh, železa. Z dodatku k opravám nemohla již býti do rejstříku jmen osobních a místních vložena stránka 434 u jmen Ladislav I. z Bozkovic, Jan z Lipého, Jan 3. z Pernštejna, Prostý, Uhřice I. Poněvadž oba rejstříky byly vytištěny dříve než úvod, nebylo z něho do nich nic pojato.

Také mně se nepodařilo stanoviti vždy přesně původiště šlechtických rodů, t. j. místo, od něhož rod odvozuje své jméno, ani přesnou lokalisaci zaniklých osad a pomístných jmen. Jména zaniklých osad a staré názvy pomístné se někdy najdou v katastrech a na starších mapách, ale to je už práce místních dějepisců.

KNIHA XV. (XI.) Z LET 1480-1482

[Kniha pana Viléma z Pernštejna.]

f. 1 **1.** Anno Domini M° CCCC° octuagesimo, in primo colloquio civitatis Brunensis, quod celebratum est profesto Nativitatis Marie *[7. září 1480]* in presencia domi[n]orum baronum inferius notatorum, videlicet reverendi in Christo patris et domini, domini Prothasii, episcopi Olomucensis, domini Cztiborii de Cimburg et de Thowaczow, capitanei marchionatus Moravie, domini Wilhelmi de Pernsstayn, supremi camerarii cude Brunensis, domini[1]) Wenceslai de Ludanicz, supremi cudarii czude Brunensis, et famosi Thobie de Monte Gigantis, protonotarii tabularum marchionatus Moravie, domini Pertoldi de Lippa, domini Wenceslai de Bozkowicz, supremi camerarii czude Olomucensis, domini Markwardi de Lompnicza, domini Boczkonis senioris de Cunstat, domini Hinkonis de Waldsstayn alias de Zelowicz, domini Ulrici de Bozkowicz, domini Henrici de Sowinecz, domini Johannis, dicti Sirotek, de Lichtenburk, domini Johannis Boczkonis iunioris de Cunstat, domini Johannis de Lompnicza, domini Johannis de Sowinecz, domini Hynkonis de Ludanicz; illi omnes domini barones a dextris domini capitanei consederunt, a sinistris vero hi: dominus Herrich de Lichtenburg, dominus Hinko de Waldsstain alias de Brtnica, dominus Albertus senior de Ssternberk, dominus Karolus iunior de Wlassim, dominus Erhardus de Cunstat, dominus Albertus de Bozkowicz, dominus Putha de Lichtenburk, dominus Gimram de Dubrawicza, dominus Putha de Sowinecz, dominus Georgius Tunkl de Brniczko senior, dominus Georgius de Waitmille.

f. 1 v. **2.** Léta božího tisícího CCCC°LXXX v městě Brně v pondělí před hodem Narození Matky Boží, kterejž říkají Semenná *[4. září 1480[2])]*, v přítomnosti najjasnějšího knížete a pána, pana Matiáše, uherského a českého etc. krále a margabie moravského, stal se způsob a zřízenost v zemi moravskej z příčin hodných o místa panská sedáním i psáním, a tak aby na časy budúcnie zachováno bylo, týž způsob ve dsky zemské k věčné paměti byl vepsán, jakož se duole šíře vypisuje, a to s radú duostojného otce, kněze Protasia, biskupa olomúckého, a urozených pánův: pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova, hajtmana margabstvie moravského, pana Pertulta z Lipého, najvyšího maršálka království českého, pana Václava z Boskovic, najvyšího komorníka cúdy olomúcské, pana Viléma z Pernštajna, najvyšího komorníka cúdy brněnské, pana Dobeše z Boskovic, pana Heralta z Kunstátu, kteréž jest JKMt k sobě do rady přísežnej přijíti ráčil.

Item. Najprvé. Rodóm starodávním a od časův mnohých v panském řádu stojícím, kteřížto jsú: páni z Cimburka, páni z Lipého, páni z Lompnice, páni z Hradce, páni z Pernštajnu, páni z Šternberka, páni z Lichtnštajnu, páni z Boskovic, páni z Kunstátu, páni z Lichtnburka, páni z Valdštajnu, páni z Vlašimě, páni z Sovince, páni z Krajku, čest aby se dala a k nim zachovala, takto se zpósobuje, aby napřed úředníci, totiž tito, nade všemi místa svá jměli, jakož to i jinde v zemích jest: pan hajtman nynější i budúcí, po něm pan maršálek český, pan komorník, kterýž by byl na letech starší, poněvadž právo jest jedno, buď olomúcský neb brněnský; potom z rodu každého nahoře psaných rodův má býti vzat jeden najstarší, a když ti se již vyberú, aby známo bylo, že jsú urození všetci zajedno, kterýž jest a bude lety najstarší, ten se napřed posaď, a tak až do posledního a najmladšího, a ve psání neb v súdech i v sedání po stranách pánův úředníkův též, jakž léta ukáží. V kterémžto vybíraní neb v sázení páni úředníci svým rodóm ku překážce nejsú, by pro jich místa neměl z nich najstarší vzat býti, neb oni v počet rodův nejdú, než podlé úřaduv svých místa mají a úřad jich místo jest.

Item. Což koli jest pak z těch rodův nahoře psaných jiných pánův, ti všetci tímž obyčejem,

[1]) *Připsáno touž rukou na levém okraji před dalším slovem.*

[2]) *Již Palacký (Dějiny V, I. odděl., 1865, str. 207, pozn. 169) a Brandl (Kniha Tovačovská, 1868, str. XXII, pozn. 1) ukazovali, že se tato dohoda nemohla státi 4. září r. 1480, jak se to čte také v Knize Tovačovské (vydání Brandlovo str. 37) a v Knize Drnovské (vydání Brandlovo str. 20), nýbrž 6. září r. 1479. V dalších pracích se však vyskytují oba roky. Na př. Kameníček (Archiv český X, 1890, str. 282, č. XLIV.) a Kalousek (České státní právo, 1892, str. 149, pozn. 1) podržují rok 1480, Dvorský (Archiv český XVI, 1897, str. 214, č. 202.) se kloní spíše k r. 1479, Dvořák (Dějiny Moravy, 1900, str. 358) přijímá 6. září 1479, Kameníček (Zemské sněmy a sjezdy moravské II, 1902, str. 12) má znovu rok 1480. K této nejistotě by sotva bylo došlo, kdyby Šembera, který otiskl text z olomouckého kvaternu č. 12. (Časopis Českého Museum XX, 1846, str. 555-558), nebyl přehlédl, že v začátku tohoto olomouckého vkladu se čte: „Léta božího M°CCCC°LXXVIIII°“, nikoliv M°CCCC°LXXX. Jest tedy správné datum i brněnského vkladu: 6. září 1479.*

jako se nahoře píše, vedle let svých seděti mají již po těchto a též v listech psáni býti po starších na letech, a chudoba ani bohatství žádnému mimo léta ku pomoci nebuď.

Item. Dopustil-li by Pán Buoh na kterého smrt z těch nahoře vybraných panských[1]) roduov, tehdy z téhož rodu má vzat býti opět najstarší a ne na toho místo, kdež ten, jenž umřel, seděl, hned posazen, než kdež jeho léta mezi těmi pány z roduov vybranými místo jeho ukáží.

Item. Jestliže by se kdy událo při sněmích neb sjezdích a z kterého rodu [z] vybraných který pro příčiny slušné při tom býti nemohl, tehdy jiný téhož rodu najstarší místo jeho drž, tak také, jakž léta jeho a jiných ukáží.

Item. Což se roduov jiných dotýče, kterýchž jsú předkové dokonale[2]) panství nepožívali a ke dskám poslové nebývali, jakožto páni Dúbravky, páni Tvorkovští, kteříž zde obývají a jim jest dopřino pány, mohú-li co provésti výše, že při tom mají býti zanecháni i v staré rody puščeni, ani druzí v stolicích sedali, z kterýchž koli příčin za panoše držáni byli léta některá, jakožto páni Landštajnští, páni Miličínští, páni Ludanščí, a za
f.2 krále Jiřího tepruv | své rody vyvedli a do stolic jsú uvedeni, ti také již pod rody staršími sedajte a způsob svuoj mějte vedlé let svých jakožto rodové staří a nad ně se netřete až do časuov těch, jakož obyčej v zemi jest, až do pokolení třetího; a když by to již přišlo, s poctivostí má žádáno býti na páních a prošeno, aby v rody staré též přijati byli, aby též tej poctivosti rodů starých požívali, a že jsú podlé řádu trpěli a nad rody staré se netřeli do třetího pokolení, mají z jich rodu starší vybráni býti a s vybranými z roduov podlé let posazeni býti a toho požíti jako jiní rodové, kdež jim místo léta jich ukáží; než nynie proto se jim žádná křivda díti nemá, než též poslové ke dskám budú, mezi pány se na ně podávati má[3]) jakožto i na rody staré.

Item. Což se dotýče roduov znovu[4]) přijatých z příčin hodných a z dobré vuole, jakož teď nynie na tomto sjezdu dvojí[5]) jsú přijati, páni Vajtmilaři všim tím obyčejem, jakož jsú v Čechách od krále českého JMti[6]) a pánův přijati a na tu přísahu, kterúž jsú tam učinili, a zde bratr jich pan Jiřík Vajtmilar přísahu učinil, a pan Jiřík Tunkl s synem svým Jindřichem a těmi, kteříž by od nich dvú toliko pošli, ti mají se též zachovati do třetího pokolení a jim se též staň po třetím pokolení[7]).

Item. Zpusob a řád má takový zachován býti, že, když se páni čeští a moravští již o koho svolé, aby za pána přijat byl, tehdy má před pana hajtmana a pány přistúpiti, když súd zemský zasésti budú chtíti, a s pokorú žádati a prositi, aby jej v řád panský pustiti ráčili, více slov slušných přičině; tu pan komorník, kterýž koli, v Olomúci olomúcký a v Brně brněnský, má svolati pány a s jich radú jemu odpověd dáti k tomu rozumu, že pro jeho hodnost neb zaslúžení páni to chtí učiniti z své dobré vůle a z žádného práva, ale aby najprvé přísahu takovú učinil:

„Já N. na tom přisahám Pánu Bohu, Matce Boží i všem svatým, že od tohoto času budúcně chci a mám řád panský velebiti, pánóm ve všem slušném podstaten býti a pomocen a nad žádného z rodův panských a starších se netříti žádným obyčejem mimo řád a obyčej zemský až do třetího pokolení. Tak mi Pán Buoh pomáhaj i všechni svatí!"

Tu pan komorník má jíti k šranku a jej za ruku vzíti a do stolic uvésti a na najnižší místo pod pány hospodáři dáti, a tu hned zemský písař má jemu přísahu k súdu[8]) vydati a on ji po něm říkati a čísti, jakož se to všecko v přijetí páně Jiříkovu Tunklovu a pana Jiříka Vajtmilara tak stalo a pro budúcí pamět sem ve dsky vepsalo[9]).

Item. Také se ustanovili páni, aby žádnému nebylo psané „urozenému pánu" tejto zemi[10]) obyvateli, leč by panstvie své řádně provedl aneb v ně řádně všel; pakli by kto z těch pro to psání kterému z pánův, buď z zeman neb jiných, kterú hanbu neb půtku učinil, buď řečí neb psáním, toho jiní opúščeti nemají, než radni a pomocni býti tak, aby žádný v posměch nevšel; pakli by pán který mimo to ustanovení chtěl se komu mil učiniti a libost někomu tím okázati, ten pán bude vinen pánóm a má kázán býti; a dopustí-li se toho více, i jemu „pánu" páni psáti nebudú povinni,

[1]) *Opraveno touž rukou z* pánův.

[2]) *Brandl (Kniha Drnovská, str. 21) čte „dokonalě", proto, (pozn. 3) „že se mluví o rodech, které ve faktickém užívání panství byly, ačkoli teprve důkazy o tom podati musely." Totéž čtení podržel i v svém vydání Knihy Tovačovské (str. 39). Ale smysl se při čtení „dokonale" nemění a při slovese „nepožívali" byl by nepochybně druhý pád. (Kameníček, Zemské sněmy a sjezdy moravské III, str. 29, má „dokonalého".)*

[3]) *T. j., v poradě soudu mají býti tázáni o mínění.*

[4]) *T. j. z novu = nově.*

[5]) *Z tohoto místa nelze bezpečně zjistiti, míní-li se tu brněnský sjezd (v olom. vkladu sněm) v září 1480, nebo sněm tamtéž v září 1479. Srv. však pozn. [2]) na str. 5.*

[6]) *O tom Sedláček, Pýcha urozenosti atd., str. 9.*

[7]) *T. j., potom buďtež přijati mezi staré panské rody.*

[8]) *Byla to jiná přísaha než při přijímání do stavu panského. Jedná se o ní a uvádí se, jak zněla, v Kn. Tov. (Brandlovo vyd. str. 43) a v Kn. Drn. (str. XXIV).*

[9]) *Slova* jakož se to všecko *až* ve dsky vepsalo *byla zajisté dodána až při zápisu do desk, tedy v Brně na sněmu zahájeném 7. září 1480.*

[10]) *V orig.* zemij, *ale* j *se zdá opraveno z nedopsaného* e; *v olom. vkladu a v Kn. Tov. (Brandlovo vyd. str. 40) je sice* v této zemi, *tvar* zemi *může však býti také 2. pád.*

ani jeho mezi sebú trpěti a za pána držeti mají.
f.2v. Panské ustanovení, což se pánův dotýče, kteříž znovu[1]) uvedeni býti mají do stolic k súdu, kterýž zasezen léta božiho tisícího CCCC°LXXX° při pánich napřed psaných[2]).

Item. Páni Vajtmilaři tím vším obyčejem uvedeni jsú, jako v Čechách od krále JMti a pánův jsú přijati, a najprvní pan Ludvík Vajtmilar k žádosti a prosbě znamenitej a osobú císaře JMti u Vídni[3]).

Item. Pan Ludvík s slušnú prosbú, když páni sedú, má přistúpiti a za vpuščení v súd a řád panský a stolice prositi. Item pan komorník má jemu odpověděti po radě páně hejtmanově a panské: „Pane Ludvíku, pro tvú hodnost a dobré zachování tak a tím vším obyčejem, jakože[s] přijat v Čechách s bratrem[4]) neb s kýmž kolvěk rodu svého, tak tě také přijímají a za tovaryše a sobě rovného rádi mají, tak, jakož obyčej a právo jest koruny českej a země tejto moravskej, a na tu přísahu, kteráž se stala od vás řádu panskému."

Item. Tu jej má vzíti pan komorník a uvésti do stolic a místo dáti, tak, jakož zřízení panské jest.

Přijetí páně Jiříka Tunkle ve dsky.

Item. Přijat jest z příčin hodných pan Jiřík Tunkl z Brníčka, z toho rodu toliko sám s synem svým a s těmi od něho a od jeho syna pošlými budúcně erby, léta božího M°CCCC°LXXX°.[5])

Item. Má přistúpiti jako pan Ludvík i s synem a též prositi etc.

Item. Pan komorník má jemu řéci: „Pane Jiříku, ač jsú o tě byly mnohé nesnáze[6]), ale přesto pan hajtman a páni vzhlédše na tvú prosbu, k tomu také na to, žes prvé přijat od pána našeho, ty časy krále českého, krále Jiřího etc. a mnoho pánův českých i moravských[7]) i na pilnú prosbu pána našeho, krále Matiáše uherského a českého, pána našeho nynějšího, tě tolik s tvým synem a od vás erby pošlými přijímáme a sobě rovna činíme, na žádné listy tvé, ani na které tvé starodávné panství, než z své dobré vůle, a poněvadž [jsi][8]) panské přísahy neučinil a do stolic máš uveden býti, aby[9]) ji po písaři zemském říkal

Já Jiřík na tom přisahám, že od dnešního dne chci řád a stav panský vedlé obyčeje a práva koruny českej a země moravskej velebiti a vedlé nich pánův ve všem slušném a spravedlivém státi, sám sebú[10]), ani synem svým, ani od nás erby pošlými až do třetího kolena pánóm a rodóm starožitným v jich obyčejích nepřekážeti, ani se nad ně tříti. Tak mi Pán Buoh pomáhaj, Matka Boží i všichni světí!"[11])

Item. Po tej přísaze má jej pan komorník vzíti a posaditi a mezi těmi pány místo dáti, jakož panu Ludvíkovi, tak a též, jakož zřízení v sedání jest.

Annorum Domini M°CCCC°LXXX° spolkové, kteříž se stali za hajtmanstvie urozeného pána, pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova, tuto znamenáni jsú: f.3

3. V pátek po svatej Anně *[28. července 1480]* na sennu brněnském *Jan starší z Lechvic* přijal na pravý *spolek Jana,* tudiež *z Lechvic,* syna svého, *a jeho děti,* přijal na pravý spolek na dvanádcte hřiven *platu v Kupčicích,* na kteréž jest již psaného Jana máti jeho dskami na spolek přijala, jakož to ve dskách šíře stojí a dsky ukazují.[12]) Poslové ke dskám pan Jindřich starší z Boskovic a pan Jan z Šternberka.

4. *Ofka z Holovús odpor* činí *tomu spolku.*

5. Týž den v Brně *Jan, opat lúcský,* přijal na pravý *spolek Jana mladšího z Lechvic,* bratrance svého, *děti* na dvanádste hřiven *platu v Kupčicích,* na kteréž jest na spolek přijala jej máti jeho, jakož to dsky šíře ukazují[13]), a k čemuž kolivěk na již psanej vsi Kupčicích právo má. Poslové ke dskám páni ut supra.

6. Táž *Ofka z Holovús* také *tomu spolku odpor* činí.

7. V neděli po svatém Tiburcí *[13. srpna 1480]* *Šabart z Rudulce Elšku z Křivého,* manželku svú vlastní, *na tvrz Rudolec* i na ty na všecky vsi dědičné i zástavné, což k Rudolci spravedlivě

[1]) *Viz pozn. [4]) na str. 4.*

[2]) *Z tohoto místa samého bylo by nutno usuzovati, že páni Vajtmilaři byli uvedeni do stolic k soudu v září 1480, nikoli již v září 1479 (srv. pozn. [5]) na str. 4), a to na sněmu brněnském, ale Ludvík Vajtmilar se jmenuje mezi pány již na sněmu (a zároveň soudu) olomouckém, zahájeném 24. června 1480, takže nejistota zůstává.*

[3]) *Fridricha III.*

[4]) *Benešem z V., vlastním původcem povýšení rodu do stavu panského. O tom Sedláček, Pýcha urozenosti atd., str. 9.*

[5]) *Táž nejistota jako u pánů Vajtmilarů (viz shora pozn. [2])) zůstává i tu.*

[6]) *Jaké to byly nesnáze, vysvětlil již Brandl v Kn. Tov., str. 40, pozn. [4]) ke kapitole 60. Úplný nález v Libri citationum etc. V, 1, str. 21, č. 111. O panském stavu Tunklů z Brníčka Sedláček l. c.*

[7]) *Tím se doplňuje výklad Sedláčkův l. c.*

[8]) *Protože se pomocné sloveso u 2. osoby perf. act. nevynechává, nutno tu doplniti buď* jsi, *nebo* si.

[9]) *T. j., novočesky,* abys.

[10]) *V orig.* sebe.

[11]) *Je to znovu přísaha při přijímání do stavu panského, nikoli přísaha k soudu. S hořejší normou se však slovně neshoduje.*

[12]) *Latinské ZDB XII, str. 389, č. 848.*

[13]) *Tamtéž jako u č. 3.*

přísluší a k čemuž on právo má aneb jmíti bude, přijal jest na pravý *spolek*. Poslové ke dskám pan Vilém z Pernštajnu a pan Boček starší z Kunstátu.

8. *Margeta ze Zvole děti své* vlastní *na své vlastní zboží a dědictví*, což má neb jmíti bude a k čemuž právo má, přijala jest na pravý *spolek takú výmienku*, jestliže by jí Pán Buoh smrti neuchoval, aby to na její děti spadlo. Poslové ke dskám pan Boček z Kunstátu a pan Václav z Boskovic.

9. Ve čtvrtek před svatým Protasem *[15. června 1480] Jan Herink z Slúpna* přijal na pravý *spolek děti své*, na pravý spolek, na ten spolek, na kterýž jej bratr jeho, nebožtík Ondřej Herink, přijal *na Horákov* a na jiné, což k tomu přísluší, jakož ten spolek ve dskách jest[1]). Poslové ke dskám pan Proček z Kunstátu a pan Dobeš z Boskovic.

10. *Dorota z Okarce* přijala na pravý *spolek Arnošta z Mellova*, muže svého, *na Okarzec a na Pyšel*, k čemuž tu právo má, k oddielu svému, podlé jiných sestr svých, i k čemuž by kde jinde právo jměla. Poslové ke dskám pan Pertult z Lipého a pan Boček z Kunstátu.

Mřežován.

f. 3v. 11. *Milota Herink z Slúpna* činí *odpor* tomu spolku, kterýmž *Jan Herynk z Slúpna* přijímá *děti své na Horákov* a což k němu přísluší.

12. *Machna z Chrudčchrom a z Přečkova*, kteraž měla Pavla Přečkovského, *na to věno*, ješto po něm má, kteréhož jest LXX kop groší tu *na Přečkově*, přijímá na pravý *spolek Dorotu z Přečkova*, dceru svú, na LX kop groší, a deset kop groší sobě *pozóstavuje*. Poslové ke dskám pan Vilém z Pernštajna a pan Jan z Lompnice a z Meziříčí.

13. *Barbora z Stonařova* přijímá na pravý *spolek Annu*, dceru svú, odtudž *z Stonařova*, a zetě svého *Jetřicha z Prostiboře na věno své*, na sto kop groší širokých, kteréž má *na Stonařově* zapsáno, i k čemuž tu právo má. Poslové ke dskám pan Jan z Lichtnburka, pan Mikuláš z Ojnic.

14. *Kateřina z Ratišovic* přijala na pravý *spolek* syny své *Václava a Zigmunda z Manova na věno své* i na to na všecko, což má neb jmíti bude. Poslové ke dskám pan Markvart z Lompnice a pan Boček z Kunstátu starší.

Přetrhán.

15. *Barbora z Kunstátu a z Poděbrad Pertulta z Lipého*, syna svého, *na věno přijala své*. Poslové ke dskám pan Jan z Lichtnburka a pan Jan Boček z Kunstátu.

16. *Proček z Kunstátu* přijímám na pravý *spolek Jana Heralta z Kunstátu a z Plumlova*, strýce svého, na zboží dole psaná: najprvé <*na Lešnici městečko* s dvory, s rybníky, s lesy a vsi tyto, kterež k Lešnici přísluší: *ves Pavlov, Žádlovice a Svojanov*, což tu mého jest, *ves Studenú Lúčku, ves Podolíčko Malé, ves Bošín a Ouvoz, ves Vyšehoři*, což tu mám, *kromě* toho, což *k kostelu* sluší; než sobě *vymieňuji puol vsi Hradnice a Újezdský dvuor;* také to *vymieňuji*, což *v Švábenicích a v Vrbátkách platu i jinde*, což sluší *k vyšehorskému kostelu*, aby v to faráři strýc muoj nesahal;>[2]) *ves Bolelic* s dvory, s lesy i se vším příslušenstvím, což tu mého jest, *hrad Kunstát, tvrz Lysice* s dvory a lesy i se vším příslušenstvím, s lukami a což od starodávna k tomu hradu a tvrzi přísluší, i s kostelním podacím, *městečko Kunstát, ves Rudku, ves Sulíkov, ves Ústup, ves Rosíčku, ves Malov, ves Petrov, ves Roseč, ves Svichotín, ves Hluboké*, což k hradu sluší, *ves Lhotu*, což k hradu sluší, *ves Braslavec, Martinovu Ves, ves Lysice* s dvorem i s kostelním podacím, *ves Ščechov*, vsi, což k *Lysicím* přísluší: *Kunic, Hluboké, Lhota, Kunčinu ves*; než toto sobě znamenitě *vymiňuji:* X hřiven *platu* gr. širokých českých na kuntstátském zboží *v Ústupě, v Sulíkově a v Rosíčce* tak, aby strýc muoj pan Jan Heralt v roce po mej smrti X hřiven groší širokých českých *faráři, a osadě kunstátské* tři sta zlatých a dvadceti zlatých uherských v témž roce aby dal, ač ten plat z svrchupsaných vsí k hradu svoboden jmíti chce; toto jsem také vymínil a znamenitě *vymiňuji*, aby pan Heralt, strýc muoj, prvé než se v zámky uvíže a zboží, dal a hotovými zlatými zaplatil pět tisíc zlatých uherských dobrých těm, komuž já v svém poručenství zapíši, buď spolu neb rozdílně, i také těch tři sta zlatých a dvadceti zlatých svrchupsaných k kostelu kunstátskému faráři a tej osadě, a když tak učiní, aby jemu bez zmatku zámkův a zboží sstúpeno bylo. Acta sunt Brunne anno Domini M°CCCC°LXXVI, dominica post Dorothe *[11. února 1476]*.

17. *Pertuolt z Lipého Viléma z Pernštajna* či- f. 4
ní mocného poručníka všeho statku svého i dětí svých, a jestliže by jeho Pán Buoh smrti neuchoval a dětí jeho, *aby* ten statek a zboží jeho *naň*, na Viléma, bez zmatku všecken *spadl* mocně; než *vymiňuje* do tří tisíc zlatých, jestliže by co do těch tří tisíc zlatých služebníkóm svým rozkázal, to aby Vilém již psaný jim dal a naplnil.

18. *Elška z Březnice* přijímá na pravý *spolek Ctibora z Arklebic a z Hostákova*, bratrana vlast-

[1]) *Latinské ZDB XIII, str. 409, č. 222. Není to vklad spolku. Jan H. ze Sl. jenom tvrdí, že jej má s Ondřejem ze Sl.*

[2]) *Mřežováno a na okraji jiným inkoustem* to vymazání jiným věcem vloženým v tom vkladu ke škodě není.

ního Jana z Arklebic a z[1]) Myslibořic, manžela jejího, na své zboží a na dědicství, *na Slavětice a na Lipňany i na Rybníky* i na to na všecko, což k tomu její zboží od staradávna přísluší, k čemuž právo ve dskách má[2]), *kromě* dvú kop *platu* ročního *v Slavěticích*, kterýž jest *do Krumlova Moravského k špitáli* dala a zapsala.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

19. *Pertuolt z Lipého vkládám Alžbětě z Kravař*, manželce své vlastní, *Hostěradice, městečko* své, se vším příslušenstvím i s rybníkem takovú mierú, *což její věno svědčí*, II½ᵐ kop groší pražských, když by mne Pán Bůh neuchoval, aby ona mohla to dotud požívati, pokud by jí její věno nebylo dáno. Příjemčí toho věna jest Vilém z Pernštajnu.

20. *Jan z Lompnice Stiborovi z Cimburka* a jeho erbóm *vkládá ve dsky právo věnné*, kteréž jemu *prodal*, kteréž má *na hradu Náměšti dáním krále Ladislava po Anně z Kvasic*, manželce někdy Mstějově, kteréž na JMt spadlo a otci jeho Václavovi dáno, nic sobě nepozóstavuje, ku pravému jeho a erbův jeho držení.

Přetrhán.

21. *Odpor* činí *Ščepán z Lompnice s bratřími svými* tomu vkladu, jakož *Jan z Lompnice* vkládá *Stiborovi z Cimburka věno* Mstějovej *na Náměšči*, že k tomu právo lepší máme nežli Jan již psaný, a to chceme smluvčím listem pokázati.

22. *Jan z Nové Vsi a z Radkova odpor* činí *o Běhařovice* i což k tomu přísluší, z čehož jsem pohnal *proti Ctiborovi z Uponěšic*, neb tu lepší právo mám nežli on, a to chci dskami provésti.

23. *Jindřich z Hradce* přijímá na pravý *spolek Jana z Lompnice na Teleč, na Slavonice a na Rostajn i* na to na všechno, *k čemuž v Moravě právo má*, ač by jeho Buoh neuchoval bez erbův, aby naň spadlo *kromě hradu Vranova* s jeho příslušenstvím; ten vymieňuji.

24. *Jan z Lompnice činí*[3]) *mocného poručníka Jindřicha z Hradce* toho *všeho statku*, kterýž má neb jmíti bude, *ješto sluší k moravskému právu*[4]), jestliže jeho a dětí jeho Buoh smrti neuchová, *aby naň to spadlo* beze všech zmatkův.

f. 4 v. **25.** *Václav z Marýže* i s svými erby *Hynkovi z Valdštajna a z Brtnice*, jeho erbóm, své vlastní zboží a dědicství, totižto: *Kněžice ves a* k tomu *Rychlov, Větrov, Petrůvky, Mosty, Martěnice, v Strážově dva pluhy rolé*, ty všichny vsi i ty pluhy rolé úplně, jakož jsem sám držel, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lukami, s lesy, s chrastinami, s pastvami, s rolí oranú i neoranú, s platem peněžitým, s robotami i se všemi jinými svobodami a požitky na těch všech vsech k Kněžicím již jmenovaných, kterýmž kolvěk a kterak koli jmenovány mohly by býti, s plnú zvolí a s plným panstvím, v těch ve všech mezích a hranicích, jakož jsem sám držal, nic sobě ani erbóm svým na tom práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc ani žádnému jinému, což k tomu panství přísluší, *ve dsky vkládám* a vpisuji a toho se i erby své a potomky odříkám.

26. *Vilém z Pernštajnu* i s svými erby *Václavovi z Marýže* a jeho erbóm *klade ve dsky* ku pravému dědicství své vlastní dědicství a zboží, totižto *ves Újezd* s lidmi platnými i neplatnými, s osedlými i pustými, s mlýny a k tomu s dvorem poplužným i s kostelním podacím i s jiným se vším příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, a tak, jakož to sám držal a požíval, nic sobě ani erbóm svým tu nepozóstavuje, a k tomu druhé zboží, *ves Lesonice s tvrzí* a s dvorem poplužným i s lidmi platnými i neplatnými, s mlýny, s rybníky, s rybniščemi i se všemi důchody a požitky i se vším plným příslušenstvím a panstvím, s mezemi a hranicemi, nic sobě ani erbóm svým tu nezóstavuje ani zachovávaje, než to oboje zboží, újezdské a les[o]nicské, s jich se vším příslušenstvím od staradávna k nim příslušným mocně vkládá a vpisuje.

27. *Machna z Valdštajna* přijímá na pravý *spolek Ctibora z Cimburka* na to *na všechno právo*, kteréž *na tvrzi a zboží Židlochovicích* má a kdež co má, *ješto sluší k právu brněnskému*.

Mřežován.

28. *Hynek z Valdštajna* tomu spolku *odpor* činí a praví, že k tomu paní *Machna* žádného práva nemá.

29. *Protazius, biskup olomúcský, a Dobeš a Beneš*, bratří vlastní *z Boskovic, Petrovi z Noskova* i jeho erbóm a budúcím *tvrz Budišov* a dvuor s poplužím *i ves Budišov* blíž tvrze, *čtvrt městečka v Tasově*, tak jakož jsme sami to držali, a *dvuor Veselský, jeden podsedek v Studnicích*, i s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky a potoky, s lesy a s chrastinami, s mezemi a hranicemi, s horami i s doly, s hony i s lovy i s jiným plným právem a panstvím, což k svrchupsané tvrzi přísluší, i s kostelním podacím *i s kaplanným podacím kromě lidí kaplanských tu v Budišově a kromě tří lánův*, kteří *k tej kaple* přísluší *v Kněhnicích a kromě lesů*, což *k tomu kaplanství* přísluší, tak jakož jsme to sami držali i náši předci, nic sobě ani svým erbóm práva ani vlastenství v tom

[1]) *Za tím přetržené slovo* Hostákova.
[2]) *Latinské ZDB XII, str. 384, č. 786. a XIII, str. 401, č. 95.*
[3]) *i opraveno touž rukou z* ím.
[4]) *Za tím nepřetržené slovo* přísluší.

nezachovavajíce než to všecko, což k tomu přísluší, sami od sebe i od svých všech budúcích erbóv svrchupsanému Petrovi z Noskova *ve dsky vložiti a* vepsati kázali *jsme* ku pravému dědictví.

f. 5 **30.** *[illegible] z [illegible] Kateřinu z Skalice*, dceru svú, přijímá na pravý a jednostajný *spolek na věno své*, kteréž má *na vsi Krhově*, a též přijímá *Ctibora z Kozího*, zetě svého, *na též věno* a k tomu ke všemu, k čemuž právo má, jestliže by kterého Buoh smrti neuchoval, aby s jednoho na druhého spadlo.

31. *Kateřina z Skalice* přijímá na pravý a jednostajný *spolek Ctibora z Kozího*, muže svého, *na ves Krhov*, na dvuor i na všecko, k čemuž tu právo má.

32. *Jan Jeníček z Olbramic, Hynek z Bačkovic, mocní společnici sirotkův Jana z Litovan, Ctiborovi z Kozího* i jeho erbóm *a Václavovi ze Kbelova tvrz v Litovanech* se dvěma dvory poplužnými i se *vsí Litovany*, tak řečenú, *kromě* III½ lánu a puol mlýna, jakož jsú *panny kláštera dalešického* odprodaly předkóm svrchupsaných sirotkuov, jakož jsme na toho půl čtvrta lánu a puol mlýna jistotu jim udělali, *a* [z] toho lánu pustého kopu *platu*, jakož přísluší *k kostelu do Biskupic*, i s tím půl mlýnem pod Litovany, s plným právem a panstvím, s platy peněžitými i s lidmi platnými a osedlými i neosedlými, s robotami, s kury, vajci i se všemi požitky a důchody, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybničištěmi, s potoky, s haltéři, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s puščinami i s doly i s plným panstvím, v těch mezích a hranicích, jakož jsú předkové těch sirotkův drželi a požívali, tu sobě ani těm sirotkóm a jejich erbóm ani žádnému jinému nižádného práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozóstavujíc ani zachovávajíce, než to všechno *ve dsky* vložili [jsme] a *vkládáme* ku pravému dědictví.
Mřežován.

33. *Alena z Valdštajna* přijímá na pravý *spolek na všichno právo své*, kteréž koli má, *ješto sluší k právu brněnskému*, buď na dědictví neb nadání královském neb právu věnném, neb k čemuž právo má po kom koli, *Václava, muže svého.*

34. *Václav z Ludanic Aleně z Valdštajna*[1]), ženě svej, *vkládá* jeden tisíc zlatých dobrých uherských *na vsi Lilci*, na svém plném právě, kteréž na tom má, *ku* pravému jejímu *věnu*. Příjemčí toho pan[2]) Václav z Boskovic, komorník olomúcký.

35. *Vilém z Hošova* i s svými erby *Margretě z Lantštajna* své vlastní zboží, *ves Lovčice s tvrzí*, s dvorem, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, pastvami, s lesy, s mezemi, s rybníky, s kostelním podacím i se vším plným právem a panstvím, což k tomu od staradávna přísluší a jakož jsem to sám držal, *ve dsky vkládá* a vpisuje.
Přetrhán.

36. *Machna z Lantštejna Matúšovi z Nákla* a jeho erbóm *ves Lovčičky* s dvorem poplužným tu v Lovčičkách a což k tomu dvoru přísluší a k tej vsi od staradávna příslušalo a přísluší, s rybníky i se vším plným panstvím a příslušenstvím, nic sobě nepozóstavujíci ani svým erbóm, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví.
Přetrhán.

37. *Zygmund z Mírova* činí *odpor* tomu spolku, kterýž jest *Házl* učinil *na Myslibořice*, pravě se k tomu lepší právo jmíti nežli on.
Přetrhán.

38. *Jindřich z Vlašimě odpor* činí proti tomu spolku, jako *Kateřina Stibora z Kozího*, manžela svého, na spolek přijala jest *na Krhov*, že k tomu právo má. f. 5 v.

39. *Kateřina z Arklebic Václava Házle z Nové Vsi*, manžela svého, i erby jeho přijímá na pravý *spolek na věno své*, na sto a na L hřiven, kteréž má *na vsi Myslibořicích*, *i na těch dvě stě zlatých*, kteréž se jí *po otci její* dostaly tu *v Myslibořicích*, a což koli má aneb mieti bude v budúcích časích.

40. *Zygmund z Mírova* činí *odpor* tomu spolku *proti Kateřině z Arklebic* a pravie, že k tomu právo má.

41. *Johanka z Říčan Markvarta z Mírova*, muže svého, přijímá na pravý *spolek*, *což jest*, *mimo sto zlatých*, *věna její*, na to na všecko, což kde má a k čemuž právo má neb jmíti bude.

42. *Zbyněk z Králic* přijímá na pravý *spolek Dorotu z Žeravic*, máteř svú, přijímá na pravý spolek *na Březník*, *na svuoj diel*, kterýž se jemu *po otci* dostal, a k čemuž tu v Březníce právo má.

43. *Jan z Králic vkládám Bludovi*, *bratru svému*, *diel svuoj*, kterýž mi se dostal *po otci mém*, *kterýž jsem* vzal na díl svuoj a *prodal* Bludovi, bratru svému, a jeho erbóm ku pravému dědicství, nic sobě tu nepozůstavuje ani svým erbóm, než naň to mocně přenáším a sám se i erby své toho odříkám k jeho i erbóm jeho držení.

44. *Dorota z Žeravic* přijímá na pravý *spolek* syny své *Jana*, *Bluda*, *Zbynka*, *Petra a Jindřicha z Králic na věno své*, kteréž má *na Hlubokém*, *na Lhoticích*, *na Jakubově*, II½^c hřiven, ač by

[1]) d *touž rukou nad řádkem.*

[2]) Touž rukou nad řádkem.

jí Buoh neuchoval, aby na ně spadlo; *než*, komuž by co rozkázala v svém poručenství, to oni naplniti mají a do sta zlatých dáti.

45. *Václav z Nevcehle a z Dubének* i s svými erby *Jetřichovi z Prostiboře* i jeho erbóm *klade ve dsky* ku pravému dědictví *ves Nevcehle* s dvory, s rybníky i se vším plným panstviem a příslušenstviem i s tím se vším, což k té vsi od staradávna příslušalo a přísluší.

46. *Jetřich z Prostiboře Anně z Kostelce a z Stonařova*, manželce své vlastní, *na vsi Nevcehli klade* a věno jí ukazuje tři sta zlatých uherských dobrých na svém vlastním dědictví *k věnnému* jejímu *právu*, a toho jest příjemčí Jetřich z Prostiboře.

47. *Dorota z Kostelce a z Stonařova* přijímám na pravý *spolek Jana z Krašovic*, muže svého, *na ves Stonařov, na Miteldorf, na ves* pustú *Falknov, na rybníky* tu *pod Radkovici a na mlýn v Radkovicích a na vésku* pustú *Zašovice a na Vrbovec*, na to, k čemuž já tu právo mám.

f.6 **48.** *Půta z Lichtmburka a z Bietova Volfgankovi Hofnarovi z Radočic* a jeho erbóm *tvrz* a dvuor, *ves Radočice*, rybník i s tiem se vším, což k té vsi od staradávna příslušie, se vším panstvím i příslušenstvím, nic sobě na tom ani svým erbóm ani budúcím panství ani žádného práva nepozóstavuje, než to všecko *ve dsky vkládám* ku pravému dědictví jich.

Mřežován.

49. *Hynek z Bačkovic* přijímá na pravý *spolek všecky erby své* na to *na všecko*, což má aneb jmíti bude a k čemuž kde právo má neb jmíti bude.

50. *Anna z Kostelce a z Stonařova* přijímá na pravý *spolek Jetřicha z Prostiboře*, muže svého, *na ves Stonařov* i na dvuor tu v Stonařově i na rybníky *a na ves Radkovice a na Nytldorf a na Falknov* i na to na všecko, k čemuž tu právo má, se vším těch zboží příslušenstvím, ku pravému dědictví.

Mřežován.

51. *Václav Racek*[1]) *z Mrdic* přijímám na pravý *spolek Jana Zeleného z Říčan* a jeho erby *na tvrz Dambořice a ves Dambořice*, dvuor s rybníky, s vinohrady, s lesy, s horami, s kostelním podacím i na všecko příslušenství, což k tej tvrzi a k tej vsi a k tomu panstvie příslušalo a přísluší od staradávna a v svých mezách a hranicích záleželo.

Mřežován.

52. *František z Líbivé Václava z Marýže a* syna jeho *Oldřicha*, tudiež *z Marýže*, přijímá na pravý *spolek na ves na Pičín, na Markvartice a Chlístov*, k čemuž tu právo má, takovúto *výminkú*, jestliže by jeho Buoh neuchoval, manželka jeho *Dorota z Věžníka* aby jim vládla, vším statkem jeho, do stavu proměnění, a jestliže by co rozkázal *k záduší*, aby to také z toho statku bylo vydáno.

53. *Petr z Noskova klade* ženě své *Barboře z Mařiže na Budišově* i což k tomu přísluší, k Budišovu, na svém vlastním dědictví, dvě stě zlatých dobrých uherských *ku* pravému *věnnému právu*. Příjemčí toho jest Petr z Noskova.

54. *Klára z Pohořilky Jiříkovi ze Zhoře* a erbóm jeho *ves Gotvrdovice s tvrzí*, s dvorem, s rybníkem, s lesy, s háji, s horami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekúcími i netekúcími, s mezemi i s hranicemi i se vším panstvím i příslušenstvím, *ves Senechtářov* se vším její příslušenstvím, *ves* pustú *Budkovany* se vším její příslušenstvím, *ves* pustú *Dvorce* s její příslušenstvím[2]), *puol vsi Podomie* pustej s její příslušenstvím i se vším plným právem a panstvím, jakož to zboží od staradávna v svých mezích a hranicích záleží, nic sobě ani *Janovi Sirotku z Lodějnic*, synu svému, ani budúcím našim nepozůstavujíc, to všecko *vkládám* Jiříkovi ze Zhoře a jeho erbóm ku pravému dědictví a všecka práva věnná i dědičná i právem ustaná i kúpená naň a erby jeho přenáším *podlé nálezu a prodaje*, kterýž jest učiněn jemu, Jiříkovi, s radú pana hajtmana a pánův zemských.

Mřežován.

55. *Jan Mnich ze Všechovic vkládá ve dsky* f.6 v. *právo své věnné*, dvě stě hřiven groší a třidceti hřiven groší *na vsi Nemojanech*, *Václavovi z Ludanic* a erbóm jeho ku pravému držení, jakož jsem sám držal.

56. *Hynek ze Lhoty a z Pucova, Václav z Pánova a Václav z Pulic, rukojmie za Jana Konšelského z Pulic*, jsúc *panským rozkázaním* naučeni vložiti *Tomášovi z Kojičína* a jeho erbóm *tvrz Náramče* s dvorem, s platy, rybníky, mlýny, potoky, lesy, s robotami i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což od staradávna k tomu příslušalo a přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani sirotkóm panstvie ani vlastenství nepozůstavujíce, než to všecko *vkládáme* ku pravému dědicstvie.

Mřežován.

57. *Margreta z Řečice vkládám ve dsky ves Řečici a Malú Řečičku* se dvěma dvoroma, s rybníky i se vším příslušenstvím, jakž od staradávna v svých mezech a hranicích záleží, synóm svým *Janovi, Václavovi a Bohunkovi*, bratřím vlastním *z Řečice*, jim a jejich erbóm ku pravému dědictví, nic sobě na tom nepozóstavuje práva ani vlastenství.

58. *Lidka, Johanka, Afra*, sestry vlastní *z Říčan*.

[1]) *V orig.* Raczek.

[2]) *V orig.* příslušenství.

a Arnošt z Medlova a z Říčan, Sigmundovi a Markvartovi, bratřím *z Mírova a z Rajce*, a jejich erbóm *tvrz Okarec se vsí*, s dvorem, se dvěmi mlýny, jeden pod rybníkem Dubovcem a druhý pod Hertvíkovici na řece, *ves Říčanky* pustú, *ves Pyšel* se dvorem *z Hartvíkovicích vsi*, dva podsedky pustne v Hertvíkovicích a¹) *kaplu v Vícenicích* s kostelním podacím, s lesy, rybníky, halteři, s potoky a vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to panstvie od staradávna v svých mezech a hranicích záleží, nic sobě ani svým erbóm tu práva a panstvie nepozóstavujíce, než to všecko *vkládáme* ku pravému jich dědiectví.

59. *Hynek z Valdštajna na Židlochovicích proti Jiříkovi ze Zhoře*, jakož jemu *Smilkova, Gotvrdovice a Senechtářov* s jejich příslušenstvím ve deky vkládá, *odpor* činie a praví, že on k tomu právo má.

60. *Hynek ze Lhoty a z Pucova, Vaněk z Pánova* i s svými erby *tvrz*, řečenú *Jinošov*, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory, s rybníky i se všemi vodami i plným právem, panstvím a příslušenstvím od staradávna k té tvrzi příslušným, kterýmiž se koli mény jmenuje, nic sobě tu práva, panství a vlastenství nezachovávajíce *kromě* Petrova Komendova lánu, *Zygmundovi a Markvartovi*, bratřím vlastním *z Mírova a z Okarce*, a jich erbóm i budúcím *vkládají* a ve dsky vpisují ku pravému dědiectví.

Přetrhán.

61. *Zygmund a Markvart*, bratří *z Mírova a z Okarce, Jiříkovi z Mukoděl* a jeho erbóm a budúcím *tvrz Jinošov a druhú tvrz*, pustú, *tu v Jinošově*, s dvorem, s sadem, *se vsí*, s rybníky, s vodami, s lesy, s pastvami, s kostelním podacím tu v Jinošově i se vším plným právem, příslušenstvím a panstvím, kterýmž²) koli jménem muož se jmenovati, nic sobě práva, panství ani vlastenství nezachovávajíce tu, než to všecko právo *vkládají* jim ku pravému dědiectví a držení dědičnému.

Mřežován.

f. 7 **62.** *Gedeon z Olešničky* přijímám na pravý *spolek erby své na Moravec na ves, na Jempnici, na dvuor v Horní Rosíčce*, na kterémž sedie člověk muoj Michal, i na to na všecko zboží, což mám neb jmíti budu, jakož to zboží od staradávna v svých mezech a hranicích záleží.

63. *Kunka z Meziříčie* přijímá *Mikuláše, syna svého*, na pravý *spolek na věno na své, i děti jeho*, na sto hřiven, kteréž má *na Oslavicích*.

64. *Machna z Janova a z Kovalovic Václavovi a Jiříkovi*, bratřím *Syrovátkóm ze Lhoty*, a erbóm jejich *vkládám ve dsky* ku pravému dědiectví a panství své vlastní zboží a dědiectví, *ves* svú *Kovalovice* s dvorem platným, s mlýnem, s rybníkem, s vodami tekúcími i netekúcími, s činžemi, s lesy, s mezami a hranicemi i se vším plným panstvím a příslušenstvím, jakož od staradávna k tej vsi a k tomu dvoru příslušalo a přísluší, a tak, jakož jsem to sama držala a požívala, nic sobě práva, panství ani vlastenství nepozóstavujíci ani zachovávajíci.

Mřežován a na okraji Jan z Per[nštejna].

65. Panna *Margreta z Budče* přijímám na pravý *spolek Václava Čecha z Hrádku* a erby jeho *na Starú Říši a na Lipovce a na Veselé* i na to na vše, k čemuž tu právo mám *po otci po svém*.

66. *Kunka z Pacova* přijímám na pravý *spolek Jana z Okarce a z Rašovic*, syna svého, *na své věno*, kteréž mám *na Rašovicích*, i k čemuž bych tu právo jměla a mám.

67. *Jan z Okarce* přijímá na pravý *spolek* máteř svú vlastní *Kunku z Pacova na všecko*, což má neb jmíti bude.

Přetrhán.

68. *Elška z Křivého* přijímám na pravý *spolek Annu*, dceru svú, *z Rudulce a Jana z Vranova*, zetě svého, i jeho erby *na věno své*, kteréž mám od nebožtíka Půty, řečeného Šabarta z Rudulce, manžela svého, *na tvrzi a na vsi Rudulci*, na sto kop groší a na dvadceti pět kop groší, *i na dědictví Rudulci Němkyni, na Chrústov a na Kyjov*, kteréž jest připadlo spolkem na mě *po muži mém*, i na to na všecko, což mám aneb jmíti budu.

69. *Jan z Ubla [a z] Chřepic Johance z Kravař a z Strážnice dva dvory v Chřepicích*³) s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s kostelním podacím, s horami dělanými i nedělanými, s podsedky, s horniem právem, s sadem, s lukami, s lesy, s chrastinami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekúcími i netekúcími, s mezemi, s hranicemi i se vším jiným plným právem, panstvím a toho zboží příslušenstvím, nic sobě tu ani erbóm a budúcím práva, panstvie ani kterého vlastenství pozůstavuje, než to všecko ku pravému dědiectví *ve dsky vkládá*.

70. *Johanka z Kravař a z Strážnice Jana Heralta z Kunstáta a z Plumlova* přijímá na pravý *spolek na ves Chřepice i na všecko, což se jí na její díl dostalo*, k čemuž právo má aneb jmíti bude, *což k brněnskému právu přísluší*, jakož také dskami, což k olomúckému právu přísluší, přijala jest jej.

¹) *Toto a tři další slova nad řádkem, nad přetrženými slovy* dva po, *a na okraji touž rukou* illa emendacio non preiudicat.

²) *V orig.* kterýmiž.

³) *V orig.* Cehrzepiczich.

f.7v. 71. *Franěk, Jindřich a Jan,* bratří vlastní *z Skrbeně a z Doloplaz, Jiříkovi z Miroslavě* dědicstvie své, *ves, Miroslav* řečenú, *Pehemdorf a Mitterdorf s tvrzí,* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, IIII groše *platu* z hostěradicského pole, s rybníky, s vodami i s tím, což jest k rybníku Dolniemu od weynčeldorfského[1]) zboží oddáno, i s tú příkopú, kterúž voda vedena jest do Pehemkrunta skrze weynczeldorfské pole, s lesy, s pastvami, pastviščemi, horami, s platy, s mezemi, s perkrechtem, s desátkem od hor jménem Zawpeck a Dreyczehen *kromě* tej třetiny, kteráž sluší *ke vsi Weynczeldorfu* v těch dvú horách, třetinu desátku vinného a perkrechtu i s vinohradem svobodným v hoře Weynperské ležícím, kterýž v sobě má a drží deset čtvrtí země, a dvě čtvrti vinohradu v Grajtiech, s mezemi a hranicemi, jakož to zboží od staradávna v svých mezách a hranicích záleží, se všemi požitky, kterýmiž koli jmény mohú býti jmenováni, tak jakož jsme to sami držali a požívali, se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna příslušalo a přísluší, nic sobě ani erbóm našim tu práva ani panství nepozóstavujíce, než to všecko *vkládáme* ku pravému dědičnému držení.

Mřežován.

72. *Bohuslav Pinta ze Rtišovic*[2]) *i s svými* erby *Urbanovi z Starého Sedla a Dorotě z Červené Vody,* manželce jeho vlastní, *ves Řiečky* s dvorem poplužným, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, háji, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s hony, s lovy, s činžemi i se všemi požitky, s mezemi, hranicemi i se vším toho panství příslušenstvím, tak jakož ta ves od staradávna v svých mezách a hranicích záleží, nic sobě ani erbóm svým tu práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, než to všecko *vkládám* ku pravému dědicství.

73. *Martin z Horní Rosíčky* přijímám *erby své* na pravý *spolek* tu *v Rosičce na dvuor,* kterýž slove *Víto[s]lavský,* i na to na všecko, což mám aneb jmíti budu a k čemuž právo mám neb budu jmíti.

74. *Kateřina z Otradic* přijímá na pravý *spolek Mikuláše a Václava,* syny své, *na dvuor v Otradicích* a k čemuž tu právo má, a *ve Lhoticích na dvůr* s podsedkem a *na Ocmanicích na dvě stě zlatých.*

75. *Vávra a Jan,* bratří *z Jeřmanic, Mikulášovi Omastovi ze Zhoře* a erbóm jeho *dvořec v Jeřmanicích* s rolí oranú i neoranú, s lesy, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mezemi a hranicemi i se vším právem, což k tomu dvoru příslušalo a přísluší, nic sobě ani erbóm svým práva nepozóstavujíce, než to všecko *vkládáme* ku pravému dědicství jich.

76. *Tomáš z Vícenic Matějovi z Bezce* a erbóm jeho *dvuor v Bezci* se dvěma podsedkoma a dva lány role s hájkem, s lúkú a haltéř, s sadem i se vším příslušenstvím, což k tomu dvoru od staradávno příslušalo a v svých mezách ten dvuor záležal, to všecko právo, nic sobě na tom dvoře nezachovávaje, *ve dsky vkládám* ku pravému dědicství.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

77. *Kateřina z Kunstátu* přijímám na pravý *spolek děti své, kteréž jsem měla se panem Janem z Va[r]tenberka a z Děčína,* i erby jejich *na to všecko právo,* kteréž mám *po Anně z Konice,* babce svej, manželce[3]) nebožtíka Jindřicha z Kunstátu a z Jevišovic.

78. *Mikuláš a Václav,* bratří vlastní *z Vlašimě a z Otradic, odpor* činí proti tomu vkládaní a spolku, jakož paní *Kateřina Děčská z Kunstátu* přijímá *své děti,* že též právo k tomu mají po svém otci, že jest jejich nebožtík otec též vnuk jako i paní Kateřina. f.8

79. *Ščastná z Račic* přijímám *Jana z Nové Vsi a z Radkova,* muže svého, na pravý *spolek na Horní dvuor* tu *v Račicích* a na dva lány a na čtyři podsedky a na kostelní podací a na krčmu a na to všecko právo, což k tomu dvoru od staradávna příslušelo a přísluší.

80. *Vilém, Jan, Vratislav a Jimram,* bratří *z Pernštajna, Hyncovi z Kukvic* a jeho erbóm *ves,* řečenú *Lúčky,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s chrastinami, s potoky, s horami, s údolími, s mezemi, hranicemi i se všemi jinými právy a požitky i příslušenstvím, ješto k té vsi od staradávna přísluší, kterýmiž koli jmény mohú býti jmenov[á]ni, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím na tom zboží žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozóstavujíc ani zachovávajíce, *prodali jsme a ve dsky vkládáme* ku pravému dědicství a dědičnému držení.

Přetrhán.

81. *Anna z Hlohkovan Matěje Vacka z Bezděkova,* manžela svého, a jejich erby přijímá na pravý *spolek na ves Radostice,* na to na všecko, k čemuž tu právo má.

82. *Anna z Radostic* přijímám na pravý *spolek Franka, Jindřicha a Jana z Skrbeně na věno své,* kteréž[4]) *na vsi Weynczldorfu* jmám, i na to na všecko, což k té vsi přísluší, k čemuž právo jmám, syny své.

83. *Kateřina Ryšánová* přijímám na pravý

[1]) č *tak v originále.*

[2]) *V orig.* z Ertišovic.

[3]) *V orig.* manželky.

[4]) *Za tím nepřetržené slovo* má.

spolek dcery své *Martu a Reginu na vsi Reckovice a Kateřinice* a na to na všecko, k čemuž tu právo mám neb jmíti budu.

Mřežovan.

84. *Margreta z Lukova* přijímám *syna svého* na pravý *spolek, Václava,* na puol druhého sta kop na zboží mém, kteréž mám v *Menhartících.*

85. *Zigmund a Markvart,* bratří vlastní *z Mírova a z Říčce* i s svými erby *Janovi z Kunštátu a na Bučovicích* i jeho erbóm dědicstvi své vlastní *ves Lulč s tvrzí,* s dvorem, s mlýnem, s rybníky, s potoky, s lukami, s lesy, *ves Vilémovice* s potoky, *holubecké zboží kromě hradu,* což kamenem hóra osuta, se vším příslušenstvím, s dvorem z *Chrastové, se vsí Plešicemi,* s rybníčky, s lukami, s lesy, se dvěma mlýny a třetí pusty, s řekami, s vodami tekúcími i netekúcími i se vším toho panstvie příslušenstviem, tak jakož to zbožie samo v sobě od stara dávno v svých mezách a hranicích vymezeno a vyměřeno jest, nic sobě ani erbóm ani budúcím svým práva ani kterého vlastenstvi nepozóstavujíce, než to všecko svrchupsané zboží ku pravému jejich dědictví a vladnutí *ve dsky vložili* a vepsali *jsme.*

Přetrhan a na okrají J[an] z P[ernštejna].

f. 8 v. **86.** *Jan Boček z Kunštátu Kunce z Pernštajna,* manželce své vlastní, *vkládá* dva tisíce zlatých dobrých uherských *věna jejího na valečském zboží.* Přijemči toho Vilém z Pernštajna.

87. *Jan z Je[m]pnice Janovi, mlynářovi z Týnce,* a jeho erbóm *ves Kojetice* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s potoky, s vodami tekúcími i netekúcími, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s dolinami i se všemi požitky, což k tej vsi a k tomu dvoru od staradávna v svých mezách a hranicích záleží, nic sobě ani svým erbóm panství ani vlastenství nepozóstavuje, než to všecko *vkládám* ku pravému dědicství, a jestliže by ta ves Kojetice kde ve dskách byla a ten dvuor, aby moci nemělo a tímto vkladem první všecko mrtví.

Mřežovan.

88. *Jan Kozel z Habří Janovi Sklenářovi z Habří* a erbóm jeho *lán role tu v Habří* s rolí oranú i neoranú, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami i s tú lúkú, kteráž Malá lúčka slove, jakož od tří čtvrtí odprodána jest a leží s lúží zajedno, s vodami tekúcími i netekúcími, s doly, s horami, s mezemi, s cestami, s stezkami, s hranicemi i s plným právem, jakož ten lán v svých mezách a hranicích od staradávna záleží, nic sobě ani svým erbóm práva ani vlastenství nepozóstavuje, než to všecko právo *vkládám* ku pravému dědicství, a jestliže by ten lán[1]) kde ve dskách byl, tímto vkladem já, Jan Kozel svrchupsaný, právo to mořím a mrtvím tak, jako bych jej z desk vymazal.

Mřežovan.

89. *Běta z Habří Mikulášovi v Habří* a erbóm jeho *tři čtvrti role tu v Habří* s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, *kromě* tej lúky, kteráž Malá lúčka slove, jakož od těch tří čtvrtí odprodána jest a leží s lúží zajedno, s vodami tekúcími i netekúcími, s doly, s horami, s mezemi, s cestami, s stezkami, s hranicemi i s plným právem, což k těm třom[2]) čtvrtím od staradávna příslušalo, nic sobě v tom ani svým erbóm ani potomkóm práva ani vlastenství nepozóstavujíc, to všecko *vkládám* ku pravému dědicstvie, a byly-li by kde ve dskách psány ty tři čtvrti role, tímto vkladem[3]) já, Běta již psaná, právo to mořím a mrtvím tak, jako bych je z desk vymazala.

Mřežován.

90. *Kateřina z Milonic Kunu, dceru svú, a Prokopa, muže jejího,* i jich erby přijímám na pravý *spolek na dvůr a na podsedek tu v Milonicích* se vším jeho příslušenstvím, tak jakož sama ve dskách mám.

Mřežován.

91. *Lidka, Johanka a Afra,* sestry vlastní *z Říčan, Arnoštovi z Medlova a Hynkovi z Olbramic* i erbóm jich *tvrz Říčany* s dvorem, jedenádste lánův tu v Říčanech a sedm podsedkův, s kostelním podacím, s sadem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s mlýnem, s krčmú, s úroky, s robotami, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna příslušalo, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím na tom panství ani práva ani vlastenství nepozůstavujem ani zachováváme, ve dsky *vkládáme* ku pravému dědicství a držení.

Mřežovan.

92. *Lidka, Johanka a Afra,* sestry vlastní *z Říčan, odříkáme se svého práva v Říčanech,* kteréž jest na nás *po otci našem vlastním* spadlo, slibujem se na to nenavracovati; ač by kde bylo ve dskách nalezeno, to nám nemá nic k zisku býti a slibujem to vymazati. f. 9 b

93. Anno Domini 1481 celebratum est secundum colloquium in civitate Brunensi dominico Invocavit[4]) me *[11. března 1481],* presidentibus dominis baronibus infrascriptis et reverendo in f. 9 v.

[1]) *Touž rukou nad přetrženým slovem* dvuor.
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *V orig.* vladam.
[4]) *V orig.* Invocabit.

Christo patre et domino, domino Prothasio, episcopo Olomucensi, domino Stiborio de Cimburk alias de Thowaczow, capitaneo marchionatus Moravie, domino Wilhelmo de Pernsstayn, supremo camerario czude Brunensis, domino Wenceslao de Ludanicz, supremo czudario czude eiusdem, et famoso Thobia de Monte Gigantis, supremo notario tabularum marchionatus Moravie, domino Pertoldo de Lippa, supremo marescalko regni Bohemie, domino Wenceslao de Bozkowicz, supremo camerario czude Olomucensis, domino Johanne de Lichtnburk et Vetovia, domino Markwardo de Lompnicza, domino Alberto de Ssternberk, domino Hynkone de Waldsstayn alias de Brtnicza, domino Johanne Cuna de Cunstat, domino Putha de Lichtnburk, domino Erhardo de Cunstat, domino Boczkone de Cunstat, domino Ulrico de Bozkowicz, domino Alberto de Bozkowicz, domino Johanne dicto Suchý čert de Cunstat, domino[1]) Wratislavo de Pernsstayn, domino Hynkone de Waldsstayn alias de Zelowicz, domino Johanne de Lomnicz alias de Mezirzicz, domino Sigismundo de Dubrawicza, domino Hynkone de Ludanicz, domino Gimramo de Dubrawicza, domino Putha de Sowinecz, domino Stephano de Lompnicza, domino Stiborio de Lantsstayn, domino Georgio Tunkl de Brniczko alias de Zabrzeh, domino Ludowico de Waytmille.

f. 10 **94.** *Kunka z Kravař a z Strážnice* přijímá na pravý *spolek Václava z Boskovic*, manžela svého, *na hrad Račice* i na všecko, což k tomu hradu přísluší a což se jí na jejím dielu dostalo, *i na duom v Brně* i na jiné všecko, a k čemuž právo má neb jmíti bude. Acta sunt anno 1481.

95. *Ščastný a Jan Raušaři*, bratří vlastní *z Horek, Křištoforovi Pintovi ze Rtišovic*[2]) a jeho erbóm i budúcím dědicstvie své vlastní, *ves Horky* s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s lesy, s chrastinami, se vším plným panstvím, právem a příslušenstvím, se všemi užitky a požitky, kterýmiž koli jmény mohú jmenováni býti, s mezemi, s hranicemi, ješto k tomu zboží příslušejí od staradávna, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím na tom zboží žádného práva nepozóstavujíce ani zachovávajíce, *prodali jsme a ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědicstvie a k dědičnému držení.

96. *Mikuláš Kobík z Opatova vkládá ve dsky* čtyři sta zlatých *na vsi na Kostelci* se vším příslušenstviem, *kromě* toho rybníka *na Třeščici*, paní *Margretě z Jihlavy*, manželce své, *ku pravému věnnému právu*. Příjemčí toho Jan Porlerar, měščenín z Jihlavy. 1481.

97. *Jan Klusáček ze Zhoře vkládá Janovi z Vranova* a erbóm jeho *tvrz* svú vlastní se dvorem *ve Zhoři*, s rybníky, s lukami, s potoky, se čtyřmi člověky platnými, s poplužím, s rolí oranú i neoranú, s platy, s požitky, s robotami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s lesy i s jiným se vším příslušenstviem, což k tej tvrzi od staradávna záleží, *i s Nizovem*, jakož jsem sám držal a požíval, s mezemi, s hranicemi, *a ves Nadějov* s rybníkem i se všemi požitky, což k tej tvrzi a k tej vsi od staradávna přísluší.

98. *Púta z Lichtmburka Hynkovi z Bačkovic* a jeho erbóm *dva lány v Bačkovicích*, kteréž lány ustáním a zvodem a zemským právem na panu Hynkovi z Lichtmburka, strýci mém, obdržal jest, nic sobě ani erbóm svým ani potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na těch dvú lánú nepozóstavujíc, *vkládám* ku pravému dědicstvie a vpisuji.

99. *Aleš z Herultic vkládá Markvartovi z Lompnice* a erbóm jeho *dvuor v Lubném i se vsí*, se vším plným právem a příslušenstviem i s řekú, *i v Řikoníně dva člověky, čtyři člověky v Novej Vsi v Ryšovskej, v Újezdě podsedek, v Ostrově*, což jsem sám držal a požíval, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s břehy, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, se vším plným právem a panstviem, *to jsem vše prodal* ku pravému dědicstvie, k držení a požívaní.

100. *Ladslav, rychtář z Jihlavy, Hynkovi z Valdštajna a na Brtnici* a jeho erbóm *ves Komárovice* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s vodami, potoky, s mezemi, pastvami, s hranicemi i s plným panstviem a příslušenstviem, což od staradávna k té vsi přísluší a příslušalo, nic sobě ani svým erbóm budúcím nezachovávajíc, to všecko právo *vkládám* ku pravému dědicstvie, a ač by ta ves kdy ve dskách nalezena byla, tehdy ji slibuji vymazati a jí se odříkám. f. 10 v.

101. *Ladslav, rychtář z Jihlavy, Řehořovi a Janovi*, bratřím *Eberhartlóm z Jihlavy*, a jejich erbóm *ves Čížov* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s vodami, s potoky, s mezemi, s pastvami, s hranicemi i s plným panstviem a příslušenstviem, což od staradávna k té vsi příslušalo a přísluší, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím nezachovávajíc ani pozóstavujíc, než to všecko právo *vkládám* ku pravému dědicstvie, a ač by ta ves kdy ve dskách nalezena byla, slibuji ji vymazati a jí se odříkám.

102. *Jiřík Šváb z Lančova, Mikuláš z Tulešic, Viktoryn Bavor*[3]) *z Holovús, Brikcí z Tvořehrá-*

[1]) *Touž rukou nad řádkem.* [2]) *V orig.* z Ertišovic. [3]) *Za tím nepřetržené slovo* a.

ze rukojmie za Jana Buzka z Křídlovic[1]), po umrlého, Stefanovi z Eyczingu, jemu a jeho erbom dvuor v Křídlovicích a ves s mlynem, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s lidmi platnými i neplatnými, s sadem, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lesy, chrastinami, s lukami, pastvami, s mezemi, s pastviščemi i s tím se vším plným právem a panstvím, tak jakož to zbožie v svých mezech a hranicích od staradávna vymezeno samo v sobě jest a jakož jest to sám Jan Buzek držel, nic sobě práva ani svým budúcím, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávajíc, než to všecko již psanému Stephanovi a jeho erbom ku pravému dědictví *ve dsky vkládáme* a vpisujem.

Mezořan a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

103. *Kněz Václav opat a konvent kláštera žďárského* činíme *odpor* proti tomu vkladu, ješto *Viktoryn Bavor z Holovús, Brikci z Tvořehráze a Jiřík Šváb* vkládají *Štephanovi z Eyczingu dvuor a ves Křidlovice* se vším příslušenstvím, neb my k jednomu rybníku, kterýž k naší *vsi Božicím* sluší, lepší právo máme.

104. *Zuzana z Melic Majnušovi z Melic* a jeho erbóm *prodaj otce svého Buška z Melic a z Šumic, ves Šumice* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s vinohrady dělanými i nedělanými, s desátky vinnými, s rybníky, s potoky, s bařinami, s lukami, s pastvami, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se všemi požitky, kterýmiž koli jmény mohú menováni býti, ješto k tej vsi od staradávna příslušie, nic sobě nepozóstavuje žádného panstvie ani kteréhc vlastenstvie, *vkládá* ku pravému dědicstvie a držení a ve dsky vpisuje.

105. *Majnuš z Melic Zuzaně z Melic*, manželce svej, puol třetího sta hřiven groší dobrých stříbrných *na vsi Šumicích* i na tom na všem, jakož sám ve dskách mám, *věnného práva vkládám* a vpisuji ve dsky. Příjemčí toho jsem já sám, Majnuš svrchupsaný

f. 11 **106.** *Boček Kuna z Kunstátu a z Bolehradic Havlovi z Batelova* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědicstvie, *ve vsi v Želicích* to všecko, což jsem já tu měl, *a ve vsi Žabčicích puol osma lánu platného*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s jezery, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s činžemi, s užitky, s požitky i s tím plným právem, panstviem a příslušenstvím, jakož od staradávna to zboží v svých mezách a hranicích vymezeno jest, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím na tom nepozóstavuje, to všecko právo *ve dsky vkládám* ku pravému dědicstvie *kromě* tej lúky, kteráž se *Čenkovi*[2]) na jeho diel dostala.

Mřežovan.

107. *Beneš a Ludvík*, bratří *z Vajtmile, Hynkovi z Kukvic* a jeho erbóm a budúcím potomkóm dědicstvie své vlastní, *ve vsi Nasměřicích třinádste lánuov a dva podsedky a ve vsi Morasicích osm lánuov a jeden podsedek*, s vinohrady, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s úroky, užitky a požitky všelikterakými, kterýmiž koli mény mohú jmenováni býti, se vším plným právem, panstviem a příslušenstviem, ješto k tomu zboží od staradávna sluší, nic nevynímajíc ani sobě pozóstavujíc, s mezemi, hranicemi *ve dsky vkládají* a vpisují ku pravému dědicstvie a k dědičnému držení, a jestliže by to zboží komu ve dskách zapsáno bylo, to tímto vkladem moříme, aby moci žádné nemělo.

108. *Jan z Svojkova Alšovi z Polánky* a jeho dědicóm *tvrz Bošovice* s dvorem poplužným, *ves Bošovice* s kostelným podacím, *ves* pustú *Sádkov, ves* pustú *Sskřípov*, [s] vinohrady, s desátky vinnými, s rybníky, s horami, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami i s tím se vším, což k té tvrzi i k těm vsem od staradávna příslušalo, tak jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě ani erbóm svým tu práva ani vlastenství nepozóstavuje, *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicstvie, a jestliže by to již psané zboží kde ve dskách komu svědšilo, tímto vkladem to mrtvo činím.

109. *Stibor z Uponěšic Janovi z Pošný* a jeho erbóm *ves Běhařovice* s lidmi platnými i neplatnými, s dvorem, s rybníky, s potoky, s lukami, s pastvami, s lesy, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s hory[3]), s dolinami, s kostelním podacím i s tím se vším, což k tomu zboží od staradávna přísluší, v těch mezech a hranicích záleží, jakož jsme to sami držali, s plným právem, panstviem, nic sobě ani svým erbóm na tom nepozóstavuje žádného práva ani vlastenství, *vkládám* ku pravému dědicstvie a vpisuji.

Přetrhán.

110. *Jan z Pošný Hynkovi z Bačkovic* a jeho erbóm *ves Běhařovice* s lidmi platnými i neplatnými, s dvorem, s robotami, s rybníky, s potoky, s lukami, s pastvami, s lesy, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s hory[4]), s doly, s kostelním podacím i s tím se vším, což k tomu zboží od staradávna přísluší, v těch mezách a hranicích záleží, jako jsem to sám držal, nic sobě ani svým erbóm na tom nepozóstavuje žádného práva ani

[1]) *Před k jsou vyškrabána dvě nebo tři písmena (před psaným k je to s) a k tomu na okraji drobným písmem a jiným inkoustem* non preiudicat ista abolicio.

[2]) *T. j. Kunovi z Kunstátu.*

[3]) *Tak v originále.*

[4]) *Tak v originále.*

vlastenství, *vkládám* ku pravému dědicství a vpisuji.

111. *Aleš z Polánky Janovi z Svojkova* a jeho erbóm *tvrz Jiříkovice* s dvorem poplužným, s těmi lidmi platnými i neplatnými, což k té tvrzi přísluší, i s mlýnem tu v Jiříkovicích, s robotami i s jiným se vším panstviem a příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší a jakž jsem
f. 11v. to sám držal, | nic [sobě] ani erbóm svým nepozóstavuje, to všecko *vkládám* již psanému Janovi z Svojkova a jeho erbóm k držení a ku pravému dědicství, a jestliže by ta zboží ve dskách komu svědčila[1]), tímto vkladem to mrtvím a mořím.

112. *Jan*, řečený *Lýsek, Václavovi Pavlovskému* a jeho erbóm své vlastní dědičné zboží *Nesmieř* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s řekami, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, s požitky i s užitky, s úroky, s činžemi, s robotami všemi, s lidmi platnými i neplatnými i se vším plným právem a panstvím, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím práva ani kterého vlastenství nepozóstavujíc tu v Nesmieři, *vkládám* ku pravému dědicstvie.

Mřežován.

113. *Jiřík Kusý z Mukoděl vkládám Dorotě z Batelova*, manželce své, *tvrz v Jinošově se vsí*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky malými i velikými, s lesy, s horami, s doly, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky tekutými i netekutými, *na tom* puol čtvrta sta zlatých a dvadceti zlatých, *kromě* podací kostelního, *ku* pravému jejímu *věnu*. Příjemčí toho věna Havel z Batelova, bratr Doroty svrchupsanej.

Mřežován.

114. *Jan z Lechovic Janovi z Mukoděl tvrz Knihnice* se vším její příslušenstvím *vkládá* a ve dsky vpisuje ku pravému dědicství.

Přetrhán.

115. *Jan Kusý z Mukoděl Janovi z Lichtnburka a z Bietova a Anně z Královic*, manželce jeho vlastní, *tvrz Knihnice se vsí*, dvorem, s sadem, s kostelním podacím tu v Knihnicích i s desátkem vinným a zvlášče s perkrechtním právem, s rybníky, s úroky, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekúcími i netekúcími, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi a hranicemi, s plným právem, panstviem a příslušenstvím i s požitky, kterýmiž koli jmény mohú menováni býti, tak jakož jsem to sám držal a požíval, žádného na tom sobě ani erbóm svým práva, panství ani vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, ku pravému dědicstvie to vše *ve dsky vkládá* a vpisuje, ku pravému jich dědičnému držení.

Mřežován.

116. *Hynek z Valdštajna a z Židlochovic Matějovi z Želetavy* a jeho erbóm *městečko Jedovnici s tvrzí*, s dvorem, s kostelním podacím i s tím rybníkem, kterýž jest nebožtík Heník, otec muoj, od nebožtíka Tunkla kúpil, i s tím druhým rybníkem *pod Gotfridovici*, s lesem, kterýž slove Hložec, *ves* pustú *Bystřec, ves* pustú *Typček, mlýn a pilu pod rybníkem Tunklovským i s tím člověkem purgrechtním v Vilémovicích*, kteréhož jsem měl, s mezemi, s hranicemi, jakož to zboží svrchupsané v svých mezách a hranicích od staradávna záleží a jest vymezeno, s lesy i se vším plným právem, panstviem a příslušenstviem, tak úplně, jakož jsem to sám držal a požíval, nic tu sobě ani svým erbóm žádného práva, panstvie ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, to všecko *vkládám ve dsky* a vpisuji k držení, ku pravému dědicství, a jestliže by to svrchupsané zboží kde ve dskách mně nebo erbóm mým psáno stálo, to tímto vkladem mrtvo činím a mořím.

117. *Dorota z Drahanovic Janovi z Nové Vsi a z Radkova* a jeho erbóm *vkládám* své vlastní dědicstvie, *ves Roseč a ves Borovník* se vším příslušenstviem, což k těm vsem od staradávna přísluší, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s mezemi a s hranicemi, tak jakož jsem to sama držala, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani vlastenství nezachovávajíc, k jejich dědičnému držení a vladení.

Mřežován.

118. *Jan Osvětim z Níhova odpor* tomu vkladu činí *Dorotinu, což se čtyr podsedků dotýče*, pravě, že jsú v jeho dědicství.

119. *Jan z Lechovic Janovi z Lichtnburka*, f. 12
Anně z Královic, manželce jeho vlastní, *ves Lechovice, tvrziště* pusté s dvorem, s úrokem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s luhem, s hájem s chrastinami, s mezemi, s hranicemi[2]), s plným panstviem, právem a příslušenstvím i požitky, kterýmiž koli mény mohú menováni býti, tak jakož jsem to sám držal a požíval a předkové moji, žádného sobě ani erbóm svým na tom

[1]) *V orig.* svědčile.

[2]) *Za tím přetržená slova* s údolím, s luhem, s hájem, s chrastinami s mez.

práva ani vlastenství nezachovávaje ani pozostavuje, vkládám a vpisuji ku pravému dědiectví a držení.

120. *Jehanka z Bohuslic* přijímá na právy *spolek Drslava, syna svého*, a jeho erby *na Bohuslic*, kteréž jeji dědiectví jest, na to všecko, k čemuž právo má tu, nic nevyjímajíc.

Vložen.

121. *Anežka z Čelechovic* syna svého *Liska z Lošic* přijímá na právy *spolek na věno své*, puol třetího sta hřiven grošů, kteréž má *na vsi Hostěradicích*, i na to na všecko, co má neb míti bude.

122. *Jan z Slatiny* přijímám na právy *spolek Mikuláše z Zahrádek*, strýce svého, a jeho erby *na ves Jersice* s dvorem, s rybníky, s lesy i s tím se vším, což k tomu zboží od staradávna přísluší, i na to na všecko, což kolivěk mám neb jmíti budu i k čemuž právo mám.

123. *Matěj z Vícemic Vávrovi z Bačic* a jeho erbóm své vlastní dědiectví, *dvuor v Martiničkách* se vším plným právem a poplatky, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s doly, s horami, s křovinami, s vodami, rybníkem i se vším příslušenstvím, jakž ten dvuor v svých mezech a hranicích od staradávna vymezen jest, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím nepozóstavuje, to všecko *vkládám* ku pravému dědiectví.

124. *Půta z Lichtnburka Ludvíkovi z Vajtmile* zboží své dědičné, *ves Dunajovice s tvrzí*, s dvorem i se vším plným právem, panstviem a příslušenstvím *vkládám* a ve dsky vpisuji ku pravému dědiectví, *kromě* lesu Nyklasovského.

Přetrhán.

125. *Beneš a Ludvík*, bratří *z Vajtmile, Janovi a Markvartovi*, bratřím vlastním *z Říčan*, a jejich erbóm zbožie náše vlastní dědičné, *ves Dunajovice s tvrzí*, s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s vinohrady i s horným právem, s lesmi, s háji, s mlýny, s pastvami, pastviščemi, s doly i s jinými se všemi příslušnostmi, což k tomu zboží příslušalo a přísluší, s mezemi, hranicemi, jakož to zboží svrchupsané od staradávna v svých mezách a hranicích záleží a jest vymezeno, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstviem i se všemi požitky, kterýmiž by se koli mény mohly menovati, tak jakož jsme to sami drželi a požívali, nic sobě tu ani našim erbóm nepozóstavujíc ani budúcím potomkóm, *kromě* toho lesu, kterýž nebožtík Nyklas Hunt Kevlovi prodal, a *kromě* těch puol čtvrta honuov role, kteráž u šibenice leží: to všecko *vkládámy* ku pravému dědiectví.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

126. *Ludvík z Vajtmile Půtovi z Lichtnburka* a jeho erbóm *hrad* pustý *Bukovinu* s jeho se vším příslušenstvím, *tvrz Hostinu* s dvorem, *se vsí*, s kostelním podacím, *ves Jehřice* s rybníky, s lesy, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s s vodami, s rolí oranú i neoranú, s hory[1]), s doly, se všim plným panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna přísluší, tak jakož vymezeno jest, tu sobě ani svým erbóm ani potomkóm práva, panství nepozóstavuje, *vkládám* ku pravému dědiectví a vpisuji. **f. 12 v.**

127. *Brikcí z Lilče Markovi mladšímu z Budčic* a jeho erbóm *ves Tvořehráz s tvrzí*, s dvorem a *ves* pustú *Psáry* s dvory, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s vinohrady, s horním právem, s lesy, s háji, s mlýny, s pastvami, s pastviščemi, s hory[2]), s doly a se dvěma sadoma i s jiným se vším příslušenstviem, což k tomu obojímu zboží přísluší, jakož v svých mezách a hranicích od staradávna jest vymezeno a jakož jsem to sám držal, nic sobě na tom práva ani panství žádného ani erbóm zachovávaje, *ve dsky vkládám* ku pravému dědiectví, a jestliže by kde bylo ve dskách mně zavázáno, to tímto vkladem mrtvím a mořím.

Přetrhán a na okraji J[an] z Per[nštejna].

128. *Ctibor z Cimburka a z Tovačova Ščepánovi z Lompnice* a jeho erbóm *právo věnné, kteréž byl kúpil u Jana z Meziříčí, na hradě Náměšči*, tři tisíce kop grošú, *po Anně z Benešova* spadlé na krále *a na listy dané krále Ladislava*, jakož jemu Jan z Lompnice byl vložil, nic sobě ani erbóm svým nepozóstavuje, *vkládá* a vpisuje ku pravému věnnému držení.

129. *Jiřík z Jemničky Perchtě z Kokor a Kunrátovi z Miroslavě*, synu jejímu, i jich erbóm a budúcím *prodal a vkládá ves Studnice*, dědiectví své, s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s chrastinami, s potoky, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s úroky, s robotami, s poplatky, s požitky, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstviem a příslušenstvím, nic sobě práva, panství a příslušenství ani vlastenství nepozóstavuje ani zachovávaje, ani svým erbóm, tak úplně, jakož sám držal a jakož jest vymezeno, ku pravému dědiectví.

Mřežován.

130. *Majnuš z Melic Janovi z Boru* a jeho erbóm *ves Tlustomasty* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s chrastinami, se vším panstviem a příslušenstvím, což k té vsi od staradávna přísluší a v svých mezách a hranicích

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Tak v originále.*

jest vymezeno a jakž jsem sám to držal, nic sobě ani erbóm svým nepozóstavuje, *vkládám* ku pravému dědicstvie a ve dsky vpisuji, a jestliže by mi kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a mrtvím.

Mřežován.

131. *Johanka z Zástřizl Janovi Kropáčovi z Nevědomí* a jeho erbóm i budúcím, jakož mám platu věnného XXV hřiven groší stříbrných v puol třetím stu hřivnách groší věnného práva *na polovici městečka Bučovicích*[1]), *ten* roční *plat věnný i to věnné právo,* nic sobě ani budúcím svým na tom nepozóstavujíc, to všecko *vkládám* a ve dsky vpisuji ku pravému věnnému právu a sama se jeho odříkám, neb mi to Jan Kropáč hotovými penízi zaplatil a ssul.

132. *Jan Kropáč z Nevědomí Margretě z Ojnic,* manželce své vlastní, pětmetcítma hřiven *platu* ročního *na polovici městečka Bučovic* a na lidech usedlých a nezávadných v puol třetím stu hřivnách groší dobrých stříbrných, jakož to sám ve dskách věnné právo má, *ku* pravému jejímu *věnu ve dsky vkládá* a vpisuje k držení a požívaní. Příjemčí toho sám Jan Kropáč.

f. 13 **133.** *Vilém z Pernštajnu Janovi z Radině Vsi* a jeho erbóm *lúku,* kteráž leží *pod horú Chocholem,* tak jakož v svém položení od staradávna záleží, i s břehem potočným, kterýž k té lúce příleží, v dlúhosti a v šíři, pokudž ta lúka jest, *vkládám* ku pravému dědicství a panstvie, nic sobě ani svým erbóm budúcím práva kterého ani vlastenství nepozóstavuje.

134. *Jiřík ze Zhoře odpor* činím tomu vkladu, kterýž *Hynek z Valdštajnu vkládá Matějovi z Želatavy*[2]), *lúku na Bystrci* vedlé panskej lúky a *o roli* za stezkú, která stezka jde od Vilémovic k Rudicím, a *kus role nad Tunklovským rybníkem,* a pravím, že lepší právo k tomu mám nežli on.

135. *Vaněk z Pánova Janovi z Račina,* jeho erbóm a budúcím *tvrz Pánov* i s dvorem, <*ves Košíkov*>, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky malými i velikými, s horami, s doly, s lesy, s chrastinami, s potoky tekúcími i netekúcími, s lukami, pastvami, pastviščemi i se vším plným panstviem a příslušenstvím, jakož v svých mezách a hranicích zamezeno jest, tak jakož jsem to sám držal, *a na vsi Rudě* sto a XLIIII hřiven *věnného práva,* tak jakož to sám ve dskách mám[3]), *ve dsky vkládám* a vpisuji k dědičnému držení.

136. *Jan z Pánova odpor* činí tomu vkladu *Vanka z Pánova.*

Přetrhán.

137. *Jan z Chlévského* také tomu vkladu *Vankovu odpor* činí, *což se Rudy dotýče.*

Přetrhán.

138. *Jan z Račina vkládám Jiříkovi z Mukodčl* a jeho erbóm a budúcím *ves Košíkov* s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky dvěma, malým a velikým, s horami, doly, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s potoky tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, pastviščemi i se vším příslušenstvím, což k té vsi od staradávna přísluší, tak jakož jsem to sám držal, ku pravému dědicství, tak jakož od staradávna v svých mezách zamezeno jest, *ve dsky vpisuji.*

Mřežován.

139. *Jakub Vavák Jakubovi a Staníkovi,* vlastním bratřím *z Habřie,* a jejich erbóm *dvuor* svuoj dědičný a svobodný *v Jestřebí* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s mezemi, s úvary, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami i s tím se vším panstvím a příslušenstvím, což k tomu dvoru od staradávna příslušalo a jakož jsem sám držal, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím nepozóstavuje, to všecko *vkládám* ku pravému dědicstvie.

140. *Matěj Prczek z Bezděkova Janovi z Skřínářova* a jeho erbóm *dvuor* muoj dědičný *ve vsi v Bezděkově a puol druhého lánu* | platného, na li- f. 13 v. dech usedlých, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s trávníky i s úvary, s dolinami i s pahrbky, s potoky, s vodami tekúcími i netekúcími, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím, což k tomu dvoru od staradávna příslušalo, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím na tom nepozóstavuje, to všecko *vkládám ve dsky* ku pravému dědicství.

141. *Vaněk z Pánova, Aleš z Herultic, Briktzí z Lilče, rukojmie za Vanka z Říčan, jistce jiš umrlého, Hyncovi z Kukvic* a jeho erbóm *ves Račice* se dvěma dvoroma, s kostelním podacím, s rybníky, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s úroky i užitky, kterýmiž koli mény se menují, i se vším plným panstvím a příslušenstvím, nic nevynímaje, *ve dsky vkládám* a vpisuji dědičně.

Mřežován.

142. *František z Líbivé odříká se* toho *spolku,* na kterýž jej *Ješek z Tvořehráze* přijal *na Tvořehráz* a *na Psáry.*

143. *Matěj z Vícenic Matějovi Kraczovi z Vícenic* a jeho erbóm *lán* svobodný tu *v Vícenicích* s lukami, s úrokem, s požitky i se vším panstvím a příslušenstviem, jakž ten lán v svých mezách a hranicích od staradávna příleží, nic sobě ani

[1]) *Tak v originále.* [2]) *Tak v originále.* [3]) *Latinské ZDB XII, str. 386, č. 813.*

svým erbóm na tom nepozóstavuje, to vkládá a ve dsky vpisuje ku pravému dědiestvi.

Mřežován.

144. *[illegible] z Lichtnburka Danielovi a Janovi M[illegible], měščenínóm z Jempnice,* a erbóm jejich *les Javoří*, kterýž ustánim, zvodem a zemským právem obdržal, nic sobě ani svým erbóm ani potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom lese Javoří nepozóstavuje, *vkládám* ku pravému dědiestvie a vpisuji.

145. *[illegible] z Bezděkova Čenkovi ze Zvole* a erbóm jeho *dvuor ve Zvoli a dva purkrechty* platná, na kterýchž nyníe Kršin a Brum, a k tomu lán role pusté bez čtvrti a k tomu mlýn, řeku, stav, kus lesu, kterýž leží vedle lesuv Adamových z Ročenky, se vším panstvím a příslušenstvím, jakož ten dvuor v svých mezách a hranicích záleží a jakž sem to sám držal, nic nevymíňuje, *ve dsky vkládám* a vpisuji k dědieství.

Mřežován.

146. *Jakub z Chotěbudic* i s svými erby *odříká se 1½*[1]) *lánu* dědičného *v Krasonicích*, že zaň peníze vzal od *Zigmunda z Kladorub.*

Přetrhan.

147. *Jan z Chlévského* i s svými erby *odříká se* toho *spolku, na kterýž Valatka byl otce*[2]) *jeho přijal.*

148. *Jan z Chlévského Jiříkovi z Býšovce* a jeho erbóm *lidi své ve vsi Blažkově,* kteříž[3]) mi se dostali *po nebožtíku Valatkovi*, se vším právem, panstvím a příslušenstvím, s činžemi, užitky a požitky, nic nevymíjeje, tak jakož jsem to sám držal, *ve dsky vkládám* a vpisuji dědičně.

Mřežován.

f. 14 **149.** *Jan Boček z Kunstátu dvuor* svuoj *v Ryšicích* se vším jeho příslušenstvím, což k tomu dvoru od staradávna přísluší, *Jiříkovi z Ryšic* a jeho erbóm *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědieství.

150. *Ludvík z Tavíkovic a Bernart z Šemíkovic, rukojmie a zprávce na místě Ofky umrlej z Ratišovic, Jiříkovi z Ratišovic* a jeho erbóm její vlastní dědieství, *puol druhého dvora v Ratišovicích* se dvěma podsedky, s lukami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s lesy i se vším příslušenstvím i s plným panstvím, nic sobě tu ani svým erbóm ani budúcím nezachovávajíc ani pozóstavujíc, ani její erbóm, než to všecko právo *vkládámy* ku pravému dědieství.

Mřežován.

151. *Jakub z Chotěbudic Zygmundovi z Kladorub* a erbóm jeho *puol druhého lánu v Krasonicích ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědieství.

152. *Hanuš z Ratišovic Michalovi z Mladoňovic* a jeho erbóm své vlastní dědieství, *dvuor* svuoj *v Ratišovicích* s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekúcími i netekúcími, s háji, s křovinami, s lidmi platnými i neplatnými i se vším příslušenstvím toho dvoru, což mi se po mém otci dostalo, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím panstvie, vlastenství nepozóstavuje, to všecko právo *vkládám* ku pravému dědieství.

153. *Dorota z Písečného Janovi z Bukového* a jeho erbóm *dvuor* svuoj dědičný *ve vsi Písečném* s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, pastvami, pastviščemi, s s trávníky, s úvary, s mezemi, hranicemi i se vším právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu dvoru od staradávna příslušelo, nic sobě tu práva, panství ani vlastenstvie, ani erbóm ani budúcím nepozóstavuje, to všecko *vkládám* ku pravému dědieství.

154. *Hanuš z Ratišovic odříká se dvoru* svého *v Ratišovicích* s jeho příslušenstvím.

155. *Margreta z Domanína a Jan, syn Michluov, Mikulášovi a Václavovi,* bratřím, a jejich erbóm *dvuor* svuoj dědičný *ve vsi v Domanínku* se vším panstvím a příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi a s hranicemi, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s vodami tekúcími i netekúcími, s doly, | s horami f. 14 v.
i se vším plným právem, jakož ten dvuor od staradávna v svých mezách a hranicích záleží, nic sobě nepozóstavujíce ani erbóm svým ani budúcím, než to všecko *vkládám* a ve dsky vpisuji ku pravému dědiestvie.

156. *Bartoš z Dobrkovic Bohušovi z Bolíkovic* a jeho erbóm *puol třetího lánu a dva podsedky v Lovkovicích*, své vlastní dědieství, i se vším panstvím a příslušenstvím, což k těm lánóm od staradávna příslušalo a což jsem sám držal, nic sobě ani erbom svým a budúcím nepozóstavuje, *vkládám* ku pravému dědičnému držení a ve dsky vpisuji, a jestliže bych to kde ve dskách jměl, tímto vkladem to mrtvím a sám se toho i erby své odříkám.

Mřežován.

157. *Prokop, rychtář z Jihlavy, Kateřině z Jihlavy* i její erbóm *ves Popice* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami i se vším panstvím, s mezemi, hranicemi i se vším příslušenstvím, nic sobě ani svým erbóm ani potomkóm nepozóstavujíce, to všecko právo *vkládám* ku pravejmu[4]) dědieství, a ač by ta ves kdy byla ve dskách nalezena, slibuji ji vymazati a jí se odříkám.

Mřežován.

[1]) 1½ touž rukou nad řádkem.
[2]) Za tím přetržené slovo svého.
[3]) Opraveno touž rukou ze slova kterejž.
[4]) Opraveno touž rukou ze slova prvnimu.

158. *Jan z Bezděkova*, kteréž jsem *právo* jměl *v Jedově na dvě hřivně platu*, ještě muoj otec Václav obdržal zemským právem a zvodem, to *jsem prodal Janovi z Chlévského a vkládám* a ve dsky vpisuji ku pravému dědicství a toho se práva odříkám tímto vkladem, bratra svého i erby své.
Přetrhán.

159. *Jan Osvětim z Niehova* tomu vkladu *Janovu z Bezděkova odpor* činí.

160. *Jan z Chlévského* činí *odpor* proti *Jetřichovi z Evanče*, jakož vkládá *Jiříčkovi z Studnic duom v Tasově* k dědictví *a dva člověky na Malé Straně*[1]), že on k tomu domu a těm dvěma člověkoma lepší právo má[2]) než on.

161. *Jan z Chlévského Dorotě z Žeravic a z Kvasic* své vlastní dědicství, *ves Jedov* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s řekami, s potoky, s mlýnem pod Jedowem, s lesy, s chrastinami, s pastvami, s pastviščemi, s lukami i se všemi svobodami, s požitky i s užitky, jakož to zboží v svých mezách a hranicích od staradávna záleží, jakož jsem sám držal a k čemuž právo mám, i se vším panstvím a příslušenstvím, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím panstvie ani vlastenstvie nepozóstavuje, *vkládá[m]* ve dsky a vpisuji ku pravému dědicstvie, *i ty dvě hřivně platu* též *v Jedově, kteréž jsem kúpil od Jana z Bezděkova i od bratra jeho, i to vkládám* ku pravému dědicstvie Dorotě svrchupsané.

162. *Prokop z Vlasatic Urbanovi Neklovi z Starého Sedla a Dorotě z Červenej Vody*, manželce jeho vlastní, zboží a dědicstvie své, ves *Žebětín* s dvorem poplužným, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, hranicemi, s rybníky, s haltéři, s břehy i s činžemi, s požitky a se všemi požitky a poplatky, s robotami, s lukami i se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, jakož od staradávna ta ves Žebětín i s dvorem v svých mezách a hranicích záleží a jest vymezeno, jakož jsme to sami držali a požívali, nic sobě ani erbóm svým i budúcím práva, panstvie ani vlastenství na tom pozóstavuje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicstvie, a bylo-li by mi kde to ve dskách psáno, to tímto vkladem mrtvím a toho se odříkám.
Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

f. 15 **163.** *Křištofor z Pěnčína odpor* činí tomu vkladu *Prokopovu z Vlasatic* pravě, že jest to základ jeho k zprávě Rakového, Bohuslavic a Polomě.

164. *Mikuláš Trpiš z Čejova Hynkovi z Valdštajna a z Brtnice* a jeho erbóm *ves Opatov, prodaj muoj a bratří mých Jana a Václava*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s rybníky, s potoky, s lesy, s horami, s lovy, s úroky, poplatky, s kostelním podacím, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem dědičným a panstvím a příslušenstvím, což od staradávna k tomu přísluší, nic sobě tu ani svým erbóm ani budúcím nepozóstavuje, to všecko právo *vkládám* ku pravému dědicství a ve dsky vpisuji.

165. *Hynek, Zigmund, Václav a Jiřík*, bratří *z Dúbravice a z Osového*, nápadníci po Aleně a Anežce, mateře svej a otce svého, *Hyncovi z Kukvic* a jeho erbóm, kterýž byl rukojmie za otce našeho za zprávu zboží křižanovského, k čemuž na tom mátě náše po Aleně právo měla, *kromě* toho *práva*, kteréž mátě náše *na vsi Herultovicích* má, tak úplně a to všechno, což otec a máti náše drželi, to jest *díl jejich v městečku Křižanově, díl jejich* také *i na hradě a* k čemuž jsú právo měli *na* tom *kostelíku Matky Božie tu před hradem vKřižanově i na městečku*[3]) *Bobrové i na všech vsech, což ku Křižanovu sluší*, na dvořích, na rolích oraných i neoraných, na lukách i na pastvách i na úlehlích i na rybnících, na řekách, na potocích, na lesích, na hájích i na chrastinách i na všem příslušenství, což k hradu Křižanovu přísluší a městečku, jakož se svrchu píše, s mezemi, hranicemi, se všemi požitky a užitky i úroky i se všemi robotami, kteréž *na klášterstvie*[4]) k tomu spravedlivě jsú a k čemuž otec náš a máti náše tu právo jměli, se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény menuje, tak úplně, jakož Milota Křižanovský to držal a otec a máti náše po něm, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím žádného práva, panství ani příslušenství ani kterého vlastenství nepozóstavujíc ani zachovávajíc, *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědičnému držení a vládnutí.

166. *Hynce z Kukvic vklad* ten, *kterýž jemu* a erbóm jeho *vložili Hynek, Zigmund, Václav a Jiřík*, bratří *z Dúbravice*, za zprávu zboží křižanovského, k čemuž na tom máti jich po Aleně právo jměla, *kromě práva* toho, kteréž máti jich *na vsi Hrutovicích* měla, tak úplně a to všechno, což otec a máti jich drželi, to jest *díl jejich městečko Křižanov a díl jejich* také *na hradě a* k čemuž jsú právo jměli *na* tom *kostelíku Matky Božie tu před hradem Křižanovem i na městečku Bobrovém i na všech vsech, což ku Křižanovu přísluší*, na dvořích, na rolích oraných i neoraných, na lukách i na pastvách, na úlehlech, na rybnících, na řekách, na potocích, na

[1]) *Část Tasova.*
[2]) *V orig.* mám.
[3]) *Opraveno touž rukou ze slova* městě.
[4]) *T. j. na části Křižanova, náležející klášteru žďárskému.*

lesech, na hajích, na chrastinách i na všem
f. 15 v. příslušenství, což k hradu Křižanovu sluší | a městečku, jakož se svrchu píše, s mezemi, s hranicemi, se všemi požitky a užitky i úroky i se všemi robotami, kteréž *na klášterství*[1]) k tomu spravedlivě jsú a k čemuž tu právo oni a máte jich měli, se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmenují, tak úplně, jakož Milota Křižanovský to držal a otec a máti jich svrchupsaných Hynka, Zigmunda, Václava a Jiříka, nic sobě ani svým erbóm a budúcím žádného práva, panstvie ani příslušenství kterého nezachovávajíc ani pozóstavujíc, *ve dsky vkládám* a vpisuji *Vilémovi z Pernštajna*, najvyšímu komorníku cúdy brněnské, *Vratislavovi a Jimramovi*, bratřím z Pernštajna, i jich erbóm, každému, což k dílu kterého kterému vedlé listu dílčího přisluší, ku pravému dědičnému držení.

167. *Václav z Hrádku Vavřincovi, z Jempnice měščeninu*, a jeho erbóm *dva lány* poplužná *na Starej Jempnici* s lukami, pastvami, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ty dva lány v svých mezách a hranicích od staradávna vymezeny jsú, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím práva, panství ani vlastenství nezachovávaje na těch dvú lánech, to všecko *vkládám ve dsky* ku pravému dědictvie.

Mřežován.

168. *Dorota z Drahanovic Janovi z Chlévského a* jeho erbóm *pět lánuov* platných *a tři podsedky v Tasově na Horní Straně*[2]) s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s chrastinami, s plným právem a panstvím, což jsem já tu v Tasově držala po svém muži, nic sobě tu ani budúcím svým panství ani vlastenství na tom nepozóstavujíc, to všecko *vkládám* ku pravému dědictví.

169. *Margreta z Meziříčí vkládá Václavovi Pavlovskému z Meziříčí*, příteli svému, *manželce jeho Martě* a jeho erbóm těch *pět lánuov*[3]) *v Rankových Lhotkách* se vším příslušenstvím, nic sobě tu nepozóstavujíc ani kterého zvláščenství zachovávajíc, s jich se vším příslušenstvím, jakž od staradávna přisluší, ku pravému dědictví a ve dsky vpisuje.

Mřežován.

170. *Hynce z Kukvic Janovi Hladkému a Matějovi, bratru jeho*, a jeho erbóm své vlastní dědictví, *ves*, řečenú *Lúčky, pod Byteší*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s chrastinami, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi i se všemi požitky a příslušenstviem, jakož to zboží v svých mezách a hranicích záleží, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím panství ani vlastenství nepozóstavuje, to všecko právo *vkládám ve dsky* a vpisuji ku pravému dědictví a k dědičnému držení.

Mřežován.

171. *Jan Rod z Jestřebí Václavovi ze Zhoře puol dvora*, kterýž slove *Maříkovský*, se vším právem a příslušenstvím, s lesy, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s lukami i s tím se vším, což k tomu puol dvoru přísluší a v svých hranicích od staradávna záleží, *ve dsky vkládám* a vpisuji.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

172. *Katruše z Lesonic Martina Mertha, muže svého*, přijímám na pravý *spolek na puol dvora v Martiničkách* i na to na všecko, k čemuž mám právo *po otci svém* Václavovi z Lesonic. f. 16

173. *Jiřík ze Zbýšovce Margretě z Senice*, manželce syna jeho Adamově ze Zbýšovce, sedmdesát a pět zlatých dobrých uherských *na dvoru* svém *v Chlévském u Pernštajna* a na toho dvoru příslušnost a na tom na všem, což k tomu dvoru přísluší, i s lukami, a k čemuž právo má a což sám držal, *právo věnné za syna svého* nahoře psaného jí *ve dsky vkládá* a vpisuje, dává a přiděďuje. Příjemčí byl Jan Babka z Senice.

174. *Matěj z Branišova* i s svými erby, jakož jsem právo jměl dědičné na svém vlastním dědictví, *na dvoře v Blažejovicích* i na jeho příslušenství, *toho všeho práva a dědictví se odříkám* a odpisuji tímto vkladem, a ač by kde ve dskách nalezeno bylo, aby to moci nemělo žádnej.

175. *Matěj Šaczek z Branišova Ščepánovi z Blažejovic* a jeho erbóm *dvuor* svuoj, jako jest na něm Václavek byl, s rolí oranú i neoranú, s lesem, s lukami, s pastvami, s vodami tekúcími i netekúcími, s mezemi, s hranicemi, i což k tomu dvoru od staradávna příslušalo a přísluší, nic sobě ani svým erbóm a budúcím práva, panství ani vlastenstvie nepozóstavuje, to všeckno *vkládám* ku pravému dědictví.

Mřežován a na okraji Lad[islá]v [z Boskovic].

176. *Jan z Chlévského purgrmistrovi a konšelóm města Meziříčí* a nuzným a chudým *do špitále Všech svatých* téhož *města Meziříčí* své vlastní dědictvie, *ves Nevštich a ves Krylvice* se vším jich příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s vodami, s potoky, s mlýnem pod Krylvicemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s pastvami, s pastviščemi, s lukami, s úvary, se vším plným panstviem i se všemi svobodami, s požitky i užitky, kterýmiž by koli mény mohli menováni býti,

[1]) *Viz pozn. u č. 165.*
[2]) *Část Tasova.*
[3]) *Za tím nepřetržená slova* těch pět lánův.

s mezemi, s hranicemi, tak jakož jsem toho zboží sám požíval a držel, k čemuž jsem tu právo jměl, nic sobě[1]) ani svým erbóm ani budúcím práva, panství ani vlastenstvie nepozóstavuje, to *vkládám* ku pravému dědičnému držení.

177. *Vratislav z Pernštajnu Vilémovi z Pernštajnu hrad Pernštajn* se vším jeho příslušenstvím i to všecko, k čemuž právo má a což má neb jmíti bude, takovú mierú, jestliže by jeho Pán Buoh smrti bez synuov[2]) uchovati neráčil, *aby naň to všecko spadlo,* pak-li by syny[3]) jměl, *aby byl jejich mocným poručníkem,* a neuchoval-li by Buoh synů jeho, *tehda to naň spadnúti má a spadá, ve dsky vkládá* a vpisuje.

f. 16 v. **178.** *Jan z Geršpic Jindřichovi Španovi, měščenínu brněnskému, Regině, manželce jeho* vlastní, a jejich erbóm, kteréž mají nynie spolu a potom jmíti budú, *ve vsi v Trúbště devět lánuov, dva celá podsedky a puol druhého podsedku, zahradu, dvě čtvrti polnie, krčmu, hřivnu lesní platu,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činži[4]), s lesem, s mezemi, s hranicemi i se vším právem, panstvím a příslušenstvím, jakož otec muoj držal a k čemuž já tu právo mám *po svém otci,* nic sobě ani svým erbóm nepozóstavuje, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicstvie.

179. *Jetřich z Evanče Jiříkovi z Jempničky* a jeho erbóm své vlastní dědicství, *ves Evanče a tvrz* i se dvěma dvoroma a což k těm dvoróm přísluší, *s jedním lánem v Ocmanicích* <*a s kaplanstvím* naším *v městečku Tasově i s domem* tu *v Tasově i s dvěma člověkoma na Malej Straně,*[5]) kteří platí kopu *platu* ročního, *s láznú* svobodnú, kteráž *ku kaplanstvie* přísluší,>[6]) a jakož jsem sám držal, i *s dvorem*[7]) *v Kamenném,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s lesy, s háji, s chrastinami, s potoky, s řekú, s mezemi, hranicemi i se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k těm dvoróm v Evanči i k jiným dvoróm přísluší a v svých mezách a hranicích záleží, nic sobě ani svým erbóm a budúcím nepozóstavujíc, to všecko právo *vkládám* ku pravému dědicstvie a ve dsky vpisuji, a jestliže by to zboží kde ve dskách bylo a mně slušalo, to tímto vkladem mrtvím.

180. *Anežka z Pivína Václava z Pivína,* bratra svého, *na vsi Slavíkovice, Otmice a Curovice,* na to na všecko, k čemuž tu právo mám aneb míti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek.*

181. *Václav z Pivína Aničku, sestru svú, a Anežku, manželku svú* vlastní, *na vsi Slavíkovice, Otmice a Curovice* a na to na všecko, k čemuž tu právo mám neb jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek.*

182. *Dorota z Popůvek* přijímá na pravý *spolek Jana Žabčického z Martinic a jeho děti na Popuovky pod Šípem,* k čemuž tu právo má.

183. Anno Domini M°CCCC°LXXXI, in festo sancti Galli *[16. října 1481]* celebratum est colloquium generale dominorum baronum in civitate Brunensi presidentibus: in Christo reverendo patre et domino, domino Prothasio, episcopo Olomucensi, domino Cztiborio de Czimburk, capitaneo marchionatus Moravie, domino Wilhelmo de Pernsstayn, supremo camerario czude Brunensis, domino Wenceslao de Ludanicz, supremo czudario eiusdem czude, et Thobie de Monte Gigantis, prothonotario thabularum marchionatus Moravie, domino Pertholdo de Lipa, supremo maresscalko regni Boemie, domino Markwardo de Lompnicz, domino[8]) Herrico de Lichtnburk, domino[9]) Wenceslao de Bozkowicz, supremo camerario czude Olomucensis, domino Johanne de Lichtnburk, domino Johanne Kuna de Cunstat, domino Hynkone de Waldstayn alias de Brtnicza, domino Erhardo de Cunstat, domino Alberto seniore de Ssternberk, domino Ulrico de Bozkowicz, domino Alberto de Bozkowicz, domino Hynkone de Waldsstayn alias de Zelowicz, domino Boczkone de Cunstat alias de Buzow, domino Johanne de Zirotin, supremo czudario czude Olomucensis, aliorumque baronum ibidem presidencium. f. 17 v.

184. *Jan z Lechovic Ctiborovi z Uponěšic* a jeho erbóm *puol dvora v Říčanech* s lidmi i se vším příslušenstvím, tak jakožto sám držal, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědicstvie. f. 18

Mřežovón.

185. *Zygmund z Vojslavic Janovi z Lompnice Meziříčskému* a jeho erbóm *dva lány bez čtvrti v Krasonicích vkládá* a vpisuje dědičně.

186. *Jan Babka z Senice vkládám Markvartovi z Lompnice* a erbóm jeho a vpisuji ku pravému dědictví *hrad Trmačov,* pustý, *na Uníně* s lidmi *a člověka v Hlubokém a kostelní podací,* s lesy, s chrastinami, s lukami a s ochozy, s Črným lesem *u Jenčie* ku pravému držení a požívaní, a

[1]) *Za tím, na počátku nového řádku, nepřetržené slovo* sobě.

[2]) syn *opraveno touž rukou ze slova* dětí.

[3]) *Napsáno touž rukou na místě zčásti vyškrabaného slova* děti *a k této i předcházející opravě na okraji* ista cancellacio non preiudicat.

[4]) *Od slova činž, mužského rodu.*

[5]) *Část Tasova.*

[6]) *Na okraji* toto vymazání jinému vkladu neškodí.

[7]) *Místo původního* dvory. *Opraveno po zápise v ZDB kniha XVI, č. 102, kterým se Jiřík z Jemničky jednoho ze dvou dvorů v Kamenném zřekl.*

[8]) *Připsáno touž rukou na konci řádku.*

[9]) *Touž rukou nad řádkem.*

bylo li by to nařízeno právem zemským mám to zpraviti s erby svými vedle práva a obyčeje země této.

187. *Barbora z Okrašovic dvuor v Ratišovicích,* svuoj dědičný, s jeho se vším příslušenstvím, jakož sama držala, *Řehořovi, rychtářovi z Přišovic,* a jeho erbóm *vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví.

188. Panna *Ludmila z Mihěma,* dcera nebožtika Vilema z Mihěma, *vedlé vkladu kněze Tasa, biskupa olomúckého, do desk olomúckých*[1]) *vsi Biskupstva blíž Náměšče,* stolní dědičný jeho kostela, *z dopuščení* najjasnějšího knížete a pána, pána *Jiřího, krále* českého a markabie moravského, *z svého práva biskupského [v] právo zemské,* jakož toho *list téhož krále* ve dskách páně Pročkových z Kunštátu vepsán jest,[2]) takovúto mieru, *aby* jemu zase, *knězi biskupovi* a jeho kostelu, *v jeho právu biskupském ves Tučapy z desk brněnských vymazáno bylo,* tak jakož jí on, Vilém, dědičně měl, se vším právem *kromě desíti hřiven,* kteréž sluší *k svatému Janu v Brně*[3]) *vymazuje* a vymazala jako práva dědická otce svého též právo jako nahoře.

189. *Jindřich z Rosičky a z Ochoze Hynci z Kukvic* a jeho erby *na ves Ochoz* a na dvuor a na to na všecko, což k tej vsi a k tomu dvoru od staradávna příslušalo a přísluší, přijímá na pravý *spolek.*

190. *Arnošt z Medlova, Hynek z Olbramic Ctiborovi a Janovi z Uponěšic* a jejich erbóm *tvrz v Říčanech* s dvorem, s jedenásti lány, s sedmi podsedky, s kostelním podacím a se vším příslušenstvím, tak jak jsme to sami držali, nic sobě na tom ovšem nepozóstavujíce, *ve dsky zemské vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví.

Mřežován.

f. 18v. **191.** *Zigmund Rubáš z Hrádku Kateřině z Rácova,* manželce svej vlastní, deset kop groší *platu* ročního ve stu zlatých a ve XXXIII zlatých dobrých uherských *na vsi Chvalečíně* i na tom na všem příslušenství, což k tej vsi od staradávna přísluší, *vkládá ku* pravému jejímu *věnnému právu.* Příjemčí toho sám Zigmund na ostatek statku svého se učinil.

192. *Adlička a Marta,* sestry vlastní *z Kvíčovic, Filipovi Bulovi z Bořitova* a jeho erbóm dědictví své vlastní, *deset lánuov ve vsi Rojetíně* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s horami, dolinami, s řekami, s chrastinami, s úroky, činžemi, s mezemi a hranicemi i se vším plným panstvím a příslušenstvím, jakož jsme to sami držali, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství nepozóstavujíc ani zachovávajíc, *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví a dědičnému držení.

193. *Jiřík z Miroslavě Janovi z Lichtnburka dva člověky, Matle a Fajtle, v Vrahovicích* se vším právem a požitkem, tak jakož jsem sám držal a požíval, nic sobě ani erbóm svým tu nezachovávaje, jakož jsem sám držal, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví.

194. *Dorota z Žeravic* přijímám na pravý *spolek děti své Jana, Bluda, Petra* a *Zbynka z Králic* na to *na všecko,* což mám neb jmíti budu.

195. *Katruše z Meziboří Vratislavovi z Pernštajna* a jeho erbóm *ves Střítež a dvuor v Pavlovičkách* se vším příslušenstvím, jakož od staradávna k té vsi a k tomu dvoru přísluší, nic sobě tu prostě nepozóstavujíci, jakož jsem to sama držala, než to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictvie.

196. *Elška z Jeršpic Kateřinu z Minic,* máteř svú, *na dvuor v Popicích* i na desátek vinný i na to na všecko, což tu mám a k čemuž právo mám tu v Popicích *po svém otci,* přijímám na pravý *spolek.*

Mřežován.

197. *Dorota z Ostrožnice z věna svého na Přečkově,* šedesáti kop groší dobrých stříbrných, na kteréž přijata byla od Machny z Chruděchrom, mateře své, na spolek, z toho *vkládá* a vpisuje *sto zlatých* dobrých uherských *Jiříkovi z Plavče,* muži svému, a jeho erbóm *a tím rukojmie své vyvazuje.*

Mřežován.

198. *Hynek z Valdštajna a z Brtnice Půtovi z Lichtnburka* a jeho erbóm *hrad Sádek* s tím se vším, což k tomu přísluší, s dvory, s rybníky, s lesy, s háji, s horami, dolinami, s potoky, s řekami, se vším příslušenstvím a *se vsmi* k němu příslušnými, totiž *Kojeticemi, Rokytánkú Horní i Dolní a v Lovkovicích puol sedma lánu a čtvrt,* což k tomu jest, s dvory jejich | kmetcími osedlými i neosedlými, s rolími oranými i neoranými, s hranicemi a mezemi, se vší zvolí, což k těm[4]) vsem a k tomu zboží svrchupsanému od staradávna přísluší, i se třmi mlýny blíž u hradu ležícími, se vším plným právem a panstvím, ničehož tu sobě ani bratróm mým, ani erbóm budúcím našim ničeho nevymieňuje ani pozóstavuje práva ani vlastenství nižádného, *vkládám* ku pravému dědictví. f. 19

Přetrhán.

199. *Marta z Jestřebí* přijímám na pravý *spo-*

[1]) *Latinské ZDO XI, str. 431, č. 125.*
[2]) *Tamtéž.*
[3]) *T. j. k minoritskému klášteru s kostelem sv. Jana. Srov. latinské ZDB XIII., str. 403, č. 128.*
[4]) *Za tím přetržená slova* vsvém.

lek syny své *Mikuláše a Viktorina z Jestřebí na* to *právo své* všecko, kteréž mám *na dvoře v Jestřebí*, nic sobě nepozóstavujíci ani vymieňujíci.

200. *Kateřina z Jestřebí* sestřencóm svým *Mikulášovi a Viktorynovi z Jestřebí* svuoj dědičný *dvuor v Jestřebí, Prostřední*, se vším panstvím a příslušenstvím, jakož v svých mezách a hranicích od staradávna ten dvuor záleží, nic sobě panství ani vlastenství nepozóstavujíc, to všecko *vkládám* ku pravému dědicství, a byl-li by ten dvuor ve dskách nevymazán, to tímto vkladem mrtvím a mořím.

201. *Veronika z Bezděkova přijímám* muže svého *Mikuláše z Bystřice na* svůj *dvuor* dědičný[1]) tu *v Bezděkově*, kterýž jest na mě[2]) spadl *po strýci mém po Petru*, řečeném *Marek*, i na to na všecko, což mám neb jmíti budu i což k tomu od staradávna přísluší.

202. *Ctibor z Cimburka a z Tovačova a Elška z Melic*, manželka jeho, *Ščepánovi, Janovi, Albrechtovi a Václavovi*, bratřím *z Lompnice*, to všechno *právo své* dědičné, kteréž Znata z Melic a z Prus, otec muoj, Elšky, právem zemským obdržel na Mstějovi z Skřína zvodem, odhadem a přiděděním *na hradě Náměšči*,[3]) *na městečku Byteši, na vsech Náměšči, Zahrádce, Vicenicích, Ocmanicích, Záblatie, Březce, Číkově, Heřmanicích, Otraticích a* pustú *ves Přibyslavice a na Krokočíně*, což tu práva páni náměščí mají neb jmíti mohú, a na rybnících, řekách, dvořích, horách, lesích, mlýních, lukách, dolech, haltéřích, pastvách, pastvištích, potocích i všech mezech toho zboží *kromě* věnných práv a jiných zástav, ty sobě sami čistiti a vyplacovati ma[jí], tak jakož jsme sami držali a požívali, nic sobě ani svým erbóm nepozůstavujíc, *vkládáme* a vpisujeme ve dsky ku pravému jich dědičnému jmění a držení.

203. *Ctibor z Cimburka a z Tovačova*, hajtman margabstvie moravského, *Jindřichovi z Dúbravice a Lickovi z Lilče* a jich erbóm *vsi Bohušice a Kunuovky s tvrzištěm*, s dvorem, s lesy, s lidmi platnými i neplatnými, usedlými i neusedlými, *kostelní podací v Kunóvkách a v Múřinově lán a podsedek*, jakožto *Budivoj Kočka z Říčan* v držení byl, erbuov nemaje *je jakožto rukojmie zmocnil a* Jindřich a Licek jmenovaní, | jsúc za Budivoje rukojmie a erby jeho, sami
f. 19 v. se *jistci* zdělali a zdělati se moseli a statek Budivojuov *zpravovati*, a *z rozkázaní panského* Ctibor jako hajtman jim, Jindřichovi a Lickovi, *vkládá* a vpisuje ku pravému jich dědičnému držení a jmění.

Přetrhán.

204. *Jindřich z Dúbravice, Licek z Lilče a Hostěrádek, rukojmie a zprávce za Budivoje Kočku, umrlého, Rackovi ze Zborovic* a jeho erbóm *za* zboží *Kunóvky, [ves]* pustú *i s tvrziskem* a s kostelním podacím, *ves Bohušice* také pustú, *v Múřinově lán a podsedek*, s tím právem, jakož nebožtík Budivoj držal a požíval, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s úroky, poplatky, s dvory, s robotami, s lukami, s pastviščemi, s lesy, s horami, s háji, s chrastinami, s rybníky, s rybničištěmi, s mlýny, s vodami tekutými i stojatými, s požitky a užitky i se vším plném[4]) právem, panstvím a příslušenstvím starodávním, s mezemi a hranicemi, jakož to svrchupsané zboží v svých mezách a hranicích záleží a jest vymezeno, tak také *Janovi, Sobínovi a Mikulášovi* a erbóm jich *ze Zborovic*[5]) *vkládáme* a vpisujem ku pravému dědicství.

205. *Kněz Augustin z Budče a Dorota z Budče Hynkovi z Valdštajna na Brtnici* a jeho erbóm zboží, kteréž jim přisúzeno *panským nálezem* v nedílnosti, *ves Starú Říši, ves* pustú *Lipuovce a* druhú pustú *ves, Veselé*, se vším jich příslušenstvím, což od staradávna k tomu přísluší a což jsme práva[6]) tu jměli, s rybníky, s lesy, s lukami, nic sobě tu nepozóstavujíce, *ve dsky zemské vkládají* a vpisují ku pravému dědicství.

206. *Aleš Heruolt z Herultic vkládá* a ukazuje *věno* ženě svej *Anně*[7]) *z Vojislavic*, sto a pětadvadceti zlatých *na dvoře v Herulticích i na vsi* také *Herulticích* s úroky i se vším plným panstvím, nic nevynímaje, ku pravému věnnému právu. Příjemčí toho Gedeon z Olešnice.

207. *Jiřík Šváb z Lančova Jindřichovi z Čechtína* a jeho dědicóm *ves Hrubčice* a dvuor s mlýnem a s mlýniščem, se vším právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakož od staradávna v sobě jest vymezeno, nic sobě ani erbóm svým tu nezachovávaje, *vkládá* a vpisuje ku pravému dědicství, k jmění a požívaní.

208. *Hynek z Valdštajna a z Brtnice Dorotě z Lípy*, manželce svej vlastní, *na vsi Opatově* a *na vsi v Starej Říši* a což k tým vsem přísluší od staradávna, tisíc zlatých dobrých uherských *vkládám ku* pravému jejímu *věnnému právu*. Příjemčí toho sám Hynek z Valdštajna jsem.

1) *V orig.* diedicżny *a to opraveno touž rukou z* diedicznie.

2) *Opraveno touž rukou ze slov* nanie.

3) *V orig.* na Miessczi.

4) *Tak v originále.*

5) ze Zborovic *touž rukou nad řádkem.*

6) pr *opraveno touž rukou ze slova* tu.

7) *Opraveno touž rukou ze slova* panij.

List na Milešovice.

209. My *Matiaš*, z boží milosti uherský a český král, margabie moravský, lucemburský a slezský vévoda a lužiecký margabie etc., oznamujem tímto listem všem vóbec, že přistúpiv před nás slovutný *Jan*[1]) *Kropáč z Nevědomi*, věrný náš milý, pokorně *jest nás prosil, abychom jemu právo své na vsi Milošovicích* < *a na puol*
f. 20 *sedmu lánu v městečku*[2]) *Přediedíni*[3]) *a ve vsi Lhotě*,> *kteréž na nás* jakožto na margabí[4]) moravského *spadlo jest po smrti* někdy slovutných *Mikuláše a Petra Romanuov*, bratří vlastních, *a po* slovutné *Elšce*, sestry jich, *z Vítovic*, milostivě *dáti ráčili*. *My* pak, nachýleni jsúc k slušné prosbě jeho, znamenavše také a vskutku shledavše mnohé věrné a ustavičné služby, kteréž nám činil jest, činí a činiti nepřestává, i chtíce jemu vděčnost toho, jakož slušné jest, okázati, a aby nám a potomkóm našim, markabím moravským, na potomní časy mohl a měl o čem tím povolněji činiti a slúžiti, s dobrým rozmyslem a mocí naší královskú, jakožto král český a margabie moravský, *dali jsme a tímto listem dáváme* jmenovanému *Janovi Kropáčovi* a jeho erbóm i tomu, ktož by tento list jměl s jejich dobrú vuolí, všecko *právo náše* na nás spravedlivě spadlé, kteréž máme aneb míti móžem *na* svrchupsaných *všech Milošovicích*[5]) *a puol sedmu lánu v městečku Přediedíni a vsi Lhotě*[6]) se všemi a všelikými jich příslušnostmi a důchody malými i velikými, jakýmiž koli mény mohú býti menovány, tak jakož od staradávna v jich mezech vyměřeny jsú a vysazeny, ku pravému jmění, držení a požívaní bez naší, budúcích našich, margabí moravských, i jiných všech lidí všeliaké překážky. Tomu na svědomí pečet náši královskú kázali jsme zavěsiti k tomuto listu. Dán v Rakersspurku v sobotu před velikonoční nedělí *[21. dubna 1481]*, let božích tisícího čtyrstého a osmdesátého prvního, království našich uherského čtvrtého a dvadcátého a českého dvanádstého.

Mřežován.

Ten list z rozkázaní téhož krále pan Ctibor z Cimburka a z Tovačova, hajtman margabství moravského, skrz posly pana Jana Berku z Dubé a pana Karla z Vlašimě *vložen jest*[7]), *však* ten vklad *listu krále Jiřího*, kterýž svědší nápadu na Přediedíně a Dašicích, *k škodě býti nemá, leč se rozsud stane pány*, kto k tomu právo lepší jmiti bude a provede.

210. *Jan Kropáč z Nevědomí Margretě z Ojnic*, manželce svej vlastní, pět hřiven *platu* ročního v padesáti hřivnách groší střiebrných *na vsi Milošovicích* i na její všem příslušenstvím[8]) vkládám *ku* pravému jejímu *věnnému právu*. Příjemčí toho sám Jan Kropáč na ostatek statku svého.

Mřežován.

211. *Jindřich z Čechtína vkládám* a vpisuji *věno* manželce svej *Margretě z Jempničky*, sto a XXX[ti] zlatých *na dvoře i na vsi Hrubčicích*, k věnnému právu. Příjemčí toho Jan z Jempničky.

212. *Margreta z Sskřídlovic Jiříkovi z Miroslavě* a jeho erbóm své vlastní dědictví, *puol druhého lánu a dva polní podsedky v městečku v Vrbici*, a to na těch lidech, zejména na Koslarovi a na Reychpertlovi, kteřížto lidé úročního platu platí puol druhé kopy groší, *a ve vsi Vrahovicích* také *puol druhého lánu* na těch lidech, zejména na Matlovi a na Frognarovi, kteříž také platí platu ročního puol druhé kopy groší, s plným panstvím a příslušenstvím i požitky, tak jakož jsem to sama držala a požívala, žádného sobě ani erbóm svým práva ani kterého vlastenství nepozóstavujíci ani zachovávajíci, to všecko *vkládám* ku pravému dědictví.

Mřežován.

213. *Margreta z Sskřídlovic Jiříkovi z Miro-* f. 20 v.
slavě a jeho erbóm své vlastní dědictví, *puol druhého lánu a dva polní podsedky v městečku Vrbici*, na těchto lidech, zejména na Koslarovi a na Reychpertlovi, kteřížto lidé ročního platu platí puol druhé kopy groší, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví.

214. *Vávra Bohun z Rúchovan Mikulášovi z Peče a z Tulešic* a jeho erbóm *dva dvory ve vsi Ryšicích* i s jiným se vším příslušenstvím, což od staradávna k tým dvoróm přísluší, *a ve Vsi Dolní*, k čemuž jsem tu právo měl, s rybníky, s lesy, s lukami, pastvami, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s úroky a požitky a užitky všemi i se vším plným právem a příslušenstvím, nic sobě na tom nepozóstavuje ani svým erbóm žádného práva ani kterého vlastenství, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictvie.

215. *Martin z Veselé Martinovi z Ústie a*

[1]) *Opraveno touž rukou ze slova* panoše; *pismena* osse[illegible]u *zpola vyškrabána a na okraji touž rukou:* illa abolicio non preiudicat.

[2]) *V orig.* mmiestečku, *možno však také čísti, opraví-li se druhé* m *na* n, mniestečku.

[3]) *Tak v originále, tu i níže. Je to Předín.*

[4]) bí *opraveno touž rukou z jiného písmene.*

[5]) *V orig.* Milošovic.

[6]) *Slova* a puol sedmu lánu v městečku Přediedíni a vsi Lhotě *nejsou tu však přetržena.*

[7]) *Tak v orig. místo* vložil.

[8]) *Tak v originále.*

Machně ze Všechovic, manželce jeho, a jich erbóm *pět člověkův ve vsi Veselém a dva podsedky* s rolí oranú i neoranú, s užitky a požitky, se vším právem a příslušenstvím[1]) a panstvím, tak jakož jsem sám držal *po svej mateři Bonuši*, nic sobě[2]) práva tu ani erbóm svým nepozůstavuje, to všecko právo své *vkládám* ku pravému dědicství.

Mřežován.

216. *Jiřík Šváb z Lančova Gedeonovi z Olešničky* a jeho erbóm *ves Jemnici* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s lesy, s háji, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, *kromě* toho puol čtvrta lánu, kteří *k tvrzi Moravici* příslušejí, s mezemi, s hranicemi i se vším příslušenstvím, nic sobě ani svým erbóm nepozóstavuje panství ani vlastenství, to všecko *vkládám* ku pravému dědicství.

217. *Margreta z Sskřídlovic Jiříkovi z Miroslavě* a jeho erbóm *puol čtvrta lánu ve vsi Miroslavi, věnné právo*, kteréž jsem měla *po svém muži Hronovi*[3]) *z Čechočovic*, v osmdesáti kopách grošuov peněz obecních, osm kop *platu*, to všecko právo věnné a k čemuž jsem já tu právo jměla po muži svém, nic sobě práva na tom nepozóstavujíc, *vkládám* a vpisuji.

Mřežován.

218. *Margreta z Sskřídlovic dvoru a dvú polních podsedkův v městečku Vrbici*, kterýž dvuor na mě přišel *po mém bratru Buzku z Sskřídlovic* jako dědičce, *se* odpisuji a *odříkám*, ač by kde ve dskách bylo nalezeno, aby tímto bylo umrtveno a umořeno.

219. *Alena z Martinic na vsi Surovicích věno své ve dsky vkládá Dobešovi a Benešovi*, bratřím *z Boskovic*, a jich erbóm *k věčnému právu.*

f.21 **220.** Annorum Domini millesimo CCCC°LXXXII°, dominico in conductu pasche *[14. dubna 1482]* in civitate Brunensi celebratum est colloquium generale dominorum baronum, in quo presidebant hi infrascripti, videlicet: reverendus in Christo pater et dominus, dominus Prothasius, episcopus Olomucensis, dominus Stiborius de Cimburg alias de Thowaczow, capitaneus marchionatus Moravie, dominus Pertoldus de Lippa, supremus marescalcus regni Boemie, dominus Wilhelmus de Pernsstan, supremus camerarius czude Brunensis, dominus Wenceslaus de Ludanicz, supremus czudarius eiusdem czude Brunensis, et famosus Thobias de Monte Gigantis, prothonotarius thabularum marchionatus Moravie, dominus Markwardus de Lompnicz, dominus[4]) Johannes Kuna de Cunstat, Hemericus de Lichtemburk, dominus Johannes de Lichtmburg, dominus Wenceslaus de Bozkowicz, supremus camerarius czude Olomucensis, dominus Hynco de Waldsstayn alias de Brtnicza, dominus Gimramus de Dubravicza, dominus Albertus de Sternberk senior, dominus Albertus de Bozkowicz, dominus Hynco et Sigismundus, fratres de Dubrawicza, dominus Hemerichus Putha de Sowinecz, dominus Putha de Lichtmburg, dominus Wratislaus de Pernsstayn, dominus Ludowicus de Wa[i]ttmille, dominus Georgius Tunkl de Brniczko senior, dominus Johannes de Zirotin, supremus czudarius czude Olomucensis etc.

221. *Jan z Šelmberka Albrechtovi z Boskovic* a jeho erbóm *ves Spišov* s lidmi platnými i neplatnými, s činži[5]), platy, poplatky a užitky, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s rybníky, s rybničiščemi i se všemi potoky, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly i s puščinami i se vším jiným příslušenstviem, což k té vsi od staradávna slušalo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož ta ves od staradávna v svých mezech a hranicích záleží, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství. f.21 v.

222. *Jan z Šelmberka Václavovi a Jiříkovi*, bratřím *Syrovátkám ze Lhoty*, a jejich erbóm své vlastní zbožie a dědicstvie, *hrad a ves Habrovany* s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s mlýnem, s činžemi, s poplatky, s robotami, s rybníky malými i velikými, s rybničiščemi, s potoky, s vodami tekúcími i stojícími, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji i s chrastinami, s horami i s dolinami, s mezemi, hranicemi i se vším plným panstviem a příslušenstvím i se všemi také užitky a požitky, kterými koli se jmény mohú menovati, tak jakož jsem sám držal a požíval a jakož ten hrad a ves nebo to zboží v svých mezách a hraniciech záleží a jest vyměřeno, nic hole nevymieňuje ani kterého práva, panstvie a vlastenstvie tu na tom sobě ani erbóm svým nepozóstavuje ani zachovávaje, ku pravému dědicstvie a panstvie a svobodnému držení *ve dsky vkládám* a vpisuji.

223. *Jan z Šelmberka Hyncovi z Kukvic a z Rosic* a jeho erbóm a budúcím dědicstvie své vlastní, *tvrz Popovice se vsí Popovici*, s dvorem, s kostelním a *kaplanským podacím* tu v Popovi-

[1]) *Za tím přetržené slovo* právem *a na okraji touž rukou* non preiudicat.

[2]) *Za tím přetržené slovo* ani.

[3]) *Opraveno touž rukou z původního* v Hronovč.

[4]) *V orig.* d, *doplněné touž rukou, a tak i dále až ještě při* dominus Putha de Lichtmburg.

[5]) *Od slova činž, mužského rodu.*

ciech, *ves Vilémeč* s mlýnem pod tú vsí, *ves* [illegible]*vál* s mlýnem, ves pustú *Radslavice*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s úroky, s užitky a požitky všelikakými, kterýmiž koli jmény mohú menovány býti, s rybníky, rybníčišćemi, lukami, pastvami, pastvišćemi, s lesy, chrastinami, potoky, s vodami, s horami, údolími, s mezemi, hranicemi i se vším jiným příslušenstvím, což k tomu zbožie z staradávna přísluší, s plným právem a panstvím, nic sobě ani erbóm svým na tom práva nepozóstavuje, *prodal jsem a ve dsky zemské vkládám* a vpisuji ku pravému dědictvie.

224. *Hynek a Oldřich*, bratři *z Mařiže* vlastní, jakož jest *otec náš* dobré paměti *Oldřich z Maryže rozdělil se* o všecko zbožie i o všecky věci, nic mezi sebú nepozóstavivše, s bratrem svým a strycem naším, *s Václavem z Mařiže*, i což se jest jemu, stryci našemu, na díl dostalo, jakožto *ves Třebětice s tvrzí* i s tím *dvorem* pustým, jenž slove *Manšuov*, i s rybníky *a ves Vesce* s jejím příslušenstviem, *toho se* odpisujeme a *odřiekáme i všeho zbožie jeho*, kteréž má neb jmíti bude, a nemáme se naň ani na jeho erby věčně víc o nic nenavracovati[1]).

225. *Václav z Mařiže*, jakož se jest dostalo bratrancóm mým Hynkovi a Oldřichovi z Mařiže na jich díl, *ves Radkov* se vším příslušenstvím, což jsme sami drželi *v Nové Říši, tvrz* s dvorem, s rybníky *a druhý dvuor*, jenž slove *v Stojšicích*, s tím se vším, což k tomu přísluší, *ves Viléměč* s tím se vším, co jsme my tu sami drželi, *toho se všeho* odpisuji a *odříkám*, že já ani erbové moji i tudiež budúcí moji nemáme se na to navracovati žádným obyčejem ani žádným právem věčně.

226. *Machna ze Zhorce* přijímám na pravý *spolek Jana Koňasa z Vydří*, muže svého, na své dědictví, *na Jihlavku* se vším příslušenstvím, i na to na všecko, což mám a k čemuž právo mám neb jmíti budu.

f. 22 **227.** *Jan Koňas z Vydří* přijímám na pravý *spolek Machnu ze Zhorce*, manželku svú, na své dědictví, *na Knihnice* se vším příslušenstvím, i na to na všecko, což mám neb jmíti budu, tak, jestliže by Pán Buoh nám spolu s manželkú mú děti dal, tehda tento spolek dětem našim k žádné škodě býti nemá, než děti moji mají erbové býti k statku mému.

228. *Václav z Vydří Janovi Koňasovi z Vydří*, synu svému, a jeho erbóm *ves Knihnici s tvrzí*, s dvorem poplužným, s rybníky, *ves Bozsoudov*,[2]) *ves Budějovičky*, s rolí oranú i neoranú, s horami, doly, s lesy, s lukami, s pastvami, s pastvišćemi i se vším příslušenstviem, v týchž mezech a hranicích, jakož jsem to sám držal od staradávna, ku pravému dědiestvie, na tom sobě žádného práva, panstvie nepozóstavuje ani které zvláštnosti, *ve dsky vkládám* a vpisuji.

229. *Jan Koňas z Vydří, jakož mi jest otec muoj Václav z Vydří dal za muoj oddíl ves Knihnici* se vším příslušenstvím, tak jakož jest sám držal, nic sobě na tom nepozóstavuje ani svým erbóm, ani kterého vlastenství, jakož jsem já sám za svuoj oddíl přijal dobrovolně, *že já více k jeho statku žádného práva nemám*, kterýž má neb jmíti bude, *a toho se všeho odříkám* a odpisuji dskami zemskými.

230. *Václav z Vydří Dorotu z Hostěšova*, manželku svú, do jejího stavu proměnění, *a Pavla z Hostišova*, švagra svého, *činíc mocné poručníky dětí svých i statku svého*, k čemuž právo má neb jmíti bude.

231. *Burian z Borovné* přijímá na pravý *spolek Jana Koňasa z Vydří* na své na vlastní dědieství, *na Borovnú*, i na to na všecko, což má neb jmíti bude.

232. *Bohuslav Bořita z Budče* přijímá na pravý *spolek Bohuslava z Běhařova na Budče, na Meziříčičko, na Bítovánky* i na to na všecko, což má neb jmíti bude.

Mřežován.

233. *Hynek a Oldřich*, bratří *z Mařiže, kladú ve dsky Jindřichovi z Hradce* a jeho erbóm *ves Radkov* s polovicí podacím kostela v Radkově, s lidmi platnými, s lesy, s rybníky, s potoky i s tím se vším, což od staradávna příslušalo, v těch mezech a hranicích, nic sobě na tom nepozóstavujíc ani svým erbóm, ani žádného zvláščenství, tak jakož jsme to sami držali, a jestliže by nám kde ve dskách stálo, což k té vsi Radkovu přísluší, že se toho odříkáme a odpisujeme, že my k tomu žádného práva nemáme.

234. *Hynek z Mařiže Kateřině z Bolíkovic*, manželce svej, *v Nové Říši tvrz* s dvorem, s lidmi, což jich tu má, s rolí, s lukami, s rybníky, s lesy, s potoky *a v Vilémči dvuor* se vším příslušenstvím i s těmi se všemi lidmi, kteréž tu v Viléměči má, nic sobě na tom zbožie užitkuov ani požitkuov nepozóstavuje ani svým erbóm, než to všecko právo a panstvie ve stu kopách groší dobrých *ku* pravému jejímu *věnnému právu ve dsky zemské vkládám* a vpisuji. Příjemčí toho věna Oldřich z Maříže.

Přetrhán a na okraji Jan z Per[nštejna].

235. *Hynek Dětra z Bohušic Elšce z Petrovce*[3]) *a z Višňového*, manželce svej vlastní, puol osma sta zlatých dobrých uherských *na tvrzi a* f. 22 v.

[1]) *Tak z originálu; v č. 225.* navracovati.

[2]) *V orig.* ves z Bozsoudov.

[3]) ov *touž rukou nad řádkem.*

na vsi Bohušiciech, na rybnícich, na lesiech i na všem příslušenstvie *ku pravému věnnému právu ve dsky vkládám* a vpisuji. Příjemčí toho věna sám já, Hynek svrchupsaný, jsem na ostatek statku svého a Johanka z Bohušic, máti jeho.

Mřežován.

236. *Elška z Trúbska* přijímám *Martina z Trúbska,* syna svého, na pravý *spolek* na to *na všecko,* což tu *v Trúbščc* a k čemuž právo mám.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

237. *Jan Plachý z Voděrad vkládá* a vpisuje *dvuor i se vsí Horním Chlévským, ves* pustú *Staré Chlévské,* s rolí ornú i neornú, s lukami, s pastvami, s lesy, s vodami tekutými i stojatými, s mezemi, hranicemi i se vším plným právem a panstviem, což k tomu dvoru a k těm vsem od staradávna příslušie a k čemuž tu právo mám, erbóm svým ku pravému dědicstvie, k držení a požívaní.

Mřežován.

238. *Mikuláš z Olfěřova Hynkovi z Marýže* a jeho erbóm své dědicstvie, *ves Martinice* s dvorem, s lidmi platnými, s rolí ornú i neornú, s lesy, s rybníky, s rybničiščemi, *a* zvlášče *rybník Krasonicský,* s potoky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly *i s dvorem v Stojšicích* i s tím se vším, což k tomu zbožie přísluší, v těch mezech a hranicích, jakož jsem to sám držal, s plným panstvím a příslušenstvím i právem, nic sobě ani svým erbóm na tom nepozóstavuje, to všecko *ve dsky zemské vkládám* a vpisuji ku pravému dědicstvie a držení.

239. *Jan Kropáč z Nevědomí Margretě z Ojnic,* manželce svej, puol třetího sta zlatých, kteréž jsem vzal *nad věno, na vsi* svej *na Milešovicích vkládám ve dsky zemské* a vpisuji.

Mřežován.

240. *Anna, Machna a Kateřina,* sestry vlastní *z Hlohkovan, Matějovi Vackovi z Bezděkova* a jeho erbóm dědicstvie náše vlastní, kteréž na nás *po otci našem* spravedlivě spadlo, *ves Radostice* s dvorem a kostelním podacím, s mlýnem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s úroky, užitky a požitky všelikterakými, s lukami, pastvami, pastviščemi, s lesy, chrastinami, křovinami, potoky, s vodami tekutými i stojatými, s horami, údolími, s mezemi, hranicemi i se vším jiným příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, s plným právem, panstvím, nic sobě práva, panstvie a kterého[1]) zvláštenství nepozóstavujíc ani zachovávajíce, *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědicství a držení.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

241. *Čeněk ze Zvole* přijímám *Jana,* bratra svého, *ze Zvole,* a erby jeho na pravý *spolek* na to *na všecko,* což tu *ve Zvoli* mám, *a na dva mlýny pod Zvolem a na dvuor* pustý tu také *pode Zvolem.*

Přetrhán a na okraji Tento spolek jest na to vymazán, že Čeněk uručil jest rukojmiemi i s erby, ač by se kto na to táhl, že to zastúpiti má pod V^c zlatými, jakož sám za též prodal.

242. *Ctibor Děbeřík z Hartvíkovic a z Mistřína Mikulášovi z Jemničky* a jeho erbóm své vlastní dědicství, *tvrz s dvorem Benedín,* s lidmi usedlými i neusedlými, *s jedním člověkem v Kamenném a puol čtvrta člověka v Chřebtově,* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s úvary, s pastvami, s úlehlemi, s rybníky, rybničiščemi, s řekami, potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami i se vším příslušenstvím, což k tej tvrzi a dvoru *a vsi Benedínu* a člověku v Kamenném a těm lidem v Chřebtově svrchupsaným přísluší od staradávna, s mezemi, hranicemi, jakož vymezeno jest, i se všemi užitky a požitky, s činžemi, s robotami, kteréž k tomu spravedlivě sú, tak jakž jsme to sami držali, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím práva, panství ani vlastenství nepozóstavuje, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky ku pravému dědicství.

243. *Václav z Vahančic* manželce své *Margetě z Horké* LXXX zlatých *věna na své polovici,* kterúž já tu mám *na vsi Vahančicích,* na lidech platných, na horách, lesích, na lukách, na roli i na dvoře i s tím se vším příslušenstvím, což k tej polovici přísluší, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému věnnému právu. Příjemčí toho pan Albrecht z Boskovic. f. 23

244. *Kateřina z Popůvek Hynka, Viléma a Jiříka z Popůvek,* syny své, *na* svuoj *dvuor, na puol třetího lánu a na dva podsedky v Popůvkách* i na to na všecko, k čemuž právo má nebo jmíti bude, přijímá na pravý *spolek.*

245. *Dorothea z Evančic* tomu vkladu *odpor* činie, kterýž *Kateřina z Popůvek synóm svým* učinila.

246. *Jan Jeníček z Olbramic Hynka z Olbramic,* syna svého, i jeho erby přijímám na pravý *spolek na Lhotu tvrz a na ves i na dvuor, na ves Klučov, na ves Lipník* i na podací kostelní tu v Lipníku *a na ves Ščepánovice* i na všecko jejich příslušenství, což k tej tvrzi a k těm vsem od staradávna příslušalo a v svých mezách a hranicích vymezeno jest, i na to na všecko, kdež co mám neb jmíti budu.

247. *Kateřina z Dalečína Martina z Dalečína,* syna svého, přijímá na pravý *spolek na své věno,* na osmdesáte kop, kteréž mám ve dskách zapsáno *na vsi Čepí a na vsi Skořeticích,* než nadepsaný Martin dcerám mým Kateřině, Martě a

[1]) *Před tím nepřetržené písmeno* p *a za tím nepřetržená slova* a kterého.

Dorotě a Anněce má vydati po smrti mej po dvadcíti kopách.

Mřežován.

248. *Dorota z Lančova Václavovi*[1]) *z Sobušic a Kateřině z Náchoda*, manželce jeho vlastní, a jich erbóm *ves Chrústov* i se dvorem, s lidmi usedlými i s pustinami, s lesy, s lukami, s pastvami, s pastviščem i se mlýnem i s tím se vším, což od staradávna k tomu Chrústovu přísluší a v svých mezech a hranicích vyměřeno jest, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědiestvie, a jestliže bych kde sama ve dskách měla, toho se odpisuji a odřikám.

Mřežován.

249. *Machna z Žebětína odpor* čini proti tomu vkladu, kterýž *Jan Plachý* vložil *dvuor se vsí Horním Chlévským erbóm svým*, že ona na tom věna má padesát kop gr.[2]) drobných peněz, a k tomu se připovídá pravieci, že jest tu vznesena.

250. *Kněz Prokop, probošt Novej Říše, a konvent* činie *odpor* proti tomu *lesu*, jenž slove *Seč*, kterýž vkládal *Václav z Vydří* synu svému *Janovi Koňasovi z Vydří*, že oni k tomu lesu lepší právo mají než on.

251. *Marta Zolcarová, dcera Kateřiny Ryšánové*, činie *odpor* proti vkladu, kterýž jest učiněn *Regině Španové, sestře její, ves Trúbsko*, a praví, že ona k tomu lepší právo má nežli Regina.

f. 23 v. **252.** *Jan, mlynář z Týnce, Pavlovi z Budějovic* a jeho erbóm své vlastní dědiectví, *ves Kojetice* a dvuor s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s horami, s doly, s údolím, s pustinami i s všemi požitky a užitky, což k tej vsi a k tomu dvoru od staradávna přísluší, i se vším plným panstvím, tak jakž v svých mezech a hranicích vymezeno jest, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím panstvie ani vlastenstvie nepozóstavuje, to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému dědiectví.

Mřežován.

253. *Pavel z Budějovic* přijímám na pravý *spolek Jana z Mladenovic na ves Kojetice* a na ten dvuor, ut supra, se vším jejich příslušenstvím.

Přetrhán.

254. *Regina Herrichšponová odpor* činie tomu spolku, jakož *Kateřina Ryšánka spolek vložila na Řečkovice a Vítovice Martě a jí, Regině*, pravieci, že lepší právo má na Řečkovicích k Martině dílu nežli ona, Marta.

255. *Jan z Šelmberka Václavovi z Boskovic* a jeho erbóm *tři drajlinky vína a čtyřmetcítma groší*[3]), má platných *na Bojanovicích a na horách vinných*, řečených *Geyzlar, Goldner, Winterperg a Stumperg, ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědičnému držení.

Mřežován.

256. *Anna, lékařka z Meziříčí, Perchtě z Kokor a Kunrátovi z Miroslavě* a jeho erbóm *ve vsi Vícenicích* puol třetí kopy *platu* ročního v pěti a dvadcíti kopách groší věnných *ku právu věnnému vkládám* a vpisuji.

Mřežován.

257. *Alena z Kosova Elšku z Kosova a Martu z Kateřinic na své věno*, na sto hřiven, kteréž má *na Horákově*, i na to na vše, k čemuž právo má neb jmíti bude, přijímá na pravý *spolek, než toto pozóstavuje*, což by komu poručila, aby tomu dosti učinili, pokudž její statek statčiti muož.

Mřežován.

258. *Martin z Šašovic*[4]) *vkládá Šašovice tvrz* s dvorem a *se vsí* i s její se vším příslušenstvím a panstvím, nic tu sobě na tom nepozóstavuje ani žádnému, *Sigmundovi z Kladorub* a jeho erbóm ku pravému dědiestvie.

Mřežován.

259. *Jan a Blud a Zbyněk a Petr*, bratřie vlastní *z Králic, jakož je Dorota z Žeravic*, máti jich, *na spolek přijala* na všecko, což má neb jmíti bude, *dali jsú jí plnú moc* a své povolenie, *aby Záhlinice prodati mohla* a s tím učinila, jakž by se jí zdálo.

260. *Petr z Králic Dorotu z Žeravic činí mocnú poručnicí dětí svých*, ač je jmíti bude, *a statku svého;* pakli by bez dětí šsel, tehdy statek jeho *na ni spadnúti má.*

[1]) *Za tím přetržená slova* z Lančovo.

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

[3]) *Za tím snad doplniti* [jakož].

[4]) *V orig.* Šasovic.

KNIHA XVI. (XII.) Z LET 1490-1495

[Kniha pana Vratislava z Pernštejna.]

f. 1 1. Léta Páně tisícího CCCC°90, v středu před neděli Družebnú *[17. března 1490]* držán jest sněm panský a obecní v městě Brně, na němž seděli jsú súdíce tito páni dole psaní a duostojný v Boze otec a pán, pan Jan, biskup varadínský a olomúcský, pan Ctibor z Cimburka a z Tovačova, hajtman margabství moravského, pan Vratislav z Pernštajna, najvyší komorník cúdy brněnské,[1]) pan Václav z Ludanic, najvyší sudí cúdy tejž brněnskej, Tobiáš z Hory Obřanskej, najvyší písař desk a práv markrabství moravského, pan Vilém z Pernštajna, najvyší maršálek království českého, pan Heralt z Kunstátu, najvyší komorník cúdy olomúcské, pan Jan Kuna z Kunstátu, pan Herrich z Lichtmburka, pan Dobeš z Boskovic, pan Albrecht starší z Šternberka, pan Jan z Dubé, pan Jan z Lompnice, pan Karel z Vlašimě, pan Jan z Sovince, najvyší sudí cúdy olomúcské, pan[2]) Lipult z Krajku, pan Hynek z Dúbravice, pan Hynek z Ludanic, pan Pertult z Tvorkova,[3]) pan Stibor z Lantštajna, pan Ludvík z Vajtmile, pan Jiřík Tunkl z Brníčka starší, pan Jan z Žerotína na Fulnece i jiní někteří páni etc.

f. 1 v. Léta Páně M°CCCC°90 tito spolkové dole psaní vloženi jsú skrze Ctibora z Cimburka a z Tovačova, hajtmana margrabství moravského:

2. *Kateřina z Choltic Čenka ze Zvole na šest člověkův v Pavlovicích vsi* i na to na všecko, což k tomu přísluší, přijala na pravý *spolek*. Toho vkladu poslové ke dskám Albrecht z Šternberka Holešovský a Jan z Lompnice na Meziříčí.
Mřežován.

3. *Elška z Melic*, manželka někdy Mikuláše z Drahanovic a z Kobeřic, přijala na pravý *spolek Martina, Znatu a Mikuláše, syny své, na věno*, kteréž má zapsáno *na Kobeřicích*, na sto a na XXV hřiven groší širokých, i na jiné na všecko, k čemuž právo má. Poslové toho spolku ke dskám Albrecht z Šternberka Holešovský a Jan z Lompnice na Meziříčí.

4. *Dorota z Kostelce* přijímá na pravý *spolek Jana z Krasovic*, muže svého, *na Stonařov, na Radkovice, na Mitldorf, na Falkov, na Vrbovec, na Žešovice* i na to na vše, k čemuž právo má neb jmíti bude. Poslové toho spolku ke dskám Albrecht z Šternberka Holešovský a Jan z Lompnice Meziřícký.
Mřežován.

5. *Elška z Trúbska* přijala na pravý *spolek Jana a Martina, vnuky své, Martinovy Páčkovy syny, z Trúbska, na III½ lánu s kostelním podacím v Trúbště a na dva podsedky, na krčmu a na výhni* i na to, k čemuž kde právo má neb jmíti bude. Poslové toho spolku ke dskám jsú Albrecht z Šternberka Holešovský a Jan z Lompnice Meziříčský.

List na Evančice.

6. My *Matiáš*, z boží milosti uherský a český f. 2
král etc. a margabie moravský etc., oznamujem tímto listem všem vóbec, ktož jej uzří nebo čtúc slyšeti budú, že jest předstúpil před nás urozený *Vilém z Pernštajnu*, najvyší maršálek království českého a najvyší komorník desk a práva brněnského, věrný náš milý, i zpravil jest nás, kterak *má a drží městečko Evančice s městečkem Rúchovany a vsi Litobratřice a Nykulčice a hrad* zbořený *Rabštajn*, k němuž jsú dvě *vésce, Dokovany a Heřmanice*, a že by ta dvě městečka i ty vsi nám jakožto králi českému a margabí moravskému dědičně příslušely a že on toliko to všecko, což se nahoře píše, zápisem od předkuov našich, králův českých a margabí moravských, drží, s pilností nás *proše, abychom jemu* a jeho erbóm *jmenovaná zboží v dědictví dáti ráčili*. *My* pak, vzhlédše na jeho pokornú prosbu, váživše také jeho znamenitých služeb, kteréž jest nám činil [v] užitek, a aby nám tím snažněji a ochotněji je na potomní časy [činiti] usiloval, jemu tu milost učinili jsme a činíme a *jemu ta městečka i s tím hradem zbořeným a zbožím k němu příslušejícím*, jakož se nahoře jmenují, se všemi k nim příslušnostmi, totiž s rolmi oranými i neoranými, s lukami, pastvami i s pastviščemi, s lesy, s rybníky, s vodami tekúcími i netekúcími, s vinicemi i s místy, kdež by vinice mohly dělány býti, se všemi k těm nahoře psaných městeček, vsí i toho zbořeného hradu příslušnostmi *dáváme v pravé a zpupné dědictví, z toho jej manství* a manské povinnosti *propúščejíce* a ve všem prázna číníce tak, aby jme-

[1]) *V orig.* Brnieyské.
[2]) *Touž rukou nad řádkem.*
[3]) *Za tím čtyři černě zamalovaná slova, první* pan, *ostatní nečitelná.*

novaný Vilém i jeho dědicové na věčné časy nám ani budúcím našim, králóm českým a margabím moravským, více povinni nebyli vedle jiných pánův činiti, než ta jmenovaná zboží aby v též svobodě, jakožto jiní páni a zemané svá zboží drží, drželi a jich jakožto svobodných a dědičných požívali nyní i budúcně, bez naší¹) i budúcích králův českých a margabí moravských i všech jiných lidí překážky, však tak, aby řečený Vilém z Perňštajna i jeho dědicové nám i našim budúcím, králóm českým a margabím moravským, z těch často dotčených zboží vedle jiných pánův a zeman, kteříž svá zboží mají dědičná, činiti povinni byli. Protož přikazujem hajtmanu margrabství moravského, komorníku i jiným úředníkóm desk a cúdy brněnské, když najprvé dsky práva brněnského otevřeny budú a řečený Vilém z Perňštajna toho požádá, abyšte jemu hned toto náše obdarování s tímto listem i s těmi zbožími nahoře jmenovanými bez odpornosti ve dsky vložili a vepsali ku pravému a zpupnému dědiectví na věčné časy, jináč toho nečiníce. A jestliže by často řečený Vilém komu na toto náše obdarování prvé, nežli by jemu to ve dsky vloženo bylo, své právo dal s svú dobrú vůlí, ten má a jmíti bude též plné právo ke všem věcem jako on, Vilém často jmenovaný. Tomu na potvrzení pečet náši královskú přivěsiti kázali jsme k tomuto listu, jenž jest psán a dán na Vyškově v středu den svatého Františka *[4. října 1486]*, léta od narození Syna Božího tisícího čtyřstého osmdesátého šestého. Tomu listu k vkladu poslové ke dskám dáni od hajtmana Albrecht z Šternberka Holešovský a Jan z Lompnice Meziříčský.

List na Evančice.

f.2v. 7. My *Vladislav*, z boží milosti král český, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužiecký margabie etc., oznamujem tímto listem všem, jakož urozený *Vilém z Pernštajnu*, najvyšší maršálek královstvie českého a najvyšší komorník cúdy brněnské, věrný náš milý, *má a drží* některá zboží ležící v margrabství moravském, totižto *městečka Evančice a Rúchovany a vsi Litobratřice a Nykulčice a* také *hrad* zbořený *Rabštejn*, k němuž jsú *vésce* dvě, *Dokovany a Heřmanice*, a to drží v zápisích předkův našich, králuv českých a margabí moravských, *i prosil jest nás* týž Vilém, *abychom jemu ta všecka zboží svrchupsaná s jich příslušnostmi vysvoboditi a v dědictví obrátiti ráčili, my*, hledíce k jeho věrným a ustavičným službám, kteréž nám činil, činí a činiti nepřestává, nám věrně k obecnému dobrému pomáhaje, práce i nákladuv svých v tom nelituje, a potom tím lépe aby mohl nám slúžiti, znaje milost náši k sobě, i jsúce k té jeho prosbě milostivě nakloněni, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto margabie moravský *témuž Vilémovi*, dědicóm i budúcím jeho již psaná zboží, totižto *městečka Evančice, Rúchovany a vsi Litobratřice a Nykulčice* i také *hrad* zbořený *Rabštejn s vesnicemi Dokovany a Heřmanice*, lidmi kmetcími, dědinami, lukami, lesy, rybníky, potoky, kury, vajci, robotami, vinicemi a konečně se všemi a všelikými již psaných městeček, hradu a vsí příslušnostmi, poplatky a puožitky, nic ovšem nevymieňujíce ani pozóstavujíce, buďto že by ta zboží svrchupsaná nám manstvím příslušala anebo od margabství moravského, k němu příslušejíc, zapsána byla, *vysadili jsme a tímto listem vysazujem v pravé, zpupné dědiectví* tak, aby týž Vilém, dědicové i budúcí jeho nynie i po věčné časy budúcí ta všecka zboží svrchupsaná s jich příslušnostmi, nic ovšem nevymieňujíce ani pozóstavujíce, jměli, drželi a jich požívali dědicsky a svobodně, žádných služeb nám i také budúcím našim, králóm českým a margabím moravským, ani žádnému jinému nejsúce odtud povinni činiti, ale při tom tak aby zachováni byli, jako jiní páni a rytířstvo, obývající v margabství moravském, při svých dědičných a svobodných zboží,²) kteréž mají v témž margabství, se zachovávají, bez naší, budúcích našich, králův českých a margabí moravských, i všech jiných lidí všeliaké překážky, přikazujíce hajtmanu i také komorníkóm i jiným úředníkóm desk obojí cúdy, brněnské a olomúcské, nynějším i budúcím, když by dsky těch cúd otevříny byly a týž Vilém nebo dědicové a budúcí jeho požádali, aby tento list jim ve dsky vložili, k které cúdě ta zboží příslušejí, tak aby učinili bez zmatku i všeliké odpornosti a je při tom našem vysvobození jmenovaných zboží podlé toho, jakož se nahoře vypisuje, zóstavili, jinak toho nečiníc, pod uvarováním hněvu a pomsty naší i budúcích našich, králův českých a margabí moravských. Tomu na svědomí pečet náši královskú kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán na hradě praském na den svatého Štěpána *[26. prosince 1486]*, léta božího M°CCCC°LXXXVI°, královstvie našeho léta šestnádstého. Tomu listu k vkladu poslové ke dskám dáni od hajtmana Albrecht z Šternberka Holešovský a Jan z Lomnice Meziříčský.

¹) *V orig.* našich.

²) *Tak v originále.*

List na Týnec.

f.3 **8.** My *Matiáš*, boží milostí uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, kníže lucemburské, slezské, margabie moravský a lužický, oznamujem od sebe a od svých erbuov a potomkův tímto listem, jakož urozený věrný náš milý *Henrich z Lichtnštajnu a z Nikolšpurku* ten *zámek Týnec* se vším jeho příslušenstvím *od* urozeného *Jana z Mošňova* sobě a svým erbóm za znamenitú summu peněz *kúpil* a v svú moc připravil, *toho trhu my* jemu a jeho erbóm *potvrzujem* naší zvláštní milostí jakožto král český a margabie v Moravě, s naším jistým vědomím a mocí listu tohoto tak, aby on a jeho erbové a žádný jiný na tom splacování dlužni býti nebyli, ale ten zámek při něm, při jeho erbích a budúcích dědičně zóstati má i se vším jeho příslušenstvím, tak jakož on to nynie drží, užívá a požívá, *a my se odříkáme i erby náše a budúcí na tom vší spravedlivosti*, kterúž jsme jakožto král český a margabie moravský na tom jsme[1]) jměli aneb jmíti mohli, a dáváme jemu a erbóm jeho takovú spravedlivost náši všecku na tom a chcem a máme takového našeho dání jakožto jich milostivý pán býti ochránce a zástupce proti každému ve všech právích, tolikrát, kolikrát toho bude potřebí, beze všech jich škod věrně a beze lsti mocí listu tohoto. Dán pod naší visutú pečetí na den svatého Jana Křtitele božího *[24. června 1472]*, po Kristovu narození čtrnádste sto let a v sedmdesátém druhém létě, království našeho uherského patnástého, českého čtvrtého. *Na ten list* najjasnější *kníže pán, pan Matiáš, listem jiným* hajtmanu Ctiborovi z Cimburka *rozkázal posly dáti a ve dsky ten list vložiti Křištofarovi z Lichtnštajnu* a jeho erbóm. Dáni jsú toho poslové ke dskám Albrecht z Šternberka Holešovský a Jan z Lomnice Meziříčský.

9. *Volfgang Ofnar z Radočic* zboží a dědictství své, *tvrz Radotice* s dvorem, *se vsí Radočicemi*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s hory[2]), s doly i s údoly, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, se všemi požitky a užitky, což k tomu zboží od staradávna přísluší, tak jakož to zboží v svých hranicích a mezech od staradávna záleží, sobě já ani svým erbóm ani budúcím práva, panstvie ani vlastenství nepozóstavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám ve dsky* zemské dědičně *Václavovi z Menhartic* a jeho erbóm k držení a požívaní.

Mřežován.

10. *Václav z Menhartic Vilémovi z Pernštajnu na Helfenštajně* a jeho erbóm *tvrz Radotice se vsí* tímž jménem jmenovanú, s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s horami i s doly, se vším plným právem a panstvím a se všemi požitky, což k tomu zboží od staradávna přísluší, nic sobě tu ani svým erbóm a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc ani pozóstavujíc, to všecko *vkládá* a vpisuje ve dsky ku pravému a dědičnému držení a požívaní.

Mřežován.

11. *Kateřina z Bolíkovic* přijímá na pravý *spolek Oldřicha z Maříže*, syna svého, *na věno své*, kteréžto věno jí vložil ve dsky *Hynek z Maříže*, muž její, ve stu kopách groší, i na to všechno, k čemuž tu právo má. f.3v.

12. *Vilém z Pernštajna, mocný poručník sirotka Pertulta z Lipého*, jménem *Jindřicha, Benešovi a Ludvíkovi z Vajtmile* a jich[3]) erbóm to všechno *právo manské, z čehož byl manem týž Beneš z Martinic, propúšćí z manství* a povinnosti manskej v jeho Beneše a Ludvíka dědičnú [moc] *a v dědicství převodí.*

13. *Dorota z Miroslavě* přijímám *Ondřeje Herynka z Slúpna*, syna svého, na *spolek na své věno v Podnitovicích*, na $1^{1}/_{2}{}^{c}$ hřiven groší, i na to na všecko, což mám neb jmíti budu.

14. *Ctibor z Cimburka a z Tovačova* činí *odpor tomu věnného práva vkladu* proto, že přísud *na Podnitovicích* jmá.

15. *Jan Koňas z Vydří a Václav z Menhartic a Jan z Řečice, rukojmie za Jana Mléčko z Slatiny*, jeho vlastní zboží a dědicství, *tvrz* jeho *Slatinu se vsí* a s dvorem poplužným a s kostelním podacím i s tím se vším, což k tej tvrzi přísluší, s lidmi osedlými i neosedlými, platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s křovinami, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s pustinami, s potoky, s rybníky, s rybničiščemi, s horami i s doly i se všemi vodami i vodními požitky, se vším plným panstvím a příslušenstvím, tak jakož jest to sám držal a požíval a jakož to zboží ve všech svých mezech a hranicích od staradávna záleží, nic tu jemu ani jeho erbóm ani budúcím kterého panství ani vlastenstvie nepozůstavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* dědičně jakožto zprávce *Václavovi Divůčkovi z Počepic a z Lúky, Mikulášovi z Jempničky a z Oslavičky* a jejich erbóm k držení a požívaní dědičnému.

16. *Jiřík z Eyczingu a z Hankštorfa Benešovi a Ludvíkovi*, bratřím vlastním *z Vajtmile*, a je-

[1]) *Tak v originále.* [2]) *Tak v originále.*

[3]) *Napsáno touž rukou na místě vyškrabaného slova.*

jich erbóm své vlastní zboží a dědiestvi, *tvrz Hrušovany se vsí*, s kostelním podacím, s dvorem, s sady, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky i platy všelikterakými, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybničiščemi, s potoky, potočinami, s lesy, s háji, s chrastinami, s pastvami, s pastvišcemi, s lukami, s mezemi, s s hranicemi i se vším plným právem, příslušenstvím a panstvím, což k tomu zboží od staradávna přislušalo a přisluši, a tak, jakož jsem to sám držal a předkové moji, *ve dsky zemske vkládám* a vpisuji ku pravému dědieství.

f. 4 **17.** *Jan z Dúbravice činí mocného poručníka dětí nebožtíka bratra svého* nedílného *Jimrama Zygmunda z Dúbravice*, strýce svého, takovú mieru, jestliže by Pán Buoh smrt dopustil na ty děti bratra jeho, prvé než by k letóm přišli, *aby ves Hrutovice* s jejím se vším příslušenstvím i to všecko, k čemuž by ty děti po bratru jeho svrchupsaném právo měli, *to všecko aby na Zygmunda*, strýce jeho, *spadlo* k držení a vládnutí jako na mocného poručníka.

18. *Blud z Králic* činie *odpor* tomu *poručenství*, kteréž činí *Jan z Dúbravice Zygmundovi z Dúbravice a z Osového*, že slíbil za Jimrama, za otce sirotkův těch¹).

19. *Margreta ze Lhoty* přijímá na pravý *spolek Mikuláše*, manžela svého, *ze Lhoty, na tvrz na Lhotku*, na dvory, na mlýn, na rybníky, na lesy i na všecko příslušenství, což k tej tvrzi a k těm dvoróm od staradávna příslušalo a příslušie.

20. *Dorota z Bystřice, Jakubova*, blanařka, činí *odpor* protivá vkládaní, ješto *Margreta ze Lhoty* vkládá *tvrz ve Lhotě* a přijímá na spolek *Mikuláše*, manžela svého.

21. *Václav z Boskovic Alšovi z Polánky* a jeho dědicóm *tři drajlinky vína v Bojanovicích*, v Gajzlaru, Galneru, Wintrperku²) a v Štumperku, v těch čtyřech horách vinic <a XXIIII[ti] groši *platu*>³) *vkládá* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a požívaní.

22. *Jan Čelud z Pálovic na místě bratří mladších Jana z Polánky* učinil *odpor* tomu *vymazání*, kdež⁴) se svrchu XXIIII groší *platu* vymazalo. Datum feria VI. den sv. Řehoře *[12. března 1512]*. Anno Domini 1512.⁵)

f. 4 v. **23.** *Machna z Pánova odřiká se práva svého*, kteréž jměla *na vsi Střítěži*, na kteréž právo se zase nemá ani chce navraceti, ani její erbové, ani žádný její právem, pravieci, *že se* o to právo *se smluvila s Janem z Novej Vsi a na Radkovic*, ješto jest za to *rukojmie* byl.

24. *Beneš z Hořovic* své vlastní dědieství, *ves Dlúhú Brtnici a malú ves Brtničku* se vším, což k tomu přisluši, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s křovinami, s lukami, s pastvami, s potoky, s rybníky, s horami, s doly i se vším právem a panstvím i svobodenstvím i se vším, což k tomu přisluši, i se všemi věcmi, jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě na tom panství ani erbóm ani budúcím, ani vlastenství nepozůstavuje, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému dědieství *Václavovi a Maršovi*, bratřím *z Volféřova*, a jejich erbóm k držení a požívaní dědičnému, a ač by to mé právo kde ve dskách najdeno bylo, toho se tímto vkladem odříkám.

25. *Tomáš z Gojčína Mrakšovi, Janovi a Petrovi*, bratřím vlastním *z Noskova*, a jich erbóm *tvrz Náramče se vsí*, s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s úlehlemi, s rybníky, rybničiščemi, s vodú tekutú i netekutú, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s doly, s dolinami, s mezemi, s hranicemi, se vším panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě nepozóstavuje, tak jakož jsem sám držal, to ku pravému jich dědieství *vkládám ve dsky* a vpisuji.

26. *Václav a Mareš z Volféřova a z Dlúhé Brtnice puol vsi Němčic* s lidmi platnými a osedlými i s polovicí dvorem tu v Němčicích, s platem peněžitým, s kury, s vajci, s rybníky, s rybničiščemi, s horami, s doly, s potoky, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými i s plným se vším panstvím, tu sobě ani svým erbóm ani budúcím, ani žádnému jinému žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozustavujíce ani zachovávajíce, to všecko *vkládáme ve dsky* zemské dědičně *Mikulášovi Húskovi z Zahrádky* a jeho erbóm k držení a požívaní, *a jakož spolek po otci našem* ve dskách *máme, toho se odříkáme* i erby své.

27. *Kateřina Lilhová, měščka jihlavská, Matúšovi a Mertlovi Spisaróm, měščanóm jihlavským*, bratřím vlastním, a jich erbóm své vlastní zboží a dědieství, *ves Popice* se vším příslušenstvím, tak jakž to sama držala a požívá, nic sobě ani svým budúcím na tom nepozůstavujíci, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědiestvie.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

¹) *Pod tímto zápisem jest začerněný začátek vkladu.* Martin Straka z Jemnice[?] zboží a dědieství své vlastní, polovici Račic, dvuor s rolí oranú i neoranú. *Pak mezera 7½ cm vysoká.*

²) *Touž rukou nad řádkem.*

³) *Na okraji* J[an] z Per[nštejna].

⁴) *Touž rukou nad řádkem.*

⁵) *Tento zápis jest psán jinou rukou a jiným inkoustem, týmž, jako v č. 21.* J. z Per.

28. *Martin Sspissar, měštěnín jihlavský, vymazal* sobě i erbóm svým *puol vsi Popic a ve dsky vložil* tu polovici vymazanou *Jiříkovi Mackovi, měštěnínu jihlavskému*[1]).

f. 5 **29.** *Zygmund Pavlovský z Meziříčí* své vlastní zboží a dědictví, *ves Nesmieř* s mlýnem, s rolí oraní i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s úlehlemi, s řekami, potoky, s lesy, s háji, s chrastinami i se vším příslušenstvím, což k tej svrchupsanej Nesmieři přísluší, s mezemi, s hranicemi, se všemi požitky i s užitky, s úroky, s činžemi i se všemi robotami, kteréž k tomu spravedlivě jsú, i s lidmi platnými i neplatnými i se všemi požitky i poplatky, kterýmiž se koli mény jmenují, tak úplně a docela, jakož jsem sám držal a požíval, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím práva ani kterého vlastenství nepozóstavuje *kromě* té *lúky zádušné*, kteráž od staradávna jest oddána *k faře meziříčskej*, — a kopy *platu* ročního, kterúž jsú oddali kupitelé dole psaní z toho panství *k špitáli meziříčskému*, mají vydávati i potomci jich budúcí časy — to všecko právo a dědictví *Janovi Plymlovi, Mandalené manželce* i jejich erbóm *ve dsky* zemské *vkládám* dědičně k držení a požívaní.

List na Litavu a na ten statek.

30. My *Matiáš*, z boží milosti uherský a český král etc., margabie moravský a lužický, vývoda lucemburský a slezský, oznamujem tímto listem všem, že přistúpiv před nás slovutný *Mrakeš z Noskova*, služebník a dvořenín náš věrný milý, *nás* s pilností *prosil jest, abychom jemu a bratřím jeho Janovi a Petrovi* a jich erbóm *právo náše*, kteréž koli *k statku* slovutných *někdy Jiříka a Arkleba, synův Vojnových*, po jich smrti máme, milostivě *dáti ráčili. My* k takovej slušnej prosbě jeho, znamenavše také mnohé věrné a pilné i ustavičné služby, kteréž[2]) nám okazoval a činil a ještě činiti nepřestává, chtíc, aby budúcně nám tiem dostatečněji slúžiti mohl, *dali jsme a* mocí naší královskú a jakožto margabie moravský *tímto listem dáváme právo náše všecko* zúplna, což koli po smrti jmenovaných Jiříka a Arkleba na nás spravedlivě spadlo, svrchu jmenovaným *Mrakšovi, Janovi a Petrovi*, bratřím *z Noskova*, a jich erbóm a potomkóm, zejména tyto dole psané *vsi: Litavu, Olší, Drahonín, Lažany, Milešín, Skryje, Újezd, Jilmové a díl Novej Vsi* i jiné všecko, k čemuž koli po smrti často psaných Jiříka a Arkleba právo máme, se vším jich příslušenstvím, s lidmi, s platy, s úroky, s lesy, s háji, s vodami tekutými i netekutými, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s lukami, s mlýny, s pastvami, s pastviščemi, s hony, s lovy, s robotami i všeliakými jinými požitky, právy, panstvím a dúchody, jakýmiž koli mény mohú býti menovány, tak, aby nahoře psaní Mrakeš, Jan a Petr, erbové a potomci jich ty vsi a to zboží, pokudž koli právem dosáhnúti mohú, měli, drželi a toho jako svého vlastního požívali tím vším obyčejem a právem, jakož to někdy svrchu dotčený Vojna a synové jeho měli a drželi, bez umenšení všeliakého. A ktož by tento list náš měl s jich, Mrakšovú, Janovú a Petrovú z Noskova nahoře psaných, dobrú volí, ten, chceme, aby jměl též plné právo a túž plnú moc ke všem věcem v tomto listu psaným jako oni sami. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme kázali. Dán v Hainburce v sobotu před svatých apoštolů Šimona a Judy *[26. října 1482]*, od narození božího MCCCC°LXXXII°, království našich uherského etc. pátého a dvacátého a českého XIIII.° léta. Poslové ke dskám dáni od hajtmana Ctibora z Cimburga Boček Kuna z Kunstá[tu] a Jan z Žerotína.

31. *Jiřík ze Zhoře ves Kotvrdovice s tvrzí*, f. 5 v.
s dvorem, s rybníky, s lesy, s háji, s horami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i stojatými, s mezemi, s hranicemi i se vším panstvím a příslušenstvím, *ves Senetářov* se vším její příslušenstvím, *ves* pustú *Budkovany* se vším její příslušenstvím, *ves* pustú *Dvorce* se vším její příslušenstvím *a puol vsi Podomie*, pusté, s jejím příslušenstvím i se vším plným právem a panstvím, jakož to zboží od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, tak jakož jsem to sám držal a požíval, žádného sobě ani svým erbóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozóstavuje, *Janovi Heraltovi z Kunstátu a z Plumlova* a jeho erbóm a potomkóm ku pravému jich a dědičnému držení a požívaní *ve dsky vkládám* a vpisuji.
Mřežován.

32. *Machna z Lomnice Jiříka Pňovského z Sovince*, manžela svého, přijímám na pravý *spolek na ves Čebín a v Újezdu*, což tu mám, i na to na všecko, což mám a k čemuž právo mám neb jmíti budu.

33. *Havel z Batelova Vilémovi z Pernštajna na Helfenštajně* a jeho erbóm a dědicóm *tvrz Nosislav* s těmi lidmi, kteréž tu v Nosislavi jměl, s dvorem poplužným, s lidmi platnými i neplatnými, s pastvami, s pastviščemi, s vodami, s řekú, s lesy, s chrastinami, luhy, s lukami,

[1]) *Tento zápis jest psán jinou rukou a jiným inkoustem, týmž, kterým jest mřežován zápis č. 27. a kterým jest u č. 28 na okraji poznamenáno* Lad[isla]v.

[2]) *Za tím nepřetržené slovo* kteráž.

s sadem a s vinohrady, jmenovite Nivku, Greftu, Židek, Novosad a Bezděkov, s desatky zemnymi i s kostelnim podacim, s jezery, s pušěmami, s platy, poplatky, take *ves Želice* s roli orami i neoranu, s lukami, s lesy, s pastvami, s pastviščemi, s luhy, platy, *a v Žabčicích dvuor a čtyry lany* s lidmi platnymi i neplatnymi, s luhy, s lesy, s mezemi, hranicemi i se vším příslušenstvim, což k te tvrzi k Nosislavi od staradávna přísluší a zaleži, nic sobě tu ani svym budúcim práva ani kterého vlastenstvi nepozóstavuje, to všecko *ve dsky vklada* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a poživani, *kromě té lúky, kteráž se Čenkovi z Kunstatu na díle dostala.*

34. *Mrakeš, Jan a Petr,* bratři *z Noskova, Vilémovi z Pernštajna na Helfenštajně,* jeho erbóm a budúcím *tvrz Litavu* s dvorem a *se vsí, tvrz Olši* s dvorcem a *se vsí, ves Jestřebí, ves Skryje, ves Lažany, Újezd, Řikonín, Novú Ves, Jilmové, Drahonín, Lubné, Víckov,* pustý *hrad se vsí,* to všecko, k čemuž my v těch vsech právo máme, také pusty *hrad Košíkov,* i s tím se vším příslušenstvím i s kostelními podacími a což k těm vsem a hradóm od staradávna přísluší a jakož jsme sami držali a požívali, se vším plným právem a příslušenstvím, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, s řekami, s horami, s lesy i se vším jiným příslušenstvím a panstvím¹), nic sobě tu ani erbóm svým práva ani kterého vlastenství nepozůstavujíce, než to všecko *ve dsky vkládají* a vpisují ku pravému dědičnému držení a požívaní, i to všecko právo a *dání krále JMti, kteréž mají*²), i to, ač by se čeho více doptati mohlo.

f. 6 **35.** *Matěj z Želetavy Žofce z Chicz,* manželce syna svého Václava z Želetavy, XX^c zlatých uherských *platu* ročního ve dvú stú zlatých uherských *na Jedovnici vkládá* a vpisuje ve dsky *ku* pravému jejímu *věnnému právu* a věnu. Příjemčí toho věna týž Matěj sám vším statkem svým.

36. *Kuna z Kunstátu* od sebe *a bratří svých a Margreta z Švamberka* tomu vkladu *odpor* činie, kterýž jest učinil *Laclav z Boskovic* od sebe i od bratří svých *Alšovi z Polánky.*

37. *Jiřík z Kozlovic,* syn Kozlovcův, před panem hajtmanem a pány *odřekl se jest všeho práva svého,* kteréž by jměl *po otci svém k* tomu *zboží Myslibořicím,* nebo k čemuž koli kde právo jměl by, všeho se zbavuje a odříká i erby své, nynie i budúcně, a to s sebe skládá a snímá a s svých erbuov. To odřečení stalo se před Vilémem z Pernštajnu etc., Janem Kunú z Kunstátu Hodonským, Albrechtem z Šternberku staršim, Janem z Dubé, Laclavem z Boskovic, Albrechtem z Boskovic, Janem Pňovským, Karlem z Vlašimě a jinými mnohými pány.

38. *Zygmund Valecský z Mírova, Jindřich Babka z Senice a z Ostupic* své vlastní dědictví, *tvrz a ves Myslibořice* s podacím kostelním³) i s lidmi tu ve vsi osedlými i neosedlými, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s doly, s horami, s mezemi, hranicemi, s lukami, s pastvami, s potoky tekutými i netekutými, s rybníky i s plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží v svých mezech a hranicích záleží a což k tomu od staradávna přísluší, a tak, jakož jsme sami držali a požívali, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím práva, panstvie ani vlastenství nepozóstavuje, to všecko *vkládáme ve dsky* zemské ku pravému dědiectví *Stiborovi z Arklebic a z Hostákova* a jeho erbóm k držení a požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

39. *Mareš z Hodic* i s svými erby *odpor* činie proti tomu vkladu, kterýž jest *Václavovi z Dlúhej Brtnice* ve dsky vložil *Beneš z Hořova.*

40. *Jiřík Racek*⁴) *z Mrdic Johanku z Nítkovic,* manželku svú, *převodím s Lelekovic, se vsi a s tvrze, se vsi Nuziřova, s Šeborova se dvojího polúlání a s podsedka a v Lažanech s dvora a s podsedka a Kaménky, vsi* pusté, *a s Srnůvky,* s druhej *vsi* pustej, s toho se všeho, což k tomu přísluší, *na ves Uherce* i na dvuor a na lesy, *na ves* pustú *Lhotku, na rybníky,* na své vlastní dědiectví, a na to na všecko, což k tomu přísluší a příslušalo. Příjemčí toho jsú Jan z Petrovce a z Višňového a Jan Zelený z Říčan.

41. *Jiřík Racek z Mrdic a z Uhřec, Johanka z Nítkovic,* manželka jeho, *Linhartovi z Horu tvrz Lelekovice* se dvorem i *se vsí,* s kostelním podacím, *ves Nuziřov a v Šeborově dvoje polúlání a podsedek* <*a v Lažanech dvuor a podsedek,*>⁵) *ves* pustú, ještoslove *Kaménka,* druhá *ves* pustá, ješto slove *Srnůvka,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s horami, údolím, s mezemi, hranicemi, s rybníky, s haltéři, s vodami tekúcími i netekúcími, s břehy, s lukami, s pastviščemi i se všemi požitky, s poplatky, s robotami i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož od staradávna ta ves Lelekovice i jiné nahoře psané vsi a zboží v svých mezech a hranicích záleží a vymezeny jsú a jakož jsme to sami držali a požíval[i] a náši předkové, nic tu sobě ani erbóm svým i budúcím práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezacho- f. 6 v.

¹) *Opraveno touž rukou ze slova* pastvami.
²) *Viz shora č. 30.*
³) *Za tím podtečkované, t. j. neplatné slovo* podacím.

⁴) *V orig.* Račzek.
⁵) *Na okraji* Lad[isla]v [z Boskovic].

vávajíc ani pozůstavujíce, to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví, k držení a požívaní.

42. *Linhart z Horu Urbana Nekle z Starého Sedla* <i jeho erby>[1]) přijímám na pravý *spolek na tvrz Lelekovice* se dvorem i *se vsí* i na kostelní podací *a na ves Nuziřov a v Šeborově dvoje polúlání a podsedek a v Lažanech dvůr, polúlání a podsedek, na ves* pustú, ješto slove *Kaménka, na* druhú *ves* pustú, ješto slove *Srnůvka*, na to na všecko, což k tej tvrzi Lelekovicím přísluší a příslušalo jest, na to na všecko přijímám na pravý spolek.

43. *Jan z Úponěšic Dorotě z Drahanovic* ku pravému dědictví *tvrz a ves Říčany* se dvěma dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s horami, chrastinami, s sady, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s rybníky, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lovy, hony a čižbami, s platy, poplatky i se všemi užitky, s mlýnem nade vsí i s kostelním podacím i s jiným se vším příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna příslušelo a přísluší, s mezy[2]), hranicemi a se vším právem, panstvím a příslušenstvím, jakož jsem to sám držal, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm tu a na tom práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, ku pravému dědictví *ve dsky vkládá* a vpisuje.

44. *Václav z Vydří Kateřině z Jedlčan*, manželce své vlastní, *ves Vydří Kostelní*, na svém vlastním dědictví, na lidech osedlých i neosedlých, na platných i ne na platných[3]), na dvoře a *na tvrzi*, na roli orné i neorné, na lukách, na pastvách, na pastviščích, na rybnících, na mlýně, na řece i na tom na všem, což k tomu zboží a k té vsi Vydří přísluší a v svých mezech vymezeno jest, *kromě* kostelního podací, *a na tom jí ukazuje IIII[c] zlatých* uherských dobrých na zlatě, a tak, aby s toho svého věna nebyla hýbá-
f. 7 na od jeho erbův | ani od žádného jiného až do jejího stavu proměnění, *vkládá ku* pravému *věnnému právu*. Příjemčí toho jest Krištofor z Rochova a z Čechočovic.

Mřežován a na okraji na f. 6v. Lad[isla]v [z Boskovic].

45. *Václav z Vydří Kateřině z Jedlčan*, manželce své vlastní, *ukazuje a přidává k jejímu věnu na vsi Brandlíně* na lidech platných i neplatných, osedlých i neosedlých, i na tom na všem, což k tomu od staradávna spravedlivě přísluší a sám toho užíval, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lesy, s rybníkem s velikým, ješto slove Chytrov, i s tím malým rybníkem, ješto pode vsí leží, pod obcí, a na tom svém dědictví ukazuje dvě stě zlatých uherských, [a] tak, aby s svrchupsané vsi, jmenované Brandlíně, i rybníku toho svrchu jmenovaného, velikého i malého, nebyla hýbána, s toho jeho dědictví, od erbuv jeho ani od žádného jiného až do jejího stavu proměnění, *vkládá* ku pravému věnnému právu.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

46. *Albrecht z Boskovic Apoloně z Krajku*, manželce svej vlastní, *ves Kořim*, dědictví své vlastní, s lidmi, s lesem, rybníkem a dvorem *kromě toho, což Dobešovi a Benešovi*, strýcóm mým *z Boskovic, přísluší, ves Spišov* s lesem, s dvorem platným i se všemi plnými právy a panstvím, což k tim[4]) svrchupsaným zbožím přísluší, v XV[ti] stech zlatých *práva věnného* a nad to *v pěti stech zlatých* uherských tak, aby z toho ze všeho po mej smrti splacována nebyla bez její dobrej vůle až do stavu proměnění, *ve dsky vkládám* a vpisuji. Příjemčí toho, toho práva věnného, Laclav z Boskovic.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

47. *Johanka z Nítkovic Jiříka Racka z Mrdic*, manžela svého, *na Uherce, na Lhotu a na to* na všecko, *nač jsem převedena s Lelekovic*, a na to na všecko příslušenství, což k tomu přísluší a příslušalo jest, přijímám na pravý *spolek*.

48. *Jan Lechvicský z Zástřizl Mikulášovi z Petče* a jeho erbóm *dvuor* svuoj dědičný, pustý, *v Holenicích* se vším jeho příslušenstvím, tak jakž to sám držal, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví, a jestliže ten dvuor ve dskách kde jemu stojí, toho se odříká.

49. *Hanuš z Polné* své vlastní dědictví, *tři lány v Ostrově nad Žďárcem* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i se vším jiným příslušenstvím, což k těm třem lánóm od staradávna příslušalo jest a v svých mezech a hranicích jest vymezeno, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím práva, panství ani vlastenství na těch třech láních nepozůstavuje ani zachovávaje, to všecko *vkládám ve dsky* zemské dědičně *Staníkovi z Rojetína* a jeho erbóm k držení a požívaní.

50. *Půta a*[5]) *Albrecht*, bratří vlastní *z Lichtm*- f. 7v.
burka a z Bítova, Hynkovi z Bačkovic a z Police a jeho erbóm *tři člověky* své vlastní dědičné *a tři lány v Slatině*, kteříž platí tři kopy platu ročního, na kterých lánech sedí zejména Prokop, Křištofor a Vaněk, se vším příslušenstvím těch tří lánův, a tak, jakož to sami drželi, *ve dsky*

[1]) *Přetrženo jiným inkoustem.*

[2]) *Tak v originále.*

[3]) *Tak v originále.*

[4]) *Tak v originále.*

[5]) *Touž rukou nad řádkem.*

vkládají a vpisují ku pravému dědictví, a jestli kde ve dskách to stojí, toho se odřikají.

[illegible] Ladislav z Boskovic

51. *Páta a Albrecht*, bratří vlastní *z Lichtmburga a z Bítova, Hynkovi z Backovic a z Police* a jeho erbóm zboží své vlastní a dědiestvi, *vesku*[1]) pustú *a mlýn z Ujezdci*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s platy i s poplatky, s chrastinami, s horami, s doly, s vodami, s potoky i se vším plným panstvím a právem, s lidmi platnými i neplatnými, s pastvami, s pastvišćemi i se vším příslušenstvím, což k té vesce a k mlýnu od staradávna přísluší, s mezemi a s hranicemi, a tak, jakož sami držali a požívali, *ve dsky vkládají* a vpisují ku pravému dědiestvi, a jestli kde to ve dskách, toho se odřikají.

52. *Jan z Kostník své* vlastní dědiestvi a *zboží a lidi své ve vsi v Mašnovkách*, což jsem tu koli jměl a předkové moji, se vším panstvím a příslušenstvím, tak jakož jsem to sám držel a požíval i předkové moji, tu já sobě nic nepozůstavuji ani zachovávám, ani erbóm ani budúcím kterého panství ani vlastenství, to všecko právo své *vkládám ve dsky* zemské *Janovi ze Mstěnic* a jeho erbóm ku pravému dědičnému držení a požívaní.

Mřežován.

53. *Kateřina z Hlinného na ves Osové* a což k tomu přísluší, i na to na všecko, což má, *Zygmunda z Manova*, manžela svého, přijímá na pravý *spolek*.

54. *Jan Čelud z Pálovic a z Budkova* své vlastní[2]) dědiestvi, tu *ves* celú *Prostú a Olešnú Závišovu*, což jsem tu jměl, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s potoky, s lukami, s lesy, s chrastinami i s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s robotami i s tím se vším, což k svrchupsaným vsem přísluší, *kromě klášterství řiského kláštera*, tak jako jsem to sám držal a požíval, s plným panstvím, ku pravému dědiestvi, na tom sobě ani erbóm ani žádnému jinému žádného práva ani panství nepozůstavuje, to všecko *vkládám ve dsky* zemské dědičně *Václavovi z Mařiže* i jeho erbóm[3]) ku pravému dědičnému držení a požívaní.

f. 8 **55.** *Jan Kropáč z Nevědomí a na Budčovicích* své vlastní dědiestvi a zboží, *kteréž mi králova milost*[4]) *dáti ráčil, puol páta lánu role ve vsi Předíně a dva lány role ve vsi Dašovicích*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy, s poplatky, s požitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastvišćemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k těm lánóm a lidóm v těch vsech od staradávna příslušalo a přísluší a v mezech svých záleží a vymezeno jest, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, to všecko *Přibíkovi Mládencovi z Miličína* a jeho erbóm *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědiestvi, držení a požívaní.

56. *Adam z Býšovce Vilémovi a Vratislavovi*, bratřím *z Perněštajna*, i jich erbóm a budúcím *dvuor v Dolním Chlévském* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s užitky i požitky, kterýmiž koli jmény menovány býti mohú, s robotami, s pastvami, s pastvišćemi, s lesy, s háji, s hory[5]), s doly, s chrastmi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s haltéři, s břehy i s jiným vším příslušenstvím, což k tomu dvoru od staradávna přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož ten dvuor v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a jest vymezen, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, sobě ani erbóm svým tu práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, než to všecko *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a požívaní.

57. *Vratislav z Perněštajna Bohunkovi z Mysločovic* i jeho erbóm svuoj vlastní a dědičný *vinohrad, Zolczar* řečený, *v horách evančických ležící*, se vším příslušenstvím a právem, svobodný od desátkův, horního práva i všech poplatkův, tak jakožto sám držal, nic sobě ani erbóm svým práva ani kterého vlastenství nepozóstavuje, ku pravému dědičnému držení a požívaní *ve dsky vkládá* a vpisuje.

58. *Boček Kuna z Kunštátu a z Búzova odpor* činí tomu vkladu, jakož *Johanka z Nítkovic a Jiřík Racek z Mrdic* vkládá ve dsky *Lelekovice Linhartkovi*, že k těm lesóm, kteříž Kozky slovú, lepší právo má.

List na Dubňany a na Jarohněvice.

59. My *Matiáš*, z boží milosti uherský a český král etc., kníže rakúské etc., známo činíme tímto listem všem vóbec, *že k* snažnej a pokornej *prosbě* a k tomu pro množství věrných a ustavičných služeb, kteréž nám urozený *Vilém z Perněštajna*, najvyší maršálek královstvi českého, okazoval a činil a budúcně okazovati muož, *dali jsme a tímto listem našim* jakožto král český a margabie moravský *dáváme* jmenovaným *Vilémovi a Vratislavovi*, bratřím *z Perněštajna*,

[1]) *Ujezdec.*
[2]) *Za tím přetržené slovo* a.
[3]) *Za tím přetržená slova* vedlé králo.

[4]) *Matyáš. Sr. v kn. XV. č. 209. a u Brandla, Libri cit. et sent. V, 2, č. 406. a 407.*
[5]) *Tak v originále.*

a jich erbóm a potomkóm *všecko* a všeliaké *právo náše*, ač které *na vsi Dubňanech blíž Jarohněvic* máme aneb kterak koli mieti móžeme, ku pravému jmění, držení a požívaní se vším její příslušenstvím, panstvím, užitky, právy a důchody, jakýmiž koli jmény mohú jmenováni býti,
f.8v. nic sobě na tom nepozóstavujíce ani budúcím našim, margabím moravským. A ktož by tento list náš jměl s jich, Viléma a Vratislava, bratří z Pernštajna, aneb jich erbuv a potomků dobrú vuolí, ten má a jmíti bude všecko celé a plné právo ke všem věcem v tomto listu psaným jako oni sami svrchupsaní, bez umenš[en]í všelijakého. Tomu na svědomí pečet náši královskú s jistým vědomím naším kázali jsme přivěsiti k tomuto listu, jenž dán a psán u Vídni ten úterý poslední masopustní *[3. března 1489]*, léta božího tisícího CCCC°89 počítajíce. Poslové tomu vkladu dáni skrz Heralta z Kunstátu na místě Ctibora z Cimburka, hajtmana, Zygmund Osovský[1]) z Dúbravice a Znata z Lompnice.

List na Slatinu.

60. *Matiáš*, z boží milosti uherský a český král etc. a margabie moravský, oznamujem tímto listem všem vóbec i každému zvlášče, jakož urozený *Jan Zybenhyerter jměl pět člověkův ve vsi Slatině a ty jest dal* slovutnému panoši *Maršovi z Hodic* díl za jeho službu, diel také v nějakém dluhu, kterýchžto pět člověkův jmenovaný Mareš v pokojném držení byl jest a jest i do sí chvíle, i přistúpiv před nás jmenovaný *Mareš* pokorně *nás proše*, abychom jemu tu milost učiniti a *k takovému dání* napřed psaného Zybenhiertara *abychom přivoliti ráčili, a jestliže bychom my* k týmž pěti člověkóm *jaké právo jměli, abychom jemu to* za budúcí jeho službu *dali, my* pak, vzhlédše na jeho služeb hotovost, náchylni také júce k jeho pokorným prosbám, *k toho*[2]) Zibenhiertarovu *dání svú vůli dáváme a tímto listem jeho potvrzujeme*, a jestliže bychom[3]) jakúž koli spravedlivost nebo právo jměli jakožto král český a margabie moravský k těm často jmenovaným pěti člověkóm, *to všecko* jmenovanému *Maršovi dáváme ku pravému dědicství*, přikazujíce hajtmanu, komorníku i jiným úředníkóm desk a cúdy práva brněnského, když by koli právo v Brně puštěno bylo a týž Mareš žádal, abyšte jemu to ve dsky vložili za pravé jeho a zpupné dědicství, vědúc v tom konečnú vůli náši. Dán v Lávě v sobotu den sv. Jeronyma *[30. září 1486]*, léta od narození Syna Božího M°CCCC°86. Poslové tomu vkladu dáni skrz Heralta z Kunstátu na místě Ctibora z Cimburka, hajtmana, Zygmund Osovský z Dúbravice a Znata z Lompnice.

61. *Machna ze Všechovic*, manželka někdy Martina Hromádky z Ústí, *Vilémovi a Vratislavovi*, bratřím *z Pernštajna*, i jich erbóm a budúcím *dvuor ve vsi Veselém* s lidmi k témuž dvoru od staradávna příslušejícími, platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú i se všemi požitky, kterýmiž koli jmény jmenovány býti mohú, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s horami, s vodami tekutými i netekutými i se vším příslušenstvím, což k tomu dvoru od staradávna přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož ten dvuor s těmi lidmi v svých mezech a hranicích od staradávna jest vymezen, sobě tu ani budúcím práva ani kterého vlastenství nepozóstavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a požívaní.

62. *Zygmund z Dúbravice a z Osového, Gedeon z Olešničky a Čeněk ze Zvole na místě spolurukojmí* jiných svých, *rukojmie za nebožtíka Jana Staníčka z Dolního Chlévského, Vilémovi a Vratislavovi*, bratřím *z Pernštajna*, i f.9
jich erbóm a budúcím *dvuor v Dolním Chlévském* s rolí oranú i neoranú, s platy, s užitky i požitky, kterýmiž koli mény menovány býti mohú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými i s tiem se vším, což k tomu dvoru od staradávna přísluší, jakož ten dvuor v svých mezech a hranicích od staradávna jest vymezen, nic tu práva ani kterého vlastenství pozůstavujíce *Janovi Staníčkovi* ani jeho budúcím, než to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědičnému držení a požívaní.

63. *Boček Kuna z Kunstátu*[4]) *a na Búzově Protivcovi z Zástřizl a na Čejkovicích* a jeho erbóm zboží své vlastní a dědicství, *ves Bolehradice s hradem*, s dvorem, s rybníky, s haltéři, s kostelním příslušenstvím, ščepnicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s mlýny, s mlýniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím i se vším plným příslušenstvím i s horami vinnými i s desátky z těch hor vinných i zemnými, zejména s těmi horami: Šajb, Nová hora, Psinek, Světlá hora, což k té vsi Bolehradicím od staradávna přísluší a záleží v svých mezách a hranicích, tak úplně, jako sám to držal a požíval, nic tu sobě ani svým erbóm ani budú-

[1]) *V orig.* Zygmunda Osovského.
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Za tím podtečkované, t. j. neplatné slovo* jako.
[4]) Cun *touž rukou nad řádkem.*

ani na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozůstavuje, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví a panství.

[illegible] [Jan] z Pernštejna]

64. *Jan Dvořák z Desova*, své vlastní dědictví a zboží, *dvuor a mlýn i ty lidi* osedlé i neosedlé tu *v K[illegible]h* se vším panstvím a příslušenstvím, tak jakož jsem to sám držal a požíval i předkové moji, tu já sobě nic ani svým erbóm ani žádnému jinému nižádného práva ani panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládá Pútovi a Albrechtovi*, bratřím vlastním *z Lichtmburka a z Bítova*, a jich erbóm ku pravému dědictví, k držení a požívaní.

65. *Anežka z Věrkovic* své vlastní dědictví, *dvuor v Zvěrkovicích s pul vsi tu v Věrkovicích*, s plným právem a panstvím, s činži[1]), s lidmi platnými i osedlými, s robotami, s požitky a důchody, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, rybniščemi, s potoky, s haltéři, s lukami, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastmi, s pastvami, pastviščemi, s horami, s doly, s plným panstvím, v těch mezích a hranicích, jakož jsú předkové moji drželi a já po nich, tu já sobě ani svým erbóm ani žádnému jinému nižádného práva ani panstvie nepozůstavuje ani zachovávaje, to všecko *vkládám ve dsky* zemské *Pútovi a Albrechtovi*, bratřím *z Lichtmburka a z Bítova*, a jich erbóm ku pravému dědičnému držení a požívaní, a stojí-li kde ve dskách, toho se odřikám.

f. 9v. **66.** *Jan Zelený z Říčan Mikulášovi Tulešickému z Peče* i jeho erbóm a budúcím *Mstěnice, tvrz* pustú, s dvorem, *se vsí*, s mlýnem, s rybníky, s rybničiščemi, s lesy, s chrastinami, s křovinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s úroky, činžemi i se všemi užitky a požitky i příslušenstvími, kterýmiž koli mény mohú menováni býti, s horami, s doly, s potoky, s vodami tekutými i stojatými i se vším jiným příslušenstvím, s plným panstvím a právem, s mezemi, hranicemi, jakož to svrchupsané zboží v svých mezích a hranicích od staradávna záleži a jest vymezeno, tak jakož jest to sám držal, nic sobě ani erbóm svým ani potomkóm na tom zboží žádného práva, příslušenství, panství ani kterého vlastenstvie nepozóstavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a požívaní.

67. *Anna z Ujčůvka na puol dvora v Ujčůvku* a což k tomu přísluší, i na to na všecko, což má, *Mikulase z Lisňova*, manžela svého, přijímá na pravý *spolek*.

68. *Blud z Králic Machně z Tvorkova* padesáte zlatých *platu* v pěti stech zlatých uherských *na Králicích, vsi* svej, *ku* pravému jejímu *věnu vkládá ve dsky* a vpisuje. Příjemčí toho věna on, Blud sám, vším jiným statkem svým.

69. *Blud z Králic, jakož jest vzal dvě stě hřiven groší* širokých *za právo hončovské a spolek, kterýž měla Machna z Tvorkova nápadě po smrti Pertulta, bratra jejího*, ač by prvé Pertulta z Tvorkova Buoh smrti neuchoval než jí, Machny, kterýchžto dvě stě hřiven zavázal se při olomúckém právě že má v těchto brněnských dskách vložiti, a *podlé panského naučení převodí* s toho *práva nápadného na Hončovicích* ji, *Machnu, na* své vlastní dědictví, *tvrz v Králicích* se třmi dvory, s platy, činžemi, s poplatky i se všemi užitky i s kostelním podacím, s rybníky, s lesy, s lukami, s pastvami, s potoky, se dvěma mlýny, *a v Kuroslepích pět člověků a mlýn, Kraví Hora* s dvorem a s horami, s lukami i s řekú i se vším plným panstvím a právem, *tejž Machně vkládá ve dsky* a vpisuje takovú mierú: jestliže by táž Machna po smrti Pertuoltově z Tvorkova, ač by jej přebyla[2]), k Hončovicím se navraceti chtěla, a po smrti již psaného Bluda, aby při tomto zboží a vkladu miesto Hončovic tímž vším právem hončovským zóstala, však navrátiec erbóm jeho těch II[c] hřiven, kteréž Pertult jí nad věno za právo hončovské pro smrt její jest dal; pakli by táž Machna s toho světa sešla, tento zápis svoboden býti má Bludovi, pakli by Blud s toho světa ššel, ona toho práva hončovského na tomto vkladu a zboží svobodně na tomto vkladu a zboží požívati má. Příjemčí toho on, Blud sám, s jiným vším statkem svým.

70. *Matěj Malík z Bobrovej* své vlastní zboží a dědictvie, *ves*, řečenú *Lúčky*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s chrastmi, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi i s jinými se všemi požitky a příslušenstvím, což již k tej řečenej vsi od staradávna sluší a příslušalo jest, jakož to svrchupsané zboží v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, jakož jsem to sám držal, nic sobě ani svým erbóm i budúcím práva ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje, to všecko právo své *ve dsky* zemské *vkládám* opatrným *purgrmistru a radě města Bytešě* ku pravému dědičnému držení a požívaní. f. 10

71. *Václav z Pivína vkládám ve dsky všecko právo své*, kteréž jsem jměl *na puol vsi Otmi-*

[1]) *Od slova* činž *mužského rodu.*

[2]) *V orig.* přebywas; w *se zdá opraveno na* ll; *za* s *ještě nečitelné písmeno, snad* a, *takže by původně bylo napsáno* přebývala; *protože* s *se zdá opraveno z původního* l, *mohlo by se čísti* přebyla, se.

cích, s lidmi platnými i neplatnými, s dvorem poplužným a s pustinú dvořiščem, s sadem, s kostelním podacím, s činžemi, s rolí oranú i neoranú, lukami, pastvami, pastviščemi, mlýnem, rybníkem, haltéři, rybničiščemi, vodami tekutými i netekutými, horami, údolími, chrastinami, mezemi, hranicemi, s plným právem, panstvím, se všemi užitky a požitky, kterýmž koli jménem mohú jmenovány býti, jakož jsem sám držal, *Alšovi z Poľánky na Bošovicích* a jeho erbóm ku pravému dědicství.

72. *Vratislav z Pernštajnu*, najvyšší komorník cúdy brněnské, své vlastní dědičné zboží, *dvuor v Klečanech, kterýmž jsem směnu učinil a*[1]) *přijal zaň dvuor Chlévský*, s rolí oranú i neoranú, s užitky a požitky, kterýmiž koli jmény menováni býti mohú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i s jiným vším příslušenstvím, což k tomu dvoru v Klečanech od staradávna přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož ten dvuor v svých mezech a hranicích od staradávna jest vymezen, se vším plným právem a panstvím i s sadem, kterýž k tomu dvoru přísluší; také toto k tomu dvoru *přidávám:* roli a lúku, kteráž slove Hampýs, ješto leží *pod Nedvědicí*, s lúkú za řekú, kteráž sahá a leží konec jeho lúky, jenž slove Luh, tak jakož vyměřena v sobě jest, a kút hory a lesu za řekú proti Klečanóm tak, pokudž ten kút hory a lesu vymezen jest, sobě ani erbóm svým na tom práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje i nepozóstavuje, to všecko, nač jsem směnu udělal, *Pavlovi, Staníčkovu synu, z Dolního Chlévského*, a jeho erbóm *ve dsky* zemské *vkládám* ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

73. *Viktoryn Fricek z Wayczunsdorfu Vilémovi z Pernštajnu a na Helfenštajně* a jeho erbóm *dvuor v Dyákovicích* s puol druhým lánem rolí k tomu dvoru od staradávna příslušející, k tomu čtyři lány role s lidmi platnými i neplatnými na těch láních sedícími a od staradávna k tomu dvoru příslušejícími, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávavajíce ani pozůstavujíc, to všecko *vkládá* a vpisuje ve dsky ku pravému a dědičnému držení a požívaní.

74. *Konrád z Miroslavě Václavovi z Vlasatic* a erbóm jeho své *věnné právo*, kteréž mám *od Anny, lékařky z Meziříčí*, pětadvadceti kop groší stříbrných *v Vícenicích* na puol třetím lánu i na lidech i se vším panstvím, což k tomu II½ⁿ lánu sluší a slušalo jest, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské *ku* pravému *věnnému právu*.

Mřežován.

75. *Zuzana z Meziříčí, dcera Anny, lékařky z Meziříčí*, činím *odpor* proti vkládaní, jakož *Kunrát* vkládá *v Vícenicích věno mateře mej* Anny, lékařky, neb to věno mateři mej není zaplaceno, ani mně. f. 10 v.

76. *Zich z Popůvek Vilémovi z Pernštajna* a jeho erbóm *IIII lány v Šemíkovicích*, kteříž naň spolkem přišli *po Anně z Vémyslic*[2]), mateři jeho, ku pravému a dědičnému jeho držení a požívaní *ve dsky vkládá* a vpisuje.

77. *Jan z Bezděkova a z Otěchleb* své vlastní zboží a dědicství, malý *dvuor Juhankovský*, tak řečený, *kterýž leží s té strany od Jestřebí*, počínajíc od paní náměsckej hranic[3]) až do newštichských a odtud až byteských hranic a odtud až do jestřebských hranic, *kromě rybníčka, přes kterýž chodí od Byteše mimo náš dvuor Otěchlebský*, kterýžto rybníček slove *ve Zborovici, i s suchú lúkú, kteráž leží od březských hranic*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s chrastinami, s horami i s doly, s mezemi, hranicemi a s potoky i se vším příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, i se všemi požitky i užitky, kterýmiž se koli jmény menují, tak jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě na tom ani svým erbóm ani budúcím práva ani vlastenství nepozóstavuje, to všecko právo *vkládám ve dsky* zemské dědičně *Janovi Holúbkovi ze Zhoře* a jeho erbóm k držení a požívaní.

Mřežován a na okraji J[an] z Per[nštejna].

78. *Jan Čelud z Pálovic a z Budkova* své vlastní zboží a dědicství, *ves Mutišov*, což já tu mám, s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lukami, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníkem, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s doly i s plným právem, panstvím a příslušenstvím, se všemi požitky a užitky, co k tomu zboží od staradávna přísluší, tak jakž to zboží v svých hranicích a mezech od staradávna záleží, nic sobě já tu ani svým erbóm a budúcím žádného práva ani panství ani vlastenství nepozůstavuje, to všecko *vkládám ve dsky* zemské dědičně *Mikulášovi Húskovi z Zahrádky* a jeho erbóm k držení a požívaní.

79. *Václav z Vodunce odříkám se polovice dvoru v Vodunci*, k kteréž jsem polovici právo jměl *po Matějovi, otci svém, a přenáším to právo* s sebe na *Jakše, bratra svého*, a na jeho dědice.

[1]) *Za tím přetržené slovo* jej.
[2]) e *opraveno touž rukou asi z nedopsaného* y.
[3]) *Za tím podtečkovaná, t. j. neplatná slova* a odtud až do jestřebských.

80. *Jurik z Ratišovic* své vlastní dědictví, *puol druhého dvora v Ratišovicích a dva podsedky k tomu dvoru* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvišćemi, s rybníky, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami i se všemi požitky i užitky, tak jakž toho puol dvora v svých mezech a hranicích od staradávna vymezeno jest, s plným panstvím a příslušenstvím, jakož sem sám držal a požíval, nic sobě panství, práva ani vlastenství, ani erbóm svým i budúcím nepozůstavuje ani zachovávaje, to všecko *Matějovi Alšovi z Ratišovic* a jeho erbóm *ve dsky* zemské *vkládám* ku pravému dědictví.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

f. 11 **81.** *Petr z Rosičky* své vlastní dědiectví, *dvuor v Rosičce* se dvěma lány, s lidmi, platy, s podsedky, s sadem, s robotami, s rybníky, s potoky, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s rolí oranú i neoranú, s horami i s doly i s tím se vším, což k tomu dvoru ve vsi i na poli přísluší, s mezemi a hranicemi, jakož sem sám držal, nic sobě ani erbóm ani budúcím práva, panství a vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, to všecko *Bartoňovi z Radkova* a jeho erbóm *ve dsky* zemské *vkládám* ku pravému dědičnému držení a požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

82. *Mikuláš z Bystřice* přijímám na pravý *spolek dědice své na dvuor* dědičný *v Bezděkově, na kterýž mě Veronyka z Bezděkova*, manželka má, *nebožička, na spolek přijala*, i na to na všecko, což mám neb jmíti budu.

83. *Jindřich z Rosíčky* své vlastní dědieství a zboží, *ves* pustú *Ochoz* s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s pustotinami, s mezemi, s hranicemi i se všemi jinými užitky a požitky a důchody, kterýmiž koli jmény mohú menovány býti, s plným právem a panstvím, jakož to zboží v svých mezech a hranicích od staradávna jest rozděleno a vymezeno, nic sobě na tom ani svým erbóm ani budúcím žádného práva nepozóstavuje ani zachovávaje, než to všecko *Znatovi z Kukvic a z Rosic* a jeho erbóm *vkládám ve dsky* zemské ku pravému dědičnému držení.

84. *Jakub Skála z Dolní Rosíčky* své vlastní dědieství, *dvuor ve vsi Dolní Rosíčce* s rolí oranú i neoranú, s lesy, s chrastinami, s lukami, pastvami, s cestami, s mezemi, s hranicemi i s tím se vším příslušenstvím, což k tomu dvoru přísluší, i s plným právem, panstvím, jakož ten dvuor v svých mezech a hranicích od staradávna jest rozděleno[1]) a jakož jsem to sám držal a požíval, to všecko právo *Matějovi Klobásovi z Rosíčky Dolní* a erbóm jeho *ve dsky* zemské *vkládám* ku pravému dědičnému držení a požívaní.

85. *Marta z Brna, Kateřiny Ryšánovej dcera, Wolfganka Polczmochara, měščenína brněnského, a Kryštofora, syna Zolczarova Lukášova z Olomúce, na ves Vitovice* a na její všecko právo a příslušenství přijímám na pravý *spolek*.

86. *Marta z Brna, Kateřiny Ryšánovej dcera, Rozinu, Hamrichšpanovu*[2]) *dceru z Brna, na tvrz Reškovice* i na to všecko, což k tej tvrzi a *k tej vsi* přísluší, přijímám na pravý *spolek*.

Mřežován.

87. *Elška z Lilče Václavovi z Ludanic* a jeho dědicóm *ves Lilče s hradem* a se dvěma dvoroma, s kostelním podacím *i s kaplanstvím* tu v Lilči, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s užitky, s robotami *a se dvěma podsedky a se dvěma lány a s jedním mlýnem ve vsi Tučapech*, s lukami, s pastvami, s horami, s lesy, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybničiščemi i s jiným se vším příslušenstvím, což k Lilči od staradávna přísluší, *ves Nemojany* s horami, s mezemi, jakož to zboží svrchupsané v svých mezech od staradávna vymezeno jest, jakož jsem to sama držala, nic sobě na tom nepozůstavujíci, to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví. f. 11 v.

Mřežován na okraji Jan z Kunovic.

88. *Křištofor z Vojetína, syn nebožtíka Jana Třidcátníka z Vojetína, Maškovi z Kundratic* a jeho erbóm a budúcím potomkóm *dvuor* svuoj jménem *Vojetínky*, vlastní a dědičný, s rolí oranú i neoranú i se vším jiným příslušenstvím a panstvím, jakož ten dvuor od staradávna v svých mezech a hranicích jest vymezen, a tak, jakož jest jej sám držal a požíval, nic sobě ani svým erbóm a budúcím potomkóm práva na tom, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, než to všecko *vkládá ve dsky* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a požívaní, a jestliže to kde ve dsky prvé kde vloženo jest, toho se odříká.

89. *Jan Morava z Brna vkládá ve dsky vésku Kúsku Zygmundovi Pavlovskému z Meziříčí a* jeho erbóm ku pravému dědicství se vším jejím příslušenstvím, jakž od staradávna k ní příslušalo, a jestli kde ve dskách ta véska jemu psána, toho se odříká.

Přetrhán.

90. *Kateřina z Milonic Pavlovi ze Všechovic* a jeho erbóm *vkládá dvuor v Milonicích* s jedním podsedkem ve dsky zemské s tím se vším, což k tomu dvoru i podsedku od staradávna

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Lze také čísti* Hainrichšpanovu.

přísluší, nic sobě ani erbóm svým nepozůstavujíc, ku pravému dědicství a požívaní i s lesy.

91. *Matěj Kracz z Vícenic Martinovi z Vícenic* a jeho erbóm *lán svobodný tu v Vícenicích* s lukami, s úrokem, s požitky i se vším panstvím a příslušenstvím, jakž ten lán v svých mezech a hranicích od staradávna záleží, nic sobě ani svým erbóm ani potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje, než to *vkládá ve dsky*[1]) a vpisuje ku pravému dědicstvie.

f. 12 v. **92.** Léta Páně tisícího čtyrstého devadesátého druhého, v ten čtvrtek před Zvěstováním Panny Marie *[22. března 1492]* držín jest sněm panský obecní v městě Brně z rozkázanie a povolení najjasnějšího knížete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a moravského margabie, skrze urozené pány: pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova, hajtmana margabství moravského, pana Vratislava z Pernštajna, najvyšího komorníka cúdy brněnské, pana Lipulta z Krajku, najvyšího sudího cúdy tejž brněnské, Tobiáše z Hory Obřanské, najvyšího písaře desk a práv margabstvie moravského, pana Jana Kunu z Kunstátu, pana Dobeše z Boskovic, pana Albrechta z Šternberka, pana Jana z Lompnice, pana Karla z Vlašimě, pana Jana z Sovince, pana Albrechta z Boskovic, pana Jana[2]) Bočka[3]) z Kunstátu, pana Beneše z Boskovic, pana Bočka[4]) Kuny z Kunstátu, pana Hynka z Dúbravice, pana Albrechta mladšího z Šternberka, pana Ladslava z Boskovic, pana Zygmunda z Dúbravice, pana Jiříka z Vlašimě, pana Hynka z Ludanic, pana Václava z Ludanic, pana Stibora z Lantštajna, pana Pertulta z Tvorkova a pana Ludvíka z Vajtmile i jiné pány mnohé margabství moravského.

f. 13 Spolkové.

93. *Kateřina z Skalice a z Krhova* přijala na pravý *spolek Filipa z Víckova a z Prusinovic*, manžela svého, *na ves Krhov*, na dědicství své i na to na vše, což má neb jmíti bude a k čemuž kde právo má. Poslové ke dskám pan Hynek z Dúbravice a pan Václav z Ludanic panem hajtmanem dáni.

94. *Kateřina z Buchovic a z Otradic* přijala na pravý *spolek Václava, syna svého, na Radinu Ves, na ten spolek, kterýž má po Janovi Bradáčovi, bratru svém*, i na to na všecko, což k tomu přísluší a ona tu právo má, ješto to sluší k brněnskému právu. Poslové ke dskám panem hajtmanem dáni pan Hynek z Dúbravice a pan Václav z Ludanic.

95. *Dorota z Drahanovic* přijímá na pravý *spolek Petra z Kyjovic*, manžela svého, na své dědictví, *na tvrz Říčany a na ves* tímž jménem jmenovanú, i na to na všecko, což k tomu přísluší a k čemuž tu právo má.

96. *Zygmund z Kladorub Janovi Šašovskému ze Mstěnic* své vlastní dědicství, *Šašovice tvrz* s dvorem poplužným *a ves*, s lidmi platnými a usedlými i neusedlými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s potoky, s rybníky, s rybničiščemi, s lesy, s chrastmi, s chrastinami, s plnú zvůlí a se vším plným panstvím, s horami, s doly i se vším příslušenstvím, což k tomu od staradávna[5]) přísluší, v těch mezích a hranicích, jakož jsem to sám držal a požíval, tu sobě nic nepozůstavuje ani žádnému, než to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství.

Mřežován.

97. *Markreta z Ojnic Jana Kropáče z Nevědomí a z Budčovic*, manžela svého, přijímám na pravý *spolek na* těch *II$^{1}/_{2}{}^{c}$ zlatých, kteréž vzal po mně nad věno mé*, kteréž dskami zapsáno mám *na vsi Milešovicích*, i na to na všecko, k čemuž právo mám neb jmíti budu.

98. *Dorota z Hrádku* přijala na pravý *spolek Jiříka Stoše z Kúnic*, manžela svého, *na ves Mikulovice a na dvuor* tudiež *v Mikulovicích a na věno své* i na to na vše, což má neb jmíti bude.

99. *Jan Šašovský ze Mstěnic Šašovice tvrz* s dvorem poplužným *a ves*, s lidmi platnými a osedlými i neosedlými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s potoky, s rybníky, s rybničiščemi, s lesy, s chrastinami, s plnú zvůlí a se vším plným panstvím, s horami i s doly a se vším příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, v týchž mezích a hranicích, tak jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě tu nepozůstavuje, *vkládám ve dsky* a vpisuji *Zygmundovi z Nové Vsi* ku pravému dědicstvie, k držení a požívaní.

Mřežován.

100. *Zygmund z Nové Vsi tvrz Šašovice* s dvo- f. 13 v.
rem poplužným *a ves tudíž*, tímž ménem jmenovanú, s lidmi platnými a osedlými i neosedlými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s rybníky, s rybničiščemi, s lesy, s chrastinami, s plnú zvůlí a se vším

[1]) *V orig. toto a předcházející slovo* vezdsky.
[2]) *Touž rukou, ale jiným inkoustem nad řádkem.*
[3]) *Za tím slovo* kuny, *přetržené inkoustem zápisu a ještě jiným, týmž jako předcházející slovo* Jana.
[4]) *Za tím z, přetržené inkoustem zápisu.*
[5]) *Za tím přetržené slovo* v.

plným panstvím, s horami i s doly a se vším příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, v týchž mezech a hranicích, tak jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě tu nepozůstavuje ani kterého vlastenství zachovávaje, *vkládám ve dsky* a vpisuji *Jiříkovi Lickovi z Plavče* a jeho erbóm ku pravému dědiestvi a požívanie.

101. *Jiřík z Jemničky Martinovi z Kamenného* a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědiestvie, *dvuor ve vsi Kamenném* s rolí[1]) oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s mezemi, s hranicemi i se vším příslušenstvím, tak jakož ten dvuor v svých mezech a hranicích záleží, se všemi požitky a užitky, tak úplně a docela, jakož jsem ten dvuor sám držal a požíval, nic sobě na tom ani svým erbóm ani budúcím práva ani kterého vlastenství nepozůstavuje, ale s plným právem a panstvím dědičným to všecko *vkládám ve dsky* zemské dědičně k držení a požívaní.

102. *Jiřík z Jempničky, jakož mám ve dskách* a knihách páně Vilémových z Pernštajna vložený *dva dvory v Kamenném,* i **odříkám se** z těch *jednoho dvoru,* toho, na kterémž Martin sedí, a nemám se věčně naň více navracovati, ani erbové moji.

103. *Martin Dalešínský z Bezděkova vkládá ves Čepí* s kostelním podacím *a v Skoroticích pět člověkuov* se vším právem a příslušenstvím *Janovi Ronichařovi z Ronichu* a jeho erbóm ku pravému dědictví.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

104. *Martin Dalešínský z Bezděkova* přijímá na pravý *spolek Jana Ronychaře z Ronychu,* ujce svého, i jeho erby *na ves Janovice* se vším právem a příslušenstvím i na to na všecko, k čemuž právo má neb jmíti bude.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

105. *Matěj z Boru Znatovi z Melic* a jeho erbóm *ves Tlustomasty* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s chrastinami, se vším panstvím a příslušenstvím, což k té vsi od staradávna přísluší a v svých mezech a hranicích jest vymezena a jakož jsem to sám držal, nic sobě ani erbóm svým nepozustavuje, *vkládám* ku pravému dědictví a ve dsky vpisuji.

106. *Jan z Krušovic* své vlastní zboží a dědictvie, *ves Radkovice a dvuor* pustý *Zahrádky,* s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, potoky, s lukami, s lesy, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s robotami i s tím se vším, což k svrchupsané vsi a dvoru přísluší, tak jakož jsem to sám držal a požíval, s plným panstvím, ku pravému dědiestvi, na tom sobě nic ani erbóm svým ani žádnému jinému žádného práva ani panstvi nepozustavuje, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské dědičně *Janovi Koňasovi z Vydří* i jeho erbóm ku pravému dědičnému držení a požívaní.

107. *Boček Kuna z Kunštátu a z Búzova Václavovi z Ludanic* a jeho erbóm *ves* pustú *Gronvicz*[2]) s rybníky, s rybničiščemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem[3]), příslušenstvím a panstvím, což k tomu zboží a k té svrchupsané vsi od staradávna přísluší a v svých mezech a hranicích záleží, tu sobě nic ani svým erbóm i budúcím na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jeho držení a vladení a tímto vkladem právo své mořím. f. 14

Mřežován a na okraji J[an] z P[ernštejna].

108. *Anna z Kostelce a z Stonařova na městečko Stonařov* s dvorem, s kostelním podacím, *ves Mittendorf,* s platy, s lidmi osedlými i neosedlými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s potoky tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s horami i s doly, s hony, s lovy, se vší zvůlí a s důchody, kterýmiž by koli jmény jmenováni býti mohli, i se vším jich příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna přísluší, v týchž mezech a hranicích, jakož od staradávna v sobě vyměřeny jsú a vysazeny a jakož jsem to sama držala, *a* k tomu *Folknov, ves* pustú, též se vší její příslušenstvím, na to všecko přijímám na pravý *spolek Jetřicha z Prostěboře,* manžela svého.

109. *Vilém z Pernštajna na Helfenštajně,* najvyší hofmistr království českého, *Pútovi z Lichtmburka a z Bítova* a jeho erbóm zboží a dědiestvi své vlastní, *tvrz Radotice* s dvorem, *se vsí,* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s rybničiščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s hory[4]), s doly, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, se všemi požitky a užitky, což k tomu zboží od staradávna přísluší, tak jakož to zboží v svých mezech a hranicích od staradávna záleží, sobě tu ani svým erbóm a budúcím žádného práva ani panství nepozůstavuje, to všecko

[1]) *Za tím přetržené slovo* i.

[2]) *Opraveno touž rukou z nečitelného slova;* cz *lze také čísti* rz.

[3]) *Za tím přetržené slovo* a.

[4]) *Tak v originále.*

právo *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

Mřežovín.

110. *Puta z Lichtmburka a z Bítova Vilémovi z Pernštajnu na Helfenštajně*, najvyšímu hofmistru královstvie českého, a jeho erbóm a budúcím *hrad Sádek* s dvory, s rybníky, s lesy, s háji, s horami, s dolinami, s potoky, s řekami, *ves Kojetice, ves Rokytánku Horní, ves Rokytánku Dolní, v Lovkovicích puol sedma lánu a čtvrt* i což k tomu jest a od staradávna přísluší, s rolími oranými i neoranými, s hranicemi, s mezemi i se vší zvulí, s lidmi platnými i neplatnými, což k těm vsem a k tomu zboží od staradávna přísluší, i se třmi mlýny u hradu blíž ležícími, nic sobě tu ani budúcím svým nepozůstavuje, než to všecko *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému jich držení a dědičnému požívaní.

111. *Vilém z Pernštajnu*, najvyší hofmistr království českého, *a Vratislav odtudž*, najvyší komorník cúdy brněnské, bratří vlastní, *knězi Vítovi opatu a konventu kláštera žďárského*, nynějším i budúcím, zboží a *městečko* náše dědičné *Horní Bobrové* s domy, s krčmami, s dvory kmetsími, s dědinami ornými i neornými, s platem, s mlýny, z mlýnův požitky, s lukami, s pastvami, s řekami, s potoky, s lesy, s háji, chrastinami i se všemi a všelikterakými důchody, požitky a příslušnostmi, kterýmiž koli mény meno-
f. 14 v. vány býti mohú, žádných nepozůstavujíc, se vší zvůlí a s plným panstvím a kostelním podacím, v týchž mezech a okršlcích a hranicích, jakož jest od staradávna vysazeno a vyměřeno, a tak, jakož jsme to sami po předcích našich měli a drželi, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich a dědičnému držení a požívaní.

112. *Kněz Vít opat a* veškeň *konvent kláštera žďárského Vilémovi z Pernštajna a na Helfenštajně*, najvyšímu hofmistru království českého, *a Vratislavovi z Pernštajnu*, najvyšímu komorníku desk a práva zemského v Brně, i jich erbóm a budúcím *puol městečka Horního Křižanova* s domy, s krčmami, *ves Jívové, ves Pikarec, ve vsi Medlově*, k čemuž jsme tu my právo měli, i s desátky vinnými, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s dědinami ornými i neornými, s lukami, s pastvami, s řekami, s potoky, s lesy, s horami i se vším jiným příslušenstvím, důchody a požitky, kterýmiž koli mény mohú menováni býti, s mezemi, s hranicemi, nic sobě tu ani našim budúcím práva ani kterého vlastenství nepozůstavujíc, *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému jich držení a dědičnému požívaní.

113. *Dobeš a Beneš*, bratří vlastní *z Boskovic a z Črné Hory, Vilémovi z Pernštajna a na Helfenštajně*, najvyšímu hofmistru království českého, a *Jindřichovi z Lipého* a jejich erbóm a budúcím *ves Dyákovice*, co jsme tu jměli a drželi, se všemi mezemi a hranicemi, což k té vsi od staradávna přísluší, nic sobě ani svým erbóm a potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství tu nepozůstavujíce ani zachovávajíce, to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědičnému držení a požívaní.

114. *Vilém z Pernštajna*, najvyší hofmistr království českého, *Dobešovi a Benešovi*, bratřím vlastním *z Boskovic a Črné Hory*, a erbóm jich i budúcím *ves* svú *Křové* i všecko, což jsem v té vsi jměl a držal, se všemi mezemi a hranicemi, což k tej vsi od staradávna přísluší, nic sobě ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozůstavuje, než to všecko ku pravému dědicství a požívaní *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské.

115. *Vratislav z Pernštajna* i s svými erby *Jetřichovi z Prostěboře a Anně z Kostelce a [z] Stonařova*[1]), manželce jeho, a jich erbóm a budúcím *ves*, řečenú *Suchú*, k čemuž jsem já tu právo měl, s lidmi v tej vsi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s úlehlemi, s rybničiščemi, s potoky, s háji, s lesy, s chrastinami i se vším příslušenstvím, což k tej svrchupsanej vsi a k těm lidem od staradávna přísluší, s mezemi, s hranicemi, se všemi požitky a užitky peněžitými i nepeněžitými i s úroky spravedlivými, kterými se koli jmény menují, tak úplně a docela tak, jakož jsme to sami drželi a požívali, nic sobě na tom ani svým erbóm ani budúcím práva ani kterého vlastenství nepozůstavujíce, ku pravému dědicství *ve dsky vkládáme* a vpisujeme.

116. *Dobeš a Beneš*, bratří vlastní *z Boskovic a z Črné Hory*, i s svými erby zboží své vlastní f. 15
a dědičné *ve vsi Suché*, to jest *devět lánův* osedlých i neosedlých, platných i neplatných, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, pastvišči, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s rybníčky, s chrastmi, s chrastinami, s doly i se vším příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, a v svých mezech a hranicích ve vsi i na poli, tak jakož jsme to sami drželi a toho požívali, se vším panstvím, tu a na tom sobě ani erbóm svým nic nepozůstavujíc ani žádnému jinému nižádného práva ani kterého panství a vlastenství, než to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědicstvie, k držení a požívaní *Jetřichovi z Prostěboře a Anně z Kostelce* a z Stonařova, manželce jeho vlastní, i jich erbóm.

[1]) *V orig.* a s Tonařova.

117. *Anna z Kralovic Hanka z Zap*, manžela svého, *na ves Kuhnice s tvrzí*, s dvorem a s kostelním podacím i se vším panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi od staradávna přislušie, i na všecka jiná zboží, kteráž ve dskách mám a k čemuž bych kde právo jměla, přijímám na pravý *spolek*.

118. *Martin Straka z Jempnice* zboží a dědiestvie své vlastní, *polovici Račic, dvuor*, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybničiščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s lukami, s pastvami, pastviščemi i s tím se vším, což k tomu zboží od staradávna přísluší a vymezeny[1]) jsú, i s tím se vším právem, kteréž jsem k tomu svrchupsanému zboží jměl, tu sobě nic ani svým erbóm ani potomkóm žádného práva ani kterého vlastenství nepozustavuje, *vkládám ve dsky* zemské dědičně *Václavovi z Rynarce a z Slavíkovic* i jeho erbom a potomkóm ku pravému držení a požívaní.

119. *Jan z Kladné a z Olešničky* i s svými erby *knězi Vítovi opatu a konventu kláštera žďárského* své vlastní dědieství, *vésku Volešénku* i s dvory a se vším k tej vésce příslušenstvím i k těm dvoróm, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lesy, s háji, chrastinami,[2]) s rybníky, s řekú, s potoky, s pastvami, pastviščemi i se všemi jinými užitky a požitky, na tom sobě práva, panství ani kterého vlastenství nepozustavuje, nežli tak, jakož jsem to zboží sám držal a požíval a předkove moji, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědieství, k držení a požívaní.

120. *Kněz Vít opat a konvent kláštera žďárského Janovi Olešénkovi z Kladnej* zboží náše dědičné, *ves Krokočín* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lesy, s háji, s chrastinami, s potoky, s pastvami, s pastviščemi i se všemi jinými požitky a užitky, na tom sobě práva, panství ani kterého vlastenství nepozóstavujíce, než tak, jakož jsme tu ves předpsanú sami drželi a požívali a předkové náši, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému dědieství, k držení a požívaní.

Mřežován.

f. 15 v. **121.** *Jan Olešénka z Kladnej Ščěpánovi z Lomnice* a jeho erbóm zboží své dědičné, *ves Krokočín* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lesy, s háji, s chrastmi, chrastinami, s potoky, s pastvami, s pastviščemi i se všemi jinými požitky a užitky, na tom sobě práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje, než tak, jakž jsem tu ves předepsanú sám držal aneb předkové moji, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědieství, k držení a požívaní.

122. *Johanka z Bohušic Zygmundovi z Manova* a jeho erbóm zboží a dědieství své vlastní, *tvrz a dvuor a ves Bohušice* s lidmi usedlými i neusedlými, s úroky, poplatky, s požitky, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s haltéři, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, pastvami, pastviščemi, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží v svých mezech a hranicích záleží i což koli k tomu od staradávna přísluší, tak jakož jsem to sama držala a požívala, nic sobě ani svým erbóm i budúcím tu nezachovávajíc žádného práva ani kterého vlastenství, než to všecko právo *ve dsky* zemský *vkládám* a vpisuji ku pravému dědiestvie, k držení a požívaní.

123. *Zygmund z Kladorub puol druhého lánu ve vsi Krasonicích* se vším jich příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s mezemi a hranicemi, jakož od staradávna v svých mezech a hranicích vymezeny jsú, tak jakož jsem to sám držal, s plným panstvím, nic sobě na tom ani svým erbóm nepozůstavuje, *vkládám* a vpisuji ve dsky *Oldřichovi z Marýže* a jeho erbóm ku pravému dědieství, k držení a požívaní.

124. *Jan, syn písaříkuov, z Žirovnice, Hronovi z Stojičína* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědieství *v Stojičíně, dvuor*, na němžto jest L[ti] grošuv *platu*, jakož na něm Mařík, člověk úroční, sedí, i se vším, což k tomu dvoru přísluší, s rolími, s lukami, s lesy, s chrastinami, s rybníčky i s tú lúkú, jakož pod dvorem leží, i s hranicemi i s mezemi, jakož to zboží v nich záleží, *ve dsky* zemské *vkládám* ku pravému dědictvie, k držení a požívaní, a jestliže bych kde ve dskách ten dvuor jměl neb tu lúku, ten vklad tímto vkladem mořím.

125. *Jiřík Herynk z Slúpna a v Kobylnicích Barboře z Čechtína*, manželce své vlastní, dvě stě zlatých dobrých uherských *na rybnice na Vrchním v Kobylníku ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji *ku* pravému jejímu *věnnému právu*. Příjemčí toho věna sám on, Jiřík, se učinil jiným statkem svým.

126. *Kunrád z Miroslavě Arnoštovi, Janovi a Ondřejovi z Jempničky* a jejich erbóm *tvrz Studnice se vsí*, dědieství své vlastní, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s lesy, s háji, s chrastinami, s užitky, poplatky, s činžemi, s me-

[1]) *Toto a následující slovo tak v originále.*

[2]) *Za tím přetržená slova* s rolí oranú i neoranú.

zemi, s hranicemi, jakož to zboží v svých mezech a hranicích od staradávna vymezeno a vysazeno jest, s plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž jsem sám to držal a požíval,
f. 16 | nic sobě ani svým erbóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom zboží nezachovávaje ani pozůstavuje, než to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictvie, k držení a požívaní.

127. *Ofka z Vojislavic Václavovi z Vydří* a jeho erbóm *puol vsi Popelína a puol vsi Olešné*, své vlastní zboží a dědicství, s lidmi platnými i neplatnými i s mlýny, což k zemi moravskej přísluší, i s jiným se vším, což k tomu přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s rybníky, s rybničiščemi malými i velikými, s haltéři, s potoky, s horami i s doly i s tím se vším, což k tomu od staradávna příslušie, v týchž mezech a hranicích, jakož jsem to sama držala a požívala, to vše, *což* k té půl vsi Popelné a puol vsi Olešné, *k zemi moravské a k právu brněnskému přísluší* od staradávna, tu sobě na tom obojím zbožím[1]) ani svým erbóm ani jinému žádnému žádného práva ani panství nepozůstavujíc ani kterého vlastenství zachovávající, *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

128. *Filip z Víckova a z Prusinovic tvrz Krhov* s dvorem, *se vsí*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, rybničišči a potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s horami, s háji, s chrastinami, s mlýny, s mlýniščemi, s kostelním podacím i se vším panstvím a příslušenstvím, s požitky, s poplatky, s úroky všeliakými, kterýmiž koli jmény mohú menováni býti, ješto k tvrzi Krhovu a k tej vsi i k dvoru od staradávna přísluší, tu sobě ani erbóm svým práva, panství ani vlastenstvie nepozůstavuje, tak jakož v svých mezech a hranicích od staradávna přísluší, *ve dsky vkládá* a vpisuje *Janovi Zelenému z Říčan* a jeho erbóm ku pravému dědičnému držení a požívaní.

129. *Kateřina z Bohuslavic Petra z Roseče*, manžela svého, *na dva dvory a na sedm lánův* k těm dvoróm příslušejících tu *v Bohuslavicích* i na to na všecko právo, což k těm dvěma dvoróm a k těm lánóm od staradávna přísluší a příslušalo jest, jakožto pravá dědička těch dvorův a lánův přijímá na pravý *spolek*.

130. *Jan z Hornic a Jan z Kojetic na místě jisce umrlého Hanka a Jílka z Rácovic, rukojmie, Jindřichovi Hrochovi z Rácovic* a jeho erbóm *dvuor ve vsi Rácovicích* s půl druhým lánem, s třetinú mlýna, s haltéřem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s háji, s chrastinami, s horami i s doly i se všemi jinými užitky a požitky, s plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ten dvuor v sobě od staradávna záleží a vymezen jest, v těch mezech a hranicích, jakož to sami držali a předkové jich, tu nic práva, panství ani vlastenství sobě ani jinému žádnému nepozůstavujíc, než to všecko právo *ve dsky* zemský *vkládají* a vpisují ku pravému dědicstvie, k držení a požívaní.

131. *Jiřík z Všeborova* přijímá na pravý *spolek Vávru z Bystřice a jeho děti na VI lánův* f. 16 v.
bez čtvrti ve vsi Svařinově, na to na všecko právo, což k těm VI[ti] lánóm bez čtvrti od staradávna přísluší a záleží.

132. *Urban z Starého Sedla* erby své *na Žebětín, na Říčky a na Chrústov* i na to na vše, k čemuž kde právo mám neb jmíti budu, přijímám na pravý *spolek*.

133. *Jindřich z Hofěřic Kateřině z Slúpna*, manželce svej vlastní, *ves Hoféřice* s dvorem, s rybníky, s lidmi platnými i neplatnými, s kostelním podacím, s lukami, s pastvami, s lesy, s chrastinami, s mezemi a hranicemi a se vším panstvím a příslušenstvím, tak jakož jsem sám držal a požíval, ve třech stech zlatých dobrých uherských *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji *ku* pravému jejímu *věnu*. Příjemčí toho jest on sám, Jindřich, jiným statkem svým.

134. *Elška z Šerkovic Matějovi z Boru* a jeho erbóm dědicstvie své, *tvrz Žirótky* s dvorem a *s véskú* týmž ménem menovanú, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, platy, poplatky i se všemi užitky a požitky, s pastvami, s pastviščemi, s lukami, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastmi, s chrastinami, s mezemi a hranicemi, jakož to zboží v svých mezech záleží a jest vymezeno, se vším plným právem a panstvím, jakož jsem to sama držala a požívala, nic tu práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávající ani pozůstavujíci, než to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

List na Předín a na Heraltice i na jiné vsi Přibíkovi z Miličína.

135. *Wladislaus*, Dei gracia Ungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. rex, marchio Moravie, Lucemburgensis et Slesie dux ac Lusacie marchio etc., notum facimus tenore presencium universis: Etsi maiorum nostrorum omnes libertates et gracias tueri atque firmare nobis

[1]) *Tak v originále.*

cordi sit, eas tamen voluntate promori protegimus et roboramus, quas hiis concessas fore vidIemus, quos fideles et gratos[1]) nostris antecessoribus semper fuisse experiencia comprobat et predecessores ipsi suis litteris profitentur, sane *Majestati nostre pro parte* nobilis *Przibikonis de Miliczin*, fidelis nostri dilecti, humiliter *suplicatum* extitit, *ut* benignitate regia *dignaremur confirmacionis nostre munimine roborare quoddam privilegium* dive memorie *Georgii*, *regis* Boemie, predecessoris nostri, *concessum et indultum* quondam *Ulrico de Miliczin*, *patri* prenominati *Przibikonis*, super quibusdam bonis suis quondam feudalibus, exemtis et libertatis ab omni jure feudi oneribusque et serviciis feudalibus, prout in ipso privilegio nobis ad videndum et legendum sufficienter exhibito clarius continetur, cuius quidem tenor in hec sequitur verba:

Georgius, Dei gracia Boemie rex, Moravie marchio, Lucemburgensis et Slesie dux ac Lusacie marchio etc., notum facimus tenore pre-
f. 17 sencium universis, quia[2]) nos | advertimus plurima servicia fidelia, que nobilis *Ulricus de Miliczin*, fidelis noster dilectus, nobis exhibuit et exhibere debet[3]) in futurum, signanter quia in obsidione castri Czornssteyn plurimas expensas fecit[4]), ideo, ut ceteri subditi nostri eo allecti, quod servicia nobis exhibita dignis premiis compensamus, ad obsequendum nobis reddantur proniores, non per errorem aut improvide, sed animo deliberato, cum sano consilio nostrorum procerum et fidelium, de certa nostra sciencia, auctoritate regia et marchionali Moravie, de gracia nostra speciali *bona sua, que habet in villis Przedin, Heralticz, Czasowicz, Branczudi, Chlistow, Hwiezdoniowicz, in tota villa Czizow* et *in villis* desertis, scilicet *Waczenowicze, Dassowicze, Swoykowicze, Genissow, Petruwky, Bezdieczkow, Brzezové* <*et Rvguholcz*>[5]), cum omnibus earum pertinenciis, *que in feudum a nobis et corona regni nostri Boemie dependebant, libertavimus et presentibus litteris nostris libertamus ac a iure feudi* nostro et successorum nostrorum, regum Boemie et marchionum Moravie, *libera dimittimus* sic, ut ipse Ulricus cum suis heredibus et successoribus eadem bona libera ab omni jure feudi et serviciis feudalibus teneant et possideant perpetue, quemadmodum ipse alia sua bona libere tenet et possidet, omni contradiccione quorumcunque procul mota. Presencium sub appensione nostri regalis sigilli testimonio litterarum. Datum Prage die ultima Decembris *[31. prosince 1466]*, anno Domini M°CCCC°66, regni nostri anno nono.

Nos igitur dicti Przibikonis iustis huiusmodi suplicacionibus favorabiliter inclinati, animo deliberato et de certa nostra sciencia, auctoritate regia Boemie et marchionali Moravie *ipsum privilegium* graciose *duximus innovandum et vigore presencium innovamus, ratificamus, approbamus et confirmamus*, decernentes insuper omnia et singula in eodem contenta plenum et inviolabile robur firmitatis perpetue obtinere; idcirco pro pleniori et eficaciori observacione predictorum capitaneo nostro Moravie, camerario, officialibus atque aliis quibuscunque, ad quos pertinet, fidelibus nostris, harum serie damus in mandatis nostris, quatenus ad requisicionem dicti Przibikonis presentes litteras tabulis prefate terre Moravie annotare et intabulare non obmittatis nec predictum Przibikonem heredesque et successores ipsius contra predictum privilegium et libertacionem ullo modo molestetis seu turbetis neque alios molestare aut turbare permittatis, prout nostram et sucessorum nostrorum, regum Boemie, indignacionem cupitis evitare. Presencium sub nostri regalis sigilli appensione testimonio litterarum. Datum Bude octava die Decembris *[8. prosince 1491]*, anno Domini M°CCCC°91, regnorum nostrorum anno Ungarie secundo, Boemie vero vigesimo primo. Ad relacionem domini Johannis de Sselmberg, cancellarii regni Boemie. Nuncii per dominum capitaneum dati ad presentem intabulacionem dominus Albertus de Bozkowicz et dominus Ladislaus de Bozkowicz.

Mřežován i s poznámkou na okraji. Na okraji na f. 16v. Lad[isla]v [z Boskovic].

136. *Johanna abatyše, Uršula převora, Anna podpřevora a vešken konvent kláštera tišňovského*, jenž slove *Brána nebeská*, řádu cisterstého a biskupství olomúckého, *Havlovi z Batelova a na Rašovicích* a jeho erbóm *pět lánů role v Rašovicích a čtyři podsedky*, zboží své dědičné, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s robotami malými i velikými i s vínami, s odmrtí, se všemi poplatky i požitky i se vším jiným právem, příslušenstvím a panstvím, což k tomu zboží již jmenovanému sluší, kterýmiž by mény | mohlo menováno býti, jakož od stara- f. 17 v.
dávna slušelo a sluší a v svých mezech a hranicích jest vysazeno a vymezeno, tak jakož jsme to sami držali až do sí chvíle, nic sobě ani budúcím potomkóm práva, panství a vlastenství

[1]) *V orig.* gratas.
[2]) *Touž rukou nad přetrženým slovem* quod.
[3]) *V orig.* debit.
[4]) c *opraveno touž rukou z* a.
[5]) *Na okraji jinou rukou a jiným inkoustem* to vymazání jinému vkladu neškodí.

tu a na tom nezachovávajíc, než to všecko *vkládáme* a vpisujem ve dsky zemské ku pravému dědičnému držení a požívaní.

Mřežován.

137. *Elška z Šerkovic Zuzanu z Melic a Elšku z Melic*, dceru Zuzaninu, *na vsi Libě, Jenči, i což v Bukovici a v Herulticích má*, i na to na všecko, k čemuž právo má neb jmíti bude, přijímá na pravý *spolek*.

138. *Zuzana z Melic Elšku z Melic*, dceru svú, *a děti její na věno své*, kteréž má *na vsi Šumicích*, i na to na všecko, k čemuž právo má neb jmíti bude, přijímá na pravý *spolek*.

139. *Elška z Melic Václava z Vitbachu*, manžela svého, *na ves Šumice* i na to na všecko, k čemuž právo má neb jmíti bude, přijímá na pravý *spolek*.

140. *Jan z Nákla Hynkovi z Popůvek ves* svú dědičnú *Lovčičky* se dvorem popplužným, s lukami, s rybníky, s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí, s robotami, s potoky, s pasviščemi, s horami, s požitky, s hranicemi, s mezemi, se vším panstvím a příslušenstvím, což v tej a k tej vsi od staradávna příslušie, jakož jsem sám to držal, nic sobě ani erbóm svým nepozůstavuje na tom, *vkládám* a vpisuji ve dsky ku pravému dědicství.

Mřežován.

141. *Hynek z Popůvek tvrz Lovčičky* s dvorem popplužným, *ves Lovčičky* s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s rybníky, s činžemi, s potoky, s lesy, s horami, se všemi užitky a požitky, kterýmiž koli měny mohú menováni býti, se vším panstvím a příslušenstvím, což k tomu od staradávna slušie a jakž v svých mezech a hranicích zamezeno jest a jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým nepozůstavuje, *Alšovi z Polánky* a jeho erbóm *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství.

142. *Markvart ze Zvole, Jiřík Racek z Mrdic a z Uhřec, Adlička z Malenovic Janovi z Zástřizl a z Nemotic* i jeho erbóm a budúcím potomkóm *zboží a dědicství náše*, kteréž se nám po předsích našich dostalo a k čemuž tu právo máme, *ve vsi Senstrazi a ve vsi Násedlovicích*, i s dvory, s kostelním podacím v Senstrazi i s tím lesem, *což v lovčicském lesu jest*, i s tím podsedkem, *jako v Lovčicích u kostela jest*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s lesy, s chrastinami i se vším panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží Senstrazu a Násedlovicím od staradávna přísluší a záleží v svých mezech a hranicích, tak úplně a docela, jako jsme to sami držali a předkové náši a požívali, nic sobě tu na tom zbožie ani erbóm našim ani budúcím práva, panství ani kterého | vlastenství nepozůstavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *vkládáme* a vpisujem ve dsky zemský ku pravému dědičnému držení a požívaní, a jestliže bychme kde ve dskách měli to, že se tímto vkladem toho svého práva odříkáme a odpisujem, i erby své. f. 18

143. *Hanek z Zap, Anna z Královic Barboře abatyši a konventu kláštera svaté Kláry u Matky Boží v Znojmě ves* náši dědičnú *Lechovice* se vším příslušenstvím a panstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji i se všemi požitky a užitky, s platy úročnými, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím, což od staradávna k té vsi Lechovici příslušelo a přísluší, a tak, jako jsme to sami držali a požívali, žádného sobě ani svým erbóm práva ani vlastenství na té vsi nezachovávajíce ani pozůstavujíc, než to všecko právo náše *vkládáme* a vpisujem ve dsky zemské ku pravému dědicstvie, k držení a požívaní.

144. *Barbora abatyše a konvent kláštera Matky Boží v Znojmě Hankovi z Zap a Anně z Královic* i jich erbóm náše vlastní zboží a dědicství, *ves Vrahovice*, k čemu jsme my tu právo měli, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s potoky tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i se všemi požitky, užitky i platy úročnými, s mezemi, hranicemi i se vším plným právem a panstvím, což od staradávna k té svrchupsané vsi Vrahovicím příslušalo a přísluší, a tak, jakož jsme to sami držali a požívali, žádného práva nepozůstavujíce ani vlastenství, než to všecko právo *vkládáme* a vpisujem ve dsky zemské ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

145. *Hynek z Popůvek Barboře z Okrašovic*, manželce své vlastní, III^c^ zlatých a XXV zlatých na lidech svých dědičných *v Pozořicích ku* pravému *věnnému právu ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji.

146. *Hynek z Popůvek Barboru z Okrasovic*, manželku svú, *převodím s Okrasovic, s tvrze*, se dvú dvorú, *se vsi*, s mlýnu i se všeho, což k tomu přísluší a k čemuž tu právo měla, s jejího vlastního dědictví, *na tvrz Pozořice*, na dvuor popplužný, *na ves*, na lidi, na roboty, na rybníčky, na vinohrady, na lesy i na to na všecko, k čemuž tu právo mám, nic sobě tu nepozůstavuje ani erbóm svým, *ve dsky* jí *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví. Příjemčí toho vkladu jest Ladslav z Boskovic.

147. *Barbora z Okrasovic Hynka z Popůvek*, manžela svého, *na tvrz Pozořice, na ves* a na dvuor, jakož jsem na to převedena, i na to na

všecko, k čemuž právo mám neb jmíti budu, přijímám na pravý *spolek*.

f. 18v. **148.** *Hynek z Popůvek Markvartovi z Královic* a jeho erbóm dědiestvi své, *dva dvory v Okrasoviciech a ves Okrašovice* s platem *a mlýn* na řece *pod Czymierczem*, jenž slove *Kamenný mlýn*, *a stav* u téhož mlýna, a to s rolmi oranými i neoranými, s rybníky, s lesy, s háji, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i s tím se vším právem a přislušenstvím, což k týmž dvoróm a k tej vsi Okrasovicím od staradávna přisluší, nic sobě ani svým erbóm a budúcím práva, panství ani vlastenství nepozustavuje, než to všecko právo *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému dědieství, k držení a požívaní.

Miečován.

149. *Hynek z Popůvek Veronyku z Popůvek*, sestru svú, *na dvuor v Popůvkách a na II$^1/_2$° lánu, na dva podsedky*, a k čemuž tu právo mám, přijímám na pravý *spolek*.

150. *Václav z Tavíkovic na místě otce svého Vanka, umrlého, Janovi z Petrovce* a jeho erbóm dědictvie své, *ves Dobrú Vodu, tvrz* s dvorem, s vinohradem, s sady, s rybníky, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky, s poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s horami i s dolinami i se vším příslušenstvím, což k té vsi a k té tvrzi i k tomu dvoru od staradávna přísluší a jakož vymezeno jest, se vším příslušenstvím, kterýmiž koli jmény muož jmenováno býti, se všemi užitky a požitky, tak jakož to otec muoj držal a požíval, i se vším plným právem a panstvím, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani svým erbóm *kromě* toho *dvoru*, kterýž *k Kúnicím* přísluší, než to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k držení a požívaní.

151. *Jan Zelený z Řičan puol páta lánu ve vsi Otmicích* s jich se vším příslušenstvím, což k tomu IIII$^1/_2$ lánu přísluší, se všemi užitky, s plným panstvím, jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým nepozůstavuje, *Alšovi z Polánky* a jeho erbóm ku pravému dědieství *vkládám ve dsky* a vpisuji a toho se odříkám, i erby své.

152. *Elška z Šerkovic a z Žirůtek tři člověky v Nové Vsi Rysovské*, jménem Janáka, Brychtu a Martina Řeháka, *a v Jilmovém* také *tři člověky*, jménem Jiříka Dvořáka, Michkovu vdovu a Rajíka, s platy, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s horami i s doly, s řekami, s mezemi, s hranicemi i s jinými všemi požitky i příslušenstvím, což k těm předřečeným lidem od staradávna přísluší a příslušalo jest a jakož to svrchupsané zboží v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, nic sobě ani svým erbóm i budúcím práva ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje ani pozóstavuje, *Janovi Bulovi z Bořitova*, jeho erbóm i budúcím *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému panství a k dědičnému držení, a jestliže by kde ve dskách stálo, to tímto vkladem mrtvím a mořím.

153. *Mikuláš Koberský z Drahanovic Martinovi z Drahanovic a z Kobeřic*, erbóm jeho i budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědieství, *třetí oddíl*, kterýž mi se jest dostal *po otci mém ve vsi Kobeřicích*, s lesy, s chrastinami, s hájky, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, se vším tím příslušenstvím a právem, což mi se jest po otci mém *a věna mateře mej* k třetímu dílu dostalo, nic sobě tu na tom zboží ani erbóm ani budúcím kterého práva ani kterého vlastenství nepozóstavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému držení a požívaní, a jestliže bych kde ve dskách měl, toho se tímto vkladem odříkám a odpisuji, i erby své. f. 19

154. *Alena z Černého Víra Jana z Skaličky*, bratra svého, *na ves a na dvuor Skaličku i na mlýn pod Skaličkú*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s řekú, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s doly, s horami, s mezemi, s hranicemi i se vším toho příslušenstvím přijímá na pravý *spolek*.

Mřežován.

155. Pan *Vratislav z Pernštajna*, najvyšší komorník brněnský, *tomu spolku Aleny z Črného Víra odpor* činí.

156. *Vilém z Pernštajna*, najvyšší hofmistr království českého, *Ctibor z Cimburka a z Tovačova*, hajtman margabství moravského, *Jan z Lompnice*, najvyšší komorník desk a práva zemského v Olomúci, *Vratislav z Pernštajna*, najvyšší komorník desk a práva zemského v Brně, *Jan Kuna z Kunstátu, Oldřich z Boskovic, Jan Berka z Dubé, Albrecht starší z Šternberka, Karel z Vlašimě, Zygmund z Dúbravice, Jindřich z Sovince, Půta z Lichtmburka, Lipuolt z Krajku, Hynek z Ludanic, Jiřík Tunkl z Brníčka, Jiřík z Vajtmile, Jan z Žerotína, Jakub z Šárova, Bohuslav z Kokor, Jaroš z Zástřizl, Hynek z Bačkovic, Arnošt Kužel z Žeravic, Kuneš Naksera z Chotěvic, Václav Čech z Hrádku, Bedřich z Drnovic na místě jiných všech rukojmí*, kteříž byli *za Jana Heralta z Kunstátu*, statek po smrti jeho pobravše jím se vyvazovali z rukojemství, *Janovi Bočkovi z Kunstátu na Polné* i jeho erbóm *hrad Kunstát s městečkem* tímž jménem jmenovaným, *tvrz Lysice se vsí* tímž jménem jmenovanú, *tvrz Opatovice se vsí* tímž jménem

jmenovanú *i s jinými vsmi* k nim příslušnými, s tím, což jest nebožtík Jan Heralt z Kunstátu byl zastavil a sám toho v držení byl, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s dvory, s rybníky, s lukami, pastvami, pastviščemi, s horami, s lesy, s háji, s chrastmi, chrastinami, s doly, s potoky tekutými i netekutými, s mlýny, mlýniščemi, s činžemi, poplatky, s všeliakými užitky a požitky, s mezemi, hranicemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu hradu Kunstátu a tvrzím a zbožím svrchupsaným od staradávna přísluší, tak jakž jest to sám již psaný Heralt držal a požíval, — *než*, byla-li by která ves k tomu, ješto by byla v zástavě aneb věn[n]ým právem zavázána, tu sobě již psaný Boček sám vyplatiti a vypraviti má — nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství nepozóstavujíc ani zachovávajíce, než to všecko právo *vkládáme* a ve dsky zemské vpisujem ku pravému dědicstvie a dědičnému držení a požívaní.

f. 19 v. **157.** *Vilém z Pernštajna*, najvyší hofmistr království českého, *Ctibor z Cimburka a z Tovačova*, hajtman margabství moravského, *Jan z Lompnice*, najvyší komorník desk a práva zemského v Olomúci, *Vratislav z Pernštajna*, najvyší komorník desk a práva zemského v Brně, *Jan Kuna z Kunstátu, Oldřich z Boskovic, Jan Berka z Dubé, Albrecht starší z Šternberka, Karel z Vlašimě, Zygmund z Dúbravice, Jindřich z Sovince, Půta z Lichtmburka, Lipuolt z Krajku, Hynek z Ludanic, Jiřík Tunkl z Brníčka, Jiřík z Vajtmile, Jan z Žerotína, Jakub z Šárova, Bohuslav z Kokor, Jaroš z Zástřizl, Hynek z Bačkovic, Arnošt Kužel z Žeravic, Kuneš Naksera z Chotěvic, Václav Čech z Hrádku, Bedřich z Drnovic na místě jiných všech rukojmí*, kteříž byli *za Jana Heralta z Kunstátu*, statek po smrti jeho pobravše jím se vyvazovali z rukojemství, *ves Veselíčko s mlýnem v Chudobíně*, s lidmi platnými i neplatnými, s řekami, s lesy a s jiným se vším příslušenstvím, což k té vsi od staradávna přísluší, *Vratislavovi z Pernštajna*, najvyššímu komorníku cúdy brněnské, a jeho erbóm *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému dědičnému držení a požívaní.

158. *Vilém z Pernštajna*, najvyší hofmistr království českého, *Ctibor z Cimburka a z Tovačova*, hajtman margabství moravského, *Jan z Lompnice*, najvyší komorník desk a práva zemského v Olomúci, *Vratislav z Pernštajna*, najvyší komorník desk a práva zemského v Brně, *Jan Kuna z Kunstátu, Oldřich z Boskovic, Jan Berka z Dubé, Albrecht starší z Šternberka, Karel z Vlašimě, Zygmund z Dúbravice, Jindřich z Sovince, Půta z Lichtmburka, Lipuolt z Krajku, Hynek z Ludanic, Jiřík Tunkl z Brníčka, Jiřík z Vajtmile, Jan z Žerotína, Jakub z Šárova, Bohuslav z Kokor, Jaroš z Zástřizl, Hynek z Bačkovic, Arnošt Kužel z Žeravic, Kuneš Naksera z Chotěvic, Václav Čech z Hrádku, Bedřich z Drnovic na místě jiných všech rukojmí*, kteříž byli *za Jana Heralta z Kunstátu*, statek po smrti jeho pobravše jím se vyvazovali z rukojemství, *ves Kotvrdovice s tvrzí* i s dvorem, *ves Senektářov, ves* pustú *Dvorce, puol vsi Podomie*, pusté, *ves* pustú *Budkovany*, s rybníky, s lesy, s háji, s horami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s mezemi, s hranicemi i se vším panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží od staradávna v svých mezech a hranicích záleží, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozóstavujíce ani zachovávajíce, *Václavovi Gedeonovi z Olešničky* a jeho erbům ku pravému dědicstvie *ve dsky vkládáme* a vpisujem, ku pravému dědičnému držení a požívaní.

159. *Ščepán Kusý z Mukoděl a Kateřina ze Zvole*, manželka jeho, *Vilémovi z Pernštajna*, najvyšímu hofmistru královstvie českého, *a Vratislavovi z Pernštajna*, najvyšímu komorníku cúdy brněnské, i jich erbóm *ves Blažejovičky a ve vsi Blažkově IIII lány*, s lidmi platnými i neplatnými i se vším příslušenstvím k tomu od staradávna příslušejícím *ve dsky vkládají* a vpisují ku pravému dědičnému držení.

160. *Barbora z Borotína odříká se všeho práva svého na vsi Lažanech*, ač by jí kde které ješče ve dskách svědčilo, a tímto vkladem jeho se odpisuje.

161. *Elška z Šerkovic odříká* se *všeho práva svého na vsi Žirůtkách*, ač by jí kde které svědčilo, a tímto vkladem[1]) jeho se odpisuje.

162. *Václav Gedeon z Olešničky vkládám ve dsky* III^c *zlatých na vsi Kotvrdovicích a na rybníku*, kterýž leží *u Jedovnice*, *Kunce z Pěněína*, manželce své, *ku* pravému jejímu *věnnému právu*. Příjemčí toho věna sám Václav již psaný se učinil jiným statkem svým. f. 20

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

163. *Elška z Geršpic Albrechtovi z Boskovic* a jeho erbóm *dvuor* svuoj dědičný *v Popicích a* k tomu *desátky vinné a vinohrady* své, což tu jměla, *a* k tomu *nivy purkrechtní*, kteréž k tomu přikúpila, se vším panstvím a příslušenstvím, tak jakož to sama držala, žádného tu sobě práva, panství nepozůstavujíci, to všecko *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a požívaní.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

[1]) k *je zamazáno a na okraji jinou rukou a jiným inkoustem* to zamazání není k škodě tomu vkladu žádnej.

164. *Václav Sklenář z Habří purgmistru a radě městečka Bystřice*, nynějším i budúcím, *lán role tu v Habří k špitálu bystřickému* s rolí oranú i neoranú, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami i s tú lúku, kteráž Malá lúčka slove, jakož od tří čtvrtí odprodána jest a leží s lúží zajedno, s vodami tekutými i netekutými, s doly, s horami, s mezemi, s cestami, s stezkami, s hranicemi i s plným právem, jakož ten lán v svých mezech a hranicích od staradávna záleží, nic sobě ani svým erbóm práva ani vlastenství nepozóstavuje, než to všecko právo *vkládám* ku pravému dědictvie.

165. *Hynek, Zygmund a Václav*, bratří *z Dúbravice, odříkají se práva svého věnného,* kteréž jsú měli po předsích svých *na vsi Vícenicích*, II^c hřiven a XX hřiven groší, *kteréž jsú Hyncovi z Kukvic byli vložili,* ač by kde jim aneb předkóm jich ješče ve dskách svědčilo a se našlo, že to tímto vkladem moři a mrtví a víc se na to táhnuti nemají.

166. *Znata z Kukvic a z Rosic odříká se práva svého věnného,* k kterémuž právo měl *po otci svém Hyncovi z Kukvic na vsi Vícenicích,* II^c hřiven a XX hřiven groší, a na to se více navracovati i s erby svými nemá.

167. *Jikvín z Hartvíkovic Dobešovi z Čechtína* své vlastní dědicstvie, *dvuor v Hartvíkovicích* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami i s doly, s řekami, s potoky i s tím se vším příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož jsem to sám držal a požíval, sobě ani svým erbóm nic tu nepozóstavuje žádného práva, ani panství nepozóstavuje ani zachovávaje, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* ku pravému dědičnému držení a požívaní.

Přetrhán.

f.20 v. **168.** *Dobeš z Čechtína Zygmundovi a Markvartovi,* bratřím *z Mírova,* a jich erbóm *šest lánův a krčmu a šest podsedkův v Hartvíkovicích a v Popůvkách pět lánův a čtyři podsedky s dvorem,* s háji, s rybníky, s rybníčky, s potoky, s řekami, s potočinami a s vodami tekutými i netekutými i s lesy, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s zahradami i se vším právem a panstvím, což k tomu od staradávna přísluší, nic sobě ani erbóm svým na tom práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a požívaní.

169. *Dorota ze Svratku*[1]) *děti své* mužského i ženského pohlaví *na dvuor Svratečku*, na své dědieství, *pod Svratkú*, na rybníky, na lesy, na lúky i na lidi usedlé i neusedlé i na to na všecko, což k tomu dvoru přísluší od staradávna, i na to, k čemuž právo mám neb jmíti budu, přijímám na pravý *spolek.*

Přetrhán a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

List na Medlany.

170. My *Matiáš*, z boží milosti uherský a český etc. král, kníže rakúské etc., oznamujem tímto listem všem vóbec, že *prošeni jsúce od* urozeného *Vratislava z Pernštajna,* najvyššího komorníka desk a súdu práva zemského v Brně, věrného našeho milého, a znamenavše jeho věrné služby, kteréž nám okazuje a činí, a aby budúcně tím snažněji činiti mohl, *dali jsme a tímto našim listem* mocí královskú a jakožto margabie moravský *dáváme všecko* a všeliaké *právo náše,* ač které *ke vsi celej, Medlany* řečenej, máme aneb kterak koli jmíti móžem, jemu, *Vratislavovi z Pernštajna,* erbóm a potomkóm jeho se vším její příslušenstvím, panstvím, právy, důchody a požitky všeliakými, v mezech a hranicích od staradávna zvyklých, nic sobě na tom ani potomkóm našim, margabím moravským, nepozóstavujíc, tak, aby on to mohl držeti, prodati, směniti, zastaviti aneb s tím, jakž by se jemu zdálo[2]), jako s svým vlastním naložiti bez naší a všech potomkův našich všeliaké překážky. A ktož by tento list náš s jeho, Vratislavovú z Pernštajnu, aneb jeho erbův a potomkův dobrú vůlí měl[3]), ten má a jmíti bude všecko celé a plné právo ke všem věcem v tomto listu psaným jako on sám, bez všeliakého umenšenie. Tomu na svědomí pečet náši královskú s jistým naším vědomím kázali jsme přivěsiti k tomuto listu, jenž dán a psán u Vídni v úterý ostatní masopustní *[3. března 1489]*, léta božího tisícího CCCC°89 počítajíce. Tomuto vkladu poslové jsú panem Ctiborem z Cimburga, hajtmanem, dáni pan Zygmund z Dúbravice a pan Václav z Ludanic etc.

171. *Matěj z Náchodu a z Březníka* přijímám na pravý *spolek syny své* vlastní *Jindřicha, Oldřicha a Brikcího* i jich erby *na ves Pucov* s dvorem, s rybníky, s lesy, s lukami i s tím se vším, což k tej vsi a dvoru přísluší od staradávna, i na to na všecko, což mám neb jmíti budu.

172. *Jiřík z Šeborova Frankovi z Dolní Zhuorce* a jeho erbóm *mlýn* svuoj dědičný *v Dolní Zhůrci* s rolí oranú i neoranú, s lesy, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i f.21

[1]) *Tak v orig. místo* Svratky.
[2]) d *touž rukou nad řádkem.*
[3]) *V orig.* niel, *touž rukou nad řádkem.*

netekutými i s jiným se vším příslušenstvím, s požitky, což k tomu mlýnu od staradávna přísluší a jakož jsem to sám držal a požíval, s mezemi a hranicemi, jakož ten mlýn v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vysazen jest, se vším plným právem a panstvím, nic sobě ani svým erbóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozóstavuje, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému držení a požívaní.

173. *Dorota z Ujčůvka Vanka z Čepího,* manžela svého, *na puol dvora v Ujčůvku* a což k tomu dvoru od staradávna přísluší a příslušalo jest, na své vlastní dědicství, přijímám na pravý *spolek.*

174. *Jan z Nové Vsi a*[1]) *z Radkova poručníka činím Jana z Ewrharcze*[2]) *mocného a věrného dětí syna svého Čenkových i statku,* kterýž mám nebo jmíti budu, aby on věrně a právě učinil, jakož jemu toho věřím, že tak učiní; jestli by Buoh neuchoval dětí syna mého Čenkových, tehdy ten statek po mně zóstalý aby spadl na dceru mú *Annu z Novej Vsi* a na její děti[3]), a jestli by Buoh neuchoval svrchupsaného Jana smrti, tehdy aby *Ctibor z Arklebic* měl túž moc a právo jako svrchupsaný Jan z Ewrharce[4]), poručníkem býti.

175. *Mikuláš Čadík z Tišňova a Anna z Ujčůvka Vankovi z Ujčůvka* i jeho erbóm *puol dvora v Ujčůvku* s lesy a s kusem řekú, s rolí oranú i neoranú i se vším právem a panstvím, jakož jsú to sami držali, nic sobě ani svým erbóm na tom práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíce ani pozůstavujíce, *ve dsky vkládají* a vpisuji ku pravému dědičnému držení a požívaní.

f.21 v. **176.** Léta Páně tisícího čtyrstého devadesátého třetího, v neděli druhú v postě, jenž slove Reminiscere *[3. března 1493]*, držán jest sněm panský v městě Brně z vůle najjasnějšího kniežete a pána, pana Vladislava, uherského, českého etc. krále a margabie moravského etc., v přítomnosti urozených pánuov: pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova, hajtmana margabství moravského, pana Vratislava z Pernštajna, najvyšího komorníka desk a súdu práva zemského v Brně, pana Lipuolta z Krajku, najvyšího sudího práva zemského v Brně, a Tobiáše z Hory Obřanské, najvyšího písaře desk margabství moravského, pana Jana z Lompnice na Meziříčí, najvyšího komorníka desk a súdu práva zemského v Olomúci, pana Jana Kuny z Kunstátu a na Hodoníně, pana Dobeše z Boskovic a z Černé Hory, pana Bočka Kuny z Kunstátu a z Búzova, pana Jana Pňovského z Sovince, pana Jana Berky z Dubé a na Šternberce, pana Jana staršího z Lompnice, pana Albrechta staršího z Šternberka a z Lukova, pana Zygmunda Osovského z Dúbravice, pana Ladslava z Boskovic a z Třebové, pana Karla z Vlašimě a z Úsova, pana Jiříka z Vlašimě a z Úsova, pana Smila z Lichtmburka a z Bítova, pana Hynka z Ludanic a z Rokytnice, pana Václava z Ludanic a z Veveří, pana Ctibora z Lantštajna a z Světlova, pana Jana z Žerotína a z Fulneka; svrchupsaní z pánuov, a z vládyk tito: Jakuba z Šárova a z Krumsína, Viléma Tetaura z Tetova a z Zlína, Jaroše z Zástřizl a z Morkovic, Jana Koňasa z Vydří, Zygmunda Valecského z Mírova a z Okarce a Bluda z Králic.

List na ves Plačovice[5]).

177. My *Vladislav,* z boží milosti uherský, f.22
český, dalmatský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický margabie etc., oznamujem tímto listem všem, že přistúpil jest před nás urozený *Jan z Lompnice,* najvyší komorník súdu a práva olomúckého, věrný náš milý, a zpravil nás, kterak slovutný *Hynek z Bačkova má a drží po otci svém ves Plačovice,* v margabství moravském ležící, kterážto nám jakožto králi českému a margabí moravskému manstvím a službami manskými přísluší; při tom *prosil jest nás* jmenovaný *Jan* sám od sebe *i také na místě* téhož *Hynka, abychom tu ves z* takového *manství propustili a k dědictví připsati dopustili.* Ku kterejžto snažnej prosbě již psaného Jana[6]) pro věrné služby, kteréž nám činil a činiti nepřestává, jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, jakožto král český a margabie moravský, *svrchupsanú ves* se vším její příslušenstvím *z povinností a manských služeb mocně propustili jsme a tímto listem propúščíme a* již psanému *Hynkovi* a erbóm jeho *ku pravému dědicství ji dáváme,* chtíce tomu, aby on a erbové i budúcí jeho věčně nám ani budúcím našim, králóm českým a margabím moravským, nebyli povinni žádných povinností a služeb manských z již psané vsi s její příslušenstvím činiti, ale aby již psaný Hynek a erbové jeho jmenovanú ves s její příslušenstvím svobodně měli, drželi a požívali jí, tak jakožto

[1]) *Toto a dvě další slova touž rukou nad řádkem.*
[2]) *V orig.* Ze wrharcze.
[3]) *Opraveno touž rukou z* diedi *připsáním* ij, *ale* d *není přetrženo.*
[4]) *V orig.* Ze wrharcze.
[5]) *V orig. chybně* Pračovice.
[6]) *Touž rukou nad řádkem.*

jim obyvatelé margabstvie moravského svých dědičných zboží požívají, *toto sobě toliko pozóstavujíce*, aby již psaný Hynek, erbové a budúcí jeho nám a našim budúcím, králóm českým a margabím moravským, z té vsi s její příslušnostmi povinen byl též činiti podle země, což nám jiní obyvatelé jmenovaného margabstvie činí aneb činiti budú, přikazujíce hajtmanu moravskému a všem úředníkóm desk a práva olomúckého a brněnského, aby, řád práva v tom zachovajíc, když by koli od již psaného Hynka nebo erbuov jeho požádáni byli, jmenovanú ves s její příslušnostmi ve dsky zemské vložiti a vepsati kázali beze vší odpornosti. Tomu na svědomí pečet naši královskú přivěsiti jsme kázali k tomuto listu. Dán na Budíně v sobotu po svatém Vavřinci *[11. srpna 1492]*, léta božího tisícího čtyřstého devadesátého druhého, království našich uherského třetieho a českého jedennictcitmého léta. Ten list jest ve dsky všel z rozkázaní a posluv dání ke dskám pánův, pana Ladislava z Boskovic a z Třebové a pana Jana z Žerotína a z Fulneka, skrze hajtmana pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova, v knihy páně Vratislavovy z Pernštajna, komorníka práva brněnského.

List na Corštein.

178. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, margrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužicský margabie etc., oznamujem tímto listem všem, jakož před některými časy urozenému *někdy Volfgankovi z Krajku*, dědicóm a budúcím jeho *hrad* zbořený *Frajštajn a* druhý *hrad*, *Corštajn*, *městečko Vratěnín a ves Mladoňovice* se všemi jich od staradávna příslušnostmi *z manství propustili a osvobodili jsme*, jakož *list náš na to jemu* ty věci šíře v sobě drží a světleji ukazuje[1]), i *jsúce* nynie *prošeni od* urozeného *Lipulta z Krajku*, syna téhož Volfganka, jménem jeho *i také jménem bratří jeho, abychom listu toho* otci jich daného *potvrdili* a při tom, což týž list v sobě drží a ukazuje, je milostivě zóstavili, *my* znajíce, že již psaný Lipult i s bratřími svými nám rád
f. 22 v. slúží a službami s | svými se slíbiti usilují, k takovým jejich prosbám jsúce milostivě nakloněni, s dobrým rozmyslem a s radú věrných našich, mocí královskú a jakožto margabie moravský *již psaného listu* témuž *Lipultovi a bratřím jeho tímto listem potvrzujem* a při tom při všem, což svrchu dotčený list náš v sobě drží, je zóstavujem milostivě. *Při tom také již psaní bratří prosili jsú nás, [abychom] vsi, dvory i jiná zboží, kteráž v první list náš vepsána nejsú, v tento list vepsati kázali;* k kterejžto prosbě jich *všecka ta zboží*, kteráž jsu i kteráž nejsú v svrchu dotčeném listu položena, *v tento list zejména položiti a vepsati jsme rozkázali:* najprvé svrchupsaný *hrad Corštajn* s horú, s řekú, s mlýnem pod hradem, s lúkú, s pěti lány lesu, s kostelním podacím kostela svaté Trojice, s domy některými při témž kostele postavenými, jakož v svých mezech vymezeni jsú, item *hrad* zbořený *Frajštajn a pod ním ves* se dvěma mlýny, s řekú, s lukami, s lesy k témuž hradu příslušejícími, item *Sstalek ves* se vším její příslušenstvím i s kostelním podacím, item *Krezynk, ves* pustú, s dvorem poplužným, item *ves Chrlopy* s dvorem poplužním, se vším jejím příslušenstvím *kromě dvú lánú, kteříž k oltáři do Vratěnína příslušejí*, item *ve vsi Mosovicích*[2]) *pět polúlání a čtyři čtvrti*, item *dvuor*, řečený *Syczn-hof*, item *v Terčicích jeden lán*, item *v Rancéřově roli a lúku*, item *ves* pustú *Šatice*, item *v Lenbinku* pustý *mlýn*, <item *v Kostnicích puol šesta lánu a sad* s rolí, lukami, s lesem, kterýž leží v žlebě pode vsí, s vodami i s druhým lesem, jenž slove Dúbrava, ležící nade vsí, i se vším, což k tomu přísluší>[3]), item *v Lubnici dvuor* se vším[4]), což k němu od staradávna příslušie, item *ves* pustú *Uherčice* a dvuor poplužní se dvěma pluhoma rolé *kromě toho, což tu abatyše z Oslovan má*, item *ves* pustú *Stoječice*, item *městečko Vratěnín* se vším jeho příslušenstvím, s dvorem poplužným a se dvěma pluhoma rolí, item *ves Mladoňovice* se vším jejím příslušenstvím i s dvorem poplužným a se dvěma pluhoma rolí, *i s opravami* na vsech a na lidech, *kteréž k* již psanému *hradu Frajštajnu* od staradávna spravedlivě *příslušejí*. Kteřížto svrchupsaní[5]) zámci, vsi, dvorové, mlýni i všecka ta zboží, tak jakož zejména vypsány jsú a z svrchupsaného manství a služeb našich manských námi propuščeni a osvobozeni, mají od již psaných bratří, dědicuov a budúcích jich svobodné jmieny a držány býti a žádných služeb ani povinností manských nám ani budúcím našim, králóm českým a margabím moravským, ani žádnému jinému nemají činiti ani povinni budú po vše časy věčně budúcí. Přikazujíce hajtmanu moravského markabstvie, komorníkóm i jiným úředníkóm obojí cúdy, olomúckej i brněnskej, nynějším i budúcím, když by za to požádáni byli od téhož Lipulta a bratří jeho nebo dědicův a bu-

1) *Za tím podtečkovaná, t. j. neplatná slova* je milostivě zůstavili.

2) *První o jest opraveno touž rukou z e.*

3) *Na okraji* Lad[isla]v [z Boskovic].

4) *Za tím přetržené slovo* jeho.

5) *Opraveno touž rukou ze slov* k kterýmž to svrchupsaným.

dúcích jich, tehdy abyšte tento list náš ve dsky zemské vložiti a vepsati kázali beze vší odpornosti. A ktož by tento list jměl s dobrú vůlí a svobodnú již psaných bratří nebo dědicův a budúcích jich, chceme, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú přivěsiti jsme kázali k tomuto listu. Dán na Budíně ve čtvrtek před svatým Matějem apoštolem *[21. února 1493]*, léta božího tisícího čtyrstého devadesátého třetího, království našeho uherského třetího a českého jedenmecdcítmého léta. Tento list jest ve dsky všel z rozkázaní a poslův ke dskám dání pánův, pana Ladslava z Boskovic a z Třebovej a pana Jana z Žerotína a z Fulneka, skrze hajtmana pana Ctibora z Cimburga a z Tovačova.

f. 23 **179.** *Vávra, pekař z Jempnice, Václavovi z Majnhartic* a jeho erbóm *dva lány*, jenž[1]) slovú *na Jempničce*, s pustinú, své vlastní dědictví, s rolí oranú i neoranú, s lukami i s jiným se vším, což k těm[2]) dvěma lánoma a púšti příslušalo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož ti dva láni v svých mezech od staradávna záleží a jsú vymezeni, jakož jsem to sám držel, nic sobě ani svým erbóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, to všecko *vkládám ve dsky* zemské ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

180. *Ladislav, rychtář města Jihlavy, purgrmistru, radě i obci města Jihlavy ves Lúčku a ves Fusdorf*, své vlastní dědictví, s mlýnem, s rybníky, s řekami, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s lesy, s chrastmi, s doly, s horami, s háji i s mezami, s užitky a požitky i se vším příslušenstvím a panstvím, což od staradávna k těm vsem příslušalo jest, nic sobě ani svým erbóm panství ani vlastenství nepozůstavuje, to všecko *ve v dsky* zemské *vkládám* ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

181. *Pavel z Budějovic vkládám Lipuoltovi z Krajku* a jeho erbóm ve dsky *ves* pustú *Kojetice* s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníčky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, se všemi požitky a užitky, což k té vsi od staradávna přísluší, tak jakož v svých mezech a hranicích záleží, ku pravému dědicství, sobě ani svým erbóm nic nepozůstavuje.

Mřežován.

182. *Zdeněk z Šternberka Václavovi z Vrchovišč a na Žirovnici* i jeho erbóm své vlastní dědictví, *městečko Třešče* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s osedlými i s pustými, s mlýny i s kostely, s tiem záduším a podacím i se vším jiným, což k tomu přísluší, s rolí ornú i neornú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami i s rybníky, s rybničiščemi, s haltéři i potoky velikými i malými, s horami i s doly *a ves* k tomu *Jezdovice a ves* též druhú, *Bukovú*, též s lidmi v nich platnými i neplatnými, s osedlými i pustými, s rolí ornú i neornú, s lukami, s pastvami i s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s rybníky, s rybničiščemi, s haltéři, s potoky velikými i malými, s mlýny, s horami, s doly i s tím se vším, což k tomu městečku již psanému a k těm vsem již psaným od staradávna přísluší, v týchž mezech a hranicích, jakž jsem to sám od staradávna držal a toho požíval, tu sobě na tom zboží svrchupsaném ani svým erbóm a budúcím ani žádnému jinému žádného práva, panství nepozóstavuje ani kterého vlastenství zachovávaje, než to zboží svrchupsané s jeho se vším příslušenstvím a plným panstvím *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, k držení, jmění a požívaní, a jestli kde ve dskách předkóm mým psáno, to tímto vkladem mrtvím a mořím a žádné moci nejmíti činím.

Mřežován a na okraji J[an] z P[ernštejna].

183. *Čeněk z Čechočovic Janovi Křištoforovi a Heřmanovi*, bratřím vlastním *z Rochova, a* jejich erbóm zboží své vlastní, *tvrz Čechočovice, ves Čechočovice*, s dvorem, s mlýnem, s rybníky, s rybničiščemi i s tím, *což jsem já na Stařičských*[3]) *svým kruntem vyfrýmarčil a oddal*, s lesy, s chrastinami, s křovinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s úroky, s činžemi i se všemi užitky a požitky[4]) a s plným právem, panstvím a příslušenstvím, s mezemi, hranicemi, s horami, doly, s potoky, s vodami tekutými i netekutými i se vším jiným příslušenstvím, kterýmiž koli mény menováni býti mohú, jakož to zboží v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a jest vymezeno, nic sobě ani svým erbóm ani potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, to všecko *vkládám* ku pravému dědictví ve dsky zemské, k držení a požívaní. f. 23 v.

184. *Jan Křištofor a Heřman*, vlastní bratří *z Rochova*, i s svými erby *Čenkovi z Čechočovic* a jeho erbóm *prodali jsme* ku pravému dědicství zboží své vlastní, *tvrz a ves Ratibořice a ves* pustú *Poklaky*, s rybníky, s rybničiščemi, s lesy, s křovinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i s tím se vším, *co jsme ščepánovským gruntem svým oddali*, ješto

[1]) *Za tím, na novém řádku, nepřetržené slovo* jenž.

[2]) *Opraveno touž rukou asi ze slov* k tomu.

[3]) *Lze také čísti* Stařicských.

[4]) *Za tím podtečkovaná, t. j. neplatná slova* a příslušenstvím.

jsme jim rybníkem zatopili, *a dva lány v Klucove se vším panstvím kromě zádušního, kterýž k faře do Jaromiřic přísluší*, a také s nivkú Dúbravku, tak řečenú, *kterúž jsme vyfrimarčili a kruntem svým za ni oddali Jeníčkovi z Olbramic*, se vším plným panstvím a právem, s úroky, čínžem, s horami, s doly, s potoky, s vodami tekutými i stojatými i se všemi jinými příslušenstvími, kterýmiž by koli jmény menováni býti mohli a jakož to zboží od staradávna záleží a jest vyměřeno, tak úplně, jako jsme toho sami v držení byli a požívali, nic sobě ani erbóm svým neb potomkóm na tom nepozóstavujíc ani zachovávajíc, to všecko úplně jsme prodali a *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému dědiectví, k držení a požívaní.

Mrěžovan.

185. *Machna z Kokor a z Pucova, jakož mám věno* ve dskách *od* muže svého *Matěje z Náchoda a z Březníka na tvrzi Březnice a na platu k ní příslušejícím*, jakož dsky ukazují[1]), *na to na všecko své právo* přijímám na pravý *spolek* syny své *Jindřicha, Oldřicha a Brikcího z Náchoda a z Březníka.*

186. *Petr opat i vešken konvent kláštera želevského Benešovi a Ludvíkovi*, bratřím vlastním *z Vajtmile*, a jejich erbóm *ves Božice* se vším jejím příslušenstvím a panstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s lesy, s háji, s chrastmi, chrastinami, s potoky, s potůčky, s úroky i se všemi požitky, s rolí oranú i neoranú, s horami, s doly i se všemi mezemi a hranicemi, tak jakož ta ves i to zboží v svých mezách a hranicích od staradávna záleží a záležela a vymezena jest, a tak, jakož jsme my to sami a náši předkové drželi a požívali, nic sobě ani budúcím našim potomkóm na tej vsi a na tom zboží nepozóstavujíce ani zachovávajíce žádného práva, panství ani kterého vlastenství, *ve dsky vkládají* a vpisují ku pravému dědiectví a panství, k jmění, držení a požívaní.

f.24 **187.** *Beneš a Ludvík*, bratří vlastní *z Vajtmile, knězi Petrovi opatu* i všemu *konventu kláštera želevského ves Mikulovice* se vším jejím příslušenstvím a panstvím, s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky i se všemi požitky, s rolí oranú i neoranú, s rybníkem, s lesy, háji, s chrastmi, chrastinami, s potoky, s potůčky, s horami, s doly i se všemi mezemi a hranicemi, tak jakož ta ves i to zboží v svých mezech a hranicích záleží a záleželo a vymezeno jest, a tak, jakož jsme my to sami a náši předkové drželi a požívali, nic sobě ani erbóm svým ani potomkóm na tej vsi a na tom zboží nepozóstavujíce ani zachovávajíce žádného práva, panství ani kterého práva vlastenství, *ve dsky vkládají* a vpisují ku pravému dědiectví a panství, k jmění, držení a požívaní.

List[2]) na Blatnici pod Křídlovici.

188. *Matiáš*, z boží milosti uherský a český etc. král, margabie moravský etc., známo činíme tímto listem, že jsú předstúpili před nás velebný *Václav, opat želevský, a* urozený *Beneš a Ludvík z Vajtmile* a oznámili nám, kterak *jsú spolu frejmark a směnu učinili*, totiž jmenovaný *opat s svú a svého konventu vsí Božice, kteráž leží* v margabství našem moravském *na Blatnici pod Sskřídlovici*, s její příslušenstvím, *a Beneš a Ludvík* jmenovaní protiv tomu *témuž opatu a konventu jeho dali svú* dědičnú *ves Mikulovice a k tomu* ješče osm kop *platu* ročního na svém dědiectví *přidati a postúpiti mají*, se vším příslušenstvím, jakož smlúva mezi nimi učiněná šíře ukazuje, v témž margabství našem, i *prosili jsú nás* jmenovaní opat, Beneš a Ludvík, *abychom k takové směně a frejmarku ráčili své povolení dáti, a my*, zhlédše na jich pilné prosby a také, že se opatu a konventu za jeho dosti stane a stalo, *dali jsme své povolení a plnú vůli* mocí královskú *a tímto listem dáváme* jakožto král český a margabie moravský, aby takový frýmark a směna moc měla tak, jako by sobě dskami zemskými v Moravě s obú stran potvrdili a sobě ve dsky vložili, a toho [aby] požívali každá strana k své potřebě, jich budúcí a dědici, jakž by se komu zdálo a líbilo prodati, směniti, dáti a s tím učiniti jako s svým vlastním bez překážky naší i našich budúcích, králův českých a margabí moravských, i všeliakých jiných osob nynějších i budúcích. Dán v Retezi v sobotu po hodu Všech svatých *[4. listopadu 1486]*, let božích tisícího čtyřstého osmdesátého šestého.

189. *Jan Lechvický z Zástřizl knězi Petrovi opatu a konventu kláštera želevského ve vsi Lidměřicích devět lánů*, na kterýchž sedí zejména: Modr na lánu, Tamiš Mathl na lánu, rychtář drží polního půl lánu, Prost také polního půl lánu, Longhanzl lán, Kyndl lán, Mathl lán, Lorl puol lánu, mladý Hudolt puol lánu, Rubal $1^1/_2$ lánu, starý Huduolt $^1/_2$ lánu a sad, kterýž mi platil $1^1/_2$ kopy, více nebo méně, jakž se muož prodati, — *ty* nadepsané *lány a ten sad dal jsem a mocí listu tohoto dávám ku pravému dědiectví* — se vším příslušenstvím, což k těm lánóm a k tomu sadu od staradávna příslušie, tak jakož jsem ty lány a ten sad sám držal a požíval, nic sobě

[1]) *Latinské ZDB XII, č. 594, str. 368.*

[2]) *Za tímto slovem jinou rukou nad řádkem* ves Božice.

ani erbóm svým na těch láních a na tom sadu nepozůstavuje žádného práva, panství ani kterého vlastenství, *kromě* těch lidí, kteréž[1]) mi mimo ty lány ješče zóstávají, a potoka s pastviščem vedlé rybníka, *to sobě pozóstavuji*, — než na pastvě tej všecka ves pastvy užívajte rybníku bez škody — *ve dsky vkládá* a vpisuje.

f. 24 v. **190.** *Mikuláš z Tulešic, Jiřík Kusý z Olexovic, rukojmie a správce nebožtíka Ludvíka,* mrtvého, *z Tavíkovic, Lidmile z Říčan,* manželce jeho, XIIII kop peněz *platu* ročního ve třech stech zlatých a ve dvú a dvadcíti zlatých červených uherských *ve vsi Dobronicích* na lidech tu platných i neplatných, na mlýně, na rybnících i na tom na všem panstvím[2]) a příslušenství, na lesích, na lukách i na dvoře, kterýž jest rozdán mezi lidi v plat, nic tu nepozůstavujíc práva, panství ani vlastenství, to všecko věnné právo její *ve dsky* zemské *vkládáme ku* pravému *věnnému právu.*

191. *Lidmila z Říčan Jindřicha a Annu, Barboru a Margretu z Tavíkovic,* děti své, na tři sta zlatých a na XXII zlatých, *na věno své,* kteréž mám *na vsi Dobronicích* a na její na všem příslušenství, přijímám na pravý *spolek.*

192. *Jindřich z Vlašimě a z Slatiny, Matěj Vacek z Bezděkova a z Tupanova*[3]), *Václav z Pánova, rukojmie na místě Elšky z Višňového, umrlej, Protivcovi z Zástřizl* i jeho dědicóm *ves Vrbici,* dědičné po Elšce zuostalé, se dvorem poplužným, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším příslušenstvím, což k tej vsi od staradávna přísluší a záleží v svých mezách a hranicích, tak úplně, jakož jsme to sami držali a toho požívali i náši předkové, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic sobě na tom zboží ani budúcím práva, panství ani vlastenství nezachovávajíce, to všecko *vkládáme* a vpisujem *ve dsky* zemské dědičně k držení a požívaní.

List na dvuor Bořičkovice.

193. *Vladislav,* z boží milosti uherský, český etc. král a markabie moravský etc., urozeným Ctiborovi z Cimburka a z Tovačova, hajtmanu margabství moravského, komorníku, sudímu i jiným úředníkóm cúdy brněnské, věrným našim milým, milost náši královskú i všecko dobré vzkazujeme. Věrní milí, tajno vás nebuď, že jsú na nás vznesli urození *Půta a Albrecht,* bratří *z Lichtmburka a z Bítova,* věrní náši milí, kterak *mají a drží dvuor Bořičkovice, na kterémž my manství máme, a že by ten dvuor* s jeho příslušenstvím *Janovi Komoňovi* a jeho erbóm *prodali a ve dsky* zemské dědičně *vložiti chtěli,* s pilností *prosíce nás, abychom jim k tomu vkladu ve dsky dvoru svrchupsaného povolení náše dáti a toho* milostivě *dopustiti ráčili, a k tomu se podvolujíce, že nám miesto toho manství* na dvoře svrchupsaném *na tak dobrém a na svém dědičném dvoře manství jiné dáti a převésti chtějí.* K jejichžto prosbě jsúce nakloněni *dopustili jsme jim toho a mocí listu tohoto dopúščíme,* porúčejíce vám, abyšte vy dvuor ten svrchupsaný s jeho příslušenstvím, když dsky zemské otevřeny budú a vás požádají, jmenovanému Janovi Komoňovi a erbóm jeho ve dsky vložili, *však tak,* když oni nám prvé na svém dvoře dědičném a tak dobrém před hofrichtéřem margabství moravského manství zase okáží, převedú a v knihy manské vepsati dadie; a když to všecko, tak jakož se svrchu píše, učiní a dokonají, zachovajte se tak, jakž jsme vám napřed poručili. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přitisknúti jsme kázali. Dán na Budíně ve čtvrtek před svatým Ondřejem *[29. listopadu 1492],* léta božího tisícího CCCC°92 a královstvie našich uherského třetího a českého dvamecítmého. Tento list jest ve dsky všel z rozkázaní a poslů dání pánův, pana Ladslava | z Boskovic a z Třebové a pana Jana z Žerotína a z Fulneka, skrze f. 25
hajtmana, pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova, hajtmana[4]), a *Jakub z Šárova, hofrichtéř,* úřadem svým *přiznal se, že jiný dvuor,* jménem *Mirovice,* s panstvím jeho *přijal v manství,* a za dosti vyznal opatření krále JMti v tom.

194. *Půta z Lichtmburka a z Bítova* své vlastní zboží a dědicství, *dvuor Bořičkovice a vésku*[5]) pustú, s rybníčky, s háji, s chrastinami, s poplatky, s mezemi, s hranicemi, s řekami, s potoky tekúcími i netekúcími, se všemi užitky, kterýmiž koli jmény mohú jmenováni býti, i se všemi toho dvora příslušnostmi, což k němu od staradávna přísluší a v sobě vymezeno jest, nic sobě tu ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva ani panství žádného ani vlastenství nepozóstavuje ani zachovávaje, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému dědicství *Janovi Komoňovi z Bezděkova* i jeho erbóm k držení a požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

195. *Arnošt z Jemničky Janovi z Lompnice a na Meziříčí,* najvyšímu komorníku desk a súdu práva zemského v Olomúci, a jeho erbóm *ves* svú dědičnú *Oslavu a dvůr* poplužní se všemi lidmi platnými, čistými a nezávadnými, i také neplatnými, s rolí, se všemi požitky a důchody, kterýchž sem sám požíval a užíval, s mlýnem, s řekú, které sem sám držal a užíval, s stavem,

[1]) [2]) *Tak v originále.* [3]) *V orig.* a s Stupanova.

[4]) *Tak v originále.* [5]) *Bořičkovice.*

s potoky, kteříž k tomu příslušejí, s lukami, s pastvami i s rybníščem i se všemi mezemi a hranicemi, jakož od staradávna vymezeny jsú a já toho požíval, *les Bitovec, les Lipové, les Beranice, les Bramstko, les Vomanov Horní i Dolní*, s[1]) chrastinami i se všemi požitky, kterými se kolivěk jmény menují, i s plným panstvím, nic sobě na tej vsi ani na lidech ani na všem příslušenství toho panství Oslavy, ani svým erbóm a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje, než se vším právem a panstvím, jakož jsem sám držal a toho požíval, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k držení a požívaní.

196. *Jiřík z Jempničky Janovi z Lompnice a na Meziříčí*, najvyšímu komorníku desk a súdu práva zemského v Olomúci, a jeho erbóm dědiectví a panství své, *lidi dědičné*, které jsem jměl *v městečku Tasově, kteříž k tomu kaplanství přísluší, duom nárožní* se vším jeho příslušenstvím *a duom*, na kterémž sedí Matěj Rybář[2]), *a les, kterýž k tomu domku přísluší, a puol potoka*, kterýž slove *Jesinka, a lázni*, na kterejž sedí Žíž[3]), *a lán rolé, podsedek*, na kterémž sedí Petr Valda, *a puol lánu*, na kterémž sedí Šimek Jelito, *a podsedek*, na kterémž sedí Michal Masař[4]), se všemi užitky a požitky, s plným panstvím, nic sobě na těch lidech a domích s jich příslušenstvím nepozůstavuje ani svým erbóm a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství, než se vším právem, jakož sem to držal a toho sám požíval tu v Tasově, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k držení a požívaní.

f. 25 v. **197.** *Marta Pavlovská a Sigmund*, syn její, *z Meziříčí, Janovi z Lompnice a na Meziříčí*, najvyšímu komorníku desk a práva zemského v Olomúci, a jeho erbóm *ve vsi Lhotkách Rankových pět lánův dědičných a VIII lánů věnného práva* s lidmi osedlými i neosedlými a nezávadnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i s úlehlemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami i se vším příslušenstvím, což k těm lánóm od staradávna přísluší, s mezemi, hranicemi, s užitky, s úroky, s činžemi i se všemi požitky, kterýmiž se kolvěk jmény jmenují, tak jakož jsme toho sami požívali a držali, nic tu sobě ani svým erbóm práva, panství ani kterého zvláščenství nepozůstavujíce, to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme k držení a požívaní.

198. *Zigmund Pavlovský z Meziříčí Janovi z Lomnice na Meziříčí*, najvyšímu komorníku desk a súdu práva zemského v Olomúci, a jeho erbóm ku pravému dědiectví se vším její příslušenstvím, jakož od staradávna k ní příslušalo, *ves Kusku ve dsky vkládám* a vpisuji k držení a požívaní.

199. *Hynek z Zap a Anna z Králövic*, manželka jeho vlastní, *Benešovi a Ludvíkovi*, bratřím vlastním *z Vajtmile*, i jejich erbóm *ves Vrahovice* se vším její příslušenstvím a panstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky i se všemi požitky a užitky, s rolí oranú i neoranú, s lesy, háji, s chrastmi, chrastinami, s potoky, potočinami, s horami a s doly i se všemi mezemi a hranicemi, tak jakož ta ves i to zboží v svých mezech a hranicích od staradávna záleží, záležela a jest vymezena, a tak, jakož jsme to sami držali a požívali, nic sobě tu ani erbóm svým ani potomkóm na tej vsi, na tom zboží nepozóstavujíce ani zachovávajíce žádného práva, panství ani kterého vlastenství, *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví a panství, k jmění, k držení a požívaní.

200. *Kateřina abatyše, Margreta převora, Dorota podpřevora a* veškeren *konvent kláštera oslovanského* ku pravému dědictví *Lipultovi z Krajku*, najvyšímu sudímu cúdy brněnské, jeho erbóm i potomkóm *ve dsky vkládá ve vsi Uherčicích XI$^{1}/_{2}$ lánu* s lesy i se vším jich[5]) příslušenstvím, *ves Kozojedy*, pustú, *s lesem, kterýž dal Jan z Klyngenberku k tomu klášteru, ve vsi Křštalku I$^{1}/_{2}$ lánu*, i s jiným se vším, což k těm vsem a lánóm přísluší, jakož v svých mezech a hranicích od staradávna záleží, nic sobě ani konventu pozóstavujíce: a jestliže bychme my, abatyše a konvent svrchupsaného kláštera oslovanského, za tu summu, za kterúž *jsú ty vsi prodány*, totiž III$^{1}/_{2}$ sta zlatých, jiné zboží sobě kúpili, má nám miesto těch vsí ve dsky vloženo býti.

Pan komorník *s panskú radú* to ve dsky vpisuje.

201. *Václav z Pivína, Václav z Mezlešic*[6]) *a v Múřinově, Hynek z Popůvek a v Pozořicích, Licek z Lilče a na Hostěrádkách, rukojmie na místě Kunky z Pacova, umrlej, Havlovi z Batelova* a jeho erbóm zboží dědičné po tejž Kunce zóstalé, *tvrz Rašovice* s X$^{1}/_{2}$ lánem usedlým a V$^{1}/_{2}$ lánu pustého a podsedkův usedlých osm a tři pusté podsedky, s lesy, s horami, s chrastinami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníkem, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s rolí oranú i neoranú, s lukami i s tím se vším plným

1) *V orig.* a.
2) *Lze také čísti* rybář.
3) *V orig.* Ziz.
4) *Lze také čísti* masař.
5) *Opraveno touž rukou ze slova* její.
6) š *jest opraveno touž rukou ze* z *a jest psáno s háčkem, nikoli* ss.

panstvím a právem, což k tej tvrzi a k těm lánóm i podsedkóm usedlým i neusedlým od staradávna přísluší, tak jakož v svých mezech a hra-
f. 26 nicích od staradávna vymezeno jest, | nic nepozóstavujíce práva, panství ani kterého vlastenství, to všecko *vkládáme ve dsky* zemské ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

Mřežován.

202. *Zygmund z Manova Kateřině z Hlinného,* manželce své, *na vsi Bohušicích věna jejího* $11^{1}/_{2}{}^{c}$ zlatých *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému věnnému právu, *a což mimo věno výše vzal,* $11^{1}/_{2}{}^{c}$ zlatých bez X^{ti} zlatých, *to také ukazuje na též vsi Bohušicích* i na tom, což k tomu přísluší. V tom se sám i s svými erby i také statkem svým, kterýž má a jmíti bude, příjemčím činí.

203. *Kateřina z Hlinného Zigmunda z Manova,* manžela svého, přijímá na pravý *spolek* na těch $11^{1}/_{2}{}^{c}$ zlatých bez X^{ti} zlatých, *což mimo věno její výše vzal,* i na to na všecko, k čemuž ona právo má aneb jmíti bude.

204. *Já kněz Václav z Minic a z Kupčic* i s svými erby své vlastní dědicství *v Kupčicích,* v tej *vsi XIIII lánův,* kteréž *nebožtík Čas* držal a jakož já je ve dskách mám, se vším právem i příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, se všemi požitky i platy s určenými, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, což od staradávna k těm lánóm svrchupsaným přísluší, tak jakož jsem sám držal a požíval, žádného sobě ani erbóm svým práva ani vlastenství na těch láních v té vsi Kupčicích nezachovávaje ani pozóstavuje, *Mikulášovi Tulešicskému z Peče* a jeho erbóm *vkládám ve dsky* ku pravému dědicství a držení.

205. *Mikuláš z Peče a z Tulešic, rukojmie a zprávce za nebožčíka Jiřika Švába z Lančova, Bohušovi a Jiříkovi,* vlastním bratřím *z Čechtina,* a jejich erbóm vlastní dědicství nebožtíka Jiříka Švába, *ves Hrubčice* a dvuor s mlýnem a s mlýniščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i stojatými, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, hranicemi, s plným právem, panstvím a příslušenstvím i požitky, kterýmiž koli mény menováni mohú býti, tak jakož neboštík Jiřík držal a požíval, žádného práva, panství ani vlastenství nepozóstavuje, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

206. *Jan Boček z Kunstátu na Polné Janovi Zajimačovi z Kunstátu a na Jevišovicích* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, kteréž *po mém otci* na mě spravedlivě spadlo, *ves* celú jménem *Klíčovice,* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, dvě tratě rolé, s rolí oranú i neoranú a *s tím lesem v Rašově,* což otec muoj držal a já po něm, s lukami, s pastviščemi, s mezemi a s hranicemi, s rybníky, s potoky, s vodami i se vším jiným příslušenstvím, tak jakož sem to sám držal, také *dvuor v Němčicích* se vším příslušenstvím, s robotami, s lukami, s pastvami i s těmi lesy, kteříž k tomu dvoru příslušejí, s potoky, s vodami i s kostelním podacím a s jeho příslušenstvím, *ves Únanov* i se všemi lidmi v té vsi, kteréž sú předkové moji od staradávna držali, i s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s vinohrady, s rybníky, | s rybníčky i s tím se f. 26 v.
vším právem a panstvím, což k tomu od staradávna přísluší a v svých mezách a hranicích záleží, tak jakož jsem to sám, i tudiež předkové moji, držal a požíval, i tudiež s mýtem tu v Únanově, *v Prostoměřicích puol mlýna a jednoho člověka v tejž vsi,* nic sobě práva, panství ani kterého vlastenství, ani erbóm svým nepozóstavuje, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, k držení a požívaní, a jestliže by kde mně to ve dskách stálo a svědčilo, to tímto vkladem mořém.[1])

207. *Jiřík Kusý z Mukoděl Tomášovi z Gojčína,* jeho erbóm a budúcím své zboží a dědicství, *tvrz Jinošov* s dvorem *a pustú tvrz* s podacím kostelním tu *v Jinošově a ves Jinošov <a ves Košíkov>*[2]), s lesy, s chrastmi, s chrastinami, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s robotami, kteréž spravedlivě odbývati mají, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s vodami, s potoky tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi, s hory[3]), s doly, s požitky i užitky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, kterýmiž se koli jmény menují a což k tej tvrzi a k těm vsem od staradávna přísluší a příslušalo jest, tak jakož jsem sám toho v držení byl a požíval, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

Mřežován.

208. *Anna Husyškluhová z Rudy Šimkovi,* řečen[ém]u *Šich,* své vlastní dědicství, *lán* svuoj tu *v Rudě,* kterýž slove *Puklovský* lán, se vším příslušenstvím a právem plným, jakož ten lán od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezen jest a jakož jsem toho požívala a držala i předkové moji, nic tu sobě ani svým erbóm ani budúcím nepozóstavujíci, ani práva a

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Přetrženo inkoustem mřežování.*
[3]) *Tak v originále.*

vlastenství kterého, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědiestvi, k držení a požívaní.

209. *Margeta ze Lhotic Janovi ze Lhotic* a jeho erbóm své vlastní dědiestvi, *dvuor ve Lhoticích*, řečený *Pažit*, s rolí oranú i neoranú, s potoky, s lukami, s pastvami i se vším jeho příslušenstvím, jakož od staradávna záleží v svých mezech, sobě tu na tom dvoře ani svým potomkóm nic nepozustavující, to všecko *vkládám* ku pravému dědiestvi, k držení a požívaní.

210. *Jan Holúbek ze Zhoře mladší Janovi Holubovi staršímu* své vlastní dědieství, *puol dvora tu ve Zhoři*, který slove *Kuníkovský*, *kterýž jest mně panským přísudem přisúzen*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s chrastinami, s horami i s doly, s mezemi, s hranicemi, s rybníky i se všemi příslušnostmi, což k tomu dvoru od staradávna příslušalo a přísluší, se všemi požitky a užitky, kterýmiž se koli mény[1]) menují, tak jakož jsem sám držal, nic sobě ani svým erbóm a budúcím panství ani vlastenství nepozůstavuje, než to všecko *vkládám* již psanému Janovi Holubovi staršímu a jeho erbóm ve dsky zemské ku pravému dědičnému držení a požívaní.

f.27 **211.** *Hanek z Zap a Anna z Královic*, manželka jeho vlastní, *Mikulášovi z Peče* a jeho erbóm své vlastní dědieství, *tvrz Knihnice s se vsí*, s dvorem, s sadem, s kostelním podacím tu v Knihnicích i s desátkem vinným a zvlášče s perkrechtním právem, s rybníky, s úroky, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, pastviščemi, s vodami tekutými i stojatými, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, s plným panstvím, právem a příslušenstvím i s požitky, kterýmiž koli mény mohú menováni býti, tak jakož jsme to sami drželi a požívali, žádného sobě ani svým erbóm práva, panství ani vlastenství nezachovávajíce ani pozóstavujíce, to všecko právo *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému dědičnému držení a požívaní.

Mřežován.

212. *Zigmund z Manova a Kateřina z Hlinného Mikulášovi z Jemničky* a jeho erbóm své vlastní dědieství, *ves Osovú u Meziříčí* s lidmi platnými i neplatnými, s lesem i s jinými všemi poplatky a užitky, což k tej vsi od staradávna přísluší a co jsme my požívali a užívali, se vším právem a panstvím, nic sobě nepozóstavujíce práva, panství ani kterého vlastenství, než to všecko *vkládáme ve dsky* zemské ku pravému dědičnému držení a požívaní.

213. *Václav Racek z Mrdic Václavovi z Ludanic a na Veveří*, podkomořímu margabství moravského, a jeho dědicóm *ves Dambořice a ves pustú Nasklovice s tvrziščemi*, s kostelním podacím, s dvorem, s poplužím, s vinohrady, s vinnými desátky, s zemním i se vším horním právem, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s usedlými i s pustinami, s úroky, s činžemi, s platy, s poplatky, s horami, s lesy, s chrastinami, s doly, s údolím, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s starými úlehlemi, s rybníky, s rybničiščemi, s mlýniščemi, s mezemi, hranicemi i se všemi užitky, kterýmiž koli jmény menováni býti mohú, i se vším plným právem a panstvím, tak jakž to zboží od staradávna vymezeno jest a *otec muoj* to držal a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva ani vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému držení a požívaní, *aby oni ode mne ani od žádného jiného ssuti nebyli*, než to aby při nich dědičně zóstalo, a tímto vkladem všecky jiné vklady mořím a práva se všeho i s svými erby odříkám.

214. *Václav Oříšek z Roséčky Ščepánovi z Rosèčky* a jeho erbóm *dvuor* svuoj vlastní dědičný *v Rosèčce* se vším příslušenstvím, což k tomu dvoru od staradávna přísluší, nic sobě tu žádného práva, panství a vlastenství, ani svým erbóm nepozóstavuje, *ve dsky* zemské *vkládám* k dědičnému držení a požívaní a tímto vkladem, jestliže bych kde ve dskách jměl, odříkám se toho i s svými erby.

215. Léta Páně tisícího čtyrstého devadesátého třetího, v pondělí den svaté Kunhuty *[9. září 1493]* držán jest sněm v městě Brně z vůle najjasnějšího knížete a pána, pana Vladislava, uherského, českého etc. krále a margabie moravského etc., v přítomnosti urozených pánuov: pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova, hajtmana margabství moravského, pana Vratislava z Pernštajnu, najvyššího komorníka desk a práva margabství moravského v Brně, pana Lipulta z Krajku, najvyššího sudího práva zemského v Brně, Tobiáše z Hory Obřanské, najvyššího písaře desk margabství moravského, pana Jana z Lompnice a z Meziříčí, najvyššího komorníka desk a práva margabství moravského v Olomúci, pana Jana Kuny z Kunstátu na Hodoníně, pana Bočka Kuny z Kunstátu a z Búzova, pana Jana Pňovského z Sovince, pana Jana Berky z Dubé na Štemberce, pana Jana staršího z Lompnice, pana Albrechta staršího z Šternberka a z Lukova, pana Zigmunda Osovského z Dúbravice a f.28

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*

z Hrutovic, pana Ladislava z Boskovic a z Třebové, pana Karla z Vlašimě a z Úsova, pana Jiříka z Vlašimě a z Úsova, pana Smila z Lichtmburka a z Bítova, pana Hynka z Ludanic a z Rokytnice, pana Václava z Ludanic a z Veveří, pana Jana staršího z Žerotína a z Fulneka; ti svrchupsaní z pánuov, a z vládyk tito: Jakub z Šárova a z Krumpsína, Jaroš z Zástřizl a z Morkovic, Jan Koňas z Vydří, Zygmund Valecský z Mírova a z Okarce a Blud z Králic.

f.29 **216.** *Jindřich Hroch z Pošný Zdenkovi a Burjanovi,* bratřím vlastním *z Valdštajna a z Brtnice,* a jich erbóm a budúcím *ve vsi Střenči půl dvoru* poplužního, *půl druhého lánu s jednú čtvrtí, půl tvrze, polovici rybníkův,* item *dvuor* řečený *Kamprlovský,* s plným právem a panstvím jich *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství a k požívaní tak, což k tomu ke všemu od staradávna přísluší, k dědičnému držení a požívaní.

217. *Znata z Kukvic Janovi Zelenému z Říčan* a jeho erbóm *ves Račice,* své vlastní dědicství, se dvěma dvory, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s chrastinami, s háji, s úroky, užitky a požitky všeliakými, s rybníky, s kostelním podacím, což k tomu a k těm dvěma dvoróm přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakož jsem sám držal a k čemuž sem právo měl, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím žádného práva ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, *i to věnné právo, na kteréž jest měl otec muoj výprosu královskú, po nebožce Anně, manželce Bílého Jiříka,* vpisuji a *vkládám ve dsky* zemské ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

218. *Jan z Nové Vsi a na Radkově Janovi z Ebrharcze a na Meziříčičku, Anně,* manželce jeho, *z Nové Vsi,* a erbóm jeho své vlastní dědicství, *ves Roseč a ves Borovník* se vším příslušenstvím, což k těm vsem od staradávna přísluší, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s potoky tekutými i netekutými, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi, tak jakož jsem to sám držal, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, *[vkládám]*[1]) k jejich dědičnému držení a vladení.

219. *Elška z Ojnic Znatu z Kukvic,* syna svého, *na věno své,* na pět set hřiven groší dobrých stříbrných, kteréž zapsáno má *na městečku Olbramicích a na vsi Babicích* a na jejich příslušenství, přijímá na pravý *spolek.*

220. *Václav ze Kbelova ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji *tvrz v Litovanech* se dvěma dvory, se všemi poplužími, *a ves Litovany kromě* III½ lánu a puol mlýnu, i s tím lánem pustým, *kromě* kopy, kteráž z toho lánu *faráři do Biskupic platu* přísluší, *i puol mlýnu pod Litovany vkládám,* s plným právem a panstvím, s platem, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s kury, s vajci i se všemi požitky a důchody, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybničiščemi, s potoky, s haltéři, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastviščemi, s pastvami, s pustinami, s hory[2]) i s doly, s plným panstviem | a s těmi hranicemi, jakož od staradávna f.29 v.
zamezeno jest, nic tu sobě ani svým erbóm ani žádnému jinému nepozůstavuje ani zachovávaje, *Hynkovi z Bačkovic* a jeho erbóm ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

221. *Půta z Lichtmburka Jiříkovi z Krajku* a jeho erbóm *ves Jakubov* s lidmi, s úroky *kromě* tří kop groší *platu,* kteréž tři kopy platu od staradávna platí ze tří lánův *k probostvi v Olbramkostele,* — ale kury, vajce a vosk a roboty zvyklé a spravedlivé činiti mají a pánu tomu povinni budú, kterýž ves drží, i berni královskú, kdyby se přihodilo, dáti mají — *kromě úroky,* kteříž přísluší *k kostelu v Jakubově,* — a na těch lidech nahoře psaných, kteříž platí úrok k proboství v Olbramkostele, a také na těch, kteříž platí úrok faráři v Jakubově, má panství ten, ktož v držení jest vsi a tvrze, — s dvorem, rybníky, potoky, lukami, pastvami, lesy, háji, rolí oranú i neoranú, horami, doly a se vším, což k tomu zboží přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož sám držal a k čemuž právo jměl, s plným panstvím, žádného sobě práva ani vlastenství nezachovávaje, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědicství.

222. *Půta z Lichtmburka Janovi z Guštěnic* a erbóm jeho *dvuor v Krnčicích a mlýn i ty lidi osedlé i neosedlé tu v Krnčicích* se vším panstvím a příslušenstvím, tak jakož jsem to sám držal a požíval *od Jana z Dešova,* a tak, jakož ve dskách mám, tu já sobě nic nepozůstavuje ani svým erbóm ani potomkóm, ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému držení a požívaní.

223. *Ctibor z Arklebic a z Myslibořic* přijímám na pravý *spolek,* na ten spolek, *kterýž mne jest*[3]) *Elška Liznová z*[4]) *Březnice,* strýna má, *přijala na Slavětice a na Lipňany* i na to na všecko, což k tomu od staradávna přísluší a jest vymezeno, *erby své.*

224. *Václav Hadburg z Soběšic Urbanovi*

[1]) *Aspoň toto slovo je třeba doplniti.*
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Za tím přetržené slovo* paní.
[4]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*

v Starého Sedla a erbom jeho *v desku Chrústov* se dvorem poplužnym, s lidmi platnymi i neplatnymi, s roli oranú i neoranú, s lesy, haji, s lukami, s vodami, se všemi pozitky i se vším plným právem, panstvím a přislušenstvím, jakož od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a jakož jsem sám to držal a požíval, nic sobě tu ani svým erbom a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje, *ve dsky vkládám* ku pravému dědictví.

List dole psany na Židlochovice.

f. 30 **225.** My *Matiáš*, z boží milosti uherský a český etc. král, margabie moravský, lucemburský a slezský vyvoda a margabie lužiecký etc., známo činime tímto listem všem vespolek, jakož urozená *Anna z Valdštajna a na Židlochovicích po smrti* bratra svého vlastního, urozeného *Hynka z Valdštajna, všecken svuoj statek dědičný i zápisný*, tudiž i všecko své právo, kteréž koli na ni po svrchupsaném Hynkovi jakožto na sestru jeho nedílnú spadlo, *vedlé povolení a obdarování našeho*, kteréž od nás má, aby statek svuoj mohla dáti aneb poručiti, komuž by se jí zdálo, urozenej *Kunce z Kravař a z Strážnice*, tetce svej, *a* urozeným *Jaroslavovi*, najvyšímu komorníku cúdy olomúcské, kancléři našemu, *a Ladislavovi*, bratřím vlastním *z Boskovic*, a jich erbóm listem svým na pargameně psaným pod sedmi pečetmi *dala jest a zapsala*, zejména *tvrz a městečko Židlochovice* se vším jich příslušenstvím i jiné všecko, k čemuž právo má, jakož pak v listu její šíře se vypisuje, kterýžto my viděli jsme i čísti kázali a v tento list náš vepsati, a zní slovo od slova takto:

Já *Anna z Valdštajna a z Židlochovic* známo činiem tímto listem obecně přede všemi i před každým zvlášče, kdež čten neb čtúc slyšán bude, *jakož mám list od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Matiáše*, uherského a českého etc. *krále* a margabie moravského etc., pána mého milostivého, tak, abych své všecko zboží, což jeho koli mám a k čemuž koli právo mám a míti mohu, mohla dáti, komuž bych chtěla, buď za zdravého života neb na smrtedlné posteli, protož já, svrchupsaná Anna, poznavši celú víru a přátelství od urozenej paní, paní Kunky z Kravař a z Strážnice, tetky mej milej, a od urozených pánův, pana Jaroslava, kancléře království českého, a pana Ladislava, bratří vlastních z Boskovic, kterú jsú k bratru mému, panu Hynkovi dobré paměti, i ke mně vždycky jměli a skutečně okazovali i po dnes okazují, *dala jsem a mocí listu tohoto dávam a mocně porúčím* jim svrchupsaným, paní *Kunce*, panu *Jaroslavovi*, panu *Ladislavovi* i jejich erbóm: Item najprvé <*tvrz Židlochovice* se vším její přislušenstvím, kteráž na mě *po otci mém*, panu *Heníkovi*, *a po bratru mém*, panu *Hynkovi* dobré paměti, spadlo[1]), i s rybníkem *u Hrušovan*, s lesy, což k tomu přísluší, *i všecko to právo své*, kteréž mám *na vsi Blučině*, a její přislušenství, *dvuor manský v Sokolnicích*>[2]), *Vicov ves* s rybníkem, s lesy, což k tomu přísluší, *v Stíňavě* s kostelním podacím i se vším, k čemuž tu spravedlivost mám, *Skyhrov, ves* pustú, *dědictví na vsi Služině, právo své na vsi Čiščině*, což tu mám, *Dobrochov ves, Vranovice ves* s jich příslušenstvím a v obcích právo své, což tu mám, i *těch III$^1/_2{}^c$ zlatých, kteréž mám přisudkem panským na paní Machně, sestře své*, i jiné všecko zboží své movité i nemovité, i k čemuž koli právo mám neb bych jmiti mohla, tak, aby | svrchupsa- f. 30 v.
ní, paní Kunka, pan Jaroslav a pan Ladislav i jejich erbové po smrti mej k tomu ke všemu, což svrchu psáno, právo měli a s tím učinili a požívali jako s svým vlastním, jakž by se jim najlépe zdálo. *Také* za zdravého života mého *dávám svrchupsaným*, paní Kunce, panu Jaroslavovi a panu Ladislavovi, bratřím, *plnú moc*, aby mohli z dluhův mých, i jiných mých spravedlivých věcí dotýče, napomínati a jich dobývati tak jako já sama, neb se jim v tom mocně porúčím a slibuji, že při tom mém dání a poručenství učiněném věrně a právě zachováni býti mají bez všeliaké přátel mých i kohož koli jiného příkazy a zmatku všeliakého. A ktož by tento list jměl s svrchupsaných, paní Kunky, pana Jaroslava a pana Ladislava neb jejich erbuov dobrú vůlí, ten má a jmíti bude též právo i túž plnú moc ke všem věcem nahoře psaným jako oni sami, paní Kunka, pan Jaroslav a pan Ladslav aneb erbové jejich svrchupsaní; *toto však* znamenitě *vymieňuji:* jestliže by paní Kunka na svuoj oddíl zvlášče komuž koli dobrú vůli dáti chtěla, že to učiniti móže svobodně, a proti tomu pan Jaroslav a pan Ladislav i s erby svými žádnú mierú býti a tomu odpírati nemají. A tomu na svědomí a potvrzení věcí svrchupsaných já, svrchupsaná Anna, svú jsem vlastní pečet k tomuto mému dání a poručenství přivěsila a pro lepší toho jistotu připrosila sem urozených pánův, pana Karla mladšího z Vlašimě a z Úsova, pana Zigmunda z Dúbravice a na Osovém, pana Jana staršího z Lompnice, a slovutných panoší, Jana Kolesy z Rakových, komorníka menšího práva olomúcského, Jiříka ze Zhoře a na Gotvrdovicích, Alše z Polánky a na Bošovicích, že jsú své pečeti také po-

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Na okraji* J[an] z P[ernštejna] *a pod tím* Toto vymazání jinému vkladu neškodí.

dlé mej na svědomí přivěsili k tomuto listu, sobě a erbóm svým bez škody. Jenž jest dán a psán na Židlochovicích v středu den svatého Havla *[16. října 1482]*, léta od narození Syna Božího tisícího CCCC°82.

Potom také viděli jsme *list, v němž* urozená *Kunka svú dobrú vůli*, nébrž i to své všecko právo, kteréž po svrchupsanej Anně má neboli jmíti móže, již jmenovaným *Jaroslavovi a Ladislavovi z Boskovic mocně dává a zapisuje*, kteréhož také znění slovo od slova takto drží:

Já *Kunka z Kravař a z Strážnice* známo činím tímto listem přede všemi, *jakož mám list od* urozenej panny, panny *Anny z Valdštajna a z Židlochovic*, tetky mej milej, *s* urozenými pány, panem *Jaroslavem*, najvyším komorníkem cúdy olomúcskej a království českého kancléřem, *a* panem *Ladislavem*, bratřími vlastními *z Boskovic, na tvrz Židlochovice* se vším její příslušenstvím, jakož pak list hlavní na pargameně s pečetmi visutými od svrchupsanej panny Anny nám
f. 31 učiněný šíře v sobě | ukazuje, *v kterémžto listu osazena jest dobrá vůle, kteráž svědčí mně* i urozeným pánóm, panu Jaroslavovi a panu Ladislavovi, *bratřím svrchupsaným, však se to* znamenitě *vymieňuje*, jestliže bych já, svrchupsaná Kunka, na svuoj oddíl komu koli dobrú vůli dáti chtěla, že to učiniti mohu svobodně, a *já*, znamenavši k sobě od svrchupsaných pánův dobrú vůli, kterú jsú ke mně vždycky měli a ješče mají a mně tu skutečně okazovali, i jsúci sebe sama dobře mocna, *své všeckno právo*, kteréž s svrchupsanými pány mám od svrchupsanej paní Anny, tetky mej milej, listem nahoře psaným zapsané, nic sobě tu ani erbóm svým nepozóstavujíci, *dala sem a listu tohoto mocí dávám mocně* sama od sebe i erbuov svých urozeným pánóm, panu *Jaroslavovi a* panu *Ladislavovi*, bratřím vlastním *z Boskovic*, i jich erbóm tak, aby oni s tím učiniti mohli, jakž by se jim zdálo, jako s svým vlastním, a já, svrchupsaná Kunka, slibuji sama za se i za své erby na to se nikdy netáhnuti. Tomu na svědomí přivěsila jsem svú vlastní pečet a pro lepší jistotu připrosila sem urozených pánův, pana Viléma z Pernštajna, najvyšího komorníka cúdy brněnské, pana Karla mladšího z Vlašimě a na Úsově, pana Jana z Lompnice a na Meziříčí, a slovutných panoší, Jakuba z Šárova, hofrichtéře margabství moravského, Jana Kolesy z Rakových a Alše z Polánky na Bošovicích, že jsú své vlastní pečeti k tomuto listu vedlé mne přivěsili, sobě a svým erbóm bez škody. Dán na Špilmberce v sobotu po velice noci *[5. dubna 1483]*, léta od narození Syna Božího tisícího čtyrstého osmdesátého třetího.

I přistúpili před nás často menovaný *Jaroslav*, kancléř náš, *proše nás* pokorně sám od sebe, tudíž i bratra svého, *abychom jim* a jich erbóm a budúcím *takového dání* svým listem *potvrditi a právo*, ač bychom které koli k tomu statku jměli a na nás kterým koli obyčejem spadlo, milostivě *dáti ráčili; my* pak, znajíce napřed věrnú a snažnú službu jmenovaných Jaroslava a Ladislava, bratří z Boskovic, kterúž nám a koruně naší ustavičně ukazovali a po dnes ukazují, a aby na budúcí časy nám i budúcím margabím moravským tím snažněji a raději slúžiti mohli, *takovéto dání a zapsání* od svrchupsaných Anny z Valdštajna, tudíž i Kunky z Kravař, oblíbili jsme i oblibujem a k jejich snažnej prosbě s dobrým rozmyslem a radú věrných našich *potvrdili jsme a tímto listem potvrzujem a pevníme*, všecky kusy, artikule a punkty, nébrž svrchupsaným *Jaroslavovi a Ladislavovi*, erbóm jich a potomkóm *své všecko právo*, ač které máme aneb jmíti móžem *k* svrchupsanej *tvrzi Židlochovicóm* se vším její příslušenstvím, tak jakož se svrchu jmenuje, *dali jsme a mocně dáváme tímto listem ku pravému dědičnému jmění* a požívaní tak, že oni, svrchupsaní Jaroslav a Ladislav, erbové jich a potomci budú a mají toho | dědičně v držení f. 31 v.
býti a toho požívati, zastaviti, zapsati, oddati jako své vlastní dědictví bez naší i budúcích margabí moravských všeliaké příkazy. Tomu na svědomí a potvrzení všech věcí nahoře psaných pečet náši královskú k tomuto listu kázali sme přivěsiti, jej svú rukú vlastní podepsavše. Dán v Budíně v pondělí po svatej Margetě *[14. července 1483]*, od narození božího tisícího čtyrstého osmdesátého třetího, království našich uherského etc. XXVI.° a českého XV. léta. Listu tohoto poslové ke dskám pan Jan starší z Lompnice a pan Karel z Vlašimě skrze pana Ctibora, hajtmana, dáni.

226. *Aleš z Herultic a Beneš z Vahantic, rukojmie a správce za Manu z Ledce na místě její, umrlej, Ladislavovi z Boskovic* a jeho erbóm *ves Kowálov* s lidmi platnými, s rolí oranú i neoranú, s kostelním právem i podacím, s lukami, s pastvami i s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím i se vším příslušenstvím k tomu menovanému Kowálovu a což k tomu přísluší od staradávna a v svých mezách a hranicích vyměřeno a vysazeno jest, tak úplně, jakož jest to svrchupsaná Mana sama držala a toho požívala, nic sobě ani svým erbóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc ani pozóstavujíc, než to všecko ku pravému dědictví a jmění *ve dsky vkládáme* a vpisujeme.

Přetrhán a na okraji Jan z Per[nštejna].

227. *Zuzana, někdy dcera Jana lékaře, měščenína v Meziříčí, Ščepánovi z Lompnice a z Ná-*

mésce i erbom jeho dědiestvi své, totiž *II½ kopy groši platu ročního ve vsi Vrenicích* se vším právem, užitky a jich příslušnostmi, k čemuž tu právo měla, *prodala a ve dsky vložila* ku pravé mu dědictví.

228. *Mikuláš z Zarubic Mikulášovi Tulešic skému z Pece* a jeho erbom *své vlastní dědiestvi v Dolních Vsech, v Brozních dvuor* s jeho příslušenstvím *a k tomu pět lánuov a podsedek* pustý, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, pastvištěmi, pustotinami, s horami, s vodami, potoky tekutými i se všemi jinými příslušnostmi, kterýmiž by koli mény menováni býti mohli, jakož ten dvuor a ti lánové od staradávna záleží a jsú vyměřeni, tak úplně, jakož jsem toho sám v držení byl a požíval, nic tu sobě ani erbóm a potomkom na tom nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám ve dsky* a vpisuji ku pravému jich děděnému držení a vladení.

Mrežovan.

f. 32 229. *Jan z Sázavy Janovi z Heraltic* a jeho erbóm *ve vsi Bransudech VIII lánuov, dva podsedky a třetí podsedek* pustý s lidmi tu ve vsi usedlými i pustými, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s doly, s horami, s mezemi, hranicemi, s lukami, s pastvami, s vodami tekutými i netekutými i s plným právem a panstvím, jakož jsem toho sám v držení byl a požíval, nic sobě ani svým erbóm a budúcím tu práva, panství ani vlastenstvie nezachovávaje ani zóstavuje, než to všecko *vkládám ve dsky* a vpisuji ku pravému dědiectví a požívaní.

230. *Zygmund z Dúbravice a z Osového Margetě z Kukvic*, manželce svej, sto zlatých *platu* v tisíci zlatých *ku pravému věnu* na všem statku svém dědičném, *na puol městečku Bytéšce, na vsi Kadolci a na vsi Ořechovém i na všech rybnících kromě u Kadolce rybníku ve dsky* zemské *vkládá* a příjemčí toho vkladu svrchupsaný Zigmund z Dúbravice a z Osového tím vším statkem, kterýž má aneb jmíti bude, se činí.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

f. 32 v. 231. Léta božieho tisícieho čtyřstého devadesátého čtvrtého držán jest sněm v neděli po svaté Kunhutě *[14. září 1494]* v městě Brně z vuole najjasnějšieho kniežete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a markrabie moravského etc., v přítomnosti urozených pánuov: pana Vratislava z Pernštejna, hajtmana markrabstvie moravského a najvyšieho komorníka téhož markrabstvie, pana Lipuolta z Krajku a z Corštejna, najvyšieho sudieho markrabstvie moravského, a Tobiáše z Obřanské Huory, najvyšieho písaře téhož markrabstvie, pana Jana Kuny z Kunstátu a na Hodoníně, pana Albrechta z Boskovic a na Letovicích, pana Beneše z Boskovic a z Černé Huory, pana Bočka Kuny z Kunstátu, pana Jana[1]) Berku z Dubé a na Šternberce, pana Jana staršieho z Lompnice, pana Albrechta staršieho z Šternberka a z Lukova, pana Zigmunda Osovského z Dúbravice a z Hrutovic, pana Ladslava z Boskovic a z Třebové, pana Karla a pana Jiříka, bratří z Vlašimě a z Úsova, pana Smila z Lichtmburka a z Bietova, pana Hynka z Ludanic a z Rokytnice, pana Václava z Ludanic a z Veveří, pana Jana staršieho z Žerotína a z Fulneka; ti svrchupsaní z pánóv, a z vládyk tito: Jakuba z Šárova a z Krumsína, Jaroše z Zástřizl a z Morkovic, Jana Koňasa z Vydří a z Knihnic, Zygmunda Valeckého z Mírova a z Okarce a Bluda z Králic.

232. *Boček Kuna z Kunstátu Václavovi z Ludanic* a jeho dědicóm *puol vsi Arklebova* s její se vším příslušenstvím, s lánem dvorské role, se třmi nivami, s polovicí dvořiskem a *s tvrziskem* celým, s pivovarem a požitkem polovicí pivovarného, s polovicí krčemní, s polovicí vinnými horami a s polovicí desátkův z těch hor i s zemním, s polovicí lesy, horami, kteréž se *na muoj diel* dostaly, se dvěma rybníky, s haltéři, s lidmi platnými i neplatnými, usedlými i neusedlými, s činžemi, s platy, poplatky, kterýmiž koli mény mohú menovány býti, s[2]) starými úlehlemi, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s mlýniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s chrastinami, s pustinami, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím i s plným příslušenstvím, což k tomu zboží i k té vsi svrchupsané od staradávna přísluší a v svých mezech a hranicích záleží, tak úplně, jako jsem to sám držal a požíval, což k tomu dílu příslušalo, tu sobě ani erbóm svým a budúcím na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému držení a požívaní, a ač mně Bočkovi dědiectví nebo věnné právo ve dskách kde stojí, to tímto vkladem mořím a mrtvím a žádné mocnosti býti činím. f. 33

233. *Jan Berka z Dubé a z Lipého Janovi Kropáčovi z Nevědomí* a jeho erbóm *tvrz Bučovice, městečko* s kostelním podacím a se vsmi k

[1]) *Totéž rukou, ale jiným inkoustem nad řádkem.*

[2]) *Za tím přetržené slovo* úlehlemi; *před tímto slovem znaménko vynecháni a na pravém okraji* starými úlehlemi *a k tomu na levém okraji* to vymazání vkladu tomu jest bez škody.

tomu příslušejícími těmito: *ves Marhofy*[1]), *<ves Klobúčky, ves>*[2]) *Soběbřichy, ves Ostrovánky, <ves Kunovičky>*[3]), *a v Múřínově* s jedním člověkem na podsedku, s dvorem, s poplužím, s rolí oranú i neoranú, s lidmi usedlými platnými i neplatnými i s pustinami, s úroky, s čiňžemi, s platy, poplatky, s horami, s lesy, s chrastinami, s díly, s údolími, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s starými úlehlemi, s rybníky, s rybničiščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s mezemi, s hranicemi i se všemi užitky, kterýmiž koli měny mohly by jmenovány býti, i se vším plným právem a panstvím, tak jakož jest to *Jan Bučovský z Bludova* držal a k čemu jest tu právo měl, nic sobě ani erbóm svým práva ani vlastenství tu nezachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému držení a požívaní, a jestliže by to zboží kde v kterých dskách nalezeno bylo, to tímto vkladem mořím a mrtvím.

Slova Jan Berka *až ještě* podacim a se vsmi *jsou přetržena vodorovně, ostatní vklad přetrhán šikmo a na pravém okraji jinou rukou* vymazáno to všchno krom Klobúček; *také tato slova jsou přetrhána a pod nimi týmž inkoustem* J[an] z P[ernštejna].

f. 33 v. List na Blučinu.

234. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický margabie etc., oznamujem tímto listem všem, že vznesl jest na nás urozený *Ladslav z Boskovic*, věrný náš milý, že *má a drží ves Blčinu*[4]) s jejími příslušnostmi v tisíci zlatých uherských[5]) a v tisíci kopách groší českých *od předkův našich*, králův českých a margabí moravských, *zapsanú*, kterážto ves nám jakožto králi českému a margabí moravskému k výplatě příslušela jest, a při tom *prosil jest nás* týž Ladslav sám i také skrze některé přátely své, *abychom jemu* a erbóm jeho tu jmenovanú *ves Blučinu* s jejími starodávnými příslušnostmi *k dědicstvie dáti ráčili*. Při kteréžto prosbě hledíce na to, že jest nám již psaný Ladslav služby nejedny k vúli a k našemu dobrému učinil i dále podlé své možnosti činiti rád chce, a také přímluvy přátel jeho vážíce, protož s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto margabie moravský tu svrchu dotčenú *ves Blučinu* se všemi jejími starodávnými příslušnostmi, a tak, jakž jí nynie týž Ladslav v držení jest, témuž *Ladslavovi* a erbóm jeho *ku pravému a zpupnému dědicství dali jsme a tímto listem mocně dávime* tak, aby již psaný Ladslav a erbové i potomci jeho tu jmenovanú ves s jejími příslušnostmi dědičně měli, drželi a jí tak jako jiných svých dědičných zboží požívali, a to bez naší, budúcích našich, králův českých a markabí moravských, i všech jiných lidí všeliké překážky nynie i v časích budúcích. A protož přikazujem hajtmanu markrabství moravského, komorníkóm a sudím i jiným téhož markabství úředníkóm, věrným našim milým, aby oni, kdyz by koli byli požádáni od jmenovaného Ladslava neb jeho erbův, tu svrchu dotčenú ves s jejími příslušnostmi ve dsky zemské téhož markabství moravského již psanému Ladslavovi a jeho erbóm dědičně vložili a vepsali beze vší odpornosti. A ktož by tento list jměl s již psaného Ladslava a erbuov jeho dobrú vúlí a svobodnú, chceme, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti rozkázali jsme. Dán na Budíně v pondělí den svatých Tří králův *[6. ledna 1494]*, let Syna Božího tisícího čtyrstého devadesátého čtvrtého, království našich uherského čtvrtého a českého třimetcítmého léta. Poslové k tomu vkladu ke dskám ode pana Vratislava z Pernštajna, ty časy hajtmana a najvyšího komorníka markrabství moravského, dáni pan Beneš z Boskovic a pan Jan z Žerotína.

Mřežován a na okraji J[an] z P[ernštajna].

List na Marejž[6]). f. 34

235. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markabie etc., oznamujem tímto listem všem, že jsa při nás před časem urozený *Jindřich z Hradce*, najvyšší komorník království českého, věrný náš milý, zpravil jest nás, kterak slovutní *Bohuněk, Jan a Václav*, bratří *z Řečice*, věrní náši milí, *mají a drží <tvrz a ves*, řečenú *Marejž>*[7]), v markabství moravském ležící, kterážto tvrz a ves s jejich příslušnostmi *manstvím* k témuž margabství přísluší; při tom nám svrchupsaný Jindřich oznámil a ku paměti přivedl, *že jmenovaným bratřím* sedm set zlatých dluhu *dlužni jsme, proše nás* za to sám od sebe *i také na místě týchž bratří, abychom jim svrchupsanú tvrz a ves* s jejich příslušnostmi *z toho manství*

[1]) r *opraveno touž rukou z* n.

[2]) [3]) *Na levém okraji touž rukou* to vymazání neni k škodě tomu vkladu. *Tato slova jsou však přetrhána a na pravém okraji* J[an] z Per[nštejna].

[4]) *Tak v originále.*

[5]) *Touž rukou nad řádkem.*

[6]) *Slovo* Mareyž *jest napsáno touž rukou na místě jiného, vyškrabaného slova.*

[7]) *Na okraji* Jan z P[ernštejna].

propustiti a k dědictví dáti a zapsati ráčil, a že nám také těch sedm set zlatých odpustiti a prominuti *chtěj.* Kdežto *my* k prosbě již psaného Jindřicha a tých bratří i také pro odpuščení a prominutí svrchu dotčeného dluhu k tomu jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, již psanú <*tvrz a ves Marejš*>[1]) s lidmi, s platy, s rybníky, s lesy, s potoky, s dědinami, s lukami i se všemi a všelikými příslušnostmi, puožitky a duchody, kteříž od staradávna k té tvrzi[2]) a vsi přísluší a mezemi a hranicemi svými vymezeny jsú, *z již psaného manství propustili jsme a tímto listem mocně* jakožto král český a margabie moravský *propúščíme a svrchupsaným bratřím* a erbóm jich *ku pravému vlastnímu dědictvie dáváme* tak, aby potom věčně svrchu jmenovaná tvrz a ves s její příslušnostmi žádnym manstvím a službami manskými k již psanému margabství zavázána nebyla, ale držitelé její nynější i budúcí aby jí svobodně požívali a požívati mohli, tak jako jiní obyvatelé téhož margabství svých dědičných svobodných zboží požívají, a to bez naší, budúcích našich, králův českých a markabí moravských, i všech jiných lidí všeliké překážky, přikazujíce najprvé hofrychtéři margabství moravského, aby již psanú tvrz a ves s jejími příslušnostmi z registr manských vymazal, a potom hajtman a najvyší komorníci a sudí téhož margabství moravského již psaným bratřím a jich erbóm túž tvrz a ves s jejich příslušnostmi k dědictví aby ve dsky zemské vepsali a vložili beze vší odpornosti. A ktož by tento list měl s dobrú vulí a svobodnú již psaných bratří, chceme, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú přivěsiti jsme kázali k tomuto listu. Dán na Budíně v neděli před svatýmu Fabiánem a Šebestiánem, mučedlníky božími, *[19. ledna 1494]*, léta božího tisícího čtyrstého devadesátého čtvrtého, královstvie našich uherského čtvrtého a českého třimetsítmého léta. Poslové k tomu vkladu ke dskám ode pana Vratislava z Pernštajna, |
f. 34 v. hajtmana ty časy a najvyšího komorníka margabství moravského, dáni pan Beneš z Boskovic a pan Jan z Žerotina.

236. *Anna a Dorota*, sestry vlastní *z Víckova a z Prščic*, *Janovi Lechvicskému z Zástřizl* a jeho erbóm zboží a dědictvie své vlastní, *ves Prščice i tvrz* pustú i s dvorem a s sadem a s kostelním podacím a se čtyrmi člověky *v Tikovicích*, se vším příslušenstvím tu v Prščicích a Tikovicích, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky, s platy, s užitky a požitky všelikterakými, kteréž mény mohly by menovány býti, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvišči, pustotinami i s jiným příslušenstvím, ješto k tomu zboží svrchupsanému od staradávna příslušalo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož to zboží svrchupsané v svých mezích a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, s potoky, s horami i s doly, s rybníčky, s lesy, s háji, s chrastmi, chrastinami, se vším plným panstvím a příslušenstvím, tak jakož jsme to sami držali a požívali a náši předkové, nic sobě ani erbóm ani budúcím svým na tom panství a zboží žádného práva, panství ani kterého vlastenstvie ani příslušenství nezachovávajíc ani pozóstavujíc, než to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujeme ku pravému dědictví a požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Lipého.

List na X kop groší platu na klášteře zábrdovském.

237. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmacský, charvatský etc. král, markabie moravský, lucmburské a slezské kníže a lužicský markabie etc., oznamujem tímto listem všem, že, *jakož má zápis s dobrú vuolí* najjasnějšího pána *Jiřího, krále* českého, předka našeho ščastné paměti, urozený *Václav z Ludanic a na Veveří*, podkomoří margabství moravského, věrný náš milý, kterýmžto zápisem zavazuje jmenovaný král při jiných summách *X kop pražských grošův k zámku Veveří, aby od opata kláštera Zábrdovic každý rok vydávány byly na místě berně královské*, i znajíce *my* mnohé věrné a užitečné služby jmenovaného Václava, kteréž nám činí a činiti nepřestává, a potom lépe aby činiti mohl, *tuto zvláštní milost jsme témuž Václavovi* a erbóm jeho *učinili a činímy tak, že* svrchupsaných *X kop grošuv praských též berně jemu* a erbóm jeho *k dědictví dáváme a zavazujem*, a přišlo-li by kdy vyplacení již psaného zámku Veveří, tehdy ten plat X kop groší pražských při témž Václavovi a erbích jeho zóstati věčně má, a opat nynější i budúcí svrchu dotčeného kláštera tu summu dotčenú jemu, Václavovi, a erbóm jeho, chceme a k tomu je zavazujem, aby platil a vydával po vše časy věčně budúcí, přikazujíce hajtmanu margabstvie moravského a komorníku i jiným úředníkóm súdu a práva brněnského, nynějším i budúcím, jestliže byšte za to požádáni byli, tehdy abyšte svrchu dotčenú summu berně na již psaném klášteře k dědictví menovanému Václavu a erbóm jeho ve dsky zemské i list tento náš, ač by toho potřebí bylo, vložili a vepsati dali beze[3]) vší odpornosti. A ktož by ten-

[1]) *Na okraji* J[an] z P[ernštejna].
[2]) *Touž rukou na okraji.*

[3]) *Toto a dvě další slova touž rukou pod řádkem, na dolním okraji.*

f. 35 to list jměl s dobrú vulí a svobodnú často psaného Václava a erbův jeho, chceme, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú přivěsiti jsme kázali k tomuto listu. Dán na Budíně v neděli před svatým Jiřím *[22. dubna 1492]*, léta božího tisícího CCCC° 92, království našich uherského třetího a českého dvametsítmého léta. Poslové k tomu vkladu ke dskám od pana Vratislava z Pernštajna, ty časy hajtmana a najvyšího komorníka markrabství moravského, dáni pan Beneš z Boskovic a pan Jan z Žerotína.

238. *Jan ze Mstěnic Volfgankovi Ovnarovi z Radotic* a[1]) jeho erbóm *své* vlastní *dědicství a zboží a lidi své v Mašnůvkách*, což jsem tu kolvěk měl i předkové moji, se vším panstvím a příslušenstvím, tak jakož sem to sám držal a požíval i předkové moji, tu já sobě nic nepozůstavuji ani svým erbóm, ani žádnému jinému nižádného práva ani žádného panství ani kterého vlastenství nepozóstavuje ani zachovávaje, to všecko vpisuji a *vkládám ve dsky* zemské ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

239. *Půta z Lichtmburka a z Bítova* i s svými erby *Václavovi Divůčkovi z Počepic* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, *tvrz Radotice* s dvorem, *se vsí*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami i s pastviščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s horami, s doly, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, se všemi požitky a užitky, což k tomu zboží od staradávna záleží, ku pravému dědicství, sobě tu ani erbóm a budúcím svým žádného práva ani panství nepozůstavujíc, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství a dědičnému držení a vladení.

240. *Jiřík z Miroslavě Petrovi z Králic* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicstvie, *ves, Miroslav* řečenú, *Pehmdorf a Mitrdorf s tvrzí, s dvorem Hlavatice*, s rybníky, *dva člověky v Vrbicích*[2]) *a třetinu v Mackovicích a třetinu v Německých Bořeticích*, jakž sem to sám držal a požíval, to jsem všecko *prodal krom* čtyř kop *platu*, kteréž se *faráři* vydávají, s lidmi platnými i neplatnými, s pústkami, s pustinami, s úroky, s činžemi, s poplatky, s robotami i s těmi IIII groši, kteréžto platí z hostěradicského pole, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i stojatými, s toky vodními i s tím, což jest k rybníku Dolnímu od wenczeldorfského zboží oddáno, i s tú příkopú, kterúžto voda vedena jest do Pehmgrunta skrze wenczldorfské pole, s lesem, s háji, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s platem peněžitým, kterýž se od hor dostává, s pergrechtem i s desátkem od hory měnem Zamperk a Drayczehen, *kromě* tej *třetiny*, kteráž sluší *ke vsi Wenczldorfu*, v těch dvú horách třetinu, desátek a pergrecht i s vinohradem svobodným v hoře waymperské ležícím, kterýž v sobě má a drží X čtvrtí zeme a dvě čtvrti vinohradu, a v Graytích, s mezemi, s hranicemi, jakož to zboží svrchupsané | od sta- f. 35 v.
radávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, se všemi požitky a užitky, kterýmiž by koli jmény mohly menovány býti, tak jakž jsem to sám držal a požíval, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží a dědicství svrchupsanému od staradávna přísluší a příslušalo jest, nic sobě tu ani svým erbóm žádného práva ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozůstavuje, než to všecko *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědicství a požívání.

Mřežován.

241. *Barbora z Tikovic Janovi Lechvicskému z Zástřizl* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství *v Tikovicích, dvuor Horní a* druhý *dvuor, Dolní*, pustý, i se všemi lidmi a platy i úroky a požitky, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s rybníčky, s vodami tekúcími i netekúcími, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s horami i s doly, s lukami, s mezemi, hranicemi i se vším plným právem a panstvím, což k tomu zboží a k dvoróm od staradávna přísluší a příslušalo, a tak, jakož jsem to sama a předkové moji držali a požívali, nic sobě ani erbóm svým ani žádnému budúcně na tom zboží svrchupsaném nepozůstavujíce ani zachovávajíce žádného vlastenství ani kterého práva, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědicství a panství, k jmění, k držení, k požívaní.

List na Modřičky a na rybník u Prščic.

242. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král a markabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužicský margabie etc., oznamujem listem tímto všem, že jest před nás předstúpil slovutný *Jan Lechvicský z Zástřizl*, věrný náš milý, a *ukázal nám list* na pargameně s visutými pečetmi, celý, neporušený, velebného *někdy Volfganka probošta, Kateřiny převory, Margrety supřevory*[3]), *Doroty circatricis* i všeho *konventu kláštera kúnicského*, nábožných našich milých, kterýž se slovo od slova takto píše:

My *Volfgank probošt, Kateřina převora, Margreta supřevora*[3]), *Dorota circatrix* i všeckeren *konvent kláštera kúnicského* vyznáváme tímto

[1]) *Toto a dvě další slova touž rukou nad řádkem.*

[2]) *V orig.* Vrbitzich. [3]) *Tak v originále.*

listem obecně přede všemi, kdož jej uzří nebo čtúce slyšeti budú, že předstúpil před nás slovutný panoše *Jan Lechvický z Zastřizl*, hofrychtéř dvoru pana maršálka[1], *prosic nás* snažnú prosbú, abychme pro mnohé zásluhy a dobrodiní, kteréž nám činil jest a činí, *abychme jemu* a jeho erbóm *dvuor Modřičky* se vším jeho příslušenstvím, kterýž *naše manstvie* jest, *k dědicství dali a propustili; dále nás prosil jest*, že na hranicích sulejovských a pršěieských chtěl by hrázi udělati a rybníčkem topiti, než že se jest *kus nejaký od dvoru Martina Sulejovského, kterýž jsme kúpili*
f. 36 *a držíme*, do jeho dědicství vtáhl *a druhý kúsek nejaké chrasti Jana Omasty, kterýžto* kus nahoře psaný Lechvieský od téhož Jana Omasty *kúpil, abychom jemu ten kus dali i k druhému*, kterýž jest kúpil, *svolili, aby mohl hrázi a rybníček* sobě tu *udělati* na těch hranicech a kusích nahoře menovaných. *My* svrchupsaní, probošt a konvent, zezřevše na nahoře psaného Jana Lechvieského snažné a pilné služby a mnohá dobrodiní, kteréž nám činil a nepřestávajíce rád činí, sebe nelitujíc v našich potřebách hotov jest, *dali jsme a mocí tohoto listu dáváme ten* nahoře menovaný *dvuor Modřičky* se vším jeho příslušenstvím *ku pravému dědicství* nahoře psanému *Janovi Lechvieskému* a jeho erbóm, *a také jemu* a jeho erbóm *dáváme ten kus* nahoře psaný, kterýž jest byl *Martina Sulejovského, i k tomu svolujem*, kterýž jest *kus chrasti* kúpil od svrchupsaného *Jana Omasty*, tak, *aby* on, Jan Lechvieský, a jeho erbové na těch hranicech sulejovských a pršěieských a na těch kusích menovaných *mohli a budú moci hrázi a splav udělati a dědičně* k svému pužitku *držeti a požívati a rybníčkem topiti, toto sobě pozóstavujíce:* jakož máme rybníček pod tím, abychme mohli tím rybníčkem až k samé jeho hrázi volně topiti; *kromě toho*, když by on chtěl svuoj rybníček spustiti, má nám týden napřed dáti věděti, abychme my vody v svém rybníčku upustili, aby on sobě neb erbové jeho mohli slušné potřeby udělati, a to ve třech neb ve čtyřech nedělích po tom spuščení; když rybník vyloví, máme zase volně topiti, jakož nahoře psáno stojí. A kdož by tento list jměl s nahoře psaného Jana Lechvieského neb erbův jeho dobrú vuolí, ten má a jmíti bude též plné právo a moc k tomuto ke všemu, což v tomto listu stojí psáno, jako oni sami. Tomu na svědomí a pro lepší jistotu věcí svrchupsaných své vlastní pečeti přivěsili jsme k tomuto listu a připrosili jsme slovutných panoší, Vanka z Pánova, Mikuláše Tulešického z Pečče a na Knihnicích, Jiříka Kusého z Mukoděl a z Bohutic a Ščepána Kusého z Mukoděl a z Vedrovic, že jsú své pečeti vedlé nás na svědomí přivěsili k tomuto listu, jenž jest dán a psán na Kúnicích v úterý před slavným hodem Narození Matky Boží *[7. září 1490]*, léta od narození Syna Božího tisícího čtyrstého devadesátého počítajíc.

A při tom *nás* s pilností *prosil, abychme jemu* k ta[ko]vému dání a povolení náše *povolení dáti a jeho potvrditi ráčili*, ku kterémžto prosbě jsúce milostivě nakloněni, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto margabie moravský k již psanému listu *povolení* náše *dali jsme i jeho potvrdili a listem*[2]) *tímto dáváme a potvrzujeme* ve všech jeho slovích, klausulích i artikulích, tak, aby to dání a povolení již f. 36 v.
psaný Jan dědičně jmíti, držeti a jeho požívati mohl tím vším obyčejem, jakož v tom listu psáno stojí, a to bez naší, budúcích našich, králův českých a margabí moravských, i všech jiných lidí všeliaké překážky; a při tom přikazujeme hajtmanu margabství našeho moravského, najvyšímu komorníku, sudímu a písaři cúdy brněnské, aby ten dvuor s těmi kusy menovanými, když by toho on neb erbové jeho požádali, ve dsky zemské vložili. A ktož by tento list měl s již psaného Jana neb erbuov jeho dobrú volí, chceme, aby tomu též právo všech věcí svrchupsaných příslušalo. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v úterý [den] svaté panny Lucije *[13. prosince 1491]*, léta Páně tisícího čtyrstého devadesátého prvního a království našich uherského druhého a českého jedenmetsítmého léta. Poslové k tomu vkladu od pana Vratislava z Pernštajna, ty časy hajtmana a najvyššího komorníka margabství moravského, dáni pan Ladslav z Boskovic a pan Hynek z Ludanic.

243. *Jiřík a Kunrád z Miroslavě*, strýci, *odříkají se všeho práva*, kteréž mají *na všech Mackovicích a v Němecských Boroticích*, a jestliže by kde bylo ve dskách nalezeno, *nemá ke škodě býti Petrovi z Králic* ani jeho erbóm.

List na III lány od kláštera Matky Boží z Znojma.

244. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužiecký markabie etc., oznamujem tímto listem všem, že přistúpil jest před velebnost náši slovutný *Hanek z Zap*, věrný náš milý, a zpravil jest nás,

[1]) *Tehdy ještě asi Viléma z Pernštejna, který byl maršálkem za nezletilého Jindřicha z Lipého, jehož byl poručníkem.*

[2]) *Opraveno touž rukou ze slov* list ten.

že *jest kúpil tři lány* dědin *od kněží a konventu kláštera Matky Boží v městě našem Znojmě*, za kteréžto peníze kněží a konvent pro lepší menovaného kláštera zboží jiné sú sobě kúpili a k témuž klášteru připojili, *i prošeni jsme* od téhož Hanka, *abychom k tomu povolení* náše *dáti a jemu toho trhu potvrditi ráčili. My*, jsúce k té prosbě milostivě nakloněni, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto markabie moravský *k tomu jsme svolili a toho potvrdili a tímto listem svolujem a toho trhu potvrzujem*, chtíce tomu, aby menovaný Hanek i s dědici svými ty dědiny měli, drželi a jich dědičně požívali bez naší, budúcích našich, králův českých a markabí moravských, i všech jiných
f. 37 lidí všeliké překážky; a protož | přikazujeme najvyšímu komorníku, sudímu i jiným úředníkóm cúdy a práva brněnského, věrným našim milým, když by od téhož Hanka požádáni byli, aby jemu ty tři lány dědin od svrchu dotčeného kláštera kúpených ve dsky zemské k dědicství vložili, tak aby učinili beze vší odpornosti. A ktož by tento list měl s menovaného Hanka dobrú vúlí a svobodnú, chcem, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán na Budíně v sobotu po svatej panně Dorotě *[9. února 1493]*, léta božího tisícího čtyřstého devadesátého třetího, království našich uherského v třetím létě a českého ve dvametsítmém. Poslové k tomu vkladu od pana Vratislava z[1]) Pernštajna, ty časy hajtmana a najvyšího komorníka margabství moravského, dáni pan Ladslav z Boskovic a pan Hynek z Ludanic.

245. *Ondřej Herink z Slúpna vkládám* a vpisuji $11^{1}/_{2}{}^{c}$ zlatých *na vsi Podnitovicích a na dvoře Podnitovicích Margretě z Rynharce*, manželce svej, *ku* pravénu *věnnému právu* ve dsky zemské. Příjemčí toho věna sám Ondřej Herink učinil se statkem tím, kterýž má neb jmíti bude.
Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic].

List na Kraví Horu.

246. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmacský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužicský margabie etc., oznamujem tímto listem všem, jakož před některými časy pro nejaké válečné věci *hrad*, řečený *Kraví Hora*, dobyt jest od předkův našich a obyvateluv margrabství moravského a potom i zbořen, kterýžto od těch časův až dotudto vždycky pust stojí a v držení mnohých let od toho času až dotudto *od* slovutných *panoší*, kteříž se *z Králic* píší, *držán byl, potom* pak najjasnější pan *Jiří, král* český a margabie moravský, předek náš ščastnej paměti, *právo své všecko*, kteréž jemu jako margabí moravskému *na témž zámku* s jeho příslušenstvím příslušalo, *dal jest* urozenému *někdy Janovi z* | *Pernštajna*, jakož všecko to list ten f. 37 v.
v sobě zavírá a ukazuje, *a týž Jan z Pernštajna dal jest na ten list dobrú vůli a své všecko právo*, kteréž na tom měl, slovutnému *Vítovi z Králic* a jeho dědicóm, *kteřížto*[2]) *hrad* pustý i s jeho příslušenstvím *držali sú a drží* až dosavad, ješto v tom času mnohá práva v témž margabství našem moravském přešla sú, i *jsúce* nynie žádáni a *prošeni* od slovutného *Bluda z Králic*, syna svrchupsaného Víta, pro všeliaké sešlosti a ztráty listův, kteréž na to má, *abychom* z milosti naší královské *svrchupsaný hrad* zbořený *a ves Kuroslepy* i se vším k tomu příslušenstvím, což k tomu od staradávna spravedlivě příslušalo a v jich držení bylo, *ve dsky* zemské cúdy brněnské vepsati a *vložiti rozkázati ráčili*, i jsúce k prosbě jeho milostivě nakloněni, s dobrým rozmyslem a s naším jistým vědomím *rozkázali jsme a mocí listu tohoto rozkazujem hajtmanu* margabství moravského, *komorníku najvyšímu a sudímu cúdy brněnské*, nynějším i budúcím, *aby*, když desky zemské cúdy již dotčené najprv otevříny budú a on Blud anebo dědicové jeho vás za to požádají, *hrad, ves a zboží svrchupsané* s listem předka našeho[3]) i s tímto naším *v též dsky* vepsati a *vložiti kázali*, řád práva v tom zachovajíce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v pátek po Božím vstúpení *[17. května 1493]*, léta božího tisícího čtyrstého devadesátého třetího a království našich uherského etc. třetího a českého dvametsítmého. Poslové k tomu vkladu od pana Vratislava z Pernštajna, ty časy hajtmana a najvyšího komorníka margabství moravského, dáni pan Jan Berka z Dubé a pan Václav z Ludanic.

247. *Jindřich z Náchoda a z Březníka* tomu vkladu činí *odpor, jakož v listu královském stojí ves Kuroslepy*, že tu Blud nemá než dvuor[4]), na kterémž dvořák sedí, a tři člověky jiné, a Jindřich i bratří, což tu v[5]) té vsi jest více, to drží, pravě, že k tomu právo má dědičně.
Mřežován.

[1]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*
[2]) *V orig.* kterýžto.
[3]) *Ten však nebyl vložen.*
[4]) *Za tím nepřetržená slova* než dvuor.
[5]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*

248. *Jindřich z Náchoda připovídá se, že tu z Kuroslepich s bratřími svými své dědictví také má* a toho že jest v držení.

f. 38 **249.** *Václav Divůček z Počepic* i s svými erby *Mikulášovi z Jemničky* a jeho erbóm polovici svého vlastního zboží a dědictví, *polovici tvrze Slatiny a polovici vsi též Slatiny a polovici dvora poplužního, polovici kostelního podacího* i s tím se vším, což k té polovici tvrze a vsi přísluší, s polovici lidmi osedlými i neosedlými, platnými i neplatnými, polovicí role orané i neorané, s polovicí lesy, s háji, s křovinami, s lukami, s pustinami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potůčky, s rybníky, s rybniščemi, s horami i s doly i se všemi vodnými požitky, se vším plným panstvím a příslušenstvím, tak jakož jsem sám tu polovici držal a jí požíval a jakož ta polovice zboží toho ve všech mezích a hranicích záleží, nic tu sobě ani svým erbóm nepozůstavuje, než to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky ku pravému dědictvie a svobodnému vladení a požívaní, *a toho se všeho odříkám* i s svými erby, *což jsem* já *tu v Slatině spolu s předřečeným Mikulášem měl.*

250. *Linhart a Beneš z Sulejovic Arnoštovi z Jemničky* a jeho erbóm *dvuor v Evani*, náš dědičný, se vším jeho příslušenstvím, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s lesy, s háji, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s břehy i s jinými všemi příslušnostmi od staradávna k tomu příslušnými, jakož ten dvuor v svých mezech záleží a jest vyměřen, na tom sobě ani svým erbóm a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíce, než to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví a svobodnému vladení a požívaní, a bylo-li by co kde komu prvé ve dsky vloženo toho aneb vepsáno, to my všecko tímto vložením a vepsáním moříme a mrtvíme na věčné časy.

Mřežován a na okraji J[an] z P[ernštejna].

251. *Arnošt z Jemničky a z Studnic Barboře z Evaně,* manželce své vlastní, II^c zlatých dobrých uherských pravého *jejího věna* ukazuje *a* na těch II^c zlatých X hřiven *platu* ročního na svém vlastním zboží a dědictví a na svých vlastních lidech dědičných, svobodných a nezávadných, *na vsi Studnicích* a na její všem příslušenství *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému věnnému právu a sám se činí příjemčím toho svrchupsaného věna vším svým statkem, což jeho má neb jmíti bude.

Mřežován.

f. 38 v. **252.** *Jiřík z Jesenice, Mikuláš z Jemničky na místě jiných spolurukojmí* našich i s svými erby *Petrovi z Bohuslavic* a jeho erbóm *dvuor v Bohuslavicích* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s haji, s luhy, s vrbinami, s chrastmi, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybničiščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakožto ten dvuor svrchupsaný od staradávna v svých mezách jest vyměřen, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm našim práva, panství ani vlastenství tu nezachovávajíc, tak jakož jsme my to sami držali, než to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému držení a věčnému požívaní.

List na dvuor a na VI lánův dědiny v Roseči.

253. My *Vladislav,* z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král a margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický margabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jest prosil nás* urozený *Jindřich z Hradce,* najvyší komorník království českého, věrný náš milý, *abychom* slovutnému *Matějovi z Roseči* ten *dvuor, na kterémž sedí,* s šesti lány k němu příslušejícími, ležící v Moravě, *z manství propustiti a k dědicství jemu dáti ráčili.* K kteréžto prosbě pro věrné služby téhož Jindřicha jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú *již psaný dvuor* s těmi šesti lány dědiny *z manství propúščíme a ku pravému dědicství* jej *témuž Matějovi* a jeho dědicóm *dali jsme a tímto listem mocně dáváme* tak, aby oni ten dvuor s těmi lány dědiny dědičně měli, drželi a jeho požívali tím vším zpuosobem, jako jiní obyvatelé téhož margabstvi svých dědičných zboží požívají z práva nebo z obyčeje, nejsúce více povinni žádných služeb manských nám ani budúcím našim, králóm českým a margabím moravským, ani žádnému jinému z toho dvoru činiti nynie i v časích budúcích, přikazujíce větším i menším úředníkóm

Nedokončený list jest mřežován.

List na Skaličku. f. 39

254. My *Vladislav,* z boží milosti uherský, český, dalmacský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužicský margabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *všecko právo náše a nápad náš,* kterýž na nás jakožto na krále českého a margabie moravského přišlo a připadlo *po smrti* slovutného *Pechana a po smrti* slovutné *Kateřiny, manželky jeho,* aneb po komž koli jiném *ke dvoru a k mlýnu ve vsi Skaličšce,* s dědinami, s lukami a

potoky i se všemi a všelikterakými toho dvoru a mlýnu spravedlivými a starodávnými příslušnostmi, jakýmiž by kolivěk mohli a měli mény menováni býti, *dali jsme a tímto listem mocně dáváme* jakožto král český a margabie moravský urozenému *Vratislavovi z Pernštajna*, najvyšímu komorníku desk a práva súdu zemského v Brně, věrnému našemu milému, a erbóm jeho k jmění, držení a požívaní tím vším právem a způsobem, kterýmž jsú menovaní Pechan a Kateřina, manželka jeho, neb ktož kolivěk jiný svrchu dotčený dvuor a mlýn s jich příslušnostmi měli, drželi a jich požívali, tak, aby jmenovaný Vratislav a erbové jeho svrchu dotčený dvuor a mlýn i se všemi jich svrchu dotčenými příslušnostmi měli, drželi a jich požívali, a to bez naší, budúcích králův českých a margabí moravských i všech jiných lidí všeliké překážky; přikazujice hajtmanu svrchu dotčeného margabství i také větším i menším úředníkóm olomúckého a brněnského práva, nynějším i budúcím, aby oni, vezmúce před se podlé práva a spravedlivosti svrchu dotčené naše dání, v ně nahlédli a je spravedlivě rozeznali, a jestliže jest svrchu dotčené zboží na nás spravedlivě spadlo a připadlo, tehdy aby oni podlé práva a obyčeje svrchu dotčeného margabství jmenovaného Vratislava aneb erby jeho v[1]) svrchu dotčený dvuor a mlýn se všemi jich příslušnostmi uvedli a toho zboží jeho zmocnili, i také je dále v tom podlé práva a vší potřeby opatřili tak, aby oni v tom žádného dalšího zmatku neměli; však proto chceme, aby toto naše dání bylo každému
f.39v. bez újmy na jeho spravedlivosti. A ktož by tento list měl s svrchu dotčeného Vratislava neb erbův jeho dobrú a svobodnú volí, chceme, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú přivěsiti jsme kázali k tomuto listu. Dán na Budíně v úterý den svatej panny Lucie */13. prosince 1491]*, léta božího tisícího čtyrstého devadesátého prvního, království našich uherského druhého a českého jedenmedsítmého léta. Poslové k tomu vkladu od pana Vratislava, hajtmana a najvyšího komorníka margabství moravského, dáni pan Zigmund Osovský z Dúbravice a pan Ščepán z Lompnice.

255. *Alena z Črného Víru odřekla se všeho práva svého na dvoře a na mlýnu a na vsi Skaličce*, a jestli kde to ve dskách má, to tímto oderčením mrtví.

256. *Vratislav z Pernštajna*, hajtman margabství moravského a najvyšší komorník téhož margabství, *Benešovi z Vahančic* a jeho erbóm *dvuor a ves Skaličku* s mlýnem, s dědinami, s lukami a s potoky i se všemi a všelikterakými toho dvoru i vsi a mlýnu spravedlivými příslušnostmi, jakýmiž by kolvěk mohli a měli mény menováni býti, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a požívaní, a týž Vratislav z Pernštajna tímto vkladem ten *list královský*, kterýž jemu *na Skaličku a na dvuor a na mlýn* vložen jest, mrtví a moří a s sebe právo své na již psaného Beneše a jeho erby přenáší.

257. Léta božieho tisiecieho čtyřstého devadesátého pátého držán jest sněm v neděli v puostě, kteráž slove Reminiscere */15. března 1495]*, v městě Brně z vuole najjasnějšieho kniežete pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a markrabie moravského etc., v přítomnosti urozených pánuov: pana Vratislava z Pernšteina, hajtmana markrabstvie moravského a najvyšieho komorníka téhož margrabstvie moravského, pana Lipuolta z Krajku a z Corštajna, nejvyšieho sudieho markrabstvie moravského, a Tobiáše z Obřanské Huory, najvyšieho písaře téhož markrabstvie, pana Jana Kuny z Kunstátu a na Hodoníně, pana Albrechta z Boskovic a na Letovicích, pana Beneše z Boskovic a z Černé Huory, pana Jana Berku z Dubé a na Šternberce, pana Jana staršieho z Lompnice, pana Albrechta staršieho z Šternberka a z Lukova, pana Zigmunda Osovského z Dúbravice a z Hrutovic, pana Ladslava z Boskovic a z Třebové, pana Karla a pana Jiříka, bratří z Vlašimě a z Úsova, pana Smila z Lichtemburka a z Bietova, pana Hynka z Ludanic a z Rokytnice, pana Václava z Ludanic a z Veveří: ti svrchupsaní z pánuov, a z vládyk tito: Jakuba z Šárova a z Krumsína, Viléma Tetaura z Tetova a ze Zlína, Jaroše z Zástřizl a z Morkovic, Jana Koňasa z Vydří a z Knihnic, Zigmunda Valeckého z Mírova a z Okarce a Bluda z Králic. f.40

258. *Jetřich Vinarský z Prostiboře Mikuláše Rúbíka z Hlavatec* přijímám na pravý *spolek* na své zboží, *na Stonařov, na Mittndorf, na Falknov, na Suchú, na Newtiel* i na všecko, což k tomu svrchupsanému zboží a dědictví přísluší, i na všecko, k čemuž já právo mám neb jmíti budu. f.40v.

Mřežován.

259. *Bohuše z Bolíkovic Hynkovi z Bačkovic* a jeho erbóm zboží své a dědictví, totiž *tvrz* svú *a ves Bolíkovice a ves* svú *Babice* s kostelním podacím *a v Lovkovicích lán, dvě polúlání a dva podsedky, v Cidlině jeden lán*, s dvory, s lidmi, se všemi rolmi ornými i neornými, se

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*

všemi rybníky, s lukami, s lesy, s háji, s horami, s chrastinami, s pustotinami, s rybniščemi, s potoky, s vodami, s lovy, s platy, s poplatky i se všemi užitky i s jinými se vším příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna příslušalo a přísluší, s mezemi, hranicemi, se vším právem, panstvím a příslušenstvím, jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě ani svým erbóm a budúcím tu a na tom práva panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, *ve dsky vkládám* a vpisuje ku pravému dědictví, k jmění a ku požívaní, a jestliže by jemu kde ve dskách to stálo, toho se odříká a¹) tímto vkladem moři.

260. *Jiřík Pňovský z Sovince Machnu z Lompnice a Václava z Ludanic činím mocné poručníky dětí svých a statku svého* všeho, kterýž mám aneb jmíti budu, a jestli by Pán Buoh dětí mých smrti neuchoval, prvé než by let došli, tehdy *statek muoj* všecek *na* již psané *Machnu a Václava spadnúti má.*

261. *Jan Kropáč z Nevědomí* i s svými erby *vkládam* a vpisuji ku pravénmu dědicství *ves Kunovičky* se vším její právem, panstvím a příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, se všemi užitky a požitky, s hranicemi, s mezemi, což k tej vsi Kunovičkám od staradávna příslušalo a přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva nepozóstavuje, vkládám a vpisuji *Janovi Kunovi z Kunštátu na Hodoníně* a jeho erbóm i budúcím potomkóm jeho ku pravému panství, dědicstvie, jmění, držení a požívaní.

262. *Barbora z Třebíče Zdenkovi a Burianovi,* bratřím vlastním *z Valdštajna a na Brtnici,* a jich erbóm *dvuor v Střenči, Črného Ondřeje,* se vším jeho příslušenstvím, k čemuž jsem tu více
f. 41 právo měla, nic sobě tu práva ani kterého vlastenství nepozůstavujíc, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými i s plným právem a panstvím, tak jakož ten dvuor a to zboží svrchupsané v svých mezích a hranicích záleží i což k tomu od staradávna přísluší, tak jakož jsem to sama držala a požívala, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému držení a jmění, a jestliže jí co více kde ve dskách stojí, toho se všeho tímto vkladem odříká.

263. *Jan Kropáč z Nevědomí ves Milešovice* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s lesy, s háji, s potoky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s hony, s lovy, s vinohradnými poplatky, s mezemi, s hranicemi i se všemi užitky a požitky, kterýmiž koli jmény mohú menovány býti, se vším panstvím, což v té a k té vsi od staradávna příslušalo a přísluší, *kromě* těch dvú lánu, kteréž Charvát drží, a tak, jakož jsem sám držal, nic sobě tu práva ani erbóm svým nepozóstavuje, *Alšovi z Polánky* a jeho erbóm *vkládám* a vpisuji ve dsky k držení a požívaní, ku pravému dědicstvie.
Mřežován a na okraji Krystof z B[loskovic].

264. *Jan Kropáč z Nevědomí Margretě z Ojnic,* manželce své, *pul třetího sta zlatých, kteréž jsem vzal nad věno a na vsi svej na²) Milešovicích ji jsem je byl ukázal a dskami zapsal,* ty *převodím* s *Milešovic na městečko Bučovice* a tu jí je ukazuji a zapisuji.
Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernstejna].

265. *Čeněk z Čechočovic Markvartovi z Královic* a jeho erbóm *tvrz a ves Ratibořice, ves* pustú *Poklaky,* s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s křovinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi *i s tím* se vším, *což jest rybníkem Ščepánovským zatopeno Vankovi Tluksovi z Výčap, a dva lány v Klučově* s plným panstvím *kromě platu* zádušního, kterýž sluší *k faře do Jaroměřic, a také s nivkú Dúbravkú,* tak řečenú, *kterúž jsem vyfrímarčil a gruntem svým za ni oddal Jeníčkovi,* i se vším plným právem a panstvím, s úroky, s činžemi, s horami, s doly, s vodami tekutými i stojatými i se všemi jinými příslušenstvími, kterýmiž by koli mény menováni mohli býti a jakož to zboží od staradávna záleží a jest vyměřeno, tak úplně, jako jsem sám držal a požíval, nic sobě ani erbóm svým ani potomkóm nepozóstavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám ve dsky* zemské ku pravému dědictvie, k držení a požívaní.
Mřežován.

266. *Znata z Kukvic a z Rosic Aseně,* man- f. 41 v.
želce své vlastní, $VII^1/_2$ sta zlatých uherských dobrých *věna jejího* na svém vlastním zboží a dědicství, *na vsech* těchto, totiž *Našeměřicích*³), *Suchohrdlích, a což mám v Morasicích,* se vším jich příslušenstvím, *platu* ročního LXXV zlatých na těch svrchupsaných $VII^1/_2$ sta zlatých *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jejímu věnu a sám se příjemčím činím se vším statkem svým, kterýž mám neb jmíti budu.

267. *Markvart z Královic Hankovi z Zap, Anně z Královic,* manželce jeho vlastní, a jejich erbóm *tvrz a ves Ratibořice a ves* pustú *Poklaky,* s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s křovinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi *i s tiem* se vším, *což jest Ščepá-*

¹) *Touž rukou nad řádkem.*
²) *Opraveno touž rukou ze slov* a na.
³) *V orig.* na Šeměřicích.

novským rybníkem Vankovi Tluksovi z Výčap zatopeno, a dva lány v Klučově s plným panstvím *kromě platu* zádušního, kterýž *k faře do Jaroměřic* přísluší, *a také s nivkú Dúbravkú,* tak řečenú, *kterúž jsem vyfrýmarčil a gruntem svým za ni oddal Jeníčkovi,* i se vším plným panstvím a právem, s úroky, s činžemi, s horami, s doly, s potoky, s vodami tekutými i stojatými i se všemi jinými příslušnostmi, kterýmiž by koli mény mohly menovány býti a jakož to zboží od staradávna záleží a jest vyměřeno, tak úplně, jakož jsem toho sám v držení byl a požíval, nic sobě ani erbóm svým neb potomkóm nepozóstavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám ve dsky* zemské a vpisuji ku pravému dědicství, k držení a požívaní.

268. *Jan Kropáč z Nevědomí Margretě z Ojnic,* manželce své vlastni, pět hřiven *platu* ročního v padesáti hřivnách groší stříbrných *na městečku Bučovicích* i na jeho všem příslušenství *vkládám ku* pravému jejímu *věnnému právu.* Příjemčí toho já, Jan Kropáč sám, na ostatku statku svého se činím, kterýž mám neb jmíti budu.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

269. *Jan Hrozek z Prosovic,* jsa *rukojmie za zprávu za Jana a za Jiříka Licka z Plavče* i za jeho erby *za zboží Plavče, Jiříkovi z Florštetu tvrz Plavče* s dvorem, *se vsí* i s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vinohrady, s rybníky, s rybníčky, s potoky, s řekami, s stavy, s mlýny i s tiem se vším právem a panstvím, což k tomu dvoru od staradávna příslušie a v svých mezech a hranicích záleží, tak jakož jsú Jan a | Jiřík Lickové od staradávna sami f. 42
drželi a požívali, *i také ten dvuor, kterýž jest Jiřík Talafús držal,* i s těmi lidmi i s tím se vším příslušenstvím, což k tomu dvoru od staradávna přísluší a v svých mezech a hranicích záleží, v tom právě, *jakož jsú sami od něho kúpili* i držali, nic sobě tu ani svým erbóm a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje, *ve dsky vkládám* ku pravému dědicství Jiříkovi z Florštetu a z Plavče.

Mřežován a na okraji na f. 41 v. Lad[isla]v [z Boskovic].

270. *Jiřík z Florštetu a z Plavče* přijímá na pravý *spolek Urbana z Starého Sedla a na Lochenperku* i jeho erby *na tvrz Plavče* i na to na všecko, co k ní a k tomu přísluší a k čemu tu a k tomu právo má, nic nevymíňuje.

271. *Václav Otradický z Vlašimě odříká se všeho práva svého,* kteréž měl *na Janovicích po Janovi Bidlovi* aneb po komž koli, a stojí-li kde ve dskách, to tímto vkladem moří a mrtví.

KNIHA XVII. (XIII.) Z LET 1496-1506

[Kniha pana Ladislava z Boskovic]

f. 1 **1.** Léta božího tisícího čtyřstého devadesátého šestého *[duben 1496*[1]*)]* držán jest sněm panský v městě Brně z vůle najjasnějšího knížete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a margabie moravského, v přítomnosti urozených pánův: pana Jana z Lompnice na Meziříčí, hajtmana margabstvie moravského, pana Ladslava z Boskovic, najvyšího komorníka margabstvie moravského, pana Lipuolta z Krajku a z Cornštajnu, najvyšího sudího margabství moravského, a Tobiáše z Hory Obřanské, najvyšího písaře markabství moravského, pana Albrechta z Boskovic na Letovicích, pana Beneše z Boskovic a z Černé Hory, pana Jana Berky z Dubé a na Štemberce, pana Jana staršího z Lompnice, pana Albrechta staršího z Šternberka a z Lukova, pana Karla a pana Jiříka, bratří z Vlašimě, pana Smila z Lichtenburga a z Bítova, pana Hynka z Ludanic a z Rokytnice, pana Václava z Ludanic a na Veveří; ti svrchupsaní z pánův, a z vládyk tito: Jakuba z Šárova a z Krumsína, Viléma Tetaura z Tetova na Zlíně, Jaroše z Zástřizl a z Morkovic a Zygmunda Valecského z Mírova.

f. 1 v. Nález královský
o Eyczingara o stávaní ku právu.

2. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický margabie etc., oznamujem listem tímto všem, že *jsme prošeni od pánův a rytírstva*[2]) *markabství moravského,* věrných našich milých, *abychom jim výpis* toho *nálezu,* kterýž jsme s radami našimi *mezi nimi a* urozeným *Michalem z Eyczingu* vo některé ruoznice a nesnáze udělali, pod pečetí naší *dáti ráčili;* k jichžto prosbě nakloněni jsúce, *kázali jsme jim výpis* toho *nálezu dáti,* kterýž se slovo od slova takto píše: V té při, kdež páni a vládyky markabství moravského žalují na Michala z Eyczingu, král JMt se pány a radú svú slyšeti jest ráčil a mezi obojími stranami pře i odpory vážiti: najprvé, kdež páni moravščí žalovali sú, že týž Michal Eyczingar nechtěl jest pečeti své k[3]) landfrídu ani listu přiznávacího dáti[4]), a nad to že k právu a póhonóm stávati nechtěl, a více, kterak v mírné a upokojené zemi, kdež práva jdú, najprv slovil rybník u Jaroslavic mocí a potom tvrz Jaroslavice ztekl[5]), ano práva jdú, a na to páni a vládyky téhož margabství ukázali sú majestáty a svobody králův českých a margabí moravských i také registra zemská, kterýchž jsú od staradávna užívali, i nálezy čísti kázali, kdež králové čeští a margabie moravští nálezy panské podnikali a rozsudky trpěli, prosíce, aby při tom zachováni byli a od Eyczingara, co se jim stalo, aby[6]) napraveno bylo. Proti tomu Michal Eyczingar odpovídaje pravil, že jest toho učiniti nebyl povinen, než vedlé obdarování a svobod svých, kteréž má od králův českých a margabí moravských, tak se jest zachovával, a což jest učinil, že jest to dobře učiniti mohl, poněvadž z svobod a výsad svých vyveden nebyl, tak jakož jeho svobody a výsady šíře a světleji vokazují, a na to jest listy i vidimus okázal, jakož pak v širších[7]) slovích spravedlnost svú šíře skrze řečníka pověděl. Tu král JMt se pány a radú svú, přeslyšav dostatečně pře i odpory s obú stranú, takto JKMt vypovídá: Poněvadž Michal Eyczingar ukázal jest obdarování králův českých a margabí moravských, kteréž jsú předkóm jeho dány a kterýchž jest byl v užívaní po předsích svých, a z toho jsú nikda vyvedeni nebyli, JKMt i se pány nalézá, že jest Eyczingar těch svobod a obdarování svých dobře užíti mohl, poněvadž o to žádným súdem rozsúzen není vedlé znění listúv svých; ale poněvadž páni a obyvatelé markabství[8]) moravského starodávní

[1]) *Doba zahájení se tu neudává, ale je to nepochybně sněm, na němž král Vladislav umluvil se stavy moravskými landfríd, daný a psaný v neděli Provodní [10. dubna] 1496.*

[2]) *Tak v originále.*

[3]) *Za tím, na novém řádku, nepřetržené* k.

[4]) *Protože tento nález o Eyczingara jest ze 17. března 1496 a landfríd teprve z 10. dubna téhož roku, jest při této žalobě mysliti pravděpodobně na předcházející landfríd, ze 24. června 1484, k němuž se jednotlivci přiznávali v dalších letech, až ještě r. 1494. Mezi těmito četnými přiznávacími listy, zachovanými v Zemském archivu moravském, list Michalův není. V landfrídu z 10. dubna 1496 (orig. rovněž v Zem. arch. mor.) také není ani jeho jméno, ani pečeť.*

[5]) *Kdy se Michal z Eyczingu těchto provinění dopustil, není možno zjistiti ani z tohoto nálezu, ani ze zpráv v Libri citationum etc. V, 2, str. 493 a 496, a VII, str. 35-36, č. 202-210, a str. 159, č. 812.*

[6]) *Lze také čísti* byli, a od Eyczingara co se jim stalo, aby.

[7]) *Opraveno touž rukou ze* svých.

[8]) *Touž rukou nad řádkem.*

a starší zvyklosti a práva mají, tak že každý obyvatel i ten, ktož chce který statek v témž margabství moravském míti anebo má, ješto by ku právu zemskému přislušel, že má ten každý podlé práva téhož margabství živ býti a s nimi se srovnati, a po tento čas Eyczingar ani žádný jiný nemá se více žádnými svobodami, kteréž by proti právu téhož margabstvie byly, vymluvati ani kterak zastírati, než právem živ býti a podlé obyčeje a zvyklosti téhož margabství vedlé jiných se zachovávati z toho, což tam má, ješto k témuž margabství a právu přísluší. Actum in Posonio feria quinta die Gedrudis *[17. března 1496]*, anno Christi millesimo quadringentesimo nonagesimo sexto, regnorum vero nostrorum Ungarie sexto, Boemie autem vigesimo quinto. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán v Prešpurce léta a dne, jakož napřed dotčeno jest.

f.2 **3.** *Jan z Oponěšic* přijímám na pravý *spolek Petra a Stibora, syny Havlovy z Batelova,* kteréž má, *a dceru jeho Johanku i jej, Havla,* když by Buoh dětí neuchoval, totiž *na tvrz Uponěšice* i se vším příslušenstvím, což k tomu přísluší, s těmito vsmi: *ves Oponěšice, Lomy, a v Jackově lán, pod Lomy lán,* <*Sskřichovice, ves* pustá>[1], *Arklebice, ves* pustá, i na to na všecko, k čemuž sám právo mám aneb jmíti budu.

4. *Machna z Tvorkova Bluda z Králic,* muže svého, přijímám na pravý *spolek* na ten vklad, kterýž mám ve dskách brněnských, *na Králice, na Kraví Horu* s jich se vším příslušenstvím, i na to na všecko, k čemuž mám neb jmíti budu právo.

5. My *Vladislav,* z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužicský markabie etc., oznamujem listem tímto všem, že, *jakož jsme dali výplatu na hradě a na městě Slavkově* se všemi jich příslušnostmi urozeným *Zygmundovi, Michalovi, Janovi, Sebestiánovi,* bratřím *z Vajtmile, synóm* urozeného *Beneše z Vajtmile,* purkabie na Karlštajně, mincmajstra na Horách Kutnách, při kterejžto věci pro mnohé věrné a platné služby, kteréž jest nám již menovaný Beneš činil a činiti nepřestává, *tuto milost náši zvláščí témuž Benešovi a dědicóm jeho učinili jsme a tímto listem* mocí královskú a jakožto markabie moravský *činíme a dáváme, když by* kolivěk *svrchu dotčení bratří,* synové téhož Beneše, jmenovaný *hrad a město Slavkov* s jich příslušnostmi *vyplatili,* tehdy *aby pan* již menovaný *Beneš a dědicové jeho* ten *hrad Slavkov a město Slavkov* s platy, s lesy, s horami, s doly, s řekami, s rybníky, s potoky, s mlýny i se všemi a všeliakými poplatky i příslušnostmi, kteréž k tomu hradu a městu spravedlivě[2]) příslušejí[3]), *a je za pravé dědictví své měli, drželi a jeho požívali*[4]) tím vším právem a obyčejem, jakožto jiní páni a obyvatelé margabstvie našeho moravského své hrady a zboží dědičná mají a drží a jich požívají, bez naší a budúcích našich, králuv českých, i všech jiných lidí všeliké překážky; přikazujíce hajtmanu našemu margabství moravského a najvyšímu komorníku cúdy brněnské i jiným úředníkóm tejž cúdy, když by koli svrchupsaní bratří tej výplatě jmenovanej dosti učinili vedlé obdarování našeho a oni požádáni byli od menovaného Beneše neb synuv jeho svrchupsaných, aby svrchupsaný hrad a město Slavkov se všemi svrchu dotčenými příslušnostmi ve dsky zemské jmenované cúdy brněnské vložili a zapsali dědičně témuž Benešovi a synóm jeho, tak aby učinili, jinak toho nečiníce. A ktož by list tento jměl s svrchupsaného Beneše a synuv jeho svrchupsaných dobrú volí a svobodnú, chcem, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí nahoře psaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v úterý před svatým Havlem *[12. října 1490]*, léta božího tisícího CCCC° 90 a království našeho uherského prvního a českého XX°. léta. Poslové tomu vkladu dáni jsú od pana Jana z Lomnice a na Meziříčí, hajtmana margabstvie moravského, pan Karel z Vlašimě a pan Václav z Ludanic.

Na tento list dobrá vůle na druhém listu stojí vepsána[5]).

6. *Petr z Králic* přijímám na pravý *spolek* f.2v. *Dorotu z Žeravic,* máteř svú, *a* bratry své *Bluda a Zbynka z Králic na Miroslav* i což k Miroslavi přísluší, a oni nad mými dětmi aby právě učinili; a jestliže by svrchupsaní společníci božím dopuščením zemřeli, *také* tímž spolkem *Jana,* bratra svého, *z Králic,* přijímám. Poslové ke dskám pan Zigmund z Dúbravice a pan Karel z Vlašimě.

Mřežován a na okraji Jan z Per[nštejna].

7. My *Vladislav,* z boží milosti uherský, český etc. král a margabie moravský etc., oznamujem listem tímto všem, že *jsme všecko právo náše a nápad,* kterýž jest na nás jakožto na krále českého a margabie moravského *po smrti* někdy *Jiříka z Březníka, dětí jeho, na dvú lánech*

[1]) *Na okraji* J[an] z Per[nštejna].
[2]) *Touž rukou na okraji za slovem* městu.
[3]) *Za tímto slovem v originále něco chybí.*
[4]) *Smysl tohoto neúplného místa jest podle dalšího textu a podle dobré vůle na f. 3. (č. 8.) ten, že, když synové statek vyplatí, mají ho s otcem dědičně užívati.*
[5]) *Na f. 3. (č. 8.)*

ve vsi Březnice přišlo a připadlo, slovutnému *Bludovi z Králic*, věrnému našemu milému, *dali a tímto listem dáváme* tak, aby on[1]), když ta dva lány tímto dáním naším podlé práva obdrží, je i s erby svými měl, držal a jich požíval tak a tím obyčejem, jakož jest to svrchupsaný Jiřík a předkové jeho učiniti mohl a moc měl bez umenšení. Protož přikazujem hajtmanu a najvyšímu komorníku, sudímu i jiným pánóm a vládykám, kteříž v súdu zemském markabství moravského sedají, věrným našim milým, abyšte, poznáte-li, že sú na nás svrchupsaná lány po svrchupsaném Jiříkovi a dětech jeho spravedlivě a podlé práva přišly, téhož Bluda a erby jeho uvésti v ně a jich zmocniti neobmeškávajte[2]), a když jich zmocněni budú a vás požádají, aby jim ve dsky zemské vloženy a vepsány byly, tak abyšte učinili a jim je ve dsky zemské, řád práva zachovajíc, vložiti a vepsati kázali bez zmatku a všeliaké odpornosti; však proto chceme, aby toto dání náše bylo bez újmy každému na jeho spravedlivosti. A ktož by list tento měl s již psaného Bluda a erbův jeho dobrú volí a svobodnú, chceme, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přitisknúti jsme kázali. Dán v Baczy v sobotu po svatém Brikcí *[18. listopadu 1497]*, léta božího tisícího CCCC° 97[3]) a království našich uherského šestého a českého XXV°. Poslové k tomu vkladu dáni sú od pana Jana z Lompnice Meziříčského, hajtmana markabství moravského, pan Albrecht starší z Šternberka a pan Jan starší z Žerotína.

f.3 **8.** Já *Beneš z Vajtmile*, purkabie na Karlštajně, mincmajstr na Horách Kutnách, *a my Jan, Michal* a *Sebestián*, bratří *z Vajtmile*, známo činím tímto listem přede všemi sám za se *i za své syny* a erby své, jakož najjasnější kníže a pán, pan *Vladislav*, uherský, český etc. *král*, pán muoj milostivý, *ráčil jest byl dáti výplatu synóm mým na zámku a městu Slavkovu a potom* JMt z milosti své *mně i mým synóm ten jmenovaný zámek a město* s příslušenstvím *dědičně jest dáti ráčil*, jakož pak to všecko *listové JKMti nám na to daní* šíře v sobě drží a ukazují, *ale že pak o ty oba dva listy a právo náše*, kteréž jsme [k] často psanému zámku a městu Slavkovu já i synové moji jsme[4]) měli, *skrze jednání jmenovaného krále JMti s* urozeným pánem, panem *Petrem, hrabí od Svatého Jiří a z Pezinku, uhodili jsme a na konec se o to srovnali*, a protož já, nahoře psaný *Beneš*, sám od sebe *i od svých synův všecko právo své a spravedlivost svú i synův svých*, kterúž jsme kolivěk *k* svrchupsanému *zámku a městu Slavkovu* i k tomu ke všemu zboží podlé znění listův svrchu dotčeného krále JMti měli aneb jmíti mohli, buď těmi listy královskými aneb jinak kterak kolvěk, *svú* dobrú, svobodnú a plnú *dobrú vůlí dal jsem a listem tímto mocně dáváme* svrchu dotčenému panu *Petrovi hrabí*, dědicóm i budúcím jeho, nic sobě ani synóm a budúcím svým na tom zámku a městě a zboží více práva a spravedlivosti nepozóstavuje, než to všecko právo těmi listy svědčícími na téhož pana Petra hrabí, na dědice a na budúcí jeho převodíme a přenášíme tak, aby menovaný pan Petr hrabie, dědicové i budúcí jeho právem a spravedlivostí mou i synův mých ten zámek a město Slavkov se vším, což k němu přísluší, jměli, drželi a jeho požívali tím vším právem a způsobem, jako by jim listové svrchu dotčeného krále JMti zejména svědčili, a to bez mej, dědicóv a budúcích mých všelikej překážky a narčení. Tomu na zdržení já, svrchupsaný Beneš, a my Jan a Michal jsme své pečeti přivěsili a na místě Sebestyánově, syna mého a bratra našeho, poněvadž ješče let nemá, téhož k témuž zavazujem. Tomu na svědomí a pro lepší jistotu prosili jsme urozených pánův, pana Jana z Šelmberka, najvyšího kancléře královstvie českého, pana Albrechta z Kolovrat, hofmistra dvoru krále českého, a urozeného a statečného pána Jana Zvolského z Zvole a Viléma Valecského z Dúpova[5]). Dán v Prešpurce v úterý po Květnej neděli *[29. března 1496]*, léta božího tisícího CCCC° 96.

Mřežován a na okraji K[ryštof] z B[oskovic].

9. *Jan Jeníček z Olbramic a ze Lhoty* přijímá na pravý *spolek Jana Lechvicského z Zástřizl a Markvarta Valecského z Mírova* na vešken statek svuoj, *na tvrz a ves Lhotu, na Klučov, na Ščepánovice, na Lipník* i s kostelním podacím, i na všecko příslušenstvie toho zboží, *a činí je mocné poručníky vnuky své Lidmily, dcery nebožčíka Hynka, syna jeho*, tak, aby oni s tím statkem jí věrně a právě učinili, a neuchoval-li by Pán Buoh smrti vnuky mej Lidmily, *tehdy ten statek má přijíti na společníky a poručníky napřed psané;* a což by koli za nebožtíka Hynka z Olbramic, syna jeho, dluhy z svého statku dali

[1]) *Za tím přetržené slovo* ta.
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *7 jest opravena touž rukou z jiné číslice, ale tato oprava se neshoduje ani s rokem sněmu, ani s lety Vladislavova kralování v Uhrách a v Čechách, která by svědčila pro rok 1496, kdyby zase nebyla v rozporu s datováním podle sv. Brikcí (13. listopadu), jež by ukazovalo na sedmý rok v Uhrách a na dvacátý šestý v Čechach. Jiná potíž je i v tom, že by pak listina z listopadu 1496 byla vložena do desk nepochybně v dubnu nebo aspoň před 11. zářím 1496, kdy byl druhý sněm téhož roku.*
[4]) *Tak v originále.* [5]) *Formule o pečetích chybí.*

a¹) Lidmila svrchupsaná když by let svých došla, aby jim a jich erbóm to zase navrátila a zaplatila. [illegible]

f. 3v. **10.** *Jindřich z Hoféric* i s svými erby *Janovi, Krystoforovi a Heřmanovi*, bratřím vlastním *z Hrochova*, i jejich erbóm dědiestvi, zboží své vlastní, *dvuor Hoferice, ves* i s dvory, s lidmi osedlými i neosedlými, s rybníky, s rybníščemi, s lesy, chrastinami, křovinami, s rolí ornú i neornú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s pustinami, s úroky, činžemi i se všemi užitky a požitky i s příslušenstvím, s plným panstvím a pravem i s kostelním podacím, s mezemi, hranicemi, horami, s doly, s potoky, s vodami tekutými i stojetými i se vším jiným příslušenstvím, kterýmiž jmény menováni býti mohú a jakž ta²) zboží v svých mezích a hranicích od staradávna zaleží a jest vyměřeno, tak úplně, jakož jsem toho sám v držení byl, nic sobě ani erbóm svým ani potomkóm na tom zboží žádného práva, příslušenstvie, panství ani kterého vlastenství nepozóstavujeme ani zachováváme, než to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědiestvi a dědičnému držení, jmění a požívaní.

11. *Jindřich z Hradce*, najvyší komorník královstvi českého, i s svými erby a budúcími *Jiřímu z Krajku a na Lantštajně* a jeho erbóm dědiestvi, *lidi své* vlastní *v Němčicích*, s rybníkem Harlíkem, s rolí ornú i neornú, s platy i s poplatky i s jiným se vším příslušenstvím, tak jakož jest je *Švchla* v držení měl a já od něho, to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědiestvi a dědičnému držení, jmění a požívaní.

12. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužiecký markabie etc., oznamujem tímto listem všem, že jest přistúpil před nás urozený *Jindřich z Hradce*, najvyší komorník královstvi českého, věrný náš milý, a zpravil jest nás, že *drží vsi* v margabstvi našem moravském, zejména tyto, *Budíškovice a Novú Ves*, kteréžto vsi nám jakožto králi českému a markabí moravskému manstvím příslušejí a zavázány jsú, a při tom *prosil jest nás, abychom jemu již psané vsi z manství propustiti a v dědicství dáti ráčili*. K kterejžto prosbě pro věrné služby již psaného Jindřicha jsúce milostivě nakloněni, *z* svrchu dotčeného *manství již psané vsi* s jich příslušnostmi *propustili jsme a tímto listem mocně propúščíme a k pravému dědicství* ty vsi s jich příslušnostmi *již psanému Jindřichovi* a dědicóm jeho *dáváme* tak, aby oni ty vsi s jich příslušnostmi dědičně jměli, drželi a jich požívali, tak jakožto jiní obyvatelé margabstvi moravského svých dědičných zboží užívaji, nejsúce po tento čas více službami manskými z těch vsí nám ani budúcím našim, králóm českým a margabím moravským, zavázáni; přikazujíce hajtmanu, komorníku, sudímu a písaři cúdy olomúckej, když by koli požádáni byli od menovaného Jindřicha neb dědicův jeho, aby již psané vsi s jich příslušnostmi ve dsky zemské svrchu dotčené cúdy jim dědičně vložili a zapsali, tak aby učinili bez zmatku a všeliké odpornosti. A ktož by tento list měl s již psaného Jindřicha neb dědicuv jeho dobrú volí a svobodnú, chcem, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán na Budíně v pondělí před svatým Petrem Nastolování *[20. února 1492]*, léta božího M CCCC° 92, královstvie našich uherského etc. v druhém létě a českého v XXI. Poslové ke dskám dáni skrz pana Jana z Lomnice, hajtmana margabstvie moravského, tomu vkladu pan Albrecht z Boskovic a pan Smil z Lichtnburka a z Bítova.

13. *Jindřich z Hradce*, najvyší komorník království českého, *všecko právo své*, kteréž mi a erbóm mým na vsech Budíškovicích a Novej Vsi *dáním* krále JMti, *krále Vladislava*, přísluší, jakož to *v listu JKMti tuto předepsaném* šíře a světleji se zavírá, s sebe sám i s svých erbuov přenáším a převodím tímto vkladem a to právo v tom listu psané *na vsi Budíškovicích na Jana z Zahrádek* a jeho erby *převodím a ve dsky* zemské jim *vpisuji* ku pravému jejich dědičnému držení a požívaní a sám se i své erby všeho toho práva svého se³) odříkám a odpisuji. f. 4

14. *Jindřich z Hradce*, najvyší komorník království českého, *všecko právo své*, kteréž mně a erbóm mým na vsech Budíškovicích a Novej Vsi *dáním* krále JMti, *krále Vladislava*, přísluší, jakož to *v listu JKMti tuto předepsaném* šíře a světleji se zavírá, s sebe sám i s svých erbuov tímto vkladem *na vsi Novej Vsi na Oldřicha, Jindřicha, Václava a Linharta*, bratří vlastní *z Zahrádek*, a jich erby *převodím* a přenáším *a ve dsky* zemské jim *vpisuji* ku pravému jejich držení a požívaní a sám se i své erby všeho toho práva svého odříkám a odpisuji.

15. *Kněz Vít opat a kněz Jan převor* i všecken *konvent kláštera žďárského Janovi z Lompnice na Meziříčí* a jeho erbóm *ves Kozlov s pustú tvrzí* a s dvorem v tej vésce, s lidmi, s dědinami ornými i neornými, s platem, s lukami, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s haltéři i se všemi užitky a požitky, což k tej vésce a k tomu dvoru od staradávna přísluší, kterými koli mé-

¹) *Tak v originále. Třeba však čísti* dali, Lidmila. *Srovnej níže č. 40.* ²) ³) *Tak v originále.*

ny menují se, tak jakož jsme to sami držali, *ve dsky vkládáme* ku pravému dědicství, jmění, držení a požívaní.

16. *Jan z Lompnice na Meziříčí*, najvyšì komorník margabství moravského, *knězi Vítovi opatu a konventu*, nynějším i budúcím, *kláštera žďárského* svú vlastní *opravu*, kterúž jsem měl *ku panství meziříčskému na vsech* dědičných *kláštera žďárského, na Vetle, Babín, Vatín, Sazemín, Kotlasy a Pokojov a na les Radonín* jakožto budúcí potomek pánův Meziříčských *podlé listův na to dávno vyšlých znění*, na těch vsech a lesu opravu a spravedlnost všecku, kterúž jsem měl, jim *zdal jsem a zdávám i sstupuji dědičně* a věčně, nic sobě v tom ani svým erbóm a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nepozóstavuje, tak, aby svrchupsané vsi a les se vším panstvím a příslušenstvím držali svobodně a požívali, to všecko svobodné *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, jmění a požívaní.

17. *Ondřej Herink z Slúpna Jiříkovi z Slúpna* a jeho erbóm *rybník* svuoj vlastní a dědičný *u tvrze Kobylník*, kterýž mi se dostal *po nebožtíkovi Ondřejovi Herinku*, strýci mém, se vším jeho příslušenstvím i s ostrovcem, kterýž jest v tom rybníku, a od hráze dolní až do vrchní hráze, i se vším právem, což k tomu rybníku přísluší, tak jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě tu na tom ani erbóm svým nepozůstavuje, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému držení a požívaní.

Mřežován a na okraji Jan Kuna.

f. 4 v. **18.** *Zygmund Hodicský z Hodic Mikuláše Krokvicara z Nové Vsi a Volfganga Krokvicara*, syna jeho, *činí mocné poručníky statku svého i dětí svých* takovú mierú, jestliže by svrchupsaného Zigmunda a dětí jeho Pán Buoh smrti neuchoval, *tehdy ten statek* jich *na* svrchupsané *poručníky* přijíti a *spadnúti má.*

19. *Zdeslav Koňas z Vydří Jana a Arkleba*, bratří vlastní *z Kostník*, přijímám na pravý *spolek na tvrz a na ves Vydří* a což k tomu přísluší, i na to na všecko, což mám aneb jmíti budu i k čemuž kde právo mám.

20. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický margabie etc., oznamujem tímto listem všem, že jsú předstúpili před nás urození *Lipult, Jindřich a Kunrát*, bratří vlastní *z Krajku*, věrní naši milí, a *prosili sú nás, abychom jim povolení dáti ráčili, aby oni mohli zápis a zřízení mezi sebú učiniti o statku svém*, kterýž mají aneb míti budú oni a jich erbové, kterýžto zápis a zřízení mezi nimi učiněný slovo od slova takto zní:

My *Lipult*, najvyšší sudí margabství moravského, *Jindřich a Konrád*, bratří vlastní *z Krajku*, známo činíme tímto listem obecně přede všemi, ktož jej uzří aneb čtúc slyšeti budú, že *jsme před se vzali zřízení mezi sebú učiniti a zápisu* toho, *kterýž* jsú *předkové náši mezi sebú učinili*, pan Lipuolt, pan Kunrát a pan Jan, bratři vlastní z Krajku, *potvrditi*, kdež sú znamenali, že mnozí velicí rodové tady scházejí na erbu a na ščítu mužského kmene, že dcery, kteréž vdány budú, statky po otcích svých v cizí ruce po sobě uvodí, a tady že rodové hynú v chudobu padajíce, a v tom se zavázali i s erby opatrovati, aby toliko každá děvečka na svém věně, kteréž po ní dáno bude, a na slušné výpravě dosti měla a na víc se nenavracovala, dokovadž mužského kmene a erbu stává řádně pošlého z Krajku; kdež my, svrchu menovaní bratří Lipult, Jindřich a Kunrát z Krajku, to schvalujem a k tomu přistupujem i s erby svými držeti a tvrditi na věčné časy takovúto mierú: jestliže by který z nás kterú dceru měl a Pán Buoh mi ji ráčil dáti, tehda po ní máme dáti, každý otec po své dceři, věno slušné a podlé možnosti a zdání svého výpravu slušnú, a nad to žádná se na více táhnúti nemá na věčné časy, dokovadž mužského pokolení stává řádně pošlého z Krajku; než každý otec dceři své podlé jmění statku z milosti své móže věna polepšiti podlé slušnosti. A také náši statkové, kteréž máme anebo jmíti budem, s jeděněch na druhé spadati mají, však takovúto mierú: jakož jest pan otec náš milý dobré paměti statek svuoj mezi nás na dva díly rozdělil, nám Lipultovi a Jindřichovi jeden díl, Jiřímu s[1]) Kunrádem dobré paměti druhý diel, jakož to dílčí listové v sobě šíře a světleji ukazují, kteráž dva spolu jsta, a že by dětí po sobě nechali, na ty jich statek po bližnosti spadati má a též také i po druhé straně; než, jestliže by Pán Buoh jeděněch smrti neuchoval a který po sobě děti ostavil, nemá jim žádného poručníka dělati, než najstarší, kterýž by z toho dielu byl, má ty siroty zpravovati a o ně se věrně a právě starati; pakli by ješče mladí byli, tak že by jedni druhých opatřiti nemohli, tehda strana druhá a najstarší má je opatrovati a jich poručníkem býti do jich let; a neuchoval-li by Pán Buoh jeděněch smrti, tehdy s těch na druhé spadnúti má, a to tak mezi námi bratřími a erby svrchupsanými trvati má na budúcí časy. A pakli by nás Pán Buoh všech neuchoval a dědicuov našich zde v Čechách a v Moravě, tehdy Volfang z Krajku, strýc náš milý, a erbové jeho mají býti praví nápadníci statkův našich, kteréž máme anebo jmíti budem; pakli by jeho Pán Buoh smrti neuchoval s erby jeho, tehdy jiní strýcové

[1]) *Toto a další slovo touž rukou, ale jiným inkoustem nad řádkem.*

erbu a ščítu, pravě pošlí z Krajku mají na též místo vstúpiti a v ty statky se uvázati a praví dědicové býti; paklí by Pan Buoh již nás všech svrchupsaných smrti neuchoval, jehož Pane Bože rač zachovati, mužského kmene a šcitu[1]), tehdy sestry naše aneb dcery jména toho z Krajku po nás zostalé, a více mužského kmene nebylo řádně pošlého z Krajku, erbuov a ščítuv po meči, tehdy statek náš na ně všecek, kterýž máme aneb jmíti budem, spadnúti má a ony toho pravé dědičky |
f. 5 býti mají, však tak, kteréž se zachovají, jako na to sluší, a paklí by Pan Buoh již nás všech, mužského i ženského pohlaví, smrti neuchoval až do posledního, tehdy ten neb ta aby mohl neb mohla za zdravého života neb na smrtedlné posteli dáti neb odkázati, komuž by se zdálo neb líbilo, ten všecek statek zostalý, společně neb rozdílně. A také žádný z nás ani z erbův našich na budúcí časy proti tomu našemu zřízení na žádný způsob k změnění jednati nemají; pakli by který proti tomu co jednal, tehdáž jako nynie a nynie jako tehdaž aby žádné moci nemělo, leč by jednostajné svolení mezi nimi bylo a s vůlí králův českých a markabí moravských a knížat, pod kterýmiž by naši statkové ležali. A my, svrchu menovaní bratří z Krajku, prosili jsme najjasnějšího kníežete a pána, pana Vladislava, uherského, českého etc. krále a margabie moravského etc., pána našeho najmilostivějšího, aby nám JMt toho ráčil povoliti a schváliti a v svuoj majestát toto náše zřízení vepsati, aby toto náše sjednání a zřízení stálé a stajné na věčné časy bylo. My, svrchu menovaní bratří Lipuolt, Jindřich a Kundrát z Krajku, slibujem svú dobrú, čistú vírú za se i za své erby všecko, co se svrchu píše, ve všech artikulech a punktích držeti a zachovati a z toho nižádným obyčejem nevystupovati na budúcí časy.

Kdež *my*, jsúce nakloněni k jich snažné prosbě pro věrné služby jich, i také pro dobré toho rodu *jim jsme k tomu povolili* a povolení dali *a jim povolujem a moc dáváme a schvalujem a tímto listem svrchupsaného zřízení potvrzujem a za pevné jmíti ustavujem* ve všech artikulech a punktích, kteříž v tomto listu obsežení[2]) jsú, jim a jich erbóm, dokovadž toho kmene a jména právě pošlého z Krajku stává, na věčné časy; *a kterýž by aneb která poslední byl aneb byla, tomu dáváme plnú moc, aby statek svuoj* movitý a nemovitý *mohl aneb mohla dáti spolkem nebo rozdílně odkázati* za zdravého života nebo na smrtedlné posteli, komuž se jim zdáti aneb líbiti bude, *kromě* osob duchovních, přikazujíc větším i menším úředníkom desk zemských královstvie českého a hajtmanu, komorníku a sudímu margabstvie moravského, nynějším i budúcím, když by svrchu menovaní bratří z Krajku anebo jich erbové aneb potomci požádali, abyšte jim tento list náš bez odporu ve dsky zemské vložili a vepsali. Tomu na svědomí pečet naši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Prešpurce v úterý po svatém Řehoři */15. března 1496/*, léta od narození Syna Božího tisícího CCCC° 96, let království našich uherského šestého a českého XXV°, léta. Tomu vkladu poslové dáni sú skrz pana Jana z Lompnice na Meziříčí, hajtmana margabství moravského, pan Beneš z Boskovic a pan Jan Berka z Dubé.

Mřežován a na okraji na f. 5 Jan z Per[nštejna].

21. *Albertus*, Dei gracia dux Austrie, Stirie, Karinthie et Carniole, marchio Moravie comesque Tirolis etc., notum facimus tenore presencium universis, quia nos fideli nostro *Petro Krokweiczer* in recompensacionem dampnorum suorum a certis nostris capitaneis et gentibus in presenti gwerra sibi illatorum et de gracia speciali *curiam et villam in Piesting sitas, quas* ab antecessoribus nostris, Moravie marchionibus, et nobis *tenuit in feodum, libertavimus et harum serie* de certa nostra sciencia, quantum de iure possumus, *libertamus*, ita videlicet, quod ipse Petrus suique heredes curiam et villam predictas cum pertinenciis suis universis inantea tanquam bona libera et hereditaria teneant et possideant, nec teneantur eas recipere[3]) in feodum aut tamquam homagiales de ipsis servire, sicut hactenus juxta consvetudinem terre nostre Moravie facere fuerint astricti; *renuncciamus* insuper expresse pro nobis, heredibus et successoribus nostris, marchionibus Moravie[4]), *omni juri infeodacionis*, quod nobis in dictis bonis competiit seu competere dinoscitur, sic, quod ipso amplius in eisdem non utemur, fraude et dolo quibuslibet penitus procul motis. Harum testimonio litterarum sigilli nostri minoris marchionalis appensione roboratarum. Datum in Egemburg in die beate Marie Magdalene */22. července 1434/*, anno domini MCCCC°XXXIIII°. Tento list jest vepsán ve dsky zemské z rozkázaní pana Jana z Lomnice, hajtmana margabstvie moravského, a poslové ke dskám dáni pan Beneš z Boskovic a pan Jan z Dubé.

22. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, f. 5 v.
český, dalmatský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický margabie etc., oznamujem tímto listem

[1]) *Za toto slovo jest nepochybně položiti z dalšího textu slova* a více mužského kmene nebylo řádně pošlého z Krajku, erbuov a ščítův po meči.

[2]) *Tak v originále.* [3]) *Za tím nepřetržené slovo* eas.

[4]) Mor *jest opraveno touž rukou ze zkráceného slova* nostris.

všem, že jest *prosil nás* urozený *Jindřich z Hradce,* najvyšší komorník královstvi českého, věrný náš milý, *abychom* slovutnému *Matějovi z Roseče* ten *dvuor, na kterémž sedí,* s šesti lány k němu přislušejícími, *ležící v Moravě, z manstvi propustili a k dědicství* jemu *dáti ráčili.* Kterejžto prosbě pro věrné služby téhož Jindřicha jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú *již psaný dvuor* s těmi šesti lány dědiny *z manstvie propúščíme a ku pravému dědicství* jej *témuž Matějovi* a jeho dědicóm *dali jsme a tímto listem mocně dáváme* tak, aby oni ten dvuor s těmi lány dědiny dědičně měli, drželi a jeho požívali tím vším zpuosobem, jakožto jiní obyvatelé téhož margabstvie svých dědičných zboží požívají z práva nebo z obyčeje, nejsúce více povinni žádných služeb manských nám ani budúcím našim, králóm českým a markabím moravským, ani žádnému jinému z toho dvoru činiti nynie i v časích budúcích; přikazujíce větším i menším úředníkóm cúdy olomúcské, nynějším i budúcím, když by koli požádáni byli od téhož Matěje anebo dědicuov jeho, aby jemu a dědicóm jeho svrchu dotčený dvuor s těmi šesti lány dědiny ve dsky zemské tejž cúdy dědičně vložili, tak aby učinili beze vší odpornosti. A ktož by tento list měl s již psaného Matěje nebo dědicův jeho dobrú volí a svobodnú, chceme, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán na Budíně v pondělí před svatým Petrem Nastolování *[20. února 1492],* léta božího MCCCC°92, královstvi našich uherského v druhém létě a českého v XXI. Poslové k tomu vkladu dáni od pana Jana z Lompnice, hajtmana margabství moravského, pan Jiřík z Vlašimě a pan Jan z Žerotína.

f. 6 **23.** Léta božího tisícího čtyřstého devadesátého šestého, v neděli po svaté Kunhutě *[11. září 1496]* držán jest sněm panský v městě Brně z vůle a rozkázaní najjasnějšího knížete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a margabie moravského, při přítomnosti urozených pánův: pana Jana z Lompnice na Meziříčí, hajtmana margabství moravského, pana Ladslava z Boskovic a na Třebové, najvyššího komorníka margabstvie moravského, pana Lipuolta z Krajku, najvyššího sudího margabství moravského, a urozeného vládyky Tobiáše z Hory Obřanské, najvyššího písaře téhož margabství, pana Albrechta z Boskovic na Letovicích, pana Beneše z Boskovic na Črné Hoře, pana Jana Berky z Dubé a z Lipého, pana Jana staršího z Lompnice, pana Albrechta staršího z Šternberka na Holešově, pana Jana Pňovského z Sovince, pana Karla a pana Jiříka, bratří z Vlašimě a z Úsova, pana Zigmunda z Dúbravice, pana Smila z Lichtmburga a z Bítova, pana Hynka z Ludanic a z Rokytnice, pana Václava z Ludanic na Veveří a pana Jana staršího z Žerotína; a z vládyk: Jakub z Šárova, Zygmund Valecský z Mírova a Blud z Králic.

24. *Johannes Ronychéř z Ronychova Vilémovi z Pernštajna na Helfenštajně,* najvyšímu hofmistru královstvi českého, a jeho dědicóm *ves Čepí* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, *a* k tomu *v Skoroticích pět člověkův,* kteříž k tomu příslušejí, s platy, s poplatky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s chrastinami, s lesy, s háji, s úroky, s užitky a požitky všelikými, s řekú, s kostelním podacím tu v Čepím, s plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží přísluší, i s ospy obilnými, item k tomu *ves,* řečenú *Janovice,* s dvorem, s lesy, s robotami, s lukami, s rybníkem i s jinými se všemi příslušnostmi již psaného zboží a vsi, tak jakož jsem toho všeho sám v držení byl a jeho požíval, nic sobě na tom zboží ani erbóm ani budúcím svým žádného práva ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozóstavuje, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji[1]) ku pravému dědicství, k jmění, k držení a požívaní. f. 6 v.

25. *Tomáš z Kojičína a na Jinošově Janovi z Vranova* i jeho erbóm *ves* svú vlastní *Košíkov* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s úlehlemi, s rybníky, s vodú tekutú i netekutú, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s doly, pahrbky, s mezemi, s hranicemi, s činžemi, s úroky, platy, poplatky, požitky, důchody i všelikými užitky, kterými koli mény mohú jmenovány býti, s robotami spravedlivými i se vším příslušenstvím, právem a panstvím, což k tej vsi Košíkovu spravedlivě od staradávna přísluší a příslušalo, tak jakož předkové moji i tudíž já tu ves Košíkov držal jsem a jí požíval, tu sobě ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nic nepozóstavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, držení, jmění a požívaní.

Přetrhán a na okraji J[an] z Per[nštejna].

26. *Rozina, Horrichšpanova dcera z Brna,* přijímá na pravý *spolek Štefana Rauchenpergara, měščenína vídenského,* manžela svého, *na tvrz a na ves Řečkovice* s jejich se vším příslušenstvím.

Mřežován.

[1]) *V orig.* vpisuje.

27. *Franek z Skrbene a v Dobeliciech Janovi z Skrbeně*, bratru svému vlastnímu, a jeho erbóm *oddíl svuoj v Weyneczldorfě* ku pravému dědictví jakožto své vlastní zboží dědičné, s lidmi platnými i neplatnými, s desátky vinnými, s platem z vinohraduov i s jiným se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu mému oddílu tu v Weyneczldorfě od staradávna přísluší, tak jakž v svých mezech a hranicích záleží, nic sobě ani svým erbóm nepozůstavujíce ani zachovávajíce kterého panství neb vlastenství, tak jakož jsem to sám držal a požíval, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k jmění, k držení a k požívaní.

Mřežován a na okraji J[an] z P[ernštejna].

28. *Jan Komoň z Bezděkova*[1]) *Mikulášovi Tulešickému z Peče* a jeho erbóm *v Dolních Vsech tři lany* a což jsem tu koli měl, s tím se vším příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, pustinami, s horami, s vodami, potoky tekúcími i se vším jiným příslušenstvím, kterýmiž by koli jmény jmenováni býti mohli, jakož ti lánové od staradávna záleží a vymezeni jsú, tak úplně, jakož jsem toho sám v držení byl a požíval, nic tu sobě ani erbóm ani potomkóm svým na tom nepozůstavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění a požívánie.

Mřežován.

f. 7 29. *Mikuláš z Peče Jindřichovi z Vlašimě* a jeho erbóm *ves*, řečenú *Dolní Vsi*, se dvorem, *i Ryšice*, co jsem tu měl, *a puol druhého lánu v Dolních Dubňanech*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s rybníky i s potoky, s pastvami, s pastviščemi i se vším plným právem a panstvím, což k tomu zboží od staradávna přísluší, tak jakož v svých mezech a hranicích od staradávna záleží, tak jakož jsem sám držal a toho užíval, nic sobě tu ani erbóm svým nepozůstavujíce ani zachovávajíce kterého panstvie neb vlastenství, buď mnoho nebo málo, *vkládám* ku pravému dědičnému jmění a požívaní, a jestliže by se kde ve dskách co našlo, ješto by jemu na tom zboží svědčilo, toho se všeho práva tímto vkladem odříká a odpisuje a na již psaného Jindřicha a jeho erby to právo přenáší.

30. *Matěj Melún z Hrádku* přijímám na *spolek Gedeona z Olešničky i jeho děti na Horní Rosíčku, na tvrz* i na ty lidi, *i na ty lidi*, kteréž mám *v Blažkově i v Mirošově*, i na to všecko, což mám aneb míti budu, *pod takúto výmluvú*, jestliže by mi Pán Buoh dal a já se oženil a děti měl, aby ten spolek nic nevážil, ale aby jeho ten statek svoboden byl jako kdy prvé.

31. *Hynek z Popůvek Kunce z Rakových*, manželce své, čtyři sta zlatých *v Popovicích na tvrzi*, na dvoře, *na vsi* i na tom na všem, což k tomu přísluší a k čemuž tu právo má, *ve dsky vkládá* a vpisuje *k* jejímu pravému *věnnému právu*. Příjemčí toho Jan Koleso z Rakových, otec její.

Mřežován a na okraji Krystoř z B[oskovic].

32. *Hynek z Popůvek Jana Kolesu z Rakových na tvrz v Pozořicích*, na dvuor *i na ves*, na své dědictví, i na to všecko, k čemuž tu právo má[2]) neb mohl by jmíti, přijímá na pravý *spolek*.

33. *Zygmund z Hodic knězi Václavovi z Hodic* ten *díl, kterýž se knězi Václavovi po otci jeho v Hodicích, v Rosíčce a v Stajišči a Bezděkově a na*[3]) *Lovětíně dostal*, s rybníky, s rybnišči, s potoky, *s mlýnem pod Kamenným rybníkem*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekúcími i netekúcími, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly i s plným právem i se vším plným panstvím, tu sobě ani erbóm svým nižádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, v těch mezech a hranicích, než to všecko, což on tu má a což k jeho dílu přísluší, jakož šíře listové dílčí svědčí a sami v sobě zavírají, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému dědičnému jmění a požívaní.

Mřežován.

34. *Kněz Václav z Hodic Václavovi z Hodic*, strýci svému, a jeho erbóm *svuoj diel tu v Hodicích*, kterýž mi se *po mém otci* dostal, s lidmi platnými i neplatnými[4]), s mlýnem, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s chrastmi, s chrastniščemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly i s plným právem i se vším panstvím, tu sobě ani erbóm svým nižádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, v těch mezích a hranicích, než to všecko, což já tu mám a což k tomu dílu přísluší, jakož šíře listové dílčí svědčí a sami v sobě zavírají, to všecko *vkládám ve dsky* zemské a vpisuji ku pravému dědictví, k držení a k požívanie.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

35. *Kněz Václav z Hodic Zigmundovi z Hodic* a erbóm jeho ten *díl*, kterýž se jemu *po otci jeho* dostal *v Hodicích, v Rosíčce, v Stajišči, v Bezděkově a na Lovětíně*, s lidmi platnými i f. 7 v.

[1]) n z Be *opraveno touž rukou z nečitelných písmen.*

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

[3]) *Touž rukou nad řádkem.*

[4]) *Za tím nepřetržená slova* i neplatnými.

neplatnými, s mlýnem, s rybníky, s rybničišči, s potoky, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s plným právem i se vším plným panstvím, tu sobě ani erbóm svým nižádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, v těch mezech a hranicích, než to všecko, což on tu má a což k jeho dílu přísluší, jakož šíře listové dílčí svědčí a sami v sobě zavírají, to všecko *vkládám ve dsky* zemské a vpisuji ku pravému dědičnému jmění a požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Per[nštejna].

36. *Zygmund z Hodic knězi Václavovi z Hodic* a jeho erbóm ten *díl, který se nebožtíkovi Maršovi, bratru jeho, po otci jejich dostal v Hodicích, v Rosíčce, v Stajišči, v Bezděkově a na Lovětíně a vedlé nápadu na kněze Václava přišel jest*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky a *s pilú pod Janovským rybníkem*, s rybničišči, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastmi, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly i s plným právem i se vším plným panstvím, tu sobě ani erbóm svým nižádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozustavuje ani zachovávaje, než to všecko, což on tu měl a což k jeho dílu přísluší, jakož šíře listové dílčí svědčí a sami v sobě zavírají, to všecko *vkládám ve dsky* zemské a vpisuji ku pravému dědičnému jmění a požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

37. *Kněz Václav a Zigmund z Hodic Václavovi z Hodic*, strýci svému, a jeho erbóm *tvrz a dvuor Hodice* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s haltéři, kteříž k dvoru příslušejí, s pivovarem i s tím se vším, což k tomu dvoru od staradávna příslušalo a přísluší, *krom* toho, což jsme sobě pozůstavili a o to se rozdělili, jakož dílčí listové toho mezi námi sú, *a* <*puol Němčic* s lidmi tu platnými a usedlými, s polovicí dvoru tu v Němčicích>[1], s platem peněžitým, s kury a vajci, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s chrastmi, s lukami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s údolími i s plným a se vším panstvím, což my tu máme a což se jest nám tu dostalo *po*[2]) *Janovi Lipníkovi*, nic tu sobě nepozůstavujíce ani svým erbóm k zvláštnosti, než to všecko *vkládáme ve dsky* zemské a vpisujeme ku pravému dědictví, k držení a k požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

38. *Jan z Střítěže Jakubovi Pivcovi*[3]) *z Habře*[4]) a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *dvuor* dědičný *ve vsi Rojetíně* s puol třetím lánem k tomu dvoru příslušejícími, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, se všemi požitky a užitky, tak jakož jsú moji předkové drželi a já také toho po nich užíval a držel, nic sobě na tom dvoře ani svým erbóm a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje, to všecko dědictví na tom dvoře *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k držení a požívaní, a jestliže by mi kde ten dvuor ve dskách stál, ten vklad tímto vkladem mořím a mrtvím a žádné moci nebýti seznávám.

39. Léta od narození Syna Božího tisícího f.8
čtyřstého devadesátého sedmého[5]) držán jest sněm panský v městě Brně z vůle najjasnějšího knížete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a markabie moravského, v přítomnosti urozených pánův: pana Jana z Lompnice na Meziříčí, hajtmana margabství moravského, pana Ladslava z Boskovic, najvyššího komorníka markabství moravského, pana Lipulta z Krajku a z Cornštajnu, najvyššího sudího margabství moravského, a Tobiáše z Hory Obřanské, najvyššího písaře margabství moravského, pana Albrechta z Boskovic na Letovicích, pana Beneše z Boskovic a z Črné Hory, pana Jana Pňovského z Sovince, pana Jana Berky z Dubé na Štemberce, pana Jana staršího z Lomnice, pana Albrechta z Šternberka a z Lukova, pana Zigmunda z Dúbravice, pana Karla a pana Jiříka, bratří z Vlašimě, pana Smila z Lichtmburka a z Bítova, pana Hynka z Ludanic a z Rokytnice, pana Václava z Ludanic a na Veveří; ti svrchupsaní z pánuv, a z vládyk tito: Jakuba z Šárova a z Krumpsína, hofrichtéře margabství moravského, Jaroše z Zástřizl a z Morkovic, Zygmunda Valeckého z Mírova a Bluda z Králic.

40. *Jan Jeníček z Olbramic Jindřicha Lechvického z Zástřizl a Lidmilu z Olbramic*, vnuku svú, přijímá je na pravý *spolek a dává jim* všecek statek svuoj a dědictví své, *tvrz Lhotu*,

[1]) *Na okraji touž rukou* to vymazání vkladu jinému tomu neškodí.

[2]) *Toto a dvě další slova touž rukou na okraji.*

[3]) *V orig.* Pincovi.

[4]) *Tak v originále. Je to Habří.*

[5]) *Den zahájení se tu neudává, ale z č. 55., datovaného* ve čtvrtek před svatú pannú Margretú, léta božího tisícího čtyrstého devadesátého sedmého, *t. j. 6. července, vyplývá, že to nebylo jarní zasedání sněmu. Byl to bezpochy sněm v neděli po svaté Kunhutě, t. j. 10. září.*

ves Lhot[illegible], ves Klucov, ves Lipník s kostelním podacím, *ves Ščepanovice*, se vším toho zboží svrchupsaného příslušenstvím, a neuchoval-li by Pán Buoh smrti Lidmily prvé než Jindřicha, tehdy[1]) ten veškeren statek nahořepsaný má spadnúti na Jindřicha, pakli by Jindřicha Pán Buoh smrti neuchoval prvé než Lidmily, tehdy ten veškeren statek má spadnúti na Lidmilu. <*Než*, jakož jest Jindřich za nebožčika syna mého Hynka osm set zlatých dobrých uherských a za pět set zlatých groší dobrých českých a za XX zlatých a XX gr. dal a zaplatil dluhu jeho, jestliže by Jindřicha Pán Buoh smrti prvé neuchoval než Lidmily, tehdy ta summa svrchupsaná má zase navrácena a dána býti z statku mého nahoře psaného otci Jindřichovu Janovi Lechvickému z Zástřizl, nebo erbóm jeho.>[2])

f.8v. **41.** *Mikuláš Něpr z Vojislavic Zygmundovi Valeckému z Mirova* a jeho erbóm zbožie své dědičné, totižto *ves*, řečenú *Pozdětín, s tvrzí* tu v Pozdětíně, *ves Vlčetín, ves Roznětín, ves Bochovice*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, rybniščemi, s vodami tekutými i stojetými, s potoky, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s platy a s požitky všelikterakými, kterýmiž by kolivěk jmény mohli menováni býti, s pastvami, s pastviščemi, s pustinami i s jiným se vším příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna příslušalo a přísluší, s mezemi a hranicemi, jakož to zboží svrchupsané v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vyměřeno jest, se vším plným panstvím a příslušenstvím, tak jakž jsme to sami držali a požívali, nic sobě ani erbóm ani budúcím svým na tom panství a zboží žádného práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíce ani pozóstavujíce, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k jmění, k držení a požívaní.

Mřežován a na okraji Jan [z] Žerotína.

42. *Racek ze Zborovic Havlovi z Batelova* a jeho erbóm zboží své dědičné, *jménem Kepkov*, pustý kopček, *a Dvorce* také pusté, *ves* pustú *Kunůvky, ves* pustú *Bohušice, lán a podsedek v Múřinově*, i se vším jich příslušenstvím, což k těm všem přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami i s doly, s hony, s lovy, s mezemi, hranicemi, vodami tekutými i netekutými, s potoky, s rybníky, s břehy rybničnými i lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s robotami malými i velikými i se všemi poplatky a požitky i s kostelním podacím i se vším jiným právem i příslušenstvím a panstvím, což k tomu zboží od staradávna příslušalo a přísluší a kterýmž koli ménem mohlo by menováno býti a v svých hranicích a mezách jest vysazeno a vymezeno, tak jakž jsem to sám držal a požíval až do sí chvíle, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství tu a na tom nepozóstavuje ani zachovávaje, než to *jsem* všecko, což se svrchu píše, *ve dsky* zemské *vložil a vpisuji* ku pravému dědictví, k jmění, držení a požívaní, a jestliže by kde ve dskách nalezeno bylo a mně svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odříkám.

Mřežován.

43. *Dorota z Žeravic, Blud z Králic a Zbyněk z Králic Lidmile z Miroslavě* zboží své dědičné, *ves, Miroslav* řečenú, *Pehmdorf a Mittrdorf, s tvrzí, s dvorem Hlavatice, rybníky, dva člověky v Vrbicích a* <*třetinu v Mackovicích a třetinu v Německých Boroticích*>[3]), jakož jsme to sami držali a požívali, to *jsme* všecko *prodali kromě* čtyř kop *platu*, kteréž se *faráři* vydávají, s lidmi platnými i neplatnými, s pústkami, s puščinami, s úroky, s činžemi i s poplatky, s robotami i s těmi IIII gr., kteréžto platí z hostěradického pole, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s rybníky, s rybničiščemi, s vodami tekutými i stojatými, s toky vodnými *i s tím, což jest k rybníku Dolnímu od weynczelersdorfského zboží oddáno*, i s tú příkopú, kterúž voda vedena jest do Pehmgrunth skrze weynczelerdorfské pole, s lesem, s háji, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s platem peněžným, kterýž se od hor dostává, s perkrechtem i s desátkem od hory ménem Zauperk a Drayczehen, *kromě* té *třetiny*, f.9 kteráž sluší *k Weynczelerdorfu*, v těch dvú horách třetinu, desátek a perkrecht i s vinohradem svobodným v hoře weymperské ležícím, kterýž v sobě má a drží X čtvrtí země a dvě čtvrti vinohradu, v hranicích, s mezemi a hranicemi, jakož to svrchupsané zboží od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vyměřeno jest, se všemi požitky a užitky, kterýmiž by koli mohli mény jmenováni býti, tak jakož jsme to sami držali a požívali, se vším plným právem a panstvím i příslušenstvím, což k tomu zboží a dědictví svrchupsanému od staradávna přísluší a příslušalo jest, nic sobě tu ani svým erbóm žádného práva ani vlastenství kterého nezachovávajíce ani pozústavujíce, než to jsme všecko prodali ku pravému dědictví a *ve dsky vkládáme* a vpisujeme ku pravému dědictví, k jmění, k držení a požívaní.

44. *Protivec z Zástřizl a na Čejkovicích Anně ze Lhoty*, manželce svej, *na vsi Bolehradicích* i

[1]) *Za tím přetržené a podtečkované, t. j. neplatné slove* hned.

[2]) *Mřežováno.*

[3]) *Na okraji* J[an] z Per[nštejna].

na všem příslušenství té vsi *XVI set zlatých* dobrých uherských *a II^c^ zlatých* také uherských, kteréž jsem *nad věno její* vzal, *ve dsky vkládám* a vpisuji *ku* pravému *věnnému právu*, a odtud nemá hýbána ani splacována býti do svého stavu proměnění. Příjemčího činím Heřmana z Zástřizl, syna svého.

Mřežován.

45. *Tomáš z Kojičína Janovi z Ebrharcze* a jeho erbóm *tvrz Jinošov* s dvorem *a* pustú *tvrz a ves Jinošov* i s podacím kostelním v téže vsi Jinošově, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky, s činžemi, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i s úvary, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s údolími, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím, jakož to zboží od staradávna jest vymezeno a zamezeno, tak jakož jsem sám držal a toho požíval, nic tu sobě nepozůstavuje ani svým erbóm žádného práva, panství ani kterého vlastenství na tom zboží, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a požívaní.

Mřežován a na okraji Krystof z Boskovic.

46. *Lidmila z Miroslavě* přijímám *Markvarta z Mírova,* manžela svého, *na* všecko *miroslavské zboží,* tak jakž mi ve dskách svědčí, na to na všecko, což mám neb jmíti budu, na pravý *spolek kromě IIII zlatých,* ty sobě vymiňuji, abych je dáti mohla, komuž by mi se zdálo.

f.9 v. **47.** *Adam z Býšovce Vilémovi z Pernštajna,* najvyšímu hofmistru královstvie českého, a jeho erbóm zboží své vlastní, *v Blažkově pět lánův a láznu,* s lidmi usedlými i neusedlými, s lesy, s chrastinami, s křovinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s puščinami, s úroky, se všemi užitky a požitky i s příslušenstvím i s plným právem a panstvím, s mezemi, s hranicemi, s horami, s doly, s potoky, s vodami tekúcími i s jinými se všemi příslušenstvími, kterýmiž by mény menovány býti mohly a jakož svrchupsané zboží v Blažkově, totižto pět lánův a lázna, v svých mezích a hranicích od staradávna záleží a jest vymezeno, tak úplně, jakož jsem toho v držení sám byl, nic sobě ani svým erbóm ani potomkóm na tom zboží žádného práva, příslušenství, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k jmění, držení a požívaní.

48. *Čeněk ze Zvole Vilémovi z Pernštajna,* najvyšímu hofmistru královstvie českého, *lidi* své vlastní a dědičné, *kteréž jsem měł ve vsi Pavlovicích,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy i poplatky i s užitky, s lukami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekúcími i netekúcími i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tomu od staradávna příslušalo a přísluší, tak, s mezemi, hranicemi, jakžto od staradávna to svrchupsané dědicství mé v Pavlovicích záleží a jest vyměřeno, tak jakž jsem to sám držal, nic sobě tu ani svým erbóm práva, panství ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje ani pozóstavuje, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, k jmění, držení a požívaní.

49. *Prokop Plachý z Oděrad Vilémovi z Pernštajna,* najvyšímu hofmistru královstvie českého, a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, totižto *ves Chlévské* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy i s poplatky i s užitky, s lukami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekúcími i netekúcími i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k té vsi od staradávna příslušalo a přísluší, tak, s mezemi, s hranicemi, jakož ta ves od staradávna v svých mezech záleží a jest vyměřena, tak jakož jsem to sám držal, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje ani pozóstavuje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a požívaní.

List na Surovice a Nežetice.

50. My *Vladislav,* z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický margabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *všecko právo náše,* kteréž nám *po smrti* slovutnej někdy *Marty, dcery Čenkovy z Myslíkovic, ke vsi Slavkovicóm a dílu jednomu v Surovicích a k* pusté *vésce Nežeticóm* spravedlivě přísluší a na nás jakožto na krále českého a markabí moravského připadlo jest, *dali jsme a tímto listem mocně dáváme* slovutnému Václavovi *z Pivína,* věrnému našemu milému, tak, aby on menované vsi i se všemi jich příslušnostmi jměl, držal a jich jako svých vlastních dědičně bez překážky naší i budúcích našich, králův českých a markabí moravských, i všech jiných lidí i s erby mocně požíval, jakožto jiní obyvatelé téhož markabství svých dědičných zboží požívají z práva nebo z obyčeje, přikazujíce hajtmanu již psaného markabstvie moravského i také větším i menším úředníkóm súdu a práva olomúcského a brněnského, nynějším i budúcím, aby již psaného Václava při tomto našem dání zuostavili a zachovali bez umenšení; však proto chceme, aby toto náše dání bylo bez újmy každému na jeho spravedlivosti. A ktož by tento list měl s dobrú vůlí a svobodnú často psaného Václava aneb erbův jeho, chceme, aby tomu

příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú přivěsiti jsme kázali k tomuto listu. Dán na Budině v sobotu před svatú pannú Barború */3. prosince 1491/*, léta božího tisícího čtyřstého devadesátého prvého, kralovství našich uherského druhého a českého XXI°. léta. Poslové k tomu vkladu dáni ode pána Jana z Lompnice na Meziříčí, hajtmana markabství moravského, pan Smil z Lichtmburka a pan Konrad z Krajku.

f. 10 **51.** *Dorota a Anna*, sestry vlastní *ze Trřtěnice, Onšovi z Zástřizl* a jeho erbóm *ves Třtěnici* s dvorem a se všim přislušenstvím a panstvím *a pustú vésku Střelice a ve Čbánicích*, což tu máme, což nám přislušalo a přísluší, se vším právem a panstvím, co k tej vsi Třtěnici a k tomu zboží i k té pusté vésce Střelicím i k tomu, což ve Čbánicích nám příslušalo a přísluší, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky, s platy i poplatky všelikterakými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybníčky, s haltéři, s vodami tekúcími i netekúcími, s potoky, s potučky, s potočinami, s mlýnem, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s vinnými desátky, s perkrechty, s vinohrady, s vinicemi i s tím vinohradem, kterýž paní *Ofka, máti náše* milá, má do své živnosti držeti, s horami, s doly, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mezemi, s hranicemi i se vším plným panstvím a příslušenstvím, což od staradávna k tomu zboží příslušalo a přísluší, *kromě desátku ze čbánické hory, kterýž béře arciprist do Znojma*, tak jakož sme to sami držali a předkové náši, nic tu sobě žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozóstavujíc ani zachovávajíc, *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědicství, k jmění, k držení a ku požívaní.

52. *Protivec z Zástřizl a na Čejkovicích Anně ze Lhoty*, manželce svej vlastní, *vkládám* a vpisuji *na* svej vlastní *vsi* dědičnej, *na Bolehradicích, šestnáste set zlatých; i těch dvě stě zlatých, kteréž jsem nad její věno vzal*, také na tej vsi Bolehradicích vkládám. Příjemčího činím Heřmana z Zástřizl, syna svého.

Mřežován.

53. *Václav z Pivína* to všecko *právo*, kteréž má *na dílu ve vsi Surovicích*, se vším panstvím a příslušenstvím, ničehož ne[vy]miňuje, *kteréž právo po nebožce Martě z Myslíkovic*, mateři jeho, *na* najjasnější kníže a pána, pana *Vladislava*, uherského, českého etc. *krále* a markabie moravského, *připadlo jest, kteréž jemu* milostivě *dáti ráčil listem svým, ve dsky vkládá Benešovi z Boskovic a z Černé Hory* a erbóm jeho a tímto vkladem všeho toho práva, které by k tej vsi měl aneb jmíti mohl, mocně se odřiká a na svrchupsaného Beneše a erby jeho převodí.

54. *Jan Kuna z Kunštátu na místě bratří svých mladších Smila, Zigmunda, Viléma, Jindřicha*, i od erbův i potomkův svých *Heraltovi a Ladislavovi*, bratřím vlastním *z Kunštátu*, a erbóm jich <*dva díly svá* dědičná *na zámku* pustém *Lúčce, na vsi Lúčkách, na vsi Malostovicích, na špitáli u Tišnova před klášterem*>[1]), *na vsi Dolních Bojanovicích*, <*na vsi* pusté *Kuničkách*>[1]), *na vsi* pusté *Kupřštorf, na vsi* pustej *Prusích, na vsi Bořeticích*, <*na vsi Lovčicích, na puol vsi* pustej *Přestavlcích, na puol vsi* pustej *Cvikově, na vsi Lužicích, na osmi lánech a dvú podsedcích v Šitbořicích*>[1]), *na hajném v Bolehradicích i na těch čtyřech kusích lesův u Bolehradic*, <*na rybníku u Bolehradic*>[2]), *na rybníku u Horních Bojanovic*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s potoky tekutými i netekutými, s řekami, s lesy, s háji, s chrastmi, chrastinami, s horami, s doly, s lomy, s kostelním podacím i se vším plným právem a panstvím, co k těm vsem svrchupsaným od staradávna přísluší, to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému mění, držení a požívaní.

55. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, f. 10 v.
český, dalmatský, charvatský etc. král, markabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markabie etc., oznamujem tímto listem všem, jakož slovutný *Hanek z Zap*, věrný náš milý, *má a drží dvuor a ves Bačice s dvorem Milosticským a s dvorem v Břišči a s dvorem ve vsi*, s jejich příslušenstvím, povinnostmi manskými nám jakožto králi českému a markabí moravskému příslušející, *i prosil jest nás* při tom menovaný Hanek, *abychme jemu túž ves a dvory menované z služeb a povinností manských vyníti a vysvobozditi a v dědicství uvésti ráčili*, k jeho prosbě pro služby *Jana Zapského, otce jeho*, kteréž jest nám činil a činí, i také pro služby téhož Hanka, kteréž nám činiti má a povinen bude, čímž k sobě milost náši náchylnější poznà, nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto margabie moravský *vyňali jsme u vysvobodili* svrchupsanú *ves Bačice* i s dvory, s rybníky, platy i jinými všemi a všeliakými příslušnostmi *ze všech služeb a povinností manských a mocí listu tohoto vynímáme a vysvobozujem tak, aby* již po tento čas nadepsaný *Hanek* s dědici a budúcími svými *túž ves Bačice i s nadepsanými dvory dědičně* beze všech manských služeb a povinností *měl*, držal a jich požíval tak a tím obyčejem, jakožto

[1]) *Na okraji* Jan z P[ernštejna].

[2]) *Na okraji* Lad[isla]v [z Boskovic].

i jiní obyvatelé margabstvie našeho moravského svých zpupných a dědičných vsí a dvorův požívají, nynie i na budúcí věčné časy, a to bez naší, budúcích našich, králův českých a markabí moravských, i jiných všech lidí všeliaké překážky; přikazujíce hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudím margabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když kolivěk od často psaného Hanka aneb dědicův jeho požádáni budete, abyšte túž ves Bačice i s těmi dvory a jejich příslušenstvím ve dsky zemské vložili, tak abyšte učinili a ve dsky zemské ji vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všeliaké odpornosti, porúčejíce dále hofrichtéři našemu téhož margabství, aby nadepsanú ves Bačice i se dvory a jejich příslušenstvím pro budúcí pamět z knih manských vymazati rozkázal a toho jináč nečinil bez zmatku a všeliaké odpornosti. A ktož by list tento měl s téhož Hanka aneb dědicův jeho dobrú volí a svobodnú, chcem, aby tomu příslušelo plné právo všech věcí nahoře psaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán na hradě pražském ve čtvrtek před svatú pannú Margretú *[6. července 1497*[1]*)]*, léta božího tisícího čtyrstého devadesátého sedmého, královstvie našich uherského sedmého a českého XXVI. léta. Tohoto vkladu k vložení dáni sú poslové od pana Jana z Lompnice na Meziříčí, hajtmana margabství moravského, pan Smil z Lichtmburka a pan Konrád z Krajku.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

56. *Havel z Batelova Petrovi, hrabí od Svatého Jiří a z Pezinku etc.*, a jeho erbóm, *Žofce z Valdštajna, hrabince etc., tvrz Rašovice* s dvorem poplužným, *vsí, ves Rašovice, ves* pustú *Kunůvky, ves* pustú *Bohušice a hradiščko* pustě *Kepkov a dva člověky usedlá v Múřinově, lán a podsedek, i s těmi lidmi, kteréž tu někdy v Rašovicích* panna *abatyše kláštera tišňovského držala,* i se vším jejich příslušenstvím a což k těm vsem i k dvoru příslušalo a přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami i s doly, s hony i s lovy, s mezemi, s hranicemi, s vodami tekúcími i netekúcími, s potoky, s rybníky i s břehy, s rybniščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s robotami malými i velkými i s vínami, se všemi poplatky i požitky, s vinohradem i s desátky vinnými tu v Rašovicích i se vším jiným právem a příslušenstvím a panstvím, což k tomu zboží rašovskému a k kunóvskému i k těm vsem od staradávna příslušalo a sluší, aneb kterýmiž by koli mény mohli menováni býti, jakož dále v svých hranicích a mezích jest vysazeno a vymezeno, tak jakož jsem to sám držal až do sí chvíle, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství a vlastenství tu nezachovajíc a na tom, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému jmění, držení a požívaní.

Mřežován a na okraji K[rystof] z B[oskovic].

57. *Petr, hrabie od Svatého Jiří a z Pezinku etc., Žofce z Valdštajna, hrabince etc.*, manželce mé milé, *hrad a město Slavkov* se dvorem a s kostelním podacím, *ves Hodětice, ves Chřenovice* se dvorem a kostelním podacím, *ves Němčany, ves Eršpice, ves Nížkovice* s kostelním podacím, pustú *ves Mezilesice, tvrziště*, řečené *Dvorce,* se dvorem, i se všemi many v městě i ve vsech i se vší zvůlí, s platy, s horami, s doly, s chrastinami, s mezami, s řekami a s potoky, s mlýny, s rybníky, s horami s vinohradnými a s právem vinohradným a se všeliakými poplatky a příslušnostmi, kteréž koli k tomu hradu a městu a k těm vsem spravedlivě příslušejí a od staradávna sluší, to všecko právo k jmění a držení *ve dsky* jí, ku pravému dědicství ji *vkládám* a vpisuji a tu sobě ani erbóm svým ani potomkóm nic práva ani kterého vlastenství nepozóstavuji.

Mřežován a na okraji K[rystof] z B[oskovic].

58. *Žofka z Valdštajna, hrabinka etc., Petra, hrabí od Svatého Jiří a z Pezinku etc.*, manžela mého milého, *na hrad a město Slavkov* i na ty všecky vsi a na všecko příslušenství, což k tomu hradu a městu a těm vsem přísluší, jakž sama ve dskách mám, na to všecko na pravý *spolek* dskami přijímám a sobě tu nic nepozóstavuji.

Mřežován a na okraji K[rystof] z B[oskovic].

59. *Václav z Hodic* své vlastní a dědičné zboží, *puol vsi Němčic* s lidmi tu platnými a osedlými i s polovicí dvoru tu v Němčicích, s platem peněžitým, s kury, vajci, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí ornú i neornú, s vodami tekutými i netekutými, s horami i s doly i s plným a se vším panstvím, tu sobě ani erbóm svým ani žádnému jinému nižádného práva, panství ani kterého zvláščenství nepozóstavuje ani zachovávaje, v těch mezech a hranicích, než to všecko, což já tu mám a což mi se jest dostalo *po Janovi Lipníkovi* v Němčicích, to všecko *ve dsky* zemské *kladu* a zapisuji *Mikulášovi Húskovi z Zahrádky* i jeho erbóm a budúcím ku pravému dědičnému držení a požívaní. f. 11

60. *Lipult z Krajku Mikulášovi z Mladěnovic* a erbóm jeho *ves Kojetičky*, pustú, s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami i s pastviščemi, s rybníky, s vodami tekutými i

[1]) *Sv. Markety, 13. července, bylo toho roku ve čtvrtek, i jest možno, že je tu omyl ve dni.*

netekutými, s lesy, s chrastinami, s hony, s lovy i se vším plným právem, panstvím i příslušenstvím, se všemi užitky a požitky, což k tej vsi a dvoru od staradávna přísluší, tak jakož v svých hranicích a mezech záleží, ku pravému dědictví, sobě ani erbóm svým žádného práva ani vlastenství nepozóstavuje, to všecko *ve dsky vkládá[m]* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a požívaní.

61. *Vavřinec Kobík z Opatova vkládám Barboře z Vranc*, manželce své, *III^c zlatých* dobrých uherských na svém vlastním dědictví, *na polovici Kostelce, což k moravskému právu sluší;* jestliže by mne Pán Buoh smrti neuchoval prvé nežli jí, tehdy aby ona statku toho pravú polovici užívala dotad, dokudž by jí těch III^c zlatých nebylo dáno *věnného práva.* Příjemčí sam se činím i s erby svými.

f. 11 v. **62.** Léta od narození Syna Božího tisícího čtyřstého devadesátého osmého, v neděli Reminiscere *[11. března 1498]* držán jest sněm panský v městě Brně z vůle najjasnějšího knížete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a margabie moravského, v přítomnosti dóstojného v Boze otce a pána, pana Stanislava, biskupa olomúcského, a urozených pánuov: pana Jana z Lompnice, hajtmana margabství moravského, pana Ladslava z Boskovic, najvyššího komorníka margabství moravského, pana Lipulta z Krajku, najvyššího sudího téhož markabství, a urozeného vládyky Tobiáše z Hory Obřanské, najvyššího písaře zemského, pana Albrechta z Boskovic, pana Beneše Črnohorského z Boskovic, pana Jana Berky z Dubé, pana Jana Pňovského z Sovince, najvyššího sudího markabstvie moravského, pana Jana staršího z Lompnice, pana Zigmunda z Dúbravice, pana Karla z Vlašimě, pana Jiříka z Vlašimě, pana Smila z Lichtmburka, pana Hynka z Ludanic, pana Václava z Ludanic, podkomořího etc., pana Jindřicha Tunkle z Brníčka, pana Petra z Žerotína; a z vládyk: Jakuba z Šárova, hofrichtéře etc., Hanuše Húgvice z Biskupic, Zigmunda Valecského z Mírova, Jaroše z Zástřizl, Bluda z Králic a Václava Pavlovského z Vitbachu.

f. 12 **63.** *Elška z Zástřizl* přijímám na pravý *spolek Jana Žampacha z Podštajna*, manžela svého, *na ves Němčičky, Morkůvky, Nesebice,* se vším jich příslušenstvím, i na to na všecko, k čemuž kde právo mám neb jmíti budu.

64. *Hanek z Zap Annu z Královic,* manželku svú vlastní, *na ves Bačice* s dvorem tu v Bačicích, *se dvorem*[1]) *Milostice, se dvorem na Břistí,* s rybníky, s lesy i se vším plným právem a příslušenstvím, což k té vsi a k těm dvoróm[2]) od staradávna přísluší, přijímám na pravý *spolek.*

65. *Jindřich z Lipého,* najvyšší maršálek království českého, i s svými erby a budúcími *Protivcovi z Zástřizl a na Čejkovicích* a jeho erbóm *ves* pustú *Plumlůvky* se dvorem poplužným, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s užitky, poplatky, s robotami, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s rybníky, s vinohrady, s desátky vinohradnými, s mlýny, s mlýniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, s trávníky, s pastvami, s pastviščemi, s doly i se vším jiným příslušenstvím, kterýmiž koli měny móže se menovati, což k tej vsi od staradávna příslušalo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož to zboží v svých mezích a hranicích záleží od staradávna a sú[3]) vyměřena, tak jakož sem to sám držal a předkové moji, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím na tom žádného práva, panství ani žádného vlastenství nezachovávaje ani pozůstavuje, než to vše *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, držení a požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Lipého.

66. *Protivec z Zástřizl Janovi Lechvicskému z Zástřizl* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *ves Kupařovice s* pustú *tvrzí* a s dvorem, s sadem, s lukami, s pustým mlýniščem, s řekami tekúcími i netekúcími, s pastvami, s pastviščemi, s luhy, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky a se všemi užitky a požitky, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím, což k tej vsi a k tomu zboží od staradávna přísluší a příslušalo, a tak, jakož jsem to sám držal a požíval, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím na tom zboží svrchupsaném nepozůstavuje ani zachovávaje žádného vlastenství ani kterého práva, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a panství, k jmění, držení a dědičnému požívaní, a bylo-li by mně aneb komu jinému to zboží svrchupsané kde dskami zavázáno, to já tímto vkladem mořím a mrtvím.

Mřežován a na okraji Jan z Lipého

67. *Prokop Zajímač z Kunstátu Jana, bratra svého, činím mocného poručníka dětí svých,* kteréž mám aneb jmíti budu, a jestliže by jich Pán Buoh neuchoval, tehdy jeho činím *nápadníka* všeho statku svého, kterýž mám aneb jmíti budu.

Mřežován a na okraji Jan z P[ernštejna].

68. *Heralt z Kunstátu Mandaleně z Lompnice,* f. 12 v.
manželce své vlastní, tři tisíce zlatých uherských *věna jejího na vsi Horních Bojanovicích* a na lidech, na vinohradech, na vinných desátších i na

[1]) *Za tím podtečkovaná, t. j. neplatná slova* tu ve vsi.

[2]) *Tak v originále.* [3]) *Toto a další slovo tak v originále.*

tom na všem, což k té vsi Horním Bojanovicím od staradávna příslušalo a přísluší, ku pravému věčnému právu, k jmění, držení a požívaní *ve dsky vkládám* a vpisuji. Příjemčím sám se činím se vším statkem svým, což mám neb jmíti budu.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

69. *Margreta ze Lhoty* přijímá na pravý *spolek na dvory ve Lhotse, na mlýn, řeky, rybníky, lesy* i na to na všecko, co se *po otci její* jí dostalo i k čemuž kde koli právo má anebo míti bude, *Havla Krpáče,* manžela svého.

70. *Margreta z Šumvaldu*[1]) *Janovi Lechvicskému z Zástřizl* a jeho erbóm své vlastní zboží a *dědicství,* <*ves Javůrek*>[2]), *ves Miličín a tři člověky a mlýn v Vidonínĕ a mlýn v Javuorku,* se vším příslušenstvím těch vsí a zboží nahoře psaných, s lidmi platnými i neplatnými, s pustinami a s pustotinami, s rolí oranú i neoranú, s úroky a poplatky, se všemi užitky a požitky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastmi, chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s potočinami i se všemi jinými zvůlemi, jakýmiž koli mény mohli by menováni býti, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, tak jakož to zboží svrchupsané v svých mezách a hranicích záleži od staradávna a vymezeno jest a což k tomu od staradávna přísluší a příslušalo, a tak, jakž sem to zboží svrchupsané sama držala a požívala a moji předkové, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm žádného práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozóstavujíc ani zachovávajíc, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství a panství, k jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to zboží a dědicství nahoře psané mně nebo komu jinému dskami zavázáno bylo, to tímto vkladem mořím a mrtvím.

71. *Bohuše Talafús z Říčan Matúšovi z Myslova* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, *dvuor a ves Črmákovice* se vším jejím příslušenstvím a panstvím, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s řekami, s vodami tekúcími i netekúcími, s potoky, s potůčky, s mlýnem, s mlýniščemi, beze vší překážky tomu potoku, kterýž jde na ten mlýn, s rybníky, s rybníčky, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi i se vším plným příslušenstvím a panstvím, tak jakož to zboží od staradávna vyměřeno jest a v svých hranicích záleží, a tak, jakož jsem to sám držal i moji předkové, nic tu sobě, erbóm svým a budúcím mým žádného práva na tom zboží nepozůstavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, jmění, držení a dědičnému požívaní *kromě dvú lánův,* kteříž příslušejí *k záduší do Horních Kúnic.*

72. Léta od narození Syna Božího tisícího čtyrstého devadesátého osmého, v neděli po svatej Kunhutě *[16. září 1498]* držán jest sněm panský v městě Brně z vůle najjasnějšího kniežete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a margabie moravského, v přítomnosti duostojného v Boze otce a pána, pana Stanislava, biskupa olomúcského, a urozených pánův: pana Jana z Lompnice, hajtmana margabstvie moravského, pana Ladslava z Boskovic, najvyšího komorníka margabstvie moravského, pana Lipulta z Krajku, najvyšího sudího téhož margabstvie, a urozeného vládyky Tobiáše z Hory Obřanské, najvyšího písaře zemského, pana Albrechta z Boskovic, pana Beneše Črnohorského z Boskovic, pana Jana Pňovského z Sovince, najvyšího sudího margabstvie moravského, pana Jana staršího z Lomnice, pana Zygmunda z Dúbravice, pana Karla z Vlašimě, pana Smila z Lichtmburka, pana Hynka z Ludanic, pana Václava z Ludanic, podkomořího etc.; a z vládyk: Jakuba z Šárova, hofrichtéře etc., Hanuše Húgvice z Biskupic, Zygmunda Valecského z Mírova, Jaroše z Zástřizl, Bluda z Králic a Václava Pavlovského z Vitbachu. f. 13

73. *Jindřich z Hradce,* najvyší komorník království českého, *Oldřichovi, Jindřichovi, Václavovi a Linhartovi,* bratřím vlastním *z Zahrádek,* a jich erbóm své vlastní zboží a dědicství, *vsi Medlctice a Črmákovice* se dvěma dvoroma poplužnýma a dvěma mlýny, s řekami, s rybníkem, s lesy, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, v týchž mezech a hranicích, jakož jsem já Jindřich a předkové moji drželi, se vším panstvím a příslušenstvím, nic sobě ani erbóm svým tu nepozóstavujíce ani zachovávajíc, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jejich dědicství a dědičnému držení, jmění a požívaní, a kdež by koli to zboží ve dskách nalezeno bylo, ješto by mně svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odříkám a odpisuji a na mé bratří svrchupsané to právo všecko s sebe přenáším a převodím.

74. *Jan Bystřicský z Studnic Janovi z Lompnice na*[3]) *Meziříčí* a jeho erbóm i budúcím své vlastní panství a dědicství, *ves Rudvíkov* s polovicí kostelním podacím tu v Rudvíkově, s lidmi f. 13 v.

[1]) *Opraveno touž rukou z jiného, nečitelného slova.*

[2]) *Na okraji* Půta z Ludanic na místě pana Jana z Žerotína.

[3]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*

pustými nezávadnými, platnými, osedlými i neosedlými, s robotami, s luky[1] i se všemi pożitky a důchody, jakýmiž koli mény mohú menováni býti, s rolí oranú i neoranú, s rybníky i s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastmi i s chrastinami, s pastvami i s pastviščemi, s lukami i s pušěmami, s horami i s doly, s celým plným panstvím a právem, v těch mezech a v těch hranicích, tak jakož jest to od staradávna vymezeno a vysazeno a jakož jsem to sám držel a požíval, nic sobě ani svým erbóm ani svým potomkóm žádného práva ani vlastenství na tom nepozóstavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědiestvie, držení, jmění a k dědičnému požívaní.

75. *Jindřich z Lipého*, najvyšší maršálek království českého, *Vilémovi z Pernštajna*, najvyšímu hofmistru království českého, své vlastní zboží a dědieství, *Nové Město, ves Mnichov, ves Vlachovice, ves Herálec, ves Petrovice, ves* pustú *na Vříšči*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i s stojatými, s potoky, s lesy, s chrastmi, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i se vším plným právem a panstvím, což k tomu Městu Novému svrchupsanému i k vesnicím svrchupsaným od staradávna přísluší, tak jakž v svých mezech a hranicích od staradávna záleží, nic sobě ani erbóm svým ani dědicóm ani potomkóm nepozóstavujíce ani zachovávajíce kterého panstvie ani vlastenství, a tak, jak jsú to předkové moji drželi a požívali, mnoho neb málo, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědieství a panství, k jmění a k držení a k dědičnému požívaní jemu i dědicóm jeho.

76. *Přibík Mládenec z Miličína a na Šonvaldě Jetřichovi z Prostiboře a Žofce*, dceři jeho, *z Prostiboře*, a jich erbóm *ves* pustú *Regnholc, blíž Malej Cerekvičky*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastmi, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s užitky a požitky a se všemi poplatky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi od staradávna příslušalo a přísluší a v svých mezech a hranicích vymezena a[2]) zamezena jest, nic sobě ani svým erbóm tu ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenstvie nezachovávaje ani pozustavuje, tak jakož jsem to sám držal, to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědieství, držení, mění a požívaní.

77. *Dorota z Vícenic Vávru, syna svého*, i erby jeho *na lán v Vícenicích* i na to na všecko, co tu má aneb jmíti bude, přijímá na pravý *spolek*.

78. *Anna z Tavíkovic Oldřichovi z Náchoda*, f. 14
manželu svému, *díl svuoj a třetinu tu*, kteráž mi se dostala *po Jindřichovi, bratru mém, z Tavíkovic*, dobrej paměti, totižto *tvrz Tavíkovice* i s dvorem *i se vsí* i s mlýnem i s lukami i s řekami i s lesy i s horami i se všemi rybníky, kteříž k tomu zboží od staradávna přísluší, i s tím se vším, což se tu v tom zboží mény menovati móže a od staradávna k tomu zboží příslušalo a dědieství mému, *a* druhú *ves, Dobronice, i s mlýnem*, jenž slove *Sovolusk*, i s lukami i s řekami i s lesy *i s těmi lidmi ve vsi Přeskačích*, kteříž od staradávna k Tavíkovicím přísluší, což na dědiestvie jest, *kromě* toho *manství, kteréž Jindřichovi z Lipého*, najvyšímu maršálku království českého, *přísluší, ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému držení a dědičnému požívaní, nic tu sobě ani erbóm svým nepozóstavujíc.

Mřežován.

79. *Oldřich z Náchoda a z Březníka Anně z Tavíkovic*, manželce svej, *na díle svém*, kterýž mi se dostal *po nebožtíku otci mém* dobré paměti *Matějovi z Náchoda* tu *v Březníce a v Kuroslepech*, na tom na všem, jakož toho dílčí list dále ukazuje a na díl se muoj dostalo, *osm set zlatých a XL^ti zlatých vkládám* a zapisuji ve dsky zemské takovúto mierú, neuchoval-li by Pán Buoh smrti mne, již psaného Oldřicha, prvé nežli Anny, manželky mej, aby ona ten statek a díl muoj všecek mocně držeti mohla a jeho svobodně požívati, tak jakž by se jí zdálo, a to tak dlúho, pokudž by jí zase, totižto osm set zlatých a XL^ti zlatých, v její moc dáno a hotovými zlatými zaplaceno nebylo od erbův mých.

80. *Anna z Tavíkovic Oldřicha z Náchoda a z Březníka*, manžela svého vlastního, přijímám na pravý *spolek* na to na všecko, což mám aneb jmíti budu.

81. *Kateřina z Náramče Vávru, muže svého*, i erby jeho *na dva lány a na čtvrt* i s krčemním *v Rudvíkově* i na to na vše, k čemuž tu právo má anebo jmíti bude, přijímá na pravý *spolek*.

82. *Oldřich z Náchoda Prokopovi Zajímačovi z Kunstátu* a[3]) jeho erbóm *tvrz Tavíkovice* se dvorem *i se vsí* i s mlýnem i s lukami i s lesy i s horami i s řekami i s stavy i s potoky se všemi, kteříž k Tavíkovicím i k Dobronicím i u Přeskače [přísluší], s vodami stojecími i od staradávna tekúcími, *a* druhú *ves, Dobronice, i s mlýnem*, jenž slove *Sovolusk*, i s tím se vším příslušenstvím, což k tej vsi od staradávna přísluší, *i s* f. 14 v.
těmi lidmi ve vsi Přeskači, kteříž k Tavíkovicím

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Touž rukou nad řádkem.*
[3]) *Toto a dvě další slova touž rukou nad řádkem.*

od staradávna přísluší a dědiční lidé sú, *krom* toho *člověka, kterýž sedí na Jindřichově z Lipého,* najvyšího maršálka království českého, *manství,* toho já zpravovati povinen nejsem, než jiné všecko, což se v tomto vkladu píše a k tomu zboží od staradávna příslušalo, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému držení a požívaní.

83. My *Jindřich z Lipého,* najvyší maršálek království českého, známo činíme tímto listem všem vóbec, ktož jej čísti nebo čtúce slyšeti budú, že znamenavše pilné a věrné služby urozeného vládyky, pana *Zygmunda Valecského z Mírova a na Pozdětíně,* hajtmana našeho věrného milého, kteréž nám jest činil a činiti nepřestává, z naší zvláštní milosti a příznivosti *již psanému* panu *Zigmundovi Valecskému,* erbóm jeho i budúcím potomkóm *dali jsme a mocí tohoto listu dáváme I½° lánu v Přeskačích, na kterémž sedí Talafús, kteréž náše manství jest, ku pravému a svobodnému dědicství* s rolí oranú i neoranú, s činžemi, poplatky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami, s potoky i se všemi platy a užitky i se vším panstvím, což k tomu I½ lánu od staradávna přísluší, nic nevyjímajíce ani pozóstavujíce, kterak by kolivěk mohlo menováno býti, tak jakož ve všem svém položení a vymezení od staradávna záleží a k čemuž bychom my tu právo mohli jmíti, nic sobě tu nevyjímajíce ani pozóstavujíce erbóm ani budúcím našim, tak, aby on, svrchupsaný pan Zigmund Valecský, jeho erbové i budúcí potomkové toho svrchupsaného zboží s tím se vším příslušenstvím, tak jakož se svrchu píše, požívali a je svobodně a dědicsky drželi, tak jakožto jiní obyvatelé v zemi tejto svá dědičná zboží drží a užívají, bez naší, našich erbův i budúcích potomkův všeliaké překážky; kteréžto zboží svrchupsané již psaný pan Zigmund Valecský, jeho erbové a budúcí mají a budú moci dáti, prodati, změniti, vyfrýmarčiti a poručiti, komuž se jim koli zdáti a líbiti bude, a s ním učiniti jako s svým vlastním zbožím a dědicstvím, tak jakž se jim najlépe zdáti bude. A protož my, svrchupsaný Jindřich z Lipého etc., máme a povinni jsme jemu, panu Valecskému svrchupsanému, a jeho erbóm i budúcím potomkóm toho svrchupsaného I½ lánu i s tím se vším, což k tomu přísluší, na prvním sněmu panském neb konečně na druhém, když dsky zemské najprvé v Brně otevříny budú, ve dsky zemské vložiti a vepsati ku pravému dědicství, a to zboží zpraviti a osvoboditi máme před každým člověkem, ktož by to zboží právem zemským nařekl, vedlé obyčeje a řádu země moravskej, a to svým nákladem a prací. Tomu na potvrzení a pro lepší pevnost náši vlastní pečet kázali jsme přivěsiti k tomuto listu a připrosili jsme urozených vládyk, manuv našich věrných milých, Matěje Vacka z Bezděkova, hofrichtéře dvoru našeho, Jiříka Kusého z Mukoděl a z Bohutic a Ščepána Kusého z Mukoděl a z Vedrovic, že sú pečeti své na svědomí podlé naší přivěsili k tomuto listu, jenž jest dán na Krumlově v pondělí po svatém Bartoloměji, apoštolu božím *[27. srpna 1498],* léta od narození Pána Krista tisícího CCCC° 98 počítajíce.

84. *Zygmund Valecský z Mírova Prokopovi Zajímačovi z Kunstátu* a jeho erbóm *I½ lánu v Přeskači, na kterémž sedí Talafús,* s rolí oranú i neoranú, s činžemi, poplatky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami, s potoky, se všemi platy a užitky i se vším panstvím, což k tomu I½ lánu od staradávna přísluší, nic sobě nezachovávaje ani pozóstavuje, kterak by koli menováno mohlo býti, tak jakož ve všem svém položení vyměřeno jest a od staradávna záleží a k čemuž bych já tu právo mohl jmíti, nic sobě tu nevymiňujíc ani pozóstavujíc, ani erbóm ani budúcím svým, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství a panství a k dědičnému požívaní, k jmění a k držení. f. 15

85. *Vaněk z Olešničky Vilémovi z Pernštajna,* najvyšímu hofmistru království českého, a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, totižto *ve vsi Čepím a v Olešničce, kteréž jsem měl tu s strýcem svým Ondřejem Fiňáskem* a k čemuž sem já tu právo měl, s lidmi platnými i neplatnými, *ve vsi Čepím lán role,* na kterémž sedí Jan, *a I½,* na kterémž sedí Bartoň, z kterejž polovice platí mně a z druhej polovice platí Ondřejovi Fiňáskovi, strýci mému, *a v Olešničce lán,* na kterémž sedí Bayl, *a puol lánu,* na kterémž sedí Jiřík, *a podsedek,* na kterémž sedí Sýkora, platí mně polovici platu a polovici nahoře psanému Ondřejovi Fiňáskovi, *a dvuor,* na kterémž jsem sám seděl, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, platy i poplatky i s užitky i s lukami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tomu od staradávna příslušalo, tak, s mezemi, s hranicemi, jakož to svrchupsané zboží od staradávna v svých mezech záleží a jest vyměřeno, tak jakož jsem to sám držal, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje ani pozóstavuje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicstvie, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

86. *Kateřina abatyše* i všecek *konvent kláštera oslovanského odpor* činí tomu vkladu, kterýž vkládá *Jan Bystřicský Janovi z Lomnice na Meziříčí,* kde vkládá *Rudíkov* s kostelním podacím, že k podacímu panna s konventem svým právo má, tak praviec.

87. My *Vladislav,* z boží milosti uherský,

česky, dalmatsky, charvatsky etc. kral margabie moravsky, lucemburské a slezské kniže a luziesky margabie etc., oznamujem listem tímto všem, že jest na nás vznesl urozený *Burjan z Lichtmburka a z Bítova*, komorník náš věrny mily, oznamuje nám *na místě* urozeného *Herricha z Lichtmburka a z Bítova, otce svého*, i *všech bratří svých*, věrnych našich milých, kterak *mají a drží v* jistych *zápisích předkův našich*, králův
f. 15 v. českých a margabí mo[ra]vských, *Bítov zámek* s faru tu na hradě *a městečko Bítovec* pod zámkem, také s farú, *Blížkovice městečko* s farú, <*Štitary městečko* s farú, *městečko Budějovice* s farú i s podacím kostelním>[1]), *ves Čidružice*, <*ves Paulice*>[2]), *ves Blatnice*, <*ves Lišanovice*>[3]), *ves Chvaletice, Ždánice* pusté, *ves Hosnovice*, <*ves Heřmanice*>[4]), item *Podolé* <a *Němecskú Vésku*>[5]), *ves Laz, Častohostice s farú, ves* pustú *Mstěníky*, item <*v Mešovicích čtyři člověky*, item *v Loukovicích šest člověkův*, item *v Mileticích 1 člověk*>[6]), item <*Rancířov ves*>[7]), *v*[8]) *Písečném tři člověky, Vysočany ves*, item *v Malém Dešově šest podsedkův*, II pustá a IIII osedlí, *ves Mirovice* se vším příslušenstvím, *dvuor Malý Lazec* se vším příslušenstvím, *ves Příztba, ves Lažánky, ves Jehřice, ves Radkovice*, <*ves Hudeřice*>[9]), item *v Mirovicích dvuor* pustý *a mlýn* osedlý u hrázi, <*v Dúsově osm člověkův*>[9]) *a* ten *les za Corštýnem, kterýž* sú prvé předkové jejich drželi a oni nynie *na* urozeném *Lipultovi z Krajku vysúdili* a v držení a v požívání jeho sú, *Pastelce*[10]) pusté, s lidmi, platy, lesy, horami, chrastinami, lukami, dědinami, pastvami, řekami, potoky, rybníky i s jinými jejich příslušnostmi, *proše nás* s velikú pilností, poněvadž týž zámek Bítov s Budějovici městem a jinými městečky a vesnicemi s jejich příslušenstvím, s službami a povinnostmi manskými nám jakožto králi českému a margabí moravskému přísluší, *abychme jim to zboží* nadepsané s jeho příslušenstvím *z* takových *služeb a povinností manských vysvoboditi ráčili* tak, aby majíce a držíce to dědicsky mohli nám tím lépe a dostatečněji slúžiti. K kterejžto prosbě nakloněni súce pro věrnost a služby téhož Herricha a synův jeho, a zvlášče pro služby nadepsaného Burjana, syna jeho a komorníka našeho, kterýž, byv u nás z mladosti až do nynějšího času, věrně jest nám, právě a pilně slúžil, chtíce, aby pro takové své služby milost náši k sobě poznali a tím hotověji nám potom a dostatečněji slúžili a slúžiti mohli, čím k sobě milost náši náchylnější seznají, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto margabie moravský *hrad Bítov s městem Budějovici i s jinými městečky a vesnicemi svrchupsanými* a s těmi se všemi příslušnostmi nahoře psanými jmenovaným *Herrichovi a Burjanovi s jinými bratřími jeho ze všech služeb a povinností manských propustili jsme a tímto listem mocně* a milostivě *propúščíme a v pravé, svobodné a zpupné dědicství uvodíme*, chtíce tomu, aby on, Herrich, s Burianem i jinými syny a erby svými a dědici jejich zboží bítovské svrchupsané se vším jeho příslušenstvím dědičně jměli, drželi a jeho požívali a požívati mohli i na budúcí věčné časy tak a tím obyčejem, jakožto jiní obyvatelé margabství našeho moravského svých dedičných a svobodných zboží užívají a užívati mohú, a to bez naší, budúcích našich, králův českých a margabí moravských, i jiných všech lidí všeliaké překážky; přikazujíce hajtmanu, najvyším komorníku a sudím margabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte napřed jmenované zboží bítovské s jeho příslušenstvím i list tento, když koli od svrchupsaného Herricha aneb synův jeho požádáni budete, ve dsky zemské dědičně vložiti a vepsati kázali bez zmatku a všeliaké odpornosti, po[r]účejíce f. 16
při tom i hofrichtéři našemu, aby také pro budúcí pamět, jsa od týchž Herricha a synův jeho požádán, zboží to bítovské z knih manských vymazati kázal a toho jináč nečinil. A ktož by list tento měl s svrchupsaného Herricha a synův jeho dobrú vůlí a svobodnú, chcem, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí nahoře i dole psaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v středu po Přenesení svatého Václava [*7. března 1498*], léta božího MCCCC°98 a království našich uherského VIII°. a českého XXVII°. Wladislaus rex manu propria subscripsit. Po-

[1]) *Na okraji* Jan z Per[nštejna] *a pod tím* Lad[isla]v [z Boskovic]. *První vymazal nepochybně Štitary, druhý Budějovice.*

[2]) *Na okraji* Jan z Li[pého].

[3]) *Na okraji* Jan z Per[nštejna].

[4]) *Na okraji* Jan [z Pernštejna].

[5]) *Na okraji* Jan z [Pernštejna].

[6]) *Na okraji u jednoho řádku* Jan z Per[nštejna] *a u druhého zase* J[an] z Per[nštejna]. *Po prvé vymazal nepochybně Mešovice, po druhé Loukovice a Miletice. Ve slově* Loukovicich *jest v první slabice, psané* law, *a asi opraveno touž rukou z* o *a* w *ze dvou nezřetelných písmen. Protože však písmeno* a *je snad možno také čísti jako opravené na o, byl by to druhý název této vsi,* Lovkovice.

[7]) *Na okraji* Lad[isla]v [z Boskovic].

[8]) *Připsáno na okraji na konci řádku.*

[9]) *Na okraji* J[an] z Per[nštejna].

[10]) *V orig. pastevce, ale je to nepochybně zaniklá ves Pastelce (Postelči).*

slové toho listu k vložení ve dsky dáni sú od pana Jana[1]) z Lompnice na Meziříčí, hajtmana margabstvie moravského, pan Prokop Zajímač z Kunstátu a pan Heralt Hodonský též z Kunstátu.

88. *Jan z Jinošova Martinovi Hronovi z Svatoslavě* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, totiž *mlýn druhý od Křového,* kterýž slove *Kamenný mlýn,* s lukami, s potoky, s hranicemi, s mezemi i se vším jeho příslušenstvím, což k tomu mlýnu od staradávna příslušelo a přísluší, jakož ten mlýn od staradávna vyměřen jest a v svých mezech záleží, tak jakož jsem to sám držal, nic tu sobě ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje ani pozůstavuje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicstvi, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Kunovic.

89. My *Vladislav,* z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužicský margabie etc., oznamujem listem tímto všem, že jest na nás vznesl a nás zpravil urozený *Václav z Ludanic na Veveří,* podkomoří margabství našeho moravského, věrný náš milý, kterak *má a drží* <*městečko Jaroměřice* s mýtem a kostelním podacím, s špitálem v témž městečku, též s kostelním podacím>[2]), se vsmi dole psanými, s mlýny, s lidmi i s jinými požitky a důchody, kterýmiž by koli jmény mohli menováni býti, i s plným panstvím, <item *ves Přílažany*>[2]), item *ves Buňov* s lesem Habřinú, <*ves Ohrazenice, ves Třebelovice*>[2]), *na vsi Dědicích panství,* <*ves* pustú *Chobot* s lesem>[2]), item *les u Dědic,* item *v Kdúsově*[3]) *na těch lidech, kteříž tu faráři příslušejí, panství, na vsi Jiřeticích k též faře v Kdúsově*[3]) *příslušejících,* <item *rybník Osovec, rybník Blatnický, rybník Korytník, rybník Chvojník, rybník Klučovec, rybník Sedlák, rybník Mostek*>[2]), *rybník u Jaroměřic, pod Bohušici,* item s závěrným a s pastvami *na lesích, kteréž k Hostimi příslušejí,* i s jinými se všemi svobodami, poplatky, s činžemi a s ospy, s kury, s vajci, s řekami, potoky a dvory, s robotami, s lesy, háji, horami, s chrastinami, s lukami, pastvami, rolí oranú i neoranú i s jinými se všemi a všeliakými příslušnostmi k témuž městečku od staradávna příslušejícími, v margabstvie moravském ležícími, *kteréžto městečko i se vsmi a jeho* nahoře dotčenými *příslušnostmi manskými nám* jakožto králi českému a margabí moravskému *přísluší* a zavázáno jest; a při tom *jest nás* týž Václav *prosil, abychme jemu* i erbóm a budúcím jeho *svrchupsané městečko* s jeho příslušenství mi *z manství propustic v dědicství uvésti ráčili.* K jehožto prosbě nakloněni jsúce pro služby, f. 16 v.
kteréž jest nám týž Václav činil a činiti nepřestává, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto margabie moravský nadepsané *městečko Jaroměřice* se vším jeho svrchupsaným příslušenstvím *ze všech povinností manských propustili jsme a tímto listem mocně propúščíme a jim to ku pravému a věčnému dědicstvie dáváme* tak, že již nám ani budúcím našim, králóm českým a markabiem moravským, jmenovaný Václav i s erby a budúcími svými nemají ani povinni budú z nadepsaného městečka s jeho příslušenstvím žádných povinností a služeb manských činiti, ale mají a moci budú téhož městečka s jeho příslušenstvím svrchupsanými požívati a je držeti tak a tím obyčejem, jakožto i jiní páni a obyvatelé margabstvie moravského svých dědičných městeček a zboží požívají a požívati mohú, nynie i na budúcí časy, a to bez naší a budúcích našich, králův českých a margabí moravských, i jiných všech lidí všeliaké překážky, přikazujíce hajtmanu, najvyším komorníku a sudím margabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli požádáni budete od svrchupsaných Václava aneb erbuov jeho, abyšte jim svrchupsané městečko Jaroměřice s jeho příslušenstvím ve dsky zemské vložiti a vepsati rozkázali, tak abyšte učinili bez zmatku a všeliaké odpornosti; přikazujíc dále hofrichtéři našemu téhož margabství, aby[4]), když od nich požádán budeš, to městečko s jeho příslušenstvím z knih manských vymazati rozkázal. A ktož by list tento měl s již psaného Václava a erbův jeho dobrú vuolí a svobodnú, chcem, aby tomu příslušelo plné právo všech věcí nahoře i dole psaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú přivěsiti k tomuto listu jsme kázali. Dán na Budíně v středu před svatým Jiljím *[29. srpna 1498],* léta božího MCCCC°98 a království našich uherských VIII°. a českého XXVIII°. Od pana Jana z Lomnice na Meziříčí, hajtmana margabstvie moravského, poslové ke dskám dáni pan Prokop Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích a pan Heralt Kuna z Kunstátu.

90. *Štěpán Kusý z Mukoděl a Matěj Vacek z Bezděkova a z Tupanova na místě Zicha z Popuovek, mrtvého, Janovi Zelenému z Říčan* a jeho erbóm *dvuor* pustý *v Odunci* s poplužím, f. 17

[1]) *Za tím podtečkované, t. j. neplatné slovo* hajtmana.

[2]) *K těmto všem výmazům společně na okraji* Jan z Kunovic.

[3]) K *touž rukou nad řádkem.*

[4]) *T. j., novočesky,* abys.

s rolí oranú i neoranú, s lukami, s mezemi, s lesy, s chrastinami, se dvěma rybníčky pustými, se čtyřmi lany, s jedniem lanem pustým, jako na něm byl Krlovec, a platem peněžitým na lidech i lidi tito jmenovaní Jeřábek, kterýžto dávati má ze dvú lanuov, a to rozdielně, o svatém Jiřiem padesáte a čtyři groše drobných a o svatém Václavě dvadceti měřic pšenice, Štěpán o svatém Jiřiem puol kopy groší drobných a kopu vajec a o svatém Václavě puol kopy groši drobných a čtvero kur, s pastvištěmi, s pustinami, s doly a údolinami a s plným[1]) panstvím, v těch mezech a hraniciech, tak jakož jsem já sám držal a požival, tu sobě ani potomkóm svým nic nepozuostavujíce ani zachovávajíce, to všecko již nahoře psané zbožie *prodali jsme a ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví a panství, k jmění a k držení a k dědičnému požívaní.

91. *Mikuláš Tulešický z Peče Jindřichovi Jankovskému z Vlašimě* a jeho erbóm své vlastnie zbožie a dědictvie, *tvrz* pustú *a ves* pustú *Mštěnice* s rolí oraní i neoranú, s platy, s požitky i s poplatky, s rybníky, s lukami, s pastvami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lúžemi i se všemi užitky, kterýmiž koli jmény jmenovány býti mohú, s plným právem, panstvím a příslušenstvím, s mezemi, hranicemi, což k tomu zboží svrchupsanému od staradávna příslušelo a příslušeti muož, jakož jsem já, svrchupsaný Mikuláš Tulešický, to držal a požíval, nic sobě práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, ani svým erbóm budúcím, než to všecko úplně *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému držení, jmění a jich požívaní.

92. *Jindřich Jankovský z Vlašimě a z Slatiny Mandaleně z Říčan*, manželce svej vlastnie, puol třetieho sta zlatých dobrých uherských *věna jejieho na Dolních Vsech* a na všem příslušenství té vsi *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému věnnému právu. Příjemčí toho věnného práva Jan Zelený z Říčan, otec jejie vlastní.

93. *Jiřík Hunth z Florstetu a z Plavče Petrovi z Kyjovic* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictvie, *tvrz Plavče a ves* i s kostelním podaciem i s mlýny, s rolí oranú i neoranú, s platy, s požitky, s poplatky, s rybníky, s lukami, s pastvami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy i s hony i s čihadly i se všemi požitky, kterýmiž by koli jmény jmenovány mohly býti, s právem, plným panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží svrchupsanému od staradávna přísluší a příslušeti muož, jakož jsem já, svrchupsaný Jiřík Hunth z Florštetu to sám držal[2]) a požíval, nic tu sobě ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávajie, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému jich požívaní.

94. My *Vladislav*, z božie milosti uherský, f. 17 v.
český, dalmacký, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tiemto všem, že jsú na nás vznesli urozený *Ladislav, Jan, Michal, Krystof a Sebastyán*, bratřie a strýci *z Veitmile*, věrní náši milí, oznamujíc nám, kterak *jsú kúpili ves Vlkocze*[3]) *s* jejiem příslušenstvím *od* poctivého *Jana opata a konventu kláštera velehradského* za jistú summu, kterúž jsú jemu dali a zaplatili, *prosiece nás, abychme jim k tomu trhu povolenie náše dáti ráčili*, tak, aby o to žádných budúcích nesnází a zmatkuov neměli. K jichžto prosbě nakloněni jsúc, s dobrým rozmyslem, s naším jistým vědomím, mocí královskú a jakožto markrabie moravský *svolili jsme k tomu a tiemto listem svolujem a toho potvrzujem tak, aby* svrchupsaná *ves Vlkocze*[3]) se všiem svým všelijakým příslušenstvím *při jmenovaných bratřiech a strýciech z Veitmile dědičně zuostala* nynie i na budúcie časy, a to bez našie i budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, porúčejíce urozeným hejtmanu, najvyšiem komorníku a sudiemu markrabstvie moravského, nynějšiem aneb budúciem, věrným našim milým, když koli od nadepsaných bratřie a strýcuov z Veitmile aneb jménem jejich od jednoho požádáni budete, abyste jim svrchupsanú ves Vlkocze[3]) s jejie příslušenstvím ve dcky zemské, řád práva zachovajíce, vložiti a vepsati rozkázali, jináč toho nečiniece, bez zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomie pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v pátek před svatým Janem Křtitelem *[21. června 1499]*, léta božieho tisícieho čtyrstého devadesátého devátého a království našich uherského devátého a českého XXVIII°.

Tohoto listu k kladení ve dcky dáni jsú poslové od pana hejtmana, pana Jana z Lompnice na Mezeřečí, pan Prokop Zajímač a pan Heralt z Kunstátu.

95. *Jan opat, Vojtěch převor i všecek konvent* nynější i budúcí *kláštera velehradského Ladislavovi, Michalovi*, strýcóm vlastním *z Veitmile*, a jich erbóm i budúcím potomkóm své vlastnie zbožie a dědictvie, *ves Vlkvicze*[3]) s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s rybníky, s vodami tekutými i stojatými, s lesy,

[1]) *Za tím, na dalším řádku, nepřetržená slova* s plným.
[2]) *Za tím přetržené slovo* nic.
[3]) *Tak v originále. Jsou to Vlkovice.*

s háji, s chrastinami, s pastvami, s pastvištěmi, s horami, s doly i s tú lúkú, kteráž *k Fryšovu* příslušela, i s jiným se všiem příslušenstvím, což k tej vsi příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož to zbožie od staradávna v svých mezech a hraniciech záleží a jest vymezeno, i se všiem plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi požitky, kterýmiž by se koli jmény mohly jmenovati, a tak, jakož jsme sami držali a požívali, nic sobě tu ani budúcím potomkóm našim nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich dědictví, jmění, držení a požívaní.

f. 18 **96.** *Matúš z Myslova na Črmákovicích Dorotě z Víckova,* ženě svej, *na dvoře a na vsi Črmákovicích,* na tom na všem, což k tomu dvoru a vsi od staradávna příslušalo a přísluší, puol druhého sta zlatých dobrých uherských *věna jejího* ku pravému věnnému právu, k jmění, držení a požívaní *ve dsky vkládá* a vpisuje. Příjemčím toho věna Bohuše Talafús z Říčan statkem svým se činí.

Mřežován a na levém okraji Jan Kuna. *Na pravém okraji jinou rukou a jiným inkoustem než mřežování* Tento vklad měl za pana Jana z Pernštejna vymazán býti, i nebyl nalezen, až teprú za pana Jana Kuny nalezen i vymazán 1529.

97. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni od* urozeného *Vratislava z Pernštajna,* hajtmana a najvyšího komorníka markabství moravského, věrného našeho milého, *o* slovutného *Jindřicha Tavíkovského, kterýž má a drží tvrz a ves,* řečenú *Tavíkovice*, s jejím příslušenstvím *a ve vsi Přeskačích několiko člověků*, v markabství našem moravském ležící, kterážto tvrz nám jakožto králi českému a margabí moravskému povinnostmi manskými přísluší a zavázána jest, *abychom témuž Jindřichovi* a erbóm jeho *svrchupsanú tvrz a ves* s jejím příslušenstvím a *s těmi několika člověky v Přeskačích z* svrchu dotčeného *manství propustiti ráčili.* K kterejžto prosbě pro služby téhož Vratislava, kterýmiž se nám líbiti a zachovávati nepřestává, jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto markabie moravský *svrchupsanú tvrz a ves Tavíkovice* s její příslušenstvím *i s těmi několika člověky v Přeskačích ze všeho manství a povinností propustili jsme a tímto listem mocně* a milostivě *propúščíme a jim to ku pravému* a budúcímu *dědictví dáváme* tak, že již více nám ani budúcím našim, královóm českým a markabím moravským, svrchupsaný Jindřich a jeho erbové nemají ani povinni budú z svrchupsané tvrze a vsi s jejím příslušenstvím, ani v Přeskačích s těmi několika člověky, žádných povinností a služeb manských činiti, ale mají a moci budú svrchupsanú tvrz Tavíkovice s jejím příslušenstvím jmíti, držeti a jí požívati volně a svobodně, tak jakožto jiní obyvatelé markabství našeho moravského svých dědičných zboží požívají, a to bez naší, budúcích našich, králův českých a markabí moravských, i všech jiných lidí všeliké překážky nynie i v časích budúcích; přikazujíce hajtmanu a najvyším komorníkóm a sudím markabství moravského, nynějším i budúcím, když koli požádáni budete od svrchupsaného Jindřicha nebo erbuov jeho, aby jemu ta tvrz a ves Tavíkovice s jejich příslušenstvím ve dsky zemské vložena a vepsána byla, tak abyšte učinili a jim to ve dsky zemské vložiti a vepsati kázali beze všech odpornosti; také přikazujem hofrichtéři markabství moravského, aby k žádosti téhož Jindřicha tento list náš slovo od slova v knihy manské pro budúcí pamět vepsati kázal na propuščení jeho a z tej tvrze z manství, a toho aby jináče nečinil. A ktož by tento list měl s již psaného Jindřicha a erbuov jeho dobrú vuolí a svobodnú, chceme, aby tomu příslušalo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v pátek před křížovými dni *[22. května 1495]*, léta božího tisícího čtyrstého devadesátého pátého, královstvie našich uherského pátého a českého XXIIII°. léta. Tohoto listu k vložení ve dsky dáni sú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lompnice a na Meziříčí, pan Jindřich z Lipého, najvyšší maršálek královstie českého, a pan Albrecht z Boskovic a na Letovicích.

98. *Oldřich z Svojkova Dorotě z Počenic,* f. 18 v.
manželce své vlastní, V^c zlatých dobrých uherských *jejího věnného práva na vsi Jiříkovicích, na tvrzi,* na lidech, na rybnících, na rolích oraných i neoraných i na tom na všem, což k té vsi od staradávna příslušalo a přísluší, ku pravému jejímu věnu *ve dsky vkládá* a vpisuje k jmění, držení a požívaní. Toho věna příjemčí se činí Bohuše z Drnovic vším svým statkem.

99. *Volfgang Házl z Nové Vsi Alžbětě z Kozího*, manželce svej, *IIII½^c a XXV kop grošův českých na tvrzi Slavětíně,* na dvoře *a na vsi* a na lidech platných a na pěti rybníčscích a na lesu Črném, tu příležícím, a na tom na všem, což k tej tvrzi, dvoru a vsi od staradávna přísluší, *ve dsky vkládá* a vpisuje *ku* pravému *věnnému právu.* Příjemčím se sám činí statkem svým, což má.

100. *Margreta z Tavíkovic Oldřichovi z Náchoda* a jeho erbóm *díl svuoj a třetinu tu,* kte-

raž mi se dostala *po Jindřichovi, bratru mém*, *totižto tvrz Tavikovice* i s dvorem i *se vsí* i s mlynem i s lukami i s řekami i s lesy i s horami i se všemi rybníky, kteréž k tomu zboží od staradávna příslušejí, i s tím se vším, což se tu v tom zboží mény menovati móže a od staradávna k tomu zboží přislušalo a dědicství mému, *a druhú ves, Dobronice i s mlynem*, jenž slove *Sovolusk*, i s lukami, s řekami i s lesy i *s těmi lidmi ve vsi Přeskačích*, kteříž od staradávna k Tavikovicím přisluší, což na dědicstvie jest, *kromě* toho *manství, kteréž panu maršálkovi*[1]) *přísluší*, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jeho dědičnému držení, jmění a požívaní.

Mřežován.

101. *Kateřina z Tavikovic Oldřichovi z Náchoda* a jeho erbóm *díl svuoj a třetinu*, kteráž mi se dostala *po Jindřichovi, bratru mém, totižto tvrz Tavikovice* i s dvorem i *se vsí* i s mlýnem i s lukami i s řekami, s lesy, horami i se všemi rybníky, kteříž k tomu zboží od staradávna příslušejí, i s tím se vším, což se tu v tom zboží mény menovati móže a od staradávna k tomu zboží přislušalo a dědictvie mému, *a druhú ves, Dobronice, i s mlýnem*, jenž slove *Sovolusk*, i s lukami i s řekami, s lesy *i s těmi lidmi ve vsi Přeskačích*, kteříž od staradávna k Tavíkovicím přísluší, což na dědicství jest, *kromě* toho *manství, kteréž panu maršálkovi*[2]) *přísluší*, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jeho jmění, držení a požívaní.

Mřežován.

f. 19 **102.** Léta od narození Syna Božího tisícího čtyrstého devadesátého devátého, v neděli Reminiscere *[24. února 1499]* držán jest sněm panský v městě Brně z vůle najjasnějšího knížete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a margabie moravského, při přítomnosti duostojného u Boze otce a pána, pana Stanislava, biskupa olomúckého, a urozených pánův: pana Jana z Lompnice, hajtmana margabstvie moravského, pana Ladslava z Boskovic, najvyšího komorníka margabstvie moravského, pana Lipulta z Krajku, najvyšího sudího téhož markabstvie, a urozeného vládyky Tobiáše z Hory Obřanské, najvyšího písaře zemského, pana Albrechta z Boskovic, pana Beneše Črnohorského z Boskovic, pana Jana staršího z Lompnice, pana Zigmunda z Dúbravice, pana Karla z Vlašimě, pana Jiřího z Vlašimě, pana Hyneka z Ludanic, pana Václava z Ludanic, podkomořího etc.; a z vládyk: Jakuba z Šárova, hofrychtéře etc., Hanuše Húgvice z Biskupic, Zigmunda Valeckého z Mírova, Bluda z Králic a Václava Pavlovského z Vitbachu.

103. *Dorota z Červené Vody a na Lochmperku Jana z Gogolína*, manžela svého, *na ves Žebětín* i na to na všecko, k čemuž tu v Žebětíně právo má, přijímá na pravý *spolek*.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

104. Já *Ondřej Fiňásek z Olešničky Vilémovi z Pernštajna* a jeho erbóm své vlastní *zboží* a dědicství, totižto *ve vsi Čepím a v Olešnice, kteréž jsem tu měl s strýcem svým Vankem* a k čemuž sem já tu právo měl, s lidmi platnými i neplatnými i s pustinami a s půl dvorem, na kterémž jsem sám seděl, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, platy i s poplatky i s užitky, s lukami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekúcími i netekúcími i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tomu od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož to zboží mé a dědicství svrchupsané od staradávna v svých mezech záleží a jest vymezeno, tak jakož sem to sám | držal, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenstvie na f. 19 v. tom nezachovávaje ani pozóstavuje, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství a panství, k jmění, držení a k dědičnému požívaní.

105. *Jiřík z Florštetu Petra z Kyjovic* přijímá na pravý *spolek* na své vlastní dědicství a zboží, *na tvrz Plavče a na ves Plavči i s tím dvorem, kterýž od Talafúse a syna jeho*[3]) *Jana z Kyjovic má.*

Přetrhán.

106. *Jan Záviše z Odřetína Janovi z Hrochova* a jeho erbóm zboží své vlastní, *Svinošice* i s dvorem a lidmi platnými i neplatnými *a ves* pustú *Němčice* s rybníky, s lesy, s horami, s chrastinami, s křovinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami i s pastvišcemi i s pustinami, s úroky, s činžemi i se vším jiným příslušenstvím, kterýmiž jmény koli jmenovány býti mohú a jakož to zboží v svých mezích a hranicích od staradávna záleží a vyměřeno jest, tak úplně, jakož jsem sám to držal a k čemuž jsem právo měl, nic tu sobě ani erbóm a budúcím svým na tom zboží žádného práva, příslušenství, panství ani kterého vlastenství nepozóstavujíce ani zachovávajíce, než to všecko úplně *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, jmění, držení a jich požívaní, a kdež by mi koli to zboží svrchupsané ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a jeho se odříkám a odpisuji.

Přetrhán a na okraji Jan z Per[nštejna].

107. *Jiřík z Florštetu Petra z Kyjovic a Jana*, syna jeho, též *z Kyjovic*, přijímá na pravý *spo-*

[1]) [2]) *Jindřichovi z Lipého.*

[3]) *T. j., podle č. 107, syna Petra z Kyjovic.*

lek na své vlastní dědictví a zboží, *na tvrz Plavče a na ves* též *Plavče* i na to na všecko, což k tomu od staradávna příslušalo a přísluší, *i s tím dvorem, kterýž od Talafúse má.*

108. *Jan z Kostník Adamovi z Bačkovic a z Police* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *tvrz Kostníky i se vsí* i s těmi pustotinami, kteréž slovú Lázy, se vším jich příslušenstvím, platy, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastmi, chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny i s mlýniščemi, s rybníky, s rybničišti i se vším plným právem, panstvím i příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, tak jakož v svých mezech a hranicích vymezeno jest a což sem já tu sám na dědictví měl, *kromě manství, kteréž Lipultovi z Krajku* a jeho erbóm *přísluší*, vedlé znění listu, kterýž jsem já na to měl, tu na tom na všem sobě ani erbóm svým ani budúcím práva žádného, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládám*[1]) a vpisuji[2]) ku pravému dědictví, držení, jmění a dědičnému požívaní.

f.20 **109.** *Jan z Hrochova Zdenkovi a Burianovi*, bratřím vlastním *z Valdštajna a na Brtnici*, a jich dědicóm *tvrz Petrovice* s dvorem, *se vsí*, s mlýnem, s řekú, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, užitky a požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybničiščemi, s potoky tekúcími i netekúcími i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží od staradávna v svých mezích záleží a vyměřeno jest, nic tu sobě ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakož jsem to sám držal, to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému jmění a držení, a jestliže by mi to zboží kde ve dskách svědčilo, toho se tímto listem odříkám a odpisuji.

110. *Křištofor z Hrochova Zdenkovi a Burianovi*, bratřím vlastním *z Valdštajna a na Brtnici*, *tvrz Čechočovice* s dvorem, *se vsí*, s mlýnem, a *ves Kralohov* s kostelním podacím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky a s rybníkem, jenž slove Parný, i se všemi jinými rybníky, s rybničiščemi, s potoky tekúcími i netekúcími i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta zboží od staradávna v svých mezích i každé zvlášče záleží a v hranicích sú vyměřena, nic tu sobě, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani vlastenství nepozóstavuje ani zachovávaje, tak jakož jsem to sám držal a požíval, to vše *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému jmění a držení jejich, a jestliže by mi kde to zboží ve dskách svědčilo, toho se odříkám tímto vkladem a odpisuji.

111. *Heralt Kuna z Kunstátu a na Hodoníně Mandaleně z Lompnice*, manželce své, *ves Bořetice* s horami vinnými a s desátky i s perkrechtem, s lesy, s rybníky, s rybničiščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s lukami, s platy, poplatky, s důchody se všemi, kterýmiž koli mény mohly by menovány býti, s mezemi, s hranicemi, tak jakož ta ves od staradávna vymezena jest, nic sobě nezachovávaje ani erbóm svým práva, ani kterého vlastenství nepozóstavuje, než to všecko *ve dsky vkládá*, vpisuje ku pravému jejímu dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Příjemčí se toho činí Heralt a Ladslav, bratří vlastní Kunové z Kunstátu, vším statkem svým, kterýž nynie mají aneb jmíti budú, *že jest za dosti k dědictví Bořetice za Hončovice.*

112. *Mandalena z Lompnice Heralta Kunu z Kunstátu*, manžela svého, *na ves Bořetice* s jejím se vším příslušenstvím i na to na všecko, což mám neb jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek.*

113. *Jan z Lompnice a na Náměšči Margetě z Boskovic*, manželce svej vlastní, *na vsi* a dvoře *v Semticích* s rybníky i na tom na všem, což k tej vsi a dvoru od staradávna přísluší, *a na vsi Knihnicích* i s rybníkem, což já tu mám, *a na vsi Bohuňově* se vším příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, na svém vlastním *dědicstvie, v VI[ti] stech hřivnách groší a XXV hřivnách groší ve dsky vkládám* a vpisuji *ku* pravému jejímu *věnnému právu*. Příjemcím toho sám se činím[3]) se vším statkem svým, což má[m] neb jmíti budu[4]). f.20 v.

Mřežován.

Na šest lánův Prokopovi z Trúbska.

114. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český etc. král a markabie moravský etc., oznamujem listem tímto všem, že *jsme k prosbě* a pří-

[1]) m *doplněno touž rukou zkratkou nad* a.
[2]) *Druhé* i *jest opraveno touž rukou z* e.

[3]) m *doplněno touž rukou zkratkou nad* i.
[4]) *Druhé* u *jest opraveno touž rukou z* e.

mluve urozeného *Jana z Lompnice na Meziříčí*, hajtmana margabstvie moravského, věrného našeho milého, *právo naše* dědičné slovutnému *Prokopovi z Trúbska*, služebníku jeho, *na šesti lánech ve vsi Uhřínově dali a tímto listem* jakožto král český a markabie moravský *dáváme*, chtíce tomu, aby on s dědici a budúcími svými těch šest lánuv svrchupsaných měl, držal a jich požíval tak a tím obyčejem, jakožto i jiní obyvatelé téhož markabstvie svých dědičných lánuv a dědin požívají, nyní i v budúcích časích, a to bez naší, budúcích našich, králuv českých a markabí moravských, i jiných všech lidí všeliaké překážky, porúčejíc hajtmanu, najvyšším komorníku a sudím téhož markabství, věrným našim milým, abyšte, když koli od téhož Prokopa požádáni budete, těch šest lánuv svrchupsaných jemu ve dsky zemské, řád práva zachovajíc, k dědictví vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všeliaké odpornosti. A ktož by tento list měl s svrchupsaného Prokopa, dědicuv anebo li budúcích jeho dobrú a svobodnú vulí, ten má a jmíti bude plné právo všech věcí nahoře i dole psaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přitisknúti jsme kázali. Dán na Budíně v sobotu před svatú pannú Kateřinú *[24. listopadu 1498]*, anno Domini etc. 98, regnorum autem nostrorum Ungarie nono, Boemi vero XXVIIII°. Tomu listu k vložení ve dsky dáni sú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lompnice a na Meziříčí, pan Zdeněk z Valdštajna a pan Heralt Kuna z Kunstátu.

115. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, margabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický margabie etc., oznamujem listem tímto všem, že *majíce péči o sirotky* slovutného někdy *Jindřicha Babky z Senice*, i *dali jsme jim a tímto listem dáváme za pravého společníka* urozeného *Jana z Lompnice*, najvyššího komorníka margabství moravského, věrného našeho milého, tak, aby on mohl a moc měl ty sirotky i všecken statek jich movitý i nemovitý řéditi a zpravovati s dobrým a užitečným těch sirotkův, jako na věrného společníka sluší, a to až do let došlých a rozumných těch sirotkuv, a nic déle; než, jestli pak že by se přihodilo a ti sirotci s dopuščení božího s světa smrtí sešli, prvé nežli by let rozumných došli, tehdy chceme, aby ten všecken statek jejich dědičný, manský nebo zápisný, movitý i nemovitý na svrchupsaného Jana z Lompnice jakožto na pravého jich společníka podlé práva a spravedlnosti přišel a připadl beze všeho zmatku, a jmenovitě: *tvrz Oustupovice* s dvorem, s rybníky, *se vsí* i se vším příslušenstvím, což jest tu Babka držal, *krom* toho *platu*, kterýž *kněžím od svatého Petra*[1]) přísluší, *ves Popice* s | platem, s horami a s desátky vinnými, *ves Hluboké* f.21
se vším příslušenstvím, *ves Oboru* s jejím příslušenstvím, *dvuor Těšánky* s jedním podsedkem, i s jejich vším a všeliakým příslušenstvím, k kterémuž jest nadepsaný Babka právo měl, tak, aby on, Jan, statek menovaný po smrti jejich měl, držal a jeho požíval tím vším právem a způsobem, jakož jest jej svrchu dotčený Jindřich Babka, otec těch sirotkuov, měl, držal a jeho požíval[2]), a to bez naší, budúcích našich, králův českých a margabí moravských, i všech jiných lidí všeliaké překážky. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán v Sobotce ve čtvrtek před hromnicemi *[28. ledna 1496]*, léta božího tisícího CCCC° 96, královstvie našich uherského šestého a českého XXV. Tohoto listu k vložení ve dsky dáni sú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice a na Meziříčí, pan Zdeněk z Valdštajna a Heralt Kuna z Kunstátu.

116. *Zdeněk z Valdštajna a na Brtnici Vilémovi z Pernštajnu*, najvyššímu hofmistru království českého, a jeho dědicóm *městečko Stařeč* s kostelním podacím, *vsi: Čáslavice kromě* kostelního podacího, *Slavice* i s dvorem, *Přibyslavice*, *Římov*, s lidmi v nich osedlými i neosedlými, s dvory jich kmecími i měščišči, s rolmi oranými i neoranými, s horami, rybníky, lesy, lukami, s hranicemi, s mezemi i s tú se vší zvolí, kteráž k tomu přísluší a kterýmiž koli měny mohú menovány býti, to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému jmění a užívaní.

117. *Filip*, řečený *Brávek*, *s Petrem*, synem svým, *z Horního Březí*, *Jakubovi Pivcovi z Habří a v Rojetíně*, erbóm jeho i budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *dvuor* náš dědičný, svobodný a nezávadný *ve vsi v Horním Březí* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami i s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, s vodami tekutými i netekutými i s rybníky, se všemi požitky a užitky, tak jakož jsme my sami ten dvuor drželi a jeho požívali, *kromě* tej *nivy*, kteráž slove *Hanušovská*, *kterúž jsme Pešíkovu synu z Roseči* od toho dvora *odprodali*, nic tu sobě na tom dvoře již psaném ani erbóm našim i budúcím žádného práva, panství, ani kterého vlastenství nepozóstavujíce, to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví, k držení, jmění a dědičnému požívaní.

[1]) *T. j. kostela sv. Petra v Brně. (J. Tenora, Statek sv. Petra v Brně I, str. 18, 22.)*

[2]) *Za tím přetržená slova* tím vším právem.

f.21 v. **118.** Léta od narození Syna Božieho tisícieho čtyrstého devadesátého devátého[1]) držán jest sněm panský v městě Brně z vuole najjasnějšieho kniežete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a markrabie moravského etc., v přítomnosti urozených pánnov: pana Jana z Lompnice a na Mezeřiečí, hejtmana markrabstvie moravského, pana Ladislava z Boskovic, najvyšieho komorníka markrabstvie moravského, pana Lipuolta z Krajku a z Cornštejna, najvyššieho sudieho markrabstvie moravského, a Johannesa z Opavy, najvyšieho písaře markrabstvie moravského, pana Beneše z Boskovic a z Črné Hory, pana Jana Pňovského z Sovince, najvyšieho sudieho markrabstvie moravského, pana Jana Berky z Dubé na Šternberce, pana Jana staršieho z Lompnice, pana Albrechta z Šternberka a z Lukova, pana Sigmunda z Dúbravice, pana Karla a pana Jiříka, bratřie z Vlašimě, pana Hynka z Ludanic, pana Václava z Ludanic, podkomořieho, a pana Petra z Žerotína; ti svrchupsaní z pánuov, a z vládyk tito: Jakuba z Šárova a z Krumpsína, hofrichtéře markrabstvie moravského, Jaroše z Zástřiezl a z Morkovic, Hanuše Haugvice z Biskupic na Búzově, Sigmunda Valeckého z Mírova a Václava Pavlovského z Vitbachu a Bluda z Králic.

119. *Václav Čelud z Pálovic, jakož jsem měl díl po nebožtíku otci svém s Janem Čeludem z Pálovic*, strýcem svým vlastním, o zbožie a statek, *tvrz Budkov se vsí* i se všiem jejiem příslušenstvím *a lidi v Kolndorfě a v Vrbovci a ves Pobolíkov a v Čížoviciech pět lánuov* pustých *a pustotina Holubí Hora, Sedliště, ves* pustá, *a Tisová, ves* pustá, i ve všech svrchciech, nábytciech, za kterýžto díl vzal jsem na oddíl svuoj od Jana Čeluda, strýce svého, tisíce zlatých dobrých uherských úplně zaplacených, protož já, svrchupsaný Václav, *toho statku se odřiekám* i s svými erby a budúciemi potomky *a všecko právo své a díl svuoj dávám a převozuji na Jana Čeluda,* strýce svého napřed psaného, a na jeho erby *a dědičně ve dsky vkládám* a vpisuji.

120. *Margeta a Kateřina,* sestry vlastnie *z Blažejovic, Martinovi z Kunratic* a jeho erbóm *dvuor* svuoj[2]), *jako jest na něm Václavek byl,* s rolí oranú i neoranú, s lesem, s lukami, s pastvami, s vodami tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi, i což k tomu dvoru od staradávna příslušelo a přísluší, nic sobě ani našim erbóm a budúciem práva, panstvie ani vlastenstvie nepozuostavujíce, to všecko *vkládáme* ku pravému dědictví.

121. *Licek z Lilče a na Hostirádkách* dekami *mocné otcovské poručníky Annu z Mrdic,* manželku svú vlastní, do jejieho stavu proměněnie *a Jiříka Racka z Mrdic a v Uherciech statku svého všeho,* kterýž mám aneb ještě mieti budu, *i dětí svých činím* a věřím jim, že nad dětmi mými věrně a právě učiní; a pakli by Pán Buoh dětí mých smrti neuchoval, tehdy všecek statek muoj *aby spadl na* již psanú *Annu,* manželku mú, a jestliže by Pán Buoh neuchoval ženy mé Anny, tehdy ten statek *aby spadl na Jiříka Racka* prvé psaného *a na děti jeho.*

122. *Jan z Úponěšic dělám mocné poručníky* f.22 *všeho statku svého,* což jeho mám anebo mieti budu, mohovitého i nemohovitého, *Jiříka a Štěpána,* bratřie vlastnie *z Mukoděl,* tak, aby oni, nahoře psaní poručníci, s tiem statkem věrně a právě učinili *sirotku Ctiborovi, synu nebožtíka Havla Nosislavského z Batelova;* než, neuchovalli by Pán Buoh smrti nadepsaného sirotka Ctibora, tehdy ten nadepsaný statek *má zuostati při poručníciech* nahoře psaných *a na ně spadnúti.*

123. *Heralt Kuna z Kunstátu a na Hodoníně Jiříkovi Rackovi z Mrdic a z Uhřec* a jeho erbóm své vlastnie zbožie a žádnému nezávadné, *puol městečka Arkleboва,* pravé dědictvie, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami i se všemi činži[3]), platy i poplatky, malými i velkými, užitky a požitky, kterýmiž se kolvěk jmenovati mohú, a s pěti čtvrti vinohraduov i s puol hory vinohradné k tomu městečku příslušející, v též právo, jakož jsem to sám držal, i s desátky vinnými, kterýchž jsem sám požíval, i s horniem právem, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s rybníky, s rybničištěmi, se všemi potoky, malými i velikými, s vodami tekutými i netekutými, s polovicí hor, kteréž jsem sám držal, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s horami i s doly i s puštinami i se všiem jiným příslušenstvím, což k tomu městečku a k tej polovici od staradávna slušelo i sluší, s mezemi, s hranicemi, jakož to městečko Arklebov v svých mezách a hraniciech od staradávna záleží a jest vymezeno, jakož jsem to sám držal až do sie chvíle, nic sobě ani erbóm svým na tej polovici městečka svrchupsaného a jejieho příslušenstvie žádného práva, panstvie ani kterého vlastenstvie tu nezachovávajíc, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a panství.

[1]) *Den zahájení se neudává, ale podle ustanovení z r. 1495* (Archiv český X, str. 317, Kniha Drnovská, str. 22) *bylo to nepochybně v neděli po svaté Kunhutě, t. j. 15. září 1499.*

[2]) *V Blažejovicích; viz v knize XV, č. 174. a 175.*

[3]) *Tak v originále, od slova činž, mužského rodu.*

jmění, držení a k dědičnému požívaní, a jestliže by kde ve dekách komu stalo, mně nebo erbóm mým, ten vklad tiemto vkladem mořím.

124. *Heralt Kuna z Kunštátu Janovi z Potštejna a paní Elšce z Zástřiezl*, manželce jeho vlastnie, a jich erbóm a potomkóm své vlastnie zbožie a dědictvie, *rybník* svuoj *pod Bolehradici* s jeho plným právem, jakž v svých mezech a hraniciech ten rybník zaleží a vyměřen jest a jak jsem ten rybník sám držal a požíval i předkové moji, nic sobě tu na tom rybnice ani erbóm ani potomkóm svým práva, panstvie ani žádného vlastenstvie nepozuostavujíce ani zachovávajíce, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

125. *Jan z Jempničky odřieká se svého dílu* i s svými erby *i všeho práva svého*, kteréž jest měl *na vsi Oslavěče po otci svém, a to všecko převozuje na Mikuláše z Jempničky*, strýce svého, a na jeho erby, nic sobě tu, erbóm svým ani budúciem potomkóm práva nepozuostavujíce.

f. 22 v. **126.** *Štefan Rawhenpergar, měštěnín vídenský, Rozina, manželka téhož Štefana Rawhenpergara, dcera nebožtíka Henricha Špona, Štefanovi Karnarovi, měštěnínu v Brně*, a jeho erbóm i budúcím potomkóm své vlastnie zbožie a dědictvie, *tvrz se vsí*, řečenú *Řečkovice*, s kostelniem podaciem, s dvorem, s robotami spravedlivými, s rybníky, s rybničištěmi, s haltéři, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s potoky, s mlýny, s mlýništěmi, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, doly, údoliemi, s lovy, s mezemi, s hranicemi i s vinnými horami i se všiem plným právem a panstvím a s plným příslušenstvím, což k tej vsi a tvrzi přísluší a v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, tak úplně, jako jsme to sami i předkové náši drželi a požívali, tu sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva ani žádného vlastenstvie ani panstvie nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dcky vkládáme* a vpisujeme ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji J[an] z Per[nštejna].

127. *Kateřina z Marejže Bohuši ze Zvole*, manžela svého, přijímá na pravý *spolek na ves Újezd* i na to na všecko, což kde má aneb mieti bude i k čemuž právo má aneb mieti bude.

128. *Barbora z Marejže Jana z Osečan*, manžela svého, přijímá na pravý *spolek na tvrz a na ves Rudolec* i na to na všecko, což kde má aneb mieti bude i k čemuž právo má aneb mieti bude.

129. *Bartoň z Radkova a z Rosiečky Janovi z Osečan*[1]) a jeho dědicóm své vlastnie zbožie a dědictvie, *dvuor* svuoj tu *v Rosiečce* se dvěma lány, s lidmi, s platy, s podsedky, s sadem, s robotami, s rybníky, s potoky, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s rolí oranú i neoranú, s horami i s doly i s tiem se všiem, což k tomu svrchupsanému zboží ve vsi i na poli přísluší, v týchž mezech a hraniciech, jakož jsem sám držal, s plným panstvím, nic sobě na tom ani svým erbóm nepozuostavuje, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému držení a požívaní.

130. Léta narozenie Syna Božieho tisícieho pětistého, druhú neděli v pústě [*15. března 1500*] držán jest sněm panský v městě Brně, na němž seděli jsú súdíce tito páni dole psaní a duostojný v Boze otec a pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, pan Jan z Lomnice na Meziřiečie, hajtman markrabstvie moravského, pan Ladslav z Boskovic, najvyšie komorník markrabstvie moravského, pan Lipuolt z Krajku, najvyšie sudí téhož markrabstvie, pan Beneš Črnohorský z Boskovic, pan Jan Pňovský z Sovince etc., pan Albrecht z Šternberka, pan Zigmund z Dúbravice, pan Karel z Vlašimě, pan Jiřík z Vlašimě, pan Hynek z Ludanic a pan Václav z Ludanic, podkomořie markrabstvie moravského; a z vládyk tito: Hanuš Haugvic z Biskupic, Jaroš z Zástřizl, Blud z Králic a Václav Pavlovský z Vitbachu.

List na desátek blučinský.

131. My *Vladislav*, z božie milosti uherský a f. 23 český etc. král, markrabie moravský, lucemburský a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tiemto listem všem, že přistúpil jest před nás urozený *Ladslav z Boskovic*, věrný náš milý, a *ukázal jest nám list* na pargameně s visutými pečetmi, celý a neporušený, *kterýžto* list *dán jest* urozenému *někdy Jaroslavovi z Boskovic*, bratru téhož Ladslava, *od* poctivých *opata, převora* i ode všeho *konventu kláštera žďárského, a* při tom *prosil jest nás* již psaný Ladislav, *abychom jej při tom zuostaviti a jemu toho listu potvrditi ráčili*, kterýžto list slovo od slova takto se vypisuje:

My, kněz Linhart opat, kněz Jindřich převor, kněz Vít klíčník i vešken *konvent kláštera žďárského,* oznamujem tiemto listem přede všemi zjevně, před kýmž čten neb čtúce slyšán bude, že znamenavše velikú záhubu, záštie a mnohých zboží a požitkuov kláštera našeho zavedenie a zástavy, skrz kteréž týž klášter den ode dne k větším škodám přichází, chtiece jej od dalších

[1]) *Za tím přetržené slovo své.*

záhub a zkází konečně uvarovati a něco sobě a témuž klášteru našemu zase přivésti a vyplatiti, ješto od mnoha let s naší velikú škodú od něho odešlo a zastaveno bylo, s dobrým rozmyslem a radú velebných otcův, starších našich, *majíce k tomu* zvláštnie *přivolenie* najjasnějšieho kniežete a pána, pana *Matyáše*, uherského, českého etc. *krále* a markrabie moravského etc., *a* k tomu *s povolením* osvíceného kniežete a pána, pana *Viktoryna, kniežete* minsterberského, opavského a hrabie kladského etc., *fundátora našeho kláštera, s* urozeným panem *Jaroslavem z Boskovic*, najvyším komorníkem cúdy olomúcké a kancléřem královstvie českého, *o desátky* náše vinné i obilné *a dvuor* poplužný s kostelním podacím *ve vsi Blučině* takovúto *smlúvu jsme učinili, že jsme jemu* a jeho erbóm *prodali a mocí listu tohoto prodáváme* všecko *právo náše, kteréž k tomu ke všemu* kterak koli *máme, za tisíc zlatých uherských*, kteréž nám hotové dal, *z kteréhožto tisíce zlatých polovice*, totižto pět set zlatých, *městečko* jménem *Městce a tři vsi* k tomu příslušející, s rybníky, s lesy a jinými příslušnostmi, ješto dávno od klástera bylo odešlo, *vyplatiti máme a druhých pět set zlatých na jiné puožitky klášterské obrátiti*. A protož témuž panu Jaroslavovi z Boskovic a jeho erbóm a potomkóm všecku svú spravedlivost a právo, kteréž k tomu máme aneb mieti móžem, spuolu s hlavními listy i se všiem právem prodali jsme a dali a tiemto listem mocně prodáváme i s dobrú vuolí tiemto listem dáváme sami od sebe i od budúcích opatuov a konventa téhož kláštera našeho ku pravému jmění a požívaní, slibujíce naší dobrú vierú tiemto listem na to se nikdy na věky žádným právem duchovním ani světským, ani kterým jiným obyčejem netáhnúti ani toho kdy nařiekati; a *jestliže by kteří listové od krále Václava neb kteří jiní královští neb markrabští neb jací kolvěk* ode mne, nynějšího kněze Linharta, opata žďárského, i konventa nynějšího i budúcích opatuov *kde nalezeni byli* na ty desátky vinné i na to právo, kteréž v Blučině měli jsme, *ty všecky listy tiemto listem* naším *mořime* a v niveč obracujem, *však desátku* obilnému, *k němuž farář blučinský právo má, i jiným jeho spravedlivostem bez škody* a umenšenie. Tomu na svědomie prosili jsme osvíceného kniežete, kněze Viktoryna svrchupsaného JMti, jakožto fundátora, že pečet svú k tomuto listu ráčil rozkázati přivěsiti, a my, opat, převor i konvent svrchupsaní, také pečeti náše k tomuto listu přivěsili jsme. Dán v Opavě léta Syna Božieho od narozenie tisícieho čtyrstého osmdesátého čtvrtého, v sobotu před hodem slavným Svatých tří králuov *[3. ledna 1484]*.

My hlediece k tomu, že jmenovaný Ladislav k nám se jakožto ku pánu svému dědičnému ve všech věcech věrně a stále zachovává, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto markrabie moravský *svrchu dotčeného listu* ve všem jeho znění *potvrdili jsme a tiemto listem potvrzujem*, všecko právo tiemž listem svědšiecí na jmenovaného Ladislava a na dědice jeho převodíce a přenešejíce[1]), a při tom při všem, což svrchu položený list v sobě drží a zavierá, téhož Ladislava a dědice jeho zuostavujem milostivě tak, aby oni to všecko, nač ten list svrchu položený svědší, jměli, drželi a toho požívali bez našie i budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i všech jiných lidí všeliké překážky. Tomu na svědomie pečet náši královskú kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán v Budíně v úterý před svatým Jiljiem *[31. srpna 1490]*, léta božieho tisícieho čtyrstého devadesátého, království našich uherského v prvniem létě a českého ve dvadcátém.

Tohoto listu vkládaní ve deky dáni jsú poslové od pana hejtmana, pana Jana z Lompnice a na Mezeřieči, pan Karel z Vlašimě a pan Hynek z Ludanic.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

132. My *Vladislav*, boží milosti uherský, český, f. 23 v.
dalmacký, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburský a slezské knieže a markrabie lužický etc., oznamujem tiemto listem všem, že *jsme prošeni jménem* slovutného *Sigmunda Krokvicara z Nové Vsi, jakož někdy* urozený *Puota z Lichtenburka a z Bietova propustil jest z manstvie jeho, Sigmunda, kteréž jest na tvrzi Lubnici jměl, abychom k tomu povolenie náše dáti i toho potvrditi ráčili*, jakož pak ukázán jest nám[2]) dostatečný vidimus téhož listu pod pečetí urozeného Lipuolta z Krajku, najvyšieho sudieho markrabstvie moravského, věrného našeho milého, kterýžto kázali jsme slovo od slova v tento list náš vepsati, kterýž svědší takto:

Já *Lipuolt z Krajku na Cornštejně*, najvyší sudí markrabstvie moravského, vyznávám tiemto listem obecně přede všemi, ktož jej uzřie neb čtúce slyšeti budú, že *jsem viděl list* na pargameně s pečetmi visutými, celý a neporušený, *kterýž jest dal na manstvie* urozený pán, pan *Puota z Lichtenburka a z Bietova* dobré paměti urozenému vládyce *Sigmundovi Krokvicarovi z Nové Vsi a na Lubnici*, kterýž se slovo od slova takto píše:

Já *Puota a z Lichtenburka a z Bietova* i s svými erby a budúciemi vyznávám tiemto listem obecně přede všemi, ktož jej uzřie aneho čtúc slyšeti budú, tak *jakož jsem jměl manstvie na*

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Za tím přetržené slovo* list.

tvrzi L[illegible]nici se třmi lany i s lesem Rudicem, *s patnadcti člověky v Mešovicích*, s potoky i se všiem příslušenstvím, což k tomu zboží přísluší, *i na ty dva many v Mešovicích*, na kterýchžto manstvie mám, *kteréžto zbožie drží* urozený panoše *Sigmund Krokvicar z Nové Vsi* a mně, svrchupsanému Puotovi, z toho manstvie službu činil a na každého svatého Martina mi hus dával, i vzhledl jsem na svrchupsaného Sigmunda jeho službu snažnú, kterúž mi učinil, *já*, svrchupsaný Puota, *propustil jsem* již svrchupsaného *Sigmunda* i s erby jeho *z takové služby*, aby slúžiti mohl z toho manstvie svrchupsaného, komuž chce a jemu by se líbilo, a tu svrchupsanú hus z toho více nedával mně ani budúcím mým. Protož *já*, svrchupsaný Puota, i s budúciemi svými *mocně se toho manstvie* na svrchupsaném zboží *odřiekám a všeliké právo, kteréž jsem na tom měl, tiemto listem mým mořím a* svrchupsanému *Sigmundovi* i erbóm jeho *takové právo mé mocně tiemto listem mým dávám*, že já, svrchupsaný Puota, ani moji erbové a potomci na svrchupsaném zboží a manství žádného práva více mieti nemáme, než aby svrchupsaný Sigmund i s erby jeho mohl to svrchupsané zbožie své držeti, odbýti, dáti a prodati jakožto své vlastnie dědictvie; *a všecko to právo mé* svrchupsanému *Sigmundovi* i erbóm jeho *na svrchupsané zbožie a manstvie*, totižto *na dva dvořáky v Mešovicích*, na kterýchž jsem manstvie měl, jemu *postupuji*, aby již svrchupsaný Sigmund i s erby jeho k tomu manství svrchupsanému to všecko právo měl, tak jakož jsem já, svrchupsaný Puota, to sám držal a požíval. Tomu na svědomie já, svrchupsaný Puota, svú vlastní pečet přivěsiti jsem kázal k tomuto listu a pro lepší jistotu a potvrzenie věcí svrchupsaných připrosil jsem urozených panoší, Mikuláše z Zahrádek a na Hobzí, Mikuláše Krokvicara z Nové Vsi a z Piesečného, Václava Divuočka z Počepic a z Lúky, Václava z Menhartic, Jana Šasovského ze Mštěnic, že své vlastnie pečeti vedlé mne přivěsili k tomuto listu na svědomie, jenž jest dán a psán na Jempnici v pátek před svatú pannú Margetú *[12. července 1493]*, léta od narozenie Syna Božieho tisícieho čtyrstého devadesátého třetieho počítajíce.

Tomu na svědomie svú vlastní pečet dal jsem přiložiti k tomuto listu. Datum Czornsstein feria quarta ante festum sancti Viti *[12. června 1499]*, annorum Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

I jsúce k jeho prosbě milostivě nakloněni, s jistým našim vědomím a s radú věrných našich *potvrdili jsme toho a tiemto listem potvrzujem*, chtiece tomu, aby on, Sigmund, i jeho budúcí toho všeho, což v tom listu vepsáno jest, užívali a dědičně držali bez překážky našie i všelikterakých jiných lidí, přikazujíce hejtmanu markrabstvie moravského a najvyšiemu komorníku a najvyšiemu sudiemu i jiným úředníkóm desk téhož markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když kolvěk od již psaného Sigmunda neb od dědicuov jeho a budúcích požádáni budete, abyste list tento náš, řád práva zachovávajíce, ve dcky zemské vepsali a vložili bez zmatku a všeliké odpornosti. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v pátek po svatém Vítě *[21. června 1499]*, léta od narozenie Syna Božieho tisícieho čtyrstého devadesátého devátého a království našich uherského devátého a českého dvadcátého osmého léta.

Tohoto listu ve dcky vkládanie dáni jsú poslové od pana Jana z Lompnice a na Mezeřiečí, hejtmana markrabstvie moravského, pan Sigmund Osovský z Dúbravice a pan Karel z Vlašimě.

133. My *Vladislav*, z božie milosti uherský a český etc. král a markrabie moravský etc., oznamujem tiemto listem všem, že *všecken nápad náš a právo náše*, kteréž jest na nás jakožto na krále českého a markrabie moravského přišlo a připadlo po smrti čiež kolvěk a kterak kolvěk *ke vsi Třebeticóm a ke vsi Veští*, ležieciem v markrabství našem moravském, se všemi těch vsí platy, puožitky a příslušnostmi spravedlivými slovutnému *Václavovi z Marcjže* a jeho erbóm ku pravému a dědičnému držení a požívaní *dali jsme* tak, aby oni ty vsi jmenované jměli, držali a jich požívali tiemž všiem právem, kteréž jest příslušelo těm osobám, po kterýchž jest ta věc na nás přišla a připadla, a to bez našie i všech jiných lidí všelijaké překážky, přikazujíce hejtmanu již psaného markrabstvie i také komorníku a sudiemu cúdy brněnské, aby oni již psanému Václavovi a jeho dědicóm ve dcky zemské svrchu dotčené cúdy vložili beze všie odpornosti; všakž proto chceme, aby toto dánie náše bylo bez újmy každému na jeho spravedlnosti, a také, ktož by tento list jměl s již psaného Václava nebo dědicuov jeho dobrú vuolí a svobodnú, chceme, aby tomu příslušelo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomie pečet náši královskú kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán na Bělehradě v úterý den svatého Matúše, apoštola božieho a evangelisty *[21. září 1490]*, léta božieho tisícieho čtyrstého devadesátého, království našich uherského prvnieho léta a českého dvadcátého. f.24

Tohoto listu vkládanie do desk dáni jsú poslové od pana hejtmana, pana Jana z Lompnice a na Mezeřiečí, pan Jindřich Bietovský a pan Ladislav Veitmilner.

List na Vranov.

134. *My Vladislav*, z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tiemto všem, jakož urozený *Henrych z Lichtenburka a z Bietova*, věrný náš milý, *má a drží hrad Vranov* s jeho příslušenstvím *v některých zápisiech předkuov našich*, králuov českých a markrabí moravských, *i prosil jest nás* týž Henrich, *abychom jemu*, erbóm a budúciem jeho ten *hrad Vranov k dědictví dáti ráčili*. *My* zpraveni jsúce, že ten hrad Vranov s svými příslušnostmi jest dobře vysokými zápisy u velikej summě zapsán a zavázán, ješto by těžce mohl z těch zápisuov vyplacen býti, a také hledíce k věrným a ustavičným službám téhož Henricha a synuov jeho, kteréž nám činili, činí a činiti nepřestávají, a potom tiem lépe aby mohli a měli nám slúžiti, čím nás milostivějšieho k sobě poznají, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto markrabie moravský *témuž Henrichovi*, erbóm i budúcím jeho *dali jsme a tiemto listem dáváme* již psaný *hrad Vranov* s městečky, vesnicemi, lidmi kmetciemi, dědinami, s lukami, lesy, rybníky, mlýny, řekami, robotami, kostelními podaciemi, kury, vajci, lovy a konečně se všemi příslušnostmi a všelijakými poplatky a puožitky, což k témuž hradu Vranovu příslušie, nic ovšem nevymieňujíce ani pozuostavujíce, a to *dědičně* a věčně tak, aby týž Henrich, erbové i budúcí jeho ten hrad Vranov se všemi jeho příslušnostmi i také s celým a plným panstvím měli, drželi a jeho požívali dědicky tiemž všiem právem, jako jiní páni a rytierstvo[1]) v markrabstvie moravském svých hraduov dědičných a svobodných požívají s jich příslušnostmi, a jej aby dáti, prodati, zastaviti neb směniti a s ním aby učiniti mohli, což by se jim zdálo a líbilo, jakožto s svým vlastním dědictvím, a to bez našie a budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i všech jiných lidí všeliké překážky, nynie i po věčné časy budúciech; přikazujíce hejtmanu, najvyšiem[2]) komorníku a sudiemu markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, když by požádáni byli od téhož Henricha, erbuov neb budúcích jeho, aby tento list
f.24v. ve dcky zemské brněnské vložili, tak aby učinili bez všeliké odpornosti. A ktož by list tento měl s již psaného Henricha, erbuov neb budúcích jeho dobrú vuolí a svobodnú, chcem, aby tomu příslušelo plné právo všech věcí nahoře i dole psaných. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v pátek po svatém Valentině *[15. února 1499]*, léta božieho tisícieho čtyrstého devadesátého devátého a království našich uherského devátého a českého dvadcátého osmého.

Tohoto listu vkládanie ve dcky dáni jsú poslové od pana hejtmana, pana Jana z Lompnice a na Mezeřiečí, pan Heralt Kuna z Kunstátu a pan Ladislav z Veitmile.

Oderčení.[3])

135. *Jindřich z Lichtemburka a na Bítově oderkl se všeho svého práva*, kteréž jest měl *k zámku Vranovu* s jeho příslušenstvím *po otci jeho Herrichovi z Lichtmburka*, sám od sebe i od erbuov svých.

136. *Petr Mrakeš z Noskova*, jakož jsem jměl *díl na tvrzi Budišově* i na tom na všem, což mi jest se bylo dostalo na muoj díl *po otci mém, nebožtíku Petrovi Mrakšovi z Noskova*, neb po kémž koli a jakž koli, *prodal jsem Janovi Mrakšovi z Noskova*, bratru svému, a jeho erbóm za puol čtvrta tisíce zlatých dobrých uherských mně úplně zaplacených, a protož já, svrchupsaný Petr, toho všeho dílu svého tiemto vkladem se i erby své odřiekám a všecko právo své a díl svuoj dávám a převozuji na Jana Mrakše, bratra svého, a jeho erby a potomky *a* dědičně *ve dcky vkládám* a vpisuji.

137. *Jiřík Racek z Mrdic a z Uhřec Johanku z Nítkovic*, manželku svú, *činí mocnú poručnicí dětí svých i všeho statku svého*, kterýž má a mieti bude.

138. *Beneš z Strážova Smila z Mladoňovic* a jeho erby *na svú polovici*, kterúž mám tu *v Strážově*, i s tiem se všiem, což k tej polovici příslušie, kteréž v držení jsem, i na to na všecko, což mám aneb mieti budu, přijímám na pravý *spolek*.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

139. *Jan Komoň z Bezděkova Křištoforovi z Hrochova* a jeho erbóm zbožie a dědictvie své, *Bořikovice* se dvorem a lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, poplatky, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s rybníky, s vodami tekutými i stojatými, s horami, s dolinami, s lesy, s háji i s pustinami a se všemi poplatky a požitky, jakž kolvěk mohú jmenovány býti, i s jiným se všiem panstvím a příslušenstvím, což k tomu dvoru Bořikovskému se vsí od staradávna příslušelo a přísluší, i s tiem se všiem, *což jsem na Urbánkovi vyfrýmarčil od Šamíkovského dvoru*, a pokudž by

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Nad* m *jest přetržené písmeno* u.

[3]) *Tento nadpis i zápis jest psán jinou rukou než č. 134.*

rybník topiti mohl, když by dodělán byl, a splav volný při tej straně od Šamikovského dvoru aby volně jíti mohl, s mezemi, s hranicemi, jakož to zbožie svrchupsané od staradávna v svých mezech a hraniciech záleží a jest vymezeno, s kury, s vajci i se všiem plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakož jsem sám to držal a toho užíval, nic sobě, erbóm svým na tom práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, *ve dcky vkládam* a vpisuji ku pravému dědičnému jmění, jich držení a požívaní.

f.25 **140.** *Linhart z Harru* i s svými erby a budúciemi potomky *Vilémovi z Pernštejna*, najvyšiemu hofmistru královstvie českého, a jeho erbóm i budúcím potomkóm *lidi své* vlastnie a dědičné *z Lažánkách*, usedlé na gruntiech, i s pustinú, kteréž jsem tu měl, dva člověky usedlá, jednoho na dvoře platném a druhého na láně a třetí pusty podsedek se všiem příslušenstvím, což k tomu dvoru od staradávna příslušelo a přísluší a jakož v svých mezech a hraniciech záleží a jest vyměřeno, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s chrastinami, s cestami, s mezemi, s hranicemi, s pastvami i s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s horami i s doly i se všiem plným právem a příslušenstvím, jakož to svrchupsané zbožie a dědictvie od staradávna v svých mezech a hraniciech záleží a jest okršleno, tak jakož jsem to sám držal nebo předkové moji, nic sobě tu ani svým erbóm ani budúcím potomkóm svým práva ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

141. Léta od narozenie Syna Božieho tisícieho pětistého před Vyvýšením svatého kříže *[před 14. září 1500[1])]* držán jest sněm panský obecní v městě Brně z rozkázanie a povolenie najjasnějšieho kniežete a pána, pana Vladislava, uherského a českého etc. krále a markrabie moravského, skrz urozené pány, pana Jana z Lompnice a na Mezeřiečí, hejtmana markrabstvie moravského, pana Ladislava z Boskovic, najvyšieho komorníka markrabstvie moravského, pana Lipuolta z Krajku, najvyšieho sudieho téhož markrabstvie, a Johannesa z Opavy, najvyšieho písaře zemského, v přítomnosti duostojného v Boze otce, pana Stanislava, biskupa olomúckého, a urozených pánuov: pana Jindřicha z Lipého, najvyšieho maršálka královstvie českého, pana Jana staršieho z Lompnice, pana Albrechta z Šternberka, pana Sigmunda z Dúbravice, pana Jiříka z Vlašimě, pana Hynka z Ludanic, pana Václava z Ludanic a pana Petra z Žerotína, a urozených vládyk: Jakuba z Šárova, Sigmunda Valeckého z Mírova, Bluda z Kráhe a Václava Pavlovského z Vitbachu.

142. *Jindřich z Lipého*, najvyšší maršálek královstvie českého, *Bohunce z Pernštejna*, manželce svej vlastnie, deset tisíc zlatých uherských, za každý zlatý počítajíce po třideieti groši bielých českých střiebrných rázu pražského, *věna jejieho* na svém vlastniem dědictví, čistém, svobodném, žádnému nezávadném, jmenovitě *na Kurdějově, na Kobylém, na rybníce Jezeře, na Pavloviciech, na rybníku Pavlovském, na Zaječiem*, což tu mám, *na Brumoviciech, na Šakviciech* i na všech užitciech i požitciech, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, k těm vsem příslušejících[2]), *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému věnnému právu. Příjemčiem sám se činí všiem statkem svým, kterýž má aneb mieti bude.

143. *Lidmila z Olbramic a ze Lhoty Jindřicha Lechvického z Zástřiezl*, muže svého, přijímá na pravý *spolek na tvrz Lhotu, na ves Lhotu, na ves Štěpánovice, na ves Klučov, na ves Lipník* i s kostelním podacím, <*na jeden lán*[3]) *v Odunci*>[4]) i na všecko příslušenstvie, což k těm zbožiem a vsem od staradávna přísluší neb příslušelo, a na to na všecko, k čemuž právo mám aneb mieti budu. f.25 v.

144. *Anna z Vilémoviček Kateřinu, dceru svú, a Jiříka, zetě svého*, a erby jejich přijímám na pravý *spolek na dvuor v Vilémovičkách*, kterýž mám *po otci svém* a předciech mých, i na to na všecko, což k tomu dvoru od staradávna přísluší a sama toho nynie v držení jsem.

145. *Anna Šeborovská ze Svratky Jana, bratra svého, a Jana, švagra svého, a Ventuše* přijímá na pravý *spolek na věno své*, kteréž má zapsané dckami *od Jiříka Šeborovského*, muže svého, na to na všecko, k čemu koli právo má.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

146. *Lipuolt*, najvyšší sudí, *a Jindřich*, bratřie vlastní *z Krajku, Adamovi z Bačkovic a z Police* a jeho erbóm své vlastnie zbožie a dědictvie, *puol páta lánu a pustý lán s sadem ve vsi Kostníciech* s rolí i s lukami i s lesem, jakož leží v žlebě pode vsí, i s vodami i s tiem lesem, jakož slove Dúbrava, kterýž leží nade vsí, i s tiem se všiem, což k tomu již jmenovanému zboží přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani vlastenstvie nezachovávajíce, tak jakož jsme to sami držali, *ve dcky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví, k jmění, k držení a dědičnému požívaní.

[1]) *Nepochybně v neděli 13. září.*
[2]) *V orig.* příslušejícím.
[3]) *Touž rukou nad řádkem.*
[4]) *Na okraji* Lad[isla]v [z Boskovic].

147. *Sigmund ze Rtišovic*[1]) *Jindřichovi Hrozovi a Strachovi,* bratřiem vlastniem *ze Rtišovic*[1]), i jich erbóm zbožie a *ves Lesonice*[2]) s platem peněžitým i se všemi požitky, s vodami tekúcími i netekúciemi, s studnicemi, s háji, s sady i se všemi křovinami, s lukami, s pastvištěmi, s pastvami, s lovy, s hony, s rolí oranú i neoranú, s poplatky, s užitky ve vsi i na poli a prostě s plným panstvím, jakož to zbožie v svém právě a v svých mezech a v hraniciech od staradávna záleží a jakož otec muoj a já po něm držal, to všecko i tu již jmenovanú ves se všiem příslušenstvím, nic sobě ani svým erbóm nezachovávaje, *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

148. Léta od narozenie Syna Božieho tisícieho pětistého prvnieho držán jest sněm v městě Brně z vuole a rozkázanie najjasnějšieho kniežete a pána, pana Vladislava, uherského, českého etc. krále a markrabie moravského, druhú neděli v puostě *[7. března 1501]*, na němž jsú seděli súdíce tito páni: duostojný v Boze otec a pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, pan Jan z Lomnice na Mezříčie, hajtman markrabstvie moravského, pan Ladslav z Boskovic, najvyšie komorník markrabstvie moravského, pan Lipuolt z Krajku, najvyšie sudí téhož markrabstvie, pan Beneš Črnohorský z Boskovic, pan Zigmund z Dúbravice, pan Karel z Vlašimě, pan Jiřík z Vlašimě, pan Hynek z Ludanic a pan Václav z Ludanic, podkomořie markrabstvie moravského; a z vládyk tito: Jakub z Šárova, hofrichtéř markrabstvie moravského, Hanuš Haugvic z Biskupic, Zigmund Valecký z Mírova, Blud z Králic a Václav Pavlovský z Vitbachu.

f.26 **149.** *Jan z Králic, jakož mě jest na spolek* dckami *přijala* máti má, paní *Dorota z Žeravic, podlé jiných bratruov mých na věno své,* kteréž měla *na Hlubokém, na Lhoticiech, na Jakubově, i na* dědičnú *ves Jedov, toho všeho práva já se odřiekám* a na to se věčně viec nemám navracovati ani erbové moji, *neb jsem to prodal právo své* strýci svému *Vítovi z Králic.*

150. *Jiřík Racek z Mrdic a z Uhřec Protivcovi z Zástřiezl a z Čejkovic* a jeho erbóm *horu,* jménem *Zadní Nusperg,* s lesy, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se všiem příslušenstvím, což k tej hoře od staradávna příslušie a záleží v svých mezech a hraniciech, tak úplně, jakož jsem to sám držal a požíval i moji předkové, se všiem právem a panstvím i příslušenstvím, nic sobě na tej hoře ani svým budúcím práva ani panstvie ani vlastenstvie nezachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, držení a požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

List na ves Trpíčovice.

151. My *Vladislav,* z božie milosti uherský, český, dalmacký, charvatcký etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tiemto listem všem, že jest na nás vznesl urozený *Burian z Lichtemburka a z Bietova,* komorník, náš věrný milý, připomínaje nám, *jakož jsme jemu, otci a bratřiem jeho zbožie bietovské a vranovské* se všiem jejich příslušenstvím *z manstvie vynieti* a vysvoboditi *a k dědictví dáti* a zapsati *ráčili, že jsú* ještě jedné *vsi,* kteráž také k témuž zboží bietovskému příslušie a *kterúž nynie má a drží* slovutný *Václav Klúzal z Rynarce,* jménem *Trpiečovice, v ten počet vsí nevložili a nevepsali, proše nás,* poněvadž jest vždycky od staradávna k témuž zboží příslušela, *abychme ji také* podlé jiných vsí *k dědictví dáti* a vysaditi *ráčili.* K kterejžto prosbě nakloněni jsúce pro službv nadepsaného Buriana, otce i bratřie jeho, kteréž jsú nám činili a činiti nepřestávají, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím, mocí královskú a jakožto markrabie moravský *vyňali jsme túž ves Trpiečovice* se všiem a všelijakým jejiem příslušenstvím *ze všech* a všelijakých *povinností manských a tiemto listem vynímáme a prázdnu*[3]) *činíce ku pravému a svobodnému dědictví vysazujem* tak, že odtud viece nám ani budúciem našim, králóm českým a markrabiem moravským, žádných manských povinností činiti nemají a nebudú nynie a potomně, než mají to hned od tohoto času dědičně mieti, držeti a požívati tak a tiem obyčejem, jakžto jiní obyvatelé téhož markrabstvie svých dědičných vsí požívají a požívati mohú, nynie i na budúcie věčné časy, a to bez našie, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, porúčejíce hejtmanu, najvyšiem komorníku a sudiem markrabstvie moravského, věrným našim milým, abyste, když koli od držitele svrchupsané vsi požádáni budete vo kladenie vsi té do desk zemských, abyste ji jemu i s tiemto listem naším, řád práva zachovajíce, ve dcky zemské, k kterýmž příslušie, k dědictví vložiti a vepsati rozkázali a toho jináč nečinili, bez zmatku

[1]) *V orig.* z Ertišovic.

[2]) L *opraveno touž rukou z* N.

[3]) *V orig.* přadnu; *prázdnu se čte u J. Teige, Registra krále Vladislava II. z let 1498 1502, Archiv český XVIII, č. 331, str. 195.*

a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomie pečet naši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dan na Budině v pátek před svatú Margetú */12. července 1500/*, leta božieho tisícieho čtyrstého devadesatého devatého a královstvi našich uherského devatého a českého dvadcátého osmého.

Ex commissione propria Majestatis Regie.

Tohoto listu vkládanie ve desky dáni jsu poslove od pana hejtmana, pana Jana z Lompnice a na Mezeřiečí, pan Jiřík Úsovský, pan Václav z Ludanic.

f.26v. **152.** *Dorota z Svratky odřiecká se všeho práva svého*, kterež má *na vsi Malej Svratce*, sama od sebe i od erbuov svých, a jestliže by jie kde ve dekách svědšilo, tiemto se vkladem toho odřiecká a odpisuje.

153. *Anna z Miličína všeho práva svého věnného*, kterez jest měla *na vsi na Moravci* na šestnadeti lanech *a na vsi Jempničce* na puol třetiem lánu, toho všeho svého práva tiemto vkladem *odpisuje se a odřiecká.*

154. *Jan z Lompnice a na Mezeřiečí*, hejtman markrabstvie moravského, *Janovi Dúpovcovi z Čisté Studně* a jeho erbóm dědictvie své, *tvrz Ústupovice* se dvorem, *se vsí*, s vinohrady, s poplužím i s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybničištěmi, s potoky, s lesy, s chrastmi, s mezemi i s hranicemi, s horami i s doly, s lukami i s puštinami, s pastvami, s pastvištěmi i s jiným plným právem a panstvím a starodávním příslušenstvím i se všemi užitky a požitky starodávními, kterýmiž koli jmény mohú jmenovány býti, nic sobě tu ani svým erbóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dcky vkládám* ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

155. Léta Páně tisícieho pětistého prvního, v pondělí po Narozenie Matky Boží */13. září 1501/* držán jest sněm panský v městě Brně za úřadu urozených pánuov, pana Ladslava z Boskovic, najvyšieho komorníka, pana Lipuolta z Krajku, najvyšieho sudího markrabstvie moravského, a Johannesa z Opavy, najvyšieho písaře zemského, a na tom súdu seděli sú: duostojný u Boze otec, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urozenie páni, pan Jan z Lomnice na Meziřiečie, hajtman markrabstvie moravského, pan Jindřich z Lipého, najvyšie maršálek království českého, pan Beneš Črnohorský z Boskovic, pan Sigmund z Dúbravice, pan Jan Pňovský z Sovince, pan Albrecht z Šternberka, pan Karel z Vlašimě, pan Znata z Lomnice, pan Jiřík z Vlašimě, pan Prokop Zajímač z Kunstátu, pan Václav z Ludanic, pan Jindřich Tunkl z Brníčka, pan Petr z Žerotína, a z vládyk: Jakub z Šárova, hofrichtéř markrabstvie moravského, Hanuš Haugvic z Biskupic, Blud z Králic a Václav Pavlovský z Vitbachu.

156. *Zich Krokvicar z Nové Vsi Lipuoltovi* f.27
z Krajku a na Cornštejně a erbóm jeho své vlastnie zbožie a dědictvie, *tvrz Lubnici* se třmi lány a se třmi podsedky, s potokem od lávky až k stávku a puol stávku s lesem Rudicí, *ve vsi v Mešovicích čtyři a dvadceti čtvrtí a puol čtvrti, dvuor v Mešovicích a puol druhého dvora v Trsiciech, puol druhého lánu role*, kteráž slove *Mešovští dielové, pod Rancieřovem*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastvištěmi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými i se všiem plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zbožie svrchupsané od staradávna v svých mezech a hraniciech záleží a vymezeno jest, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jeho dědictví a dědičnému držení a požívaní.

157. *Dorota z Jihlavy, dcera nebožce Jana Šemelczara*, někdy *měštěnína jihlavského, purgmistru a radě i všie obci města Jihlavy*, nynějším i budúciem, své vlastnie zbožie a dědictvie, jmenovitě *ves Vilánku* s kostelním podaciem, *ves Beranec a ves Hosov*, vsi celé s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, poplatky, s úroky, s robotami, s rolími oranými i neoranými, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s pustinami, s horami, s údoly, s rybníky, s potoky, s vodami tekutými i netekutými i se vší plnú zvuolí, což k těm třem svrchupsaným vsem od staradávna přísluší, a se všiem plným panstvím a příslušenstvím, tak jakož jsem já držala a vládla anebo otec muoj nebožtík i také předkové jeho od staradávna držali a vládli jsú, v týchž mezech a hraniciech, jakož v nich ty dědiny záležie, nic sobě tu nepozuostavujíc žádného práva, vlastenstvie ani panstvie, ta všecka svrchupsaná zbožie a práva *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

158. *Štefan Karnar, měštěnín brněnský, Uršulu, manželku svú, na ves Řečkovice*, na vinohrady, na rybníky, na lesy, na všecko příslušenstvie, což k tej vsi Řečkoviciem přísluše, i na to na všecko, což mám aneb mieti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*.

159. *Heralt Kuna z Kunstátu a na Hodoníně Vilémovi z Perněstejna a na Helfenštejně* a jeho

erbóm *lúku* svú dědičnú, kteráž leží podlé luk němčickỳch, kteráž slove *Naželická*[1]), kteráž jest sama v sobě zamezena a založena hranicemi, tak jakož jsem ji sám držal, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a jich dědičnému požívaní.

f. 27 v. **160.** Léta Páně tisícieho pětistého druhého, v pondělí druhý v puostě *[21. února 1502]* držán jest sněm a súd zemský v Brně za úřadu urozených pánuov, pana Ladislava z Boskovic, najvyšieho komorníka, pana Lipuolta z Krajku, najvyšieho sudieho, a Johannesa z Opavy, najvyšieho písaře markrabstvie moravského, a na tom súdu seděli jsú páni a z vládyk dole psaní: pan Jindřich z Lipého, najvyší maršálek královstvie českého, pan Beneš Črnohorský z Boskovic, pan Sigmund z Dúbravice, pan Jan Pňovský z Sovince, pan Karel z Vlašimě, pan Znata z Lomnice, pan Hynek z Ludanic, pan Václav z Ludanic, pan Jindřich Tunkl z Brniečka, pan Hanuš Haugvic z Biskupic, a z vládyk: Jakub z Šárova, Jaroš z Zástřiezl, Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu a Bohuše ze Zvole.

161. Léta Páně tisícího pětistého druhého, v neděli po svatém Havle *[23. října 1502]* držán jest sněm a soud zemský v Brně za úřadu urozených pánuov, pana Ladslava z Boskovic, najvyšieho komorníka, pana Znaty z Lomnice na místě sudieho, a Mikuláše z Olomúce, najvyšieho písaře markrabstvie moravského, a na tom soudu seděli jsú páni a z vládyk dole psaní: pan Jan z Lomnice na Mezeříčí, hajtman markrabstvie moravského, kněz Stanislav, biskup, pan Jindřich z Lipého, najvyší maršálek královstvie českého, pan Beneš Černohorský z Boskovic, pan Zigmund z Dúbravice, pan Karel z Vlašimě, pan Prokop Zajímač z Kunštátu, pan Hynek z Ludanic, pan Václav z Ludanic, podkomoří, pan Jindřich Tunkl z Brníčka, pan Petr z Žerotína, pan Hanuš Haugvic z Biskupic, a z vládyk: Jakub z Šárova, Jaroš z Zástřizl, Blud z Králic a Bohuše ze Zvole.

f. 28 **162.** *Heralt Kuna z Kunštátu Janovi a Václavovi*, bratřím vlastniem *z Lomnice a na Náměšči*, a jejich erbóm své vlastní zbožie a dědicství, totižto *hrad* pustý, jménem *Loučky, a ves Loučky* s kostelním podacím i se dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly i s mlýny, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a puožitky i se všemi poplatky, s řekú, s břehy, s rybničiščemi, s potoky tekúcími i netekúcími i se vším plným právem, panstviem i příslušenstviem, jakož ta zbožie svrchupsaná od staradávna v svých mezech každé zvlášče záleží a jsú vymezena, *i také právo své na špitáli u Tišňova ležícím*[2]) i s těmi lidmi od staradávna k tomu špitáli příslušejícími, i s lukami i s ostrovem, s mlýnem i s tím se vším, což k tomu špitáli od staradávna příslušelo neb přísluší, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, jmění, držení a k jich dědičnému požívaní.

163. *Heralt Kuna z Kunštátu Eufemii převoře a konventu kláštera svatej Anny v Starém Brně právo své* všecko *na vsi Šitbořicích ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicstvie, jmění, držení a k jich dědičnému požívaní.

164. Léta Páně tisícieho pětistého třetího, f. 28 v.
v pondělí druhý v pústě *[13. března 1503]* držán jest sněm a súd zemský v Brně za úřadu urozených pánuov, pana Ladslava z Boskovic, najvyšieho komorníka markrabstvie moravského, pana Lipolta z Krajku, najvyšieho sudieho téhož markrabstvie, a Mikuláše z Olomúce, najvyšieho písaře zemského, a na tom súdu seděli jsú páni a z vládyk dole psaní: pan Jan z Lomnice na Mezeříčie, hajtman markrabstvie moravského, kněz Stanislav, biskup olomúcký, pan Jindřich z Lipého, najvyšie maršálek královstvie českého, pan Beneš Černohorský z Boskovic, pan Zigmund z Dúbravice, pan Karel z Vlašimě, pan Znata z Lomnice, pan Jiřík z Vlašimě, pan Prokop Zajímač z Kunštátu, pan Hynek z Ludanic, pan Václav z Ludanic, podkomořie, pan Petr z Žerotína, pan Hanuš Haugvic z Biskupic, a z vládyk: Jakub z Šárova, Blud z Králic, Václav z Vitbachu a Bohuše ze Zvole.

165. *Jiřík z Olešničky a na Moravci Anně* f. 29
z Víckova, manželce svej vlastní, *puol třetího sta zlatých dobrých uherských na vsi Moravci a na rybníce*, kterejž slove *pod Stráží*[3]), *ve dcky vkládá* a vpisuje *k jejiemu věnnému právu* a sám Jiřík činí se příjemčím vším svým statkem.

Přetrhán a na okraji J[an] z Per[nštejna].

166. *Adam z Bačkovic Jindřichovi z Vlašimě* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, lidi své dědičné, *osm člověků ve vsi Slatině*, osedlých i s pustým, což jsem tu kolvěk měl a předkové moji, se vším panstvím, tak jakož jsem to sám držel a požíval i předkové moji, tu sobě nic nepozuostavuje ani erbóm svým ani žádnému jinému

[1]) *Podle vsi Želic, tehdy již pusté.*

[2]) *V orig.* iežící. [3]) *V orig.* podstrazí.

práva, ani žadného panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, *ve dcky vkladá* a vpisuje ku pravemu dědiestvi, k jmění, drženi a k dědičnemu poživani.

167. My *Vladislav*, z božie milosti uhersky, česky, dalmatský, charvatsky etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tiemto všem, že *jest na nás vznešeno jménem* slovutného *Adama z Bačkovic a na Polici*, kterak *má a drží Vosmoruby*, *ves* pustú, s lesy i se vším jejím příslušenstvim, *kterúž jest kúpil a kterúž jest někdy k Jemnici manstviem příslušela a kterúž jest z toho manství* a povinnosti *propustil* urozený *někdy Puota z Lichtmburka a z Bítova* sám od sebe i od erbuov a budúcích svých *a k pravému dědicství dal a zapsal* slovutnému *Janovi z Kostnik* a budúcím jeho, tak jakož v sobě všecky ty věci ten *list*, kterýž[1]) jsme na to viděli[2]), šíře, světleji a dostatečněji drží, zavírá a okazuje, *prosíce nás, abychme k takovému vsi* nadepsané *vysvobození povolení náše dáti a toho potvrditi ráčili* tak, aby ji týž Adam s erby a budúcími svými tím bezpečněji a svobodněji míti, držeti a ji požívati mohl. K kteréžto prosbě nakloněni jsúce pro služby téhož Adama, kteréž nám činiti má a povinen jest, čím k sobě od nás milost náši náchylnější pozná, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto markrabie moravský *svolili jsme k tomu a tímto listem svolujeme a to tvrdíme, aby* nadepsaná *ves Vosmoruby* se vším svým a všelijakým příslušenstvím *ze všech* a všelijakých *služeb a povinností manských vysvobozena a z nich vyňata byla* nynie i na budúcí věčné časy a aby v tej svobodě byla a ji užívala, kterejž[3]) jiné dědičné vsi užívají a užívati mohú, nynie i budúcně, porúčejíc urozeným hajtmanu, najvyšim komorníku a sudím markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když koli od svrchupsaného Adama aneb erbuov jeho za to [byšte[4])] požádáni byli a dcky zemské otevříny budú, tu ves jemu s jejím příslušenstvím ve dcky zemské, řád v tom práva zachovajíc, vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všelijakej odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán na hradě pražském v úterý po svatém Valentinu *[15. února 1502]*, léta božieho tisícího pětistého druhého a království našich uherského dvanástého a českého třidcátého prvního.

Ad relacionem magnifici domini Johannis de Schellnberg, supremi cancellarii regni Boemie.

Tohoto listu ve dcky vkládaní dáni jsú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice na Mezeřiči, pan Zigmund z Dúbravice a pan Jiřík z Vlašimě.

168. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, **f. 29 v.**
český etc. král a markrabie moravský etc., oznamujem listem tímto všem, že *jsme prošeni jménem* urozeného *Lipuolta z Krejku*, najvyšieho sudího markrabství moravského, věrného našeho milého, *abychme jemu dvuor ve vsi Valtínově* s jeho příslušenstvím *dáti ráčili, kterejž jest na nás* jakožto na krále českého a markrabí moravského *po smrti Chvala z Valtínova přišel a připadl*. K jehožto prosbě nakloněni jsúce pro služby, kteréž jest nám týž Lipolt činil a činiti má a povinen bude, čím k sobě od nás milost náši náchylnější pozná, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú a jakožto markrabie moravský *dali jsme témuž Lipuoltovi všecko právo a nápad náš*, kterejž jest na nás *na jmenovaném dvoře v Valtínově* se vším jeho příslušenstvím po témž Chvalovi přišlo a spravedlivě připadlo, *a mocí listu tohoto dáváme* chtíce tomu, aby on, když ten dvuor svrchupsaný podlé práva tímto naším dáním obdrží, měl, držel a jeho jako svého vlastního užíval a požívati mohl bez překážky všelijakého člověka, porúčejíc hajtmanu, komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte vy jmenovaného Lipuolta v dvuor často psaný, poznajíc prvé, že jest na nás spravedlivě přišel a připadl, a k tomu řád práva zachovajíc, uvedli a k němu dopomohli, jináč toho nečiníce, a potom jej, když by vás za to požádal, ve dcky zemské vložiti a vepsati rozkázali; všakž tak chceme, aby toto dání náše bylo každému bez újmy na jeho spravedlnosti. Datum in arce pragensi dominica Oculi *[27. února 1502]*, anno Christi M° V^c secundo, regnorum vero nostrorum Ungarie XII., Boemie autem XXXI.

Ad relacionem magnifici domini Johannis de Schellnberg, supremi cancellarii regni Boemie.

Poslové ke dckám od pana Jana z Lomnice, hajtmana, pan Zigmund z Dúbravice a pan Jiřík z Vlašimě.

169. *Lipuolt z Krajku všecko to právo*, kteréž mi dáním královským *na tom dvoře ve vsi v Valtínově* s jeho příslušenstvím svědčí, *převodím na Jana Kunše z Lipnice* a na jeho erby, nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavuje.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

170. *Jiřík z Habří Urbanovi a Philipovi*, bratřím vlastním *z Habří*, a jich erbóm *puol lá-*

[1]) *V orig.* kterýžs.
[2]) *Touž rukou nad přetrženým slovem* udělali.
[3]) *V orig.* kterejchž.
[4]) *J. Teige (Archiv český XVIII, str. 276) má však u slova* to *poznámku:* Po tomto slově napsal písař ještě: *byšte*, ale hned zas slovo to přetrhnul.

nu v Habři s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, lesy, háji, potoky a všemi příslušnostmi k řečenému puol lánu příslušejícími, nic sobě ani erbóm svým na tom nezachovávaje, *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému jmění, držení a dědičnému jich požívaní.

f. 30 **171.** Léta Páně tisícího pětistého třetího, v pondělí po svatej Kunhutě */11. září 1503/* zasedeu jest soud zemský v Brně za úřadu urozených pánuov, pana Ladslava z Boskovic, najvyšieho komorníka, pana Lipuolta z Krejku, najvyšieho sudího markrabství moravského, a Mikuláše z Olomúce, najvyšieho písaře zemského, a na tom soudu jsú seděli páni a z vládyk dole psaní: pan Jan z Lomnice a na Mezeříčí, hajtman markrabství moravského, kněz Stanislav, biskup olomúcký, pan Beneš Černohorský z Boskovic, pan Zigmund z Dúbravice, pan Karel z Vlašimě, pan Znata z Lomnice, pan Jiřík z Vlašimě, pan Hynek z Ludanic, pan Václav z Ludanic, podkomoří, pan Jindřich Tunkl z Brníčka, pan Petr z Žerotína, pan Hanuš Haugvic z Biskupic, a z vládyk: Jakub z Šárova, hofrichtéř, Blud z Králic, Václav z Vitbachu.

172. My *Vladislav*, z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tiemto všem, že *jsme zpraveni od* slovutného *Jana Čelouda z Pálovic*, věrného našeho milého, *kterak má a drží ves Bolíkov* s jejím příslušenstvím, v markrabství moravském ležící a povinností manskú nám jakožto králi českému a markrabí moravskému příslušející, *prošc nás* s velikú pilností a snažností, *abychme jemu túž ves* s jejím příslušenstvím *z* nadepsaného *manství propustiti a k dědicství dáti* a zapsati *ráčili*. K jehožto prosbě nakloněni jsúce pro služby téhož Jana Čelouda, kteréž jest nám činil a činiti má a povinen bude, čím k sobě od nás milost náši náchylnější pozná, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *propustili jsme* již psanú *ves Bolíkov* se vším jejím a všelijakým příslušen-
f. 30 v. stvím *ze všech* a všelijakých | *manských služeb a povinností a tiemto listem mocně propúščíme a k pravému dědičnému jmění*, držení a požívaní *dáváme a vysazujeme* tak, že již více z tej vsi nadepsanej Jan s erby a budúcími svými nám ani budúcím našim, králóm českým a markrabím moravským, žádných povinností ani služeb manských činiti povinni nejsú ani budú nyní ani potomně, než mají ji dědičně jmieti, držeti a jí požívati tak a tím obyčejem, jakožto jiní obyvatelé[1]) markrabství moravského svých dědičných vsí požívají a požívati mohú, nynie i na budúcí věčné časy, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky; přikazujíce hajtmanu, najvyšším komorníku a sudím markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když koli od již jmenovaného Jana o vkladení ve dcky vsi svrchupsanej s jejím příslušenstvím požádáni budete, ve dcky ji zemské k dědicství vložiti a vepsati rozkázali, vuoli v tom naši jistú a konečnú znajíce a toho jináče nečiníce; přikazujíce při tom také hofrichtéři našemu téhož markrabství, aby nadepsanú ves z registr manských vymazati rozkázal bez zmatku a všelijakej odpornosti. A kdož by list tento měl s svrchupsaného Jana Čelouda dobrú vuolí, chcem, aby tomu příslušelo plné právo všech věcí nahoře i dole psaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Olomúci v úterý před svatým Tiburcím *[9. srpna 1502]*, léta božieho tisícího pětistého druhého a království našich uherského dvanáctého a českého třidcátého prvního.

Tohoto listu vkládaní ve dcky dáni jsú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice a na Mezeříčí, pan Karel z Vlašimě a pan Hanus Haugvic z Biskupic.

Mřežován.

173. *Jan Čelud z Pálovic Volfovi Házlovi z Novej Vsi* a jeho erbóm *ves Bolíkov* s plným panstvím, s platem peněžitým, s lidmi platnými a osedlými, s robotami, s kury, s vajci i se všemi puožitky a duochody, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybničiščemi, s potoky, s haltéři, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s puščinami, s horami i s doly, se všemi duochody a puožitky, s celým plným panstvím, v těch mezech a hranicích, jakož jsem sám toho požíval, tu sobě ani erbóm svým ani žádnému jinému žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, *a* k tomu *pět lánuov v Křižlovicích* i s těmi lány rolí a lukami i s jiným příslušenstvím, což k tomu přílušĺ, tak jakož jsem sám držel, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich požívaní.

174. *Mikuláš z Peče* i s erby svými *Janovi z Kostník*, erbóm jeho a budúcím potomkóm *dvuor* pustý *v Holenicích* se vším plným právem a příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s mezemi, s hranicemi, což k tomu dvoru od starodávna přísluší, *tvrz Knihnice i se vsí* i

[1]) *Za tím přetržené slovo* v.

s dvorem a s sadem a s kostelním podacím tu v Knihnicích i se všemi vinohrady, což v těch mezech a hranicích leží, i s desátkem vinným, zvlášče s perkrechtním právem, s rybníky, s rybníščemi i s úrokem, jménem f. 31 | dvamecítma kop platu ročního, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s pastvami, s pastvíščemi, s vodami tekutými i netekutými i stojatými, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, s plným právem a panstvím a příslušenstvím i s puožitky, kterýmiž kolvěk jmény mohú jmenovány býti, tak jakož jsem to sám držel svobodně a nezávadně aneboli předkové moji, žádného sobě tu práva ani erbóm svým nepozuostavuje, ani vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému držení a jmění.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

175. *Jan z Kostník* i s erby svými *dvuor* pustý *v Holenicích* se vším plným právem a příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s mezemi, s hranicemi, což k tomu dvoru od starodávna přísluší, *tvrz Knihnice i se vsí* i s dvorem a s sadem i s kostelním podacím tu v Knihnicích i se všemi vinohrady, což v těch mezech a hranicích leží, i s desátkem vinným, zvlášče s perkrechtním právem, s rybníky, s rybníščemi i s úrokem, jménem dvamecítma kop platu ročního, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s pastvami, s pastvíščemi, s vodami tekutými i netekutými i stojatými, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, s plným právem a panstvím a příslušenstvím i s puožitky, kterejmiž[1]) kolvěk jmény mohú jmenovány býti, tak jakož jsem to sám držel svobodně a nezávadně aneboli předkové moji, žádného sobě tu práva ani erbóm svým nepozuostavuje, ani vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému držení a jmění *Janovi a Václavovi*, bratřím *z Lomnice a na Náměšči*, a jich erbóm a budúcím potomkóm.

176. *Jan a Zigmund z Arklebic i na místě bratří svých mladších Jindřichovi z Vlašimě* a jeho erbóm *ves Slavětice a ves* pustú *Lipňany*, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvíščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky a puožitky, se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybništi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta zbožie svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích, v každej i každé zvlášče, leží a jsú vymezena, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm pánóm práva a panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakož jsme to sami drželi, než to všecko *vkládáme ve dsky* zemské a vpisujeme ku pravénu dědiestvi, držení a požívaní.

177. *Jan a Zigmund z Arklebic i na místě bratři svých mladších Hankovi z Zap, Anně, manželce jeho*, a jejich erbóm *tvrz a ves Mistlbořice* se vším plným panstvím a právem, s úroky, s činžemi, s robotami, s kostelním podacím tu v Mistlbořicích, s rybníky, s lesy, s potoky, s vodami tekutými i stojatými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvíščemi, s křovinami, s sadem, s horami i s doly | i se vším f. 31 v. jiným příslušenstvím, kterejmiž by jmény mohly jmenovány býti, *a ves* pustú *Ostrú Louku* s jejím příslušenstvím, jakož to zboží od starodávna záleží a jest vymezeno, tak úplně, jako sem toho sám v držení byl a požíval, nic sobě ani erbóm svým aneb potomkóm nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám ve dcky* zemské a vpisuji ku pravému dědicství, držení a požívaní.

Mřežován a na okraji na f. 31 K[ryštof] z B[oskovic].

178. Léta od narozenie Syna Božieho tisícieho pětistého čtvrtého, druhú neděli v pustě *[3. března 1504]* držán jest sněm v Brně za úřadu urozených pánuov, pana Jana z Lomnice na Mezeříčie, hajtmana, pana Ladslava z Boskovic, najvyšieho komorníka markrabstvie moravského, pana Znaty z Lompnice na místě pana sudího, a urozeného vládyky Mikuláše z Olomúce, najvyšieho písaře zemského, a urozených pánuov: pana Beneše Črnohorského z Boskovic, pana Zygmunda z Dúbravice, pana Václava z Ludanic, pana Petra z Žerotína, pana Hanuše Haugvice z Biskupic; a z vládyk: Hrona Bluda z Králic, Václava Pavlovského z Vitbachu a Bohuše ze Zvole.

179. *Martin Šuch z Drahonína*[2]) *dvuor v Drahoníně* s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s lesy, chrastinami, se vším příslušenstvím, což k tomu dvoru od starodávna přísluší, *Vilémovi z Perštejna ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědicství, a jestliže by kde ve dckách stálo, tehdy se tímto vkladem toho odříkám.

180. *Johanka z Nítkovic* syny své *Václava a Jaroslava z Mrdic* přijímá na pravý *spolek na Uherce a na Lhotu* a na to na všecko, k čemuž právo má aneb míti bude.

181. *Jan Čelud z Pálovic Václavovi z Ludanic* a jeho dědicóm *dvuor* svuoj dědičný, řečený *Ježek, v hranicích třebolovských ležící*, s tím se

[1]) *Za tím přetržené slovo* by.

[2]) *V orig.* z Drahonin.

všim, což k tomu dvoru přísluší, s hranicemi, s mezemi, s lesy, s chrastinami i se vším jiným příslušenstvím, což k tomu dvoru od starodávna přísluší a vymezeno jest, tak jakož jsem to sám a předkové moji drželi a požívali, nic sobě ani erbóm svým žádného práva ani vlastenství nepozuostavujíc, než to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému jich dědičnému jmění, držení a požívaní.

182. *Jan Lechvický z Zástřizl Jarošovi z Želének* a jeho erbóm *své* vlastní *zbožie, zpupné dědicství v Lidměřicích*, což já tu mám, *kromě toho, co jsem knězi opatovi želevskému a jeho konventu prvé ve dcky* zemské *vložil*, než ostatek všecko *jsem prodal*, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky, s poplatky, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, s horami, s doly i s vinohradem, se všemi zvuolemi, jakýmiž by koli jmény mohly jmenovány býti, s mezemi, s hranicemi, se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, nic sobě tu práva a panství ani erbóm svým nepozuostavujíce, to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědicství, jmění, držení a dědičnému požívaní.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

f.32 **183.** *Jiřík z Tečic a z Rožínky Vilémovi z Perštejna* a jeho erbóm *díl svuoj* a dědicství, kteréž mi se dostalo *po otci mém*, totiž *puol vsi Rožínky* s lidmi těmito, zejména Petr a Mikuláš Král, a což k tej polovici spravedlivé přísluší vedlé rozdílu, se dvěma pustýma sedliščemi, *s puol tvrzí*, s puol dvorem, na kderém jsem seděl, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými i se vším jejím příslušenstvím, což k tej puol vsi od starodávna příslušelo a ješče přísluší, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému dědicství a panství, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

184. *Václav z Tečic a z Rožínky Vilémovi z Perštejna* a jeho erbóm *díl svuoj* a dědicství, kteréž mi se dostalo, totiž *puol vsi Rožínky* s těmi lidmi, kteříž mi příslušejí, se dvěma pustými sedliščemi, *s puol tvrzí*, s puol dvorem, na kderemž jsem sám seděl, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými i se vším jejím příslušenstvím, což k tej puol vsi od staradávna příslušelo a ješče přísluší, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zuostavuje, *vkládá*, vpisuje v zemské dcky ku pravému držení, jmění a dědičnému požívaní.

185. *Burjan z Nové Vsi a na Radkově mocného poručníka činí nad statkem svým*, kterejž má aneb jmiti bude, *a nad dětmi svými*, ač by mne Buoh smrti neuchoval, *Viléma z Pernštejna, a po* dětech mých toho statku *nápadníka*.

Přetrhán a na okraji J[an] z Per[nštejna].

186. *Margeta z Horru Mikuláše z Kunigsperku*, manžela svého, *na tvrz a ves Lelekovice* s její se vším příslušenstvím i na to na všecko, což má neb jmíti bude i k čemuž právo má, přijímá na pravej *spolek*.

187. Anno Domini 1504, dominica post Gunegundis *[15. září 1504]* držán jest sněm v městě Brně, na němž sú seděli: duostojný u Boze otec, pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lompnice, hajtman markrabstvie moravského, pan Ladslav z Boskovic, najvyšie komorník markrabstvie moravského, pan Znata z Lompnice na místě pana sudieho, urozený vládyka Mikuláš z Olomúce, najvyší písař zemský, pan Jindřich z Lipého, najvyší maršálek královstvie českého, pan Beneš Črnohorský z Boskovic, pan Albrecht z Šternberka, pan Zigmund z Dúbravice, pan Jiřík z Vlašimě, pan Prokop Zajímač z Kunstátu, pan Václav z Ludanic, podkomoří, pan Hynek z Ludanic, pan Jindřich Tunkl z Brníčka a pan Hanuš Haugvic z Biskupic, a z vládyk: pan Jakub z Šárova, hofrichtéř, Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu a Bohuše ze Zvole.

188. *Jan Kolenc z Gogolína Janovi Lechvickému z Zástřizl* a jeho erbóm své vlastní zbo- f.32 v.
žie a dědicství, *ves Žebětín* se vším jejím příslušenstvím a panstvím, s rybníky i s rybníčky, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s sady, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s úroky, s poplatky i se všemi užitky a požitky, kterakejmiž kolvěk ty užitky a požitky jmény mohly by jmenovány býti, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s vajci, s husmi, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, kterakž kolvěk to zbožie a dědicství v svejch mezech a hranicích od starodávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž jsem to zbožie sám držel a požíval a předkové moji, nic sobě tu ani erbóm svým práva, paství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko zbožie a panství *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědicství, jmění, držení a dědičnému požívaní.

189. *Alena z Lilče Viléma z Víckova*, manžela svého, *na tvrz Hostěrádky a na ves* i se vším jejím příslušenstvím i na to všecko, což má a míti bude, přijímá na pravej *spolek*.

190. *Jindřich Jankovský z Vlašimě Hronovi Bludovi z Králic* a jeho erbóm dědicství své, to-

tiž *tvrz Otradice* s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s rybníkem tu pod tvrzí otradickú, se dvěma haltéři tu také pod tvrzí otradicku, s rybniščemi, *a ve Lhoticích dvuor a podsedek*, na kterémžto dvoře sedí nynie Matěj Dvořák a na podsedku Mikuláš Čaba, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, užitky a požitky i se všemi poplatky, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta tvrz otradická i ten dvuor a podsedek ve Lhoticích svrchupsanej v svejch mezech, v každej i každé zvlášče, záleží a jsú vymezena, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm, ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel po svejch předcích, to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví a k dědičnému jich jmění, držení a požívaní.

191. *Znata ze Zvole Johance z Nítkovic les* s chrastinami, s užitky i se všelijakejmi požitky, jakejmiž se kolvěk jmény jmenují neb jmenovati mohú, ty s plným právem, panstvím i všelijakým příslušenstvím starodávním, s mezemi, s hranicemi, tak jakož ten svrchupsanej les, jenž slove *Milonský* les, kterejž *blízko Uherčic a Žaruského* lesuov aneb hranicí[1]) leží a v[2]) svých mezech a hranicech od starodávna záleží a jest vymezen, a jakož jsem to sám aneb předkové moji, *páni Křižanovščí*, drželi a požívali, nic sobě ani svým erbóm, tudíž ani potomkóm svým tu a na tom lesu svrchupsaném žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, držení a požívaní.

f. 33 **192.** *Protivec z Zástřizl*[3]) *Johance z Zástřizl*, dceři svej vlastní, a její dětem z zvláštní své milosti a lásky otcovskej jednu *horu v Němčičkách*, kteráž slove *Zadní Nusperk*, s jejím příslušenstvím k jmění a k držení a k dědičnému požívaní ve dsky dědičně *vkládá* a vpisuje.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

193. *Ladslav z Boskovic a na Třebové*, najvyšší komorník markrabství moravského, *purgmistru a radě novej i starej i vší obci*, nynějším i budúcím, *města Brna* své vlastní dědictví, *kderéž jsú Václav, Albrecht a Jaroslav*, bratří moji vlastní *z Boskovic, za mejch mladejch let prodali*, totižto zejména: *hrad Deblín s městečkem*, s dvorem poplužným, *vsi Tíšky, Žrnuovky, Nelepče, Píšćkov, Třeblovice, Holasice, Maršov, Braníškov, Žďárce, Blahoňov* i se dvorem poplužným, *Prosetín, Katov, Nová Ves, Jestřebí, Lažánky, i s tím právem, což na Lažanich mám, Chvališov, Ludvíkov, Podolé, Veselé i Osoší*, i se vším jeho příslušenstvím i což k těm vsem i dvoróm přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami i s doly, s hony a s lovy, s mezemi a hranicemi, s vodami tekúcími i netekúcími, s potoky, s rybníky, s břehy, s rybniščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s robotami malými i velikými, s kury, s vajci, s hláskú i s vínami, s odúmrtí, se všemi poplatky i puožitky i s tím se vším plným právem a příslušenstvím a panstvím, což k tomu zbožie deblínskému a k těm dvoróm i ke vsem[4]), k lesuom, k vodám od starodávna příslušelo i sluší a kterejmiž kolvěk jmény mohly by jmenovány býti a jakož od starodávna v svých hranicích a mezích jest vysazeno a vyměřeno, tak jakž jsem to sám držel, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství a vlastenství tu a na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko zbožie *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jich držení a k dědičnému požívaní, a kdež by to zbožie ve dekách mně neb komu kolvěk prvé svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odříkám.

194. *Beneš z Strážova Smilovi z Mladoňovic* a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědictví, *dva dvory a lán a čtyři podsedky v Strážově*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastviščemi i s pastvami, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, hranicemi i se všemi užitky a požitky, se dvěma rybníky a *s haltéřem nad Starým rybníkem*, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zbožie svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakož jsem to sám držel, to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

Mřežován.

195. Anno Domini 1505, dominica post Reminiscere *[23. února 1505]* držán jest sněm v městě Brně, na němž jsú seděli: duostojný u Buoze otec, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lomnice, hajtman, pan Ladslav z Boskovic, komorník najvyšší, pan Jan Pňovský, sudí, pan Beneš Černohorský, pan Albrecht z Štermberka, pan Sigmund z Doubravice, pan Znata z Lomnice, pan Jiřík z Vlašimě, pan Prokop Zaj[í]mač z Kunstátu, pan Hynek f. 33 v.

[1]) *Za* i *jest přetržené písmeno* ch.

[2]) *V orig. místo tohoto a dalšího slova* všech.

[3]) *V orig.* Zástřil.

[4]) *V orig.* vssem.

z Ludanic, pan Václav z Ludanic, podkomoří, pan Petr z Žerotína, pan Hanuš Haugvic z Biskupic, a z vládyk: Jakub z Šárova, Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vidbachu[1]) a Bohuše ze Zvole.

196. *Marketa, Anežka,* sestry vlastní *z Olbramic a ze Lhoty, všeho svého práva,* kteréž jsme měli a nám příslušelo *po otci našem Janovi Jeníčkovi z Olbramic,* aneb po komž kolvěk nám by příslušelo, *na tvrzi Lhotě, na vsi Lhotě, na vsi Ščepánovicích, na vsi Klučově, na vsi Lipníku* s kostelním podacím, se vším příslušenstvím toho zboží, i kdež by což kolvěk bylo statku otce našeho, toho všeho *se odříkáme a své všecko právo,* kteréž k nám příslušelo, *převodíme* s sebe *na Jindřicha Lechvického z Zástřizl a na Lidmilu z Olbramic,* manželku jeho, i na jich erby.

197. *Heřman z Zástřizl Barboře z Kunstátu,* manželce svej vlastní, puol třetího sta kop gr. českých *na vsi Vrbici* a na všem příslušenstvím[2]) tej vsi *k* jejiemu pravému *věnu ve dcky vkládá* a vpisuje. Příjemčí toho věna Protivec z Zástřizl, otec jeho.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

198. *Mikuláš z Vojetína Janovi Vrbšovi z Vojetína* a jeho erbóm *dvě polovici dvoruov,* jednej osedlej a druhej pustej, *kteréž po otci měl a Martin*[3]) *na nich seděl,* tu *v Vojetíně,* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lesy, s háji, s pastvami, s pastviščemi, s vodú tekutú i netekutú, s mezemi, s hranicemi i se vším jich příslušenstvím, jakž ti dvorové od staradávna v svých příslušenstvích záleží, nic na tom sobě ani erbóm svým práva, panství nepozuostavuje ani kterého vlastenství zachovávaje, než, jakž sem sám to držel a toho užíval, buď málo neb mnoho, to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich požívaní.

199. *Jan Vrbeš z Vojetína Kuně, manželce svej, vkládá* a vpisuje *ve dcky na dvořích tu v Vojetíně,* na svém vlastním dědicství, dvaceti kop *věna jejího* ku pravému věnnému právu.

f.34 **200.** *Jan a Václav,* bratří vlastní *z Lomnice a na Náměšči, Janovi z Boskovic na Svojanově* a jeho erbóm své vlastní dědicství a zbožie, totiž *ves Bohuňov, ves Pořičí, ves Bradlné, mlýn*[4]) *v Hodoníně,* s lidmi v nich platnými i neplatnými, s kostelním podacím, s dvory poplužnými, s <rolí oranú i neoranú> s platy, s užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, <s doly>, s[5]) lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s mlýny i se vším příslušenstvím, což k těm vsem svrchupsaným od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi i se všemi požitky a užitky, kterejmiž se koli jmény jmenují a jakož ty vsi v svých mezích a hranicích od staradávna záleží a vysazeny jsú, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jakž jsme to sami drželi a požívali, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavuje, než to všecko vpisujem a *vkládáme ve dcky* již psanému Janovi a jeho erbóm ku pravému dědicství; a jestliže by jim to zboží nadepsané, Janovi a Václavovi, kde ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moří a toho se odříkají.

Přetrhán a na levém okraji J[an] z P[ernštejna].

201. *Jan z Lomnice a na Náměšči Margetě z Boskovic,* manželce svej, *šest set hřiven groší a pět a dvaceti hřiven groší na vsi Knihnicích* i s rybníkem *a na vsi Semticích*[6]) i [s] rybníky *ve dcky vkládá* a vpisuje *ku* pravému jejiemu *věnnému právu.* Příjemčí toho Václav z Lomnice a z Náměšče, bratr jeho.

202. *Heralt z Kunstátu Mandaleně z Lomnice,* manželce svej vlastní, tři tisíce zlatých uherských *věna* jejieho *na vsi Dolních Bojanovicích,* na vinohradech, na vinných desátcích i na tom na všem, což k tej vsi Dolním Bojanovicím od starodávna příslušelo a přísluší, ku pravému věnnému právu, k jmění, držení a požívaní *ve dcky vkládám* a vpisuji. Příjemčí toho věna Ladslav Kuna z Kunstátu, bratr jeho.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

203. *Jan Čelud z Pálovic Janovi Lechvickému z Zástřizl* a jeho erbóm *své* vlastní *zbožie a dědicství s šestnácti člověky, sedm v Vrbovci a devět v Kolndorfě,* žádnému panstvím, dědicstvím ani člověčenstvím nezavázaných nežli mně samému a mým erbóm, se vším příslušenstvím a panstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s úroky, s platy, s užitky, s poplatky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i netekutými i s jejím jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tomu zbožie svrchupsanému od starodávna přísluší a příslušelo jest, s mezemi, hranicemi, tak jakož to zbožie od starodávna v svých mezech a hranicích leží a jest vyměřeno, tak jakož jsem to sám držel a užíval, nic sobě tu ani svým erbóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje a pozuostavuje, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství a panství, k jmění

[1]) *V orig.* Lydbachu.
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Z Vojetínka neboli Vojetína.*
[4]) *Toto a dvě další slova jsou orámována.*
[5]) *Toto a další slovo jest orámováno a na pravém okraji k obojímu orámování a k výmazům jest poznamenáno jinou rukou* non preiudicat abolicio molendino et silve.
[6]) *t (v orig.* tt) *jest opraveno touž rukou z* cz.

a k držení a k dědičnému požívaní, a bylo-li by mně neb komu dekami zavazáno, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

204. *Markvart z Kralovic Matiášovi z Vyškovce* a jeho erbóm i potomkóm *dva dvory v Okrašovicích* s jejich příslušenstvím, jeden stavený a druhej pusty, *a mlýn pod Cimeřem*, kterejž slove *Kamenny*, s řeku a stavem, což k tomu všemu od staradávna přísluší, *a ves Okrašovice* s rybníky, s rybníčky, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i stojatými, s lesy, s háji i s křovinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami i s pastviščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s lovy, s hony, s sady, s zahradami i s jinými všelikterakými užitky i se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, jakž ti dvorové a mlýn
f. 34 v. i ves Okrašovice v svých hranicích záleží a což k tomu všemu v mezech od starodávna vyměřených přísluší, nic na tom na všem sobě ani erbóm svym nepozuostavujíce ani zachovávajíce kterého panství nebo vlastenství, než, jakž sem sám to držel a toho užíval, buď málo nebo mnoho, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich požívaní.

205. *Matiáš z Vyškovce Václava, otce svého* vlastního, *a jeho dědice činí mocné poručníky dětí a erbuov svých i statku svého na* dědiectví svém *Okrašovicích* se vším jejich starodávním příslušenstvím a panstvím, i všeho svého, což má neb míti bude, věře jim, že nad nimi věrně a právě učiní, a po dětech a bližších erbích svých mocně *i nápadníky činím.*

206. *Ludvík Ebrhartl, měščenín znojemský, Partlovi Gredlarovi a Jiříkovi Mackovi, měščanóm jihlavským,* a jich erbóm zbožie své vlastní a dědiectví, *puol vsi Čížova v kraji jihlavském položité*, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, poplatky, úroky, s robotami, s rolími oranými i neoranými, s rybníky, s potoky tekutými i netekutými, s lesy, chrastinami, s lukami, pastvami, pastviščemi, s horami i doly i se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k tej puol vsi od staradávna přísluší, tak jakož sem sám to držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým i potomkóm nepozuostavujíce žádného práva, panství ani kterého vlastenství, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědiectví a panství, jmění, držení a k dědičnému požívaní, a jestliže by mně aneb komu jinému[1]) ve dekách svědčilo, to tímto vkladem mořím a mrtvím a v niveč obracuji, a kdež by mně, svrchupsanému Ludvíkovi Ebrhaltlovi, ve dekách svědčilo, toho se odříkám a na svrchupsané měšťany jihlavské převodím.

Přetrhán a na okraji Jan z P[ernštejna].

207. *Stibor z Janovic* i s erby svými *Janovi a Václavovi*, bratřím vlastním *z Lomnice a na Náměšči*, i jejich erbóm své vlastní dědiectví, *dvuor pustý Janovice se vsí i s těmi lidmi tu u Bytešc na Malej Straně*[2]) a se čtyřmi rybníky: rybník v Ježovém, rybník na silnici[3]) a dva rybníky nad tím nad silnicí, s březinami, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s hony, s čížbami, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s rybniščemi i s lidmi platnými i neplatnými i užitky i požitky, jakýmiž jmény jmenovány mohú býti, sobě ani svým erbóm a budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakož jsem sám to držel, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědictví, jmění, držení a jich vlastnímu požívaní. A kdež mně Ctiborovi ve dekách svědčilo, toho se odříkám a tímto vkladem mořím.

Přetrhán a na okraji Jan z Per[nštejna].

208. Anno Domini M°V°V^to^, feria secunda post Cunegundis [*15. září 1505*] držán jest sněm a súd v městě Brně, na němž jsú seděli: duostojný u Boze otec, pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lompnice, hajtman markrabstvie moravského, pan Ladslav z Boskovic, najvyšie komorník markrabství moravského, pan Znata z Lompnice na místě pana sudího a urozený vládyka Mikuláš z Olomúce, najvyšší písař zemský, pan Beneš Črnohorský z Boskovic, pan Albrecht z Šternberka, pan Zygmund z Dúbravice, pan Jiřík z Vlašimě, pan Prokop Zajímač z Kunštátu, pan Hynek a pan Václav z Ludanic, pan Hanuš Haugvic z Biskupic, a z vládyk: Jakub z Šárova, Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu a Bohuše ze Zvole.

209. Vladislav, z božie milosti uherský, český f. 35
král a markrabie moravský etc., duostojnému, urozeným, statečným, slovutným a opatrným, biskupu, pánóm, rytířóm, vládykám a městóm markrabství moravského, věrným našim milým. Duostojný, urození, stateční, slovutní a opatrní, věrní naši milí, jakož jste nám nyní psali oznamujíce, že jste již o ty ruoznice, kteréž jsú byly mezi vámi v témž markrabství vo zápis[4]) i o ně-

[1]) *Za tím přetržené slovo* co.

[2]) *Část města na druhém břehu potoka. Tam i Janovice.*

[3]) *První* i *jest opraveno touž rukou z* e.

[4]) *Není jasno, o kterém zápisu se tu mluví. Není to viděti ani z Vladislavova listu daného v Budině 13. července 1505, kterým král povoluje, aby se v Brně v neděli po sv. Jakubu konal sněm obecní ke skoncování přátelského sjednání počatého na olomouckém sněmu, hlavně v příčině sporu o jakýsi zápis. Kameníček otiskl v Archivu českém X, str. 329, č. LXXXV. jen regest, s poznámkou, že originál ve stavovském archivu moravském schází. Dnes tam je, ale čte se v něm toliko o „různici, kteráž*

kderé jiné věci[1]) vznikly, přátelsky beze všech nesnází uhodili, tak že jest ten zápis zkažen, kdež jsme my to přijavše od vás vděčně rádi slyšeli, při tom toho také žádajíce, poněvadž jste nynie na tom sjezdu v Brně o novej landfryd, aby do patnásti let mezi vámi trval, a také i o jiné zemské potřeby zřiezenie témuž markrabství k dobrému a užitečnému předsevzali a jednali, abychme vám k tomu ke všemu povolení náše dáti ráčili, abyšte sobě to pro uvarování budúcích zmatkuov a nesnází při sněmu o svatej Kunhutě najprv příščí ve dcky zemské vložiti mohli[2]): kterémužto vašemu psání i žádosti všemu jsme dobře srozuměli a k tomu ke všemu vo dělání nového lantfrydu, a což jest tu kolvěk v Brně na tom sněmu mezi vámi k dobrému a užitečnému téhož markrabství předsevzato a zjednáno, povolení náše jisté dali a tiemto listem vědomiem naším dáváme tak, abyšte to všicko při svrchupsaném sněmu k konci jednati a přivésti a dokonajíc to potom dckami zemskými, jakž potřeba káže, mezi sebú zapsati a utvrditi mohli a moc měli, však aby nám to a koruně českej bylo bez újmy. Než, což se listuov zapečetění a vydávaní z cancellarie naší dotýče, chcme to potřebně opatřiti, abyšte v tom žádnej obtížnosti neměli. Datum Bude feria VI. ante festum sancti Laurencii *[8. srpna 1505]*, anno Domini XV^{c} quinto, regnorum autem nostrorum Hungarie XV., Boemie vero XXXV.

Ex commissione propria Regie Majestatis.

210. Léta Páně tisícího pětistého pátého, v neděli po svatém Jakubě *[27. července 1505]* držán jest sněm obecní v Brně s vuolí najjasnějšieho knížete a pána, pana Vladislava, z božie milosti uherského a českého etc. krále a markrabie moravského etc., na kderémž věci dole psané s vuolí všech stavuov zřídily se a zjednaly:

Najprvé se to zjednalo, abychom, což najspíše býti muože, se pány českými se sjeli v Mýtě a tu o potřeby království českého a markrabství moravského i také náše s nimi jednali, což by dobrého bylo obojích zemí, a při tom zvlášč o ten artikul, což se těch lidí bludných, kterýmž pikharti říkají, dotýče, aby ta věc mezi námi na nějakej slušnej míře postavena byla a to opatřeno, poněvadž v obojí zemi jsú, kudy by taková věc najlépe a najslušněji opatřena mohla býti a na čem by oni také státi měli; a na čemž bychme se tu všichni spuolu svolili, to aby mezi námi tak stálo a trvalo[3]).

Zde v Moravě na tento čas toto jest se mezi námi o nich zřídilo a k tomu jsme svolili všetci: jestliže by kterej z těch lidí aneb jiných v městech královských anebo jinde v tom přistižen byl, kterejž by svátosti těla Pána Ježíše Krista poctivosti klekáním i jiným zpuosobem, jakož věrní křesťané činí, neučinil, jakož jest se to již nejednú stalo, toho jestliže by co proto potkalo, o takového pán jeho ani žádný se zasazovati nemá ani jeho zastávati.

Druhé. Jestliže by kterej z nich komu zjevně modláře dával anebo jiné rúhavé věci o svátostech mluvil a v tom usvědčen byl dostatečně, proti takovému týmž obyčejem má se zachováno býti.

Třetí. Jestliže by ti lidé v tejto zemi nynie neb potom za našich potomkuov co předsevzíti chtěli tím zpuosobem, jakož jsú prvé lechcí lidé brali a se pozdvíhali, v tom abychom všetci podlé sebe stáli a jim toho nedopúščeli, my i potomci náši, a to pod těmi pokutami, jakož v lantfrydu postaveno jest.

O lantfryd takto zjednáno jest: aby lantfryd novej udělán byl v táž slova jako starej, stoliko toto aby přičiněno bylo: „Jestliže by nás pak kdo nynie neb po smrti pána našeho mimo spravedlivé, řád a svobody náše k čemu nutiti a tisknúti chtěl

jest byla mezi vámi vznikla“. Je, myslím, možné, že tato různice vznikla o zápis z 31. května 1504, který z nařízení králova zprostředkoval mezi moravskými stavy nejvyšší hejtman moravský Jan z Lomnice a z Meziříčí na sjezdu v Brně. Stavové, ač daleko ne všickni, se zavázali: nejprv státi navždy pevně při obecné víře křesťanské a jí hájiti proti každému, kdo by je při ní utiskovati chtěl; a potom, kdyby Bůh neuchoval krále smrti, nepřijmouti po něm za pána nižádného, kdo by nestál v poslušenství Otce svatého. Podobojím, kteříž by nevedli bludův pikhartských, dáno na vůli přistoupiti také k zápisu tomu, kterýž od krále v Budíně 17. července se zvláštní pochvalou stvrzen byl. (Palacký, Dějiny V, 2 (1867), str. 86.) Tento Vladislavův list, v němž jest celý zápis i se jmény přítomných, otiskl Palacký v Archivu českém VI. 1872, str. 294—296. Zmínka o přistoupení k zápisu (str. 295) zní tam však poněkud jinak: „A jestliže by kdo z obyvateluov markrabství tohoto, z kteréhožkoli stavu, kterýchž na ten čas zde při nás není, podlé nás v tom zápisu státi a k nám přistúpiti chtěl, buď strany římské, neb strany pod obojí spuosobou, kterýž by se toliko v tom kusu, co se přijímání těla božího a krve boží pod obojí spuosobou dotýče, s námi nesrovnal, a sice jiných bluduov pikhartských a nekřesťanských neveděl, nedržal ani zastával: ten dada list přiznávací, aby v tento zápis od nás přijat byl, a to jeho listem přiznání aby též moci bylo, jakoby v tomto zápise vedle nás zejména napsán byl.“ Šlo tu jako v Čechách o útok na Bratří. K podobnému zápisu došlo potom také v Praze 20. února 1505. (Palacký, Dějiny, tamtéž.) Ale i na Moravě měli Bratří ochránce, a odtud asi ona různice na sněmu v Olomouci, „nynie minulém“, jak píše král v listu z 13. července 1505. Byl to sněm a soud zemský při sv. Janě Křtiteli, 24. června. (Zemské desky olomoucké, kniha XVI, f. 32v.)

[1]) *V listu z 13. července 1505 se král o těchto jiných věcech nezmiňuje.*

[2]) *Viz č. 210.*

[3]) *Již Herm. Jireček (Královské věnné město Vysoké Mýto, 1884, str. 47) poznamenal: „Avšak sněm takový, jak se zdá, držán nebyl.“*

a k svej vuoli připravovati, v tom abychom podlé sebe stali a sebe neopúščeli a jeden mimo druhého se nevytrhali, než z jednostajne vuole to jednali, což by dobrého a poctivého toho markrabství podlé svobod našich bylo, a to pod pokutami v lantfrydu položenými"; a ten lantfryd aby mezi námi od datum listu za patnáste let trval, buď král živ neb mrtev, a když by novej dokonán byl, aby byl starej zkažen a tento tu položen, kdež jiné svobody své máme, to jest v Olomúci na rathúze[1]).

f. 35 v. O hajtmana takto jsme na tom zuostali: aby hajtman v tejto zemi nyní i na budúcí časy jiný býti nemohl než rodilý z Čech neb z Moravy, maje potřebu slušnú na dědičném statku v tom markrabství, a byl řádu panského a jiného žádného.

O poručenství, kterak se na mocné[2]) listy královské dělají, takto jsme se na tom ustanovili, aby na potomní časy lidé mýlky o to neměli: kdož by koli na mocný list královský poručenství udělati chtěl, při tom poručenství aby byla napřed pečet jeho a při tom jiných pečetí šest dobrých lidí, buď panských neb rytířských; a jakož sobě lidé, dělajíc taková poručenství, to pozuostavují, jestliže by co nad to komu ješče poručiti chtěl aneb z prvního rozkázaní co ujíti anebo změniti, to změnění neb rozkázaní, jestliže tak v poručenství stane, to aby učinil pod pečetí svú a dobrých lidí jednoho neb víc, jakž by sobě v tom poručenství vyminil; a po smrti toho, kdož porúčí, komuž by to příslušelo, aby jemu ve dcky vloženo bylo i s mocným listem královským. Než poručenstvím předešlým, kderáž koli jsú pod jednú pečetí, a ti, kdož taková poručenství zřídili, již zemřeli, toto zřízení ke škodě býti nemá; než od tohoto času aby se již podlé tohoto zjednání řídila, a kdož by taková poručenství měli, kteráž by nebyla s šesti pečetmi, ti se ohlásiti mají na prvním sněmu příščím zde v Brně a v Olomúci.

Na tom jsme se také ustanovili, aby bratr starší mladšiemu statku po otci zuostalého aneb jiného, odkudž by jim koli přišel, utratiti nemohl; též zase mladší staršiemu. Pakli by otec poručníka neb poručníky zdělal, kteříž by mocní poručníci nebyli, a dluhové takoví na tom statku byli, že by ten statek bez škody sirotkóm dochován býti nemohl, takový poručník neb bratr, kterejž by léta měl, má to na pana hajtmana a pány a vládyky v soudu zemském sedající vznésti a s radú jich ten statek prodati a dluhy zplatiti; a což by po dluzích zuostalo, to má bratr starší v celosti tak zachovati bratru neb bratřím, což by na jich díly přišlo, aby jim jistina utracena nebyla. Pakli by poručník byl, ten má věrně a právě nad sirotky učiniti podlé svěření.

Na témž sněmu také toto zřízeno a ustanoveno jest, že otec neb děd, ač by nechtěl, aby statek jeho odšel po dcerách od jeho rodu v jiný rod, muože dckami neb na mocný list královský od dcery neb dcer statek svůj na všem neb na díle dáti a poručiti přátelóm svým přirozeným po otci neb po mateři, pokudž mu se zdá, všakž opatře dceru neb dcery slušně věnem podlé statku toho, a tak postaviti: „Ač by Pán Buoh smrt na pacholíky dopustil, než by k letóm přišli, tehdy aby z statku mého po dcerách mých tolik dáno bylo a ostatek aby spadlo na toho přítele neb přátely". Než pacholíkové, přijdúc k letóm, mohú to změniti a při dědicství svém zuostati a o tom říditi podlé svobod země moravskej. Než, by bratr neb bratří sestru nedílnú odděliti mohli bez vuole její nevdada jí, toho učiniti nemohú, leč by jí dali díl spravedlivej jako kterému z nich z toho statku, kterejž by měli, a sestra již bude moci s svým učiniti, jakž se jí zdá, a bratří též; než ona dílu na bratru neb bratřích žádati nemuože.

Také pankhartóm statku pozemského žádný poručiti nemuože pod nižádnými barvami, ani dckami, ani na mocný list královskej.

Na tom jsme také zuostali, že úředníci menšieho práva, kteříž svědomí přijímají i jiné věci k soudu řídí, ti že nemají od žádného mluviti pod žádnú barvú, darmo ini z peněz, ani na roku stávati.

211. *Jan z Skrbeně činím mocné poručníky a nápadníky statku svého* všeho movitého i nemovitého *a dětí mých Markétu z Hodkova*, manželku svú, *a Jana Vacka z Bezděkova.* f. 36

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

212. *Jan z Rudvíkova Janovi z Lomnice a na*

[1]) *Starý landfrid, z 10. dubna 1496, jest v Zemském archivu moravském. O novém praví Kameníček (Archiv český X, 1890, str. 334, pozn. u č. LXXXVIII. a znovu Zemské sněmy a sjezdy moravské I, 1900, str. 172, pozn. 7.) a podle něho také R. Rauscher (Zemské míry na Moravě, 1919, str. 9, pozn. 29.), že se má nalézati v archivu města Brna, ale ztratil se, takže jeho doslovné znění není známo. Roku 1930 však jej tam městský archivář J. Dřímal přece objevil. Slova, která se měla v novém landfridu přičiniti, jsou v něm poněkud změněna: „Jestliže by nás kto nynie nebo po smrti krále, pána našeho, mimo spravedlivé, řád, obyčej a svobody náše k čemu nutiti a tisknúti a k svej vuoli připravovati chtěl, v tom abychom vedlé sebe stáli a sebe neopúštěli a jeden mimo druhého se nevytrhali, než z jednostajné vuole to jednali, což by poctivého a dobrého tohoto markrabství bylo podlé svobod našich, a to pod pokutami v lontfrydu položenými.“ Landfrid má datum: v Brně v úterý den svatý Ludmily [16. září], léta od narození Syna Božieho tisícého pětistého pátého, královstvi našich uherského patnádctého a českého čtvrtého a třidcátého léta počítajíc.*

[2]) e *opraveno touž rukou z* y.

Mezeříčí, hajtmanu margrabstvie moravského, a jeho erbóm *dva lány a čtvrt i s krčemním v Rudvíkově i to všecko, k čemuž právo po Kateřině z Náramče,* mateři svej, *spolkem ve dckách tu v Rudvíkově zapsané měl,* to všecko *převodí na svrchupsaného Jana* a na erby jeho a tímto vkladem všeho práva se odříká.

213. *Bohuše z Říčan Oldřichovi z Náchoda* a jeho erbóm *tvrz Dunajovice* i se dvorem *i se vsí* i s mlýnem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s lukami, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s hony, s čižbami i se všemi rybníky, s haltéři, s rybniščemi, s potoky i s vodami tekutými i netekutými, s vinohrady i s perkrechtem i s desátkem, tak jakž jsem já jej sám bral[1]) z těch vinohradů, i s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zbožie v svých mezech vyměřeno jest od starodávna, *kromě toho puol druhého lánu, kterejž jest oddán za Dolní rybník k proboství olbramkostelskému,* a tak, jakž sem sám toho zbožie v držení byl a v užívaní po předcích svých, nic sobě tu nezachovávaje ani pozuostavuje žádného práva, panství ani vlastenství, než *to sem všecko prodal* ku pravému dědictví *a to vkládám* a vpisuji ve dcky zemské ku pravému jich držení, jmění a užívaní.

214. *Beneš z Budiškovic Janovi z Zahrádek* a jeho erbóm *puol vsi* pusté *Strážova* s polovicí dvú dvorú a čtyř podsedků a s polovicí lánu rolí, s rybníčky, s lesy, s háji, s chrastinami, s potůčkem, kterejž na rybníčky jde, s pastvami, s lukami, s pastviščemi i s tím se vším, což k tej puol vsi od starodávna přísluší a vymezeno jest, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k držení a užívaní.

215. *Oldřich Mládenec z Miličína a na Šumvaldě* i s svými erby *Zdenkovi a Burjanovi,* bratřím vlastním *z Valdštejna,* a jich erbóm *tvrz Štěměchy* s dvorem *i se vsí,* s mlýnem, *ves Předín* s kostelním podacím, *v městečku Heralticích šest lánů a dva podsedky, ve vsi Zašovicích tři lány a čtvrt, ve vsi Brancúzích pět lánů s podsedkem,* s mlýniščem a s řekú, *ve vsi Hvězdoňovicích dvuor* s lánem a s mlýnem, *ve vsi Chlístově tři lány, ves* pustú *Petrůvky, ves* pustú *Březová, ves* pustú *Bezděkovec, ves* pustú[2]) *Dašovice, ves* pustú *Svojkovice, ves* pustú *Jenišov, ves* pustú *Čížov,* s jich se vším příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje.

216. *Hanek z Zap Janovi Zelenému z Říčan* a erbóm jeho *ves Bačice* i se dvorem v Bačicích *a dvuor Milostice,* pustý, *a dvuor na Břišti,* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s rybníky, s rybniščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s platy i s užitky a požitky i se všemi poplatky a s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta ves Bačice i ti dvorové svrchupsaní v svých mezích i každé zvlášče záleží a jsú vymezeni, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a požíval, to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní, a jestliže by komu jinému to zbožie prvé dckami zavázáno bylo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

217. *Oldřich Mládenec z Miličína a na Šumvaldě Hankovi z Zap* a jeho erbóm *ves* pustú *Vacenovice* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi a s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s užitky, s požitky i se všemi poplatky, s břehy i s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta ves svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezena, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, než to všecko *vkládám ve dcky* zemské a vpisuji ku pravému dědictví, držení a požívaní. f. 36 v.

218. Anno Domini 1506, dominica Reminiscere *[8. března 1506]* Brunne držán jest sněm a soud zemský, na němž jsú seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lompnice na Mezeříčie, hajtman markrabství moravského, pan Ladslav z Boskovic, najvyšie komorník markrabství moravského, pan Jan Pňovský z Sovince, najvyšie sudí téhož markrabství, a urozený vládyka Mikuláš z Olomúce, najvyšie písař zemský, pan Jindřich z Lipého, najvyšie

[1]) *Opraveno touž rukou ze slova* držel.

[2]) *Za tím přetržené slovo* Dašice.

maršalek královstvie českého, pan Beneš Črnohorský z Boskovic, pan Albrecht z Šternberga, pan Zigmund z Dubravice, pan Znata z Lompnice, pan Prokop Zajimač z Kunštátu, pan Hynek z Ludanic, pan Václav z Ludanic, podkomořie, pan Jindřich Tunkl z Brničká a pan Petr z Žerotína, a z vládyk pan Jakub z Šárova, hofrichtéř markrabstvie moravského, Hron Blud z Kralic, Václav z Vitbachu a Bohuše ze Zvole.

219. *Kateřina z Zárubic* přijímá *Jindřicha z Hofeřic*, manžela svého vlastního, na pravej *spolek na dvuor v Zarubicích i na ves Zárubic[e]* s jich se vším plným příslušenstvím i na to na všecko, což jmám aneb k čemuž právo jmíti budu.

220. *Margeta z Ojnic Mikuláše, Jiříka, Zbeňka, Jana, Jindřicha, Kristofa, Alše, Kropáče z Nevědomic a na Bučovicích*, syny své, *na věno své*, kteréž mám, *i na všicek statek* movitý i nemovitý a k čemuž právo mám aneb ješče jmíti budu, na pravej *spolek* přijímám.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

221. *Jan z Veitmile a na mostském hradě Volfgangovi Ofnarovi z Radotic* a jeho erbóm a budúcím své vlastní zbožie a dědictví, *ves Malé Mašuovky* i s mlýnem tu příležícím, s poplužím i s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, s horami i s doly, s lukami i s puščinami, s pastvami i s pastviščemi i s jiným plným právem a panstvím a starodávným příslušenstvím i se všemi užitky a požitky starodávními, kterejmiž koli jmény mohú jmenovány býti, nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavuje, než to všecko zbožie *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a panství, k jmění a držení a k dědičnému požívaní.

222. *Jan z Veitmile a na mostském hradě Stiborovi z Křivce* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *tvrz a ves Krhovice a* pustú *ves Noslavice a dva mlýny*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s sady, luhy, s vodami, s platy, s užitky, s poplatky i se vším panstvím, což jsem já tu měl, držel a požíval i předkové moji požívali a drželi jsú, i se vším všelijakým příslušenstvím, což k tomu zboží od starodávna příslušelo jest a přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakož to zbožie od starodávna v svých mezech a v hranicech přísluší a jest vymezeno, tak jak sem to sám držel, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko zbožie *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a panství, k jmění a k držení a k dědičnému požívaní, a bylo-li by mně neb komu jinému to zbožie dckami zavázáno, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Mřežován a na okraji J[an] z Per[nštejna].

223. *Jindřich z Lichtemburka a na Bítově Aleně z Ludanic*, manželce svej vlastní, pět set kop groší širokých českých *věna jejího na Blížkovicích, městečku* svém vlastním, a na lidech usedlých a nikomu nezávadných, s jeho se vším příslušenstvím, *platu* ročního padesáte kop groší českých *ukazuji a ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejímu věnnému právu a příjemčím se toho věna činím já, svrchupsaný Jindřich, statkem svým, kterejž mám neb jmíti budu. f. 37

224. My *Vladislav*, z božie milosti uherský, český, dalmacký, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tiemto všem, jakož urozený *Jan z Veitmile na mostském hradě*, věrný náš milý, *má a drží tvrz Horní Kounice* s jejím příslušenstvím *v některejch zápisech předkuov našich*, králuov českých a markrabí moravských, *od zákona křižovnického, kterúž někdy otec jeho*, urozený *Beneš z Veitmile, také jest držel, i prosil jest* nás týž Jan, *abychme jemu*, dědicóm a budúcím jeho *tu tvrz k dědictví dáti ráčili. My* pak zpraveni jsúce, že ta tvrz s svým příslušenstvím jest dobře velikými zápisy u velikej summě zapsána a zavázána, ješto by těžce mohla z těch zápisuov vyplacena býti, a také hledíce k věrným službám téhož Jana a někdy otce jeho, kteréž jsú nám činili a týž Jan ješče činiti má a povinen bude i s dědici svými, čím nás milostivějšieho k sobě pozná, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich, mocí královskú v Čechách a jakžto markrabie moravský *témuž Janovi*, erbóm, budúcím jeho *dali jsme a listem tiemto dáváme* již psanú *tvrz a zbožie Horní Kounice* s vesnicemi, lidmi kmetcémi, dědinami, lukami, lesy, rybníky, mlýny, řekami, potoky, robotami, desátky, kostelním podacím, kury, vajci, lovy a konečně se všemi příslušnostmi a všelikými poplatky a puožitky, což k témuž zbožie a tvrzi nadepsanej od starodávna přísluší, tak jakž jest týž Beneš a otec jeho jměl, držel, nic ovšem nevymieňujíce ani pozuostavujíce, a to dědičně a věčně tak, aby týž Jan, erbové i budúcí jeho to zbožie a často psanú tvrz Horní Kounice se vším její a všelijakým příslušenstvím i také s celým a plným panstvím jměli, drželi a požívali dědicky tím vším právem, jako jiní páni a rytířstvo markrabství moravského svých tvrzí a zboží dědičných a svobodných požívají s jich příslušnostmi, a ji aby dáti, prodati, zastaviti neb změniti a s ní aby učiniti mohli, což by se jim zdálo a líbilo, jakožto s svým vlastním dědictvím, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, též zá-

kona toho a všech jiných lidí všelijaké překážky nynie i po věčné budúcí časy; přikazujíce hajtmanu, najvyšiem komorníku a sudiemu markrabství moravského, nynějšiem i budúcím, když by požádáni byli od téhož Jana, erbuov aneb budúcích jeho, aby tento list ve dcky zemské brněnské vložili a tak aby učinili bez všeliké odpornosti. A kdož by list tento měl s již psaného Jana aneb erbuov a dědicuov jeho dobrú a svobodnú vuolí, chcem, tomu aby příslušelo plné a celé právo k nahoře psaným věcem. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v neděli na den Povýšení svatého kříže *[14. září 1505]*, léta božieho tisícího pětistého pátého, království našich uherského šestnástého a českého třidcátého pátého.

Ad relacionem magnifici domini Alberti ex Kolowrat, supremi cancellarii regni Boemie.

Poslové tohoto vkladu ke dckám dáni od pana Jana z Lomnice, hajtmana, pan Václav z Ludanic a pan Jindřich z Lichtmburka.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

f.57v. **225.** *Jan z Veitmile a na mostském hradě Anně z Kamenné Hory tvrz a městečko Horní Kounice* s dvorem i s kostelním podacím, s mlýnem, *ves Medlice, ve vsi Přeskačích sedm člověkuov* se vším jich příslušenstvím i s kostelním podacím, *v Čermákovicích jednoho člověka a tři lány* pusté i s kostelním podacím, *ve vsi Šemíkovicích jednoho člověka a tři lány* pusté, *ve vsi Boroticích jednoho člověka* i s tím, což k tomu přísluší, *ves* pustú *Raklenice, v Dobrej Vodě* pustý *dvuor* s jeho příslušenstvím, *ve džbánických horách vinohrad* pustý jménem *Winholcz*, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory popplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, poplatky i s užitky, desátky obilnými i s jinými robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastím, s chrastinami, s luhy, s rybníky, s rybniščemi, s jezery, s vodami tekúcími i netekúcími, s řekami, s potoky, s mlýny, s mlýniščemi i se všemi jich užitky i duochody i s jiným se vším příslušenstvím, což k tej tvrzi, městečku a vsem svrchupsaným od starodávna příslušelo jest a přísluší, s mezemi, s hranicemi i se všemi požitky a užitky, kterejmiž se kolivěk jmény jmenují aneb mohú jmenovány [býti], jakož to zbožie kounické v svých mezech a hranicech od starodávna záleží a vysazeno jest, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jakž jsú to zbožie svrchupsané moji předkové drželi a požívali a já po nich, sobě tu nic ani erbóm svým ani budúcím svým potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství tu na tom zbožie svrchupsaném nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko zboží *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství a panství, k jmění, držení a k dědičnému požívani.

226. *Ščepán z Ratišovic Tomanovi z Mladoňovic* a[1]) jeho erbóm své vlastní dědicství, *puol druhého dvora v Ratišovicích a dva podsedky* k tomu dvoru, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami i se všemi požitky i užitky, tak jakož toho puol dvora v svých mezech a hranicech od starodávna vymezeno jest, s plným panstvím a příslušenstvím, jakož jsem sám držel a požíval, nic sobě panství, práva ani vlastenství, ani erbóm svým i budúcím nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* ku pravému dědicství.

[1]) *Toto a dvě další slova touž rukou nad řádkem.*

KNIHA XVIII. (XIV.) Z LET 1506-1515

[Kniha pana Jana z Pernštejna.]

f. 1 v. 1. Anno dominice incarnationis 1506, v pondělí po svaté Kunhutě *[14. září 1506]* v městě Brně držán jest sněm vobecního súdu skrze urozené pány, pana Jana z Pernštejna, najvyšieho komorníka markrabstvie moravského, pana Jana Pňovského z Sovince, najvyšieho sudí téhož markrabstvie, a urozeného vládyky Mikuláše z Olomúce, najvyšieho písaře zemského, v přítomnosti duostojného u Boze otce a pána, pana Stanislava, biskupa olomúckého, a urozených pánuov: pana Jana z Lompnice na Mezeřiečie, hajtmana markrabstvie moravského, pana Jindřicha z Lipého, najvyšího maršálka královstvie českého, pana Albrechta z Šternberga, pana Zygmunda z Dúbravice, pana Znaty z Lompnice, pana Jiříka z Vlašimě, pana Prokopa Zajímače z Kunstátu, pana Hynka z Ludanic, pana Václava z Ludanic, podkomořieho, pana Hanuše Haugvice z Biskupic; a z vládyk: urozeného a statečného rytieře pana Jakuba z Šárova, hofrichtéře markrabství moravského, Hrona Bluda z Králic, Václava Pavlovského z Vitbachu a Bohuše ze Zvole.

f. 2 2. *Václav z Ludanic a na Jemnici Jindřichovi z Lipého,* najvyšiemu maršálku království českého, a erbóm jeho *ves* pustú *Kronvíř* s rybníky, s rolí oranými i neoranými, s platy, s užitky, poplatky, s lukami, s chrastmi, s vodami tekúcími i netekúcími i s jiným se vším panstvím, což k tomu Kronvíři od starodávna přísluší, s mezemi, hranicemi, tak jakž to zboží Kronvíř od starodávna v svých mezech a hranicech záleží a vymezeno jest, tak jakž sem sám držel, nic sobě tu ani svým erbóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom zbožie nezachovávajíc ani pozuostavujíc, to všecko *ve cky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému jmění, držení a požívaní.

3. *Jan z Lomnice a na Mezeřičí,* hajtman markrabství moravského, *ve dcky vkládá* a vpisuje *věna* sedm tisíc zlatých uherských dobrých etc.[1]) *Appoloně ze Ctěnic,* manželce svej, jmenovitě *na městečku Tasově, na vsech Dolních Heřmanicích, Jablonovém, Rudě, Chřebtově, Kamenném, Oslovy, Rohy, Hodově, Rudvíkově, Přečkově, Březice, Oslavici, Lhotkách, Kúskách, Martinicích, Vídni, Moštěstích, Kozlově, Olší, Lavičkách, Hrbově,* a to s rybníky, s řekami, s lesy, se vším jejich příslušenstvím. A toho svrchupsaného věna Jan z Lomnice, hajtman svrchupsaný, sám příjemčí vším svým statkem, což mám neb jmíti budu.

Mřežován a na okraji J[an] z P[ernštejna].

4. *Jaroš z Želčnek Zigmundovi z Dúbravice* a jeho erbóm *své* vlastní *zbožie* a dědictví *v Lidiměřicích,* což já tu mám, *kromě toho, což kněz opat želevský tu má a jeho konvent* a jim ve dsky vloženo jest, než ostatek všecko s lidmi platnými i neplatnými, s úroky i s poplatky, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, s horami, s doly, s vinohradmi, se všemi zvuolemi, jakýmiž by koli jmény mohly jmenovány býti, s mezemi a s hranicemi, se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě práva, panství ani erbóm svým nepozuostavujíce ani zachovávajíce, *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědicství, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

5. *Heralt a Ladislav,* bratří vlastní *z Kunstátu, Hynkovi z Zástřizl* a jeho erbóm své vlastní zboží, *ves Lovčice* s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s robotami, s poplatky, s rybníky, s vodami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s kostelním podacím, *a dvě vsi* pusté, *puol Cvikova a puol vsi Přestavlk,* se vším jejich příslušenstvím, což k tomu zbožie přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakož to svrchupsané zbožie v svých hranicích a mezech od starodávna záleží a jest vymezeno, tak jakož jsme my sami to drželi až do sí chvíle, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství a vlastenství tu na tom zboží nezachovávajíce, než to všecko, jakož se svrchu píše a jmenuje, *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví a panství, k jmění, držení a k dědičnému požívaní.

6. Léta Páně tisícího pětistého sedmého, druhú neděli v puostě *[28. února 1507]* držán jest sněm v Brně skrze urozené pány, pana Jana z Lomnice, hajtmana, pana Jana z Peršteina, najvyšieho komorníka, pana Jana Pňovského z Sovince, nejvyšieho sudího markrabství moravského, a Mikuláše, najvyšieho písaře zemského, v přítomnosti urozených pánuov: pana Jindřicha z Lipého, najvyšieho maršálka království českého, pana Albrechta z Šternberka, pana Zigmunda z Dúbravice, pana Znaty z Lomnice, pana f. 2 v.

[1]) *Za tím přetržené slovo* pani.

Jiřika z Vlašimě, pana Prokopa z Kunstatu, pana Petra z Žerotína, pana Hanuše Haugvice z Biskupic; a z vladyk: Jakuba z Šárova, Hrona Bluda z Králic, Václava Pavlovského z Vitbachu a Bohuše ze Zvole.

7. *Jan a Jindřich*, bratři vlastni, *synové Václava Syrovatky ze Lhoty, Václavovi z Vitbachu* i jeho erbóm své vlastní zbožie a dědieství, nám *po otci našem* přišlé, *ves Kovalovice* s dvorem platným, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s mlýnem, s činžemi, s poplatky, s rybníkem, s potoky, s vodami tekutými i netekutými i stojecími, s lukami, s pastvami i s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s dolinami, s mezemi, s hranicemi i se vším plným panstvím i příslušenstvím, se všemi také užitky i požitky, kterejmiž se kolvěk jmény mohú jmenovati, tak jakož jsme sami drželi a požívali a jakož ta ves v svých mezech a hranicích záleží a jest vyměřena, nic nevymieňujíc ani kterého práva, panství na tom sobě nepozuostavujíc, než to všecko *ve dcky vkládáme* a vpisujem ku pravénu jich dědičnému držení a požívaní.

8. *Jindřich z Pošnej Jana z Heraltic na tvrz Rácovice se vsí* i jiným jejím se vším příslušenstvím i na to na všecko, což má neb míti bude, přijímá na pravej *spolek*.

9. Anno Domini 1508, dominica Reminiscere *[19. března 1508]* Brunne držán jest sněm skrze urozené pány: pana Jana z Lomnice na Mezeříčí, hajtmana, pana Jana z Perštejna, najvyšího komorníka, pana Znaty z Lomnice na místě sudího a Mikuláše, písaře zemského markrabství moravského, pana Albrechta z Šternberka, pana Zigmunda z Dúbravice, pana Prokopa Zajímače z Kunstátu, pana Hynka z Ludanic, pana Petra z Žerotína; a z vládyk: Jakub z Šárova, Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu a Bohuše ze Zvole.

f. 3 **10.** *Johanka z Zap Jana z Arklebic*, manžela svého, *a děti své na tvrz Ratibořice* s jejím příslušenstvím, *na tvrz Myslibořice* s jejím příslušenstvím *a na ves* pustú *Vacenovice* i na to na všecko, což má neb míti bude a k čemuž právo má, přijímá na pravej *spolek*.

11. *Partl Gredlar, měščenín jihlavský*, i s svými erby *Jiříkovi Mackovi* a jeho erbóm i budúcím potomkóm *puol vsi Čížova, v kraji jihlavském položité*, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, poplatky, úroky, s robotami, s rolími oranými i neoranými, s rybníky, s potoky tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s lukami, pastvami, pastviščemi, s horami, údoly a se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k tej puol vsi mám anebo měl sem, tak jakož sem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavujíce žádného práva ani kterého vlastenství, než to všecko *ve dsky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví, držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

12. *Margeta z Vícenic Annu, dceru svú, a Jana z Nehradova*, zetě svého, *na dvuor v Vícenicích* i na to na všecko, což má aneb míti bude, přijímá na pravý *spolek, i děti jejich*.

13. *Jiřík z Jesenice Ctiborovi z Janovic* a erbóm jeho *ves Jesenici* s dvorem i s kostelním podacím tu v Jesenici, s mlýnem tu v Jesenici, s lidmi platnými i neplatnými a nezávadnými, s usedlými i neosedlými, s puščinami, s luky[1]) i se všemi požitky a duochody, jakýmiž koli jmény mohú jmenovány býti, s rolí oranú i neoranú, s rybníky i rybničiščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s pastvami i s pustinami, s horami i s doly, s čižbami, s hony i s lovy, s celým plným právem a panstvím, jakož to zboží v svých mezech a hranicech od starodávna záleží a jest vymezeno a vysazeno, a tak, jakož sem to sám držel a požíval i moji předkové, tu sobě ani svým erbóm ani potomkóm žádného práva ani vlastenství na tom nic nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému jmění[2]), držení a k dědičnému požívaní.

Mocný list Václavovi z Pivína.

14. My *Matiáš*, z boží milosti uherský a český etc. král a markrabie moravský etc., oznamujem tiemto listem všem vuobec, že *k* snažnej a pokornej *prosbě*, kteráž od slovutného věrného našeho milého *Václava z Pivína* na nás vzložena jest, *jemu a* paní *Anežce, manželce jeho, tuto milost učinili jsme a činíme tímto listem, že oni* oba i každý z nich *statek svůj* dědičný i zápisný i jiný jakej koli, ničehož nevynímajíce, což koli nyní mají aneb potom jmíti budú v markrabství našem moravském, za zdravého života aneb na smrtedlnej posteli *dáti, poručiti a zapsati a zavázati moci budú* kterým koli osobám, duchovním aneb světským, beze vší naší i budúcích markrabí moravských překážky; kteréžto dání a jich poručenství aneb zavázaní, chcme, aby túž pevnost jmělo, jako by dckami zemskými zapsáno bylo a utvrzeno. Tomu na svědomí pečet náši královskú kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán v Budíně v pátek po Božím na nebe vstúpení *[9. května 1483]*, léta od narození Jeho tisícího čtyrstého osmdesá-

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Za tím přetržené slovo* a.

tého třetího, království našich uherského etc. XXVI. a českého XVI. léta.

Poslové ke dckám od pana hajtmana dáni pan Znata z Lomnice, pan Jetřich z Boskovic.

f. 3 v. **15.** Ve jméno svatej a nerozdílné Trojice, všejednoho Hospodina, a Panny Marie, neposkvrněné děvice, Matky Boží, i všech svatých amen. Já *Václav z Pivína* vyznávám tiemto listem obecně přede všemi, ktož jej uzdří aneb čtúc uslyší, *jakož mám list* a obdarování *od* najjasnějšieho knížete a pána, pana *Matiáše*, uherského a českého etc. *krále* a markrabi moravského etc. slavnej paměti, *abych mohl svůj statek* dědičný i zápisný i jiný všecek jakej kolvěk, ničeho nevynímajíc, za zdravého života nebo na smrtedlné posteli *dáti, poručiti, zapsati a zavázati* kterým koli osobám, jakož pak ten list Královskej JMti v sobě šíře a světleji okazuje, protož já, Václav nahoře psaný, znamenav nestálost a nevěčnost života tohoto a nejistost smrtedlnosti pokolení lidského, a že s tímto světem nám se jest rozlúčiti, budúcího dobrého života v naději boží očekávajíce i nečekaje toho, by mne hodina smrti v náhle předešla bez zpuosobu rozkázaní, mej poslední vuole o statku mně od Pána Boha půjčeného, s dobrým rozmyslem, zdráv jsa a při dospělém rozumu, najprv *poručníka mocného činím tohoto mého rozkázaní, mej poslední vuole nynější*, urozeného vládyku *Hynka z Popuovek a na Pozořicích*, jemu se svěřuje jako dobrému člověku a strýci mému milému, že věrně nad mú duší učiní z toho statku, kterejž jemu porúčím, a podlé toho spisu, kterejž jsem jemu dal pod svú pečetí, tak učiní, jakož mi pak věrně slíbil tak učiniti, jakožto na dobrého člověka sluší, v němž já nepochybuji. Item. Najprv *jemu porúčím ulici* svú *Neuštift a Grilwicz v předměstí brněnském* a jeho erbóm i budúcím, *také ves Slavíkovice pod Rúsinovem a ves* pustú *Nežetice pod Velešovici*, též jeho erbóm a budúcím porúčím, se vším právem a příslušenstvím, jakož jsú moji předkové i já sám držel a požíval, *než dluhy všecky*, buď mnoho nebo málo, *aby napřed placeny byly* a ostatek vedlé toho sepsání, kteréž jsem jemu dal pod svú pečetí. Tomu na svědomí a potvrzení svú jsem vlastni pečet k tomuto listu přivěsil a připrosil urozených vládyk, Václava z Mezlessic a v Múřínově, Jana Krabice z Veitmile, Jiříka Herynka z Slúpna[1]) a na Kobylnicích, Ondřeje Herynka z Slúpna a na Podnitovicích, Oldřicha z Svojkova a na Jiříkovicích a Jana z Újezda, že jsú své pečeti na svědomí k tomuto listu mého poručenství přivěsili, jim a jich erbóm bez škody. Jenž jest psán a dán v Brně tu sobotu před velikú nocí *[6. dubna 1504]*, léta Páně 1504.

16. *Jan z Hrochova purgmistru a radě i vší obci města Brna Svinošice* i s dvorem i s lidmi platnými i neplatnými *a ves* pustú *Němčice* s rybníky, s lesy, s horami, s chrastinami, s křovinami i s tím lesem pod Kozími Hřbety[2]), kterejž les leží *proti Újezdu Svinošickému*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s pustinami, s úroky, činžemi i se vším jiným příslušenstvím, kterýmiž jmény kolvěk jmenovány býti mohú a jakž to zboží v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, tak úplně, jak sem sám to držel a k čemu sem právo měl, *ve dcky vklódá* a vpisuje.

17. Sedění panské. Léta Páně 1508, ten pondělí f. 4
po svatém Remigí *[2. října 1508]* držán jest sněm v Brně za úřadu[3]).

18. *Jan a Václav*, bratří vlastní *z Lomnice*, své vlastní zboží a dědicství, totižto *dvuor* pustý *Janovice i s těmi lidmi u Byteše na Malej Straně*[4]), se čtyřmi rybníky: rybník v Ježovém, rybník nad silnicí brněnskú a dva rybníky nad tím nad silnicí, i s březinami, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s hony, s čižbami, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s rybniščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s užitky a požitky, jakýmiž by jmény mohly jmenovány býti, i se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, jakož ten dvuor se vsí svrchupsanú od starodávna v svých mezech a hranicech, každej zvlášče, záleží a jsú vymezena[5]), nic sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíce, tak jakž jsme my to sami drželi, *to jsme všecko* múdrým a opatrným *purgmistru a konšelóm i vší obci města* našeho *Veliké Byteše*, nynějším i všem budúcím potomkóm jich, *[prodali a] ve dcky vkládáme* a vpisujem ku pravému jich dědičnému držení, jmění a požívaní.

19. *Jiřík Kolenc z Gogolína Znatovi z Kukvic* a jeho erbóm *ves Chrústov* s dvorem popluzným a s mlýnem, *ves Říčky* s dvorem popluzným, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, s vodami tekutými i stojatými, s rybníky, s rybniščemi, s břehy, s potoky i s úroky a s požitky a užitky všelikterakými, s robotami, s lukami i se vším plným právem a panstvím i se vším příslušenstvím, jakož od starodávna ty vsi a to zboží v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, jakož sem to sám držel a požívai a

[1]) *V orig.* Lubna.

[2]) *V orig.* Rosými hřbeti. *Jsou to však* Kozí hřbety, *jak se čte* (Kozí Chřebty) *v listině z 13. prosince 1410 (Codex dipl. et epist. Moraviae XIV, str. 156, č. 174).*

[3]) *Pod nedokončeným zápisem jest mezera zvýši 8 cm.*

[4]) *Část města na druhém břehu potoka. Tam i Janovice.*

[5]) *Tak v originále.*

moji předkove, *i s tím dnem v*[1]) *Kominci*, pustým, k kterémuž sem já tu právo měl, nic tu sobě ani svým erbóm nepozuostavujíce, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, držení a jmění.

Pietrhan a na okraji Jan z Per[nštejna] *Pod tím rukou zápisu Z* té příčiny vymazáno, že Kolenc ve dckách toho najíti nemohl, by jeho bratru kde svědčilo.

20. *Burjan z Valdštejna a na Brtnici Kateřině z Ludanic*, manželce svej vlastní, *ves Knězice* se vším jejím příslušenstvím, s rybníky i se všemi užitky a požitky, což k tej vsi od staradávna přísluší, *v šesti stech hřivnách groší širokých a osmdesáti hřivnách, v puol osmě hřivně ve dcky vkládám* a vpisuji *ku* pravému jejímu *věnu*. Příjemčí toho věna Zdeněk z Valdštejna a na Brtnici statkem svým, kterejž má neb míti bude.

Mřežovan a na okraji Jan z Žerotína.

f. 4 v. **21.** *Jindřich z Náchoda a z Březníka Zbenkovi z Králic tvrz Březník*, stavenú, *na kterejž náš otec* dobrej paměti *seděl*, a s dvorem tím, kterýž k ní od starodávna přísluší, s třetinú kostelního podací nynějšího i s těmi lúčkami, kteréž k němu příslušejí, s sadem, s lukami těmito: item lúka v Dobrútově, lúky všecky jiné od hranic králických až do hranic kravohorských, co jich po Chvojnici leží, s jediným břehem Chvojnice potoka, item lesy všecky též od hranic králických až do hranic kravohorských doluov *kromě toho kusu* za Kamenným Chřibem, *kterejž k Oldřichovu*[2]) *dílu napsán jest* a vymezen, item rybník novej pode vsí Březníkem s tú zahradú, což k tomu od starodávna přísluší, s haltéřem tím, kterejž vždycky k tej tvrzi byl, s lidmi platnými i neplatnými, zejména těmito: item *v Březnice* Prokop na puol druhém lánu, Klíma na dvú lánú, Olejník na puol druhém lánu, tejž Olejník na krčmě a na podsedku, Bublan na puol druhém lánu, Matěj na podsedku, Jan na podsedku, Viktorin na podsedku, Dub na podsedku, Nos na krčmě a na podsedku, týž Nos podsedek pustý drží, puol lánu pustého, kterejž ke dvoru obrácen, Pavel, kněžský člověk, s panstvím na lánu, ale *plat faráři dávati má*, jakož naň zápis ukazuje, *podsedek* pustý u kostela, kterejž slove *kaplanský*, item *Martin z Kuroslep* na lánu, tejž Martin podsedek jeden pustý drží, Čadík na lánu a na podsedku, Krs starý na polúlání, *kteříž mi se na dílu dostali*, nic sobě tu nepozuostavuje, to všecko jemu *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému držení a požívaní.

22. *Václav z Vitbachu Elšce z Melic*, manželce svej vlastní, *na vsi Kovalovicích* se vším jejím příslušenstvím *puol osma sta zlatých uherských ve dcky vkládám* a vpisuji *ku* pravému jejímu *věnnému právu*. Příjemčím se toho sám činím vším statkem svým.

23. *Hynek z Kunstátu Zbenkovi z Králic* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *puol městečka Mohelna, puol vsi Kladrub, puol vsi Kramolné, puol vsi Selhance*, s tím se vším, jak sem já sám držel a užíval a co od starodávna k tomu přísluší, s puol dvorem i s podacím kostelním i s puol mlýnem, s tím se vším právem, jakž sem já to měl v držení a v užívaní, i také *s hradiščem* a s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami i s břehy, s rybníky i s rybničišči, s potoky tekutými i netekutými i s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicech, v každej i každé zvlášče, záleží a jsú[3]) vymezena, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakož sem to sám držel, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k jmění, držení a k dědičnému požívaní.

24. *Václav z Veitmile a z Žirotic* i s svými f. 5
erby *svůj díl a svú polovici tvrze Žirotic a ves Žirotice* i s kostelním podacím, s dvorem, s lukami, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybničišči, s řekami, s potoky, s mlýnem, s háji, s lesy, s chrastinami, s hony, s čižbami, s pastviščemi i s tím se vším, *což* k tej tvrzi a k tej vsi od starodávna příslušelo a jmenováno býti muož a *na muoj díl přišlo jest*, i s mezemi i s hranicemi, *druhú ves, Bohunice*, i s mlýnem tu ležícím i se vším jejím příslušenstvím k tej vsi, *ves Petrovice* též se vším příslušenstvím, *ves Držkravice*, pustá, i se vším příslušenstvím, *ves Rudice, ves Vyvčice* též se vším příslušenstvím, pustý *hrad Lapykus* s lesy, s horami, s doly, s potoky, s potočinami i se vším jeho příslušenstvím, *ves Damnice*, což mně tu na mú polovici spravedlivě přísluší, i se vším jiným příslušenstvím a panstvím, což k tej mej polovici a k tomu zboží Žiroticím a k jiným vsem od starodávna přísluší a příslušelo, kterejmiž by kolvěk jmény jmenováno mohlo býti, a což mně tu spravedlivě přísluší a příslušelo a jakž sem já to sám držel a požíval, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc, to všecko *Janovi z Vajtmile na Žiroticích* a jeho erbóm *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědictví, jmění a k držení.

[1]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*
[2]) *Bratr Jindřichův.*
[3]) *Toto a další slovo tak v originále.*

25. Anno Domini 1509, feria II. post Ludmille *[17. září 1509]* držán jest sněm v Brně za úřadu urozených pánuov, pana Jana z Lompnice na Mezeříčie, hajtmana, pana Jana z Pernštejna, najvyšieho komorníka margrabství moravského, pana Znaty z Lompnice, najvyšieho sudí téhož margrabství, a Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského margrabství moravského, v přítomnosti urozených pánuov: pana Albrechta z Šternberka, pana Jiříka z Vlašimě, pana Václava z Lompnice, pana[1]) Prokopa Zajímače z Kunstátu, pana Jindřicha z Liechtenburka, pana Voka Pňovského z Sovince, pana Václava Berky z Dubé, pana Jana z Žerotína, pana Hanuše Haugvice z Biskupic; a z vládyk: Jakuba z Šárova, Hrona Bluda z Králic, Václava z Vitbachu, Bohuše ze Zvole, Martina Koberského z Drahanovic a Znaty z Kukvic.

f.5 v. **26.** *Zigmund z Hodic Jiříkovi z Hodic* a jeho erbóm dědictví své vlastní, *svůj díl v Hodicích, v Rosíčce, v Stajišči a v Bezděkově i na Lovčtíně*, kterej mi se *po mém otci* dostal, s lidmi platnými i neplatnými, s mlýnem, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s chrastmi, s chrastiščemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly i s plným právem a se vším panstvím, nic tu sobě ani erbóm svým žádného práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, v těch mezech a hranicích, to všecko, což já tu mám a což k tomu dílu přísluší, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému držení a k dědičnému požívaní.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

27. *Jan Miroslavský z Skrbeně a z Doloplaz Markvartovi Valeckému z Mírova* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, totižto *ves Wainczldorf* s lidmi platnými i neplatnými, s horú Weinperkem, s desátky vinnými z hory Zauperku a z hory Dreiczehen, s perkrechty, s košíky, kteréž dávají z Weinperku, s štanpruchem, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy, s užitky, s poplatky, s lukami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což by k tej vsi Wainczldorfu od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakož to zboží od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, tak jakož sem to sám držel a požíval, sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědičnému držení a k jich užívaní.

28. *Václav z Dúbravice Jana, Smila, Zbenka, Jiříka z Dúbravice*, stryce své, přijímam na pravý *spolek na všecek statek svůj*,[2]) což jeho mám neb míti budu.

29. *Vávra, dvořák z Bezce, Urbanovi, dvořákovi z Nehradova*, a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *dvuor v Bezci* s lidmi osedlými i neosedlými i s plným právem a panstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s lesy, s rybníky, rybniščemi i se vším plným právem i příslušenstvím, což k tomu dvoru od starodávna přísluší, tak jako v svejch mezech a hranicech vymezen jest, a což sem já tu sám na dědictví měl, tu já sobě nic nepozuostavuji, ani erbóm svým ani budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

30. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, f.6
dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, že *jsme prošeni od* slovutného *Martina Plzáka z Křimic*, věrného našeho milého, *abychme jemu*, erbóm a potomkóm jeho *na vsi Vacenovicích a dvoru tudíž* se všemi a všelijakými příslušnostmi *vejplatu dáti a* při tom *další nějakú milost učiniti ráčili*. K jehožto prosbě nakloněni jsúce pro služby jeho, kteréž nám činil a potom činiti má a povinen bude, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *dali jsme* nadepsanému *Martinovi Plzákovi na tejž vsi Vacenovicích* s dvorem svobodným, s lidmi platnými svobodnými, lovy a hony tenatnými i jinými všelijakými na Bzeneckej dúbravě a s svinskými pastvami v obrození neb neobrození žaludů,[3]) s svobodú na tejž dúbravě Bzeneckej, rubem drev ku palivu, k stavení i k jiným všelijakým potřebám, tak jakž od starodávna držitelé toho jsú požívali, nic nevymieňujíce, *a tímto listem dáváme tudíž, také i na Mistříně, a což by markrabského bylo a k vejplatě příslušelo*, tak, aby on to, erbové neb budúcí jeho od držiteluov nynějších i budúcích vyplatil aneb vyplatiti mohl a moc měl, když by se jemu kolvěk zdálo a líbilo, polože jim za vejplatu těch vsí a dvoruov s jich příslušenstvím summu zápisnú cele a úplně podlé znění zápisuov jejich, kterúž od něho přijmúce mají jemu toho a povinni budú v moc jeho hned postúpiti; kteréžto vsi a dvory se vším příslušenstvím, tak jakž se nahoře píše, když svrchupsaný Martin Plzák aneb dědicové jeho vyplatí, držeti a jich požívati mají a moci budú dědičně po věčné budúcí časy, nejsúc odtud dědicové ani

[1]) *Za tím přetržené slovo* Jana.

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

[3]) *Slovo* obrození *má tu význam úroda*, neobrození *neúroda.*

budúci jeho od nižádného splacování, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, všelijaké překážky. Přikazujice najvyšším hajtmanu, komorníku a sudím markrabství moravského, věrným našim milým, když vypsaný Martin, erbové neb buduci jeho často psané vsi a dvory s lovy a jiným přislušenstvím vyplatí a toho v držení bude, abyšte jemu a budúcím jeho to ve dcky zemské dědicsky i s listem tímto vložili a vepsati rozkázali. A ktož by list tento měl s svrchupsaného Martina, dědicuov a budúcích jeho dobrú a svobodnú vuolí, ten má a míti bude plné právo všech věcí nahoře i dole psaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Trnavě den svatej Lucí *[13. prosince 1508]*, léta božieho tisícího pětistého osmého a království našich uherského devatenástého a českého třidcátého osmého.

Tohoto listu vkládaní poslové od pana hajtmana dáni byli jsú, pana Jana z Lomnice etc., pan Ladslav z Boskovic na Třebové a pan Prokop Zajímač z Kunstátu.

Mřežován a na okraji J[an] z P[ernštejna].

f. 6 v. **31.** Anno Domini 1510, feria V. post solennitatem pasce *[4. dubna 1510]* v městě Brně držán jest sněm obecního súdu skrze urozené pány, pana Jana z Pernštejna, najvyšieho komorníka markrabstvie moravského, na místě pana Znaty z Lompnice, najvyšieho sudí téhož margrabstvie, pan Jan z Žerotína, a urozeného vládyky Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského, a [v přítomnosti] urozených pánuov: pana Jana z Lompnice na Mezeříčí, hajtmana margrabstvie moravského, pana Albrechta z Šternberka, pana Prokopa Zajímače z Kunstátu, pana Václava z Lomnice, pana Jindřicha z Liechtenburga, pana Jana Kuny[1]) z Kunstátu, pana Václava Berky z Dubé; a z vládyk: pana Jakuba z Šárova, Václava Pavlovského z Vitbachu, Bohuše ze Zvole a Martina Koberského z Drahanovic.

32. *Ladslav z*[2]) *Boskovic a na Třebové Vilémovi z Perštejna na Helfnštejně,* najvyšiemu hofmistru království českého, a jeho erbóm své vlastní a dědičné zboží, totižto *tvrz Židlochovice, městečko Židlochovice* s kostelními podacími *i s podacím kaply svatej Barbory,* s vinnými desátky, kteříž k tvrzi Židlochovicím přísluší, i také s těmi šesti dreilinky vína, kteréž z královských hor za perkrecht dávají, i s mýtem, kteréž se na mostě platí, i se vším příslušenstvím *kromě desátku královského, kterýž* tu od staradávna *markrabí přísluší, městečko Blučinu* s kostelním podacím, s vinným i obilným desátky *kromě desátku,* kterejž se *faráři blučinskému* z toho dávati má, *ves Unkovice* s kostelním podacím, *ves* pustú *Koválov* s její příslušenstvím, *rybník u Hrušovan i s dvorem* poplužným *u Židlochovic,* s rolí oranú i neoranú, s platy, s užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastvišćemi, s horami, s doly, s lesy, s luhy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s vodami tekutými i netekutými, s potoky s řekami, s břehy, s mlýnem i se vším příslušenstvím, což k tomu zboží jmenovanému od staradávna přísluší, s mezemi, s hranicemi i se všemi požitky a užitky, kterejmiž se koli jmény jmenují a jakož to zboží židlochovské v svých mezech a hranicech od starodávna záleží a vysazeno jest, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jakož sem to sám držel a požíval, nic sobě ani svým erbóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom zboží nepozuostavuje, než to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému jich dědičnému držení a požívaní. A kdež by koli mně to zboží svrchupsané neb komu jinému ve dckách svědčilo, to všecko tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Mřežován a na okraji Ludvík Mezeřectký *(tak v orig.)* z Lomnice na místě Albretha (t *opraveno touž rukou z první části původního* ch).

33. *Heřman z Zástřizl Barboře z Kunstátu,* manželce svej, *na vsi Vrbicích a na vsi* pustej *Plumlůvkách,* na tom na všem, což k těm vsem přísluší, jakž sem toho užíval i předkové moji, *věna jejího* summu tisíce zlatých *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému jejímu věnnému právu. Přijeměím se činím toho vkladu sám se vším statkem svým.

34. *Jan Zajímač z Kunstátu, jakož mám ve* f. 7 *dckách ves* celú, jmén[em] *Klíčovice,* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, *dvě tratě role* s rolí oranú i neoranú a *s tím lesem v Rašově, jak Jan Boček držel* a já po něm, s lukami, s pastvišćemi, s mezemi, s hranicemi, s rybníky, s potoky, s vodami i se vším jiným příslušenstvím, tak jakož sem to sám držel, *také dvuor v Němčicích* se vším příslušenstvím, s robotami, s lukami, s pastvami i s těmi lesy, kteříž k tomu dvoru příslušejí, s potoky, s vodami i s kostelním podacím a s jeho příslušenstvím, *ves Unanov* i se všemi lidmi v tej vsi, kteréž jsú předkové moji od starodávna drželi, i s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastvišćemi, s lesy, s háji, s vinohrady, s rybníky, s rybníčky i s tím se vším právem a panstvím, což k tomu od starodávna přísluší a v svejch mezech a hranicech záleží, tak jakož sem to sám, i tudíž předkové moji, držel a

[1]) *V orig.* Kunu.

[2]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*

požíval, i tudíž s mýtem tu v Únanově, *v Prostoměřicích puol mlýna a jednoho člověka* v tej vsi, *toho se všeho* tímto vkladem *odřikám a právo své na Prokopa, bratra svého,* a na jeho erby *převodím.* A *jakož jest zámek Jevišovice na Prokopa, bratra mého, na díl jeho přišel* se vším příslušenstvím jeho, jestliže bych já, svrchupsaný Jan, k čemu tu právo měl neb erbové moji, *to všecko právo převodím na Prokopa, bratra svého,* a na erby jeho a tímto vkladem to všecko své právo mořím.

35. *Herrich z Lichtmburka Janovi ze Mstěnic* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictví, *ves Syrovice* se vším jejich příslušenstvím *a dvuor Lazec* i což k tomu přísluší, s platy, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s užitky i požitky, s mezemi, s hranicemi, jakož ta ves a ten dvuor v svých mezech a hranicech od starodávna záleží a jsú vymezeny, tak jakož sem to zboží sám držel, i se vším plným právem a panstvím, kterejmiž by koli jmény mohly jmenovány býti, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím práva, žádného panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani co pozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jeho dědičnému držení a jmění; a jestliže by to mně kde ve dckách svědčilo neb komu jinému, toho se odříkám a tímto vkladem mořím.

36. *Kněz Ondřej, opat kláštera zábrdovského, i* všicken *konvent* nynější i budúcí *Janovi z Hrochova* a jeho erbóm *ves Šenkvice* s kostelním podacím, s dědinami oranými i neoranými, s lukami, pastvami, pastviščemi, rybníky, rybniščemi, puščinami, s tím se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, v těch mezech a hranicech, jakž jsme ji sami drželi a užívali, tu sobě nic žádného práva, panství ani kterého vlastenství na svrchupsanej vsi nepozuostavujíce, ani budúcím potomkóm svým, než to všecko *ve dcky vkládáme* a vpisujem ku pravému jejich držení a dědičnému požívaní.

Přetrhán a na okraji J[an] z P[ernštejna].

List na opravu kláštera oslovanského.

f. 7 v. **37.** My *Vladislav,* z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tiemto všem, jakož *jsme dali* urozenému *Vilémovi z Pernštejna na Helfenštejně,* najvyšiemu hofmistru království českého, věrnému našemu milému, *opravu na klášteře oslovanském do jeho života a do jeho obú synuov života, Jana a Vojtěcha,* aby on jeho do svého života i jeho oba synové do svejch životuov užívati mohli, *i prosil jest nás* týž Vilém z Perštejna, *abychom jemu ten klášter* se vším jeho příslušenstvím, tak jakž jej on nyní v opravě drží, *dědičně dáti ráčili i s těmi vsemi, také s Knadesdorfem, s Čulvú a s Mincmanicemi, kteréž k témuž klášteru příslušejí.* Kdež *my,* vzhlédše na jeho pilné a platné služby, kteréž jest nám činil a činiti nepřestává, ten svrchupsaný *klášter oslovanský dali jsme a dáváme* témuž svrchupsanému *Vilémovi* i jeho dědicóm a budúcím potomkóm *dědičně* se vším jeho příslušenstvím, což k tomu klášteru přísluší, kterejmiž by se koli jmény mohlo jmenovati, *i s tím platem,* kterýž by nám tu na tom klášteře příslušel, i se všemi jeho spravedlnostmi, kteréž jsme na tom klášteře měli, nic sobě tu ani budúcím królóm českým a markrabím moravským na tom klášteře nepozuostavujíce, než tak, jakž jej on v opravě svej držel a *listy od nás* naň má, vedlé těch listuov aby jej držeti mohl tak a v tej opravě on i jeho budúcí potomkové dědičně, tak jakž ti listové jemu od nás daní na ten klášter s jeho příslušenstvím šíře ukazují, bez překážky nás i budúcích potomkuov našich, králuov českých a markrabí moravských, přikazujíce hajtmanu, najvyšiemu komorníku a sudím markrabství moravského, nynějším neboli budúcím, věrným našim milým, když byšte kolvěk od svrchupsaného Viléma z Perštejna neb budúcích potomkuov jeho napomenuti byli, abyšte ten svrchupsaný klášter se vším jeho příslušenstvím svrchupsanému Vilémovi, jemu i budúcím potomkóm jeho ve dcky zemské vložili dědičně, tak jakž se svrchu píše a tento list svědčí. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě našem pražském ten pátek po svatej Lucí *[14. prosince 1509],* anno Domini 1509, království našich uherského dvacátého a českého XXXVIIII°.

Tohoto listu ve dcky vkládaní dáni jsú poslové od pana Jana z Lomnice, hajtmana, pan Václav Náměstský a pan Jindřich Bítovský.

38. *Jiřík z Olešničky Benešovi z Vahančic,* erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní dědičné zboží, *ves Rosíčku s tvrzí,* s dvorem poplužním, *v Blažkově,* což tu mám, *v Mirošově,* což také mám, *a ves* pustú *Lhotku,* i s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s mezemi, s hranicemi, se vším právem, panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi Rosíčkám[1]), k tvrzi a dvoru a v již psaných vsech lidem a k pustej vsi Lhotce od staradávna příslušelo a přísluší a v svých hranicích zamezeno jest, tak jakž sem

[1]) *Tak v originále.*

to sam držel a požíval, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, ani erbóm ani budúcím potomkóm svým, než to všecko *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědiestvi, jmění, držení a dědičnému požívaní.

f.8 **39.** My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie, oznamujem listem tiemto přede všemi, kdož jej uzdří neb čtúc slyšeti budú, jakož *jsme dali* urozenému *Vilémovi z Perštejna na Helfenštejně*, najvyšiemu hofmistru království českého, věrnému našemu milému, *opravu na klášteře tišňovském do jeho života a do jeho obú synuov života, Jana a Vojtěcha, i s* tím *platem*, kterejž nám tu na tom klášteře příslušel, aby on jeho do svého života i jeho oba synové do svých životuov užívati mohli, i *prosil jest nás* týž Vilém z Perštejna, *abychom jemu ten klášter* se vším jeho příslušenstvím, tak jakž jej on nyní v opravě drží, *dědičně dáti ráčili*. Kdež *my*, vzhlédše na jeho pilné a platné služby, kteréž nám činil, činí a podnes činiti nepřestává, ten svrchupsaný *klášter tišňovský dali jsme a dáváme* témuž svrchupsanému *Vilémovi* i jeho budúcím potomkóm *dědičně* se vším jeho příslušenstvím, kterejmiž by kolvěk jmény mohlo se jmenovati, *i s* tím *platem*, kterejž nám tu na tom klášteře přísluší, i se všemi spravedlnostmi, kteréž jsme na tom klášteře měli, nic sobě tu ani budúcím králóm českým a markrabím moravským na tom klášteře nepozuostavujíc, než tak, jakž jej on v opravě svej držel a *listy od nás* naň má, vedlé těch listuov aby jej již držeti mohl tak a v tej opravě on i jeho budúcí potomkové dědičně, jakž ti listové jemu od nás daní na ten klášter s jeho příslušenstvím šíře ukazují, bez překážky nás i budúcích potomkuov našich, králuov českých a markrabí moravských, přikazujíce hajtmanu, najvyšiemu komorníku i sudímu, nynějším i budúcím, markrabství moravského, věrným našim milým, když byste kolvěk od svrchupsaného Viléma z Perštejna aneb budúcích potomkuov jeho napomenuti byli, abyšte ten svrchupsaný klášter se vším jeho příslušenstvím svrchupsanému Vilémovi i budúcím potomkóm jeho ve dcky zemské vložili dědičně, tak jakž se svrchu píše. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě pražském ten pátek po svatej Lucí *[14. prosince 1509]*, léta božieho tisícího pětistého devátého, království našich uherského XX. a českého XXXVIIII°. Tohoto listu ve dcky vkládaní dáni jsú poslové od pana Jana z Lomnice, hajtmana, pan Václav Náměstský a pan Jindřich Bítovský.

40. *Beneš z Vahančic Martě z Delebenky, manželce Jana z Vahančic, syna svého, pět set zlatých uherských a pět kop grošuov českých na dvoře v Rosíčce a na vsi Rosíčce a na vsi Blažkově a na vsi Mirošově*, což tu mám, *a ves* pustú *Lhotku*, na svém vlastním dědieství, žádnému nezávadném,[1]) na lidech usedlých i platných i na tom na všem, což k těm lidem v těch vsech jmenovaných a mně Benešovi, i k tomu dvoru přísluší od starodávna, *ve dcky vkládá* a vpisuje *ku* pravému jejímu *věnnému právu* a příjemčím sám se činí statkem svým.

41. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, f.8 v.
dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tiemto listem všem, jakož urozený *Ladslav z Boskovic a na Třebové*, věrný náš milý, *jměl jest a držel v* jistých *zápisích od* najjasnějšieho knížete a pána, pana *Matiáše*, uherského a českého etc. *krále* a markrabí moravského etc., předka našeho slavnej paměti, *dvě vsi*, jménem *Uherčice a Ejvani, k klášteru vilémovskému příslušející*, v markrabství moravském[2]) *blíž Židlochovic ležící, kteréžto vsi* svrchupsaný *Ladslav* po mnohých přímluvách našich *k knězi Šimonovi*, ty časy *opatu kláštera vilémovského* volenému a stvrzenému, bez uplacování *jest navrátil, pozuostavě sobě na tom opravu a vrchní panství a dvě louce u Ejvaně*, jedna, kteráž slove Ungerwiz, a druhá pode vsí, *i prosil nás týž Ladslav, abychom jemu toho potvrditi a jej, erby i potomky jeho při tej opravě zuostaviti ráčili. My* pak znajíce, že jest týž Ladslav ty svrchupsané vsi z svej dobrej vuole beze všeho uplacování tomu knězi Šimonovi, opatu téhož kláštera, k žádosti naší vrátil, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich milých *k tomu svolili jsme a tímto listem svolujem* jakožto král český a markrabie moravský *a témuž Ladslavovi*, erbóm jeho i potomkóm *na svrchupsaných vsech opravu dědičnú i s svrchními panstvími tiemto listem dali jsme a dáváme* tak, aby on, Ladslav zjmenovaný, erbové i potomci jeho ty vsi již řečené v svej opravě dědičně jměli a drželi, nic sobě ani budúcím potomkóm našim, králóm českým a markrabím moravským, na svrchupsaných vsech nepozuostavujíce, chtíce tomu, aby oni ty lidi obhajovali a jich v potřebách jich neopúščeli, než jich jako svejch vlastních obraňovali před každým, žádných obtížností na ně nevymýšlejíce, skrze které opatu a konventu tomu na jich duochodech spravedlivejch újma býti by mohla. A ktož by tento list jměl s svrchupsaného Ladslava, erbuov neb potomkuov jeho dobrú a svobodnú vuolí, chceme, aby tomu táž moc

[1]) *V orig.* nezávadnému.

[2]) *V orig.* moravskému.

i též plné právo k tomu ke všemu, což se v tomto listu píše, příleželo jako jemu samému, beze všeho umenšení. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme kázali. Dán v Tatě den svatého Lamperta *[17. září 1496]*, léta božieho tisícího čtyřstého devadesátého šestého a království našich uherského sedmého a českého šestmecitmého.

Tohoto listu ve dcky vkládaní dáni jsú poslové od pana Jana z Lomnice, hajtmana, pan Václav Náměstský a pan Jindřich Bítovský.

Sedění panské anno Domini 1510.

42. V tu neděli po svatej Kunhutě *[15. září 1510]* držán jest sněm v městě Brně za úřadu urozených pánuov, pana Jana z Perštejna, najvyšieho komorníka, pana Znaty z Lomnice, najvyšieho sudího, a Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře, v přítomnosti urozených pánů: kněze Stanislava, biskupa, pana Jana z Lomnice, hajtmana,[1]) pana Albrechta z Šternberka, pan Václav z Lomnice, pan Prokop Zajímač z Kunstátu, pan Jindřich z Lichtmburka, pan Jan z Žerotína; a z vládyk: Jakub z Šárova, Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu, Bohuše ze Zvole a Martin Koberský z Drahanovic.

f. 9 **43.** *Zbeněk z Králic Viléma z Perštejna* i s erby jeho *na puol Mohelně, na puol Kramolna, na puol Lhánic, na puol Kladorub a na vsi* tyto, *Hluboké a Košíkov*, s jejich se vším příslušenstvím, i na všicek jiný statek svůj, což jeho má anebo míti bude, přijímá na pravej a jednostajný *spolek.*

44. *Ctibor z Vranova Zbenkovi z Králic* a jeho erbóm a budúcím *ves Košíkov* s lidmi platnými i neplatnými, s dědinami ornými i neornými, s lukami, s rybníky, s mezemi, s vodami tekutými i netekutými, s háji, s chrastinami i se všemi svobodami i s užitky, s plným právem a panstvím, tak jakož sem sám držel a užíval neb moji předkové, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k držení a dědičnému požívaní.[2])

45. *Jindřich Hroch z Pošný Lidmile z Dobešovic*, manželce svej vlastní, *na tvrzi a na vsi a na dvú dvořích v Rácovicích* i na tom na všem, což tu má, *v puol čtvrtu stu kopách groší ku* pravému jejímu *věnnému právu ve dcky vkládá* a vpisuje Příjemčí toho věna Jan z Heraltic vším statkem svým, kterejž má neb míti bude.

46. *Jiřík Dědinků z Kamenného odříká se všeho práva svého a dílu na dvoře v Kamenném*, jestliže by jemu kde ve dckách svědčilo.

Sedění panské.

47. Anno Domini 1511, dominika Reminiscere[3]) *[16. března 1511]* držán jest sněm v Brně skrze urozené pány, pana Jana z Pernštejna, najvyšieho komorníka margrabstvie moravského, pana Znatu z Lomnice, najvyšieho sudieho téhož margrabstvie, a urozeného vládyky Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na němž jsú seděli urození páni: pan Jiřík z Vlašimě na miestě pana Jana z Lomnice, hajtmana margrabstvie moravského, pan Václav z Lomnice, pan Prokop Zajímač z Kunstátu, pan Václav Berka z Dubé a pan Petr z Žerotína; a z vládyk: Jakub z Šárova, Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu, Bohuše ze Zvole, Martin Koberský z Drahanovic a Znata z Kukvic.

48. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český f. 9 v.
etc. král a markrabie moravský etc., oznamujem tiemto listem všem, že *jsme dali a tímto listem dáváme Oldřichovi Březnickému z Náchoda*, věrnému našemu milému, *všecko* a všelijaké *právo náše a nápad*, kterejž jest na nás jakožto krále českého a markrabí moravského přišel a připadl *po smrti* někdy *Anny*, kteráž jest, v městečku[4]) bydlíc, bez dědicuov umřela, *na pustotině Ščepánovu, u Miroslavě ležící*, se vším a všelijakým jejím příslušenstvím, chtíce tomu konečně, aby nadepsaný Oldřich Březnický túž pustotinu Ščepánov jměl, držel, jí užíval a s ní jako s svú vlastní nakládal a toho plnú moc měl tím vším právem jakožto svrchupsaná Anna, pokudž by se jemu najlépe zdálo a vidělo, bez naší,[5]) dědicuov a budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, přikazujíce hajtmanu, najvyšiemu komorníku a sudím markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když byste kolvěk od již psaného Oldřicha o to žádáni byli, abyšte jemu často psanú pustotinu, řád práva zachovávajíce, ve dcky zemské vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všelijaké odpornosti; všakž proto také chceme, aby toto dání náše bylo každému bez újmy na jeho spravedlivosti. Tomu na svědomí

[1]) *V orig. je hejtman na prvním místě a biskup na druhém, ale správný pořad je touž rukou vyznačen písmenem* b *nad slovem* pana *a písmenem* a *nad slovem* kněze.

[2]) *Pod tím nepřetržený začátek zápisu* Heralt Kuna z Kunstátu.

[3]) *V orig. jsou slova* Sedění panské anno Domini 1511 *na prvním a* dominika Reminiscere *na druhém řádku jako nadpis.*

[4]) *Asi v Miroslavi.*

[5]) *Opraveno touž rukou z* našich.

pečet náši královsku k listu tomuto přitisknúti jsme rozkázali. Dán na hradě našem pražském v úterý po svatej Alžbětě */20. listopadu 1509/*, léta božieho tisícího pětistého devátého, království našich uherského dvacátého a českého XXXVIIII[1].

Poslové tohoto vkladu ke dekám dáni panem Jiříkem z Vlašimě na místě hajtmana pan Václav z Lomnice, pan Oldřich Mládenec z Miličína.

49. *Oldřich Březnický z Náchoda Lidmile z Miroslavě pustinu* jménem *Ščepánov*, s rolí oranú i neoranú, s platy, s užitky, s lukami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, kterýmž se koli jmény jmenovati mohú, což k tej pustině od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakož to zboží od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, tak jakž sem držel a předkové moji, sobě tu ani svým erbóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a panství, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

A na svrchupsanú Lidmilu své všecko právo převodím.

50. *Kateřina z Martinic, jakož mám otcovský díl na statku dědičném i movitém s Hynkem Žabčickým z Martinic*, s bratrem svým vlastním, nemíníc se vdávati, *žádala sem bratra svého, aby mne opatřil živností*, čím bych měla živa býti do smrti, *i učinil jest tak a opatřil jest mne* a ujistil, čím mám živa býti; *protož já se odpisuji toho všeho jeho statku dědičného i movitého*, leč by mi bratr muoj co z svej dobrej vuole chtěl dáti a poručiti na tom; a na to se již více nemám navracovati ini žádný jiný mým právem.

f. 10 **51.** My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, *že jsme všecko právo a nápad*, kterýž jest na nás jakožto na krále českého a markrabí moravského *po smrti* slovutného někdy *Oldřicha Marejžského z Marejže* připad[l] a přišel, a jmenovitě *tvrz Hříše a ves Velinice, Martiničky*, pustá *ves, dva člověky v Krason[i]cích, dali a listem tímto dáváme* s plným panstvím a se vším příslušenstvím urozenému *Václavovi z Ludanic a na Jemnici*, podkomořímu markrabství moravského, *a* slovutnému *Janovi Čeludovi z Pálovic*, věrným našim milým, chtíce tomu, aby oni i s dědici svými, když ten statek podlé práva tímto naším dáním obdrží, jej jměli, drželi a toho požívali anebo s ním jako s svým vlastním učinili a učiniti moc měli, jakž se jim najlépe a najužitečněji zdáti a líbiti bude, přikazujíc hajtmanu a najvyšiemu komorníku a sudím markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, poznáte-li, že jest ten statek a nápad po smrti toho Oldřicha Marejského[1]) na nás spravedlivě přišel a připadl, uvésti veň téhož Václava z Ludanic a Jana Čeluda z Pálovic, řád a právo zachovajíc, neobmeškávali a potom, kdybyšte od nich požádáni byli, ve dcky zemské, ač bylo-li by to dědictví, vložiti a vepsati rozkázali, jináč toho nečiníce; však proto chceme, aby toto dání náše bylo bez újmy každému na jeho spravedlnosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přitisknúti jsme kázali. Dán na Budíně v neděli po svatém Urbanu */1. června 1505/*, léta božieho 1505 a království našich uherského XV. a českého XXXIIII.

Poslové tohoto vkladu ve dcky dáni jsú od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice na Mezeříčí, pan Albrecht Holešovský a pan Burian Brtnický.

52. *Albrecht Bítovský z Lichtnburka na Hostimi Janovi Zelenému z Říčan a na Krhově* a jeho erbóm *ves Hudeřice* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami i pastviščemi, s horami, s doly, i s lesem Hradnicí, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s rybníkem v Hradnici, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s potoky tekúcími i netekúcími i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta ves a ten les Hradnice v svých mezech, v každej i každé zvlášče záleží a jsú vymezena[2]), nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm vlastenství nezachovávaje, tak jakož sem to sám držel po předcích svých, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a panství, k jmění a k držení a dědičnému požívaní.

53. *Heřman z Zástřizl* i s svými erby *Vilémovi z Víckova* a jeho erbóm *ves Zvonovice bez jednoho dvaceti lánuov rolí* a mlýn, lidi volné a svobodné, žádnému nezávadné, na kterýchžto lidech jest *platu* ročního bez jednej dvaceti hřiven groší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s užitky i se všemi požitky, s plnými poplatky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k těm lidem přísluší a příslušelo od starodávna, i s těmi dvěma rybníčky, kteráž leží při tej vsi svrchupsané, *a* pustá *ves Žilovice*, tak jakož jsem to sám držel a požíval i předkové moji, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje f. 10 v.

¹) *Tak v originále.*

²) *Tak v originále.*

ani pozuostavuje, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a panství, k jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

54. *Heřman z Zástřizl Pročkovi z Zástřizl a Janovi z Zástřizl,* bratranci jeho, a jeho erbóm *ve vsi Lovčicích lán* s krčmú vařicí *a trojic polúlání a pět podsedkuov,* lidi volné a svobodné a nezávadné, na kterýchžto lidech jest *platu* ročního dvě kopě a deset groší, slepic jedenáste, vajec puol druhej kopy, patnáste ospů, žita čtrnáste měřic, ovsa XX měřic, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s užitky i s požitky i se všemi poplatky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k těm lidem přísluší a příslušelo od starodávna, tak jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem sám to držel, to vše *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a panství, k jmění, držení a k dědičnému požívaní.

55. *Mikuláš Kropáč z Nevědomí a na Dražuovkách Tasovi z Ojnic* a jeho erbóm *tvrz Bučovice a* týmž jménem *městečko Bučovice, ves Merhofy,* <*ves Uhřice*>,[1]) *ves* pustú, řečenú *Soběbřichy,* to na dědicství,[2]) s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s[3]) pastviščemi, s horami, s lesy, s háji, s doly, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky, s požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery, s vinohrady, s vinohradnými platy, s ščepnicemi, s kostelním podacím i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakož to zboží i to všecko nahoře psané panství od starodávna v svých mezech i v každej zvlášče záleží a jsú vymezena, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem sám to držel a užíval, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji jemu, svrchupsanému Tasovi, a erbóm jeho ku pravému jmění a k dědičnému držení a užívaní.

f. 11 **56.** *Mikuláš z Rynarce Hynka z Bítova na tvrz se vsí Slavíkovice, na ves Trpišovice, na ves Lhotice, na pustotinu v Račicích* i na to na všecko, což k tomu od starodávna přísluší, což já mám aneb míti budu, přijímám na pravej a jednostajný *spolek.*

57. *Tas z Ojnic a na Bučovicích Mikulášovi Kropáčovi z Nevědomí a na Dražuovkách* a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědicství, *tvrzišče Dražuovky a* týmž jménem *městečko Dražuovky a ves* pustú *Bohutice,* s dvorem, s mlýnem panským, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a s požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekúcími i netekutými, s jezery, s ščepnicemi *a s dílem mýta bohuslavského,* totižto po Vejskoky a na Vejskocích a po Rudlici a po Arklebov, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakož to zboží i to všecko panství i mýto od starodávna v svých mezích i v každej zvlášče záleží a jest vymezeno, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a požíval i předkové moji, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k jmění a držení a k dědičnému požívaní, a kdež by mně svrchupsané zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím.

58. *Mikuláš Kropáč z Nevědomí a na Bučovicích Václavovi Pacákovi z Pačlavic* a jeho erbóm své vlastní zboží, *ves* pustú *Ostrovánky* s rybníčkami, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s pastvami i s pastviščemi, s lukami, vodami tekutými i netekutými, s užitky i se všemi požitky, jakýmiž by koli jmény mohly jmenovány býti, se všemi mezemi, s hranicemi, kteréž od starodávna k tej vsi záleží anebo příleží a přísluší, i s plným právem a panstvím, tak jakož jsem já to i předkové moji drželi, nic sobě tu ani erbóm svým budúcím na tom práva, panství ani kterého vlastenství ovšem nezachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

59. *Václav z Menhartic Mikulášovi a Volfovi* **f. 11 v.**
z Nové Vsi i jich erbóm své vlastní zboží, totižto *ves Menhartice* s dvorem tu v Menharticích a rolí, kteráž slove Jemnická, kterúž držím do Menhartic, *a Krajovice, dvuor* pustý, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s horami, s doly, s chrastinami, s lesy, s háji, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s činžemi, s užitky, se všemi poplatky i s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem a panstvím i příslušenstvím, jakož to zboží svrchupsané v svých me-

[1]) *Přetrženo pravděpodobně touž rukou.*

[2]) *Za tím přetržená slova* a ves Kříža. *Toto nedopsané slovo (asi blízké Křižanovice) ukazuje, že tato tři slova přetrhl písař, a pravděpodobně i shora slova* ves Uhřice.

[3]) *Toto a další slovo touž rukou na okraji.*

zech všecko od starodávna vymezeno a vyměřeno jest, nic tu sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakož sem to sám drže[l] a požival, než to všecko svrchupsané zboží *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravénmu dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

A kdež by mně to svrchupsane zboží ve dckách svědčilo, toho se odříkam a tímto vkladem mořím.

60. Anno Domini 1511 držán jest sněm v městě Brně ten pondělí po svatej Kunhutě *[15. září 1511]* skrze urozené pány, pana Jana z Pernštejna, najvyšieho komorníka margrabstvie moravského, pana Znatu z Lomnice, najvyšieho sudieho, a urozeného vládyky Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře, v přítomnosti duostojného kněze Stanislava, biskupa olomúckého, a urozených pánuov: pana Jana z Žerotína na miestě urozeného pána, pana Jana z Lomnice, hajtmana margrabstvie moravského, pana Jindřicha z Lipého, najvyšieho maršálka královstvie českého, pana Albrechta z Štemberka, pana Jiříka z Vlašimě, pana Václava z Lomnice, pana Prokopa Zajímače z Kunstátu, pana Jindřicha z Lichtmburka, pan Jan Kuna z Kunstátu, pan Václav Berka z Dubé, pan Petr z Žerotína; a z vládyk: Jakub z Šárova, Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu, Bohuše ze Zvole, Martin Koberský z Drahanovic, Znata z Kukvic.

f. 12 **61.** *Matúš z Myslova Oldřicha z Náchoda* a jeho erby *na dvuor Čermákovice i se vsí*, s mlýnem, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s řekami, s potoky i s tím se vším, což k tomu dvoru a k tej vsi od starodávna příslušelo a přísluší, přijímá na pravej *spolek*.[1])

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

62. *Václav z Jemničky Volfgangovi a Linhartovi z Lichtnštejnu* a jich erbóm *dvuor v Ejvani* se vším jeho příslušenstvím, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s lesy, s háji, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s břehy i s jinými se všemi příslušnostmi od starodávna k tomu příslušnými, jakož ten dvuor v svých mezech záleží a jest vyměřen, na tom sobě ini svým erbóm a budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce, to všecko *vkládám ve dcky* zemské a vpisuji ku pravému jich dědičnému jmění a držení.

63. *Dobeš z Boskovic a z Černé Hory Hynkovi z Popuovek* a jeho erbóm *hrad Holštein, městečko Holštejn* a dvuor před hradem s poplužím *a* tyto *vsi* přislušející, jmenovitě: *Ostrov ves* se dvorem, s kostelním podacím, *ves Lipovec* se dvorem, s kostelním podacím, *v Šošulce tři lány a* tyto *vsi* pusté: *Hustí, Kulčřov, Hamakov a puol Podomí*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s robotami, s rybníky, s potoky, s vodami tekúcími i stojecími, s lesy, s horami, s chrastinami, s hájemi, s údolemi, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi i s jiným se vším příslušenstvím, kterýmž koli jménem muož jmenováno býti, s plným právem a panstvím, což kolvěk k tomu zboží již jmenovanému přísluší, a tak, jakž jsme to sami drželi, žádného práva ani kterého vlastenství sobě a erbóm svým i budúcím nezachovávajíce, ku pravému jeho dědičnému držení a požívaní *ve dcky vkládám* a vpisuji.

A jestliže by to kde mně ve dckách svědčilo, toho se odříkám a tímto vkladem mořím.

64. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, f. 12 v. že jest před nás přistúpil urozený *Heralt Kuna z Kunstátu na Hodoníně*, věrný náš milý, a *předložil nám, kterak jest* urozený *někdy Jan Kuna z Kunstátu a na Hodoníně*, strýc jeho vlastní, *udělal rybník* na gruntích svých *blíž Hodonína, kterýžto rybník topí do dúbravy Hodonskej*, kteráž jest v markrabství našem moravském, *proše nás* snažnými prosbami, *abychme jemu ten náš grunt*, pokudž ten rybník zatopil jest, *k dědictví pravému dáti ráčili*. K jehožto prosbě a žádosti milostivě nakloněni jsúce i také pro jeho služby, kteréž jest nám činil a činiti povinovat jest, *k tomu jsme milostivě přistúpili a přivolili a tímto listem* naším jakožto král český a markrabie moravský *přivolujeme*, chtíce tomu konečně, *aby* nadepsaný *Heralt Kuna* i s dědici a budúcími svými *ten* svrchupsaný *náš grunt*, pokudž rybník zatopil jest, *k pravému dědictví držel*, jeho užíval a s ním jako s svým vlastním nakládal a toho plnú moc měl, pokudž by se jemu najlépe a najužitečněji zdálo a vidělo, bez naší, dědicuov, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, přikazujíce hajtmanu, najvyšiemu komorníku a sudím markrabství moravského, nynějším neboli budúcím, i všem jiným poddaným, našim věrným milým, abyšte často psanému Heraltovi

[1]) *Mezi tímto a následujícím zápisem jest mezera zvýši 9 cm.*

ani dědicóm jeho neb budúcím jeho v tom nikoli nepřekáželi ani překážeti dopúščeli, než jej při tejto naší milosti jměli, drželi a neporušitedlně zachovali, a bylo-li by potřebí a vy od některého z nich, aneb komuž by oni to na svém místě poručili, požádáni a napomenuti byli, abyšte jim tuto milost a dání náše, řád práva zachovajíce, ve dcky zemské vložiti a vepsati rozkázali; jináč abyšte nečinili pod zachováním milosti a uvarováním nemilosti a těžkého trestání našeho. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu našemu přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě našem pražském v pondělí po neděli postní, jenž slove Judica *[26. března 1509]*, léta božieho tisícího V^c^ VIIII, království našich uherského XVIIII°. a českého XXXVIII°.

Tohoto listu ve dcky vkládaní dáni jsú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice a na Mezeříčí, pan Jan a pan Václav, bratří vlastní z Lomnice a na Náměšči.

f. 13 **65.** *Heralt Kuna z Kunstátu Jindřichovi z Lipého*, najvyšímu maršálku království českého, a erbóm jeho své vlastní dědictví, totižto *Bojanovice Dolní, Lužice, Kuničky, veliký rybník*, kterejž mi jest dán k dědictví od krále JMti, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s desátky vinnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích, v každej i každé zvlášče, záleží a jsú vymezena, nic tu sobě ani erbóm svým nepozuostavuje, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a jich požívaní.

66. *Vít z Králic Zbenka z Králic*, strýce svého, *na puol Mohelna* s jeho příslušenstvím, *na ves Březník*, což tu mám, *na ves Jedov, v Kuroslepích tři člověky, polovici Kladorub, polovici Lhánic, polovici Kramolna*, se vším příslušenstvím, což mám neb míti budu, přijímám na pravej a jednostajný *spolek*.

Přetrhán a na okraji J[an] z Per[nštejna].

67. *Jindřich z Lipého*, najvyší maršálek království českého, *Heraltovi Kunovi z Kunstátu a Mandaleně z Lomnice*, manželce jeho, erbóm jich, *dvuor Kukvice i se vsí* ku pravému dědictví a panství i se vším příslušenstvím, což k tomu dvoru aneb k tej vsi od starodávna příslušelo a přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s poplatky, s rybníky, s vodami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s desátky vinnými i obilnými, s mezemi, s hranicemi, jakožto svrchupsaný dvuor i se vsí v svých hranicích a mezech od starodávna záleží a vymezeno jest, tak jakož sem já sám držel, nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavuje, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dcky zemské ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

68. *Jindřich z Lichtmburka a na Bítově Bohušovi ze Zvole* a erbóm jeho *puol páta lánu platného, tři lány ve vsi Loukovicích blíž Sádku a puol druhého lánu ve vsi Mileticích*, s lidmi osedlými platnými, s rolí oranú i neoranú i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím a což práva mně neb těm lidem příslušelo a přísluší, nic na tom sobě ani erbóm svým nepozuostavuje ani zachovávaje, než, jakž sem sám to držel, to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému užívaní.

69. *Heralt Kuna z Kunstátu Vilémovi z Pernštejna na Helfenštejně*, najvyšiemu hofmistru f. 13 v. království českého, a erbóm jeho *ves Bojanovice Horní* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s vinohrady, s desátky vinohradními, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky, požitky i se všemi poplatky, s činžemi, s břehy, s rybníkem, s potoky tekutými i netekutými, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích, v každej i každé zvlášče, záleží a jsú[1]) vymezena, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakož sem to sám držel, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, k držení a dědičnému užívaní.

70. *Matiáš z Babic Adamovi z Bačkovic a na Polici* a erbóm jeho *šest lánů ve vsi Martiničkách* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ti lánové svrchupsaní od starodávna v svých mezech a hranicech záležejí a jsú vymezeni[2]), nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva ani vlastenství nezachovávaje, tak jakož sem to sám držel, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní. A

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[2]) *V orig.* vymezena.

týž Matiáš odříká se těch šesti lánu, ač by jemu kde svědčili.

71. *Jan Zelený z Říčan, Jan Čelud z Pálovic, Jan ze Mstěnic na místě sirotka Stibora z Batelova* jakožto *mocní poručníci Bohušovi z Čachtína* a jeho erbóm *tvrz Uponěšice* s[1]) dvorem poplužným i *se vsí Uponěšicemi, ves Lomy* s mlýnem tu pod Lomy, *ves Cidlinu*, co jsme tu měli, *ves pustu Arklebice a lán v Budči*, se vším jich příslušenstvím a panstvím, s rybníky, rybníčky, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s sady, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s úroky a poplatky i se všemi užitky a požitky, kterakýmiž kolvěk ty užitky a požitky jmény mohly by menovány býti, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s vajci, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, kterakž ko[l]věk to zboží a dědictví v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž jsme to zboží sami drželi a požívali i předkové náši, nic sobě tu ani erbóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko zboží a panství *ve dcky vkládáme* a vpisujeme ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

72. *Jan Kusý z Mukoděl tomu* nadepsanému *vkladu odpor* učinil.

f. 14 73. *Kněz Pavel provinciál, kněz Václav převor* i všecek *konvent kláštera svatého Michala v Brně*, zákona svatého Dominika, *Janovi Petrovskému z Rochova*, erbóm jeho *své* vlastní *zboží* <*a plat ve vsi Letonicích*, deset hřiven platu ročního, *ves Nálochy* s jejím příslušenstvím, *v Šeborově dvuor* s těmi lidmi>[2]), *v Hruškách deset hřiven platu*, kterejž jsme sami drželi na těch lidech a požívali od starodávna i předkové náši drželi jsú a užívali, to jemu a jeho erbóm i budúcím potomkóm *ve dcky vkládáme* ku pravému dědictví, k jmění, držení a k věčnému požívaní.

74. *Valentin z Kamenného Dorotě, manželce svej* vlastní, *na puol dvoře* tu *v Kamenném padesáte kop groší českých k věnnému právu ve dcky vkládá*. Přijemčím se sám dělá statkem svým, kterejž má neb míti bude.

Sedění panské.

75. Anno Domini 1512, dominica Reminiscere[3]) *[7. března 1512]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana z Pernštejna, najvyššieho komorníka margrabství moravského, pana Václava z Lomnice na miestě pana Znaty z Lomnice, najvyššieho sudieho těhož margrabstvie, a urozeného vládyky Mikuláše z Bystřice, najvyššieho písaře zemského; na němž jsú seděli urození páni: pan Jan z Lomnice, hajtman, pan Jindřich z Lipého, najvyšší maršálek království českého, pan Prokop Zajímač z Kunstátu, pan Jindřich z Lichtmburka, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Burian z Valdštejna, pan Petr z Žerotína; a z vládyk: Jakub z Šárova, Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu, Bohuše ze Zvole, Martin Kobeřský z Drahanovic a Znata z Kukvic.

76. *Salomena ze Lhoty Jana ze Zdenína*, manžela svého, přijala na pravej *spolek i děti ty, kteréž by spuolu měli, na tvrz a ves Habrovany a na ves Chruděchromy a na ves Mladkov* i na to na všecko, k čemuž by kde právo měla aneb má, a činí jej svým pravým společníkem i nápadníkem.

Mřežován.

77. *Martin z Křimic* i s svými erby *Filipovi z Zástřizl na Kyově*, erbóm jeho *ves Vacenovice* s dvorem poplužným a s svobodami dříví ku palivu i k stavení a pastvami *na Bzeneckej dúbravě* k tomu dvoru příslušnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s háji, s lesy, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s jezery, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta ves s svým dvorem od starodávna v svých mezech a v každej i v každej zvlášče záleží a jsú vyměřena[4]), nic sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávajíc, to všecko, což k tej vsi Vacenovicím a k tomu dvoru přísluší, tak jakož sem to sám držel, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému jich požívaní.

78. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, f. 14 v.
že, *jakož jsme dali své všecko právo a panství* urozenému *Vilémovi z Perštejna na Helfenštejně*, najvyšiemu hofmistru králevství českého, věrnému našemu milému, nic sobě tu nepozuostavujíc ani budúcím králóm českým a markrabím moravským na klášteřích v[5]) markrabství

[1]) *Toto a šest dalších slov touž rukou na okraji.*
[2]) *Na okraji* J[an] z P[ernštejna].
[3]) *V orig. jsou slova* Sedění panské Anno Domini 1512 *na prvním a* dominica Reminiscere *na druhém řádku jako nadpis.*
[4]) *Tak v originále.*
[5]) *Touž rukou nad řádkem.*

moravském, totiž *v*[1]) *klášteře tišňovském, oslovanském a na klášteře svatojakubském*, kterýž jest *na předhradí olomúckém, jakož ti listové* sami v sobě šíře *ukazují, kteříž jsú* témuž *Vilémovi ve dcky vloženi, i měl týž Vilém* prvé *listy některé od králuov a předkuov našich i také od nás*, ješto se těch klášteruov dotýkalo, pak, jakž kolivěk na tento čas *jich najíti nemůž, aneb že by je ztratil, to jemu nemá k žádnej škodě býti*, než dání a našich listuov posledních, kteréž jsme jemu kázali ve dcky vložiti[2]), on užívaj i potomci jeho, tak jakž ti listové svědčí sami v sobě, kteréž jsme jemu dali, a tu nic sobě nepozuostavili ani budúcím králóm českým a markrabím moravským, než jemu své všecko panství a právo dali jsme a listové ti, kteříž by předešlí byli od předkuov našich, králuov českých a markrabí moravských, i od nás, jestliže by jich najíti nemohl všech neb někderých z nich a ztratili se, ty jemu k žádnej škodě ani jeho budúcím potomkóm býti nemají, než on i jeho budúcí potomci tohoto našeho posledního dání užíti mají na budúcí časy bez naší i budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i všech jiných lidí všelijakej překážky. Přikazujíc hajtmanu, najvyším komorníku i sudímu, nynějším i budúcím, markrabství moravského, věrným našim milým, když byšte kolvěk od svrchupsaného Viléma z Perštejna aneb budúcích potomkuov jeho napomenuti byli, abyšte i tento list jemu ve dcky vložili neb potomkóm jeho, tak abyšte se při tom zachovali a ve dcky jemu jej vložili. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto kázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně v ten pátek na svatého Ščepána *[26. prosince 1511]*[3]), léta božieho tisícího pětistého dvanástého, království našich uherského XXII. a českého XLI. Tohoto listu ve dcky vkládaní dáni jsú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice na Mezeříčí, pan Václav z Ludanic a na Jemnici, pan Petr z Žerotína a z Fulneka.

79. My *Vladislav*, *z* boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král a markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, že *jsme prošeni od* urozeného *Viléma z Perštejna a na Helfenštajně*, najvyšieho hofmistra království českého, věrného našeho milého, *abychom jemu* a erbóm a budúcím jeho *zámek Hodonín* se vším jeho a se všelijakým příslušenstvím *k dědictví dáti ráčili*. K kterěžto prosbě pro služby jeho, kteréž nám věrně a platně činil a činiti nepřestává, nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *témuž Vilémovi*, erbóm a budúcím jeho *dali jsme a tímto listem dáváme* již psaný *zámek Hodonín* s městečky, vesnicemi, lidmi, dědinami, lukami, lesy, rybníky, mlýny, řekami, robotami a konečně se všemi příslušnostmi a se všelijakými poplatky a požitky, což k témuž zámku Hodonínu přísluší, nic ovšem nevymíníc ani pozuostavujíc, a to dědičně a věčně tak, aby týž Vilém, | erbové f. 15
a budúcí jeho ten zámek Hodonín se všemi jeho příslušnostmi i také s celým a plným panstvím jměli, drželi a jeho požívali dědicky tím vším právem a obyčejem, jako páni a rytířstvo v markrabství našem moravském svých zámkuov dědičných a svobodných požívají s jich příslušenstvím, a jej dáti, prodati, zastaviti neb změniti a s tím aby učiniti mohli, což by se jim zdálo a líbilo, jakožto s svým vlastním dědicstvím, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijakej překážky nyní i po věčné časy budúcí, přikazujíce hajtmanu, najvyšším komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když byšte požádáni byli od téhož Viléma, erbuov neb budúcích jeho, abyšte jim tento list ve dcky zemské vložili a vepsati rozkázali, tak abyšte učinili bez zmatku a všelijaké odpornosti. A kdož by tento list měl s již psaného Viléma, erbuov neb budúcích jeho dobrú vuolí a svobodnú, chceme, aby tomu příslušelo plné právo všech věcí v listu tomto položených a psaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto kázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně v středu den svatého Silvestra *[31. prosince 1511]*[4]), léta božího tisícího pětistého dvanástého, království našich uherského XXII°. a českého XLI°.

Tohoto listu ve dcky vkládaní dáni jsú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice a na Mezeříčí[5]), pan Václav z Ludanic a na Jemnici a pan Petr z Žerotína a z Fulneka.

Dobrá vuole.

80. *Vilém z Pernštejna na Helfenštejně*, najvyší hofmistr království českého, *všecko právo*

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*

[2]) *Je to shora č. 37. (klášter oslavanský) a č. 39. (klášter tišnovský). List na opravu kláštera sv. Jakuba v Olomouci je v olomoucké knize XVII, f. 8 v. (Dán na hradě pražském 14. prosince 1509, vložen do desk na sněmu zahájeném 6. ledna 1510.)*

[3]) *V orig. 1512, ale, poněvadž list byl vložen do desk na sněmu zahájeném 7. března 1512, musí to býti rok 1511, na který ukazuje také pátek. Za počátek roku se tu pokládá 25. prosinec.*

[4]) *V orig. 1512, ale, poněvadž list byl vložen do desk na sněmu zahájeném 7. března 1512, musí to býti rok 1511, na který ukazuje také středa. Za počátek roku se tu pokládá 25. prosinec.*

[5]) *Za tím přetržené slovo* hajtmana.

své, kterež mně a erbóm mym *na zámku Hodoníně* se všim jeho a se všelijakým příslušenstvim *dánim* krále JMti, *krále Vladislava*, příslušī, jakož to *v listu J Královské Mti* tuto předepsaným šiře a světleji [se] zavírá, s sebe sám i s svých erbuov *přenášim a převodím* tímto vkladem *a to právo* v tom listu psané na zámku Hodonině se všim jeho příslušenstvím *na Jindřicha z Lipého*, najvyšieho maršálka království českého, a jeho erby *převodím a ve dcky* zemské *vpisuji* ku pravému jejich dědičnému držení a požívani.

81. *Hynek a Jindřich*, bratří vlastní *z Vydří*, *Kateřinu z Tamfaldu*, máteř svú, *na ves Knihnice s tvrzí*, s dvorem, *na ves* pustú *Osoudov*, *na ves* pustú *Budějovičky*, *na ves Radkovice*, *na ves* pustú *Zahrádky*, *na ves Jihlávky*, což tu máme, *na ves Klatovec*, *na ves Olešnú*, se všim jich příslušenstvím, což máme aneb míti budeme, přijímáme na pravej a jednostajný *spolek*.

f. 15 v. **82.** My *Vladislav*, z boži milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, že *poslové*, jsúce *od starších svých a vší obce města našeho Jihlavy* k nám vysláni, před nás jsú přistúpili, *oznamujíce nám, kterak jsú od rychtáře svého městského a bratra jeho k témuž městu* a obecnému dobrému a užitku *manství*, kteréž jsú též bratří a předkové jejich od starodávna drželi, *kúpili*, totiž *ves* pustú, řečenú *Otín*, *a ves Rancířov*, se vším a všelijakejm jejich příslušenstvím *a* k tomu také *rychtu městskú*, *piva šrůtku*, *mieru obilnie a menší mýto* se vším právem a příslušenstvím jejich, jakož list zprávní, kterejž jsú nám okázali, to všecko šiře a světleji v sobě okazuje a zavírá, *prosíce nás* s velikú prosbú, *abychme k takovému trhu a prodaji povolení náše dáti, jim toho potvrditi a ty dvě* nadepsané *vsi z povinnosti manskej propustiti a k dědictví dáti ráčili* tak, aby to všecko při tom městě Jihlavském a komoře naší dědičně zuostalo. K kterejžto prosbě jsúce nakloněni pro jejich stálú věrnost a upřímost, v kteréž jsú se k nám a předkóm našim vždycky hotově a povolně jměli a zachovávali a ješče se hledí v věrnej poddanosti k nám jmíti a zachovati, čím k sobě od nás milost náši náchylnější poznají, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomiem a radú věrných našich *svolili jsme k nadepsanému trhu a mocí listu tohoto* jakožto král český a markrabie moravský *svolujem*, povolení náše jisté k tomu trhu a prodaji dávajíce, *a jim toho potvrzujíce* a upevňujíce, chtíce tomu konečně, aby ta rychta, pivo, šrůtka, mira obilnie a menší mýto již budúcně po tento čas při městě Jihlavském a komoře naší po věčné časy bez všelijakého vyplacení dědičně zuostalo a oni měščané s budúcími svými aby podlé znění správního listu toho všeho jsúce v držení dědičně jmíti a užívati mohli a moc měli bez zmatku a všelijakej odpornosti. A *také jsme* svrchupsaným *měščanóm našim jihlavským nadepsané dvě vsi*, totižto ves pustú Otín a ves Rancířov, se vším a všelijakým jejich příslušenstvím *k pravému a svobodnému dědictví dali a je ze všech a všelijakých manských povinností vyňali a tímto listem vynímáme*, dávajíce a vysazujíce jim ty dvě vsi k pravému a svobodnému dědictví tak, že je po tento čas na budúcí věčné časy dědičně jmíti, držeti a jich požívati mají a moci budú tím vším právem, obyčejem a zpuosobem, jakožto i jiní obyvatelé téhož markrabství svých dědičných a svobodných vsí požívají, a to bez naší a budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, přikazujíce hajtmanu, najvyšším komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim, abyšte, když kolvěk od svrchupsaných měščan našich jihlavských požádáni budete, ty dvě vsi, Otín a Rancířov, s jejich příslušenstvím i tento náš list ve dcky zemské vložiti a vepsati kázali, jináč toho nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na Budíně tu středu před svatým Urbanem *[21. května 1505]*, léta božieho tisícího pětistého pátého a království našich uherského XV°. a českého XXXIIII°.

Tohoto listu ve dcky vkládaní dáni jsú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice na Mezeříčí, pan Václav z[1] Ludanic na Jemnici a pan Petr z Žerotína.

83. *Proček z Zástřizl a na Ždánicích* i s svými erby *Heraltovi Kunovi z Kunstátu* a erbóm jeho *ves* pustú, řečenú *Opatovice*, se vším jejím příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s lesy, s doly, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i s kostelním podacím i se vším jejím příslušenstvím, jakož to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech záleží a jest vymezené, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje, než tak, jakž jsú předkové moji drželi a já po nich, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich požívaní.

[1]) *Z[illegible] pretržené slovo* Lomnice.

f. 16 **84.** *Václav z Dúbravice Znatovi z Drahanovic <a Janovi z Herultic>*[1]) a erbóm jejich *v Lidměřicích, což já tu mám, kromě toho, což kněz opat želevský tu má a jeho konvent* a jim ve dcky vloženo jest, než ostatek všecko s lidmi platnými i neplatnými, s úroky, s poplatky, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, s horami, s doly i s vinohrady i se všemi zvuolemi, jakýmiž kolvěk jmény mohú jmenovány býti, s mezemi a s hranicemi i se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, nic sobě tu práva, panství, ani erbóm svým nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich užívaní.

85. *Václav z Veitmile* i s svými erby *Jindřichovi Lechvickému z Zástřizl,* erbóm a potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totižto *zámek Žerotice, ves Žerotice* i s kostelním podacím, *ves Bohunice, Rudlice, Vyvčice, zámek pustý Lapikus, dvuor Hostický, dvuor v Tvořehrázi, dvuor v Stožíkovicích a* pustú *ves Hostice,* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s mlýny, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybničiščemi, s potoky tekúcími i netekúcími i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta zbožie svrchupsaná od staradávna v svých mezech i v každé zvlášče záleží a jsú vymezena, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panství ani vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko, jak jsem to sám držel, *i třiceti věder vína desátku v hoře kyjovské,* kteréhož jsem já i předkové moji užívali podlé práva, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji svobodné, nezávadné, k jmění, držení a k dědičnému užívaní.

86. *Jindřich Lechvický z Zástřizl* i s erby svými a budúcími potomky svými *Vilémovi z Pernštajna a na Helfenštajně,* najvyšiemu hofmistru královstvie českého, erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastnie zboží a dědictvie, *ves Melešín, v Vidoníně tři člověky a mlýn čtvrtý a kus lesu* svého, kterýž k těm vsem příslušie, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zbožie svrchupsané od staradávna v svých mezech a hranicích, každé i v každej zvlášť, záleží a jsú[2]) vymezena, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, než to všecko, tak jakž sem to sám držal, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

87. *Jan Petrovský z Hrochova* i s erby svými a budúcími potomky *Vilémovi z Pernštajna a na Helfenstajně,* najvyšiemu hofmistru královstvie českého, erbóm a budúcím jeho potomkóm své vlastnie zbožie a dědictvie, svobodné a žádnému nezávadné, totižto *plat,* kterýž jsem měl *v Letonicích ve vsi* od kněží[3]), s tou všeckú spravedlností, jakž jsú to kněžie drželi a jak jsem já to sám držal, se vším právem, panstvím a příslušenstvím, nic sobě tu, erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

88. *Mikuláš a Jan,* bratřie vlastní *z Habřie,* i f. 16 v.
s erby svými a budúcími potomky *Matúšovi, bratru našemu, a Anně, manželce jeho,* i erbóm jeho *svá dva diely na dvoře v Habří,* kteréž jsme měli, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly i se vším plným právem a příslušenstvím, jakž ten dvuor svrchupsanej v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezen jest, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíce, než to všecko, jakž jsme to sami držali, *ve dcky vkládáme* a vpisujem ku pravému jich dědičnému držení a požívaní.

89. *Heřman z Zástřizl* i s svými erby *Heraltovi Kunovi z Kunstátu* a erbóm jeho *tvrz Čejkovice a městečko* týmž jménem jmenované, *městečko a hrad Bolehradice, ves Vrbici a* pustú *ves Šetrapy a les u Lovčic,* jenž slove *Heřmanov,* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s desátky vinnými i obilnými, s robotami, s užitky a s požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i s mlýny, s mlýniščemi, s kostelními podacími i se vším plným právem, panstvím a

[1]) *Na okraji při prostředku zápisu* Jan [z] Žerotína.
[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[3]) *Patrně od dominikánů z Brna, kterým dříve náležela polovina vesnice.*

příslušenstvím, jakož ta zbožie svrchupsaná od staradávna v svých mezech, každé i v každej zvlášče, záležie a jsú vymezena, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému držení, jmění a k dědičnému jich požívaní, a jestliže by to svrchupsané zbožie mně kde ve dckách svědčilo, to tiemto vkladem mořím.

90. *Heřman z Zástřizl* i s svými erby *Pročkovi z Zástřizl a na Ždánicích a Janovi z Zástřizl*, bratranci jeho vlastniemu, a erbóm jich *vsi pusté*, řečené *puol Cvikova a puol Přestavlk*, se vším jejich příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s lesy, s doly, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými[1]), s robotami, s užitky a s požitky i se všemi jejími poplatky, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zbožie svrchupsané od staradávna v svých mezech záleží a jsú vymezeny, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje, než tak, jakž jsú předkové moji drželi a já po nich, to všecko *ve dcky vkládám* ku pravému jmění, držení a dědičnému jich požívaní, a jestliže by to svrchupsané zbožie mně kde ve dckách svědčilo, to tiemto vkladem mořím.

91. *Heralt Kuna z Kunstátu Mandalené z Lomnice*, manželce svej vlastní, tři tisíce zlatých uherských *věna jejieho na tvrzi a městečku Čejkovicích, na zámku Bolehradicích a na městečku též Bolehradicích*, na vinohradech a na vinných desátcích, na rybnících i na tom na všem, což k těm svrchupsaným zbožím od staradávna příslušelo a příslušie, ku pravému jejiemu věnnému právu *ve dcky vkládám* a vpisuji. Přijemčím toho věna sám se činím vším statkem svým, kterýž mám neb mieti budu.

f. 17 **92.** *Mikuláš Kropáč z Nevědomie* i s svými erby a budúcími potomky *Mikulášovi Kropáčovi z Nevědomie*, strýci svému, jeho erbóm i budúcím potomkóm *ves Klobúčky* se dvorem, zbožie své vlastnie dědičné, žádnému nezávadné, *šest lánuov a krčmu a puol páta podsedka*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s vodami, s potoky, s mezemi, tak jakž od staradávna jsú ti lánové zamezeni, se vším jich příslušenstvím, což k těm lánóm příslušie nebo zdávna příslušelo jest, s úroky, s robotami, s kury, s vajci i se všemi požitky malými i velikými, kterýmiž by koli jmény jmenovány mohly býti, s plným právem, *a v Soběbřišich louku*, jenž slove *Paseka*, *a* vedlé louky ten *oujezd* s plným právem a panstvím, nic sobě na tom zboží práva, panstvie ani kterého vlastenstvie, ani erbóm svým nezachovávaje, *kromě rybníka*, ten sobě pozuostavuji a erbóm svým, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich požívaní.

93. Anno Domini 1512 držán jest soud zemský v městě Brně v pondělí po svatej Kunhutě *[13. září 1512]* skrze urozené pány, pana Jana z Pernštajna na miestě pana Jana z Lomnice na Mezřiečí, hajtmana margrabstvie moravského, pana Jana z Žerotína na miestě pana Jana z Pernštajna, najvyšieho komorníka, pana Znaty z Lomnice, najvyšieho sudí téhož margrabstvie, a urozeného vládyky Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na němž jsú seděli: duostojný v Boze otec a pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, pan Václav z Lomnice, pan Prokop Zajímač z Kunstátu, pan Jindřich z Lichtnburka, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Burjan z Valdštajna, pan Václav Berka z Dubé, pan Petr z Žerotína, a z vládyk: Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu, Bohuše ze Zvole, Martin Koberský z Drahanovic a Znata z Kukvic.

94. *Vít z Králic Vilémа z Pernštajna*, najvyšieho hofmistra královstvie českého, a jeho erby *na puol Mohelna* s jeho příslušenstvím, *na ves Březník*, což tu mám, <*na ves Jedov*>[2]), *v Kuroslepiech tři člověky, polovici Kladorub, polovici Lhánic, polovici Kramolna*, se vším příslušenstvím, což mám neb mieti budu, přijímám na pravý *spolek* a jednostajnej.

95. *Jan Rechmberk z Želetic Jindřichovi Lechvickému z Zástřizl* a jeho erbóm *tvrz Želetice, ves Želetice* s kostelním podacím, *ves* pustú *Purgmanice*, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami i křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s mlýny, s užitky a s požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech, v každej i každé zvlášče, záleží a jsú vymezena, nic sobě tu ani svým erbóm a potomkóm práva, panství ani vlastenství nepozuostavuje ani zachová- f. 17 v.

[1]) *Za tím přetržená slova* tak úplně.

[2]) *Na okraji* J[an] z P[ernštejna].

vaje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

96. *Jan Svojanovský z Boskovic na Skalách* i s svými erby *Ladslavovi z Boskovic na Třebové* zbožie své, *ves Bohuňov, ves Poříčí a ves* pustú *Horní Bradlné a ves Bradlné Dolní,* s lidmi v nich platnými i neplatnými, s kostelními podacími, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s mlýny i se vším příslušenstvím, což k těm vsem od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, hranicemi, se všemi požitky a užitky, kterejmiž se koli jmény menují, jakož ty vsi v svých mezech a hranicech záleží a vymezeny jsú, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jakož sem sám to držel a požíval, nic sobě ani svým erbóm a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

97. *Jindřich z Lichtmburka a na Bítově* i s svými erby *Mikulášovi Krokvicarovi a Volfovi,* synu jeho, *z Nové Vsi,* a jejich erbóm *čtyry člověky se čtyřmi lány rolí,* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezi[1]), s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky, požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, jakož ti čtyři lánové s těmi čtyřmi člověky v svých mezech vyměřeni a vymezeni jsú *v tej vsi Nesovicích,* nic sobě na nich ani erbóm svým ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakož sem je sám držel, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, požívaní a k dědičnému držení.

f.18 **98.** *Jan z Bezděkova a z Šemíkovic Janovi a Václavovi,* bratřím *z Lomnice a na Náměšči,* své vlastní zbožie a dědictví, totiž *dvuor* pustý *Otěchleby* i s sedliščemi, s lukami i s sadem i s rybníkem pod Zborovcem, s rybniščemi i s lesem, jenž slove Kruhy, s rolí oranú i neoranú, s horami, s doly, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ten dvuor svrchupsaný od starodávna v svých mezech, v každej i každé zvlášče, záleží a jsú[2]) vyměřena, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakož sem to sám držel a požíval, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému požívaní.

99. *Jan Kyjovský z Kyjovic* i s svými erby *Jindřichovi Jankovskému z Vlašimě,* erbóm jeho i potomkóm jeho *tvrz Kyjovice, ves Kyjovice a* pustú *tvrz Plavče, ves Plavče* s kostelním podacím, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami i s pastviščemi s oranými, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky, s požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekúcími i netekúcími, s mlýny, s mlýniščemi i se vším plným právem, panstvím i příslušenstvím, jakož ta zbožie svrchupsaná od starodávna v svých mezech, v každej i každé zvlášče, záleží a jsú vymezena, nic sobě tu ani svým erbóm a potomkóm práva, panství ani vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

100. Anno Domini 1513, ten pondělí post Reminiscere *[21. února 1513]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana z Lomnice a na Mezřiečí, hajtmana, pana Václava z Lomnice na miestě pana Jana z Pernštajna, najvyšieho komorníka, pana Znatu z Lomnice, najvyšieho sudieho markrabstvie moravského, a Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný v Boze pán, pan Stanislav, biskup olomúcský, a urození páni, pan Jiřík z Vlašimě, pan Jindřich z Lichtnburka, pan Burian z Valdnštajna, pan Petr z Žerotína, pan Jan z Žerotína, pan Hanuš Haugvic z Biskupic, a urozené vládyky: Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu, Martin Koberský z Drahanovic, Znata z Kukvic a Havel Chudobín z Bořic. f.18v.

101. *Jan Kobík z Opatova a na Prusích s povolením a radú* pana *Jana z Lomnice a na Mezeříčí, hajtmana* markrabství moravského, *a pánuov JMtí, mocný poručník Jana z Opatova,* strýce svého, a pro jeho dobré a užitečné vlastní jeho zbožie a dědicství, *ves Kostelec* s lidmi platnými i neplatnými, s poplatky, s úroky, s činžemi, s užitky, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi a se všemi rybníky malými i velikými a jmenovitě s rybní-

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*

kem Straku i s tu hrázi a na tom místě, tak jakž jest na šiř od dávna vydělána a vysypána, s řekami, s oběma břehy, s potoky, s mlýny, s mlýnišťčemi, s lesy, s chrastinami, s háji, s horami, s doly, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s kostelním podacím i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zbožie svrchupsané od starodávna v zemi moravskej v svých mezech a v každej i každé zvlášče záleží a jest vymezeno, nic sobě ani Janovi, strýci svému nahoře psanému, ani svým erbóm ani svým potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíce, tak jakož sem to sám držel, *purgmistru a radě i vší obci města Jihlavy*, nynějším i budúcím, *vkládám ve dcky* a vpisuji ku pravému jich dědictví a k dědičnému užívaní.

f. 19 **102.** *Mikuláš a Jiřík*, bratří vlastní *z Milasína*, i s erby a budúcími potomky *Vávrovi z Stříteže* i jeho erbóm *puol lánu rolí v Stříteži* s tím se vším a tak, jakž ta role, totiž toho puol lánu, v sobě od starodávna vyměřen jest, tak jakž jsme sami toho užívali, nic sobě tu ani erbóm svým práva ani kterého vlastenství nepozůstavujíce, než to všecko *ve dcky vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému požívaní; a jestliže by kde mně ve dskách svědčilo toho puol lánu, tímto vkladem se toho odříkám.

103. *Matúš z Vícenic* i s svými erby *Janovi, dvořákovi z Vícenic*, a jeho erbóm *dvuor* svuoj dědičný, žádnému nezávadný, *v Vícenicích*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s mezemi, s hranicemi, s užitky a požitky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ten svrchupsaný dvuor od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezen, nic na tom sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva ani žádného vlastenství nezachovávaje, než, jakž sem to sám držel a toho užíval, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a dědičnému požívaní.

104. *Salomena ze Lhoty Jana ze Zdenína*, manžela svého, *na hrad Habrovany a ves* týmž jménem jmenovanú, *na*[1]) *ves Chruděchromy a na ves Mladkov* i na to na všecko, což kde mám neb míti budu, přijímám na pravej a nerozdílný *spolek*.

Sedění panské o svatej Kunhutě, anno Domini 1513.

105. V pondělí po svatej Kunhutě *[12. září 1513]* držán jest sněm skrze[2]) urozené pány, pana Jana z Perštejna, najvyšieho komorníka, pana Znaty z Lompnice, najvyšieho sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na kterémž jsú seděli: kněz Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lompnice, hajtman, pan Albrecht z Šternberka, pan Václav z Lomnice, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Arkleb z Boskovic, pan Vok Pňovský z Sovince, pan Burian z Valdštejna, pan Jan z Žerotína, a z vládyk: Hron Blud z Králic, Václav Pavlovský z Vitbachu, Martin Koberský z Drahanovic, Albrecht z Bašče a Havel Chudobín z Bořic.

106. *Adam z Hradce* i s svými erby *ves* svú f. 19 v.
dědičnú *Vesci*, kteráž *u Počátek* leží, s dvory kmetcími, s platem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s plným panstvím dědičně, tak jakž ta[3]) ves Vesce sama v svých mezech jest, nic sobě tu ani dědicóm svým nepozuostavujíc, *kromě toho mlýna pod Brusičným rybníkem a těch dědin, rolí a luk, kteréž k tomu mlýnu příslušejí*, — ten mlýn s těmi dědinami a lukami sobě a erbóm svým pozuostavil — jiné všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje *Václavovi z Vrchovišč*, jeho erbóm a budúcím potomkóm ku pravému dědictví a k jich dědičnému užívaní. A jestliže by to svrchupsané zbožie mně kde ve dskách svědčilo, toho se tímto vkladem odříkám a v niveč obracuji.

107. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc. oznamujem tiemto listem všem, že, jakož opatrný *Martin Sspisar, měščenín jihlavský*, věrný náš milý, *kúpil s povolením naším ves, Malú Cerekvičku* řečenú, kterážto ves *manství náše* jest a pod manství přísluší, při tom *jest nás* nadepsaný Martin *prosil, abychme jemu*, erbóm a budúcím jeho *svrchupsanú ves z manství propustic v dědicství uvésti ráčili*. K jehožto prosbě nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich milých, mocí královskú a jakožto markrabie moravský nadepsanú *ves Cerekvičku* se vším jejím příslušenstvím *z povinností manských propustili jsme a tímto listem mocně propúščíme a jim to k pravému a věčnému dědictví dáváme* tak, že již nám ani budúcím našim, králóm českým a markrabím moravským, jmenovaný Martin i s erby a budúcími svými nemají ani povinni budú z nadepsanej vsi s jejím příslušenstvím žádných povinností a služeb manských činiti, ale mají a moci budú tejž vsi požívati a ji držeti tak a tím obyčejem, jakožto jiní obyvatelé markrabství moravského svých dědičných vsí požívají a požívati mohú,

[1]) *Touž rukou nad řádkem.* [2]) *Opraveno touž rukou asi ze slova* sněm. [3]) *Za tím přetržené slovo* věc.

nyní i na budúcí časy, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky; přikazujíce hajtmanu, najvyším komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli požádáni budete od svrchupsaného Martina aneb erbuov jeho, abyšte jim svrchupsanú ves Cerekvičku s jejím příslušenstvím ve dcky zemské vložili a vepsati rozkázali bez zmatku a všelijaké odpornosti. A kdož by tento list s svrchupsaného Martina, dědicuov a budúcích jeho dobrú vuolí jměl, chcme, tomu aby příslušelo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně tu sobotu po svatém Mateji *[26. února 1513]*, léta božieho tisícího V^c XIII, království našich uherského XXIII. a českého XLII.

Tohoto listu vkládaní ve dcky dáni jsú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice, pan Heralt Kuna z Kunstátu a na Čejkovicích a pan Arkleb z Boskovic.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic]

f. 20 **108.** *Václav z Vrchovišč a na Žirovnici* i s svými erby a budúcími potomky svými *Matějovi z Vrchovišč*, synu svému vlastnímu, *za jeho oddíl*, erbóm i budúcím jeho potomkóm *dal sem a mocí listu tohoto dávám městečko Třešť s tvrzí*, s dvorem poplužním, *ves Hvězdovice, ves Bukovú*, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se vším právem, panstvím a příslušenstvím, což k těm svrchupsaným tvrzi, městečku a vsem a dvoróm a v nich lidem od starodávna příslušelo a přísluší a v svých mezech a hranicích zamezeno jest, tak jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, ani budúcím svým potomkóm, než to všecko *dávám a ve dcky vpisuji* ku pravému dědictví, panství, jmění a dědičnému požívaní.

109. *Jíra z Lesonic na puol Cidlinky*, na to na všecko, což k tomu přísluší, *Jiříka z Roseče* a jeho erby přijímá na pravý a jednostajný *spolek*.

110. *Anna z Jakubova*, dcera Bártova, *činí odpor* tomu *spolku*, kdež *Jíra z Lesonic* přijímá *Jiříka z Roseče na puol Cidliny* i na to na vše, což k tomu přísluší.

111. Anno Domini[1]) 1514, v pondělí po svatej Kunhutě *[11. září 1514]* držán jest sněm v Brně skrze urozené pány, pana Jana z Lomnice, hajtmana, pana Jana z Perštejna, najvyšieho komorníka, pana Znaty z Lomnice, najvyšieho sudího markrabství moravského, a Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na kderémž jsú seděli: duostuojný pán Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jiřík z Vlašimě, pan Václav[2]) z Lomnice, pan Heralt z Kunstátu, pan Arkleb z Boskovic, pan Václav Berka z Dubé, a urozené vládyky: Václav Pavlovský z Vitbachu, Albrecht z Bašče a Havel z Bořic.

112. *Václav z Řečice a na Marejži Bohuslavovi, Jindřichovi, Mikulášovi*, bratřím vlastním *z Řečice*, a jich erbóm *tvrz Marejž* se dvorem poplužním, *ves* při tom *Marejž*, s lidmi platnými i neplatnými, s horami, s doly, s lesy, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, jakými by se jmény tu co jmenovati mohlo, se všemi užitky a poplatky a se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta svrchupsaná tvrz s dvorem a ves v svých mezech a hranicech zvlášče záleží a vymezena jest, nic sobě ani svým erbóm a budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávajíc, tak jakž sem sám držel a požíval, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědičnému držení a užívaní.

Sedění panské v puostě anno 1515. f. 20 v.

113. Anno Domini millesimo quingentesimo decimo quinto, druhú neděli v postě *[4. března 1515]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana z Lomnice, hajtmana markrabstvie moravského, pana Jana z Pernštajna, najvyšieho komorníka, pana Znatu z Lomnice, najvyšieho sudieho téhož markrabstvie, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný v Boze otec, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Václav z Lomnice, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Artleb z Boskovic, pan Burian z Valdštajna, pan Václav Berka z Dubé, pan Jan z Žerotína, a z vládyk: Václav Pavlovský z Vitbachu, Martin Koberský z Drahanovic, Albrecht z Baště a Havel Chudobín z Bořic.

114. *Mauricius Zolczar z Loděnice Iheronimovi Polczmocharovi, měščenínu brněnskému*, a jeho erbóm *puol vsi Vítovic* s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a po-

[1]) *Za tím jest přetrženo* 14.

[2]) *Touž rukou nad přetrženým slovem* Jan.

žitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi i se vším plným právem a příslušenstvím, tak jakž jsú jiní předkové to zbožie drželi a požívali, nic sobě tu ani erbóm ani budúcím potomkóm svým práva ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky vkládá* ku pravému dědictví a držení.[1])

Přetrhán a na okraji J[an] z Per[nštejna].

115. *Filip z Hornic Adamovi z Bačkovic* i jeho erbóm *dvuor* poplužní *Hornice i se vsí* i se vším jich příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s vodami nekutými i netekutými, s rybníky, s rybnišči i se vším plným právem, panstvím i příslušenstvím, což k tomu dvoru a vsi od starodávna přísluší, tak[2]) jakož v svejch mezech a hranicích vyměřeno jest a což sem já tu držel a užíval, tu na tom na všem sobě ani erbóm svým práva žádného ani panství kterého na všem sobě ani erbóm svým[3]) nezachovávaje ani kterého vlastenství, tak jakž sem já to sám držel a užíval, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

116. *Mauricius Zolczar z Loděnice Iheronimovi Polczmocharovi, měščeninu brněnskému*, a jeho erbóm *puol vsi Vítovic* s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi i se vším plným právem a příslušenstvím, tak jakž jsú jiní předkové to zboží drželi a požívali, nic sobě tu ani erbóm ani budúcím potomkóm svým práva ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky vkládá* ku pravému dědictví a držení.[4]) A jestliže by mně kde ve dckách svrchupsanej půl vsi svědčilo, tej se odříkám a na svrchu dotčeného Iheronima a jeho erby převodím.

f.21 List na Svatobořice.

117. My *Vladislav*, z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tiemto listem všem, že jest na nás vznešeno, kterak duostojný u Bohu otec, pan *Stanislav, biskup olomúcký*, nábožný věrný náš milý, *udělal jest smlúvu mezi* urozeným *Václavem Veverským z Ludanic na Jempnici*, věrným naším milým, s jednej a poctivým *knězem Janem, kanovníkem kostela svatého Petra v Brně*, též nábožným věrným naším milým, s strany druhej o nějakej *plat dědičný*, kterýž on má, Václav, *na klášteře zábrdovském, totiž osm kop grošuov českých, a to, což k kněze Janovu kanovnictví a prebendě kostela Brněnského ve vsi Svatobořicích přísluší, proše nás* při tom *týž Stanislav biskup, abychom* pro dobré toho kostela *k tej smlúvě*, poněvadž jest ta prebenda podací náše, *svoliti a jí* milostivě *potvrditi ráčili;* kterážto smlúva slovo od slova takto sama v sobě zní:

Léta božieho 1514 v Brně ve čtvrtek po Povýšení svatého kříže *[21. září 1514]* *skrze nás Stanislava*, z božie milosti *biskupa olomúckého, stala se jest smlúva* dobrovolná a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Václavem z Ludanic a na Jemnici* s jednej a velebný[m] *knězem Janem, kanovníkem kostela svatého Petra v Brně*, s strany druhej, a to taková: *jakož kněz Jan drží kanovnictví a prebendu* při témž kostele *ve vsi Svatobořicích, což kolvěk* od starodávna tu *k tej prebendě příslušelo a přísluší, to panu Václavovi* a erbóm jeho i budúcím potomkóm *púščí a dává ku pravému dědicství* a svobodnému dědičnému požívaní, žádného panství ani příslušenství sobě ani potomkóm svým, kanovníkóm a držitelóm tej prebendy na tom nepozuostavujíc; a poněvadž ta prebenda jest podací králuov JMtí, má od krále JMti kněz Jan zjednati list do desk zemských, což kolvěk k tomu kanovnictví a k tej prebendě tu ve vsi Svatobořicích od starodávna příslušelo, že to J Královská Mt dědičně ve dcky práva brněnského panu Václavovi, erbóm a budúcím jich vkládá, a *pan Václav za to právo*, což mu se v Svatobořicích dá, zase *má ukázati a dáti platu dědičného na klášteře zábrdovském osm kop groší českých*, a ten též dědičně má ve dcky zemské knězi Janovi a budúcím potomkóm kanovníkóm, držitelóm tej prebendy po knězi Janovi, vložiti, aby toho platu svobodně a dědičně na budúcí časy bez překážek k tomu kanovnictví požívati mohli. Kterúžto smlúvu již psanú pan Václav z Ludanic a kněz Jan, kanovník kostela svatého Petra v Brně, slíbili sobě před námi zdržeti věrně, právě a křesťansky.

K jehožto prosbě a přímluvě pro dobré téhož kostela nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomiem, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svolili jsme k tej nahoře psanej smlúvě a tímto listem svolujeme, potvrzujíce jí* z mocnosti naší, tak jakž v[5])

[1]) *Srovnej dále č. 116.*

[2]) *Opraveno z* tako *přetržením* o.

[3]) *Za tím přetržená slova* práva žádného.

[4]) *Až potud je to opakování vkladu č. 114. Co následuje, bylo příčinou, že vklad č. 114, kde tato formule byla vynechána, byl vymazán a nahrazen tímto.*

[5]) *Touž rukou nad řádkem.*

tento list náš vepsána jest, aby v svej pevnosti stála a od každého zachována byla bez všelijakého přerušení nynie i v časích budúcích. Protož přikazujem najvyším komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte vy, znajíce takové povolení a potvrzení náše, když byšte za to požádáni byli, vedlé řádu a obyčeje tu smlúvu i s listem tímto naším ve dcky zemské práva brněnského vložili a vepsati rozkázali, jináče nikoli nečiníce, tak, aby každá strana to, což jí vedlé smlúvy tej přísluší, dědičně a věčně držeti a toho užívati mohla nyní i po věčné budúcí časy, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijakých zmatkuov, překážek a odporností. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně ten pondělí po neděli postní, jenž slove Invocavit *[26. února 1515]*, léta božieho tisícího pětistého patnástého, království našich uherského XXV. a českého XLIII. Tohoto listu ve dcky vkládaní dáni jsú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice na Mezeříčí, pan Václav z Lomnice, pan Heralt Kuna z Kunstátu.

f.21 v. **118.** *Václav z Ludanic a na Jemnici knězi Janovi z Velevsi, kanovníku kostela svatého Petra v Brně*, a budúcím kanovníkóm téhož kostela *osm kop groší českých širokých platu* ročního *na klášteře zábrdovském ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému jich dědictví, držení i užívaní, nic sobě na tom ani erbóm svým nepozuostavuje práva ani vlastenství kterého na těch osmi kopách groší.

119. *Jiřík Gedeon z Olešničky Benešovi z Vahančic* a jeho erbóm *tvrz Moravec a ves Moravec, tvrz svú v Jemničce a ves Jemničku*, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se vším právem, panstvím a příslušenstvím, což k těm svrchupsaným tvrzím a ke vsem a dvoróm a v již psaných vsech lidem od starodávna příslušelo a přísluší a v svých mezech a hranicech zamezeno jest, tak jakž jsem to sám držel a požíval, nic sobě ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, ani budúcím svým potomkóm, než to[1]) všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní, a jestliže by mně, svrchupsanému Jiříkovi, to nahoře psané zbožie kde ve dckách svědčilo, toho se odříkám a tímto vkladem mořím.

List na Omice.

120. My *Vladislav*, z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamuje[m] tímto listem všem, jakož osvícený *Přemek, někdy kníže těšínské, drže zámek Veveří*, v markrabství moravském ležící, *s dvory v Omicích, rybník* velikej na svém dědičném zbožie, totiž *u hradu Rosic* a na tom rosickém panství *u Tečic, udělal jest a těmi dvory* dotčenými *jest ten rybník oddal, snad s povolením* předka našeho, ty časy *krále Jiřího*, jakož jsme tak zpraveni, *ale že týž Přemek* ten *hrad Rosice*, dědictví své, *prodal jest* slovutnému *Hyncovi z Kukvic* a jeho erbóm a ve dcky práva brněnského jim vložil a vepsal, *ale toho oddání a povolení* týž Přemek *žádného listu* o témž rybníku těmi nahoře psanými dvory témuž *Hyncovi* a jeho erbóm ku paměti *nezuostavil ani vydal*, než toliko dckami to rosické zbožie zavázal: i *jsúce my* pokorně *prošeni od* statečného *Znaty z Kukvic*, syna téhož Hynce, pro všeliké zmatky, *abychom* z milosti naší královskej *týchž dvoruov v Ojmicích a frejmarku a oddání* témuž Znatovi a jeho erbóm milostivě *potvrditi ráčili a náše dědičné právo*, ač by ješče které na týchž Ojmicích k nám příslušelo, od nás i budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, *jemu dali a s sebe naň* a jeho erby *přenesli*, kdežto jsúce milostivě k jeho prosbě nakloněni, *jemu*, svrchu jmenovanému *Znatovi*, a jeho erbóm *náše to všecko dědičné právo na těch dvořích* jmenovaných *v Ojmicích* i se všemi k tomu příslušnostmi, kterýmiž jmény by jmenováni býti mohli, *dali jsme a mocí tohoto listu dáváme* tak, aby jemu to všecko právo příslušelo *i to oddání mocné za ten rybník bylo*, jakž jest týmž Přemkem oddáno. Protož přikazujem hajtmanu, komorníku, sudímu i jiným úředníkóm soudu a práva brněnského, nynějším i budúcím, aby témuž Znatovi z Kukvic a jeho erbóm ty dvory i tento list náš ve dcky vepsali a vložili, když by od téhož Znaty aneb erbuov za to požádáni byli, beze vší odpornosti. Tomu na svědomie pečet náši královskú přivěsiti jsme kázali k tomuto listu. Dán na Budíně v sobotu po Božiem na nebe vstúpení *[18. května 1493]*, léta božieho tisícího čtyřstého devadesátého třetího, království našich uherského třetího a českého XXII. léta. Tohoto listu do desk vkládaní dáni jsú poslové od pana Jana z Lomnice, hajtmana, pan Václav z Lomnice, pan Heralt Kuna z Kunstátu.

121. My *Vladislav*, z božie milosti uherský, **f.22**

[1]) *Za tím přetržené slovo* sem.

česky, dalmatsky, charvatsky etc. kral, markrabie moravsky, lucemburské a slezské knieže a lužicky markrabie etc., oznamujem tiemto listem všem, že *jsme prošeni jménem* urozeného *Jana z Lomnice na Meziřiči*, hajtmana markrabstvie moravskeho, věrného našeho milého, *abychom jemu*, erbóm a budúcim jeho *ves Bukovany* se vším jejím a všeliakým přislušenstvím *k dědictvi dáti ráčili*. K kterýžto prosbě pro služby jeho, kteréž nam věrně a platně činil a činiti nepřestává, nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem, našim jistým vědomim, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *témuž Janovi*, erbóm a budúcim jeho *dali jsme a tiemto listem dáváme již psanú ves* s lukami, lesy i s jinými příslušnostmi, ač jestliže jaké k tej vsi příslušie, nic ovšem nevymieňujíc ani sobě pozuostavujíc, *a to dědičně* a věčně tak, aby týž Jan, erbové a budúcí jeho túž ves Bukovany se vším jejím[1]) příslušenstvím i také s celým a plným panstvím jměli, drželi a jie požívali dědicky tiem vším právem a obyčejem, jako jiní páni a rytieřstvo v markrabství našem moravském svých vsí dědičných a svobodných požívají s jich příslušnostmi, ji dáti, prodati, zastaviti neb směniti a s tiem aby učiniti mohli, což by se jim zdálo a líbilo, jakožto svým vlastním dědictvím, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všeliaké překážky, nyní i po věčné časy budúcie, přikazujíce najvyším komorníku a sudím markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když byšte koli požádáni byli od téhož Jana, erbuov neb budúcích jeho, abyšte jim tento list ve dcky zemské vložili a vepsati rozkázali bez zmatku a všeliaké odpornosti. A kdož by tento list s svrchupsaného Jana, dědicuov a budúcích jeho dobrú vuolí měl, chceme, tomu aby příslušelo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně na den Nového léta *[1. ledna 1514]*, léta božieho tisícého pětistého čtrnácteho, království našich uherského čtyřmecétmého a českého čtyřitcátého třetieho. Tohoto listu do desk vkládaní dáni jsú poslové od pana hajtmana, pana Jana z Lomnice a na Mezříčí, pan Václav z Lomnice a na Náměšti a pan Heralt Kuna z Kunstátu a na Čejkovicích.

122. Na tento list svrchupsaný dána jest *dobrá vuole od Jana z Lomnice*, hajtmana markrabstvie moravského, a od erbuo jeho *Janovi a Jiříkovi*, bratřím *z Kukvic*, a erbóm jejich.

Sedění panske anno Domini 1515.

123. Léta božieho tisícého pětistého patnáctého, v pondělí po Povýšení svatého kříže *[17. září 1515]* držán jest sněm[2]) za úředníkuov práva vyšieho, urozených pánuov, pana Jana z Pernštajna, hajtmana a najvyšieho komorníka, pana Znaty z Lomnice, najvyšieho sudieho markrabstvie moravského, a urozeného vládyky Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na němž jsú seděli: duostojný u Boze otec, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jiřík z Vlašimě, pan Václav z Lomnice, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Artleb z Boskovic, pan Burian z Valdštajna, pan Václav Berka z Dubé, pan Petr z Žerotína, a z vládyk: Václav Pavlovský z Vitbachu, Martin Koberský z Drahanovic a Havel Chudobín z Bořic.

124. My *Vladislav*, z božie milosti uherský, **f. 22 v.**
český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie, oznamujem tiemto listem všem, *jakož* od starodávna *každej opat kláštera třebíckého předkóm našim*, králóm českým a markrabím moravským, jistý *plat* roční do komory naší *platil a vydával a potom ten* jistý *plat*, kterýž předkové náši, králové čeští, zapsali, *k zámku Veveří obrácen byl*, i spravil jest nás urozený *Vilém z Pernštejna na Helfenštejně*, věrný náš milý, *že o ten plat s* urozeným *Václavem z Ludanic na Veveří*, věrným našim milým, *smlúvu učinil s vuolí naší a ten plat* zase *od něho* za patnáste set aneb za XVI^{c} kop míšenských *kúpil a k tomu zbožie přivedl, proše nás* při tom, poněvadž za to své peníze dal, *abychom jemu* a dědicóm jeho *tu summu*, kterúž za to dali, totiž XV^{c} aneb XVI^{c} kop groší míšenských, *k prvním zápisným summám, v*[3]) *kterýchž zbožie třebícké drží, připsati a při tom některú milost učiniti ráčili*. K kterejžto prosbě pro služby věrné a platné téhož Viléma, kteréž nám činil a činiti nepřestává, nakloněni jsúce, proto s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomiem, mocí králevskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *témuž Vilémovi*, dědicóm a budúcím jeho *tu summu*, totiž XV^{c} aneb XVI^{c} kop groší míšenských, kteréž za svrchupsaný plat dal, *k prvním summám zápisným, kteréž na klášteře třebíckém zapsané má, připsali jsme a tímto listem mocně připisujem* tak, aby témuž Vilémovi, dědicóm neb budúcím jeho vedlé jiných sum a zápisuov, když by k vej-

[1]) jim *opraveno touž rukou z* ho.
[2]) *Za tím přetržené slovo* skrze.
[3]) *Touž rukou nad řádkem*.

platě přišlo, pojednú všecka dána a zaplacena byla. *Při tom* často psanému *Vilémovi,* dědicóm neb budúcím jeho *tuto milost učinili jsme,* když by koli to zbožie třebícké od nich vyplaceno vedlé jich zápisuov, kteréž na též zbožie mají, bylo, *že* proto jemu, Vilémovi, dědicóm neb budúcím jeho *ten plat,* kterýž opat třebícký do komory naší každej rok prvé platil a dával a potom i k zámku Veveří, peněžitý i jiný, *dědičně tiemto listem dáváme* tak, aby při nich zuostal a oni jej měli, drželi a toho užívali jako svého vlastního nynie i po věčné budúcí časy bez naší, budúcích našich, króluov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijakých překážek a odporností, přikazujíce hajtmanu a najvyšiem komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějšiem i budúcím, věrným našim milým, když koli od často jmenovaného Viléma, dědicuov neb budúcích jeho za to požádáni budete, abyste jim tento list a plat ve dcky zemské vložili a vepsati rozkázali bez zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně den svatého Jana Evangelisty *[27. prosince 1514]*[1]), léta Páně 1515, království našich uherského XXV. a českého XLIIII.

Poslové ke dckám do desk vložení tohoto listu dáni jsú pan Václav z Lomnice a pan Heralt Kuna z Kunstátu od pana Jana z Pernštejna, hajtmana.

f.23 **125.** My *Vladislav,* z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, jakož urozený *Vilém z Pernštejna na Helfenštejně,* věrný náš milý, *má a drží v jistých summách a zápisích městečko Pohořelice* se vším jeho příslušenstviem, *kteréžto markrabství jest, i prošeni jsme od téhož Viléma, abychom jemu,* dědicóm a budúcím jeho *to městečko* se vším jeho příslušenstvím *k dědictví dáti ráčili.* K kterejžto prosbě pro služby téhož Viléma, kteréž nám vždycky rád věrně a platně činil a činiti nepřestává, nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomiem, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravskej *dali jsme témuž Vilémovi,* dědicóm a budúcím jeho *to městečko Pohořelice* se vším a všelijakým jeho příslušenstvím *k pravému dědictví a tímto listem mocně dáváme* tak, aby on, Vilém, s dědici a budúcími svými často psané městečko Pohořelice se vším jeho příslušenstvím, tak jakž listové předkuov našich, císařuov a králuov českých i markrabí moravských, na to svědčí, již dědicky jměli, drželi a požívali a tím vším zpuosobem, jakožto jiní páni v[2]) markrabství moravském, městečka svá vlastní a dědičné majíce, je drží a jich užívají, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijakých překážek a odporností, přikazujíc hajtmanu, najvyšiem komorníku a sudím markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když byšte koli od téhož Viléma neb dědicuov jeho za to požádáni[3]) byli, abyste jemu to městečko Pohořelice se vším a všelijakým příslušenstvím a právem ve dcky zemské i s listem tímto vložili a vepsati rozkázali bez zmatku a všelijakej odpornosti. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán v Budíně na den svatej panny Lucie *[13. prosince 1514],* léta božieho tisícího pětistého čtrnástého, království našich uherského XXV. a českého XLIIII.

Poslové tohoto listu do desk vložení dáni jsú od pana Jana z Pernštejna na Tovačově, hajtmana, pan Václav z Lomnice a pan Heralt Kuna z Kunstátu.

126. *Martin, syn Míčuov Omastuov, Václava Orla a Jana, sestřence jeho, na dvořec v Jeřmanicích* přijímá na pravej a jednostajný *spolek.*

[1]) *V orig. 1515, ale, poněvadž list byl vložen do desk na sněmu zahájeném 17. září 1515, musí to býti rok 1514. Za počátek roku se tu pokládá 25. prosinec.*

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

[3]) *Za tím přetržené slovo* budete.

KNIHA XIX. (XV.) Z LET 1516-1520

Knihy druhé pana Ladslava z Boskovic anno Domini 1516.

f.1 **1.** Jakož jest byla ruoznice vznikla o úřad komornitstvie markrabstvie moravského, kterejž jest král Vladislav slavnej paměti byl dáti ráčil panu Jindřichovi z Lompnice na Mezeříčí bez rady panskej, a pánóm se zdálo, že by to dání bylo proti svobodám jich, neb jest to JMt dáti měl s radú panskú, tak jakž svobody markrabstvie moravského svědčí, i zasadili jsú se o to páni a krále JMti prosili, aby je při svobodách jich zuostaviti ráčil. J Královská Mt, ohledav svobod těch, ráčil jest je při nich zuostaviti; ale že jest JMt, prvé nežli jest k tomu přišlo, aby páni JMti radili, s tohoto světa sšel a pan Jindřich nechtě, aby skrze něho jakej zmatek na zemi přijíti měl, právo a dání, kteréž jest na ten úřad měl, pánóm jest dobrovolně vzdal, tu páni znajíce, že král Ludvík JMt ješče let nemá, to jsú mezi sebú vážili, že bez komorníka právo by v zemi jíti nemohlo, volili jsú sobě z jednostajnej vuole za komorníka pana Ladslava z Boskovic a na Třebové a jeho za to žádali, aby ten úřad pro dobré země zase na se vzal. A pan Jan z Perštejna, hajtman markrabstvie moravského, kterejž ješče ten úřad na sobě držel, jemu ten úřad zase vzdal, a týž pan Ladslav na žádost pánuov tak jest učinil.[1]) Kdež pro pamět budúcí toto s vuolí pana hajtmana a pánuov ve dcky zemské vepsáno jest. Stalo se v Brně v středu po svatém Tiburcí *[16. dubna 1516]*[2]), léta ut supra.

f.1v. **2.** Anno ab incarnacione Salvatoris nostri millesimo quingentesimo decimo sexto držán jest sněm v městě Brně druhú neděli po velikonoci *[6. dubna 1516]* skrze urozené pány, pana Ladslava z Boskovic a na Třebové, najvyšieho komorníka markrabstvie moravského, a pana Znatu z Lomnice, najvyšieho sudieho téhož markrabstvie, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na kterémž sú seděli urození páni: pan Jan z Pernštajna, hajtman markrabstvie moravského, pan Albrecht z Šternberka na Holešově, pan Jiřík z Vlašimě a na Úsově, pan Václav z Lomnice, pan Arkleb z Boskovic, pan Jindřich z Lomnice, pan Vok Pňovský z Sovince, pan Václav Berka z Dubé, pan Heralt Pňovský z Sovince, pan Petr z Žerotína, pan Hanuš Haugwic z Biskupic, pan Jan z Kunovic; a z vládyk: Václav Pavlovský z Vitbachu, Albrecht z Baště, Martin Koberský z Drahanovic, Adam z Bačkovic a Vilém z Víckova.

3. *Jindřich Lechvický z Zástřizl* i s svými f.2
erby *Jakšovi, dvořákovi z Odonce*, i jeho erbóm a budúcím *lán* pustý *v Odonci*, kterejž slove *Kubuov*, jak sem sám požíval, nic tu sobě ani erbóm svým na tom práva nepozuostavuje, *ve dcky vkládá* ku pravému dědicství, jmění a držení.

4. Anno Domini 1516, ten pondělí po svatej Kunhutě *[15. září 1516]* držán jest sněm za úředníkuov práva vyšieho, urozených pánuov, pana Jana z Pernštajna, hajtmana, pana Ladslava z Boskovic, najvyšieho komorníka, pana Znatu z Lomnice, najvyšieho sudieho markrabstvie moravského, a urozeného vládyky Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na němž jsú seděli: duostojný u Boze otec, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urozený pán, pan Jiřík z Vlašimě, pan Václav z Lomnice, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Arkleb z Boskovic, pan Jindřich z Lomnice, pan Jan z Žerotína a pan Hanuš Haugvic z Biskupic, a z vládyk: Václav z Vitbachu, Martin Koberský z Drahanovic, Adam z Bačkovic, Jindřich Přepiský z Rychmberka a Vilém z Víckova.

5. *Albrecht Bítovský z Lichtmburka Artlebovi z Boskovic* i jeho erbóm své vlastní a dědičné zbožie, totižto *zámek Vranov s městečkem* a

---

[1]) *Tak čte Frant. Dvorský. (Archiv český XX, str. 290, č. 67.) Lze však také čísti* a jeho za to žádali, aby ten úřad pro dobré země zase na se vzal, a pan Jan z Perštejna, hajtman markrabstvie moravského, kterejž ješče ten úřad na sobě držel, [aby] jemu ten úřad zase vzdal; a týž pan Ladslav na žádost pánuov tak jest učinil.

[2]) *Král Vladislav zemřel 13. března 1516. Sněm v Brně byl zahájen (viz č. 2.) 6. dubna 1516. Jan z Pernštejna, dosud hejtman a zároveň nejvyšší komorník, se v zahajovacím zápise uvádí již jen jako hejtman, a nejvyšším komorníkem jest již Ladislav z Boskovic. „V středu po svatém Tiburci léta ut supra" (16. dubna 1516) znamená tedy nikoli den, kdy se Ladislav z Boskovic stal nejvyšším komorníkem, nýbrž kdy pamět o tom byla zapsána (touž rukou) do desk, a to deset dní po zahajovacím zápise z 6. dubna 1516. Tímto zápisem číslo 2. se také vylučuje druhé datování čísla 1. (13. srpna 1516), možné podle svátku sv. Tiburcia, které má Dvorský v uvedeném otisku.*

s kostelním podacím, *městečko Šatavu, městečko Šafov* i s kaplú, *městečko Frpurk, ves Břečkov* s kaplú, *ves Vracovice* se dvorem pustým, *ves Petřín* i s kaplú, *ves Lančov* a vsi pusté *ves Jezeří* se dvorem, *ves Unešov, ves Křimov, ves Telčice, ves Pravice, ves Čížov, ves Náročinky, ves Otoslavice i jiné vsi pusté* k tomu panství příslušející, *ves Olbramkostel, na tej opravu a vrchní panstvie,* s lidmi platnými i neplatnými a s kostelním podacím, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, užitky, s robotami, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s řekú Dyjí, s potoky, s mlýny, s mlýniščemi i se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k těm městečkám a vsem svrchupsaným od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi a hranicemi i se všemi požitky a užitky, kterejmiž se koli jmény jmenovati mohú a jakož to zbožie v svejch mezech a hranicích od starodávna záleží a vysazeno jest, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jakož jsem to sám držel a toho požíval, nic sobě ani svým erbóm tu žádného práva, panstvie ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíce, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k jich dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

f. 2 v. **6.** *Tas z Ojnic a na Bučovicích* i s svými erby *Pročkovi z Zástřizl a na Ždánicích a Janovi z Zástřizl,* bratranci jeho vlastnímu, a erbóm jich své vlastní zbožie a dědicstvie, *ves,* řečenú *Nynkovice, a ves* pustú *Šenhofy,* se vším jejich příslušenstvím i se všemi vinohrady i vinnými desátky v Starej hoře[1]), s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s doly, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a s požitky i se všemi jinými poplatky, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstviem a příslušenstvím, jakož to zbožie svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a jsú vyměřeny, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíce, než tak, jakž jsú předkové moji drželi a já po nich v držení byl sem a užíval sem, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

7. *Jan Petrovský z Hrochova purgmistru a radě i vší obci města Brna,* nynějším i budúcím, *dvuor v Šeborově* s těmi lidmi, kteréž jsem držel, s tou všeckou spravedlností, *jak jsú to kněží svatomichalščí v Brně*[2]) *drželi* a jakž jsem to sám držel, se vším právem, panstviem a příslušenstviem k pravému jich držení a k dědičnému požívaní, nic sobě, erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich dědičnému užívaní.

8. *Jan Čelud z Pálovic a na Budkově Kunce z Králové Vsi,* manželce svej, *šest set zlatých uherských na tvrzi i na vsi Budkově* i na rybnících i na všem na tom, což k tej tvrzi Budkovu přísluší, na všech užitcích, kterejmiž by se koli jmény jmenovati mohly, nic nevymieňujíc, *ve dcky vkládám* a vpisuji *ku* pravému jejímu *věnnému právu;* a toho svrchupsaného věna Jan Čelud svrchupsaný sám příjemčí se činí[3]) vším svým statkem, což mám neb míti budu.

9. *Jan z Boskovic a na Svojanově* i s svými erby a budúcími potomky *Vilémovi z Perštejna a na Helfenštejně,* najvyšiemu hofmistru královstvie českého, *mlýn* svuoj, na kderémž člověk sedí, *v Hodoníně, a k tomu lesy a hory,* kteréž jsem tu měl *pod Hodonínem, a druhé blíž k Tasovicím přiležící,* s vodú tekutú i netekutú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mezemi, hranicemi i se všeckým příslušenstvím, jakž toho od starodávna užíváno i já sem užíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

10. My *Vladislav,* z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, jakož urozený *Václav z Ludanic a na Veveří,* věrný náš milý, *má a drží v jistých zápisích od předkuov našich,* králuov českých a markrabí moravských, *deset kop groší českých platu* ročního *na rychtářství v městečku Ejvančicích a druhejch deset kop grošův též českých na mýtě v témž městečku Ejvančicích,* kterejžto plat *k zámku našemu Veveří* a do komory naší královskej příslušie, *i prošeni jsme* od téhož Václava, *abychom jemu těch dvaceti kop grošuov českých,* totižto X na rychtářstvie a X na mýtě [v] jmenovaném městečku Ejvančicích, *v dědicstvie dáti ráčili.* K jehožto prosbě milostivě nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomiem, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *dali jsme témuž Václavovi,* jeho erbóm a vlastním potomkóm *v dědicstvie ten* a takovej *plat* XX kop groší českých *v* svrchupsaném *městečku Ejvančicích* f. 3

[1]) *U Násedlovic.*

[2]) *T. j. klášter dominikánů s kostelem sv. Michala.*

[3]) *Tak v originále.*

na rychtářstvie a na mýtě a tiemto listem mocně k pravému a svobodnému dědicstvie dáváme, chtíce tomu konečně, aby on, Václav, dědicové a potomci jeho takovej plat na budúcí věčné časy dědičně měli, drželi, jeho užívali a s ním jakožto s svým vlastním a dědičným platem, pokudž se jim to najlépe zdáti a líbiti bude, učinili a učiniti mohli a moc jměli tak a tím vším právem a zpuosobem, jakožto i jiní obyvatelé markrabstvie moravského svých dědičných a svobodných platuov požívají, bez naší, dědicuov a budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijakej překážky; kterejžto plat purgmistr a konšelé často psaného městečka Ejvančic, nynějšie i budúcí, mají a povinni budú vejš dotčenému Václavovi, jeho erbóm a potomkóm, tak jakž se svrchu píše a jakž jsú to prvé činívali i nynie činí, z svrchu jmenovaného rychtářstvie a mýta vydávati a platiti. Přikazujíce hajtmanu a najvyšiem komorníku a sudímu markrabstvie moravského, nynějšiem i budúcím, věrným našim milým, když kolvěk od často psaného Václava, erbuov a potomkuov jeho požádáni budete, abyšte jim takovej plat i tento list náš ve dcky zemské, řád práva zachovajíc, vložiti a vepsati kázali bez zmatku a všelijakej odpornosti. A když by kolvěk přišlo k vejplatě zámku a zbožie našeho veverského, tehdy těch XX kop groší českých při již psaném Václavovi a erbích jeho dědičně mají zuostati, a proto summy zápisné, kteréž na tom zbožie zapsány jsú, zúplna jemu a erbóm jeho mají vydány býti. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně ten pátek na svatého Klimenta *[23. listopadu 1515]*, léta božieho 1515, království našich uherského XXVI. a českého XLV.

Poslové tohoto vkladu dáni jsú od pana Jana z Perštejna, hajtmana, pan Heralt Kuna z Kunstátu a pan Hynek Boček z Kunstátu.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

Odpor.

11. *Jindřich z Lomnice a na Mezeříčí i na místě bratří svých,* jakož *Jan, Hynek a Zigmund z Ludanic plat,* kterejž *v Ejvančicích* na mýtě a na[1]) fojtstvie mají, sobě ve dsky vložili, tomu *odpor* činím, že já i s bratřími svými lepšie právo k tomu mám.

f.3v. **12.** *Kateřina z Sovince* i s svými erby *Václavovi z Lomnice na Náměšči* i jeho erbóm své vlastní zbožie a dědicstvie, totiž *ves Čebín* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekúcími i netekúcími i s kostelním podacím i se vším plným právem, panstviem a příslušenstviem, což k tej vsi od starodávna příslušelo a přísluší, <item *ves Tasovice* s lidmi platnými i neplatnými, s lesy, s horami i s jejím se vším příslušenstviem, což k ní od starodávna příslušelo a přísluší, item *ves Hodonín* též s lidmi platnými i neplatnými, s lesy, s horami, s břehy, s potoky tekúcími i netekúcími, což mně tu příslušelo a přísluší, item *ves Ujezdeček* s lidmi platnými i neplatnými, se vším příslušenstviem>[2]), což mi tu od starodávna příslušelo a přísluší, jakožto ta zbožie svrchupsaná od starodávna v svejch mezech, v každej i každé zvlášče, záleží a jsú vyměřena, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani vlastenstvie nezachovávajíc, tak jakož jsem to sama držela, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich požívaní.

Mřežován a na okraji Ja[n] z Žerotína.

13. *Jakub z Žerotína a z Dřevohostic* i s svými erby *Janovi z Potnštejna na Žampachu,* jeho erbóm i budúcím potomkóm své zbožie a dědicstvie, *horu* jménem *Zadní Nusperk*[3]), s lesy, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se vším příslušenstviem, což k tej hoře od starodávna přísluší a záleží v svejch mezech a hranicích, tak úplně, jakož jsem to sám držel a požíval i moji předkové, se vším právem a panstvím i příslušenstviem, nic sobě na tej hoře ani svým budúcím práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému požívaní.

14. *Matěj a Filip,* bratří vlastní *z Habří,* i s erby a budúcími potomky svými *Matúšovi z Habří* a jeho erbóm *a Anně, manželce jeho, dvuor* svuoj vlastní dědičný a nižádnému nezávadný *v Habří* se třmi čtvrtmi role oranej i neoranej, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi i se vším panstvím a příslušenstviem, což k tomu svrchupsanému dvoru od starodávna příslušelo a přísluší a v svých mezech a hranicích vymezen jest, tak jakž jsme to sami drželi a požívali, nic sobě tu práva ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, ani erbóm svým, než to všecko *ve dcky vkládáme* a vpisujeme ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich užívaní.

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*
[2]) *Na okraji* J[an] z P[ernštejna].
[3]) *U Němčiček v okrese hustopečském.*

f. 4 15. *Michal z Eyczinku* i s svými erby a budúcími potomky *Adamovi z Bačkovic* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědicstvie, *zámky*[1]) *Hrádek a Jaroslavice, městečko Jaroslavice* s dvorem poplužním, *ves Horní Dakovice, ves Lukov* s kostelním podacím, s dvorem poplužným, pusty *zámek Šenkuberk, ves* pustú *Gnast*, nahoře psané zámky, městečko, vsi se vším a všelijakým příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s poplatky, s kury, s vajci, s robotami, s myty, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýnišči, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s horami i s dolinami, s hony i s lovy, s hranicemi i se všemi mezemi, tak jakž v svých mezech a hranicích od starodávna vymezeno jest, a tak, jakž jsem to sám držel a užíval, nic sobě ani svým erbóm a budúcím nepozuostavuje žádného práva, panstvie, ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

16. *Vavřinec z Šeborova* i s svými erby a budúcími potomky *Janovi Heraltowi z Blízkova* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědicství, *dvuor*, ku kderémužto záleží lány dva role, *ve vsi Otíně*, *a louku*, kteráž *slove Olšina*, kterejž sem sám držel, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s horami, s údoly, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem a příslušenstviem, jakž ten dvuor svrchupsaný v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a vyměřen jest, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich užívaní.

17. Anno Domini 1517, druhú neděli v postě *[8. března 1517]* držán jest sněm za úředníkuov práva vyšieho, urozených pánuov, pana Jana z Pernštajna, hajtmana, pana Ladslava z Boskovic, najvyšieho komorníka, pana Znatu[2]) z Lomnice, najvyšieho sudieho markrabstvie moravského, a urozeného vládyku[3]) Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli urození páni: pan Jiřík z Vlašimě, podkomořie markrabstvie moravského, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Arkleb z Boskovic, pan Jindřich z Lomnice; a z vládyk: Martin Koberský z Drahanovic, Adam Polický z Bačkovic, Jindřich Přepiský z Rychmberka a Vilém z Víckova.

f. 4 v. 18. *Kateřina z Zárubic* i s svými erby a budúcími potomky *Adamovi z Bačkovic a na Polici* a jeho erbóm své vlastní zbožie, *dva lány ve vsi Litovanech* se vším a všelijakým jich příslušenstviem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, se dvěma kopami groší českých platu ročního, s kury, s vajci, s robotami i se vším plným panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě ani erbóm svým nepozuostavuje žádného práva, panstvie, ani kterého vlastenstvie, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní; a kdež by to svrchupsané zbožie mně ve dekách svědčilo, toho se odříkám a tímto vkladem mořím.

19. *Kateřina z Zárubic Jana, Petra a Kateřinu, děti své, na ves Zárubice* s dvorem *a na dva lány v Odunci a na ves* pustú *Oldřichovice* se vším jich příslušenstviem, což má neb míti bude, přijímá na pravej a jednostajný *spolek*.

20. My *Vladislav*, z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že jest na nás vznesl velebný *kněz Mikuláš převor a konvent kláštera svatého Tůmy v Brně*, nábožní věrní naši milí, kterak *jsú s* urozeným *Václavem z Ludanic na Veveří*, věrným naším milým, nějakej *frejmark* pro lepší a užitečnější jich i téhož záduší *učinili*, a jmenovitě *že* týž převor a konvent *troje polúlání pusté*, kteréž jměli *ve vsi téhož Václava, v Svatobořicích, jemu, Václavovi, za jednoho člověka usedlého* v dobrej dědině s jedným lánem rolí, z kterého platí $1^1/_2$ kopy gr. a VI gr. českých, *dali, prosíce nás* se vší pokorú, *abychom jim toho frejmarku příti a* z milosti naší *dopustiti a jeho potvrditi ráčili*. K jejichžto prosbě jakožto spravedlivej, i také hledíce na to najvejš, že jest v tom dobré téhož kláštera a záduší pro rozmnožení služby boží, nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomiem, jakožto markrabie moravský *popřáli, dopustili a potvrdili jsme týmž převorovi a konventu s jmenovaným Václavem toho frejmarku a tiemto listem mocně přejeme, dopouščíme a potvrzujeme*, chtíce tomu konečně, aby ten frejmark a smlúva, kterúž týž převor a konvent kláštera svatého Tůmy v Brně s často psaným Václavem z Ludanic o to troje polúlání pusté v Svatobořicích učinili a je jemu za jednoho člověka usedlého v dobrej dědině s jedním lánem rolí, kterejž platí z toho lánu puol druhej kopy gr. a šest grošuov českých, dali, nynie i na budúcí věčné časy trvalivě a neporušitedlně jmína, držána a ode všech, a zvlášč od jmenovaných převora, konventa a též i druhej strany, nynějšími | i f. 5

[1]) *Za tím přetržené slovo* Habří.

[2]) [3]) *Tak v originále.*

budúcími jich, zachována byla a to obojí s budúcími svými s obú stran podlé smlúvy aby jměli, drželi a toho užívali a užívati mohli a moc jměli jako jiných svých dědičných statkuov podlé práva a obyčeje markrabství moravského beze všech lidí všelijakých překážek; přikazujíce hajtmanu a najvyšiem komorníku a sudím markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, znajíce k tomu frejmarku náše jisté povolení a toho potvrzení, když od téhož převora a konventu a vejše psaného Václava požádáni budete, to jim ve dcky zemské, řád práva zachovajíc, vložiti a vepsati kázali bez zmatku a všelikej odpornosti, znajíce v tom konečnú vůli náši. Tomu na svědomí pečet náši králevskú k listu tomuto kázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně v sobotu po Vyvejšení svatého kříže *[15. září 1515]*, léta božieho 1515, královstvie našich uherského XXVI. a českého XLV°.

Poslové od pana Jana z Perštejna, hajtmana markrabství moravského, dáni ke dckám panu Janovi, panu Hynkovi, panu Zigmundovi, bratřím z Ludanic, synóm pana Václava z Ludanic, urození páni, pan Jan z Lipého, najvyšší maršálek království českého, a pan Hynek Boček z Kunstátu.

21. *Burian Borovský z Borovnej Heřmana z Vojslavic* a jeho erby na to *na všecko*, což má aneb míti bude i k čemuž právo má, přijímá na pravej a jednostajný *spolek.*

22. *Jan ze Mstěnic činí mocné poručníky i nápadníky statku svého,* kterejž nyní má aneb jmíti bude, *dítek svých,* paní *Elšku, manželku svú,* všakž do jejího stavu proměnění, *a Jana Čeluda z Pálovic a Jana Kusého z Mukoděl* a jim toho věří, že nad jeho dítkami věrně a právě učinie.

23. Anno Domini 1517, v pátek den svatého Havla *[16. října 1517]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana z Pernštajna, hajtmana markrabstvie moravského, pana Ladslava z Boskovic, najvyšího komorníka markrabstvie moravského, pana Voka Pňovského z Sovince na místě pana Znaty z Lomnice, najvyšího sudieho, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře; na kterémž jsú seděli: duostojný v Boze otec a pán, pan Stanislav biskup, pan Jan z Lipého, najvyšší maršálek království českého, pan Albrecht z Šternberka, pan Jiřík z Vlašimě, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Václav z Lomnice, pan Arkleb z Boskovic, pan Jindřich z Lomnice, pan Jan z Žerotína, pan Jan z Kunovic, a z vládyk: Martin Koberský z Drahanovic, Adam z Bačkovic, Proček z Zástřizl, Jan Kobík z Opatova a Vilém z Víckova.

24. *Stanislav,* z boží milosti *biskup olomúcký, s vuolí a radú kapitoly kostela svatého Petra v Brně Vilémovi z Perštajna,* erbóm a dědicóm jeho své vlastní zbožie a kostela svatého Petra v Brně dědicství, *ves* pustú *Borovsko,* totiž osmnáste lánuov a šest podsedkuov, s mezemi, s hranicemi, s rolí oranú a neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s rybniščemi, s jezery, s čižbami, s lovy, s hony, se všemi užitky a požitky, kterejmiž se kolvěk jmény jmenovati mohú, a což k tej vsi a k těm svrchupsaným lánóm od starodávna příslušelo a přísluší a jakž v svejch mezech a hranicích vymezeno jest a záleží, nic sobě tu ani potomkóm našim, biskupóm olomúckým, a kostelu svatého Petra nepozuostavujíce, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní. **f. 5 v.**

25. *Vilém z Pernštejna Stanislavovi,* z boží milosti *biskupu olomúckému, a kostelu svatého Petra v Brně* osmnáste kop groší českých *platu na městečku* svém dědičném *Blučině* s jeho se vším příslušenstvím *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

26. *Jan Čelud z Pálovic činí mocné poručníky Kunku z Královejch Lází,* manželku svú, *Jana ze Mstěnic, Albrechta z Polánky,* všeho *statku svého,* kterejž mám aneb ješče míti budu, a jim, svrchupsaným poručníkóm, toho dokonale věřím, že statkem mým nad dětmi mými věrně a právě učiní.

Přetrhán a na okraji J[an] z Per[nštejna].

27. *Vilém z Víckova a na Cetochovicích Jiříkovi Kropáčovi z Nevědomí* a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědicství, *ves Svonovice* s mlýnem i se vším, což sem tu držel a požíval, *a* pustú *ves Žilovice,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s užitky i se všemi požitky a plnými poplatky, s rybníky, rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zbožie příslušelo a od starodávna přísluší, s mezemi a hranicemi, tak jakž jsem to sám držel a požíval i předkové moji, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dcky zemské k jich jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic].

28. *Jan starší z Ludanic a na Jemnici Lidmile z Šternberka,* manželce svej, *na puol městečku Jaroměřicích, na puol vsi Ohrazenicích, na polovici kostelního podací v Jaroměřicích,* což mi se

tu dostalo *na muoj díl*, s lidmi platnými i neplatnými i s pivovarem, s rybníky, s lesy, s lukami, s potoky tekutými i netekutými, s mezemi i s hranicemi, což k tomu panství od starodávna přísluší, *v puol třináctu stu kopách groší českých*, za každú kopu LX groší počítajíc a za groš sedm peněz bílých, *ku* pravému jejímu *věnnému právu ve dcky vkládám* a vpisuji k svobodnému držení. Přijeměním toho věna já, Jan svrchupsaný, se činím statkem svým, což mám neb míti budu.

f.6 **29.** *Jan, Hynek, Zigmund*, bratří vlastní *z Ludanic*, *všecko své právo*, kteréž máme ve dckách *na polovici Novej Hříše*, tak jakž nám příslušelo, to všecko právo *převodíme na Jana Čeluda z Pálovic* a na jeho dědice.

Mřežován a na okraji Jan z Kunovic.

30. *Oldřich z Hodic* i s svými erby *Janovi z Osečan* a jeho erbóm *své* vlastní *zbožie a dědiestvie a svuoj díl v Hodicích, v Rosíčce, v Stajišči i na Lovětíně*, kterejž mi se *po mém otci* dostal, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s chrastinami, s chrastiščemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly i s plným právem a se vším panstvím, nic tu sobě ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, v těch mezech a hranicích, než to všecko, což já tu mám, což k tomu dílu přísluší, jakž listové dílčí svědčí a v sobě zavírají, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* ku pravému jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

31. *Jan Kuneš z Lipničky* i s svými erby a budúcími potomky *Jindřichovi z Krejku* a erbóm jeho *dvuor s dvory*[1]), *se vsí Lipničkú, dvuor v Heřmanči a dvuor v Valtínově*, dvory nahoře psané a ves Lipničku se vším a všelijakým příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s platy i s poplatky, s kury, s vajci, s ospy, s robotami, s rolími oranými i neoranými, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s chrastmi, s doly, s dolinami, s horami, s lukami a vodami tekutými i netekutými, s hony, s lovy malými i velikými, s pastvami, s pastviščemi i se vší zvuolí a panstvím, s tím se vším, tak jakož v svých mezech a hranicích od staradávna vymezeno jest, tak jakž jsem sám držel a užíval, na tom sobě ini erbóm svým a budúcím potomkóm nic nepozuostavuje žádného práva, panství ani vlastenství, ani zachovávaje, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

32. *Jan z Osečan* i s svými erby *Matějovi Vencelíkovi z Vrchovišč* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědieství, *jeden díl svuoj v Hodicích, v Rosíčce, v Stajišči i na Lovětíně, kterejž jsem měl od Oldřicha Hodického*, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s chrastinami, s chrastiščemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s vodami tekutými i netekutými, s horami i s doly i s plným právem a se vším panstvím, nic tu sobě ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ini zachovávaje, v těch mezech a hranicích, než to všecko, což já tu mám, což k tomu dílu přísluší, jakž listové dílčí svědčí a v sobě zavírají, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

33. *Jiřík z Hodic* i s erby svejmi a budúcími potomky *Matějovi Vencelíkovi z Vrchovišč a na Třešči* i jeho erbóm a budúcím potomkóm *v Hodicích tvrz* s dvorem poplužným, s pivovarem, *a v tej vsi v Hodicích lidi, kteříž mně a sirotkóm, dětem* nebožčíka *Václava, bratra mého nedílného,* společně a nerozdílně *na díl přišli jsú, též ve vsi Rosíčce a ve vsi Bezděkově, ve vsi Stajišči, což jsem kolvěk jaké právo měl s těmi sirotky aneboli v držení, to sem* mocně *prodal* s lidmi platnými i neplatnými, s dvory, s rolími oranými i neoranými, s robotami, s pastvami i s pastviščemi, s mlýny i s mlýniščemi s osedlými i neosedlými, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky i s rybniščemi, s haltéři, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, s lovy i se vším právem a panstvím a příslušenstvím, což kolvěk k tej svrchupsanej tvrzi a vsi, a v těch jmenovaných vsech a dvořích přijmenovaných lidé, mně a sirotkóm od starodávna[2]) příslušelo a příleželo a v svých mezech a hranicích zamezeno jest, tak jakž jsem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani sirotkóm ani erbóm svým práva, panství pozuostavuji ani zachovávám budúcím svým potomkóm, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji k jich jmění, držení a k dědičnému užívaní. f.6v.

34. *Anna z Kamenné Hory Šebestiánovi z Veitmile a na Chomútově tvrz a městečko Horní Kounice* s dvorem i s kostelním podacím, s mlýnem, *ves Medlice, ve vsi Přeskačích sedm člověků* se vším jich příslušenstvím i s kostelním podacím, *v Čermánkovicích jednoho člověka a tři lány* pusté i s kostelním podacím, *ve vsi Šemíko-*

[1]) *T. j. s dvory v Heřmanči a ve Valtínově, hned dále jmenovanými.*

[2]) *V orig.* a vsi, a v těch jmenovaných vsech a dvořích, lidé mně a sirotkóm, při jmenovaných, od starodávna.

vicích jednoho člověka a tři lány pusté, *ve vsi Boroticích jednoho člověka* i s tím, což k tomu přísluší, *ves* pustú *Raklenice, v Dobrej Vodě* pustej *dvuor* s jeho příslušenstvím, *ve džbánických horách vinohrad* pustý jménem *Winholcz*, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory, poplužím, s rolí oranú i neoranú, s platy, poplatky, s úroky, desátky obilnými i s jinými robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s luhy, s rybníky, s rybniščemi, s jezery, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s potoky, s mlýny, s mlýniščemi i se všemi jich užitky a duochody i[1]) s jiným se vším příslušenstvím, což k tej tvrzi a městečku i vsem svrchupsaným od starodávna příslušelo jest a přísluší, s mezemi, s hranicemi i se všemi požitky a užitky, kterejmiž jse kolvěk jmény jmenují aneb mohú jmenovati, jakož to zboží kounické v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a vysazeno jest, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jakož jsú to zboží svrchupsané moji předkové drželi a požívali a já po nich, sobě tu nic ani erbóm svým a budúcím svým potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství tu na tom zbožie svrchupsaném nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko zbožie *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví a panství, k jmění a k držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Lad[isla]v [z Boskovic].

f.7 **35.** *Šebestián z Veitmile Janovi z Petrovec* a jeho erbóm *tvrz Horní Kounice* s dvorem poplužným, *městečko Horní Kounice* s kostelním podacím, *ves Medlice, ves Přeskače,* což sem tu měl a držel, s kostelním podacím, *v Šemíkovicích tři lány,* jakž jsme to sami drželi, <*v Čermánkovicích jeden lán* osedlý *a dva lány pustá*>[2]), *v Dobrej Vodě dvuor* pustý, svrchupsanú tvrz, městečko, vsi, dvory s kostelním podacím, se vším i všelijakým jich příslušenstvím, s platy, poplatky, s desátky všelijakými, s robotami, s rolmi oranými i neoranými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi, s rybníky, s rybniščemi, s hony, s lovy, s horami i s dolinami i se vším plným právem a příslušenstvím, což k tomu od starodávna přísluší, a tak, jakž v svejch mezech a hranicech vymezeno jest, tak jakž jsme to sami drželi a užívali, tu na tom na všem sobě ani erbóm svým a budúcím práva, žádného panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

36. *Jiřík Floršter, komendor v Starém Brně zákona svatého Jana, na místě pána Strakonického JMti odpor* činím proti tomu vkladu, *což se Horních Kúnic dotýče.*

37. Anno Domini 1518, druhú neděli v puostě *[28. února 1518]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana z Pernštajna, hajtmana markrabstvie moravského, pana Ladslava z Boskovic a na Třebové, najvyšího komorníka, pana Voka Pňovského z Sovince na místě urozeného pána, pana Znaty z Lomnice, najvyšího sudího téhož markrabstvie, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný kněz Stanislav biskup a urození páni, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek království českého, pan Jiřík z Vlašimě, pan Václav z Lomnice, pan Arkleb z Boskovic, pan Jindřich z Lomnice, pan Václav Berka z Dubé, pan Vilém Kuna z Kunstátu, pan Petr z Žerotína, pan Jan z Kunovic, a z vládyk: Albrecht z Baště, Adam z Bačkovic, Proček z Zástřizl, Jan Kobík z Opatova a Vilém z Víckova.

38. *Zigmund z Ludanic Kateřině z Vlašimě,* f.7 v. manželce svej, *na vsi Dambořicích* s jejím příslušenstvím, což já tu mám, s lesy, s rybníky, *v puol třetím tisíci kopách míšenských,* za každú kopu XXX groší českých počítajíc a za každej groš VII peněz, *ku* pravému jejímu *věnu ve dcky vkládám,* nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství nepozuostavujíc. Příjemčím toho věna sám se činím vším statkem svým, kterejž mám neb jmíti budu.

Mřežován a na okraji J[an] z Per[nštejna].

39. *Albrecht z Lichtnburka* i s svými erby *Artlebovi z Boskovic* a jeho erbóm své vlastní a dědičné zbožie, totižto *zámek Vranov* s jeho příslušenstviem, *městečko Vranov* s kostelním podacím, *městečko Šatavu,* <*městečko Erpurk*>[3]), *městečko Šafov* i s kaplú, *ves Břečkov* s kostelním podacím, *ves Vracovice* se dvorem pustým, *ves Petřín* i s kaplú, *ves Lančov* i s kaplú *a* vsi pusté: *ves Jezevčí* se dvorem, *ves Unešov, ves Křímov, ves Telčice, ves Pravčice, ves Čížov, ves Náročníky, ves Pastelce, ves Otoslavice, ves Vrchní Petřín* se dvorem *i jiné vsi a dvory pusté* k tomu panství příslušející, s lidmi platnými i neplatnými, s kostelními podacími, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*
[2]) *Na okraji* Krystof z B[oskovic].
[3]) *Na okraji:* Jan z Kunovic.

i netekutými, s řeku Dyji, s potoky, s mlýny, s mlýnišćemi, s plným panstvím a přislušenstvím, což k těm městečkom a všem svrchupsaným přislušelo a přísluší, s mezemi a hranicemi, se všemi puožitky a užitky, kterejmiž se kolvěk jmény jmenovati mohu, jakž to zbožie v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, *a na lidech Olbramkostela opravu a na tej opravě vrchnost*, tak jakž jsem to sám držel a toho užíval, nic sobě ani svým erbóm tu žádného práva, panstvi ani kterého vlastenství na tom nepozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k jich dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Lipého.

40. *Jan, Hynek a Zigmund,* bratří vlastní *z Ludanic, Elšce abatyši i* všemu *konventu kláštera pustiměrského dvě kopě groší na tom platu, kderejž dědičný mají na klášteře zábrdovském, ve dcky vkládají směnú* ku pravému jich dědicství a užívaní.

f.8 **41.** *Jan Vacek z Bezděkova Janovi Miroslavskému z Doloplaz ves Radoščice* s dvorem, s kostelním podacím tu v Radoščicích, s mlýnem, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky, s poplatky všelikterakejmi, s rolí oranú i neoranú, s potoky, s pastvami, s pastvišćemi, s lukami, s cestami i stezkami, s lesy, s luhy, s chrastinami, s vrbinami, s horami, s doly, s lovy rybnými i zvířecími, tak úplně, jako sem to sám držel a požíval, se vším plným panstvím, právem a příslušenstvím, což k tej vsi a k tomu dvoru od starodávna přísluší, kterejmž koli jménem jmenováno býti muož, s mezemi, s hranicemi, jakož ta svrchupsaná ves v svejch mezech a hranicích od starodávna záleží a vyměřena jest, nic sobě ani svejm erbóm ani budúcím na tom žádného práva, panstvie ani žádného příslušenství ani kterého vlastenství nepozuostavuji ani zachovávám, to všecko *vkládám* a ve dcky zemské vpisuji k jmění, držení a dědičnému užívaní.

42. *Jan Miroslavský z Doloplaz Jana Vacka z Bezděkova na ves Radoščice* i na to na všecko, což mám a jmíti budu, přijímám na pravej *spolek*.

43. *Jan z Kukvic Janovi z Lipého*, najvyšiemu maršálku králevství českého, a erbóm jeho *plat* svůj dědičný, kterejž jsem měl *desátku vinného v Ejvančicích*, sedm dreilinkuov vína každej rok, *a dva člověky v předměstí* s poplatky a užitky jich, *kterejžto plat* svrchupsaný *k zámku mému Rosicím příslušel, to sem všecko prodal a mocí listu tohoto prodávám*, tak jakož jsem to sám držel a požíval i předkové moji, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím na tom žádného práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje ani pozuostavuje, než *to sem všecko ve dcky* zemské *vložil* ku pravému jmění, držení a k jich dědičnému užívaní.

44. Anno Domini 1518, v neděli po svatej Kunhutě *[12. září 1518]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana z Pernštajna, hajtmana markrabství moravského, pana Ladslava z Boskovic, najvyšího komorníka, pana Voka Pňovského z Sovince, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře; na kterémž sou seděli: duostojný kněz Stanislav biskup a urození páni, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek království českého, pan Albrecht z Šternberka, pan Jiří z Vlašimě, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Artleb z Boskovic, pan Jindřich z Lompnice, pan Vilém z Kunstátu, pan Jan z Kunovic, a z vládyk: Martin Koberský z Drahanovic, Adam z Bačkovic, Jan Kobík z Opatova a Vilém z Víckova.

45. *Martin Sspissar, měštěnín jihlavský,* i s f.8v. svými erby a budúcími potomky *Jiříkovi Mackovi, měštěnínu jihlavskému*, i jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědicství, svobodné a nezávadné, i všecku svú spravedlnost, kterúž sem já kolivěk jměl nebo erbové moji anebo mám ve dskách zemských sobě i erbóm svým zapsanú, *ves Cerekvičku Malú*, tak řečenú, *a polovici vsi Popic*, tak řečenej, *v kraji jihlavském nade vsí Čížovem položitej*, se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k těm vsem od staradávna přísluší, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s poplatky, s úroky, s mlýny, s mlýniščemi, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s háji, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s údolím, což k těm vsem mám aneb jměl sem, tak a tím vším obyčejem, jako sem toho sám požíval a držel, nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavujíc žádného práva ani kterého vlastenství, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, k držení a k jich dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

46. Anno Domini 1519, feria II. post Reminiscere *[21. března 1519]* držán jest sněm v Brně skrze urozené pány, pana Artleba z Boskovic a na Vranově, hajtmana markrabství moravského, pana Ladslava z Boskovic a na Třebovej, najvyšího komorníka, pana Voka Pňovského z Sovince, najvyšieho sudího téhož markrabství, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvy-

šieho písaře zemského; na kterémž sou seděli: duostojný pán, pan Stanislav, biskup olomúcský, a urození páni, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek království českého, pan Albrecht z Šternberka, pan Jiří z Vlašimě, pan Jan z Lompnice, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Albrecht z Lichtmburka, pan Jindřich z Lompnice, pan Heralt Pňovský z Sovince, pan Vilém Kuna z Kunstátu, pan Zigmund z Ludanic, pan Dobeš z Boskovic, pan Jan z Kunovic, a z vládyk: Adam z Bačkovic, Jan Kobík z Opatova, Vilém z Vickova, Volf Házl z Nové Vsi, Burian z Vlčnova.

f.9 **47.** *Václav Pacák z Pačlavic Pročkovi z Zástřizl na Ždánicich a Janovi,* bratranci jeho, *z Zástřizl,* a erbóm jejich své vlastní zboží a dědictví, *ves* pustú *Ostrovánky* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s doly, s háji, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi puožitky a poplatky, tak jakož sem to sám držel a užíval, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta ves svrchupsaná od staradávna v svých mezech ve všech a v každej zvláště záleží a jest vyměřeno, nic sobě tu ani svým erbóm a budúcím svým práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, to všecko *vkládám* a ve dsky zemské vpisuji ku pravému jich jmění a dědičnému užívaní.

48. *Jindřich z Lichtnburka a na Bítově* i s svými erby *Adamovi z Bačkovic a na Polici* i jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *ve vsi Kdousově osm podsedkuov, mlýn,* kterýž slove *Sirotčí, les* jménem *Kopku s loukou* při témž lese ležící, *s potokem* k témuž lesu a louce příležejícím, nahoře psanú ves, mlýn a les, louku, potoky se vším a všelijakým příslušenstvím, s platy, s poplatky, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s mlýniščemi, s rybništi, s hony, s lovy i se vším plným právem, panstvím i příslušenstvím, což k tomu od staradávna přísluší, a tak, jakž v svých mezech a hraniciech vymezeno jest, a což sem já tu sám jměl, držel a užíval, tu na tom na všem sobě ani erbóm svým práva žádného, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

49. *Jakub z Budějovic* i s svými budúcími potomky *Janovi z Vícenic* i jeho budoucím potomkóm své vlastní dědictví, *puol dvoru v Vícenicich* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s háji i s tím se vším, což k tomu puol dvoru záleží neb v těch hraniciech, tu sobě ani svým erbóm nic nezachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění a k dědičnému užívaní.

50. *Jan Lechvicský z Zástřizl* i s svými erby *Zigmundovi z Ludanic a na Veveří tvrz a ves Želetice* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s mlýny, s mlýniščemi, s rybníky, s rybniščemi, s haltéři, s horami vinnými i s vinohrady, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to zboží svrchupsané v svých mezech od starodávna jest vymezeno a v svých hraniciech záleží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to sám držel a požíval, a zvláště se všemi puožitky, kterak by koli zvláštními jmény jmenovány býti mohly, i se všemi jinými věcmi, což kolivěk k svrchupsanému zboží přísluší, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm tu práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

51. *Elška z Zástřizl Václavovi, Zdenkovi, Burianovi, Hynkovi,* bratřím vlastním *z Potenštajna,* synóm mým milým, *vsi* zejména tyto: f.9 v. *<Němčičky>*[1], *Morkuovky, Nesobice,* s jich se vším příslušenstvím, jak sem to sama držela a požívala, nic sobě tu nepozuostavujíc, *mocně dávám a na ně své všecko právo převodím a jim to ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

52. *Margeta z Řečice Jindřicha z Náchoda,* manžela svého, přijímám na *spolek na všecek statek svuoj,* což jeho mám aneb jmíti budu, i k čemuž bych kde jakú spravedlnost jměla.

53. Anno Domini M° V^{co} XVIIII°, v pondělí po svatej Kunhutě *[12. září 1519]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Artleba z Boskovic a na Vranově, hajtmana, pana Ladslava z Boskovic a na Třebové, najvyšího komorníka, pana Voka Pňovského z Sovince, najvyšího sudího markrabstvie moravského, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný v Boze pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek království českého, pan Jiří z Vlašimě, pan Jan z Lomnice, pan Albrecht z Lichtnburka, pan Dobeš z Boskovic, pan Zigmund z

[1]) *Na okraji* Jan z Žerotína.

Ludanic, a z vladyk: Adam z Bačkovic, Jan Kobík z Opatova, Burjan z Vlčnova a Oldřich z Svojkova.

54. *Appolona z Mirova Karla Radkovce z Mirovic*, manžela svého, přijímám na pravej *spolek* na to *na všecko*, což mám aneb míti budu.

55. *Albrecht Bítovský z Lichtnburka a na Hostimi* i s svými erby *Janovi ze Mstěnic* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictví, *ves Pavlice* se dvorem poplužným, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s platy, poplatky, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s chrastmi, tak jak ti lesové svrchupsaní zamezeni jsú, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, zejména: rybník Stanuovka, Černé Blato, Žebrák, Dolní Kopanina, Pivovar, Kočičí Hrádek, Blažkovský, svrchupsanú ves a dvuor s lesy, s rybníky i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k tej vsi a dvoru od starodávna přísluší, tak jakž v svých mezech a hranicích vymezeno jest, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji, což sem já tu držel a užíval, na tom na všem sobě ani erbóm svým práva žádného ani panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, k jejich vlastnímu držení a dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic].

f. 10 **56.** *Zigmund z Ludanic* i s svými erby *Stiborovi z Vranova* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *puol městečka Arklebova* se vším jeho příslušenstvím a panstvím, s rybníky, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s úroky, poplatky, se všemi užitky a požitky, kterejmiž kolvěk jmény by mohly jmenovány býti, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s vajci, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, jakž to zbožie v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a jest vyměřeno, a tak, jakž jsem to zbožie sám držel i předkové moji, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko zboží a panství *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědictví, jmění, držení a k dědičnému jich užívaní.

57. My *Ludvík,* z boží milosti uherský, český etc. král a markrabie moravský etc., oznamujem tímto listem všem, že s dobrým rozmyslem a s radú věrných našich *k tej smlúvě,* kteráž se jest stala *mezi* urozeným *Janem z Pernštejna na Tovačově,* hajtmanem markrabství moravského, s jednej *a* velebným *kněžem Janem a jeho konventem kláštera našeho Kounic* s strany druhej *o Němčičky, ves* pustú, *kteráž leží pod Pohořelicemi,* kteréžto ves k klášteru našemu kounickému příslušela, *kterúžto* pustú *ves kněz Jan probošt* i s svým konventem *dal* svrchupsanému *Janovi z Pernštejna, za kterúžto ves* svrchupsanú svrchupsaný *Jan z Pernštejna dal jest tři dreilinky vína a čtyři vědra, kteříž jsú vydáváni byli z Pravlova* každej rok *ku klášteru našemu třebíčskému, a to na takovej zpuosob, aby* svrchupsaný *Jan z Perštajna* i s erby a budúcími potomky svými zase *k klášteru našemu třebíčskému ty tři dreilinky vína a čtyři vědra z hor blučinských* na každej rok *vydával,* protož *my k tej smlúvě povolení náše* královské[1]) *dáváme,* ji utvrzujem a slibujem sami za se i za budúcí krále české a markrabie moravské, že svrchupsaný Jan z Perštejna i s erby a budúcími potomky svými, též svrchupsaný probošt i s svým konventem při tej smlúvě zachováni býti mají na časy budúcí bez naší i budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, všelijakej překážky, přikazujíc hajtmanu, komorníku, najvyšším[u] sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, když by od svrchupsaného Jana z Pernštajna neb erbuov a potomkuov jeho požádáni byli, aby jim tento list náš ve dcky zemské byl vložen a vepsán. Tomu na svědomie pečet náši královskú přivěsiti jsme rozkázali k tomuto listu. Dán na Budíně ve čtvrtek po Zvěstování Panny Marie *[26. března 1517],* léta páně 1517, království našich uherského a českého druhého.

Tohoto listu vkládaní byli jsú dáni poslové ke dckám od pana Artleba z Boskovic a na Vranově, hajtmana[2]), pan Jan z Lipého, najvyšší maršálek království českého, a pan Jan z Dúbravice na Hrutovicích.

58. *Kněz Martin probošt i* všicek *konvent* f. 10 v. *kláštera kounického Janovi z Pernštajna,* erbóm a budúcím potomkóm jeho *frejmarkem a směnú ves* pustú *Němčičky, kteráž leží pod Pohořelicemi,* jmenovitě puol deváta lánu rolí, lesy i to všecko, což jsme měli v tej pustej vsi, se vším jejím právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi užitky a požitky, kterejmiž se jmény jmenovati mohú, a což k tomu od starodávna příslušelo a přísluší, tak jakž v svých mezích a hranicích záleží a vymezeno jest, tak jakž jsú to předkové náši i my také drželi a užívali, nic sobě na tom práva a panství ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc, s rolí oranú i neoranú, s řekami, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s vodami tekutými i netekutý-

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

mi, s pastvami, s pastviščemi, *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění a dědičnému užívaní.

59. *Jan z Pernštejna* i s erby svými *kněži Martinovi proboštu i* všemu *konventu kláštera kounického,* nynějším i budúcím, *tři dreilinky a čtyry vědra vína, kteréž jsú dávány byly z pravlovských desátkuov na Třebíč,* s tím vším právem, jakž jsú k Třebíči příslušely a jakž jsú toho první předkové i já také užívali, nic sobě na tom ani budúcím držitelóm Třebíče práva ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědicství, jmění, držení a k dědičnému užívaní.

60. *Kněz Petr opat* i všicek *konvent kláštera vilémovského,* biskupství pražského, řádu svatého Benedikta, i s budúcími potomky našimi *Janovi z Pernštajna,* erbóm i budúcím potomkóm jeho *ves* pustú *Narvice postúpili jsme a mocí listu postupujem* se vším jejím právem, panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi od starodávna příslušelo a přísluší, tak jakž v svých mezech a hranicích záleží, totiž s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, chrastinami, s platy i se všemi užitky a požitky, kterejmiž se jmény jmenovati mohú, nic sobě ani budúcím potomkóm našim na tom práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce, *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich dědicství, jmění, držení a k dědičnému požívaní.

61. *Jan Petrovský z Hrochova* i s erby a budúcími potomky svými *Janovi z Pernštejna,* erbóm a budúcím potomkóm jeho *lidi své v Hruškách ve vsi, kteréž jsem měl od kněží svatomichalských*[1]) se vší[2]) spravedlností, jakož jsú to kněží drželi a jakž jsem já to sám držel, se vším právem, panstvím a příslušenstvím, nic sobě tu erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a k dědičnému užívaní.

f.11 **62.** *Jan z Lomnice a na Brumově Zigmundovi z Ludanic a na Veveří* a jeho erbóm *puol vsi Knihnic* i s kostelním podacím *a ves Semtice s tvrziščem* i se vším jejím příslušenstvím a panstvím, s rybníky, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s potoky, s potočinami, vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s úroky, poplatky i se všemi užitky a požitky, kterejmiž kolvěk ty užitky a požitky jmény mohly by jmenovány býti, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s vajci, s lovy, s hony, s mezemi a hranicemi, v kterejchž kolvěk to zboží a dědicství v svejch mezech a hranicích od starodávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž jsem to zboží sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všicko zboží a panství *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a k dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic].

63. *Kněz Pavel převor i* všecek *konvent kláštera svatého Michala v Brně Vilémovi z Pernštajna* a jeho erbóm *s povolením bratra Balcara, Mendl řečeného, převora a provinciála země moravskej zákona nahoře psaného*[3]), zboží náše vlastní dědičné a nezávadné *ve vsi* pustej *Němčičkách, kteráž leží pod Pohořelicemi,* totiž *sedm lánuov* pustých *i to všecko, což jsme v tej* pustej *vsi jměli,* s rolí oranú i neoranú, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, se všemi užitky a puožitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, což k těm lánóm i tudíž k tomu všemu, co jsme v tej pustej vsi nahoře psanej jměli, příslušelo a přísluší, tak jak v svých mezech a hranicích od staradávna vyměřeno [jest] a záleží, jakž jsú toho předkové náši i tudíž my až do sí chvíle drželi a užívali, se vším právem a panstvím i příslušenstvím, nic sobě na tom ani potomkóm našim práva, panství ani žádného vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich dědicství, jmění, držení a dědičnému požívaní.

64. *Jiřík z Vilémovic* i s svými erby a budúcími potomky *Bohušovi z Drnovic a na Rájci* i jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, *ves Lažánky* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy, s užitky, s poplatky, s lukami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tomu od starodávna přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakž od starodávna v svých mezech a hraniciech záleží a vymezeno jest, tak jakž sem sám držel, sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíc, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, jmění, držení a dědičnému užívaní.

65. Léta Páně 1520 držán jest sněm v městě f.11 v.
Brně druhú neděli v puostě *[4. března 1520]*

[1]) *T. j. od kláštera dominikánského v Brně s kostelem sv. Michala.*

[2]) *Za tím přetržené slovo* svú.

[3]) *Dominikánského.*

skrze urozené pány, pana Artleba z Boskovic a na Vranově, hajtmana markrabství moravského, pana Ladslava z Boskovic a na Třebové, najvyšieho komorníka markrabství moravského, pana Voka z Sovince, najvyšieho sudího, a urozeného vladyky Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na kterémž sou seděli: duostojný pán, pan Stanislav, biskup olomúcský, pan Jan z Lipého, najvyšší maršálek království českého, pan Jiří z Vlašimě a na Ousově, podkomoří, pan Jan z Lompnice a na Broumově, pan Jindřich z Lompnice a na Mezeřičí, pan Heralt Pňovský z Sovince, pan Dobeš z Boskovic a na Černé Hoře, pan Zigmund z Ludanic a na Veveří, pan Viktorin z Žerotína, pan Jan z Kunovic a na Uherském Brodě; a z vládyk: Adam z Bačkovic a na Polici, Jan Kobík z Opatova, Vilém z Víckova, Oldřich z Svojkova, Burjan z Vlčnova, Volf Házl z Nové Vsi.

66. *Petr z Sovince Jiřího z Vlašimě na Ousově*, ujce svého, na své vlastní a dědičné zboží, *na tvrz Doubravici, na městečko Doubravici a na vsi Němčice a Kuničky*, s jich se vším příslušenstvím, i na to na všecko, což mám anebo k čemuž právo mám neb jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*.

67. *Jan z Lipého*, najvyšší maršálek království českého, *činím mocné a otcovské poručníky i dědicuov svých*, ač by mi je Pán Buoh které dal, *i nápadníky všeho statku svého*, kterýž nyní mám aneb potom z daru Pána Boha všemohúcieho jmíti budu, nic nevymieňuje, *Viléma z Pernštajna na Helfnštajně, Jana a Vojtěcha*, bratří vlastní *z Pernštajna, na takový zpuosob:* jestliže by Pán Buoh dědice mi dáti ráčil, do let jejich přirozených statek muoj k zpravování a k držení; pakliby Pán Buoh dědicuov mých smrti uchovati neráčil, tehdy všecek statek muoj, tak jakž svrchu psáno stojí, při poručnících dědičně zuostati má; *než toto sobě pozuostavuji:* jestliže bych dědicuov po sobě nenechal a komu z statku svého poručil listem na pargameně pod pečetí svú a na svědomí čtyř dobrých lidí až do patnásti tisíc, tehdy poručníci moji svrchupsaní aby povinovati byli tomu dosti učiniti.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic].

f.12 **68.** *Ladslav z Boskovic a na Třebovej Vilémovi z Pernštajna* a jeho erbóm zboží své, *ves Bohuňov, ves Poříčí, ves* pustú *Horní Bradlné a ves Bradlné Dolní*, s lidmi v nich platnými i neplatnými, s kostelními podacími, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, s užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s mlýny i se vším příslušenstvím, což k těm vsem od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, se všemi puožitky a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenují, jakž ty vsi v svých meziech a hraniciech záleží a vymezeny sou, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jako sem sám to držel a požíval, nic sobě ani svým erbóm a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a k dědičnému užívaní.

69. *Jíra z Mezeříčka i na místě bratra svého mladšieho Janovi Cvočkovi z Římova* a jeho erbóm i budúcím potomkóm *polovici dvoru* pustého, kterýž slove *Dubec,* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami a užitky, požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, jakož toho puol dvora Dubce svrchupsaného od starodávna v svých mezech a hraniciech záleží a jest vymezeno, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

70. *Matúš z Šemíkovic* přijímám na pravý *spolek syny své Ondru a Jakuba na dvůr v Šemíkovicích* se dvěma lány role a se vším jeho příslušenstvím, k čemuž on tu na tom dvoře právo má.

71. *Sebestián a Volfkank, synové Mathesa Sspisara z Jihlawy*, i s svými erby a budúcími potomky *Jiříkovi Mackovi*, jeho erbóm a potomkóm své vlastní zboží a dědiectví i všecku svú spravedlivost, kterúž jsme kolivěk jměli neb erbové náši ve dskách zemských sobě i erbóm svým zapsanú, *polovici vsi Popic v kraji jihlavském nadc vsí Čižovem* se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi od staradávna přísluší, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, poplatky a úroky, s mlýny, s mlýniščemi, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s háji, s lukami, pastvami, pastviščemi, s horami i s oudolím, což k tej vsi máme aneb jměli jsme, tak a tím vším obyčejem, jakož jsme sami toho požívali a drželi, nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavujíc žádného práva ani kterého vlastenství, než to všecko *ve dcky vkládáme* ku pravému jmění, držení a k jich dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

KNIHA XX. (XVI.) Z LET 1520-1522

Knihy druhé pána z Pernštejna 1520[1]).

f. 1 **1.** Léta od narozenie Syna Božieho tisícého pětistého dvatcátého, při času svaté Kunhuty *[9. září 1520[2])]* v městě Brně držán jest sněm skrze urozené pány, pana Artleba z Boskovic a na Vranově, hajtmana markrabstvie moravského, pana Jana z Pernštajna na Tovačově, na[j]vyšího komorníka, pana Voka Pňovského z Sovince, na[j]vyšího sudího téhož markrabstvie, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a uroz[e]ní páni, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek královstvie českého, pan Jiří z Vlašimě, pan Jan z Lomnice, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Burian z Valdštajna, pan Jindřich z Lomnice, pan Albrecht z Lichtnburka, pan Vilém Kuna z Kunstátu, pan Heralt Pňovský z Sovince, pan Krystof z Boskovic, pan Zigmund z Ludanic, pan Viktoryn z Žerotína, pan Jan z Kunovic, a z vládyk: Adam z Bačkovic, Oldřich z Svojkova, Krystof Kropáč z Nevědomie, Volf Házl z Nové Vsi, Vilím z Víckova a Burian z Vlčnova.

2. *Margeta z Horru Jana Kotúnského z Útěšic*, manžela svého, *na tvrz Lelekovice se vsí* i s dvorem, s kostelním podacím, *na ves Šebrov*, což tu má, *i s Obcemi, na ves Nuzířov a na vsi* pusté *Kaménku a Srnávku*, s jejich se vším příslušenstvím, i na to na všecko, kdež co má aneb k čemuž právo má, přijímá na pravej a jednostajný *spolek*.

f. 1 v. **3.** *Jan z Rožnberka a na Strakonicích, mistr převorství českého, kněz Jan z Lomnice převor i* všicek *konvent domu strakonického* zákona svatého Jana Iherozolimitánského i s budúcími potomky našimi, mistry a zákonníky téhož zákona, *Vilémovi z Perštejna a na Helfenštejně*, jeho erbóm, dědicóm a budúcím potomkóm náše vlastní a dědičné[3]) zboží, *ves Přibice* s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými a nezávadnými, i s jich vším příslušenstvím, s platy, s poplatky, jakejmiž koli jmény jmenovány býti mohú, s lesy, s háji, s chrastinami, s luhy, s vrbinami, s lukami, s rolí oranú i neoranú, s mejtem, s jezery, s vodami tekúcími i netekúcími, s hranicemi, s mezemi, tak jakž to zboží v svejch mezech a hranicích záleží a od starodávna vymezeno jest, jakž jsme to sami jměli, drželi, tu sobě ani našim budúcím potomkóm k zákonu našemu nic nepozuostavujíc ani zachovávajíc práva, panství ani kterého vlastenství, než to všecko *vkládáme* a vpisujem ve dcky zemské k jmění a k dědičnému držení a užívaní.

4. *Vilém z Pernštajna na Helfenštejně* i s svými erby a budúcími potomky *Janovi z Rožnberka a na Strakonicích, mistru převorství českého, a knězi Janovi převorovi* i všemu *konventu domu strakonického* zákona svatého Jana Iherozolimitánského i budúcím potomkóm, mistróm a zákonníkóm téhož zákona, *deset kop groší českých platu* ročního na lidech usedlých a nezávadných *ve vsi naší Hruškách*, nic sobě tu ani erbóm a budúcím svým nepozuostavujíc *krom tří člověků s platy a s panstvím*, kteréž sobě pozuostavuji, zejména tyto: Václava s puol lánem, kterejž staví, Vaculu s lánem, Jana Sobotu se dvěma podsedky, ten plat svrchupsanej, tak jakž jsme jej jměli, nic sobě tu ini budúcím našim nepozuostavuje ani zachovávaje práva, panství ani kterého vlastenství, *ve dcky vkládáme* a vpisujeme ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

5. *Zigmund z Ludanic a na Veveří* i s svými erby *Hynkovi z Ludanic a na Rokytnici*, strýci svému, erbóm jeho a budúcím potomkóm své vlastní a dědičné zboží, *ves Dambořice* i s kostelním podacím i s třetím dílem desátků vinných, kterejž *na muoj díl* přísluší, a s těmi vinohrady, kteréž se[4]) rozdělávají v rolí, z kterejchž mně samému desátkové vinní mimo díl příslušejí, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s doly, s pahrbky, s lovy, s hony i se všemi čižbami, s rybníky, s rybniščemi, s haltéři, s jezery, s potoky, s vodami tekutými i

[1]) *Tento nadpis jest nahoře na přední straně prvního, nečíslovaného listu.*

[2]) *Může to však býti 16. září, protože den svaté Kunhuty připadl tohoto roku na neděli a podle ustanovení z 24. června 1495 (Kameníček v Archivu českém X, str. 317, týž, Zemské sněmy a sjezdy moravské II, str. 23 — s chybným datem svátku sv. Kunhuty, 10. září místo 9., — Brandl, Kniha Drnovská, str. XXXV a 22) mělo právo brněnské býti držáno tu neděli po sv. Kunhutě. Pochybnost, kdy se má sněm sejíti, připadne-li den sv. Kunhuty na neděli, byla sice rozhodnuta až r. 1571, ale podle staršího zvyku, tak, že se má sejíti až v neděli přes týden potom. (Kameníček, Zemské sněmy a sjezdy moravské II, str. 24-25, Brandl, Kniha Drnovská, str. XXXV, se správným datem 9. září.)*

[3]) *Opraveno touž rukou z* dědičného.

[4]) *Za tím přetržená slova* v vinohrady.

netekutými s platy peněžitými i se všemi jinými poplatky, užitky a požitky, kterejmiž by kolvěk jmény jmenovaní býti mohli, i se vším jiným panstvím a příslušenstvím a plným právem, jakož to zbožie od starodávna v svých mezech záleží a jest vymezeno, nic tu sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani jakého vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, tak jakž jsem sám to jiste zbožie držel a požíval, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich požívaní.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic].

f.2 6. *Zigmund z Ludanic na Veveří* i s svými erby *Oldřichovi a Jindřichovi z Náchoda* a jich erbóm *tvrz Želetice se vsí*, s kostelním podacím, s mlýny, *ves* pustú *Purmanice*, s rybníky, s potoky, s vinohrady, s perkrechty i s platy na těch vinohradech, s lukami, s lesy, s háji, s chrastinami, s hony, s lovy, s čižbami, s rolí oraní i neoraní i s pustinami i se všemi poplatky a užitky, kterejmiž by kolvěk jmény se jmenovati mohly, tak jakž jsem to zboží sám držel a požíval a jakž v svých mezech od starodávna vyměřeno jest, nic sobě ani erbóm svým tu panství ani jakého vlastenství nepozuostavuje, než to všecko[1]) *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

7. *Jindřich Doupovec z Čistej Studně i na místě bratra svého mladšího Janovi Petrovskému z Hrochova*, erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zbožie a dědictví, *tvrz a ves Ustupovice* s dvorem, s vinohrady, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami, s chrastinami, s lovy, s hony, s robotami, s řekami i s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s užitky a požitky, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to svrchupsané zbožie od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, tak jakž jsem to sám držel a toho požíval, což k tej tvrzi a vsi od starodávna příslušelo, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

8. *Elska, abatyše kláštera pustiměřského, i s konventem svým Janovi a Hynkovi*, bratřím vlastním *z Ludanic a na Jemnici*, a erbóm jejich *čtvero polúlání v Svatobořicích* s tím se vším, což k tomu přísluší, *ve dcky* zemské *vkládáme směnú* ku pravému jich dědičnému držení a užívaní.

9. *Kněz Strachota a Hruše*, bratří vlastní *ze Rtišovic*[2]), i s svými erby *na místě sirotka Bohunky ze Rtišovic*[2]) *jakožto mocní poručníci Bohušovi z Čachtína* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictví, *tvrz Lesonice* s dvorem poplužním i *se vsí Lesonicemi*, s mlýnem, *ves* pustú *Horky*, se vším jich příslušenstvím a panstvím, s rybníky, s rybníčky, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s sady, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s úroky, s poplatky, se všemi užitky i požitky, jakejmiž by koli jmény ty užitky a požitky mohly jmenovány býti, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s vajci, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, kterak kolvěk to zbožie a dědiectví v svejch mezech a hranicích od starodávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž jsme to zbožie sami drželi a požívali i předkové náši, nic sobě tu ani erbóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko zbožie a dědiectví *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jmění, držení a jich dědičnému požívaní.

10. Léta božieho 1522 držán jest sněm druhú neděli v puostě *[16. března 1522]* skrze urozené pány, pana Artleba z Boskovic a na Vranově, hajtmana markrabstvie moravského, pana Albrechta z Lichtnburka na místě urozeného pána, pana Jana z Pernštajna, najvyšího komorníka, pana Voka Pňovského z Sovince, najvyšího sudího, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na němž jsú seděli: duostojný pán, pan Stanislav, biskup olomúcský, a urození páni, Jan z Lipého, najvyší maršálek královstvie českého, pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Smil z Dúbravice, pan Petr z Sovince, pan Dobeš z Boskovic, pan Krystof z Boskovic, pan Vilím Mládenec z Miličína, pan Viktoryn z Žerotína, pan Jan z Kunovic, a z vládyk: Jan Čeloud z Pálovic, Krystof Kropáč z Nevědomie, Znata Koberský z Drahanovic, Vilím z Víckova, Burian Světlovský z Vlěnova a Stibor z Drnovic. f.2 v.

11. *Šebestián z Vajtmile a na Chomútově* i s svými erby a budúcími potomky, *jakož sem směnu a frejmark učinil na povolení krále JMti s velebným knězem Pavlem, opatem kláštera loucského, a jeho konventem na* jejich dědičnú *ves České Borotice a lidi, které jsú jměli v Křídlovicích*, se vším jejich příslušenstvím *kromě kostelnieho podací, na* mé vlastní a dědičné *městečko Rausenpruck a na lidi, kteréž sem ve vsi Vrbovci jměl*, též se vším jejich příslušenstvím,

[1]) *Za tím přetržené slovo* jsme.

[2]) *V orig.* z Ertišovic.

protož *já,* svrchupsaný *Šebestián,* i s svými erby své vlastní a dědičné zboží, *městečko Rausnpruck i s platem, kterýž sem tu na dvoře jměl, i s lidmi, kteréž sem jměl ve vsi Vrbovci,* se vším jejich příslušenstvím a panstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky, s lukami, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s luhy, s řekami, s potoky i s rybníky, s horami, s doly i se všemi mezemi a hranicemi i s mýtem, tak jakž to zboží v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, tak jak sem toho sám po předcích svých v držení a užívaní byl, nic sobě tu ani erbóm a budúcím svým na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládám knězi opatovi kláštera loucského a jeho konventu* nynějšímu i budúcímu na věčnost *za* již psanú *ves České Borotice a za ty lidi, kteréž jsú jměli v Křídlovicích, kromě kostelního podací,* ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní, a jestliže by mně to neb erbóm mým kde ve dskách svědčilo, toho se tímto vkladem odříkám.

f.3 **12.** *Kněz Jan, opat kláštera loucského, i s svým konventem* nynějším i budúcím *směnú a frejmarkem, jakož jest směnu a frejmark učinil na povolení krále JMti* velebný *kněz Pavel opat,* předek náš, *s* urozeným pánem, *panem Šebestiánem z Vajtmile na Chomútově na* jeho dědičné *městečko Rausnpruck s platem, kterýž tu na dvoře jměl, i na lidech, kteréž ve vsi Vrbovci jměl,* se vším jejich příslušenstvím, *na náši* vlastní a dědičnú *ves České Borotice a lidi, které jsme jměli v Křídlovicích,* též se vším příslušenstvím *kromě kostelnieho podací,* protož my jemu, *my Jan, opat* svrchupsaný, *i s svým konventem,* nynějšími i budúcími, své vlastní a dědičné zboží, *ves České Borotice i s lidmi, které jsme jměli ve vsi Křídlovicích,* se vším příslušenstvím a panstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s úroky, s lukami, rolí oranú i neoranú, *s desátky všemi krom drobného, kterýž béře kněz křídlovský,* s lesy, s háji, s chrastinami, s řekami, s luhy, s potoky, s rybníky, s horami, s doly i se všemi mezemi a hranicemi i duochody, tak jakž to zboží v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, tak jakž jsme sami toho po předcích našich v držení a užívaní byli, nic sobě tu ani budúcím svým na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, kromě kostelnieho podací, než to všecko panu *Šebestiánovi z Vajtmile* a jeho erbóm nynějším i budúcím na věčnost *ve dsky* zemské *vkládáme* ku pravému jmění, držení a k jich dědičnému užívaní.

13. My *Ludvík,* z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král a markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že jest nám oznámil urozený *Šebestián z Vajtmile a na Chomútově,* věrný náš milý, kterak *s* velebným *Pavlem opatem a* vším *konventem kláštera loucského frejmarčil a směnu udělal městečkem svým Raysnpruckem* s jeho příslušenstvím *a lidmi, kteréž ve vsi Vrbovci jměl, na jich vsi Moravské Borotice a louky,* kteréž sou *při tejž vsi, a lidi v Křídlovicích,* se vším jejich příslušenstvím, tak jakž to všecko listové zprávní v sobě drží a zavírají, *při tom nás* týž Šebestián *proše, abychom k takové směně povolení náše dáti a toho potvrditi ráčili.* K takovéžto prosbě pro služby jeho, kteréž nám činil a činiti rád chce, nakloněni jsúce a zprávu majíc, že také otec náš najmilejší, *král Vladislav* JMt slavné paměti, k tomu prvé povolil, protož s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *povolili jsme k nahoře jmenované směně a tímto listem povolujem, potvrzujíce toho všeho,* jakž v listech zprávních napsáno a vysloveno jest, chtíce tomu konečně, aby to s obú stran na věčné budúcí časy stále a nepohnutě bez přerušení trvalo a zachováno bylo, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijakých překážek a odporností, přikazujíce hejtmanu a najvyšiemu komorníku a sudím markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli za to požádáni budete, abyšte to ve dsky zemské vložiti a vepsati rozkázali, vědúc v tom konečnú vuoli náši a jináče toho nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně ve čtvrtek den svatého Tomáše *[29. prosince 1519]*[1]), léta božieho tisícieho pětistého dvadcátého, královstvi našich uherského a českého čtvrtého.

Poslové tohoto listu ke dskám dáni od pana Artleba z Boskovic, hajtmana markrabství moravského, pan Petr z Sovince na Doubravici, pan Jan z Kunovic a na Brodě Uherském.

14. *Zigmund z Ludanic a na Veveří Kateřině z Vlašimě,* manželce svej vlastní, *k jejímu* pravému *věnu na vsi Semticích a na vsi Knihnicích a na vsi Chučicích* i na jich vším[2]) příslušenstvím *puol třinásta sta kop groší* na penězích bílých

[1]) *V orig. sice 1520, ale čtvrtek a léta panování, čítaná od smrti krále Vladislava (13. března 1516), ukazují, že se tu rok 1520 počítal od 25. prosince r. 1519.*

[2]) *Toto i další slovo tak v originále.*

vkládám a ve dcky zemské vpisuji a toho věna příjemčím se sám činím se vším statkem svým, kterýž mám a jmíti budu.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic] *a pod vkladem jiným inkoustem a jinou rukou, týmž inkoustem jako mřežování a podpis, připsáno* Toto věno Kateřiny z Vlašimě z desk vymazáno z nálezu panského a na list převedeno.

f. 3 v. **15.** *Šebestián z Vajtmile na Chomútově* i s svými erby *Markvartovi Valecskému z Mírova a na Miroslavi,* erbóm a potomkóm jeho *šest lánuov ve vsi Damnici* sám od sebe, od erbuov a budúcích potomkův svých své všecko právo a dědictví i panství na těch šest lánuov, což sem tu sám držel a požíval po předcích svých a co k těm lánóm přísluší a od staradávna příslušelo, s platy, poplatky, rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, se vším příslušenstvím, což od starodávna k nim, k těm lánóm, příslušelo a přísluší, nic sobě tu ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní, a jestliže by mně to neb erbóm mým kde ve dskách svědčilo, toho se tímto vkladem odříkám.

16. *Markvart Valecský z Mírova a na Miroslavi* i s svými erby *Šebestiánovi z Vajtmile a na Hrušovanech* a jeho erbóm a potomkóm své vlastní zboží a dědicství, totižto *jednu třetinu v Mackovicích a druhú třetinu v Němecských Boroticích,* tak jakož sem to sám držel a požíval po předcích svých, s lidmi platnými i neplatnými, s pustinami, s úroky, s činžemi, poplatky, robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s vodami s tekutými i stojecími, s toky vodnými i všelijakými puožitky a užitky i s jiným vším příslušenstvím, což k těm třetinám od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, hranicemi, tak jakož ty třetiny v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a vyměřeny sou, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakož sem sám a předkové moji drželi, požívali, nic sobě práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc na těch třetinách a jich příslušenství, nezachovávajíc ani pozuostavujíc svým erbóm ani svým budúcím potomkóm, než to všecko *vkládám* a ve dsky zemské vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

17. *František Kharnar, měštěnín brněnský, Štefanovi Kharnarovi, bratru svému,* a jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědicství, totižto *tvrz Řečkovice, ves Řečkovice* s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s dvorem poplužným, s robotami spravedlivými, s lukami, pastvami, pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s rybníky, s rybniščemi, s vinnými horami, s mlýniščemi, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží svrchupsané v svých mezech a hranicích záleží a vysazeno jest, nic sobě tu na tom zboží žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko zboží svrchupsané *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

18. Anno Domini 1522, při času svaté Kunhuty *[15. září 1522]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Artleba z Boskovic a na Vranově, hajtmana, pana Jana z Pernštejna, najvyšicho komorníka, pana Voka Pňovského z Sovince, najvyšieho sudieho markrabství moravského, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšieho písaře zemského; na kterémž sou seděli: duostojný pán Stanislav, biskup olomúcský, urození páni, pan Jan z Lipého, najvyšší maršálek království českého, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Albrecht z Lichtnburka, pan Burian z Valdštejna, pan Jindřich z Lompnice, pan Vilém Kuna z Kunstátu, pan Heralt Pňovský z Sovince, pan Smil z Doubravice, pan Dobeš z Boskovic, pan Jan z Šternberka, pan Petr z Sovince, pan Vilém Mládenec z Miličína, pan Krystof z Boskovic, pan Jan z Kunovic, a z vládyk: Jan Čelud z Pálovic, Kristof Kropáč z Nevědomí, Znata Koberský z Drahanovic, Vilém z Víckova, Bohuše z Drnovic, Burian Světlovský z Vlčnova. f. 4

19. *Jindřich z Lichtnburka* i s svými erby *Artlebovi z Boskovic na Vranově,* hejtmanu markrabství moravského, jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědicství, totiž *městečko Ščítary* se dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi a hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky a puožitky, s řekou Dyjí, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, a zvláště s rybníkem Žebrákem, s potoky, s vodami tekutými i netekutými i se vším jiným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to svrchupsané zboží v svých mezech a hraniciech záleží a vymezeno jest, a tak, jakž smlúva mezi námi o to učiněná v sobě šíře ukazuje a zavírá, i s kostelním podacím, tak jakož sem to sám držel a toho užíval, nic sobě ani svým erbóm a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

20. *Ludvík Zajímač z Kunstátu a na klášteře svatého Prokopa*[1]) i s erby svými *Janovi z Pernštejna na Tovačově,* najvyšímu komorníku markrabství moravského, erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *ves Valči* s dvorem a s poplužím, *ves Vilémovice, ves Pleščice,* se vším a všelijakým jich příslušenstvím, s platy, poplatky, s robotami, s kury, s vajci, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastmi, s chrastinami, s háji, s horami i s dolinami, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s rybníky, s rybnišči, s hony, s lovy, s čižbami i se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, kteréž k tomu zboží a panství od starodávna přísluší, a tak, jakž v svých mezech a hraniciech vymezeno jest, a *což jest tu nebožčík* pan *Hynek Boček z Kunstátu sám držel* a toho užíval, na tom na všem sobě ani erbóm svým práva žádného ani kterého vlastenství nepozuostavuje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich dědičnému držení a užívaní.

Mřežován a na okraji K[rystof] z B[oskovic].

f.4v. **21.** *Anna z Bačkovic Viléma Kunu z Kunstátu,* manžela svého, *na tvrz a ves Polic*[2]) se vším a všelijakým příslušenstvím i na to na všecko, k čemuž kde jaké právo mám a což nyní mám aneb ještě jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek.* Poslové ke dskám od pana Artleba z Boskovic, hajtmana markrabství moravského, dáni pan Jindřich z Lompnice a pan Jan starší z Šternberka.

22. *Margeta z Bačkovic Bernharta z Žerotína na Dřevohosticích,* manžela svého, na to *na všecko,* což má aneb k čemuž právo má aneb jmíti bude, přijímá na pravý a jednostajný *spolek.*

23. *Anežka ze Mstěnic Mikuláše Klouzala z Rynarce,* manžela svého, přijímám na pravý *spolek na to všecko, což mně na tvrzi a vsi Syrovicích a Pauliciech* s jich příslušenstvím *po Janovi ze Mstěnic, otci mém, náleží,* a na to, což nyní mám aneb ještě jmíti budu. Poslové ke dskám od pana Artleba z Boskovic, hajtmana, pan Albrecht z Lichtnburka a pan Petr z Sovince.

24. *Jindřich z Lichtnburka a na Bítově* i s svými erby *Zdenkovi a Burianovi,* bratřím *z Valdštejna,* a erbóm jejich své vlastní a dědičné zboží, totižto *městečko Budějovice Moravské i s tím rychtářstvím, kteréž k témuž městečku přísluší, totižto Malú Vésku a Němecskou Ves, ves Heřmanice, les puol Ochoze, les Kosovú, louku,* kteráž slove *Královna,* nahoře psané městečko, vsi, lesy, lúky se vším a všelijakým příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s horami, s dolinami, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s vrbinami i se všemi platy, poplatky, s ospy, s závěrným, s kury, s vajci, s majty i se všemi vinami[3]) i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jak svrchupsané to městečko, vsi, lesy, lúky v svých mezech a hraniciech od starodávna záleží a vymezeno jest, nic sobě, erbóm ani budúcím potomkóm svým na tom na všem nepozuostavuje ani vymieňuje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému držení a užívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

25. *Anna z Rudolce* přijímám na pravý *spolek Beneše a Ctibora z Vranova,* syny své, a jich erby *na tvrz Rudolec, ves Rudolec* i na to na všecko, což mám neb jmíti budu.

26. *Václav Divůček z Počepic Elšce z Osečan,* manželce svej vlastní, ku pravému jejímu věnnému právu *vkládá* a vpisuje *její věno ve dcky* zemské, puol třetího sta zlatých uherských, *na vsi Louce* a na jejím všem příslušenství ku pravému jejímu věnnému právu; a příjemčím toho věna sám se činím vším statkem svým, kterýž mám aneb jmíti budu.

27. *Václav Divůček z Počepic činím mocné poručníky otcovské,* pana *Jindřicha z Lichtnburka a na Bítově,* pana *Hynka z Ludanic, Jana Čelouda z Pálovic a na Budkově, dítek svých a statku svého* všeho, kterýž mám a jmíti budu, tímto zpuosobem, aby paní *Elška z Osečan, manželka má* milá, do stavu svého proměnění s dítkami mými od pánů poručníkuov mých poctivě chována byla na statku mém, a jestliže by *Apoloně, dceři mej,* Pán Buoh let rozumných dojíti dáti neráčil, aneb těm dítkám, kteréž by nám ještě Pán Buoh popříti ráčil, tehdy aby jí, paní Elšce, páni poručníci moji tisíc zlatých dali a ostatkem statkem mým spravedlivě se rozdělili; a *Mandaleně, dceři mej, kterúž má Bohuše Hrubčicský z Čachtína,* aby dali a vydali z statku mého padesáte zlatých, a tím ji odděluji a odlučuji všeho statku svého, nic víc jí v tom na statku svém nepozuostavujíc než těch padesát zlatých, a jiné všecko pánóm poručníkóm svým dávám a porúčím na zpuosob svrchupsaný.

Mřežován a na okraji Jan z Kunovic vymazal sem tento vklad na nález panský léta 1524.

28. *Bohuše z Čachtína na místě Mandaleny z Počepic, manželky svej a dcery Václawa Divůčka,* činí *odpor* tomu vkladu nahoře psanému.

[1]) *Sázavském.*
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *T. j. pokutami.*

f.5 **29.** *Kateřina z Kukvic* i s svými erby *Bohunce z Pernštejna* své vlastní dědiectví a zboží, totižto *hrad Rosice* se dvorem a se dvojím poplužím, s rolí, *s městečkem Rosicemi*, s kostelním podacím fary, *při tejž faře i s podacím kaply*, *ves Pendorf*, *ves* pustú *Bobrovany*, *ves Tečice*, *ves Babice*, *ves Zakřany*, na tej vsi vrchnost panství, *v Rosiciech jeden lán*, na tom vrchnost panství, *v Jakubově jeden lán*, na tom vrchnost panství, *ves Popovice* s kostelním podacím, *ves* pustú *Kačenice*, *ves Příbram*, *ves* pustú *Ochoz*, *ves Újezd a ve vsi Zbraslavi*, což mi tu náleží, *ves Litostrojov*, *ves* pustú *Hrbov a ves* pustú *Ostrov*, *ves Zhoře*, *ves Chroustov*, *ves Říčky*, *ves Omice na Šipě* s kostelním podacím, *ves* pustú *Bukovany*, *ves* pustú *Komínec*, *v Zaječím desátek viny*, který mně příleží a přísluší, a tak svrchupsaný zámek Rosice, městečko a vsi s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s poplatky, s kury, s vajci, s ospy obilnými, s majty i se všemi užitky a puožitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, s pastvami, s pastviščemi, s řekami, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybništi, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s vrbinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s čižbami, s hranicemi, s mezemi, tak jakož to svrchupsané zboží od staradávna v svých mezech a hraniciech záleží a vymezeno jest, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sem to sama držela a užívala, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

30. *Kateřina z Kukvic* přijímám na pravý a jednostajný *spolek Zigmunda z Mírova*, manžela svého, na to *na všecko*, což mám anebo jmíti budu.

31. *Bohuše z Čechtína Mandaleně z Počepic*, manželce své vlastní, *na vsi Lomech* se vším příslušenstvím *ku* pravému jejímu *věnnému právu tisíc zlatých uherských vkládá* a vpisuje. Příjemčím sám se činí vším statkem svým, kterýž má neb jmíti bude.

32. *Hanuš a Ščepán*, bratří vlastní, *synové někdy Václava Ebrhartle, měštěnína města Jihlavy*, s svými erby *a Johannes Pod lúbami a Augustin Fridúš, obyvatelé města Jihlavy a* nahoře jmenovaného *Václava Ebrhartle*, nebožtíka, jeho pozuostalých *třech sirotkuov, Matúše, Valentina a Řehoře mocní poručníci, na místě jich* i pro jejich dobré a užitečné, kteřiež ještě let nemají, *Jiříkovi Mackovi, měštěnínu jihlavskému*, jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědictví, svobodné a nezávadné, i všecku spravedlnost, kterúž my a bratří náši, kteříž ještě let svých došlých nemají, jsme jměli a erbové náši, anebo ve dskách zemských, i erbóm svým, zapsanú máme, *polovici vsi Čížuov*, tak řečenú, *v kraji jihlavském položitú*, se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi od starodávna přísluší, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s poplatky, s ouroky, s mlýny, s mlýniščemi, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s háji, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s oudolím, což k tej vsi máme a jměli jsme, tak a tím vším obyčejem, jakož jsme toho sami požívali a drželi, nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavujíc žádného práva ani kterého vlastenství, to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jmění, držení a jich dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

33. *Jiřík z Hodic Vítovi z Hodic*, bratru svému, a jeho erbóm *rybník Vondrovský* s mlýnem, f.5 v.
rybníček Svrčkovský a ten malý nad tím pustý *rybníček*, pustý *rybník Hamerský*, *osm člověků v Hodicích* osedlých, *jednoho člověka v Rosíčce a dva lány* pustá *a dva člověky v Stajštích a dva člověky v Bezděkově*, s lesy, s lukami, s rolí oranú i neoranú, s jich všelijakým příslušenstvím, tak jakž list náš dílčí v sobě to šíře okazuje a zavírá, *ve cky* zemské *vkládám* a vpisuji, nic tu sobě, erbóm a potomkóm svým nepozuostavujíc.

34. *Šimon Požár z Pohořílek* i s svými erby *Ondřejovi z Vraclavic*, erbóm a budoucím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědicství, *puol dvora v Pohořílkách* s tím se vším, jak sem sám držel a užíval a co od starodávna k tomu puol dvoru přísluší, tak jak sem toho sám v držení a užívaní byl, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s užitky, puožitky a se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, tak jakž toho puol dvora v svých mezech a hraniciech záleží a jest vyměřeno, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské, svobodné a nezávadné, ku pravému dědičnému držení a užívaní, a jestliže by mně kde ten svrchupsaný dvuor ve dskách svědčil, toho se tímto vkladem odříkám.

35. *Jan Plzák starší ze Zdenína a Vilém z Víckova na místě jiných rukojmí*, kteřiež jsme *za Víta z Králic, podlé nálezu panského Janovi z Pernštejna*, erbóm a potomkóm jeho *městečko Mohelno*, což tu Vít měl a což k tomu přísluší od starodávna, i s kostelním podacím, s puol dvorem i s mlýny, *ves Lhánice*, což tu jměl a co k tej vsi od starodávna přísluší, *ves Kladoruby*,

což tu jměl a což k tej vsi přísluší od starodávna, *ves Kramolno,* což tu jměl a což k tomu od starodávna přísluší, *ves Březník,* což tu měl a což k ní od starodávna přísluší, i s kostelním podacím, *ves Kuroslepy,* což tu jměl a což k tomu přísluší, *ves Popůvky,* což tu jměl a což k tomu od starodávna přísluší, s lidmi platnými i neplatnými, s rolmi oranými i neoranými, s činžemi, s platy, s užitky, s poplatky, s mlýny i s tím platem, kterýž jest jměl na mlýnech, s lukami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k nadepsanému městečku Mohelnu a těm vsem od starodávna příslušelo, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to městečko nahoře psané a vsi zejména nahoře psané od starodávna v svých mezech a hraniciech záleží a jsú vymezené, tak jakž jest Vít z Králic sám držel, žádného práva, panství ani kterého vlastenství na tom městečku a na vsech nezachovávajíc ani pozuostavujíc, to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Krystof z Boskovic na místě pana Arkleba z Boskovic, najvyšího komorníka markrabství moravského.

36. *Jan z Pernštejna* i s svými erby *Václavovi z Lompnice na Náměšči,* erbóm a budúcím potomkóm jeho *ves Jedov i s mlýnem,* kterýž jest *u Jedova, i s mlýnem,* kterýž slove *Martinkovský, nad Březníkem,* se vším jejich příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak jakž svrchupsaná ves Jedov i s tím mlýnem nad Březníkem od starodávna vymezena [jest] a v svých hraniciech leží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, se všemi puožitky i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu k svrchupsanému zboží přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich dědičnému držení a užívaní.

37. *Václav z Lompnice a na Náměšči* i s svými erby *Janovi z Pernštejna,* erbóm a budúcím potomkóm jeho *ve vsi Tasovicích,* což sem tu jměl, *ve vsi Hodoníně,* což sem tu jměl, *ve vsi Oujezdečku,* což sem tu jměl, s jejich se vším příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastmi, s lovy, s hony, s horami, doly, dolinami, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to svrchupsané zboží od starodávna vymezeno jest a v svých hraniciech leží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, se všemi puožitky i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu svrchupsanému zboží přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* ku pravému jejich dědičnému držení a užívaní. f.6

38. *Vít z Hodic Barboře z Tamfaldu,* manželce své vlastní, na tom *na všem, co v Hodicích, v Rosiečce, v Bezděkově, v Stajšti má, ku* pravému jejímu *věnnému právu dvě stě a pít a dvadceti kop groší* na peneziech *ve dsky vkládá* a vpisuje. Příjemčím sám se činí všim statkem svým, kterýž má aneb jmíti bude.

39. *Jan Novák z Čikova Janovi Lhotskému z Jablonného,* erbóm i budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědicství, *dvuor* svuoj vlastní tu *ve Zhoři, na kterémžto dvoře seděl jest dědek muoj Martin Novák,* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s chrastinami, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi i se vším příslušenstvím, což k tomu dvoru od starodávna příslušelo a přísluší, se všemi puožitky a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenují, tak úplně a docela, jakož sem to sám držal a užíval, nic sobě na tom ani svým erbóm a budúcím práva ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji, svobodné a nezávadné, k jmění, držení a užívaní, a jestliže by mně nahoře psaný dvuor kde ve dskách svědčil, toho se tímto vkladem odříkám.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic].

KNIHA XXI. (XVII.) Z LET 1523-1524

[Kniha pana Jana z Kunovic.]

f.1 **1.** Anno Domini 1523, při času svaté Kunhuty *[14. září 1523]* držán jest sněm skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunstátu a na Rožnově, hajtmana markrabstvie moravského, pana Jana z Kunovic na Uherském Brodě, najvyšího komorníka, pana Voka Pňovského z Sovince, najvyšího sudího téhož markrabstvie, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek královstvi českého, pan Václav z Lomnice, pan Jindřich z Lichtnburka, pan Albrecht z Lichtnburka, pan Smil z Doubravice, pan Jan z Doubravice, pan Jan z Šternberka, pan Jiřík z Lomnice, pan Petr z Sovince, pan Bernart starší z Žerotína, a z vládyk: Znata Koberský z Drahanovic, Vilém z Víckova, Bohuše z Drnovic, Bohuše z Čachtína, Burian Světlovský z Vlčnova a Petr z Vlachovic.

2. My *Ludvík*, z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že jest nám oznámil urozený *Sebestián z Vajtmile na Chomútově*, věrný náš milý, kterak *jest udělal směnu na povolení kněze Václava z Hradešína, mistra špitálského s červenú hvězdú*, s poctivým *Volfkangem, proboštem Hradiště Peltnperku, na* pusté *dva díly ve vsi Německých Boroticích a louku Krayczeryn, a což tu kolivěk gruntuov rybníkem* on, Sebestián, *zatopil, že jim svými dědičnými lidmi a platem ve vsi Damnicích oddal,* tak jakož pak to listové správní v sobě zavierají, *při tom nás* týž Sebestián *proše, abychom k takové směně a oddání povolení náše dáti a toho potvrditi ráčili.* K takovéžto prosbě pro služby jeho, kteréž nám činil a činiti rád chce, nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *povolili jsme k nahoře jmenované směně a tímto listem povolujem, potvrzujíce toho všeho,* jakž v listech správních napsáno a vysloveno jest, chtíce tomu konečně, aby to s obú stran na věčné budúcí časy stále a nepohnutě bez přerušení trvalo a zachováno bylo, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všeliakých překážek a odporností, přikazujíce hajtmanu a najvyšímu komorníku a sudím markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli za to požádáni budete, abyšte to ve dcky zemské vložiti a vepsati rozkázali, vědúc v tom konečnú vuoli náši a jináče toho nečiniece. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně ve čtvrtek den svatého Tomáše *[29. prosince 1519[1])]*, léta božího tisícého pětistého dvatcátého, královstvi našich uherského a českého čtvrtého.

Poslové ke dckám tohoto listu od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Václav z Lomnice, pan Jindřich z Lichtnburka.

3. *Sebestián z Vajtmile a na Chomútově* i s svými erby *na povolení krále JMti* velebnému f. 1 v.
kněži Václavovi z Hradešína, najvyšímu mistru křižovníkuov s červenú hvězdú, kněži Volfkangovi téhož zákona, *proboštu na Hradišti Pe[l]tnperku, i* všemu *konventu* téhož zákona *plat* svuoj dědičný *na vsi Damnici, na lidech tu usedlých a svobodných* i na jejich všem příslušenství, jmenovitě na těchto: na Volfkangovi, Bartlovi, Paulovi, Benešovi, Janovi, Filipovi, Matlovi rychtáři[2]), Leopoldovi, Beneši, Faltínovi, Šteflovi, Šimonovi, mistru Štefanovi, *s puol druhým lánem a se dvěma čtvrti k tomu,* nic tu sobě ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje, než to všecko *směnú ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému jich užívaní.

4. *Václav z Hradošína, najvyší mistr křižovníků s červenú hvězdú* zákona svatého Augustina, *kněz Pavel převor a kněz Volfkang, probošt na Hradišti Peltnperku, i* všecek *konvent* téhož zákona s budúcími potomky svými *Sebestiánovi z Vajtmile na Chomútově,* erbóm a budúcím potomkóm jeho *ves* pustú *Německé Borotice s loukou,* kteráž slove *Krayczeryn,* se vším příslušenstvím *na povolení krále JMti smněnú ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

5. *Zigmund*[3]) *Alexander z Chlévského* i s svými erby *Václavovi z Lomnice* a erbóm jeho *les*

[1]) *V orig. sice 1520, ale čtvrtek a léta panování, čítaná od smrti krále Vladislava (13. března 1516), ukazují, že se tu rok 1520 počítal od 25. prosince r. 1519.*

[2]) *Spíše tak než* Matlovi, rychtáři Leopoldovi.

[3]) *Touž rukou na okraji před dalším slovem.*

svuoj dědičný z *Doubravy*, kterážto Doubrava leží *pod Čikovem*, což mně tu příslušelo, jakožto *dva kusy Doubravy a třetí kus Strání*, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s doly, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, se všemi požitky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakožto ti svrchupsaní kusové lesu i s těmi lukami a pastviščemi [v svých mezech a hranicích], v každé i každé zvláště, záleží a jsú vyměřena[1]), nic sobě tu ani svým erbóm ani budúcím potomkóm v tom práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, tak jak sem to sám držel a toho užíval, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by mně Zigmundovi ten les kde ve dckách svědčil, to tímto vkladem mořím a toho se odpisuji.

6. *Jan z Soběšic na místě bratří svých nedílných Machovi Vydrovi z Veliké Byteše a Petrovi Ščetkovi z Křivého*[2]) i jich erbóm *mlýn druhý od Křivého*[3]), kterýž slove *Kamenný*, s lukami, s potoky, s hranicemi, s mezemi i se vším jeho příslušenstvím, což k tomu mlýnu od staradávna příslušelo a přísluší, jakož ten mlýn od staradávna vyměřen jest a v svých mezech záleží, tak jakož jsem sám to držel, nic tu sobě ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

7. *Jindřich z Lichtnburka a na Bítově* i s svými erby, *Jan Čeloud z Pálovic* i s svými erby *Janovi Plzákovi staršímu ze Zdenína* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, totižto *hrad* pustý *Lilči a ves* týmž jménem jmenovanú s kostelním podacím, *ves Nemojany a v Tučapech*, což tu máme, s dvory i s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky, s požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakožto to zbožie svrchupsané od staradávna v svých mezech vyměřeno a zahraněno jest, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávajíce, to všecko *ve dcky vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

f.2 **8.** *Jindřich z Lichtnburka na Bítově, Zigmund z Ludanic na Veveří a Volf Házl z Nové Vsi na Slavětíně i na místě jiných* pánů *rukojmí, kteřiž jsme statek od* pana *Jana a* pana *Hynka*, bratří *z Ludanic*, *přijali*, i s svými erby *Janovi z Pernštejna na Helfnštejně* své vlastní zboží a dědiectví, totižto *městečko Jaroměřice* s kostelním podacím, *ves Ohrazenice, ves Přílažany a vsi k faře jaroměřické příslušející: ves Lažany, ves Popovice*, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, mlýniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, se všemi puožitky a užitky, tak jakž jsme to sami drželi a toho užívali a od pánů z Ludanic přijali, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich užívaní.

9. *Jindřich z Lichtmburka na Bítově, Zigmund z Ludanic na Veveří a Volf Házl z Nové Vsi na Slavětíně i na místě všech jiných* pánů *rukojmí, kteřiež jsme statek* páně *Januov a* páně *Hynkuov*, bratří *z Ludanic, ujali*, i s svými erby *Artlebovi z Boskovic na Vranově* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totižto *ves Třebelovice, dvuor* pustý *Skřechov a ves* pustú *Chobot*, což jsme tu koli jměli a od svrchupsaných pánuov z Ludanic přijali, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory poplužnými, s rolí oranú, s platy, užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly a s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, hranicemi, se všemi puožitky a užitky, tak jakž jsme to sami drželi a požívali, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění, držení a k dědičnému užívaní.

10. *Jindřich Lechvický z Zástřizl na Želeticích* i s svými erby *Václavovi Rychvaldskému z Kateřinic* své vlastní zbožie a dědičné, totižto *ves Hrubčice* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy, s užitky, s požitky, s dvorem, s mlýnem, s lukami, s lesy, chrastinami, s vodami tekutými i netekutými i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tej

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Buď jest i opraveno z o nebo o z i. Je to Křoví.*

vsi Hrubčicím a tomu zboží od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, hranicemi, tak jakož to zbožie od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, tak jakož sem sám držel, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Kunovic.

11. *Bohuše Rychvaldský z Kateřinic* i s svými erby *Hanušovi z Gbelska* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictvie, totižto *ves Hrubčice* s lidmi platnými, neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy, s užitky, s poplatky, s dvorem, s mlýnem, s lukami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekutými[1]), s rybníky i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi a k tomu zboží od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, hranicemi, jakož to zbožie od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, tak jakož jsem sám držel, nic sobě tu ani svým erbóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic].

f.2 v. **12.** *Jan Kuna z Kunstátu a na Rožnově,* hajtman markrabstvie moravského, *na místě sirotkuov po Janovi Kotúnském z Útěšic* pozuostalých *Janovi Pročkovi Velikému z Cetně,* erbóm jeho těch sirotkuov dědictvie a pro jejich dobré *s radú pánuov a vládyk soudcí zemských tvrz Lelekovice* s dvorem *i se vsí,* s kostelním podacím, *ves Nuzířov, ves Šebrov,* což tu sirotkóm náleželo, *vsi* pusté *Kaménku a Srnuovku,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s údolími, s mezemi, hranicemi, s rybníky, s altéři, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, mlýniščemi, s břehy, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lovy, s hony, s čižbami i se všemi užitky a požitky, s robotami i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to svrchupsané zbožie od staradávna v svých mezech a hranicech záleží a vymezeno jest, a tak, jakž jest to sám Jan Kotúnský, otec těch sirotkuov, držel a požíval a což tu na tom zboží těm sirotkóm náleželo, nic tu práva, panstvie již dotčeným sirotkóm ani kterého vlastenstvie na tom zboží nepozuostavuje ani zachovávaje, než na tom na všem zboží svrchu jmenovaném, jakž se svrchu píše, se vším příslušenstvím *dva díly, kteréž na tom sirotkóm Kotúnského náležely, ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji, svobodné, žádnému nezávadné, ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní.

13. *Sabina převora* i všecek *konvent kláštera Matky Božie v Brně*[2])[3]) *Janovi z Pernštajna,* erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zbožie a dědictvie, *dva lány rolí,* kteréž jsme *v Pohořelicích* měli, s grunty i s tím se vším, což jsme tu k těm dvěma lánóm jměli, se všemi jejich užitky a požitky, kterými by se jmény jmenovati mohly, nic sobě na tom nepozuostavujíce ani zachovávajíce práva, panstvie ani kterého vlastenstvie, tak jakž ti gruntové, které jsme tu v Pohořelicích měli, v svých mezech záleží a jak jsme to sami drželi a toho užívali, to všecko *směnú a frajmarkem ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

14. *Jan z Pernštajna* i s svými erby *Sabině převoře a konventu kláštera Matky Božie v Brně,*[2]) nynějším i budúcím, *louku* svú vlastní dědičnú, svobodnú a žádnému nezávadnú *na louce* svej dvorskej a dědičnej *pode vsí Telnicí*[4]), tak jakž ta louka sama v sobě omezena a kamením osazena jest, se všemi jejími užitky a požitky, právem, panstvím a příslušenstvím, nic sobě ani erbóm svým na tej louce nepozuostavuje ani zachovávaje práva, panství ani kterého vlastenstvie, než to *směnú a frajmarkem ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

15. *Anna z Vícenic Jana z Výčap,* muže svého, *na dvuor [v]*[5]) *Vícenicích,* kterýž mám, na pravý *spolek* přijímám, i na to na všecko, což mám neb míti budu.

16. Anno Domini 1524 držán jest sněm v pátek den svatého Martina *[11. listopadu 1524]* f.3
skrze urozený pány, pana Jana Kunu z Kunstátu, hajtmana, pana Jana z Kunovic, najvyšího komorníka, pana Voka Pňovského z Sovince, najvyšího sudieho markrabstvie moravského, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný u Bohu otce a pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek královstvie českého, pan Heralt Kuna z Kunstátu, pan Václav z Lomnice, pan Jindřich z Lichtnburka, pan Albrecht z Lichtnburka, pan Smil z Doubravice, pan Jan z Doubravice, pan Jiřík z Lomnice, pan Petr z Sovince, pan Václav z Boskovic, pan Bernart mladší z Žerotína, pan Bernart starší z Žerotína; a z vládyk: Vilím

[1]) *Za tím přetržená slova* i ne[tekutými].

[2]) *Kláštera herburského.*

[3]) *Za tím přetržené slovo* panu.

[4]) *V orig. Teelnici, ale první e jest opraveno touž rukou z* i.

[5]) *Nebo předložka v splynula s následujícím V.*

z Vickova, Žibřid z Bobolusk, Bohuše z Čachtina, Burian z Vlčnova a Jan ze Zdenina.

17. *Jan z Lichtnštajna a z Nyklšpurku* i s svými erby *Žibřidovi z Bobolusk*, jeho erbóm a dědicóm i budúcím potomkóm jeho své vlastní zbožie a dědictvie sám od sebe i od svých erbuov *a na místě strýce svého* vlastního i od jeho erbuov, pana *Linharta z Lichtenštajna a z Niklšpurku*, totiž *ves Bílovice* s lidmi platnými i neplatnými, s čínžem, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s ospy obilnými, s kury, s vajci, s lukami, s pastvami i s pastviščemi, s horami vinohradnými, s desátky i se vším horným právem, s rybníky, s rybniščemi, s trninami, s doly, s mezemi, s hranicemi i se všeliakými užitky a poplatky i duochody, v kterýchž se[1]) koli věcech aneb kterak koli zvláštními jmény jmenovány a vyhledány mohly by býti, i s tím se vším a s plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k těm lidem a té vsi příslušejícími, tak zúplna a v celosti, jakož to svrchupsané zbožie od staradávna vyměřeno a okršleno jest, a tak, jakž jsú předkové moji i tudiež pan Linhart i jeho předkové drželi a užívali, nic sobě tu na tej svrchupsanej vsi i na tom všem nahoře jmenovanej vsi [příslušenství] kterého vlastenstvie i s erby a budúcími mými i pana Linhartovými nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by to svrchupsané zbožie nám kde ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujem.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic].

18. *Anna ze Mstěnic Mikuláše z Víckova*, krále JMti komorníka, manžela svého, *na ves Syrovice* s jejím příslušenstvím, což mně tu *na muoj díl* přísluší, přijímá[m] na pravý *spolek*, i na to na všecko, což mám a jmieti budu.

19. *Margeta z Zástřizl Jana Golejovského z z Oupolna*[2]), manžela svého, <*i děti* své, kteréž s ním mám neb ještě jmieti budu>[3]), přijímám na pravý *spolek* všeho statku svého, kterýž nyní mám neb ještě míti budu.

f.3v. **20.** *Ludmila z Olbramic Jana Hořického z Hořic*, manžela svého, *na ves Lhotu, na ves Lipník, na ves Klučov, na ves Ščepánovice* i na to na všecko, což má neb míti bude, přijímá na pravý a jednostajný *spolek, než vymiňuje sobě z toho statku tisíc zlatých* na takový zpuosob, poručila-li by jej komu, aby jej Jan z Hořic, manžel její, vydal, pakli by jeho žádnému neporučila, tehdy má při něm zuostati.

Mřežován a na okraji K[rystof] z B[oskovic] *a jeho rukou* oboje strana dala vůli k vymazání

21. *Artleb z Boskovic a na Vranově Janovi z Pernštajna* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictvie, *městečko Erpurk* s jeho se vším příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s jezery, s mlýny, s mlýništěmi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zbožie od staradávna jest vyměřeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž jsem to sám držel a užíval, se všemi požitky a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenují, nic sobě ani erbóm svým práva, panstvie ani vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *ve dcky* zemský *vkládá* a vpisuje ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

22. *Jan Čeloud z Pálovic a na Budkově* i s svými erby *Jindřichovi Koňasovi z Vydří* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictvie, totižto *Martinice, ves* pustú, *se dvěma lány* osedlými *v Krasonicích*, platnými i neplatnými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s ospy, s kury, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s horami, s chrastinami, s potoky tekutými i netekutými, s doly, s mezemi, s hranicemi i se všemi užitky a požitky, s poplatky, s duochody, v kterýchž se koli věcech aneb kterak koli jmenovati a shledati mohú, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k tomu statku a těm lidem příslušejícími, tak zúplna a v celosti, jakož to svrchupsané zbožie od staradávna vymezeno a okršleno jest, tak jak jsem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

23. *Václav, syn* vlastní *nebožtíka Matěje, dvořáka ze vsi Lhotic*, i s svými erby *Janovi Pažickému ze Lhotic* a jeho erbóm své vlastní dědictvie, *dvuor ve Lhoticích*, řečený *Jarochovský*, s rolí oranú i neoranú, s potoky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i se vším jeho příslušenstvím a právem, jakož od staradávna záleží, sobě tu na tom dvoře ani svým erbóm nic nepozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

24. *Kateřina z Zárubic* i s svými erby *Janovi* f.4
Zelenému z Říčan a na Krhově a jeho erbóm své vlastnie a dědičné zbožie, totižto *dva lány role v Vodunci*, na kterýchž sedí jménem Jan a Ur-

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *V orig.* z Saupolna.

[3]) *Protože není poznamenáno, kdo vymazal, může to býti také jen omyl, nikoli výmaz.*

ban, mně náležející, se vším příslušenstvím, což k tomu náleží, tak jak sem já sama, Kateřina, držela a užívala, na nich sobě ani erbóm svým žádného práva ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

25. My *Ludvík,* z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že jest na nás vznesl urozený *Vojtěch z Pernštajna na Pardubicích,* věrný náš milý, *jménem* urozeného *Jana z Pernštajna na Helfenštajně, bratra svého,* věrného našeho milého, *kterak by on, Jan z Pernštajna, smlúvu udělal s převorú a konventem kláštera Matky Božie v Brně*[1]) *o dva lány v Pohořelicích,* kdež pak ta smlúva mezi nimi učiněná šíře a světleji v sobě ukazuje a slovo od slova v list náš tento vepsána jest, kdež takto zní:

Léta Páně tisícého pětistého dvatcátého, v pátek den sv. Václava *[28. září 1520]* v Telnici *námi, Ondřejem z Slúpna na Podnitovicích, Janem Kotúnským z Útěšic s strany* urozeného pána, pana *Jana z Pernštajna,* najvyšího komorníka markrabstvie moravského, *a námi, Oldřichem z Svojkova a na Jiřikovicích, Jiříkem Herinkem z Slúpna na Kobylnicích s strany* velebných panen, *panny Brigidy převory i* všeho *konventu kláštera Matky Božie v Brně, i tudíž pánuov opravních téhož kláštera,* pana *purgmistra a rady města Brna, na mocné na nás přestánie frejmark*[2]) *a směna* celá a dokonalá *stala se jest mezi stranami nahoře psanými* s jich obapolnú dobrú vuolí, a to taková, že velebné *panny kláštera již psaného s konventem svým i tudíž* pan *purgmistr a rada města Brna* svrchupsanému panu *Janovi z Pernštajna* a jeho erbóm *dva lány* svobodné *v Pohořelicích* s grunty i s tím se vším, což jsú tu v Pohořelicích jměli, *směnili, sfrajmarčili a postoupili* se všemi jejich užitky a požitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, nic sobě na tom nepozuostavujíce ani zachovávajíce, tak jakž ti gruntové, kteréž tu u Pohořelic měli, v svých mezech záleží a jak jsú to sami drželi a toho užívali; a k tomu svrchupsaného kláštera panny a rada již psaného města nahoře psanému panu Janovi z Pernštajna na to list správní obyčejný udělati mají a při tomto sněmu panském najprv příštím v Brně ve dcky zemské vložiti a sobě, aneb komuž by svědčilo, z desk vymazati a vypsati a tím vším řádem a obyčejem to spraviti, jakž země moravská za právo má: než *to sobě* nahoře psaného kláštera *panny vymienily,* od vkládaní do desk aby svrchupsaný pan Jan z Pernštajna zaplatil. Zase nahoře psaný pan *Jan z Pernštajna* neb erbové jeho za ty svrchupsané dva lány a za to za všecko, což jsú tu v Pohořelicích jměli, tak jakž se svrchu píše, *směnil jest a postoupil louku na dvoře svém svobodném v gruntu telnickém,* jakož ta louka sama v sobě námi, svrchupsanými jednateli, kamením, mezemi všudy vuokol osazena jest, *dědičně, gruntovně* svrchupsaným pannám, *panně Brigidě převoře a konventu* již psaného *kláštera a* pánóm opravním, panu *purgmistrovi a radě města Brna,* tak, aby oni již tu louku majíce svobodně a dědičně ji drželi a požívali a s ní učinili, což by se jim zdálo, bez svrchupsaného pana Jana i budúcích potomkuov JMti všeliaké překážky; list správní obyčejný | má na tu louku panně a konventu již **f. 4 v.**
psanému udělati a též na prvním sněmu panském, kterýž v Brně držán bude, ve dcky vložiti svým nákladem a prací; přiepisy obyčejné strana straně na zprávu vydati má hned, aby sobě listy dokonali. Tomu na svědomie my, svrchupsaní smlúvčí, pečeti jsme přidávili k tejto smlúvě a jednej každej straně tuto jednu smlúvu zapečetěnú dali jsme.

Protož *my,* znajíc slušnú žádost téhož Vojtěcha z Pernštajna, k tej smlúvě *vuoli náši* královskú *dáváme a jie tímto naším listem potvrzujem,* přikazujíc hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu markrabstvie moravského, věrným našim milým, když by od svrchupsaného Jana z Pernštajna žádáni byli, abyšte mu tento list náš v dcky zemské vložili, řád a právo zachovajíc. Tomu na svědomie pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně den svatých Filipa a Jakuba, apoštoluov božích *[1. května 1523],* léta božieho tisícého pětistého třímezcítmého[3]), království našich uherského, českého osmého.

Ludovicus rex
manu propria.

Poslové ke dckám od pana hajtmana dáni pan Smil z Doubravice na Osovém, pan Petr z Sovince na Doubravici.

26. *Anna abatyše, Barbora převora i* všecek *konvent kláštera oslovanského* nynější i budúcí *v Údolí Panny Marije,* řádu cisterského, biskupstvie olomúckého, *Janovi z Pernštajna,* erbóm a budúcím potomkóm jeho *ves* náši pustú *Presersko, kterážto leží vedlé* pusté *vsi Němčic pod Pohořelicemi,* velmi svobodnú a žádnému nezávadnú, s platy, poplatky, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji,

[1]) *Kláštera herburského.*
[2]) *V orig.* vfrejmark.

[3]) rzij *jest napsáno na vyškrabaném místě asi z původního* čtyř.

s chrastinami, s řekami, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybníščemi, s desátky, s mezemi, s hranicemi i s tím se vším, jakž ta ves pustá Presersko od staradávna v svých mezích a hranicích vymezena jest a což k tej vsi od staradávna přislušelo a přísluší, tak jakž jsme to sami drželi a toho požívali, se všemi jejími užitky a požitky, kterými se jmény jmenovati mohú, i se vším jejím právem, panstvím, přislušenstvím *ve dcky vkládáme* a vpisujeme ku pravému jmění a dědičnému požívaní, a jestliže by nám kde ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

27. *Jan z Pernštajna na Helfenštajně* i s svými erby a budúcími *Anně abatyši a Barboře převoře*, všemu *konventu*, nynějším i budúcím, *kláštera oslovanského v Údolí Panny Marije*, řádu cisterského, *směnú dreilink vína anebo dvatceti věder*, jakž v zemi moravské obyčej a ham ukazuje, *z desátku* svého, kterýž mi *z Medlova* přichází každého roku, a to takovú mierú, že svrchupsaná panna Anna i s konventem svým nynějším i budúcím na každý rok při brání desátku medlovského, když se jim den oznámí, mají dreilink svuoj neb dvě bečky ve dvatcieti věder tu do Medlova poslati a ty se jim mají z desátku mého vína nalíti každého roku na budúcie časy; a jestliže by se tu v Medlově tak mnoho nedostalo, tehdy odjinud z desátkuov svých již psanej panně a konventu kláštera již psaného dodati máme tak, aby jim každého roku budúcně ode mne Jana z Pernštajna, erbuov neb budúcích potomkuov mých ta summa, totiž dvatceti věder vína zúplna vycházela, *a to za ves* pustú *Presersko, kteráž leží vedlé Němčic, pusté vsi, pod Pohořelicemi*, se vším jejím právem, panstvím a přislušenstvím, *kterúž od* nahoře psané *panny abatyše a konventu* nadepsaného *za to jsem vzal, ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

f.5 28. My *Ludvík*, z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že jest na nás vznesl urozený *Vojtěch z Pernštajna a na Pardubicích*, věrný náš milý, *jménem* urozeného *Jana z Pernštajna na Helfenštajně, bratra svého*, věrného našeho milého, *kterak by on, Jan z Pernštajna, smlúvu udělal s abatyší a konventem kláštera oslovanského o vésku* pustú, kteráž slove *Preserzsko*, kdež pak ta smlúva mezi nimi učiněná šíře a světleji v sobě ukazuje a slovo od slova v list náš tento vepsána jest, kdež takto zní:

Léta Páně tisícieho pětistého dvanáctého, ten úterý po svatém Jakubě *[27. července 1512]* na Třebíči *stala se jest smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* námi, *Janem z Pernštajna na Helfenštajně* etc. s jedné *a* velebnými *pannami, Barború abatyší, Valpurk převorú, Rozinú podpřevorú i* všeckým *konventem kláštera oslovanského* s strany druhé, a to taková: *jakož my, již psaná panna s konventem svým, vésku* pustú *máme*, kteráž slove *Preserzsko, kterážto leží pode vsí* pustú *Němčicemi*, z kteréžto užitky z luk a z řek měli jsme, kdež pak těch užitkuov s těžkostí jsme dosahovali, protož již *o tu* psanú *ves Presersko* se vším jejím právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu od staradávna příslušelo a příslušie, se všemi jejími užitky a puožitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, tak jakž v svých mezech a hranicích záleží, nic sobě na tom práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíce ani zachovávajíce, ku pravému dědictví s nahoře psaným pánem JMtí, erby a potomky JMti *smlúvu* celú a dokonalú *učinili jsme*, a to takovú, *že již psaný pán JMt za tu* nahořepsanú *ves* s jejím příslušenstvím a jejími užitky *dreilink vína má nám* do kláštera našeho na budúcí časy *dávati*, jmenovitě *z Medlova*, když se desátkové vybierají, a jestliže by tu kdy nedostalo a že by pánu JMti desátků tak mnoho nepřišlo, tehdy již psaný pán neb potomci JMti mají to opatřiti, aby nám dreilink vína plně dán byl; než pro ten sami z našeho kláštera posílati máme. *Také, což by nám k rybníkóm našim treskotovským*, jakož tu dva rybníky máme, *lesu* k tarasóm nebo času lovení k podtrubí podpletení *potřebie bylo, ten nám* z lesuov svých *dávati mají* tu příležících, kdež by hajní ukázali, na budúcie časy. A podlé této smlúvy mezi námi udělané my, již psaná panna s konventem svým, list správní obyčejný již psanému pánu a erbóm JMti na tu již psanú ves udělati a ve dcky vložiti máme, a zase též již psaný pán JMt má nám s konventem našim list dostatečný na ten dreilink vína udělati, aby nám a potomkóm našim ta věc na budúcie časy nescházela. Toho všeho pro lepší zdržení pečetmi našimi této smlúvy potvrdili jsme, kterúž každá strana jednu má.

Protož *my*, znajíc slušnú žádost téhož Vojtěcha z Pernštajna, *k tej smlúvě vuoli náši* královskú *dáváme a jí tímto listem* naším *potvrzujem*, přikazujíc hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu markrabstvie moravského, věrným naším milým, když byšte od svrchupsaného Jana z Pernštajna žádáni byli, abyšte jemu tento list náš ve dcky zemské vložili, řád a právo zachovajíc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán v Prešpurce den svatých Šimoniše a Judy, apoštoluov božích *[28. října 1513]*, léta božieho tisícého pětistého třímecítmého, království našich uherského a českého osmého.

Poslové ke dckám[1]) od pana hajtmana dáni pan Smil z Doubravice a pan Petr z Sovince.

f.5v. **29.** *Jiřík a Jan,* bratří vlastní *z Lompnice,* i s svými erby a budúcími potomky *Kristofovi z Boskovic a na Třebové* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, totižto *ve vsi Vranovej,* což jsme tu jměli, *i s rybníkem Stvolovským,* tak řečeným, *ves Babolcky, ves Vřesice, ve vsi Chlumu,* což jsme tu jměli, *v Noviči jednoho člověka,* s rolí oraní i neoraní, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s užitky, puožitky i se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenují, s robotami, s řekami, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hraniciech záleží a jest vymezeno, nic sobě ani našim erbóm ani budúcím potomkóm na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by nám to svrchupsané zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a toho se odříkáme.

30. *Heralt Kuna z Kunstátu a Jan z Kunovic* i s našimi erby *Mikulášovi z Zástřizl* a jeho erbóm své vlastní *zboží a dědicství,* kteréž se nám dostalo *po Mikulášovi Kropáčovi z Nevědomí,* totižto *městečko Dražuovky,* <*ves Bohutice*>[2]), s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oraní i neoraní, s lukami, s lesy, s háji, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s vinohrady, desátky vinnými i s jejich se vším příslušenstvím, kterýmiž kolivěk jmény jmenovati se muože, což k tomu zboží od starodávna příslušelo a přísluší, i s mýtem od starodávna tu usazeným, s mezemi, s hranicemi, jakž to zboží dražovské v svých mezech a hraniciech záleží a od starodávna vymezeno jest, tak jakž jsme to sami drželi a předkové náši, nic sobě tu ani potomkóm našim budúcím na tom žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich užívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Lipého.

31. *Margeta z Horru Jana Pročka Velikého z Cetně,* manžela svého, *na svuoj díl na tvrzi a vsi Lelekoviciech, na vsi Nuzířově a na vsech* pustých *Kaménce a Srnůvce,* s jich příslušenstvím, což jí tu koli náleží, i na to na všecko, což má neb jmíti bude, přijímá na pravý a jednostajný *spolek.*

32. *Jan Proček Veliký z Cetně na Lelekovicích Margetě z Horru,* manželce své, *na tvrzi a vsi Lelekovicích, na vsi Nuzířově,* což tu má, i na jich všem příslušenství *čtyři sta kop groší českých ve dsky* zemské *vkládá* a vpisuje *ku* pravému jejímu *věnnému právu.* Příjemčím toho věna sám se činí tím vším, což má neb jmíti bude.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

[1]) *V orig.* dckách.

[2]) *Na okraji* Jan Kuna.

KNIHA XXII. (XVIII.) Z LÉTA 1527

[Kniha pana Artleba Černohorského z Boskovic.]

f. 1 **1.** Léta Páně tisícieho pětistého dvadcátého sedmého, v neděli po svaté Kunhutě */15. září 1527/* držán jest sněm v městě Brně za úředníkův práva vyšího, pana Jana z Pernštejna, hajtmana, pana Kristofa z Boskovic na místě pana Artleba z Boskovic, najvyšího komorníka, pana Jana staršího z Šternberka, najvyšího sudího markrabství moravského, a Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře téhož markrabství; na kterémž sou seděli: duostojný pán Stanislav, biskup olomúcský, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek království českého, pan Jan Osovský z Doubravice, pan Vilém Kuna z Kunstátu, pan Heralt Pňovský z Sovince, pan Václav Žampach z Potnštejna, pan Jan z Ludanic, pan Jiřík z Lompnice, pan Zdeněk z Lompnice na Mezeříčí, pan Ladslav Berka z Dubé a z Lipého, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří markrabství moravského, pan Hynek Bilík z Kornic; a z vládyk: Bohuše z Čechtína, Jan ze Zdenína a Vilém Valecský z Mírova.

Ves Domčice a $1^{1}/_{2}$° lánu ve vsi Dunajovicích[1]).

2. *Stanislav*, z boží milosti biskup olomúcský, *i na místě kněze Zigmunda, probošta olbramkostelského, a jeho konventu Jindřichovi Březnicskému z Náchoda* a dědicóm i budúcím potomkóm jeho své vlastní a dědičné zboží a žádnému nezávadné, totižto *ves Domčice a puol druhého lánu ve vsi Dunajovicích, kteréhož puol druhého lánu bylo oddáno k proboštví*[2]) *olbramkostelskému od Markvarta Talafousa z Říčan za udělání kus rybníka pod Dunajovici, ležícího na gruntech téhož proboštví*[2]), s dvory, s rolí oranú i neoranú, s mlýny, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a se všelijakými puožitky, jakýmiž se jmény jmenovati mohú, i se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybnišči, s potoky, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vyměřeny sou, nic sobě tu ani budúcím našim potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem svrchupsanému Jindřichovi, erbóm a dědicóm i budúcím potomkóm jeho k vlastnímu jmění, držení a dědičnému užívaní.

3. *Stanislav*, z boží milosti *biskup* olomúcský, f. 1 v.
pán dědičný podací proboštví[2]) *olbramkostelského, a Jan z Doubravky a z Hradiště, téhož proboštví*[2]) *probošt poslední, purgmistru a radě města Znojma*, nynějším i jich budúcím potomkóm, náše zvláštní zpupné zboží, totižto svrchu dotčené *proboštství olbramkostelské*, jmenovitě *ves Olbramkostel blíž Znojma ležící, ves* pustú *Žiruotky*, <*ves* pustú *Moskovice*>[3]) *u Rausnpruku*, s dvory *i s tím dvorem v Běhařovicích*, svobodným, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s lesy, s doly, s háji, s luhy, s čižbami, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s hony, s lovy, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a s puožitky i se všemi poplatky, s rybníky, rybniščemi, s potoky tekúcími i netekúcími, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ty svrchu jmenované vsi od starodávna v svých mezech a hraniciech a každá zvlášč záleží a vyměřena jest a jakýmiž kolivěk jmény mohú jmenována[4]) býti, jakž jsme toho všeho sami v držení a užívaní byli, i s kostelním podacím v Olbramkostele, item *šest polúláníkuov v Jakubově*, platných, item *desátek obilný v Tupešiciech*, nic sobě ani našim budúcím potomkóm, biskupóm olomúcským, v tom a na tom proboštství a na těch všech vsech svrchu dotčených práva, panství ani vlastenství nepozuostavuje, *kromě toho samého, což nález panský mezi námi a panem Albrechtem z Lichtmburka, zástupčím* pana *Artleba z Boskovic, v sobě zavírá a nač se vztahuje, totižto na opravu a tej opravy vrchnost*, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem svrchupsaným měšťanóm znojemským a potomkóm jich k vlastnímu jmění, držení a dědičnému jich užívaní.

4. *Václav Pacák z Pačlavic, Prokop z Oděrad, Jiřík Kropáč z Nevědomí, rukojmie na místě Mikuláše Kropáče z Nevědomí, podlé nálezu pánů JMtí Tasovi z Ojnic* a jeho erbóm *ves Klobúčky, sedm lánuov a krčmu a půl páta podsedka*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s doly, s háji, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s rybníky, s rybniš-

[1]) *Tento nadpis jest psán jinou rukou a jiným inkoustem než zápis, touž rukou jako nadpisy v knize XXIII.*
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Na okraji* Jan z Žerotína.
[4]) *Tak v originále.*

čemi, s cížbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi puožitky a poplatky, tak jakož sme[1]) to sami drželi a užívali, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ti lánové svrchupsaní od starodávna v svých mezech a v každé zvláště záleží a sou vyměřeni, nic sobě tu ani svým erbóm ani budúcím svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní.

f.2 **5.** *Jan starší z Šternberka*, najvyšší sudí markrabství moravského, *Jan mladší z Šternberka na místě Albrechta z Šternberka, otce našeho, Tasovi z Ojnic a na Bučovicích své všecko dědičné vrchní právo neb opravu*, kteréž jest na nás přišlo *po* urozeném pánu, *panu Hynkovi Bočkovi z Kunštatu, a kteréhožto práva vrchního nebo opravy požíval jest* statečný rytíř, *nebožtík Arnošt Kužel z Žeravic, k hradu Kvasicím*, to všecko dědičně se vším právem, panstvím, příslušenstvím, nic sobě nepozuostavujíc ani erbóm svým ani potomkóm, pánóm kvasickým, což jest koli příslušelo od starodávna k tomu hradu Kvasicím *na těch lidech v Klobúčkách blízko Bučovic, na kterýchžto lidech kněží od svatého Tuomy v Brně*[2]) *své platy mají*, to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* ku pravému jich dědicství, jmění, držení i užívaní.

6. *Jan mladší z Ludanic Anně z Vlašimě*, manželce své, *tisíc puol*[3]) *třetího sta kop grošů českých*, za každú kopu šedesáte groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, *ve dsky* zemské *vkládá* a vpisuje na svém vlastním zboží dědičném a žádnému nezávadném, *na vsi Dambořicích* a všem jejím příslušenství[4]), *ku* pravému jejímu *věnu* a příjemčím toho věna sám se činí se všim statkem svým, což ho má aneb míti bude.

Mřežován a na okraji Krystof z B[oskovic]

7. *Kristof z Boskovic* i s erby svými *Zigmundovi Nekšovi z Landeku a Dorotě, manželce jeho*, a jich erbóm své vlastní a dědičné zboží, *tři díly vsi Kořima* se vším jeho příslušenstvím a panstvím, s rybníky, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, s vodou tekutou i netekutou, s horami, s doly, s úroky, s poplatky, se všemi užitky a puožitky, kterýmiž kolivěk ty užitky a puožitky jmény mohú jmenovány býti, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s lovy, s hony, s mezemi a hranicemi, kteréž kolivěk to zboží a dědicství v svých mezech a hraniciech od starodávna záleží a jest vyměřeno, a tak, jak sem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji svrchupsanému Zigmundovi Nekšovi a Dorotě, manželce jeho, a erbóm jich k vlastnímu jejich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mi to svrchupsané zboží ve dskách svědčilo, toho se odříkám a tímto vkladem mořím.

8. *Zigmund Nekeš z Landeku Dorotu z Ayznova*, manželku svú, *na ves Kořim*, což tu mám a jmíti budu, přijímám na pravý *spolek*.

9. *Dorota z Ayznova Zigmunda Nekše z Landeku*, manžela svého, *na ves Kořim*, což tu mám a jmíti budu, přijímám na pravý *spolek*.

10. *Margeta z Jesenice* i s svými erby *Václavovi z Lompnice a na Náměšči*, erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědicství, totižto *ves Lhotku* s rolí oranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a puožitky, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta svrchupsaná ves v svých mezech záleží a vymezena jest, tak jak sem to sama držela a toho užívala, nic sobě ani svým erbóm a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mi to svrchupsané zboží ve dskách svědčilo, toho se odříkám a tímto vkladem mořím. f.2v.

11. *Jerolím Pulczmochar z Brna Jana Čerta, strýce svého, na ves Vítovice a na Novú ulici, kteráž u Brna leží*, což tu mám a což mně tu náleží a což k tej vsi od starodávna příslušelo a přísluší, i na to na všecko, což mám neb jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*.

Přetrhán a na okraji Jan z Žerotína.

12. *Šebestián*[5]) *z Vajtmile* i s svými erby *knězi Blažejovi, převoru u svatého Kříže v Znojmě, a jeho subpřevoru a* všemu *konventu jeho směnú a frejmarkem* své vlastní dědicství a zboží, *vsi Unczendorf a Němčice*, tak jak sem jich sám v držení a v požívaní po předsích svých byl, s rolími oranými i neoranými, s rybníky, s pastvami, s lukami i s obilným desátkem, což mi ho přísluší, s perkrechtem, vínem, všelijakými užitky, puožitky i s tím vším příslušenstvím, což k těm vsem od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, hranicemi, tak jakž to všecko v svých mezech a hraniciech od starodávna leží a vymezeno

[1]) *Opraveno touž rukou ze* sem *a dále* sami *ze* sám.
[2]) *T. j. augustiniánského kláštera.*
[3]) *Za tím slovo* třetího, *opravené touž rukou z původního* druhého *a pak přetržené.*
[4]) *V orig.* příslušenstvím.
[5]) *V orig.* Šebesstián

jest, se vším plným právem a příslušenstvím, úplně a docela, *tu sobě* ani svým erbóm *nic nepozuostavuje než toliko panství a vrchnost, za* jejich vlastní dědicství a zboží, *dvuor v Sskřídlovicích* a což sou tu koli jměli, *a za* ten *plat, kterýž jest jim dán od nebožčíka otce mého,* pana *Beneše z Vajtmile, a* pana *Ludvíka z Vajtmile, strýce mého, kterýž sou jim plat byli dali a zavázali na vsi Vrbovci,* což sou tu měli, zejména patnáste kop vídenských *na stavení* a osm kop vídenských *na chléb,* kterýž se tu má na každý pátek před klášterem chudým lidem vydávati, tak jakž list otce a strýce mého v sobě zavírá šíře a ukazuje, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní.

13. *Kněz Blažej převor, Jiřík subpřevor* i všecken *konvent kláštera svatého Kříže v Znojmě* Šebestiánovi[1]) z Vajtmile a jeho erbóm *směnou a frejmarkem dvuor ve vsi Sskřídlovicích i*
f. 3 *lidi své,* což jich *v té vsi* máme, *a plat, kterýž jest k klášteru našemu dán od někdy* pana *Beneše a* pana *Ludvíka z Vajtmile na vsi Vrbovci,* totiž zejména patnáste kop a osm kop vše vídenských, tak jakž jsme to sami drželi a toho požívali, s lidmi, s rolími, s lukami, s hájem, s řekami, s rybníčky i s jinými všelijakými užitky a puožitky i s tím vším příslušenstvím, což jest nám tu příslušelo a náleželo od starodávna k svrchupsanému dvoru a vsi, tak jakž v mezech a hraniciech od starodávna příslušejících vymezeno jest, s tím vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství ani budúcímu konventu nepozuostavuje ani zachovávaje, *za vsi Unczendorf a Němčice,* tak jak jest jich pan Šebestián[1]) v držení byl po předcích svých, s rolmi oranými i neoranými, s pastvami, s rybníky, s lukami i s obilným desátkem, což jemu jeho příslušelo, s perkrechtem, vínem, všelijakými užitky, puožitky i s tím vším příslušenstvím, což k těm vsem od starodávna příslušelo a přísluší, než to všecko *vkládáme* a vpisujem ve dsky zemské ku pravému jeho jmění, držení, dědičnému požívaní, a jestliže by nám kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujem.

14. My *Ludvík,* z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni od* urozeného *Šebestián[a]*[1]) *z Vajtmile a na Chomútově,* věrného našeho milého, *abychom jemu tu milost učiniti ráčili a některé vsi,* kteréž drží v markrabství našem moravském po otci svém a předcích svých, *z manství propustiti ráčili, a některé že zejména ve dskách zemských nejsou.* K takové jeho prosbě jsúce milostí naší královskú nakloněni a pro služby jeho, kteréž nám činí a tím lépe, znaje od nás k sobě milosti náchylné, činiti bude moci, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *tuto jemu milost činiti ráčíme a tyto vsi zejména z téhož manství tímto listem propouštíme, totiž dvuor, ves a vinohrad v Kukvicích, ves Onšov a ves Šenov,* vše pusté, kteréž sou byly manství náše, *a ves Krofendorf,* kterúž drží a zejména jí ve dskách zemských nemá, chtíce tomu, *aby on* i s erby svými *toho dědicsky* jakožto jiného dědictví svého v témž markrabství *užívati mohl.* A protož přikazujem hajtmanu a najvyšímu komorníku a sudímu markrabství našeho moravského, věrným našim milým, když koli od svrchupsaného Šebestiána[1]) požádáni budete a dsky zemské otevříny budou, abyšte jemu týž dvuor a vsi, vinohrad ve dsky zemské i s listem tímto vložili a vepsati rozkázali, jináče nečiníce, znajíce v tom býti vuoli a rozkázaní jisté náše. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali jsme přivěsiti. Dán na Budíně v sobotu po svaté Kateřině *[26. listopadu 1524],* léta božieho tisícího pětistého čtyřmescítmého a království našich uherského a českého devátého.

Poslové od pana Jana z Pernštajna, hajtmana, f. 3v.
pan Smil z Doubravice, pan Vladislav z Lompnice.

15. *Šebestián*[1]) *z Vajtmile Janovi z Pernštejna* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *tvrz Hrušovany s městečkem* a s kostelním podacím, *ves Vrchovice, ves Božice, ves Sskřídlovice, ves České Bořetice, ves Krofendorf, ves Petrovice, ves Heflín, čtyři člověčky v Mackovicích a* vsi pusté: *ves Našpice, ves Onšo*[2]), *ves Šano*[2]), *ves Kopnovice, ves Martinice, ves Drščkravice, ves Němecské Bořetice, ves Vlkvice, ves Medletice,* s lidmi platnými i neplatnými, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, s majty, s užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s luhy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s potoky, s mlýny, mlýniščemi i se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží svrchupsanému od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi a hranicemi i se všemi puožitky a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú a jakž to zboží v svých mezích a hraniciech od starodávna záleží a vymezeno jest, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jakž sem to sám držel a toho užíval, nic sobě tu ani erbóm

[1]) st *jest v orig. psáno* sst.

[2]) *Tak v originále.*

svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám a* vpisuji ve dsky zemské ku pravému jejich jmění a držení a dědičnému požívaní, a jestliže by mně nahoře psané zboží kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

16. *Jan z Pernštejna Václavovi z Lompnice* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědiectví, *ves Košíkov, ves Hluboké, ve vsi Březníku*, což tu mám, s polovici kostelního podacího, *ve vsi Kuroslepích*, což tu mám, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s háji, s chrastinami, s horami, doly, dolinami, pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hraniciech záleží, se vším plným právem, panstvím, tak jak sem to sám držal a toho požival, a zvláště se všemi puožitky, v kterýchž sou kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží svrchupsanému příluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému jich jmění a držení a dědičnému požívaní, a jestliže by mně nahoře psané zboží kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

f.4 **17.** *Jan z Pernštejna Václavovi z Lompnice na Náměšči* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědiectví, *městečko Mohelno, ves Lhánice, ves Kladoruby, ves Kramolno, ve vsi Popovicích*, což tu mám, se vším a všelijakým příslušenstvím, což k tomu městečku příluší, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s rybníky, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hraniciech záleží, se vším plným právem, tak jak sem to sám držel a toho požíval, a zvláště se všemi puožitky, v kterých sou kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží svrchupsanému příluší, i s kostelním podacím k tomu zboží příslušejícím, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by mně nahoře psané zboží kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

18. *Jan ze Zdenína Salomeně ze Lhoty*, manželce své, *puol osmnásta sta zlatých na penězích bílých*, zlatý po třideeti groších počítajíc, na svém vlastním a dědičném zboží, *na vsi Lilči* s jejím příslušenstvím, *ve dsky* zemské *vkládá za statek její, za ves Mladkov a za ves Chruděchromy* s jich příslušenstvím, *kteréž jest za tu sumu prodal.*

19. *Štefan Karnar z Řečkovic Anně z Kinšperku*, manželce své vlastní, na svém vlastním a dědičném zboží, *na vsi Řečkovicích* s jejím příslušenstvím, *pět set kop grošuov českých na penězích bílých ku* pravému jejímu *věnu ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna činím sám sebe tím vším statkem, kterýž mám aneb míti budu.

KNIHA XXIII. (XIX.) Z LET 1528-1529

[Kniha pana Jana Kuny z Kunstátu.]

f.1 1. Léta božího tisícího pětistého dvatcátého osmého, při času svaté Kunhuty *[14. září 1528]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana z Pernštajna, hajtmana, pana Jana Kunu z Kunstátu, najvyšího komorníka, pana Jana staršího z Šternberka, najvyšího sudího markrabstvie moravského, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře téhož markrabstvie; na kterémž jsú seděli: duostojný v Boze otec a pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek královstvie českého, pan Jindřich z Lomnice, pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Jan Rokytský z Ludanic, pan Dobeš z Boskovic, pan Krystof z Boskovic, pan Jaroslav z Šelnberka, pan Zdeněk z Lomnice, pan Jan z Žerotína, pan Václav Haugvic z Biskupic, pan Jan z Kunovic, pan Hynek Bilík z Kornic, a z vládyk: Vilím z Víckova, Jan z Kyjovic, Vilím Valecký z Mírova, Zdeněk z Švábenic, Petr z Vlachovic a Jindřich Březnický z Náchoda.

f.1 v. Věno na vsi Hodicích[1]).

2. *Matěj Vencelík z Žirovnice Barboře z Lapic*, manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, *na tvrzi a vsi Hodicích*, což tu mám a držím, *totjiž*[2]) *na třech dílích toho zboží*, na lidech platných i neplatných, na lukách, na lesích, na rybnících, na řekách, potocích, jezeřích, na všem, což tu mám, jakýmiž se jmény jmenovati muož, zapisuji a *ve dsky* zemské *vkládám věna jejího* dva tisíce zlatých rajnských, za každý zlatý šedesáte krajcarů a za každý krajcar tři peníze bílé počítajíc, ku pravému jejímu věnnému jmění, držení a užívaní a přijemčím se toho věna činím sám i se vším statkem svým, kterýž mám nebo jmíti budu.

Tvrz Nová Říše.

3. *Jan Čelud z Pálovic a na Budkově* i s svými erby *Adamovi z Hradce*, najvyšínu kancléři království českého, a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *tvrz Novú Hřiši s lidmi v témž městečku v Nové Hříši příslušejícími*, s rybníky, rybniščemi, s platy, poplatky, se dvorem poplužním, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy i se vším k tej tvrzi příslušejícím, i s mlýnem, *ves Vilémčí*[3]) s lidmi a se dvorem tu příslušejícím, *dvuor* pustý *Chřástav, kterýž podlé Slakova dvora leží, a luka v Stoješicích*, kteréž Zich mlynář ode mne v platu drží, *les Pahorek*, se vším příslušenstvím, právem a panstvím, což k tejž tvrzi a k tomu zboží přísluší, tak jakž v svých hranicích vyměřeno jest a což sem já tu držel a užíval, tu na tom na všem sobě a erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, dědičnému držení a užívaní.

Ves Radostice.

4. *Jan Miroslavský z Doloplaz Jana Kusého z Mukoděl* a jeho erby *na ves Radostice* se vším tej vsi příslušenstvím i na to na všecko, což má neb ještě jmíti bude, přijímá na pravý a jednostajný *spolek*.

5. *Barbora z Nevědomí Albrechta Vojkovského z Milhostic*, manžela svého, *na ves Leščnu, na ves Obec* s jich vším příslušenstvím a na to na všecko, což nyní mám aneb ještě jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*.

Fara pohořelická.

6. *Jan z Pernštejna a na Helfnštajně*, hajtman markrabství moravského, *knězi Zigmundovi, kanovníku brněnskému*, i potomkóm jeho, *pánóm podacím fary pohořelicské, platu* ročního dvadceti osm kop grošův[4]) českých na minci obecně berné a osm kop vídenských *na městečku Pohořelicích*, že jemu ode mne i od budúcích potomkuov mých, držiteluov pohořelicských, vydávány býti mají, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Tvrz Radkov. f.2

7. *Václav, Hynek, Radkovští z Nové Vsi, Janovi z Pernštejna* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *tvrz Radkov, ves Radkov a Novú Ves*, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s rybníky, s rybniščemi, s háji, s lesy, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hraniciech záleží, se vším plným právem a panstvím, tak *jakž jest to nebožčík Burian Radkovský z Nové Vsi, otec náš, držel* a toho požíval, a

[1]) *Nadpis jest psán jinou rukou a jiným inkoustem než zápis. Touž rukou jsou psány také všechny další nadpisy této knihy.*

[2]) *V orig.* tot již.

[3]) *Druhé í tak* (ij) *v originále.*

[4]) ů *opraveno touž rukou z* i.

zvláště se všemu užitky a puozitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, i se všemu jinými věcmi, což k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě ani erbóm a potomkóm svým na tom práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc, než to všecko *ve dsky vkládáme* ku pravému jmění a držení a jich dědičnému požívaní, a jestliže by nám kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v niveč obracujem.

Nová Ves u Hodonína
změněna na[1]) ves Tučapy.

8. My *Ferdinand*, z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že jest na nás vznesl velebný *František, opat kláštera* našeho *Velehradu, i s svým konventem,* kterak *jsú drželi* od starodávna k témuž klášteru *ves,* řečenú *Novú Ves, pod Hodonínem ležící,* kteráž jest jim od téhož kláštera Velehradu opodál ležela, a z tej příčiny jsú jí obhajovati, jakž by toho potřeba ukazovala, nemohli, a proto že jest i znamenitě opustla, oznamujíc nám, že *jsú o tu* nahořepsanú *Novú Ves frajmark a směnu* pro dobré toho kláštera *učinili s* slovutným *Alšem Laškovským,* věrným našim milým, *na ves Tučapy,* kderáž jim a klášteru jejich příležitá jest, *kterýžto* Aleš Laškovský *jim ještě některú summu peněz přidati má, a že by týž kněz František opat i s svým konventem,* přijma tu summu od něho, druhú *ves, Vážany,* kteráž od dávních let od toho kláštera zastavena jest byla, *vyplatiti chtěli,* kdež pak i urozený *Vilém Kuna z Kunštátu na Hrádku,* podkomoří náš markrabství moravského, věrný náš milý, podlé téhož opata a konventu *psání jest nám učinil* předkládajic nám takovú směnu bez škody, *při tom nás* snažnými a pokornými prosbami *prosíc, abychom jim takové směny milostivě přieti* a *povolení náše* královské, aby, jakož na dědicství sluší, mezi sebou dokonati mohli, *dáti ráčili,* aby tu řečenú Novú Ves nahoře psanému Alšovi, jeho erbóm a potomkóm ve dsky zemské markrabství moravského vložili. Kdež *my,* znajíc jich slušnú žádost, *tímto listem našim svolujem k takové směně* a vuoli dáváme, aby oni již tu směnu dokonati mohli bez překážky naší i budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i všech jiných lidí, *však tomu chceme, aby týž opat a konvent těch peněz,* kteréž jemu od téhož Alše přidány budou, *jinam neobracel* a obrátiti nemohl *než na vyplatu vsi Vážan,* poroučejíce najvyšším komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, **f.2v.** když koli od téhož opata a konventu a svrchu psaného Alše požádáni budete, abyšte tu směnu ve dsky zemské vložiti a vepsati rozkázali, znajíc v tom jistú vuoli náši. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na Budíně v úterý den svatého Lamperta *[17. září 1527]*, léta božího tisícieho pětistého sedmmezcítmého a království našich prvního.

Poslové ke dckám dáni tohoto listu od pana Jana z Pernštajna, hajtmana markrabství moravského, pan Václav z Ludanic a pan Krystof z Boskovic.

Vklad Nové Vsi.

9. *Kněz František,* z milosrdenství božího *opat, a* všecken *konvent* nynější i budúcí *kláštera velehradského Alšovi Laškovskému z Švábenic* a jeho erbóm a potomkóm dobrovolně a s *povolením* a vuolí najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdinanda,* uherského, českého etc. *krále,* infanta v Hyšpaní, arciknížete rakouského a knížete v Burgundí, markrabie moravského, pána našeho najmilostivějšího, jakož to list JKMti šíře a světleji okazuje, *vyměnili a prodali jsme a mocí listu tohoto prodáváme a postupujeme* sami od sebe i od našich všech budúcích potomků, opatuov a konventuov kláštera velehradského, své vlastní a dědičné zboží, kdežto jest k tomu klášteru našemu příslušelo, totiž *ves,* řečenú *Novú Ves, ležící níže Hodonína,* s lidmi tu usedlými i neusedlými, s rolí oranú i neoranú, s desátky obilnými i vinnými, s dvorem, s fojtstvím i s kostelním podacím, s lesy, s luhy, s háji, s řekami tekúcími i netekúcími, s jezery, s břehy, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lovy zvířecími i ptačími i s jinými všelijakými duochody a užitky, jakýmiž by jmény jmenovány býti mohly, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ta svrchupsaná Nová Ves od starodávna v svých mezích a hraniciech záleží a vymezena jest, a tak s tím se vším, jakž jsme to sami drželi a užívali, nic tu sobě práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani vymieňujíc, *než to jsme všecko dědičně směnili a sfrejmarčili* ku pravému dědicství, jmění a držení, svobodné a nezávadné, *na tvrz a ves Tučapy* s jich vším příslušenstvím, a jestliže by nám kde ta Nová Ves ve dskách svědčila, to tímto vkladem mořime a toho se odříkáme.

Mřežován a na okraji Jan Kuna.

[1]) *Opraveno touž rukou z* a.

Vklad Nové Vsi.

10. *Aleš Laškovský z Švábenic* i s svými erby *Janovi staršímu z Žerotína a na Strážnici*, dědicóm a erbóm a budúcím potomkóm jich *ves*, řečenú *Novú Ves, ležící niže Hodonína*, s lidmi tu usedlými i neusedlými, s rolí oranú i neoranú, s desátky obilnými i vinnými, s dvorem, s fojt-
f.3 stvím i s kostelním podacím, s lesy, s luhy, s háji, s řekami tekúcími i netekúcími, s jezery, s břehy, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lovy zvířecími i s ptačími i s jinými všelijakými důchody a užitky, jakýmiž by jmény jmenováni mohli býti, s mezemi, s hranicemi i se vším úplným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ta svrchupsaná Nová Ves od starodávna v svých mezích a hraniciech záleží a vymezena jest, a tak s tím se vším, jak jsme to sami drželi a užívali, nic tu sobě práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani vymieňujíc, to všecko dědičně ku pravému dědicství, svobodné a nezávadné, *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem k jejich dědičnému jmění a užívaní.

Tvrz Tejnec s městečkem.

11. *Linhart a Jan*, strýcové *z Lichtnštejna a z Nyckolspurku*, i s našimi erby a budúcími potomky *Janovi staršímu z Žerotína a na Strážnici*, erbóm a dědicóm jeho své vlastní dědicství, nižádnému nezávadné, *tvrz* zbořenú, řečenú *Tajnec, ležící na vodě*, řečené *Moravě, s městečkem Tajncem*, s majtem tu, s dvorem, s mlýnem, s kostelním podacím, *ves Mikulčice* s kostelním podacím, *ves Hrušky, ves Kostice*, <*ves Trutmanice*>[1]) krom rybníku a kostelního podací, <*ves Šakovice*, co jsme tu drželi>[2]), *ves* pustú *Sklíčko, ves* pustú *Dluhonice, ves* pustú *Opatovice*, i se všemi lidmi tu usedlými i neusedlými i se všemi tej tvrzi, městečka a vsí nahoře psaných, s plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nevymieňujíc ani pozuostavujíc, *to všecko prodali jsme a mocí listu tohoto prodáváme* pravým trhem a ku pravému dědicství s platy, poplatky, s činžemi, s ospy, s robotami, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s luhy, s řekami tekúcími i netekúcími, s jezery k těm řekám příslušejícími, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lovy zvířecími i ptačími i s jinými všelijakými duochody a užitky, jakýmiž by jmény mohli jmenováni býti, s vinohrady, s desátky zemními, a tak s tím se vším, jakž ta tvrze, městečko a vsi nahoře psané každá v svých mezích a hraniciech od starodávna záleží a vymezeny jsú, to vše *ve*[3]) *dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží nám kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a toho se odříkáme.

Ves Trutmanice.

12. *Jan starší z Žerotína Janovi z Lipého a na Krumlově*, najvyšímu maršálku království českého, a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *ves Trutmanice a půl čtvrta lánu, jednu čtvrt a jeden podsedek* osedlého *a tři lány* pusté *ve vsi Šakvicích*, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a puožitky i se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích a každé zvláště záleží a vymezena sou, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm svým práva, panství ani vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Tvrz Polci[4]), Bačkovice, Lovčovice etc. f.3v.

13. *Vilím Kuna z Kunstátu, Anna z Bačkovic* s našimi erby a budúcími potomky *Janovi z Tavíkovic* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, *tvrz Polic*[5]) *a ves* tímž jménem jmenovanú, *tvrz* pustou *Bačkovice a ves* tímž jménem jmenovanú, *tvrz* pustú *Kosníky a ves* tímž jménem jmenovanou, *tvrz* pustou *Lovčovice a ves* tímž jménem jmenovanú, *tvrz* pustú *Hornice a ves* tímž jménem jmenovanú, *ves Plačovice, osm člověků ve vsi Kdúsově, čtyři člověky ve vsi Lhoticiech, jednoho člověka ve vsi Lomích, jednoho člověka ve vsi Jiřeticích, ves* pustú *Osmoruby, ves* pustú *Újezdec*, ty všecky svrchupsané tvrze a vsi osedlé i pusté s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s hory, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rovninami[6]), s hony, s lovy, s čížbami, s mezemi, hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s puožitky i užitky i se všemi poplatky, s mlýny, s mlýniščemi, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekúcími i netekúcími, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží od starodávna v svých mezech, každé i v každé obzvláštně, záleží a vymezena[7]) sou, nic tu nám ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva,

[1]) [2]) *Na okraji* Jan Kuna.
[3]) *Touž rukou nad řádkem.*
[4]) [5]) *Tak v originále. Je to Police.*
[6]) *Za tím nepřetržené slovo* s *a přetržené slovo* kury.
[7]) *Toto a další slovo tak v originále.*

panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jak jsme to sami drželi, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem k jich pravému a dědičnému jmění, držení a užívaní, a jestliže by nám to svrchupsané zboží kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujem.

Ten vklad svrchupsaný stal se na naučení panské.

Ves Běhařovice.

14. *Vilém Kuna z Kunstátu, Anna z Bačkovic* i s našimi erby a budúcími potomky *Janovi Zapmačovi z Kunstatu* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, *ves Běhařovice* i s kostelním podacím, s platy, s užitky, s robotami, s lukami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekúcími i netekúcími i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi od starodávna přísluší, s mezemi, s hranicemi, se všemi puožitky a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, a tak, jak jsme to sami drželi a požívali, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujic ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží nám kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem kazíme, moříme a v nic obracujem.

Ten vklad svrchupsaný stal se na naučení panské.

Ves Babice, Cidlině.

15. *Vilém Kuna z Kunstátu, Anna z Bačkovic* s našimi potomky a erby *Vilémovi Valecskému z Mírova* a erbóm jeho náše vlastní zboží a dědiectví, *ves Babice s tvrzí* pustou i s kostelním podacím *i s tím člověkem v Cidlině, kterýž k tomu podacímu přísluší, a v Martinicicch šest lánuov* i s tím rybníkem, což rychtáři¹) přísluší polovici a pánu polovici, *ves Bulíkovice i s tvrzí, v Lukovicích čtyři člověky,* s platy, s užitky, s robotami, s lukami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekúcími i netekúcími i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží od starodávna přísluší, s mezemi, s hranicemi, se všemi puožitky a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, a tak, jak jsme to sami drželi a požívali, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží nám kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem kazíme, moříme a v nic obracujem.

*Ten svrchupsaný vklad stal se na naučení panské.*²)

Mřežován a na okraji Jan Kuna.

Spolek na ves Veselou.

16. *Mandalena z Dubé a z Lipého Krystofa z Boskovic,* syna svého, a jeho erby *na ves Křtětín, na ves Veselú a* na to, což *na Poříčí* mám, i na to na všecko, což mám a k čemuž právo mám neb ještě jmíti budu, *i na* to *věnné právo,* kteréž dskami zapsané mám, přijímám na pravý a jednostajný *spolek.*

Věno na Jiříkovicích.

17. *Jiřík z Svojkova Bohunce z Zahrádek,* manželce své, *na tvrzi a vsi Jiříkoviciech* s jich příslušenstvím, což tu má, *vkládá nad věno puol čtvrta sta kop groší českých na penězích.* Přijemčím se činí sám vším statkem svým, což ho kde má anebo jmíti bude.

Spolek na Jiříkovice.

18. *Bohunka z Zahrádek Jiříka z Svojkova,* manžela svého, přijímá na pravý *spolek na puol čtvrta sta kop groší, kteréž nad věno dskami na tvrzi a vsi Jiříkovicích* s jich příslušenstvím *zavázané má,* i na to na všecko, kdež co má aneb jmíti bude.

Dvůr v Lelekovicích.

19. *Kněz Pavel převor i* veškeren *konvent kláštera svatého Michala v Brně Janovi Pročkovi Velikému z Cetně,* erbóm a budúcím jeho potomkóm *dvuor* svuoj vlastní *a dva lány role,* kteréž jsme *ve vsi Lelekovicích* jměli, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, žádného sobě tu na tom práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko, tak jakž jsme to sami drželi a požívali, beze vší výmienky, *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní *směnou za osmdesáte grošův platu* ročnieho, kteréž nám týž Proček i s budúcími svými *ze vsi Lelekovic* vydávati mají, při svatém Jiří čtyřidceti groší a při svatém Václavě čtyřidceti groší českých, na budúcí časy.

Ten svrchupsaný vklad stal se z naučení panského.

Dvůr v Slavíkovicích.

20. *Dorota, pozuostalá po Václavovi z Slavíkovic, otci svém,* přijímám *Jiříka Hložka,* manžela svého, na pravý a jednostajný *spolek na dvuor v Slavíkovicích* i na to všecko, což k tomu dvoru příslušelo a přísluší a což koli mám a jmíti budu. **f.4v.**

Městečko Olbramice.

21. *Purgmistr a rada města Brna,* nynější i budúcí, *Zygmundovi Valecskému z Mírova,* erbóm i budúcím potomkóm jeho zboží náše vlast-

¹) *babickému, podle č. 27.*

²) *Tato poznámka není mřežována.*

ní a dědičné, totiž *městečko Olbramice,* což jsme tu sami jměli, *ve vsi Babiciech,* což jsme tu jměli, *ve vsi Morasiciech,* co jsme tu sami jměli, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi užitky a puožitky, jakýmiž se koli jmény jmenují, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jak jsme to sami drželi a požívali, nic sobě tu na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, *kromě lesu* toho s jeho příslušenstvím, *kterýž leží u Lyskounu nad Olbramicemi,* ten sobě a budúcím svým pozuostavujem, jakž ten sám v sobě vymezen jest, než sic to jiné všecko zboží, tak jakž se svrchu píše, všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to zboží nám kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v nic obracujem.

22. Anno Domini 1529, v pondělí po neděli, kteráž slove Reminiscere *[22. února 1529],* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana z Pernštajna, hajtmana markrabstvie moravského, pana Jana Kunu z Kunstátu, najvyšího komorníka, pana Jana staršího [z] Šternberka, najvyšího sudího téhož markrabstvie, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný v Bohu otec, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lipého, najvyší maršálek královstvie českého, pan Jindřich z Lomnice, pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Dobeš z Boskovic, pan Jan z Ludanic, pan Zdeněk Mezřícký z Lomnice, pan Jaroslav z Šelnberka, pan Václav Haugvic z Biskupic, pan Jan z Kunovic, pan Hynek Bilík z Kornic, a z vládyk: Vilím z Víckova, Jan z Kyjovic, Vilím Valecký z Mírova, Petr z Vlachovic, Zdeněk z Švábenic a Jindřich Březnický z Náchoda.

f.5 Tvrz a ves Kobylníky.

23. *Bohuše Herynk z Slúpna* i s svými erby *Janovi Kyjovskému z Kyjovic* a jeho erbóm své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, *tvrz a ves Kobylníky* i s mlýnem, s dvorem, s rolí oranú i neoranú i se vším jeho panstvím a příslušenstvím, s rybníky a s lesy jménem Hrad, Dlouhý žleb, Velovice, s luhem, s háji, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s břehy, s potočinami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s ouroky a poplatky, se všemi oužitky a puožitky, kterýmiž kolivěk ty oužitky a puožitky jmény mohly by jmenovány býti, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s vajci, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, kteréž kolivěk to zboží a dědicství v svých mezech a hraniciech od starodávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž sem sám to zboží *po otci svém* držel a požíval i předkové moji, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko zboží a panství *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, uživaní a dědičnému držení, a jestliže by to svrchupsané zboží mně neb erbóm mým kde ve dskách svědčilo, toho se odříkám a tímto vkladem mořím.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Ves Hrušky.

24. *Jan Černohorský z Boskovic* i s svými erby *Janovi Kyjovskému z Kyjovic* a jeho erbóm své vlastní zboží a žádnému nezávadné, totižto *ves Hrušky,* což sem tu jměl a *jakž se na muoj díl dostalo,* se vším jejím panstvím a příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly i s ouroky, s poplatky, s kury, s vajci, se všemi puožitky i se všemi oužitky a jmény, jimiž by mohli jmenováni býti, s lidmi platnými i neplatnými, s mezemi i s hranicemi, v kterýchž kolvěk to zboží a dědicství v svých mezech a hraniciech od starodávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž sem to zboží sám držel i požíval i předkové moji, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží mně neb erbóm mým kde ve dskách svědčilo, toho se odříkám a tímto vkladem mořím.

Městečko Blížkovice.

25. *Jindřich z Lichtnburka Appoloně z Lompnice,* manželce své, puol osma sta kop groší českých *věna jejího* na svém vlastním a dědičném zboží, *na městečku Blížkovicích* s jeho vším a všelijakým příslušenstvím, *ve dsky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jejímu věnu. Příjemčím toho věna sám se činí se vším statkem, což jeho nyní má aneb ještě jmíti bude.

Mřežován a na okraji: Jan z Žerotína.

Ves Kořim. f.5 v.

26. *Dobeš a Jaroslav,* bratří vlastní *z Boskovic a z Črné Hory, na místě Tasa, bratra našeho* vlastního, *z Boskovic, jsúc zaň rukojmie za zprávu čtvrtého dílu vsi Kořima, Zygmundovi Nekšovi z Landeka a Dorotě z Eyznova,* manželce jeho, a jich erbóm[1]) *po nálezu pánuov JMtí i na*

[1]) a jich *jest napsáno touž rukou na pravém okraji za slovem* jeho *a* erbóm *na levém okraji před slovem* po.

místě jiných rukojmí, kteřiež s námi za bratra našeho za zprávu Zygmundovi Nekšovi a Dorotě, manželce jeho, toho dílu slíbili, *ten jmenovaný díl* se vším jeho příslušenstvím, panstvím, což se tu v Kořimě na díl bratra našeho *po otci našem* dobré paměti dostalo, s rybníkem, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s potočinami, vodami tekutými i netekutými, s horami, s doly, s ouroky, s poplatky, se všemi užitky a puožitky, kterýmiž kolivěk ty oužitky a puožitky jmény mohly by jmenovány býti, s lidmi platnými i neplatnými, s lovy, s hony, s mezemi a hranicemi, kteréž kolivěk to zboží a dědiestvi v svých mezech a hraniciech od starodávna záleží a vymezeno jest, a tak, jakž to zboží bratr náš sám držel a požíval i předkové jeho, nic sobě ani jemu tu a erbóm jeho práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc a nezachovávajíc, to všecko zboží, panství k jejich jmění, držení a dědičnému požívaní *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem.

Mřežován a na okraji Zdeněk z V[a]ldštejna na místě pana Jana z Žerotína, komorníka.

Tvrz pustá Babice.

27. *Vilím Valecský z Mírova* i s svými erby *Bohušovi Hrubčicskému z Čechtína* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *tvrz* pustou *Babice se vsí Babicemi*, s kostelním podacím *i s tím člověkem v Cidlině, kterýž k tomu podací přísluší, ve vsi* pusté *Martiniciech šest lánuov a rybníček*, kteréhož pán polovici užívá a rychtář babicský polovici, *tvrz a ves Bolíkovice a v Loukoviciech čtyři člověky*, se všemi jich, těch tvrzí a vsí, plným právem a příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, s oužitky, s robotami, s lukami, s rybníky i s rybnišči, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi i se vším právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, se všemi puožitky a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, a tak, jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému a dědičnému jmění, držení a užívaní.

f.6 Ves Krasonice.

28. *Zdeněk Mezeříčský z Lompnice* i s svými erby *Jindřichovi Koňasovi z Vydří a na Knihniciech* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, *ves Krasonice* se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s ouroky, s poplatky i se všemi oužitky i puožitky, kterýmiž by kolivěk jmény ty oužitky a puožitky jmenovány býti mohly, s lidmi platnými i neplatnými, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, kterak kolivěk to zboží a dědiestvi v svých mezech a hraniciech od starodávna záleží a jest vymezeno, tak jakž sem to sám držel a požíval, *i s tím platem*, kterýž jest se odtud *k klášteru hřiskému* vydával, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a k dědičnému jich požívaní.

Ves Budči.

29. *Zdeněk z Lompnice* i s svými erby *Bohušovi Hrubčicskému z Čechtína* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, *ve vsi Budči šest lánuov a dva podsedky*, se vším plným právem, panstvím i jich příslušenstvím, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky a s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s ouroky, s poplatky i se všemi oužitky i puožitky, kterýmiž by kolivěk jmény ty oužitky a puožitky jmenováni býti mohli, s lidmi platnými i neplatnými, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, kterak kolivěk to zboží a dědictví v svých mezech a hraniciech od starodávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž sem to sám držel a požíval, *i s tím platem*, kterýž jest se odtud *k klášteru hřisskému* vydával, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému a dědičnému jmění, držení a užívaní.

Ves pustá Bohutsko od hranic arklebských. f.6 v.

30. *Mikuláš z Zástřizl na Želeticích* i s svými erby *Ctiborovi Vranovskému z Vranova* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictví, *ves* pustou *Bohutsko od hranic arklebských* pod horou, kteráž slove Strážná, tou cestou vrchem až *po hranice lhotské* a s druhé strany až *po hranice žarušské a arklebské* potud, pokudž zamezeno jest, *kromě mýta k Dražůvkám příslušejícieho*, kteréž z starodávna na Bohutsku bráváno bývalo a hájilo se a hájiti má, s rolí oranú i neoranú, s platy, poplatky i všelijakými užitky, duochody, kterýmiž muož tej vsi užiti, nic sobě nepozuostavujíc, s plným panstvím a svobodstvím, tak jakž ta ves pustá v svých hraniciech a mezích záleží, nic sobě tu panství nepozuostavujíc ani erbóm svým, to všecko ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji.

Ves Syrovice.

Tento vklad dole psaný stal se na naučení panské.

31. *Elška z Mukoděl, Jan Čelud z Pálovic, Jan Kusý z Mukoděl, mocní poručníci dětí a* všeho *statku nebožtíka Jana Mstěnicského ze Mstěnic, Mikulášovi z Víckova* a jeho erbóm ku pravému dědicstvie *ves Syrovice* se vším jejím příslušenstvím *a dvuor,* kterýž slove *Lazec, v Krnčiciech lidi všecky* i to všecko, což tam jest a k Syrovicím přísluší, *člověka jednoho v Jackově* se vší jeho poddaností i to všecko, což k tomu přísluší, s platy, robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s užitky i puožitky, s mezemi, s hranicemi, jakž ta ves a ten všecek statek v svých mezech a hraniciech od starodávna záleží a vymezen jest, tak jakž jest nahoře psaný Jan Mstěnicský sám to držel a toho zboží všeho užíval, s tím se vším plným právem a panstvím, kterýmž by koli jménem jmenováno býti mohlo, nic sobě ani erbóm svým ani téhož Jana Mstěnicského erbóm a budoucím práva, žádného panství ani kterého vlastenství na tom všem statku nezachovávaje ani co pozuostavuje, *to jsme všecko* ku pravému dědicství, svobodné a nezávadné, *ve dsky* zemské *vložili,* a kdež by Janovi ze Mstěnic a erbóm jeho ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujem.

Ves Syrovice.

32. *Mikuláš z Víckova Anně ze Mstěnic,* manželce své, ku pravému jejímu věnnému právu *vkládám* a vpisuji *na vsi* svej *Syrovicích peněz věnných* puol třetího sta kop groší českých mince obecně bernej *a nad věno* sto dvadceti pět kop groší českých na tejž minci. Příjemčím toho věna činím se sám vším statkem, kterýž mám a jmíti budu.

• Věno na městečku Arklebově. f. 7

33. *Jaroslav Racek z Mrdic na Uherciech Margetě z Víckova,* manželce své vlastní, k jejímu věnnému právu puol třetího sta kop groší českých *peněz věnných na puol městečku Arklebově vkládám* a vpisuji ve dsky zemské a příjemčím toho věna činím se sám se vším statkem svým, kterýž mám aneb jmíti budu.

KNIHA XXIV. (XX.) Z LET 1531-1535

[Kniha pana Krištofa z Boskovic.]

f.1 1. Léta Páně tisícého pětistého třitcátého prvního držán jest sněm v městě Brně druhú neděli v půstě, kteráž slove Reminiscere *[5. března 1531]*, skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunstátu a na Lukově, hajtmana markrabství moravského, pana Kristofa z Boskovic a na Třebové, najvyššího komorníka, pana Jana staršího z Šternberka a na Kvasicích, najvyššího sudího téhož markrabství, a urozeného vládyky Mikuláše z Bystřice, najvyššího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný v Boze otec a pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice, pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Zdeněk Žampach z Potnštajna, pan Linhart z Lichtnštajna, pan Dobeš z Boskovic, pan Jan Veverský z Ludanic, pan Jan z Kunovic, pan Hynek Bilík z Kornic, a z vládyk: Vilím z Víckova, Stibor z Vranova, Jan Kyjovský z Kyjovic, Vilím Valecký z Mírova.

2. *Tas Kropáč z Nevědomí, erb po Jindřichovi Kropáčovi zuostalý,* i s svými erby a budúcími potomky *Mikulášovi Doupovcovi z Doupova a na Bohdalicích,* jeho erbóm i potomkóm *ves* svú vlastní a dědičnú *Zvonovice a* druhú *ves,* pustú, *Žilovice,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami i s jinými poplatky a se všemi užitky, s robotami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s dolinami i se vším plným právem a panstvím a těch vsí příslušenstvím, s mezemi, s hranicemi i se vším jejich příslušenstvím, což k těm vsem od starodávna příslušelo aneb ještě přísluší, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

f.1v. 3. *Heralt z Zástřizl, erb pozuostalý po Heřmanovi z Zástřizl, Proček mladší z Zástřizl na Miloticiech* i s našimi erby *Mikulášovi Doupovcovi z Doupova* a jeho erbóm i potomkóm *své* vlastní *zboží a dědicství,* kteréž se nám dostalo *po Philipovi z Zástřizl,* strýci našem, totiž *ves Bohdalice* s dvorem poplužním a s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s dolinami i s jinými poplatky a užitky, se všemi robotami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi a se vším plným právem, panstvím a té vsi příslušenstvím, s mezemi, s hranicemi i se vším jiným příslušenstvím, což k tomu zboží od starodávna příslušelo a přísluší a v svých mezech a hraniciech záleží a od starodávna vymezeno jest, tak jak jsme to sami drželi a užívali a předkové náši, nic sobě tu ani potomkóm našim budúcím nezachovávajíc žádného práva, panství, ani kterého vlastenství nepozuostavujíc, než to všecko *ve dsky vkládáme* a vpisujeme ku pravému jmění, držení a dědičnému jich užívaní, a kdež by nám ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a toho se odříkáme.

4. *Dorota a Kateřina,* sestry vlastní *z Borovné,* i s svými erby *Hynkovi Koňasovi z Vydří a na Borovné* a jeho erbóm i budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědicství, *tvrz Borovnú a ves Borovnú,* s lidmi platnými i neplatnými, s dvorem, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s ospy, s kury, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s lesy, s háji, s horami, s chrastinami, s luhy, s řekami, s potoky tekutými i netekutými, s doly, s mezemi, s hranicemi, se všelijakými užitky a puožitky, s poplatky, s duochody, v kterýchž jsú koli věcech aneb kterak koli jmenovati a shledati se mohú, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k tomu statku a k těm lidem příslušejícími, tak zúplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží od starodávna vymezeno a okršleno jest, tak jakž jsme to sami drželi i otec náš, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme,* svobodné a nezávadné, ku pravému jmění, držení a jich dědičnému užívaní, a kdež[1]) by nám, Dorotě a Kateřině, to zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a toho se odříkáme. *A tento vklad stal se jest na naučení panské, poněvadž jest Burian z Borovné, otec Doroty a Kateřiny, za živnosti své ten statek prodal a peníze zaň vzal.*

5. My *Vladislav,* z boží milosti uherský, český, f.2

[1]) *Slova* a kdež — odříkáme *jsou napsána se znaménkem vynechání touž rukou na konci zápisu.*

dalmatsky, charvatsky etc. kral. markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužiecký markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, *jakož jsme* před některým časem urozenému *Janovi z Lompnice a na Mezeříči*, hajtmanu markrabství moravského, věrnému našemu milému, *výplatu na zámku Veveří* se vším a všelijakým jeho příslušenstvím *dáti ráčili* tak, aby on to od držitelův nynějších i budúcích vyplatiti a vyplatic držeti a toho s dědici a budúcimi svými požívati mohl, jakž by se jim zdálo a líbilo, jakož pak to všecko *list náš na to jemu vydaný* v sobě šíře drží, zavírá a ukazuje, kdež *my*, prohlédajíce na mnohé pilné a platné služby, kteréž jest nám týž Jan od dávních časuov rád hotově činil a činiti nepřestává, protož s dobrým rozmyslem, našim vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *tuto jsme nahoře psanému Janovi* a dědicóm jeho *zvláštní milost učiniti ráčili a tímto listem činíme dávajíce jemu*, dědicóm a budúcím jeho *zámek Veveří* se vším a všelijakym jeho příslušenstvím i s opravami *dědičně*, nic tu sobě aneb budúcím králóm českým a markrabím moravským nepozuostavujíce, tak, aby oni jmenovaný zámek se vším příslušenstvím, když jej prvé vedlé obdarování našeho vyplatí, jměli, drželi, toho požívali a požívati mohli tím vším obyčejem a právem, jakž sou jej předkové náši, králové čeští a markrabie moravští, jměli, drželi a požívali, bez umenšení všelijakého, a tak, jakž jiní obyvatelé téhož markrabství svých dědičných zboží požívají, je drží nebo požívati mohú, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky; přikazujíce hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu a jiným úředníkóm markrabství moravského, nynějším i budúcím, když kolivěk od nadepsaného Jana neb dědicův jeho týž zámek Veveří s jeho příslušenstvím vyplacen bude a vy od téhož Jana nebo dědicův jeho za to požádáni budete, abyšte jim nadepsaný zámek se vším jeho příslušenstvím ve dsky zemské dědičně, tak jak se nahoře píše, vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všelijaké odpornosti, jináče toho pod zachováním milosti naší nikoli nečiníce. Kdož by tento náš list s nahoře psaného Jana, dědicův a budúcích jeho dobrú a svobodnú vuolí jměl, ten má a jmíti bude túž moc i plné právo ke všem věcem v tomto listu položeným. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Brodě Uherském tu sobotu po Božím narození *[28. prosince 1510[1])]*, léta božího tisícieho pětistého jedenástého a království našich uherského dvadcátého prvního a českého čtyřidcátého. Tohoto vkladu ve dsky dáni jsú poslové od pana Jana Kuny[2]) z Kunstátu, hajtmana markrabství moravského, pan Karel Zajímač z Kunstátu, pan[3]) Jaroslav[4]) Černohorský z Boskovic.

Poslové toho listu od pana hajtmana ke dekám vydaní pan Albrecht z Lichtnburka, pan Jan z Doubravice.[5])

6. My *Jindřich, Václav a Vladislav*, bratří f.2v.
vlastní *z Lompnice a na Mezeříčí*, i s svými erby oznamujem tímto listem přede všemi, kdež čten nebo čtúc slyšán bude, *jakož mámy list od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Vladislava*, uherského a českého etc. *krále* a markrabie moravského slavné paměti, pána našeho milostivého, *kterýmž JKMt* urozenému pánu, panu *Janovi z Lompnice a na Mezeříčí*, hajtmanu markrabství moravského, panu *otci našemu* milému, a dědicóm jeho *na hradě Veveří* se vším příslušenstvím, což jest k markrabství příslušelo, i s opravami *dávati ráčí dědicství*, jakož ten list JKMti to všecko v sobě šířeji a světleji ukazuje a zavírá, v kterémžto listu zvláště položeno a vyminěno jest, kdož by ten list jměl s svrchupsaného pana Jana aneb dědicův jeho dobrú a svobodnú vuolí, že ten má a jmíti bude touž moc a též plné právo ke všem věcem v něm položeným a zapsaným jako on sám a dědicové jeho, protož *my svrchupsaní, Jindřich, Václav a Vladislav*, jakožto dědicové po témž panu Janovi pozuostalí *dali jsme a mocí listu tohoto dáváme ten list* s svú dobrú a svobodnú vuolí urozenému pánu, panu *Janovi Kunovi z Kunstátu na Lukově*, hajtmanu markrabství moravského, a erbóm jeho *a to všecko právo naň*, erby a potomky jeho *převodíme*. Tomu na svědomí pečeti své vlastní k tomuto listu přivěsiti jsme dali a pro lepší jistotu a vědomost připrosili jsme urozených pánů, pana Jana z Lipého na Krumlově, najvyššího maršálka království českého, pana Dobeše z Boskovic na Rosicích, pana Zdenka Žampacha z Potnštejna a v Němčičkách, a urozených vládyk, Zygmunda Valeckého z Mírova na Miroslavi, Jana Dubčanského ze Zdenína na Habrovanech, Viléma Valecského z Mírova na Okarci, že sou pečeti své podlé našich k tomuto listu a dobré vuoli přivěsiti dali, sobě a erbóm svým bez škody. Jenž jest psán a dán v Brně v neděli, kteráž slove Oculi *[12. března 1531]*, léta Páně tisícieho pětistého třidcátého prvního.

[1]) *Podle originálu sice 27. prosince 1511, ale léta panování ukazují, že se tu rok 1511 počítal od 25. prosince r. 1510.*

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

[3]) *Za tím přetržené slovo* Karel.

[4]) J *opraveno touž rukou ze* z.

[5]) *Tento zápis o poslech jest dole pod listem, a to jinou rukou a jiným inkoustem. Nepochybně dodatečně.*

7. *Jindřich, Václav, Vladislav,* bratří vlastní *z Lompnice,* i s svými erby *Janovi Kunovi z Kunstátu na Lukově,* hajtmanu markrabstvie moravského, a erbóm jeho *všecko právo své dědičné od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Vladislava,* uherského, českého etc. *krále* a markrabie moravského slavné paměti, *Janovi z Lompnice a na Mezeříčí,* hajtmanu markrabství moravského, *otci našemu,* a dědicóm jeho *na hradě Veveří* se vším jeho příslušenstvím, což jest tu na tom statku markrabství bylo, i s opravami, *dané,* tak jakž *list JKMti* svědčí a v sobě ukazuje, tu sobě ani erbóm svým žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jmění, držení a dědičnému jich užívaní.

f.3 8. *Elška z Mukoděl, Jan Čelud z Pálovic, Jan Kusý z Mukoděl, mocní poručníci sirotkuov po* nebožčíkovi *Janovi Mstěnicském ze Mstěnic* zuostalých, *na místě Anežky, Anny, Aleny, Kateřiny,* sestr vlastních *ze Mstěnic, Anežce z Krajku* zboží a dědictví dole psané, totižto *ves Paulice* s lidmi platnými i neplatnými, s dvory s poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, užitky, robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, co k tomu zboží od starodávna příslušelo a přísluší, se všemi užitky a puožitky, tak jakž jsme to sami drželi a požívali, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

9. *Kateřina z Zárubic, Jan a Petr,* bratří vlastní *z Hofčřic,* i s svými erby a budúcími potomky *Burianovi Zele[né]mu z Říčan* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totižto *ves Zárubice, ves* pustú *Oldřichovice,* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rovninami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky a puožitky a se všemi poplatky, s řekami i s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakožto ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hraniciech, v každé a každé zvláště, záleží a jsú vymezena, a tak, jakž smlúva trhová mezi námi ukazuje, nic tu nám ani erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž jsme to sami drželi a požívali, to všecko ku pravému dědictví, svobodné a nezávadné, *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme k jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by nám to zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a toho se odříkáme.

10. *Jan Rokytský z Ludanic* i s svými erby *Janovi Kunovi z Kunstátu na Lukově,* hajtmanu markrabství moravského, a erbóm i budúcím potomkóm jeho své vlastní a dědičné zboží, *ves Dambořice* s dvorem, tak jakž sem jeho sám užíval, i s pivovarem pustým i s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s vrchy, s doly i s dolinami, s potoky tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi, s rybníky, s rybniščemi, s horami vinohradnými, s vinnými desátky, s poplatky peněžitými, s kury, s vajci a se všemi užitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohou, s mezemi, hranicemi, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sem to zboží sám držel a požíval a jak od starodávna v svých mezích a hraniciech záleží a vymezeno jest, nic tu sobě a erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *ve dsky* zemské *vkládá* a vpisuje k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

11. *Václav Bošovský z Polánky* i s svými erby f.3v. *Bohušovi Herynkovi z Slúpna* a jeho erbóm své vlastní zboží dědičné a žádnému nezávadné, *ves Milešovice* s rolí oranú i neoranú, se vším jeho příslušenstvím a panstvím, s rybníkem, s lesy jménem Čtyři háje a *s tím lesem na Přestanově a* též *s těmi lesy v Sskřípově,* s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s břehy, s potočinami tekutými i netekutými, s horami i s doly, s úroky, poplatky, s robotami i se všemi užitky a puožitky, kterýmiž kolivěk ty užitky a puožitky jmény mohli by jmenováni býti, s lidmi platnými i neplatnými, s kurmi, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, kteréž kolivěk to zboží a dědicství v svých mezech a hraniciech od starodávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž sem sám toho zboží *po otci svém na díl svuoj* držel a požíval i předkové moji, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko zboží a panství *ve dsky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jmění, držení a jich dědičnému požívaní.

12. *Bohuše Herynk z Slúpna* i s svými erby *Jiříkovi z Svojkova* a jeho erbóm své vlastní dědicství, totižto *kus lesu,* jednu tratu, kerýž slove *Ouhory,* kerýž se počíná *od hor poduitovských,* Dlouhým žlebem dolů až k vodě jménem Říčce a tak vedlé vody nahoru až k Závitku, zase ku

podnitovským[1]) horám, tak jakž ten kus lesu již sám v sobě vymezený záleží, s hony, s čižbami i se vším plným právem, nic sobě tu ani erbóm svým žádného práva nepozuostavuje, než tak, jakž sem ten les sám držel a jeho užíval, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému jich dědiectví a dědičnému jmění, držení a užívaní, a kdež by mi to ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odřikám.

13. *Bohuše Herynk z Slúpna Johance ze Zdenina*, manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, *na vsi Milešovicích* se vším jejím příslušenstvím, *puol třetího sta kop grošuov českých*[2]) *ku* pravému jejímu *věnnému právu a nad věno sto zlatých uherských ve dsky* zemské *vkládá* a vpisuje a příjemčím toho věna i nad věno činí se sám tím vším statkem svým, kterýž má neb jmíti bude.

14. *Jiřík z Lompnice Mandaleně z Boskovic*, manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, *na městečku Lompnici, na vsech Rašově, Zhoři, Struhačkách, Brusném, Řepce, Veselí, Podolí, Malostovicích,* což tu mám, *na vsi Bedřichově*, což tu mám, *na vsi Loučce, na vsi Uníně*, což tu má, i na jich na všem příslušenství *tři tisíce zlatých*, za zlatý po třidceti groších počítajíc, na penězích bílých *ku* pravému jejímu *věnu ve dsky* zemské *vkládá* a vpisuje. Příjemčím toho věna sám se činí vším svým statkem, kterýž má aneb jmíti bude.

f.4 **15.** *Vilém z Vickova na Cimburku, Alena z Lilče Zuzaně z Lilče, Janovi, Jindřichovi, Petrovi, Bernartovi,* bratřím vlastním *z Mezilesic na Mouřínově*, a jich erbóm své vlastní zboží a dědictví, totižto *ves Hostěrádky* s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s rolí oranú i neoranú, s kury, s vajci, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s vinohrady, s desátky vinohradnými, s lesy, s háji, s chrastinami, s trninami, s vodami, potoky tekutými i netekutými, s doly, s mezemi a hranicemi i se všelijakými užitky a poplatky i duochody, v kterýchž se[3]) koli věcech aneb kterak koli zvláštními jmény jmenovány a ohledány mohly by býti, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k těm lidem příslušejícím[i], tak zúplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží sami jsme drželi a požívali a jakž to svrchupsané zboží od starodávna v svých mezech a hraniciech vymezeno a okršleno, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství na tom zboží nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *vkládáme* svobodné a nižádnému nezávadné ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní ve dsky zemské, a kdež by nám to zboží svrchupsané ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a toho se odříkáme.

16. *Milota Herynk z Slúpna na Podnitovicích* i s svými erby a budúcími potomky, držiteli vsi Podnitovic, *Janovi Kyjovskému z Kyjovic na Kobylnicích*, jeho erbóm i budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědictví, totižto *tři rybníčky v gruntech podnitovských ležící i s tou loukou nad těmi rybníčky až po hranice vsi Prace i to všecko, což mezi rybníčky v tom žlebě jest*, bez přítrži, i s břehy s obou stran zhuoru i dolů i s opravami těch rybníčkuov, aby hrázi a splavy do břehuov dělati, rozšířiti, povýšiti svobodně mohli, pokudž by toho potřebu poznali *kupitelé moji;* a což by těmi rybníčky třmi, hrázemi opravenými břehuov aneb rolí, gruntuov podnitovských mých aneb lidí podnitovských, zatopili kupitelé moji, bez překážky mej, erbuov a budúcích mých držeti a požívati mají a v těch místech svobodně k opravování a povýšení těch hrází v těch místech zemi bráti mají, a já Milota lidem svým podnitovským to grunty svými oddati mám; a podlé těch rybníčkuov a louky svrchupsaných kupitelé moji i potomci jejich cestu svobodnú s obú stran tří loket z šíří jmíti mají, tak jakž jest to kamením hraničným zasazeno; *to ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému jich požívaní.

17. *Krystof z Boskovic a na Třebové*, najvyší f.4v.
komorník markrabstvie moravského, i s svými erby a budúcími potomky *Pavlovi z Vojenic*, erbóm a budúcím jeho své vlastní zbožie a dědictvie, totižto *ve vsi Vranové a ve vsi Chlumu, což jsem od pánů Lomnických koupil, ves Babolcky, ves Vřesice, v Noviči*[4]) *jednoho člověka*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s ospy, s kury, s vajci, s užitky a požitky i se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenují, s robotami, s řekami, s potoky a břehy, s vodami tekutými i netekutými, *s rybníkem s Stvolovským*, s rybniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží svrchupsané od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm na tom zboží práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíce ani zachováva-

[1]) *V orig.* podnitovských.
[2]) *Touž rukou nad řádkem.*
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *í opraveno touž rukou z y.*

jice, to všecko, jak sem sám držel a požíval, *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k pravému jmění, držení a dědičnému jich požívaní.

18. *Krystof z Boskovic a na Třebové,* najvyší komorník markrabstvie moravského, i s svými erby a budúcími potomky *Kateřině z Kunovic ves Sspišov* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi a hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s užitky a požitky i se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenují, s řekami, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží svrchupsané od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, nic sobě tu ani svým erbóm a budúcím potomkóm na tom zboží práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

19. My *Vladislav,* z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, že *jsme prošeni jménem* urozené *Mandaleny z Lomnice, manželky* urozeného *Heralta z Kunštátu na Hodoníně,* nám milé, *abychom jí list náš mocný dáti a toho povoliti ráčili, na kterýž by o všem* a všeliakém *statku svém zřízení učiniti mohla.* K jejížto slušné prosbě nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím, mocí královskú a jakožto markrabie moravský *k tomu jsme svolili a tímto listem svolujeme,* povolení k tomu náše jisté dávajíce tak, aby již psaná Mandalena všecek statek svuoj movitý, nemovitý, dědičný, manský aneb zapsaný, kterýž má aneb ještě potom jmieti bude, mohla a moc jměla dáti a odkázati, poručiti aneb zapsati společně aneb rozdílně, za zdravého života aneb na smrtedlné posteli, komuž se jí kolivěk zdáti a líbiti bude, kromě duchovních osob, *a také aby mohla poručníky zdělati statku svého,* kohož se jí zdáti a líbiti bude, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí mo-
f.5 ravských, i všech jiných lidí všeliaké | překážky. Kteréžto dání a odkázaní, poručení, zapsání aneb poručníkuov zdělání statku s svrchupsané Mandaleny tak a tím obyčejem, jakož napřed dotčeno jest, chceme, aby tolikéž moci a pevnosti jmělo, jako by táž Mandalena dckami zemskými zapsala, zavázala a utvrdila, přikazujíc hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudím markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když [byšte] kolivěk od též Mandaleny aneb poručníkuov její požádáni byli, list tento ve dcky zemské vložiti a vepsati kázali a jináč toho nečinili, bez zmatku a všeliaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v úterý před svatým Bartolomějem, božím apoštolem *[21. srpna 1498],* léta božieho tisícého čtyřstého devadesátého osmého a království našich uherského osmého a českého dvatcátého sedmého.

Ad relacionem magnifici domini Johannis de Sselnbergk, supremi cancellarii regni Boemie.

Tohoto vkladu ve dcky dáni jsú poslové od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabství moravského, pan Jindřich z Lichtnburka a pan Vilím Kuna z Kunstátu.

20. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen. Já *Mandalena z Lomnice* oznamuji tímto listem obecně přede všemi, kdož jej uzří anebo čtúc slyšeti budú, *jakož mám list mocný* slavné paměti *od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Vladislava,* uherského, českého etc. *krále* a markrabie moravského, kterýžto list od JKMti mně daný svědčí a v sobě šíře a světleji zavierá, že mne JKMt týmž listem milostivě obdařiti ráčil, *abych* já, svrchupsaná Mandalena, *o statku svém dědičném i věnném moc zřiediti měla* buď za zdravého života, v nemoci, neb na smrtedlné posteli, jakž mi se líbiti a zdáti bude, kdež já, znamenaje čas rány božie nebezpečný a také svój život a tento věk na tomto světě krátký a minulý a nevěda, kterú hodinu milý Pán Buoh na mne smrt dopustiti ráčí a s toho světa zavolati, nechtě, by po mej smrti o muoj statek, kterýž mám, jaké ruoznice a zmatkové byli, a protož *já,* svrchupsaná Mandalena, maje to na mysli své i jsa Pánu Bohu děkujíc při dobrém rozumu a moha to dobře učiniti, s dobrým rozmyslem a pamětí *řídím a puosobím a o všem statku svém toto dole psané poručenstvie [činím]:* Item. Najprvé *oznamuji, co jest statku mého: ves Bořetice, ves Kukvice, dědictvie mé,* se vším jejich příslušenstvím, tak jakž ve dckách vloženo a zapsáno mám, item *městečko Bolehradice* se vším jeho příslušenstvím, *věno mé tři tisíce zlatých uherských,* kteréž mám dckami zapsáno,[1]) *a klénoty, svrchky i jiné nábytky,* kteréž mám, i to všecko, což ještě jmieti budu. Protož takto o všem o tom statku svém řídím a puosobím: na ten mocný list, kterýž od JKMti slavné paměti mám, mocné povolení, tyto *poručníky* | *mocné činím:* urozeného **f.5 v.**
pána, pana *Jana staršího z Šternberka a na Kva-*

[1]) *Podle tohoto zápisu (kniha XVIII., č. 91.) a podle následujícího č. 21. také na tvrzi a městečku Čeikovicích, které se v poručenství nejmenují.*

siecích, sudího markrabstvie moravského, urozeného a statečného rytieře, pana *Jiřika Tetaura z Tetova a na Zlíně*, a urozené vládyky, pana *Prokopa z Oděrad a na Milonicích a* pana *Ctibora Vranovského z Vranova a na Chrlicích*, aby nad těmi, komuž bych co poručila listem na papieře pod pečeti mu, buď z pánuov neb dobrých lidí pečeti jednu nebo dvu, aby věrně a právě učinili a tomu všemu poručenstvi aby se dosti stalo. Item. *Vilímovi, vnuku svému, synu pana Jiříka Tetaura, poroučím ves Bořetice* se vším jejím příslušenstvím; *pakli by Pán Buoh smrt dopustil na Vilíma*, vnuka mého, *dřieve než by k osmnácti letóm přišel, tehda* svrchupsaní *poručníci aby se* věrně a právě *o tu ves Bořetice rozdělili aneb s ní činili, jak se jim najlépe zdáti bude*; a jestliže by mne, svrchupsanej Mandaleny, Pán Buoh smrti uchovati neráčil, tehdy svrchupsaní poručníci aby Vilíma, vnuka mého, z toho statku bořetického chovali a jemu potřeby, což by ukazovalo, dávali, až by přišel k osmnácti letóm, a když by statku Vilímovi, vnuku mému, postupovali, aby jemu samému v ruce jej uvedli. A jestliže bych toto poručenstvie změniti aneb co přičiniti aneb co ujieti chtěla, toho abych vuoli jměla, kdy by mi se zdálo. Tomu všemu na potvrzení a pro lepší jistotu svú vlastní pečet přivěsila jsem k tomuto listu a připrosila sem urozeného pána, pana Smila z Doubravice a na Osovém, a urozeného a statečného rytíře, pana Jana z Kyjovic a na Kobylnících, a urozených vládyk, pana Zigmunda Valeckého z Mírova a na Miroslavi a pana Petra z Polánky a na Bošovicích a pana Jiříka z Svojkova a na Jiříkovicích a pana Jaroslava Racka z Mrdic a na Uhercích, že jsú pečeti své podlé mej na svědomí k tomuto listu přivěsili, sobě i erbóm svým bez škody, jenž jest dán a psán v Brně v pátek po Vstoupení na nebe Pána Krista *[22. května 1528]*, léta Páně tisícého pětistého dvatcátého osmého počítajíc.

21. *Jan starší z Šternberka na Kvasicích*, najvyšší sudí markrabství moravského, *Jiřík Tetaur z Tetova na Zlíně, Stibor z Vranova na Želeticích, Prokop z Oděrad a na Milonicích, mocní poručníci nebožky* paní *Mandaleny z Lomnice, vdovy po* panu *Heraltovi Kunovi z Kunstátu a z Bolehradic zuostalé, Vilímovi, Albrechtovi*, bratřím vlastním *z Víckova*, a jich erbóm *na tvrzi a městečku Čejkovicích, na zámku Bolehradicích a na městečku Bolehradicích*, na vinohradech a na vinných desátcích, na rybnících i na tom na všem, což k těm svrchupsaným vsem od staradávna příslušelo a přísluší, a tak, *jakž to zbožie* paní *Mandaleně z Lomnice k* jejímu *věnnému právu ve třech tisících zlatých uherských od* pana *Heralta Kuny z Kunstátu zapsáno bylo*, jim, Vilímovi a Albrechtovi, *v témž věnném právě tu summu tři tisíce zlatých uherských zapisujem* na tom zboží *a ve dcky vkládáme* k jich jmění, držení a užívaní.

22. *Jan Kuna z Kunstátu na Lukově*, najvyšší **f.6**
komorník markrabstvie moravského, i s svými erby *na místě všech jiných pánů rukojmí, kteří jsme statek veverský* s jeho příslušenstvím, *základ náš, od* pana *Zygmunda z Ludanic ujali, Janovi Rokytskému mladšímu z Ludanic*, erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *hrad Veveří, městečko Veverskú Bytéšku, ves Semtice s* pustým *tvrziskem*[1]), *ves Chutčice, ves Jinačovici*[2]), *ves Rozdrojovice*[3]), *ves Malé Knihničky, ves Bystřec* i s kostelním podacím, *ve vsi Žebětíně sedm člověků* i s kostelním podacím, *ves Moravské Knihnice* i s kostelním podacím, *ves* pustú *Hlinku*, ten svrchupsaný hrad, městečko a vsi s dvory a s zahradami a s ščepnicemi, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, poplatky, s činžemi, s robotami, s kury, s vajci, s ospy, s lukami, s pastvami i s pastviščemi i s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s břehy, s stavy, s mlýny, s mlýniščemi stavenými i s pustými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s pahrbky, s doly, s dolinami, s hony, s lovy, s loviščemi i s čižbami i se všemi svobodami k tomu hradu Veveří a zboží svrchupsanému příslušejícími, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží svrchupsané všecko i každé obvláštně v svých mezech od staradávna leží a vymezeno jest, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, a zvláště se všemi požitky, v kterýchž jsú koli věcech a jakými se koli jmény jmenovati mohú, nic tu sobě, erbóm a budúcím potomkóm našim práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíce ani zachovávajíce, tak jakž jsme sami týž hrad a zbožie od pana Zygmunda ujali, *kromě dvú hajných ve vsi Tetčicích, hory*, kteráž slove *Bočin, a Bobravy*, s jich příslušenstvím, *což prvé od nás* panu *Dobešovi z Boskovic odprodáno jest, a sedmdesáte pěti kop groší českých, kteréž z toho statku* pánóm *rukojmím páně Hynkovým z Ludanic vydávány býti mají*; ty jse těm pánóm rukojmím od kupiteluov našich dávati mají každý rok. *Také jsme prodali a prodáváme na klášteře oslovanském, na klášteře rajhradském, na klášteře tišňovském* a na vsech dole psaných, *na vsi Německých Knihnicích, na vsi Ostrovačicích, na vsi Domašově, na vsi Hlu-*

[1]) *s opraveno touž rukou ze z.*
[2]) *Tak v originále.*
[3]) Roz *opraveno touž rukou z* lez.

boké, na vsi Hvozdci, na vsi Vejvanovicích, na vsi Komíně, na vsi Drásově, na vsi Březině, na vsi Svatoslavech, na vsi Hradčanech, na lidech v Žebětíně, kteréž panna abatyše Králové kláštera drží, platy peněžité, ospy; to i *jiné roboty* a to všecko, což od staradávna z[1]) těch svrchupsaných klášteruov a vsí svrchupsaných k hradu Veveří placeno a činěno jest, tak jakž to v registřích správních od nás položeno a zapsáno jest, to všecko, což se koli nahoře i dole jmenuje, na místě všech jiných rukojmí ku pravému dědictví[2]), jmění, držení a k dědičnému užívaní, svobodné a žádnému nezávadné, *vkládám* a ve dcky zemské vpisuji.

Ves pustú *Kocanov,* jestliže od staradávna k Veveří přísluší, tu také s svrchupsaným statkem *vkládám.*

Kromě dodatku o Kocanově mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

f.6v. **23.** *Jan mladší z Ludanic a na Veveří Anně z Vlašimě,* manželce své vlastní, *k* jejímu pravému *věnu na vsi Semticích a na vsi Knihnicích a na vsi Chučicích* i na jich všem příslušenství *puol třinácta sta kop groší na penězích bílých vkládám* a ve dcky zemské vpisuji a toho věna příjemčím sám se činím se vším statkem svým, kterýž mám neb jmieti budu.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

24. *Jan mladší z Ludanic a na Veveří Krystofovi z Boskovic a na Třebové,* najvyšímu komorníku markrabstvie moravského, a jeho erbóm na svém vlastním dědictví, *na zámku Veveří* a jeho všem příslušenství, což ve dckách mám, *dva tisíce kop groší českých dckami zapisuji na tento zpuosob: jestliže by* paní *Anna z Vlašimě, manželka má, živností mne Jana přetrvala a na pana Krystofa* aneb na erby jeho *o statek úsovský a litovelský*[3]), *díl svuoj,* což jest tu statku jejího zápisného bylo, *se navrátila a to bylo by jí soudem zemským přisouzeno, tehdy pan Krystof* aneb erbové jeho *mají se na statku mém veverském do tej summy dvú tisíc kop grošuov hojiti.*

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

25. Léta Páně tisícého pětistého třidcátého prvniho, v pondělí po Povýšení svatého kříže *[18. září 1531]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunstátu na Lukově, hajtmana markrabství moravského, pana Kristofa z Boskovic na Třebové, najvyšího komorníka, pana Jindřicha Mezeříckého z Lomnice a na Jemnici na místě pana Jana staršího z Šternberka a na Kvasicích, najvyšího sudího téhož markrabství, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na kterémž sú seděli: duostojný pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lipého a na Krumlově, najvyšší maršálek království českého, pan Zdeněk Žampach z Potnštejna v Němčicích, pan Linhart z Lichtnštejna na Nyklšpurce, pan Jan Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Zdeněk Mezeřický z Lomnice na Vranově, pan Václav z Ludanic na Chropyni, pan Jaroslav mladší z Šelnberka a z Kosti na Rožnově, pan Ladslav Berka z Dubé a z Lipého na Štemberce, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří markrabství moravského, pan Hynek Bilík z Kornic na Veselí, a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, Jan Kyjovský z Kyjovic na Kobylnících, Stibor Vranovský z Vranova v Chrlicích, Mikuláš Doupovec z Doupova na Bohdalicích, Petr Vlachovský z Vlachovic na Vlachovicích a Zdeněk z Švábenic na Konici.

26. *Kateřina z Osečan Jetřicha Dobrovodského z Dobré Vody,* manžela svého, přijímá na pra- f.7
vý a jednostajný *spolek na ves Lidéřovice* s tím se vším, což k tej vsi od staradávna příslušelo a přísluší, i na to na všecko, což nyní má aneb ještě míti bude.

27. *Anna z Prudic Jana Škorni z Proseči,* manžela svého, přijímám na pravý a jednostajný *spolek na puol vsi Popelína, což k markrabství moravskému přísluší,* s jejím příslušenstvím, a na to na všecko, což nyní mám aneb ještě míti budu.

Odpor proti vkladu svrchupsanému.

28. Jakož na spolek dckami přijímá *Anna z Prudic Jana Škorni z*[4]) *[P]rosče,* manžela svého, *na puol vsi Popelína, což k markrabství moravskému přísluší,* tomu spolku *Jan Špetle z Prudic odporuje* a místa nedává.

29. *Barbora z Marejše Margetu, Elšku, Alenu*[5]) *z Osečan, dcery své, a děti jich* přijímá na pravý a jednostajný *spolek na ves Rudolec, na ves Markvarce, na ves Kadolce, na ves Lexnice, na ves Radíkov, na ves Horní Pole, na ves* pustú[6]), *na puol vsi Olešné, na tři člověky ve vsi Lipnici,* s jich vším a všeliakým příslušenstvím, což k těm vsem od staradávna příslušelo a přísluší, i na to na všecko, což mám aneb ještě míti budu, *kromě vsi Lidéřovic, kteráž ves* s jejím příslušenstvím

[1]) *V orig.* s, *opravené touž rukou z* v.

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

[3]) *Za* v *přetržená slabika* ský.

[4]) *V orig. původně* roseče; r *opraveno touž rukou na* z *a znovu napsáno nad řádkem.*

[5]) *Za tím přetržené slovo* Johanku.

[6]) *Ves Pustá není doložena a Horní Pole sotva bylo pusté. Nejspíše je tu vynecháno nebo nějak zaměněno (Prostý?) jméno vesnice.*

ode mne Kateřině z Oseean, dceři mé, puščena a za díl její, aby se viece po smrti mé na statek po dědu jejím i tudiž po mně pozuostalý netáhla a nenavracovala.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotina. Vymazáno na nález panský.

30. *Jan z Vavíkovic a na Polici Kateřině z Puochomu,* manželce své, puol osma sta kop grošuov českých, za každú kopu šestdesáte groši českých a za groš sedm peněz bílých počítajíc, na minci obecně v markrabství moravském berné, *věna jejího* na svém vlastním a dědičném zboží, *na vsi Lovčovicích* se třmi rybníky, *na vsi Plačovicích,* s jich vším příslušenstvím, ku pravému jejímu věnnému právu *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje. Přijemčím toho věna se činí sám se vším statkem svým, což jeho nyní má aneb ještě jmieti bude.

31. *Volf Házl z Nové Vsi Kateřině z Lichtnburka,* manželce své vlastní, na svém vlastním a dědičném zboží, *na tvrzi a vsi Slavětíně,* na lidech tu usedlých i na tom všem, což k tej tvrzi a vsi přísluší, *šest set kop grošuov a pět a dvatceti kop grošuov ku* pravému jejímu *věnnému právu ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje a příjemčím toho věna činí sám se tím vším statkem svým, kterýž má aneb jmieti bude.

Mřežováno a na okraji Jan z Žerotina.

32. *Margeta z Popuovek Jana z Vitbachu,* manžela svého, přijímá na pravý a jednostajný *spolek na tvrz a ves Pozořice, na zámek* pustý *Holštajn, na ves Ostrov, na ves Lipovec, na ves* pustú *Nežetice,* s jich vším příslušenstvím, *na dvořáka v Šošůlce* i na to na všecko, což nyní má aneb ještě jmieti bude.

33. *Margeta z Popůvek, erb po nebožtíkovi Hynkovi z Popuovek zuostalý, podlé nálezu panského zboží* a dědictví *za živnosti* nebožtíka *Hynka z Popůvek prodané Martinovi Rojíkovi, měštěnínu brněnskému,* erbóm, dědicóm a potomkóm jeho *ve vsi Popůvkách, kteréž pod Šípem leží,* což jest tu měl a držel, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s potoky tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi, s tím se vším, jakž jest to sám nebožtík Hynek držel a požíval, nic sobě tu a na tom práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko svobodné a nezávadné *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

f. 7 v. **34.** Léta Páně tisícého pětistého třitcátého prvního, v sobotu den svatého Jeronyma *[30. září 1531]* v městě Brně *námi, Hynkem Bilíkem z Kornic a na Veselí, Vilímem z Víckova na Cimburku, Janem z Kyjovic na Kobylnících, Stiborem z Vranova na Želeticích, stala se smlúva* cela a dokonalá *mezi* duostojným u Boze otcem a pánem, panem *Stanislavem, biskupem olomúckým JMti, na místě* velebné *panny Doroty, abatyše kláštera pustiměřského, a konventu jejího* s jednej *a* urozeným pánem, panem *Zdeňkem Žampachem z Potnštajna* etc., strany druhé, a to taková: *Kdež panna abatyše s konventem svým pohnali jsú dvěma póhony* pana *Zdeňka z Potnštajna* ku právu zemskému, vinu jemu dávajíc jedním póhonem, *že by lidé jeho z hory Fuxlaytu desátek vinný svávolně vzali, a* druhým *o postavení lidí němčických, kdež my svrchupsaní* tu všecku při mezi stranami vyslyševše, listuov starých i vejpisuov z desk ohledavše a to všecko pilně rozváživše, *na mocné na nás přestání takto vypoviedáme:* Poněvadž ta hora Fuxlait ve dekách se nachází, že k Němčičkám býti má, a panna abatyše pokazuje, že jest z tej hory Fuxlaitu desátek vinný brávala, *ta hora dědičně buď k Němčičkám, a pan Zdeněk i s erby a potomky svými,* budúcími pány němčickými, *budú povinni za právo panny abatyše a konventu jejího každý rok* na klášter pustiměřský při vybírání desátkuov vinných *padesáte věder vína dávati,* a to z těchto hor aneb hory: z Fuxlaitu, z Veselej, z Ruoženej, z Bočku, a to víno má dáváno býti na ten ham a tu míru, na kterúž v horách němčických desátku odbývají, a panna abatyše jmá bečky své posílati, do kterýchž se to víno léti má, a pan Zdeněk má to opatrovati, aby čeled pannina, když pro to víno přijedú, držána pod horami a meškána nebyla, než těch padesáte věder vína beze všech zmatkuov a forteluov aby spravedlivě panně abatyši pustiměřskej i konventu jejímu nyní i na budúcí časy vydáváno bylo. *Toto* při tom znamenitě *vymieňujem,* jestliže by kdy z dopuščení božího ty hory němčické spustly tak, že by pán němčický desátkuov z nich nebral, pokadž by zase k vzdělání a k užitku pánu němčickému nepřišly, potud nebude povinen panně abatyši těch padesáti věder vína vydávati; než, jakž by zase desátky bráti počal, hned bude povinen dávati, tak jakž se napřed píše. Item, což se pobrání desátku z hory Fuxlaitu od lidí páně Žampachových dotýče, *pan Žampach lidi své k tomu držeti má, aby tento rok polovici toho desátku zadržalého panně abatyši dali a přes rok buohdá druhú polovici. Což se cizích pánuov lidí dotýče,* kteříž víno od hory, desátku panně abatyši nespravivše, vzali, *na ty pan Zdeněk pod horú úředníku panny abatyše obstávku na jich vína při vinobraní dopustiti jmá.* Tuto náši vejpověď JMt kněz biskup na místě panny abatyše a konventu jejího jakožto pán jejich vrchní ráčil jest připověditi ctně a křesťansky držeti a pan Zdeněk z Potnštajna tolikéž. Toho pro budúcí pamět my, svrchupsaní jednatelé a smlúvčí, k tiemto smlú-

vám a vejpovědi naší pečeti své vlastní přivěsiti jsme dali a každé straně jednu v jednostajná slova dali jsme, a tato smlúva má ve dcky zemské vložena býti. Datum léta a dne, jakož se svrchu píše.[1])

35. *Jan Kuna z Kunstátu,* hajtman markrabstvie moravského, *Dorotě z Zástřizl,* manželce své, puol třetího tisíce zlatých uherských na zlatě *věna jejího a* osm tisíc zl. uherských na zlatě a sto kop gr. českých *nad věno* na svém vlastním a dědičném zboží, *na vsi Dambořicích* s jejím vším příslušenstvím, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejímu věnnému právu i nad věno a toho věna i nadvěna sám se příjemčím činím vším statkem svým, což jeho nyní mám aneb ještě jmieti budu.

f.8 Vklad Slavkova.

36. *Vilím z Vrchlabie na Kurovicích, Mikuláš Klouzal z Rynarce na miestě Hynka z Kunčic, Havla z Bořic, Kunše z Vrchlabie, rukojmí a tovaryšuov svých,* s svými erby *Janovi, Václavovi, Petrovi, Oldřichovi,* bratřím vlastním *z Kounic a z Slavkova,* i erbóm jich zbožie své vlastní, *hrad Slavkov i s městem Slavkovem* i s kostelním podacím, s s dvorem[2]), s lidmi platnými i neplatnými, <*ves* pustú *Mezilesice s tvrzí* pustú *Mezilesicemi, vrch,* kterému říkají *Rychval, žleby* slovú *Vlčava*>[3]), *ves Němčany, ves Hodětice, ves Geršpice s tvrzí* pustú *Dvorce, ves Míškovice* i s kostelním podacím, *ves Rašovice s tvrzí* pustú, *hrad* pustý *kunovský, ves* pustú *Kunuovky s tvrzí* i s kostelním podacím, *žleb* slove *Trojanov, ves* pustú *Bohušice, žleb* slove *Rožmitól,* i s rybníky, s rybniščemi, s vinohrady, s desátky vinnými, s lesy, s horami, s háji, s chrastinami, s křovinami, s trninami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s úlehlemi, s pastviščemi, s pustinami, s úroky, s činžemi i se vším jiným příslušenstvím, kterýmiž [by] jmény kolivěk jmenovány býti mohly, tak jakož to zboží v svých mezích a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, tak jako jsme to sami drželi a k čemu jsme právo jměli, nic sobě tu ani erbóm ani budúcím potomkóm svým na tom zboží práva, příslušenstvie, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dcky* zemské ku pravému jmění, držení a k dědičnému užívaní *vkládáme.*

37. *Hynek Kunčický z Kunčic, Havel Chudobín z Bořic na Krakovci, Kuneš z Vrchlabí na Čekyni* známo činíme tímto listem, kdež čten nebo čtúcí slyšán bude, *jakož* urození páni, pan *Jan,* pan *Václav,* pan *Petr,* pan *Voldřich,* bratří vlastní *z Kounic a na Slavkově, list mají na nás správní na zámek Slavkov* s jeho se vším příslušenstvím, tak jakž ten list to v sobě šíře a světleji ukazuje, *kdež jsme od* pana *Jana svrchupsaného na místě* pánů *bratří jeho pohnáni,* tak, *abychom jim též zbožie* svrchupsané *ve dcky* zemské *vložili, kdež my* svrchupsaní, *Hynek, Havel a Kuneš,* nemohúce pro nedostatek zdravie svého a druzí pro nedostatek možnosti před pana komorníka JMt se postaviti sami osobami svými v Brně ke dckám zemským, i *dáváme všicku plnú moc a právo tovaryšóm svým v tom rukojemství a v témž listu* svrchupsaném *s námi spolu zapsaným*[4]), urozeným vládykám, panu *Vilímovi z Vrchlabie,* panu *Mikulášovi Klouzalovi z Rynarce,* tak, *aby oni moc plnú jměli a mají a mohú* jakž sami od sebe, tak na místě našem od nás již řečený *zámek Slavkov* s jeho se vším příslušenstvím, jakž to list správní náš ukazuje, již svrchupsaným pánóm, panu *Janovi,* panu *Václavovi,* panu *Petrovi,* panu *Voldřichovi, bratřím, ve dcky* zemské, když koli otevřeny budú v Brně, *vložiti, a což k tomu náleží, vymazati dáti* podlé pořádku země markrabstvie moravského, a to beze všeho umenšení tak, jako bychom my tu osobami svými byli. Tomu na potvrzení své vlastní pečeti přitisknúti jsme dali k tomuto listu, jenž jest dán a psán v Olomúci v středu před svatým Václavem *[25. září 1521],* léta božieho 1521.

38. *Hruoza Pinta ze Rtišovic*[5]) *Margetě z Svojkova,* manželce své, *[k]* jejímu *věnnému právu puol druhého sta kop groší českých dobrých stříbrných vkládám* a vpisuji *na dvoře a na vsi Dolním Vraníně,* na svém svobodném a nezávadném dědictví, a příjemčím toho věna sám se činím vším statkem svým, kterýž mám a míti budu.

39. My *Vladislav,* z boží milosti uherský, český, f.8 v.
dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni jménem* slovutného *Jana Štítenského z Kostníků,* věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterýž by všecek a* všeliaký *statek svuoj,* kterýž koli má neb jmieti bude, *poručiti a jej zříditi mohl.* K takovej prosbě a k žádosti jeho nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách *svolili jsme k tomu a listem tímto svolujeme,* vuoli náši jistú a moc plnú témuž Janovi dávajíce a toho dopouštějíce, aby on všecek a všeliaký statek svuoj mohovitý i nemohovitý[6]), dědičný, manský aneb zápisný, kterýž buď v Čechách aneb v Moravě má aneb ještě jmieti bude,

[1]) K tomuto číslu viz také č. 57. v knize XXVI.
[2]) *V orig.* s zdvorem.
[3]) *Na okraji* Jan z Lipého.
[4]) *V orig.* zapsanými.
[5]) *V orig.* ZErtišovic.
[6]) *Za tím přetržené slovo* manský.

odkázati aneb poručiti mohl a moc jměl buď společně aneb rozdílně, za zdravého života aneb na smrtedlné posteli, komuž se jemu kolivěk a kde kolivěk zdáti a líbiti bude, kromě duchovních osob, *a také aby mohl a moc jměl poručníky zdělati statku svého*, kteříž se jemu užitečni zdáti a viděti budú, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých, i všech jiných lidí všeliaké překážky, však to zřídic listem pod svú pečetí, tři nebo čtyř pánuov aneb dobrých urozených lidí pečetmi na svědomí. Kterežto zřízení, dání, odkázaní, též i poručníkuov zdělání statku Jana svrchupsaného, tak jakož se svrchu píše, chcem, aby tolikéž moci a pevnosti jmělo, jako by to dekami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení, přikazujíce větším i menším úředníkóm desk zemských[1]) kralovstvie českého, též i markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když koli od nadepsaného Jana požádáni budete aneb od poručníkuov jeho, kšaft ten a zřízení, kteréž by[2]) o statku svém na tento náš mocný list podlé nahoře psaného zpuosobu udělal, ve deky jej zemské i s listem tímto vložiti a vepsati rozkázali, jináč toho nečiníce, bez zmatku a všeliaké odpornosti. K tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme kázali. Dán v pátek po Božím těle *[12. června 1506]*, léta božieho tisícího pětistého šestého, království našich uherského šestnáctého a českého třitcátého pátého.

Ad relacionem magnifici domini, domini Alberti de Colowrat et in Libsstayn, supremi cancellarii regni Boemie.

Tohoto vkladu ke dekám dáni poslové od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana, pan Jan Zajímač z Kunstátu a z Jevišovic, pan Zdeněk Mezeřícký z Lomnice.[3])

40. Ve jméno Boží amen. Já *Jan Štítenský z Kostník* známo činím tímto listem obecně přede všemi, kdož jej uzří anebo čtúcí slyšeti budú, *jakož mám list mocný od* najjasnějšího knížete pána, pana *Vladislava*, uherského a českého etc. *krále* a markrabie moravského, pána mého milostivého, *abych mohl statek svuoj poručiti a zříditi*, jak by mi se zdálo a líbilo, jakožto ten list JKMti v sobě to šíře svědčí a zavierá, i *já*, znamenav nebezpečnost zdraví svého a čas pominující tohoto světa a chtě tomu, aby po mé smrti žádných ruoznic a soudů nebylo o muoj statek, kteréhož mi všemohúcí Pán Buoh z své svaté štědrosti půjčiti ráčil, i já, jsa ještě při svém zdraví a s dobrým rozmyslem, *učinil jsem a mocí tohoto listu činím mocné a pravé poručníky všeho statku mého i také syna svého*, i ač by mi Pán Buoh ještě víc děti dáti ráčil, předkem urozenú paní[4]) *Annu z Prudic, manželku svú* milú, *a* k ní spolu urozené vládyky, pana *Jindřicha*, pana *Jiříka*, pana *Jeronyma Špetle*, bratří vlastní *z Prudic* etc., pana *Matěje Vencelika z Vrchovišť a na Třešti, Bernarta z Hodějova, syna sestry mé*, paní *Markéty z Kostník*, a tak již psaným poručníkóm toho duověrně věřím, že ten statek a syna mého spravovati a říditi budú jako věrni přátelé do let syna mého. Jestliže by mne Pán Buoh smrti neuchoval prvé než paní Anny, manželky mé milé, tehdy aby manželka má byt svuoj měla f. 9 v statku mém, kdež by se jí líbilo, do svého stavu proměnění a z toho statku stravu k živnosti své jměla podlé potřeby; pakli by jinde býti chtěla, proto aby stravú z statku mého opatřena byla, což na to sluší. Jakož má list věnný na III[c] kop na míšensko, jestliže by chtěla věno své jmieti podlé obyčeje, to aby se jí z statku mého vydalo; pakli by věna vyzdvihnúti nechtěla, tehdy aby jí bylo vydáno každý rok pořád zběhlý XX kop gr. českých potud, pokud by svého věna nejměla. Dále pak takto řídím a poroučím: jacíž jsú koli půjčky a duochody v statku mém, pokudž by se zdálo poručníkóm mým svrchupsaným co v tom hnúti a změniti pro dobré a užitečné syna mého, ač mu Pán Buoh zdraví přieti ráčí, v tom aby vuoli jměli; a jestliže by se uznala hodná potřebnost oč pak koli, tehdy jeden každý poručník z svrchupsaných pro nějaké obmeškánie aby mohl bez jiných jednati i konati, však s dotazem a s vuolí manželky mé milé, dokudž by ona stavu svého nezměnila. Takto dále poroučím: jestliže Pán Buoh to dáti ráčí, aby syn muoj živ byl do let obyčejných k postúpení statku a též při tom času byla-li by živa paní Anna, manželka má milá, tu při tom já jí porúčím a k jejímu věnu přidávám sto kop gr. českých, to aby jí ujiščeno bylo při tom času anebo hned dáno. *Jestliže by pak Pán Buoh smrti uchovati neráčil erbu mého, tehdy činím mocné a pravé nápadníky statku svého poručníky a přátely své milé svrchupsané, však toto* znamenitě *vymieňuji:* což bych komu přes toto mé zřízení poručil a odkázal s svědomostí dobrých lidí, aneb ač bych komu co zapsal, zvláště což bych koli svú rukú zapsal a při tom že by sekrét muoj byl aneb pečet má, tomu všemu aby se tak dosti stalo beze všeho umenšení a odporu všeliakého, a to též a tak aby stálé bylo a jisté, jako by v tomto listu zapsáno bylo. Tomu všemu na svědomí já, s svrchupsaný Jan Štítenský, svú vlastní pečet dal jsem přivěsiti a pro lepší jistotu

[1]) *V orig.* zemským.

[2]) *Opraveno touž rukou ze slabiky* to.

[3]) *Tento zápis o poslech jest v orig. napsán vpravo od kancléřské formule, a to jiným inkoustem a jinou rukou, touž jako u č. 5. Pravděpodobně dodatečně.*

[4]) *Za tím přetržené slovo* paní.

věcí svrchupsaných prosil jsem urozeného pána, pana Jindřicha z Krajku a na Dačicích, a urozených vládyk, pana Jana z Osečan, pana Stanislava Housky z Zahrádky a na Urbanči, pana Volfa Házle z Nové Vsi a na Slavětíně, pana Volfa Krokvicara z Nové Vsi a na Písečném, pana Bohuslava z Řečice, že jsú pečeti své podlé mé dali přivěsiti na svědomí k tomuto listu, jenž jest dán a psán na Vydří, den svaté Lucie *[13. prosince 1514]*, léta od narození Pána Krista M°V^co^XIIII° počítajíc.

41. Léta Páně M°V^co^XXI, ten čtvrtek před svatým Vítem *[13. června 1521] staly jsú se smlúvy a dílové* praví a dokonalí *mezi* urozenými vládykami, paní *Annú Roubíkovú a* panem *Jindřichem*, panem *Jiříkem*, panem *Jeronymem Špetlí*, bratřími vlastními *z Prudic* etc., panem *Matějem Vencelíkem z Vrchovišť*, panem *Bernartem z Hodějova, o statek nebožtíka* pana *Jana Štítenského*, kterýž jest jim poručil a dal, a to takovým zpuosobem ten podíl se jest stal, *že paní Anna ujala jest na svuoj díl ves Popelín* s rybníky, s lesy, co k tomu náleží, tak jakž pan Jan sám to držel a toho užíval, *též* také *v Vlčetíně pět člověků a mlýn* s řekú i s rybníky se třmi; *než z toho dílu má dáti* panu *Matějovi Vencelíkovi puol sedma sta VIII kop, XX gr.*, vše *na míšensko* počítajíc. Item pan *Jindřich Špetle ujal jest na svuoj díl ves Brandlín* s rybníky, s lukami, s lesy a tak s tím se vším příslušenstvím, jakž jest jim pozuostavil nebožtík pan Jan Štítenský, *a k tomu dílu má mu* pan *Jiřík Špetle dáti z svého dílu sto kop, XXXX kop, I½ kopy, X gr.*, a tak za svuoj díl zóplna vezme. Item pan *Jiřík Špetle ujal jest na svuoj díl ves Olešnú Německú* s rybníky, s lukami, s potoky, s lesy a tak s tím se vším příslušenstvím,
f. 9 v. jakž jest jim pozuostavil | nebožtík pan Jan Štítenský, *než z toho dílu má dáti* panu *Jindřichovi Špetlovi sto kop, XL kop, I½ kopy, X gr. a* panu *Matějovi Vencelíkovi III^c^ kop, XVI½ kop, X gr.*, vše *na míšensko* počítajíc, a žádnému jinému nic. Item pan *Jeronym Špetle na svuoj díl ujal ves Vydří s tvrzí*, s dvorem, s rybníky, s řekú, s potoky, s lukami a tak s tím se vším příslušenstvím, jakž jest jim pozuostavil nebožtík pan Jan Štítenský, *a k tomu dílu má mu* pan *Bernart z svého dílu dáti XL kop, I½ kopy, X gr.*, vše *na míšensko,* a tak díl svuoj zúplna jmieti bude. Item pan *Matěj Vencelík ujal jest v dílu svém ves Mysletice* s rybníky, s lesy a tak s tím se vším příslušenstvím, jak jest držel nebožtík pan Jan Štítenský, *a k tomu má mu dáti pan Jiřík Špetle III^c^ kop, XVI½ kop, X gr. a* pan *Bernart XVI½ kop, X gr.*, vše *na míšensko, a* paní *Anna Roubíková z svého dílu má dáti VI½^c^ kop, VIII kop, XX gr.*, vše *na míšensko* počítajíc, a tak bude míti zúplna svuoj díl. Item pan *Bernart ujal jest svuoj díl, tři vsi, Jeníkov, Olšany, Maršov,* s rybníky, s lukami, s řekú, s lesy, s pustotinami, tak jak nebožtík pan Jan Štítenský toho v držení byl, *než má z toho vydati* panu *Jeronymovi Špetlovi XL kop, I½ kopy, X gr., na míšensko* počítajíc, *a* panu *Matějovi Vencelíkovi má dáti sedmnácte kop, X gr.*, vše *na míšensko*, a jinému žádnému nic. A tak všickni jsú se k tomu seznali, že jest každý na svuoj oddíl a díl spravedlivě vzali, a to jsú sobě již přiřekli a slíbili ctně a právě zdržeti, jako na dobré lidi sluší, jedni na druhé pro žádné díly zase se nenavracujíc. A k tomu na svědomí a pro lepší jistotu své vlastní pečeti k tomuto listu dali jsme přitisknúti a k tomu pro lepší vědomost připrosili jsú urozeného pána, pana Jindřicha z Krajku na Corštajně, a urozeného vládyku, pana Adama Rauzyna ze Bzí, a pana Alše z Předboře a na Předboři, že jsú své pečeti a sekréty, sobě bez škody, k této smlúvě přitisknúti dali. A ta se jest smlúva stala ten čtvrtek před svatým Vítem v městečku Dačicích.

42. *Jerolim Špetle z Prudic* i s svými erby *Hynkovi Koňasovi z Vydří a na Borovné* a jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědictvie, totiž *Vydří tvrz* s dvorem poplužním *a ves Vydří* s lidmi tu usedlými *a Brandlín ves*[1]) též s lidmi tu usedlými, společně to zboží a své dědictví, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s ospy, s kury, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s horami, s chrastinami, s luhy, s potoky tekutými i netekutými, s doly, s mezemi, s hranicemi i se všeliakými užitky a požitky i s poplatky a duochody, v kterýchž by se koli věcech aneb kterak koli jmenovati a shledati mohly, i se vším plným právem, panstvím, dědictvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k tomu statku a těm lidem příslušejícími, tak zúplna a v celosti, jakož to svrchupsané zboží od staradávna vymezeno a okršleno jest, tak jakž jsem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávajíce, než to všecko, tak jakž se svrchu píše, svobodné a nezávadné *ve dcky vkládá* a vpisuje ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní.

43. *Matěj Vencelík z Žirovnice a na Třešti vkládá* své vlastní zboží a dědictvie, *ves Rosíčku, ves Staiště, ves Bezděkov* s jich se vším příslušenstvím, s platem na lidech pět kop gr. a loučního platu puol třinácty kopy gr., z lesuov šest kop groší a skopního čtyři kopy gr. a s pěti rybníčky k těm vsem příslušejícími[2]), to všecko vkládám

[1]) *Za tím přetržené slovo* totiž

[2]) *V orig.* příslušejici.

Barboře, dceři své vlastní, a zapisuji ve dcky zemské, aby ona to držela a užívala dotud, pokudž by odtud splacena nebyla ode mne anebo od erbuov mých podlé platu nahoře psaného, tak jakž v zemi této obyčej jest, pokudž by jí V^{c} kop groší ode mne neb od erbuov mých položeno nebylo.

Mřežovan a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

f. 10 **44.** *Lukaš Jindrak z Ščepkova a na Ščepkově* i s svými erby *Mikulášovi Prusinovskému z Víckova a na Syrovicích* a jeho erbom své vlastní zboží a dědictví, *puol vsi* pusté *Bořečkovic, kteráž leží nad Dědici*, s jejím se vším příslušenstvím, i to všecko, což k té vsi přísluší, s platy, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s užitky i všeliakými požitky, s mezemi, s hranicemi, jakž té puol vsi v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, tak jakž sem to sám držel a toho užíval, s tím se vším plným právem a panstvím, kterýmiž by koli jmény jmenováno býti mohlo, nic tu sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, žádného panstvie ani kterého vlastenství na tom na všem statku nezachovávaje ani co pozuostavuje, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému a dědičnému jich jmění a užívaní, a kdež by[1]) mně, svrchupsanému Lukášovi, té puol vsi Bořečkovic ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odřikám.

45. *Jan z Pernštajna Smilovi z Doubravice* a erbóm jeho zbožie své vlastní a dědičné, *ves Valče* s kostelním podacím, *ves Vilémovice, ves Plešice, ves* pustú *Chrústov*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami i s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy i s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s mlýny, mlýniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zbožie od staradávna v svých mezech, každé zvláště, záleží a vymezena[2]) jsú, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, tak jak jsem to sám držel, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

46. *Jan z Pernštajna a na Helfenštajně*, hajtman markrabstvie moravského, *s povolením pánů soudcí zemských na místě sirotkuov* pozuostalých, dětí *Trystrama a Lidmily, po Janovi Hostákovském z Arklebic Václavovi Chroustenskému z Malovar* a jeho erbóm *tvrz a ves Myslibořice* se vším plným panstvím a právem, s úroky, s činžemi, s robotami, s kurmi, s vajci, s kostelním podacím tu v Myslibořicích, s rybníky, s haltéři, s potoky, s vodami tekutými i stojecími, s lesy, s lovy, s hony, s křovinami, s horami, s doly, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s palouky, s pastvami, s pastviščemi, s sadem, s dvorem při tvrzi, s příkopem okolo tvrze, s mezemi, s hranicemi i se vším jiným příslušenstvím, kterýmiž by koli jmény mohly jmenovány býti, *a ves* pustú *Lykodery jinak Ostrú Louku* s jejím příslušenstvím, jakož to zboží od staradávna záleží a vymezeno jest, tak úplně, jakož jest toho *Hanek z Zap a po něm Jan z Arklebic* v držení a užívaní byli, tu nic svrchupsaným sirotkóm i jich erbóm a potomkóm ani jinému žádnému nepozuostavuje ani zachovávaje práva, panstvie ani kterého vlastenstvie, než to všecko *vkládám ve dcky* zemské a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží kde ve dckách zemských nahoře psaným sirotkóm náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

47. *Jan z Pernštajna Mikulášovi Doupovcovi z Doupova* a erbóm jeho zbožie své vlastní a dědictví, totiž *ves Pavlovice* se vším jejím příslušenstvím *kromě* toho *lánu rolí, kterýž jsem dal prvé Václavovi Pacákovi z Pačlavic*, kterýž k tej vsi Pavlovicím prvé příslušel, *též také louku tu, kderáž slušela ke vsi Vážanóm*, kteráž slove *louka Bohdalská, jemu prodávám*, s[3]) rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami i s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž ta ves a louka nahoře psaná vymezena jest a v svých hranicích záleží, tak jakž jsem to sám držel a požíval, nic sobě tu práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

48. My *Vladislav*, z boží milosti uherský, český, f. 10 v.
dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem listem tímto všem, že *jsme prošeni jménem* slovutného *Jetřicha Vinařského z Prostiboře*, věrného našeho milého, *abychme jemu tu milost učiniti a toho dopustiti ráčili, aby mohl statek svuoj poručiti*, komuž by se jemu zdálo a líbilo. K jehožto prosbě pro služ-

[1]) *V orig.* my.

[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[3]) *Touž rukou nad přetrženým slovem* puol.

by jeho jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím, mocí královskú *svolili jsme a mocí listu tohoto svolujeme*, témuž Jetřichovi povolení náše k tomu jisté dávajíce, aby on všecek statek svuoj mohovitý i nemohovitý, dědičný nebo zápisný, kterýž má nebo jmieti bude, dáti, odkázati nebo poručiti mohl společně nebo rozdílně, za zdravého života nebo na smrtedlné posteli, komuž se jemu zdáti a líbiti bude, kromě duchovních osob, *a také aby mohl zdělati poručníky statku svého i dětí svých*, kteréž by po sobě zuostavil, kohož se jemu zdáti a líbiti bude, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých, všeliaké překážky. Kteréžto dání a odkázaní nebo poručení i také poručníkuov zdělání statku i sirotkuov téhož Jetřicha tak a tím obyčejem, jakož se svrchu vypisuje, chceme, aby tolikéž moci a pevnosti jmělo, jako by dckami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, přikazujíce větším i menším úředníkóm desk zemských, věrným našim milým, jestliže byšte požádáni byli od téhož Jetřicha nebo poručníkuov statku a dětí jeho, abyšte tento list ve dcky zemské vložili a tak učinili beze vší odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme kázali. Dán na Budíně v úterý den svatého Vitališe *[28. dubna 1495]*, léta božího tisícího čtyřstého devadesátého pátého a království našich uherského pátého a českého XXIIII. léta.

Ad relacionem magnifici domini Johannis de Sselnbergk, cancellarii regni Boemie.

Poslové. Tohoto vkladu ke dckám dáni poslové od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana, pan Jan Jetřich z Boskovic, pan Václav Haugvic z Biskupic.[1])

49. Já *Jetřich z Prostiboře* oznamuji tímto listem všem, tak živým jako živúcím lidem[2]), že, *jakož mám zápis a obdarování od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Vladislava*, uherského, českého etc. *krále* a markrabie moravského etc., pána mého milostivého, *abych veškeren statek a zboží své* movité i nemovité, dědičné nebo zápisné, kteréž mám neb jmieti budu, *mohl dáti, odkázati, poručiti nebo kšaftovati* za svého života zdravého nebo na smrtedlné posteli, komuž by mně se zdálo nebo líbilo, protož *já, svrchupsaný Jetřich*, znamenavše, že na tomto světě nic jiščejšího není nežli smrt a nic nejiščejšího nežli hodina smrti, jsa ještě zdráv na těle a sebe ovšem mocen, [s] zdravým rozumem a s dobrú pamětí *činím*, zřizuji a zpuosobuji *toto své mocné poručenstvie a rozkázaní i* celý a dokonalý *kšaft* ze všeho mého zboží a statku mohovitého i nemohovitého, kterýmž mne Pán Buoh všemohúcí z své štědrosti a milosti ráčil obdařiti a naděliti, žádajíc, aby po mé smrti mezi mými přáteli i jinými kterýmiž kolivěk lidmi budúcími o ten jistý statek a zboží mé nižádní svárové se nezdvihli ani která ruoznice o to se děla. Item. Najprvé oddávám, odkazuji a tímto listem mocně poroučím ku pravému dědictví, jmění a držení *všecka svá zbožie a dědictví*, kteréž kolivěk mám aneb ještě jmieti budu, ješto mně spravedlivě příslušejí, jakož dcky zemské v Brně v sobě zavírají, *i také veškeren svuoj statek* movitý i nemovitý, *a na listy*, kteréž kolivěk mám nebo jmieti budu, ješto by mně svědčily, *dávám svú dobrú vuoli, to všecko dal sem a poručil jsem a mocí listu tohoto dávám a poroučím* urozené vládyce, paní *Žofce z Prostěboře, dceři mé* vlastní, *a* urozeným panoším, *Janovi a Petrovi*, bratřím vlastním *z Hlavatec, synóm jejím* a vnukóm mým, i také budúcím synóm jejím, jimiž by ji Pán Buoh časy budúcími ještě obdařiti ráčil, a to s nápadem s jednoho na druhého, ač by který z nich umřel; a když by ti synové let svých rozumných došli, mají se o ten | statek děliti rovnými díly; a byly-li by které děvečky, těch mají všeci bratří ze spolka věnem a výpravú slušnú opatřiti a odbyti. Item také poroučím, aby paní Žofka, dcera má, a *Mikuláš, zeť muoj*, v tom času, dokudž by Jan, vnuk muoj svrchupsaný, let svých rozumných nedošel, toho všeho mého zbožie svrchupsaného požívali, drželi a spravovali až do let jeho rozumných, a když pak týž Jan, vnuk muoj, došel by osmnácti let, tehdy poroučím a chci, aby dcera má, paní Žofka, a Mikuláš, zeť muoj, i také dole psaní poručníci moji toho všeho mého zboží a statku svrchupsaného jemu postoupili beze všeho odporu a zmatku všelikterakého. Item toto jmenovitě poroučím: když by se *Jan*, vnuk muoj, v svrchupsané zboží mé a statek uvázal a to již opanoval, *aby* paní *Žofce*, mateři své, *a Mikulášovi*, otci svému, *vsi Nevcehle* postoupil se vším panstvím a příslušenstvím *krom tří kop platu* ročního a věčného, *kteréž jsem na té vsi vyňal a kaplanu oltáře svatého Václava v Telči u fary odkázal*, a té vsi mají požívati a držeti až do jich obú smrti, *a po jich obú smrti aby ta ves zase spadla na mé vnuky anebo na jejich děti; pakli by Pán Buoh* všemohúcí *neuchoval smrti vnukuov mých*, tehdy mocně *poroučím* a jmieti chci, *aby to mé všecko zbožie a statek muoj* svrchupsaný *spadl na* paní *Žofku*, dceru mú, *a na Mikuláše*, manžela jejího, beze všeho odporu a zmatku všelikterakého i také překážky poručníků mých dole psaných. Item poroučím také, když by se již Jan nebo Petr nebo který f. 11

[1]) *Také o tomto zápisu o poslech viz shora pozn. u č. 39.*

[2]) *Za tím jsou přetržená slova* nynějším i budúcím.

i budúcími napřed psané *panně Barbořc abatyši i* všemu *konventu*, nynějšímu i budúcímu, *má* a povinen bude *platu* ročního *vydávati z panstvie hrušovanského* sto a XL zl., za zlatý počítajíc po třitcíti gr. bílých a za groš po sedmi penězích bílých na minci obecně berné v tomto markrabství, a to rozdílně, při svatém Václavě najprv příštím sedmdesáte zlatých a při svatém Jiří hned příštím druhých sedmdesáte zlatých, a tak na ty časy svrchupsaným pannám ten plat vycházeti má od svrchupsaného pana Jana z Pernštajna, od er-
f. 12 buov aneb potomkuov jeho | na budúcí časy. A by pak Pán Buoh všemohúcí na statek hrušovanský zkázu dopustiti ráčil, buď ohněm neb válkú aneb jakýmž kolivěk jiným zpuosobem, tehda ta zkáza toho statku svrchupsaným pannám k žádné překážce býti nemá nyní ani na budúcí časy, než napřed psaný pan Jan z Pernštajna s erby a potomky svými nynějším i budúcím pannám má a povinovat bude tu summu napřed psanú odjinud vydávati, a ta summa má jim kladena býti při každém svatém Václavě a při každém svatém Jiří v městě Znojmě v klášteře jejich, v kterémž byt svuoj mají, a oni, přijmúc tu summu, svrchupsaného pana Jana z Pernštajna, erby a potomky jeho kvitovati mají. Také napřed psaný pan Jan z Pernštajna s erby a potomky svými má a povinen bude svrchupsané panně abatyši i tomu konventu nyní i na budúcí časy šestdesáte vozuov sena vydávati a to svým nákladem spravovati, aby se jim beze vší práce jich přivezlo v tato jmenovaná místa: do kláštera jejich do města Znojma, kdež obyt svuoj mají, třitceti vozů a *do Hodonic* do dvoru jejich druhých XXX vozuov; než toho roku těch sen není jim povinovat vydávati, poněvadž je panny samy sobě klidí. *Což se louky dotýče, kterúž farář od svatého Michala drží, kterážto fara podací svrchupsaným pannám jest, za tu louku* napřed psaný pan *Jan z Pernštajna* s erby a potomky svými *má* a povinen bude *jinú louku tak velikú v místě*[1]) *příležitém témuž faráři oddati; pakli by v místě příležitém neoddal, tehda jinde puol druhé násob větší dáti a oddati má.* Také napřed psaná panna Barbora abatyše a panna Margeta převora i s svým konventem vsi Lechvic s jejím vším příslušenstvím nahoře psanému panu Janovi z Pernštajna, erbóm a potomkóm jeho má postoupiti a lidi v člověčenstvie uvésti v středu před svatým Vavřencem,[2]) totiž zítra bohdá, a plat ten, kterýž k svatému Václavu na těch lidech záleží, ten má svrchupsaný pan Jan z Pernštajna s erby a potomky svými sobě vybrati i s jinými duochody k tomu času náležícími. Také napřed psaný pan Jan z Pernštajna má svrchupsané panně abatyši i konventu jejímu list na pargameně pod pečetí svú a na svědomie pánuov a dobrých lidí pečetmi udělati, že jim ta summa napřed psaná i to seno od předpsaného pana Jana, erbuov a potomkuov jeho má vycházeti. A jestliže by se tomu dosti nedálo, aby mohli lidi jeho stavovati z panstvie hrušovanského i odjinud a jich z té stávky nepropouštěti potud, pokudž by k své záplatě svrchups[a]né nepřišli. A tato smlúva má ve dcky zemské vložena býti při najprvnějším sněmu brněnském aneb konečně při druhém, když dcky zemské otevříny budú, tak, aby svrchupsaný pan Jan z Pernštajna a svrchupsaná panna abatyše i s konventem svým v tom ve všem dostatečně opatřeni byli, což se v této smlúvě píše. Tomu na svědomí já, svrchupsaný Jan z Kunovic, jakožto smlúvčí k těmto smlúvám svú vlastní pečet jsem přivěsiti dal a každé straně tu smlúvu jednu sepsanú jsem dal a my, Jan z Pernštajna a na Helfenštajně a Barbora abatyše, Margeta převora i se vším konventem, pečeti náše přivěsiti jsme dali a pro širší toho vědomost připrosili jsme urozených pánuov, pana Jindřicha Mezříckého z Lomnice a na Jemnici, pana Zdenka Mezříckého z Lomnice a na Vranově, urozených a statečných rytířuov, pana Vilíma Prusinovského z Víckova na Cimburku, pana Mikuláše Prusinovského z Víckova na Surovicích, urozené vládyky, pana Jetřicha Obešlíka z Lipoltovic, pana Jiříka Křiveckého z Křivce, že jsú pečeti své k této smlúvě přivěsili, sobě a erbóm svým bez škody, podlé svrchupsaného pana Jana z Kunovic jakožto smlúvčího. Jenž jest dána a psána v městě Znojmě léta a dne nahoře psaného.

A protož *my* uznavše, že ta smlúva jest s do- f. 12 v.
brým a užitečným kláštera našeho, *tu smlúvu stvrzujem*, upevňujem ve všech artykulích v ní položených, kterážto smlúva má od nás i od budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i konventu toho držána a zachována býti nyní a na budúcí časy; přikazujíce hajtmanu, najvyšímu komorníku, sudímu téhož markrabstvie, když byšte od téhož Jana z Pernštajna aneb od abatyše a konventu, nynějšího a budúcího, požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvú ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináč toho nečiníc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přitisknúti jsme rozkázali. Dán v Linci ve čtvrtek po Nanebevzetí Panny Marije *[17. srpna 1531]*, léta božieho M° pětistého třitcátého prvního, království našich římského prvního a jiných pátého.

Ferdynandus.

Tohoto listu poslové ke dckám dáni jsú od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrab-

[1]) i *(psáno* ij*) jest opraveno touž rukou z* ie.

[2]) *Tak v originále.*

stvie moravského, pan Linhart z Lichtnstajna, pan Jaroslav mladší z Šelmberka a z Kosti.

52. *Smil z Doubravice Janovi z Pernštajna* a erbóm jeho zboží své vlastní a dědičné, totiž *hrad Osové* se dvorem, *ve vsi Březí třinácte člověků, ves Vlkove, v městečku Byteši třiceti tři člověky* s polovici kostelního podací, *ve vsi Ořechovém šest člověků, ve vsi Sskřinářově sedm člověků*, s roli orani i neorani, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami i s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s mlýny, s mlyniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží od staradávna v svých mezech, v každé i v každé zvláště, záleží a vymezena[1]) jsú, nic sobě ani erbóm svým[2]) ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani nezachovávaje, tak jakž jsem to sám držel a toho požíval, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež mi ve dckách svědčí, to všecko tímto vkladem mořím.

53. *Jan Kuna z Kunstátu*, hajtman markrabstvie moravského, *Bohunce z Pernštajna horu Bočin[u] a dva hajné v Tečicích*, s lesy, s lukami, s potoky, s pastvami, s pastviščemi, s hony, s roli, s vrchy, s mýty, s všeliakými užitky a požitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú a což jest k tej hoře Bočina od staradávna příslušelo, s tím se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, *jak jsem to sám od* pana *Zigmunda z Ludanic ujal* a toho požíval, nic sobě tu práva, panstvie ani kterého vlastenstvie[3]) nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jejich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

f. 13 **54.** *Jan starší z Šternberka*, najvyší sudí markrabstvie moravského, *Jan z Pernštajna a na Helfenštajně, Vilím Mládenec z Miličina na Šumvaldě, Jan mladší z Šternberka na Holešově, Jan starší z Žerotína na Strážnici, Jan z Kunovic na Brodě Uherském*, podkomoří markrabstvie moravského, *Hynek Bilík z Kornic na Veselí, Vilím z Víckova na Cimburku, Petr z Vlachovic, Přemek z Víckova na Prusinovicích, Jiřík Tetaur z Tetova a na Zlíně, Mikuláš z Zástřizl, Václav Tetaur z Tetova na Malenovicích, Jindřich z Zástřizl na Cetochovicích, Albrecht z Víckova na Čejkovicích i na místě jiných rukojmí*[4]), kteřiž jsme, jsúc rukojmie *za* pana *Václava Žampacha z Potštajna*, statek jeho ujali, *Zdenkovi Žampachovi z Potštajna* a erbóm jeho náše vlastní zboží a dědictví, *čtvrtý díl desátku vinného v Němčičkách, tak jakž jest bylo jse na díle* panu *Václavovi Žampachovi dostalo, když jse se pány bratřími svými statkem dělili*, a tak, jakž jsme to sami drželi, s tím se vším právem, což jest tu panu Václavovi Žampachovi spravedlivě a nám po něm náleželo, nic tu sobě ani panu Václavovi Žampachovi ani budúcím našim práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávajíce ani pozuostavují[ce], to všecko *vkládáme* a vpisujem ku pravému dědičnému jmění, držení a požívaní.

55. Léta Páně tisícího pětistého třitcátého, ten úterý po svatém Jakubě *[26. července 1530] námi, Janem ze Zdenína na Habrovanech, Mikulášem Doupovcem z Doupova na Bohdalicích, Hanušem z Kbelska, Janem Lhotským ze Ptení, stala se jest smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Janem Kunú z Kunstátu na Lukově*, hajtmanem markrabstvie moravského, s jedné *a* velebným *knězem Jakubem opatem i* vším *konventem kláštera zábrdovského* s strany druhé, a to taková: *Jakož jest* nahoře psaný *pan hajtman žádal, aby jemu kněz opat s konventem svým díl gruntuov svých k* pustej *vsi Kamenci příslušejících pustili, aby na nich rybník dělati mohl*, jmenovitě *počnúc od hranic páně maršálkových*[5]) *nad rybníkem Kronvířem* až nahoru před se *až po grunty damborské*, a tak a pokudž by tím rybníkem nahoru i na strany vytopiti mohl, *a že jim to hotovými penězi zaplatiti chce, protož jsme je takto o to* na místo a na konec *smluvili a srovnali, že* svrchupsaný *kněz opat i konvent kláštera svrchupsaného* sami od sebe i od svých budúcích *pustili jsú ty grunty svrchupsané* nadepsanému panu *Janovi Kunovi*, hajtmanu, erbóm a budúcím potomkóm jeho, a to tímto zpuosobem: počnúc od hranic páně maršálkových nad rybníkem Kronvířem až nahoru před se po hranice dambořské a s oné strany ten kus všecek, kterýž leží vedlé gruntuov páně maršálkových kronvířských, pokudž ty hranice samy v sobě záleží, až po grunty damborské, tu všecku stráň, kteráž leží nad týmž žlebem, aby pan hajtman, erbové i budúcí jeho mohli sobě rybník na těch gruntech udělati svobodně s hrází, jak vysokú se jim zdáti bude, a tím rybníkem aby mohli volně topiti i vodu v něm, jakž by se jim zdálo, vysoce vyzdvihnúti a držeti na všecky strany na gruntech kněze opatových bez překážky kněze

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[2]) *Za tím nepřetržené slovo* svým.
[3]) *V orig.* vlastanstvie.
[4]) i *(psáno* ij*) jest opraveno touž rukou z* ie.
[5]) *Jana z Lipého.*

opatovy i konventu jeho, nynějších i budúcích jich; a což s oné strany rybníku gruntuov se nezatopí tej stráně i toho všeho kusu po hranici páně maršálkový a po damborské, což příslušelo ke vsi Kamenci toho, dědičně panu hajtmanovi, erbóm a budúcím jeho k Dambořicím příslušeti má, a pokadž ten rybník vytopí s této strany, jedúc od Dambořic k Klobúkóm, na grunty kněze opatovy, v tom žádná překážka panu hajtmanovi, erbóm a budúcím jeho o to topení od kněze opata, jeho konventu a budúcích jeho díti se nemá. Než mimo to vytopení, pokadž rybník ten vytopí, má ještě za puol provazce z šiři od vody přidáno býti podlé toho rybníka gruntuov kněze opatových pro cesty, aby tady lidé svobodně jezditi a choditi mohli, a to má, když rybník již topiti bude, kamením zasazeno býti na toho puol provazce všady od vody, pokudž toho potřeba bude ukazovati až proti hrázi, a od hráze až po hranice
f. 13 v. kronvířské přímo aby to vše vysazeno a vymezeno bylo kamením, a což pod hrází zuostane až po hranice kronvířské a to vymezení, toho pan hajtman a erbové jeho dědičně užívati mají. *A za to místo a ty grunty nadepsané pan hajtman* i s erby svými *knězi opatovi a konventu jeho šest set zlatých dáti mají* na minci dobrej, v zemi moravské obecně berné, za jeden zlatý po třitcíti gr. bílých počítajíc, a ty jim mají položiti na den svatého Jiří najprv příští neb dvě neděli potom konečně, a z položení tej summy kněz opat i s konventem svým budú je povinni kvitovati. Také kněz opat v užívaní těch gruntov svrchu dotčených do svatého Jiří zuostati má, než po svatém Jiří panu hajtmanovi, erbóm a budúcím jeho ti gruntové po položení summy hned příslušeti mají; než pan hajtman bude moci hned, když se jemu koli zdáti bude, ten rybník dáti sobě dělati bez překážky kněze opatovy. Také kněz opat s konventem svým, nynější i budúcí, mají to, což jsú prodali a pustili, panu hajtmanovi, erbóm a potomkóm jich ve dcky zemské vložiti na prvním neb konečně na druhém sněmě v Brně, když dcky zemské otevříny budú. A jestliže by to ve dcky zemské z jakých koli příčin vjíti nemohlo, pan hajtman, erbové a budúcí jeho mají ty grunty, tak jak se svrchu píše, dědičně držeti a toho požívati beze vší překážky opata a konventu kláštera svrchupsaného. Než *toto se* znamenitě *vymieňuje*, že lidé klobúčtí kněze opatovi do toho rybníku dobytky své honiti a v něm je napájeti moci budú na časy budúcí bez překážky páně hajtmanovy, erbuov a budúcích jeho. A to, což se svrchu píše, slíbili jsú sobě strany svrchupsané zdržeti a všecko křesťansky bez přerušení, jako na dobré sluší, i s potomky svými zachovati. Tomu na svědomí a zdržení my, smlúvčí svrchupsaní, pečeti náše vlastní k těmto smlúvám jsme přitisknúti dali, davši každé straně jednu smlúvu, a takové smlúvy mají na pargameně v táž slova napsány a stranám dány býti pod pečetmi našimi a strany též podlé toho pečeti své přivěsiti dáti mají. Stalo se v Dambořicích léta a dne, jakž nahoře psáno.

A k tejto smlúvě pan *Krystof z Boskovic,* najvyší komorník markrabstvie moravského, *dal povolení své jakožto dědičný pán opravní a též* také pan *Dobeš z Boskovic k tomu povolil jakožto pán životní tej opravy*[1]).

A k tejto smlúvě pan *Dobeš,* pan *Jan,* pan *Tas a* pan *Jaroslav,* bratří vlastní *z Boskovic, povolení své dali,* že jest do desk vepsána, *jakožto páni dědiční opravy toho kláštera.*

56. My, *Karel,* z boží milosti *kníže* minstrberské v Slezi, olešnické etc., hrabie kladský etc., najvyší hajtman Dolní Slezi etc., *Jan, Smil, Zigmund a Jindřich,* bratří *Kunové z Kunstátu a z Lukova, Jan Zajímač z Kunstátu na Tavíkovicích, Ludvík Zajímač z Kunstátu a na klášteře svatého Prokopa*[2]), *Karel a Sezema,* bratří *Zajímačové z Kunstátu a na Jevišovicích,* oznamujem tímto listem přede všemi, kdež čten nebo čtúcí slyšán bude, že *jsme prošeni od* urozeného pána, pana *Vilíma Kuny z Kunstátu* etc., strýce a bratra našeho milého, *abychom jemu právo své, kteréž nám přísluší* po předsích našich *jakožto pravým fundátoróm a štiftířóm kláštera Smilhajmu jinak vizovského na vsech* od téhož kláštera, řečených *Leštnej a Obci,* s jich vším a všelikým příslušenstvím, což k těm vsem od staradávna přísluší, *dali a na něho převedli.* Kdež *my,* svrchupsané kníže a páni z Kunstátu, znajíce slušnú prosbu téhož pana Vilíma Kuny, strýce a bratra našeho, a vzhlédnúc na to, kterak on tyto časy k nám ke všem i k každému zvláštně ve všem se povolně nacházeti jest dal, také prohlédajíc na to, že ty vsi od časuov některých od kláštera našeho nahoře psaného odtrženy a v ruce jiným než rodu našemu vešly jsú, i obmýšlejíc my, aby ty nahoře psané vsi s jich příslušenstvím raději jednomu z rodu našeho zase v držení a v ruce vešly, nežli v rukú cizích býti jměly, s dobrým rozmyslem a všickni z jednostajné vuole na těch vsech svrchupsaných s jich[3]) vším a všelikým příslušenstvím f. 14
jemu, svrchupsanému panu *Vilímovi Kunovi,* a erbóm jeho *všecko právo své,* kteréž jest nám tu příslušelo, *mocně a dědičně dali jsme a dáváme a*

[1]) *Tento odstavec jest přetrhán a na okraji* Kryštof z B[oskovic]. *Po malé mezeře za posledním slovem odstavce následuje na témž řádku další text, zapsaný touž rukou, ale jiným inkoustem, týmž jako následující číslo, do mezery mezi oběmi čísly.*

[2]) *Sázavském.* [3]) *Touž rukou nad řádkem.*

tímto listem na ného i na jeho erby *dědičně převozujem* sami od sebe, erbuov a budúcích našich tak, aby on, svrchupsaný pan[1]) Vilím Kuna, a erbové jeho mohli a moc jměli ty vsi svrchupsané s jich příslušenstvím prodati, ve dcky zemské vložiti a s tím se vším učiniti jako s svým vlastním a dědičnem[2]) zbožím bez všeliaké překážky naší, erbuov a budúcích našich, též budúcích opatuov konventu kláštera svrchupsaného, ač by tu kdy který od nás, dědicuov, erbuov a potomkuov našich z jednostajné vuole uveden a vsazen byl, i všech jiných lidí. A my, svrchupsané knieže a páni z Kunstátu, slibujem sami za se, erby a budúcí naše, též za budúcí opaty a konvent kláštera svrchupsaného, že on, svrchupsaný pan Vilím Kuna, erbové a budúcí jeho při tom při všem, což se v tomto listu nahoře píše, od nás dědičně zachováni a zuostaveni býti mají. A kdož by tento list měl s dobrú a svobodnú vuolí svrchupsaného pana Vilíma Kuny neb erbuov jeho, ten má a jmieti bude túž plnú moc a právo k těm ke všem věcem, což se v tomto listu nahoře píše, jako on sám, s svrchupsaný pan Vilím Kuna a erbové jeho. Tomu na svědomí a pro lepší jistotu my, svrchupsané kníže a páni z Kunstátu, své vlastní pečeti přivěsiti jsme dali s naším jistým vědomím a vuolí k tomuto listu, jenž jest dán a psán na Olešnici v próvodní neděli *[15. dubna 1520]*, léta Páně patnáctistého dvatcátého.

57. *Vilím Kuna z Kunstátu Albrechtovi Vojkovskému z Milhostic* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictvie, totižto *ves Leštnú* s dvorem i s kostelním podacím, *ves Obec*, s lidmi platnými i neplatnými, s vinohrady, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s vodami tekutými i netekutými, s robotami spravedlivými, s platy i s poplatky, s činžemi, všeliakými požitky, kterýmiž by koli jmény mohly jmenovány býti, na těch lidech ve vsi Leštné a Obci, na tom panství, i s všeliakými hony, lovy, loviščemi i s čižbami i s jiným se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi Leštné a Obci tu od staradávna příslušelo a příslušÍ, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží v svých mezích a hranicích od staradávna záleži a jest vymezeno, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak úplně a mocně, jakož jsem to sám držel a užíval, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm ani žádnému člověku jinému na té vsi Leštné a Obci práva žádného ani panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jejich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

58. *Jindřich z Lomnice Janovi z Pernštajna* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictvie, *díl svuoj všecek*, kterýž mi se dostal *po nebožtíku panu Janovi z Lomnice na Mezříčí*, hajtmanu markrabstvie moravského, *otci mém*, totiž *na zámku Mezříčí i s městem*, což mi tu k dílu mému náleželo, s dílem kostelního podacího, *ves Březí na Podlesí, ves Znětínek, ves Víděň, ves Martinice, ves Raclavice, ves Hodov, ves Balinu, ves Vícenice i s dílem kostelních podacích v městečku Tasově*, totiž *u svatého Petra a u svatého Václava*, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakož to svrchupsané zboží od staradávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, i s jinými všemi duochody, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, kteréž k dílu mému, což mně na tom zámku a městě náleželo, příslušelo a přísluší, i s jinými vsmi, kteréž nahoře jmenovány jsú, tak jak sem ten díl svuoj držel a toho požíval, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež mi ve dckách svědčí, to všecko tímto vkladem mořím.

59. *Jindřich Špetle z Prudic a na Pertolticích* i s erby svými a budúcími potomky *Janovi Škrhovi z Petrovic* a jeho erbóm *své vlastní zboží a dědictví, kteréž mi se po Janovi Štítenském z Kostník poručenstvím na díl muoj* podlé cedule *dostalo, puol vsi Olešné, kteráž leží v markrabství moravském*, s tím se vším příslušenstvím, což k té vsi od staradávna přísluší a v svých mezech a hranicích zamezena a založena jest, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastviščemi i s pastvami, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s horami, s dolinami, s lesy, s háji, s chrastinami, s vrbinami i se všemi platy, poplatky i s robotami, s kury, s vajci i se všemi vinami[3]), se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, a tak, jakž svrchupsané zboží v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm na tom na všem práva, panstvie ani vlastenstvie nepozuostavuje ani vymieňuje, než to všecko, tak jakž mi se jest poručenstvím na díl muoj dostalo f. 14 v.

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*

[2]) *Tak v originále.*

[3]) *T. j. pokutami.*

po nebožtíkovi Janovi Štítenském, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by to svrchupsané zboží Janovi z Kostník ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odřiekám.

60. *Jindřich Špetle z Prudic a na Pertolticích* i s svými erby a budúcími potomky *Jeronymovi Špetlovi z Prudic,* bratru svému, a jeho erbóm *své vlastní zboží a dědictvie, kteréž mi se po Janovi Štítenském z Kostník poručenstvím na díl muoj* podlé cedule *dostalo, ves* všecku celú, kteráž slove *Brandlín, lesy, kteréž k tomu zboží přísluší, rybník Chytrov* s potrubím, *rybník Bobrov* i s potrubím, *rybník Mlýnský* s potrubím, nahoře psanú ves, lesy, louky s rybníky, potoky, se vším všeliakým příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s horami, s dolinami, s lesy, s háji, s chrastinami, s chrastmi, s vrbinami i se všemi platy, poplatky i s robotami, s kury, s vajci i se všemi vinami[1]) i se vším plným právem, panstvím[2]) a příslušenstvím, a tak, jakž svrchupsané zboží v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm na tom na všem práva, panstvie ani vlastenstvie nepozuostavujíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by to svrchupsané zboží Janovi z Kostník ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odřiekám.

61. Léta božieho MV^{co}XXXII, v pondělí post dominicam Reminiscere *[26. února 1532]* v městě Brně držán jest sněm skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunstátu na Lukově, hajtmana markrabstvie moravského, pana Krystofa z Boskovic na Třebové, najvyšího komorníka, pana Jana mladšího z Šternberka na Holešově na místě pana Jana staršího z Šternberka na Kvasicích, najvyšího sudího téhož markrabstvie, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan[3]) z Lipého na Krumlově, najvyšší maršálek královstvie českého, pan Linhart z Lichtnštajna a na Niklšpurce, pan Smil Osovský z Dúbravice na Valči, pan Zdeněk Žampach z Potnštajna, pan Jan z Ludanic na Veveří, pan Jan Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Václav z Boskovic na Nemoticích, pan Zdeněk Mezřícký z Lomnice na Vranově, pan Jiřík z Lomnice na Lomnici, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří markrabstvie moravského, a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, Jan Kyjovský z Kyjovic na Kobylnících, Stibor z Vranova na Želeticích, Mikuláš Doupovec z Doupova na Bohdalicích a Petr Vlachovský z Vlachovic.

62. *Stibor Vranovský z Vranova na Želeticích* f.15
Kateřině z Doloplaz, manželce své vlastní, k jejímu právu věnnému na statku svém dědičném, svobodném, žádnému nezávadném, *na puol městečku Arklebově, na vsi* pustej *Bohuticích,* XVI^{c} zl. dobrých uherských *peněz věnných vkládám* a vpisuji; a příjemčím toho věna činí se sám se vším statkem svým, kterýž má a jmieti bude.

Mřežován a na okraji Půta z Ludanic na místě pana Jana z Žerotína.

63. *Jan z Lomnice na Brumově* i s erby svými *Václavovi z Lomnice na Náměšti* a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědictvie, totižto *puol vsi Knihnic* i s kostelním podacím, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory poplužnými, totižto *puol dvora v Knihnicích, dvuor* pustý *v Holenicích,* s platy i s užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s mlýny, s mlýniščemi i s vinnými desátkem, se vším příslušenstvím, což k té puol[4]) vsi od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi i se všemi požitky a s užitky, kterýmiž se koli jmény jmenují, a jakož té puol vsi v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vysazena jest, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nepozuostavuje, než to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění a držení a dědičnému užívaní, a jestliže by mně, napřed psanému Janovi, to zbožie kde ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

64. *Mikuláš Doupovec z Doupova Gryzeldě z Hořic,* manželce své, *VI^{c} zl.* na minci, za zlatý XXX gr. počítajíc, na svém vlastním zboží a dědictví, *na vsi Zvonovicích* s jejím příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje a příjemčím toho věna činí sám se vším statkem svým, kterýž má aneb jmieti bude.

Přetrhán a na okraji Jan z Lipého.

[1]) *T. j. pokutami.*

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

[3]) *Za tím přetržená slova* z Dubé a, *ačkoliv dále v č. 65. zůstala.*

[4]) *Touž rukou nad řádkem.*

65. Leta Paně tisícého pětistého třitcátého třetiho, v sobotu před svatým Matoušem */20. září 1533/* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunštátu na Lukově, hajtmana, pana Kristofa z Boskovic a na Třebové, najvyšího komorníka, pana Jana staršího z Šternberka na Kvasicích, najvyšího sudího[1]) markrabství moravského, a urozeného vládyku Mikuláše z Bystřice, najvyšího písaře zemského, na kterémž jsou seděli: duostojný pan, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Dubé a z Lipého na Krumlově, najvyšší maršálek království českého, pan Linhart z Lichtnštajna na Nyklšpurku, pan Jan Rokytský z Ludanic na Veveří, pan Jan Zajímač z Kunštátu na Tavikovicích, pan Václav z Boskovic na Letovicích, pan Zdeněk Mezeřícký z Lomnice na Vranově, pan Jiřík z Lomnice a na Lomnici, pan Jan z Žerotína a na Strážnici, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, Jan Kyjovský z Kyjovic na Kobylnících, Stibor z Vranova na Želeticích, Jan Tavíkovský z Tavíkovic na Polici a Petr Pražma z Bílkova na Leštné.

f. 15 v. 66. *Jan Dožický z Roseče Markovi Martinkovskému z Roseče,* bratru svému, *díl svuoj* statku, kterýž mi se *po Jiříkovi z Roseče, otci mém,* dostal, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a toho všeho, kdež by mi ve dckách svědčilo, se odřiekám a všecko právo své naň převodím.

67. *Žibřid z Bobolusk* i s svými erby *Bernartovi staršímu z Žerotína* a jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictvie, totiž *ves* svú dědičnú *Bielovice* se vším jejím příslušenstvím, s desátky vinnými a desíti čtvrti vinohradu, kterýž Bílovšti dělají robotú, s[2]) dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvišćemi, s doly, s dolinami, s chrastinami a s křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky, s požitky i se všemi poplatky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané v svých mezích, každé zvláště, záleží a jsú[3]) vyměřena a vymezena, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm svým práva, panstvie ani vlastenstvie nezachovávaje, tak jak sem to sám držel, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému jejich užívaní.

68. *Jiřík Herink z Slúpna* i s svými erby *Janovi Kyjovskému z Kyjovic na Kobylnících* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totižto *ves Horákov* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s rolí oranú i neoranú, s kury, s vejci, s ospy obilnými, s lukami, s pastvami, s rybniščemi, s vinohrady a se třmi tratami lesu a hor, zejména Hobrkové, Březový žleb, Hákovice, s háji, s chrastinami, s trninami, s svobodami, s Říčkú, s potoky tekutými i netekutými, s doly, s mezemi, s hranicemi i se všeliakými užitky a poplatky i duochody, [v][4]) kterýchž se[5]) kolivěk věcech aneb kterak koli zvláštními jmény jmenovány a shledány mohly by býti, i se vším právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k těm lidem příslušejícími i s robotami, tak zúplna a v celosti, *jakž to zbožie* sám *sem* držel a *za svuoj díl přijal* a požíval, jakž jest to svrchupsané zboží od staradávna v svých mezech a hranicích vyměřeno a okršleno, nic sobě tu práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom zboží svrchupsaném i s erby svými nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *vkládám* a vpisuji svobodné a žádnému nezávadné ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

69. *Milota Herink z Slúpna* i s svými erby a budúcími potomky *Janovi Kyjovskému z Kyjovic na Kobylnících* a erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, žádnému nezávadné, *tvrz Podnitovice* i s dvorem poplužním, *ves Podnitovice* s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s kury a se všemi užitky, kteříž od staradávna na těch lidech jsú, s lidmi osedlými i nevosedlými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, slove Říčka, s lesy, s háji, s chrastinami, *s horami od hor horákovských až po hranice vsi*[6]) *a mlýnu Podolského* a s tím se vším, což k tomu svrchupsanému zboží od staradávna příslušelo, tak jakž to jmenované zboží od staradávna příslušelo a v svých mezech a hranicích zamezeno jest a záleží, a tak, *jakž mně Milotovi po nebožtíkovi Ondřejovi Herinkovi z Slúpna, otci mém, na díl muoj jest mi se dostalo* a jak sem toho zboží sám po otci svém[7]) v držení a užívaní byl, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým na tom žádného práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *vkládám* a vpisuji svobodné, žádnému nezávadné ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

70. *Burian z Olféřova* i s svými erby *Buriano-* f. 16

[1]) *Touž rukou drobněji na okraji před dalším slovem, kterým se začíná nový řádek.*

[2]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*

[3]) *Toto a tři další slova tak v originále.*

[4]) *Nebo* [na].

[5]) *Tak v originále.*

[6]) *Podolí.*

[7]) *Za tím přetržené slovo* užival.

vi z Valdštajna a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *kteréž mi se jest po otci mém a strýci na díl muoj* podlé cedule *dostalo*,[1]) totižto *ves* všecku, kteráž slove *Malé Brtničky*, i s mlýnem, *ves* pustú *Stančice, lesy*, kteříž slovú *Stančičští, rybník Řiský* s potrubím, *rybník Myší kout na Zhorci* s potrubím, *rybník u Malých Brtniček* s potrubím, *rybník Nový na Zhorci* s potrubím, *rybníček* malý *na Zhorci* s potrubím, *rybník Rotaychyl*[2]) s potrubím, *rybník Vidlák* s potrubím, v lesích *potok u Malých Brtniček až do hranic martinických*, nahoře psané vsi s lesy, s lukami, s rybníky, potoky, se vším a všeliakým příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami i pastviščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s horami, s dolinami, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s vrbinami i se všemi platy, poplatky, s robotami, s kury, s vejci i se všemi vinami[3]) i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, a tak, jak svrchupsané to zbožie v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vyměřeno jest, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm na tom na všem práva, panstvie ani vlastenstvie nepozuostavuje ani vymieňuje, než to všecko, tak jakž mi se jest[4]) po otci mém a strýci na díl muoj podlé cedule dostalo, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jim jmění, držení a dědičnému užívaní.

71. *Jiřík Čeloud z Pálovic Elšce z Osečan*, manželce své, *čtyři sta kop grošuov českých širokých ku* pravému jejímu *věnu na statku* svém *mikulovském ve dcky vkládám* a vpisuji. Příjemčím toho věna sám se činím statkem svým, kterýž mám neb jmieti budu.

72. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše, uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniežе rakúské, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme od* velebného *kněze Jana opata i* všeho *konventu kláštera louckého*, nábožných, *a* slovutného *Zygmunda Valeckého z Mírova a na Miroslavi*, věrných našich milých, *prošeni, abychom jim k té smlúvě a směně, kteráž jest mezi nimi skrze* urozeného, statečné a slovutné: *Jana z Kunovic na Uherském Brodě*, podkomořího markrabstvie moravského, *Vilíma Prusinovského z Víckova na Cimburce, Jana Kyjovského z Kyjovic na Kobylnících, Stibora Vranovského z Vranova a na Želeticích, Vilíma Valeckého z Mírova na Okarci, Jana Herulta z Herultic na Budkovicích*, věrné náše milé, *učiněna*, milostivé *povolení dáti a jim potvrditi ráčili*, kterážto smlúva mezi nimi takto zní a ukazuje:

Léta Páně tisícího pětistého třitcátého prvního v městě Brně v pondělí po neděli Smrtné *[27. března 1531] námi, Janem z Kunovic na Brodě Uherském*, podkomořím markrabstvie moravského, *Vilímem z Víckova a na Cimburku, Janem Kyjovským z Kyjovic na Kobylnících, Stiborem Vranovským z Vranova na Želeticích, Vilímem Valeckým z Mírova na Okarci, Janem Herultem z Herultic na Budkovicích, stala se smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* velebným *knězem Janem opatem a konventem kláštera loucského*, nynějšími i budúcími, s jedné *a* urozeným vládykú, panem *Zygmundem Valeckým z Mírova na Miroslavi*, erby a budúcími potomky jeho s strany[5]) druhé, a to taková, že *kněz Jan, opat loucský, i s konventem svým* od sebe i od budúcích svých *ves* dědičnú k klášteru louckému od staradávna příslušející, *Šemnici*, s jejím se vším panstvím[6]) a příslušenstvím, tak jakž ta ves Šemnice od staradávna v svých mezech a hranicích záleží, vyměřena a obmezena jest a jakž jsú jí opatové loučští užívali a drželi, nic tu a na tej vsi opatóm a konventu kláštera louckého nepozuostavujíc ani zachovávajíc nyní ani na časy budúcí, *pustiti* ves jmenovanú | Šemnici panu **f. 16 v.** *Zygmundovi Valeckému*, erbóm a potomkóm jeho *a dědičně postoupiti* a lidi z té vsi Šemnic v člověčenstvie uvésti a ve dcky zemské podlé této naší smlúvy vložiti *mají. A což jest platu* stálého aneb běžného *z té vsi Šemnic více na klášter loucký vycházelo* a dáváno bylo, *to* pan *Zygmund Valecký má knězi Janovi opatovi, konventu* a budúcím jejich *na všech a nezávadných dědinách svobodných ukázati a odvésti*, budiž to na jednej anebo na dvú vsí[7]), na lidech usedlých, na kterýchž by ten plat šemický shledán býti mohl, tak, aby knězi Janovi opatovi, konventu i budúcím jejich za dosti bylo, a to ve dcky zemské knězi Janovi opatovi a konventu i budúcím jejich vložiti a vepsati: a ten plat aby nošen a dáván byl každého roku v ruce jejich při svatém Jiří a při svatém Václavě, nyní i na časy budúcí, na klášter Louku, a jestliže by se kdy kterého času obmeškánie při vydávaní a nošení toho platu stalo, tehdy kněz opat loucký a konvent aneb úředníci jejich, nynější i budúcí, budú moci pro nevydávaní a nespravenie toho platu lidi páně Valeckého aneb

[1]) *V orig.* dostal.
[2]) *První y touž rukou nad řádkem.*
[3]) *T. j. pokutami.*
[4]) *Touž rukou nad řádkem.*
[5]) *Za tím přetržené slovo* jeho.
[6]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*
[7]) *Viz níže č. 74.*

budúcích potomkuov jeho stavovati a je hyndrovati, pokudž by jim takový plat vydán a spraven nebyl. Item, když by přišla berně královská aneb zemská, tehdy ti lidé, na kterýchž ten plat šemnický knězi opatovi a konventu jeho ukázán a zapsán bude, mají podlé země, tak jakž kdy prvé, odbývati, dávati a výše potahováni nebyti. A jestliže by pak na osobu kněze opatovu a konventu jeho berně dávati přišla, tehdy kněz opat a konvent kláštera louckého z komory své takovú berni a dávku spraviti mají. Item *desátek obilný a vinný ze vsi Šemic*, což by jeho který rok přišlo, ten *má opatóm louckým vydáván býti* tak a na ty časy, jakž se jest prvé vydávalo; jestli by pak kdy božím dopuštěním ta ves Šemice spustla, tehdy, což by koli na těch rolích šemnických seto a vinohradů rozděláno bylo, z toho buď desátek na klášter Louku dáván. Item lidé šemničští, lodějnič[t]í[1]), odrovští, štatndorfščí mají se proti sobě přátelsky, pokojně, v dobrej svornosti zachovati, a to má od obojích pánuov těch lidí opatrováno býti. Jestli by pak kdy mezi těmi lidmi jaké ruoznice vznikly, tehdy páni jejich s obú stran mají přátely vydati, a ti aby je, vyslyšíc, srovnali aneb spravedlivú vejpovědí mezi nimi konec učinili. Item lidé opatuo louckých lodějničští, odrovští, štatndorfščí mají jmieti svobodné pastvy dobytkuov svých na gruntech šemnických a hlavaticských bez překážky páně Valeckého i budúcích potomkuov jeho, držiteluov vsí Šemnic a *Hlavatic*, beze všech poplatkuov, však tak, aby z těch vsí lidé pásli bez škody lidem šemnickým i také na gruntech hlavaticských bez škody panu Valeckému a potomkóm jeho; a tudy ti lidé z napřed jmenovaných vsí dobytky své honiti mají, kudyž kterého roku pruohon přes grunty šemnické a hlavaticské bude, a takoví pruohonové od lidí šemnických ani od jiných zasívati se nemají. Item Lodějničští, Odrovští, Štatndorfščí v rybnících páně Zygmundových Valeckého hlavatických dobytky své budú moci napájeti kromě toho času měsíce máje, když ryby na tření stanú. Item, když by který rybník hlavatický pustý stál a na něm seto nebylo, tehdy Lodějničští, Osdrovští[2]), Štatndorfští mají v tom suchém rybníce dobytky své pásti; pakli by seto bylo, když by to obilé z toho rybníka sňato a sklizeno bylo, také budú moci z již jmenovaných vsí lidé na tom rybníce dobytky své pásti. Item rolí pusté, kterež by na gruntích hlavatických, všemnických[3]) byly, což by mimo potřebu lidí páně Valeckého zbývalo, ty pan Zygmund Valecký lidem opatuov louckých mimo jiné pod plat slušný poúščeti má. Item, jestliže by kněz opat lidi šemnicské aneb které osoby z nich v jakých rukojemství aneb pokutách sobě zavázaných a konventu svému jměl, ty má svobodné pánu Valeckému propustiti. Též zase, kdež pan Zygmund Valecký na knězi opatovi i na konventu jeho i na lidech jejich některé základy a pokuty sobě propadené jmieti se býti pravil, z toho kněze opata i lidi jeho propustiti má a povinen jest, což jest před touto smlúvú zašlo. Item pan *Zygmund Valecký dvé násob platu na dědině aneb dědinách svých*, totiž za kopu dvě kopě, za groš dva groše, za peníz dva penieze *knězi Janovi, opatu louckému, konventu* a budúcím jejich *ukázati a odvésti* a ve dcky zemské vložiti *má*. A tak při tejto nás, svrchu jmenovaných smlúvčích, v[4]) smlúvě svrchupsané strany mají se proti sobě právě a křesťansky s potomky svými zachovati a zachovávati na budúcí časy a oboje strany mají to při králi JMti jednati, aby JKMt | k tej naší smlúvě povolení své královské f. 17 a jakožto markrabie moravský dáti a listem svým toho potvrditi ráčil. Od takového listu pan Zygmund Valecký do kanceláři české zaplatiti má. Item od vložení do desk oboje strany platiti a zaplatiti mají. Item toho našeho zjednání pro budúcí paměť my, nahoře jmenovaní smlúvčí, každé straně jeden list na pargameně, v jednostajná slova a jednoho písaře rukú napsané, pod pečetmi svými dali jsme. A my, kněz Jan opat a konvent kláštera loucského, Zygmund Valecký z Mírova i s erby svými, slibujíc sami za se a budúcí potomky náše tomu všemu, což jest s naší dobrú vuolí pány smlúvčími našimi zjednáno a v tejto smlúvě zapsáno, jakž na dobré přísluší, dosti činiti, také jsme pečeti náše vlastní s jistým vědomím naším k tomuto listu přivěsiti dali. Psán a dán dne a léta nahoře psaného.

A protož *my*, k jejich prosbě snažnej jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *k takovej smlúvě povolujem, ji stvrzujem, upevňujem* ve všech klauzulích a artykulích v ní položených, kterážto smlúva má od nás i budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, komorníku a sudímu téhož markrabstvie, když byšte koli od téhož opata a konventu, nynějšího a[5]) budúcího, aneb Zygmunda Valeckého požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvou ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináč toho nečiníc. Tomu na svědomí pečet

[1]) *Za tím přetržené slovo* odrošti.
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *Tak v originále.*
[5]) *Touž rukou nad řádkem.*

náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Řezně ve čtvrtek po neděli postní, jenž slove Oculi *[7. března 1532]*, léta etc. XXXII a království našich římského druhého a jiných šestého.

Ferdynandus.

Poslové. Tohoto vkladu ke dckám dáni poslové od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana, pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Jan z Kunovic, podkomoří.[1])

73. *Kněz Jan, opat kláštera louckého*, zákona premonstrátenského, olomúcského biskupstvie, *i s konventem svým*, nynějším i budúcím, *s povolením* najjasnějšího kniežete a pána, pana *Ferdynanda*, římského, uherského, českého etc. *krále* a markrabie moravského JMti, *Zygmundovi Valeckému z Mírova a na Miroslavi* a jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní zboží a[2]) dědictví, totiž *ves*, jménem *Šemnici*, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s činžemi, s robotami, s kury, s vejci, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s chrastinami, s doly, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s dvorem poplatným, s vinohrady, *kromě desátků obilných a vinných*, těch všech sobě i budúcím opatóm a konventóm našim pozuostavujeme na věčné užívaní, než sice se vším právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta ves svrchupsaná v sobě od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, tak jakž jsme toho sami po předcích svých v držení a v užívaní byli, nic tu sobě a budúcím svým na tom zboží práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujeme kromě nahoře jmenovaných desátků, to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jmění, držení a dědičnému jich užívaní.

74. *Zygmund Valecký z Mírova a na Miroslavi* i s erby a budúcími potomky svými *knězi Janovi, opatu kláštera louckého, a konventu jeho* a jejich budúcím opatóm a konventóm *vkládá* a vpisuje *platu* stálého dědičného ročního LX zl. a VII gr. českých, za jeden zl. XXX gr. a za groš VII d. počítajíc, v tejto zemi obecně berných, rozdílně, při svatém Jiří XXX zl. III$^1/_2$ gr. a při svatém Václavě též XXX zl. III$^1/_2$ gr., *na vsech a lidech svých* dědičných *Wenczldorfu a Pehemdorfu* a dědinách k těm vsem již jmenovaným příslušejících s posílaním a dodávaním toho platu při každém již jmenovaném času z[3]) již jmenovaných vsí a dědin nákladem a prací svú v ruce a v moc kněze Jana opata a konventu jeho i jich budúcím ku pravému jejich dědičnému a budúcímu užívaní, jmění a držení na časy věčné.

75. Léta Páně 1534, v pondělí den Povejšení svatého kříže *[14. září 1534]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunstátu na Lukově, hajtmana markrabství moravského, pana Krystofa z Boskovic a na Třebové, najvyšího komorníka, pana Jana staršího z Šternberka a na Kvasicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, na ten čas po smrti Mikuláše z Bystřice najvyšího písaře zemského. Na kterémž seděli: duostojný[4]) pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, pan Jan z Lipého a na Krumlově, najvyší maršálek království českého, pan Albrecht Bítovskej z Lichtnburka na Hostimi, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici, pan Zdeněk Žampach z Potnštajna a na Němčičkách, pan Dobeš z Boskovic a na Rosicích, pan Jan Rokytský z Ludanic a na Veveří, pan Vilím Mládenec z Miličína a na Šumvaldě, pan Jan Zajímač z Kunstátu a na Jevišovicích, pan Václav z Boskovic a na Bučovicích, pan Jan z Žerotína a na Strážnici, pan Václav Haugvic z Biskupic a na Bouzově, pan Jan z Kunovic na Uherském Brodě, podkomoří markrabství moravského, pan Hynek Bilík z Kornic a na Veselí, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově. A z vládyk: Vilím z Víckova a na Cimburku, Stibor z Vranova a na Želeticích, Jan Tavíkovský z Tavíkovic a na Polici, Zdeněk z Švábenic a na Konici, Petr Pražma z Bílkova a na Leštné a Jindřich Březnickej z Náchoda na Dunajovicích. f. 17 v.

76. *Jan Ovnar z Radotic na Fryšavě* i s svými erby *Margetě z Kynšperku*, mateři své milé, i erbóm a budúcím potomkóm jejím *ves Břichaté Mašuovky* s lidmi platnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy, s užitky a poplatky, s mlýnem i s tím platem, kterýž jsem měl na tom mlýně, s lukami, s lesem, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými i s jiným panstvím a se vším příslušenstvím, což k tej svrchupsanej vsi od staradávna příslušelo, s mezemi, s hranicemi, tak jakož ta ves od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezena, tak jakž jsem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by

[1]) *Také o tomto zápisu o poslech viz shora pozn. u č. 39.*

[2]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*

[3]) *z opraveno touž rukou z s.*

[4]) *V orig.* duostujný.

mně, Janovi svrchupsanému, ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odřiekám.

77. *Margeta z Kynšperku Beneše Bořitu z Budče*, manžela svého, *na ves Břichaté Mašuovky* i na to na všecko, což kde má aneb jmieti bude, přijímá na pravy a jednostajný *spolek*.

78. *Jan z Kyjovic na Kobylnících Anně z Kunovic*, manželce svej, *k* jejímu pravému *věnnému právu vkládá* a vpisuje *puol třinácta sta kop grošuov českých na tvrzi a vsi Kobylnících* s jejím příslušenstvím a toho věna příjemčím sám se čmi všim statkem svým, kterýž má neb jmieti bude.

79. *Jiřík a Jošt, bratří* vlastní a *nedílní z Pálovic, Vilímovi Valeckému z Mírova* a erbóm jeho *tvrz a ves Budkov a ves* pustú *Holubice a ves* též pustú *Sedliště a ves* též pustú *Tisovú* tu, s kostelním podacím,[1]) s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lidmi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi poplatnými i nepoplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s pustým mlýnem, s mlýniščem i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta zboží svrchupsaná od staradávna v svých mezích a hranicích, každých a v každé zvláště, záleží a jsú vymezena, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani vlastenstvie zachovávaje, tak jakž jsme to sami drželi a požívali, to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* ku pravému dědictví, držení a užívaní, a kdež by nám, svrchupsaným Jiříkovi a Joštovi, to ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a toho se odřiekáme.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

f.18 **80.** *Hanus z Gbelska* i s svými erby *Václavovi Hodickému z Hodic* a jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní a dědičné zboží, *ves Hrubčice* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy i s užitky a poplatky, s dvorem, s mlýnem, s lukami, s lesy, s chrastinami, s háji, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi Hrubčicím a k tomu zboží od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zbožie od staradávna v svých mezích záleží a vymezeno jest a jak jsem sám to svrchupsané zbožie držel a užíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

81. *Jan Březnický z Náchoda Kunce z Čachtína*, manželce svej vlastní, *k* jejímu pravému *věnnému právu vkládá* a vpisuje *puol čtvrta sta kop grošuov a XXV kop gr. českých na vsi Puclově* a na jejím všem příslušenství, a toho věna příjemčím sám se činím vším statkem svým, kterýž mám neb jmieti budu.

82. Léta po narození Páně tisícího pětistého třitcátého třetího, v pondělí po svaté Trojici *[9. června 1533] stala se jest smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *s povolením* najjasnějšího knížete pána, pana *Ferdynanda*, římského, uherského, českého etc. *krále* a markrabie moravského etc., *na místě* najjasnější kněžny panie, panie[2]) *Marije*,[3]) uherské, české etc. *královej* a markrabiny[4]) moravskej Její Mti, *námi, Oldřichem*, svobodným pánem *z Eycinku a na Reci, Zdeňkem Mezřickým z Lomnice a na Vranově*, radami Její královské Mti, *a Janem z Tavíkovic a na Polici*, v ty časy hajtmanem hradu znojemského, s jedné *a* urozeným a statečným rytířem, panem *Zygmundem Valeckým z Mírova a na Miroslavi*, s strany druhé, a to taková: *Jakož Její králová Mt ve vsi Šemnici*[5]) *poddaného člověka jmieti ráčí, k hradu znojemskému příslušejícího*, zejména *Jakuba Preygle*, kterýž Její Mti a držiteluom[6]) hradu znojemského ročně na týž zámek povinen jest dávati při svatém Václavě funt vosku, *a*[7]) *že téhož* jistého *člověka* panu *Zygmundovi Valeckému na místě Její královské Mti a podlé poručení Její královské Mti postúpiti a v člověčenstvie uvésti máme* na ten zpuosob, aby ten funt vosku panu Zygmundovi Valeckému, erbóm a potomkóm jeho tak a na ty časy, jakž se nahoře píše, ročně vydával a k němu a k potomkóm jeho se ve všem jako ku pánóm svým dědičným zachovával. *Proti tomu zase* pan *Zygmund Valecký na místě Její královské Mti* panu *Janovi z Tavíkovic* jakožto hajtmanu Její královské Mti *jiného poddaného člověka, ve vsi Morašicích*, zejména *Zygle, k hradu znojemskému postúpiti* a *též v člověčenstvie*[8]) *uvésti má* na takovýž zpuosob, jakž s[9]) svrchupsanému panu Zygmundovi ten člověk postúpen[10]) jest, kterýž ročního platu

[1]) *V Budkově.*
[2]) *V č. 83.* paní.
[3]) *Tímto slovem se v č. 83. končí text na f. 18. Označení V č. 83. se rozumí u všech dalších poznámek mimo [6]) a [7]).*
[4]) králové a markrabiné.
[5]) *Šemici.*
[6]) *V orig.* držiteluov, *v č. 83.* držitelóm.
[7]) *Tak v originále, v č. 83. vynecháno.*
[8]) a v též v člověčenství.
[9]) chybí.
[10]) postoupen.

k témuž zámku znojemskému při každém svatém[1]) Jiří devět grošuov bílých a při svatém Václavě tolikéž a k tomu jednu slepici a devět vajec dávati má a povinen bude. Taková smlúva a změna[2]) mezi královú Její Mtí a již psaným panem Zygmundem Valeckým má stálá a neporušitedlně držána býti nyní i na časy budúcí. Tomu na svědomí a pro lepší jistotu my, svrchupsané strany, své vlastní pečeti k tejto smlúvě jsme přivěsiti dali, všakž nám a erbóm našim bez škody. Jenž jest dána a psána na hradě znojemském léta a dne, jakž se nahoře píše.

83. My *Ferdynand*, z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakúské, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, *jakož se jest s povolením naším smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *na místě* najjasnější kněžny, panie *Marije*, uherské a české etc. *králové*, sestry naší najmilejší, *mezi* urozenými *Oldřichem z Eycingu a na Reci, Zdenkem Mezříckým z Lomnice a na Vranově,* radami Její Lásky, *a Janem z Tavíkovic a na Polici,* v ty časy hajtmanem hradu znojemského, s jedné *a* statečným *Zygmundem Valeckým z Mírova a na Miroslavi* s strany druhé *o člověka ve vsi Šemici stala, i prošeni jsme na místě* výš dotčené *králové Marije* Její Lásky *od svrchu jmenovaných rad a Zygmunda Valeckého,* věrných našich milých, *abychom jim tu smlúvu a změnu, kterejž jsme povolili,* milostivě *potvrditi ráčili,* kterážto smlúva mezi nimi takto zní a ukazuje:

f. 18 v. *[Následuje na této straně i na f. 18 v. (viz u č. 82. poznámku [3])) smlouva č. 82. s několika odchylkami tam uvedenými.]*

A protož *my,* k jejich prosbě jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovú smlúvu stvrzujem a upevňujem,* kterážto smlúva má od nás a budúcích[3]) našich, králuov českých a markrabí moravských, držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, komorníku a sudímu markrabstvie moravského, když byšte koli od svrchu jmenovaných rad králové Marije Její Lásky aneb Zygmunda Valeckého požádáni byli, abyšte tento list náš i s touto smlúvú ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináče nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě našem pražském v pátek po svatých Třech králích *[9. ledna 1534],* léta božieho tisícieho pětistého XXXIIII a království našich římského čtvrtého a jiných osmého.

Ferdinandus.

Joannes Fflug de Robensstayn,
supremus regni Boemi cancellarius.

Poslové tohoto vkladu ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana, pan Zygmund z Ludanic, pan Hynek Bilík z Kornic.

84. My *Ferdynand,* z božie milosti římský, uherský český, dalmatský, charvatský[4]) etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakúské a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni od* urozeného *Jana z Pernštajna na Helfenštajně,* věrného našeho milého, *a* velebného a poctivých *kněze Kašpara převora a kněze Augustina podpřevoří i* všeho *konventu svatého Tuomy v Brně, abychom jim tej smlúvy potvrditi ráčili, kteráž jest mezi nimi učiněna skrze* urozeného *Jana z Kunovic a na Uherském Brodě*, podkomořího markrabstvie moravského, věrného našeho milého, kterážto smlúva sama v sobě takto zní:

Léta Páně tisícího pětistého XXXI, v neděli před svatým Matúšem *[17. září 1531] stala se smlúva* celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Janem z Pernštajna a na Helfenštajně,* s strany jedné *a* velebným *knězem Kašparem [převorem] a knězem Augustinem podpřevořím i* vším *konventem u svatého Tuomy v Brně* s strany druhé *mnú Janem z Kunovic na Uherském Brodě,* podkomořím markrabstvie moravského, a to taková, *že jest* napřed psaný *kněz převor i s svým konventem pustil i postoupiti má vsí* svých, zejména těchto: *Práče, Těšic i vsi Teskvic, kteráž u Purkholce leží,* s jich se vším příslušenstvím, tak jakž ty vsi v svých mezích a hranicích záleží a jak vymezeny jsú, nic tu sobě ani budúcím převoróm ani konventu svému nepo- **f. 19**
zuostavujíc, svrchupsanému panu *Janovi z Pernštajna,* erbóm a potomkóm jeho, *a* napřed psaný pan *Jan z Pernštajna* s erby a potomky svými, nynějšími i budúcími, napřed psanému *knězi převorovi i* všemu *konventu,* nynějším i budúcím potomkóm, *má a povinen bude platu* ročního *vydávati z panstvie židlochovského,* totižto ze všech městeček a vsí, což jich na tento čas k témuž zámku židlochovskému přísluší, každý rok puol čtvrta sta zlatých, za zlatý počítajíc po XXX gr. bílých a za groš VII d. bílých, na minci v tomto markrabství obecně berných, a to rozdílně, při svatém Jiří najprv příštím puol druhého sta XXV zl. a při svatém Václavě hned potom najprv příštím též puol druhého sta XXV zl., a tak na

[1]) svatým.
[2]) směna.
[3]) *V orig.* budúcím.
[4]) *V orig.* charvatských.

ty časy svrchupsaným knězi převorovi a konventu, nynějšímu a budúcímu, ten plat vycházeti a dáván býti má od svrchupsaného pana Jana z Pernštajna, erbuov a potomkuov jeho na budúcí časy bez zadržování a beze všeho prodlévaní i bez všeliakých forteluov a nesnází. A byť pak Pán Buoh všemohúcí na panstvie židlochovské svrchu dotčené zkázu dopustiti ráčil buď ohněm neb válkú neb jakýmž koli jiným zpuosobem, tehda ta zkáza toho statku svrchupsaného knězi převorovi a konventu jeho, nynějšímu i budúcímu, k žádné škodě býti nemá nyní ani na časy budúcí, než napřed psaný pan Jan z Pernštajna s erby a potomky svými, nynějšími i budúcími, knězi převorovi a konventu jeho, nynějšímu i budúcímu, má a povinovat bude tu summu napřed psanú odtud i odjinud vydávati z panství svých, kteréž v tomto markrabství na tento čas má aneb jmieti bude, a ta summa má jim kladena býti při každém svatém Jiří a při každém svatém Václavě od pana Jana z Pernštajna, erbuov a budúcích potomkuov jeho jich nákladem a prací v městě Brně v klášteře, v kterémž nyní byt svuoj mají, v moc[1]) jejich nyní i na časy budúcí a věčné, a oni, přijmúce tu summu od svrchupsaného pana Jana z Pernštajna, erby a potomky jeho pokaždé kvitovati mají. Také napřed psaný kněz převor i s svým konventem vsí svrchupsaných s jich se vším příslušenstvím nahoře psanému panu Janovi z Pernštajna, erbóm a potomkóm jeho aneboli tomu, kohož by na místě svém vyslali, postoupiti mají a lidi v člověčenstvie uvésti, když často psaný pán z Pernštajna povolení od JKMti jakožto markrabie moravského a potvrzení na tuto smlúvu pod majestátem krále JMti zjedná a v moc jich dá, a plat ten, kterýž by v tom času přišel, ten má kněz převor i s konventem svým sobě vybrati bez překážky napřed psaného pana Jana z Pernštajna, erbuo a potomkuov jeho. Také svrchupsaný pan Jan z Pernštajna má napřed psanému knězi převorovi a konventu jeho a jich budúcím list na pargameně pod pečetí svú a na svědomí pánuov a dobrých lidí pečetmi udělati, že jim ta summa napřed psaná, knězi převorovi a konventu, nynějšímu i budúcímu, od svrchupsaného pana Jana, erbuov a potomkuov jeho má vycházeti na ty časy, jakž se svrchu píše. A jestliže by se tomu dosti nestalo, aby lidi jeho, téhož pana Jana z Pernštajna, erbuov i potomkuov jeho stavovati mohli z panstvie židlochovského, jak se svrchu píše, i odjinud ze všech panství jeho, kteréž nyní má neb[2]) jmieti bude v markrabství moravském, a z té stávky propuščeni býti nemají potud, pokudž by ta summa, pro kterúž by se stávka stala, zúplna a docela v moc jich, knězi převorovi i konventu, nynějšímu i budúcímu, položena a placena nebyla, i se všemi škodami, což by na tu stávku naložili neb pro to nezaplacení vzali, a to tolikrát, kolikrát by toho potřeba ukázala. Také svrchupsaný pan Jan z Pernštajna s erby a potomky svými nadepsaného převora a konvent jeho i budúcí jich v b[e]rních od krále JMti neb od země požádaných prázdny a svobodny učiniti mají a v tom je zastúpiti a bez škody zachovati, aby žádné berně, což by na puol druhého sta zlatých přišlo dáti, nedávali; než ze dvú set zlatých, to budú kněží povinni spravovati. A tato smlúva má ve dcky zemské vložena býti od již jmenovaného pana Jana z Pernštajna, erbuov a potomkuov jeho při najprvnějším sněmu brněnském anebo konečně při druhém, když dcky zemské otevřîny budú po potvrzení JKMti, tak, aby svrchupsaný pan Jan z Pernštajna s erby a potomky svými a s svrchupsaný kněz převor i s konventem svým, nynějším i budúcím, v tom ve všem dostatečně opatřeni byli, co se v tejto smlúvě píše. Tomu na svědomí já, svrchupsaný Jan z Kunovic, jakožto smlúvčí k těmto smlúvám svú vlastní pečet přivěsiti jsem dal a každé straně tu smlúvu jednu jsem dal sepsanú. A my, Jan z Pernštajna na Helfenštajně, kněz Kašpar převor a kněz Augustin podpřevoří i se vším konventem, pečeti náše přivěsiti jsme dali a pro širší toho vědomost | připrosili jsme urozených pánuov, **f. 19 v.** pana Jana z Lipého na Krumlově, najvyšího maršálka královstvie českého, pana Jindřicha Mezříckého z Lomnice a na Jemnici, pana Dobeše Černohorského z Boskovic a na Rosicích, pana Zdenka Mezříckého z Lomnice na Vranově, urozených a statečných rytířuov, pana Viléma Prusinovského z Víckova na Cimburku, pana Mikuláše Prusinovského z Víckova na Syrovicích, že jsú pečeti své k těmto smlúvám přivěsiti dali, sobě i erbóm svým bez škody, podlé svrchupsaného pana Jana z Kunovic jakožto smlúvčího, jenž[3]) jsú dány i psány v městě Brně léta a dne nahoře psaného.

A protož *my*, jsúce k takovej jich prosbě nakloněni a uznavše, že ta smlúva jest s dobrým a užitečným kláštera našeho, *tu smlúvu* nahoře psanú ve všem jejím znění, položení, punktích a artykulích s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím, mocí[4]) královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *stvrdili jsme a upevnili a tímto listem dokonale stvrzujem a upevňujem*, kterážto smlúva má od nás i od budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, od

[1]) *Za c jest ještě přetržené písmeno* i.
[2]) *Za tím přetržené slovo* nyní.
[3]) *Touž rukou nad přetrženým slovem* jest.
[4]) *Za tím podtečkované, t. j. neplatné slovo* naší.

téhož Jana a budúcích jeho i konventu toho držána a zachována býti nyní i na budúcí časy; přikazujíce hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu téhož markrabstvie, když byšte od téhož Jana z Pernštajna aneb od převora a konventu, nynějšího a budúcího, požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvou ve dcky zemské vložiti a vepsati rozkázali beze vší odpornosti, jináče toho nečiníc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Inspruku v úterý po svatém Linhartu *[7. listopadu 1531]*, léta božího tisícího V^{co} XXXI a království našich římského prvního a jiných pátého.

Ferdinandus.

Poslové ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana, pan Dobeš z Boskovic a pan Jan z Žerotína.

85. My *Ferdynand*, z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše, uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniežе rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme žádáni od* urozeného *Jana z Pernštajna a na Helfenštajně*, věrného našeho milého, *a* velebné *Barbory abatyše i* všeho *konventu kláštera dalešického, abychme jim té smlúvy potvrditi ráčili, kteráž jest mezi nimi učiněna skrze* urozeného *Dobeše Černohorského z Boskovic a na Rosicích a* slovutné *Jetřicha Obešlíka z Lipoltovic, Karla Radkovce z Mirovic, Ludvíka Březnického z Náchodu*, věrné náše milé, kterážto smlúva mezi nimi takto znie a ukazuje:

Léta Páně tisícího pětistého XXXI, v neděli po svatém Šimonu Judy *[29. října 1531] v městečku Rouchovanech stala se jest smlúva* celá a dokonalá *námi, Dobešem Černohorským z Boskovic na Rosicích, Jetřichem Obešlíkem z Lipoltovic, Karlem Radkovcem z Mirovic, Ludvíkem Březnickým z Náchodu na Želeticích, mezi* urozeným pánem, panem *Janem z Pernštajna a na Helfenštajně*, s jednej *a* urozenú a velebnú pannú, *pannú Barború z Tavíkovic, převorú kláštera dalešického, i s jejím konventem* s strany druhé, a to taková: *Jakož jest panna převora i s svým konventem jměla ve vsi Lechvicích čtyři lány a tři podsedky*, kdež pak jediný osedlý jest, tři pusté a podsedky třie též pustí, [z] *kterýchžto* lánuov a podsedkuov panna *jest* i s svým konventem *platu jměla* VI$^{1}/_{2}$ zl. a VII gr. III d., *pak čtyři lány i podsedky i ten plat na nich jest pustila* i s svým konventem *a poušćí* panu *Janovi z Pernštajna*, erbóm a potomkóm jeho na časy budúcí s tím se vším, jakož toho sama od staradávna k tomu klášteru dalešickému užívala, nic sobě tu ani konventu svému a budúcím potomkóm našim[1]) práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc, aby pán s erby a potomky svými toho užívali, s tím činili jako s svým vlastním dědictvím, jak by se jim najlépe k užitku jich zdálo a líbilo, bez všeliaké překážky. *Proti tomu* zase pan *Jan z Pernštajna* s erby a potomky svými *panně převoře a konventu jejímu*, nynějším a budúcím potomkóm kláštera dalešického, *za to vydávati mají a povinni budú* na každý rok *XX zl. z panstvie mezřícského,* | a to rozdílně, na svatý Jiří najprv příští X zl. a f. 20
na svatý Václav druhých deset zl., a to do kláštera dalešického nákladem svým povinni budú posílati panně převoře a konventu jejímu, nynějším i budúcím, při časích napřed jmenovaných spravovati a dávati beze všech odporuov a nesnází. A jestliže by pán z Pernštajna, erbové aneb potomci jeho panstvie mezřícké prodali aneb změnili, tehda podlé tejto smlúvy povinen bude pán z Pernštajna a erbové a potomci jeho z jiného panstvie, kteréž by najblíž klášteru dalešickému příleželo,[2]) to tak opatřiti, aby ten plat, totiž XX zl., panně převoře nynější, budúcí a konventu jejímu a budúcím jich vydáváni byli na časy již jmenované. A jestliže by panně a konventu jejímu to na časy svrchupsané nevycházelo, tak jakž se v tejto smlúvě zavírá, tehda panna i s konventem svým i budúcími svými bude moci lidi jich z toho panstvie obstavovati. A tato smlúva pro pamět budúcí má ve dcky zemské s povolením krále JMti při najprvnějším sněmu, kterýž držán bude, neb konečně při druhém vjíti a pán z Pernštajna má od desk vkládaní zaplatiti. A to jsú sobě obapolně řekli křesťansky zdržeti. A panna převora i s svým konventem má pánu z Pernštajna ty čtyři lány a tři podsedky konečně postoupiti od datum smlúvy tejto ve třech nedělích pořád zběhlých; pakli by sama býti nemohla, tehdy na místě svým a konventským má poslati dobrého rytířského člověka, aby pánu z Pernštajna postoupil aneb tomu, kohož by pán na místě svém poslal. Tomu na svědomí svrchupsaní smlúvčí pečeti náše vlastní k tejmto smlúvám jsme přitiskli a my, Jan z Pernštajna na Helfenštajně a panna Barbora z Tavíkovic, převora kláštera dalešického, i s svým konventem, na zdržení věcí svrchupsaných pečeti náše k těmto smlúvám jsme přitisknúti dali a každá strana jednu sobě pro budúcí pamět zuostavila. Stalo se léta a dne nahoře psaného.

A protož *my* uznavše, že ta smlúva jest s dobrým a užitečným kláštera našeho, *tu smlúvu stvrzujem a upevňujem* ve všech artykulích v ní polo-

[1]) *Tak v originále.*

[2]) lež *opraveno touž rukou ze* slus.

ženych, kterážto smluva má od nás a budúcích našich, královov českých a markrabí moravských, i toho konventu držána a zachována býti nyní i na budúcí časy; přikazujíce hajtmanu a najvyšímu komorníku a sudímu téhož markrabstvie, když byšte od téhož Jana z Pernštajna aneb od abatyše a konventu, nynějšího a budúciho, požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvou ve deky zemské vložili beze vší odpornosti, jináče toho nečiniece. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Inspruku v středu po svatých Třech králich *[10. ledna 1532]*, léta božieho tisícího V^co^ XXXII a království našich římského druhého a jiných šestého.

Ferdinandus.

Joannes Ffilug de Robensstayn,
supremus regni Boemie cancellarius.

Poslové ke dekám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana, pan Dobeš[1]) z Boskovic a pan Jan z Žerotína.

f.20v. **86.** My *Ferdynand*, z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniežе rakúský a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni od* statečného *Vilíma z Víckova na Cimburku,* věrného našeho milého, *abychom jemu ves Holubice a ty lidi v Kroužku, kteréž jsme držeti ráčili,* se vším a všeliakým jejich příslušenstvím *k dědictví* milostivě *dáti ráčili.* K jehožto prosbě pro službу věrné a pilné, kterýmiž se nám zachovati hledí, nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský nahoře psanú *ves Holubice a ty lidi v Kroužku* se všemi duochody a požitky i se vším a všeliakým příslušenstvím *dali jsme* svrchupsanému *Vilímovi z Víckova,* dědicóm i budúcím jeho *ku pravému dědictví a tímto listem dáváme,* chtiece tomu, aby on, Vilím, s dědici a budúcími svými tu dotčenú ves a ty lidi v Kroužku se vším příslušenstvím k dědictví jměl, držel a jich užívati mohl a moc jměl nic méně, než jako jiní obyvatelé téhož markrabstvie moravského svých dědičných statků užívati a s nimi činiti mohú a moc mají buď z práva neb z obyčeje, a to beze všeho umenšení a všeliakých zmatkuov, přikazujíce hajtmanu a najvyším komorníku a sudímu téhož markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli od často psaného Vilíma z Víckova, dědicuov neb budúcích jeho požádáni budete, abyšte jemu tu svrchupsanú ves a ty lidi v Kroužku se všemi příslušnostmi, tak jakož nahoře dotčeno jest, i s listem tímto ve deky zemské vložiti a vepsati rozkázali, a to beze všech výmluv a všeliaké odpornosti. A kdož by tento list s často psaného Vilíma z Víckova, dědicuov neb budúcích jeho s dobrú vuolí jměl, tomu, chceme, aby příslušela plná moc a právo všech věcí v tomto listu položených a vepsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě pražském v úterý po Božím těle *[4. června 1532]*, léta božieho tisícého pětistého XXXII a království našich římského druhého a jiných šestého.

Ferdinandus.

Joannes Fflug de Robensstayn,
supremus regni Boemie cancellarius.

Tohoto listu ke dekám dáni jsú poslové od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Zdeněk Žampach z Potnštajna a pan Jan Zajímač z Kunstátu.[2])

87. *Jan z Pernštajna Jindřichovi z Lomnice* a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědictvie, totižto *městečko Jaroměřice* se vším jeho příslušenstvím, s kostelním podacím *i se vsmi, kteréž k faře i také k špitáli jaroměřickému náleží: ves Přiložany, ves Ohrazenice,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i také netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakož to svrchupsané zboží jest od staradávna vymezeno a v svých hranicích záleží, i se všemi duochody, kterýmiž jse koli jmény jmenovati mohú, kteréž k tomu městečku i [s] jinými vsmi nahoře položenými příslušely a přísluší, tak jakž jsem to sám[3]) držel a toho požíval a *jak jsem to koupil od* urozených pánuov, pana *Jindřicha z Lichtnburka a na Bítově,* pana *Zygmunda z Ludanic a na Veveří, a* urozeného vládyky, pana *Volfa Házle z Nové Vsi a na Slavětíně, na místě jiných* pánů *rukojmí, kteříž jsú statek* páně *Januov a* páně *Hynkuov z Ludanic ujali,* nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve deky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

88. *Jan z Pernštajna Jindřichovi z Lomnice* a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědictvie, totiž f.21

[1]) Dob *opraveno touž rukou ze slova* Jan

[2]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova a kancléřova.*

[3]) *Za* m *jest ještě přetržené písmeno* i.

ves Třebelovice, ves pustú *Chobot, dvuor* pustý *Skřechovský*, se vším jich příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to zbožie svrchupsané od staradávna jest vymezené a v svých hranicích záleží, i se všemi duochody a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, kteréž k těm vsem a tomu dvoru nahoře položenému příslušelo by a přísluší, tak jakž jsem to sám držel a toho požíval a *jak jsem je od* pana *Arkleba z Boskovic ujal*, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *směnú a frejmarkem ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

89. *Jan z Pernštajna a na Helfenštajně Janovi z Lipého*, najvyšímu maršálku království českého, a jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totiž *tři lány* usedlé, kteréž jsem *v Dolních Dubňanech* jměl, s lidmi platnými, s činžemi, s platy, s užitky, poplatky, s robotami, s rolí oranú i neoranú i se vším tím, což jsú mi ti lidé povinovati byli, a to vše, což jsem v tejž vsi, řečenej Dolní Dubňany, jměl, a tak, jakž jsem toho sám užíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mně to zboží svrchupsané ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

90. *Jan z Lipého a na Krumlově*, najvyší maršálek královstvie českého, i s erby a budúcími potomky svými *Mikulášovi Radkovcovi z Mirovic*, erbóm a potomkóm jeho *všecko právo, vrchnost, panstvie*, kteréž jsem jměl *na* zbožie, totiž *tvrzi a*[1]) *městečku Batelově* s kostelním podacím a s mýtem, *na vsi Lovětíně* s mýtem, *na vsi Švábově, na vsi Spělově s lesy u Nedvězího a u Rácova, kterýchžto lesuov drží dva díly a Mikuláš Batelovský z Prostého jeden díl, a na lesích*, kteříž leží *u Salavic*, s hony, s lovy, též dvory, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lesy, s háji, s chrastinami, s pastvami, s pastviščemi, s mlýny, s potoky, s vodami tekutými i stojatými, s rybníky, s rybniščemi, s lovy ptačími i zaječími, s platy, poplatky, s robotami a užitky, s horami, s dolinami, s mezemi, s hranicemi, *ješto mé manstvie bylo*, i na tom na všem, což k tomu od staradávna příleželo a přileží a v manství mém bylo, nic nevymieňujíc ani sobě pozuostavujíc ani erbóm svým, to všecko *vkládám* a ve dcky vpisuji k jmění, držení a k dědičnému požívaní.

91. *Jan z Lipého na Krumlově*, najvyší maršálek královstvie českého, i s erby a budúcími potomky svými *Mikulášovi Batelovskému z Prostého*, erbóm a potomkóm jeho *všecko právo, vrchnost i panstvie*, kteréž jsem jměl na zboží, totiž *na vsi Rácově, na vsi Salavici, na vsi Nedvězí*, s lesy k tomu jemu příslušejícími, se vším příslušenstvím a panstvím, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mezemi, s hranicemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s robotami, s potoky, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s vodami tekutými i stojatými, s lovy, s horami, s doly, s platy, poplatky, *ješto mé manstvie bylo*, i na tom na všem, což k tomu od staradávna příleželo a přileží, nic nevymieňujíc ani sobě pozuostavujíc, to všecko *vkládám* a ve dcky vpisuji k jmění, držení a dědičnému požívaní.

92. *Jan z Lipého a na Krumlově*, najvyší maršálek královstvie českého, *Jindřichovi Březnickému z Náchoda* a jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní dědictvie, totižto *podací kostelní v Višňovém s dvorem farázkým*,[2]) s desátky, s rolími, s lukami, se dvěma rybníčky, *se dvěma člověky* usedlými, jednoho na polúlání a druhého na podsedku *tu v Višňovém, k též faře příslušejícími*, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to podací svrchupsané od staradávna v svých mezech záleží a jsú[3]) vymezena, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm tu práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, tak jakž jsem to sám držel a užíval, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mně to podací svrchupsané ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Mřežován a na okraji Jan z Žer[o]tína.

93. *Jan z Pernštajna a na Helfenštajně na místě sirotkuov po* nebožtíkovi *Janovi Hostákovském z Arklebic* pozuostalých *Johance [z]*[4]) *Zap* a erbóm jejím *ves Bohuňov, les Habřiny*, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s doly, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s břehy, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, **f. 21 v.**

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[4]) *Nebo předložka z splynula s následujícím Z.*

panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od staradávna v svých mezích a hranicích, v každé i každé zvláště, leží a jsu[1]) vymezena, nic tu nahoře jmenovaným a po nebožtíkovi Janovi Hostákovským z Arklebic pozuostalým sirotkóm ani erbóm a budúcím potomkóm jejich práva, panstvie ani vlastenstvie nezachovávaje, tak jakž jsem to sám, v úřadu hajtmanském jsuc, na místě sirotčím držel, než to všecko *ve dcky* zemské *vkladám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by kde to svrchupsané zboží nadepsaným sirotkóm ve dckách svědčilo, toho se já, nadepsaný Jan z Pernštajna, na místě týchž sirotkuov odřiekám a to mořím a v nic obracuji.

94. Léta Páně 1535, druhú neděli po velice noci *[11. dubna 1535]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunstátu a na Lukově, hajtmana markrabství moravského, pana Kristofa z Boskovic na Třebové, najvyšího komorníka, pana Jana staršího z Šternberka na Kvasicích, najvyšího sudího téhož markrabství, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lipého na Krumlově, najvyšší maršálek království českého, pan Albrecht z Lichtmburka na Hostimi, pan Zdeněk z Potnštajna v Němčičkách, pan Jan Zajímač z Kunstátu na Tavíkovicích, pan Václav z Boskovic na Letovicích, pan Jan z Žerotína na Strážnici, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, a z rytířstva: Vilím z Víckova na Cimburku, Stibor z Vranova na Želeticích, Jan z Tavíkovic na Polici, Zdeněk z Švábenic na Konici, Petr Pražma z Bílkova na Leštné a Jindřich Březnický z Náchoda a na Dunajovicích.

95. *Jan Hořický z Hořic a Lidmila z Olbramic,* manželka napřed psaného Jana, *Václavovi Chrústenskému z Malovar* a jeho erbóm zbožie a dědictvie své vlastní, *tvrz a ves Lhotu, ves Lipník, ves Klučov, ves Ščepánovice,* se vším plným panstvím a právem, s lidmi osedlými i neosedlými, s úroky, s činžemi, s robotami, s vajci, s kurmi, s kostelním podacím v Lipníku, s rybníky, s rybniščemi, s haltéři, s lesy, s potoky, s vodami tekúcími i stojecími, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s křovinami, s sady, s *dvorem na Lhotě,* s horami i s doly, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi a s jiným se vším příslušenstvím, kterýmiž by koli jmény mohly jmenovány býti, *i s tím, což jsme od pánuov Zárubských přikoupili,* tak úplně, jakž to zbožie od staradávna záleží a jest vymezeno, tak úplně, jakž jsme toho sami v držení byli a požívali, nic sobě ani erbóm svým neb potomkóm nepozuostavujíc ani zachovávajíc práva, panstvie ani kterého vlastenstvie, než to všecko *vkládáme ve dcky* zemské a vpisujem ku pravému jeho jmění, držení a dědičnému poživání, a kdež by to svrchupsané zboží nám, Lidmile a Janovi, ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v nic obracujem.

96. *Margeta z Popuovek Voldřicha Přepiského* f.22
z Rychmberku, manžela svého, přijímá na pravý a jednostajný *spolek na tvrz a ves Pozořice, na ves* pustú *Nežetice, na zámek* pustý *Holštajn, na ves Ostrov, na ves Lipovec* s jich vším a všelikakým příslušenstvím a na to na všecko, což nyní má aneb ještě jmieti bude.

97. *Zygmund a Jošt, bratří* vlastní *nedílní Višňovští z Petrovce, i na místě sirotkuov* pozuostalých *po* nebožtíkovi *Jiříkovi Višňovském z Petrovce, bratru našem nedílném,* i s našimi erby *Jindřichovi Březnickému z Náchoda* a jeho erbóm a budúcím potomkóm náše vlastnie a dědičné zboží, žádnému nezávadné, *tři lány ve vsi Čermánkovicích* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy,[2]) s vrbinami, s chrastinami, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými i se všemi desátky z těch tří lánuov příslušejícími, s robotami, s užitky a požitky, kterým[i]ž jse [jmény] jmenovati mohú, se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž jsú toho zbožie svrchupsaného předkové náši a my po nich v užívaní byli, jakož to zbožie svrchupsané od staradávna v svých mezech a hranicích vymezena[3]) jsú, nic sobě tu ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani vlastenstvie nezachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by nám to zbožie svrchupsané ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

98. *Purgmistr a rada města Znojma* činí *odpor* tomu vkladu, který učinil *Jan Ovnar z Radotic o ves, Břichaté Mašuovky* řečenú, *Benešovi Bořitovi* a erbóm jeho na škodu a újmu sprave-

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[2]) *Za tím napsal písař slova* s vodami, od *opravil na* rb, *ale pak obě slova přetrhl.*

[3]) *Toto a další slovo tak v originále*

dlivosti, kterúž týž purgmistr a rada na tej vsi mají.

99. My *Ferdynand*, z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniežе rakúské, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni jménem* slovutného *Jana Petrovského z Hrochova*, věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterýž by všecken* a všeliaký *statek svuoj*, kterýž koli má a jmieti bude, *poručiti a jej zřiediti mohl*. K jehožto prosbě nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svolili jsme k tomu a tímto listem svolujem*, vuoli náši jistú a plnú moc témuž Janovi dávajíce a toho dopouštějíce, aby on všecken a všeliaký statek svuoj mohovitý i nemohovitý, dědičný, manský neb zápisný, kterýž má aneb ještě jmieti bude, odkázati neb poručiti mohl a moc jměl za zdravého života aneb na smrtedlné posteli, komuž se jemu kolivěk a kdy kolivěk zdáti a líbiti bude, kromě duchovních osob, *a také aby mohl a moc jměl zdělati poručníky statku svého a dětí svých*,
f. 22 v. kteříž se jemu užitečni zdáti a líbiti budú, | a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i všech jiných lidí všeliaké překážky, však to zřiedíc listem pod svú pečetí, tří neb čtyř pánů aneb dobrých urozených lidí pečetmi na svědomí. Kteréžto zřízení, dání, odkázaní, též i poručníkuov zdělání statku svrchupsaného Jana, tak jakž se svrchu píše, tolikéž má moci a pevnosti jmieti, jako by to dckami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení. Protož přikazujeme hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu desk zemských markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když kolivěk od nadepsaného Jana požádáni budete aneb od poručníkuov jeho kšaftem neb zřízením, kteréž by o statku svém na tento náš mocný list udělal, ve dcky jej zemské i s listem tímto vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všeliaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě pražském v pondělí den svatého Benedikta *[21. března 1530]*, léta božieho tisícího pětistého třicátého a království našich[1]) čtvrtého.

Ferdynandus.

Vidit Adam de Nova Domo, supremus cancellarius regni Boemie, manu propria.

Tohoto listu a vkladu ke dckám dáni poslové od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana, pan Jindřich z Lichtnburka, pan Puota z Ludanic.[2])

100. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen. Já *Jan z Hrochova* oznamuji tímto listem obecně přede všemi, kdož jej uzří anebo čtúce slyšeti budú, *jakož mám list mocný od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda*, uherského, českého *krále* etc., arciknížete rakúského, infanta hyšpanského, markrabí moravského, pána mého milostivého, kterýžto list od JKMti mně daný svědčí a v sobě šíře a světleji zavírá, že mně JKMt tím listem milostivě obdařiti ráčil, *abych* já, svrchupsaný Jan, *o statku svém dědičném i o jiném zřiediti mohl* buď za zdravého života neb v nemoci neb na smrtedlné posteli, jakž mi se líbiti a zdáti bude, kdež já, znamenaje čas rány božie nebezpečný a také svuoj život a tento věk na tomto světě krátký a minulý a nevěda, kterú hodinu Pán Buoh na mne smrt dopustiti ráčí a s tohoto světa zavolati ráčí, nechtíc, by po mé smrti jaký zmatek a ruoznice o muoj statek býti jměly, kterýž mám, protož *já, svrchupsaný Jan*, maje to na mysli své i jsa Pánu Bohu děkujíc při dobrém rozumu a moha to dobře učiniti, s dobrým rozmyslem a pamětí *řídím a puosobím o všem statku svém toto* dole psané *zřízení a poručenstvie:* Item. *Najprvé oznamuji, co jest statku mého: ves Ostupovice* se vším jeho[3]) příslušenstvím, statek dědičný, *a ves Okříšky a ves* pustú *Hofčřice* se vším jeho[3]) příslušenstvím, *kterúž jest držel nebožtík* pan *Heřman z Hrochova, bratr muoj* vlastní *nedílný, a klénoty, svrchky, penieze na dluzích i jiné nábytky*, kteréž mám neb ještě jmieti budu.[4]) Protož takto o všem o svém statku zřiedím a puosobím na ten mocný list, kterýž od JKMti mám, mocné povolenie: tyto *poručníky mocné otcovské činím:* urozeného a statečného rytíře, pana *Vilíma Prusinovského z Víckova a na Cimburku*, a urozené[5]) vládyky, pana *Stibora Vranovského z Vranova a Jana, syna* | *jeho, a* pana *Mikuláše Klouzala z Rynarce na Slavíkovicích*, aby nad těmi, komuž bych **f. 23**
poručil[6]) buď listem na papíře pod pečetí mú, buď z pánuov neb dobrých lidí pečetí jednú nebo dvú, aby věrně a právě učinili a tomu všemu poručenství aby se dosti stalo. Item, *jakož* pan *Heřman z Hrochova, bratr muoj nedílný, po sobě nechal dcery Margety, tej poroučím, jestliže by dorostla a k vdání přišla, ves Okříšky, ves* pustú *Hofčřice* s tím příslušenstvím, jakž jest bratr muoj nedílný držel a užíval, a to aby svrchupsaní poruční-

[1]) *Za tím přetržené slovo* šesté[ho].

[2]) *Také o tomto zápisu o poslech viz shora pozn. u č. 39.*

[3]) *Tak v originále.*

[4]) *V orig.* bude.

[5]) *Za* é *jest ještě přetržené písmeno* h.

[6]) *Za tím nepřetržená slova* tomu všemu poručenství aby se dosti stalo.

ci postoupili a jí v ruce uvedli; pakli by Pán Buoh na Margetu, dceru bratra mého, smrt dopustiti ráčil, prvé než by k vdání přišla, a já poručenstvie jaké zřiedil na papíře buď na všem neb na díle, aby svrchupsaní poručníci tomu všemu dosti učinili. Item *Postupovice*[1]) se vším jejich příslušenstvím, *ty poručím Appoloně a Dorotě z Bánovic, vnukám svým, dcerám* urozeného vládyky, pana *Stibora z Bánovic*, ty aby zaplatily dluhy mé, kteréž se jim ukáží a oznámie, a též poručníci moji svrchupsaní, když by k vdání přišly, aby jim Postupovic,[1]) statku mého, postoupili; *pakli by Pán Buoh smrt dopustil na vnuky mé, tehda Postupovice*[1]) *aby připadly na Margetu*, dceru bratra mého. A jestliže bych toto poručenstvie změniti aneb co přičiniti neb co ujieti chtěl, toho abych vuoli jměl, když by mi se zdálo. Tomu všemu na potvrzení a lepší jistotu svú vlastní pečet jsem přivěsil k tomuto listu a na svědomí a pro lepší jistotu připrosil jsem urozeného pána, pana Jana staršího z Šternberka a na Kvasicích, najvyšího sudího markrabstvie moravského, a urozených a statečných rytířuov, pana Jana Kyjovského z Kyjovic a na Kobylnících, pana Přemka Prusinovského z Víckova a na Prusinovicích, pana Mikuláše Prusinovského z Víckova na hradě znojemském, a urozených vládyk, pana Jaroslava Racka z Mrdic a na Uhřicích, pana Zygmunda Nekše z Landeku na Kouřimě, že jsú pečeti své podlé mé, sobě i svým erbóm bez škody, dali přivěsiti. Dán v Olomúci v pátek po svatém Jiří *[29. dubna 1530]*, léta Páně tisícého pětistého třitcátého počítajíc.

101. *Jan z Lipého na Krumlově*, najvyšší maršálek královstvie českého, i s erby svými a budúcími potomky *Janovi Herultovi z Herultic*, erbóm a budúcím potomkóm jeho *své všecko právo i vrchnost i panstvie*, kteréž jsem jměl *na* zboží, totiž *tvrzi Budkovicích* s dvorem a *se vsí*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s mlýny, s mlýniščemi, s požitky, s užitky, s desátkem obilným, s vinohrady, s desátkem vinným, s horním právem, s lesy, s hony, s lovy, s háji, s chrastinami, s hory,[2]) s doly, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s řekú, s rybníky, s rybniščemi, s břehy, s hranicemi, s mezemi, s čihadly, s potoky, s sady, *ještoʼ mé manstvie bylo*, i na tom na všem, což k tomu od staradávna příleželo a přísluší a v manství mém jest, tu nic nevymieňujíc ani co sobě a erbóm svým pozuostavujíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému svobodnému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní.

102. *Jiřík z Olféřova* i s erby svými *Jetřichovi* f. 23 v.
Dobrovodskému z Dobré Vody, erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zbožie a dědictvie, žádnému nezávadné, *puol vsi*, kteráž slove *Dlúhá Brtnice, i s dvorem, na kterémž někdy*[3]) *Mareš z Olféřova byl, a krčmu vejsadní* od staradávna *i s pivovarem* tak, aby jiná žádná krčma tu v Dlúhé Brtnici nebyla, i s mlýnem, *kromě tej louky*, kteráž leží pod týmž mlýnem v chobotě nad rybníkem páně, *kterúž jsem profrajmarčil* urozenému pánu, panu *Burianovi z Valdštajna a na Brtnici, za rybníček na Zhorci*,[4]) kterýž slove *Myší kout*, že ta louka při pánu a erbích jeho dědičně zuostati má i nyní i na budúcí časy *a ten rybníček*, kterýž jsem vyvfrajmarčil ode pána za tu louku, *též zase má k dílu tomuto, kterýž mi se jest na díl po otci a strýci dostal*, nyní i na budúcí časy *dědičně zuostati* má,[5]) *puol vsi* pusté *Zhořce* i s lesy, *puol vsi* pusté *Loučky* s rybníkem, s lesy, s rybníky, s rybniščemi a potoky, vodami tekutými i netekutými, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lesy, dědinami, háji, s chrastmi, s chrastinami, s mlýniščemi, s horami, s doly, s pastvami, s pastviščemi, s sirotky, s vdovami, s robotami, s vajci, s kury, s hony, s lovy, s čižbami, s užitky a požitky, jakýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, i se vším plným právem a panstvím i příslušenstvím i se vší zvuolí ve vsi i na poli, tak jakž jest mi se po otci mém a strýci na díl muoj dostalo, a tak, jak jsem to sám držel a užíval, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm na tom na všem jmenovaném statku žádného práva, panstvie ani vlastenstvie nevymieňuje a nepozuostavuje, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému a svobodnému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by nám to zbožie svrchupsané ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem moříme[6]) a v nic obracujeme.[7])

Mřežován a na okraji Jan [z][8]) Žerotína.

103. *Jetřich Dobrovodský z Dobré Vody* i s svými erby *purgmistru a radě města Jihlavy i vší obci*, nynějším i budúcím jich potomkóm *puol vsi*, kteráž slove *Dlúhá Brtnice, i s dvorem, na kteréž někdy Mareš z Olféřova byl, a krčmu výsadní* od staradávna *i s pivovarem* tak, aby jiná žádná krčma tu v Dlúhé Brtnici nebyla, s mlý-

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Za tím přetržené slovo* pan.
[4]) c *(psáno* cz*) opraveno touž rukou ze* z.
[5]) *Tak, opakováno, v originále.*
[6]) e *připsáno touž rukou dodatečně.*
[7]) *První* e *opraveno touž rukou z* i, *ale* m *jest přetrženo.*
[8]) *Nebo předložka* z *splynula s následujícím* Ž.

nem *kromě tej louky*, kteráž leží pod tím mlýnem[1]) v chobotě nad rybníkem páně, *kterúž jest profrajmarčil* panu *Burianovi z Valdštajna a na Brtnici za rybníček na Zhorci*, kterýž slove *Myší kout, Jiřík z Olféřova*, že ta louka při pánu a erbích jeho dědičně zuostati má nyní i na budúcí časy, *a ten rybníček*, kterýž jest Jiřík vyfrajmarčil od pána za tu louku, *též zase jmá k dílu k tomuto, kterýž jest jse Jiříkovi na díl po otci a strýci dostal*, nyní i na budúcí časy *dědičně zuostati* má,[2]) *puol vsi* pusté *Zhorce* i s lesy, *puol vsi* pusté *Loučky* s novým rybníkem, kteréhož jsem já se dvěma hrázemi přidělal, — a což by se tím rybníkem oběma hrázemi zatopilo, jakž jsem já jich přidělal *v grunty a lesy Erazymovy*,[3]) *za tu vejtopu páni jihlavští*, nynější i budúcí, *Erazymovi* ani erbóm budúcím a potomkóm jeho *nic oddati nemají, a to při pánich jihlavských*, nynějších i budúcích, *dědicky zuostati má bez přidělávaní toho rybníka* — též i s lesy i s rybníky, s rybniščemi a potoky, vodami tekutými i netekutými, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s dědinami, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s mlýniščemi, s horami, s doly, s pastvami, s pastviščemi, s sirotky,
f.24 vdovami, s robotami, s vejci, s kurmi, | s hony, s lovy, s čižbami, s užitky a požitky, jakýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, i se vším plným právem a panstvím i příslušenstvím, se vší zvuolí ve vsi i na poli, tak jakž jest se Jiříkovi z Olféřova na díl po otci a strýci jeho dostal, a tak, *jakž jsem já to sám od Jiříka koupil*, držel a užíval, nic tu sobě ani erbóm svým budúcím a potomkóm na tom na všem jmenovaném statku žádného práva,[4]) panstvie, dědictví ani vlastenstvie nevymieňuje ani pozuostavuje, než to všecko svrchu dotčeným purgmistru a radě i vší obci, nynějším i budúcím jich potomkóm *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému a budúcímu jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

104. *Jan z Lipého na Krumlově*, najvyšší maršálek královstvie českého, i s erby svými a budúcími potomky *Joštovi Višňovskému z Petrovce*, erbóm a budúcím potomkóm jeho *své všecko právo, vrchnost i panstvie*, kteréž jsem jměl, totiž *na tvrzi a městečku a vsi Višňovém a na vsi* pusté *Jehřicích*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, s činžemi, s slepicemi, s vejci i všeliakými duochody, požitky a poplatky, s lukami, s horami, s háji, s lesy, s doly, s křovinami, s chrastinami, s hony, s lovy, s čižbami, s vinohrady, s desátky, s rybníky, s rybniščemi, s jezery, s vodami tekúcími i netekúcími, s řekami, s potoky, s mlýny, s mlýniščemi, s robotami, s mezemi a s hranicemi, *ješto mé manství bylo*, i na tom na všem, což k tomu od staradávna příleželo a přileží a v manství mém jest, nic nevymieňujíc ani co sobě a erbóm svým a budúcím potomkóm pozuostavujíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému a svobodnému dědictví, jmění, k držení a dědičnému užívaní.

105. *Jošt Višňovský z Petrovce Anežce z Drnovic*, manželce své, *vkládá* a vpisuje ve dcky zemské pět set kop groší českých na penězích v zemi této obecně berných, za kopu šestdesáte groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, *věna jejího na městečku a vsi Višňovém*, dědictví svém, ku pravému jejímu věnnému právu a příjemčím se toho věna činí sám vším statkem svým, kterýž má neb jmieti bude.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valštejna[5]), místodržící.

106. *Jan z Lipého a na Krumlově*, najvyšší maršálek královstvie českého, i s erby svými a budúcími potomky *Hynkovi Jankovskému z Vlašimě a na Slatině*, erbóm a budúcím potomkóm jeho *své všecko právo, vrchnost i panstvie*, kteréž jsem jměl *na tvrzi Slatině*, s dvorem, *se vsí*, též <*i na domě v Hostěradicích, na vsi Skalici* s dvorem, *na dvoře v Lisanovicích*>,[6]) s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s lesy, s rybníky, s sady, s lukami, s pastvami a pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s platy, s poplatky, s vinohrady, s desátky vinnými[7]), s oulehlemi, s pustinami, *ješto mé manstvie bylo*, i na tom na všem, což k tomu od staradávna příleželo a přileží a v manství mém jest, nic nevymieňujíc, s lukami, s háji, s mlýny, s chrastinami, s potoky, s hony, s lovy, ani co sobě pozuostavujíc, erbóm a budúcím potomkóm svým, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému a svobodnému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní.

107. *Jan z Lipého a na Krumlově*, najvyšší f.24 v.
maršálek království českého, i s erby svými a budúcími potomky *Hynkovi Jankovskému z Vlašimě a na Slatině*, erbóm a budúcím potomkóm jeho sám od sebe i od svých erbuov svuoj vlastní *desátek* všeliaký, kterýž jsem jměl *po vsi a gruntech vsi*, řečené *Skalice*, tak jako jsem sám ty desátky držel a užíval, sám sobě, erbóm i potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje ani pozuostavuje, *ve*

[1]) *V orig.* mlýnym.
[2]) *Tak, opakováno, v originále.*
[3]) *Bratr Jiříka z Olféřova.*
[4]) *Za tím, na dalším řádku, nepřetržené slovo* práva.
[5]) *Tak v originále.*
[6]) *Na okraji* Jan z Žerotína.
[7]) *Touž rukou nad řádkem.*

dcky zemské vkládám k jich pravému a svobodnému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní.

108. *Jan z Lipého a na Krumlově*, najvyšší maršálek královstvie českého, i s svými erby a budúcími potomky *Francovi*¹) *Hordarovi z Puklic*, erbóm a budúcím potomkóm jeho *své všecko právo, vrchnost a panstvie*, kteréž jsem jměl *na vsi Beranově, na vsi Bradlu, na vsi Puklicích s tvrzí* i s dvorem, *na vsi* pusté *Petrovci* s kostelním podacím *a* pustú *tvrzí v*²) *tejž vsi, na dvoře Jecově* se dvěma lány, s rolí, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s horami, s doly, s robotami, s lesy, s háji, s sady, s chrastinami a s zarostlinami, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s pustinami, s řekami, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s hony, s lovy ptačími i s zvieřecími, s platy, poplatky, s užitky, s požitky všeliakými, s mezemi, s hranicemi, s mlýny, s mlýništi, *ješto mé manstvie bylo*, i na tom na všem, což k tomu od staradávna příleželo a příleží a v manství mém jest, nic nevymieňujíc ani co sobě, erbóm a budúcím potomkóm svým pozuostavujíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému, svobodnému dědictví, k jmění, k držení a dědičnému užívaní.

109. *Jan z Lipého a na Krumlově*, najvyšší maršálek královstvie českého, i s erby svými a budúcími potomky *Janovi Koberskému z Drahanovic a na Bedrovicích*, erbóm a budúcím potomkóm jeho *své všecko právo, vrchnost i panstvie*, kteréž jsem jměl *na tvrzi* s dvorem *a vsi Bedrovicích, na vsi Zábudovicích, na vsi Troskotovicích, na vsi Rokytné* se dvorem i s kostelním podacím, *na* pusté *vsi Palekovicích*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s sady, s lesy, s mlýny, s háji, s chrastinami, rybníky i rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lukami, s břehy, s řekami, s hony, s lovy, s čižbami, vinohrady a desátky vinnými, s platy, s poplatky, s užitky a požitky, s mezemi, s hranicemi, s horním právem, s desátky obilnými, *ješto mé manstvie bylo*, i na tom na všem, což k tomu od staradávna náleželo a příleží a v manství mém jest, nic nevymieňujíc ani co sobě, erbóm a budúcím potomkóm pozuostavujíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému a svobodnému dědictví, k jmění, držení a dědičnému užívaní.³)

110. *Jan z Lipého na Krumlově*, najvyšší maršálek královstvie českého, i s erby svými a budúcími potomky *Volfovi Beránkovi z Petrovce*, erbóm a budúcím potomkóm jeho *své všecko právo, vrchnost i panstvie*, kteréž jsem jměl na zboží, totiž *na vsi Přísece*, s lidmi platnými i neplatnými, s kostelním podacím, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s chrastinami, s křovinami, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky a požitky, se všemi poplatky, s rybníky, s potoky, s rybniščemi, s vodami tekutými i stojatými, s mlýny, s mlýniščemi, s pustinami, *ješto mé manstvie bylo*, i na tom na všem, což k tomu od staradávna příleželo a příleží a v manství mém jest, nic nevymieňujíc ani co sobě a erbóm i potomkóm svým budúcím pozuostavujíc, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému a svobodnému dědictví, k jmění, držení a dědičnému požívaní. f.25

111. *Jan Bule z Bořitova na Hlochkovanech na místě Filipa Prusinovského i na místě jiných rukojmí*, kteříž jsme *za nebožtíka Rudolta z Ebrharce*⁴), po smrti jeho *Janovi Březnickému z Náchoda na Pucově* a erbóm jeho *tvrz a ves Jinošov* s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s dvorem, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s vodami tekúcími i netekúcími, s rybníky, s rybniščemi, s mezemi, s hranicemi, jak to zbožie od staradávna v sich mezech a hranicích záleží a jest vyměřeno a vymezeno, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž jsme to sami drželi a toho po svrchupsaném nebožtíku Rudoltovi z Ebrharce⁵) užívali, nic sobě tu nepozuostavujíc ani zachovávajíc práva ani kterého vlastenstvie, to⁶) všecko⁷) *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

112. *Matúš ze Zhoře* i s svými erby a budúcími potomky *Janovi Peksovi*, erbóm jeho, budúcím potomkóm své vlastní zbožie a dědictvie, *dvuor* svuoj vlastní tu *v zezhory*⁸) *v Holubově, na kterémžto dvoře seděl otec muoj Jan*, řečený *Lhotský*, se vším plným právem a jeho příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s chrastinami, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi i se vším příslušenstvím,

¹) ran *opraveno touž rukou z* ar.

²) v *opraveno touž rukou z* k.

³) *V pravém dolním rohu této strany jinou rukou, a to obrácené*, Jan z Pernštajna Jindřichovi z Lomnice a erbóm. *Tento list měl býti prvním listem složky (f. 21—24), ale písař nepokračoval v rozepsaném vkladu, nýbrž obrátil dvojlist a začal tento vklad psáti znovu. (Č. 88. na f. 21.)*

⁴) *V orig.* Zebrharcze.

⁵) *V orig.* Ze Brharcze.

⁶) *Za tím přetržené slovo* jsme.

⁷) *Za tím přetržená slova* úplně prodali a mocí listu toho.

⁸) *Tak v orig. místo* Zhoři.

což k tomu dvoru od staradávna příslušelo a přísluší, se všemi užitky a požitky, kterýmiž koli jmény jmenovány mohú býti, *i s těmi dvěma loužky, kteří leží za Čikovem při Doubravě, jeden s té strany k Čikovu* a druhý *s té strany od Zahrádky, i s tím kusem lesu, kterýž leží pod Žabovem od hranic chřeptovských*, tak úplně a docela, jakž jsem to sám držel a toho užíval, nic sobě na tom ani svým erbóm ani budúcím práva ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění a dědičnému užívaní.

f. 25 v. **113.** *Lukáš z Rudy* i s erby svými *Jiříkovi Holubovi*, bratru svému, *ze Zhoře, a manželce jeho* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totižto *puol dvora* s sadem, s lukami *a dva rybníčky, kteráž leží k hranicím březským*, s lesy, s rolí oranú i neoranú, s horami, s doly, pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi, se vším plným právem a příslušenstvím, jakž ten dvuor svrchupsaný i s těmi rybníčky od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a jsú vymezena[1]), a již sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje ani pozuostavuje, než tak, jakž jsem to sám držel a toho požíval, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění a dědičnému jejich užívaní.

114. *Václav z Kounic Margetě z Vodník*, manželce své, *puol třetího tisíce zl. uherských*, na zlatě i na váze spravedlivých, na svém vlastním a dědičném zboží, *na městě Slavkově* s jeho vším příslušenstvím, což by mně tu příslušelo, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji *k* jejímu pravému[2]) *věnnému právu* a toho věna sám[3]) se příjemčím činím vším statkem svým, kterýž nyní mám neb jmieti budu.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

115. *Jan Kuna z Kunstátu*, hajtman markrabstvie moravského, *na místě Bohuše, Marty a Kateřiny, sirotkuov po* nebožtíkovi *Bohušovi Herinkovi z Slúpna* pozuostalých, *Voldřichovi Přepiskému z Rychmberka* a erbóm jeho ves *Milešovice* s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami spravedlivými, s užitky i se všemi poplatky, požitky, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zbožie svrchupsané od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, nic tu těm sirotkóm, erbóm a potomkóm[4]) jich ani žádnému člověku práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, tak jakož jsme to sami drželi, to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Lipého.

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Opraveno touž rukou z* právu.
[3]) *Touž rukou nad řádkem.*
[4]) *Za tím přetržené slovo* jeho.

KNIHA XXV. (XXI.) Z LET 1535-1536

⌈Kniha pana Jana z Lipého.⌋

f.1 **1.** Léta Páně 1535. v pondělí po svaté Kunhutě *[13. září 1535]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunstátu na Lukově, hajtmana markrabství moravského, pana Jana z Lipého na Krumlově, najvyšího maršálka království českého a najvyššího komorníka markrabství moravského, pana Jana Zajímače z Kunstátu na Tavíkovicích na miestě pana Jana staršího z Šternberka na Kvasicích, najvyšího sudího téhož markrabství, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Albrecht z Lichtnburka na Hostimi, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici, pan Zdeněk Žampach z Potnštajna a v Němčičkách, pan Jan z Ludanic na Veveří, pan Vilím Mládenec z Miličína na Šumvaldě, pan Václav z Boskovic na Letovicích, pan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Jan z Žerotína na Strážnici, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Hynek Bilík z Kornic na Veselí, pan Jan Šiška z Kúnic na Slavkově, a z rytířstva: Vilím z Víckova na Cimburku, Ctibor Vranovský z Vranova na Želeticích, Jan Tavíkovský z Tavíkovic na Polici, Zdeněk Konický z Švábenic, Petr Pražma z Bílkova na Leštné a Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích.

f.1 v. Vklad mlýna Rorhofu.

2. *Purgmistr a rada města Znojma,* nynější i budúcí, *Janovi z Pernštajna a na Helfenštajně,* erbóm a budúcím potomkóm jeho *mlýn Rorhof,* kterýž leží *pod Dyákovicemi* na řece Dyji v markrabství moravském, ten plat a vrchnost svú i to všecko právo a spravedlivost, kteréž jsme jměli na tom mlýně s jeho příslušenstvím *podlé listu* slavné paměti pana *markrabie Jošta,* nic sobě ani budúcím potomkóm našim práva, panstvie ani vlastenstvie nezachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad tvrze a vsi Herultic.

3. *Mikuláš Herult z Herultic* i s svými erby *Janovi z Lipého a na Krumlově,* najvyšímu maršálku královstvie českého a najvyšímu komorníku markrabstvie moravského, *a Janovi z Pernštajna na Helfenštajně,* obíma spolu a erbóm jich zboží své vlastnie a dědičné, totiž *tvrz a ves Herultice* s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s vodami tekutými i netekutými, s rybnisčemi, s potoky, s háji, s lesy, s horami, s chrastinami, s doly, s dolinami, pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to zbožie svrchupsané od staradávna vymezeno jest a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím i se vším příslušenstvím beze vší a všeliaké výminky, jakž jsem to sám držel a toho požíval, nic sobě tu, erbóm ani potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *jim vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění a dědičnému požívaní.

Vklad rybníka Trutmanského.

4. *Jiřík z Lichtnštajna a z Nyklšpurku* i s svými erby *Janovi z Lipého a na Krumlově,* najvyšímu maršálku královstvie českého, a erbóm jeho sám od sebe i od svých erbuov svuoj vlastní a dědičný *rybník,* kterýž slove *Trutmanský* a *kterýž v trutmanských gruntech jest,* se vším plným právem a panstvím, s požitky a užitky, tak jak jsem toho rybníka svrchupsaného sám v držení a v užívaní byl, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panstvie ani vlastenstvie nepozuostavuje, tak jakž jsem to sám držel a užíval, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

Přenešení práva od pana Jana z Pernštajna na pana Jana z Lipého, najvyšího maršálka královstvie českého.

5. *Jan z Pernštajna etc. všecko právo své, kte-* f.2
réž jest mně a erbóm mým *po nebožtíkovi* panu *Vilímovi z Pernštajna, otci mém* dobré paměti, *náleželo dáním krále Matyáše a Vladislava, Jich Mtí,* totižto *k zámku* pustému *Rabštajnu, k městu Ejvančicím*[1]), *k městečku Rouchovanóm a ke vsem,* zejména těmto: *k Litobratřicím a k Heřmanicím, k Dokovanóm,* a *k rybníkóm* těmto: *k* rybníku *Litobratrskému,* k rybníku *Dokovanskému, přenáším a převodím* tímto vkladem to právo v tomto listu psané *na* pana *Jana z Lipého,* najvyšího maršálka královstvie českého a najvyšího komorníka markrabstvie moravského, a jeho erby *a jim to ve dcky* zemské *vpisuji* ku pravému jejich dědičnému držení a užívaní.

[1]) *V orig.* Ejvančicích.

Vklad spolku Volfkanga Hordara z Puklic vložen *na naučenie panské.*

6. *Franc Hordar z Puklic* přijímám na pravý *spolek Volfkanga Hordara z Puklic*, otce svého, *na tvrz Puklice a ves Puklice* se vším jejich příslušenstvím i na to na všecko, což jmám aneb ještě jmeti budu.

Vklad tvrze Bohutic k dědictví.

7. *Jan z Lipého a na Krumlově*, najvyšší maršálek královstvie českého, i s erby svými a budúcími potomky *Janovi Kusému z Mukoděl*, erbóm a budúcím potomkóm jeho *své všecko právo, panstvie i vrchnost*, kteréž jsem jměl, totiž *na tvrzi Bohuticích, na vsi* s dvorem, *na vsi Ledci, na vsi Želovicích, na* pusté *vsi Vlčí Keř, na* pusté *vsi v Palckovicích*, s lidmi platnými i neplatnými, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s horami[1]), s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky, požitky i všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i stojatými, s jezery, s sady, s mlýny, s mlýniščemi, s pustinami, s vinohrady, s horním právem, *ješto mé manstvie bylo*, i na tom na všem, což k tomu od staradávna příleželo a přiléží a v manství mém bylo, nic nevymieňujíc ani co sobě, erbóm a budúcím potomkóm svým nepozuostavujíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému a svobodnému jich k jmění, držení a dědičnému požívaní.

f.2 v. Vklad dědictvie zámku a města Jemnice.

8. My *Ferdynand*, z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše, uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpani, arcikníže rakúské, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie, oznamujem tímto listem všem, *jakož* urozený *Jindřich Mezřícký z Lomnice*, věrný náš milý, *v jistých summách a zápisích od předkuov našich*, králuov českých a markrabí moravských, *zámek a město Jemnici má a toho v držení jest, prošeni jsme* od svrchupsaného *Jindřicha Mezříckého, abychom jemu* i dědicóm jeho *týž zámek a město Jemnici* se vším a všeliakým jich příslušenstvím *k dědictví* milostivě *dáti ráčili*. K jehožto prosbě jsúce nakloněni a znajíce jeho, Jindřicha Mezříckého, věrné, platné i užitečné služby, kteréž předkóm našim, *králi Vladislavovi a králi Ludvíkovi* slavných pamětí, i nám také činil a ještě činiti nepřestává, a tím pilněji, volněji aby napotom nám je činiti a sloužiti mohl, s dobrým rozmyslem, s radú věrných našich milých, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský nahoře psaný *zámek a město Jemnici* se všemi duochody a puožitky i se vším a všeliakým jejich příslušenstvím *kromě hor a všech kovuov zlatých a stříbrných, kteříž by se na týmž panství jemnickým najíti mohli*, svrchupsanému *Jindřichovi Mezříckému*, dědicóm a budúcím jeho *k pravému dědictví jsme dáti ráčili a tímto listem dokonale dáváme*, chtiece tomu konečně, aby on, Jindřich Mezřícký, s dědici a s budúcími svými týž zámek a město Jemnici se vším a všeliakým jejich příslušenstvím kromě již jmenovaných hor a všech kovuov zlatých a střiebrných, kteréž by se na témž panství jemnickém najíti mohly, držel i toho užívati mohl a moc jměl, nic méně, než jako jiní obyvatelé markrabstvie moravského svých dědičných statkuov užívati a s nimi činiti mohú a moc mají, buď z práva neb z obyčeje, bez zmatkuov a vší odpornosti i překážky všelikterakých lidí. Protož přikazujem hajtmanu a najvyšímu komorníku a sudímu desk zemských markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když koli od často psaného Jindřicha Mezříckého, dědicuov neb budúcích jeho za to požádáni budete, jemu svrchu dotčený zámek a město Jemnici se vším příslušenstvím, jakž nahoře dotčeno, ve dcky zemské i s listem tímto vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všeliaké odpornosti. A kdož by tento list s často psaného Jindřicha Mezříckého, dědicuov neb budúcích jeho dobrú a svobodnú vuolí jměl, ten a takový má jmieti plnú moc a právo všech věcí v tomto listu položených a vepsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Vídni v sobotu po pamatování Vstoupení Pána Krista na nebe *[24. května 1533]*, léta božieho tisícího pětistého XXXIII a království našich římského třetího a jiných sedmého.

Ferdinandus.

Vidit Johannes Phlug de Robensstayn, supremus regni Boemie cancellarius.

Tohoto listu k vložení poslové ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabství moravského, pan Jindřich z Lichtnburka, pan Vilím Kuna z Kunstátu.[2])

9. Léta Páně 1536, v pondělí po neděli druhé v postě *[13. března 1536]* držán jest sněm v f.3
městě Brně skrze urozené pány, pana Jana Kuny z Kunstátu na Lukově, hajtmana, pana Jana z Lipého na Krumlově, najvyššího maršálka království českého a najvyššího komorníka, pana Dobeše z Boskovic na Rosicích na místě pana Jana

[1]) *Opraveno touž rukou z hory.* [2]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova a kancléřova.*

staršího z Šternberka na Kvasicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, najvyšího písaře zemského; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Hynek Bruntálský z[1]) Vrbna, pan Albrecht z Lichtnburka na Hostimi, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici, pan Jan Osovský z Doubravice na Hrutovicích, pan Jan Zajímač z Kunštátu na Tavíkovicích, pan Václav z Boskovic na Letovicích, pan Puota z Ludanic na Rokytnici, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, a z rytířstva: Vilím z Víckova na Cimburku, Ctibor z Vranova na Želeticích, Zdeněk Konický z Švábenic na Moštěnici, Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích a Petr Pražma z Bílkova na Leštné.

Vklad spolku Anny z Tavíkovic, kde přijímá Jindřicha Březnického a syna jeho.

10. *Anna z Tavíkovic Jindřicha Březnického z Náchoda,* syna svého, *a Frydrycha z Náchoda,* vnuka svého, přijímám na pravý a jednostajný *spolek na VIII^c XL zl.*, kteréž dckami zemskými *na Březníku a Kuroslepech od nebožtíka Oldřicha z Náchoda,* manžela svého, zapsané mám, i na to na všecko, což kde mám aneb jmieti budu.

f. 3 v. Vklad spolku Jaroslavovi z Doubravice.

11. *Mandalena z Mírova Jaroslava Osovského z Dúbravice,* manžela svého, přijímám na pravý *spolek* statku svého okařeckého, *na tvrz,* dvuor *a ves Okarec, na ves Pyšelo, na ves* pustú *Byčánky*[2]) a dvuor pustý *a na ty lidi ve vsi Hartvíkovicích,* což tu mám, i na to na všecko, což k tej tvrzi a vsem svrchupsaným přísluší, i na to na všecko, což mám neb jmieti budu, *kromě tří set zlatých,* ty sobě na tom statku svrchu dotčeném pozuostavuji, abych to za živnosti své dáti aneb po smrti odkázati mohla, komuž by mi se zdálo a líbilo.

Přetrhán a na okraji Vymazán na poručení Jich Mtí pánů soudcí a přiznání a povolení její *a pod tím touž rukou* Vojtěch z Pernštejna.

Poručenstvie Mikuláše Batelovského.

12. *Mikuláš Batelovský z Prostého Milu z Brumovic,* manželku svú, *činím mocnú poručnicí dietek i* všeho *statku svého,* kterýž mám neb jmieti budu.

Vklad tvrze Urbanče.

13. *Jan Houska z Zahrádky* i s svými erby *Jetřichovi Dobrovodskému z Dobré Vody* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totižto *tvrz Urbanči a ves* s lidmi svými, kteréž tu mám, s dvorem poplužným, s pivovarem, též s mlýnem a s polovicí řeky *pode mlýnem Štyhovým a ves* svú *Chvalkovice* s jejím příslušenstvím, též *ves* svú *Mutišov* s lidmi svými, kteréž tu mám, i s poustkami a s jejím příslušenstvím, také *ves* svú celú *Němčice* se vším jejím příslušenstvím, *k tomu platu* ročního *ve vsi Bělčovicích* na lánu Koušovském dva a čtyřidceti groší vídenských a dvě slepice a robotu, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pustotinami, s zákopami, s pastvami, s pastviščemi, s doly, s horami, s lesy, s háji, s křovinami, s čížbami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s ospy, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s struhami, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakož to zbožie svrchupsané a dědictvie, a zvláště sama jedna každá ves od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezena jest, nic tu sobě ani erbóm svým a potomkóm budúcím práva, panstvie ani vlastenstvie nezachovávaje ani pozuostavuje žádného, tak jakž jsem to zbožie a dědictví sám držel a požíval, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Jan [z][3]) Žerotína.

Vklad puol dvora Račic.

14. *Martin Matl z Jemnice* i s svými potomky *Jindřichovi Mezříckému z Lomnice* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictvie, totižto *puol dvora Račic* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky, s požitky i se všemi poplatky a s pěti rybníčky, a tak se vším plným právem a příslušenstvím, jakž toho puol dvoru svrchupsaného od staradávna v svých mezech všecko zvláště záleží a jsú[4]) vymezena, nic sobě ani svým potomkóm tu víc práva nepozuostavujíc, než tak, jak jsem to sám držel, *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad tří[5]) dílů Mezříčí pana Václava a pana Ladslava a pana Zdenka[6]) z Lomnice. f. 4

15. *Zdeněk Mezřícký z Lomnice Janovi z Pernštajna,* erbóm a budúcím potomkóm jeho zbožie své vlastní a dědičné, totiž *díl svuoj* všecek, kterýž mi se dostal *po otci mém*[7]), *nebožtíku* panu

[1]) tál *touž rukou nad řádkem a ý opraveno z* al.
[2]) *Tak v orig. místo správného Říčánky.*
[3]) *Nebo předložka z splynula s následujícím Ž.*
[4]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[5]) *Opraveno touž rukou ze* dvú.
[6]) *Slova* a pana Zdenka *jsou napsána dodatečně na druhém řádku před slovy* z Lomnice.
[7]) *Za tím přetržená slova* panem Janem.

Janovi z Lomnice na Mezříčí, hajtmanu markrabstvie moravského, *díl* pana *Václava z Lomnice a díl* pana *Vladislava z Lomnice*, bratři mých, *kterýchž jsem od nich skrze smlúvy*, kteréž jsem s nimi zdělal, *dostal na zámku Mezříčí i s městem*, což mně tu spolu s nimi náleželo, s polovicí kostelního podacího, *ves Chřeptov*, *ves Rudu* s kostelním podacím, *ves Březice*, *ves Kusku*, *ves Lhotku*, *ves Kozlov*, *ves Mezibořie*, *ves Kněže Ves*, *ves Moštišče* s kostelním podacím, *ves Hrbov*, *ves Lavičky*, *ves Přeckov*, *ves Rudvíkov*, *ves Voslavici*, *v Tasově s polovicí u svatého Petra* kostelního *podacího*, *též v Tasově u svatého*[1]) *Václava s polovicí* kostelního *podacího*, *v Bořích s* kostelním podacím, *v Pavlově s* kostelním *podacím*, *v Uhřínově* s kostelním *podacím*, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakož to svrchupsané zbožie od staradávna jest vyměřeno a v svých hranicích záleží, i s jinými všemi duochody, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, kteříž k dílóm svrchupsaným zámku a města Mezříčí i [s] jinými všemi, kteréž nahoře jmenovány jsú, příslušeli a přísluší, tak jakž jsem ten díl svuoj i jiné díly, kteříž mi se od pánů bratří mých zpuosobem svrchupsaným dostali, držel a toho požíval, nic sobě tu ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravénu jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by nám, svrchupsaným Zdeňkovi, Václavovi a Ladslavovi, to svrchupsané zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a toho se odřiekáme.

Vklad dílu nebožtíka pana Vilíma z Lomnice na zámku Mezříčí od rukojmí.

16. *Jindřich, Václav, Jan, Vladislav, Zdeněk*, bratří vlastní *Mezříčtí z Lomnice, a* Vilím[2]) *Valecký z Mírova na místě Anežky z Lomnice, pozuostalé dcery* nebožtíka *Vilíma Mezříckého z Lomnice, Janovi z Pernštajna* a erbóm jeho ku pravénu dědictví své vlastní a dědičné zboží, *díl svuoj* všecek, kterýž mi se dostal *po nebožtíkovi* panu *Janovi z Lomnice a na Mezříčí*, hajtmanu markrabstvie moravského, *otci mém* dobré paměti, totižto *na zámku Mezříčí i s městem*, což mi tu spolu s bratřími mými náleželo, s dílem kostelního podacího, *městečko Tasov* s dílem kostelního podacího, *městečko Veselí* s kostelním podacím, *ves Jabloňové*, *ves Rohy*, *ves Oslava*, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jak to svrchupsané zboží od staradávna jest vymezeno a v svých hranicích | záleží, i s jinými f. 4 v.
všemi duochody, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, kteréž k dílu mému, což mně na tom zámku a městě náleželo,[3]) příslušelo a přísluší, i s jinými městečky a vsemi, kteréž nahoře jmenovány jsú, tak jak sem ten díl svuoj držel a toho požíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravénu jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to zboží svrchupsané nám ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a toho se odřiekáme.

Vklad dílu páně Janova na Mezříčí.

17. *Jan Mezřícký z Lomnice Janovi z Pernštajna a na Helfenštajně*, erbóm a budúcím potomkóm jeho zbožie své vlastní a dědictvie, totižto *díl svuoj* všecek *na zámku i na městě Mezříčí*, kterýž mi se *po nebožtíku* panu *otci mém* na témž zámku a městě Mezříčí dostal, i s šestým dílem kostelního podacího, *s Blechú*, *mlynářem pod Tasovem*, což mi tu na něm na díl muoj náleželo, *i s* kostelním *podacím*, kteréž mi na díl muoj *v Tasově [u] svatého Petra* i *u svatého Václava* náležely, *a městečko Radostín*, *Krásině Ves*, *Telečkov ves*, *Budče ves*, *Oujezd ves*, *Volší ves*, *Kyjov ves*, *Bítovice ves*, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami a s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakož to zbožie od staradávna vymezeno jest a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, a tak, jakž mi jest se ten díl na zámku a městě Mezříčí, na vsech, rybnících a lesích, lukách a všech jiných duochodech s tím vším příslušenstvím beze vší a všeliaké výminky dostal a jak sem to sám držel a toho požíval, nic sobě tu, erbóm ani potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

[1]) *Za tím nepřetržená slova* u svatého.
[2]) *Za tím přetržená slova* z Víckova.
[3]) *Za tím přetržená slova* k díl[u].

Vklad Lešanovic.

18. *Jindřich z Lichtnburka na Bítově Jindřichovi Lechvickému z Zástřizl na Žiroticích,* erbóm a budúcím jeho své vlastní zboží a dědictvie, *ves* pustú *Lešanovice* s rolí oranú i neoranú, s činžemi, s platy, s užitky, s poplatky, s lukami, s lesem, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi od staradávna příslušelo, s mezemi, s hranicemi, jakož to zboží v svých mezech a hranicích záleží od starodávna a jsú[1]) vymezena, tak jakž jsem to sám držel a předkové moji, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím na tom žádného práva a vlastenstvie nezachovávaje ani pozuostavuje, to všecko *vkládám* a vpisuji k jmění, držení a dědičnému požívaní.

Věno paní Doroty z Heraltovic.

19. *Petr z Kounic Dorotě z Heraltovic,* manželce svej, na svém vlastním a dědičném zboží, *na vsi Chřenovicích,* tisíc zlatých červených uherských dobrých *věna jejího vkládám* a vpisuji ku pravému jejímu věnnému právu a příjemčím se toho věna sám činím se vším statkem svým, kterýž mám neb jmieti budu, *a k tomu své povolení dávám, aby z tej vsi Chřenovic* svrchupsaná *manželka má po smrti mej do stavu svého proměnění* od erbuov mých i od poručníkuov *splacována nebyla.*

Mřežován a na okraji Zacharyáš z Hradce.

f. 5 Vklad lánu ve vsi pusté Martiničkách.

20. *Václav z Babic Bohušovi Hrubčického z Čechtína a na Úponěšicích* a erbóm jeho svuoj vlastní a dědičný *lán ve vsi* pusté *Martiničkách* se vším plným právem a panstvím a jeho příslušenstvím, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s poplatky i se všemi užitky a požitky, kterýmiž by kolivěk jmény jmenovány býti mohly, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, kterakž kolivěk ten lán a to dědictvie v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž jsem to sám držel a požíval i předkové moji, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad vsi Vlasatic.

21. My *Ferdynand,* z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniežе rakúské a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, *jakožto jsme* v jisté summě *zámek náš Kounice* s jeho příslušenstvím statečnému *Jiříkovi Žabkovi z Limberku,* místokancléři našemu v království českém, věrnému milému, *zapsati a zastaviti ráčili,* kdež znajíc zvláštní pilnú potřebu náši a vzhlédše na ustavičné platné a věrné služby téhož Jiříka Žabky, kteréž předkóm našim, králóm českým, činil a nám podnes činiti nepřestává, protož s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, s radú věrných našich milých, moci královskú v Čechách, jakožto markrabie moravský svrchupsanému *Jiříkovi Žabkovi,* erbóm i budúcím potomkóm jeho *prodali jsme a mocí listu tohoto prodáváme* své vlastní zboží a dědictvie, totiž *ves,* řečenú *Vlasatice,* s kostelním podacím, s dvorem a se všemi dobytky, s svrchky, což k tomu dvoru náleží, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s desátky obilnými vlasatickým,[2]) *drnholtským a puklanským* i skopním, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s mezemi, s hranicemi i se všemi pustotinami *od drnholckých gruntuov* k Dyji *i za Evani* a tady okolo rybníků vlasatických až do Vlasatic přiléžících, kde prvé vsi za staradávna bývaly, i s tím rybniščem *pod Lenovským rybníkem,* také s rybníky, zejména: Lenovským, Novým, Berdem, Křížem, Šlojířem, s potoky, s řekami i s tou příkopou vody vedení *od Pohořelic* na rybník Lenovský, a k tomu s tou spravedlností, kdež urozený *Jan z Pernštajna* s dědici a potomky svými na tarasy s svrchu jmenovaných rybníkuov a k jiným potřebám *podlé smlúvy* dřívie dávati mají a povinni jsú, i se vším plným právem, panstvím a všeliakým příslušenstvím, *jakž od staradávna k klášteru kounickému příslušelo,* nic tu sobě, dědicóm a budúcím potomkóm našim, králóm českým a markrabím moravským, práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, než to jsme všecko svrchupsanému Jiříkovi Žabkovi a erbóm jeho z milosti naší královské za čtyři tisíce kop grošuov českých, za každú kopu šestdesáte groší českých a za groš sedm peněz bílých počítajíc, prodali ku pravému dědictví, svobodné a nezávadné, kterėžto čtyři tisíce kop groší svrchu dotčených na hotových penězích zúplna jsme zaplacené přijali. A tu ves Vlasatice se vším příslušenstvím, jak se svrchu píše, máme již dotčeným Jiříkovi Žabkovi, erbóm jeho, když najprvé dcky v Brně otevříny budú, ve dcky vepsati a vložiti, a svědčilo-li by prvé komu ve dckách, to z desk vypsati a vymazati a po dckách vložení plná tři léta spravovati a osvobozovovati | od kaž- f. 5 v.
dého člověka duchovního i světského, kdož by to

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[2]) *Za* m *jest ještě přetržené* i.

zboží svrchupsané právem zemským nařkl na všem neb na díle; a zvláště jim slovem našim královským přiřiekati ráčíme za ssuti tak, aby oni, kupitelé náši svrchupsaní, vždy při tom zboží, jakž se svrchu píše, beze všeho umenšení a všeliakých zmatkuov zuostali a toho všeho užívati mohli i moc jměli, nic méně, než jako jiní obyvatelé markrabstvie moravského svých dědičných statkuov[1]) užívají a s nimi učiniti mohú a moc mají, buď z práva neb z obyčeje. *A toto náše* jemu, Jiříkovi Žabkovi, a erbóm jeho tej vsi s jejím příslušenstvím, jakž se svrchu píše, od zámku a kláštera kounického *odprodání má býti beze vší újmy a škody těm zápisóm, kteréž prvé na zastavu zámku a kláštera kounického* spolu s tou vsí a s jiným statkem k témuž klášteru příslušejícím[2]) *jmá; než, když bychom my*, dědici a potomci náši, králi čeští a markrabie moravští,[3]) *po vyjití těch let v zápisích položených zámek a klášter kounický s jeho příslušenstvím zase vyplatiti chtěli*, máme a povinni budem jim tu summu v zápisích našich položenú beze všeho a všeliakého vyražování zúplna dáti a v moc jich položiti, a *oni*, přijmúc summu svú a postoupíc nám Kounic s jiným statkem příslušejícím, *předse tej vsi* svrchupsanej *Vlasatic* s rybníky a s jejím vším a všeliakým příslušenstvím podlé tohoto našeho jim prodaje *v dědičném držení a užívaní zuostati mají*. Proto přikazujeme hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu téhož markrabstvie, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli od svrchupsaného Jiříka Žabky, erbuov neb budúcích jeho za to požádáni budete, abyšte jemu svrchu dotčenú ves se vším příslušenstvím, jakž nahoře psáno jest, ve dcky zemské i s listem tímto vložiti a vepsati rozkázali, a to beze všech výmluv a všeliakých odporností. A kdož by tento list jměl s dobrú a svobodnú vuolí často psaného Jiříka Žabky neb erbuov jeho, ten má a jmieti bude túž plnú moc a právo ke všem věcem v tom listu položeným a zapsaným, tak jako on sám a erbové jeho. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Vídni v pondělí den svatého Mikuláše *[6. prosince 1535]*, léta božieho tisícího pětistého třitcátého pátého, království našich římského pátého, uherského devátého a českého desátého.

Ferdynandus.

Vidit Johannes de Robensstayn etc.,
supremus regni Boemie cancellarius.

Tohoto vkladu poslové ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunštátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Hynek z Vrbna a pan Jan z Kounic.[4])

Georgius Logssan.[5])

Vklad vsi Kupařovic.

22. *Proček starší z Zástřizl na Ždánicích, Zygmund Valecký z Mírova a na Miroslavi, Jan Kusý z Mukoděl na Bohuticích, mocní poručníci i nápadníci statku po nebožtíku Jindřichovi Lechvickém zuostalého, Jiříkovi Žabkovi z Limberku na Kounicích*, krále JMti radě a místokancléři královstvie českého, a erbóm jeho *ves*, řečenú *Kupařovice, ležící pod Pravlovem*, se vším jejím panstvím a příslušenstvím a právem dědičným, tak jakž ta ves od staradávna v svých mezech a hranicích vyměřena a vymezena jest a jakž jest ji nebožtík Jindřich Lechvický držel a požíval, s lidmi platnými i neplatnými, s mlýnem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s dolinami, s vrbinami, s chrastinami, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými i se všemi a všeliakými poplatky a užitky a se vším panstvím a tej vsi příslušenstvím, tak jakž ta ves od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vyměřena jest, nic sobě tu ani erbóm Jindřicha Lechvického práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávajíc a nepozuostavujíc, to všecko *vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad vsi Prštic. f. 6

23. *Hynek Lechvický z Zástřizl* i s svými erby *Jiříkovi Žabkovi z Limberku*, krále JMti radě a místokancléři královstvie českého, a erbóm jeho své vlastní a dědičné zbožie, *tvrz a ves Prštice a ves* pustú *Modřičky a ve vsi Tikovicích*, což tu mám, s kostelním podacím, s dvorem poplužním, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s lesy, s háji, s luhy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a s požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybništěmi, s potoky tekúcími i netekúcími, s mlýny, s mlýniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to svrchupsané zbožie v sich mezech a hranicích záleží a od staradávna vyměřena[6]) jest, nic sobě tu ani erbóm svým a potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

[1]) *s opraveno touž rukou ze z.*
[2]) *V orig.* příslušejícimu.
[3]) ští *opraveno touž rukou ze* ský.
[4]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova a kancléřova.*
[5]) *Tento podpis jest v orig. pod zápisem o poslech.*
[6]) *Tak v originále.*

Vklad tvrze a vsi pusté Mezilesic.

24. *Jan a Václav,* bratří vlastní *z Kounic na Slavkově, Janovi a Jindřichovi,* bratřím vlastním *Mouřínovským z Mezilesic na Hostěrádkách,* a jejich erbóm své vlastní a dědičné zbožie, totižto *tvrz a ves* pustú *Mezilesice* s jejím se vším příslušenstvím, s horami, s lesy, s háji, s rybníky, s rybniščemi, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s mezemi, s hranicemi a s tím se vším, tak jakž jsme to sami od staradávna drželi a požívali, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávajíc a nepozuostavujíc, to všecko ku pravému dědicství, jmění a dědičnému držení *vkládáme* a vpisujem.

Naučení panské o vklad Plumluovek.

25. *Naučení panské Ctiborovi z Vranova, Jiříkovi Tetaurovi na místě pana Jana staršího z Šternberka, Prokopa z Oděrad, a Pročkovi mladšímu z Zástřizl dané: Poněvadž Heralt z Zástřizl jakožto erb po Heřmanovi z Zástřizl, otci svém, zuostalý zapsal se ves pustú Plumluovky jim ve dcky zemské vložiti a před vložením tej vsi do desk umřel jest a Proček, strýc najbližší Heraltů, Jana Pročka, sirotka po Heraltovi zuostalého, i s statkem jeho v držení má a jest i nápadníkem statku, neuchoval-li by Buoh toho sirotka, aby hned Proček při odevření desk na místě téhož sirotka Plumluovky panu Janovi staršímu z Šternberka, Ctiborovi z Vranova, Jiříkovi z Tetova, Prokopovi z Oděrad ve dcky zemské, jakž zápis Heralta ukazuje, vložil.*

26. *Proček mladší z Zástřizl a na Miloticích na místě Jana Pročka z Zástřizl,* strýce svého, *sirotka po Heraltovi z Zástřizl,* strýci mém, *zuostalého, na naučení panské Janovi staršímu z Šternberka na Kvasicích,* najvyšímu sudímu markrabství moravského, *Jiříkovi Tetaurovi z Tetova a na Zlíně, Prokopovi z Oděrad na Milonicích, Stiborovi z Vranova na Želeticích ves* pustú *Plumluovky* s dvorem poplužným, s rolí oranú i neoranú, s užitky, s poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s rybníky, s vinohrady, s desátky vinními z těch vinohraduov, s mlýny, s mlýniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, s trávníky, s pastvami, s pastviščemi, s doly i se vším jiným příslušenstvím, kterýmiž koli jmény muož se jmenovati, což k tej vsi Plumluovkám od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi i s hranicemi, jakž ta ves svrchupsaná v svých mezech a hranicích záleží od staradávna a jest vymezena, tak jakž jest to nebožtík Heřman z Zástřizl, otec Heraltů a děd Jana Pročka, i předkové jeho, držel, nic tu sobě ani Janovi Pročkovi a erbóm a budúcím potomkóm na tej vsi práva, panstvie ani žádného vlastenstvie nezachovávaje ani pozuostavuje, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Lipého.

27. *Jan starší z Šternberka a na Kvasicích,* f. 6 v.
najvyší sudí markrabstvie moravského, *Ctibor z Vranova a na Želeticích, Jiřík Tetaur z Tetova a na Zlíně, Prokop z Oděrad na Milonicích Janovi z Doubravky a z Hradiště na Blanště* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictvie, *ves Plumluovky,* na tento čas pustú, s horami, s desátky vinními, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s užitky i požitky i se všemi poplatky, s rybníkem, s rybniščemi, s potoky tekúcími i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží od staradávna v svých mezech ve všech i v každé zvláště záleží a jsú[1]) vymezena, nic sobě ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, tak jakž jsme to sami drželi, to všecko *vkládáme* a vpisujem ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad Dražůvek.

28. *Zdeněk z Zástřizl, erb po Mikulášovi z Zástřiz[l] zuostalý, Stiborovi z Vranova a na Želeticích* své vlastní zbožie a dědictvie, totižto *městečko Dražuovky* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lesy, s háji, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s pastvami, s pastviščemi, s vinohrady, s desátky vinnými i s jejich se vším příslušenstvím, kterými kolivěk jmény[2]) jmenovati se muože, což k tomu zboží od staradávna příslušelo a přísluší, i s mýtem od staradávna tu usazeným, s mezemi, s hranicemi, jakož to zbožie dražovské v svých mezech a hranicech od staradávna vymezeno jest, tak jakž jest to Mikuláš, otec muoj, držel a požíval a předkové jeho, nic sobě tu ani potomkóm mým budúcím na tom žádného práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *vkládám* a ve dcky zemské vpisuji k jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Směna na ves Holubice a Tikovice.

29. My *Ferdynand,* z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniežе rakúské, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie, oznamujem tímto listem všem, že *jsme jmé-*

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[2]) *Za tím přetržená slabika* me.

nem velebných, *kněze Melichara Prysnara probošta a kněze Pavla šafáře i vší kapitoly kostela svatého Petra v Brně*, s jedné *a od* statečného *Vilíma Prusinovského z Víckova na Cimburku* s strany druhé, věrných našich milých, *prošeni*, *abychom jim k tej smlúvě o frejmark a směnu*, *kteráž jest mezi nimi skrze* urozeného a statečného *Vilíma Kunu z Kunštátu na Hrádku a Jana z Kyjovic na Kobylnicích*, věrné náše milé, *učiněna*, milostivé *povolení dáti a jí potvrditi ráčili*, kterážto smlúva mezi nimi takto zní a ukazuje:

Léta Páně tisícího pětistého třitcátého pátého, ve čtvrtek po památce svatého Matúše *[23. září 1535] námi, Vilímem Kunú z Kunštátu na Hrádku, Janem z Kyjovic na Kobylnicích, stala jse smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá, *frajmark a směna mezi* urozeným a statečným rytířem, panem *Vilímem z Víckova a na Cimburku*, s jedné *a* velebným *knězem Melicharem Preysnarem proboštem, knězem Pavlem šafářem i vší kapitolú kostela svatého Petra v Brně* s strany druhé, a to taková, *že* s svrchupsaný *pan Vilím knězi proboštovi a kapitole vsi* své *Holubic a* těch *lidí*, kteréž drží *ve vsi Kroužku*, se vším příslušenstvím a panstvím, jakož jest to sám drže[l] a užíval a *jak jsú jemu ty vsi od krále JMti dané, postúpiti má* konečně v témdni po svatém Martině po datum tejto smlúvy najprvé příští a při témž f. 7 času a postoupení | jmá knězi proboštovi a kapitole na tu ves Holubice a lidi v Kroužku list správní obyčejný do desk udělati a v jich moc položiti. Item *kněz probošt a kapitola jmají* svrchupsanému *panu Vilímovi puol vsi* své *Tikovic* s jejím vším příslušenstvím, tak jak jsú to sami drželi a toho užívali, na týž den v témdni po svatém Martině *postúpiti* a při tom času list správní obyčejný do desk udělati a v moc jeho položiti. *Také* nahoře psaný *kněz probošt a kapitola mají a povinni budú na tuto smlúvu a směnou frejmark od kněze biskupa JMti povolení, potvrzenie vyjednati a v moc* svrchupsanému *panu Vilímovi položiti a to*[1]) *jemu* spolu s listem správním *ve dcky vložiti*. Item *kněz probošt a kapitola k tej puol vsi Tikovic mají a povinni budú* svrchupsanému *panu Vilímovi pět set kop grošuov českých*, za každú kopu šestdesáte grošuov a za groš sedm peněz bílých počítajíc, na minci dobré české aneb rakouské, *přidati a v moc jeho položiti* na časy duole psané: item v témdni po svatém Martině při postupování od něho jim vsi Holubic sto kop grošuov českých, na den svatého Jiří hned potom příštího dvě stě kop grošuov českých, potom opět na den svatého Václava příštieho dvě stě kop grošuov českých; a [na] tu summu pozuostalú, čtyři sta kop grošuov českých, mají jemu list obyčejný s rukojmiemi udělati a při postupování v moc jeho položiti. A což se nahoře píše, to jsú sobě strany nahoře psané slíbili věrně a právě zdržeti a zachovati na všem neb na díle. Tomu na svědomí my, nahořepsaní smlúvčí, své vlastní pečeti k tejto jich dobrovolné smlúvě přidáviti jsme dali a každé straně jedna smlúva dána jest. Stalo se v městě Brně léta a dne jako nahoře.

A protož *my*, k jejich prosbě snažné jsúce nakloněni a znajíc dobré a užitečné téhož kostela býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *k takové smlúvě povolujem, ji stvrzujem, upevňujem* ve všech klausulích a artykulích v ní položených, kterážto smlúva jmá od nás i budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, držána a zachována býti nyní i na budúcí časy; při tom přikazujem hajtmanu, komorníku a sudímu téhož markrabstvie, když byšte koli od již psaného probošta, kapitoly a jmenovaného Vilíma Prusinovského z Víckova požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvú ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináče toho nečiníc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme dali. Dán v Vídni v sobotu po svatých Třech králích *[8. ledna 1536]*, léta božieho tisícího pětistého XXXVI, království našich římského šestého a jiných desátého.

Ferdynandus.

Vidit Johannes Plug de Robensstayn,
supremus regni Boemie cancellarius.

Poslové tohoto listu ke dckám dání od pana Jana Kuny z Kunštátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Vilém Kuna z Kunštátu, pan Bartoloměj z Žerotína.

Jiřík Žabka.[2])

30. My *Stanislav*, z božie milosti *biskup olomúcký*, známo činíme tímto listem obecně přede f. 7 v. všemi, kdož jej uzří anebo čtúcí slyšeti budú, *jakož jest se skrze* urozeného pána, pana *Vilíma Kunu z Kunštátu a na Hrádku, a* urozeného a statečného rytíře, pana *Jana z Kyjovic a na Kobylnících, stala smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá, *frejmark a směna mezi* urozeným a statečným rytířem, panem *Vilímem z Víckova na Cimburku*, s jednej *a* velebnými kněžími, *knězem Melicharem Preysnarem proboštem, knězem Pavlem šafářem i vší kapitolú kostela svatého Petra v Brně*, s strany druhej, *což se vsi Holubic a* těch *lidí*, kteréž svrchupsaný pan Vilím z Víckova držel *ve vsi Kroužku, a puol vsi Tikovic* s jejím příslušenstvím, jakž toho svr-

[1]) *V orig.* tomu.

[2]) *Tento podpis jest v orig. vpravo od zápisu o poslech.*

chupsaní kněz probošt a kapitola již psaného kostela svatého Petra v Brně v držení a užívaní byli, *dotýče,* jakož pak táž smlúva to všecko v sobě šířeji a světleji zavierá a ukazuje, i *prošeni jsme od* svrchupsaných *kněze probošta a kapitoly brněnské, abychom k tej smlúvě povolení* náše *dali a jí* z úřadu našeho *potvrdili.* Kdež *my,* vzhlédnúc na jich žádost a pro dobré téhož kostela, z úřadu našeho biskupského a *jmajíce* také *na to obdarování od* najjasnějšího kniežete a pána, pana *Vladislava,* uherského, českého *krále* a markrabie moravského slavnej paměti, *i od* JKMti syna též slavné paměti, *krále Ludvíka, a na to potvrzení od* najjasnějšího kniežete a pána, pana *Ferdynanda,* římského, uherského, českého etc. *krále* a markrabie moravského JMti, pána našeho milostivého, abychom kanovnictví při témž kostele svatého Petra v Brně, kteréž by ku podací JKMti náležely, na místě JKMti podávati mohli osobám hodným a vo nich a duochodech i spravedlivostech jejich péči jmieti, je říditi i obhajovati, jakož pak to obdarování samo v sobě to světleji zavierá a ukazuje, a protož tou a takovú mocí i z úřadu našeho biskupského *již dotčenej smlúvě* mezi svrchujmenovaným panem Vilímem z Víckova a svrchupsaným knězem proboštem a kapitolú kostela Brněnského učiněnej *povolení náše dáváme a tímto listem potvrzujeme* a ji za pevnú a stálú jmieti chcme na časy budúcí neporušitedlně. Tomu na svědomí pečet náši rozkázali jsme přivěsiti k tomuto listu, jenž jest dán a psán na Kroměříži v neděli před svatým Havlem *[10. října 1535],* léta Páně tisícího pětistého XXXV počítajíc.

f.8 Vklad vsi Tikovic.

31. My, *kněz Melichar Preysnar probošt a kněz Pavel,* v ten čas *šafář, a* všecka *kapitola svatého Petra v Brně* i s budúcími potomky svými, *s radú a povolením* duostojného v Boze otce, pána, pana *Stanislava, biskupa olomúcského, pravú směnú a frejmarkem Vilímovi z Víckova na Cimburku* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictvie od kostela svatého Petra, *puol vsi Tikovic* s lidmi platnými i neplatnými, s s dvorem,[1]) s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s vrbinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s užitky, puožitky i se všemi poplatky, s řekami, potoky, s břehy, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, <s mlýny, s mlýniščemi>[2]) i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zbožie, puol Tikovic svrchupsaných, v svých mezech všech i v každé zvláště záleží neb vyměřena[3]) jsú, nic sobě tu ani budúcím potomkóm našim a kapitole brněnské práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje, tak jakž jsme to sami drželi a požívali, to všecko, *jakž jsme směnili za ves Holubice a pět člověků v Kroužku,* jemu, *Vilímovi z Víckova,* a erbóm jeho ku pravému dědictví, svobodné a nezávadné, *vkládáme* a vpisujem, k jmění, držení a dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan [z][4]) Žerotína.

Vklad na vsi Holubic.

32. *Vilím z Víckova a na Cimburku knězi Melicharovi Preysnarovi proboštu a knězi Pavlovi,* ten čas *šafáři, a vší kapitole svatého Petra v Brně* i budúcím potomkóm jejich své vlastní a dědičné zboží, *ves Holubice a pět člověků v Kroužku,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s horami, s doly, s chrastinami, s křovinami, s vrbinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, hranicemi, užitky i se všemi poplatky, s řekami, potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží, ves Holubice s pěti člověky v[5]) Kroužku, v svých mezech všech i v každé zvláště záleží, vyměřena[6]) a vymezena jsú, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje, tak jakž sem to sám[7]) držel a požíval, to všecko *ve dcky vkládám* a vpisuji k jejich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad Bolehradic a Čejkovic.

33. *Jan Kuna z Kunstátu,* hajtman markrabstvie moravského, *Jan z Lipého na Krumlově,* najvyší maršálek královstvie českého a najvyší komorník markrabstvie moravského, *Vilím Kuna z Kunstátu na Hrádku, Dobeš z Boskovic na Rosicích, Jan Zajímač z Kunstátu a na Tavíkovicích, Vladislav Mezřícký z Lomnice, Jan z Kunovic na Brodě Uherském,* podkomoří markrabstvie moravského, *Jiřík Tetaur z Tetova na Zlíně Vilímovi z Víckova na Cimburku, Albrechtovi z Víckova a na Čejkovicích,* bratřím vlastním[8]) *Víckovcóm,* a jejich erbóm *své všecko právo, což jest nám jako rukojmím, kteří jsme byli za nemalé summy peněz rukojmie za nebožtíka* pana *Heralta Kunu z Kunstátu a z Bolehradic a po* f.8v.
smrti jeho každý z nás[9]) *oddíly své,* což na koho podlé slibu a rukojemstvie jeho přišlo, *dáti jsme*

[1]) *V orig.* s zdvorem. [2]) *Na okraji* Jan z Lipého.
[3]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[4]) *Nebo předložka z splynula s následujícím* Ž.
[5]) *Opraveno touž rukou ze* z.
[6]) *Toto a tři další slova tak v originále.*
[7]) *Touž rukou nad řádkem.*
[8]) *Opraveno touž rukou z* vlastních.
[9]) *Za tím přetržené slovo* pod.

zan musili, a ty summy od nás dané *náležely jsú nám na hradě* pustém *a městečku Bohlehradicích <a na rybnice Bojanovském Dolním>*[1]) *a na vsi Vrbici*, což nám tu přileželo, *na tvrzi a městečku Čejkovicích, <na lese Heřmanově, nad Lovčici ležícím>*[2]), *na vsi* pusté *Všetrapích, na vsi* pustej *Ulvech, na vsi* pustej *Prusich, na vsi* pustej *Rupřštorfu*, na dvořich a kostelních podacích i na tom na všem, což k těm zbožím jmenovaným přislušelo a přísluší, s vinohrady i s desátky vinnými, a tak, jakž jsú v svých mezech a hranicích od staradávna zamezena a záleží a jakž jest toho nebožtík pan Heralt užíval, na tomto základu našem na nás přišlým, to všecko jim, bratřím Víckovcóm, a erbóm jejich *vkládáme* a vpisujeme k jmění a dědičnému užívaní.

54. *Jan Vojislavský z Vojislavic na Třebějovicích všecko právo své, kteréž mi po* panu *Heraltovi Kunovi z Kunštátu a z Polehradic na statku polehradském a čejkovském jako jednomu rukojmí za téhož pana Heralta*, což jsem dal, *náleželo*, to všecko právo své *převodím na Viléma a na Albrechta*, bratří vlastní *z Víckova*, a na erby jejich, a což mi tu na tom statku náleželo, toho se tímto vkladem odřiekám.

Vklad lidí v Hruškách.

55. *Jan z Pernštajna na Helfenštajně* i s erby svými *Vilímovi z Víckova a na Cimburku* a jeho erbóm *lidi* své *ve vsi Hruškách*, dědičné, mně náležící, což tu koli mám a což jest mně tu náleželo, se vším panstvím a právem svým, nic sobě tu práva, panstvie ani které vrchnosti nepozuostavujíc, než to všecko jim *ve dcky* zemské *vkládám* ku pravému jich jmění a dědičnému požívání, a kdež by mně Janovi ti lidé ve dckách svěděli, tímto vkladem se jich odřiekám.

Mřežovún a na okraji Jan z Žer[o]tína.

Vklad vsi Milešovic.

56. *Voldřich Přepiský z Rychmberku na Pozořicích Janovi, Jindřichovi*, vlastním bratřím *Múřinovským z Mezilesic*[3]) *na Hostěrádkách*, a erbóm jejich zboží své vlastní a dědictvie, a to jmenovitě *ves Milešovice* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s robotami, s rybníky, s potoky, vodami tekúcími i stojícími, s lesy, s horami, s chrastinami, s háji, s údolím, s hony, s lovy, s mezemi a hranicemi i s jiným se vším příslušenstvím, kterýmž kolivěk jménem muož jmenováno býti, s úplným právem a panstvím, což kolivěk k tomu zboží již jmenovanému přísluší, a tak, jakž sem sám držel, žádného práva ani kterého vlastenstvie sobě a erbóm svým i budúcím potomkóm tu nic nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko *vkládáme* a vpisujem k jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Vklad Heřmanova lesu. f.9

57. *Vilím a Albrecht*, bratří vlastní *z Víckova, Vilímovi Kunovi z Kunštátu* a erbóm jeho své vlastní dědictvie, *Heřmanů les, nad Lovčici*[4]) *ležící*, tak jakž ten les Heřmanů v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a zamezen jest, nic tu sobě ani erbóm svým na tom lesu práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a komuž prvé ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v nic obracujeme.

Vklad dědictvie na Břeclav.

58. My *Ludvík*, z božie milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme žádáni od* statečného *Jana z Doubravky*[5]) *a z Hradiště, doktora*, věrného našeho milého, *abychom jemu tvrz Břeclav s městečkem Břeclaví i s druhým městečkem, s Starou Břeclaví*, a jich příslušenstvím, *kteréž manstvie náše jest, k dědictví dáti a vysvoboditi ráčili*. Kdež *my* k takové žádosti, vzhlédše na služby jeho věrné, kteréž nám činil a podnes činiti nepřestává, jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím a radú věrných našich milých, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský svrchupsanú *tvrz Břeclav s městečkem Břeclaví i s druhým městečkem, Starú Břeclaví*, a tím vším a všeliakým příslušenstvím jemu, *Janovi, k* pravému *dědictví dáti jsme ráčili a tímto listem mocně dáváme*, chtiece tomu, aby on, Jan, s dědici a budúcími svými touž tvrz Břeclav s svrchupsaným vším jejím příslušenstvím jměl, držel a požíval a tím vším zpuosobem vládl, jako jiní páni a obyvatelé v markrabství moravském tvrze své a zboží dědičné mají, je drží a jich užívají a jimi vládnú, a to bez naší, budúcích králuov českých a markrabí moravských i jiných všech lidí všeliakých překážek a odpornosti; přikazujíce hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu téhož markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když byšte koli od téhož Jana neb dědicuov jeho za to požádáni byli, abyšte jim tu tvrz Břeclav s svrchupsanými městečky i se vším a všeliakým jich příslušenstvím

[1]) *Na okraji* Jan [z] Žerotína. *(Nebo předložka z splynula s následujícím Ž.)*

[2]) *Na okraji* Jan z Lipého. [3]) *V orig.* Mezilesích.

[4]) vč *jest napsáno touž rukou na místě zpola vyškrabaných písmen* ssti.

[5]) ky *opraveno touž rukou z* ice.

a právem, jakž nahoře dotčeno jest, ve dcky zemské i s listem tímto vložili a vepsati rozkázali bez zmatku a všeliaké odpornosti. A kdož by tento list jměl s svrchupsaného Jana neb dědicuov jeho dobrú a svobodnú vuolí, tomu chceme, aby jemu příslušelo všecko a plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme rozkázali. Dán na Budíně v úterý den svatého Marcella papeže *[16. ledna 1526]*, léta božího tisícího pětistého XXVI, království našich uherského a českého desátého.

Ludvicus rex
manu propria.

Poslové tohoto listu ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Václav z Boskovic a pan Jan z Kunovic.[1])

f.9 v. **39.** Já *Jan z Dúbravky a z Hradiště, doktor,* vyznávám tímto listem přede všemi, kdož jej uzří anebo čtúce slyšeti budú, *jakož mám list* na pargameně s majestátem najjasnějšího knížete a pána, pana *Ludvíka*, uherského, českého etc. *krále* a markrabí moravského, *na dědictvie tvrze Břeclavi s městečkem Břeclaví i s druhým městečkem, s Starú Břeclaví,* a jich příslušenstvím a v tom listu znamenitě doloženo jest, kdož by ten list měl s mú neb dědicuov mých dobrú a svobodnú vuolí, tomu aby příslušelo všecko a plné právo všech věcí v témž listu napsaných, jakož majestát to v sobě šíře a světleji zavírá, ukazuje, a protož já Jan *dal jsem a mocí listu tohoto dávám sám od sebe i od svých erbuov na ten list* svrchupsaný i na to všecko právo své v něm psané *svú dobrú vuolí* a svobodnú urozeným pánóm, panu *Janovi,* panu *Bartolomějovi,* panu *Karlovi,* bratřím vlastním *z Žerotína a na Strážnici,* i jich erbóm tak, aby oni, páni z Žerotína, k těm ke všem věcem v tom listu nahoře dotčeném jměli túž moc a též právo plné, jako já, svrchupsaný Jan, neb erbové moji jměli jsme. Tomu na svědomí já, svrchupsaný Jan z Dúbravky a z Hradiště, pečet svú vlastní k tomuto listu přivěsiti jsem dal a pro širší toho vědomost prosil jsem duostojného u Boze otce a pána, pana Stanislava, z boží milosti biskupa olomúckého JMti, a urozeného pána, pana Jana starší[ho] z Šternberka a na Kvasicích, najvyšího sudího markrabstvie moravského, a urozeného a statečného rytíře, pana Vilíma z Víckova na Cimburku, a urozených vládyk, pana Bohunka Škorně z Stránova, hajtmana na Kroměříži, pana Jindřicha z Zástřizl na Cetochovicích, pana Artleba z Víckova, že jsú pečeti své podlé mej k tomuto listu na svědomí přivěsiti dali, sobě a erbóm svým bez škody. Jenž jest psána[2]) a dána na Kroměříži v středu před svatým Václavem *[23. září 1534]*, léta Páně tisícího pětistého XXXIIII počítajíc.

Vklad tvrze Tulešic k dědictví.

40. *Jan z Lipého na Krumlově,* najvyší maršálek královstvie českého, i s erby svými a budúcími potomky *Jiříkovi Rechemberkovi z Želetic,* erbóm a budúcím potomkóm jeho *své všecko právo, vrchnost i panstvie,* kteréž jsem jměl *na zboží, totiž tvrzi Tulešicích* s dvorem a *se vsí, na vsi Chřipicích, <na vsi Mackovicích, na vsi Morasicích>*[3]), *na človčku v Dolních Dubňanech, na člověku v Dolní Vsi,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s sady, s mlýny, s lukami, s vinohrady, s řekami, s potoky, s rybníky, s rybništěmi, platy, s poplatky, s robotami, s užitky i s požitky, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi, s lovy, s hony, čižbami, s pastvami, s pastviščemi, s břehy, s puštinami, *ješto mé manstvie bylo,* i na tom na všem, což k tomu od staradávna příleželo a příleží a manstvie mé bylo, nic nevymieňujíc ani co sobě, erbóm a budúcím potomkóm svým pozuostavujíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému a svobodnému dědictví, k jmění, držení a dědičnému budúcími požívaní.

Vklad lidí v Morasicích. f.10

41. *Jiřík Rechemberk z Želetic na Tulešicích Zigmundovi Valeckému z Mírova na Miroslavi* a erbóm jeho své vlastní *lidi ve vsi Morasicích,* jmenovitě osm člověkuov, tři na láních, čtyři na polúláních a jeden na podsedku sedíce, s platem, poplatky, s kury, s vejci, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky, s požitky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem a panstvím a příslušenstvím, jak jsem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým žádného práva nepozuostavujíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví.[4])

Směna na lidi v Damnicích od kláštera dalešického.

42. My *Ferdyna[n]d,* z božie milosti římský král, po vše časy rozmnožitel říše, uherský, český,

[1]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova.*

[2]) *Toto a další dvě slova tak v originále.*

[3]) *Na okraji* Jan z Lipého *a pod tím* Jan z Žerotína. *Jan z Lipého vymazal slova* na vsi Morasicích *(srovnej č. 41.) a Jan z Žerotína slova* na vsi Mackovicích (srovnej v knize XXVI. č. 29.)

[4]) *V orig.* didictví.

dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpanii, arcikníže rakúský, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni jménem* poctivé *Barbory z Tavíkovic, převoryše kláštera dalešického, na místě konventu jejího*, a statečného *Zygmunda Valeckého z Mírova a na Miroslavi, abychom jim tej smlúvy potvrditi ráčili, kteráž jest mezi nimi učiněna skrze* slovutné *Karla Radkovce z Mirovic a Jindřicha Březnického z Náchoda na Dunajovicích*, věrné náše milé, kterážto smlúva mezi nimi takto zní a ukazuje:

Léta Páně tisícího pětistého třitcátého pátého, v pondělí po svatém Petru v okovách *[2. srpna 1535]* na klášteře dalešickém *stala se jest smlúva* celá a dokonalá a dobrovolná *námi, Karlem Radkovcem z Mirovic, Jindřichem Březnickým z Náchoda a na Dunajovicích, mezi* urozenú a velebnú pannú, *pannú Barború z Tavíkovic, převorú kláštera dalešického, a konventem jejím* s jedné *a* urozeným a statečným rytířem, panem *Zygmundem Valeckým z Mírova a na Miroslavi*, s strany druhé, a to taková: *Jakož jest* nahoře psaná *panna převora s konventem svým jměla ve vsi Damnici pět člověkův usedlých a na nich platu* ročního podlé registr starých najíti se jmělo sedm hřiven a deset grošuov na vídenský groš počítajíc, kterýchžto lidí svrchupsaných i s tím platem na týchž lidech svrchupsaných muož spravedlivě nalezen¹) býti, již psaná *panna převora i s konventem svým pustila jest a pouští* nahoře psanému panu *Zygmundovi Valeckému* a jeho erbóm a budúcím potomkóm *všecko právo své*, kteréž jest jměla i s konventem svým *na* již psaných *lidech ve vsi Damnici*, tak jakž toho sami od staradávna k klášteru dalešickému užívali, nic sobě tu ani konventu svému a budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc, tak, aby již psaný pan Zygmund a budúcí potomci jeho toho užívali a s tím činili jako s svým vlastním, jak by se jim líbilo a zdálo, bez všeliaké překážky již psané panny převory a konventu jejího; *a zase proti tomu* nahoře psaný pan *Zygmund* i s erby a budúcími potomky svými týž *panně převoře a konventu jejímu*, nyně[j]ším²) i budúcím, téhož kláštera dalešického *za to vydávati mají a povinni budú* na časy budúcí *každý rok patnácte zlatých a osm groší bílých*, za každý zlatý XXX gr. a za groš VII d. počítajíc, *z panstvie a z statku miroslavského*, nynějšího i budúcího, a to rozdílně, na svatého Václava najprv příštího puol osma zlatého, čtyři groše bílé, jakž se nahoře píše, a na svatého Jiřího hned potom příštího druhých puol osma zlatého a čtyři groše bílé, vše na minci v zemi této obecně berné; a tu svrchupsanú summu na časy nahoře jmenované často psaný pan Zygmund Va- f. 10 v.
lecký, erbové a budúcí potomci jeho často psanej panně převoře a konventu jejímu, nynějším i budúcím potomkóm jejich, povinni budú dávati a spravovati a do kláštera dalešického v moc jich prací a nákladem svým klásti beze všech odporností a nesnází všeliakých. A jestliže by často psaný pan Zygmund Valecký, erbové a potomci jeho panstvie miroslavské kdy prodali aneb jakž koli odbyli, povinni jsú to tak opatřiti, aby ta summa patnácte zlatých, osm groší bílých vždy na časy budúcí podlé této smlúvy k tomu klášteru vycházela a v moc panny převory a konventu jejímu, nynějším i budúcím, dávána byla. A jestliže by nahoře psanej³) panně převoře a konventu jejímu, nynějším i budúcím, ta svrchupsaná summa, jak se v tejto smlúvě zaviera, nevycházela, tehdy panna převora s konventem svým a budúcími svými budú moci lidi k panství miroslavskému příslušející, nynější i budúcí, obstavovati. A tato smlúva má ve deky zemské pro pamět budúcí vjíti *s povolením krále JMti*, pána našeho milostivého, při⁴) najprvnějším aneb konečně při druhém sněmu, kterýž v Brně držán bude, a pan Zygmund Valecký má povolení od JMKské prací i nákladem svým jednati a též od vkládaní [do] desk zaplatiti. A to jsú sobě obapolně přiřkli křesťansky zdržeti a zachovati nyní i na budúcí časy. A panna převora i s konventem svým má mezi tímto časem a svatým Jiljím již psanému panu Zygmundovi Valeckému nahoře psaných lidí damnických, což jim tu náleželo, postúpiti, a jestliže by již psaná panna převora aneb konvent její sami při postupování býti nemohli, mohú na místě svém dobrému člověku řádu rytířského poručiti, aby na místě jejich často psaných lidí již psanému panu Zygmundovi a potomkóm jeho postoupil. Tomu na svědomie my, svrchupsaní smlúvčí, pečeti náše vlastní k těmto smlúvám přivěsiti jsme dali a my, Barbora z Tavíkovic, převora kláštera dalešického, i s svým konventem, Zygmund Valecký z Mírova na Miroslavi, na zdrženie věcí v těchto smlúvách zapsaných pečeti náše vlastní k těmto smlúvám jsme přivěsiti dali a pro budúcí pamět každá strana z nás jednu smlúvu takovúž při sobě jsme zuostavili. Jenž jsú dány a psány na klášteře dalešickém léta a dne svrchupsaného.

Protož *my*, k jejich prosbě jsúce nakloněni a

¹) *Tak v originále.*

²) *V orig.* nynieším; ie *jest touž rukou opraveno z* y. *Lze snad také čísti* nyňěšim.

³) ej *opraveno touž rukou z* ý.

⁴) *Touž rukou nad řádkem.*

znajíc dobré a užitečné[1]) téhož kláštera dalešického býti, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovú smlúvu* ve všem jejím znění *stvrzujem a upevňujem,* kterážto smlúva má od nás, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, držána a zachována býti má[2]) nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, komorníku a sudímu markrabstvie moravského, když byšte koli od svrchupsaných Barbory z Tavíkovic, převoryše, aneb Zygmunda Valeckého požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvou ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináče nečiníc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Vídni v středu po svatém Františku *[6. října 1535],* léta božího tisícého pětistého XXXV, království našich římského pátého a jiných devátého.

Ferdinandus.

Vidit Johannes Pflug de Rabensstayn,
supremus regni Boemie cancellarius.

Poslové tohoto listu ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Bartoloměj z Žerotína, pan Jan Šiška z Kounic.[3])

Jiřík Žabka.[4])

Směna mezi proboštem peltnperským a Zygmundem Valeckým.

f.11 **43.** My *Ferdynand,* z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše, uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniežе rakúské a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni od velebných Václava z Hradešína, najvyšší[ho] mistra křižovníkuov s červenú hvězdú, kněze Jana, převora* téhož zákona, *a kněze Jana Czellara, probošta peltnperského, a* statečného *Zygmunda Valeckého z Mírova a na Miroslavi, abychom jim tej smlúvy potvrditi ráčili, kteráž jest mezi nimi učiněna skrze* statečné *Jiříka Žabku*[5]) *z Limberku na Kounicích,* radu a místokancléře našeho v království českém, *jakožto prostředníka*[6]), *Mikuláše Prusinovského z Víckova na Syrovicích a* slovutného *Jana Kusého z Mukoděl na Bohuticích,* věrné náše milé, kterážto smlúva mezi nimi takto zní a ukazuje:

Léta Páně tisícího pětistého třitcátého pátého, v pondělí po svatém Řehoři *[15. března 1535]* na Miroslavi *stala se jest smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *námi, Jiříkem Žabkú z Limberku na Kounicích,* římského, uherského, českého etc. krále radú a viecekancléřem královstvie českého, *jakožto prostředníkem, Mikulášem z Víckova, Janem Kusým z Mukodíl, přáteli vydanými od obú stran, mezi* duostojným *kněžem Václavem z Hradešína*[7]), *najvyším mistrem křižovníkuov s červenú hvězdú, a kněžem Janem, převorem* téhož zákona, *a kněžem Janem Czellarem, proboštem na Hradišti Peltnperku, i* vším *konventem* téhož zákona s strany jedné *a* urozeným a statečným rytířem, panem *Zygmundem Valeckým z Mírova a na Miroslavi,* s druhé, a to taková: *Jakož nahoře psaný mistr, převor, probošt a konvent* téhož zákona k klášteru Peltnperku *mají ve vsi Damnici třinácte člověků* usedlých se čtrnácti lány, *k proboštví*[8]) *peltnperskému dědičně příslušejících,* s platem ročním puol patnácty kopy groší českých a dvatceti šesti groši bílými, tak jakž od staradávna k proboštví[8]) peltnperskému ten plat jsú ti lidé každý rok dávali, již psaný *pán mistr, převor, probošt i s svým konventem pustili jsú a pouštějí směnou* nahoře psanému *panu Zygmundovi* a jeho erbóm a budúcím potomkóm, *i všecko své právo,* kteréž jsú jměli i s konventem svým *na* již psaných *lidech ve vsi Damnici,* tak jakž toho sami od staradávna k tomu klášteru užívali, nic sobě tu ani konventu svému a budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc, tak, aby již psaný pan Zygmund a budúcí potomci jeho toho užívali a s tím činili jako s svým vlastním, jak by se jim líbilo a zdálo, bez všeliaké překážky svrchupsaného pána mistra, převora, probošta i jejich konventu; *a zase proti* tomu nahoře psaný *pan Zygmund* i s erby a budúcími potomky svými témuž *pánu mistru, převorovi, proboštu a konventu jejich,* nynějším i budúcím potomkóm téhož kláštera, *za to pustil a pouštie také směnou* s erby a budúcími potomky svými *devatenácte člověků* svých dědičných s jedenácti lány a s jedním podsedkem *v Morasicích* usedlých, s platem ročním na těch lidech puol třinácty kopy grošuov českých s desíti groši bílými a pěti penězi bílými, s robotami, s slepicemi, s vejci, těmito: item roboty vorati mají devět dní, item žencuov pít, item slepic čtyřitceti pít, item vajec šest kop a čtyři vejce, tak, a všecko své právo, kteréž jest jměl i s svými erby na již psaných lidech ve vsi Morasi-

[1]) *V orig.* užitečného.
[2]) *Tak, opakováno, v originále.*
[3]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova a kancléřova.*
[4]) *Tento podpis jest v orig. pod zápisem o poslech.*
[5]) b *opraveno touž rukou z* k.
[6]) *V orig.* odprostřednika, *a* od *jest přetrženo.*
[7]) e *oparveno touž rukou z* i.
[8]) *Tak v originále.*

cích, a tak, jakž toho sám od staradávna v držení a užívání byl, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, tak, aby již psaný pán¹) mistr, převor, probošt se vším konventem svým k klášteru Peltnperku toho dědičně užívali na časy budúcí a věčné a s tím činili jako s svým vlastním, jak by se jim líbilo a zdálo, bez všehaké překážky již psaného pana Zygmunda, erbuov a budúcích potomkuov jeho. *A také* nahoře psaný *pan Zygmund i s erby a budúcími potomky svými* často psanému pánu mistru, převorovi, proboštu i jejich konventu, nynějším a budúcím téhož kláštera peltnperského, *vydávati mají a povinni budú* na časy budúcí a věčné *každý rok tři kopy groší* | *českých*, za každú kopu šestdesáte groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, *z panstvie a z statku miroslavského*, nynějšího i budúcího, a to rozdílně, na den svatého Václava najprv příštího puol druhé kopy grošuov, jakž se nahoře píše, a na svatého Jiří hned potom příštieho druhých puol druhé kopy grošuov na minci v zemi tejto obecně berných; a tu svrchupsanú summu tři kopy groší platu na časy nahoře jmenované často psaný pan Zygmund Valecký a erbové a budúcí potomci jeho i ten každý, kdož by koli a kdy koli statku a panstvie miroslavského v držení byl, svrchupsanému pánu mistrovi, převorovi, proboštu a konventu jejich, nynějším i budúcím potomkóm, povinni budú dávati a spravovati a do kláštera peltnperského v moc jich prací a nákladem svým posílati a klásti beze všech odporností a všeliakých nesnází. A jestliže by často psaný pan Zygmund Valecký, erbové neb potomci jeho panstvie miroslavské kdy prodali aneb jakž koli odbyli, povinni jsú to tak opatřiti, aby ta summa tři kopy grošuov vždy na časy budúcí podlé tejto smlúvy k tomu klášteru vycházela a v moc páně mistrovu, převoru, proboštovi a konventu jejich, nynějším i budúcím, dávána byla. A jestliže by nahoře psaným pánu mistrovi, převorovi, proboštovi a konventu jejich, nynějším i budúcím, svrchupsaná summa, jak se v tejto smlúvě zaviera, nevycházela, tehdy pán mistr, převor, probošt i s konventem svým a budúcími svými budú moci lidi k panství miroslavskému příslušející, nyně[j]ší²) i budúcí, obstavovati a toho na nich dobývati i se škodami, ač by které pro nevydání toho platu tří kop groší vzali a to hodným svědomím prokázali. A tato smlúva dobrovolná má ve dcky zemské pro jistotu a budúcí pamět vjíti *s povolením JKMti*, pána našeho milostivého, při najprvnějším aneb konečně při druhém sněmu, kterýž v Brně držán bude, a pan Zygmund Valecký má povolení a potvrzení těch smluv od JMKské prací a nákladem svým zjednati a též od vkládaní do desk toho všeho zaplatiti, a pán mistr, převor a probošt i s konventem svým mezi tímto časem a Povýšením svatého kříže často psanému panu Zygmundovi Valeckému a erbóm jeho nahoře psaných lidí damnických, což jim tu náleželo, postoupiti a v moc jeho uvésti mají; a jestliže by již nahoře psaný pán mistr, převor, probošt aneb konvent jich sami při postupování těch lidí býti nemohli, mohú na místě svým dobrému člověku řádu rytířského poručiti, aby na místě jich těch lidí postoupil. Zase také nahoře psaný pan Zygmund i s erby svými mezi tímto časem a svatého kříže Povýšení jmenovanému pánu mistru, převoru, proboštu a konventu jich nahoře psaných lidí morasických, což jemu tu s tím se vším náleželo, postúpiti a v moc jich uvésti jim má. A to jsú sobě každá strana přiřkli křesťansky zdržeti, podlé tejto smlúvy dobrovolnej ve všem se zachovati nyní i na budúcí časy. Tomu na svědomí my, svrchupsaní smlúvčí, k těmto smlúvám a my, kněz Václav z Hradešína, najvyšší mistr křižovníkuov s červenú hvězdú, kněz Jan, převor téhož zákona, kněz Jan Czellar, probošt na Hradišti Peltnperku, i se vším konventem pečeti náše vlastní přivěsiti s naším jistým vědomím na zdržení všech věcí po těch smlúvách zapsaných dali jsme; pro budúcí pamět toho každé straně od nás, nahoře psaných smlúvčích, jedna smlúva v jedna slova a jednoho písaře rukú psané pod pečetmi nahoře psanými jest dána. Jenž jsú psány a dány na Miroslavi léta a dne svrchupsaného.

Protož *my*, k jejich prosbě jsúce nakloněni a znajíc dobré a užitečné téhož proboštstvie býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto margrabie moravský *takovú smlúvu* ve všem jejím znění *stvrzujem a upevňujem*, kterážto smlúva má od nás, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských držána | a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu a komorníku a sudímu markrabstvie moravského, když byšte koli od svrchupsaných Václava z Hradešína, kněze Jana převora a Jana Czellara probošta aneb Zygmunda Valeckého požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvou ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináče nečiníc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Vídni v středu po svatém Františku *[6. října 1535]*, léta božího tisícého pětistého XXXV, královstvie našich římského pátého a jiných devátého.

Ferdinandus.

f. 11v. — f. 12

¹) *V orig.* p., *touž rukou nad řádkem.*

²) *V orig.* nyniešı. *Lze snad také čísti* nyňěší

Vidit Johannes Phlug de Robensstayn,
supremus regni Boemie cancellarius.
Jiřík Žabka[1]).

Poslové tohoto listu ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Bartoloměj z Žerotína a pan Jan Šiška z Kounic.

Vklad třinácti člověků v Damnici.

44. *Kněz Jan Czellar, probošt na Hradišti Peltnperku, i s svým konventem* zákona svatého Augustina i s budúcími potomky svými *s povolením* najjasnějšího kniežete a pána, pana *Ferdynanda*, římského, uherského, českého etc. *krále* a markrabie moravského, pána našeho milostivého, s radú a naším dobrým rozmyslem a jistým vědomím *a povolením* velebného *kněze Václava z Hradešína, najvyší[ho] mistra křižovníků s červenú hvězdú, Zygmundovi Valeckému z Mírova na Miroslavi* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, k proboštství peltnperskému dědičně příslušející, *pravú směnú a frejmarkem ve vsi Damnici třinácte člověků usedlých se čtrnácti lány, s platem* ročním puol patnácty kopy groší a XXVI gr. bílých, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s vrbinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s požitky i se všemi poplatky, s řekami, s potoky, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané v svých mezech, v každé a každé zvláště, záleží, vymezena[2]) a vyměřena jsú, nic sobě tu ani budúcím potomkóm našim a konventu našeho práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nezachovávaje, než tak, jakž[3]) jsme to sami drželi a požívali, to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem k jich pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad devatenácti člověkuov v Morasicích
proboštu peltnperskému.

45. *Zygmund Valecký z Mírova na Miroslavi* i s svými erby své vlastní zbožie pravú *směnú a frajmarkem knězi Václavovi z Hradešína, najvyšímu mistru křižovníků s červenú hvězdú, knězi Janovi převoru a knězi Janovi, proboštu na Hradišti peltnperském, a tomu konventu* téhož zákona i budúcím potomkóm jich *ve vsi Morasicích devatenácte člověků* svých dědičných usedlých s jedenácti lány, s jedním podsedkem, s platem ročním na těch lidech, s robotami, s slepicemi, s vejci, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s lesy, **f. 12 v.** s háji, s chrastinami, s křovinami, s vrbinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, hranicemi, s užitky i se všemi poplatky, s řekami, s potoky, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýništěmi i se vším plným právem, panstvím, jakž jsem toho sám v držení a v užívaní byl, nic sobě tu ani erbóm a budúcím potomkóm na těch lidech práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské[4]) *vkládám* a vpisuji k jich pravému a svobodnému držení a dědičnému užívaní.

Věno Aleně ze Mstěnic.

46. *Albrecht z Víckova na Čejkovicích Aleně ze Mstěnic,* manželce své vlastní, *k* jejímu pravému *věnnému právu puol třetího sta kop groší českých* na penězích obecně berných v tomto markrabství *na městečku Čejkovicích vkládá* a vpisuje. Příjemčím toho věna činí se Vilím z Víckova na Cimburku statkem svým, kterýž má aneb jmieti bude.

47. Léta Páně 1536, v pondělí před svatým Matoušem, apoštolem božím *[18. září 1536]*, držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Hynka z Vrbna na Náměšti na místě pana Jana Kuny z Kunstátu na Lukově, hajtmana markrabství moravského, pana Jana z Lipého na Krumlově, najvyšího maršálka království českého a najvyšího komorníka markrabství moravského, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli: duostojný pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urozenî páni, pan Albrecht z Lichtnburka na Hostimi, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici, pan Jan Osovský z Doubravice na Hrutovicích, pan Dobeš z Boskovic na Rosicích, pan Puota z Ludanic na Rokytnici, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Jan z Valdštajna na Brtnici, pan Jan z Žerotína a na Strážnici, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, Jan Kusý z Mukoděl na Bohuticích, Jan z Tavíkovic na Polici, Zdeněk Konický z Švábenic na Moštěnici, Petr Pražma z Bílkova na Leštné a Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích.

48. *Zygmund z Ludanic, Jan mladší z Ludanic*

[1]) *Tento podpis jest v orig. vpravo od podpisu králova a kancléřova.*

[2]) *Toto a tři další slova tak v originále.*

[3]) *Za tím přetržená slova* jsme to všecko.

[4]) *V orig.* zemském.

na Vilíma, na Albrechta, bratří *z Vickova*, a na erby jejich *všecko právo své, kteréž nám po nebožtikovi* panu *Heraltovi Kunovi z Kunštátu na statku čejkovském a polehradském* s jejich příslušenstvím *jakožto rukojmím náleželo, převodíme* a toho se odříkáme.

Vklad Vranova.

f. 13 **49.** *Jan Jetřich Černohorský z Boskovic na Třebíči* i s svými erby a budúcími potomky *Janovi z Pernštajna a na Helfenštajně* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *zámek Vranov i s městečkem* a kostelním podacím, *městečko Šatavu, městečko Ščítary* s kostelním podacím, *městečko Šafov i s kaplú, ves Břečkov* s kostelním podacím, *ves Petřín i s kaplú, ves Vracovice* i se dvorem, *ve vsi Čistíně*, což tu mám, *a vsi* pusté: *ves Jezovčí*[1]) se dvorem, *ves Ounešov, ves Křímov*[2]), *ves Telčice, ves Pravčice, ves Čížov, ves Náročníky, ves Postelce, ves Otoslavice, ves Horní Petřín* se dvorem a jiné vsi a dvory pusté k tomu panství příslušející[3]), s lidmi platnými i neplatnými i s kostelními podacími, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, užitky, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s háji, s lesy, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s řekú s Dyjí, s potoky, s mlýny, s mlýniščemi i se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k těm městečkóm a vsem svrchupsaným od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi i se všemi požitky a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú a jakož to zboží v svých mezích a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, se vším plným panstvím a vlastenstvím, *a na lidech Olbramkostela opravu a vrchnost, panstvie*, tak jakž jsem to sám držel a toho požíval, nic tu sobě ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, to všecko[4]) svrchupsanému panu Janovi z Pernštajna a erbóm jeho ku pravému dědictví, svobodné a nižádnému nezávadné, *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k jmění, držení a dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Lipého.

Vklad Erpurku.

50. *Jan Jetřich z Boskovic a na Třebíči, erb po* panu *Arklebovi z Boskovic zuostalý, Janovi z Pernštajna a na Helfenštajně* zbožie své vlastní a dědičné, totižto *městečko Erpurk* s jeho se vším příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od staradávna jest vymezeno a v svých[5]) hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž jest to pan Artleb, otec muoj, držel a toho požíval, se všemi užitky a požitky, kterýmiž se koli jmény jmenují, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panstvie ani vlastenstvie žádného nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní *vkládá* a vpisuje.

Mřežován a na okraji Jan z Lipého.

Vklad Vranova.

51. *Jan z Pernštajna a na Helfenštajně Zdeňkovi Mezříckému z Lomnice* a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědictvie, totiž *zámek Vranov s městečkem* a s kostelním podacím, *městečko Šatavu, městečko Ščítary* s kostelním podacím, *městečko Šafov i s kaplú, ves Břečkov* s kostelním podacím, *ves Petřín i s kaplú, ves Lančov i s kaplú, ves Vracovice* se dvorem *a vsi* pusté: *ves Jezevčí* se dvorem[6]), *ves Ounešov* se dvorem, *ves Křímov, ves Telčice, ves Pravčice, ves Čížov, ves Náročníky, ves Pustelce, ves Otoslavice, ves Horní Petřín* se dvorem i jiné vsi a dvory pusté k tomu panství příslušející, s lidmi platnými i neplatnými i s kostelními podacími, s dvory, poplužími, s rolí oranú i neoranú, s platy, užitky, s robotami, s lukami, pastvami, pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s řekú Dyjí, s potoky, s mlýny, s mlýniščemi i se vším plným panstvím | a příslušen- f. 13 v. stvím, což k těm městečkóm a vsem svrchupsaným od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, a tak se všemi užitky a požitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú a jakž to zboží v svých mezech a hranicích od staradávna záleží a vymezeno jest, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, *a na lidech vsi Olbramkostela opravu a vrchnost*, <panstvie>[7]), tak jak sem též svrchupsaná zbožie sám držel a požíval a *jak sem je od* pana *Arkleba z Boskovic ujal*, to všecko *vkládá* a vpisuje k jich dědičnému jmění a užívaní, tu sobě ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje.

Mřežován a na okraji na f. 13 Zdeněk z Valdštejna, místodržící. *Na f. 13 v. však mřežování neprovedeno.*

Vklad Erpurku.

52. *Jan z Pernštajna a na Helfenštajně* i s svými erby *Vilímovi Kunovi z Kunstátu* a erbóm

[1]) *v opraveno touž rukou z* ie. [2]) *V orig.* Křínov.
[3]) *V orig.* příslušejícimi.
[4]) *Za tím nepřetržená slova* sám držel a toho požíval.
[5]) v *opraveno touž rukou z* y.
[6]) *Za tím přetržené slovo* se.
[7]) *Na okraji* Jan z Žerotína.

jeho své vlastní a dědičné zbožie, *městečko Erpurk* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s rovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky, s požitky a s všeliakými poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zbožie od staradávna v svých[1]) mezech, každé obzvlášť aneb společně, záleží, nic tu sobě, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Věna vklad paní Margetě z Říčan.

53. *Zdeněk Mezřícký z Lomnice a na Vranově Margetě z Říčan,* manželce své, tři tisíce kop na míšensko, v tomto markrabství mince obecně berné, *věna jejího na městečku* svém *Šatavě* a na tom na všem, což k tomu městečku přísluší a jak sám toho v držení a užívaní jsem, ku pravému jejímu věnnému právu *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a sám se toho věna příjemčím činím vším statkem svým, kterýž mám aneb jmieti budu.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdšteina, místodržící.

Vklad Letonic.

54. *Jan z Pernštajna* i s erby svými *Janovi ze Zdenína* a erbóm jeho *ves Letonice* s dvory i s kostelním podacím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami i s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky i s rybniščemi, potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zbožie svrchupsané od staradávna v svých mezech vyměřeno a zahraněno jest, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávajíce, tak jakž sem to sám držel, to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní; a kdež by mně, svrchupsanému Janovi, to zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odřiekám.

Vklad podacího v Medlově.

55. *Jan z Pernštajna Barboře z Sovince, kláštera Králové*[2]) *abatyši, i s jejím konventem podací* své dědičné *ve vsi* své *Medlově ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému podávaní farářuov na tu faru, a jestliže by mně to podací ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Vklad na vsi pusté Újezdě.

56. *Jan z Pernštajna a na Helfenštajně Zygmundovi Valeckému z Mírova* své vlastní zboží a dědictvie, totiž *ve vsi pusté Újezdě kus žlebu a rolí* s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybniščemi i se všemi užitky a požitky na tom kusu, počnúc od cesty úlehlní, kteráž cesta jde až *po grunty svrčovské a lodějnické,* a tak ten všecek kus toho žlebu a rolí nahoru až *po grunty hlavatické* a s druhé strany po břeh, jakož ten všecken kus sám v sobě jest omezen a kamením hraničným osazen, nic sobě tu ani erbóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávajíc, tak jak sem to sám držel, to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad vsi Ostrova. f. 14

57. *Vladislav Mezřícký z Lomnice* i s svými erby *Janovi a Petrovi,* bratřím vlastním *z Radostína,* a jich erbóm a budúcím potomkóm, *po Mikulášovi z Radostína zuostalým,* své vlastní dědičné zbožie, totižto *ves Ostrov* s kostelním podacím, s platy i s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, se dvěma mlýny i s tím rybníčkem, kterýž leží v hranicích *k Kotlasóm* jeda, s rybniščemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, <s lesy lidskými k tej vsi, kteréž tu těm lidem příslušejí>[3]), *kromě lesuov těch, kteříž pánóm bratřím mým náležejí,* s horami, s chrastinami, s řekami, s potoky, vodami tekutými i netekutými, se vším plným právem, panstvím i příslušenstvím, jakž ta ves svrchupsaná od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezena jest, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní; a kdež by mně, svrchupsanému Vladislavovi, to svrchupsané zbožie ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odřiekám.

Směna na dvuor a městečko Fryšov.

58. My *Ferdynand,* z boží milosti římský král, po všechny časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniežе rakúské a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický

[1]) v *opraveno touž rukou z y.*
[2]) *Na Starém Brně.*
[3]) *Protože není poznamenáno, kdo vymazal, může to býti také jen omyl, nikoli výmaz.*

markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme od* urozeného *Jana z Pernštajna na Helfenštajně a* velebného *kněze Františka, opata*[1]) *kláštera velehradského, i na místě konventu jeho,* věrných našich milých, poníženě *prošeni, abychom jim tej smlúvy a trhu, kterýž jest mezi nimi skrze* urozeného a statečného *Jana z Kunovic na Brodě Uherském,* podkomořího markrabstvie moravského, *a Vilíma z Víckova na Cimburku,* věrné náše milé, *učiněn,* milostivě *potvrditi ráčili,* kterážto smlúva mezi nimi slovo od slova takto v sobě zní a ukazuje:

Léta Paně tisícího pětistého XXXVI v městě Brně v pondělí před slavným hodem Panny Marije hromnic *[31. ledna 1536] námi, Janem z Kunovic na Uherském Brodě,* podkomořím markrabstvie moravského, *a Vilímem z Víckova na Cimburku, stala se smlúva a trh* celý a dokonalý *mezi* urozeným pánem, panem *Janem z Pernštajna a na Helfenštajně,* s jedné *a* velebným *knězem Františkem, opatem kláštera Velehradu, a konventem jeho* s strany druhé, a to takto jsme je smluvili: poněvadž *dvuor a městečko Fryšov a ves* pustá *Libice a ty vinohrady* na horním i dolním vale *u města Znojma,* z kterýchžto desátek i peněžitý plat dávají knězi opatovi a konventu jeho, nepřísedí pro dalekost cesty a již od dávných let to zbožie z držení opatóm velehradským jest vyšlo a *v summách zápisných od Ovnaruov drženo bylo,* a tak tudy jest i na díle k spuštění přišlo a kněz opat, nemajíc hotových peněz, k výplatě jest přijíti nemohl, a majíc některé vsi blíž k klášteru příležící vyplatiti, i *prodali jsú to* svrchupsané *zbožie fryšovské* svrchupsanému panu *Janovi z Pernštajna* a erbóm jeho za puol třetího tisíce a za dvatceti šest kop grošuov českých, za jednu kopu šestdesáte groší a za jeden groš VII d. českých počítajíc, a to na minci české neb rakúské dobré, krom peněz malých, kterúžto summu pan Jan z Pernštajna panu opatovi a konventu jeho na den svatého Václava od datum smlúvy tejto najprvé příštího dáti a v městě Znojmě v moc jich položiti má, a v té summě aby bylo grošuov českých širokých XV^c kop gr., a ty pan opat s konventem svým mají jeden groš v devíti penězích bráti a při přijímaní té summy pan opat i s konventem svým mají pánu z Pernštajna list správní obyčejný na to zbožie fryšovské dáti; item povolení od krále JMti na ten prodaj pán z Pernštajna i kněz opat s konventem svým při králi JMti jednati mají; item hned na svatého Havla po datum smlúvy tejto najprv příštího pan opat s konventem svým mají a povinni budú toho zbožie fryšovského pánu z Pernštajna postúpiti a v držení jeho | uvésti. f. 14 v.
A pan opat i s konventem svým hned Ovnaróm po jistém poslu listem odevřeným oznámiti mají, že na svatého Václava summu jejich na Fryšově zapsanú v městě Znojmě jim klásti chtí, a oni aby jim na ten čas v moc jejich toho zbožie fryšovského postoupili; což mimo vejplatu Fryšova té summy zuostane, jakožto puol sedma sta kop grošuov, to pan opat s konventem svým na dobré toho kláštera velehradského obrátiti mají, něco tím vyplatiti aneb jiný statek přikoupiti. A tak podlé této smlúvy naší mají se k sobě křesťansky a spravedlivě jedna strana k druhé zachovati. A tak jsú slíbili učiniti. Toho pro budúcí paměť my, Jan z Kunovic a Vilím z Víckova, pečeti své vlastní k této smlúvě přidáviti jsme dali a každé straně jednu v jednostajná slova napsanú jsme dali a my, Jan z Pernštajna, kněz František opat i s konventem svým, podlé našich svrchupsaných pánuov smlúvčí také pro jisté toho zdržení pečeti své vlastní přidáviti jsme dali. Stalo se dne a léta napřed psaného.

Protož *my,* k jejich prosbě jsúce nakloněni a znajíc dobré a užitečné téhož kláštera velehradského býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takový trh a smlúvu* učiněnú ve všem jejím znění *stvrzujem a upevňujem,* kterážto smlúva má od nás a budúcích králuov českých a markrabí moravských držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, komorníku a sudímu markrabstvie moravského, kdy byšte koli od svrchupsaných Jana z Pernštajna aneb kněze Františka, opata velehradského, a konventu jeho požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvú ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináč nečiníc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti jsme rozkázali. Jenž jest dán a psán v Inspruku v pondělí po slavném hodu Vzkříšení Pána Krista *[17. dubna 1536],* léta Páně tisícého pětistého XXXVI a království našich římského šestého a jiných desátého.

Ferdinandus.

Vidit Johannes Pflug de Rabensstayn,
supremus cancellarius regni Boemie.

Poslové ke dckám dáni tohoto listu od pana Hynka z Vrbna na místě pana Jana Kuny z Kunštátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Jaroslav mladší z Šelnberka a z Kosti a pan Jan z Žerotína.[2])

Vklad mlýna na Dúbravě.

59. *Vilím z Víckova na Cimburku Řehořovi Vachovi z Ořechoviček* a erbóm jeho své vlastní

[1]) *Za tím nepřetržené slovo* opata.

[2]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova a kancléřova.*

a dědičné zboží, totižto *mlýn, ležící na Doubravě, kterýžto mlýn* od staradávna *k tej polovici vsi Tikovic, kteréž jsem já polovice v držení, příslušel,* s tím se vším panstvím, příslušenstvím a právem dědičným, tak jak jsem to sám držel a požíval a což k tomu mlýnu od staradávna příslušelo a přísluší a jakž jest ten mlýn v svých mezech a hranicích od staradávna vyměřen a vymezen, i s potokem Bobravú, což k tomu mlýnu přísluší a pokudž toho mlynář užíval a užívá, s užitky i s jiným panstvím a se vším příslušenstvím, s mezemi, jakž ten mlýn v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic sobě tu na tom mlýně ani erbóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávajíc a nepozuostavujíc, to všecko ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní *vkládám* a vpisuji.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

f. 15 **60.** My *Ferdynand,* z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arciknieže rakúské a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že s dobrým rozmyslem a radú věrných našich milých, z milosti naší královské a vzhlédnúc na pilné, povolné a věrné služby, kteréž jest nám urozený *Jan Kuna z Kunstátu,* hajtman markrabstvie moravského, věrný náš milý, ta všecka léta, jakž jsme v královstvie náše vešli a markrabím moravským zuostati ráčili, činil a podnes činiti nepřestává, také pro zvláštní pilné potřeby náše *jemu,* svrchupsanému *Janovi Kunovi,* erbóm i budúcím potomkóm jeho *prodali jsme a mocí listu tohoto prodáváme a postupujeme* své vlastní zbožie a dědictvie, totiž *ves Troskotovice* s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi i s mezemi, s hranicemi, s robotami i s užitky a požitky i se všemi poplatky, s rybniščemi, s rybníky, s potoky, s desátkem obilným i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zbožie od staradávna v svých mezech zvláště záleží a jsú[1]) vyměřena, *což tu* od staradávna *k klášteru oslovanskému příslušelo,* nic tu sobě, dědicóm a budúcím potomkóm našim, królóm českým a markrabím moravským, práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, než to jsme všecko prodali ku pravému dědictví, svobodné a nezávadné, jemu, svrchupsanému Janovi Kunovi, a erbóm jeho za puol páta tisíce zlatých, za každý zlatý XXX gr. českých a za groš VII d. bílých počítajíc, na minci obecně v markrabství moravském berné, kterúžto summu jsme již od něho hotovú zúplna a docela zaplacenú přijali. A tu ves nahoře jmenovanú, Troskovice, s jejím vším příslušenstvím máme s svrchupsanému Janovi Kunovi a erbóm jeho, když najprvé dcky v Brně otevříny budú, ve dcky vložiti a vepsati, a svědčilo-li[2]) by prvé komu ve dckách, to z desk vypsati a vymazati a po dckách vložení plná tři léta spravovati a osvobozovati od každého člověka světského i duchovního, kdož by to zbožie svrchupsané právem zemským nařkl na všem neb na díle. A zvláště jim slovem naším královským přiřiekati ráčíme za ssutí tak, aby oni, kupitelé náši svrchupsaní, vždy při tom zboží bez zmatku zuostali. A *toto náše* jemu, svrchupsanému Janovi Kunovi, a erbóm jeho *tej vsi od kláštera oslovanského odprodání má býti beze vší újmy a škody témuž zápisu, kterýž od nás prvé na zástavu kláštera oslovanského* spolu s tou vsí a s jiným statkem k témuž klášteru příslušejícím *má. Než kdybychom my,* dědicové i potomci náši, králi čeští a markrabové moravští, po vyjití těch let v tom zápisu položených *klášter oslovanský* s jeho příslušenstvím *od* svrchupsaného *Jana Kuny,* dědicuov a potomkuov jeho *zase vyplatiti chtěli, máme a povinni budem jim tu summu v tom zápisu položenú* beze všeho a všeliakého vyražování zúplna *dáti a v moc jim položiti* a oni, přijmúc summu svú zúplna a postoupíc nám kláštera oslovanského s jiným statkem k němu příslušejícím, *předse tej vsi* svrchupsanej *Troskotovic* s jejím vším a všeliakým příslušenstvím podlé tohoto našeho prodaje *v dědičném držení a užívaní zuostati mají.* A přikazujeme najvyším komorníku a sudímu markrabstvie našeho moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli od svrchupsaného Jana Kuny, hajtmana, neb erbuov jeho požádáni budete, abyšte jemu tento list náš podlé pořádku a obyčeje | téhož markrabstvie ve dcky f. 15 v.
zemské vepsali a vložili, jináče nečiníc. A kdož by tento list jměl s dobrú a svobodnú vuolí s svrchupsaného Jana Kuny neb erbuov jeho, ten má a jmieti bude túž plnú moc a právo ke všem věcem v tom listu položeným a zapsaným tak jako on sám a erbové jeho. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Vídni v úterý den svatého Ondřeje, apoštola božieho *[30. listopadu 1535],* léta božieho tisícího V^co^ XXXV a království našich římského pátého, uherského devátého a českého desátého.

Ferdynandus.

Vidit Johannes Phlug de Robensstayn,
supremus regni Boemie cancellarius.

Poslové tohoto listu ke dckám dáni od pana

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[2]) *V orig.* svidčilo *a* d *jest opraveno z* t.

Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie Moravského, pan Vilím Kuna z Kunstátu a pan Jan z Kunovic.[1])

61. My *Ferdynand*, z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše, uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpanii, arcikníže rakuské a markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme jménem* urozeného *Jana Kuny z Kunstátu na Lukově*, hajtmana markrabstvie moravského, *a* statečného *Zygmunda Valeckého z Mírova na Miroslavi*, věrných našich milých, *prošeni, abychom jim tej smlúvy, kteráž jest mezi nimi skrze* urozené a statečné a slovutného, *Hynka z Vrbna na Náměšti, Jindřicha Mezříckého z Lomnice na Jemnici, Vilíma Kunu z Kunstátu na Hrádku, Mikuláše Prusinovského z Víckova na Syrovicích, Vilíma Valeckého z Mírova na Budkově a Zdenka Konického z Švábenic a na Konici*, věrné naše milé, *učiněna*, milostivě *potvrditi ráčili*, kterážto smlúva slovo od slova takto v sobě znie a ukazuje:

Léta Páně tisícího pětistého třitcátého šestého, v středu před nedělí Letare [*22. března 1536*] *stala se jest smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *námi, Hynkem z Vrbna a na Náměšti, Jindřichem Mezříckým z Lomnice a na Jemnici, Vilímem Kunu z Kunstátu a na Hrádku, Mikulášem Prusinovským z Víckova a na Syrovicích, Vilímem Valeckým z Mírova a na Budkově a Zdenkem Konickým z Švábenic a na Konici, mezi* urozeným pánem, panem *Janem Kunú z Kunstátu na Lukově*, hajtmanem markrabstvie moravského, s jedné *a* urozeným a statečným rytířem, panem *Zygmundem Valeckým z Mírova na Miroslavi*, s strany druhé, a to taková: *Jakož pan hajtman drží několiko člověků ve vsi Damnici a podací též má na faře miroslavské, vše k klášteru oslovanskému příslušející*, na tom na všem, což jemu tu na těch lidech v Damnicích i též na tom podacím na faře miroslavské, jakož to na ten čas pán a držitel kláštera oslovanského má, náleží, *to všecko své právo* sám od sebe, od erbuov svých *převodí a mocně dává, propouští* panu *Zygmundovi* svrchupsanému a erbóm jeho v tom právě, jakž to sám držel a užíval, *a proti tomu pán Valecký* často psaný *všecko své právo*,
f.16 kteréž jemu spravedlivě | *na vsi Babicích* a erbóm jeho na lidech v té vsi příslušejících i na všem jiném náleželo a náleží, *též na pana hajtmana* a erby jeho a budúcí držitele kláštera oslovanského, duchovní neb světské, *převésti má* a společně u krále JMti jednati mají, aby jim toho král JMt povoliti, přieti a milostivě tej smlúvy potvrditi ráčil, a když by takové potvrzení od krále JMti zjednali, hned potom ve čtyřech nedělích pořád zběhlých pan hajtman pánu Valeckému těch lidí v Damnici postúpiti a v poddanost uvésti i též podací fary miroslavské na pána Valeckého a erby jeho převésti dědičně má a též pan Zygmund Valecký těch lidí v Babicích hned po tom času panu hajtmanovi a erbóm jeho aneb tomu, komuž by pán na místě svém poručil, postoupiti a v poddanost uvésti má, to všecko, což jemu, erbóm jeho tu náleželo, na pana hajtmana a erby jeho a budúcí držitele kláštera oslovanského převésti a to jim ve dcky zemské vložiti povinen bude a má; *však toto jsú sobě zvláště vymínili*, jestliže by pán Valecký aneb erbové a potomci jeho, držitelé Miroslavě, na tom gruntě damnickém *rybník* udělali, že z toho rybníku vodu trúbú spouštěti nemají na rybník páně hajtmanů ani splavu skopávati na ten čas, když by *rybník* páně hajtmanu *u Troskotovic* spuščen k lovení byl, i od početí lovenie za plné tři neděle pořád zběhlé. *A toto se* znamenitě v tejto smlúvě *vyhražďuje, co se dotýče desátkuov ze vsi Pehemdorfu a městečka Mittldorfu, kteřížto desátkové* vlastně *k klášteru oslovanskému*[2]) *náleží a* pan *Jan z Lipého na Krumlově*, najvyšší maršálek královstvie českého a najvyšší komorník markrabstvie moravského, *na ten čas je běře, dotýče*,[3]) *že v ty desátky* pan *Zygmund Valecký*, erbové a potomci jeho, *držitelé miroslavští, ani faráři miroslavští vkládati se nemají* nyní ani na časy budúcí. A jestliže by pak král JMt k tomu povoliti a tej smlúvy potvrditi neráčil, tehdy aby ta smlúva moci neměla a v nic obrácena byla a strana strany aby tím nevinila. A tu svrchupsanú smlúvu slíbili jsú sobě právě a věrně zdržeti a v celosti zachovati. Tomu na svědomí pečeti své vlastní k tejto smlúvě přitisknúti jsme dali a pro širší toho vědomost připrosili jsme svrchupsaných smlúvčí, že jsú pečeti své podlé našich k tejto smlúvě přitisknúti dali, sobě a svým erbóm bez škody. Jenž jest dán a psán léta a dne svrchupsaného.

Protož *my*, k jejich prosbě jsúc nakloněni a znajíc dobré a užitečné obú stran býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovú smlúvu* ve všem jejím znění *stvrzujem a upevňujem*, kterážto smlúva má od nás a budúcích našich, králova českých a markrabí moravských, držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, komorníku a sudímu markrabstvie moravského, kdy byšte koli od svrchupsaných Jana Kuny, hajtmana,

[1]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova a kancléřova.*

[2]) kému *opraveno touž rukou z* kého.

[3]) *Tak, opakováno, v originále.*

aneb Zygmunda Valeckého požádáni byli, abyšte tento list náš i s tú smlúvú ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináč nečinic. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu jsme přivěsiti rozkázali. Dán v Inspruku v sobotu před svatými Filipem a Jakubem, apoštoly božími *[29. dubna 1536]*, léta Páně tisícého pětistého XXXVI a království našich římského šestého a jiných desátého.

Ferdinandus.

Vidit Johannes Phlug de Robensstayn, supremus regni Boemie cancellarius.

Tohoto vkladu poslové ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Vilím Kuna z Kunstátu a pan Jan z Kunovic.[1]

f. 16 v. **62.** Léta od narození Syna Božího tisícího pětistého třitcátého šestého, v sobotu po svatém Jakubu, apoštolu božím *[29. července 1536]*, *stalo se přidědění na vsi Vrbici na statku a díle Zdeňka z Zástřizl* urozeným vládykám *Pročkovi staršímu z Zástřizl na Ždánicích, Stiborovi z Vranova na Želeticích, Petrovi z Vlachovic na Vlachovicích skrze* urozeného pána, pana *Hynka Štoše z Kounic, na místě* urozeného pána, pana *Jana z Lipého a na Krumlově*, najvyšího maršálka královstvie českého a najvyšího komorníka markrabstvie moravského, při přítomnosti jiných pánuov úředníkuov obojího práva, *kdež na díl Pročka staršího [z]*[2] *Zástřizl na těchto lidech jest se přidědění stalo, tak jakž jest se zvod i odhad stal:*

Item. Na Janovi Rouskovi, kterýž drží 1 čtvrt a podsedek. Dává o sv. Jiří VI gr., o sv. Václavě tolikéž, robotního o sv. Martině VII$^1/_2$ gr., lesního II gr. V d., vejce III. Item na Jírovi Krocanovi, kterýž drží $^1/_2$ lánu. Dává o sv. Jiří VIII gr., o sv. Václavě tolikéž, robotního XV gr., lesního II gr. V d., vejce III. Item na Vaškovi Trtinákovi, kterýž drží půl lánu. Dává o sv. Jiří VIII gr., o sv. Václavě tolikéž, robotního XV gr., lesního II gr. V d., vejce IIII. Item na Matějovi Kotlavovi, kterýž drží puol lánu. Dává o sv. Jiří VIII gr., o sv. Václavě tolikéž, robotního XV gr., lesního II gr. V d., vejce IIII. Item na Vaškovi Šilhavém, kterýž podsedek drží. Dává o sv. Jiří II gr., o sv. Václavě tolikéž, robotního III$^1/_2$ gr. I$^1/_2$ d., lesního II gr. V d., vejce II. Item na Matějovi Huppovi ukázáno na díl Pročků XV gr. V d.; *a na těch* svrchupsaných *lidech zuostává Albrechtovi desátek obilný.*

Na díl Stibora z Vranova na těchto dole psaných lidech přidědění se stalo:

Item. Na Bartoňovi, kterýž drží $^1/_2$ lánu. Dává o sv. Jiří VIII gr., o sv. Václavě tolikéž, robotního[3] XV gr., lesního II gr. V d., vejce IIII. Item na Vaňkovi Židovi, kterýž drží $^1/_2$ lánu. Dává o sv. Jiří VIII gr., o sv. Václavě tolikéž, robotního XV gr., lesního II gr. V d., vejce IIII. Item na Bartoňovi Ryšavém, kterýž drží puol lánu. Dává o sv. Jiří VIII gr., o sv. Václavě tolikéž, robotního XV gr., lesního II gr. V d.,[4] vajec IIII. Item na Matějovi Huppovi ukázáno XVIII gr. I d.; *a též na těch* svrchupsaných *lidech*, kteříž se na díl Stibora z Vranova dostali, *desátek obilný zuostává Albrechtovi z Víckova.*

Na díl Petra Vlachovského na těchto dole psaných lidech přidědění se stalo:

Item. Na Pavlovi Haplovi, kterýž drží $^1/_2$ lánu. Dává o sv. Jiří VIII gr., o sv. Václavě tolikéž, robotního XV gr., lesního II gr. V d., ve[j]ce IIII. Item na Ondrovi Němcovi, kterýž drží podsedek. Dává o sv. Jiří II gr. a o sv. Václavě tolikéž, robotního III$^1/_2$ gr. I$^1/_2$ d., lesního II gr. V d., vejce II; *a na těch* svrchupsaných *lidech*, co se odhádalo na díl Petra Vlachovského, *zuostává desátek obilný Albrechtovi z Víckova.*

63. *Ctibor z Vranova všecko právo své*[5] *na lidech v Vrbicích, kteréž mi se tu přiděděním dostalo* a ve dcky zemské vloženo, *na Albrechta z Víckova* a erby jeho *převodím* a tímto vkladem toho jse odříkám.

1) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova a kancléřova.*

2) *Nebo předložka z splynula s následujícím Z.*

3) *Za tím přetržené číslo* VIII.

4) *V orig.* gr.

5) *Připsáno dodatečně mezi sousední slova.*

KNIHA XXVI. (XXII.) Z LET 1538-1554

[Kniha pana Jana z Žerotína.]

f.1 1. Léta Páně 1538, v pondělí post Reminiscere *[18. března 1538]* držán jest sněm v městě Brně skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunstátu a na Lukově, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu a[1]) z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli urození páni: pan Albrecht z Lichtnburka na Hostimi, pan Jan Osovský z Doubravice na Hrutovicích, pan Dobeš Černohorský z Boskovic na Rosicích, pan Zdeněk Mezeřícký z Lomnice na Vranově, pan Jan z Lichtnštajna na Nyklšpurce, pan Puota z Ludanic na Rokytnici, pan Jan Jetřich Černohorský z Boskovic na Třebíči, pan Jan z Valdštajna na Brtnici, pan Bedřich z Žerotína na Štramberce, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově; a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyší hofrichtýř, Jan Kusý z Mukoděl na Bohuticích, Petr Pražma z Bílkova na Leštné a[2]) Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích[3]), Mikuláš Radkovec z M[i]rovic na Batelově.

f.1 v. Vklad čtvrtého dílu Hodic.

2. *Jan Kuna z Kunstátu a na Lukově,* hajtman markrabstvie moravského, i s svými erby *Matějovi Vencelíkovi z Žirovnice na Třešti* i jeho erbóm *zbožie a dědictvie,* žádnému nezávadné, *sirotkuov Hynka a Roziny,* pozuostalých *po* nebožtíkovi *Vítovi Hodickým z Hodic, čtvrtý díl Hodic* i s s dvorem,[4]) na kterémž byl týž Vít Hodický, i s mlýnem, *ve vsi Rosičce puol lánu a ve vsi Stajiščích puol lánu, ve vsi Bezděkově puol druhého lánu, ves* pustú *Lovětín,* též i s lesy a s rybníky a potoky, vodami tekutými i netekutými, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, dědinami, s lesy, háji, s chrastmi, s chrastinami, s mlýniščemi, s horami, s doly, s pastvami, s pastviščemi, s robotami, vejci, kurmi, s lovy, s hony, s čižbami, s užitky a požitky, jakýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se vší zvuolí, a tak, jakž jest se témuž Vítovi na jeho oddíl dostalo a jakž jest toho v držení a užívaní byl, nic tu sirotkóm, erbóm a budúcím potomkóm jich na tom na všem jmenovaném statku žádného práva, panstvie, dědictvie ani vlastenstvie nevymieňuje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad vsi Pozdětína.

3. *Zigmund Valecký z Mírova* i s svými erby a budúcími potomky *Smilovi Osovskému z Doubravice* a erbóm jeho i budúcím potomkóm zbožie své vlastní a dědictvie, *tvrz* s dvorem poplužním *a ves Pozdětín, ves Vlčetín, ves Bochovice, ves Hroznětín, ves Popuovky,* což sem tu jměl, *podací kostelní ve vsi Hartvíkovicích, rybník Netušil u Vokarce ležící,* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi poplatnými i neplatnými, s robotami i s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy i s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž jsú těch zboží svrchupsaných předkové moji a já po nich v držení a užívaní byli, jakž ta zbožie svrchupsaná od staradávna v svých mezech, v každé zvláště, a v hranicích vyměřína a vymezena jsú, *kromě tej loučky, kterúž sem* já, svrchupsaný Zygmund, *Vachkovi z Hartvíkovic, v ty časy člověku svému a na tento čas člověku králové Marije* Její Mti, *k hradu znojemskému příslušejícímu, v gruntech pozdětínských dědičně gruntu jeho oddal,* nic tu sobě na svrchupsaných statcích ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad dílu ve vsi Lidmiřicích.

4. *Jan Herult z Herultic na Budkovicích* i s svými erby a budúcími potomky *Janovi Kusému z Mukoděl na Bohuticích* a erbóm jeho své vlastní dědictví a zboží, žádnému nezávadné, *což mám na díl svuoj ve vsi Lidmiřicích,* s lidmi plat- f.2 nými i neplatnými, s činžemi, platy, robotami,

1) *Toto a dvě další slova touž rukou nad řádkem*

2) *Touž rukou nad řádkem.*

3) *Za tím jest přetržené slovo* a *a nad ním znaménko, které sice není u žádného z předcházejících jmen, ale z č. 14. jest viděti, že Mikuláš Radkovec měl býti jmenován za Janem Kusým.*

4) *V orig.* s zdvorem.

s slepicemi, s vejci, s rolí oranú i neoranú, užitky a poplatky, s lukami, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi i s jiným se vším příslušenstvím a panstvím, což k tej polovici ve vsi Lidmiřicích od staradávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, jakž to zboží v sich hranicích a mezích vyměříno a vymezíno jest, tak jak sem to sám držel a užíval, tu sobě nic ani erbóm a potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich držení, jmění a dědičnému užívaní.

Vklad čtvrtého dílu Vrbice.

5. *Jiřik Tetaur z Tetova a na Zlíně* i s svými erby *Albrechtovi z Víckova a na Čejkovicích,* sudímu práva menšího brněnského, a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědictvie, *ve vsi Vrbici čtvrtý díl* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s doly, s lovy i se vším plným právem, panstvím, což k tomu čtvrtému dílu Vrbici příslušelo a přísluší, tak jakž v svých[1]) mezích a hranicích od staradávna záleží a *jakž jest to na mne po nebožtíku* panu *Heraltovi Kunovi z Kunstátu jako na jednoho rukojmí přišlo,* nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavuje, než tak, jakž sem to sám držel a toho po předcích svých užíval, to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad dědictvie Kounic.

6. My *Ferdynand,* z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikniežе rakúské a markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie etc.[2]), oznamujem tímto listem všem, *jakož jsme* před časem minulým *zámek náš Kounice s klášterem* a s jeho vším příslušenstvím v jistých summách peněz statečnému *Jiříkovi Žabkovi z Limberku,* místokancléři našemu v království českém, věrnému milému, *zastaviti a zapsati ráčili,* i jsúc těchto nebezpečných časuov mnohými a znamenitými válkami od nepřátel našich a zvláště od Turkuov, protivníkuov svaté víry křesťanské, velice obtíženi a vojska náše, kteráž nejednom pro samu potřebu náši, než pro královstvie, zemí poddaných našich i všeho křesťanstva obranu a zachování proti pohanóm v poli ležící majíc, na kteréžto lidi služebné k jich chování znamenité summy peněz jmieti musíme, protož vzhlédše na takovú náši a všeho křesťanstva potřebu a na ustavičné platné, věrné služby téhož Jiříka Žabky, kteréž předkóm našim, králóm **f. 2 v.** českým, činil a nám činiti nepřestává, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, s radú věrných našich milých, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský svrchupsanému *Jiříkovi Žabkovi,* dědicóm, erbóm i budúcím potomkóm jeho *prodali jsme a mocí listu tohoto prodáváme a postupujem* své vlastní zboží a dědictví, totižto *zámek Kounice s klášterem, s městečkem Kounicemi,* s farú podací, *s many,* s vinohradem, s mlýnem, s desátkem vinným a obilným, s řekú, s zahradami i se vším příslušenstvím, *městečko Pravlov* s farú podací, s mlýnem, clem, s desátkem vinným, *ves Němčice* s desátkem vinným *a na roli Komárovské*[3]) s desátkem obilným a s loukou, item *puol vsi Medlova* s desátkem vinným, jakž se od staradávna vybíral, s lesem k tej puol vsi náležitým a s loukou, item *ves Malešovice* s desátkem obilným *a s* pustou *vsí Pořičany*[4]) s desátkem obilným, s farú podací a s mlýnem,[5]) item *ves Svrčovice* s desátkem obilným, s farú podací, *s jedním manem* a s jednú loukú, *ves Přísnotice* s desátkem obilným,[6]) s luhem neb s lesem a zeliskem i jezerem, item *ves Vranovice* s desátkem obilným, s lesy *a* s pustou *vsí Teplany se třmi many,* loukami a jezery k tej vsi příslušejícími, item *ves Valtrubice* s desátkem obilným, s hájem, s podací farú a s desátkem *v Rauznpruku,* item *ves Maršovice s jedním dvořákem* a platem, item *ves Trboušany* s desátkem obilným a vinným, s lesem, *se dvíma many, s jedním dvořákem,* s dvěma rybníky, item *ves Bránice Moravské* s desátkem obilným a vinným, s jedním rybníčkem a s mlýnem, item *ves Hlínu* s horami k ní od staradávna příslušejícími, horú pustú, s lukami, s desátky vinnými i obilnými, item *ves Nesvojovice* s horami k ní příslušejícími, item *ves Javuorek* s horami k ní příslušejícími a s mlýnem, item *ves Sulovice* s horami a se třmi rybníčky, totiž Hlubokým, Ploužkem,[7]) Žabincem, a *se dvěma many,* item *ves Milčany* s desátkem obilným a vinným, *s jedním dvořákem, s dvěma many* a s háji k tej vsi příslušejícími, item *ves Bračice* s desátkem obilným a vinným, *s jedním manem,* s jedním rybníčkem a s hájem k tomu příslušejícím, item *ves Dunajovice i s* pustými *vesnicemi,* totiž *Klentic, Prátesprun,* s desátky obilnými *z Pergů,* s platem vinným *z Niklš-*

[1]) *v opraveno touž rukou z y.*

[2]) *Za tím, na konci řádku, přetržené písmeno* O.

[3]) *é opraveno touž rukou z ý.*

[4]) *V orig.* Poryčany.

[5]) *Fara a mlýn v Malešovicích.*

[6]) *Za tím přetržená slova* a s pustú vsí.

[7]) *V orig.* Plouzkem.

purku, s farú podací, s řekú Dyjí a s jinými užitky k tomu od staradávna příslušejícími, item *v Dirnholci jedno manstvie, ve vsi Kupčicích dva člověky* s platem, *ve vsi Jezeřancch jednoho člověka* s platem, item *ve vsi Lodějnici jednoho mana,* item na cizím panství *v Kurdějově, v Niklšpurku, Vistonicích, v Dirnholci, v Neysydli, v Řeznovicích, v Mušově* fary podací, a to všecko s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, lukami, desátky, pastvami, pastviščeni, s řekami, potoky, mezemi i se vším a všeliakým příslušenstvím, jakž by koli jmenováno a vyhledáno býti mohlo, i se vším plným právem, panstvím a všeliakým příslušenstvím, jakž od starodávna k zámku a k klášteru kounickému příslušelo, nic tu sobě, dědicóm a budúcím potomkóm našim, królóm českým a markrabím moravským, práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje ani pozuostavujíc, než to jsme všecko svrchupsanému Jiříkovi Žabkovi, dědicóm a erbóm jeho za devatenácte tisíc a čtyřit-
f.3 ceti kop grošuov | českých, jednu každú kopu grošuov po šestdesáti groší bílých a za groš sedm peněz bílých počítajíc, prodali ku pravému dědictví, svobodné a nezávadné, kterúžto svrchu jmenovanú summu peněz na hotových penězích zúplna zaplacenú jsme přijali. Protož svrchupsané panstvie kounické se vším příslušenstvím, jakž se svrchu píše, bez umenšení, máme již dotčenému Jiříkovi Žabkovi, dědicóm a erbóm jeho, když najprvé dcky v Brně otevřiny budú, ve dcky zemské vepsati a vložiti, a svědčilo-li by komu prvé ve dckách, to[1]) z desk vypsati a vymazati a po dckách vložení plná tři léta, a pokudž za právo a za obyčej jest, spravovati a osvobozovati od každého člověka duchovního i světského, kdož by to zboží svrchupsané právem zemským nařekl na všem neb na díle; a zvláště jim slovem naším královským přiříkati ráčíme za ssutí tak, aby oni, kupitelé náši svrchupsaní, vždy při tom zboží, jakž se svrchu píše, beze všeho umenšení a všeliakých[2]) zmatkuov zuostali a toho všeho užívati mohli i moc jměli nic méně, než jako jiní obyvatelé markrabstvie moravského svých dědičných statkuov užívají a s nimi učiniti mohú a moc mají buď z práva neb z obyčeje. A což se pak služby boží při témž klášteře, kteráž tu držána býti má, dotýče, povinen bude on, Jiřík Žabka, s dědici svými a budúcími potomky čtyři nábožné, dobré, poctivé a křesťanské kněží a zvoníka s potřebami náležitými ke cti a k chvále Boží držeti a chovati. A jakož také drahně far podacích k zámku Kounicím[3]) přísluší, aby často psaný Jiřík Žabka s dědici svými i jich potomci na ty fary křesťanské dobré, pořádné kněží podávali, tak jakž při které faře prvé za řád a obyčej jest kněze jmenovati bylo, a to pro uvarování nových bluduov a sekt, aby se ti nerozmáhali a nevkořenili. A poněvadž, jakž se svrchu píše, zámek Kounice se vším jeho příslušenstvím dědičně jsme, žádného sobě a budúcím królóm českým a markrabím moravským vlastenstvie tu nepozuostavujíc, prodali, *však* proto *vrchnost náši královskú,* totiž v pokladích také zlatých a stříbrných i jiných kovích všecku povinnost, kterúž jiní obyvatelé téhož markrabstvie moravského nám jsú zavázáni a povinni činiti, *sobě,* dědicóm i potomkóm našim *vyhrazujem,* chtíc tomu, aby on, Jiřík Žabka, s dědici i s potomky svými ve vší náležité poddanosti a v poslušenství jakož jiní v témž markrabství obyvatelé k nám a budúcím markrabí moravským se zachovali. Protož přikazujem hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli od svrchupsaného Jiříka Žabky, dědicuov neb budúcích jeho za to požádáni budete, abyšte jemu svrchupsané panstvie kounické se vším příslušenstvím, jakž nahoře psáno jest, ve dcky zemské i s listem tímto vložiti a vepsati rozkázali beze všech vejmluv i všeliakých odporností. A kdož by tento list měl s dobrú a svobodnú vuolí často jmenovaného Jiříka Žabky neb dědicuov a erbuov jeho, ten má a jmieti bude túž plnú moc a právo ke všem věcem v tomto listu položeným a zapsaným tak jako on
sám a dědicové jeho. | Tomu na svědomí pečet f.3v.
náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Vídni v úterý po svatém Františku *[9. října 1537],* léta Páně tisícího pětistého třitcátého sedmého, království našich římského sedmého a jiných jedenáctého.

Ferdynandus.

Tohoto listu dáni poslové ke dckám od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Dobeš Černohorský z Boskovic[4]).

Ves Tikovice.

7. *Vilím z Víckova a Cimburku,* najvyší hofrychtíř markrabstvie moravského, *Jiříkovi Žabkovi z Limberku na Kounicích,* krále JMti radě a místokancléři královstvie českého, erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves Tikovice,* což jsem tu měl a v držení byl, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platný-

[1]) *Za tím přetržené slovo* se.
[2]) *V orig.* všeliakým.
[3]) *V orig.* Kounicích.
[4]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova.*

mi i neplatnými, s užitky, požitky i se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané v svých mezech a v každé zvláště záleží, vyměřeno a zamezeno jest, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávajíc, než tak, jakž sem to sám držel, to všecko ku pravému dědictví, svobodné a nezávadné, k jmění, držení a dědičnému užívaní *vkládám* a vpisuji.

Vklad městečka Troskotovic.

8. *Jan Kuna z Kunstátu a na Lukově*, hajtman markrabstvie moravského, *Zygmundovi Valeckému z Mírova na Miroslavi*, erbóm jeho a budúcím potomkóm i s svými erby své vlastní a dědičné zboží, *městečko Troskotovice*, což mně tu příslušelo, se vším právem, příslušenstvím, čehož sem tu sám v držení a užívaní byl, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými i s kostelním podacím, s rybníky, s rybniščemi, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi užitky a puožitky, jakýmiž se koli jmény jmenují, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě tu na tom zboží práva, panstvie ani kterého vlastenstvie, ani erbóm svým a budúcím nezachovávajíc ani pozuostavujíc, to *sem* všecko zbožie, jakž se nahoře píše, *ve dcky* zemské *vložil* a vepsal ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad puol druhého lánu a dvú zahrad ve vsi Hruškách.

f. 4 9. *Kněz Bernart Zoubek ze Zdětína, doktor, děkan*, i všecka *kapitola kostela olomúckého* i s budúcími potomky svými *Vilímovi z Víckova na Cimburku*, najvyšímu hofrychtíři markrabstvie moravského, a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědictví k kostelu olomúckému příslušející, totižto *ve vsi Hruškách puol druhého lánu a dvě zahradě*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mezemi, s hranicemi, s užitky a požitky i se všemi poplatky a se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž toho puol druhého lánu a dvě zahradě v svých[1]) mezech a hranicích záleží, vyměřeno a vymezeno jest, nic sobě tu ani budúcím svým potomkóm a kapitole olomúcké práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje, než tak, jakž jsme to sami drželi a požívali, to všecko ku pravému dědictví, svobodné a nezávadné, k jmění, držení a dědičnému užívaní *vkládáme* a vpisujem, a kdež by nám ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v nic obracujem.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

Vklad dílu Mezříčí od pana Lacka pánu z Pernštajna.

10. *Vladislav Mezřícký z Lomnice* i s svými erby *Janovi z Pernštajna*, erbóm a potomkóm jeho zbožie své vlastní dědičné, totiž *ves Matijov, ves Pavlov, ves Zhoře, ves Bory, ves Heřmanice, ves Kamenné, rybník u Matějova, rybník pod Pavlovem, rybník Zumburk, rybník na silnici k Bohdalovu i jiné rybníčky trdelní, kteréž mi se k dílu mému na panství mezřickém dostaly*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú i se všemi užitky i požitky, jakýmiž se koli jmény jmenují, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k těm vsem a rybníkóm svrchupsaným příslušelo a přísluší, s lukami, s řekú, tak jakž sem to všecko v registra trhová, kteráž sem panu Janovi z Pernštajna při prodaji vydal, a jakž sem to sám držel a požíval, v[2]) sobě zavírají, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jejich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Směna lidí[3]) v Damnici.

11. *Zdeněk Mezřícký z Lomnice a na Vranově* i s erby svými a budúcími potomky, pány držiteli *městečka Šatavy a v něm lidí mých*, nynějších i budúcích, *k zámku Vranovu dědičně příslušejících, Zygmundovi Valeckému z Mírova a na Miroslavi* a jeho erbóm i budúcím jeho potomkóm *s povolením a dobrú vuolí lidí mých šatavských, starších i vší obce téhož městečka, postúpil sem a směnil a mocí listu tohoto směňuji a postupuji* od sebe i od erbuov a budúcích potomkuov mých, držiteluov, i od týchž lidí městečka Šatavy, nynějších i budúcích, *pravým trhem a frejmarkem lidi v Damnici, kteříž k Šatavě* s platem *dědičně náleželi a příslušeli*, s některými usedlými i neusedlými grunty a rolmi *i s tím platem* ročním, osmi kopami groší českými a dvanácti groši bílými, kteréž jsú ti lidé damničtí nahoře jmenovaným starším a obci *do Šatavy* od staradávna *k ranej mši při* každém *svatém Václavě* vydávali, jim donášeli i dědičně s týmž platem jim příslušeli, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s vrbinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, hranicemi, užitky, požitky i se všemi poplatky, s potoky, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery i se f. 4 v.
vším plným právem, panstvím a příslušenstvím,

[1]) v *opraveno touž rukou z* y.
[2]) *Toto a dvě další slova tak v originále.*
[3]) *Za tím přetržená slova* v městečku.

jakž to zbožie svrchupsané v svých mezech od staradávna záleží a vymezena[1]) jsú, nic sobě tu ani erbóm a budúcím potomkóm svým, pánóm vranovským, držitelóm týchž lidí šatavských, ani oni, nahoře jmenovaní lidé šatavští, starší a obec na tom panství, práva ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než tak, jakž jsme toho sami v držení a užívaní byli, to všecko k dědičnému jmění, držení a užívaní *vkládáme* a vpisujem, a kdež nám ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v nic obracujem.

Potvrzenie královské na svrchupsaný vklad.

12. My *Ferdinand*, z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hišpaní, arcikníže rakúské, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie, oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni jménem urozeného Zdenka Mezřického z Lomnice na Vranově a* statečného *Zygmunda Valeckého z Mírova na Miroslavi*, věrných našich milých, *abychom jim tej smlúvy, kteráž jest mezi nimi skrze dole psané osoby* v smlúvě postavené, věrné náše milé, *učiněna, potvrditi ráčili*, kterážto smlúva mezi nimi takto slovo od slova zní a ukazuje:

Léta Páně tisícího pětistého třitcátého sedmého v městě Znojmě v pátek po Božím těle *[1. června 1537] námi, Janem Zajímačem z Kunštátu a z Jevišovic na Tavíkovicích*, najvyšším sudím markrabstvie moravského, *Mikulášem Prusinovským z Víckova na Syrovicích, Vilímem Valeckým z Mírova na Budkově, Jiříkem Křiveckým z Křivce, stala se smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Zdenkem Mezřickým z Lomnice na Vranově, na místě starších a vší obce Šatavských* a poddaných páně s jedné *a* urozeným a statečným rytířem, panem *Zygmundem Valeckým z Mírova a na Miroslavi*, s druhé strany, a to taková, *že* svrchupsaný pan *Zdeněk z Lomnice jakožto pán dědičný Šatavských s vuolí a povolením a jich dobrú vědomostí*, starších a vuobce Šatavských, *ty lidi* osedlé *ve vsi Damnicích a některé podsedky pusté při též vsi* se vším a všeliakým panstvím, s užitky a se všemi platy, *což tu* nahoře psaní *Šatavští drželi* a užívali od staradávna *k faře a k ranej mši v*[2]) *Šatavě náleželo*, nic tu sobě ani budúcím svým panstvie ani jakého držení nezachovávajíc, nahoře psanému panu *Zygmundovi Valeckému*, erbóm a budúcím potomkóm jeho, pánóm miroslavským, *pustili jsú a pouštějí* tak, aby nahoře psaný pan Zygmund i s erby a budúcími svými mohl toho všeho, což tu Šatavským náleželo, svobodně užívati. *Proti tomu zase* pan *Zygmund Valecký povinen jest starším i vší obci Šatavským*, nynějším i budúcím potomkóm jich *na panství svém miroslavském*, kteréž nyní drží, má a ještě držeti a jmieti bude, stálého *platu* patnácte kop groší českých na tom panství dědičného platu nahoře psaným Šatavským listem na pargameně s hodnými rukojmiemi *zapsati*[3]) *má*, aby on a budúcí potomci jeho a držitelé Miroslavě svrchupsaným starším šatavským a potomkóm jich patnácte kop groší českých, za kopu šestdesáte groší a za groš sedm peněz bílých na minci obecně berné počítajíc, na každý rok vydávali; na[4]) vánoce hned po datum smlúvy tejto [aby] počali dávati, a tak na ty časy vždycky po služebníku | svém aneb jistém poslu do Šatavy f. 5
k rychtáři a starším, kteříž by v ty časy byli, jim poslán a dáván ten plat býti má. A zase nahoře psaný pan Zdeněk z Lomnice povinen bude i s erby svými ve čtyřech nedělích od datum smlúvy tejto podlé pořádku markrabstvie moravského na místě Šatavských panu Zygmundovi Valeckému a erbóm jeho na těch pět člověků s jich příslušenstvím v Damnicích list správní udělati a při najprvnějším soudu v Brně ty lidi panu Zygmundovi a erbóm jeho ve dcky zemské vložiti a vepsati má a pan Zygmund Valecký též také list na ten plat patnácte kop groší nahoře psaných na panství miroslavském, na tu summu, panu *Zdenkovi z Lomnice*, erbóm a budúcím jeho, pánóm vranovským, starším a obci Šatavským též ve čtyřech nedělích udělati má *a ve dcky* zemské v Brně též při soudu příštím, když držán bude, ten plat patnácte kop groší panu Zdeňkovi z Lomnice a starším šatavským vložiti a vepsati má na panství miroslavském tak, aby ten plat patnácte kop groší českých na minci obecně berné v tomto markrabství při každých vánocích starším šatavským poslán a dáván v moc jich byl na časy budúcí, a při každém kladení tej summy patnácti kop groší Šatavští, přijmúce tu summu patnácte kop groší, povinni budú pana Zygmunda, erby a budúcí jeho kvitovati. A jestliže by pan Zygmund neb erbové a budúcí jeho, držitelé panstvie miroslavského, ten plat patnácte kop groší při sobě zadržali a šatavským starším, nynějším i budúcím, jeho nespravovali a nevydávali na časy nahoře jmenované, tehdy šatavští starší, nynější i budúcí,

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[2]) *Opraveno touž rukou z* k.
[3]) *Toto a další slovo tak v orig. místo* zapsati.
[4]) *V orig.* vydávati na.

toho platu, který by zadržán byl, na všech lidech a poddaných, nynějších i budúcích, panstvie miroslavského budú moci stávkami dobývati tak a dotud, dokudž by ten plat zadržalý Šatavským spraven a dán nebyl. A tak nahoře psané strany přiřkli jsú k sobě se podle tejto naší a jich dobrovolné smluvy křesťansky zachovati a ve všem v celosti ji zdržeti. Kdež my, nahoře psaní smluvčí, pro lepší toho jistotu a vědomost každej straně jednu smlúvu na pargameně pod pečetmi svými v jedna slova napsanú dali jsme. Jenž se stalo léta a dne nahoře psaného.

Protož *my*, k jejich prosbě jsúce nakloněni, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, moci královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovú smlúvu* ve všem jejím znění *stvrzujem a upevňujem*, kterážto smlúva jmá od nás, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, komorniku a sudímu markrabstvie moravského, když byšte koli od svrchupsaných Zdeňka z Lomnice, Zygmunda Valeckého z Mírova požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvú ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináče nečinic. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě pražském v pátek po svatém Petru v okovách *[3. srpna 1537]*, léta božího tisícího pětistého XXXVII a královstvi našich římského sedmého a jiných jedenáctého.

Ferdynandus.

Tohoto listu poslové ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Smil Osovský z Dúbravice a pan Dobeš z Boskovic.[1])

f.5v. **13.** My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakúské, markrabie moravský, lucemburské a slezské knieže a lužický markrabie, oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni jménem* urozeného a statečného *Václava Mezříckého z Lomnice a na Ošpornu a Zygmunda Valeckého z Mírova na Miroslavi*, věrných našich milých, *abychom jim tej smlúvy, kteráž jest mezi nimi na místě našem skrze dole psané osoby* v smlúvě postavené, věrné náše milé, *o člověka v Damnicích učiněna, potvrditi ráčili*, kterážto smlúva mezi nimi takto slovo od slova zní a ukazuje:

Léta Páně tisícího pětistého třitcátého sedmého v městě Znojmě v pátek po Božím těle *[1. června 1537]* námi, *Janem Zajímačem z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích*, najvyšším sudím markrabstvie moravského, *Zdeňkem Mezříckým z Lomnice na Uranově, Sazemú Zajímačem z Kunstátu na Jevišovicích, Mikulášem Prusinovským z Víckova na Syrovicích, Vilímem Valeckým z Mírova na Budkově, Benešem Bořitú z Budče, stala se smlúva* dobrovolná *na místě JKMti mezi* urozeným pánem, panem *Václavem Mezříckým z Lomnice na Ošpornu*, jakožto *na ten čas pánem a držitelem* s jeho příslušenstvím *hradu znojemského* s jedné *a* urozeným a statečným rytířem, panem *Zygmundem Valeckým z Mírova na Miroslavi*, s strany druhé, a to taková, *že* svrchupsaný pan *Václav z Lomnice toho člověka v Damnici s tím se vším panstvím a s platem* puol funtu vosku, *s kterýmž JKMti k hradu znojemskému přísluší a náleží, pustil a směnu učinil* nahoře psanému panu *Zygmundovi Valeckému*, erbóm a budúcím potomkóm jeho k dědičnému jich užívaní, nic JKMti ani JMti potomkóm na tom člověku panstvie ani jaké povinnosti nezachovávajíc, tak jakž jest jej JKMt a nahoře psaný pan Václav držel a užíval, platu z toho člověka z Damnic puol funtu vosku při každém svatém Václavě bral; *proti tomu zase* pan *Zygmund Valecký pustil jest na místě JKMti nahoře psanému panu Václavovi též k hradu znojemskému člověka svého* dědičného *Vaška v Hartvíkovicích* se vším panstvím a vrchností na tom člověku panu Zygmundovi náležitú a s platem šesti groší bílými tak, aby týž Vašek i s potomky svými dědičně k hradu znojemskému příslušel s tím se vším platem, tak jakž nahoře psaný pan Zygmund jest jej držel a užíval, nic sobě ani erbóm svým na tom člověku panstvie ani žádné povinnosti nezachovávajíc, než všecku svú spravedlivost a právo na toho člověka v Hartvíkovicích JKMti dává a převozuje. *Než toto se* v tejto smlúvě *vymieňuje*, jestliže by JKMt listem svým královským potvrditi a povolení svého královského k tej smlúvě dáti neráčil, tehdy tato smlúva náše nemá žádnej straně ke škodě býti. Jestliže JMKská ráčí k tejto smlúvě své povolení dáti a jí potvrditi, tehdy JKMti potvrzení i s touto smlúvú ve dcky zemské vepsáno a vloženo každé straně býti má. Kdež nahoře psané strany před námi smlúvčími přiřkli jsú podlé tejto dobrovolné smlúvy k sobě jse zachovati, tak jakž se nahoře píše. Pro lepší toho jistotu a pamět my, nahoře psaní smlúvčí, jednu smlúvu na pargameně pod pečetmi svými každej straně v jedna slova napsaná[2]) *dali jsme.* | Jenž f.6
se stalo léta a dne nahoře psaného.

[1]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova.*

[2]) *Tak v originále místo* napsanú.

Protož *my*, k jejich prosbě jsúce nakloněni a znajíc dobré a užitečné zámku našeho znojemského býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovú smlúvu* ve všem jejím znění *stvrzujem a upevňujem*, kterážto smlúva má od nás a budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, komorníku a sudímu markrabstvie moravského, když byšte koli od svrchupsaných Václava Mezříckého z Lomnice na Ošpornu aneb Zygmunda Valeckého z Mírova na Miroslavi požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvú ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináč nečiníc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě pražském v pátek po svatém Petru v okovách *[3. srpna 1537]*, léta Páně tisícího V^co^ XXXVII, království našich římského sedmého a jiných jedenáctého.

Ferdynandus.

Tohoto listu poslové ke dckám dáni jsú od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, pan Smil Osovský z Dúbravice a pan Dobeš z Boskovic.[1])

14. Léta Páně 1538, v pondělí po svaté Kunhutě *[16. září 1538*[2]*)]* držán jest sněm v městě Brně za úředníkuov práva vyšího, urozených pánuov, pana Jana Kuny z Kunstátu na Lukově, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, najvyšího písaře zemského; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec, pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Hynek z Vrbna na Náměšti, pan Jan Osovský z Doubravice na Hrutovicích, pan Dobeš Černohorský z Boskovic na Rosicích, pan Václav z Boskovic na Letovicích, pan Zdeněk Mezeřícký z Lomnice na Vranově, pan Jan z Šternberka na Holešově, pan Puota z Ludanic na Rokytnici, pan Jan Jetřich Černohorský z Boskovic na Třebíči, pan Jan z Valdštajna na Brtnici, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyší hofrychtíř, Jan Kusý z Mukoděl na Bohuticích, Mikuláš Radkovec z Mirovic na Batelově, Zdeněk Konický z Švábenic na Moštěnici, Petr Pražma z Bílkova na Leštné a Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích.

Vklad hradu Veveří. f. 6 v.

15. *Jan Rokycký z Ludanic Janovi z Pernštajna na Helfnštajně* a jeho erbóm zboží své vlastní a dědičné, totiž *hrad Veveří, městečko Veverskú Bytěšku, ves Sentice s* pustým *tvrziskem, ves Chučice, ves Jimačovice*,[3]) *ves Rozdrojovice, ves Malé Knihničky, ves Bystrec* i s kostelním podacím, *ve vsi Žebětíně šest člověkuo* i s kostelním podacím, *ves Moravské Knihnice* i s kostelním podacím, *ves* pustú *Hlinku*, ten svrchupsaný hrad, městečko i vsi s dvory, s zahradami, s štěpnicemi, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s poplatky, s činžemi, s kury, vajci, s ospy, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s břehy, s stavy, s mlýny, s mlýništěmi stavenými i pustými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s pahrbky, s doly, s dolinami, s hony, s lovy, s loviščemi, s čižbami i se všemi svobodami k tomu hradu Veveří a zboží svrchupsanému příslušejícími[4]), s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží svrchupsané všecko i každé obzvláštně v svých mezech od staradávna leží a vymezíno jest, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě, erbóm a budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíce ani zachovávajíce, tak jakž sem sám týž hrad a zboží držel a užíval — *a sedmdesáte pět kop groší českých, kteréž se z statku veverského* urozeným vládykám, panu *Volfovi Krokvicarovi z Nové Vsi na Písečném a sirotkóm nebožtika* pana *Házle též z Nové Vsi, každý rok vydává, kteréž sou* páni *rukojmie* páně *Hynkovi z Ludanic* panu *Volfovi Krokvicarovi a* panu *Házlovi* na tom statku veverským *prodali, ten plat na tom statku veverským budúcně zuostati má* a kupitelé náši i s erby a budúcími potomky svými, držitelé hradu veverského, těch sedmdesáte pět kop groší svrchupsaných z toho statku veverského každý rok vydávati a spravovati mají — *také sem prodal a prodávám na klášteře oslovanským*,[5]) *na klášteře rajhradským, na klášteře tišňovským a na vsech* dole psaných: *na vsi Německých Knihnicích, na*

[1]) *Tento zápis o poslech jest v orig. vpravo od podpisu králova.*

[2]) *Sv. Kunhuty bylo v tomto roce v pondělí 9. září; v pondělí po svaté Kunhutě jest tedy 16. září. Pořádek z konce 16. století, aby se soud svatokunhutský zahajoval až za týden, když sv. Kunhuty padlo na pondělí (Brandl, Žerotínovi zápisové o soudě panském I, str. 61, týž, Kniha Drnovská, str. XXXV, Kameníček, Zemské sněmy a sjezdy moravské II, str. 25), se tedy zachovával již dříve.*

[3]) *Tak v originále.*

[4]) *V orig.* příslušejícému.

[5]) ým *opraveno touž rukou z* ého.

vsi Vostrovačicich, na vsi Domašově, na vsi Hluboké, na vsi Hvozci, na vsi Ejvanovicich, na vsi Komině, na vsi Drásově, na vsi Březině, na vsi Svatoslavech, na vsi Hradčanech, na lidech v Žebětině, kteréž panna abatyše z kláštera Královèho[1]) *drží, na některych platy peněžité a ospy a na některych roboty*, a to všecko, což od starodávna z těch svrchupsanych klášteruov a vsí svrchupsaných *k hradu Veveři* placino a činěno jest; než to všecko *vkládám ve dcky* zemské, vpisuji k jich jmění, držení a k dědičnému požívaní.

Dobrá vuole na hrad Veveří vložena
na naučení panské.

16. Ja *Jan z Pernštajna na Helfnštajně* vyznávam tímto listem obecně přede všemi, kdož jej uzří anebo čtouc slyšeti budú, že, *jakož mám list správní na hrad Veveří* s jeho se vším příslušenstvím *od* urozeného pána, pana *Jana Rokytského z Ludanic*, v kterémžto listu stojí, kdož by tento list s dobrú vuolí jměl ode mne, svrchupsaného Jana z Pernštajna, že též právo k tomu ke všemu jmíti má, což se v tom listu píše a zavírá, jako já sám, svrchupsaný Jan z Pernštajna, protož já, nahoře psaný Jan z Pernštajna, sám od sebe, erbuov a budúcích potomkuov svých *tímto listem dobruo a svobodnú vuoli dávám a převozuji všecko své právo*, kteréž mi podlé téhož listu náleží, tak jakž se v tom listu zavírá, *na* urozeného pána, pana *Jana z Lipého na Krumlově*, najvyššího maršálka království českého, pana ujce svého milého, a erby jeho tak, aby svrchupsaný pan Jan z Lipého k tomu ke všemu, což ten list zprávní v sobě obsahuje a zavírá, plnú moc a právo měl bez umenšení. Tomu na svědomí pečet svú vlastní k tomuto listu sem přivěsiti rozkázal a pro širší toho vědomost a lepší jistotu připrosil sem urozených pánů, pana Jana Kuny z Kunstátu na Lukově, hajtmana markrab-
f. 7 ství moravského, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyššího sudího markrabství moravského, pana Dobeše Černohorského z Boskovic na Rosicích, pana Jana Jetřicha Černohorského z Boskovic na Třebíči, a urozených a statečných rytířů, pana Vilíma z Víckova na Cimburku, najvyššího hofrichtýře markrabství moravského, pana Mikuláše Prusinovského z Víckova na Syrovicích, že sou pečeti své podlé mé k této dobré vuoli, sobě a erbóm svým bez škody, přivěsili. Jenž dán a psán v Brně v pátek před svatým Matoušem *[20. září 1538]*, léta od narození Syna Božího MV^c^XXXVIII počítajíc.

[1]) *Na Starém Brně.*
[2]) *Toto a další slovo tak v originále místo* na kterýchž jsu *nebo* v kterýchž jsú.

Vklad vsi Vícenic.

17. *Jan z Pernštajna na Helfnštajně* zboží své vlastní dědičné, totiž *ves Vícenice* s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s mezemi, hranicemi, tak úplně, jakž ta svrchupsaná ves od starodávna jest vyměřína a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, a zvláště se všemi puožitky, kterýž[2]) jest kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tej vsi svrchu jmenované přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panství ani kterého vlastenství žádného nepozůstavujíce ani zachovávajíc, to všecko *vkládám* a ve dcky zemské vpisuji *Jindřichovi z Lomnice na Jemnici*, jeho erbóm a budúcím potomkóm k jejich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad XV kop gr. na statku miroslavském.

18. *Zykmund Valecký z Mírova na Miroslavi* i s s erby svými *Zdenkovi Mezeříckému z Lomnice na Vranově*, erbóm jeho *a šatavským starším a vší obci, poddaným jeho, patnáct kop groší českých*, za každú kopu šedesáte groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, *platu* ročního *na* všem *statku svým miroslavským*, kterýž nyní mám a ještě míti budu, tak jakž smlúva mezi námi učiněna[3]) jest, ukazuje, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jejich jmění a dědičnému užívaní.

Vklad věna paní Alexandrině z Sovince.

19. *Jaroslav Racek z Mrdic na Uhřicích Alexandryně z Sovince*, manželce své, šest set kop groší, dvatcet pět kop groší, za kopu šedesáte groší a za groš sedm peněz počítajíc, na minci[4]) obecně berné, *věna jejího ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji *na tvrzi a vsi Uhercích, na* puosté *vsi Lhotě* k jejímu věnnému právu. Příjemčím se toho věna činím se vším statkem svým, kterýž mám aneb ještě jmíti budu.

Vklad vsi Rácovic. f. 7 v.

20. *Honz Unrů z Hermrstorfu, mocný otcovský poručník Jiříka a Ondřeje, sirotků a statku* nebožtíka *Jindřicha Hrocha z Pošné* pozuostalých, *podlé nálezu panského na místě týchž sirotků* a erbů jejich *Janovi Zajímačovi z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích*, najvyšímu sudímu markrabství moravského, *a Petrovi Bošovskému z Polánky na Bošovicích na místě všech jiných* pánů *rukojmí, kteří sou statek od nebožtíka* pana *Jana staršího z Ludanic ujali* a sobě i s erby podlé sebe státi se zapsali, a jich erbóm

[3]) *Toto a dvě další slova tak v originále. Lze čísti* učiněna jest [a] ukazuje *nebo* učiněná ukazuje.
[4]) *Za tím přetržené slovo* obecně.

těch sirotků dědicství, *tvrz Rácovice* s dvorem *a dvuor Hamkovský*[1]), *ves Rácovice,* s lidmi usedlými i neusedlými, s platy, poplatky, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýništěmi, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s lesy, s chrastinami i se všemi jinými užitky a puožitky, kterýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím i všelijakým příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna příslušelo a přísluší a v svých mezích a hranicích záleží, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž to nebožtík Jindřich Hroch držel, požíval, nic sobě tu ani sirotkóm, dětom Jindřichovým, nepozuostavujíc, ani budúcím potomkóm našim žádného práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, to všecko ku pravému dědicství, panství, držení, jmění, držení a dědičnému užívaní *ve dcky vkládám* a vpisuji.[2])

A jestliže by to svrchupsané zboží kde nebožtíku Jindřichovi Hrochovi svědčilo a erbóm jeho, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad puol městečka[3]) Veliké Byteše.

21. *Adam z Lomnice na Brumově* i s svými erby *Znatovi a Oldřichovi,* bratřím vlastním *z Lomnice na Náměšti,* a erbóm jich své vlastní zboží a dědicství, *puol města Veliké Byteše,* což sem tu měl, *ves Mihov, ves Břesky, puol rybníka Placzu, puol rybníka Dubovce, rybníky štyři* větší a menší *k témuž puol městu Byteši příslušející, rybníčky tři větší a menší při vsi Mihově, při témž puol města Byteši a vsech louky a lesy, puol hory Čebínky, u*[4]) *vsi Čebína ležící,* s tím se vším, což k tomu zboží svrchupsanému příslušelo a přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi a pahrbky, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky a puožitky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybništěmi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž to svrchupsané zboží od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezíno jest, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani jakého vlastenství nezachovávajíc ani pozuostavujíc, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jmění, držení a dědičnému jich požívaní.

Vklad na vsi Kotvrdovicích. f.8

22. *Jan Gedeon Kotvrdovský z Volešničky* i s svými erby *Onšovi Gedeonovi z Volešničky,* bratru svému, své vlastní zboží a dědicství, žádnému nezávadné, *ty pokoje na tvrzi a ve dvoře Kotvrdovicích* s lidmi platnými i neplatnými *ve vsi Kotvrdovicích a ve vsi Senetářově, což mi se po nebožtíkovi Václavovi z Volešničky, otci mém, dílu mého* spravedlivého *dostalo,* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami, s chrastinami, s lovy, s hony, s řekami, s mezemi a hranicemi, s robotami, s užitky a požitky, se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, s vodami tekúcími i netekúcími, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybništěmi, s potoky, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sou toho zboží dílu mého předkové moji a já po nich v užívaní byli, tak jakž to zboží svrchupsané dílu mého od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena[5]) sou, nic tu sobě, erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc, než to všecko ku pravému dědicství, jmění, držení a dědičnému užívaní *vkládám* a ve dcky zemské vpisuji.

Vklad na vsi Kotvrdovicích.

23. *Jiřík Gedeon Kotvrdovský z Volešničky* i s svými erby *Onšovi Gedeonovi z Volešničky,* bratru svému, své vlastní zboží a dědicství, žádnému nezávadné, *ty pokoje na tvrzi a ve dvoře Kotvrdovicích* s lidmi platnými i neplatnými *ve vsi Kotvrdovicích a ve vsi Senetářově, to, což mi se po nebožtíkovi Václavovi z Volešničky, otci mém, dílu mého* spravedlivého *dostalo,* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s puožitky, užitky[6]) i se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybništěmi, s potoky, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sou toho zboží dílu mého předkové moji a já po nich v užívaní byli, tak jakž to zboží svrchupsané dílu mého od starodávna v svých mezech a hranicích vyměřína[7]) sú, nic tu sobě, erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc, než to všecko ku pravému dědicství, jmění, držení a dědičnému užívaní *vkládám* a ve dcky zemské vpisuji.

[1]) *Tak v originále, v č. 41. a 102.* Hankovský.
[2]) *Za tím přetržená slova* a vpisu[ji].
[3]) *V zápise samém třikráte* města.
[4]) *Touž rukou nad přetrženým slovem* puol.
[5]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[6]) *V orig.* požitky.
[7]) *Toto a další slovo tak v originále.*

Vklad Budče.

24. *Jindřich z Budče* s erby svými a budúcími potomky svými *Jindřichovi Koňasovi z Vydři na Knihnicích*, erbóm jeho své vlastní zboží a dědieství, totižto *tvrz Budči* s dvorem poplužním *i se všemi lidmi svými* osedlými, platnými i neplatnými, kteréž *tu ve vsi Budči* mám, s mlýnem *i s dvorem* pustým *Rabštejnem*, s rolí oranú i neoranú, s robotami, ospy, kury, s lukami, s pustotinami, s pastvami, s pastvištěmi,[1]) s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s horami, s chrastinami, s potoky tekutými i netekutými, s doly, s mezemi, s hranicemi i se všelijakými užitky a požitky, s poplatky, s duochody, kterak by se shledati a jmenovati mohly, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k tomu statku a k těm lidem příslušejícími,[2]) tak zouplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží od
f.8v. starodávna v svých mezech a hranicech vymezíno a okršleno jest, jakž sem sám držel a užíval, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

A jestliže by mi to svrchupsané zboží kde ve dckách svědčilo neb erbóm mým, to tím vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad směny v Budči. *A jest na naučení panské.*

25. Léta od narození Syna Božího MV^c^-XXXVIII, v pondělí masopustní *[4. března 1538] námi, Janem Zajímačem z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích*, najvyšším sudím markrabstvie moravského, *Mikulášem Radkovcem z Mirovic na Batelově, stala se jest smlúva* dobrovolná a celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Burjanem z Valdštajna na Brtnici*, s jedné *a* moudrými a opatrnými *purgmistrem a staršími města Budějovic Moravských* s strany druhé, a to taková: *Jakož* urozená vládyka *Margeta z Budče poručila jest k kostelu svatého Jiljí tu v Budějovicích* pro duši[3]) svého spasení *v Budči na dvú lánich* usedlých, na kterých seděli Matěj a Bílého syn, *padesáte šest groší českých platu* ročního, *vajec* kopu *dvatceti, slepic osm a k opatrování toho platu i těch lidí svrchupsaným purgmistru a starším* na časy budúcí tak, aby to za ty platy při témž kostele za duši nebožky Margety činěno bylo, jakž nadání její samo v sobě šíře a světleji ukazuje, *kdež svrchupsaní purgmistr a starší města Budějovic svrchupsanému pánu* a erbóm jeho *ty dva člověky v Budči s platy, s vajci, s slepicemi pustiti mají a je* konečně ve čtyřech nedělích pořád zběhlých *postúpiti, a svrchupsaný pán již psaným měšťanóm ve vsi své* dědičné, *v Heřmanicích, pod Budějovici ležící, tolikéž platu, slepic i vajec na* těchto *dvú člověcích*, totižto na Černochovi ročního platu dvatceti vosm groší českých, čtyřidceti vajec, čtyři slepice, na Bartoškovi též dvatceti osm groší českých, čtyřidceti vajec, čtyři slepice *postúpiti má*, aby takoví platové svrchupsaným měšťanóm budějovským polovici při svatém Jiří a druhá polovice při svatém Václavě vycházela a jim v jich moc budúcně dávána byla, aby oni, přijmúce takové platy podlé nadání svrchupsané Margety při tom záduší svatého Jiljí tu v Budějovicích, tak se zachovali, jakž nadání její samo v sobě ukazuje; a svrchupsaný pán, přijmúce ty lidi v Budči, bude moci s nimi puosobiti, prodati, jakž se pánu najlépe líbiti a zdáti bude. A to sú sobě přiřkli před námi obě straně věrně, právě a křesťansky zdržeti. K tomu na svědomí my, svrchupsaní smlúvčí, své vlastní pečeti k této jich dobrovolné smlúvě podlé jejich dali sme přivěsiti. Jenž jest dána a psána na Brtnici léta a dne svrchupsaného.[4])

Vklad dvú lánú ve vsi Budči. f.9

26. *Burjan z Valdštajna na Brtnici* i s svými erby *Bohušovi Hrubčickému z Čachtína na Úponěšicích* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, *ve vsi Budči dva lány* se vším plným právem, panstvím i jich příslušenstvím, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastvištěmi, s rybníky, s rybništěmi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s ouroky, poplatky i se všemi užitky i požitky, kterým[i]ž by kolivěk jmény ty užitky a požitky jmenovány býti mohly, s lidmi platnými i neplatnými, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, kterak kolivěk to zboží a dědictví v svých mezích a hranicích od starodávna záleží a jest vymezíno, tak jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje, než to všecko *vkládám* a ve dcky zemské vpisuji k jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad na statku čejkovském a bolehradském.

27. *Petr z Vlachovic na Vlachovicích všecko právo své, kteréž mi po* panu *Heraltovi Kunovi z Kunstátu a z Bolehradic na statku polehradském a čejkovském jako jednomu rukojmí za téhož pana Heralta*, což sem dal, *náleželo*, to všecko právo své *převodím na Vilíma a Albrechta*, bratří vlastní *z Víckova*, a na erby jejich, a což

[1]) *Za tím přetržená slova* s robotami.
[2]) *V orig.* příslušejícím.
[3]) *Toto a dvě další slova tak v originále.*
[4]) *Za tímto zápisem následuje přetržený nadpis* Vklad dvú člověkú ve vsi Hermanicích.

mi tu na tom statku náleželo, toho se tímto vkladem odříkám.

Vilím Kuna z Kunstátu a na Hrádku všecko právo své, kteréž mi od Václava Tetaura z Tetova na statku polehradském a čejkovském, po nebožtíku panu Heraltovi Kunovi z Kunstátu pozuostalém, puštíno jest a jemu, Václavovi Tetaurovi, jako jednomu rukojmí, kterýž za pana *Heralta Kunu byl,* na tom statku *náleželo, na Vilíma a Albrechta,* bratří vlastní *z Víckova,* a na erby jejich *převodím,* a což mi tu na tom statku náleželo tím puštěním od Václava Tetaura, toho se tímto vkladem odříkám.

Na díl Petra z Vlachovic ve vsi Vrbici.

28. *Petr z Vlachovic všecko právo své na lidech v Vrbicích, kteréž mi se tu přiděděním dostalo* a ve dcke[1]) zemské vloženo, *na Albrechta z Víckova* a erby jeho *převodím* a tímto vkladem toho se odříkám.

Vklad vsi Mackovic.

29. *Jiřík Rechmberk z Želetic na Tulešicích* i s svými erby *Zykmundovi Valeckému z Mírova na Miroslavi* a jeho erbóm své vlastní a dědičné zboží, *ves Mackovice, ves* pustú *Pransvice,* což jest mně tu příslušelo, se vším právem a příslušenstvím, čehož sem tu sám v držení byl, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky, s rybništěmi, s loukami, s pastvami,
f. 9 v. s háji, s chrastinami a s vodami | tekutými i netekutými, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi užitky a požitky, jakýmiž se koli jmény jmenují, se vším plným právem, panstvím[2]) a příslušenstvím, tak jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě tu na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství, ani erbóm svým budúcím nezachovávajíc ani pozuostavujíc, to *sem* všecko zboží, jakž se nahoře píše, svobodné a žádnému nezávadné, ku pravému a dědičnému užívaní *ve dsky* zemské *vložil.*

Smlouva mezi panem Janem z Pernštajna a Jiříkem Žabkú etc. *Na naučení panské.*

30. Léta Páně IMV^c^oXXXVI, v outerý po svatém Valentinu *[15. února 1536]* na zámku Kounicích *námi, Dobešem z Boskovic na Rosicích, Vilímem z Víckova na Cimburku, Janem ze Zdenína na Habrovanech, stala se smlúva* celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Janem z Pernštajna na Helfnštajně,* s jedné *a* urozeným a statečným rytířem, panem *Jiříkem Žabkú z Limberku na Kounicích,* krále JMti radú a místokancléřem království českého, s strany druhé, a to taková: *Poněvadž* pan *Jiřík Žabka vody od Pohořelic na rybník Lenovský*[3]) *potřebuje a pán z Pernštajna* chtíc žádost jeho, pana Jiříka Žabky, pokuodž by bez škody jeho bylo, naplniti, *tomu odporen není, i takto jsme je o to smluvili a srovnali na jich na nás mocné přestání:* Item, když by ten stav na řece Jihlavě nad Pohořelici znovu dělán aneb opravován býti měl, aby pán z Pernštajna, erbové budúcí jeho, páni pohořeličští, dříví a les k tomu stavu dělání aneb k opravování svésti dali, a pan Jiřík Žabka aneb ten, kdož by panství vlasatického ten čas v držení byl, aby k dělání i opravování toho času stavu povinen byl polovici dělníkuov na náklad svuoj k tomu dílu potřebných dáti a pán z Pernštajna druhú polovici, a tak erbové i budúcí jeho; a struha, kterúž se voda od toho stavu požene, ta nákladem jednostajným od obojí strany cízena býti má, a bylo-li by potřebí, i v březích rozšířena, puokudž by potřeba ukazovala, až pod tu troubu, kterúž voda do nadymače puojde. Item pan Jiřík Žabka nad starým mostem u Pohořelic v tom místě, jakž ukázáno jest, má troubu dáti vložiti z šíři, z vejši i z déli, jakž se jemu viděti bude[4]), a to opatřiti, aby přes tu troubu z Pohořelic i do Pohořelic s vozy jeti a dobytky svobodně hnáti mohli. A když by ta trouba shnila, tehdy páni vlasatičští v časích budúcích též opatrovati mají, jakž se napřed píše, a ta trouba má z hloubí na ham vyměřený kladena býti, a to tak, aby vody k potřebě pěti kol mlýnu pohořelickému před se šlo a ostatek tej vody aby do nadymače tu před Pohořelici ležícého šlo. Item pan Jiřík Žabka pod tou troubou jmenovanú má příkopu svým nákladem do nadymače dáti udělati z hloubi i z šíři, pokudž potřeba ukáže, a u téhož nadymače hráz povejšiti a rozšířiti, tak jakž toho potřeba ukazovati bude, aby se z toho nadymače voda přes hráz přelívati nemohla, a tak i od budúcích pánů vlasatických to opatrováno i opatrováno[5]) býti
má. A z toho nadymače má voda *do rybníka* **f. 10**
Lenovského jíti tú struhú starú, kterúžto struhu pan Jiřík Žabka bude moci nákladem svým shloubiti a rozšířiti, pokudž toho potřeba ukáže: a když ta voda tú struhú *na grunty lenovské* přivedena bude, bude-li chtíti pan Jiřík Žabka po gruntech lenovských[6]), erbové neb budúcí potomci jeho tu vodu na haltýře aneb do rybníka nového ku potřebě své pouštěti, toho vuoli jmíti budú. Item pán z Pernštajna, erbové i budúcí jeho mají toho nadymače nasazováním ryb svo-

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Opraveno touž rukou ze slova* právem.
[3]) *V orig. Klenovský.*
[4]) e *jest v orig. psáno* ee.
[5]) *Tak v originále, asi místo* opravováno.
[6]) *V orig.* lenovským.

bodně užívati a braně neb prlení při tom nadymačí[1]) pro vyjití ryb z něho s svrchu i z dolu, jakž se jim zdáti a najlépe líbiti bude, nákladem svým dělati mají. Item pan Jiřík Žabka má dáti tři mosty udělati jeden přes to bláto pod nadymačem, aby přes ten most Pohořeličští jezditi a dobytky hnáti svobodně mohli, druhý most přes struhu, kudy cesta k rolím pohořelickým jde, třetí most proti hrázi rybníka Lenovského přes tu struhu, a k udělání nyní těch mostů má pán z Pernštajna z lesů pohořelických lesu dáti; než na potomní časy pán z Pernštajna ani potomci jeho více k těm mostóm dříví dávati povinni nebudú, než pan Jiřík Žabka i budúcí páni vlasatičští budú povinni ty mosty nákladem svým dělati a tak opatrovati, aby lidé svobodně přes ty mosty jezditi mohli. Item, jestliže by pán z Pernštajna aneb potomci jeho rybník pod Pohořelici nad Starostú[2]) udělati dali a z tej struhy pod nadymačem k naháněnī rybníka vody potřebovali, tehdy budú moci polovici z tej struhy vody vzíti, a druhá polovice vody aby před se do rybníka Lenovského svobodně šla. A pakli by pán z Pernštajna aneb budúcí jeho tu polovici vody chtěli do rybníka Starosty pouštěti, toho vuoli jmíti budú a to opatřiti mají troubu dadúc vložiti, aby více vody puštěno nebylo než pravá polovice tej vody. A jestliže by vedením tou struhú vody Pohořelickým která škoda se dála, taková škoda buď Pohořelickým od pana Jana z Pernštajna i od pana Žabky společně napravena podlé uznání přátel od obojí strany k tomu vydaných. Item, jakož pan Jiřík Žabka pod rybníkem Lenovským rybník nový dělati má, hráz toho rybníka jedním koncem přes grunty páně z Pernštajna bude moci k rybníku páně z Pernštajna, řečenýmu Přibylu, k tomu oklikú v hrázi toho rybníka Přibyla, kdež sme jim ukázali, dáti přivísti, a což tím rybníkem gruntuov páně z Pernštajna se zatopí, při tom pan Jiřík Žabka i budúcí páni vlasatičští zuostati mají. Než což ten rybník gruntuov páně z Pernštajna nezatopí, to předse pánu z Pernštajna, erbóm a budúcím jeho zuostati má. A poněvadž tím rybníkem trouba rybníka Přibyla se zatopí, že by se tudy ten rybník Přibyl spúštěti nemohl, tu trúbu pan Jiřík Žabka má hned v jiném místě, kdež jemu aneb ouředníkóm jeho úředníci páně z Pernštajna ukáží, svým nákladem dáti vložiti. A jestliže by tím novým rybníkem na hrázi rybníka Přibyla jaká škoda se dělala, to pan Jiřík Žabka bude povinen dáti opraviti a tak opatřiti, aby se na tej hrázi škoda nedála. A za vedení tej vody napřed psaný a za zatopení tím novým rybníkem gruntu páně z Pernštajna pan Jiřík Žabka pánu z Pernštajna *má a povinen bude ten plat, kterýž se z Hájavy,* na každý rok tři kopy groší, *ode pána z Pernštajna na zámek Kounice vydával, svésti a od JKMti na to list zjednati, že JKMt pána z Pern-* f. 10 v. *štajna* i dědice jeho *z toho platu propouštěti a vysvobozovati ráčí.* A řeky, kteréž pod tím novým rybníkem zuostanú, ty řeky od tohoto času pánu z Pernštajna, erbóm a potomkóm jeho *až po hranice* pánů z Lichtnštajna *mušovské a grunty ejvanské* dědičně přislušeti mají a ten les a grunty panství vlasatického, což jich pod hrází rybníka novýho zuostane *s tej strany od Ejvaně až po grunty ejvanské,* tím se spravedlivě na poly rozděliti mají, aby jedna polovice, ta od hranic mušovských, lidem vlasatickým, nynějším i budúcím, dědičně příslušela a náležela, a druhá polovice, horněјší, ta má též dědičně pánu z Pernštajna, erbóm a potomkóm jeho příslušeti. A jakož pán z Pernštajna s erby a budúcími svými povinni sú k tarasóm rybníkuov vlasatických z gruntů svých dříví a les, *jakž o tom smlouva předešlá mezi pánem z Pernštajna a někdy proboštem kounickým, na ten čas držitelem panství vlasatického, ukazuje,* dávati, pán z Pernštajna, erbové ani potomci jeho na ten rybník nový nebudú povinni a nemají žádného lesu dávati ani na rybník Lenovský více od tohoto času; než k opravě nynějšího tarasu na rybník Lenovský tento rok má pán z Pernštajna puol druhého sta vuozuov lesu dáti, a tím aby se ten taras opravil. Než což se jiných rybníkuov vlasatických a k pálení drev ve dvoře Vlasatickém dotýče, to při smlúvě předešlé v mocnosti své zuostaň. A pan Jiřík Žabka i budúcí páni držitelé vlasatičští ku pánu z Pernštajna, erbóm a potomkóm jeho podlé tejto naší smlúvy zachovati se mají a též pán z Pernštajna, erbové i potomci jeho ku panu Jiříkovi Žabkovi, erbóm a budúcím potomkóm jeho, držitelóm vlasatickým, zachovati se mají, a nadto vajše podlé vejpovědi naší mají sobě obě straně při nejprvnějším sněmu brněnském, když dcky zemské otevřeny budú, tuto smlúvu ve dsky vložiti dáti. Toho pro budúcí pamět my, Dobeš z Boskovic, Vilím z Víckova, Jan ze Zdenína, každé straně jednu smlúvu v jednostajná slova na pargameně napsanú pod pečetmi svými dali sme. Stalo se dne a léta napřed psaného.

31. Léta božího 1539, v pondělí po neděli, jenž slove Reminiscere *[3. března 1539],* držán jest soud v městě Brně skrze urozené pány, pana Václava z Boskovic a na Letovicích na místě urozeného pána, pana Jana Kuny z Kunstátu a na Lukově, hajtmana markrabstvie moravského, pa-

[1]) *V orig.* nadymače.

[2]) *Rybník toho jména.*

na Jana z Žerotína a na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunštátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího téhož markrabstvie, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, najvyšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli urození páni: pan Hynek z Vrbna a na Náměšti, pan Jan Osovský z Dúbravice na Hrutovicích, pan Zdeněk Mezřícký z Lomnice a na Vranově, pan Jan z Lichtnštajnu a z Nyklšpurku, pan Jan Jetřich z Boskovic a na Třebíči, pan Jan z Valdštajna a na Brtnici, pan Bedřich z Žerotína a na Štramberce, pan Hynek Bilík z Kornic a na Veselí; a z vládyk: Vilím z Víckova a na Cimburku[1]), najvyší hofrychtíř, Mikuláš Radkovec z Mirovic na Batelově, Petr Pražma z Bílkova a na Leštné, Jindřich Březnický z Náchoda a na Dunajovicích a Proček mladší z Zástřizl a na Miloticích.

Vklad Jakubova.

32. *Volf starší z Krajku a na Lantštajně,* najvyší kancléř královstvie českého, *Václavovi Chroustenskému z Malovar* a[2]) jeho erbóm své vlastní zbožie a dědictví, *městečko Jakubov* s podacím kostelním, při témž městečku Jakubově ležícím, *i s tím majestátem, kterýž sem od JKMti* jakožto od markrabie moravského já Volf starší Krajíř z Krajku *na týž podací měl,* a tak, jakž sem toho sám v držení byl, se všemi lidmi osedlými i neosedlými, s vdovami i s sirotky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s [s]truhami[3]), s mlýny, s chrastinami, s porostlinami, s loukami a s pastvami, s rolími oranými i neoranými a s vobilími desátečními po dvoře Jakubovském, s platy, s úroky, s poplatky, s činžemi, *krom toho platu, kterýž k Olbramkostelu* z téhož městečka Jakubova *vychází*, s robotami, s kurmi, s vejci, s horami, s doly, s hony, s lovy, s čížbami, s mezemi a s hranicemi i se všemi užitky a puožitky i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k tomu zboží příslušelo a přísluší, tak jakž též zboží všecko od staradávna v svých hranicích obmezeno jest, tak úplně, jakož sem toho sám v držení byl a požíval, nic sobě ani erbóm svým neb potomkóm práva, žádného panství ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *vkládám ve dcky* zemské a vpisuji ku pravému jeho jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží kde ve dckách mně, nahoře psanému Volfovi staršímu Krajířovi z Krajku, náleželo, aneb komu jinému, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad ve vsi Bezci. f. 11 v.

33. *Vilím Kuna z Kunštátu na Hrádku* i s svými erby *Albrechtovi Bošovskému z Polánky své* vlastní a dědičné *zboží ve vsi Bezci,* což sem tu měl, se vším panstvím a příslušenstvím, s lidmi usedlými i neusedlými, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky tekutými i netekutými, s úroky, s poplatky i se všemi užitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, nic tu sobě ani erbóm a potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a komuž by to svrchupsané zboží prvé ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Převedení práva na statku čejkovském a bolehradském.[4])

34. *Jiřík starší z Tetova na Zlíně na Viléma z Víckova na Cimburku,* najvyšího hofrychtíře markrabstvie moravského, *a na Albrechta z Víckova,* bratra jeho, a na erby jejich *všecko právo své, kteréž mi na statku čejkovském a polehradském* s jejich příslušenstvím *po* panu *Heraltovi Kunovi z Kunštátu* dobré paměti *náleželo, kdež sem za vejplatu městečka Polehradic nebožtíku* panu *Bernartovi staršímu*[5]) *z Žerotína na Dřevohosticích dva tisíce kop grošuov českých dal, a za téhož pana Heralta jistcem se dělajíc VII^c kop gr. českých týž sem dal,* a ty summy mně na těch statcích a jejich příslušenství jsú náležely, *a hájek Šněholc, mezi vinohrady bolehradskými ležící, převodím* a jmenovaným bratřím z Víckova dávám a toho se i s erby svými odřiekám.

Vklad věna Barbory z Petřvaldu.

35. *Voneš Gedeon z Olešničky na Kotvrdovicích Barboře z Petřvaldu,* manželce své vlastní, *k* jejímu *věnnému právu na vsi Seuctářově* s jejím příslušenstvím *III^c kop gr. českých* na minci obecně berné, za kopu šedesáte grošuov a za groš sedm peněz bílých počítajíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemcím toho věna sám se se vším statkem svým, kterýž mám neb ještě jmíti budu, činím.

36. Léta božieho tisícého pětistého třitcátého devátého, v pondělí po svaté Kunhutě *[15. září* f. 12

[1]) *V orig.* Cimburka.

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

[3]) *V orig.* s truhami; s *splynulo s předložkou* s.

[4]) *Tento nadpis jest psán jinou rukou než ostatní nadpisy, touž jako nadpisy v knize XXIII.*

[5]) *Touž rukou nad řádkem.*

1539) držán jest soud skrze urozené pány, pana Jana Kunu z Kunstatu a na Lukově, hajtmana, pana Jana z Žerotína a na Strážnici, najvyžšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyžšího sudího markrabstvie moravského, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, najvyžšího písaře zemského; na kterémž jsú seděli urození páni: pan Václav z Boskovic na Bučovicích, pan Dobeš z Boskovic a na Rosicích, pan Zdeněk Mezřický z Lomnice a na Vranově, pan Jan z Lichtnštajna a na Niklšpurce, pan Jan z Šternberka na Holešově, pan Jan Jetřich z Boskovic a na Třebíči, pan Jan z Valdštajna a na Brtnici, pan Bedřich z Žerotína a na Štramberce, pan Václav Haugvic z Biskupic a na Búzově; a z vládyk: Vilím z Víckova a na Cimburku, najvyžší hofrychtéř markrabstvie moravského, Mikuláš Radkovec z Mirovic a na Batelově, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích a Proček z Zástřizl na Miloticích.

Vklad[1]) spolku Appolony z Počepic.

37. *Appolona z Počepic Bohuslava Ruta z Dírného,* manžela svého, *na dvuor a na ves Louku* se vším příslušenstvím, což mi tu přísluší a což nyní mám a jmieti budu neb k čemuž bych ještě kde jaké právo jměla, přijímám na pravý a jednostajný *spolek.*

Spolek Jeronyma Polczmochara.

38. *Jeronym Polczmochar z Brna Jana Leše, měščenína brněnského, na ves Vítovice a na Novú ulici, kteráž u Brna leží,* což tu mám a což mně tu náleží a což k tej vsi od staradávna příslušelo a přísluší, i na to na všecko, což mám neb míti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek.*

Vklad vsi Křové.

f. 12 v. 39. *Tas Černohorský z Boskovic na Nových Hradech* i s erby svými *Janovi z Pernštajna na Helfenštajně,* erbóm jeho své vlastní zboží a dědičné dědictví, žádnému nezávadné, jmenovitě *ves Křové* se vším jejím příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýništěmi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž ta svrchupsaná ves od staradávna jest vymezena a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím, tak jakž sem sám držel a toho požíval, a zvláště se všemi požitky, na kterýchž jsú kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními [jmény] jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli v té vsi svrchupsané od staradávna přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panstvie ani žádného vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jmění, držení a k dědičnému požívaní, a kdež by mně, svrchupsanému Tasovi, ta ves Křové, aneb komu jinému ve dckách svědčila, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

40. *Přemek z Víckova na Prusinovicích na Vilíma z Víckova na Cimburku,*[2]) najvyšího hofrychtéře markrabstvie moravského, *na Albrechta z Víckova,* bratří své, a na erby jejich *všecko právo své, což jest mi na statku polehradském a čejkovském* s jejich příslušenstvím *jako jednomu rukojmí za nebožtíka* pana *Heralta Kunu z Kunstátu* dobré paměti *náleželo, převodím* a těch statkuov i s erby svými se odřiekám.

Vklad tvrze Rácovic.

41. *Jan Zajímač z Kunstátu a v Jevišovicích, na Tavíkovicích,* najvyší sudí markrabstvie moravského, *na místě všech jiných* pánuov *rukojmí, kteříž jsme statek od nebožtíka* pana *Jana staršího z Ludanic ujali* a sami i s erby podlé sebe státi se zapsali, *Zygmundovi Oslavickému z Jemničky na Slatině* a erbóm jeho *tvrz Rácovice* s dvorem *a dvuor Hankovský, ves Rácovice* s lidmi usedlými, s platy, poplatky, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvišćemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýništěmi, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami i se všemi jinými užitky a puožitky, kterýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, s mezemi, s hranicemi i se vším jiným plným právem a panstvím a všeliakým příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna příslušelo a přísluší a v svých[3]) mezech a hranicích záleží, tak jakž sem to sám i na místě všech jiných pánuov rukojmí držel a toho požíval, nic tu sobě ani jiným pánóm rukojmím a budúcím potomkóm mým a jejich žádného práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje ani pozuostavuje, než to *ve dcky* zemské *vkládám,* vpisuji ku pravému jejich dědictví, jmění a držení.

Vklad pěti člověků [v][4]) Vrbici.

42. *Jan z Zástřizl na Ždánicích* i s svými erby *Vilímovi z Víckova na Cimburku,* najvyšímu hofrychtíři markrabstvie moravského, *Albrechtovi z Víckova na Čejkovicích,* erbóm jejich své vlastní dědictví, *pět člověkuov ve vsi Vrbici* se

[1]) *Za tím přetržené slovo* věna.
[2]) *V orig.* Cimburka.
[3]) *V orig.* svým.
[4]) *Nebo předložka* v *splynula s následujícím* V.

vším příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými i se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu na těch lidech práva, panství ani vlastenstvie žádného nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mně Janovi to ve dckách svědčilo, toho se odříkám.

f. 13 **43.** My *Ferdynand,* z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakúské a markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie, oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni od* urozeného *Petra z Kounic na Slavkově a velebné Anny a jinak Felicitas, převory, i* všeho *konventu kláštera Matky Boží v Brně* zákona svatého Dominika, věrných našich milých, *abychom jim tej smlúvy,* kteráž jest *mezi nimi o rybník Vážanský* skrze dole psané osoby v smlúvě postavené, věrné náše milé, učiněna, *potvrditi ráčili,* kteráž smlúva mezi nimi takto slovo od slova zní a ukazuje:

Léta Páně tisícého pětistého třitcátého třetího, v úterý po svatém Vítu *[17. června 1533]* v městě Brně *námi, Vilímem z Víckova na Cimburku, Pavlem Neplachem z Řečkovic, na nás na mocné přestání stala se smlúva* celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Petrem z Kounic a na Slavkově,* s jedné *a velebnú pannú Annú jinak Felicitas, převorú, a konventem jejím kláštera Matky Boží v Brně* zákona svatého Dominika *sestr Herburgas* řečených, biskupstvie olomúckého, *s povolením* pana *purgmistra a starších města Brna, pánuov opravních téhož kláštera,* s strany druhé, a to taková: *Jakož jsú rybníka Vážanského* svrchupsaný pan *Petr z Kounic a panna převora s konventem svým v společném užívaní spolu byli a v tej společnosti mnohé a časté ruoznice a hadrunky mezi nimi bývaly a skrze to ten rybník byl opustl,* že jeho ničímž neužívali, *i takto jsme je o to s jejich dobrú vuolí sjednali, srovnali a na konec smluvili, aby pan Petr ten rybník Vážanský nákladem svým opravil,* a jakž najlépe umí a rozumí, k užitku svému přivedl *a již od tohoto času aby toho rybníku i s erby a budúcími potomky svými* bez všeliaké překážky panny převory, nynější i budúcí, a konventu toho kláštera a pánuov Brňan, opravních pánuov, pokojně *užívali.* A když by panu Petrovi, erbóm a potomkóm jeho potřebí bylo hráz u toho rybníku Vážanského opravovati, mají a moci budú svobodně zemi k tej opravě v obú březích rybníka bráti a splav v konci hráze aneb v obú koncích dělati tolikrát, kolikrát by kdy potřeba splavu dělati aneb starého opravovati byla. Item pod splavem aneb pod splavy a okolo podtrubí pan Petr, erbové a potomci jeho mají svobodně plotky dělati a tu pod splavy a v podtrubí nad těmi plotky lidé vážanští žádných ryb loviti nemají nyní i na časy budúcí, a chtěl-li by kdo lapati, pan Petr, erbové a potomci jeho mají toho nad plotky brániti. Item lidé vážanští, nynější i budúcí, v tom rybníce Vážanském dobytky své mají svobodně napájeti bez škody luk a obilé a toho času, když by ryby na tření stály. Item lidé vážanští plotkuov pod rybníkem ani v rybníce vylamovati ani z s tarasu dřívie vybírati nemají; pakli by v tom postiženi byli, tehdy páni Brňané aneb úředník panny převory mají ty lidi o to trestati a panu Petrovi, erbóm aneb potomkóm jeho od nich napraviti Item *pan Petr při najprvnějším spuštění toho rybníku* ve čtyřech nedělích po vylovení rybníku *má a povinen bude panně převoře a konventu jejímu sto kop groší českých,* za kopu šestdesáte groší a za groš sedm peněz obecně berných počítajíc, kohož panna převora s kvitancí k němu pro ně na Slavkov pošle, beze všech odtahuov a výmluv *dáti.* Item *potom vždycky každý rok* na časy budúcí *pan Petr,* erbové a potomci jeho, držitelé toho rybníku, *mají a povinni jsú* na den svatého Martina *panně převoře,* nynější i budúcí, *a konventu toho kláštera dvatceti pět kop gr. českých* na minci obecně berné, kterúž by se toho času mezi lidmi trh díl, *dávati* beze všech a všeliakých vymyšlených forteluov. *A ten plat* dvatceti pět kop grošuov *pan Petr panně převoře a konventu jejímu má na vsi* svej dědičnej *v Chřenovicích zápisem obyčejným* podlé přípisu obyčejného, od pánuov Brňan jemu vydaného, *zapsati a v moc pánuom Brňanóm ten zápis dáti.* A fojt křenovský, nynější i budúcí, má ten plat, tak jakž se svrchu píše, každého roku panně převoře a konventu jejímu dávati a spravovati; pakli by to kdy obmeškal a zanedbal | spraviti, tehdy panna pře- f. 13 v.
vora s konventem svým pro nespravení toho[1]) platu budú moci dáti lidi chřenovské stavovati potud, pokudž by jim ta summa zadrželá platu spravena a dána nebyla. Item, chtěl-li by kdy pan Petr aneb erbové a potomci jeho ten plat s Chřenovic svésti a v jiném slušném příležitém místě k tomu klášteru takový plat ukázati, to budú moci učiniti a panna převora s konventem svým i páni Brňané budú to povinni od nich přijíti. A tuto náši smlúvu svrchupsaný pan Petr, panna převora s konventem svým i páni Brňané slíbili jsú sobě před námi ctně a právě a křesťansky zdržeti. Toho pro budúcí pamět my nahoře psaní,

[1]) *Za tím přetržené slovo* listu.

Vilím z Víckova, Pavel Neplach z Řečkovic, každej straně jednu smlúvu v jednostajná slova napsanú pod pečetmi svými jsme dali. Jenž jest dána a psana léta a dne nahoře psaného.

Ja Petr z Kounic na Slavkově i s erby svými a budúcími potomky známo činíme tímto listem obecně přede všemi, kdož jej uzří anebo čtúcí slyšeti budú, že *jsem učinil smlúvu* celú a dokonalu *s* velebnými a poctivými pannami, *panní Annú, jménem Felicitas, převorú od Matky Boží sestr Herburgis* řečených *v Brně, a Dorotú podpřevoří* i všim *konventem téhož kláštera vo rybník Vážanský,* jakož pak *ta smlúva mezi námi* urozeným a statečným rytiřem, panem *Vilímem z Víckova na Cimburku, a* urozeným vládykú, panem *Pavlem Neplachem z Řečkovic, učiněná* to všecko šiřeji v sobě obsahuje a zavírá, a to tak, *že jim* i budúcím převorám, podpřevoře i konventu již jmenovaného kláštera Matky Boží v Brně *já, svrchupsaný Petr z Kounic,* erbové i potomci moji, *kteřiž by v držení panstvie mého všeho a zvláště vsi Chřenovic, blíž města Slavkova* a[1]) všim jeho přislušenstvím *ležící, byli, vydávati máme a povinni budeme* na časy budúcí *za ten rybník* i s tím se všim, což se k němu v smlúvách a zápisích jmenuje, *na každý rok* při svatém Martině *dvatceti pět kop grošuov českých* v tomto markrabství obecně berných, za každú kopu šestdesáte grošuov a za groš sedm peněz bílých počítajíc; na ty časy svrchupsané již psanej převoře i s konventem jejím a potomky jejími ta summa ode mne, erbuov i budúcích potomkuov a držiteluov panstvie mého nadepsaného vydávána a spravována býti má. Pakli bych já, svrchupsaný Petr z Kounic, erbové a potomci moji ten statek a panstvie mé se vsí mú Chřenovici změnili, prodali aneb zjinačili, tehdy povinni budem já, erbové i potomci moji na jiných panstvích mých v tomto markrabství jim, tak jakž se v smlúvách ukazuje, příležících takový plat převésti, ukázati a spravovati tak a pod těmi pokutami a stávkami v smlúvě dotčenými, jakož pak ta smlúva mezi námi učiněná to šíře ukazuje. A protož já, svrchupsaný Petr z Kounic, tímto listem sám za sebe, erby i potomky své slibuji, co se v tomto listu píše, že to všecko ode mne, erbuov a potomkuov mých týmž, převoře a konventu jejímu i jich budúcím kláštera svrchupsaného, tak jakž ty smlúvy i zápisi mezi námi učinění s povolením pana purgmistra a rady města Brna, dědičně opravních pánuov téhož kláštera, zní, zdržáno a zachováno býti má nyní i na časy budúcí bez všeliakých omluv a zmatkuov všeliak vymyšlených. Tomu na svědomí já Petr z Kounic k tomuto listu pečet svú vlastní přivěsiti sem rozkázal a pro širší vědomost a lepší jistotu toho připrosil sem urozených pánuov, pana Dobeše Černohorského z Boskovic na Rosicích, pana Jana a pana Václava, bratří svých, z Kounic a na Slavkově, a urozeného a statečného rytíře, pana Vilíma z Víckova a na Cimburku, a urozených vládyk, pana Filipa z Víckova na Ostupovicích,[3]) pana Bernarta Múřínovského z Mezilesic na Múřínově, že jsú na svědomí pečeti své podlé mé k tomuto listu přivěsiti rozkázali, sobě, erbóm svým bez škody. Dán v Brně ve čtvrtek den svatého Tomáše *[21. prosince 1536],* léta Páně tisícího pětistého třitcátého šestého počítajíce.

A my, Anna jinak Felicitas, převora, i s konventem kláštera Matky Boží v Brně zákona svatého Dominika *sestr Herburgis,* biskupstvie olomúcského, | *a purgmistr a rada,* nynější i budúcí, f.14 *města Brna, páni dědiční opravní téhož kláštera,* vyznáváme tímto listem přede všemi, kdož jej uzří anebo čtúcí slyšeti budú: *Jakož jest se stala smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Petrem z Kounic,* s strany jedné *a námi,* svrchupsanú Annú a konventem a purgmistrem a radú města Brna, páni dědičně opravní téhož kláštera, s strany druhé *o rybník Vážanský,* kteréhož jsme prvé spolu v užívaní byli, jakož pak ta smlúva v sobě zní a všecko šířeji ukazuje a zavírá, i znajíc *my,* svrchupsaná panna Anna, a my, purgmistr a rada svrchupsaní, že jest s svrchu jmenovaný pan Petr náklady nemalé na ten rybník učinil a činiti musí a též také podlé smlúvy svrchu dotčené summu nemalú každý rok dáti povinen jest, aby těch gruntuov vážanských, což by jemu k tomu rybníku buď k hrázím nebo ku podtrubím i k splavóm spravedlivě náleželo a náleží, svobodně užívati mohl, *i k tomuto jsme* s dobrým rozmyslem a s radú přátel našich my, svrchupsaná panna i s konventem a purgmistr a rada svrchupsaní, dobrovolně *přistoupili a přistupujem a tímto listem plnú moc a právo dáváme* od sebe i potomkuov svých svrchupsanému *panu Petrovi* a erbóm i potomkóm jeho, *aby jměli svobodu pod tou hrází vážanskú* potud, pokudž kamením vymezeno jest, *aby podtrubí i jiné věci mohli sobě tu volně dělati,* což by kolivěk chtěli a potřebí bylo pod tou hrází k užitku svému přivoditi, bez překážky všeliaké svrchupsané panny a konventu toho, pana purgmistra a rady, pánuov dědičně opravních, nyní i na časy budúcí. *A tak bude moci* již svrchupsaný *pan Petr,* erbové a potomci jeho *tím gruntem* vymezeným, tak jakž se svrchu píše, dělati, opravovati, prodávati, zastavovati a *tak nakládati jako svým vlastním dědičným gruntem,* tak jakž v tomto listu svrchu vymezeno jest. *Než toto se vy-*

[1]) *Toto a tři další slova tak v originále.*

[2]) O *opraveno touž rukou z* u.

mieňuje, že lidé vážanští těch gruntuov pod tou hrází pastvami i na máčení konopí užívati budú moci bez překážky svrchupsaného pana Petra, erbuov i potomkuov jeho, i také cestou po tej hrázi vážanskej přes splavy svobodně jezditi s vozy i s jinými potřebami svými budú moci. Tomu na svědomí a zdržení všech věcí v tomto listu psaných my, převora svrchupsaná i s konventem svým kláštera svrchupsaného, pečet svú převorskú a konventskú a my, purgmistr a rada města Brna, páni dědičně opravní téhož kláštera svrchupsaného, také jsme pečet svú k tomuto listu podlé jich přivěsiti rozkázali, jenž jest dán a psán v Brně ten úterý v svátky svatodušní *[18. května 1535]*, léta Páně tisícího pětistého třitcátého pátého počítajíce.

K jichžto prosbě snažné nakloněni jsúce a znajíc dobré a užitečné dotčeného kláštera Matky Boží býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovú smlúvu* ve všem jejím znění, položení, v punktích, v klauzulích *stvrdili jsme a tímto listem mocně stvrzujem a upevňujem*, kterážto smlúva má od nás, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, najvyším komorníku a sudímu markrabstvie moravského, věrným našim milým, když byšte koli od svrchupsaných Petra z Kounic aneb převory kláštera Matky Božie požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvú ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináč nečiníc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto jsme přivěsiti rozkázali. Dán na hradě pražském v neděli masopustní *[3. března 1538]*, léta Páně tisícího pětistého třitcátého osmého a království našich římského osmého a jiných dvanáctého.

Ferdynandus.

Jiřík Žabka subscripsit.

f. 14 v. Tohoto listu poslové ke dckám dáni od pana Jana Kuny z Kunstátu, hajtmana markrabstvie moravského, Albrecht z Lichtnburka a pan Vilím Kuna z Kunstátu.

44. Léta božího 1540, v pondělí po neděli postní Reminiscere *[23. února 1540]* držán jest soud v městě Brně[1]) skrze urozené pány, pana Kristofa z Boskovic na Třebové, hajtmana markrabství moravského, pana Puotu z Ludanic na místě pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího téhož markrabství, a urozeného vládyku Otmara z Nepomuka, najvyšího písaře zemského; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec, pán, pan Stanislav, biskup olomúcký, a urození páni, pan Vilím Kuna z Kunstátu na Hrádku, pan Václav z Boskovic na Budčovicích, pan Zdeněk Mezeřícký z Lomnice na Vranově, pan Jan z Lichtnštajna a z Nyklšpurku, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Jan z Valdštajna na Brtnici, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Hynek Bilík z Kornic a na Veselí, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, a z vládyk: Vilím z Víckova, najvyší hofrychtýř markrabství moravského, Mikuláš Radkovec z Mirovic na Batelově, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích a Proček z Zástřizl na Miloticích.

45. *Burian z Valdštajna a na Brtnici* i s erby svými *Erazymovi z Olfčřova a na Dlúhé Brtnici* i erbóm jeho své vlastní zboží a dědictvie, žádnému nezávadné, *rybník*, jenž slove *Hříský*, s potrubím, *rybník Krotajchl*[2]) s potrubím, *rybník Vidlák* s potrubím, tak jakž sem ty rybníky sám držel a užíval, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm na tom na všem, jmenovaných rybnících, žádného práva, panstvie, dědictvie ani vlastenstvie nevymieňuje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám*, vpisuji k jmění, držení a dědičnému užívaní.

46. *Mikuláš Radkovec z Mirovic na Batelově Johanku z Vlásenice*, manželku svú, *činí mocnú otcovskú poručnicí statku a dítek svých i nápadnicí*, jestliže by *Jindřicha a Karla, synuov mých*, Pán Buoh bez dědicuov smrti uchovati neráčil prvé nežli jí, Johanky. **f. 15**

Vklad puol vsi Zhorce.

47. *Erazym z Olfčřova na Dlúhé Brtnici* i s erby svými *Burianovi z Valdštajna a na Brtnici* své vlastní zbožie a dědictvie, žádnému nezávadné, *puol vsi* pusté,[3]) kteráž slove *Zhořec, a rybník Dolní* s potrubím *na témž Zhorci, les*, kterýž slove *Zhořecký*, tak jakž vymezen jest, i s tím se vším, což k tej puol vsi přísluší, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, s horami, s dolinami, s lesy, s háji, s chrastmi, s chrastinami, s robotami, s slepicemi, s vajci i se všemi[4]) a všeliakými platy a poplatky, s užitky a požitky, jakýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž svrchupsané

[1]) *V orig.* Brniee.

[2]) *Tak v orig. místo* Rotajchl. *Srovnej v knize XXIV. č. 70.*

[3]) *Touž rukou nad řádkem.*

[4]) *Opraveno touž rukou ze* vším.

zboží v svých mezech a hranicích leží a od staradávna vymezeno jest, *jakž sem to po otci svém a stryci mém za díl svuoj vzal*, držel a užíval, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm na tom na všem jmenovaném statku žádného práva, panstvie, dědictvie ani vlastenstvie nevymieňuje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám*, vpisuji k jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad tvrze Otradický.

48. *Jindřich Králický z Králic* i s svými erby *Janovi z Míhova na Otradičce* a erbóm jeho své vlastní zbožie a dědictvie, totiž *tvrz Otradickú* s tou rolí k tej tvrzi příslušející, oranú i neoranú, s sadem jedním, s rybníčkem a se dvíma haltéři, potoky tekutými i netekutými, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s doly, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, užitky a požitky, s lukami, zejména těmito: Úvar, Poddielčí, Grunty, Zahrádka, Vobora a louka nad jeho rybníčkem Otradickým — *a louku sem jemu od králických dvorů k Otradické tvrzi dal, ta leží nad rybníkem mým i dubičinú* — se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ta tvrz Otradická s tím, jakž se svrchu píše, v svých mezech a hranicích záleží a vymezena jsú[1]), *tak jakž jest to od nebožtíka Hrona Bluda z Králic, otce mého* dobré paměti, *Mikulášovi z Jestřebí, Aleně z Míhova,* manželce jeho, *prodáno bylo, tak jakž smlúva nebožtíkem* panem *Janem z Lomnice* dobré paměti, ty časy hajtmanem markrabstvie moravského, *o to učiněná ukazuje,* nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie na tom již psaném zboží nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to, jakž svrchu psáno stojí, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

f. 15 v. **49.** My *Ferdynand,* z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakúské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie, oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni od* urozeného *Jana z Pernštajna na Helfenštajně a* velebného a poctivých, *kněze Ondřeje opata i* všeho *konventu kláštera louckého blíž Znojma,* věrných našich milých, *abychom jim tej smlúvy a směny o podací kosteluov v Vrahovicích a v Fryšově učiněné* milostivě *potvrditi ráčili,* kterážto smlúva mezi nimi takto slovo od slova zní a ukazuje:

Léta Páně tisícého pětistého třitcátého devátého, v středu po svatém Bartoloměji, apoštolu Páně *[27. srpna 1539]*, v Brně *na mocné povolení* vysoce duostojných v Bohu otcí, pánuov, pana *Jeronyma*, tytule svatého Gryzogona, svaté římské církve kněze *kardynála, arcibiskupa brunducínského*, v království uherském, českém a v markrabství moravském a zemí i panství najsvětějšího pána našeho, *papeže, stolice apoštolské de latere legáta, a* pana *Stanislava, biskupa olomúckého, mezi námi, Janem z Pernštajna a na Helfenštajně a knězem Ondřejem opatem i*[2]) vším *konventem kláštera louckého u Znojma* zákona premonstrátenského, v biskupství olomúckém, s strany druhé, *stala se jest smlúva* dobrovolná, *frejmark a směna* celá a dokonalá *o podací kosteluov v Vrahovacích a v Fryšově*, a to taková: Jakož *my*, nahoře psaný *kněz Ondřej opat s konventem svým, jmáme podací své kostela svatého Jana v Vrahovicích, blíž Hrušovan ležících, ve vsi* již psaného *pána z Pernštajna,* kterčž nám a klášteru našemu se vším právem a příslušenstvím přísluší, kterýžto kostel svatého Jana pode vsí Vrahovicemi mezi rybníky na mokřinách leží, kteráž se neopravuje, ale čím dál vždy víc opouští a kazí, kterémužto kostelu a podací užitkuov žádných nepřichází ani náleží než z té samé vsi Vrahovic, na kterézto užitky kněží tu trvati a stálí býti nemohú, protož pro zlepšení kláštera našeho *ten kostel svrchupsaný* svatého Jana s podacím, což k tomu podací a faře tej od staradávna náleželo a náleží, frejmarkem a směnú se všemi a všeliakými užitky a požitky a grunty nahoře psanému panu *Janovi z Pernštajna*, erbóm a budúcím potomkóm jeho *směnú a frejmarkem pustili jsme a postoupili a pouštíme a postupujem* k jich vlastnímu a dědičnému držení a požívaní, nic sobě tu na tom kostele a podacím práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíce ani zachovávajíce, ani budúcím potomkóm našim. *A já*, nahoře psaný *Jan z Pernštajna*, proti tomu zase, nechtíc, aby tomu klášteru co ucházeti mělo, ale tej vuole jsúc pro budúcí pamět raději jim přičiniti a zlepšiti, a protož nahoře psanému *knězi Ondřejovi opatu a konventu* již psaného kláštera, nynějším i budúcím *jejich, faru a podací své* vlastní a dědičné *v městečku Fryšově s jedním lánem rolí* svobodném[3]),
| k témuž podací příslušejícím, *i se všemi desátky* **f. 16**
z týhož *městečka Fryšova*, což jest osedlýho, aneb potomně že jse lidé tu v Fryšově přistavie a osadie, z těch ze všech lánuov, kteréž k gruntóm náleží, aby knězi, kterýž by tu byl, dávány byly, i se vším k tomu podací příslušenstvím, se všemi a

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Opraveno touž rukou z* a; *za tím přetržená slabika* kon.

[3]) *Tak v originále.*

všeliakými užitky a požitky, nic sobě ani potomkóm svým na tom práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavuje ani zachovávaje, *kromě šesti lánuov, kteréž sem ke dvoru svému*, kterýž *tu v Fryšově* mám, *obrátil*, ty sobě za svobodné bez desátkuov i všech jiných úplatkuov pozuostavil sem a pozuostavuji na budúcí časy, *za to* napřed psané *podací vrahovské dědičně směnil jsem a směňuji, postúpil a postupuji* již psanému *knězi Ondřejovi opatu* i budúcím potomkóm jejich svrchupsaného kláštera k jejich vlastnímu a dědičnému držení a užívaní tak, že nyní i na potomní budúcí časy na tu faru fryšovskú jmají a budú moci kněží podávati bez překážky mej, erbuov a budúcích potomkuov mých. *A nad to výše*, aby fara fryšovská zlepšína byla a kněží živnost lepší jmieti mohli a tu se stále držeti, *lidi své vrahovské* nyní i na budúcí časy *k té faře fryšovské obrátil sem a obracuji*, aby o všecky správy své podlé řádu křesťanského [k] témuž knězi, kterýž by v Fryšově byl, útočiště měli a budúcně mívali, a ty desátky, které lidé vrahovští knězi, kterýž tu v Vrahovicích byl, od staradávna dávali, kněžím do Fryšova na budúcí časy aby dávati povinni byli, kdež tím desátkem kněží v Fryšově při živnosti zlepšení nemalé jmieti budú. A zase kněží fryšovští, kteříž tu budú, aby za to těm lidem vrahovským, nynějším i budúcím, správu křesťanskú a posluhování činili a činiti povinni byli bez odpornosti. *Než to sobě* při tom i budúcím potomkóm svým *pozuostavuji:* ty dva lány rolí, kteříž jsú k tomu podací vrahovskému byli, aby mně svobodni zuostali, abych já je neb budúcí moji k užitku svému přivésti a obrátiti mohli beze všech úplatkuov a desátkuov, jakž by se nám líbilo; též také, jestliže by se děláním rybníkuov kterých rolí dosáhlo a zatopilo, že to také svobodně učiniti máme a moci budem bez překážky. A tyto smlúvy my, svrchupsaný Jan z Pernštajna s potomky svými a kněz Ondřej opat s konventem svým, nynějším i budúcím, kláštera svrchupsaného, jmáme a slibujeme mezi sebú zdržeti křesťansky, ctně, věrně a právě v celosti na budúcí časy zachovati. A pro lepší jistoty[1]) pevnost jmáme společně u krále JMti, pána našeho milostivého, potvrzení tejto smlúvy zjednati, aby ve dcky zemské vjíti mohla, a po zjednání toho potvrzení od krále JMti hned na prvním sněmu panském v Brně, když dcky zemské otevříny budú, jmáme sobě obapolně ve dcky zemské vepsati a vložiti. Tomu na potvrzení a budúcí zdržení my nahoře psaní, Jan z Pernštaj-
f. 16 v. na pečet ¦ svú vlastní a kněz Ondřej opat a konvent již psaného kláštera pečeti náše dali jsme přivěsiti k těmto smlúvám a pro budúcí pamět každá strana z nás jednu tuto smlúvu zapečetěnú, v jednostajná slova zapsanú jmáme. Jenž jsú dány a psány léta nahoře psaného.

K jejichžto, svrchupsaného Jana z Pernštajna a opata i všeho konventu kláštera louckého, ponížené prosbě nakloněni jsúce a znajíc dobré a užitečné dotčeného kláštera býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovú smlúvu* ve všem jejím znění, položení, punktích, klauzulech, artykulích *schvalujem, stvrzujem a upevňujem*, kterážto smlúva jmá od nás, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všeliaké překážky držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, najvyšším komorníku a sudímu markrabstvie moravského, věrným našim milým, když by koli od jmenovaných Jana z Pernštajna aneb opata a konventu kláštera louckého požádáni budete, abyšte tento list náš i s tou smlúvú ve dcky zemské vložiti a vepsati rozkázali beze vší odpornosti, jináč nečiníc. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Vídni u vigiljí Všech svatých *[31. října 1539]*, léta božího tisícího pětistého třitcátého devátého a království našich římského devátého, uherského třináctého a českého čtrnáctého.

Ferdynand.

Jiřík Lokšan.

Wolff de Greg.[2]) supremus
regni Boemie cancellarius.

Poslové ke dckám tohoto listu od pana Krystofa z Boskovic dáni pan Václav z Boskovic a pan Jiřík Žabka z Limberku.

Spolek.

50. *Margeta z Řečkovic, dcera nebožtíka Štefana Karnara, Martina Hýble, měščenína brněnského*, manžela svého, na své vlastní zboží a dědictvie, žádnému nezávadné, *na tvrz a ves Řečkovice* s jejím se vším příslušenstvím, i na to na všecko, kdež co mám neb jmieti budu, na pravý a jednostajný *spolek* přijímám.

51. *Erazym z Olfčřova* i s svými erby *Valentinovi Pražákovi, obyvateli města Jihlavy*, a erbóm jeho dědictví své vlastní a dědičné zboží, f. 17
totižto *tvrz v Dlúhé Brtnici* s dvorem *a puol vsi Dlúhé Brtnice, puol vsi* pusté *Loučky*, s lidmi platnými i neplatnými, osedlými i neosedlými, s vdovami, s sirotky, s rolí oranú i neoranú, osetú i neosetú, platy, rybníky, lesy, lukami, dědinami, pustotinami, s pastvami, s pastviščemi, s chrasty, chrastinami, potoky, háji, mlýnem, pilú, mlýniščemi, horami, s dolinami, pahrbky, vodami, vodotočinami tekutými i netekutými, s sle-

¹) y *opraveno touž rukou z* u.

²) *T. j. Volf z Krajku.*

pice[mi], s kurmi, s vajci, s syry, s robotami, s hony, s lovy, s čižbištěm, s čižbami a poplatky všeliakými i se vším plnym panstvím a příslušenstvím, *i to, co sem ode* pana *Burjana z Valdštajna koupil*, s mezemi a hranicemi, jakž na ten čas vymezeno jest, i se všemi požitky a užitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, i se vší zvolí ve vsi i na poli, se vším plným právem, panstvím a vlastenstvím, tak jakž sem to sám držel a užival, tu sobě ani svým erbóm práva, panstvie na tom nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám*, vpisuji k jměni, držení a dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

Vklad spolku.

52. *Dorota z Zástřizl Bočka, Smila, Jana, Čenka, Krystofa, Kuny z Kunstátu*, syny své, *na městečko Dambořice a na tu všecku summu, kteráž mi tu na tom městečku* s jeho vším a všeliakým příslušenstvím *věna mého i nad věno od nebožtíka* pana[1]) *Jana Kuny z Kunstátu*, pana manžela mého milého, *dckami* zemskými *zapsána jest*, a na to na všecko, což nyní mám aneb ještě míti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek kromě pěti set kop grošuov českých* na minci v tomto markrabství obecně berné; ty sobě vymieňuji a pozuostavuji na tento zpuosob: komuž bych tu summu V^c kop gr. za zdravého života neb na smrtedlné posteli listem pod pečetí svú a na svědomí dvú nebo tří pánuov nebo dobrých lidí poručila a odkázala všecku nebo na díle, tomu aby ta summa od synuov mých svrchupsaných dána a vyplněna byla.

f. 17 v. **53.** Léta Páně tisícího pětistého třitcátého sedmého, v středu před svatým Matúšem *[19. září 1537]* v městě Brně námi, *Vilímem z Víckova na Cimburku*, najvyším hofrychtířem markrabstvie moravského, *Janem z Doubravky a z Hradiště na Blansku, Zdeňkem Konickým z Švábenic na Konici, stala se smlúva* celá a dokonalá *mezi* duostojným u Boze otcem a pánem, panem *Stanislavem, biskupem olomúckým JMtí, na místě* velebné *panny Doroty, abatyše kláštera pustiměřského, a konventem* téhož kláštera s jednej *a* urozeným a statečným rytířem, panem *Václavem Chroustenským z Malovar na Myslibořicích*, s strany druhé, a to taková: *Jakož jest jeden člověk ve vsi Vesci dědičně faráři do Budče* s poplatky i s robotami *příslušel, na kterýžto faře JMti kněži biskupovi JMti a panně abatyši pustiměřské podací dědičné jest, a o toho člověka mezi pannú abatyší a pánem Chroustenským byli jsú póhonové*, i chtíc, aby mezi JMtí, pannú abatyší a pánem Chroustenským a budúcími jejich upokojení bylo, *takto jsme je srovnali, aby JMt se pannú abatyší a konventem* kláštera pustiměřského *toho člověka v Vesci pánu Chroustenskému* a dědicóm jeho *ve dcky zemské vložili s tím právem a panstvím, což jest farář z Budče na tom člověku měl, a pán Chroustenský* i s erby a budúcími svými *na jednej vsi svej*, na který se jemu zdáti bude, *jmá hned* tak *platu stálého ve dcky zemské dáti zapsati*, aby *faráři*, nynějšímu i budúcímu, *do Budče* při svatém Jiří XXXV gr. českých a při svatém Václavě tolikéž vydáváno bylo beze všech a všeliakých odporností. A tak podlé tejto naší smlúvy mají se k sobě na obě straně křesťansky zachovati a farář z Budče má toho člověka v Vesci z člověčenstvie propustiti a pánu Chroustenskému podlé pořádku tohoto markrabstvie v ruce uvésti a pán Chroustenský tak, jakž jsme je smluvili, má se proti tomu člověku zachovati. Toho pro potomní pamět my, svrchupsaní smlúvčí, každé straně jednu smlúvu v jednostajná slova na pargameně psanú pod pečetmi našimi visutými jsme dali. Stalo se dne a léta napřed psaného.

Rozdíl mezi Vilímem a Albrechtem, bratřími z Víckova.

54. *Vilím z Víckova na Cimburku*, najvyší hofrychtýř markrabství moravského, *Albrecht z Víckova na Čejkovicích*, sudí práva menšího zemského[2]) kraje brněnského, bratří vlastní Víckovci, *jakož sme statek polehradský a čejkovský* s jejich vším příslušenstvím, *čehož jest nebožička* paní *Mandalena z Lomnice, vdova pozuostalá po panu Heraltovi Kunovi z Kunstátu a z Polehradic, právem věnným v držení byla*, od pánuov | poručníkuov, totiž *od* pana *Jana staršího z* f. 18 *Šternberka na Kvasicích*, toho času najvyšího sudího markrabství moravského, *od* pana *Ctibora z Vranova na Želeticích, od* pana *Jiříka Tetaura staršího z Tetova na Zlíně*, sudího práva menšího zemského kraje olomúckého, *od* pana *Prokopa z Oděrad na Milonicích, mocných poručníkuov statku po* svrchupsané paní *Mandaleně z Lomnice zuostalého*, za tři tisíce zlatých uherských *koupili*, tak *jakž to věnné právo dckami* od pánuov poručníkuov *na nás převedíno*[3]) *jest, a potom od* pánuov *rukojmí*, kteříž sou *za* pana *Heralta Kunu z Kunstátu* rukojmie byli a statky své dávali, *svrchupsaná zboží a ves Vrbici i to všecko, což jest jim po panu Heraltovi náleželo, koupili a oni, páni rukojmie, právo své, což jim na těch statcích po panu Heraltovi zuostalých náleželo, na nás listy a dckami převedli*, kdež *my*, napřed psaní

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*

[2]) *Za tím přetržené slovo* v *a následující* kraje *opraveno touž rukou z* kraji.

[3]) *V orig.* převedýno.

bratří Víckovci, o ty statky takto sme se bratrsky *rozdělili: Já Vilím za svuoj díl přijal sem a přijímám hrad* pustý *Polehradice, městečko Polehradice* s desátky vinnými a právem vinohradním, *rybníky a mlejny polehradské, lesy polehradské,* s tím se vším, což od staradávna k Polehradicím příslušelo a přísluší, i s kostelním podacím a *s rybníkem Bojanovským,* a což jest tu panu Heraltovi Kunovi náleželo. *A já Albrecht přijal sem a přijímám za svuoj díl tvrz Čejkovice a městečko*[1]) *Čejkovice, dvuor Čejkovský a ves Vrbici a* pusté *vsi: Šetrapy* se dvěma dvory *a dvě tvrziště* pusté *v tejž vsi, ves Ulvy, ves Prusy s* pustým *tvrziščem, ves Ruprštorf, ves Potvorovice s* pustým *tvrzištěm,* s kostelním podacím, s vinohrady a desátky vinnými, s rybníky, s lesy, s háji, s lukami, s pastvami, s jejich vším příslušenstvím, jakž toho nebožtík pan Heralt Kuna v držení byl. A podlé tohoto našeho bratrského rozdělení my, bratří Víckovci, ani erbové náši nemáme se více na se o ty statky dotčené navracovati, žádným obyčejem ani kterým právem z těch díluov se naříkati, než při těch dílích každý z nás jeden před druhým pokojně zuostati má.

f.18v. **55.** Léta Páně tisícího pětistého čtyrycátého, v pondělí po svaté Kunhutě *[13. září 1540]* držán jest soud v městě Brně, na kterýmž najjasnější kníže a pán, pan Ferdynand, římský, uherský, český etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakouské a markrabie moravský JMt, seděti jest ráčil a urození páni: pan Krystof z Boskovic a na Třebovej, hajtman markrabstvie moravského, pan Jan z Žerotína na Strážnici, najvyžší komorník, pan Jan Zajímač z Kunstátu [a] z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyžší sudí téhož markrabstvie, a urozený vládyka Otmar z Nepomuka, najvyžší písař zemský markrabstvie moravského, a pan Hynek z Vrbna na Náměšti, pan Vilím Kuna z Kunstátu na Hrádku, pan Zdeněk Mezřícký z Lomnice a na Vranově, pan Jan z Lichtnštejnu a z Niklšpurku, pan Puota z Ludanic a na Rokytnici, pan Jan Jetřich z Boskovic a na Třebíči, pan Jan z Valdštejna na Brtnici, pan Bedřich z Žerotína na Štramberce, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří svrchupsaného markrabstvie, a pan Jan Šiška z Kounic a na Slavkově; a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyžší hofrychtéř markrabstvie moravského, Mikuláš Radkovec z Mirovic na Batelově, Zdeněk Konický z Švábenic a na Moštěnici, Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích, Petr Pražma z Bílkova a na Leštné a Proček z Zástřizl na Miloticích.

[1]) *V orig.* něstečko.

Vklad hory Starej vinohradní,
v hoře Popuovce ležící.

56. *Jan Kropáč starší z Nevědomí* i s svými erby *Jindřichovi Mezříckému z Lomnice* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictvie, totižto *hory Starej vinohradní* desáteční, *ležící v hoře popické, i s tím gruntem, na kterémž jest nyní hornej muoj, ve vsi Popicích, kterýž jest mně a* panu *Jiříkovi z Zástřizl* dědičně *náležel, a to všecko, což jest tu* od staradávna *pánuom litenčickým a pánuom morkovským příslušelo,* nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavujíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Tento vklad vložen jest do desk na naučení pánuov soudcí Jich Mtí. Relatores: pan Zdeněk Mezřícký z Lomnice, pan Jan Jetřich z Boskovic, a z vládyk Mikuláš Radkovec z Mirovic.

Vklad desátku vinného z hory Fuchsleythu.

57. Léta Páně tisícého pětistého třitcátého prvního, v sobotu den svatého Hieronyma *[30. září 1531]* v městě Brně *námi, Hynkem Bílikem z Kornic a na Veselí, Vilímem z Víckova a na Cimburku, Janem z Kyjovic a na Kobylnících, Ctiborem z Vranova na Želeticích, stala se smlúva* celá a dokonalá *mezi* duostojným u Boze[2]) otcem a pánem, panem *Stanislavem, biskupem olomúckým JMtí, na místě* velebné *panny Doroty, abatyše kláštera pustiměřského, a konventu jejího* s jedné *a* urozeným pánem, panem *Zdenkem Žampachem z Potnštejna* etc., s strany druhé, *a to taková: Kdež panna abatyše s konventem svým pohnali jsú* dvěma puohony pana *Zdenka z Potnštejna ku právu zemskému,* vinu jemu dávajíc *jedním puohonem, že by lidé jeho z hory Fuchsleytu desátek vinný svávolně vzali, a druhým o postavení lidí němčických, kdež my* svrchupsaní tu všecku při mezi stranami vyslyševše, listuov starých i vejpisuov z desk ohledavše a to všecko pilně rozváživše, *na mocné na nás přestání takto vypovídáme:* Poněvadž ta hora Fuchsleyth ve dckách se nachází, že k Němčičkám býti má, a panna abatyše pokazuje, že jest z tej hory Fuchsleythu desátek vinný brávala, *ta hora dědičně buď k Němčičkám, a pan Zdeněk s erby a potomky svými,* budúcími pány němčickými, *budú povinni za právo panny abatyšino a konventu jejího každý rok* na klášter pustiměřský při vybíraní desátkuov vinných *padesáte věder vína dávati,* a to z těchto hor neb hory: z Fuchsleythu, z Veselej, z Růženej, z Bočku, a to víno má dáváno býti na ten ham a tu míru, na kterúž v horách němčických desátku odbývají, a panna abatyše má beč- f.19

[2]) *V orig.* Bozie.

ky své posílati, do kterých se to víno letí má, a pan Zdeněk má to opatrovati, aby čeled pannina, když pro to víno přijedú, držána pod horami a meškána nebyla, než těch padesáte věder vína beze všech zmatkuov a forteluov aby spravedlivě panně abatyši pustiměřské a konventu jejímu nyní i na budúcí časy vydáváno bylo. *Toto* při tom znamenitě *vymeňujem:* jestliže by kdy z dopuštění božího ty hory němčické spustly tak, že by pan němčický desátku z nich nebral, pokudž by zase k vzdělání a k užitku pánu němčickému nepřišly, potud nebude povinen panně abatyši těch padesáti věder vína vydávati, než jakž by zase desátky bráti počal, hned bude povinen dávati, tak jakž se napřed píše. Item, což se pobrání desátku z hory Fuchsleythu od lidí páně Žampachových dotýče, *pan Žampach lidi své k tomu držeti má, aby tento rok polovici toho desátku zadržalého panně abatyši dali a přes rok bohdá druhú polovici. Co se cizích pánuov lidí dotejče,* kteříž víno od hory, desátku panně abatyši nespravivše, vzali, *na ty pan Zdeněk* pod horou *úředníku panny abatyše obstávku na jich vína při vinobraní dopustiti má.* Tuto náši vejpověd JMt kněz biskup na místě panny abatyše a konventu jejího jakožto pán jejich vrchní ráčil jest připověděti ctně a křesťansky držeti a pan Zdeněk z Potnštejna tolikéž. Toho pro budúcí pamět my, svrchupsaní jednatelé a smlouvčí, k těmto smlúvám a vejpovědi naší pečeti své vlastní přivěsiti jsme dali a každý straně jednu v jednostejná slova dali sme, a tato smlúva má ve dcky zemské vložena býti. Datum léta a dne, jakž se svrchu píše[1]).

Tato smlúva vešla do desk na naučení pánuov soudcí Jich Mtí. Relatores: pan Zdeněk Mezřický z Lomnice, pan Jan z Lichtnštajna, a z vládyk Jindřich Březnický z Náchoda.

f. 19 v. Vklad platu na statku veverském.

58. *Jindřich z Lichtnburka i na místě jiných rukojmí, kteřiž* podlé sebe stojíme a *statek od* pana *Hynka z Ludanic jsme ujali, Volfovi Krokvicarovi z Nové Vsi, Janovi Házlovi z Nové Vsi* a erbóm jejich *platu* ročního peněžitého *na statku veverském sedmdesáte pět kop groší českých,* peněz obecně v markrabstvie moravském berných, za každú kopu šedesáte groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, *tak jak* jest nám to od pana Hynka z Ludanic na tom statku ukázáno a *na díl jeho se dostalo,* a tak, jakž jsme toho sami v užívaní byli, na tom na všem sobě tu ani erbóm svým práva ani žádného panství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Tento list vložen do desk na naučení pánuov soudcí Jich Mtí. Relatores: pan Jan z Lichtnštejna, pan Jan z Valdštejna, a z vládyk Vilím z Víckova etc.

Vklad vsi Čebínu.

59. *Znata z Lomnice i na místě Oldřicha, bratra svého mladšího nedílného,* i s svými erby *Jiříkovi z Lomnice* a erbóm jeho své vlastní a bratra svého zbožíe a dědictvie, svobodné a žádnému nezávadné, totiž *ves Čebín* s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s platy, s činžemi, úroky, poplatky a puožitky, s rybníky, zejména těmito: s rybníkem Třeštěncem, s rybníkem Táborem, s rybníkem Blížkami, s rybníkem Rokosným, *s horú Čebínkú,* co jsem tu i s bratrem svým měl, *i s tím, což jest v tejž hoře od* pana *Adama z Lomnice na Brumově,* strejcem jeho, *koupeno,* s lukami, pastvami, s pastvištěmi, s vodami tekutými i netekutými, s rybništěmi, s chrastinami, s křovinami, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi od staradávna příslušelo a přísluší a jakž to zboží samo v sobě v svých mezech a hranicích vymezíno a zamezíno jest a *jakž tu ves nebožtík* pan *Václav z Lomnice, otec muoj a bratra mého* dobré paměti, *držel a po smrti jeho páni poručníci moji drželi* a požívali, nic tu sobě ani erbóm svým nižádného práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad vsi Ostupovic. f. 20

60. *Dorota a Apolona, sestry vlastní nedílné z Janovic,* i s svými erby *Matyášovi Munkovi z Ejvančic, měštěnínu města Brna,* jeho erbóm své vlastní zboží a dědičné, totiž *ves Ostupovice i s tvrzí* pustú, týmž jménem jmenovanú, s rolí oranú i neoranú, s vinohrady, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybništěmi, s jezery, s mlýny, s mlýništěmi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s robotami, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od staradávna jest vymezíno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž jsme to sami drželi a toho požívali, a zvláště se všemi požitky *kromě platu, kterýž lidé z tejž vsi Ostupovic k svatému Petru do Brna* od staradávna dávají, v kterýchž jsú kolvěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věc-

[1]) *Tato smlouva byla vložena do desk již na sněmu zahájeném 18. září 1531 (viz v knize XXIV. č. 34.), ale z nějaké příčiny došlo k novému vkladu; první však nebyl vymazán.*

mi, což koli k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panstvie ani vlastenstvie žádného nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujem ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

Tento vklad na naučení pánuov soudcí Jich Mtí vložen, poněvadž na poručenství Jana z Hrochova ta tvrz a ves Ostupovice Dorotě a Apoloně z Janovic přisouzeno jest. Relatores: pan Jan Jetřich z Boskovic, pan Jan z Valdštejna, a z vládyk Vilím z Víckova, najvyšší hofrychtéř.

Nápad Appolony a Doroty, sester z Janovic.

61. Léta od narození Syna Božího tisícého pětistého štyřiccátého,[1]) tu středu před svatú Lidmilú *[15. září 1540] námi, Václavem Hodickým z Hodic na Hrubčicích* jakožto *prostředníkem, Janem Herultem z Herultic na Budkovicích, Ctiborem z Janovic, Janem Bulí z Bořitova na Hlochkovanech, Janem Březnickým z Náchodu na Jinošově, Alšem Kropáčem z Nevědomí jakožto od stran přidanými, stala se jest smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* urozenými vládykami, panem *Milotú Herynkem z [S]lúpna*[2]) *na Bohušicích,* paní *Kateřinú z Želetic,* s jednej *a* urozenými vládykami, paní *Apolonú a* pannú *Dorotú,* sestrami vlastními *z Janovic,* s strany druhej, *a to taková: Jakož jest nebožtík* pan *Jan z Hrochova na mocný list královský* podlé pořádku markrabstvie moravského *poručenstvie* pořádné *učinil a poručníky zdělal,* urozeného a statečného rytíře, pana *Vilíma z Víckova a na Cimburku,* najvyžšího hofrychtéře markrabstvie moravského, *a* urozené vládyky, pana *Ctibora z Vranova na Želeticích,* pana *Mikuláše Klouzala na Slavíkovicích,* tak jakož to poručenstvie šíře a světleji v sobě zavírá a ukazuje, v kterýmžto poručenstvie jest to znamenitě doloženo a postaveno, *jestliže by Pán Buoh* panny *Margety z Hrochova,* bratranice jeho, *dcery nebožtíka* pana *Heřmana z Hrochova,* prvé nežli by k letóm svým a k vdání s radou pánů poručníkuov přišla, Pán Buoh jí *s tohoto světa pojíti ráčil, že* vejš dotčeným paní a panně, *sestrám z Janovic, po ní*
f. 20 v. *nápad statku všeho jejiho pozuostavuje krom toho, což timž*[3]) *pánuom poručníkóm za práci poroučí, že* svrchupsaná paní *Apolona a* panna *Dorota všecko právo a nápad svuoj* v témž poručenství od nebožtíka pana Jana z Hrochova, děda jejich, jim poručenej *prodali jsú* sami od sebe, od erbuov a potomkuov svých svrchupsanému panu *Milotovi a* paní *Kateřině, manželce jeho,* i erbóm jejich, jmenovitě za summu čtyřitceti pět kop groší českých, za každú kopu šedesáte groší a za groš sedm peněz obecně berných počítajíc, kterúžto summu svrchupsaný pan Milota jim dáti má na svatý Jiří po datum smlúvy tejto najprv příští, a ony, svrchupsané paní *Apolona* a panna *Dorota,* když dcky zemské najprv odevřeny budú, *mají* před pana komorníka předstoupiti a *toho práva a nápadu,* podlé poručenstvie svrchupsaného jim od pana Jana z Hrochova náležitého, *se dckami* zemskými *odepsati a* jemu, panu *Milotovi, a* paní *Kateřině* a erbóm jejich právo a nápad ten svuoj *ve dcky* zemské *vložiti.* A tak jsú sobě přiřkli obě straně před námi zdržeti. Tomu na svědomí my, svrchupsaní smlouvčí, pečeti své vlastní k tejto smlúvě dali jsme přitisknúti, sobě a erbóm svým a potomkóm bez škody všelijaké. Jenž jest dána a psána v městě Brně dne a léta jako nahoře.

Tato smlúva ve dcky zemské *vložena jest na naučení pánuov soudcí.* Relatores: pan Zdeněk z Lomnice, pan Jan z Kunovic, podkomoří, a z vládyk Mikuláš Radkovec z Mirovic.

62. *Apolona a Dorota,* sestry vlastní *z Janovic, odříkají se* toho *nápadu, kterýž jim byl na statku okřížském Jan z Hrochova poručenstvím svým zapsal na mocný list královský, a to všecko právo své na Milotu Herynka z [S]lúpna,*[4]) *na Kateřinu z Želetic,* manželku jeho, *převodí.*

Mocný list královský Jana Koberského
a na týž list poručenstvie.

63. My *Ferdynand,* z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše, uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni jménem* slovutného *Jana Koberského z Drahanovic na Bedrovicích,* věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterýž by všecek* a všelijaký *statek svuoj,* kterýž koli má a jmíti bude, *poručiti a jej zříditi mohl.* K jehožto prosbě nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svolili jsme k tomu a tímto listem svolujeme* vuoli náši jistú a moc plnú témuž Janovi dávajíce a toho dopouštějíce, aby on všecken a všelijaký statek svuoj movitý i nemovitý, dědičný, manský neb zápisný, kterýž má aneb ještě jmíti bude, odká-

[1]) *Druhé* c *jest psáno* tz.

[2]) *Nebo* S *splynulo s předcházející předložkou* z; *v orig. psáno dohromady* zlupna.

[3]) *Tak v originále.*

[4]) *Nebo* S *splynulo s předcházející předložkou* z; *v orig.* zlupna.

zati aneb poručiti mohl a moc měl, komuž jse jemu kolvěk a kdy kolvěk zdáti a líbiti bude, kromě duchovních osob, *a také aby mohl a moc jměl zdělati poručníky statku svého a dětí svých,*
f.21 | kteříž se jemu užitečni zdáti a viděti budú, a to bez naši, budúcích našich, kraluo českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, však to zřídíc listem pod svú pečetí a tři nebo čtyř pánuov aneb dobrých urozených lidí pečetmi na svědomí. Kteréžto zřízení, dání, odkázaní, též i poručníkuov zdělání statku svrchupsaného Jana tolikéž má moci a pevnosti jmíti, jako by to dckami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení. Protož přikazujem hajtmanu, najvyžšímu komorníku a sudímu desk zemských markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když kolvěk od nadepsaného Jana požádáni budete aneb od poručníkuov jeho, kšaft ten a zřízení, kteréž by o statku svém na tento náš mocný list udělal, ve dcky jej zemské i s listem tímto vložiti a vepsati rozkázali, jináče toho nečiníce, bez zmatkuov a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán u Vídni den svatého Havla *[16. října 1533]*, léta božího tisícího pětistého třitcátého třetího a královstvie našich římského třetího a jiných sedmého.

Ferdynand.

Jiřík Žabka.

Johanes Pfflug de Robensstein,
supremus regni Boemie cancellarius.

Poslové ke dc[k]ám od pana Krystofa z Boskovic, hajtmana, dáni jsú pan Albrecht z Lichtnburka, pan Jiřík z Lomnice.

64. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen. Já *Jan Koberský z Drahanovic na Kobeřicích* oznamuji tímto listem přede všemi, kde čten anebo čtúc slyšán bude, kterak znamenavši, že každému člověku v světě nic jiščího není nežli smrt a nevědomějšího nežli hodina smrti, nechtíc, aby po smrti mej o statek muoj, kteréhož mi Pán Buoh z milosti své svaté již popříti ráčil aneb ještě popříti ráčí, jací zmatkové a ruoznice, soudy povstati měli, jsa zdráv a při dobrém rozumu a sám sebe[1]) i statku svého mocen a *maje list mocný od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda,* římského, uherského a českého etc. *krále,* infanta v Hyšpaní, arciknížete rakouského a markrabí moravského, pána mého milostivého, kterýmž mi JKMt povolovati a moc dávati ráčí, *abych statek svuoj* všelijaký mohovitý i nemohovitý, dědičný, manský neb zápisný, kterýž nyní mám aneb ještě jmíti budu, *odkázati aneb poručiti mohl* za zdravého života aneb na smrtedlné posteli, komuž mi se koli a kdy kolvěk zdáti a líbiti bude, tak jakž ten list to všecko v sobě šíře a světleji ukazuje a zavírá, *a protož já, svrchupsaný Jan,* na takový list mocný, mně od JKMti daný, *o statku svým takto řídím, puosobím a mocně poroučím:* Item *tvrz a ves Bedrovice, ves Zábudovice, ves Rokyten, ve vsi Lidměřicích, což tu mám, v městečku Troskotovicích, což tu lidí mám,* s jich vším a všelijakým příslušenstvím, což k těm vsem od staradávna příslušelo a příslušií, kterýmiž se koli jmény | jmenovati mohú, f.21 v.
tak jakž jsem to sám držel a toho užíval, *poroučím* urozenému pánu, panu *Smilovi Osovskému z Doubravice na Valči,* a erbóm jeho na takový zpuosob, aby se on aneb erbové jeho hned po smrti mej v túž tvrz se vším příslušenstvím uvázali, ji drželi, užívali a s ní činiti a puosobiti mohli jako s svým vlastním a dědičným zbožím, *než* z toho statku mého *aby macoše mej vydali pět set bez desíti zlatých* na minci obecně berné, *kterúž summu jí* na list, kterýž ode mne má, *dlužen pozuostávám, a Petrovi Šlechtovi padesáte zlatých, Jiříkovi pacholeti padesáte zlatých,* vše na minci obecně bernej. Item také *poroučím* paní *Anně z Doubravice,* manželce mej milej, *tvrz* pustou *a ves Říčany* se vším jejím příslušenstvím, což k tej tvrzi a vsi od staradávna příslušelo a přísluší, *a z toho aby* paní Anna *vydala* urozenému vládyce, panu *Janovi Nakserovi z Chotějovic, sto kop groší* na minci obecně bernej. Item *tvrz Kobeřice* se vším jejím příslušenstvím, tak jakž jsem to sám držel a toho požíval, *poroučím* paní *Elšce z Drahanovic, sestře své, manželce* pana *Jana Jankovského z Vlašimě, a dětom jejím* na takový zpuosob, *aby* z toho statku svrchupsaného *vydala* paní *Anně, manželce mej, věna jejího pět set zlatých* na minci obecně berné *a* paní *Anně, sestře mej a svej, patnácte set zlatých, Havlovi, služebníku mému, padesáte zlatých, Chocholovi, též služebníku mému, padesáte zlatých,* vše na minci obecně v tomto markrabstvie berné. Item *toto* sobě zjevně *vymieňuji a pozuostavuji,* abych toto poručenstvie moc měl změniti a jiné podlé vuole svej spuosobiti, když by mi se koli zdálo a líbilo. Tomu na svědomí a jistotu já, svrchupsaný Jan, svú vlastní pečet k tomuto listu a poručenstvie svému přivěsiti jsem dal a pro lepší jistotu a vědomost připrosil jsem urozených pánuov, pana Albrechta Bítovského z Lichtnburka na Hostimi, pana Jana Osovského z Doubravice na Hrotovicích, pana Vilíma Kuny z Kunstátu a na Hrádku, a urozených vládyk, pana Jindřicha Březnického z Náchoda na Dunajovicích, pana Jana ze Zdenína a na Habrovanech, pana Václava Chroustenského

[1]) *V orig.* z sebe.

z Malovar na Myslibořicích, že jsú pečeti své podlé mej přivěsiti dali, sobě i erbóm svým bez škody. Jenž jest dán a psán na Kobeřicích dne a léta tisícího pětistého třitcátého devátého, v středu po památce svatého Bartoloměje *[27. srpna 1539]*.

Vklad vsi Říčan s pustou tvrzí.

65. *Anna z Doubravice Smilovi z Doubravice* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží a žádnému nezávadné, *tvrz* pustú *Říčany a ves* osedlú, týmž jménem jmenovanú, i s kostelním podacím, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s vinohrady, s lukami, s pastvami, s horami, s doly, s lesy, s háji, s vrbinami, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, i se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s[1]) potoky, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž jsú toho zboží svrchupsaného první držitelé moji v držení a užívaní byli a já po nich *podlé kšaftu a poručenstvie nebožtíka Jana Koberského z Drahanovic,* manžela mého
f.22 milého dobrej paměti, jakž to zboží svr|chupsané od staradávna v svých mezích a hranicích vymezena[2]) jsú, nic sobě tu ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávajíce, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad fary jaroslavské.

66. *Voldřich a Krystof,* bratří vlastní, *svobodní páni z Eyczinku, i na místě Erazyma a Ozvalda, bratří našich mladších* vlastních *a nedílných,* i s svejmi erby *Vilímovi Kunovi z Kunštátu* a erbóm jeho své vlastní panstvie a vrchnost, totiž *podací fary jaroslavské* se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž to podací tej fary nám po předcích našich náleželo a jak jsú toho předkové náši, my *i* tudíž *probošt šrotntálský s vuolí předkuov našich i naší* v držení a užívaní byli, nic tu sobě, erbóm svým a budúcím *proboštóm kláštera šrotntálského,* nynějším ani budúcím, nepozuostavujíc, než to všecko *ve cky* zemské *vkládáme* a vpisujeme k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Tento list jest vložen na naučení panské ve dcky zemské. Relatores: pan Puota z Ludanic, pan Jan z Kunovic, podkomoří, a z vládyk Zdeněk z Švábenic.

Vklad dvú člověkú v Horních Diákovicích.

67. *Hanuš z Rozhortu* i s svými erby *Vilímovi Kunovi z Kunštátu* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *dva člověky ve vsi Horních Dyákovicích,* kteříž platí platu ročního jeden dvanácte šilinkuov peněz a druhý jedenácte šilinkuov peněz, se vším panstvím a příslušenstvím, tak jak jsem ty lidi po předcích svých sám držel a jich užíval, nic tu sobě, erbóm a budúcím potomkóm svým na těch lidech práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by prvé předkóm mým ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Vklad věna a nad věno Barboře ze Zhoře.

68. *Jindřich Jedovnický z Želetavy Barboře ze Zhoře,* manželce svej, *vkládá* a vpisuje ve dcky zemské *pět set zlatých* na penězích v zemi tejto obecně berných, za zlatý třitceti groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, *na tvrzi a městečku Jedovnici* se vším jeho příslušenstvím, na dědictvie svým, *ku* pravému jejímu *věnnému právu* a příjemčím se toho věna činí[3]) sám všim statkem svým, kterýž mám aneb jmíti budu.

Jindřich Jedovnický z Želetavy Barboře ze Zhoře, manželce svej, *vkládá* a vpisuje ve dcky zemské *dvě stě kop groší a dvatceti kop groší,* za každú kopu šedesáte groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, *na tvrzi a městečku svém* dědičném *Jedovnici* se vším jeho příslušenstvím *nad věno.* Příjemčím se to[ho] činí sám vším statkem svým, kterýž má anebo jmíti bude.

Obojí mřežováno a na okraji Jan z Žerotína.

Spolek. f.22 v.

69. *Barbora ze Zhoře Jindřicha z Želetavy,* manžela svého, přijímá dckami zemskými na pravej *spolek na summu dvě stě a dvatceti kop grošuov,* za každú kopu šedesáte groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, kterýž *nad věno svý* ve dckách zemských *na tvrzi a městečku Jedovnici* zapsány má.

70. *Albrecht Bítovský z Lichtnburka* i s svými f.23
erby *Jindřichovi Mezeříckému z Lomnice* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, totiž *kus lesu, rolí i luk od těch gruntů, odkud sme počali žlíbkem nahoru jeti,* tak jak to nadepsanému panu Jindřichovi z Lomnice až po břch ukázáno jest, *a odtud až po hranice myslibořické a potůček, kterýž jde od rybníka Bohuňovského na rybník Mostek,* — a hranice mé kamením vysaditi, kopci při tom postupování vyznamenati a vyměřiti mám, tak jakž se[4]) smlúvy v sobě okazují a zavírají, — kterýž jest mně dědičně náležel, a to všecko, což jest tu v tom místě zamezeném od staradávna mně a erbóm mým náleželo, nic sobě tu ani er-

[1]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*
[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[3]) *V orig. jest za* i *přetržené* n *(asi nedopsané* m*).*
[4]) *Tak v orig., nejspíše místo* to.

bom svým nepozuostavujíc, než to všecko *ve dcky zemské vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad vsi Otmic.

71. *Albrecht Bošovský z Polínky na Bezci* i s svými erby a budúcím potomky *Janovi Osovskému z Doubravice na Hrutovicích* a erbóm jeho zboží své vlastní a dědiectví, *ves Otmice* s kostelním podacím, s rolí oranú i neoranú, s vinohrady, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s kury, s vajci i s užitky a požitky, se všemi poplatky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, i s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž sou toho zboží svrchupsaného předkové moji i já po nich v držení a užívaní byli, *tak jakž mi se od bratří mých na díl muoj dostalo*, jakž též zboží svrchupsané od staradávna v svých mezech, v každé zvláště, vymezeno a vyměřeno jest, nic sobě tu na svrchupsaném statku ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *vkládám*, vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad vsi pusté Bítovánek.

72. *Jindřich Bořita z Budče a na Jamném* i s svými erby *Jindřichovi Koňasovi z Vydří* i erbóm jeho a budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědiectví, totiž *Bítovánky, ves* pustú, s platy, poplatky, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s horami, s chrastinami, s luhy, s potoky tekutými i netekutými, s doly, s mezemi, s hranicemi i se všelijakými užitky a požitky, s poplatky, s důchody i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k tomu statku příslušejícími, tak zouplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží od staradávna vymezeno a okršleno jest, tak jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko ve dcky, svobodné a nezávadné, ku pravému jeho dědictví, jmění, držení *vkládám* a vpisuji k dědičnému požívaní.

f. 23 v. Vklad vsi Kojetic.

73. *Jindřich z Lichtnburka a na Bítově* i s svými erby *na místě Bartoloměje a Margety, [sirotkuov] po nebožtíkovi Hynkovi a Bartolomeovi, maních mých, k Bítovu příslušejících, pro dobré sirotkuov* svrchupsaných *na místě jejich jakožto pán vrchní Matoušovi Bořitovi z Budče dvuor a ves Kojetice a puol vsi* pusté *Břečkovic* i s jich vším a všelijakým příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s platy, poplatky, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s čížbami, s hony, s lovy, tak jakž ti lesové zamezeni sou, s vodami tekúcími i netekúcími, s rybníky, s rybniščemi i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k tomu od starodávna přísluší, a tak, jakž v svých mezech a hranicích vymezeno jest, nic tu na tom na všem sobě práva, panství ani kterého vlastenství, ani těm sirotkóm nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

Vklad vsi Malých Oleksovic.

74. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezké kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem, že *sme prošeni od* urozeného *Viléma Kuny z Kunstátu na Hrádku a* velebného *kněze Ondřeje opata i* všeho *konventu kláštera louckého blíž města Znojma*, věrných našich milých, *abychom smlouvu*, kteráž jest *mezi nimi o ves*, jménem *Malé Oleksovice*, s jejím příslušenstvím skrze dole psané osoby v smlouvě postavené, věrné náše milé, učiněna, *potvrditi ráčili*, kterážto smlúva slovo od slova takto zní:

Léta Páně tisícého pětistého čtyřidcátého, v pondělí po svatém Jakubě, apoštolu božím *[26. července 1540], v městě Znojmě námi, Jiříkem Žabkú z Limberku a na Kounicích*, radú a místokancléřem krále JMti v království českém, *jakožto prostředníkem, Janem Zajímačem z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích*, najvyším sudím markrabství moravského, *Zdenkem Mezeříckým z Lomnice a na Vranově, Zykmundem Valeckým z Mírova na Miroslavi, Mikulášem Prusinovským z Víckova na Syrovicích, Jindřichem Březnickým z Náchoda na Dunajovicích, Václavem Chroustenským z Malovar na Myslibořicích, přáteli od obú stran vydanými, stala se jest smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Vilímem Kunú z Kunstátu a na Hrádku*, s jedné *a* velebným *knězem Ondřejem*, opatem kláštera louckého, *a konventem jeho zákona* premostrátenského, biskupství olomúckého, nynějšími i budúcími, s strany druhé, a to taková, *že kněz Ondřej, opat loucký, s konventem svým* od sebe i od budúcích svých opatů a konventů téhož kláštera *ves* dědičnú, k klášteru od staradávna louckému příslušející, jmenovitě tuto, *Malé Oleksovice*, s rybníkem, s vinohrady a de-

sátky vinnými a všelijakými k tej vsi užitky příslušejícími, tak jakž ta ves v svých mezech a hranicích záleží a od staradávna obmezena jest, tak jakž sou jí opatové loučští užívali, nic tu na tej vsi opatóm a konventu kláštera louckého nepozůstavujíc, *pustili sou* nahoře psanému panu *Vilímovi*
f.24 *Kunovi z Kunstátu*, erbóm a budúcím | potomkóm jeho touž ves dědičně a lidi z tej vsi v človětenství uvésti a ve dcky zemské podlé tejto naší smlouvy túž ves Malé Olexovice vložiti mají, *a* pan *Vilím Kuna z Kunstátu* aneb erbové a budúcí potomci páně *a držitelé zboží jaroslavského mají a povinni sú a budú* již psanému *kněži Ondřejovi, opatu louckému, a konventu jeho*, nynějším a budúcím potomkóm jich, *za touž ves Malé Olexovice* s jejím příslušenstvím *šedesáte puol třetí kopy groší*, za jednu kopu LX gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, *platu* ročního na minci v tomto markrabství obecně berné *vydávati* a na klášter loucký po svých služebnících a svým nákladem posílajíc v ruce kněze opata a konventu jeho klásti mají, rozdílně: počnúc na[1]) svatého Václava najprv příštího mají položiti a dáti, tak jakž se svrchu píše, XXXI kop XV gr. bílých a ihned potom na svatý Jiří též najprv příští opět XXXI kop XV gr. bílých, a tak na každý svatý Václav a na každý svatý Jiří po XXXI kopách XV gr. bílých, jakž se svrchupíše, jmá vydáváno a kladeno býti od pana Vilíma Kuny, erbuov a budúcích potomkuov páně a držiteluov zboží jaroslavského. *Kterýchžto LXII½ kopy gr. českých* svrchupsaných pan *Vilím z Kunstátu* aneb erbové páně *mají kněži Ondřejovi, opatu louckému, a konventu jeho* na statku svém *ujistiti*, totiž jmenovitě *na městečku Jaroslavicích a na městečku Erpurku a na vsi Valtrubicích, listem správním a ve dcky* zemské *vložiti* tak, aby ten plat svrchupsaný z těch městeček a vsí dědičně zouplna k témuž klášteru louckému vycházel a dáván byl na časy nahoře psané bez všelijakého zadržování. Pakli by ten plat kdy a na který čas podlé tejto smlouvy kněži opatovi a konventu jeho, nynějším i budúcím, vydáván nebyl a zadržán byl, budú moci kněz opat s konventem svým z těch svrchupsaných městeček a vsí lidi dáti obstavovati, toho platu podlé tejto smlouvy právem stavným na těch lidech dobývati. *Jestliže by pak táž městečka a ves kdy k spuštění přišly* tak, že by v nich lidí osedlých nebylo, *bude povinen* pan *Vilím Kuna* aneb erbové a budúcí potomci páně, držitelé zboží jaroslavického, *takový plat* dědičný svrchupsaných LXII½ kopy gr. českých každýho roku na ty časy, jakž zapsáno, *z jiných zboží svých aneb komory své vydávati* kněži opatu louckému a konventu jeho téhož kláštera, nynějším i budúcím, vším tím zpuosobem, jakž jest o tom svrchu psáno. Kdež pak kněz Ondřej, opat loucký, vsi Malých Olexovic s konventem svým postoupiti mají panu Vilímovi Kunovi aneb erbóm páně a lidi v človětenství uvésti od datum tejto smlouvy ve čtyřech nedělích pořád zběhlých konečně a na týž den při postupování tejž vsi má kněz opat s konventem svým panu Vilímovi Kunovi a erbóm páně list správný obyčejný podlé přípisu od pana Vilíma Kuny jim vydaného témuž panu Vilémovi celý a dokonalý položiti a v moc páně[2]) dáti, a pan Vilím Kuna hned také týž den a při témž postupování má kněži opatu a konventu jeho též list správní na šedesáte puol třetí kopy groší českých platu ročního svrchupsaného vydávaní také dáti podlé přípisu od kněze opata a konventu jeho obyčejného vydaného, celý a dokonalý, podlé pořádku markrabství tohoto. A pan Vilím Kuna s knězem opatem společně mají při JKMti o potvrzení a povolení k tejto smlúvě jednati, a jestliže JKMt k tejto smlúvě své milostivé povolení dáti ráčí a jí majestátem svým královským ráčí-li potvrditi, od takového majestátu společně obě straně platiti mají; též i od desk vložení. Jestliže by pak z kterýž[3]) koli příčiny JKMt povolení svého k tejto | smlúvě dáti a jí potvrditi f.24 v.
majestátem svým neráčil, tehdy pan Vilím Kuna aneb erbové páně budú povinni kněži opatu a konventu jeho svrchupsané vsi Olexovic Malých na den svatého Martina najprvé příštího zase postoupiti a lidi v človětenství uvésti, a hned při témž času pan Vilím Kuna i kněz opat s konventem svým, přijmúce ves Malé Olexovice, mají sobě jedni druhým listy správní navrátiti a při tom i platy a duochody všecky, což by jich která strana v tom času k sobě přijala. *Toto se také* v tejto smlúvě *dopisuje*, že pan Vilím Kuna s erby a budúcími svými při lovení a spouštění najprvnějším rybníka Olexovského, ač bude-li tato smlouva svuoj průchod předse jmíti, má kněži opatovi a konventu jeho za ten plod, kterýž jest kněz opat do rybníka Olexovského dal vsaditi, dáti XXV kop gr. českých na minci. A tak nahoře psané strany přiřkli sou sobě to všecko, což jest v této smlúvě napsáno, ctně a křesťansky zdržeti a podlé toho k sobě se zachovati. A my, prostředník a smlouvčí nahoře psaní, jedné každé straně dali sme jednu smlúvu na pargameně v jednostajná slova napsanú, pečetmi našimi visutými utvrzenú, a strany svrchupsané, pan Vilím Kuna z Kunstátu a kněz Ondřej opat i konvent jeho, také sou podlé našich k těmto smlúvám pečeti své přivěsiti dali. Stalo se léta a dne nahoře psaného.

[1]) *Opraveno touž rukou z* od.
[2]) *Za tím přetržené slovo* položiti.
[3]) *V orig.* kterýchž.

K jejichžto prosbě snažné nakloněni souce a znajíc dobré a užitečné oboji strany býti, s dobrým rozmyslem, našim jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *té smlúvy* ve všem jejím znění[1]), položení, v punktích, v klauzulech a artykulech *stvrdili sme a tímto listem schvalujem, stvrzujem a upevňujem*, kterážto smlúva od nás a budúcích králuov českých a markrabí moravských [má] držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, najvyším komorníku a sudímu markrabství moravského, věrným našim milým, když byšte koli od svrchupsaných Vilíma Kuny z Kunstátu neb kněze Ondřeje, opata louckého, a konventu jeho požádáni byli, abyste tento list náš i s tou smlúvou ve dcky zemské vložili beze vši odpornosti a zmatkuov, jináče nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti sme rozkázali. Dán u Vídni ve čtvrtek po svatém Bartoloměji *[26. srpna 1540]*, léta božího IMV^c^XL a království našich římského desátého a jiných čtrnáctého.

Ferdynandus.

Wolff de Krayg, supremus
regni Bohemie cancellarius.

Jiřík Žabka.

Poslové ke dckám od urozeného pána, pana Kristofa z Boskovic, hajtmana markrabství moravského, vydáni pan Karel Zajímač z Kunstátu a pan Tas Černohorský z Boskovic.

f.25 Vklad platu na městečku Jaroslavicích, na městečku Erpurku a vsi Valtrubicích.

75. *Vilím Kuna z Kunstátu* i s svými erby *kněži Ondřejovi, opatu kláštera louckého, s jeho konventem*, nynějším i budúcím, *postoupil sem a mocí toho listu postupuji platu* ročního stálého na vsech a lidech svých dědičných, totjiž *na městečku Jaroslavicích, na městečku Erpurku a na vsi Valtrubicích a dědinách těm vsem* nahoře psaným *přislušejících*, jmenovitě *šedesáte puol třetí kopy groši*, za každú kopu L X gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, v zemi této moravské obecně berných, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění a držení a dědičnému užívaní.

Vklad dvoru v Citonicích.

76. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský král, infant v Išpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a sleské kníže a lužický markrabie, oznamujem tímto listem všem, že *sme prošeni jménem* poctivého *kněze Jana Czellara probošta i* všeho *konventu peltuperského a* opatrných *purgmistra a konšelů i vší obce města Znojma*, věrných našich milých, *abychom smlúvy mezi týmž knězem proboštem na místě a s povolením* velebného *kněze Václava z Hradešína, najvyšího mistra křižovníkuov s červenú hvězdú*, s jedné *a* dotčenými *Znojemskými* s strany druhé *udělaný* milostivě *potvrditi ráčili*, kterážto smlúva na papíře napsaná a spečetěná slovo od slova takto v sobě zní a zavírá:

Jakož sou mnohé ruoznice a nesnáze byly mezi velebným *knězem Janem Czellarem, proboštem na Hradišči Peltnperku, a* vším *toho proboství konventem* s jedné *a* vzácné opatrnosti panem *purgmistrem a radú i vší obcí města Znojma* strany druhé, *a to s strany gruntóv dvoru pustého, u Citonic blíž města Znojma ležící, a škody se tu nemalé na týchž dědinách a loukách dály od okolních lidí sedlských, i také že podál leží též gruntové od již jmenovaného proboství, i tu* léta božího IMV^c^ XXXVIII°, ve čtvrtek na den svatého Valentina *[14. února 1538] stala se jest smlouva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* nadepsaným *knězem proboštem na místě i s povolením* velebného a urozeného *kněze Václava z Hradešína, najvyšího mistra křižovníků s červenú hvězdú* zákona svatého Augustyna *ve špitále v Praze u mostu, i konventu jeho a purgmistrem a radú* takováto, *že* napřed psaný *probošt, kněz Jan, se vším* jmenovaným *konventem toho dvoru u Citonic*, pustého, s dědinami, lukami i se vším příslušenstvím od staradávna k témuž dvoru náležícím, v těch mezích a hranicích, jakž týž dvuor někdy byl a toho v držení byli, *jim, pánuom Znojemským, a vší obci*[2]) *téhož města postoupil* se vší spravedlivostí *a prodal* za LXXX kop gr. českých peněz hotových, obecně v zemi moravské berných, na zpuosob takový: | napřed *že oni, páni Znojem-* f.25 v. *ští*, i potomci jich *a obec města toho takovú summu za sebú ji jmíti a každého roku IIII kopy grošů českých platu* ročního z komory *dávati* předjmenovanému *proboštovi a konventu jeho mají*, rozdílně, na svatého Jiří II kopy gr. českých a na svatého Václava II kopy gr. českých, bez odpornosti, tak dlouho, pokudž by ta summa za nimi byla. Pakli by nedali kdy kterého ouroku páni Znojemští knězi proboštovi neb konventu aneb budúcím jich, tehdy bude moci kněz probošt s konventem svým je, Znojemské, stavovati pro plat zadržalý, aneb lidi poddané jich tolikrát, kolikrát by téhož platu na který rok nedali. *Avšak* jestliže by kdy kněz probošt napřed psaný neb budúcí s konventem svým kde plat za tu summu koupili aneb pánóm Znojemským v tom déle se státi nezdálo, tehdy jedna strana druhé puol léta napřed dáti má věděti buď při svatým Jiří neb

[1]) *V orig.* jmění.

[2]) *V orig.* obce.

při svatém Václavě; tehdy Znojemští tu summu LXXX kop gr. českých dáti povinni budú a on, pan probošt, povinen bude i s konventem svým kvitancí na touž summu jim, pánóm Znojemským, když by tak summu přijal, na koupení platu dáti, avšak s takovýmto opatření[1]: když by tu summu vypověděl jim, pánóm Znojemským, a koupil plat jiný, že to všecko s povolením a vědomím předpsaného svého preláta, nynějšího neb budúcího, učiniti má, a když tak pánuom Znojemským psáním týž pan mistr oznámí, tehdy tu summu na to koupení páni Znojemští jemu, proboštovi, a konventu vydati mají, jináče nic. *A nad to* oni, páni Znojemští, každého roku třímezcítma vozů dobrých a úplně nakladených sena dobrého dáti knězi proboštovi mají a sami na svuoj náklad na Peltnperk, dvoru jeho sedění, přivésti vždy při svatém Jakubě neb v času v tom; a když takového sena klizení bylo by a taková sena nakládati chtěli by a voziti, mají časně knězi proboštovi, nynějšímu i budúcímu, tudíž konventu dáti znáti, chtěl-li by sám tu býti neb vyslati při nakládaní sena toho, aby vozové správně nakládáni byli, a to učiniti mají skutečně bez odporu všelijakého pod pokutú; nedal-li by týž vozuov sena, jakž se předpisuje, tehdy bude moci kněz probošt s konventem svým pro jeden každý vuoz sena aneb nedodání stavovati je, měšťany znojemské, aneb lidi poddané jich, v pokutě za každý vuoz toho sena počítajíc puol kopy gr. českých, a bez odpornosti tím povinni býti mají, za každý vuoz sena puol kopy gr. českých dáti. A takový dvuor pustý, již jmenovaný, s dědinami, s lukami i se vším příslušenstvím kněz probošt s konventem mají ve dcky zemské vložiti pánuom Znojemským a obci, však tak, že při JKMti toho oboje strany hledati a jednati mají, aby k takové smlúvě a prodaji ve dcky vkladení milostivé povolení dáti ráčil. K kteréžto smlúvě nadepsaný pan mistr, prelát najvyší, povolení témuž proboštovi dal, poněvadž na tom újmy ani škody témuž konventu není z příčin vajše psaných a také že pro dalekost a spuštění dvoru užitečněji uznal býti takový prodaj svrchu dotčený. A dál kněz probošt jmenovaný s konventem svým, když takové povolení od JKMti zjednáno bude, přiznati se má, aby ten dvuor s svým příslušenstvím i s tou smlúvú ve dcky zemské, jakž za pořádek v markrabství moravském jest a nahoře dotčeno, dědičně vložen byl jim, pánóm Znojemským. A to, což se svrchu píše, slíbili sú strany sobě to všecko upřímě, křesťansky a věrně beze všeho fortele zdržeti a zachovati ve všech artykulích vajše psaných. Toho všeho na potvrzení my, kněz Václav z Hradešína, najvyší mistr, kněz Tomáš převor a kněz Jan Czellar, probošt peltnperský, i všecken konvent zákona jako nahoře s jedné a purgmistr a rada svrchupsaní na místě jmenované vší obce města Znojma, pečeti náše jsme přitiskli k smlouvě tejto. Stalo se léta a dne, jak se svrchu píše. |

K jichžto srchupsaných, kněze Jana, probošta peltnperského, a purgmistra a konšelů i vší obce města Znojma, k prosbě nakloněni souce a znajíc užitečné obú stran býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovou smlúvu* ve všem jejím znění a položení *stvrzujem a upevňujem,* kterážto smlouva jmá od nás i budúcích králuov českých a jiných všech lidí všelijaké překážky držána a zachována býti nyní i na budúcí časy; přikazujíce hajtmanu, najvyším komorníku a sudímu desk zemských markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když byšte koli od svrchupsaných, probošta peltnperského a Znojemských, požádáni byli, abyšte tento list náš i s tou smlúvú ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti a zmatku, jináče nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti sme rozkázali. Dán v Vídni v pondělí po svatým Vavřinci *[11. srpna 1539]*, léta božího IMV^{c}XXXVIIII° a království našich římského VIIII.º a jiných XIII.º f. 26

Ferdynandus.
Wolff de Krayg, supremus
regni Bohemie cancellarius.

Jiřík Žabka.

Poslové ke dckám od pana Krištofa z Boskovic, hajtmana, dáni tohoto listu vložení pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Jan z Kunovic, podkomoří.

77. Léta Páně *1541*, v středu po neděli Reminiscere *[16. března 1541]* držán jest soud v městě Brně skrze urozené pány, pana Vilíma Kunu z Kunstátu na Hrádku, místo hajtmana držící, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matiáše z Hartunkova, místo najvyšího písařství držící téhož markrabství; na kterémž sou seděli urození páni: pan Hynek z Vrbna na Náměšti, pan Václav z Boskovic na Bučovicích, pan Jan z Šternberka na Holešově, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Bedřich z Žerotína na Štramberce, pan Jan z Kunovic na Brodě Uher- f. 26 v.

[1]) *Tak v originále.*

skem, podkomoří, pan Pavel z Žerotína na Buchlově; a z rytířstva Vilím z Vickova na Cimburku, najvyšší hofrichtyř téhož markrabství moravského, Mikuláš Radkovec z Mirovic na Batelově, Petr Pražma z Bílkova na Lešné, Proček z Zástřizl na Miloticích a Jan Zahradecký z Zahrádek na Hobzi.

78. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Išpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme od* urozených *Jana z Pernštajna na Helfnštajně a Jindřicha a Vladislava*, bratří vlastních *Me[z]říckých z Lomnice*, věrných našich milých, *prošeni, abychom jim smlouvy o některé artykule mezi nimi* skrze dole psané smlouvčí *učiněné* milostivě *potvrditi ráčili*, kterážto smlouva slovo od slova takto zní:

Léta Páně tisícého pětistého čtyřitcátého,[1]) v pátek po památce dne svatého Martina *[12. listopadu 1540]* v městě Brně *námi, Václavem, Zdenkem,* bratřími vlastními *z Lomnice, Mikulášem Prusinovským z Víckova, Janem Dubčanským ze Zdenína, Bernartem Můřínovským z Mezlesic,*[2]) *stala se smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* urozenými pány, panem *Jindřichem Mezeříckým,* panem *Vladislavem,* bratřími vlastními *z Lomnice,* jakožto puovodem [s][3]) strany jedné *a* urozeným pánem, panem *Janem z Pernštajna,* s strany
f. 27 druhé *o artykule duole psané,* | a to taková: Item, *jakož sobě* nahoře psaní *páni Mezeřičští do* pana *Jana z Pernštajna obtěžovali, že jest*[4]) *mlýn*[5]) *a stav nad zámkem Židlochovici*[6]) *na jiném místě, než*[7]) *jest prvé byl, udělati dal, a to vedli,*[8]) *že by se uděláním toho mlýna*[9]) *a stavu* vylévaním vody z příkopy mlýnský[10]) *lidem jich ze vsi Hrušovan* v lesích, pastviskách,[11]) na lukách, na rolích[12]) *škoda děla,*[13]) *proti tomu služebníci páně z Pernštajna pověděli, že se* uděláním toho stavu a[14]) mlejnu *ty škody na gruntech hrušovanských nedějí, než když voda hostinská přijde, ta že* se vylévá a *takové škody činí,* kdež *my,* nahoře psaní *ubermané,*[15]) strany vyslyševše, toho ohledavše a všeho pilně považivše, *takto mezi nimi vypovídáme: aby* pan *Jan z Pernštajna dal udělati příkopu* hned od tej struhy, kterú[16]) voda na haltéře židlochovské od Hrušovan vedena býti[17]) měla, desíti loket[18]) z šíři a puol druhého z hloubí, a poznalali by se toho potřeba, aby dvou loket z hloubí ta struha brána byla, a ta se dělati[19]) má před se od toho místa až k vodě Švarcavě, aby tou struhou voda hostinská odchod míti[20]) mohla. Item tu, kdež se voda z příkopy mlýnské[21]) vytrhla a z[22]) struhy zdělala, to pan Jan z Pernštajna také má dáti zavézti. Item, když se ta příkopa bude dělati, má se země na oba břehy jednostajně dávati. Item také ouředníci páně[23]) Jana z Pernštajna lidem hrušovanským štanproch v gruntech židlochovských mají okázati a[24]) oni jej[25]) sobě otevříti, v něm kámen ku potřebě své, což by jim ho[26]) potřebí bylo k stavení jich, lámati a bráti bez překážky všelijaké pánů[27]) a držiteluov židlochovských. Item, jestliže by se ta příkopa kdy zavezla,[28]) tu páni židlochovští číditi budú povinni.[29]) Item přes tu příkopu most společně dělati mají obojí, než[30]) pán z Pernštajna a potomci jeho dříví k tomu mostu mají[31]) dávati a lidé z Hrušovan[32]) to dříví, což[33]) ho bude k tomu mostu potřebí, budú povinni voziti. Item *lidé ze vsi Hrušovan majta*[34]) *více v Židlochovicích od datum smlouvy tejto*[35]) *z vín, kteréž by tu z hor židlochovských vezli, ani z ničeho jiného, s čímž by na trh jeli aneb z*[36]) *s trhu co vezli, dávati nemají* na časy budúcí. Item *také v*[37]) *tej struze Židlochov-*

1) *V č. 153. a 154.* IMV^{co}XL.
2) *V č. 153. a 154.* Mouřínovským z Mezelesic.
3) *Nebo předložka s splynula s následujícím s. V č. 153. a 154.* s strany.
4) *V č. 153. a 154. místo toho* JMt.
5) *V č. 153.* mlajn, *v č. 154.* mlejn.
6) *V č. 154.* Židlochovicemi.
7) *V č. 153. a 154. za tím nepřetržená slova* JMt *a* jest *vynecháno.*
8) *V č. 154.* vedl jí.
9) *V č. 153. a 154.* mlejna.
10) *V č. 153. a 154.* mlejnské.
11) *V č. 153. a 154.* v pastviskách.
12) *V č. 153.* na loukách a na rolích, *v č. 154.* na loukách a na rolí.
13) *V č. 153.* diela.
14) *Touž rukou nad řádkem.*
15) *V č. 153. a 154.* ubrmané.
16) *V č. 153.* kterouž, *v č. 154.* kterúž.
17) *V č. 153. a 154.* bejti.
18) *V č. 153.* lotkuov *místo* loktuov, *v č. 154.* loktuov.
19) *V č. 153.* udělati.
20) *V č. 154.* jmíti.
21) *V č. 153. a 154.* mlejnské.
22) *V č. 153. a 154. vynecháno.*
23) *V č. 153. a 154.* úředníci pana.
24) 25) *V č. 153. a 154.* vynecháno.
26) *V č. 153.* jeho.
27) *V č. 153. a 154.* pánuov.
28) *Tak v originále; v č. 153. a 154. správně* zanesla.
29) *V č. 153. a 154.* budú povinni číditi.
30) *V č. 153. a 154.* že.
31) *Tímto slovem se v č. 153. končí text na f. 48v.*
32) *V č. 154. za tím nepřetržené slovo* mají.
33) *V č. 153.* co.
34) *V č. 153.* mejta.
35) *V č. 153.* smlúvy této.
36) *V č. 153.* vynecháno.
37) *V č. 154.* k. *V č. 153. toto a pět dalších slov jest vynecháno.*

ští i[1]) *Hrušovanští ryby budú moci sobě ku potřebě svobodně loviti.* Item páni Mezeříčští od krále JMti povolení na tu smlúvu zjednati mají. Pro širší toho vědomost[2]) a jisté zdržení my, nahoře psaní ubrmané, každé straně jednu smlúvu[3]), v jednostajná slova pod pečetmi svými[4]) napsanú, dali sme. Stalo se léta a dne nahoře psaného:

K jejichžto snažné prosbě nakloněni jsouce a znajíc slušné býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *tej smlouvy* ve všem jejím znění, položení, v pun[k]tech, klauzulech a artykulích *stvrdili sme a tímto listem svolujem, upevňujem a stvrzujem*, kterážto smlúva[5]) jmá od nás, budúcích králuov českých a markrabí moravských držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, najvyššímu komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým,
f.27v. když byšte koli od | svrchupsaných, Jana z Pernštajna aneb Jindřicha, Vladislava, bratří Mezeříckých, požádáni byli, abyšte tento list i s tou smlúvou ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti, jináče nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Novém Městě [v] Rakousích ve čtvrtek po svaté Lucí *[16. prosince 1540]*, léta Páně tisícého pětistého čtyřidcátého a království našich římského X.° a jiných XV.°

Ferdynandus.

Wolff de Krayg, supremus regni Bohemie cancellarius.

Poslové tohoto vkladu ke dckám dáni od pana Vilíma Kuny z Kunstátu, místo hajtmana držícého, pan Jan z Šternberka, pan Jan Jetřich z Boskovic.

Mřežován a na okraji na f. 26v Jan z Žerotína.

Vklad vsi Holešína a Žďáru.

79. *Jaroslav z Boskovic na Černé Hoře* i s svými erby *Bohušovi z Drnovic a na Rajci* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, totižto *ves Holešín a ves Ždár* s jejich vším příslušenstvím, s rolími oranými i neoranými, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s pustinami, s kury, s vajci, s užitky, požitky i se všemi poplatky, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta zboží svrchupsaná v svých mezech a hranicích od staradávna vymezena a vyměřena sou, kterými by jmény zvláštními jmenovány býti mohly, nic sobě tu ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíce ani zachovávajíce, tak jakž sem to sám držal, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, svobodné a žádnému nezávadné.

A kdež by[ch] to zboží nadepsané prvé ve dckách měl, to tímto vkladem mořím, kazím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Odrovic a Smolínu.

80. My *Ferdynand*, z božie milosti římský král, f.28
po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni od* urozeného *Jiříka Žabky z Limberku na Kounicích*, rady a místokancléře našeho v království českém, *a* velebného *kněze Ondřeje opata i konventu kláštera louckého blíž města Znojma*, věrných našich milých, *abychom smlúvu*, kteráž jest *mezi nimi o dvě vesnice, Odrovice a Smolín*, s jich příslušenstvím skrze dole psané osoby v smlúvě postavené, věrné náše milé, učiněna, *potvrditi ráčili*, kterážto smlúva slovo od slova takto zní:

Léta Páně tisícího pětistého čtyrytcátého, tu sobotu po svatým Jiří *[24. dubna 1540]* v městě Brně *stala se smlúva* dobrovolná, přátelská, celá *námi, Václavem z Boskovic a na Bučovicích, Zdenkem Mezříckým z Lomnice a na Vranově, Vilímem z Víckova a na Cimburku,* najvyžším hofrychtéřem markrabstvie moravského, *Zigmundem Valeckým z Mírova a na Miroslavi, Ctiborem z Drnovic a na Drnovicích, Václavem Chroustenským z Malovar a na Myslibořicích, mezi* urozeným pánem, panem *Jiříkem Žabkú z Limberku a na Kounicích*, radú a místokancléřem krále JMti v královstvie českém, s jedné *a* velebným *knězem Ondřejem opatem a konventem jeho kláštera louckého* s strany druhé, a to taková: *Jakož kněz opat s konventem svým dvě vsi,* totiž *Odrovice a Smolín,* se vším jejich příslušenstvím *mají, při statku kounickém ležící, ty jsú* svrchupsanému panu *Jiříkovi z Limberku,* erbóm a dědicóm jeho na častú žádost a z dobrého přátelstvie *slíbili a připověděli pustiti, změniti na tento zpuosob, že* pan *Jiřík* nadepsaný s dědici svými *povinni budú a mají mezi tímto časem a šesti léty* pořád zběhlými, *od datum tejto smlúvy počítajíc,*

[1]) *V č. 154.* vynecháno.
[2]) *Tímto slovem se v č. 154. končí text na f. 49v.*
[3]) *V č. 153.* smlouvu.
[4]) *V č. 153.* svajmi, *v č. 154.* svejmi.
[5]) *V orig.* smlúvou.

jiné dvě vsi na lidech usedlých i na platích tak dobré, jako svrchupsané vsi jsú, *knězi opatovi a konventu kláštera louckého bliže příležící, koupiti a v jich moc s tolikéž platem* stálého i běžného, *co jeho bylo na Odrovicích a vsi Smolíně, uvésti; a dokudž by jiných dvú vsí aneb lidí*, na kterýž by ten plat odveden býti mohl, jak se svrchu píše, *nekoupili*, tehdy často psaný pan *Jiřík Žabka* i dědicové jeho *povinni budú, což kolvěč kněz opat a konvent nadepsaný na těch dvú vsech svrchu jmenovaných platu* buď stálého neb běžného *pokáží* a šesti osobami s obú stran vydanými spravedlivým uznáním a vyhledáním se najde, *polovici vejše*, totiž za každý zlatý puol druhého zlatého a za groš puol druhého groše *dávati toho platu*, polovici jednu na svatý Jiří a druhú polovici na svatý Václav, a svú prací do kláštera louckého knězi opatovi a konventu jeho, nynějším i budúcím, *a to pod stávkami* listem obyčejným *na městečkách a vsech k statku kounickému příslušejících zapsati* a ten plat tak spravovati dotud, dokudž by, jak svrchu psáno stojí, jiných vsí neb lidí knězi opatovi a jeho konventu nekoupili a toho platu s statku kounického nesvedli. Než když jiný statek, jakž svrchu psáno stojí, i s platem koupí a knězi opatu a konventu nadepsaným postoupí a v držení uvedú, tehdy nadepsaný pan Jiřík Žabka s dědici svými takového platu prázdni býti mají a jeho dávati povinni nebudú; také list a zápis jejich od kněze opata a konventu jim vrácen a zase dán býti má. *Než kněz opat s konventem svým ten dvuor v Odrovicích, manský*, se vším jeho příslušenstvím *sobě vymieňují a pozuostavují, tak jakž jsú jej Volfovi Linhartovi v dr-*
f.28v. *žení pustili.* A pan | Jiřík z Limberku i kněz opat s konventem mají u krále JMti jednati a JMti prositi, aby své milostivé povolení k tejto smlúvě a směně dáti a toho potvrditi ráčil, a když JMKská své potvrzení dáti ráčí, tehdy kněz opat a konvent svrchupsaný povinni budú ve čtyřech nedělích pořád zběhlých těch vsí a lidí svrchu jmenovaných panu Jiříkovi Žabkovi, erbóm a dědicóm jeho postoupiti a lidi v člověčenstvie uvésti a při postoupení těch vsí a lidí má pan Jiřík z Limberku list obyčejný podlé přípisu obyčejného na vydávaní platu, jak se svrchu píše, knězi opatovi a konventu jeho vydávati a v moc jejich položiti. A tuto námi svrchupsanú[1]) dobrovolnú, přátelskú smlúvu učiněnú pan Jiřík Žabka a kněz opat s konventem svým slíbili sobě ctně, právě a křesťansky zdržeti a v celosti zachovati bez porušení všelijakého. Toho na svědomí my, svrchupsaní smlúvčí, pečeti své k tejto smlúvě jsme přivěsiti dali, a já Jiřík Žabka z Limberku a kněz Ondřej opat a konvent kláštera louckého na zdržení věcí svrchupsaných také pečeti své podlé pánuov smlúvčích přivěsiti jsme dali a každá strana v též slova nadepsanú smlúvu má. Dána a psána dne a léta nahoře psaného.

K jejichžto prosbě snažné nakloněni jsúce a znajíc za spravedlivé, dobré a užitečné obojí strany býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *tej smlúvy* ve všem jejím znění, položení, v punktích, klauzulech a artykulích *stvrdili jsme a tímto listem schvalujem, stvrzujem a upevňujem*, kterážto smlúva má od nás a budúcích králuov českých a markrabí moravských držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, najvyžším komorníku a sudímu markrabstvie moravského, věrným našim milým, když byšte koli od svrchupsaných, Jiříka Žabky, místokancléře našeho, neb kněze opata louckého a konventu jeho, požádáni byli, abyšte tento list a jisté povolení náše takové smlúvy ve dcky zemské vložili beze všech odtahuov i všelijaké odpornosti, jináče nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Vídni v neděli před svatým Bartolomějem *[22. srpna 1540]*, léta božího tisícího pětistého čtyrytcátého a královstvie našich římského desátého a jiných čtrnáctého.

Ferdinandus.

Wolff de Kraig, supremus regni Bohemie cancellarius.

Poslové toho vkladu ke dckám dáni od pana Vilíma Kuny z Kunstátu, místo hajtmana držícího, pan Zygmund Veverský z Ludanic, pan Karel Zajímač z Kunstátu.

81. Léta Páně 1542 v městě Brně držán f.29
jest soud zemský tu středu po svatém Marku *[26. dubna 1542]* za úředníkuov práva vyšího, urozených pánuov, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudí markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Jan, biskup olomúcký, a urození páni, pan Hynek z Vrbna na Klimkovicích, pan Vilím Kuna z Kunstátu na Hrádku, pan Václav z Boskovic na Bučovicích, pan Zdeněk Mezeřícký z Lomnice na Vranově, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Jaroslav z Doubravice na Vokarci, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan

[1]) ú *opraveno touž rukou z ými.*

Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Hynek Bilík z Kornic na Veselí, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchodu na Dunajovicích, a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyšší hofrichtýř, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Proček z Zástřizl na Miloticích, Voldřich Přepický z Richmburka na Pozořicích a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Hobzí.

Odpor kněze opata ždárského.

82. *Kněz Václav, opat kláštera ždárského, i s svým konventem* tomu vkladu, kdež jest *Jan z Pernštajna, Jindřich, Václav a Vladislav*, bratří *Mezeříčští z Lomnice, smlúvu o grunty ke vsi naší* dědičné *Hrušovanóm příslušející, blízko Židlochovic ležící*, spolu učiníc ve dcky zemské vložiti a zapsati dali, *odpor* činí.

Odpor pánuov Kunstátů.

83. *Jan Zajímač z Kunstátu*, najvyšší sudí markrabství moravského, *a Vilím Kuna z Kunstátu na místě knížat minstrberských a jiných pánů z Kunstátu*, strýců a bratří svých, *s*[1]) *spolu fundátorů a vrchních pánů kláštera žďárského*, tomu vkladu, kdež *Jan z Pernštajna a Jindřich, Václav a Vladislav*, bratří *Mezeříčští z Lomnice, smlúvu o grunty ke vsi Hrušovanóm příslušející, blízko Židlochovic ležící*, spolu učiníc ve dcky zemské vložiti a zapsati dali, *odpor* činí.

f. 29 v. Směna krále JMti se panem Vilímem Kunú z Kunstátu.

84. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký etc. král, infant v Išpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, *jakož jest na místě našem s* urozeným *Vilímem Kunú z Kunstátu a na Hrádku* skrze dole psané osoby, věrné náše milé, *smlúva o směnu některých vesnic k klášteru oslovanskému i také k Jaroslavicím příslušejících učiněna, i prošeni sme od* svrchu dotčeného *Vilíma Kuny, abychom tej smlúvy* milostivě *potvrditi ráčili*, kterážto smlúva slovo od slova takto zní:

Léta Páně 1541, ve čtvrtek po neděli Invocavit *[10. března 1541] námi, Volfem Krajířem starším z Krajku na Nové Bystřici*, najvyším kancléřem království českého, *Jiříkem Žabkú z Limberku na Kounicích*, radú a místokancléřem krále JMti v království českým, *vyslaným od JKMti, a Janem z Kunovic na Brodě Uherském*, podkomořím markrabství moravského, *stala se jest smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* najjasnějším knížetem pánem a panem *Ferdynandem*, římským, uherským a českým etc. *králem*, infantem v Išpaní, arciknížetem rakouským a markrabí moravským etc., s jedné *a mezi* urozeným pánem, panem *Vilímem Kunú z Kunstátu a na Hrádku*, s strany druhé, a to taková: *Jakož JKMt klášter oslovanský* s jeho vším a všelijakým příslušenstvím před některým létem panu *Janovi Kunovi z Kunstátu*, hajtmanu markrabství moravského dobré paměti, a erbóm jeho *v jistých summách a do let jmenovitých zapsati, v držení a užívaní pustiti ráčil, kterýžto klášter* svrchupsaný se vším příslušenstvím týž pan *Jan Kuna* ještě za živnosti své nahoře psanému panu *Vilímovi Kunovi*, bratru svému, v těch zápisích a summách od JKMti jemu a erbóm jeho na tom zapsaných *k držení a užívaní pustil a všecko právo své* a erbuov svých *na* téhož pana *Vilíma Kunu* a erby jeho *převedl jest, ku kterémuž klášteru také ves Čule a ves Micmanice, blízko Jaroslavic ležící*, s jich příslušenstvím *přísluší, že JKMt na* pokorné *prosby* téhož pana *Vilíma Kuny* a pro služby, kteréž jest JKMti a dědicóm JKMti i s synem svým činil, činiti nepřestává a napotom činiti povinni budú, *dědicstvím na těch dvú vsech*, Čuli a Micmanicích, se vším a všelijakým jich příslušenstvím *s ním směnu na dědictví na vsech jeho Horních Dyákovicích a Valtrubicích* se vším jich příslušenstvím, *na desátek obilný i vinný z gruntů rausnpurských a na plat, který se jemu ode dvú člověkú z Šatavy*, totiž od jednoho tři zlaté rajnské, po LX krajcařích za jeden zlatý počítajíc, a od druhého jedna kopa vídenská, každý rok *z gruntů, [v] pusté vsi Unczndorfě ležících*, platu dědičného *vydává, a k tomu ze vsi Micmanic* patnácte kop gr., a to rozdílně, při svatém Jiří puol osmy kopy gr. a při svatém Václavě tolikéž, *činiti ráčí na takový zpuosob, když by koli JKMt* týž *klášter oslovanský* s jeho příslušenstvím *od* svrchupsaného pana *Vilíma Kuny*, erbů nebo potomků jeho *vyplatiti ráčil, že ty vsi Čule a Micmanice* s jich vším a všelijakým příslušenstvím *jemu*, erbóm a potomkóm jeho *dědičně zuostati mají, a* on, pan *Vilím Kuna*, erbové neb potomci jeho *vsi Dyákovic Horních*, což tu mají, *vsi Valtrubic, desátku obilného i vinného z gruntů rausnpurských a toho platu v Šatavě* se vším příslušenstvím, tak jakž to sami drží, *k klášteru oslovanskému dědičně pustiti mají a povinni budú a také těch patnácte kop gr. ze vsi Micmanic*, jakž nahoře psáno, každý rok *vydávati*. Item JKMt jmá témuž panu Vilémovi Kunovi a erbóm jeho na dědicství těch dvú vsí, Čuli a Micmanic, list dáti a podlé téhož listu ty vsi s jich příslušenstvím ve dcky zemské jim markrabství moravského vložiti a svrchupsa-

[1]) *Toto a dvě další slova tak v originále.*

my pan Vilím Kuna jmá také JKMti a potomkom JKMti na ty dvě vsi, Dyákovice Horní a Valtrubice, s jich příslušenstvím, též na ten desátek po gruntech rausnpurských a na plat v Šatavě[1]) list správní udělati a podlé téhož listu ve dcky zemské vložiti. A tejto smlouvy JKMt listem a majestátem svým potvrditi má tak, aby od JKMti a potomkuov JKMti s jedné a od svr-
f. 30 chupsaného pana Vilíma Kuny, erbů a potomku jeho s strany druhé ve všem i na díle držána a zachována byla. Tomu na svědomí a pro lepší jistotu my, nahoře psaní smlúvčí, své vlastní pečeti k tejto smlúvě přivěsiti sme dali, sobě i erbom svým bez škody, a králi JMti jest od nás jedna smlúva poslána a svrchupsanému panu Vilímovi druhá dána. Stalo se v městě Brně léta a dne jako nahoře.

Kdež znajic slušné bejti a vzhlédnúc na to, že jest ta smlúva z poručení našeho učiněna, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *tej smlouvy* ve všem jejím znění, položení, v punktích, klauzulech a artykulích *stvrdili sme a tímto listem mocně stvrzujem, schvalujem a upevňujem*, kterážto smlouva má od nás, budúcích králuov českých a markrabí moravských držána a zachována býti nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu markrabství moravského, věrným našim milým, když koli za to požádáni budete, abyšte tento list náš i s tou smlúvou ve dcky zemské vložili beze vší odpornosti a zmatkuov, jináče nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti sme rozkázali. Dán v Vídni v pondělí po neděli postní, kteráž slove Judica *[4. dubna 1541]*, léta božího 1541 a[2]) království našich římského XI.° a jiných XV.°

Ferdynandus.

Jiřík Žabka.

Wolff de Krayg, supremus
regni Boemie cancellarius.

Tohoto listu svrchupsaného poslové ke dckám dáni sou od pana hajtmana pan Jan Jetřich z Boskovic, pan Jan z Kunovic, podkomoří.

Vklad vsi Malých Křídloviček.

85. My *Joachym, Jindřich, Hanuš a Jiří*, z boží milosti *knížata minstrberská v Slezi, olešnická, hrabie kladská a páni z Kunstátu a z Poděbrad, Jan Zajímač z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích,* najvyšší sudí markrabství moravského, *Smil, Zykmund a Jindřich*, bratří vlastní *Kunové z Kunstátu a na klášteře Smilhajmu, Ludvík, Karel a Sezama Zajímačové z Kunstátu a z Jevišovic, Boček Kuna z Kunstátu na Lukově i na místě* pana *Smila*, pana *Jana*, pana *Čenka a* pana *Kristofa, bratří svých* vlastních *nedílných*, oznamujem tímto listem přede všemi, kdež čten nebo čtúcí slyšán bude, že *jest před nás předložena smlúva* spečětěná pečetmi pánuov a dobrých lidí, *kteráž se jest stala mezi* urozeným pánem, panem *Vilímem Kunú z Kunstátu na Hrádku*, strajcem a bratrem našim milým, s jedné *a* velebným *knězem Ambrožem, opatem kláštera našeho žďárského, a konventem jeho*, věrným našim milým, s strany druhé, kteráž smlúva mezi nimi učiněná slovo od slova takto v sobě zní a zavírá:

Léta Páně 1540, ve čtvrtek po památce svatého Matouše *[23. září 1540] námi, Janem Zajímačem z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích*, najvyšším sudím markrabství moravského, *Jindřichem Mezeříckým z Lomnice na Jemnici, Zdenkem Mezeříckým z Lomnice na Vranově, Ctiborem Drnovským, stala se jest smlúva* dobrov[oln]á, celá a dokonalá *mezi* u[r]ozeným pánem, panem *Vilímem Kunú z Kunstátu na Hrádku*, s jedné *a* velebným *knězem*, panem *Ambrožem opatem*, i vším *konventem kláštera žďárského* s strany druhé, a to taková: *Jakož* nahoře psaný *kněz opat i s konventem svým mají ves Malé Křídlovice, blízko Jaroslavic ležíce*[3]), *a ves* pustú *Našartice*, k klášteru svrchupsanému | od staradávna přísluf. 30 v.
šející, *také platu* ročního *ve vsech Výmyslicích a Petrovicích tři kopy vídenské, a* obzvláštně *ze vsi Kadova puol druhé kopy vídenské,* kterýž se plat od staradávna každý rok k klášteru nahoře psanému vydával a vydává, *že túž ves Křídlovice Malé, ves* pustú *Našardice a plat* roční [ze vsí] nahoře jmenovaných, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s řekami a s jezery a vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s vinohrady u[4]) vsi Křídloviček, se vším plným právem, panstvím, příslušenstvím, což k těm vsím od starodávna příslušelo a přísluší a jakž sou to sami drželi a toho užívali, nic tu sobě ani budúcím opatóm a konventu nepozuostavujíc *kromě desátku* vinného *z vinohradů*, kterýž již *na gruntích* pusté *vsi Našarticích*[5]), kterážto hora slove Pelcz, rozdělány sou, — ten všecek desátek vinný z těch vinohradů již rozdělaných kněz opat s konventem svým sobě a budúcím opatóm a konventu kláštera svrchupsaného k držení a užívaní

[1]) *V orig. původně* z Šatavy; z *opraveno touž rukou na* v, *ale ponecháno* Šatavy.
[2]) *V orig.* v.
[3]) *Tak v originále. V č. 86.* ležící.
[4]) *Opraveno touž rukou z* s.
[5]) *Tak v originále místo* Našartic. *Srovnej také u č. 86. pozn. [1]) na str. 300.*

pozuostavuje a zachovává a toho užívati mají nyní i na časy potomní bez všelijaké překážky všech lidí — *prodali a prodávají* urozenému pánu, panu *Vilímovi Kunovi z Kunstátu na Hrádku*, a erbóm jeho, a to za šest set kop gr. českých, za každú kopu LX gr., za gr. VII d. bílých počítajíc, na minci obecně v tomto markrabství moravském berné, k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní. A toho svrchupsaného zboží mají kněz opat a konvent svrchupsanému panu Vilímovi a erbóm jeho při najprvnějším soudu, kterýž druhú neděli v půstě v městě Brně držán bude, v moci[1]) jich postúpiti a hned při tom času ve dcky zemské vložiti, a kdež by prvním opatóm a konventu kláštera svrchupsaného ve dckách svědčilo, z desk vymazati. A svrchupsaný pan Vilím Kuna a erbové jeho mají a povinni budú tu summu šest[2]) set kop gr. českých hned tu při témž času v Brně po postoupení[3]) a ve cky vložení jemu toho zboží knězi opatovi a konventu listem s rukojmiemi ujistiti až do svatého Jiří najprv příštího a potom na ten den svatého Jiří v jich moc dáti a položiti, aby oni, přijmouce tu summu šest[4]) set kop gr., zase sobě jiné zboží a grunty, kteréž by k tomu klášteru přináležely a jim užitek nesly, objednati a přikoupiti mohli. Aby to, což se nahoře píše, mocné a stálé bylo, má svrchupsaný pan Vilím a kněz opat s konventem svým obapolně při knížatech minstrberských Jich Mtí a u jiných pánuov z Kunstátu jakožto pravých štyfťyřuov a fundátoruov kláštera svrchupsaného toho hledati a Jich Mtí za to prositi, aby k tejto jich dobrovolné smlúvě povolení své dáti a listem jí potvrditi ráčili. A jestliže Jich Mti k tejto smlúvě povolení své dáti a jí listem svým potvrditi ráčí, tehdy ta smlúva má v celosti zuostati a od stran nahoře psaných, totiž pana Vilíma Kuny a erbuov jeho s jedné a od kněze opata a konventu jeho, nynějších i budúcích, s strany druhé, věrně a právě a křesťansky na všem i na díle zdržána a zachována býti. Než jestliže by nahoře psaná knížata Jich Mti a jiní páni z Kunstátu k tejto smlouvě povolení svého dáti a jí listem svým potvrditi neráčili, tehdy tato smlúva moci míti a žádné straně ke škodě býti nemá. A což se nahoře píše, to sou sobě strany nahoře psané před námi slíbili všecko i na díle věrně, právě a křesťansky zdržeti a zachovati. Kdež my, nahoře psaní smlouvčí, jedné každé straně dali sme jednu smlouvu pod pečetmi našimi a oni, strany nahoře psaní, pan Vilím Kuna a kněz Ambrož opat i s konventem svým, také sou pečeti své podlé našich k těmto smlúvám přidávili. Stalo se v městě Brně léta a dne jako nahoře.

Při tom sme žádáni, abychom k takové[5]) *smlouvě jich povolení náše dali a tej smlouvy listem naším potvrdili.* Kdež *my*, znajíce slušnú žádost, i také že ta smlúva k dobrému a užitečnému kláštera našeho svrchupsaného učiněna jest, *k takové smlouvě povolení náše sme dali, dáváme a jí mocí listu tohoto* ve všech punktích a artykulích a klausulích *potvrzujeme* | sami od sebe, od erbuov a potomkuov našich, knížat minstrberských, f. 31
a pánuov z Kunstátu, chtíc, aby ta smlúva v celosti držána a zachována byla beze vší překážky naší, erbuov a potomkuov našich i všech jiných lidí, kdož by k tomu, což se v tej smlouvě obsahuje a zavírá, po nás jaké právo jmíti chtěl. Také i k tomu povolení náše dáváme, aby pro lepší jistotu tento list náš a podlé toho ta ves osedlá Malé Křídlovice, ves pustá Našartice a ti platové ze vsi Výmyslic, Petrovic a Kadova, se vším příslušenstvím, ve dcky zemské markrabství moravského podlé obyčeje a pořádku téhož markrabství vloženy byly. Tomu na svědomí a pro lepší jistotu my, nahořepsaná knížata, pečet náši knížecí, kterúž společně užíváme, i jiní páni z Kunstátu k tomuto listu přivěsiti sme dali s naším jistým vědomím a vuolí. Jenž jest dán a psán na Volešnici v středu po svaté Lucí *[15. prosince 1540]*, léta Páně IMV^{c}XL° počítajíc.

Ten svrchupsaný *vklad stal se jest na naučení pánuov soudcí Jich Mtí.*

Vklad od opata ždárského Malých Křídlovic.

86. *Kněz Václav, opat kláštera ždárského* zákona cisternského, biskupství pražského, *i s konventem svým Vilímovi Kunovi z Kunstátu* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *ves Malé Křídlovice, blízko Jaroslavic ležící, ves pustú Našartice a plat* roční *ve vsech Výmyslicích a Petrovicích,* tři kopy vídenské, *a* obzvláštně *ve vsi Kadově* puol druhé kopy vídenské, kterýžto plat se od starodávna každý rok k klášteru svrchupsanému se[6]) vydával, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s řekami i s jezery, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s vinohrady u vsi Křídloviček a se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ty vsi svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezena[7]) sou, a tak, jakž sme to sami drželi a toho užívali, nic tu sobě ani budúcím opatóm a konventům kláštera

[1]) *Tak, dodatečným připsáním* i, *v originále.*
[2]) *Opraveno touž rukou z číslice* v.
[3]) *V orig.* paustopení.
[4]) *První* s *v* š *jest opraveno touž rukou z číslice* v.
[5]) *V orig.* takově.
[6]) *Tak, opakováno, v originále.*
[7]) *Tak v originále.*

svrchupsaného na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc *kromě desátku* vinného *z vinohradu*, kterýž již *na gruntech* pusté *vsi Na Šaradic*,[1]) kterážto hora slove Pelez, rozdělány sou, — ten všecek desátek vinný z těch vinohradu již rozdělaných sobě a budúcím opatóm a konventu kláštera svrchupsaného k držení a užívaní pozuostavujeme a zachováváme a toho užívati máme nyní i na časy potomní bez překážky všech lidí — *než to všecko jiné nahoře položené ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme[2]) k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by kde ve dckách prvním opatóm a konventu svědčilo, to tímto vkládaním mořime a v nic obracíme.

f.31 v. Vklad vsi Malých Olexovic.

87. *Kněz Ondřej, opat kláštera louckého* zákona premonstrátenského, biskupství olomúckého, *i s konventem svým Vilímovi Kunovi z Kunstátu* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves*, jménem *Olexovice Malé*, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s platy, s robotami, s kury, s vajci, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami i s pastviščemi, s luhy, s lesy, s chrastinami, s doly, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s vinohrady i s desátky vinnými a se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ta ves svrchupsaná v sobě od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezena jest, a tak, jakž sme toho sami po předcích svých v držení a užívaní byli, nic tu sobě ani budúcím svým opatóm a konventu kláštera svrchupsaného na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by kde prvé ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v niveč obracujem.

Vklad pustých vsí Uncezndorfu a Němčic.

88. Já *Šebestián z Vajtmile a na Chomútově* oznamuji tímto listem přede všemi, kdež čten anebo čtúce slyšán bude, *že mi jest oznámeno od* urozeného pána, pana *Vilíma Kuny z Kunstátu na Hrádku*, s jedné *a od* velebného *kněze Tomáše, převora kláštera mého svatého Kříže v městě Znojmě, a konventu jeho* s strany druhé, *kterak sou spolem smlouvu učinili*, kteráž smlouva mezi nimi učiněná slovo od slova takto v sobě zní:

Léta Páně tisícého pětistého čtyřidcátého, v neděli po památce svatého Jeronyma *[3. října 1540]* v městě Znojmě *námi, Janem Zajímačem z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích*, najvyším sudím markrabství moravského, *Albrechtem Bítovským z Lichtnburka na Hostimi, Mikulášem Prusinovským z Víckova na Syrovicích, Jiříkem Křiveckým z Křivce, stala se jest smlúva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Vilímem Kunú z Kunstátu na Hrádku*, s jedné *a* velebným *knězem Tomášem převorem a konventem kláštera svatého Kříže v městě Znojmě* s strany druhé, a to taková, *že* svrchupsaný *kněz převor s konventem svým pustili sou a postoupili, pouštějí a postupují* svého vlastního a dědičného zboží k klášteru svrchupsanému příslušejícího, totiž *vsi* pusté *Uncezndorfu a vsi* pusté *Němčic*, se všemi platy a užitky, s rybníky, s perkrechtem vinným v pusté vsi Uncezndorfě také *s desátkem, kterýž farář šatavský* — obilný, polovici — *k klášteru svrchupsanému povinen vydávati jest*, s rolí, s lukami, s potoky a vodami tekutými i netekutými a se vším plným panstvím a příslušenstvím, jakž sou toho sami drželi a toho užívali, nic tu sobě a budúcím převoróm a konventu kláštera svrchupsaného nezachovávajíc ani pozůstavujíc, svrchupsanému panu *Vilímovi Kunovi* a erbóm jeho k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní; a na to svrchupsané zboží mají a povinni budú jemu, svrchupsanému panu Vilímovi Kunovi, a erbóm jeho list správní udělati, nemohli-li by rukojmí jmíti za správu, ale pod pečetí svú a konvenckú a na svědomí pánuov a dobrých lidí | podlé toho ve f.32 dcky zemské vložiti, a kdež by jim ve dckách svědčilo, z desk vymazati. Item svrchupsaný pan *Vilím Kuna* s erby svými *povinen bude za svrchupsaného kněze převora a konvent jeho předkem tyto dluhy* duole psané *zastúpiti:* najprvé sedmdesáte[3]) zlatých hotových peněz, *kteréž jest za ně* pan *Vilím Kuna Plaňkovi, měštěnínu znojemskému, dal*, item knězi *opatovi louckému* dvě stě zlatých, v kterýchž summě *Němčice, ves* pustú, v zástavě drží, item panu *Jiříkovi Křiveckému* padesáte zlatých dluhu dávno puojčeného, item *Liklovi z Miemanic* za rolí, kteráž jemu *v gruntech němčických* zastavena, třideeti tři zlaté, item *Kolndorfským* dvatceti dva zlatá, kteréž sou na pastvu v Uncezndorfě puojčili, item *Martinovi Šandlarovi, měščeninu znojemskému*,[4]) dvatceti zlatých, kteréž summy vší učiní tři sta devadesáte šest zlatých. *A vejše mimo to má a povinen bude* týž pan *Vilím Kuna*, erbové a potomci jeho *knězi převorovi a konventu jeho*, nynějším i budúcím, *platu* ročního každý rok *vydávati a platiti*

[1]) *Tak v orig. místo* Našaradic; N *jest opraveno touž rukou z* Ss. *Srovnej také pozn.* [5]) *u č. 85. Jsou to Načeratice.*

[2]) *Koncové* e *jest v orig. psáno* ee.

[3]) *Koncové* e *jest opraveno touž rukou z* y.

[4]) mu *opraveno touž rukou z* ho.

sto dvatceti zlatých, za jeden zlatý po XXX gr. a za gr. po VII d. bílých počítajíc, na minci obecnej, v markrabství moravském berné, a ten plat do kláštera jich svú prací a nákladem posílati a v moc jich klásti, a to rozdílně, při času svatého Jiří šedesáte zlatých a při času svatého Václava[1]) druhých šedesáte zlatých. Item *více* každý rok *dvě bečky vína z perkrechtu unczndorfského*, jedna bečka po desíti vědřích, při času svatého Martina. Item *více* každý rok *čtyři kopy kaprů* příhodných, kterýchž by kopa dvú zlatých lacinější nebyla, a to rozdílně, na podzim dvě kopě kaprů a v půstě dvě kopě kaprů. *A ten plat* svrchupsaný penězitý, vinný i rybný *má* svrchupsaný pan *Vilím Kuna knězi převorovi a konventu* jeho, nynějším i budúcím, na vsech svých dědičných, totiž *na vsi Čuli a vsi Malých Olexovicích*, se vším jich panstvím a příslušenstvím *zapsati* a ve dcky zemské markrabství moravského vložiti, a to svú prací a nákladem tak, aby ten plat od svrchupsaného pana Vilíma Kuny, erbuov a potomků jeho, držitele těch[2]) vsí svrchupsaných, vybírán a do kláštera svrchupsaného knězi převorovi a konventu jeho, nynějším i budúcím, posílán a v moc jich kladen byl. A jestliže by pak Pán Buoh na ty vsi svrchupsané vohněm anebo jinak[3]) škodu a záhubu dopustiti ráčil tak, že by ten plat nahoře psaný z těch vsí s jich příslušenstvím každý rok vycházeti a dáván býti nemohl, povinen bude svrchupsaný pan Vilím Kuna, erbové i potomci jeho, páni a držitelé statku jaroslavského, ten plat nahoře psaný penězitý, vinný i rybný z komory své do kláštera svrchupsaného každý rok vydávati a platiti. A jestliže by na který čas nahoře jmenovaný takového platu nespravili a jej zadrželi, bude moci kněz převor s konventem svým kláštera svrchupsaného, nynější i budúcí, předkem lidi z těch vsí Čule a Olexovic Malých, také z městečka Jaroslavic, *z městečka Erpurku, ze vsi Malých Křídlovic, ze vsi Micmanic* se všemi statky i náklady jich v městech, v městečkách i ve vsech právem stavovati a je i statky jejich v tej obstávce držeti tak dlúho, pokudž by jim všecek plat zadržalý dán, spraven a v moc jejich položen nebyl i se všemi škodami, kteréž by skrze nevyplnění toho platu vzali a je spravedlivě pokázati mohli. Item, *jestliže by se* svrchupsanému panu *Vilímovi Kunovi*, erbóm a potomkóm jeho, pánuom jaroslavským, kdy *toho platu* svrchupsaného knězi převorovi a konventu jeho kláštera napřed psaného, nynějším neb budúcím, *vydávati a platiti nezdálo a ten plat penězi splatiti*[4]) *a skúpiti chtěli*, jmají knězi převorovi a konventu jeho, nynějším nebo budúcím, rok napřed dáti věděti a vejpověd učiniti, a to při času svatého Jiří aneb svatého Václava, a po tej vajpovědi v plném roce *mají a povinni budú knězi převorovi a konventu jeho za ten plat* svrchupsaný *dvatceti čtyři sta zl.*, po XXX gr. českých a za gr. po VII d. bílých počítajíc, na minci na ten čas v markrabství moravském obecně berné, *dáti* a tu v klášteře svrchupsaném *při přítomnosti jednoho pána z Vajtmile anebo budúcích pánuov z Vajtmile a komuž by to fundátorství po nich náleželo, jakžto vrchních pánuov toho kláštera*, anebo kohož by oni na místě svém s mocí k tomu poslali, v moc jich položiti beze všech zmatků, průtahů a fortelí všelijakých, a oni, *kněz převor s konventem svým*, přijmúce summu nahoře psanú, | *mají a povinni* f. 32 v. *budú ten plat jim na těch vsech zapsaný propustiti*, a kdež by jim ve dcky zemské vložen byl, z desk vymazati. A tej summy on, kněz převor, s konventem svým nikam jinam obraceti nemají než k dobrému a užitečnému toho kláštera *s vuolí, vědomím a povolením pánů z Vajtmile*, nynějších i budúcích, *jakžto pánuov svých vrchních*, kdež by se jim najlépe a nejužitečněji zdálo a líbilo. *Pakli by* z vuole Boží tak, jakž se nynější zpuosob zachovává, *převora a konventu v tom klášteře nebylo, tehdy ten plat* nahoře psaný penězitý, vinný i rybný nynějším *pánóm z Vajtmile*, erbóm a potomkóm jejich beze všeho odporu vydáván býti má, a *k tomu ke všemu páni z Vajtmile*, nynější i budúcí, *právo a spravedlnost míti mají* tím vším zpuosobem a právem, jakož nahoře položeno a jakž kněz převor a konvent nynější kláštera svrchupsaného mají, beze všeho umenšení. Item *toto* se zjevně *vymieňuje a pozuostavuje, že* svrchupsaný pan Vilím Kuna a kněz převor s konventem svým mají toho *u* pana *Šebestiána z Vajtmile jakožto fundátora a vrchního pána kláštera* svrchupsaného hledati a jeho za to žádati, aby k tejto jich dobrovolné smlouvě povolení své dal a jí listem svým potvrdil, a jestliže svrchupsaný pan Šebestián k tejto smlouvě povolení své dá a jí listem svým potvrdí, tehdy tato smlúva má v mocnosti své zuostati a obě straně nahoře psané povinni budú podle ní ve všem i na díle k sobě se zachovati. Než jestliže by svrchupsaný pan Šebestián k tejto smlouvě povolení svého dáti nechtěl a jí listem svým nepotvrdil, tehdy tato smlúva žádné moci míti a stranám ke škodě a újmě spravedlnosti jich býti nemá. A což se nahoře píše, to sou sobě strany svrchupsané slíbili před námi smlúvčími věrně,

[1]) *V orig.* Václavě.

[2]) *Opraveno touž rukou z* tej.

[3]) k *opraveno touž rukou z* cz.

[4]) sp *opraveno touž rukou ze slabiky* tý *z předcházejícího původního slova* penězitý.

právě a křesťansky zdržeti a zachovati na všem i na díle. Toho pro paměť a jisté zdržení každé straně[1]) jedna smlúva v jedna slova na pargameně s pečetmi našmi visutými dána jest a svrchupsaný pan Vilim Kuna a kněz převor s konventem svým také pečeti své k tejto jich dobrovolné smlúvě přivěsili sou. Stalo se léta a dne jako nahoře.

Při tom sou mne prosili, abych k takové smlouvě jich povolení své dal a tej smlouvy listem svým potvrdil, kdež já, znajíce slušnú prosbu, i také že ta smlouva k dobrému a užitečnému kláštera mého svrchupsaného učiněna jest, *k takové smlúvě povolení své sem dal, dávám a jí moci listu tohoto* ve všech punktích, artykulích a klauzulích *potvrzuji* sám od sebe, od erbuov a potomków svých, pánů z Vajtmile, jakožto fundátorů a vrchních pánů kláštera svrchupsaného, a chci, aby ta smlúva v celosti držána a zachována byla na všem i na díle beze vší překážky mé, erbů a potomků mých a všech lidí jiných, kdož by k tomu, což se v této smlúvě obsahuje a zavírá, po mně jaké právo jmíti chtěl. Také k tomu povolení své dávám, aby pro lepší jistotu tento list muoj a podlé toho ty vsi pusté Unczndorf a Němčice se vším jich příslušenstvím ve dcky zemské markrabství moravského podlé obyčeje a pořádku téhož markrabství vloženy, a kdež by prvé převoru a konventu ve dckách svědčily, vymazány byly. Tomu na[2]) svědomí a pro lepší jistotu i stvrzení věcí nahoře psaných já, svrchupsaný Šebestián, pečet svú vlastní k tomuto listu přivěsiti sem dal. Jenž jest psán a dán v městě Praze v pondělí po Novém létě *[2. ledna 1542]*, léta od narození Krista Pána, Vykupitele a Spasitele našeho, IMV^ceXLII počítajíc.

f. 33 Vklad pustých vsí Uncznd orfu[3]) a Němčic.

89. *Kněz Tomáš, převor kláštera svatého Kříže v městě Znojmě, i s konventem svým s povolením Šebestiána z Vajtmile jakožto vrchního pána a fundátora kláštera našeho* svrchupsaného *Vilímovi Kunovi z Kunstátu* své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves* pustú *Unczndorf a ves* pustú *Němčice*, se všemi platy a oužitky, s rybníky, s perkrechtem vinným v pusté vsi Unczndorfě, *s desátkem, kterýž farář šatavský* — polovici obilí sutého — *k klášteru* svrchupsanému *vydávati povinen jest*, s rolí, s lukami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými a se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ty vsi svrchupsané v sobě od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeny sou, a tak, jakž sme toho sami po předcích svých v držení a užívaní byli, nic tu sobě ani budúcím svým, převorém a konventu kláštera svrchupsaného, na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme*, vpisujeme k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by kde to jisté zboží nám, převoróm a konventu, ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v nic obracujeme.

Vklad I^c a XX zl. na vsech Čuli a Malých Olexovicích.

90. *Vilím Kuna z Kunstátu* i s svými erby *knězi Tomášovi, převoru kláštera svatého Kříže v městě Znojmě, a konventu jeho* a budúcím převoróm a konventu kláštera svrchupsaného na svém vlastním zboží a dědictví, totiž *na vsi Čuli a Malých Olexovicích* s jich vším a všelijakým příslušenstvím, *sto a dvatceti zlatých*, po XXX gr. českých za jeden zlatý a po VII d. bílých za groš počítajíc, na minci obecně v markrabství moravském berné, *dvě bečky vína* po desíti vědřích *a čtyři kopy kaprů platu* ročního *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich jmění a užívaní.

Vklad vsi Valtrubic. f. 33 v.

91. *Jiřík Žabka z Limberku*, rada a místokancléř krále JMti v království českém, i s svými erby *Vilímovi Kunovi* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *ves Valtrubice* i s kostelním podacím a *s desátky* obilnými i vinnými *tu v Valtrubicích a v Rausnpurku*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastvištěmi, s lesy, s háji, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými, s oužitky i poplatky a se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ta ves od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezena jest a jakž sem to sám držel a toho užíval, nic tu sobě, erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad vsi Slatiny a puol vsi pusté Strážova.

92. *Eva z Jemničky* i s svými erby *Jindřichovi Koňasovi z Vydří na Knihnicích*, erbóm jeho i budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totižto *tvrz Slatinu* s dvorem poplužným *i se všemi lidmi svými* osedlými *tu ve vsi Slatině*, což jich mám, s platnými i neplatnými, i s kostelním podacím, *k tomu též puol vsi* pusté *Strážova*, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s ospy, s kury, s lukami, s pustinami, s pustotinami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s potoky tekutými i netekutými, s doly, s mezemi, s hranicemi i se všelijakejmi

[1]) *Za tím přetržené slovo* v.

[2]) *Za tím, na novém řádku, nepřetržené slovo* na.

[3]) *V orig.* Unczundorfu.

užitky a požitky, s poplatky, s duochody, kterak by pak shledati se a jmenovati mohly, i se vším plným právem, panstvím[1]) a příslušenstvím i se všemi svobodami k tomu statku a k těm lidem příslušejícími[2]), tak zouplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží od starodávna v svých mezech a hranicích vymezeno a okršleno jest a jakž sem sama to držela a užívala, nic sobě tu ani erbóm svým a potomkóm budúcím práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám*, vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestli [by] to jisté zboží svrchupsané kde ve dc[k]ách mně neb sestře mé aneb komu jinému svědčilo, to já tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f.34 Vklad vsi Šebkovic, Mieletic[3]), Loukovic a Cidliny.

93. *Volf Krajiř starší z Krajku a na Landštejně*, najvyžší kancléř královstvie českého, *mocný otcovský poručník sirotkuov a statkuov* pozuostalých *po* panu *Adamovi z Hradce*, toho času najvyžšího kancléře královstvie českého, *na místě* těch *sirotkuov i také jiných mocných otcovských pánuov poručníkuov, jakožto paní Anny z Rožmitále a z Blatné a na Hradci a* pana *Petra z Rožmberka a na Třeboni, Václavovi Chroustenskému z Malovar* a jeho erbóm *zboží a dědictvie dětí a sirotkuov* pozuostalých *po* již psaném panu *Adamovi z Hradce, ves Šebkovice* s podacím kostelním v tejž vsi Šebkovicích, *ves Miletice* a což jest v tejž vsi Mileticích sirotčího bylo, *ves Loukovice a což jest tu* v tejž vsi Loukovicích sirotšího a *k faře šebkovskej náležitého* bylo, *a ve vsi Cidlině, což jest v tejž Cidlině* také sirotšího a *k faře šebkovské náležitého* bylo, se všemi lidmi osedlými i neosedlými, s vdovami, s sirotky, s platy, ouroky, s poplatky, s činžemi, s rybníky, s potoky, s rybništěmi, s vodami tekutými i stojícími, s struhami, s mlýny, *i s tím mlýnem pod lesem Holečkem*, s kurmi, s vejci, s robotami, s lesy, s háji, s chrastinami a s porostlinami, s loukami, s pastvami, s rolími oranými i neoranými, s hony, s lovy, s čižbami, s horami, s doly, s mezemi a s hranicemi i se vším příslušenstvím, právem a panstvím, což k tomu zboží příslušelo a přísluší, tak jakž též zboží všecko od staradávna v svých hranicích obmezeno jest a což jest tu držel a užíval do své smrti nebožtík pan Adam z Hradce a já, svrchupsaný Volf z Krajku, mocný otcovský poručník, i s jinými pány poručníky podlé sebe učiněnými[4]) po smrti páně jakž jsme téhož zboží také v držení a užívaní byli, nic sobě tu ani jiným pánuom poručníkóm nepozuostavujíc ani erbóm, potomkóm a budúcím našim, též také ani sirotkóm svrchupsaným, erbóm, potomkom a budoucím týchž sirotkuov panstvie ani žádného vlastenstvie nepozuostavujíc, než to všecko dědicstvie svrchupsaných sirotkuov *vkládám ve dcky* zemské a vpisuji ku pravému jeho jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží kde ve dckách nahoře psaným sirotkóm náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Tento vklad jest vložen na naučení panské.

List mocnej krále JMti Albrechtovi z Víckova daný.

94. My *Ferdynand*, z božie milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jsme prošeni jménem* slovutného *Albrechta z Víckova na Čejkovicích*, věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterýž by všecek* a všelijaký *statek svuoj*, kterýž koli má a jmíti bude, *poručiti a jej zříditi mohl*. K jehožto prosbě nakloněni jsúce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách *svolili jsme k tomu a tímto listem svolujem*, vuoli náši jistou a moc plnú témuž Albrechtovi dávajíce a toho dopouštějíce, aby on všecek a všelijaký statek svuoj movitý i nemovitý, dědičný, manský neb zápisní, kterýž má aneb ještě jmíti bude, odkázati aneb poručiti mohl a moc měl za zdravého života neb na smrtedlné posteli, komuž se jemu kolvěk a kdy kolvěk zdáti a líbiti bude, kromě duchovních osob, *a také aby mohl a moc měl zdělati poručníky statku svého a dětí svých*, kteříž se jemu užitečni zdáti a viděti budú, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, však to zřídíc listem pod svou pečetí a tří nebo čtyř pánuov aneb dobrých urozených lidí pečetmi na svědomí. Kteréžto zřízení, dání, odkázaní, též i poručníkuov zdělání statku svrchupsaného Albrechta, tak jakž se svrchu píše, tolikéž má moci a pevnosti míti, jako by to dckami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení. Protož přikazujem hajtmanu, najvyžšímu komorníku a sudímu desk zemských markrabstvie moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když kolvěk od nadepsaného Albrechta požádáni budete aneb od poručníkuov jeho, kšaft ten a zřízení, kteréž by o statku svém na tento náš mocný list udělal, ve dcky jej zem-

[1]) *Opraveno touž rukou z* právem.
[2]) *V orig.* příslušejícím.
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *V orig.* učiněných.

ské i s listem timto vložiti a vepsati rozkázali, jinače toho nečinice, bez zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě pražském v pondělí po svaté Trojici /*28. května 1537*/, léta božího tisícího pětistého třitcátého sedmého a královstvie našich římského sedmého a jiných jedenáctého.

Ferdynandus.

Johannes Pflug de Robenssteyn, supremus regni Bohemie cancellarius.

Poslové ke dekám od pana hajtmana dáni tohoto listu pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Jan z Kunovic, podkomoří.

Jiřík Žabka z Limberka.[1])

f. 34 v. Poručenstvie Albrechta z Víckova.

95. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen. Poněvadž na tomto světě nemáme nic jistějšího jako konec života našeho a nejistštího jako hodinu a skonání jeho, a protož *já Albrecht z Víckova na Čejkovicích*, uznavši zde bytnosti a věku svého krátkost, *maje list mocný*, mně *od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda*, římského, uherského a českého etc. *krále*, infanta v Hyšpaní, arciknížete rakouského a markrabí moravského etc. JMti, pána mého najmilostivějšího, daný, tak, *abych statek svuoj*, kteréhož mi Pán Buoh z milosti své svaté puojčiti a popříti ráčil, *mohl poručiti, dáti, o něm pořiditi* a s ním jako s svým vlastním učiniti, jak by mi se líbilo a zdálo, buď za zdravého života aneb na smrtedlné posteli, a to bez všelijaké JMKské i každého člověka překážky, tak jakž ten list mocný JMKské to v sobě šířeji ukazuje a zavírá, jsouce ještě při zdravém rozumu a paměti dobré, nechtíc, aby po mé smrti, jestliže by mě Pán Buoh s tohoto světa povolati ráčil, o statek muoj po mně pozuostalý jací zmatkové a nesnáze býti měli, ale chtíc, aby dítky mé, kterýchž mi Pán Buoh popříti a dáti ráčil do vuole své svaté, i tudíž manželka má po mé smrti opatřeni byli, na takový mocný list krále JMti mně daný *tento kšaft a poručenstvie* mocné, dokonalé, jakž se níže pořádně píše, *o svým o všem* a všelijakém *statku*, kterýž mám aneb ješče z milosti boží jmíti budu,[2]) *činím a řídím:* Item předkem a prvotně *poručníky mocné nad Janem a Arklebem, syny svými, i nade vším statkem svým*, mně od Pána Boha puojčeným, *ustanovuji a činím*, urozené a statečné rytíře, pana *Vilíma z Víckova na Cimburku*, najvyžšího hofrychtéře markrabstvie moravského, pana *Znatu z Víckova a v Orlovicích*, paní *Alenu ze Mstěnic*, manželku svú, *a* urozené vládyky, pana *Jana Ždánského z Zástřizl na Ždánicích*, pana *Jiříka Horeckého z Horky*, tak a tou měrou, *aby* paní *Alena, manželka má, v statku mém čejkovském poctivě držána a chována byla* tak jako za živnosti mé *do proměnění stavu svého* a dítky mé, ty aby při sobě držela a jměla i opatrovala jako věrná mátě, až by k letóm desíti přišly. Však proto, jestliže by páni poručníci moji to[3]) zvláštní potřebú poznali, zvlášť pak, jestliže by stav svuoj proměnila, tehda, prvé nežli by dítky mé těch desíti let došly, mají a budou je moci páni poručníci od ní k svému opatrování vzíti a je ke cti a k chvále Pánu Bohu všemohúcímu [k] dobrému i poctivému, tak jakž na věrné poručníky náleží, a já se jim v tom ve všem duověřím, vésti a opatrovati. Item, *což se věna* paní *Aleny, manželky mé, dotejče, to jí* tak, jakž jest jí dekami zemskými ujištěno, zúplna a docela *spraveno má býti; zvlášť také aby se jí i těch tři sta zlatých* na minci, *co jest jí po paní mateři přišlo*, na kteréž jistoty nemá, *v roce plném po mej smrti od* pánuov *poručníkuov* z statku mého *dalo a spravilo*. A poněvadž se ke mně po všecky časy povolně jako věrná manželka zachovala, *jí nad to nade všecko* z lásky a vuole svej dobrej, ač neuchoval-li by Pán Buoh dítek mých smrti, *poroučím a odkazuji sto kop grošuov českých*, a ty, chci, aby jí od bratruov a strejcuov mých z statku mého dány a spraveny byly. *Též* také *poroučím jí, paní Aleně*, manželce své, *aby ona do živnosti své vinohradu Vonnýho v hoře Kunstátích*, kterýž jsem sám vysadil, *požívala* a jej dílem spravovala, *než po smrti její aby zas na děti mé, a neuchoval-li by jich Pán Buoh, tehda na bratří a strejce mé spadl.* Item panu *Znatovi z Víckova*, bratru svému, *poroučím, aby mu každého roku* do jeho života *z hory čejkovské, jmenovitě Kunstátu, tři bečky vína* desítivěderní *vydávány byly*. Item panu *Jiříkovi Horeckému*, kterýž mi mnohé přátelstvie činil, *poroučím, jestliže by Pán Buoh dítky mé s tohoto světa povolati ráčil, prvé nežli by k letóm svým přišly*, z statku svého *dvě stě kop grošuov českých*, a ty jemu budou povinni z statku mého vyplniti bratří a strejcové moji po smrti dítek mých v roce pořád zběhlém. *A což [by] koli mimo toto mé oddání a odkázaní statku jakéhož pak koli po mé smrti pozuostalo, to všecko na Jana a Arkleba, syny mý, aby připadlo a po smrti jejich, jestliže by k letóm svým nepřišli, všecko* také mocně *bratróm a strejcóm svým odkazuji a poroučím.*

[1]) *V orig. jest podpis králův skoro uprostřed řádku, kancléřův na počátku, zápis o poslech uprostřed, pod podpisem královým, a Žabkův na konci řádku, vpravo od zápisu o poslech.*

[2]) *Koncové* u *jest opraveno touž rukou z* e.

[3]) *Toto a dvě další slova lze snad také čísti* to[ho] zvláštní potřebu.

Však páni poručníci nejsú a nebudú povinni synuom mým statku mého prvé postoupiti, leč by kterému z nich Pán Buoh ráčil dáti k létu dvatcátému druhému přijíti, a tu tepruva, což by koli statku mimo toto mé odkázaní a dluhuov zaplacení po mně pozuostalo aneb v těch letech oužitkuov nad vychování manželky a dítek mých přibylo, toho všeho aby jim postoupili a v moc jich odvedli. Než za toto pánuov poručníkuov přátelsky prosím, jestliže by dítkám mým co peněz hotových z statku čejkovského se nachovalo, těch aby se na žádnú lichvu ani na úrok nepuojčovalo. Item *koflíčky stříbrné dva* jsú před rukoma, *ty* také *manželce své poroučím a dávám*. Čeledi, prosím, ať se křivda neděje, než komuž co spravedlivě náleží, aby se každému pěkně spravilo a zaplatilo. Jestliže bych pak mimo a nad toto mé poručenstvie buďto čeledi svej aneb komu jinému do sta kop grošuov českých poručil aneb dáti rozkázal a to pod svú pečetí zřídil neb s vědomostí některých, to také páni poručníci moji z statku mého mají a povinni budou vydati. Kdež jim vě-
f. 35 řím jako bratróm přátelóm svým milým, | že nad dítkami mými věrně a právě učiníce že se zachovají a ten statek po mně pozuostalý k dobrému a užitečnému těch sirotkuov spravovati budú. Též také za to prosbú najvyžší prosím pánuov bratruov přátel, poručníkuov svých, aby toto poručenstvie náše přijali. Což se dluhuov, kteréž sem já lidem i také mně i jiní dlužni a povinni, dotejče, ti všickni na ceduli sepsaní[1]) v tomto mém poručenství se nejdú. Item peněz hotových k placení dluhuov jest na Čejkovicích sto kop grošuov českých a více nic. Avšak sobě vždy moci plné v tomto poručenstvie pozuostavuji, abych mohl a moc měl, kdy by mi se a kolikrát koli zdálo a líbilo, toto poručenstvie zrušiti, zjinačiti, změniti na všem nebo na díle, ujíti i přidati, aneb jiné podlé listu mocného JMKské poručenstvie a kšaft o statku svém, kterýž mám aneb z daru božího jmíti bych mohl, učiniti, toho abych moc měl bez překážky všelijakej. Toho na potvrzení a lepší jistotu já, svrchupsaný Albrecht z Víckova, rozkázal sem [s][2]) svým jistým vědomím pečet svú k tomuto mému poručenství přidáviti a pro širší toho vědomost připrosil sem urozených vládyk, pana Jaroslava z Sezemic, pana Honza Unrue z Hermstorfu, pana Petra Tuchorského z Tuchořic, pana Jindřicha Havéře z Vážan, pana Jiříka Přepiského z Rychmberku, pana Jana Kytlici z Rudolce, že jsú i oni podlé mne k tomuto mému poručenstvie pečeti své na svědomí přidávili, sobě i erbóm svým bez škody. Jenž jest psáno v Prostějově v pondělí po svatým Michale *[3. října 1541]*, léta božího tisícího pětistého čtyrytcátého prvního počítajíc.

Vklad vsi Ulvy.

96. *Vilím z Víckova a na Cimburku*, najvyžší hofrychtéř makrabstvie moravského, *Znata z Víckova na Čejkovicích, Jiřík Horecký z Horky, Jan z Zástřizl a na Ždánicích, mocní poručníci dítek a statku po neboštíkovi Albrechtovi z Víckova* zuostalých, dobré paměti, *z naučení pana hajtmana a pánuov soudcích zemských Bernartovi a Vilímovi*, bratřím vlastním *z Žerotína na Dřevohosticích, na místě Jana Dětocha a Arkleba*, bratřích vlastních *z Víckova, synuov po Albrechtovi zuostalých, ves Ulvy*, pustú, s lukami, s lesy, háji, potoky tekutými i netekutými, s rybníky, s rybništěmi, s jezery, *s kostelem pustým* a kostelním podacím, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastvištěmi, s lovy, s hony, s čižbami, s užitky, požitky se všemi, kterýmiž se koli jmény jmenují, i vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi pustej Ulvám příslušelo a přísluší, s mezemi, hranicemi, tak a potud, *jakž smlúva o to mezi svrchupsanými pány a neboštíkem Albrechtem z Víckova, učiněná Pročkem z Zástřizl a na Miloticích, Janem z Zástřizl*, ukazuje a jakž jest kopci hraničnými zamezeno, i s tím, jestliže tu co *s tej strany od Opatovic* k Ulvám přísluší, aby se o to svrchupsaní páni souditi mohli anebo erbové jejich, jestliže by se čeho doptati mohli, než my ani rukojmie náši mimo zamezení kopcuov jiného spravovati povinni nebudem; a již tu v tom zamezení sobě ani svrchupsaným sirotkóm nic nepozuostavujem žádného práva, panství, ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, *kromě toho, což sobě*, erbóm svým *neboštík Albrecht gruntuov od té pusté vsi k Čejkovicím zuostavil*, a již to tak v tom zamezení, jakž jest Albrecht držel a požíval, všecko na místě sirotším ku pravému dědicstvie, jmění, držení, svobodný a nezávadný, *vkládáme* a vpisujem, a kdež ve dckách sirotkóm po otci jejich svědčí, toho se odříkáme a tímto vkladem moříme.

Vklad tvrze a puol vsi Brtnice Dlouhé a puol vsi pusté Loučky.

97. *Valentin Pražák, měštěnín jihlavský, purgmistru a radě města Jihlavy*, nynějším i budúcím, zboží a dědictvie své, *tvrz a dvuor v Dlouhé Brtnici, puol vsi Dlouhé Brtnice, puol vsi pusté Loučky*, s lidmi osedlými i neosedlými, s platy, poplatky, s vdovami, sirotky, s robotami, s rolí oranú i neoranú, osetú i neosetú, s lukami, zákupami,[3]) pastvami, pastvištěmi, s rybníky, s rybništěmi, s mlejny, pilou, s mezemi, s potoky,

[1]) *í opraveno touž rukou z é.*
[2]) *Nebo předložka* s *splynula s následujícím* s.
[3]) *Tak v orig. místo* zákopami.

s s břehy,[1]) s vodami tekutými i netekutými, s slepicemi, s kurmi, vejci, sýry, s hony, lovy, s čižbištěmi, s čižbami, s lesy, s háji, s chrastinami i se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží od staradávna náleží a přísluší a v svejch mezách[2]) a hranicích vymezeno jest, nic sobě tu, dědicóm a potomkóm svým práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani budúcím potom[kóm] svým zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vpisuji* ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

f. 35 v. Vklad vsi pustej Dubce.

98. *Vondřej a Valentin*, bratří vlastní *Dubečští,*[3]) *Bohušovi*[4]) *Hrubčickému z Čechtína a na Uponěšicích* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, *ves* pustou *Dubec* se vším plným právem i jejím příslušenstvím, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastvištěmi, s rybníky, s rybništěmi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s poplatky i se všemi užitky a požitky, kterýmiž by kolivěk jmény ty oužitky a požitky jmenováni[5]) býti mohli, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, kterak kolvěk to zboží a dědictvie v[6]) svých mezech a hranicích od staradávna záleží a jest vymezeno, a tak, jakž jsme to sami drželi a požívali, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží kde ve dckách nám aneb erbóm našim náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem mořime a v nic obracujeme.

Vklad vsi a tvrze Třebětic, vsi Vesce, vsi Oujezda, ves Lesonice a ve vsi Mileticích jednoho člověka, ve vsi Loukovicích tři člověky.

99. *Hynek ze Zvole a z Koltštejna a na Kunovicích i na místě Jindřicha, bratra svého* vlastního *odtudž ze Zvole a z Koltštejna, Václavovi Chroustenskému z Malovar* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictvie, <*tvrz a ves Třebčtice, ves Vesce*>[7]), *ves Oujezd* s kostelním podacím v tejž vsi Újezdě, *ves Lesonice, ve vsi v Mileticích jednoho člověka, ve vsi v Loukovicích tři člověky*, s rybníky, s rybništěmi, s potoky, s mlejny, vospy vobilnejmi, s vodami tekúcími i stojícími, s lidmi osedlými i neosedlými, platy, poplatky, s činžemi, s kurmi, s vejci, s robotami, s rolími ornými i neornými, s lesy, s háji, s chrastinami a porostlinami, s lukami, pastvami, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi, s hony, s lovy i se všemi užitky a požitky i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k tomu zboží příslušelo a přísluší, tak jakž též zboží všecko od staradávna v svých hranicích obmezeno jest, a což jest tu *Kateřina z Marejže, máte náše*, držela a po ní na nás všecky, děti její, připadlo, a jakž jsme to sami drželi a toho užívali, nic tu na tom na všem zboží svrchupsaným sobě, erbóm aneb potomkóm svým práva, žádného panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *vkládáme ve dcky* zemské a vpisujem ku pravému jeho jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží kde ve dckách[8]) Kateřině z Marejže, mateři naší, aneb nám, nahoře psaným bratřím Hynkovi a Jindřichovi, náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem mořime a v niveč obracujeme.

Vklad hradu Veveří.

100. *Jan z Pernštajna a na Helfenštejně* i s erby svými *Pertultovi z Lipého a na Krumlově*, najvyžšímu maršálku královstvie českého, *a bratřím jeho* vlastním a *nedílným Vilímovi a Čenkovi* a jich erbóm a budúcím potomkóm své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totižto *hrad Veveří, městečko Veverskú Bytišku, ves Sentice s* pustým *tvrziskem, ves Chučice, ves Jinačovice, ves Rozdrojovice*, ves *Malé Knihničky, ves Bystřec* i s kostelním podacím, *ve vsi Žebětíně šest člověkuov* i s kostelním podacím, *ves Moravské Knihnice* i s kostelním podacím, *ves* pustú *Hlinku*, ten svrchupsaný hrad, městečko i vsi s dvory, s zahradami, s štěpnicemi, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s poplatky, s činžemi, s kury, s vejci, s ospy, loukami, s pastvami i s pastvištěmi, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybništěmi, s břehy, s stavy, s mlýny, s mlýništěmi stavenými i s pustými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s pahrbky, s doly, s dolinami, s hony, s lovy, s lovištěmi, s čižbami i se všemi svobodami k to|mu f. 36
hradu Veveří a zboží svrchupsanému příslušejícími, s mezemi, hranicemi, tak jakž to zboží svrchupsané všecko i každý obzvláště v svých mezech od staradávna leží a vymezeno jest, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě, erbóm a budúcím potomkóm našim práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepo-

[1]) *V orig.* s zhřehy.

[2]) a *opraveno touž rukou z* e *nebo nedopsaného* y.

[3]) *Za tímto slovem, na druhé polovici řádku, na řádku druhém a na části řádku třetího jest všechno přetrženo silnou čarou, takže lze čísti jenom jednotlivá písmena.*

[4]) *Slova* Bohušovi — erbóm jeho *jsou napsána touž rukou a týmž inkoustem na levém okraji.*

[5]) *Toto a další slovo jest napsáno touž rukou na místě vymazaných, zčásti sice patrných, ale nečitelných slov.*

[6]) *Opraveno touž rukou z* s.

[7]) *Na okraji* Jan z Žerotína.

[8]) *V orig.* dczak.

zuostavujíce[1]) ani zachovávajíce, tak jakž sem sám týž hrad a zboží držel a užíval, — *a sedmdesáte pět kop grošuov českých, kteréž se z statku veverského* urozeným vládykám, *Volfovi Krokvicarovi z Nové Vsi a na Písečném a sirotkóm* nebožtíka *Házle též z Nové Vsi, každý rok vydává, který sú rukojmie Hynkovi z Ludanic, Volfovi Krokvicarovi a Házlovi* na tom statku veverském *prodali, ten plat na tom statku veverském* budúcně *zuostati má* a kupitelé náši i s erby a budúcími potomky svými, držiteli[2]) hradu a statku veverského, těch sedmdesáte pět kop grošuov svrchupsaných z toho statku veverského každý rok vydávati a spravovati mají — *také sem prodal a prodávám na klášteře oslovanském, na klášteře rejhradském, na klášteře tišňovském a* na vsech dolepsaných, *na vsi Německých Knihnicích, na vsi Ostrovačicích, na vsi Domašově, na vsi Hluboké, na vsi Hvozdci, na vsi Evanovicích, na vsi Komíně, na vsi Drásově, na vsi Březině, na vsi Svatoslavi, na vsi Hradčanech, na lidech v Žebětíně, kteréž panna abatyše Králové kláštera drží, na některých platy peněžité a ospy a na některých roboty,* a to všecko, což od staradávna z těch svrchupsaných klášteruov a vsí svrchupsaných k hradu Veveří placeno a činěno jest, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, svobodné a žádnému nezávadné, a kdež by mně svrchupsané zboží ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Vklad tvrze a vsi Budkova.

101. *Vilím Valecký z Mírova Bohušovi Hrubčickému z Čechtína a na Úponěšicích* a erbóm a dědicóm jeho své vlastní zboží, *tvrz Budkov* s dvorem poplužným, s sladovnú, s pivovarem *a ves Budkov* s lidmi osedlými i neosedlými, s kostelním podacím tu v Budkově, *ves* pustou *Holubici, ves* pustou *Sedliště a ves* pustou *Tisovou*, s sady, s rolími oranými i neoranými, s lukami, s zákopami, s pastvami, pastvištěmi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnejmi i neplatnejmi, s robotami, s ouroky, s kury, s vejci, poplatky i se všemi užitky a požitky, kterakejmiž by kolvěk jmény jmenovány býti mohly, s rybníky, s rybništěmi, s mlejnem, s mlýništěm, s potoky, s vodami[3]) tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím, příslušenstvím, jakž ta zboží svrchupsaná od staradávna v svých mezech a hranicích záleží a sou od staradávna vymezena, a tak, jakž sem toho sám v držení a užívaní byl, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží kde ve ckách mně aneb erbóm mým náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem mořím a v nic obracím.

Vklad tvrze Rácovic.

102. *Eva z Jemničky a na Slatině Janovi Zahrádeckému z Zahrádek* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *tvrz Rácovice* s dvorem *a dvuor Hankovský, ves Rácovice,* s lidmi usedlými i neusedlými, s platy, poplatky, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami a s pastvištěmi, s rybníky, s rybništěmi, s mlýny, s mlýništěmi, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami i se všemi jinými užitky a požitky, kterýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem a panstvím i všelijakým příslušenstvím, což k tomu zboží přísluší a v svých mezích a hranicích záleží, i s tím se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak zúplna a v celosti, jakož jsem toho sama požívala a držela, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm žádného práva, panstvie ani kterého vlastenstvie nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko, jak se svrchu píše, svobodné a nezávadné *vkládám* a vpisuji ve dcky zemské k jeho jmění, držení a k dědičnému užívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží mně anebo sestře mej kde ve dckách náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Vklad čtyř člověků ve vsi Loukovicích.

103. *Jan, Adam a Trystram,* vlastní bratří **f. 36 v.** *Hrubčičští z Čechtína, Václavovi Chroustenskému z Malovar* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictvie, ty *čtyři lidi své* osedlé *ve vsi Loukovicích,* které jsme v tejž vsi Loukovicích měli, s ouroky, s platy, s činžemi, slepicemi, s robotami, s rolími orným[4]) i neorným,[5]) s lukami, s lesy, s chrastinami, s horami, s doly, s potoky, s vodami tekutými i stojícími, s strnhami, s hony, s lovy, s čižbami, s[6]) pastvami, s pastvištěmi, s mezemi, s hranicemi, s lidmi osedlými i neosedlými a s grunty svrchupsaných čtyř lidí i se všemi užitky a požitky i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k těm čtyřem gruntóm příslušelo a přísluší, tak jak též čtyři gruntové všeckni od staradávna v svých mezech a hranicích obmezeni jsú, tak úplně, jak jsme toho sami

[1]) í *opraveno touž rukou z* e.
[2]) *V orig.* drželi.
[3]) *Opraveno touž rukou ze* svobodami.
[4]) or *opraveno touž rukou z* ora.
[5]) *Druhé* n *opraveno touž rukou z* an.
[6]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*

v držení a užívaní byli, nic sobě ani erbóm svým neb potomkom práva, žádného panstvie ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovavajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to svrchupsaný zboží kde ve dckách nám aneb erbóm našim náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem[1]) mořime a v niveč obracujeme.

Vklad člověka jednoho ve vsi Cidlině.

104. *Václav Chroustenský z Malovar a na Myslibořicích Janovi, Adamovi, Trystramovi,* vlastním bratřím *Hrubčickým z Čechtína na Budkově,* a jejich erbóm své vlastní zboží a dědictvie, toho *jednoho člověka v Cidlině,* kteréhož sem v tejž vsi Cidlině jměl, s ouroky, s platy, s činžemi, s robotami, s rolími oranými i neoranými, s lukami, s lesy, s chrastinami, s horami, s doly, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s struhami, s hony, s lovy, s čižbami, s pastvami, s pastvištěmi, s mezemi, s hranicemi a s grunty svrchupsaného člověka a se všemi užitky a požitky i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k gruntu tomu příslušelo a přísluší, tak jakž týž grunt od staradávna v svejch mezech a hranicích obmezen jest, tak úplně, jakž sem toho sám v držení a užívaní byl, nic sobě ani erbóm svým neb potomkóm práva, žádného panství ani kterého vlastenstvie nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží kde ve dckách mně a erbóm mým náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem mořím a v niveč obracím.

f. 37 **105.** Léta Páně 1542, v pondělí po svatém Martině *[13. listopadu 1542]* v městě Brně držán jest soud zemský za úředníkuov práva vyšího, urozených pánuov, pana Václava z Ludanic, hajtma[na], pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunštátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství moravského: na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Jan, biskup olomúcký, a urození páni, pan Hynek z Vrbna na Náměšti, pan Vilím Kuna z Kunstátu na Hrádku, pan Václav z Boskovic na Letovicích, pan Zdeněk Mezeřícký z Lomnice na Vranově, pan Jan z Lichtnštajna na Nyklšpurku, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Jaroslav Osovský z Doubravice na Okarci, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Pavel z Žerotína na Bzenci, pan Hynek Bílík z Kornic na Veselí, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyší hofrichtýř, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Proček z Zástřizl na Miloticích, Oldřich Přepický z Rychmberka na Pozořicích a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Hobzí.

Vklad Němčiček. f. 37 v.

106. *Zdeněk Žampach z Potnštajna Janovi Jetřichovi z Boskovic a na Třebíči,* jeho erbóm své vlastní zboží, *ves Němčičky* s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s vinohrady a desátky vinnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s kury, s lukami,, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s potoky tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi i se všemi poplatky a užitky a duochody, v kterých se kolivěk věcech aneb zvláštními jmény jmenovati mohú, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k těm lidem příslušejícími,[2]) tak zouplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží od starodávna v svých mezích a hranicích jest vymezeno, tak jakž sem sám držel a požíval, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství na tom zboží svrchupsaném i s erby a budúcími potomky svými nepozůstavujíc ani zachovávajíc, *kromě jezérka Němčického, kteréž leží nad rybníkem Pavlovským,* tak jakž sem to sám držel a užíval, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Mřežován a na okraji Vojtěch z Pernšteina.

Vklad vsi Bělčovic.

107. *Jan Houska z Zahrádky Janovi z Bělčovic* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *ves Bělčovice* s plným panstvím a s platem peněžitým, s lidmi platnými i neplatnými, osedlými, s robotami, s kury i se všemi požitky a duochody, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s pustotinami, s hony, s lovy, pustiti neb zabiti, s hory,[3]) s doly i se všemi požitky i se vším plným právem a panstvím, příslušenstvím i se všemi svobodami k tomu statku příslušejícími,[4]) tak zouplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží od starodávna vyměřeno a okršleno jest, tak jakž sem to jisté zboží sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým a bu-

[1]) em *opraveno touž rukou z* ám *a nedopsaného* e.
[2]) *V orig.* příslušejícím.
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *V orig.* příslušejícému.

dúcím potomkóm ani žádnému jinému žádného práva ani panství ani kterého vlastenství nepozůstavuji ani zachovávám, než to všecko *vkládám* a vpisuji ve dcky zemské ku pravému držení, jmění a dědičnému požívaní. A jestliže by[ch] to svrchupsané zboží kde ve dc[k]ách měl, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Vklad vsi Řečice.

108. *Jindřich Řečický z Řečice* i s svými erby *Jiříkovi Čeloudovi z Pálovic* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, žádnému nezávadné, *dvuor a ves Řečici* s rybníky, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybniščemi a potoky, vodami tekutými i netekutými, s lidmi platnými, s platy, poplatky, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami i s pastviščemi, s dědinami, s horami, s doly i s robotami, s vajci, s kury, s hony, s lovy, s čížbami a se všeckými požitky, jakýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, i se vším plným právem a panstvím i příslušenstvím i se vší a všelijakú zvuolí, tak jakž v svých mezech[1]) a hranicích to svrchupsané zboží a dědictví vymezeno a vyhraničeno jest od starodávna a jakž sem to sám držel a užíval, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm na tom na všem jmenovaném statku žádného práva, panství, dědicství ani vlastenství nevymieňuje ani pozůstavuje, než to všecko svrchupsané zboží *vkládám* a vpisuji ve dcky zemské ku pravému jeho jmění a držení a dědičnému užívaní.

f. 38 Vklad kostelního podací v Horních Bojanovicích.

109. *Vilím z Víckova na Cimburku,* najvyší hofrychtýř markrabství moravského, i s svými erby *Janovi z Pernštajna na Helfnštajně,* erbóm jeho *právo své,* kteréž mi spravedlivě *na kostelním podací v Horních Bojanovicích* náleželo a náleží, *tak jakž jest na mne* a erby mé listy a dckami zemskými *převedeno od* pánuov *rukojmích,* kteří sou *za nebožtíka* pana *Heralta Kunu z Kunštátu a z Polehradic na Čejkovicích, rukojmie budouc,* vstatek[2]) jeho k vyvazení sobě přijali, *a to všecko právo na mne a na nebožtíka Albrechta z Víckova,* bratra mého, *také na mne* a erby mé *převedeno,* zase *na Jana z Pernštajna* a erby jeho *převodím* od sebe i od erbuov svých a všecko právo své na tom kostelním podacím jim a jich potomkóm mocně pouštím. A kdež by mi to jisté kostelní podací ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad rybníka Dolního Bojanovského.

110. *Vilím z Víckova,* najvyší hofrychtýř markrabství moravského, i s svými erby *Janovi z Pernštajna na Helfnštajně* a erbóm jeho svuoj vlastní a dědičný *rybník Dolní Bojanovský, nad hranicemi kurdějovskými ležící,* s tím se vším právem a panstvím, jakž sem jej sám držel, nic sobě tu na tom rybníce ani erbóm svým a budúcím potomkóm, pánóm polehradským, nepozůstavujíc žádného práva ani kterého vlastenství, to všecko *vkládám* a vpisuji ve dcky ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní. A kdež mi ve dckách svědčí a erbóm mým, to tímto vkladem mořím.

Vklad XI člověků ve vsi Troubsku.

111. My, *purgmistr a rada města Brna,* i s svými potomky[3]) *Matyášovi Munkovi z Ejvančic, měšťěnínu brněnskému,* a jeho erbóm dědicství své vlastní a zboží, žádnému nezávadné, totižto *ve vsi Troubsku jedenácte člověků* usedlých, zejména těchto: Valentu rychtáře, Marka, Jakuba, Jana, Strachoně, Pavla, Mikuláše, Prokopa, Jíru, Martina, Paule, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami a pahrbky, s lovy, s hony, s robotami a mezemi, s hranicemi, tak úplně a docela, jakž to svrchupsané zboží od starodávna vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím, příslušenstvím, tak jakž sme to sami drželi a toho požívali, a zvláště požitky, v kterýchž sou kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény[4]) jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu svrchupsanému zboží přísluší, nic sobě my ani budúcím potomkóm našim tu práva, panství ani vlastenství žádného nepozůstavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme,* vpisujeme ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní. A kdež by nám to jisté zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v nic obracujeme.

112. Léta Páně tisícého, pětistého čtyřidcátého třetího v městě Brně držán jest soud zemský[5]) při času druhé neděle v půstě *[18. února 1543]* za úředníkuov práva vyšího, urozených pánuov, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunštátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství; na kterémž sou seděli urození páni: pan Vilím Kuna f. 38 v.

[1]) *V orig.* mežech.

[2]) *Tak v originále.*

[3]) p *(v orig.* P*) opraveno touž rukou* z Er[by].

[4]) *Touž rukou nad řádkem.*

[5]) *Za tím přetržené slovo* za.

z Kunstatu na Hradku, pan Jan z Šternberka na Holešově, pan Jan z Lichtnštajna a z Nyklšpurku, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebiči, pan Jaroslav z Doubravici[1]) na Vokarci, pan Boček Kuna z Kunstátu na Lukově, pan Jan z Kunovic, podkomoří, pan Pavel z Žerotína na Bzenci, pan Jan z Kounic, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z rytířstva: Vilím z Vickova na Cimburku, najvyší hofrychtýř, Zdeněk Konický z Švábenic na Konici, Václav Tetaur z Tetova na Malenovicích, Petr Pražma z Bilkova na Leštné, Voldřich Přepický[2]) z Richmberka na Pozořicích, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Holzí.

f. 39 Vklad vsi Hodětic.

113. *Václav mladší z Kounic i na místě Symeona, bratra svého mladšího nedílného, Janovi a Václavovi, starším bratřím* vlastním *z Kounic na Slavkově,* erbóm jejich své vlastní a dědičné zboží, *ves Hodětice* s loukou, pod touž vsí ležící, s mlýnem, s rybníkem Němčanským, pět kop groší *ve vsi Němčanech platu* ročního, *kterýž na díl* pana *Oldřicha, otce mého* milého, *po* paní *Margetě z Milíčína přišel jest, a čtvrtý díl desátků vinných z hor vinohradních slavkovských i s vinohrady hoděckými* a s tím se vším příslušenstvím a panstvím, jakž sem to sám držel a užíval *po nebožtíku* panu *Oldřichovi z Kounic, otci svém,* a *jakož jest* pan *Oldřich* dobré paměti, *otec muoj* milý, [s] panem *Janem a* panem *Václavem trh a smlúvu* celú a dokonalú *učinil o ves Rašovice s tvrzí* pustú, *hrad* pustý *Kunův*s*ký, ves* pustú *Kunuovky, ves* pustú *Bohušice, ves* pustú *Trojanov, ves* pustú *Rožmitál,* s jejich se vším panstvím a příslušenstvím, s horami, s lesy, s háji, s horami vinohradními, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s mezemi, s hranicemi, s tím se vším, jakž jest to sám držel a užíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc ani pozůstavujíc, než to všecko svrchupsané zboží *ve dcky* zemské *vkládám* ku pravému dědicství, jmění a dědičnému držení a užívaní, a kdež [by] mně a bratru mému ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odříkám.

Vklad LXX groší faráři do Budče.

114. *Naučení panské panu komorníkovi o vklad od Václav[a] Chroustenského knězi biskupovi JMti a panně Dorotě abatyši a konventu jejího kláštera pustiměřského dané: Poněvadž smlúva Vilímem z Víckova, najvyším hofrychtýřem, Janem z Doubravky, z Hradiště na Blansku a Zdeňkem Konickým z Švábenic mezi nebožtíkem knězem Stanislavem JMtí, biskupem olomúckým, a pannú Dorotú abatyší a konventem téhož kláštera pustiměřského s jedné a Václavem Chroustenským z Malovar s strany druhé o ten plat učiněná ve dcky zemské vložena jest, že pan komorník na list správní ten vklad od Chroustenského knězi biskupovi a panně abatyši a konventu jejímu svědčící ve dcky zemské vložiti má.* Relatores: pan Jaroslav z Doubravice, pan Jindřich Březnický z Náchoda, a z vládyk Vilím z Víckova, najvyší hofrychtýř.

115. *Václav Chroustenský z Malovar* i s svými erby duostojnému u Boze otci, panu *Janovi, biskupu olomúckému, a* velebné *Dorotě abatyši a konventu kláštera pustiměřského* a budúcím jejich potomkóm na svým vlastním zboží a dědicství, *na vsi Vesci,* na lidech svobodných, usedlých, žádnému nezávadných, totižto *jednu kopu gr. a deset groší českých,* za kopu LX gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, *ve dcky* zemské *vkládám,* vpisuji k jich pravénu jmění a dědičnému užívaní.

Vklad dvoru a pusté vsi Kojetic. f. 39 v.

116. *Matouš Bořita z Budče* i s erby a budúcími potomky svými *Janovi Tavíkovskému z Tavíkovic na Polici* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, *dvuor a ves Kojetice a puol vsi* pusté *Bořečkovice,* s jich vším a všelijakým příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, platy, poplatky, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s lesy, s chrastinami, s čižbami, s hony, s lovy, tak jakž ti lesové zamezeni sou, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží od starodávna v svých mezech, každé i v každé obzvláštně, záleží a vymezena[3]) jest, nic tu mně ani erbóm mým a budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem sám to držel, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému a dědičnému jmění, držení a užívaní, a jestliže by to zboží svrchupsané mně kde ve dckách zapsáno bylo, to všecko tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Popůvek.

117. *Jaroslav Černohorský z Boskovic Bohunce z Pernštajna na Sádku* a erbóm jejím *ves Popůvky* s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s chrastinami, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna vymezeno

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *V orig.* Prepický.
[3]) *Tak v originále.*

jest a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím, tak jakž sme to sami drželi a toho požívali, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad vsi Rudic.

118. *Naučení panské panu komorníkovi dané: Jakož ves Rudice při právě olomúckém ve dcky zemské vkládána jest bejvala, kterúž jest Oneš Gedeon z Volešničky od pana Frydrycha z Kácova koupil, i žádali toho na panu komorníkovi strany obě, aby ta ves Rudice do desk zemských pro příležitost vložena byla, kdež Jich Mt páni soudce panu komorníkovi naučení to dávati ráčí, aby pan komorník tu ves Rudice zde v Brně ve dcky zemské vložil a pan Frydrych z Kácova při najprvnějším soudu zemském, kterýž v Olomúci držán bude, když dcky zemské otevřeny budú, tu ves Rudice, kdež jemu svědčí, aby z desk zemských vymazati dal.* Relatores: pan Jan z Kunovic, podkomoří, pan Jan z Kounic, a z vládyk Petr Pražma z Bílkova.

f. 40 **119.** *Frydrych z Kácova* i s svými erby a budúcími potomky *Onšovi Gedeonovi z Volešničky* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, totiž *ves Rudice* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s vajci, s užitky a požitky i se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenují, s loukou, s vodami tekutými i netekutými, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakžto ta ves od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vyměřeno, nic sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm na témž zboží již dotčené vsi Rudice práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíce ani zachovávajíce, to všecko, tak jakž sem to sám držel a požíval, *ve dcky* zemské *vkládám* ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad věna Anně z Tolemberka.

120. *Václav Hodický z Hodic,* komorník práva menšího zemského v Brně, *Anně z Tolmberka,* manželce své vlastní, *na vsi Hrubčicích,* na svém vlastním dědičném zboží, žádnému nezávadném, *věna jejího i nad věno* z lásky své jeden tisíc zlatých, po třidceti gr. českých za jeden zlatý na minci obecně berných počítajíc, ku pravému jejímu věnnému právu *[vkládám]* a příjemčím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám neb ještě jmíti budu.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

121. Léta od narození Syna Božího IMV^co^ XLIIII°, ten pondělí po neděle[1]) druhé po velice noci *[28. dubna 1544]* v městě Brně držán jest soud zemský za úřednikuov práva vyšího, urozených pánuov, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova, místo[2]) držící najvyšího písařství téhož markrabství; na kterémž sou seděli urození páni: pan Vilím Kuna z Kunstátu na Hrádku, pan Václav z Boskovic na Bučovicích, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, pan Jaroslav z Doubravice na Valči, pan Boček Kuna z Kunstátu na Lukově, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Pavel z Žerotína na Bzenci, pan Hynek Bilík z Kornic na Veselí, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z rytířstva: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyší hofrychtýř, Václav Tetaur z Tetova na Malenovicích, Zdeněk Konický z Švábenic na Konici, Oldřich Přepický z Rychmberka na Pozořicích a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Hobzí. f. 40 v.

Spolek Margety z Řečkovic.

122. *Margeta Karnarová z Řečkovic Ekharta Manduwle Pomora z Arnhauzu,* manžela svého, přijímá na pravý a jednostajný *spolek na tvrz a ves Řečkovice* se vším příslušenstvím a na to na všecko, což nyní a k čemu ještě právo má a jmíti bude.

Odpor.

123. *Wolf Erkl, Valentin Perman, obyvatelé města Brna, poručníci Anny, sirotka po* nebožtíkovi *Martinovi mladším Hýblovi,* někdy *měščenínu brněnském, zuostalého,* tomu vkladu, *kdež jest Margeta Karnarová z Řečkovic Ekharta Manduwle Pomora z Arnhauzu,* manžela svého, *na tvrz a ves Řečkovice* se vším příslušenstvím *na spolek přijala, odpor* činí.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

Vklad člověka ve vsi Vesci. f. 41

124. My, *Jan,* z boží milosti *biskup olomúcký, a Dorota abatyše s konventem svým kláštera*

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Za tím nepřetržené slovo* a.

pustiměřského, s budúcím našim *Václavovi Chroustenskému z Malovar* a erbóm jeho *Havla Halamu ve vsi Vesci, kterýžto člověk faráři našemu do Budče,* nynějšímu neb budúcímu, *k tej faře do Budče dědičně jest přislušel,* s platy, poplatky, robotami všelijakými, kteréž též[1]) člověk temuž faráři našemu, nynějšímu i budúcímu, tu do Budče spravedlivě povinen byl, nic sobě i budúcím našim farářóm v Budči na témž člověku i budúcích jeho náměstcích tu ve vsi Vesci práva, panství ani žádného vlastenství nepozuostavujíc, než to všecko *vkládáme,* vpisujeme ve deky zemské k jeho vlastnímu jmění, držení a dědičnému požívaní.

A jestliže by kde tento svrchupsaný člověk s platy a robotami nám aneb faráři našemu do Budče k tej faře do Budče kde ve dekách zemských zapsán byl, to tímto vkladem mořím e v niveč obracujeme.

Vklad věna Kateřině z Domamyslic.

125. *Petr Bošovský z Polánky Kateřině z Domamyslic,* manželce své vlastní, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, ku pravému věnnému právu jejímu *na městečku Bošovicích* jeden tisíc zlatých na minci obecně berné, po XXX gr. za jeden zlatý počítajíc, *věna jejího vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna sám se činím vším statkem svým, kterýž nyní jmám aneb i ješče jmíti budu.

Mřežován a na okraji Ludvík Mezeřícký z Lomnice na místě Albrechta z Boskovic.

Vklad vsi pusté Martinic.

126. *Vavřinec Slak, měščenín v městečku Želetavě, Janovi, Adamovi, Trystramovi,* vlastní[m] bratřím *Hrubčickým z Čechtína na Budkově,* a erbóm jejich své vlastní zboží a dědicství, totiž *dvuor* pustý *ve vsi* pusté *Martinicích* se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, s lesy, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú a s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s ouroky, poplatky i se všemi oužitky a požitky, kterýmiž by kolivěk ty oužitky a požitky jmény jmenovány býti mohly, s lovy, s hony, s mezemi, hranicemi, tak jakž ten dvuor v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a jest vymezen, tak jakž sem jej sám držel a jeho požíval, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje[2]) ani zachovávaje, než to všecko *ve deky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by[3]) svrchupsané zboží kde ve dekách mně aneb erbóm mým náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vosmi purkrechtů ve vsi Hruškách. f. 41 v.

127. *Vilím z Víckova,* najvyší hofrychtýř markrabství moravského, *Petrovi z Kounic* a jeho erbóm své vlastní a dědičné zboží, totiž *vosm purkrechtů*[4]) *a lidí* usedlých *ve vsi Hruškách, bliž Slavkova ležící,* s platem, s slepicemi, s vajci a se všemi oužitky, s lukami, s pastvami, s rolí oranú i neoranú, s pastviščemi i s jiným se vším toho zboží panstvím, vlastenstvím a příslušenstvím, tak jakož sem to sám držel, nic sobě tu na tom práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, to všecko jmenované zboží, svobodné a žádnému nezávadné, *vkládám* a vpisuji k jmění, držení a dědičnému užívaní.

Zapsání platu na Bolehradicích.

128. *Vilím z Víckova,* najvyší hofrychtýř markrabství moravského, *Zuzaně z Bruzovic, Závišovi z Víckova,* synu jejímu a bratranci svému, *na městečku* svém *Polehradicích zapisuji platu* ročního sto kop groší, za 1 kopu gr. LX a za 1 gr. VII d. bílých počítajíc, *a čtyři bečky vína desetvěderní, z desátkuov vinných hor polehradských plat i víno vydávati, jakž smlouva v přítomnosti* pana *Jana z Pernštajna mezi námi učiněná* o tom *ukazuje; a když by mne Pán Buoh smrti uchovati neráčil, tehdy městečko Polehradice na Záviši,* bratrance mého, a na erby jeho *dědičně* se vším příslušenstvím *připadnúti má* k jmění, držení a jejich dědičnému užívaní.

Vklad Lelekovic.

129. *Jan Proček z Cetně* i s svými erby a budúcími potomky *Vilímovi Valeckému z Mírova a na Lelekovicích* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, totiž *tvrz a ves Lelekovice* s pivovarem a s sladovnú, s[5]) mlýnem, dvorem, poplužím, s kostelním podacím, *ves Nozířov, ve vsi Šebrovč tři člověky,* kteříž mně náležejí, s platy, s oužitky, s robotami, s slepicemi, s vajci, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s dolinami, s lesy, s háji, s chrastinami, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží od starodávna přísluší, s mezemi a s hranicemi, se všemi užitky a požitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, a tak, jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozůstavuje,

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *V orig.* nepozuostavujeme.

[3]) *V orig.* bo *(asi místo* by to).

[4]) *V orig.* purkrechtem.

[5]) *Opraveno touž rukou z* a.

to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží mně kde ve dckách svědčilo, to tímto vkladem kazím a mocně v nic obracuji.

Mřežován a na okraji Vojtěch z Pernštejna.

f. 42 Vklad Morkůvek.

130. *Zdeněk Žampach z Potnštajna* i s svými erby *purgmistru a radě i vší obci města Brna,* nynějším i budúcím, své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totiž *ves Morkuovky*, týmž jménem jmenovanú, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s robotami, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakož to svrchupsané zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím, tak jakž sme to sami drželi a toho požívali, a zvlášče se všemi požitky, v kterýchž sou kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panství ani vlastenství žádného nepozůstavuje ani zachovávaje, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám*, vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Smlúva mezi kněžími od svatého Michala a purgmistrem a radú města Brna o lesy a hory.

131. My, *Jan Zajímač z Kunštátu a z Jevišovic na Tavíkovicích,* najvyší sudí markrabství moravského, *Smil Kuna,* ty časy najstarší pán *z Kunštátu a na klášteře Smilhajmu,* oznamujeme sami za se *i na místě pánů bratří a strajcí našich též z Kunštátu* tímto listem přede všemi, kdež čten anebo čtúce slyšán bude, *že jest před nás předložena smlúva* pečetěná pečetmi pánuov a dobrých lidí, *kteráž se jest stala mezi* velebným *kněžem Václavem,* svatého Písma bakkalářem, *v Čechách a v Moravě priorem a provinciálem, kněžem Jakubem,* svatého Písma lektorem a na ten čas *převorem, i vším konventem svatého Michala v Brně* zákona svatého Dominika predicatorum,[1]) biskupství olomúckého, s jedné *a* vzácné opatrnosti panem *purkmistrem a radú města Brna* s strany druhé, kterážto smlúva mezi nimi učiněná slovo od slova takto v sobě zní a zavírá.

Léta Páně IMV^c^XLII, v outerý před Narozením Panny Marije *[5. září 1542]* v městě Brně námi, *Vilímem Kunú z Kunštátu na Hrádku, Voldřichem Přepickým z Rychmberku na Pozořicích, stala se smlúva* dobrovolná, celá *a dokonalý trh mezi* velebnými, *kněžem Václavem*, svatého Písma bakkalářem, *v Čechách a v Moravě priorem a provinciálem, kněžem Jakubem,* svatého Písma lektorem a na ten čas *převorem, i vším konventem svatého Michale v Brně* zákona svatého Dominika predykatorum,[2]) biskupství olomúckého, s jedné *a* vzácné opatrnosti pány, *purgmistrem a radú města Brna,* s strany druhé, a to takový, že týž *kněz provinciál, převor a konvent* svrchupsaný | *s* jistým *povolením* urozených f. 42 v.
pánuov, pana *Jana Kuny z Kunštátu a na Lukově, ty časy najstaršího fundátora, pána vrchního toho kláštera, i na místě* těch *jiných pánů z Kunštátu* jakožto fundátoruov a vrchních pánuov napřed řečeného kláštera, *prodali sou* sami od sebe i od svých budúcích potomkuov hory a lesy své, zejména *les a horu, kteráž leží za kostelem lelckovským,* řečená *Zakopaná, a prostřed tej hory ležící druhý les a horu,* kteréž říkají *Podskalí, ležící pod Kozími hřbety proti Vopálené hoře, třetí les a horu jedlovú,* kteráž slove *Mniská hora, ležící mezi lelekovskými horami na tu stranu k Svinošicóm,* tak v cele a s tím se vším plným právem, jakž sou oni to sami od starodávna drželi a toho užívali, a tak, jakž ty lesy a hory v svých mezech a hranicích leží a vymezeny sou, žádného práva ani vlastenství ani čehož jiného na tom sobě ani budúcím potomkóm svým nepozůstavuje ani zachovávaje, týmž pánóm, *purgmistru a radě města Brna* svrchupsaným, nynějším i budúcím jich, za dvě stě zlatých, po XXX gr. českých za 1 zl. a za 1 gr. VII d. bílých počítajíc, mince v tomto markrabství obecné berné. Kteréžto lesy a hory vajše dotčený kněz Václav provinciál, kněz Jakub převor a konvent svrchupsaného kláštera svatého Michala týmž pánóm Brňanóm k držení a užívaní v moc jejich uvésti a postoupiti mají a to při pánich z Kunštátu Jich Mtí jakožto fundátořích a pánich svých vrchních toho kláštera jednati a puosobiti mají, aby Jich Mt k tomu své milostivé povolení dáti a tejto smlúvy listem svým potvrditi ráčili. *Než toto se zjevně vymieňuje:* jestliže by nahoře psaní páni z Kunštátu tejto smlúvy povolení svého dáti a jí listem svým potvrditi neráčili, že tato smlúva žádné moci jmíti a ke škodě a újmě spravedlnosti bejti nemá. A to sou sobě na obě strany věrně a právě a křesťansky zdržeti slíbili. Tomu na svědomí a dosti učinění my, svrchupsaní smlouvčí, i obě straně pečeti své vlastní s jistým naším vědomím k tejto smlúvě přitisknúti sme dali. Stalo se léta a dne jako nahoře.

[1]) *V orig.* predicatorem.

[2]) u *opraveno touž rukou z* e.

Při tom sme od nich, obú stran, jakožto fundátorové a vrchní páni toho kláštera *prošeni, abychom k takové smlúve jejich povolení náše dali a tej smlúvy listem naším potvrdili.* Kdež *my*, znajíce slušnu prosbu i také, že ta smlúva k dobrému a užitečnému kláštera našeho svrchupsaného učiněna jest, *k takové smluvě* jakožto praví fundátorové a vrchní páni téhož kláštera *povolení naše i na místě jiných pánuov z Kunštátu,* bratří a strejcí našich, spolufundátoru s námi, *sme*[1]) *dali, dáváme a mocí listu tohoto* ve všech punktích, artykulích a klauzulách *potvrzujeme* sami od sebe, od erbuov a potomkuov našich, pánů z Kunštátu, chtíce, aby ta smlúva v celosti držána a zachována byla beze vší překážky naší, erbuov a potomkuov našich, pánuov z Kunštátuov,[2]) i všech jiných lidí, kdož by k tomu, což se v této smlúvě obsahuje a zavírá, jaké právo jmíti chtěl. Také i k tomu povolení náše dáváme, aby tento list náš ve dcky zemské podlé obyčeje a pořádku tohoto markrabství vložen byl. Tomu na svědomí a pro lepší jistotu my svrchupsaní, Jan Zajímač a Smil Kuna, i na místě jiných pánuov z Kunštátu své vlastní pečeti přivěsiti sme dali k tomu listu, jenž jest dán a psán v městě Brně v ponděli po památce svatého Martina *[13. listopadu 1542],* léta Páně IMV^c^XLII^o^ počítajíc.

f. 43 Vklad podací kostelního v Višňovém.

132. *Jindřich Březnický z Náchoda* i s svými erby *Joštovi Višňovskému z Petrovce a na Višňovém* a jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní a dědičné zboží, totiž *podací kostelní v Višňovém s dvorem farářským,* s rolími oranými i neoranými, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s rybníčky,[3]) s lidmi usedlými i neusedlými, s platy, s desátky, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž sem toho podací višňovského v držení a užívaní byl a jakž to podací svrchupsané v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic tu sobě na témž podací ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje *kromě* všech a všelijakých *platuov a desátků vinných i obilných po všech gruntech a dědinách k Dunajovicím a k Přestavlkóm příslušejících, kteréž sou někdy faráři višňovšči brávali, také i kromě desátkuov* všelijakých *po všech gruntech k Čermánkovicím příslušející[ch], jakž smlúva mezi* urozeným vládykú, panem *Joštem Višňovským z Petrovce, a mezi mnú, Jindřichem* již psaným, na den svatého Michala, archanděla božího, nyní jminulého *[29. září 1543]* na Višňovém skrze pány a rytířstvo *o to učiněná to v sobě šíře a světleji ukazuje a zavírá,* než to svrchupsané podací, tak jakž se nahoře píše, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně aneb erbóm mým to podací svrchupsané ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracím.

Vklad platů a desátku k Dunajovicím příslušející[ch].

133. *Jošt Višňovský z Petrovce i na místě strajců svých mladších nedílných* i s svými erby *Jindřichovi Březnickému z Náchoda* a jeho erbóm své vlastní a dědičné zboží a žádnému nezávadné, *všecky platy a desátky vinné a obilné po všech gruntech k Dunajovicím a k Přestavlkóm příslušející, kteréžto* platy a desátky *sou někdy k faře višňovské brávali, a také sem prodal všecky desátky po všech gruntech k Čermánkovicím příslušejících* a nic tu sobě na týchž desátcích, erbóm ani budúcím potomkóm svým, také ani farářóm ani kněžím žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíc *kromě* tří zlatých *platu* ročního *z statku dunajovského a přestavlckého a dva zlatá z statku čermánkovského za týž desátky, jakž to smlúva* na den svatého Michala, nyní minulého *[29. září 1543], mezi námi učiněná šíře ukazuje a zavírá,* než týž desátky svrchupsané *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad vsi Chřipic. f. 43 v.

134. *Jan Rechmberk z Želetic i na místě Petra, bratra svého mladšího a nedílného,* i s našimi erby *Jindřichovi Březnickému z Náchoda* a erbóm jeho náše vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totiž *ves Chřipice* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami a s zarostlinami, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s kury, s vajci a se všemi oužitky a požitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž sou toho zboží svrchupsaného předkové náši a my po nich v držení a užívaní byli, jakž ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezích a hranicích vymezena sou, nic sobě tu ani našim erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požíva-

[1]) *Opraveno touž rukou ze* sem.
[2]) *Tak z originále.*
[3]) íč *opraveno touž rukou z* ij.

ní, a kdež by nám aneb erbóm našim to zboží svrchupsané ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v niveč obracujeme.

Vklad Čermánkovic.

135. *Jindřich Březnický z Náchoda Janovi Rechmberkovi z Želetic i na místě Petra, bratra jeho mladšího nedílného,* a jich erbóm a budúcím potomkóm své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totiž ves *Čermánkovice* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s desátky obilnými, totiž pšeničnými, žitnými, ovesnými a pohanečnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami a s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi a s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s kury, s vajci a se všemi užitky a požitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybnišči, s potoky, s jezery, se vším plným právem a příslušenstvím, jakž sou toho zboží svrchupsaného předkové moji a já po nich v držení a užívaní byli, jakž to zboží svrchupsané od starodávna a v svých mezech a hranicích vymezena[1]) sou, nic sobě tu ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemský *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění,[2]) držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně aneb erbóm mým to zboží svrchupsané ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f.44 Vklad vsi Troupska.

136. *Jan a Martin Pročkové, bratří vlastní nedílní z z*[3]) *Troupska,* i s svými erby *Matyášovi Munkovi z Ejvančic, měščenínu města Brna,* i jeho erbóm své vlastní zboží a dědičné, žádnému nezávadné, totiž *ve vsi Troupsku osm člověků* usedlých, zejména těchto: Havla rychtáře, Jana Loulava, Štěpána, Jana, syna Valy, Václava, Jakuba, Barboru Janíčkovu, Lucí Dvořskú, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s robotami, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané [zboží] od starodávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i s kostelním podacím v tejž vsi Troupsku, tak jakž sme to sami drželi a toho požívali, a zvláště se všemi požitky, [v] kterýchž[4]) sou kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, se všemi jinými věcmi, což kolivěk k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě tu na tom zboží ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by nám to jisté zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v niveč obracujeme.

Vklad Hlochkovan.

137. *Pertolt z Lipého,* najvyší maršálek království českého, *i na místě Vilíma a Čenka, bratří svých mladších nedílných, Janovi*[5]) *Bulovi z Bořitova* a erbóm jeho *své všecko právo, vrchnost i panství,* kteréž sme měli *na* zboží, totiž *tvrzi Hlochkovanech* s dvorem a *se vsí,* s lidmi platnými i neplatnými, s kostelním podacím, s rolí oranú i neoranú, s horami, s doly, s lesy, s chrastinami, s háji, s zarostlinami, s lukami, puščinami, s pastvami, s pastviščemi, s mlajnem, s řekami, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i stojatými, s rybníky, s rybniščemi, s lovy ptačími i zvířecími, s platy, poplatky, s robotami, s užitky a požitky, s mezemi, s hranicemi, *ješto manství náše bylo,* i na tom na všem, což k tomu od starodávna příleželo a příleží a v manství bylo, nic nevymieňujíc ani co sobě pozůstavujíc, to všecko *vkládám* a vpisuji k jmění, držení a dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

Spolek na Oleksovice. f.44 v.

138. *Anna a Dorota,* vlastní sestry a nedílné *ze Lhotky, Petra staršího Dubňanského*[6]) *z Bačic,* švagra a manžela svého, *na tvrz a dvuor v Oleksovicích* i na to na všecko, což tu jmáme, přijímáme na pravý a jednostajný *spolek.*

139. Léta od narození Syna Božího tisícého pětistého čtyřidcátého čtvrtého, při času svaté Kunhuty *[15. září 1544]* v městě Brně držán jest soud zemský za úředníkuov práva vyššího, urozených pánuov, pana Václava z Ludanic na[7]) Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunštátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství moravského; na kterémž sou seděli urození páni: pan Pertuolt z Lipého na Krumlově, najvyší maršálek f.45

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[2]) *Za tím, na novém řádku, nepřetržené slovo* jmění.

[3]) *Toto a další slovo jest v orig. psáno* Stroupska.

[4]) *V orig.* kteřiž.

[5]) *Toto a šest dalších slov jest napsáno touž rukou na okraji.*

[6]) *V orig.* z Dubňanského.

[7]) *Za tím přetržené nedopsané slovo* Roky[tnici].

království českého, pan Vilím Kuna z Kunštátu na Hrádku, pan Václav z Boskovic na Bučovicích, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Jaroslav z Doubravice na Okarci, pan Boček Kuna z Kunštátu na Lukově, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Jan z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Pavel z Žerotína na Bzenci, pan Hynek Bilík z Kornic na Veseli, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z rytířstva: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyšší hofrychtýř, Václav Tetaur z Tetova na Malenovicích, Petr Pražma z Bilkova na Leštné, Voldřich Přepický z Rychnberka na Pozořicích a Jan Zahrádecký z Zahrádek a na Hobzí.

Vklad věna Elšce z Žerotína.

140. *Jan Ždánský z Zástřizl Elšce z Žerotína*, manželce své, *k jejímu věnnému právu na tvrzi a dvoře a vsi Násedlovicích a vsi Nynkovicích* s jejich příslušenstvím *krom rybníka Velkého Šenstrasu vkládám* a vpisuji *šest set dvatceti pět kop groší českých* a příjemčím toho věna činím se sám se vším statkem svým, kterýž mám a jmíti budu, *a nad věno puol čtvrta sta dvatceti pět kop grošuov*.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

f.45v. Vklad věna Mandaleně z Hustopeč.

141. *Jiřík Žabka z Limberku*, krále JMti rada a místokancléř království českého, *Mandaleně z Hustopeč, manželce Burjanově z Limberku, syna svého, k jejímu věnnému právu na dvoře a městečku Vlasaticích* i s desátkem obilným, kterýž ke dvoru Vlasatickému přichází, na statku svém dědičném, žádnému nezávadném *pět tisíc kop groší českých vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna se činím se vším statkem svým, kterýž mám a jmíti budu.

Mřežován a na okraji Ludvík z Lo[m]nice Mezeřický na místě Albrechta z Boskovic.

Nad věno.

142. *Jiřík Žabka z Limberku*, krále JMti rada a místokancléř království českého, *Mandaleně z Hustopeč, manželce Burjanově z Limberku, syna svého, za tvrz a městečko Bystřici* se vším jejím příslušenstvím, *za hotové peníze a za svršky po Albrechtovi z Hustopeč, otci jejím, zuostalé podlé šacování páně hajtmanova a pánuov soudcí a přátel Mandaleniných čtrnácte tisíc puol druhého sta třidceti puol druhé kopy, puol druhého groše českých, tři peníze bílé na* pusté *vsi Lenovicích, na rybnících lenovských a vlasatických vkládám* a zapisuji *nad věno její* tu summu svrchupsanú.

Mřežován a na okraji Ludvík Mezeřický z Lo[m]nice na místě Albre[ch]ta z Boskovic.

Vklad Hlochkovan.

143. *Jan Bule z Bořitova* i s erby svými *Bohunce z Pernštajna <a k její věrné ruce Pertuoltovi z Lipého*, najvyššímu maršálku království českého,>[1]) své vlastní a dědičné zboží od sebe i od erbuov svých, totiž *dvuor a ves Hlochkovany* i s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, poplatky, s činžemi, s kury, s vajci, s husmi, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami všelijakými i s všelijakými poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i stojatými, s zahradami i s štěpnicemi, s vinohrady, s puščinami i se všemi svobodami i s jiným se vším právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu dvoru a vsi Hlochkovanóm od starodávna přísluší, tak jakož ten dvuor a ves v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic sobě tu, | erbóm a budúcím potomkóm svým práva, pan- f.46
ství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíce ani zachovávajíce, tak jakož sem to zboží sám držel a jeho užíval, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám*, vpisuji ku pravému jmění, užívaní a dědičnému držení.

144. Léta Syna Božího tisícého pětistého čtyřidcátého pátého v městě Brně při času svaté Kunhuty *[14. září 1545]* držán jest soud zemský za úředníkuov práva vyšího, urozených pánuov, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyššího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunštátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyššího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova, místo držící najvyššího písařství téhož markrabství; na kterémž sou seděli urození páni: pan Pertuolt z Lipého na Krumlově, najvyšší maršálek království českého, pan Vilím Kuna z Kunštátu na Hrádku, pan Jan z Lichtnštajna a z Nyklšpurku, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Václav mladší z Lichtnburka na Bítově, pan Boček Kuna z Kunštátu na Lukově, pan Jaroslav z Doubravice na Okarci, pan Znata z Lomnice na Náměšči, pan Václav Haugvic z Biskupic na Bouzově, pan Pavel z Žerotína na Bzenci, pan Hynek Bilík z Kornic na Veselí, pan Jan Šiška s Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z rytířstva: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyšší hofrychtýř, Václav Tetaur z Tetova na Malenovicích, Oldřich Pře-

[1]) *Přetrženo silnou čarou a na okraji* Jan z Žerotína.

pický z Rychmberka na Pozořicích a Jan Zahrádecký z Zahrádek a na Hobzí.

f.46v. Vklad platu ve vsi Bělčovicích.

145. *Jetřich Dobrovocký z Dobré Vody* i s svými erby *Janovi Bělčovskému z Bělčovic* a erbóm jeho *platu* ročního *ve vsi Bělčovicích na lánu Koušovském čtyřidceti dva groše vídenské a dvě slepice a robotu,* nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel, než to všecko svobodné a nezávadné *vkládám* a vpisuji ve dcky zemské k jich pravému jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by ten svrchupsaný plat kde ve dckách svědčilo[1]), to tímto vkladem kazím a mořím a v nic obracuji.

Vklad čtyř rybníků pod Laskovcem.

146. *Lipolt z Krajku* i s svými erby, budúcími potomky *Janovi Krokvicarovi z Nové Vsi* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, totižto *čtyři rybníky,* zejména tyto: *pod Laskovcem,* kterémuž rybníku *Laskovský* říkají, též druhý rybník, *Stoječinský, podlé Stoječína,* a dva malá rybníčky *u Matějovce* nad mlejnem, se vším tím právem a svobodami, tak jakž sem toho sám po předcích svých v držení a užívaní byl, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíc, než *to sem všecko prodal a postoupil* ku pravému dědicství, svobodné a žádnému nezávadné, a to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění a držení a dědičnému užívaní, a jestliže by ti svrchupsaní rybníci mně kde ve dckách svědčili, to tímto vkladem kazím a v nic obracuji.

Naučení panu komorníkovi.

147. *Jakož jest Jindřich Kamenický z Vitiněvsi Petrovi Malému z Mlýnišč prodal mlejn, nade vsí Podolím ležící, se vším jeho právem a příslušenstvím, jakž jest to sám držel a užíval, a smlúvou se jemu zavázal list správní na ten mlejn udělati a ve dcky zemské vložiti, a nevykonajíc toho s tohoto s světa Jindřich smrtí sšel a Petr Malý jiné jistoty na ten mlejn nemá než smlúvu trhovú, panem Janem z Pernštajna mezi nimi učiněnú, že pan komorník tu smlúvu Petrovi ve dcky zemské vložiti jmá.* Relatores: pan Pertuolt z Lipého, najvyšší maršálek království českého, pan Jindřich Březnický z Náchoda, a z vládyk Vilím z Víckova, najvyšší hofrychtýř.

Vklad mlajnu nade vsí Podolím.

148. Léta Páně IMV^{co}XLII, v outerý po neděli druhé v postě *[7. března 1542] mnú Janem z Pernštajna a na Helfnštajně stala se smlúva* dobrovolná *a trh* dokonalý *mezi* urozenými vládykami, panem *Jindřichem Kamenickým z Vitiněvsi* s jedné *a* panem *Petrem Malým z Mlýnišč* s strany druhé, a to taková, *že jest* nahoře psaný pan *Jindřich* svrchupsanému panu *Petrovi prodal mlejn, nade vsí Podolím ležící,* se vším právem a příslušenstvím, tak jakž jest toho mlejna sám v držení a užívaní byl, a s tím platem, jakž jest jse | od staradávna z toho mlejnu dávalo f.47
a platilo, a to jmenovitě za půl druhého sta kop míšenských, za každú kopu XXX gr. a za každý gr. VII d. bílých počítajíc, kteroužto summu ve čtyřech nedělích pořád zběhlých panu Jindřichovi Kamenickému nahoře psaný pan Petr dáti a hotovými penězi má zaplatiti a v moc jeho položiti. A též pan Jindřich při témž času panu Petrovi mlynáře toho, člověka svého, postoupiti a v člověčenství uvésti jmá a list správní položiti a v moc panu Petrovi dáti anebo rukojmiemi hodnými za dokonání listu, panu Petrovi za dodání to uručiti, a hned potom na prvním aneb na druhém sněmu *ve dcky* zemské *jemu* a erbóm jeho *vložiti má.* A to sou sobě, což se v této smlouvě píše, nadepsaní pan Jindřich a pan Petr slíbili právě a křesťansky na všem i na díle zdržeti. Tomu na svědomí já, nahoře psaný Jan z Pernštajna, pečet svou vlastní přitisknúti sem dal k tejto smlúvě. Stalo se léta a dne nahoře psaného.

Naučení panu komorníkovi dané.

149. *Jakož jest Hrůza Pinta ze Rtišovic*[2]) *v živnosti své Mikulášovi z Víckova tvrz pustú Vranín se dvorem a ves Dolní Vranín se vším k tomu příslušenstvím, tak jakž jest to sám držel a užíval, prodal a smlúvou se jemu zavázal list správní na ten statek udělati a ve dcky zemské vložiti, a nevykonav toho s tohoto světa smrtí sšel, a Mikuláš přísudem panským i jinak za téhož Hrůzu Pintu, komuž jest povinen, platiti musí, že pan komorník tu smlúvu mezi Mikulášem a jím, Hrůzú Pintú, učiněnú ve dcky zemské vložiti má.* Relatores: pan Vilím Kuna z Kunštátu, pan Václav Haugvic z Biskupic, a z vládyk Oldřich Přepický z Rychmberka.

Vklad Dolního Vranína.

150. Léta Páně IMV^{co}XXXVI°, v pondělí po svaté Kateřině *[27. listopadu 1536]* na Syrovicích *námi, Bohuší Hrubčickým z Čechtína na Ouponěšicích, Janem Hrubčickým z Čachtína na Lesonicích, Trystramem Hostákovským z Arklebic na Ratibořicích, stala se smlúva* dobrovolná *a trh* celý a dokonalý *mezi* urozeným a statečným rytířem, panem *Mikulášem z Víckova a na Sy-*

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *V orig.* Zertišovic.

rovicích, s strany jedné *a* urozeným vládykou, panem *Hrůzú Pintú ze Rtišovic*[1]) *na Dolním Vraníně*, s strany druhé, a to taková, *že* nahoře psaný pan *Hrůza tvrz* pustú *Vranín* se dvorem *a ves Dolní Vranín* se vším k tomu příslušenstvím, tak jakž jest to sám držel a toho všeho užíval, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko zboží a panství Dolní[2]) Vranín jakožto své vlastní dědictví *prodal jest* nahoře psanému panu *Mikulášovi* a erbóm jeho, a to s tímto: se třimi vozníky, s jedním vozem okovaným, s šesti kravami dojnými, s pluhem s železy, s branú jednú železnú, s polovicí tenat zaječími, se dvěma mty ovsa, item žita, což by se do svatého Jiří neutratilo, s polovicí, což sena a slámy zuostane, toho všeho tu nechati má, a to za šest set dvatceti pět kop gr. českých na minci dobré, obecně berné v tejto zemi, za kopu LX gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc. Item pan Mikuláš pana Hrůzu v těch I^c^ kopách gr. u paní *Bohunky ze Rtišovic*[3]) *a u* paní *Kateřiny z Svojkova* v L kopách gr. i zvodem[4]), kterýž na tu summu $I^{1}/_{2}{}^{c}$ kop gr. ručily,[5]) zastúpiti má tak, aby na pana Hrůzu na tu summu po zvodu více ško-
f.47 v. dy nešlo, a co pan Mikuláš | těm paním nahoře psaným i od zvodu za pana Hrůzu dá, povinen pan Hrůza bude pana Mikuláše a erby jeho z tej summy kvitovati, a což mimo tu summu vydanú pan Mikuláš panu Hrůzovi dlužen zuostane, to má jemu listem s hodnými rukojmie[mi] podlé pořádku markrabství tohoto ujistiti a při najprvnějším svatým Jiří v moc páně Hrůzovu položiti. A zase pan Hrůza list správní obyčejný podlé přípisu, od pana Mikuláše vydaného, povinen bude na ten statek Dolní Vranín udělati a při soudu příščím, kterýž v Brně držán bude, panu Mikulášovi ten list správní v moc jeho dáti a položiti; a při tom soudu hned ve dcky zemské vepsati a vložiti pan Hrůza jmá. A ta summa, kteráž při panu Mikulášovi bude, nemá od něho brána ani jemu vypovídána bejti dotud, pokudž by pan Hrůza panu Mikulášovi a erbóm jeho toho statku neosvobodil a přede všemi závadami neočistil. Než když kolivěk ten statek od pana Hrůzy panu Mikulášovi a erbóm jeho vosvobozen a očištěn přede všemi závadami bude a správa přende, tehdy pan Mikuláš a erbové jeho panu Hrůzovi tu summu, kteráž by při nich byla, povinni budú vydati a zaplatiti. A což by pan Mikuláš aneb erbové jeho za pana Hrůzu, kdož by na něm co soudem, což by se Vranína dotýkalo, obdržel, z tej summy dal, z toho pan Hrůza pana Mikuláše a erby jeho kvitovati má. Item pan Hrůza panu Mikulášovi na den svatého Ondřeje najprvé příštího toho statku všeho Dolního Vranína se vším jeho příslušenstvím postoupiti a lidi v člověčenství a poddanost uvésti má, avšak pan Hrůza na dvoře Vranínském až do svatého Jiří příščího svobodně seděti bez překážky páně Mikulášovy a erbuov jeho a platy svatojiřské z lidí vybrati má, a při svatém Jiřím, přijmouc list od pana Mikuláše na tu summu mimo vydání nahoře psané, jmá se z téhož dvoru se vším, což jemu náleží, vystěhovati a zase panu Mikulášovi aneb erbóm jeho postoupiti a v moc jich uvésti. Item pan Hrůza ten rybníček ve vsi do středopostí sobě k užitku vyloviti má. Item, což se lesuov dotýče, těch již pan Hrůza více mejtiti k prodaji ani také jiných rybníkuov loviti nemá, než což ku palivu a ku potřebě dvoru, pokudž tu jest, potřeba ukáže. A tak nahoře psané strany přiřkly sou sobě před námi, Bohuší Hrubčickým, Janem a Trystramem, podlé tejto dobrovolné smlúvy k sobě se křesťansky zachovati a tomu všemu na všem i na díle dosti učiniti a v celosti zdržeti. Kdež my, nahořepsaní smlúvčí, a my, Mikuláš z Víckova, Hrůza Pinta ze Rtišovic,[6]) pro lepší toho vědomost a jisté zdržení pečeti náše vlastní s naším jistým vědomím k tejto naší dobrovolné smlúvě sme přidávili a pro pamět toho od nás každé straně jedna smlouva, v jedna slova napsaná, dána jest. Stalo se léta a dne nahoře psaného.

Mřežován a na okraji na f. 47 Jan z Žerotína.

Vklad vsi Těšetic.

151. *Jan z Pernštajna* i s svými erby *Jindřichovi Březnickému z Náchoda*, jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědictví, *ves Těšetice, jinak* jmenovanú *Testice, pod Purkholcem ležící*, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, |
s vinohrady, s lidmi platnými i neplatnými, f.48
s kaplou v tejž vsi ležící, s robotami, s oužitky a požitky i se všemi poplatky vinnými i peněžitými, s perkrechty neboli desátky na vinohradích též vsi Tešetic, s právem horným, s potoky, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích vymezeno jest, nic tu sobě ani svým erbóm ani

[1]) *V orig.* zertišovic.
[2]) *V orig.* Dolnín.
[3]) *V orig.* zertišovic.
[4]) *V orig.* svodem (*nebo* s vodem = s [z] vodem?].
[5]) *Vyžádaly si zvod na posudku v Brně deset dní před tímto prodejem, 17. listopadu, a byly zvedeny 2. prosince. (Půhory brněnské 16, f. nové 122.)*
[6]) *V orig.* zertišovic.

budúcím potomkóm práva, panství ani jakého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to zboží nahoře psané ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Ves Kadov.

152. *Jan z Pernštajna* etc. i s erby svými *Zykmundovi Valeckému z Mírova a na Miroslavi* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, *ves Kadov* s lidmi platnými i neplatnými i se všemi duochody jinými, kteříž odtud vycházejí, s kostelním podací,[1]) s platem z rolí polních, s platem z rolí frejunkových, z zahrad, s platem z hory dobylské a s desátkem vinným odtudž, s platem z jiných vinohraduov i s desátkem vinným, s platem lesním, s perkrechtem z hory kadovské i s desátkem vinným odtudž zouplna i s platem, kterýž dávají *Vejmyslčičští* z Junkperku, s platem, kterýž dávají z hory Rarohové, s platem, kterýž dávají z hory Vápenné, s platem rži, s platem vajec, což jich vychází. Item *v Mackovicích se čtyřmi člověky* osedlými *a s platy odtudž i s desátky obilnými, kteréž dávají, když kněz v Rohotřti není,* s roli oranými i neoranými i se všemi oužitky a poplatky, s loukami, s pastvami, s pastviščemi a s pustinami, s lesy, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými a s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k tejž vsi nahoře psané Kadovu a v Mackovicích od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to voboje zboží od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, jakž sem toho sám po svejch předsích v držení a užívaní byl, sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom na všem nezachovávaje ani pozůstavuje, to všecko *vkládám* a ve dcky zemské vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

f.48v. Smlouva.

153. My, *kněz Václav,* z smilování božího *opat, kněz Jiří převor i* všecek *konvent kláštera žďárského,* vyznáváme tímto listem obecně přede všemi, kdož jej uzdří nebo čtouce slyšeti budú, že *jest před nás předložena smlúva* pečetmi zapečetěná, kteráž se jest stala *mezi* urozenými pány, panem *Jindřichem Mezeříckým a* panem *Vladislavem,* bratřími vlastními *z Lomnice, pány zástavnými vsi naší dědičné Hrušovan, blíž Židlochovic ležící,* s jedné *a* panem *Janem z Pernštajna a na Helfnštajně* [s][2]) strany druhé, *při tom souc žádáni, abychom k takové smlúvě povolení své dali,* kterážto smlúva mezi nimi učiněná slovo od slova takto zní a v sobě zavírá:

Následuje na této straně a na f. 49 (viz pozn. 31) u č. 78.) smlouva, vložená do č. 78, s odchylkami tam uvedenými. f.49

Kterúžto smlúvu s pilností jsme rozjímali a uvažovali. I uznavše to, že nám a klášteru našemu i tudíž lidem našim dědičným hrušovanským touž smlúvú se nic neujímá a že skrze ty pány přátely vydané lidé náši dědiční spravedlivě i slušně sou opatřeni, a protož *my* svrchupsaní, *kněz Václav opat a Jiřík převor* i všecek *konvent kláštera žďárského,* jakožto páni dědiční tejž vsi Hrušovan *k tomu ke všemu,* tak jakž táž smlúva mezi nimi učiněná slovo od slova zní a ve všech svých artykulích okazuje, *povolení své dali sme a tímto listem dáváme,* aby se tomu všemu, pokudž táž smlúva mezi nimi nahoře svědčí a zavírá, dosti stalo i také na budúcí časy držáno a zachováno bylo. Též k tomu povolení své dáváme, aby ta smlúva ve dcky zemské vložena byla bez překážky naší. Tomu na svědomí a lepší jistotu my svrchupsaní, opat a konvent, pečeti náše přivěsiti sme dali k tomuto listu, jenž jest dán a psán na klášteře ždárském v pondělí po svatém Václavě *[2. října 1542],* léta od narození Syna Božího MV^{c}XLII počítajíc.

Potvrzení Jich Mtí knížat minsterberských a pánuov z Kunstátu smlouvy svrchupsané.

154. *My, Joachym, Jindřich, Hanuš, Jiří,* z boží milosti knížata minstrberská v Slezi, olešnická a hrabata kladcká, páni *z Kunstátu a z Poděbrad, Jan Zajímač z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích,* najvyší sudí markrabství moravského, *Smil, Zykmund, Vilím a Jindřich,* bratří vlastní *Kunové z Kunstátu a na kláštcře Smilhajmě, Sezema Zajímač z Kunstátu a na Jevišovicích, Jindřich Zajímač z Kunstátu a z Jevišovic, Boček Kuna z Kunstátu a na Lukově, i na místě* pana *Smila,* pana *Jana,* pana *Čenka, bratří svých mladších nedílných,* oznamujem tímto listem, kdež čten nebo čtouce slyšán bude, že *jest před nás předložena smlúva* pečetmi zapečetěná, *kteráž se stala s povolením* velebného *kněze Václava opata i všeho konventu kláštera ždárského jakožto pánuov dědičných* | *vsi Hrušovan, blíž Židlochovic ležící, mezi* urozenými pány, panem *Jindřichem,* panem *Vladislavem,* bratřími vlastními *Mezeříckými z Lomnice,* s jedné *a* panem *Janem z Pernštaj[n]a a na Helfnštajně* etc. s strany druhé, kterážto smlúva mezi nimi učiněná slovo od slova takto zní a v sobě zavírá: f.49v.

Následuje na této straně a na f. 50 (viz u č. 78. pozn. 2) na str. 295) smlouva, vložená do č. 78. (a také 153.), s odchylkami tam uvedenými. f.50

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Nebo předložka s splynula s následujícím s.*

A protož, poněvadž sme nic toho neuznali a neuznavame, aby tu co služby Pána Boha všemohuciho k újmě bytí jmělo a nadání předkuov našich k témuž klášteru, k tomu ke všemu, tak jakž táž smlúva mezi nimi slovo od slova zní, *povoleni sme dali a tímto listem dáváme*, aby se tomu všemu, pokudž táž smlúva mezi nimi nahoře svědčí, dosti stalo i také na budúcí časy trvalivé bylo; též k tomu povolujem, aby sobě mohli a moc měli svrchupsanú smlúvu ve deky zemské vložiti bez našich překážek i dědicuov našich, však tak a nejináč, než jakž list tento náš, svrchupsanych knižat a pánuov z Kunstátu a z Poděbrad, ukazuje a zavírá. Tomu na svědomí my, svrchupsaní[1]) knížata a páni z Kunstátu, pečeti náše vlastní s naším jistým vědomím rozkázali sme k tomuto našemu potvrzení přivěsiti. Jenž jest dán a psán v městě Brně v neděli den svaté Alžběty *[19. listopadu 1542]*, léta Páně IMV^c^oXLII^o počítajíce.

Vklad vsi Dolního Vranína.

155. *Mikuláš Prusinovský z Víckova* i s erby svými *Václavovi Chroustenskému z Malovar* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, *tvrz* pustú, dvuor *a ves Dolní Vranín*, se všemi lidmi osedlými i neosedlými, s rybníky, s rybniščemi, potoky, s vodami tekutými i netekutými, s struhami, s lesy, s háji, s chrastinami, porostlinami, s lukami, s pastvami, s rolími oranými i neoranými, s platy, s ouroky, s poplatky, s činžemi, s robotami, s kurmi, s horami, s doly, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi oužitky a požitky, kterýmiž by jmény mohly jmenovány býti, i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k tomu zboží příslušelo a přisluší, tak jakž to zboží všecko od starodávna v svých hranicích vymezeno jest, a tak, jakž toho *nebožtík Hrůza Pinta ze Rtišovic*[2]) v držení a užívaní a já po něm byl, nic sobě ani erbóm svým neb potomkóm práva, žádného panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *vkládám* a vpisuji ve deky zemské k jeho vlastnímu jmění, držení a dědičnému užívaní.

f. 50 v. Potvrzení krále JMti vsi Mutěnic.

156. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvatský etc. král, infant v Hyšpaný, arcikníže rakouské a markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme jménem* urozených, *Jana z Lipého na Krumlově*, najvyšího maršálka království českého, *Jana staršího z Va[r]tmberka a na Strakonicích, najvyšího mistra převorství českého, a Mikuláše, převora domu u Matky Boží na Újezdě u mostu pražského* zákona svatého Jana Jerozolim[i]tánského,[3]) *a na místě všeho toho zákonu svrchupsaného*, věrných našich milých, *prošeni, abychom jim tej smlúvy, kteráž jest mezi nimi skrze* urozeného *Jana z Pernštajna na Helfnštajně*,[4]) věrného našeho milého, *o ves*, jménem *Mutěnice, s tvrzí, učiněna, potvrditi ráčili*, kterážto smlúva slovo od slova takto zní a ukazuje:

Léta Páně IMV^c^oXXXVII^o, v pondělí den Nového léta *[1. ledna 1537]* na Pardubicích *stala se jest smlúva a trh* celý, dokonalý *mnú Janem z Pernštajna a na Helfnštajně mezi* urozenými pány, panem *Janem z Lipého a na Krumlově*, najvyším maršálkem království českého a najvyším komorníkem markrabství moravského, s strany jedné *a* panem *Janem z Vartmberka a na Strakonicích, najvyším mistrem zákona rytieřujícího svatého Jana, křtitele božího*, posvátného *domu špitále Jerozolymitánského*[5]) *po Čechách*, po Moravě, po Slezi, po Polsku, po Rakousích, Štyrsku, Korytanech i po Karnyoli, *a knězem Mikulášem, převorem domu u Matky Boží na Oujezdě u mostu praského*, zákona svatého Jana Jerozolimitánského, *i vším konventem a bratřími zákona svrchupsaného* s strany druhé, a to taková a takový: *Jakož* napřed psaný pan *Jan z Lipého drží* po předsích svých *ves Mutěnice s tvrzí aneb s tvrziskem*, s dvorem, s poplužím, na kterémž sou se již lidé zvosazovali, s rolí oranú i neoranú, s pustotinami, s vinohrady, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s ouroky, s ospy, s rybníky, s rybniščemi, s mlejny, s mlýniščemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s řekami tekutými i stojatými, s lesy, s háji, s chrastinami, s oudolmi, s pahrbky, s oužitky i se všemi požitky, kterýmiž se koli jmény mohú jmenovati, s mezemi, s hranicemi, jakož ta svrchupsaná ves Mutěnice v svých mezech a hranicech od staradávna záleží a jest vysazena, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, *tak jakž jest ta ves zastavena od někdy* duostojného u Boze otce a pána, pana *Jošta, biskupa vratislavského a najvyšího mistra téhož zákona* v království českém i v jiných zemích k tomu zákonu strakonickému náležících, urozenému a statečnému rytíři, panu *Mikulášovi Bystřici z Ojnic a z Kroměříže, a* urozenému vládyce, panu *Janovi Bystřici z Ojnic*, ve třinácti stech

[1]) *í jest opraveno touž rukou z á, nebo naopak,* á *z* í.
[2]) *V orig.* Zertišovic.
[3]) *Druhé* o *jest opraveno touž rukou z* y.
[4]) *V orig.* Helfnštajna.
[5]) *Druhé* o *jest opraveno touž rukou z* y.

zlatých uherských dobrých, na rázu i váze spravedlivých, tak jakž ten list zástavní to všecko v sobě šíře ukazuje a zavírá, *a též sou k tomu* svrchupsaný pan Jan Strakonický s konventem svým *doprodali i kostelní podací,* nic tu sobě nepozůstavujíce na tej vsi napřed psané i s jejím příslušenstvím ani budúcím svým kterého panství aneb které vlastenství, kdež pak *takto sou* skrze mne, napřed psaného Jana z Pernštajna, *smluveni:* poněvadž ves Mutěnice s tím se vším příslušenstvím od dávních časuov od zákona toho odešla jest a od prvních mistrů v zástavu uvedena a také k strakonickému panství ani k tomu zákonu nikdež nepříleží, *aby* svrchupsaný pan *Jan z Lipého k tej první summě, totiž ke XIII*[c] *zl. uherským, kteréž v zápisu na tej vsi jmá, tak jakž list biskupa Jošta ukazuje, tisíc zlatých uherských na zlatě tomu konventu a zákonu dodal* a panu Janovi Strakonickému jakožto mistru najvyšímu toho zákona v moc je[1]) položil, a to,
f.51 když by | koli král JMt, pán náš najmilostivější, své povolení k tomu dáti ráčil, *a* napřed psaný pan *Jan Strakonický s konventem svým aby je na dobré toho zákona obrátili.* A pan Jan Strakonický i s konventem svým při králi JMti to jednati mají, aby JMKská k takové smlúvě povolení své dáti ráčil a toho majestátem svým potvrditi, aby ta smlúva do desk zemských v markrabství moravském, když by odevřené byly v městě Brně, vjíti mohla. A ten majestát vyjednati mají konečně mezi tímto časem a postem a vyjednajíc mají jej napřed psanému panu Janovi z Lipého v moc jeho dáti a položiti. Pakli by do toho času toho majestátu na králi JMti nevyjednali, ale jakž král JMt do království českého na hrad praský přijíti ráčí, tehdy ten majestát vyjednati mají. Toho pro budúcí pamět já Jan z Pernštajna pečet svú vlastní k tejto smlúvě přivěsiti sem dal a každé straně jednu v jednostajná slova napsanú sem dal a já Jan z Lipého, najvyšší maršálek království českého, pečet svú vlastní a my Jan z Vartmberka, najvyšší mistr převorství českého, pečet náši, kteréž při zákoně užíváme, též také převor a konvent pečet svú podlé napřed psaného pana Jana z Pernštajna jakožto smlúvčího také pro jisté toho zdržení přivěsiti sme dali. Stalo se léta a dne svrchupsaného.

Protož *my,* k jejich prosbě nakloněni jsouce a znajíc dobré i užitečné obojí strany bejti i[2]) na to vzhlédše, že již dotčenej zákon svatého Jana zvláštních užitkuov z tejž vsi a gruntuov jmenovaných nejměl, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovú smlúvu* ve všem jejím[3]) znění, položení, v punktích, klauzulech a artykulích *stvrzujem a upevňujem, však na ten způsob, aby* nadepsaný *najvyší mistr strakonický* za ten tisíc zlatých *v Čechách jiný statek koupil* a skrze to témuž zákonu užitek přivedl. A když se tak stane, tehdy tomu chcem, aby vejše psaná smlúva od nás a budúcích našich, královi českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všeliké překážky neporušitedlně držána a zachována byla nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom hajtmanu, najvyšším komorníku a sudímu desk zemských markrabství moravského, když kolivěč od svrchupsaných Jana z Lipého aneb Jana staršího z Vartmberka a Mikuláše převora požádáni budete, abyšte tento list náš i s tou smlúvou ve dcky zemské vložili a vepsati rozkázali beze vší odpornosti, jináče nečiníc. Dán na hradě pražském ve čtvrtek před slavným hodem Seslání Ducha svatého *[17. května 1537],* léta božího IMV[c]XXXVII[o] a království našich římského VII.[o] a jiných XI.[o]

Ferdynandus.

Joannes Pflugk de Rabnsstayn, supremus regni Bohemie cancellarius.

Jiřík Žabka etc.

Poslové tohoto listu ke dekám od pana hajtmana dáni sou pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Jiřík Žabka z Limberku etc.

List mocný královský. f.51 v.

157. My *Ferdynand,* z boží milosti český, uherský, dalmacký, charvatský etc. král, infant v Hyšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme prošeni od* slovutného *Jaroslava Racka z Mrdic na Uhercích,* věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti a toho povoliti ráčili, na kterýž by o všem* a všelijakém *statku svém zřízení učiniti mohl.* K jehožto slušné prosbě nakloněni súce, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *k tomu sme svolili a tímto listem svolujeme,* povolení náše k tomu jisté dávajíce tak, aby již psaný Jaroslav všecek statek svuoj movitý i nemovitý, dědičný, na hotových penězích aneb zápisný, kterýž má aneb ještě jmíti bude, mohl a moc měl dáti, odkázati, poručiti aneb zapsati společně aneb rozdílně za zdravého života aneb na smrtedlné posteli, komuž se jemu kolivěk zdáti a líbiti bude, kromě duochovních osob, *a také aby mohl*

[1]) *Původně bylo napsáno zkratkou* jeho, *ale o jest opraveno touž rukou v následující* p.

[2]) *Touž rukou nad řádkem.*

[3]) *Za tím nepřetržené slovo* jejím.

poručníky zdělati statku svého, kdož se jemu zdáti a líbiti bude, a to bez naší, budúcích našich, kraluov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky. Kteréžto dání a odkázaní, poručení, zapsání aneb poručníkuov zdělání statku svrchupsaného Jaroslava tak a tím obyčejem, jakož napřed dotčeno jest, chceme, aby tolikéž moci a pevnosti jmělo, jako by to on, Jaroslav, dskami zemskými zapsal, zavázal a utvrdil, přikazujíce hajtmanóm,[1]) najvyšším komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když kolivěk od téhož Jaroslava neb od poručníkuov jeho požádáni budete, list tento náš ve dsky zemské vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet naši královskú k listu tomuto rozkázali sme přivěsiti. Dán v Brně ve čtvrtek po neděli postní, jenž slove Judica *[22. března 1527],* léta božího IMV^{co}XXVII° a království našich českého a uherského prvního.

Ferdinandus.

Vidit Adam, cancellarius
regni, manu propria.

Poslové tohoto listu ke dckám dáni jsou od pana hajtmana pan Jan z Kounic etc. a pan Jiřík Žabka z Limberku etc.

f.52 Poručenstvie Jaroslava Racka z Mrdic.

158. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen. Já *Jaroslav Racek z Mrdic a na Uherčicích,* znamenajíc běh života lidského krátký a nejistý a vědouc, že nic jiščího nad smrt není, avšak hodina smrti nejistá jest, nechtíc, aby po mé smrti mezi přáteli mejmi, kteříž by po mé smrti přátelé moji bejti se pravili a za živnosti mé mne v potřebách mých opustili, aby jaká ruoznice mezi nimi bejti měla o statek, kterého mi Pán Buoh z milosti své popříti ráčil, pro uvarování těch zmatkuov *učinil sem a tímto listem činím kšaft a mocné poručenství, tak jakož mám list mocný od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda,* římského, uherského, českého etc. *krále,* markrabie moravského, pána mého milostivého, *abych mohl statek svuoj všecek* dědičný i zástavný, jakýž koli mám aneb jmíti budu, pozemský aneb na penězích, *poručiti, dáti* za zdravého života neb na smrtedlné posteli, komuž by mi se zdálo a líbilo, jakož ten list mocný JKMti, mně daný, to všecko v sobě šíře a světleji ukazuje a zavírá, kdež já na ten list mocný tento kšaft a poručenství, jsa při zdraví a paměti dobré, o statku svém, kterýž mám, poručenství činím. *Najprvé o dluzích svých,* kteréž sem komu dlužen a což sem zpamatovati mohl, poroučím, aby z statku mého zaplaceny podlé cedule pod sekrétem mým byly. Též také čeledi mé, což bych komu povinovat byl a spravedlivě se našlo, aby se zaplatilo. Item, což komu tímto kšaftem mým poroučím a dávám, aby to od poručníka mého v roce pořád zběhlém, jestli by mne Pán Buoh smrti uchovati neráčil, vyplněno a dáno bylo tak, aby po smrti žádný o mně zle nemluvil. Item *poroučím a dávám* z statku mého *Jaroslavovi z Sezemic*[2]), ujci svému, dvě stě zlatých na minci obecně berné. Item *Ondřejovi z Zákřovic,* služebníku a kmotru svému, za služby jeho poroučím XX zl. na minci. Item *Vaňkovi Flaškovi* poroučím XII zl. Item *Vaňkovi Studénkovi* poroučím X zl. Item *Erkulešovi, synu svému, kteréhož sem s Mandou jměl,* když by jemu Pán Buoh k letóm jeho rozumným přijíti dáti ráčil, *aby jemu dáno bylo od pana Znaty z Víckova z statku mého* čtyři sta zlatých na minci. A toho všeho, což sem komu poručil, i synu svému, z statku svého, *mocného poručníka a pravého nápadníka* přede všemi přáteli svejmi *dělám* urozeného a statečného rytíře, pana *Znatu z Víckova na Čejkovicích,* když by mne Pán Buoh s s tohoto světa povolati ráčil, *aby* týž pan *Znata z Víckova,* švagr muoj milý, [v][3]) všecek statek po mně zuostalý, *v tvrz a ves Uherčice a ves pustú Lhotu* se vším jejich příslušenstvím, v svršky i v to ve všecko, což by po mé smrti zuostalo, mocně a beze všech překážek *se uvázal a k ruce své to ujal a užíval* bez překážky přátel mých i všech jiných na časy budúcí, a tak podlé tohoto kšaftu a poručenství a poslední vuole mé, jakž se svrchu píše, aby se zachoval. Toho na svědomí a potvrzení všech věcí v tomto poručenství napsaných pečet svú vlastní k tomuto poručenství přivěsiti sem s svejm jistým vědomím kázal a pro širší toho vědomost | připrosil sem urozených pánuov, f.52v.
pana Jana a pana Petra z Kounic a na Slavkově, a urozeného a statečného rytíře, pana Vilíma z Víckova a na Cimburku, najvyšího hofrychtýře markrabství moravského, a urozených vládyk, pana Filipa Pacáka z Pačlavic a na Kojátkách, pana Záviši Prusinovského z Víckova, pana Mikuláše Mince z Žarušic a na Těšanech, že sou k tomuto poručenství pečeti své podlé mé přivěsiti dali, sobě a erbóm svým bez škody. Jenž jest dán a psán na Uherčicích v sobotu před svatým Vítem *[13. června 1545],* léta Páně IMV^{co}XLV° počítajíce.

[1]) *Tak v orig. místo* hajtmanu.
[2]) *V orig.* Sezenic.
[3]) *Nebo předložka* v *splynula s následujícím* v.

159. Léta od narození Syna Božího Krista Pána tisícého pětistého čtyřitcátého šestého, při času třetí neděle po velikonoci *[17. května 1546]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozený pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu [a] z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matiáše z Hartunkova, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství; na kterémž sou seděli urození páni: pan Vilím Kuna z Kunstátu na Hrádku, pan Jan Jetřich z Boskovic na Třebíči, pan Jaroslav z Doubravice na Vokarci, pan Václav mladší z Lichtnburka na Bítově, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, pan Znata z Lomnice na Náměšči, pan Hynek Bilík z Kornic na Veselí, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z rytířstva: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyší hofrychtýř, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Oldřich Přepický z Rychmberka na Pozořicích a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Hobzí.

Vklad věna Anně z Hofkyrchu.

160. *Václav mladší z Lichtmberka Anně z Hofkyrchu,* manželce své vlastní, *ku* pravému jejímu *věnnému právu na městečku Blížkovicích* se vším jeho příslušenstvím *puol třetího tisíce zlatých rajnských,* za I zl. LX krajcarů počítajíc, *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje a příjemčím toho věna sám sebe činí vším statkem svým, kterýž má aneb jmíti bude.

f.53 Naučení panu komorníkovi dané o vklad[1])
Dorotě ze Mstěnic.

161. *Poněvadž nález panský mezi touž Dorotou a Jindřichem starším Jankovským z Vlašimě na místě bratří a strajců jeho nedílných ukazuje, jakož jest Hynek Jankovský všecko právo i vrchnost panství od nebožtíka pana Jana z Lipého, najvyšího maršálka království českého, kteréž jest měl na domě v Hostěradicích, na vsi Skalici s dvorem, na dvoře v Lešanovicích, koupil a tudy manství v dědicství přivedl, což jemu, Jankovskému, ve dcky zemské vešlo, to aby Jindřich na místě bratří a strajců svých z desk vymazal, jakž nález ukazuje, a Dorotě ve dsky zemské na místě bratří a strajců svých vložil.* Relatores: pan Vilím Kuna z Kunstátu, pan Jan z Kounic, a z vládyk Vilím z Víckova, najvyší hofrychtýř.

Vklad vsi Vesce.

162. My *Jan, Petr, bratří vlastní z Kounic,* i *na místě Kristofa z Boskovic* i s svými erby *Joachymovi a Zacharyášovi,* bratřím vlastním *z Hradce a na Hradci,* erbóm jich od sebe i od erbuov našich své vlastní dědičné zboží, totižto *ves Vesce* s jejím příslušenstvím i panstvím, s lesy, s háji, s chrastinami, potoky, s rybniščemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mezemi, s hranicemi i s tím se vším, jakž sme to sami drželi, užívali, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc ani pozůstavujíc, než to všecko dědicství [k] jmění, k dědičnému držení, užívaní *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme.[2])

Přidědění Vesce.

163. Léta Páně IMV^cXLV^o, v středu po svatých Fabiánu a Šebestiánu *[21. ledna 1545] stal jest se odhad na statku Jindřicha Vencelíka z Vrchovišč i na místě jiných bratří jeho, synuov nebožtíka*[3]) *Petra Vencelíka, na vsi Vesci* skrze urozeného pána, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, *a* urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství, při přítomnosti urozených vládyk, Matouše z Obrvaně na místě Václava z Hodic, komorníka, a Jana Herulta z Herultic, sudího práva menšího zemského.

Item. *Na díl pana Kristofa z Boskovic* na lidech duole psaných *jest odhádáno:* item Matěj Mastek, drží rolí I$^1/_2$ čtvrti, dává o sv. Jiří XV gr. I$^1/_2$ d., o sv. Václavě též, slepice tři. Item Jakub Kuba, drží rolí I$^1/_2$ čtvrti a podsedek, dává o sv. Jiří XXII gr., o sv. Václavě též, slepic VI. Item Jan Vachů, drží rolí III čtvrti, dává o sv. Jiří XXVIIII gr. II d., o sv. Václavě též, slepic VI Item Jan Jírů, drží rolí I$^1/_2$ čtvrti, dává o sv. Jiří XV gr. I$^1/_2$ d., o sv. Václavě též, slepice III. Item obec dávají platu ročního XI gr. a tři slepice; z toho se má dávati panu Krystofovi o sv. Jiří II$^1/_2$ gr. II$^1/_2$ d., o sv. Václavě též.

Item na lidech duole psaných panu *Janovi* f.53v.
Šiškovi z Kounic na díl jeho jest odhádáno: item Jan Smíšků, drží rolí I$^1/_2$ čtvrti, dává o sv. Jiří XV gr. I$^1/_2$ d., o sv. Václavě též, slepicí III. Item Mareš, drží rolí I$^1/_2$ čtvrti, dává o sv. Jiří XV gr. I$^1/_2$ d., o sv. Václavě též, slepice III. Item Bárta Hynek, drží rolí III čtvrti, dává o sv. Jiří XXVI gr. I$^1/_2$ d., o sv. Václavě též, slepice

[1]) *Tímto slovem se v originále končí nadpis.*

[2]) *Na okraji, proti prvnímu řádku zápisu, jest napsáno písmeno* B *s dvojtečkou a krátkou vlnovkou, jako znamení, že tento zápis náleží za následující.*

[3]) *V orig.* nebožtíka. N *jest opraveno touž rukou z písmene j v původně napsaném slově* jeho, *ale* h *zůstalo neopraveno.*

III. Item Vít, drží rolí 1½ čtvrti, dává o sv. Jiří XV gr. 1½ d., o sv. Václavě též, slepice III. Item Prokeš Prucha, drží rolí 1½ čtvrti, dává o sv. Jiří XV gr. 1½ d., o sv. Václavě též, slepici I.

Item na lidech duole psaných panu *Petrovi Šiškovi z Kounic na díl jeho jest odhádáno:* item Prokeš Prucha má dáti k dílu téhož pana Petra slepice II. Item Vaněk, drží podsedek, dává o sv. Jiří VII½ gr., o sv. Václavě též, slepice III. Item Ondra Janěn, drží rolí 1½ čtvrti, dává o sv. Jiří XV gr. V d., o sv. Václavě též, slepice III. Item Matouš, rychtář, drží rolí ½ lánu, dává o sv. Jiří XX gr. 1½ d., o sv. Václavě též, slepice III. Item Matěj Mejda, drží ½ lánu rolí, dává o sv. Jiří XVIII gr. V d., o sv. Václavě též, slepice III. Item Jan Janěů starší, drží rolí ½ lánu, dává o sv. Jiří XVIII gr. V d., o sv. Václavě též, slepice III. Obec dávají platu ročního XI gr. českých, slepice III; z toho mají dávati na díl pana Petra z Kounic o sv. Jiří II½ gr. I d., o sv. Václavě též, slepice III.

Summa platu peněžitého ročního všeho z tejž vsi

Vesce . . . . VIII½ kopy gr. II d.

Summa slepic . . . . LI.

Léta Páně IMV^cXLV, v středu den Svatého Václava přenešení *[4. března 1545] na díl a na lidech ve vsi Vesci podlé odhádaní Kristofovi z Boskovic, Janovi Šiškovi z Kounic, Petrovi Šiškovi* též *z Kounic stalo a vykonalo se přidědění* skrze urozený pány, pana Jaroslava z Doubravice na místě pana Jana z Žerotína, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu, z Jevišovic, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova, místo držícího najvyšího písařství téhož markrabství, při přítomnosti urozených vládyk, Václava z Hodic, komorníka, Jana Herulta z Herultic, sudího menšího práva.

Mřežován a na okraji na f. 53 i na 53 v. Jan z Žerotína. *Na f. 53 jest na okraji, proti nadpisu tohoto čísla, napsáno písmeno* A *s dvojtečkou a krátkou vlnovkou, jako znamení, že zápis náleží před číslo předcházející.*

Vklad Batelova.

164. *Jindřich a Karel Radkovci, bratří vlastní a nedílní z Mirovic,* i s erby svými své vlastní zboží a dědicství, *tvrz Batelov* s dvorem, *s městečkem,* s pivovarem, s mlejnem, s majtem, s kostelním podacím k témuž městečku, *ves Švábov, ves Lovětín, ves Spělov,* s jich se vším příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybnišćemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím, příslušenstvím, jakž ta zboží svrchupsaná v svých mezech, v každé i v každé zvláště, záleží a v hranicích sou vymezena, nic tu sobě, erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nepozůstavujem ani zachovávaje,¹) tak jakž sme to sami drželi a užívali, ku pravému dědicství, svobodné, nezávadné, *Augustýnovi Mackovi z Čížova* a erbóm jeho *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jeho dědičnému držení a vlastnímu požívaní, a jestliže by svrchupsané zboží na všem nebo na díle nám, erbóm, budúcím potomkóm našim kde ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem moříme a je v nic obracujeme.

Vklad vsi Mikulovic. f.54

165. *Jiřík Čeloud z Pálovic* i s erby svými *Trystramovi Hostákovskému z Arklebic* a erbóm jeho od sebe i od erbuov svých své vlastní zboží a dědicství, žádnému nezávadné, totižto *dvuor a ves Mikulovice* s rybníky, s rybnišćemi, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i netekutými, stojatými, s platy i poplatky, s slepicemi, s vajci, s robotami i s lukami, s dědinami, s lidmi platnými i neplatnými, se vším celým právem, panstvím a příslušenstvím i se vší a všelijakú zvuolí, tak jakž v svých mezech a hranicích to svrchupsané zboží a dědicství vyměřeno a vyhraničeno jest od starodávna a jak sem to sám držel a užíval, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm na tom na všem jmenovaném statku žádného práva, panství, dědicství ani vlastenství nevymieňuje ani pozuostavuje, než to všecko svrchupsané zboží, jmění k dědičnému držení, užívaní *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji, a což mi na tom zboží ve dckách svědčí, to tímto vkladem všecko mořím a v niveč obracuji nyní i na časy budúcí.

Vklad vsi Čížova.

166. *Augustýn Macek z Čížova* i s svými erby a budúcími potomky *Petrovi Smilaurovi, měščenínu jihlavskému,* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, svobodné a žádnému nezávadné, *ves Čížov* i s dvorem, poplužím, *ves Malú Cerekvičku, ves Popice,* se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k těm vsem přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s poplatky, s lesy, s horami, s doly, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušen-

¹) *Tak v originále.*

stvím, jakž to zboží svrchupsané v svých mezech, hranicích vymezeno jest, nic tu sobě, erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, tak jakž sem to sám držel a požíval, než to všecko nadepsanému Petrovi, erbóm, budúcím potomkóm jeho *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku právu, jeho dědičnému držení a vlastnímu požívaní, a jestliže by svrchupsané zboží na všem nebo na díle mně, erbóm, budúcím potomkóm mým kde ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

f.54 v. Smlouva mezi Kartousy a Brňany o rybníček, z kteréhož vodu vedou do města Brna.

167. Léta od narození Syna Božího, Pána a Spasitele našeho, IMV^coXLIIII,^o ten čtvrtek po svatém Martině[1]) *[13. listopadu 1544] námi, Janem z Kounic a na Slavkově, Janem Ždánským z Zástřizl a*[2]) *na Buchlově, stal se jest trh* celý a dokonalý *mezi* duostojným a velebným *knězem Martinem Peerem pryorem, knězem Hugou vikářem i na místě všeho konventu kláštera kartouského, v Nové Vsi blíž Brna ležícího*[3]), s jedné *a* slovutnými panem[4]) *purgmistrem a radou*[5]) *na místě vší obce města Brna* s strany druhé, a to takový, *že* svrchu dotčený *kněz Martin i s konventem svým s povolením* duostojného *kněze Pavla, vizytátora*[6]) *zákona kartouského a priora kláštera olomúckého, prodali sou a mocí listu tohoto prodávají rybníček svuoj,* kterýž slove *Gazperk, blízko od kláštera ležící, i s prameny, z kterýchž se voda prejští*[7]) *a do téhož rybníčka teče,* tak a s tím vším právem, jakž sou jeho sami v držení a užívaní oni i předkové jich od starodávna byli, slovutným panu *purgmistru a radě i vší obci města Brna,* nynějším i budúcím, aby oni, Brňané, moc a vuoli s tejmž rybníčkem měli činiti, což by chtěli, jako s svým vlastním bez jich, Kartousuov, a potomkuov[8]) jich všech a všelijakých překážek, a to jmenovitě za summu sto třidceti tři zlaté,[9]) jeden zlatý po XXX gr.[10]) a 1 gr. po VII d. bílých počítajíc; kterúžto summu, tak jakž se oznamuje, od téhož purgmistra a rady města Brna sme my, Kartousové, docela zouplna přijali, abychom sobě na místě téhož rybníčka svrchu položeného ku pohodlí kláštera našeho jiný v místě nám příležitém udělati mohli. A poněvadž pak oni, Brňané, často jmenovaní,[11]) rybníček Gazperk i s těmi prameny, kteříž v něm sou a kteříž do něho tekou, najvíce pro tu příčinu jsou[12]) koupili, aby z něho vodu do města jich Brna ku pohodlí všem obyvatelóm brněnským (poněvadž v tom s strany vody veliký nedostatek [v] čas vohňuov sou shledali)[13]) vedli, *a oni, Kartousové,* majíce tolikéž duom svuoj v Brně a pohodlí nemalá, kteráž jsou[14]) od téhož města předkóm jich i jim tolikéž činěna, sobě rozvažujíce, i to, že v čas války a nepokoje, kteréž Pán Buoh zachovati ráčí, tolikéž jim, Kartousóm, ta voda k oužitku[15]) by býti mohla, poněvadž své útočišče do města mají, *k tomu sou povolili a* za summu nahoře oznámenú *k tomu připrodali, aby oni, Brňané, tu vodu z téhož rybníčka mohli vésti do města přes grunty kartouské, přes louku jich,* kteráž leží mezi rybníkem jich velikým a rolími[16]) vymezenými, též bez překážky jich, Kartousuov,[17]) nynějších i budúcích, též jiných lidí všech a všelijakých. A jestliže by při témž rybníčku oni, Brňané, co dělati, stavěti aneb opravovati chtěli, tehdy budou moci tu při témž rybníčku[18]) Gazperku na gruntích[19]) kartouských zemi a kámen sobě moci bráti, a oni, Kartousové, ani kdo jiný toho jim hájiti nemají. Kdež pak obojí strany, tak jakž se nahoře píše, podlé toho trhu se k sobě zachovati mají a při JMKské etc. toho obojí hledati, aby k tomuto trhu JMKská své milostivé povolení a potvrzení dáti ráčil, a když by se to stalo, tehdy oni, Kartousové, povinni budou a mají | jim, Brňanóm **f.55**
ten trh, jakž se nahoře oznamuje, ve dcky zemské vložiti a dáti vepsati, když by najprvé ke dckám přijíti mohli, podlé obyčeje a řádu markrabství moravského. Toho na potvrzení a pro lepší jistotu my, svrchupsaní smlouvčí, pečeti náše a my, kněz Martin Peer pryor, kněz Hugo vikář na místě všeho konventu kláštera kartouského, pečeti náše převorskú i konventskú,[20]) tolikéž i my, purgmistr a rada města Brna, pečet náši městskou[21]) k tomuto listu přivěsiti sme dali. Actum anno, die ut supra.

[1]) *V č. 168.* Martina. *Označení „V č. 168." se rozumí u všech dalších poznámek mimo* [9]) *a* [13]).
[2]) *Vynecháno.*
[3]) ležícého.
[4]) *Vynecháno.*
[5]) radú.
[6]) visitátora.
[7]) přejščí.
[8]) *V orig.* potomkóm.
[9]) XXXIII zl.
[10]) *Za tím* českých.
[11]) *Toto a další slovo tak v originále, ale v č. 168.* jmenovaný rybníček.
[12]) sou.
[13]) *V orig. je závorka až za dalším slovem.*
[14]) sou.
[15]) *V orig.* oužitky, *v č. 168.* užitku.
[16]) rolmi.
[17]) *Tímto slovem se v č. 168. končí text na f. 55.*
[18]) *vynecháno.*
[19]) gruntech.
[20]) převorskou i konventskou.
[21]) městskú.

Potvrzení.

168. My *Ferdynand,* z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, *že sme od* poctivého *Martina převora i na místě konventu kláštera kartouského v Nové Vsi bliž města Brna* a opatrných *purgmistra a konšeluov jménem vší obce města Brna,* věrných našich milých, poníženě *prošeni, abychom jim smlouvy níže psané milostivě potvrditi ráčili,* kterážto smlouva slovo od slova takto zní a v sobě zavírá:

f.55 v. *Následuje na této straně i na f. 55 v. (viz u č. 167. poznámku [17])) smlouva č. 167. s odchylkami tam uvedenými.*

K jejichžto pokorné prosbě nakloněni souce a znajíce obojí strany užitečné býti, *svolili sme k nahoře psané smlouvě a jí sme potvrditi ráčili a tímto listem* s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskou v Čechách a jakožto markrabie moravský ve všem jejím činění, položení, v punktích, klauzulech a artykulích, jakž v tento list jest napsána, *schvalujem a potvrzujem,* chtíce tomu konečně, aby táž smlouva od obojí strany stále a neporušitedlně zachována byla. Protož přikazujeme hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte dotčenú smlouvu i s listem tímto, když byšte za to požádáni byli, ve dsky zemské téhož markrabství vložiti a vepsati rozkázali bez zmatkuov a všelijaké odpornosti, jináče nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti sme rozkázali. Dán na hradě pražském v pondělí po svatém Pavlu na víru obrácení *[26. ledna 1545],* léta božího IMV^co^XLV° a království našich římského XV.° a jiných XVIIII°.

Ferdinandus.

Hendricus[1]), burgravius Misnensis, supremus regni Bohemie cancellarius.

Jiřík Žabka.[2])

f.56 Smlouva o desátek ve vsi Bílovicích.

169. Léta od narození Syna Božího IMV^co^ XLIIII°, v středu po svatém Michalu archandělu *[1. října 1544]* v městě Brně *námi, Janem,* z boží milosti *biskupem olomúckým, Václavem Haugvicem z Biskupic a na Bouzově, Janem z Kunovic na Brodě Uherském,* podkomořím markrabství moravského, *a*[3]) *Janem Šiškou z Kounic na Slavkově, stala se smlúva*[4]) dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* velebnými, *knězem Mikulášem Chybou*[5]) *z Kovačova, kanovníkem kostela Olomúckého a proboštem kostela svatého Petra v Brně, knězem Jindřichem, knězem Ondřejem Pavlátem, kanovníky kostela Olomúckého, vyslanými od kapitoly olomúcké, a* urozeným vládykú[6]) *Matyášem z Hartunkova etc. na místě* velebného *kněze Havla, bratra jeho, kanovníka téhož kostela Olomúckého, podacího pána fary bílovské,* s jedné *a* urozeným pánem, panem *Bernartem*[7]) *z Žerotína na Dřevohosticích i na místě pana Vilíma, bratra jeho mladšího též z Žerotína,* s strany druhé, a to taková: *Jakož desátek obilný na gruntech a rolích vsi Bílovic knězi Havlovi* svrchupsanému, *kanovníku kostela Olomúckého, ku prebendě* i budúcím potomkóm jeho povinně *přísluší, tak sme* svrchupsaní smlouvčí *mezi stranami* nahoře dotčenými *narovnali a smluvili, že ten desátek obilný z týchž gruntuov a rolí bílovských kněz Havel* svrchupsaný *jakožto podací pán též fary bílovské s* jistým *povolením a vuolí vší kapitoly kostela Olomúckého* témuž panu *Bernartovi z Žerotína i na místě* pana *Vilíma, bratra jeho,* erbóm a budúcím potomkóm jich *k dědičnému držení a užívaní jest pustil a odvedl,* nic sobě ani budúcím potomkóm na témž desátku obilném nepozuostavujíc, a on, pan *Bernart z Žerotína, i se panem Vilímem, bratrem svým, mají a povinni sou na statku a panství dřevohostickém* se vším jeho příslušenstvím[8]) za týž desátek obilný, kterýž k tejž prebendě kněze Havla kanovníka tu v Bílovicích náležel, *kromě desátku faráře bílovského, třitceti dva zlatá,*[9]) po XXX gr. za I zl. a gr. po VII d. bílých počítajíc,[10]) *platu* čistého *odvésti a ukázati* tak, aby od téhož pana Bernarta, pana Vilíma, bratří vlastních z Žerotína, erbuov a budúcích potomkuov jich, pánuov[11]) a držiteluov statku a panství dřevohostického, z téhož panství knězi Havlovi vydáván byl, a to rozdílně, na svatý Jiří po datum smlouvy tejto najprvé příští šestnácte zlatých a na svatý Václav hned potom budoucí též šestnácte zlatých, a tak při těch časích aby ten plat knězi Havlovi nynějšímu a budúcím potomkóm jeho, podacím pánuom[12]) fary bílovské, od téhož pana Bernarta a pana Vilíma, erbuov i budúcích

[1]) *T. j. Jindřich z Plavna.*

[2]) *Tento podpis jest v orig. vpravo od podpisu kancléřova.*

[3]) *V č. 170. vynecháno. Označení „V č. 170." se rozumí u všech dalších poznámek mimo* [4]).

[4]) *V orig.* smlúvou, *v č. 170.* smlouva.

[5]) Chybú.

[6]) vládykou.

[7]) Bernhartem.

[8]) *Tímto slovem se v č. 170. končí text na f. 56 v.*

[9]) XXXII zl.

[10]) počítajíce.

[11]) *Toto a další slovo vynecháno.*

[12]) pánóm.

potomkuov jich z již psaného panství dřevohostického prací a nákladem jich nyní i na budúcí časy do kapitoly olomúcké bez odtahuov a všelijakých vymyšlených forteluov dodáván a spravován byl. A tak sou na obě straně povinni sobě[1]) kněz Havel, kanovník svrchupsaný, ten desátek obilný po gruntech a rolích vsi Bílovic a pan Bernart z Žerotína i se panem Vilímem, bratrem svým, těch třitceti dva zlatá[2]) platu čistého a stálého na panství dřevohostickým[3]) ve dcky zemské dáti vložiti a vepsati na náklad
f.56v. obojí | strany a též to společně u JKMti jednati mají, aby JMKská k tomu své milostivé povolení a tejto smlouvy potvrzení[4]) dáti ráčil. Než což se podací fary bílovské, kteráž k tejž kanoný od starodávna a podlé nadání královského přísluší, dotejče, to v své mocnosti při tej kanoný v celosti, jakž i prvé bejvalo, se zuostavuje. A to sou sobě s obú[5]) stran slíbili ctně, věrně, právě a křesťansky zdržeti. Tomu na svědomí a dosti učinění my, svrchupsaní smlouvčí, i strany k tejto dobrovolné smlouvě pečeti své vlastní přitisknúti a přivěsiti sme rozkázali a jedné každej[6]) straně touž smlúvu[7]), v jednostajná slova na pargameně sepsanú, sme dali. Jenž jest psána a dána léta a dne svrchupsaného.

Potvrzení JMKské.

170. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme prošeni od* urozeného *Bernarta z Žerotína na Dřevohosticích a Havla, kanovníka kostela Olomúckého*, věrných našich milých, *abychom jim smlouvy* nížeji psané *milostivě potvrditi ráčili*, kterážto smlouva slovo od slova takto v sobě zní a zavírá:

f.57 *Následuje na této straně a na f. 57 (viz u č. 169. poznámku* [8])*) smlouva č. 169. s odchylkami tam uvedenými.*

K jejichžto, svrchupsaných Bernarta z Žerotína a Havla kanovníka, prosbě nakloněni souce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *takovú smlouvu* ve všem jejím znění, položení, v punktích, klauzulech a artykulích *stvrdili sme a tímto listem stvrzujem, schvalujem a upevňujem*, kterážto smlouva má od nás a budúcích króluov českých a markrabí moravských držána a zachována býti bez přerušení nyní i na budúcí časy, přikazujíce při tom všem obyvatelóm a poddaným našim ze všech stavuov markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným milým, abyšte vejše psaného Bernarta z Žerotína a Havla kanovníka při též smlouvě a tomto milostivém potvrzení našem neporušitedlně zachovali a překážek žádných nečinili ani komu jinému činiti dopouščeli pod uvarováním nemilosti naší královské. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti sme rozkázali. Dán na hradě | pražském v sobotu před svatým Václavem f.57v.
[26. září 1545], léta božího IMV^co^XLV a království našich římského XV.° a jiných XVIIII.°

Ferdinandus.

Henricus[8]), burgravius Misnensis, supremus regni Bohemie cancellarius.

Jiřík Loxan.

Odpor Brněnských.

171. *Purgmistr a rada města Brna na místě Anny, sirotka po* nebožtíku *Martinovi mladším Hýblovi*, někdy *měštěnínu brněnském, pozuostalého*, tomu vkladu, kdež jest *Marketa Karnarová z Řečkovic Ekharta Mandowle Pomora z Arnhauzu*, manžela svého, *na tvrz a ves Řečkovice* se vším příslušenstvím na spolek přijala, *odpor* činí.

Naučení panu komorníkovi o vklad

172. *města Moravských Budějovic dané: Poněvadž při vkladu Budějovic od pana Jindřicha z Lichtnburka na Bítově panu Zdenkovi a panu Burjanovi, bratřím z Valdštajna, a erbóm jich do desk vloženého omyl se nachází, že se městečkem jmenuje*[9])*, a v listu správním městem, a pan Zdeněk a pan Burjan, strejc jeho, sou praví erbové a dědici po panu Zdeňkovi a panu Burjanovi zuostalí, aby ten vklad z desk vymazati a znovu sobě vložiti dali podlé téhož listu zprávního.* Relatores: pan Jaroslav z Doubravice, pan Jindřich Březnický z Náchoda, a z vládyk Vilím z Víckova, najvyší hofrychtýř.

Vklad města Budějovic Moravských. f.58

173. *Jindřich z Lichtnburka na Bítově* i s svými erby *Zdenkovi a Burjanovi*, bratřím *z Valdštajna*, a erbóm jejich své vlastní a dědičné zboží, totižto *město Budějovice Moravské, i s tím rychtářstvím, kteréž k tomu městu přísluší, totižto: Malú Vésku a Německú Ves, ves Heřmanice, les puol Ochoze, les Kosovú, louku*, kteráž slove *Královna*, nahoře psané město, vsi, lesy, louky se vším a všelijakým příslušenstvím, s lidmi platnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s mlajny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi,

[1]) k sobě.
[2]) XXXII zl.
[3]) dřevohostickém.
[4]) povolení, k tejto smlouvě potvrzení.
[5]) obou. [6]) každé.
[7]) smlúvou.
[8]) *T. j. Jindřich z Plavna.*
[9]) *V orig.* jmienuje.

s horami, s dolinami, s lesy, s háji, s chrastinami, s vrbinami i se všemi platy, poplatky, s ospy, s závěrnym, s kury, s vajci, s majty i se všemi vinami[1]) i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jak svrchupsané město, vsi, lesy, louky v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a vymezeno jest, nic sobě, erbóm ani budúcím potomkóm svým na tom na všem nepozůstavuje ani vymieňuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědičnému držení a užívaní.

f.58v. **174.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána 1547, při času druhé neděle v půstě *[7. března 1547]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici na místě pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného[2]) vládyku Matyáše z Hartunkova, místo držící urozeného a statečného rytíře Václava Tetaura z Tetova na Malenovicích, najvyšího písaře téhož markrabství; na kterémž jsou seděli: duostojný u Boze otec, pan Jan, biskup olomúcký, a urození páni, pan Vilím Kuna z Kunstátu na Hrádku, pan Jan z Lichtnštajna a z Nyklšpurku, pan Jan Jetřich z Boskovic na Úsově, pan Václav mladší z Lichtnburka na Bítově, pan Jaroslav z Doubravice na Valči, pan Znata z Lomnice na Náměšči, pan Václav Haugvic z Biskupic etc., pan Jan z Kounic na Slavkově, a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyší hofrichtýř, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Búzově, Jan starší Kropáč z Nevědomí na Litenčicích a Jan z Zahrádek na Hobzí.

Vklad věna na Polehradicích.

175. *Vilím z Víckova na Cimburku,* najvyší hofrychtýř markrabství moravského, *Johance z Háje, manželce Závišově z Víckova,* bratrance svého, *k* jejimu *věnnému právu pět set kop groší českých,* za kopu šedesáte gr. a za gr. VII d. počítajíc, na minci v tomto markrabství obecně berných, *na městečku svém dědičném Polehradicích vkládá* a vpisuje a příjemčí toho věna činí se se vším statkem svým, kterýž má a jmíti bude.

f.59 Vklad puol zámku Lompnice.

176. *Jan mladší z Lomnice*[3]) i s svými erby *Jiříkovi z Lomnice,* bratru svému, a jeho erbóm *puol zámku Lomnice*[4]) s dvorem, s rolí, s lukami, s horami, *s pul městečkem Lomnice, ves Řepku, ves Brusný, ves Veselí, ves Podolí, ves Smilov, ves Osiky, ves Broumov,* což tu mám, *ves Loučky,* což tu mám, *ves Třemchovú,* což tu mám, *ves Žďárec* i se třimi mlynáři pode vsí, *ves Vratislav, ves Lubné,* což tu mám, *Novou Ves,* což tu mám, *ves Rikonín,* což tu mám, i s tím se vším panstvím a příslušenstvím, což k tomu zámku a městečku a vsím již jmenovaným od starodávna přísluší, se všemi poplatky, jakýmiž se jmény jmenovati mohú, ku pravému dědičnému jmění,[5]) držení a užívaní, nic tu sobě ani erbóm svým nahoře jmenovaným panství, žádného práva ani kterého vlastenství nepozuostavujíc, než to všecko *ve dsky vkládám* a vpisuji.

Vklad domu v Hostěradicích etc.

177. *Dorota ze Mstěnic, vdova* pozuostalá *po* nebožtíkovi *Hynkovi Jankovském z Vlašimě, Filipovi Jakubovi Purgštolarovi* a jeho erbóm a budúcím potomkóm své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, *duom v městečku Hostěradicích* se dvěma lány rolí a s jiným se vším k témuž domu od starodávna příslušenstvím, tak jakž sou téhož domu předkové moji a já po nich v držení a užívaní byli, se všemi užitky a požitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú a k témuž domu náleží a jakž týž duom s rolí od staradávna v svých mezech a hranicích vymezeny sou, — *všakž* což povinně desátku z tých gruntů k témuž domu náležitých dáváno býti má, jakž od starodávna bývalo, to se tak z toho dávati má — nic tu sobě, svým erbóm a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji Albrecht z Boskovic, nejvyšší komorník.

Vklad puol vsi pusté Bořečkovic.

178. *Mikuláš Prusinovský z Víckova, najvyší išpán a hajtman králové Marie Její Mti hrabství Starého Zvolena,* i s svými erby *Janovi Zahrádeckému z Zahrádek* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží a dědictví, *puol vsi* pusté *Bořečkovic* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, pustotinami, s doly, s lesy, s chrastinami a s křovinami, s lovy, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, oužitky a požitky i se vším plným panstvím a příslušenstvím, jakožto též puol vsi pusté svrchupsané v svých mezech a hranicích vymezena jest, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachová-

[1]) *T. j. pokutami.*

[2]) *Slova* a urozeného — téhož markrabství *jsou napsáno jiným inkoustem, ale touž rukou na okraji.*

[3]) [4]) *V orig.* Lommice.

[5]) *Za tím nepřetržené slovo* jmění.

vaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, než to všecko *vkládám* a vpisuji ve dcky zemské k jich pravému jmění, svobodné a nezávadné, a dědičnému užívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží mně aneb erbóm mým kde ve dckách stálo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f. 59 v. Vklad tvrze a vsi Kořima.

179. *Přcmek z Víckova,* podkomoří markrabství moravského, *i na místě* duostojného u Boze otce, pána, pana *Jana, biskupa JMti olomúckého, mocní otcovščí poručníci dítek a statku po nebožtíkovi Zykmundovi Nekšovi z Landeku zuostalých, na místě týchž sirotkuov purgmistru a radě i vší obci města Brna* ku pravému dědicství zboží vlastní a dědičné nadepsaných sirotkuov, totiž *tvrz a ves Kořim* s dvorem, s pivovarem, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s zahradami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s mlejny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sme to sami na místě sirotkuov drželi a toho požívali, se všemi požitky, v kterýž sou kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě tu ani sirotkóm ani budúcím potomkóm našim a jejich práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko ku pravému jejich dědicství, jmění, držení a dědičnému požívaní *vkládáme* a ve dsky zemské vpisujeme.

Vklad věna paní Anně z Krajku.

180. *Zdeněk z Valdštajna Anně z Krajku,* manželce své, k jejímu *věnnému právu puol třinácta sta kop groší českých a nad věno její* zvláště z lásky své manželské *puol třetího sta kop groší,* všecko na minci obecně berné, za jednu kopu LX gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, *na městě svém dědičném Budějovicích Moravských, což mi tu na díl muoj náleží, ve desky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemcím toho věna i nad věno sám jse činím vším statkem svým, kterýž nyní jmám neb jmíti budu.

f. 60 **181.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^c^XLVII,° při času svaté Kunhuty *[12. září 1547]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Pertuolta z Lipého na Krumlově, najvyššího maršálka království českého, na místě pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína a na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova, místo držící urozeného a statečného rytíře Václava Tetaura z Tetova na Malenovicích, najvyšího písaře téhož markrabství; na kterémž sou seděli urození páni: pan Vaněk z Lichtnburka na Bezci, pan Jan Jetřich z Boskovic na Úsově, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, pan Jaroslav z Doubravice na Okarci, pan Znata z Lomnice na Náměšči, pan Václav Berka z Dubé na Štemberce, pan Václav Haugvic z Biskupic na Hranicích, pan Pavel z Žerotína na Napajedlích, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyšší hofrichtýř, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan starší Kropáč z Nevědomí na Litenčicích, Jan z Zástřizl na Buchlově, a Jan Zahrádecký[1]) z Zahrádek na Hobzí.

Vklad pěti člověků v městečku Troskotovicích. f. 60 v.

182. *Jaroslav Osovský z Doubravice* i s svými erby *Zykmundovi Valeckému z Mírova* a erbóm jeho *své vlastní zboží a dědicství,* žádnému nezávadné, *s pěti člověky* na gruntech usedlých *v městečku Troskovicích, kteréž mi se tu po nebožtíku* panu *otci mém* dobré paměti *na díl muoj dostaly,* s platem, kterýž odtud vychází, s robotami,[2]) se všemi jinými duochody a požitky, s loukami, s pastvami, pastviščemi, s chrastinami, vodami tekutými i netekutými a s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, jak sem jich sám užíval a což jest mi tu na těch lidech příslušelo, sobě ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom nezachovávajíc ani pozuostavujíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad tvrze a vsi Třebětic.

183. *Václav Chroustenský z Malovar* i s svými erby a potomky *Volfovi Krajířovi staršímu z Krajku,* najvyšímu purkrabí pražskému, a jeho erbóm své vlastní zboží a dědicství, *tvrz a ves Třebětice, ves Vesce,* s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i stojícími, s lidmi osedlými i neosedlými, s platy, s poplatky, s činžemi, s kurmi, s vajci, s robotami, s rolími oranými i neoranými, s lesy, s háji, s chrastinami a porostlinami, s loukami, s pastvami, s horami, s doly, s mezemi, s hranicemi, s hony, s lovy i se všemi užitky a požitky i se vším příslušenstvím,

[1]) *V orig.* zzahrádecký.

[2]) *Za tím přetržené slovo* a.

právem, panstvím, což k tomu zboží příslušelo a přísluší, tak jakž též zboží všecko od starodávna v svých hranicích obmezeno jest, tak jakž sem to zboží sám držel a toho užíval, nic tu na tom na všem zboží svrchupsaném sobě a erbóm neb potomkóm svým práva, žádného panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní.

184. *Jakož pořádném*[1]) *poručenstvím na mocnej list královský po nebožtíku Jaroslavovi Rackovi*[2]) *z Mrdic* dobré paměti *připadl jest na mne Znatu z Víckova statek dědičný i jiný po něm zuostalý a to poručenství i s mocným listem*, od JKMti Rackovi daným, *jest ve dcky* zemské f. 61 *vloženo mně Znatovi, a Jaroslav Racek, prodadúc puol městečka Arklebova*, statek svuoj dědičný, se vším toho puol městečka příslušenstvím *Janovi Ždánskému z Zástřizl* a peníze od něho přijmúc podlé smlúvy trhové *a majíc* podlé tej smlúvy na toho puol městečka *list správní* obyčejný udělati *Janovi, než jest ten list udělal a vykonal, že jest jej, Racka, Pán Buoh s tohoto s světa vzíti ráčil, a naučení pánů soudcí Jich Mtí dáno jest mi, Znatovi, poněvadž statek po Rackovi*[2]) *na mne jest připadl, abych na toho puol městečka Arklebova podlé prodaje Rackova list správní obyčejný Janovi z Zástřizl a erbóm jeho udělal a ve dcky zemské vložil:* a protož *já Znata z Víckova* i s svými erby *na místě nebožtíka Jaroslava Racka z Mrdic Janovi Ždánskému z Zástřizl* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, *puol městečka Arklebova* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s vinohradními desátky a s zemním spravedlivým a se vším právem vinohradním, s horami, s lesy, s háji, s doly, s vrbinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, což k tomu puol městečku Arklebovu od starodávna příslušelo a přísluší, se všemi užitky a požitky a všelijakými poplatky a s užitky, jak sem já toho puol městečka Arklebova po předcích svých v držení a užívaní byl, s vodami tekutými i netekutými, s břehy, s rybníky, s rybniščemi i se vším plným právem, panstvím, příslušenstvím, což k tomu svrchupsanému puol městečku Arklebovu a k tomu zboží od starodávna příslušelo a vymezeno jest, nic sobě tu ani erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství nezacho[vá]vajíc, než tak, jak sem to sám po předcích svých držel a užíval, — a jakož jest v smlúvě trhové ten artykul postaven, že *na gruntech lhotských*, pustej *vsi mé*, při hranicích a při silnici dobytkové *násedlovščí* panščí i lidščí všelicí svobodně pasem byti mají bez škod, a zase dobytkové *uherčičští* panščí i lidščí při týchž hranicích a silnici *na gruntech násedlovských* také bez škod paseni býti mají, ten artykul mezi námi i potomky našimi zuostati má — to všecko ku pravému dědicství, svobodné a nezávadné, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad vsi Dvorcu s tvrzí.

185. *Burjan Babka z Mezeříčka* i s svými erby a budúcími potomky *Jindřichovi Radkovcovi z Mirovic* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, svobodné a žádnému nezávadné, totižto *ves Dvorce s tvrzí* a dvorem, se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi a tvrzi přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i | netekutými, s mlýny, s mlýniščemi, s lidmi plat- f. 61 v.
nými i neplatnými, s platy, s poplatky, s lesy, s horami, s dolinami, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic tu sobě, erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad pusté vsi Moskvic.

186. *Purgmistr a rada města Znojma na místě obce téhož města* s budúcími potomky svými *Mikulášovi Prusinovskému z Víckova na Petrovicích* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, *ves* pustou *Moskvice, podlé Dyje proti Raysnpruku ležící*, s rolí oranú i neoranú, s loukami, s platy, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s chrastinami, s vodami tekutými i netekutými a se všemi a všelijakými oužitky a požitky, jakýmiž by se jmény jmenovati mohly, i s tím se vším, což k tej vsi pusté Moskvicím od starodávna příslušelo a náleželo, tak jakž ta ves v svých hranicích od starodávna vyměřena jest a což sme tu v tej vsi měli a jí v držení a užívaní byli, nic tu na tom na všem sobě ani budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství žádného nepozůstavujeme ani zachováváme, než to všecko ku pravému dědicství, jmění a dědičnému užívaní *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme.

Vklad Syrovic.

187. *Mikuláš Prusinovský z Víckova* i s s erby svými *Václavovi mladšímu z Lichtnburka* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *tvrz* a dvuor svuoj dědičný s pivovarem *a ves Syro-*

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *V orig. psáno* Račzkovi.

vice s krčmú tu nově vysazenú, *s lidmi* tu usedlými *ve vsi Krnčicích*, což tu lidí usedlých i s mlynářem, pod rybníkem Krnčickým ležící[1]), mám, *v Jackově jednoho člověka*, Říhu, *dvuor* pustý *Lazec*, se vším a všelijakým tej tvrze a dvoruov s jich příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s pustinami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s čižbami, s mezemi a hranicemi, s robotami, s užitky a požitky, s potoky tekúcími i netekúcími, s břehy, s rybníky, s rybniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakžto ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích, v každé a v každé zvláště, záleží a vymezena sou, nic sobě, erbóm
f.62 ani[2]) | budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, než to[3]) všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

Vklad tří lánuov ve vsi Chřepicích.

188. *Sezema Zajímač z Kunstátu* s erby svými *Jindřichovi Březnickému z Náchoda* i erbuom a budúcím potomkóm jeho své vlastní dědičné zboží, žádnému nezávadné, totiž *tři lány ve vsi Chřepicích* s lidmi usedlými a což sem tu v Chřepicích měl, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami, s porostlinami, s chrastmi, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi a hranicemi, s platy, s robotami, s kury, s vajci a se všemi oužitky a požitky, kterýmiž se jmény jmenovati mohou, se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s břehy, s rybníky, s rybnišči, s potoky, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž sem toho zboží svrchupsaného v držení a užívaní byl a jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezích a hranicích vymezena[4]) jsou, nic sobě tu, erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně Sezimovi neb erbóm mým to zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Povolení kněze biskupovo[5]) etc. etc.

189. My *Jan*, z boží milosti *biskup olomúcký*, oznamujem tímto listem obecně přede všemi, jenž jej uzří anebo čtúcí slyšeti budú, *jakož se jest stala smlúva* celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Janem z Pernštajna a na Helfenštajně etc.*, s jedné a poctivým *Martinem Šmelczerem, kanovníkem brněnským*, s strany druhé *s povolením* velebných *kněží, Mikuláše*[6]) *z Kovačova, probošta kostela svatého Petra v Brně, i vší kapitoly téhož kostela, o směnu podací fary pohořelické*, jakožto smlúva to všecko v sobě šířeji a světleji zavírá a ukazuje a pro stálejší opatření slovo od slova, jakž sama v sobě zní, vepsána jest *v list*[7]) najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda*, římského, uherského, českého etc. *krále* a markrabie moravského JMti, *jímžto JKMt jakožto najvyší podací dědičný pán toho kano[v]nicství brněnského, kterémuž* | *podací fa-* f.62 v.
ry pohořelickej příslušelo, tej smlúvy ve všech jejich punktích, slovích a klauzulích pod pečetí svú královskú *potvrditi ráčil*, kdež *my*, napřed jmenovaný *Jan biskup*, podlé ouřadu našeho biskupského *k týž dotčený smlúvě* mezi svrchu jmenovaným panem Janem z Pernštajna a Martinem Šmalczarem, kanovníkem brněnském,[8]) učiněné ve všem jejím znění,[9]) zavření a sepsání[10]) *potvrdili sme a tímto listem potvrzujeme* a ji za pevnú a stálú jmíti chceme neporušitedlně na časy budúcí. Tomu na svědomí pečet náši k tomuto listu přivěsiti sme rozkázali s naším jistým vědomím. Jenž jest dán a psán v městě Brně v středu u vigilji svatého Ondřeje, apoštola božího *[29. listopadu 1542]*, léta Páně IMV^c^XLII° počítajíc.

190. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvatský etc. král, infant v Hyšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *jest na nás vznešeno od* velebného *Mikuláše z Kovačova, probošta kostela svatého Petra v Brně, i vší kapitoly téhož kostela*, věrných našich milých, *že pro zlepšení kanovnicství a prebendy, kteráž náleží Martinovi Šmelczarovi, kanovníku podacího fary pohořelické, smlouva a směna s* urozeným *Janem z Pernštajna na Helfenštajně*, věrným našim milým, *jest učiněna, při tom nás proše, poněvadž toho kanovnicství podací nám náleží, abychom k takové smlouvě* pro zlepšení toho kanovnicství a prebendy *povoliti, jí schváliti a* milostivě *potvrditi ráčili*, kterážto smlúva slovo od slova takto zní:

Léta Páně IMV^c^XLII°, v středu před svatú Kateřinú *[22. listopadu 1542]* v městě Brně *s po-*

[1]) *Tak v originále. Lze také čísti* ležíci.
[2]) *Za tím, na f. 62, nepřetržené slovo* ani.
[3]) *Za tím přetržené slovo* sem.
[4]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[5]) *V orig.* biskopovo.
[6]) *V orig.* Mikulášem.
[7]) *Viz č. 190.*
[8]) *Tak v originále.*
[9]) *Za tím přetržené slovo* a.
[10]) *Za tím chybí slova formule o svolení.*

zolením duostojného u Boze otce a pána, pana *Jana, biskupa olomúckého, a velebných kněží, Mikuláše z Kovacova, probošta svatého Petra v Brně, i vší kapitoly téhož kostela, stala jse smlúva celá a dokonalá mezi námi, Janem z Pernštajna a na Helfnštajně* s jedné *a Martinem Šmelczarem, kanovníkem brněnským, jakožto pánem a držitelem toho kanovnictví a podacím fary pohořelické* s strany druhé, a to taková: *Jakož* témuž *Martinovi, kanovníku brněnskému, to kanovnictví náleží a podací fary pohořelické náleželo i s tím platem, kterýž se jemu ode mne Jana z Pernštajna vydával*, tak jakž *smlúva předešlá*, kteráž se stala *s* předkem jeho, *nebožtíkem knězem Janem, též kanovníkem a držitelem téhož kanovnictví*, v sobě šíře obsahuje a zavírá, *kdež podlé tej smlúvy časté ruoznice mezi námi bejvaly, že sou lidé v Pohořelicích kněze jmívati ne-*
f.63 *mohli a tím při správách křesťanských* | *obmeškáni bejvali*, i pro uvarování takových ruoznic a tak, aby lidé tu potomně správci duochovními, totiž kněžími, opatrováni byli, nadepsaný *Martin Šmelczar, kanovník, to podací fary pohořelický* se vším příslušenstvím k tej faře *i s tím platem*, kterýž se jemu ode mne podlé předešlé smlúvy vydávalo, *mně Janovi z Pernštajna* a potomkóm mým *dědičně postoupil* tak, abych já s potomky[1]) svými těm lidem svým pohořelickým i jiným, k tej faře příslušejícím, faráře podával a je živností opatroval. *A já* proti tomu témuž kanovníku i budúcím kanovníkóm, držitelóm téhož kanovnictví, *za ty užitky*, kteréž sú tu *z Pohořelic* k témuž kanovnictví a k prebendě své mívali a jim ode mne bejvaly vydávány, *mám každý rok* i s potomky svými čtyřidceti zlatých, a to rozdílně, při času svatého Jiří XX zl. a při času svatého Václava také XX zl., za zlatý po třidceti groší bílých a za gr. po VII d. bílých počítajíc, mince v markrabství moravském obecně berné, *platu z panství* svého *židlochovského vydávati* a do obydlí jich tu do Brna posílati svým nákladem a prací. *A místo toho podací fary pohořelický také tomu kněži* i potomkóm jeho *postoupiti mám a postupuji podacího svého fary v Dubanech* i s tím se vším, což k tomu podacímu přísluší, tak, aby ten kanovník i potomci jeho svobodně tu do Duban tak jako i jiní, kteříž podací fary mají, faráře podávati mohli a faráře, kteříž by tu od kanovníka podáni byli, aby toho všeho bez všelijaké překážky užívali, a což tu faráři spravedlivě náleží. A také já, nadepsaný Jan z Pernštajna, na tuto smlúvu mám u JKMti, pána našeho milostivého, jakožto pána toho kanovnictví podacího i také u kněze biskupa olomúckého jakožto u preláta vrchního téhož kostela potvrzení zjednati a tuto smlúvu i s tím potvrzením ve dcky zemské vložiti prací a nákladem svým. Tomu na svědomí a budúcí zdržení my svrchupsaní, Jan z Pernštajna a na Helfnštajně, kněz Mikuláš probošt a nadepsaná kapitola kostela Brněnského, pečeti náše k těmto smlúvám dobrovolně s naším jistým vědomím přivěsiti dali jsme. Jenž sou dány a psány léta a dne, jakž se svrchu píše.

Kdež *my*, znajíce slušnú žádost strany obojí, *svolili sme k nahoře psané smlúvě a jí sme potvrditi ráčili a tímto listem* s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský ve všem jejím znění, punktích, klauzulech a artykulích, jakž v tento list jest napsána, *potvrzujem a schvalujem*, chtíce tomu a ustanovujíci, aby s obú stran stále a nepohnutě držána a zachována byla beze všeho přerušení nyní i v časech budúcích. Protož poroučíme přikazujíc hajtmanu, najvyšímu komorníku a sudímu markrabství moravského, nynějším | i budúcím, věrným našim milým, abyšte f.63 v.
svrchupsanú smlouvu i s listem tímto, když byšte za to požádáni byli, ve dcky zemské téhož markrabství vložili a vepsati rozkázali bez zmatkuo a všelijaké odpornosti, jináče nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán v Vídni ve čtvrtek dne svatého Tomáše, apoštola božího *[21. prosince 1542]*, léta Páně IMV^c^XLII° a království našich římského XII.° a jiných XVII.°

Ferdynandus.

Henricus[2]), purgravius Misnensis,
supremus regni Bohemie cancellarius, subscripsit.
Jiřík Žabka.

Poslové tohoto listu ke dckám od pana hajtmana dáni jsou pan Jaroslav z Doubravice a pan Jan z Kounic etc.

191. Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^c^XLVIII°, při času druhé neděle v f.64
puostě *[26. února 1548]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyššího komorníka, pana Jana Zajímače z Kunštátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, najvyššího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova, místo držící urozeného a statečného rytíře Václava Tetaura z Tetova na Malenovicích, najvyššího písaře téhož markrabství: na kterémž jsou seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Jan, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan z Lichtnštajna a s Nyklšpurku, pan Jan Je-

[1]) *V orig.* potomkym.

[2]) *T. j. Jindřich z Plavna.*

třich z Boskovic na Ousově, pan Vaněk z Lichtnburka na Bezci, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, pan Jaroslav z Doubravice na Vokarci, pan Znata z Lomnice na Náměšti, pan Jetřich z Kunovic na Uherském Brodě, pan Pavel z Žerotína na Napajedlích, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z rytířstva: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyší hofrychtýř, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč starší z Nevědomí na Litenčicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Budíškovicích.

f. 64 v. Vklad Urbanče a jiného statku.

192. *Jetřich Dobrovocký z Dobré Vody* i s svými erby *Volfovi Krajířovi staršímu z Krajku a na Lantštajně* a jeho erbóm a potomkóm své vlastní zboží a dědicství, totiž *tvrz Urbaneč* i s dvorem, poplužím, s mlejnem a pivovarem, což sem tu sám držel, s dědinami, s lukami, *ves* týmž jménem *Urbaneč, ves Mutišov,* což sem tu sám držel, *ves Němčice, ves Chvalkovice, ves Liděřovice,* se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s poplatky a oužitky, s vospy, robotami, s vajci, s slepicemi, jakož to svrchupsané zboží a vsi v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a vymezeny sou, s lesy, s háji, s lukami, s dědinami, s chrastinami, s hory[1]) a s dolinami, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s puol řekou, s vodami tekutými i netekutými, s všelijakými zvuolemi, jakž by koli shledány a jmenovány byly, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, to zboží s tím se vším, jakž sem to sám držel a užíval, svobodné a žádnému nezávadné dědictví, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad věna paní Anně z Huburku.

193. *Jan Krajíř z Krajku Anně z Huburku,* manželce své, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji *věna jejího* puol třetího sta zlatých *a nad věno* tisíc zlatých na minci obecně berných *na tvrzi a vsi Nových Uherčicích* i všim[2]) jinejm statku, k tejmž Uherčicím příslušejícím, a sám se příjemčím toho věna i nad věno se vším statkem činím.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Val[d]štejna, místodržící.

Vklad věna paní Margetě z Léskovce.

194. *Lipolt*[3]) *Krajíř z Krajku Margetě z Lískovce,* manželce své, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji *věna jejího* puol vosma sta zlatých *a nad věno* tisíc zlatých na minci obecně berných *na tvrzi a městečku Vratěnině* i všem jiném statku, k témuž Vratěnínu příslušejícím, a sám se příjemčí toho věna i nad věno se vším statkem svým činím.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

Vklad věna Dorotě z Rabštajna.

195. *Hynek Koňas z Vydří Dorotě z Rabštajna,* manželce své, *na tvrzi a vsi Borovné* s jejím příslušenstvím pět set kop groší na minci *věna i nad věno* ku pravému jejímu věnnému právu *ve dcky* zemský *vkládám* a vpisuji a příjemčí toho věna i nad věno sám se činím se vším statkem svým, kterýž mám, neb jmíti budu.

Vklad rybníku pod Dokovským rybníkem. f. 65

196. *Jan a Petr Rechmberci,* bratří vlastní *z Želetic,* i s svými erby *Václavovi Hodickému z Hodic na Hrubčicích,* komorníku práva menšího kraje brněnského, a jeho erbóm své vlastní a dědičné zboží, totižto *rybník náš pod rybníkem Dokovským za Dolními Dubňany* i s haltéřem pod týmž rybníkem, se vším jeho příslušenstvím, tak jakž sme to sami drželi a toho užívali, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, svobodné a nezávadné, *vkládáme* a vpisujeme.

Vklad lesu, slove Heřmanů.

197. My *Jan a Čeněk,* bratří vlastní *Kunové z Kunstátu,* i *na místě jiných* pánuov *bratří svých nedílných* i s svými erby *Janovi Ždánskému z Zástřizl na Buchlově,* erbóm a potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, svobodné a žádnému nezávadné, totjiž *ten kus hor,* který slove *les Heřmanů, v horách loveckých nad vsí Lovčici ležící,* tak jakž sme těch kus hor a toho lesu sami v držení a užívaní byli, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství, erbóm i budúcím potomkóm našim na tom zboží nepozuostavuje ani zachovávaje, s pastvami, s lovy, s hony, s čižbami, s hranicemi, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ten kus hor a les s svrchupsaný od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezený jest, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, než to všecko ku pravému dědicství, jmění, držení a svobodnému užívaní *ve dsky* zemské mu *vkládáme* a vpisujeme.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Vklad vsi Skrejchova.

198. *Jan a Bohuslav,* bratří vlastní *Studenští z Studené,* i s svými erby *Jiříkovi Babkovi z Mezeříčka* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totižto *ves Skrejchov* se vším jeho příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú

[1]) [2]) *Tak v originále.*

[3]) *V orig.* Lipoltht.

i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak uplně, jakž ta svrchupsaná ves od starodávna vymezena a v svých hranicích založena jest, se všemi duochody, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, kteréž k tej vsi náležely a náleží, jak sme to sami drželi a poživali, nic sobě tu ani erbóm ani potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské, svobodné a nezávadné, ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní *vkládáme* a vpisujeme, a kdež by nám to jisté zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v niveč obracujeme.

f. 65 v. Vklad mlejnu na Bobravě.

199. *Jan, Tomáš, Vilím, Vachové z Vořechovíček*[1]), i s svými erby *Jiříkovi Žabkovi z Limberku na Kounicích,* krále JMti radě a místokancléři království českého, a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totižto *mlajn, ležécí na Bobravě, kterýžto mlajn* od starodávna *ku polovici vsi Tikovic příslušel,* s tím se vším panstvím, příslušenstvím a právem dědičným, tak jakž sme to sami drželi a požívali a což k tomu mlejnu od starodávna příslušelo a přísluší a jakž jest ten mlejn v svých mezích a hranicích od starodávna vyměřen a vymezen, i s potokem, což k tomu mlejnu přísluší a pokudž toho mlynář užíval a užívá, s platy, oužitky i s jiným panstvím a se vším příslušenstvím, s mezemi, s hranicemi, jakž ten mlejn v svých mezech a hranicích záleží a vyměřeno jest, nic sobě tu na tom mlejnu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíce ani pozuostavujíc, než to všecko ku pravému dědicství, jmění, držení *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme.

Vklad puol tvrze a vsi Bohušic.

200. *Václav z Ludanic,* hajtman markrabství moravského, *na místě Jana, Aleny a Anny z Sloupna, sirotkuov po* nebožtíku *Milotovi Herinkovi z Sloupna zuostalých, na naučení pánů soudcí Jich Mtí Kateřině z Želetic* a erbóm jejím vlastní zboží a dědicství svrchupsaných sirotkuov, jmenovitě *puol tvrze a puol vsi Bohušic,* polovici dvoru, polovici mlejnu, polovici rybníku, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybniščemi, s potoky, vodami tekutými i netekutými, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s dědinami, s horami, s doly, s pastvami, s pastviščemi, s robotami, s vajci, kurmi, s hony, s lovy, s čižbami, s oužitky a požitky, jakýmiž by se jmény koli jmenovati mohly, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se vší zvuolí, tak jakž sou toho svrchupsaní sirotci sami v držení byli a užívaní, nic jim tu ani erbóm, budúcím potomkóm jejich na všem jich jmenovaném statku žádného práva, panství, dědicství ani vlastenství nevymieňuje ani pozuostavuje, než to všecko *ve dcky zemské* k jich dědičnému jmění a držení *vkládám* a vpisuji, a jestliže by to zboží kde ve dckách zemských týmž sirotkóm svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracím.

List mocnej královskej.

201. My *Ferdynand,* z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský a český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Išpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezké[2]) kníže a lužický markrabie etc., oznamujeme tímto listem všem, že *sme prošeni jménem* urozené *Lidmily z Kyjovic,* pozuostalé *vdovy po* někdy urozeném *Janovi Osovském z Doubravice,* nám milé, *abychom jí list náš mocnej dáti ráčili, na kterýž by* všecek[3]) a všelijaký *statek svuoj,* kterýž má a míti bude, *poručiti a jej zříditi mohla.* K jejížto prosbě nakloněni súce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svolili sme k tomu a tímto listem svolujeme,* vuoli náši jistou a moc plnú též Lidmile dávajíc a toho dopouščejíce, aby ona všecken a všelijaký statek svuoj movitý i nemovitý, dědičný neb zápisný, kterýž má neb ještě jmíti bude, *bez statkuov lenných a manských,* v kterýchž nápadové nám spravedlivě náležejí, odkázati neb poručiti mohla a moc měla za zdravého života neb na smrtedlné posteli, komuž se jí kolivěk a kdy kolivěk zdáti a líbiti bude, kromě duchovních osob, *a také aby mohla a moc měla zdělati poručníky statku svého a dětí svých,* kteříž se jí užitečni zdáti a viděti budú, a to bez naší,[4]) budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážke[5]), však to zřídíc listem pod svú pečetí a tří nebo čtyř pánuov aneb dobrých urozených lidí pečetmi na svědomí. Kteréžto zřízení, dání, odkázaní, též i poručníkuov zdělání statku svrchupsané Lidmile,[5]) tak jakž se svrchu píše, tolikéž má moci a pevnosti míti, jako by to dckami zemskémi[5]) zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení. Protož přikazujeme hajtmanu, najvyším ko- f. 66

[1]) ček *opraveno touž rukou z* cích.
[2]) *V orig. psáno* slezké.
[3]) *V orig. psáno* všečžek.
[4]) *V orig.* našich.
[5]) *Tak v originále.*

morníku a sudímu desk zemských markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když kolivěk od nadepsané Lidmily z Kyjovic požádáni budete, aneb od poručníkuov jejích, kšaft ten a zřízení, kteréž by o statku svém na tento náš mocný list udělala, ve dcky jej zemské i s listem tímto vložiti a vepsati rozkázali, jináče toho nečiníce, bez zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti sme rozkázali. Dán v Vídni v neděli po svatém Matouši, apoštolu božím *[24. září 1542]*, léta Páně IMV^c^XLII° a království našich římského XII.° a jiných XVI.°

Fedinandus.

Henricus[1]), purgravius Missnensis, supremus regni Bohemie cancellarius.

Jiřík Žabka.

Poslové tohoto listu mocného od pana Václava z Ludanic, hajtmana markrabství moravského, ke dckám dáni sou pan Jan z Lichtnštajna, pan Jan Jetřich z Boskovic etc.

f. 66 v. Poručenství Lidmily z Kyjovic.

202. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen. Já *Lidmila z Kyjovic a na Hrutovicích,* jsouce z vuole boží při dobrém zdraví a rozumu, znajíc nestálost tohoto světa, že nic jištčejšího není než smrt a nic nejistějšího než hodina smrti, i nechtíc, aby po smrti mé o statek muoj, kteréhož mi Pán Buoh z milosti své popříti a puojčiti ráčil, kteří zmatkové bejti měli, *majíc mocný list od* najjasnějšího knížete pána, pana *Ferdynanda,* římského, uherského, českého, dalmatckého, charvatského *krále,* infanta v Hišpaný, arcikníže rakouského, markrabie moravského, lucemburského, slezkého knížete a lužického markrabie, kterýmžto listem JKMt, pán muoj milostivý, ráčí mně Lidmile moc dávati, *abych všecek* a všelijaký *statek svuoj,* kterýž koli mám aneb míti budu, *poručiti a o něm zříditi mohla,* tak jakž ten list mocný, od JKMti mně daný, o tom šíře a světleji ukazuje a v sobě zavírá, na kterýžto mocný list já Lidmila z Kyjovic *poručenství toto o statku svém,* kterýž mám aneb ještě z daru Pána Boha všemohoucího míti budu, *činím:* Najprvé *tvrz Kobylníky* s dvorem, *ves Kobylníky, tvrz* pustú *Podnitovice* s dvorem, *ves Podnitovice, tvrz Horákov* s dvorem, *ves Horákov,* ty *lidi,* kteréž mám *ve vsi Hruškách pod Slavkovem,* s lesy, s háji, s lukami, s pastvami, se vším panstvím a příslušenstvím těch tvrzí a jmenovaného zboží, s horami, s mlajny, s rybníky, s řekami, s potoky, čehož sem v držení a požívaní *po nebožtíku* panu *Janovi Kyjovském z Kyjovic* dobré paměti, bratru mém milém, a což k těm zbožím z starodávna příslušelo a přísluší a jakž ta zboží v svých mezech a hranicích obmezena [sou], *a také na Hrutovicích věna svého* mám XIIII^c^ zl. červených *a nad věno* VII^c^ zl. také červených, a jestliže by jaké jiné nápady a spravedlnosti mně náležely, *poroučím a dávám mocí listu tohoto* urozenému pánu, panu *Jimramovi Osovskému z Doubravice* etc., synu mému, aby po smrti mé ty tvrze a zboží jemu v moc jeho dědičně připadly jakožto dědicství mé. A jestliže by Pán Buoh ráčil panu Jimramovi, synu mému, živnosti popříti na tomto světě a *Ester, dcera má a sestra jeho, přišla by k vdání, aby jí* pan *Jimram,* syn muoj, z toho z statku *vydal po vdání jejím v roce tisíc kop groší. A jestliže by Pán Buoh syna mého s toho světa vzíti ráčil bez erbuov, tehdy* dcera má *Ester Osovská z Doubravice statku mého všeho dědička aby byla* a ten všecken statek aby na ni dědičně přišel. *A toto sobě* znamenitě *vymieňuji,* jestliže bych klénoty a svrchky, až do summy tisíce kop groší z statku svého komu co poručila a dáti rozkázala pod pečetí svú a jednoho neb dvú z pánuov aneb rytířstva pečetí na svědomí, aby se tomu všemu podlé vuole mé od svrchupsaného pana Jimrama, syna mého, dosti stalo. Tomu na svědomí a pro jistotu já Lidmila z Kyjovic pečet svú vlastní k tomuto listu, poručenství mému, přivěsiti sem dala a pro širší toho vědomost a lepší jistotu připrosila sem urozených pánuov, pana Karla Osovského z Doubravice a na Valči, pana Jana z Kounic, pana Václava z Kounic a na Slavkově, a urozených vládyk, pana Bernarta Mouřínovského z Mezlesic na Milešovicích, pana Trystrama Hostákovského z Arklebic na Ratibořicích, pana Jana Zeleného z Říčan na Krhově, že sou pečeti své podlé pečeti mé k tomuto listu, poručenství mému, sobě a erbóm svým bez škody, přivěsiti dali. Jenž jest dán a psán na Hrutovicích ten outerý po Třech králích *[12. ledna 1546]*, léta od narození Syna Božího IMV^c^XLVI° počítajíc.

203. Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^c^XLVIII, při času svatého Havla *[22. října 1548[2])]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyššího komorníka, pana Jana z Lichtnštajna a z Nyklspurku na Lednici, najvyššího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na f. 67

[1]) *T. j. Jindřich z Plavna.*

[2]) *Byl-li soud zahájen v pondělí po sv. Havlu. Sv. Havla, 16. října, bylo toho roku v úterý.*

Čechách, místo držící urozeného a statečného rytíře Václava Tetúra z Tetova na Malenovicích, najvyššího písaře téhož markrabství, na kterémž jsou seděli urození páni: pan Pertolt z Lipého na Krumlově, najvyšší maršálek království českého, pan Jan Jetřich z Boskovic na Ousově, pan Vaněk z Lichtnburka na Bezci, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, pan Znata z Lomnice na Náměšči, pan Václav Berka z Dubé na Štemberce, pan Jetřich z Kunovic na Uherském Brodě, pan Pavel z Žerotína na Napajedlích, pan Hynek Bilík z Kornic na Veselí, pan Jan z Kounic na Slavkove, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyšší hofrychtýř, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacky z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč starši z Nevidomí na Litenčicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Hobzí.

f. 67 v. Vklad věna Krestencí z Léskovce.

204. Jan *Zahrádecký z Zahrádek Krestencí z Léskovce*, manželce své, *věna jejího* puol druhého tisíce zlatých, za jeden zlatý po XXX gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, na minci berné, a z lásky *nad věno* pět set zlatých též na minci, na svém vlastním a dědičném zboží, *na tvrzi a vsi Rácovicích* s její se vším příslušenstvím, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím se toho věna i nad věno činím se vším statkem, což mám neb míti budu.

Vklad věna Johance z Jelení.

205. *Jindřich Březnický z Náchoda Johance z Jelení*, manželce své, *na tvrzi a vsi Dunajovicích* se vším k též tvrzi a vsi příslušenstvím puol třetího sta kop gr. českých na minci dobré, v zemi moravské obecně berné, *věna a* puol třetího sta kop gr. českých širokých *nad věno ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejímu věnnému právu a příjemčím se toho věna a nad věno sám činím se vším statkem svým, kterýž mám neb míti budu.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

Vklad věna Anně z Kbelska.

206. *Oneš Gedeon z Volešničky*, hajtman na Špilberce, *Anně z Gbelska*, manželce své, *k* jejímu *věnnému právu puol třetího sta kop groší českých na vsi* své dědičné *Rudici vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna činím se vším statkem svým, kterýž mám a jmíti budu; *a nad věno* padesáte kop groší českých na též vsi též manželce své *vkládám* a vpisuji.

f. 68 **207.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána 1549, při času druhé neděle v půstě *[18. března 1549]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyššího komorníka, pana Jana z Lichtnštajna a z Nyklšpurku na Lednici, najvyššího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova a na Čechách, místo držící urozeného a statečného rytíře Václava Tetúra z Tetova na Malenovicích, najvyššího písaře téhož markrabství; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Jan, biskup olomúcký, a urození páni, pan Pertuolt z Lipého na Hodoníně, najvyšší maršálek království českého, pan Jan Jetřich z Boskovic a na Ousově, pan Vaněk z Lichtnburka na Bezci, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, pan Václav Berka z Dubé na Štemberce, pan Václav Haugvic z Biskupic na Hranicích, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Pavel z Žerotína na Napajedlích, pan Hynek Bilík z Kornic na Veselí, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyšší hofrychtýř, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč starší z Nevědomí na Litenčicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek a na Budíškovicích.

Vklad věna Elšce z Fulštajna.

208. *Bernart z Žerotína Elšce z Fulštajna*, manželce své vlastní, *k* jejímu *věnnému právu jeden tisíc kop groší českých* na minci v tomto markrabství obecně berné, kromě mince polské a slezké a peněz malých, *a nad věno* puol osma sta kop gr. českých na též minci, *a nad to vajšc* z lásky manželské puol třetího sta kop gr. českých na též minci *na dvoru a vsi* své dědičné *Bílovicích, a* což mám *ve vsi* pusté *Ulvích*, a na všem jich příslušenství *krom* polovici desátkuov vinných a polovici vína z vinohraduov panských, *což Vilímovi, bratru mému, náleží, vkládám* a vpisuji k jejímu věnnému právu i nad věno a příjemčím se toho činím vším statkem svým, kterýž mám a jmíti budu.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

Vklad věna Mandaleně z Nevědomí.

209. *Znata z Víckova Mandaleně starší z Nevědomí*, manželce své, *na vsi Uhřicích* a na horách vinohradních, k tej vsi příslušejících, a na lesích uhřických, na rybníku pod tvrzí *k* jejímu *věnnému právu puol čtvrta sta dvatceti pět kop gr. českých a nad věno* jedno sto dvatceti pět kop gr. českých *ve dcky vkládám* a vpisuji a sám se toho věna i nad věno vším statkem svým, kterýž mám a míti budu, příjemčím činím.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

f. 68 v. Vklad věna Estře z Vlašimě.

210. *Jiřík Čeloud z Pálovic Estře z Vlašimě,* manželce své, na svém vlastním zboží a dědičném, žádnému nezávadném, totiž *na vsi Řečici* se vším jejím příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu jeden tisíc zlatých a nad věno pět set zlatých* po XXX gr. českých z lásky své *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemcím toho sám se činím vším statkem svým, kterýž mám aneb jmíti budu.

Vklad vsi Vítonic.

211. *Pertolt z Lipého,* najvyší maršálek království českého, i s svými erby *Jindřichovi Breznickému z Náchoda,* erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *ves Vítonice* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s mlýny, s mlýniščemi, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s vinohrady, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, než *to sem všecko prodal a mocí listu tohoto prodávám* ku pravému jich jmění a držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně neb erbóm mým to již jmenované zboží ve dckách svědčilo a zapsáno bylo, to *tímto vkladem* mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Březníku.[1])

212. *Jindřich Březnický z Náchoda Václavovi Hodickému z Hodic* a erbóm jeho, komorníku práva menšího zemského v kraji brněnském, zboží své vlastní a dědicství, totiž *hrad* pustý *Lamberk, tvrz* svú *Březník a ve vsi Březníku a Kuroslepích,* což sem tu měl a mně po předcích mých náleželo, *a třetinu podací kostelního tu v Březníku,* též což mi tu na tom podací příslušelo, — *všakž což k tej faře náleží, toho já neprodávám,* než toho při faře zuostavuji, k čemuž by farář nynější neb budúcí spravedlnost měl aneb má, při tom aby zachován byl, — s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a puožitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena[2]) sou a každé zvlášče záleží, nic sobě tu ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému jich požívaní, a kdežby mi to ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad spolku Popelína. f. 69

213. *Jan Škorně z Proseče a v Popelíně* přijímám *Bohunku z Pošné,* manželku svú, na pravý a jednostajný *spolek na* své vlastní a[3]) dědičné zboží, *puol vsi Popelína* s jejím příslušenstvím, *což k markrabství moravskému přísluší,* a na to všecko, což nyní mám aneb ještě jmíti budu.

Vklad statku jaroslavského etc. od rukojmí Volfovi Krajířovi.

214. *Jan z Žerotína na Strážnici,* najvyší komorník markrabství moravského, *Jan z Lichtnštajna a z Nyklšpu[rku] na Lednici,* najvyší sudí téhož markrabství, *Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici, Jaroslav z Pernštajna na Helfnštajně na místě nebožtíka* pana *otce svého, Václav z Boskovic na Bučovicích, Ladislav Mezeřícký z Lomnice na Lochmperku, Jindřich Kuna z Kunstátu, Krystof z Boskovic na Třebové, Jiřík z Lomnice na Lomnici, Sazima Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, Jaroslav Osovský z Doubravice na Okarci, Znata z Lomnice na Náměšči, Volf Krystof z Lichtnštajna na Nyklšpurku, Jiřík Hortman z Lichtnštajna na Valticích, Václav Berka z Dubé a z Lipého na Štemberce, Karel Osovský z Doubravice na Valči, Bartoloměj z Žerotína na Bředslavi, Václav Haugvic z Biskupic na Hranicích, Hynek Bilík z Kornic na Veselí, Jan a Václav,* bratří vlastní *z Kounic na Slavkově, Jiřík Žabka z Limberku na Kounicích,* krále JMti rada a místokancléř království českého, *Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích, Vilím z Víckova na Cimburku,* najvyší hofrychtýř markrabství moravského, *Jan Kropáč starší z Nevědomí na Litenčicích, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Budíškovicích, Zykmund Valecký z Mírova na Miroslavi, Burjan Světlovský z Vlčnova na Novém Světlově, Mikuláš Prusinovský z Víckova na Petrovicích, Vilím Valecký z Mírova na Lelekovicích, Jan Tavíkovský z Tavíkovic na Polici, Voldřich Přepický z Rychmberka na Pozořicích, Michal Záviše z Slavíkovic na Krakovci, Václav Chroustenský z Malovar na Myslibořicích, Václav*

[1]) *Opraveno touž rukou ze* Břníku.
[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[3]) *Opraveno touž rukou ze* z *na* A.

Zavíše z Slavíkovic na Doubravici, Vilím Dubčanský ze Zdenína na Habrovanech, kteří sme se pro závady rukojemstva našeho v statek Vilíma Kuny staršího z Kunštátu uvazali a registry zemskými sobě sme se zapsali, a *on toho statku v živnosti své nám postoupil, abychom se tím statkem vyvazovali, Volfovi staršímu Krajířovi z Krajku na Nové Bystřici*, najvyššímu purkrabí pražskému a jeho erbóm a potomkem své vlastní zboží a dědictví, totiž *zámek Jaroslavice, městečko Jaroslavice* s kostelním podacím, *dvuor* poplužní *pod zámkem* s pivovarem a sladovní, *městečko Erpurk, ves Malé Olexovice, ves Čule* s kostelním podacím, *ves Mincmanice, ves Malé Křidlovice, ves* pustú *Gnast, ves* pustú *Našartice, ves* pustú *Němčice, ves* pustú *Unczndorf a hrad Hrádek, ves Lukov* s kostelním podacím, s dvorem poplužným, s pivovarem a s sladovní, *hrad* pustý *Šenkuperk, ves* pustú, týmž jménem *Šenkuperk, ves* pustú *Milešovice, ves* pustú *Vlkov, ves* pustú
f.69v. *Ypice, ves* pustú *Hostěrádky, ves* pustú | *Čéšky*, se vším jich plným právem, panstvím a příslušenstvím, s lidmi platnými i neplatnými, s poplatky, ouzitky, s ospy, s robotami, s slepicemi, s vajci, s mejty, kteréž od starodávna k tomu zboží sou, s vinohrady, desátky vinnými i obilnými, jakž ta svrchupsaná zboží, městečka, vsi v svých mezích, hranicích od starodávna záleží a vymezeny sou, s horami, s lesy, s háji, s lukami platnými i neplatnými, s pastvami, s pastviščemi, s křovinami, s dědinami ornými[1]) i neornými, s chrastinami, s dolinami, s rybníky, s rybniščemi, s řekami, potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s lovy, s hony i se všemi a všelijakými zvuolemi, jmenovaná zboží s tím se vším, jak sme to sami drželi a užívali, svobodné, žádnému nezávadné, ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému požívaní *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme.

A kdež by ta jistá zboží ve dckách nám svědčili[2]), to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

215. Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^cXLVIIII^o, při[3]) času svaté Kunhuty *[16. září 1549*[4]*)]* v městě Brně držán jest soud zemský, na kterémž sou seděli urození páni, pan Václav z Ludanic na Chropyni, hajtman, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, místo držící pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyššího komorníka, pan Jan z Lichtnštajna a z Nyklšpurku na Lednici, najvyšší sudí markrabství moravského, a urozený vládyka Matyáš z Hartunkova, místodržící najvyšího písařství téhož markrabství, a duostojný u Boze otec a pán, pan Jan, biskup olomúcký, a urození páni: pan Pertuolt z Lipého na Hodoníně, najvyšší maršálek království českého, pan Jan Jetřich z Boskovic na Ousově, pan Vaněk Lichtnburka na Bezci, pan Jaroslav z Doubravice na Vokarci, pan Znata z Lomnice na Náměšči, pan Ladslav Velen z Boskovic na Třebové, pan Václav Berka z Dubé a z Lipého na Štemberce, pan Václav Haugvic z Biskupic na Hranicích, pan Bernart z Žerotína na Dřevohosticích, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z vládyk: Vilím z Víckova na Cimburku, najvyší hofrychtýř, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč starší z Nevědomí na Litenčicích[5]), Jan Ždánský z Zástřizl a na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Budíškovicích.

Vklad tvrze a vsi Tavíkovic. f.70

216. *Zdeněk Mezeřícký z Lommice*[6]) *na Ledci, Jan z Krajku na Nových Uherčicích, Václav mladší z Lichtnburku na Bítově, Sezema*[7]) *Zajímač z Kunštátu na Jevišovicích, Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, Lipolt z Krajku na Vratěníně, Jaroslav z Doubravice na Okarci, Znata z Lomnice na Náměšči, Karel z Doubravice na Valči, Hynek Bílík z Kornic na Veselí, Jan z Kounic na Slavkově, Vilím z Víckova na Cimburku,* najvyšší hofrychtýř markrabství moravského, *Zykmund Valecký z Mírova na Miroslavi, Vilím Valecký z Mírova na Lelekovicích, Mikuláš z Víckova na Petrovicích, Jan Heruolt z Herultic na Budkovicích, Václav Chroustenský z Malovar na Myslibořicích, Václav z Hodic na Hrubčicích,* komorník práva menšího kraje brněnského, *Beneš Bořita z Budče na Mašuovkách, Oldřich Přepický z Rychmburka na Pozořicích, Jan z Tavíkovic na Polici, Albrecht Bošovský z Polánky, Jan Rechmberk z Želetic na Čermánkovicích, Petr Oneš z Zástřizl na Trtěnici, Jindřich z Králic na Králicích, Petr Rechmberk z Želetic na Tulešicích, Trystram Hostákovský z Arklebic na Ratibořicích, Jan Zelený z Říčan na Krhově Janovi z Tavíkovic* a erbóm jeho náše vlastní zboží a dědictví, žádnému nezávadné, *tvrz a ves Tavíkovice* s dvorem poplužným, s pivovarem, *městečko Běhařovice* s kostelním podacím, *ve vsi*

[1]) *Opraveno touž rukou z* horními.
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Za tím přetržené slovo* při.
[4]) *Sv. Kunhuty bylo tohoto roku v pondělí 9. září. Viz však na str. 271 poznámku* [2]).
[5]) *Za tím přetržené slovo* pan.
[6]) *Tak v originále.*
[7]) *z opraveno touž rukou z* s.

Ratišovicích dva člověky usedlá, ves Dobronice a ve vsi Přeskačích šest člověků usedlých, kteréž[1]) nám tu náleželi, s robotami, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s pivovary, s mlejny, řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s břehy, s jezery, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s hony, s lovy, s čižbami a s jinými všelijakými požitky, jakýmiž se koli jmény jmenovati mohú a k tomu zboží příslušely[2]) a přísluší, jakož v svých mezech a hranicích od starodávna vymezeny sou a záleží, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, *tak jakž jest toho všeho nebožtík pan Jan Zajímač z Kunstátu,* najvyší sudí markrabství moravského, *v držení a užívaní byl a na nás jest jakožto na rukojmie a základ náš po smrti jeho ten statek připadl,* nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm tu na tom žádného práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc ani pozuostavujíc, to všecko ku pravému dědictví a dědičnému požívaní *ve dcky vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní. Jestli by to svrchupsané zboží kde ve dckách zapsáno bylo, to tímto vkladem mořime a v nic obracujeme.

Mřežován a na okraji Jan z Žerotína.

Dobrá vuole.

217. Já *Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích* vyznávám tímto listem obecně přede všemi, kdež čten anebo čtúc slyšán bude, *jakož mám list hlavní* na pargameně *na správu statku tavíkovského* s jeho příslušenstvím *od pánuov a rytířstva, kteří sou statek po nebožtíku panu Janovi Zajímačovi,* najvyším sudím tohoto markrabství, *rukojmiemi súc, ujali a mně prodali,* jakž to týž list správní s pečetmi visutými týchž pánuo a z rytířstva, celý a dokonalý, šíře a světleji ukazuje a zavírá, *a v tomto listu jest znamenitě vyměněno a zapsáno,* kdož by tento list s mú dobrú a svobodnú vuolí, erbuov a věrných ruk mých měl, že ten má a jmíti bude túž plnú moc a právo ke všem věcem v tomto listu zapsaným jako já, svrchupsaný Jindřich Březnický, a protož *já,* svrchupsaný Jindřich Březnický, *dal sem a mocí listu tohoto dávám sám od sebe* i od erbuov svých *a věrných ruk na ten list svrchupsaný a na to všecko právo své v tom listu zapsané svú dobrú a svo[bo]dnú vuoli* urozenému vládyce, panu *Janovi Tavíkovskému z Tavíkovic na Polici,* tak, aby on, svrchupsaný Jan Tavíkovský, k těm ke všem věcem nahoře dotčeným a psaným měl túž moc a též plné právo, jako já, svrchupsaný Jindřich Březnický, erbové moji i mé věrné ruký měli sme. Tomu na svědomí pečet svú vlastní k tomuto listu přivěsiti sem dal a pro širší vědomost toho připrosil sem urozených pánuov, pana Jana Krajíře z Krajku na Nových Uherčicích, pana Jaroslava Osovského z Doubravice na Okarci, urozeného a statečného rytíře, pana Zykmunda Valeckého z Mírova na Miroslavi, a urozených vládyk, pana Václava Chroustenského z Malovar na Myslibořicích, pana Václava Hodického z Hodic na Hrubčicích, komorníka práva menšího brněnského, pana Jošta Višňovského z Petrovce na Višňovém, že sou také pečeti své podlé mé k tomuto listu, sobě i erbóm svým bez škody, přivěsiti dali. Jenž jest psán a dán v městě Brně v neděli po památce svatých Filipa a Jakuba, apoštoluov božích *[5. května 1549],* léta od narození Syna Božího XV^ᶜᵒ^XLVIIII° počítajíc

Vklad dvoru a vsi Bělčovic. f. 70 v.

218. *Pavel Bělčovský z Bělčovic* i s erby a budúcími potomky svými *Jiříkovi Zahrádeckému z Zahrádek* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *dvuor a ves Bělčovice* s plným panstvím, s platem peněžitým, s lidmi platnými i neplatnými, osedlými, s robotami, s kury i se všemi požitky a duochody, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s chrastinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s pustotinami, s hony, s lovy, pustiti neb zabiti, s hory,[3]) s doly i se všemi duochody a požitky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k tomu statku příslušejícémi,[4]) tak zúplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží od staradávna vymezeno a okršleno jest, tak jakž sem to jisté zboží sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm ani žádnému jinému žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíc ani zachovávám,[5]) než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mi to svrchupsané zboží kde ve dckách zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Smlouva o příhon etc.

219. Léta Páně IMV^ᶜᵒ^XLVIII°, v středu na den památky svatého Jakuba *[25. července 1548] námi, Znatú z Víckova na Uhřicích,* komorníkem práva menšího olomúckého, *Benešem Krč-*

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Druhé* l *jest opraveno touž rukou z* j.
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *V orig.* příslušejícému.
[5]) *Tak v originále.*

mi z Kompas na Želeticích, Matyášem Ořechovským z Honbic, stala se jest vajpověd a srovnání přátelské a dobrovolné o hranice a meze gruntů násedlovských, damborských a nesklovských mezi urozenými pány, panem *Smilem*, panem *Čenkem, Kuny z Kunstátu na Dambořicích, i na místě* pana *Krystofa, bratra jejich mladšího nedílného, dědičných pánuo držitelu Dambořic*, s jedné *a* panem *Janem Ždánským z Zástřizl na Buchlově* s strany druhé, a to takové: *Jakož jest byla ruoznice a rozepře mezi stranami svrchupsanými o přihon pod Starým rybníkem damborským*, kteréhož Násedlovščí grunty a rolími svými Damborským bránili, *a* zase *v oulehlích nade vsí* pustú *Nesklovicemi ruoznice* a svědky od obojí strany sobě odpíraní *o hranice nesklovské a šenstrazské jest byla, i takto mezi nimi vypovídáme: Přihon[u] Damborščí pod Starým rybníkem po brehu násedlovském svobodu jmíti nyní i na časy budúcí mají* tak a potud, pokudž jest od nás, svrchu jmenovaných přátel od obojí strany vydaných, zamezeno a kopci hraněčními[1]) vymezeno, hned počnúc od splavu Starého rybníka, kdež najprv jeden kopec udělán, před se pořádně po ty kopce až nahoru nad Ryje damborské a násedlovské, a ti kopcové mají bejti pravá hranice, dělíce[2]) grunty damborské a nesklovské, kteréž sou s tej strany rybníků damborských, a s druhé strany, k Násedlovicím, násedlovské; a od toho kopce nad Ryjemi, poněvadž svědkové sobě na odpor byli v rovném počtu, *těch úlehlí stalo se rozdělení* tak, jakž od toho kopce jinými kopci až přes silnici a podlé silnice až za druhú silnici, kteráž slove Brněnská, a odtad zase dolů *proti Šenstrasu Malému* až k loukám šenstrazským zamezeno a zahraničeno jest. A to má býti pravá hranice a meze, dělící grunty násedlovské pánuo z Kunstátu po pravé ruce k damborským rybníkóm a gruntóm šenstrazským[3]) dolů po levé straně, jakž meze od těch kopců ukazuje, kdež jest dále rozepře nebylo. A tak to zamezení a obnovení těch hranic mezi pány z Kunstátu, jakž se svrchu píše a zamezeno jest, má bejti a zuostati za pravú hranici, dělící grunty damborské a nesklovské[4]) pánů z Kunstátu a grunty násedlovské a šenstrazské pana Jana Ždánského z Zástřizl, na věčné a budúcí časy, aby každý svým dědičně vládl a toho užíval. A hned nazajtří od datum tejto vejpovědi obě straně s lidmi svými mají na ta místa vyjíti a ty kopce veliké dostatečně zdělati a kamením zasaditi a dále, | f. 71 kdež potřebí, staré kopce obnoviti, a při nejprvnějším soudu zemském, kterýž v Brně držán bude, aby předstoupili obě straně před soud zemský a toho žádali, aby tato smlúva a náše vajpověd pro budúcí nesnáze ve dcky zemské vložena byla. A každé straně dali sme tuto jednu smlúvu, pečetmi našimi visutými stvrzenú. Stalo se na Násedlovicích léta a dne napřed psaného.

Potvrzení královské na vsi Hrutově, Brodci, kostelním podací ve vsi Knězicích.

220. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Išpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme* poníženě *prošeni od* urozeného *Zdenka z Valdštajna na Brtnici a* velebného *Ondřeje opata a* všeho *konventu kláštera želivského*, věrných našich milých, *abychom jim* níže psané *smlúvy, mezi nimi obapolně udělané*, milostivě *potvrditi ráčili*, kterážto smlúva takto slovo od slova v sobě zní a zavírá:

Léta Páně IMV^c^XLVII°, v neděli po svatém Řehoři *[14. března 1547]* v městě Brně *námi, Janem Zajímačem z Kunstátu [a] z Jevišovic na Tavíkovicích*, najvyším sudím markrabství moravského, *Vilímem z Víckova na Cimburku*, najvyším hofrychtýřem téhož markrabství, *Přemkem z Víckova na Prusinovicích*, podkomořím dotčeného markrabství, *na poručení krále JMti*, pána našeho milostivého, *stala se smlúva* celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Zdenkem z Valdštajna na Brtnici*, s jedné *a* velebným *knězem Ondřejem, opatem želivským, a konventem jeho* s strany druhé, a to taková, *že kněz opat s konventem svým podací kostelní ve vsi Knězicích, ves Hrutov, ves Brodce, ves Vésku*, s jejich vším příslušenstvím a panstvím, což k tomu podací a těm vsem od staradávna příslušelo a přísluší, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s potoky, s rybníčky, s lesy panu *Zdenkovi* a erbóm jeho *dědičně pouščejí s vuolí a vědomím JKMti* od sebe a budúcích opatuo a konventů kláštera želivského, *a* pan *Zdeněk* od sebe, erbuo a potomkuo svých, pánuov brtnických, *má jim*, knězi opatovi a konventu jeho i budúcím jejich, opatóm a konventům želivským, na svém vlastním dědičném zboží, *na městečku Opatově a na Staré Říši, platuo* dědičného třidceti kop groší českých *zapsati* a ve dcky zemské vložiti, za kopu LX gr. a za I gr. VII peněz českých počítajíc, na minci obecně berné v tomto markrabství; a ten plat opatóm a konventům želivským od pana

[1]) ně *opraveno touž rukou z* nee.
[2]) ě *psáno v orig.* ije.
[3]) *V orig.* šenstrazských.
[4]) *V orig.* nesklovce.

Zdenka, erbuo a potomků jeho, pánuov brtnických, má vydáván a na obydlé jeho knězi opatovi posílán býti a opat z každého přijetí platu kvitovati, a to rozdílně, při svatém Václavě patnácte kop gr. a při svatém Jiří druhých patnácte kop gr., a tak každý rok na časy budúcí potud, pokudž by pan Zdeněk, erbové aneb potomci jeho, páni brtničšší, toho platu [s][1]) svrchupsaného zboží nesvedli a jinde v jistém a příležitém místě knězi opatovi a konventu jeho neukázali a neodvedli a ve dcky zemské nevložili. *Item toto* znamenitě *vymieňujem:* jestliže by kdy z dopuštění božího aneb jakž koli *Opatov a Stará*[2]) *Hříše* vyhořely anebo z jakéž koli příhody kterého času že by pánu svému poplatkuo spravovati nemohly, proto pan Zdeněk, erbové a potomci jeho, páni brtničšší, budú povinni a mají dotčeným opatóm a konventu ten plat roční každého roku, jakž se svrchu píše, spravovati a v moc jich vydávati. A podlé tejto naší smlúvy mají se k sobě na obě straně křesťansky zachovati a od krále JMti na tuto smlúvu potvrzení sobě zjednati a ve dcky zemské vložiti dáti. *Také se toto* znamenitě *vymieňuje:* kněz opat s konventem svým všech duochodů, kteříž od svatého Jiří z toho zboží jdou, i s platem svatojiřským, požiti mají, než lesuo od toho času prodávati ani mejtiti dáti nemají. Kněz opat s konventem svým toho podací
f. 71 v. kněžicského | a vsí jmenovaných tajden po svatým Jiří příščím panu Zdenkovi postoupiti a lidi v člověčenství uvésti mají. Toho pro budúcí pamět my svrchupsaní, od krále JMti k tomu jednání kommisaři vydaní, každé straně jednu smlúvu, v jednostajná slova na pargameně napsanú, pod pečetmi svými přivěšenými sme dali. Stalo se léta a dne napřed psaného.

K jejichžto obuo stran ponížené prosbě nakloněni souce a znajíc při tom dobré a užitečné[3]) obojí strany bejti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *dotčené smlúvy* ve všem jejím znění, položení, punktích, klauzulech, v artykulích *sme potvrditi ráčili a tímto listem schvalujem a potvrzujem,* přikazujíce všem obyvatelóm a poddaným našim ze všech stavuo markrabství našeho moravského, nynějším i budúcím, věrným milým, abyšte svrchupsané, Zdenka z Valdštajna a opata kláštera želivského i s konventem, nynější i budúcí, při[4]) tej smlúvě i tomto našem milostivém potvrzení i při všem, což se v tomto listu píše, jměli, drželi a neporušitedlně nyní i na budúcí časy zachovali, žádných jim v tom překážek nečiníce ani komu jinému činiti dopouščejíce, pod uvarováním hněvu a nemilosti naší královskej i budúcích králuov českých a markrabí moravských. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti sme rozkázali. Dán na hradě našem pražském v pondělí po neděli postní Reminiscere *[18. března 1549]*, léta božího IMV^c^XLVIII° a královstvi našich římského XVIIII°. a jiných XXIII°.

Ferdinandus.

Jiřík Loxan.

Henricus[5]), burgravius Missnensis, supremus regni Bohemie cancellarius.

Poslové tohoto listu ke dckám dáni jsou od pana hajtmana pan Vaněk z Lichtnburka, pan Jaroslav z Doubravice etc.

List mocný královský paní Bohunce z Pernštajna.

221. My *Ludvík,* z boží milosti uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král a markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužické markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme prošeni jménem* urozené *Bohunky z Pernštajna,* nábožné naší milé, *o list mocný, na kterýž by všecek* a všelijaký *statek svuoj,* kterýž koli jmá anebo míti bude, *poručiti anebo jej zříditi mohla.* K takové prosbě a žádosti její nakloněni souce, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím, mocí královskú jakožto král český a markrabie moravský *svolili sme k tomu a tímto listem svolujeme,* vuoli náši jistú a moc plnú též Bohunce dávajíce, aby ona všecek statek svuoj movitý i nemovitý, dědičný, manský nebo zápisný, kterýž má nebo jmíti bude, odkázati, dáti anebo poručiti mohla a moc měla buď společně nebo rozdílně, za zdravého života anebo na smrtedlné posteli, komož[6]) se jí kolivěk zdáti | a líbiti f. 72
bude, kromě osob duchovních, *a k tomu, aby mohla a moc měla poručníky zdělati statku svého i dětí svých,* kteříž se jí koli užitečni zdáti a viděti budú, však to zřídíc listem tak podlé řádu a obyčeje markrabství moravského, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky. Kteréž dání, poroučení a zřízení, též poručníkuo zdělání statkuo svrchupsaného tolikéž má moci a pevnosti míti, jako by dckami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení. Přikazujíce najvyšímu komorníku a najvyšímu sudímu v markrabství moravském, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když kolivěk od svrchupsané Bohunky požádáni budete anebo od poručníkuov její, kšaft ten a zřízení, kteréž by o

[1]) *Nebo předložka* s *splynula s následujícím* s.
[2]) *Opraveno touž rukou ze slova* konventu.
[3]) *V orig.* užitné.
[4]) *V orig.* pře.
[5]) *T. j. Jindřich z Plavna.*
[6]) *Tak v originále.*

statku svem na tento náš mocny list udělala, ve dcky zemské jej vložiti a vepsati rozkázali, řád a právo zachovajic, i s listem tímto, vuoli v tom náši a rozkázaní jisté znajíc a jináče toho nečiníc, bez zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali sme přivěsiti. Dán na Budíně v středu před hodem a slavnosti Těla božího *[29. května 1521]*, léta od narození Páně XV^{co}XXI°, království našich uherského, českého šestého.

Ad relacionem magnifici domini Laczlai de Sstern[berg] in Bechyna, supremi regni Bohemie cancellarii.[1])

Poslové tohoto listu ke dekám od pana hajtmana dáni sou pan Jan z Kounic, pan Jindřich Březnický z Náchoda.

Poručenství paní Bohunky z Pernštajna.

222. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen. Já *Bohunka z Pernštajna a na Sádku*, znamenaje neustavičnost života svého, poněvadž jest to Pán Buoh všemohúcí zříditi a spuosobiti ráčil, což kolivěk na tento svět přichází a se rodí, že všecko smrti okusiti musí, a protož, poněvadž já v témž povolání sem, téhož na sebe očekávajíc, když mne Pán Buoh s tohoto světa povolati ráčí, že jíti předse musím, i nemajíc před sebú nic jiščího nežli smrt a nevědúc, kdy a kterú chvíli ji Pán Buoh na mne dopustiti ráčí, znajíc, že to každému náleží, komuž Pán Buoh rozumu puojčiti ráčil, jsouc při dobrém zdraví a rozumu aby o svém statku zřízení a poručenství[2]) učinil, kteréhož mu Pán Buoh všemohúcí z milosti své puojčiti ráčil, kdež já, napřed psaná Bohunka z Pernštajna, nechtíc, aby o muoj statek po smrti mé jaké ruoznice a nesnáze bejti měly, takto o něm řídím a puosobím chtíce, aby se tomu všemu, což v tomto kšaftu a poručenství mém zřízeno a zapsáno jest, dosti stalo: *Jakož mám list mocný od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Ludvíka,* uherského a českého, dalmackého, charvatského etc. *krále* a markrabie moravského, slavné paměti, pána mého někdy milostivého, kterýž mi JKMt dáti ráčil, *abych statek svuoj všecek* a všelijaký, mohovitý i nemohovitý, *zříditi, poručiti a odkázati mohl[a]*, komuž by mi se zdálo a líbilo, *i nad tím nade vším statkem svým poručníky zdělati,* tak jakž ten list mocný, od JKMti
f. 72 v. mně daný, v sobě šířeji a světleji ukazuje a zavírá, kdež na týž list mocný *toto poručenství dole psané činím:* Předkem *nade vším statkem svým* mohovitým i nemohovitým tyto *poručníky dělám, řídím a ustanovuji:* urozené pány, pana *Jana z Žerotína a na Strážnici,* najvyšího komorníka markrabství moravského, pana syna svého milého, pana *Jana z Pernštajna a na Helfnštajně,* pana bratra svého milého, pana *Jaroslava z Pernštajna,* pana strejce svého milého, *a* pana *Jindřicha Březnického z Náchoda na Dunajovicích, na ten zpuosob, aby synuom a vnukóm mým dole psaným statek muoj podlé tohoto kšaftu mého postoupen byl*, však na ten konec, když tíž synové a vnukové moji níže psaní pánuom poručníkóm mým připovědí, že se chtí podlé tohoto mého kšaftu a poslední vuole mé zachovati a jemu dosti učiniti, což v sobě obsahuje a zavírá, a i toho týmž synuom a vnukóm svým dóvěřujíc, že nad *Čenkem z Lipého,* bratrem svým, synem a vnukem mejm, kterýž ješče let nemá, věrně a bratrsky udělají podlé tohoto poručenství mého.

Item, jakož mám u synuov a vnukuov svých, u pana *Pertuolta, u* pana *Vilíma a u Čenka,* bratří vlastních *z Lipého, patnácte tisíc kop gr. českých aneb třidceti tisíc kop míšenských,* kdež na tu summu list na pargameně udělaný mám od pana Pertuolta i na místě jeho bratří mladších, pak *těch patnácte tisíc kop gr. aneb XXXM kop míšenských poroučím* panu *Pertuoltovi a Čenkovi* na rovné díly, aby se každému z nich dostalo patnácte tisíc kop míšenských. *A jakož sem dala za Rosice* s jejich se vším příslušenstvím *patnácte tisíc kop míšenských, ty poroučím* panu *Vilímovi z Lipého,* synu a vnuku svému, se vším a všelijakým příslušenstvím i s Bočinem i s tím rybníkem, kterýž se tu udělal, též také i *s tú Věskú, kterúž sem od pánů Černohorských,* pana *Jana,* pana *Jaroslava* a pana *Tasa, koupila, i s tím, což sem potom přikoupila* aneb ješče z vuole boží přikoupím, to všecko napřed psanému panu Vilímovi, synu a vnuku svému, poroučím, však na takový zpuosob: *jakož jest se smlúva stala mezi* panem *Janem z Lipého a na Krumlově,* najvyším maršálkem království českého, dobré paměti, synem mým milým, *a* panem *Janem z Pernštajna na Helfnštajně,* bratrem mým milým, *že* pan *Vilím,* syn a vnuk muoj, *má pojíti k stavu manželství Kateřinu mladší z Pernštajna,* dceru napřed psaného pana Jana z Pernštajna, bratra mého, pak, jestliže by to Pán Buoh všemohúcí dáti a spuosobiti ráčil, aby se to tak sešlo a pan Vilím, syn a vnuk muoj, Kateřinu mladší z Pernštajna, dceru pana Jana z Pernštajna, bratra mého, za manželku měl a Pán Buoh všemohúcí ráčil jemu z milosti své s ní syny dáti, *tehda po smrti* pana *Vilíma statek rosický* všelijaký s tím se vším příslušenstvím, jakž se napřed píše, *aby připadl na syny pana Vilíma,* kteréž by měl *s Kateřinú mladší z Pernštajna,* dcerú pana bratra mého. A jestliže by Pán Buoh pana Vilíma smrti uchovati

[1]) *Tato kanclėřská formule je v orig. napsána vpravo od zápisu o poslech.*

[2]) *s opraveno touž rukou z ij.*

neráčil, tehda aby synové jeho nedorostlí v vopatrování byli mateře své do stavu jejího proměnění a pana Pertuolta, strejce jejich. Chtěl-li by se pak panu Vilímovi v ten statek rosický napřed psaný který z bratří jeho vkládati a v tom statku překážku činiti a dělati aneb synóm jeho, kteréž by měl s napřed psanú Kateřinú mladší z Pernštajna, dcerú pana Jana z Pernštajna,
f.73 bratra mého, *tehdy* | *aby se v ten statek rosický* s jeho se vším a všelijakým příslušenstvím sestry jejich, *dcery a vnuky mé*, zejména tyto, paní *Johanka*, paní *Bohunka, Lidmila a Božina, a synové* pana *Jana z Pernštajna*, bratra mého, *Jaroslav, Vratislav a Vojtěch, a Kateřina, dcera jeho, manželka pana Vilíma*, syna a vnuka mého, *mocně uvázali, jej drželi jako své vlastní dědictví a jím se rozdělili*, jak by se jim zdálo a líbilo, jako s svým vlastním. *Pakli by* se panu Vilímovi ani synóm jeho od pana Pertulta a od Čenka v tom žádná překážka nedála, ani od synuov jejich, a *Pán Buoh* všemohúcí *na* pana *Vilíma smrt dopustiti ráčil a on po sobě žádných dědicuo muského pohlaví řádně pošlých nepozuostavil, tehdy [v] ten statek rosický*, tak jakž se napřed píše, *aby se uvázali pan Pertuolt a Čeněk*, synové a vnukové moji, *aneb synové jejich* od nich řádně pošlí, *a z toho statku aby Kateřině z Pernštajna*, manželce pana Vilíma zamluvené, *nad věno její dali puol druhého tisíce kop groší českých aneb tři tisíce kop míšenských. Než toto sobě* v tomto poručenství svém znamenitě *vymieňuji:* jakož sem panu Vilímovi, synu a vnuku svém[u], Rosice se vším jejich příslušenstvím tímto kšaftem svým zavázala, však takovú měrú, jestliže by Kateřinu mladší z Pernštajna, dceru pana Jana z Pernštajna, bratra mého, sobě za manželku vzal podlé smlúvy, kteráž jest se s nebožtíkem panem Janem z Lipého, synem mejm dobré paměti, otcem páně Vilímovým, a panem Janem z Pernštajna, bratrem mým, stala, kteráž před rukama jest, pak, bojíce se toho, že se časové mění a lidé také v nich, *jestliže by se* panu *Vilímovi podlé tej smlúvy státi a Kateřiny* mladší z Pernštajna *za manželku vzíti nezdálo a pan Pertult*, bratr jeho, syn a vnuk muoj, *chtěl* v to vstoupiti podlé tej smlúvy a často jmenovanú *Kateřinu* mladší z Pernštajna *sobě za manželku vzíti, tehdy aby mu* také tím vším právem *Rosice připadly*, tak jakž sem je panu Vilímovi zavázala, a pan *Vilím aby s Čenkem v těch XV M kop gr. českých aneb XXX M kop míšenských rovný díl měl*, tak jakž prvé panu Pertuoltovi s Čenkem svědčilo. *Pakli by z nich žádný* v to jíti a *Kateřiny* mladší z Pernštajna *sobě za manželku vzíti nechtěl, tehda* tomu chci, *aby* často jmenované *Kateřině* mladší z Pernštajna z majch statkuov *od synuo a vnuků mých čtyři tisíce zlatých uherských červených v roce pořád zběhlém*, když by tomu dosti učiniti nechtěli, *dáno a vyplněno bylo*. Item, jakož sem *po* paní *Johance a po* paní *Bohunce z Lipého*, dcerách a vnukách svých, při vdání jejich z statku svého po každé dala V^c kop gr. českých aneb IM kop míšenských, také tomu chci, *jestliže by Lidmila a Božina*, dcery a vnuky mé a sestry napřed psaných synuov a vnuků mých, *ke vdání po smrti mé přišly* a s vuolí bratří a přátel se vdaly, *aby každé z nich* z statku mého *také* V^c *kop gr. aneb IM kop míšenských dáno a vyplněno* | *bylo v roce pořád zběhlém po vdání* f.73v. *jejich*.

Item *o nápadích* pak *z statku svého takto řídím:* Jestliže by Pán Buoh všemohúcí na syny a vnuky mé napřed psané smrt dopustiti ráčil a oni by po sobě žádných synuo a dědiců nepozuostavili řádně pošlých mužského pohlaví, než dcery, tehdy jest v tom vuole má, aby těch XVM kop gr. českých aneb XXXM kop míšenských, o kterýchž sem napřed v rozdílích postavila, ty aby připadly na sestry jejich a dcery mé a na[1]) dcery synuov mých, kteréž by po sobě pozůstavili, na takový zpuosob: poněvadž sem paní Johanku z dětinství vychovala, tej aby dáno bylo z toho statkuo, totiž z těch XVM kop gr. českých anebo ze XXXM kop míšenských, dvanácte [tisíc] kop míšenských, a osm[n]ácte tisíc kop míšenských, ty aby na rovné díly přišly mezi dcerami a vnukami mými a dcerami synuov mých. Item, *což se statku rosického dotýče*, poněvadž sem jej na větčím díle[2]) za to koupila, což jest mi Pán Buoh všemohúcí z milosti své svaté dáti ráčil a od nebožtíka pana otce mého milého jest se mi dostalo, *takto o tom rosickém statku* napřed psaném s jeho se vším příslušenstvím *řídím a poroučím: Jestliže by Pán Bůh všemohoucí na syny a vnuky mé smrt dopustiti ráčil* a oni žádných synuo a dědicuo po sobě mužského pohlaví řádně pošlých nepozuostavili, tak jakž sem toho v tomto svém poručenství napřed dotkla a doložila, *tehdy ten statek rosický poroučím* panu *Janovi z Pernštajna*, panu bratru svému milému, *a synóm jeho Jaroslavovi, Vratislavovi a Vojtěchovi* a dědicóm jejich řádně pošlým.

Item *toto sobě pozuostavuji a vymieňuji:* jestliže bych komu chtěla z těch ze všech tří dílů poručiti aneb dáti, aneb ze všeho statku společně, do pěti tisíc kop gr. českých, tehda synové a vnukové moji, pan Pertolt, pan Vilím a Čeněk, povinovati budú tomu dosti učiniti; a to budu moci dáti, poručiti a odkázati listem na pargameně aneb na papíře pod pečetí svú a na svědomí jed-

[1]) *V orig.* nad.

[2]) ij *opraveno touž rukou z* ie.

noho neb dvú z pánuov a dobrých lidí, a jak bych čas postavila, při kterém by ta summa VM kop gr. českých dána a vyplněna býti měla, jedné osobě aneb osobám, tehdy aby se tomu při témž času od synuov a vnukú mých dosti stalo. Item, *což se toho puol šesta tisíce zlatých, které na zámku Veveří zapsané mám, dotýče, též také, což se střiber a klenotuo dotýče,* kteréž mám, buď jich málo neb mnoho, komuž bych toho V ½ M zl. poručila neb dala, též také stříbra aneb klénoty, buď společně aneb rozdílně, jedné osobě aneb osobám, a to též listem svým pod pečetí svú a na svědomí pánuo a dobrých lidí dvěma pečetmi, tomu chci, aby se tomu všemu od synuov a vnuků mých napřed psaných dosti stalo. Pakli bych o tom puol šestu tisících zlatých a o těch klénotích v tom listu, kde sobě pozuostavuji, abych do pěti ticíc kop gr. poručiti mohla, zmínku učinila, komu bych to odkázala, tomu chci, aby to tak mocné a stálé bylo, jako bych o tom obém zvláštním listem poručila.

Také sobě toto zvláštně *vymieňuji* a toto poručenství své na ten zpuosob činím a tej moci sobě pozuostavuji: jestliže bych chtěla[1]) toto poručenství své buď všecko aneb v některých artykulích změniti, abych toho vuoli měla, a kteréž bych artykule změnila, tehda aby v tomto poručenství žádné moci neměly, a kterýchž bych nezměnila, ty aby v své mocnosti zuostaly; však to změnění budu moci učiniti, jestliže mi se zdáti bude, pod pečetí svú a pod šestmi pečetmi pánuov a dobrých lidí, a to má tak stálé a trvalé bejti jako toto mé poručenství. Pakli bych toto poručenství v niveč obrátiti chtěla a jiné udělala, *také sobě*
f. 74 *v tom moci a vuole | své pozuostavuji.* Kdež toho všeho na jistotu a na potvrzení k tomuto listu, kšaftu a poručenství mém[u], pečet svú vlastní s svým jistým vědomím přivěsiti sem dala a pro širší toho vědomost připrosila sem urozeného pána, pana Jindřicha[2]) z Lomnice a na Lomnici, urozených a statečných rytířů, pana Vilíma z Víckova na Cimburku, najvyšího hofrychtýře markrabství moravského, pana Přemka z Víckova na Prusinovicích, podkomořího markrabství moravského, pana Znaty z Víckova na Čejkovicích, a urozených vládyk, pana Oldřicha Přepického z Rychmberka na Pozořicích a pana Jiříka Oslavického z Jemničky a na Oslavičce, že sou pečeti své podlé mé k tomuto poručenství mému a poslední vuoli mé přivěsiti dali, sobě a erbóm svým bez škody. Jenž jest dán a psán na Rosicích v středu před Květnú nedělí *[30. března 1547]*, léta Páně IMV^c^XLVII^o^ počítajic.

Druhé poručenství.

223. Ve jméno Pána našeho Ježíše Krista amen. Já *Bohunka z Perňštajna a na Sádku* známo činím tímto listem obecně přede všemi, kdož jej uzří aneb čtúce slyšeti budú: *Jakož sem* ve jméno Pána Boha svého *poručenství udělala na mocný list královský* i s radú přátelskú, tej víry souc ku Pánu Bohu, že jest pořádné podlé obyčeje a řádu markrabství moravského, *v kterémž sem i poručníky zdělala nad statkem svým,* kteréhož mi Pán Buoh svěřil do vuole své, tej celé duověrnosti souce ku Pánu Bohu a k nim, že se při tom při všem tak zachovají, jakž vuole a žádost má jest, *než toto sem sobě v něm hned zvlášče pozuostavila, jestli bych co chtěla v něm změniti na všem neb na díle, abych toho vuoli a moc měla, protož tuto ceduli z tej příčiny dělám, což mi se zdá, že sem v tom poručenství nedostavila, abych touto cedulí oznámila. Což se statku rosickcho dotýče,* jakož sem o něm v poručenství svém zřídila, na jaký zpuosob a komu poručila, *touto cedulí toho potvrzuji* a za to žádám, aby se při něm tak zachovalo, jakž to poručenství vyměřuje. A poněvadž mi milý Buoh dal toho dočekati, že sou synové moji k letóm přirozeným dva přišli, Pertuolt a Vilím, pánuo poručníků za to žádám, aby, nemohú-li všickni tři, ale některý z nich v tom se synuom mejm hned opověděli po mé smrti, že sou poručenství ode mne učiněné na se přijali a že se podlé něho zachovati chtí, téhož že na nich žádají, aby jim oznámili, chtějí-li se při něm též tak, jakž vuole má jest, zachovati, a dějí-li, že chtí, tehdy aby jim statek postoupen byl; kdež já také, jestli mi milý Buoh paměti a rozumu popřeje, k témuž rozumu ouředníka, kteréhož na ten čas jmíti budu, chci zavázati. (Ve všem milý Buoh vuoli svú konaj.) Tohoto napřed žádám, což bych kolivěk dcerám svým odkázala nad to vajše, než v poručenství stojí, a v této ceduli postavila, aby se tak stalo: Jakož předkem toho žádám, aby paní *Bohunce, dceři mé,* z statků mejch jedno sto kop gr. jse vydávalo na minci obecně berné každý rok, počna hned od mé smrti, až do její smrti; *Lidmile a Božině,* jestli bych jich v živnosti s[v]é nevdala, jakož sem kšaftem zavázala, aby každé jeden tisíc zlatých dáno bylo na minci obecně berné; nad to vajše jim přidávám, aby každé čtyři sta zlatých na vajpravu ode mne přidáno bylo. *Bernartovi, synu páně komorníkovu*[3]) *a* paní *Johanky, dcery mé,* dá-li mu Pán Buoh živu bejti, kdy mu bude dvanácte let, aby mu synové moji z statků mých jeden tisíc zlatých dali

[1]) *V orig.* těla: ch *splynulo s předcházejícím* ch.
[2]) *Za tím přetržené nedopsané slovo* Mezeříc.
[3]) *Jana z Žerotína a na Strážnici.*

na minci obecně berné. Též *synóm* pana *Ladslava z Boskovic a* paní *Bohunky, dcery mé, Vaňkovi a Janovi,* aby synové moji z statků mých vydali, když jim bude po dvanácti letech, oběma |
f. 74 v. jeden tisíc zlatých, než prvé nic. *Marianně a Kunce, dcerám* svrchupsané paní *Bohunky, dcery mé,* aby se dalo každé jedno sto kop gr. takovú měrú, když synóm paní Bohunčiným synové moji summu svrchupsanú dávati budú, aby i tuto v ruce paní Bohunky dali, aby jim ona toho dochovala do let jich přirozených, a dcerám, až k místu přijdú.

O klýnotech, stříbřích a všelijakých svrchcích, kdež je koli mám, *takto o tom řídím a touto cedulí vuoli svú oznamuji,* tej duověrnosti ku pánóm poručníkóm i k synóm svým sem, že se v tom tak, jakž vuole má jest, zachovají: Tomu předkem chci, což bych *dceři své které kolivěk, i Káči,* v živnosti své na klénotech neb řetězích dala což kolivěk, aby se jí v to nevkládali ani odjímali, a kteréž by klénoty pozuostaly a já jich v živnosti své nerozdala a ty složené byly v truhličkách neb v čemž koli a cedulka při tom poznamenaná ležela, komu by měly býti, tomu aby dány byly. Jakož při klénotích mám jeden tisíc zlatých na zlatě již od dávné chvíle, ten také, jestli by cedulka při něm byla, komu svědčí, tomu aby dán byl. *O jiných stříbřích i všelijakých jiných svrchcích, o domích,* kteréž mám, *jeden v Brně, druhý v Krumlově, o vinohradech,* kteréž mám *v Krumlově a v Ejvančicích, a jestli bych který víc* v Krumlově, v Ejvančicích aneb kdež kolivěk *přikoupila, takto o tom řídím a vuoli svú túto cedulí oznamuji: Item o svrchcích a stříbru,* které mám zde *na Rosicích,* kterému by se z synuov mých Rosice dostaly podlé mého poručenství a Káču by měl, tehdy ty svršky všelijaké všecky, což jest nahoře i ve dvoře i což kolivěk k Rosicím příleží, *aby to při synu mém a při Káči zuostalo. Pakli by s toho sešlo,* jakž vuole má jest v poručenství, *tehdy všem spolu na rovný díl jako jiný.* Což bych z toho neb jiného oustně neb listem pod pečetí svú a jednoho neb dvú z dobrých lidí na svědomí komu dáti chtěla, aby se tomu dosti stalo jako tomu, což jest v poručenství i v této ceduli. Item *duom,* který *v Brně* mám, *kterému z synuo mých Rosice se dostanú, tomu také i ten duom.* Též také *duom,* který *v Krumlově* mám, *a vinohrady v Krumlově i v Ejvančicích,* komuž kolivěk co z toho oustně neb listem pod pečetí svú a na svědomí jednoho nebo dvú z dobrých lidí poručím, tomu všemu, chci, aby se dosti stalo. *Na Sádku* také mám postele, jiné svršky i dobytky, též jestli bych komu co z toho poručila neb listem dala, aby se tomu dosti stalo. Pakli bych nic o tom nezřídila a Pán Buoh na mne v tom smrt dopustiti ráčil, tehdy, co sem od pana bratra svého dobré paměti přijala, toho jest cedule někde poznamenaná na Sádku, než co jest nad to jiných svršků i dobytků, to poroučím *Káči, dceři své* a sestře pánu z Pernštajna, aby jí vydáno bylo, leč bych co z toho kázala komu dáti, tomu aby se dosti stalo.

Mikulášovi Hořeckému, kterýž jest u mne od dávního času, kterému sem nikda nic nad službu nedala, vuole jest má a za to žádám, aby mu dvě stě zlatých dáno bylo, *a Janovi, synu jeho,* kterého jest měl *s nebožkú paní Annú z Lomnice,* poroučím jedno sto zlatých, však tak, aby s ním jiní děti spolku neměli, bude-li je míti, a Mikulášovi hned po mé smrti aby dány byly, aby on mu jich dochoval do let jeho přirozených. *Hynkovi Hořickému* prvé sem dala jedno sto zlatých, též ješče ať se dá jemu jedno sto zlatých. *Vilímovi Hořickému,* jestliže u mne předce souc vuolí mou spravovati se bude, jedno sto kop gr. *Elšce z Šárova,* jestli bych jí v živnosti své nevdala, tehdy aby jí dáno bylo padesáte kop groší a vajprava poctivá, tak jakž sem ji dala paní *Johance, sestře její.* Též o pannách svých všech, kteréž by u mne do smrti byly a po mně pozuostaly, poroučím, aby se jim dalo každé dvoje šaty a hazuky nějaké hedbávné; kteréž by u mne déle byly, těm více i šaty lepší a patnácte kop groší každé, a které by méně byly, po | desíti kopách groší. Též dě- f. 75
večky, kteréž by pozuostaly po mně, však ty děvečky, kteréž by u mne po několika letech byly, aby se každé dvě sukně daly a plášč a tak odbyly, jako když sem já je vdávala, a nad to ješče každé aby se dalo pět zlatých. *Sládková,* jestli by déle byla živa než já, ta aby se smrti dochovala stravou dobrou i šaty opatrovala a pět zlatých aby se jí každý rok dávalo až do smrti její. Též *Kateřina žena,* bude-li předce u mne, aby se jí dalo pět kop groší. *Kateřině z Bílovce,* služebnici mé, jestli bych jí listem pod pečetí svú neopatřila, chci, aby se jí padesáte kop gr. dalo, s jedno luože postele, dobré šaty i vajprava dobrá jako jiné panně. A poněvadž jest mi od otce svého mocně dána, já jí také poroučím, aby při Káči, dceři mé, byla. Pakli by chtěla v tom vuole své jak užívati, tehdy aby se jí ani tohoto nedávalo. Což se ouředníka neb služebníkuo mých dotýče, jakž sem prvé pověděla, kterémuž bych chtěla co na listě pod pečetí svú aneb jednoho neb dvú z dobrých lidí na svědomí dáti, tomu všemu, chci, aby se dosti stalo. Item, jakož ouředník muoj sádecký, Jan, list na mne má na summu v témž listu postavenú, ješče nad tu summu, chci, aby mu se přidalo ode mne jedno sto zlatých, polovice vinohradu mého v Lazební hoře, kteráž k vinohradu jeho přísedí, a *duom v Krumlově* a sádeckých svrškuo čtyři krávy, se dvě lúže postele dobré a jedna kopa ovec. *Janovi komorníkovi,*

[illegible]

[illegible] *[illegible] tak stalo.* C[illegible] [illegible] pani Bohunce, co se [illegible] páne komor[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] všech stat[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ku Panu Bohu svému, že [illegible] po mne zde [illegible] ty summy aby se hned po[illegible] [illegible] žádost má jest, [illegible] to v[illegible] co pozuostalo, tím [illegible] bych co spravedlivě dlužna [illegible] listem pod pečetí mu a na [illegible] dobrých lidí, aby se splatili. [illegible] *[illegible] mého, který [illegible] sem kněžím* [illegible], kterémuž by se z synuo[illegible] podlé [illegible] mého Rosice dostaly, ten aby [illegible] a z rosyckého panství jej platil [illegible] *šesta tisíce zlatých, který na Ve*[illegible] *dotýče, takto [illegible] vůle má* a prosím, [illegible] dosti st[illegible] jestliže Veveří do smrti [illegible] budu a tu summu na něm míti, který [illegible] z synuo mých podlé porucenství mého. Pertolt neb Vilim. Káču mladší z Pernštajna sobě z[illegible] manželku vzal a Rosice mu se dostaly, tomu t[illegible] toho V[illegible] M zl. poroučím na takový způsob, aby Veveří od bratří svých skoupil, neb to bude moci snadně podlé toho dílu, kterej prve n[illegible] Veveří má, udělati, a toho obojího, Rosic i Veveří, k vuoli boží aby užíval, marně neutracel, potom toho rodu svému dochoval. Pakli by syn muoj žádný nechtěl toho nemíti a Veveří koupiti, ani spravedlivě o ně se nechtěli smluviti, tehdy ta summa na syna mého, kterýž by Káču mladší z Pernštajna pojal a Rosice měl, aby spadla. *A Č[illegible]ovi* dal-li by milý Buoh k letóm přirozeným přijíti a v své se uvázati, *aby* mu [illegible] *summy* puol šesta tisíce zlatých *vydal tisíc kop gr.* Což se stříbr dotýče, *všecka stříbra, kte*[illegible] *na Krumlově i na Rosicích mám, poroučím* [illegible], *který Káču mladší z Pernštajna* [illegible] *a Ros*[illegible] *míti bude.* Než dal-li by *Čenkovi* Pán Buoh k letóm přirozeným přijíti, *aby jemu* [illegible], kter[illegible] od nebožtíka pana man[illegible] [illegible] dobré paměti mám, dal a s tím tisícem zlatých červených i toho všeho, což by mu ode mne poručeno bylo, do let jeho jemu dochoval. Milosrdný Buoh a Otec rač všecko k své chvále a vuoli jednati i konati, od něho to všecko mám, protož se jemu se vším mocně dávám. Tomu na svědomí já Bohunka z Pernštajna pečet svú vlast[illegible] k tomuto listu sem přitisknúti dala a pro lepší

toho jistotu připrosila sem urozených vládyk, Voldřicha Žitinského z Blaždice a Mikuláše Hořického z Hořic, že sou pečeti své podlé mé k tomuto listu, sobě i erbóm svým bez škody, přitiskli. Jenž jest dán a psán na Rosicích v pátek před vtělením Pána Krista *[22. března 1549]*, léta Páně IMV^cXLVIII^o počítajíc.

f.76 Vklad Dambořic.

224. *My, Smil a Čeněk z Kunstátu, na místě* pana *Krystofa, bratra svého mladšího nedílného,* s erby svými *Petrovi z Kounic* své vlastní a dědičné, žádnému nezávadné zboží, totižto *městečko Dambořice* s dvorem popluzným, s pivovarem, s kostelním podacím, *tvrz a ves* pustú *Neskňovice*[1]) se vším jejím panstvím, příslušenstvím, s horami vinohradními, s desátky vinnými a zemními spravedlivými, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s činži[2]), s slepicemi, s vajci platnými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s hony, s lovy, s čižbami, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mezemi, s hranicemi i s tím se vším právem, panstvím a příslušenstvím, jakž sme to sami drželi, užívali a jak v svých mezech zamezeno a obmezeno jest, nic sobě tu na tom zboží ani erbóm a potomkóm svým práva a panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc ani pozuostavujíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému dědicství, držení a užívaní, a kdež by kolivěk to svrchupsané zboží nám neb erbóm našim ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a nic sobě ani erbóm svým nepozuostavujeme.[3])

f.76v. **225.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána 1550, při času druhé neděle v pûstě *[3. března 1550]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana z Lichtnštajna [a] z Nyklšpurku na Lednici, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, najvyšího místopísaře téhož markrabství; na kterémž sou seděli urození páni: pan Pertolt z Lipého na Hodoníně, najvyšší maršálek království českého, pan Jan Jetřich z Boskovic na Úsově, pan Vaněk z Lichtmburka na Bezci, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, pan Jaroslav z Doubravice, pan Znata z Lomnice na Náměšči, pan Václav Berka z Dubé a z Lipého na Štemberce, pan Bernart z Žerotína na Dřevohosticích, pan Hynek Bilík z Kornic na Veselí, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z vládyk: Petr Pražma z Bí[l]kova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan starší Kropáč z Nevědomí na Litenčicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Budíškovicích.

Vklad dvoru v Rácově. f.77

226. *Jiřík Kosíř z Rácova i na místě Jindřicha, bratra svého mladšího nedílného,* i s svými erby *Mile z Broumovic* a jejím erbóm a budúcím potomkóm své vlastní a dědičné zboží, totiž ten *dvuor a lán, kterýž sme měli tu v Rácově,* s rolí oranú i neoranú, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, zrostlinami, s lukami, pastviščemi, s pastvami, pustotinami, s potoky, s potočinami,[4]) s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s lovy, s hony ptačími i zvířecími i se vším plným právem a panstvím, příslušenstvím, jakž ten dvuor a lán od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezen jest, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíce a zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by nám to jisté zboží ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracíme.

Vklad vsi Salavic a dvoru.

227. *Mila z Broumovic, Jan Batelovský mladší z Prostého i na místě bratra svého mladšího nedílného Linharta* i s s erby svými *Augustýnovi Kosařovi, měščeninu a obyvateli města Jihlavy,* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, totižto *ves Salavice* a dvuor s tím se vším, což k tej vsi i k tomu dvoru od starodávna příslušelo, s rolí oranú i neoranú, s mlýny, s pilú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech, v každé i v každé zvlášče, záleží, [v] hranicech jest vyměřeno, nic tu sobě, erbóm svým, budúcím potomkóm práva, panství nepozuostavuje ani zachovávaje, tak jakž sme to sami drželi a užívali, *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědič-

[1]) *Tak v orig. místo* Nesklovice.
[2]) *Od slova činž, mužského rodu.*
[3]) *V orig.* nepozuostavujemee.
[4]) *V orig.* s potoščinami.

nemu užívaní, a kdež by nám to jisté zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v niveč obratime.[1])

Vklad vsi Racova etc.

228. *Mila z Broumovic a Jan Batelovský mladší z Prostého i na místě bratra svého mladšího nedílného Linharta* i s svými erby *Augustýnovi Mackovi z Čížova* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totižto *ves Racov, ves* pustú *Nedvězí,* a což tu náleží, *a dvuor v Racově, kterej jest od Vavřince Kosiře koupen,* s tím se vším, což
f. 77 v. k těm vsem i k tomu dvoru od starodávna přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech, v každé i v každé zvlášče, záleží, v hranicích sou vymezena, nic tu sobě, erbóm svým, budúcím potomkóm práva, panství nepozůstavuje, tak jakž sme sami drželi a užívali, to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by nám to jisté zboží svrchupsané ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořime a v niveč obracíme.

Vklad v Lidměřicích etc.

229. *Burjan Osovský z Doubravici* i s svými erby *Zykmundovi Valeckému z Mírova,* erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, svobodné a žádnému nezávadné, totiž *ve vsi Lidměřicích, ves* pustú *Palekovice, což* sem tu měl a *mně po otci mém* dobré paměti *na muoj díl náleželo,* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s hory[2]), s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s platy peněžitými, s slepicemi, s vajci, s ospy, s robotami, s oužitky a požitky, se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích sou[3]) vymezena a každé zvlášče záleží, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně aneb erbóm mým to zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad Bedrovic etc.

230. *Burjan Osovský z Doubravice* i s svými erby *Janovi Janaurovi z Strachnova* a erbóm jeho své vlastní zboží, *tvrz a ves Bedrovice* s dvorem, poplužím, *ves Zábudovice, ves Rokytni,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami i[4]) s jinými poplatky a se všemi oužitky, s robotami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami a s horami, s dolinami, se vším plným právem a panstvím, s mezemi, s hranicemi i se vším jejich, totiž tej tvrze a vsí svrchupsaných, příslušenstvím, což k tej tvrzi a vsem od starodávna přísluší, nic sobě tu ani erbóm neb potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění a držení a dědičnému požívaní, a kdež by mi anebo erbóm mým to zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Vklad vsi Těšetic etc. f. 78

231. *Jindřich Březnický z Náchoda* i s svými erby *Appoloně z Lomnice,* erbóm a budúcím potomkóm její své vlastní zboží a dědictví, *ves Těšetice, jináče* jmenovanú *Tesvice, pod Purkholcem ležící,* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s vinohrady, s lidmi platnými i neplatnými, s oužitky a požitky, poplatky vinnými i peněžitými, s perkrechty na vinohradech tejž vsi Těšetic podlé práva tejž hory, s potoky, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích vymezeno jest, nic tu sobě ani svým erbóm ani budúcím potomkóm práva, panství ani jakého vlastenství nezachovávaje *kromě* do[5]) dvou životů podlé znění smlúvy trhové, piv do týž vsi brání, a tak, jakž sem to sám držel a toho zboží užíval, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad městečka Kupčic.

232. *Pertuolt z Lipého,* najvyší maršálek království českého, i s svými erby *Zykmundovi Valeckému z Mírova* a erbóm jeho své vlastní zboží

[1]) [2]) *Tak v originále.*
[3]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[4]) [5]) *Touž rukou nad řádkem.*

a dědicství, svobodné a žádnému nezávadné, totiž *městečko Kupčice a v městečku Olbramicích, ve vsi Želovicích a ve vsi Našiměřicích, což* sem tu měl a *mně po otci mém* dobré paměti *náleželo,* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s hory,[1]) s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s platy peněžitými, s slepicemi, s vajci, s ospy, s robotami, s oužitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena[2]) sou a každé zvlášče záleží, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému
f.78v. jejich jmění, držení a dědičnému požívaní. | a kdež by mně aneb erbóm mým to jisté zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad dvoru a vsi Mikulovic.

233. *Trystram Hostákovský z Arklebic* i s s erby svými *Margetě z Opatova* a erbóm její své vlastní zboží a dědicství od sebe i od erbuo svých, totižto *dvuor Mikulovice se vsí,* s rolími oranými i neoranými, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s horami, s stráněmi, s doly, s háji, s chrastinami, s křovinami, porostlinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s sirotky, s robotami, s oužitky i se všemi poplatky a svobodami, s platem, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích každé zvlášče [záleží] a sou[3]) vymezeny, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani jakého vlastenství nepozuostavujíc, tak jakž sem to sám držel a užíval, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a užívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracím.

Vklad pustého hradu Holštajna etc.

234. *Oldřich Přepický z Rychmberka* i s svými erby *Janovi mladšímu ze Zdenína,* erbóm jeho zboží své vlastní dědičné a žádnému nezávadné, totiž *hrad* pustý *Holštajn, městečko* pusté *Holštajn,* dvuor před hradem s poplužím a ty vsi příslušející: *ves Ostrov* s dvorem a s kostelním podacím, *ves Lipovec* s dvorem a s kostelním podacím *a v Šušulce tři lány,* a tyto *vsi* pusté: *Housko, Kolířov, Hamlíkov a puol vsi Podomie,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s robotami, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s horami, s chrastinami, s oudoly, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi i s jiným se vším příslušenstvím, kterýmž koli jménem muož jmenováno býti, s tím plným právem a panstvím, což k tomu od starodávna záleží a přísluší, tak jakž sem to sám držel a užíval, žádného práva ani kterého vlastenství sobě a erbóm svým i budúcím tu nezachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní.

Spolek Margety z Vosečan. f.79

235. *Margeta z Vosečan Jiřika Hodického z Hodic,* manžela svého, na své vlastní dědičné zboží, žádnému nezávadné, totižto *na tvrz a dvuor ve vsi Rudolci, na pivovar, na pět člověků, na mlýn,* na kostelní podací v tejž vsi Rudolci, *na rybníky, na lesy a ve vsi Lipničce na čtyři člověky,* se vším příslušenstvím, *což jest mi se na díl muoj* z statku *po nebožtíku Václavovi z Marejže,* dědu mém, zuostalého *dostalo,* přijímám na pravý, jednostajný *spolek,* i na to na všecko, kdež co mám aneb ješče jmíti budu.

Spolek Johanky z Vosečan.

236. *Johanka z Vosečan Arkleba Hodějovského z Hodějova,* manžela svého, na své vlastní a dědičné zboží a žádnému nezávadné, totiž *na tvrz a dvuor, mlejn, pivovar ve vsi Markvarci, na ves* celú *Markvarec* s rybníky, s jejím vším a všelijakým příslušenstvím *a na rybník v Horním Poli* s jeho příslušenstvím, *na les Zylbrperk,* počna od polí rudoleckých pod tu cestu, kteráž jde od Rudolce *do Matějovce a do hranic radíkovských, což jest mi se na díl muoj* z statku *po nebožtíku Václavovi z Marejže,* dědu mém, zuostalého *podle nálezuo*[4]) *pánuo soudcí Jich Mtí dostalo,* přijímám na pravý a jednostajný *spolek,* i na to na všecko své právo, k čemuž já jaké právo mám neb ješče jmíti budu.

Vklad věna Kateřině z Doubravice.

237. *Zykmund Valecký z Mírova Kateřině z Doubravice,* manželce své, na statku svém dědičném, žádnému nezávadném, totiž *na městečku Olbramicích* s jeho příslušenstvím, *pět set kop gr. českých,* za kopu LX gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, na minci dobré, v tomto markrabství obecně berné, *ku* pravému jejímu *věnnému právu ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a toho vě-

[1]) *Tak v originále.*
[2]) [3]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[4]) *Tak v orig. místo* nálezu.

na sám se činím přijemčím se vším statkem svým, kterýž mám neb jmíti budu.

Mřežovan a na okrau Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

f. 79 v. Vklad věna Mandalenĕ z Dobrčic.

238. *Vilím Dubčanský ze Zdenína Mandalenĕ z Dobrčic*, manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totiž *na vsi Lilči* i se vším příslušenstvím, ku pravému věnnému právu *věna jejího* pět set kop groší na minci obecně berné *a nad věno* peněz jejích, kteréž sem k sobě přijal, puol štvrta tisíce puol druhého sta třideeti zlatých též na minci obecně berných, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám neb ješče jmíti budu.

Vklad ve vsi Popuovkách pět člověkŭ.

239. *Dorota a Anna*, sestry vlastní, *dcery nebožtika Mikuláše Rojíka*, i s svými erby *Matyášovi Munkovi z Ejvančic*, erbóm jeho zboží své vlastní dědičné a žádnému nezávadné, totiž *ve vsi Popuovkách pět člověkŭ* usedlých, zejména tyto: Jana, Ščepánova syna, Duchka Vodičkova, Havla rychtáře, Matěje a Jana dvořáka, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybniščemi, s lesy, s háji, s horami, s chrastinami, s oudoly, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna vymezeno jest a v svých hranicích záleží, se vším jejím právem, panstvím a příslušenstvím, tak *jakž se nám po nebožtíku Pavlovi Rojíkovi, bratru našem, dostalo,* a zvláště se všemi oužitky a požitky, v kterýchž sou kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což kolivěk k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě tu na tom zboží ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by nám to jisté zboží aneb erbóm našim ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

f. 80 **240.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána 1551, při času druhé neděle v půstě *[23. února 1551]* v městě Brně držán jest soud zemský [skrze] urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici, místo držící pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komo[r]níka, pana Jana z Lichtnštajna a z Nyklšpurku na Lednici, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství; na kterémž jsou seděli urození páni: pan Václav Černohorský z Boskovic na Bučovicích, pan Jan Jetřich Černohorský z Boskovic na Úsově, pan Vaněk Bítovský z Lichtnburka na Bezci, pan Jaroslav z Doubravice etc., pan Znata z Lomnice na Náměšti, pan Václav Haugvic z Biskupic na Hranicích, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Bernart z Žerotína na Dřevohosticích, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, pan Jindřich Březnický z Náchoda na Dunajovicích; a z vládyk: Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč starší z Nevědomí na Litenčicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Budíškovicích.

Potvrzení krále JMti na městečko Veliké Něměice. f. 80 v.

241. My *Ferdynand,* z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvacký etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme* poníženě *prošeni od* velebného a poctivých *Jana opata i* všeho *konventu kláštera velehradského* a slovutného *Zykmunda Helta z Kementu,* rady a sekretáře našeho v království českém, věrných našich milých, *abychom jim smlúvy* dole psané, kteráž jest *mezi nimi skrze* statečného *Přemka z Víckova na Prusinovicích,* podkomořího markrabství, našeho věrného milého, udělána, milostivě *potvrditi ráčili,* kterážto smlúva slovo od slova takto v sobě zní:

Léta Páně IMV^{c}L, v pondělí po svaté Trojici *[2. června 1550]* na klášteře Velehradě *na* milostivé *poručení* najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda,* římského, uherského a českého etc. *krále,* infanta v Yšpaný, arciknížete rakouského a markrabie moravského etc., pána mého najmilostivějšího, *mnú Přemkem z Víckova na Prusinovicích,* podkomořím markrabství moravského, *mezi* velebným *knězem Janem opatem a konventem jeho kláštera velehradského* s jedné *a* urozeným a statečným rytířem, panem *Zykmundem Heltem z Kementu,* radou a sekretářem krále JMti v království českém, s strany druhé *stala se jest smlúva a trh* celý a dokonalý, a to takový: *Jakož* nadepsaný pan *Zykmund Helt tvrz* pustú *a městečko Veliké Němčice* s jejich vším panstvím a příslušenstvím *od kláštera velehradského v zástavě* tisíce zlatých uherských na zlatě, čehož na minci učiní puol osma sta kop gr. českých, za kopu LX gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, *tak jakž někdy od kněze Jana opata a konventu kláš-*

tera velehradského urozenému pánu, panu *Vilímovi z Pernštajna*, ty časy najvyšímu hofmistru království českého, *a dvěma synuom jeho*, panu *Janovi a* panu *Vojtěchovi*, v tej summě do jejich tří životuov, kteříž sou již vyšli, *ten statek zastaven byl, držel*, a jsouce toho nahoře psaného městečka s jeho vším příslušenstvím v držení, při králi JMti, však *s vuolí kněze Jana opata a konventu kláštera velehradského*, to jest týž pan *Zykmund Helt sobě zjednal, že JMKská* z lásky a milosti své královské pro jeho věrné a platné služby *dva tisíce kop gr. českých k první summě*, k tisíci zlatým uherským na zlatě, na tom zboží *dáti a připsati ráčil*, kdež nahoře psaný *kněz opat i s konventem svým* pro dobré a užitečné a vejplatu dotčeného kláštera tu *tvrz* pustú *a městečko Veliké Němčice* s lidmi platnými i neplatnými, s platy, poplatky a všelijakými užitky, s slepicemi, s vajci, s robotami spravedlivými i jinými požitky, jakýmiž se koli jmény jmenovati mohú, s horami s vinohradnými, s desátky vinnými i s obilnými, s perkrechty, s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s mlajnem, s kostelním podacím tu v Němčicích, s řekami, s rybníky, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, luhy, s mezemi a hranicemi, s tím se vším panstvím a příslušenstvím, jakž jest to zboží od staradávna k tomu klášteru
f. 81 příslušelo a v svých mezech a | hranicích záleží, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství ani opatóm a konventu kláštera velehradského nepozuostavujíc, než to všecko *sou prodali* dědičně ku pravému dědictví sami od sebe i od budúcích opatů a konventů kláštera velehradského, a to jmenovitě za pět tisíc kop gr. českých na minci dobré groší českých a tolařích, za kopu LX gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, nahoře psanému panu *Zykmundovi Heltovi*, erbóm a budúcím potomkóm jeho, kterúžto summu takto pan Zykmund Helt aneb erbové jeho nahoře psanému knězi opatovi a konventu jeho kláštera velehradského vyplniti a zaplatiti mají: Item summu zástavní, totiž jeden tisíc zlatých uherských na zlatě aneb puol osma sta kop gr. českých, kteréž jest týž pan Zykmund Helt hotové za vejplatu pánuom z Pernštajna položil, a k tomu dva tisíce kop gr. českých, kteréž JMKská často psanému panu Zykmundovi Heltovi z milosti své královské a za služby jemu věrné na témž městečku Velikých Němčicích s jeho příslušenstvím s povolením kněze Jana opata a konventu kláštera velehradského nynějšího připsati ráčil, sobě vyraziti a dva tisíce puol třetího sta kop gr. českých hotových na den svatého Bartoloměje po datum smlouvy najprvé příščího témuž knězi opatovi a konventu jeho kláštera velehradského položiti, a kněz opat s konventem svým mají pana Zykmunda Helta a erby jeho z tej vší summy kvitovati a na týž čas neb konečně dvě nedčle potom lidi němčické z povinnosti dědičné propustiti a panu Zykmundovi Heltovi a erbóm jeho v člověčenství a dědičnost uvésti a smlúvu, kteráž jest se byla mezi nebožtíkem panem Vilímem z Pernštajna a někdy knězem Janem opatem a konventem jeho kláštera velehradského o zástavu nadepsaného zboží stala, i jiné listy a zápisy, ač by se kteří o tu zástavu mezi často jmenovaným panem Vilímem z Pernštajna a knězem opatem našly, panu Zykmundovi Heltovi vrátiti a v moc jeho vydati mají. A kněz opat s konventem svým, též pan Zykmund Helt při králi JMti, pánu mém najmilostivějším, to jednati mají, aby JMKská listem pod majestátem svým královským toho trhu a smlouvy mé, mezi stranami učiněné, milostivě potvrditi a ve dcky zemské najvyšímu panu komorníkovi a najvyšímu panu sudímu tohoto markrabství to nahoře psané zboží s jeho příslušenstvím a ten list potvrzení JKMti i tuto smlouvu panu Zykmundovi a erbóm jeho při nejprv příščím soudu v Brně, když dsky zemské otevřeny budú, ve dsky vložiti a vepsati rozkázati ráčil. A od podtvrzení,[1]) kteréž by král JMt dáti ráčil, i od vložení vkladu do desk zemských obě straně mají společně zaplatiti. A to, což se svrchu píše, kněz opat s konventem svým, též pan Zykmund Helt s erby svými slíbili sou sobě křesťansky zdržeti a ve všem se podlé této mé smlouvy beze všeho přerušení a forteluo zachovati. Toho na jistotu já, nahoře psaný podkomoří, pečet svú vlastní přivěsil sem a podlé pečeti mé nahoře psaný kněz opat i s konventem svým kláštera velehradského, též pan Zykmund Helt pečeti své vlastní s svým jistým vědomím přivěsili sou, a každé straně jednu smlúvu na pargameně s pečetí mú a jejich přivěšenými, v jednostajná slova napsanú, dal sem. Stalo se léta a dne jako nahoře.

K jejichžto pokorné prosbě nakloněni souce a znaje na tom dobré klášterské bejti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, s radú věrných našich milých, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svrchu dotčené smlúvy* ve všem jejím | znění, položení, v punktích, f. 81 v.
klauzulech a artykulích *sme* milostivě *schváliti, obnoviti a potvrditi ráčili a tímto listem mocně potvrzujeme*, chtíce tomu konečně, aby týž opat i s konventem svým a jmenovaný Zykmund Helt z Kementu, erbové, potomci a budúcí jich při též smlúvě a tomto milostivém potvrzení našem

[1]) *Tak v originále.*

od nás, dědicuo našich a budúcích, králuo českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky nyní i na budúcí časy bez přerušení zachováni byli pod uvarováním hněvu a nemilosti naší královské, dědicuo a budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, přikazujíce při tom najvyšším komorníku a sudímu desk zemských již dotčeného markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli za to od často psaného opata neb konventu kláštera velehradského a Zykmunda Helta z Kementu požádáni budete, abyste tuto smlúvu i s tímto listem a milostivém[1]) potvrzem našem do desk zemských téhož markrabství moravského podlé pořádku vložiti a vepsati dali beze všeho zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú větší k listu tomuto jsme přivěsiti rozkázali. Dán v Vídni v neděli po Božím těle */8. června 1550/*, léta Páně IMV^{c}L a království našich římského XX.° a jiných XXIIII.°

Ferdinandus.

Henricus[2]), burgravius Missnensis, supremus regni Bohemie cancellarius.

Tohoto listu poslové ke dskám od pana hajtmana dáni jsou pan Václav z Boskovic, pan Jetřich z Kunovic.

Naučení panu komorníkovi

242. *o vklad věna Aleně Konické z Švábenic, sirotku po nebožtíku Zdenkovi Konickém z Švábenic, dané: Jich Mt páni to u sebe rozvažujíc a uznávaje zvláštní příčiny pro opatření Aleny, manželky Zykmunda Helta z Kementu, rady*[3]) *a sekretáře krále JMti v království českém, jakožto sirotka toho, dopouščeti ráčí, aby pan komorník, přijmúc ceduli od Zykmunda Helta, manžela jejího, po vložení statku němčického jemu, Zykmundovi Heltovi, do desk též věno Aleny podlé cedule ke dskám od Zykmunda podané ve dsky při právě brněnském se vložilo.* Relatores: pan Václav Haugvic z Biskupic, a z vládyk Jan Ždánský z Zástřizl.

f. 82 Vklad věna Aleně z Švábenic.

243. *Zykmund Helt z Kementu*, krále JMti rada a sekretář království českého, *Aleně Konické z Švábenic*, manželce své, na svém vlastní[m] a dědičném zboží, žádnému nezávadném, *na městečku Velikých Němčicích* se vším jeho příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu osmnácte set sedmdesáte pět kop groší* na minci v tomto markrabství obecně berné *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna sám se činím vším statkem svým, kterýž mám aneb ješče jmíti budu.

Potvrzení krále JMti na kollaturu fary jemnické.

244. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvatský etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme prošeni od* velebného *kněze Antonína, opata kláštera sedleckého,* věrného našeho milého, *abychom k tej smlouvě a trhu s* urozeným *Jindřichem Mezeříckým z Lomnice na Jemnici*, věrným našim milým, *o faru, jináč podací, v Jemnici* učiněné *náše* milostivé *povolení dáti ráčili,* kterážto smlouva slovo od slova takto zní:

Léta Páně IMV^{c}XLVIII°, v pátek před svatým Urbanem */24. května 1549/* na zámku Jemnici *stala se smlúva trhová* celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Jindřichem Mezeříckým z Lomnice na Jemnici, a* velebným *knězem Antonínem, opatem kláštera Matky Boží v Sedlci, i se vším konventem jeho,* a to taková, *že jest* týž *kněz Antonín i s svým konventem z dopuščení a vuole krále JMti*, pána našeho milostivého, své nadání, právo a všecku spravedlnost *prodali a mocně prodávají, svú kollaturu aneb podací fary v Jemnici na předměstí, kostela svatého Jakuba,* svrchu jmenovanému panu *Jindřichovi Mezeříckému*, erbóm a potomkóm jeho, nic tu sobě na tom podací žádného práva, panství, vrchnosti ani jakého vlastenství a budúcím opatóm a konventu jejich nepozuostavujíc, než aby týž pan Jindřich a erbové jeho tej kollatury aneb podacího na tej faře plnú moc měli faráře podávati, jí užívati a k svému dobrému obraceti, což kolivěk od starodávna k tej faře jest náleželo a náleží, jakž se jim zdáti a nejlépe viděti bude, tak jakž jest kněz opat i s konventem svým k tomu právo měli. A za takovú kollaturu aneb podací na svrchu jmenované faře bude pan Jindřich z Lomnice povinen knězi Antonínovi opatu a konventu jeho při svatém Václavě najprvé příščím tři sta kop gr. českých, za I kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, na minci v markrabství tomto obecně berných, konečně dáti a v moc jich položiti bez dalších odporů i všelijakých odtahuov. Než takto se pan Jindřich | a f. 82 v.
kněz opat na tom snesli a dokonce srovnali, že kněz opat při tomto najprvnějším soudu po svaté Kunhutě, kterýž v Brně držán bude, když jest od krále JMti vuoli a potvrzení na ty smlouvy zjednal a v moc panu Jindřichovi položil a když dsky v Brně otevřeny budú, má jemu a povinen

[1]) *Toto a dvě další slova tak v originále.*
[2]) *T. j. Jindřich z Plavna.*
[3]) *V orig.* radu.

bude tu faru se vším právem, tak jakž se v této smlúvě nahoře píše a zavírá, na svuoj náklad ve dsky vložiti, a jestliže by jemu neb konventu jeho ve dskách co o tom svědčilo, to dáti vymazati. A což se v těchto smlúvách píše a zavírá, to sou sobě obojí strana slíbili neporušitedlně zdržeti a všemu dosti učiniti bez forteluov všelijakých. Tomu na svědomí a pevnější všech věcí zdržení já, svrchupsaný Jindřich, a kněz Antonín opat i s konventem svým své vlastní pečeti dali sme k těmto našim smlúvám přitisknúti a připrosili sme urozených pánuov, pana Lipolta Krajíře z Krajku na Vratěníně a pana Zdenka Bítovského z Lichtnburka na Hostimi, a urozených vládyk, pana Adama Hrubčického z Čechtína na Ouponěšicích a pana Jana Martínkovského z Roseče na Červeném Martínkově, že sou pečeti své podlé našich k těmto smlúvám na svědomí, sobě a erbóm svým bez škody, přitiskli. A toho každá strana jednu smlúvu má. Stalo se léta a dne jako nahoře.

K kteréhožto svrchupsaného kněze Antonína prosbě nakloněni souc, zvláště pak že tomu klášteru tou summou věc užitečnější vyplatiti a spraviti bude moci, protož s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a s radú věrných našich milých *k takovému trhu a smlouvě náše* milostivé *povolení dávati a tejž smlouvy* ve všech punktích, klauzulích a jejím znění *potvrzovati ráčíme*, chtíce tomu, aby táž smlouva o to podací tak podlé tej vejminky při nejprvnějším soudu zemském do desk zemských markrabství moravského vložena a zapsána byla, *však s touž znamenitú výminkú*, aby jmenovaný Jindřich Mezeřícký, jeho dědicové a budúcí i ten každý, kdož by to podací v Jemnici držel, povinni byli faráře ustavičně tu chovati tej víry, jakž od starodávna a až dosavad tu bejval, žádného jiné víry neb učení tu neuvodíc a neusazujíc pod ztracením toho podacího. Také, *kdež poddaní* urozeného *Volfa staršího Krajíře z Krajku na Bystřici*, najvyšího purkrabí pražského, *ze vsi Třebesic a z Vesce faráři jemnickýmu* každého roku[1]) *místo desátku platu peněžitého jedenácte kop gr. českých dávají, aby* dotčení lidé, nynější i budúcí, *mimo ten plat vajše v desátek ani v nic jiného potahování nebyli*, než tak při tom platu peněžitém[2]) těch XI kop gr. českých v časy budúcí zuostaveni byli, a k tomu aby dotčený opat, přijma ty peníze, jich jinam neobracel než na vejplatu nového dvoru neb jiných statkuov od téhož kláštera odzastavených, tak jakž jest nám, že se tak zachovati chce, připověděl. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto rozkázali sme přivěsiti. Dán na hradě našem pražském ve štvrtek u vigiljí Všech svatých *[31. října 1549]*, léta Páně $\mathrm{I}^{\mathrm{M}}\mathrm{V}^{\mathrm{c}}$XLVIIII a království našich římského XVIIII°. a jiných XXIII.°

Ferdinandus.

Henricus[3]), purgravius Missnensis, supremus regni Bohemie cancellarius.

Tohoto listu poslové ke dskám od pana hajtmana dáni sou pan Václav Haugvic z Biskupic, pan Jan z Kúnic.

Vklad ve vsi Lidměřicích a ves pustú Palekovice. f. 85

245. *Vilím Kusý z Mukoděl* i s svými erby své vlastní zboží a dědictví, žádnému nezávadné, *ve vsi Lidměřicích a ves* pustú *Palekovice, což* sem tu měl a *mně po otci mém na díl muoj náleželo*, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s hory,[4]) s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s platy peněžitými, s slepicemi, s vajci, s ospy, s robotami, s oužitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s mlejny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena[5]) sou a každé zvlášče záleží, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, než to všecko *Zykmundovi Valeckému z Mírova* a erbóm i potomkóm jeho *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jmění, držení a dědičnému užívaní, a jestliže by to zboží svrchupsané ve dckách prvé komu svědčilo, to tímto vkladem mým mořím a v nic obracuji.

Vklad puol tvrze a vsi Šašovic.

246. *Václav Licek z Plavče* i s svými erby *Janovi Lickovi z Plavče* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědicství, *což se mně jest na díl muoj po nebožtíkovi Burjanovi Lickovi z Plavče, otci mém, dostalo*, totiž *puol tvrze, puol dvoru* s poplužím, *puol vsi Šašovic*, s lidmi osedlými i neosedlými, platnými i neplatnými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s ospy, s kury, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s horami, s chrastinami, s luhy, s potoky tekutými i netekutými, s doly, s mezemi, s hranicemi i se všelijakými užitky a požitky, s poplatky a duochody, v kterých se koli věcech jmenovati a shledati mohú, i se vším pl-

[1]) *V orig.* ruku.
[2]) *V orig.* peněžitého.
[3]) *T. j. Jindřich z Plavna.*
[4]) *Tak v originále.*
[5]) *Toto a další slovo tak v originále*

ným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k tomu statku a k těm lidem příslušejícím[i], tak zouplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží od starodávna vymezeno a okršleno jest, tak jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě tu ani erbóm a potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujic, než to všecko svrchupsané zboží *ve dcky vkládam* a vpisuji, svobodné a nezávadné, ku pravému dědicství, jmění, držení a užívaní, a kdež by mně to svrchupsané zboží ve dckách svědčilo, toho se odříkám a tímto vkladem mořím.

Vklad Horního Vranína.

247. *Václav z Ludanic*, hajtman, *na místě Marianny, Lidmily, Alžběty, Krystofa, Jozue a Petra, sirotkuo po* nebožtíku *Janovi Heruoltovi z Herultic* zuostalých, *na naučení pánuo soudcí Jich Mti Zdeňkovi z Valdštajna* a erbóm jeho jich vlastní zboží a dědictví, totižto *ves Horní Vranín* se všemi lidmi osedlými i neosedlými,
f.83v platnými i neplatnými, | s rybníky, s rybniščemi a potoky, s vodami tekúcími i netekúcími i stojícími, s struhami, s mlejny, s mlýniščemi, s chrastinami, s lesy, s háji, s porostlinami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolími oranými i neoranými, s platy, s ouroky, s poplatky, s robotami, s desátky obilnými skopními, s kury, s vajci, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi a s hranicemi i se všemi požitky a oužitky i se vším příslušenstvím, právem a panstvím, což k tomu zboží příslušelo a přísluší, tak jakž též zboží všecko od starodávna v svých hranicích a mezech záleží a zamezeno jest, to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to zboží svrchupsané prvé komu ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Vklad věna Anně z Boskovic.

248. *Sazema Zajímač z Kunštátu Anně z Boskovic,* manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totižto *na zámku a městečku Jevišovicích, na vsi Černíně, na vsi Únanově, na vsi Bouňovicích, na vsi Střelicích,* s jejich se vším příslušenstvím, ku pravému věnnému právu *věna jejího* puol třetího tisíce zlatých, jeden zlatý po XXX gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, v tomto markrabství obecně berných, *a nad věno* vosmnácte set čtyřidceti čtyři zlaté dvatceti puol třetího groše též na minci obecně berné *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám neb ješče jmíti budu.

Vklad tvrze a vsi Bohdalic.

249. *Petr Doupovec z Doupova* i s svými erby a budúcími potomky *i na místě Jana, bratra svého mladšího nedílného, Jeronymovi Božickému z Božic* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totiž *tvrz a ves*, řečenú *Bohdalice*, s kostelním podacím, *ves Pavlovice*, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s vrbinami, březinami, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky a požitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohú, se všemi poplatky, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sem to zboží sám držel a užíval, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena[1]) sou, nic sobě tu ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědicství, svobodné, žádnému nezávadné, a kdež by to jisté zboží mně aneb erbóm mým ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad věna Anně z Sobína. f.84

250. *Jeronym Božický z Božic Anně z Sobína,* manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totižto *na tvrzi a vsi Bohdalicích, na vsi Pavlovicích blíž Bohdalic,* i na všem jich příslušenstvím,[2]) nic nevymieňujíc, s užitky a požitky, ku pravému věnnému právu *věna jejího* puol druhého sta kop gr. *a nad věno peněz jejích, kteréž sem k sobě přijal,* vosm set kop gr., vše českých, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám anebo jmíti budu.

251. Léta od narození Syna Božího Krista Pána 1551, při času svaté Kunhuty *[14. září 1551]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici, místo držící pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Jana z Lichtnštajna a z Nyklšpurku na Lednici, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Jan, biskup olomúcký, a urození páni, pan Pertuolt z Lipého na Krumlově, najvyší maršálek královstvì českého, pan Václav z Boskovic na Bučovicích, pan Jan Jetřich Černohorský z Boskovic na Úsově, pan Vaněk Bítovský z Lichtnburka na Bezci, pan Jaroslav z Doubra-

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[2]) *Tak v originále.*

vice etc., pan Václav Berka z Dubé a z Lipého na Štemberce, pan Václav Haugvic z Biskupic na Hranicích, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, a z vládyk: Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč starší z Nevědomí na Litenčicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Budíškovicích.

f. 84 v. Vklad hradu Sádku etc.

252. *Jaroslav z Pernštajna na místě Vratislava a Vojtěcha, bratří svých mladších nedílných,* i s svými erby *Zdeňkovi z Valdštajna* a erbóm jeho zboží své vlastní a dědictví, totižto *zámek Sádek* se dvorem a poplužím při témž zámku, s mlýnem, s sladovní a pivovarem, *městečko Staříči* s mejtem a kostelním podacím, *ves Kojetice, ves Čáslavice, ves Římov, ves Mastník, ves Slavice* se dvorem pustým, *ves Přibyslavice, ve vsi Loukovicích a ve vsi Číchově,* což tu lidí mám, s jich se vším právem a všelijakým příslušenstvím, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s pahrbky, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s mlýny, s mlýniščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s sirotky, s robotami, s užitky a požitky i se všemi platy, poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s řekami, s stavy, s jezery, s potoky tekutými i netekutými, s kury, s vajci i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezena jest,[1]) nic tu sobě, erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, tak jakž sem to sám i s bratřími svými nedílnými po předcích svých držel a požíval, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to jisté zboží nám neb erbóm našim svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Křového.[2])

253. *Jaroslav z Pernštajna i na místě Vratislava a Vojtěcha, bratří svých mladších nedílných,* i s erby svými *Alžbětě z Lipoltovic* a erbóm jejím své a svrchupsaných bratří svých vlastní zboží a dědictví, totiž *ves Křovů,*[3]) *blíž Byteše ležící,* s lidmi platnými i neplatnými, s jeřemi, s rolími oranými i neoranými, s robotami, s kury, s vajci, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s chrastinami, s trninami, s potoky, s mezemi, s hranicemi i se všelijakými oužitky a poplatky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak zouplna v celosti, jakž to svrchupsané zboží od starodávna vyměřeno a okršleno jest, nic tu sobě, nadepsaným bratřím svým ani erbóm aneb budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, tak jakž sem to sám i s bratřími svými nedílnými po předsích svých držel a požíval, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to svrchupsané zboží nám neb erbóm našim svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Bojanovic. f. 85

254. *Jaroslav z Pernštajna i na místě Vratislava, Vojtěcha z Pernštajna, bratří mých mladších nedílných,* i s erby svými *Janovi z Drnovic i na místě Bernarta a Bohuše, bratří jeho mladších,* a erbóm jejich své vlastní zboží a dědictví, *vsi Bojanovice Horní* s kostelním podacím, s lidmi platnými i neplatnými, s horami vinohradními, s desátky a zemními spravedlivými i s platy vinohradními, lesními, robotními, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s platy, s činži[4]) a poplatky všelijakými, s užitky a se všemi požitky a poplatky, s rybníky, kteříž nám tu náleželi, jakž sme jich sami drželi, s lesy, s horami, s háji, s křovinami, s pastvami, pastviščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s mezemi, s hranicemi, jakž to zboží od starodávna v svých mezech a hranicích záleží, s hony, s lovy, s čižbami i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sme to sami drželi a všeho užívali, nic tu sobě na tom zboží, ani erbóm, ani budúcím svým, ani žádnému jinému práva, panství ani kterého vlastenství na svrchupsaném zboží nezachovávaje ani pozustavuje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad městečka Bohdalova.

255. *Jaroslav z Pernštajna i na místě Vratislava, Vojtěcha, bratří svých mladších nedílných,* i s erby svými *Václavovi Chroustenskému z Malovar a z Chroustovic* a erbóm jeho své a svrchupsaných bratří svých vlastní zboží a dědictví, totižto *městečko Bohdalov* s podacím kostelním, při témž městečku ležícím, se všemi lidmi osedlými i neosedlými, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými i stojecími, s struhami, s mlýny, s mlýniščemi, s chrastinami, s lesy, s háji, s porostlinami, s horami, s doly, s lukami a kopaninami, s pastvami, s rolími ornými i neornými, s platy, s ouroky, s poplatky, s robotami, s platem z pivovaru od várek, s platem z řezníků, s majtem, s tržným, s rolí, s hony, s lovy,

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *r doplněno k z touž rukou v řádku.*
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *Od slova činž, mužského rodu.*

s čížbami, mezemi, s hranicemi i se všemi ou[ži]tky a poplatky i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k tomu zboží příslušelo a přísluší, tak jakž též zboží všecko od starodávna v svých hranicích záleží a obmezeno jest, nic tu sobě a nadepsaným bratřím svým ani erbóm aneb budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, tak jakž sem to sám i s bratřími svými nedílnými po předcích svých držel a požíval, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to zboží nám neb erbóm našim svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f. 85 v. Vklad městečka Tasova.

256. *Jaroslav z Pernštajna i na místě Vratislava a Vojtěcha, bratří svých mladších a nedílných,* i s erby svými *Kateřině z Šternberka,* erbóm a budúcím potomkóm jejím své a svrchupsaných bratří svých vlastní zboží a dědictví, totižto *městečko Tasov, hrad* pustý, jménem *Dubí, a v tom městečku dvoje podací, svatého Petra a svatého Václava, a s jedním kostelíkem pustým,* i s tím se vším, což sme tu měli a což k těm kostelóm náleží a předkové náši i já s bratřími svými od starodávna užívali, item *ves Oslavu,* item *ves Kamenné,* což tu máme, i se všemi mlýny, kteříž k těm dědinám náleží, s lidmi platnými i neplatnými, s platy stálými i nestálými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ty dědiny svrchupsané v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a vymezeny sou, nic sobě, nadepsaným bratřím svým ani erbóm a budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíce ani zachovávajíce, tak jakž sem to sám i s bratřími svými po předcích svých držel a požíval, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to svrchupsané zboží nám neb erbóm našim svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Spolek.

257. *Kateřina z Šternberka Jiříka Mrakše z Noskova,* manžela svého, *na městečko Tasov,* což mi tu náleží, *na ves Kamenný, na ves Oslavu,* tak jakž mi to ve dckách zapsáno jest, i na to na všecko, což mám anebo míti budu, přijímám na pravý, jednostajný *spolek.*

Vklad vsi Bohuňova a jiného statku.

258. *Jaroslav z Pernštajna i na místě Vratislava, Vojtěcha, bratří svých mladších a nedílných,* i s erby svými *Bohuslavovi Sadovskému z Slúpna* a erbóm jeho své [a] svrchupsaných[1]) bratří svých vlastní zboží a dědictví, totiž *ves Bohuňov na Poříčí*[2]) s rychtú zákupní a s kostelním podacím, *ves Horní Poříčí, ves Dolní Poříčí, ve vsi Bradlné,* což sme tu měli, *vsi* pusté *Horní a Prostřední Bradlné,* s mlýny moučnými i pilnými, s mlýniščemi, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s jezery, s řekami, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami a pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně a docela, jakž týž svrchupsané zboží a[3]) vsi i grunty k nim připojené od starodávna sou vymezeny a [v] mezech a hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, f. 86 *tak jakž jest to* dobré paměti *nebožtík otec náš Jan z Pernštajna* sám *držel* a toho požíval, a zvláště se všemi požitky, v kterýchž sou kolivěk věcech anebo kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli k těm svrchupsaným vsem a gruntóm k nim připojeným přísluší, nic tu sobě, bratřím svým ani erbóm neb budúcím potomkóm našim práva, panství ani žádného vlastenství nepozůstavujíce ani zachovávaje, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to svrchupsané zboží nám nebo erbóm našim svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Bohuňova na Poříčí.

259. *Bohuslav Sadovský z Slúpna* i s svými erby a budúcími potomky *Pavlovi z Vojenic,* erbóm a budúcím jeho své vlastní zboží a dědictví, totižto *ves Bohuňov na Poříčí*[4]) s rychtú zákupní, s kostelním podacím, *ves Horní Poříčí, ves Prostřední Poříčí, ve vsi Bradlném,* což sem tu měl, *vsi* pusté *Horní a Prostřední Bradlné,* s mlýny moučnými i pilnými, s mlýniščemi, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami ornými i s zemnými, s vajci, s pleci, s slepicemi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s jezery, s řekami, potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami a pahrbky, s hony, s lovy a s mezemi, s hranicemi, tak úplně a docela, jakž to svrchupsané zboží a vsi i grunty k nim připojené od starodávna sou vymezené a v svých mezech a hranicích záleží, se vším plným

[1]) *První s jest opraveno touž rukou z v.*
[2]) *Tak v originale; byl to Bohuňov a část Dolního Poříčí.*
[3]) *Touž rukou nad řádkem.*
[4]) *Viz pozn. [2]) u č. 258.*

právem, panstvím, a zvláščc se všemi požitky, v kterýchž sú kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi nahoře psanými, což koli k těm svrchupsaným vsem a gruntóm k nim připojeným přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavujíce ani zachovávaje, než to všecko, jakž sem sám držel a požíval, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad vsi Plumlůvek.

260. My *Jan*, z boží milosti *biskup olomúcký*, i s potomky a nápadníky svými *Pertultovi z Lipého*, najvyšímu maršálku království českého, a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *ves Plumlůvky* s lidmi platnými i neplatnými, s horami, s desátky vinnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i s užitky a požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem a příslušenstvím, jakž to
f. 86 v. zboží od starodávna | v svých mezech, ve všech i v každé zvlášče, záleží a sou[1]) vymezena, nic sobě ani potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc, tak jakož sme to sami drželi, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by nám to zboží svrchupsané ve dckách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

Vklad Morkůvek a Jezérka.

261. My, *purgmistr a rada města Brna* i s budúcími potomky našimi, *Pertuoltovi z Lipého*, najvyšímu maršálku království českého, a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, svobodné a žádnému nezávadné, totiž *ves Morkuovky a Jezírko, kteréž leží nad rybníkem Pavlovským*, se vším jich příslušenstvím, *tak jakž sme to od pana Zdeňka Žampacha koupili* a v držení a užívaní sami toho statku byli, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými a s platy peněžitými, s slepicemi, s vajci, s ospy, s robotami, s užitky a požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s mlejny, s mlýniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena sou a každé zvlášče záleží, nic sobě tu ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sme to sami drželi a užívali, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by nám to jisté zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

Vklad ve vsi Zvěrkovicích.

262. *Sezema Zajímač z Kunstátu* i s svými erby *Janovi Zahrádeckému z Zahrádek* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *ve vsi Zvěrkovicích*, což tu lidí mám usedlých i neusedlých, s platy, s robotami, s rolí, s lukami, s pastvami, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lesem, s chrastinami i se všemi jinými užitky, kterýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží přísluší, tak jakž sem toho sám užíval a držel, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm žádného práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, než to všecko, jakž se svrchu píše, svobodné a nezávadné, *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské k jich pravému jmění a dědičnému užívaní, a kdež by mi to svrchupsané zboží ve dckách zapsáno stálo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad věna Libuši z Boskovic. f. 87

263. *Jiřík Žabka z Limberku*, rada a místokancléř krále JMti v království českém a hajtman na zámku Špylnberku, *Libuši Černohorské z Boskovic*, manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totižto *na vsech Prščicích, Tikovicích, Kupařovicích a Malešovicích*, se vším jich příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu puol třetího tisíce zlatých a nad věno vosmnácte set čtyřiceti tři zlaté*, vše na minci dobré, v tomto markrabství obecně berné, za I zlatý po XXX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám neb jmíti budu.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

Vklad věna Mandaleně z Lomnice.

264. *Vaněk Bítovský z Lichtnburka Mandaleně z Lomnice*, manželce své, *na dvoře Bezeckém a vsech: na vsi Bezci a puol vsi Zvěřkovic,*[2]) *Blatnici a Přiščpu*, s jejich vším příslušenstvím, na statku svém dědičném, *puol třinácta sta kop gr.*, za každú kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, *ku* pravému jejímu *věnnému právu ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a toho věna pří-

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[2]) *Tak, rz, v orig. místo* r.

jeměm sám se činím se vším statkem svým, kterýž jmám neb jmíti budu.

Vklad věna Johance z Doubravice.

265. *Zdeněk z Lichtnburka*[1]) *Johance z Doubravice*, své manželce, *na tvrzi a vsi Hostimi, na vsi Radkovicích, na vsi Lazinkách*, se vším tej tvrze a vsi příslušenstvím, na statku svém dědičném, pět set kop grošuov *věna ku* pravému jejímu *věnnému právu*, jmění a držení *a nad věno* pět set kop grošů, jednu kopu po šedesáti groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčí se toho činím vším statkem svým, což jeho jmám neb jmíti budu.

f. 87 v. Vklad spolku Anny z Zástřizl.

266. *Anna z Zástřizl Hanuše Pozora z Nyklštatu*, manžela svého, *na tvrz a ves Žerotice, ves Bohunice, ves Radlice, ves Vyvčice, ves* pustú *Hostice, ve vsi Stojičkovicích jednoho dvořáka, na* pustý *dvuor v Tvořehrázi, na* pustý *hrad Lapikus*, se vším toho zboží příslušenstvím, i na to na všecko, kdež co mám neb ješče jmíti budu, přijimám na pravý a jednostajný *spolek. Než to sobě pozuostavuji, jestliže by na mne Pán Buoh prvé smrt nežli na Hanuše, manžela mého, dopustiti ráčil, aby z toho statku* nahoře dotčeného *od* téhož *Hanuše, manžela mého, Jindřichovi a Vilímovi, synóm mým, z Sázavy*,[2]) *jeden tisíc kop grošův* na minci v tomto markrabství obecně berné *dáno a spraveno bylo*.

f. 88 **267.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána 1552, při času svaté Kunhuty *[12. září 1552]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici, místo držící pana Jana z Žerotína, najvyšího komorníka, pana Václava Černohorského z Boskovic na Bučovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova na Čechách, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Jan, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan Jetřich Černohorský z Boskovic na Ousově, pan Jaroslav z Doubravice na Říčanech, pan Václav Berka z Dubé a z Lipého na Štemberce, pan Vojtěch z Pernštajna na Tovačově, pan Václav Haugvic z Biskupic na Hranicích, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, pan Václav Tetaur z Tetova a z Malenovic na Šárově, a z vládyk: Přemek z Víckova na Prusinovicích, podkomoří, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč starší z Nevědomí na Litenčicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Budiškovicích.

Vklad věna Johance z Věžník.

268. *Vilím Jankovský z Vlašimě Johance z Věžník*, manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totiž *na Dolních Vsech a na* pustém *dvoře ve vsi Ryšicích*, se vším jich příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu jeden tisíc zlatých a nad věno pět set zlatých* na minci v tomto markrabství obecně berné, jeden zlatý po XXX gr. a I gr. po VII d. bílých počítajíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám neb míti budu.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

Vklad Říčan vsi. f. 88 v.

269. *Burjan z Doubravice* i s erby svými *Jaroslavovi z Doubravice*, bratru svému, a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *tvrz* pustú *a ves* osedlú *Říčany* s kostelním podacím, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky a požitky, s kury, s vajci i se všemi poplatky, s řekami, s břehy i s rybníky, s rybnišči, s potoky tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezích a hranicích vymezena[3]) sou, nic sobě tu ani erbóm svým nepozuostavuje, *ve dcky* zemské *vkládá* a vpisuje ku pravému jeho dědictví, držení a užívaní.

Vklad vsi Šamíkovic.

270. *Jaroslav z Pernštajna i na místě Vratislava a Vojtěcha, bratří svých mladších a nedílných*, i s erby svými *Janovi Tavíkovskému z Tavíkovic* a erbóm jeho své a svrchupsaných bratří svých vlastní zboží a dědictví, *ves Šamíkovice* s tím se vším, což k též vsi příslušelo a přísluší, i s desátkem obilným jarým i ozimým, tak jakž v svých mezech a hranicech záleží, jakž sem to sám i s bratřími svými držel a toho požíval, se všemi oužitky a požitky, tak jakž v registřích vydaných položeno jest, nic sobě na tom práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíce ani zachovávajíce, ku pravému dědictví s lukami,

[1]) ka *opraveno touž rukou ze ský.*

[2]) *Obě* a *jsou opravena touž rukou z jiných, nečitelných písmen.*

[3]) *Toto a další slovo tak v originále.*

s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rovninami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s požitky, oužitky a se všemi poplatky, s mlýny, s mlýniščemi, s řekami, s břehy i s rybníky a s rybniščemi, s potoky tekúcími i netekúcími, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta ves Šamíkovice od starodávna v svých mezech, v každé i v každé obzvláštně, záleží a vyměřeny sou, nic tu sobě, nadepsaným bratřím, ani erbóm neb budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám s bratřími svými držel a toho požíval, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to svrchupsané zboží nám neb erbóm našim svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

f.89 Vklad vsí Ořechové a Kadulce.

271. *Jaroslav z Pernštajna i na místě Vratislava a Vojtěcha, bratří svých mladších a nedílných,* i s erby svými *Janovi Přepickému z Rychmberka* a jeho erbóm své a svrchupsaných bratří svých vlastní zboží a dědictví, totižto *ves Ořechové, ves Kadulec, ves* pustú *Chlístov*[1]) s dvořiščem pustým, ves *Kyjov,*[2]) s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna jest vyměřeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím, tak jakž sme to sami drželi a toho požívali, a zvlášče se všemi požitky, v kterýchž sou koli věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což k tomu zboží svrchupsanému koli přísluší, nic tu sobě, erbóm ani budúcím potomkóm našim práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavujíce ani zachovávajíce, to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to svrchupsané zboží nám nebo erbóm našim svědčilo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Vklad Osové a Bytěšky.

272. *Jaroslav z Pernštajna i na místě* pana *Vratislava a* pana *Vojtěcha, bratří mých mladších vlastních a nedílných,* i s erby a budúcími potomky svými *Janovi Polcarovi z z Parařova*[3]) a erbóm jeho své a svrchupsaných pánu bratří svých vlastní zboží a dědictví, totiž *tvrz* pustú *Osové* s dvorem, *městečko Bytýšku* s kostelním podacím, *ves Vlkovú, ves Březí, ves Sskřinářov,* i s desátky u týchž vsí, s lidmi usedlými i neosedlými, s rybníky, s rybniščemi a potoky, s vodami tekutými i netekutými, stojícími, s struhami, s mlýny, s mlýniščemi, s chrastinami, s lesy, s háji,[4]) s porostlinami, s horami, s doly, s lukami, s kopaninami, s pastvami, s rolími ornými i neornými, s platy, s ouroky, poplatky, s robotami, s platem z pivovaru od várek, s platem z řezníků, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi užitky a požitky i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k tomu zboží příslušelo a přísluší, tak jakž týž zboží všecko od staradávna v svých hranicích záleží a obmezeno jest, tak úplně, *jakž jest toho nebožtík* pan *Jan z Pernštajna* dobré paměti, *otec muoj a bratří mých* svrchupsaných, *v držení a užívaní a já s bratřími svými po něm byli,* nic sobě ani erbóm svým neb budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko, svobodné a žádnému nezávadné, ku pravému dědictví *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme.

Vklad vsi Chvalkovic. f.90 v.

273. *Volf Krajíř starší z Krajku,* najvyší purkrabie pražský, i s svými erby *Janovi Házlovi z Nové Vsi a na Slavětíně* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves Chvalkovice* s lidmi osedlými i neosedlými, s platy, poplatky, s kury, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s lesy, s háji, s dolinami, s chrastinami, s hony, se všemi jinými užitky a požitky, kterýmiž by se jmény jmenovati mohly, s mezemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstvím i všelijakým příslušenstvím, což k tomu zboží přísluší a v svých mezech a hranicích záleží, i s tím se vším plným právem a panstvím i všelijakým příslušenstvím, tak zouplna a v celosti, jakž sem to sám držel a užíval, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm žádného práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozůstavuje, než to všecko, jakž se svrchu píše, svobodné a nezávadné, *vkládáme* a vpisujem ve dcky zemské k jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by to svrchupsané zboží ve dckách zemských zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

[1]) v *psáno v orig.* íf.
[2]) *V orig.* Kyjav.
[3]) *V orig.* z s Parařova; *nad* r *jest sice (výjimečně) háček, ale čtení* ř *není tu pravděpodobné; v* ř *jest z opraveno touž rukou z* r.
[4]) *V orig.* háhy.

Vklad tvrze a vsi Rudolce.

274. *Václav z Ludanic*, hajtman markrabství moravského, *na místě Johanky a Mandaleny z Vranova, sirotků* pozůstalých *po Janovi Vranovském z Vranova, Václavovi Chroustenskému z Malovar* a erbóm jeho *na naučení a s povolením Jich Mti pánuov souduov* těch sirotku zboží a dědictví, totiž *tvrz a ves Rudolec* s pivovarem, s sady, s chmelniščemi, *ves Chroustov, ves Kyjov, ves Arnolec, ves Nadějov, ve vsi Zhoři s dvorem, při témž Zhoři*¹) *ležícím, ves* pustú *Blažkov, ves* pustú *Němkyni, ve vsi* pusté *Nizové*, s rolí orní i neorní, s lukami, klučeninami, s pastvami, s lesy, s háji, s chrastinami, s čižbami, s lovy, s hony, s horami, s doly, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s mlýnem, s mlýniščemi, s platy, s úroky, s ospy obilnými a všelijakými poplatky, kterýmiž se jmény jmenovati mohú, s slepicemi, s vajci, s robotami, mezemi a hranicemi, s lidmi osedlými i neosedlými, platnými i neplatnými, tak jakž to zboží všecko od starodávna vymezeno jest, se vším²) plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží příslušelo a sirotkóm náleželo, tak jakž sem to sám na místě svrchupsaných sirotkuov držel, nic tu týmž sirotkóm ani erbóm jich a budúcím potomkóm panství ani kterého vlasten-
f.91 ství | nepozůstavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *vkládám* a vpisuji ve dcky zemské k jich pravému jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to svrchupsané zboží týmž sirotkóm kde ve dskách zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Mikulovic.

275. *Margeta Kobíková starší z Opatova Floryánovi z Kojetína*, erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves Mikulovice, blíž Třebíče ležící*, s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s či[ž]bami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky a požitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem a³) příslušenstvím, jakž to svrchupsané zboží od starodávna v svých mezech a hranicích⁴) záleží, vymezeno jest, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, tak jakž sem to sama držela a užívala, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jmění, držení a dědičnému užívání a všecko právo své, kteréž kolivěk k tomu statku mám a to všecko ve dsky zemské mně zapsáno jest, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Mřežován a na okraji Zdeněk z Valdštejna, místodržící.

276. Léta od narození Syna Božího Krista f.91 v.
Pána 1553, při času druhé neděle v půstě *[27. února 1553]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Václava Černohorského z Boskovic na Budčovicích, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místo držící; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán, pan Jan, biskup olomúcký, a urození páni, pan Václav Krajíř z Krajku na Uhřicích, pan Jaroslav z Doubravice na Říčanech, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, pan Sazema Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Diviš Černčický z Kácova na Voděradech, pan Václav Berka z Dubé a z Lipého na Štemberce, pan Vojtěch z Pernštajna na Tovačově, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Václav Tetaur z Tetova a z Malenovic na Šárově, a z vládyk: Přemek z Víckova na Prusinovicích, podkomoří, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč starší z Nevědomí na Litenčicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Budíškovicích.

Vklad tvrze Tavíkovic. f.92

277. *Jan Tavíkovský z Tavíkovic* i s s erby svými *Anně z Vrchovišč, manželce Václava Tavíkovského z Tavíkovic*, a erbóm jejím své vlastní a dědičné zboží, totižto *tvrz a ves Tavíkovice* s dvorem a s poplužím, s pivovarem, *městečko Běhařovice* s kostelním podacím, *ve vsi Ratišovicích dva člověky usedlá, ves Dobronice a ve vsi Přeskačích šest člověkû usedlých*, kteříž mně tu náleží, s robotami, s lidmi platnými i neplatnými, s rolími, oranú i neoranú, s rybníky, s haltéři, s pivovary, s mlýny, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s břehy, s jezery, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s hony, s lovy, s čižbami a s jinými všelijakými požitky, jakýmiž se koli jmény jmenovati mohou a k tomu zboží

¹) *V orig.* Shoři.

²) v *jest na konci řádku; na dalším následují přetržená slova* tak jakž to zboží *a za nimi* ším.

³) *Touž rukou nad řádkem.*

⁴) *Za tím přetržené slovo* a.

příslušely a přísluší, jakž to [zboží] v sich[1]) mezích a hranicích od starodávna vymezeny[2]) sou a záleží, a se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sem to sám držel a užíval, to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění a dědičnému požívaní.

Vklad spolku Václavovi z Tavíkovic.

278. *Anna z Vrchovišč Václava Tavíkovského z Tavíkovic*, manžela svého, na své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totiž *na tvrz a ves Tavíkovice, na městečko Běhařovice, na ves Dobronice, ve vsi Přeskačích*, což tu jmám, *ve vsi Ratišovicích*, což tu mám, se vším a všelijakým těch statků příslušenstvím, i na to na všecko, kdež co mám aneb ješče míti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*.

Než to sobě pozůstavuji, jestliže by na mne Pán Buoh prvé smrt nežli na Václava, manžela mého, dopustiti ráčil, abych z toho statku nahoře dotčeného mohla poručiti a dáti jeden tisíc kop groší, za kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, na minci v tomto markrabství obecně berné.

Vklad spolku na Řečkovicích.

279. *Margeta Karnarová z Řečkovic Krystofa z Aurochu*, manžela svého, *na tvrz a ves Řečkovice* se vším toho zboží příslušenstvím i na to na všecko, kdež co mám neb ješče jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek, než to sobě pozuostavuji, jestliže by na mne Pán Buoh prvé smrt nežli na Krystofa, manžela mého, dopustiti ráčil, abych z toho statku nahoře psaného poručiti mohla patnácte set zlatých*, za zlatý XXX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, na minci v tomto markrabství obecně berné, komuž by se mně dobře líbilo a zdálo.

f.92 v. Vklad městečka Dražuovek.

280. *Václav z Ludanic*, hajtman markrabství moravského, *na místě sirotkuov po* nebožtíku *Janovi Vranovském z Vranova* zuostalých i s s erby jejich, *jakož se jest směna mezi* urozenými vládykami *Benešem Krčmú z Koněpas a nebožtíkem Janem z Vranova o statek dědičný*, tak jakž smlúva trhová, mezi nimi učiněná, o tom šíře vysvětluje, *stala, kterážto smlúva jest nálezem panským stvrzena, poněvadž se na erby vztahuje, aby na ten statek dědičný Benešovi Krčmovi*[3]) *list správní ode mne hajtmana na místě sirotkuov udělán a v moc jeho položen byl*, a protož *já*, svrchupsaný *Václav z Ludanic*, hajtman markrabství moravského, podlé smlúvy trhové a směny mezi nimi učiněné, tak jakž nález Jich Mtí pánuo soudcí ukazuje, *tomu trhu a směně místo dávám a všecko právo své na místě těch sirotkuov*, kteréž sou na tomž statku měli a jim náleželo *podlé směny a prodaje otce týchž sirotků, tak jakž se mu to po nebožtíku Ctiborovi Vranovském z Vranova*, strejci jeho vlastním, *dostalo a toho v užívaní byl, tímto listem na* téhož *Beneše Krčmu z Koněpas* i na erby jeho *mocně převodím*, totiž *městečko Dražuovky, puol městečka Arklebova, což k tomu dílu přísluší, ves pustú Bohutice*, a to s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, poplatky, s činžemi, s robotami, s lesy, s háji, s horami, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s horami vinohradními, s desátky, s zemními spravedlivými, s hony, s lovy, s čížbami, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, kterýmiž koli jmény jmenovati se může, i se všemi užitky a požitky, což k tomu zboží od starodávna přísluší, i s majtem tu v Dražuovkách, jakž od starodávna a pokudž se toho užívalo, užívati má, vysazeným, a jakž to zboží svrchupsané v svých mezech a hranicích záleží a od starodávna vymezeno jest, a tak, jakž jest Jan Vranovský, otec týchž sirotkuo, po Ctiborovi Vranovském, strýci svým, toho statku v držení a v užívaní byl, nic tu těm sirotkóm, erbóm a budúcím potomkóm jich na tom zboží žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky zemské* vkládám a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad městečka Dražóvek a Arklebova.

281. *Beneš Krčma z Koněpas* i s svými erby *Janovi Ždánskému z Zástřizl* a erbóm jeho své vlastní svobodné, žádnému nezávadné zboží a dědictví, *puol městečka Arklebova a ves* pustú *Bohutsko* až po cestu, kteráž vrchem od Arklebova přes horu Strážnú běží, tak jakž a pokudž to prvé arklebským lidem zamezeno bylo, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s platy i poplatky, s horami vinohradnými, s desátky a s zemným spravedlivým i platy vinohradními, s kurmi, s vajci pla|tnými, s rolí oranú i neoranú, s robo- f.93
tami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s břehy, s potoky tekutými i netekutými, s hony, s lovy, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží se vším a všelijakým jeho příslušenstvím v svých mezech a hranicích od starodávna vymezeno jest, se všemi oužitky a požitky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sem to sám s erby svými po předcích svých držel a toho požíval, nic tu sobě ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství na tom a

[1]) *V orig.* vssych; *lze také čísti* v s[v]ých.

[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[3]) *V orig.* Krčmoři.

při tom zboží svrchupsaném, ani potomkóm svým budúcím nepozuostavuje ani zachovávajíc *kromě* v týchž gruntech arklebských a bohutských *tři rybníkuov*, totiž Dolní, jenž slove Paní louka, a druhý, jenž slove Prostřední, a třetí Horní arklebský; ty rybníky jmenované já, Beneš Krčma svrchupsaný, sobě, erbóm i potomkóm svým dědičně pozuostavuji a k užívaní vymeňuji, tém volně topiti a vodu v nich držeti[1]) mají; abych mohl svobodně též okolo těch rybníku při lovení ryb i vždycky jiného času s vozy i na koních jezditi[2]) i pěšky choditi,[3]) sobě zuostavuji, erbóm i potomkóm svým, a byla-li by potřeba, k opravování hráze zemi bráti v březích i také splavem vynmtati a jejich[4]) dělati dáti, jakž potřeba káže: abych mohl i tarasy skládati i přivážeti, potrubí volně oplétati, příkopy neb struhy dáti promítati i branč, ploty dělati, kdež by potřeba bylo, všakž nad Horním rybníkem aby takové bývaly, aby se jimi voda neopítila a pastvisko Arklebských aby se nebahnilo; a vyšly-li by kdy ryby z toho rybníka proti vodě, aby jim Archlebšti nelapali, než Beneš Krčma s erby a potomky svými aby jich zase sobě volně a svobodně vylovovati mohli. A což by kdy kterého času tím kterým rybníkem vodú se nezatopilo, to Janovi z Zástřizl, erbóm i potomkóm jeho i arklebským lidem s potomky jich zuostává buď k pastvám dobytkuov neb jinak, krom osetím, k užívaní jejich. A toho já Beneš [s] erby a potomky svými, což by se tak kdy nezatopilo, i také při sušení toho kteréhož koli rybníku nemám moci dáti zasívati ani jak ohrazovati aneb zahajovati, než ten pustý rybník k užívaní Janovi, erbóm a potomkóm jeho i lidem arklebským i s potomky jich k užívaní zuostati má. Také k vodám dobytků připouščéní v těch rybnících i pastvami užívaní Arklebským i pánuom jejich budúcím svobodné, i přes ně dobytků všelijakých honění na časy budúcí svobodné zuostává, kromě když by ryby na tření stály, aby se do chobotů našich rybníkuo dobytkové nepřipouščeli za dvě neděle zběhlé. A jakož Arklebští, vobojí strana,[5]) měli roboty k těm rybníkóm povinné i opravovati a dělati na nich, jakž od starodávna a podlé smluv, *ty všecky povinnosti já, Beneš svrchupsaný*, s erby svými *nahoře psanému Janovi*, erbóm i budúcím potomkóm jeho *sem prodal, prodávám při tom zboží svrchupsaném*. A již Arklebští od tohoto času žádnými robotami a povinnostmi k těm rybníkóm arklebským povinni nebudú na časy budúcí kromě samého mostku na Paní louce Dolním rybníkom[6]) přes splav, ten sobě dělávati povinni sou a budu z lesu pána svého, a ten jim k tomu dávati a ukazovati má. A tak podlé toho svrchu oznámení já, Beneš Krčma svrchupsaný, sobě, erbóm a potomkóm | svým těch rybníkuov pozuo- f. 93 v.
stavuji a vymieňuji a mimo to jiného nic. A to všecko svrchu jmenované zboží, totiž puol městečka Arklebova a ves pustú Bohutsko se vším jich příslušenstvím, jak se svrchu píše, *ve dcky* zemské *vkládám* a postupuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní nahoře psanému Janovi Ždánskému a erbóm jeho svrchupsaným.

Potvrzení.

282. My *Ferdyna[n]d*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem, že *sme poníženě prošeni jménem* urozeného *Zdenka z Valdštajna na Brtnici a* velebného a poctivých *Hrůzy opata a konventu kláštera louckého blíž Znojma*, věrných našich milých, *abychom jim smlouvy* dole psané, *kteráž jest mezi nimi skrze* statečného *Přemka z Víckova na Prusinovicích*, podkomořího našeho markrabství moravského, věrného milého, *udělána*, milostivě *potvrditi ráčili*, kterážto smlouva slovo od slova takto v sobě zní:

Léta Páně IMV^cL, v pátek po svatém Řehoři *[14. března 1550]* v městě Brně *mnou Přemkem z Víckova na Prusinovicích*, podkomořím markrabství moravského, *stala jest se smlouva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* urozeným pánem, panem *Zdeňkem z Valdštajna na Brtnici*, s jedné *a* velebným *knězem*, panem *Hrůzú opatem, a konventem jeho kláštera louckého* s strany druhé, a to taková: *Jakož měšťané budějovšči, poddaní páně z Valdštajna, rybník v Ubcích a gruntech svých budějovských dělají a jim se vidí, že by týž rybník*, když dodělán bude, v některých místech *na grunty litochorské kněze opata louckého* do rolích[7]) a louk jejich *topením vodú dosáhnúti měl, a pán z Valdštajna k tomu se na místě měšťan budějovských*, poddaných svých, *poddává*, což by koli gruntů kněze opatových litochorských, rolí a louk lidem *ze vsi Litochoře* týmž rybníkem novým zatopeno bylo, *že zase tolikéž* v místech příležitých *z gruntuov budějovských od pána z Valdštajna anebo poddaných jeho z Budějovic* rolí neb louk jednomu každému z lidí litochorských, jakž by komu co zatopeno bylo, *oddáno bejti má*, kdež na takové spravedlivé poddání páně z Valdštajna

[1]) *Za tím jest nepřetržené slovo* se.
[2]) *V orig.* ježdění. [3]) *V orig.* chozeni.
[4]) *Za tím jest něco vynecháno* [hráze?, splavy?].
[5]) *T. j. z polovice prodávané i z druhé, kterou Jan Ždánský ze Zástřizl již měl.*
[6]) [7]) *Tak v originále.*

kněz opat s konventem svým k tomu i na místě lidí litochorských, poddaných svých, povolení své dávají, aby na ten zpuosob nahoře psaný Budějovščí rybník začatý dělali i udělali, a pán z Valdštajna, což by koli gruntuov, rolí aneb louk lidem ze vsi Litochoře zatopeno bylo, má Budějovské, poddané své, k tomu jmíti a držeti, aby zadosti gruntuov budějovských lidem litochorským oddáno a k jich dědičnému držení a užívaní kopci nebo kamením vymezeno bylo tak, aby Litochorští toho oráním a posívaním ozimí, jeří, loukami nebo pastvami, jakž by se jim nejlépe zdálo a líbilo, na budúcí časy i s potomky svými svobodně a bez překážky pánuov a držiteluov města Budějovic, též i Budějovských, užívati mohli. *To-*
f.94 *to jest také znamenitě | vyminěno,* jestliže by co mimo zatopení nadepsaného rybníku gruntuov z těch, kterýž by Litochorští Budějovským směnú pustili a toho Budějovščí pastvou užívati chtěli, že lidé z Litochoře též spolu s Budějovskými pásti a toho společně bez překážky pastvú užívati mají. Kdež pán z Valdštajna i s erby a budúcími potomky svými, pány a držiteli budějovskými, a týž kněz opat s konventem svým, Budějovščí i také Litochoršči podlé tejto smlúvy mé mají se k sobě ve všem, jakž se nahoře píše, nyní i na časy budúcí zachovati. A pán z Valdštajna a kněz opat na místě konventu svého od krále JMti, pána mého najmilostivějšího, mají na tuto mú smlúvu povolení pod majestátem JKMti zjednati, a aby JKMt ráčil najvyšímu panu komorníkovi a najvyšímu panu sudímu tohoto markrabství povolení a tuto mú smlúvu rozkázati ve dsky zemské v Brně vložiti a vepsati. Toho na jistotu pečet svú vlastní k této smlúvě přivěsiti sem rozkázal a každé straně jednu smlouvu na pargameně, v jednostajná slova napsanú, dal sem, kteréž sou dány a psány v městě v Brně léta a dne jako nahoře.

K jejichžto pokorné prosbě nakloněni jsouce, zvlášče pak znaje na tom dobré klášterské bejti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, s radou věrných našich milých a mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svrchu dotčené smlúvy* ve všem jejím znění, položení, v punktích, klauzulech a artykulích *sme milostivě schváliti, obnoviti a potvrditi ráčili a tímto listem mocně potvrzujem,* chtíce tomu konečně, aby týž Zdeněk z Valdštajna a opat loucký i s konventem svým, dědicové a budúcí jich a též poddaní obú stran při též smlúvě a tomto milostivém potvrzení našem od nás, dědicuo našich, budúcích králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky nyní i na budúcí časy bez přerušení zachováni byli, přikazujíce při tom najvyšímu komorníku a sudímu desk zemských již dotčeného markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli za to od často psaného Zdenka z Valdštajna a jmenovaného opata a konventu kláštera louckého požádáni budete, abyšte tuto smlúvu i s listem a milostivým potvrzením naším do desk zemských téhož markrabství moravského podlé pořádku vložiti a vepsati dali beze všeho zmatku a všelijaké odpornosti, jináče nikoli nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti sme rozkázali. Dán v Vídni v pondělí den svatého Václava *[28. září 1551],* léta božího IMV^c^LI a království našich římského XXI. a jiných XXV°.

Ferdinandus.

Hendricus[1]), purgravius Misnensis, supremus regni Bohemie cancellarius.

Poslové ke dckám tohoto listu od pana hajtmana dáni sou pan Jaroslav z Doubravice, pan Vojtěch z Pernštajna.

283. Léta od narození Syna Božího Krista Pána 1554, při času druhé neděle v půstě *[19. března 1554]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozený pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Zdenka Brtnického z Valdštajna na Brtnici, místo držící pana Jana z Žerotína na Strážnici, najvyšího komorníka, pana Václava Berky z Dubé a z Lipého na Štemberce, najvyššího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, místodržícího najvyšího písařství téhož markrabství; na kterémž sou seděli urození páni: pan Pertolt z Lipého na Krumlově, najvyší maršálek království českého, pan Jan Jetřich Černohorský z Boskovic na Ousově, pan Václav Krajíř z Krajku a na Uherčicích, pan Sazima Zajímač z Kunštátu na Jevišovicích, pan Diviš z Kácova na Voděradech, pan Vojtěch z Pernštajna na Tovačově, pan Jetřich z Kunovic na Uherském Brodě, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Václav Tetaur z Tetova a z Malenovic na Šárově; a z vládyk: Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek a na Červeném Hrádku. f.94 v.

Vklad hradu Vranova. f.95

284. *Zdeněk Mezeřický z Lomnice* i s svými erby *Volfovi Krajířovi staršímu z Krajku,* najvyšímu purkrabí pražskému, a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, totižto *zámek Vranov, městečko Vranov* s kostelním podacím, *dvuor poplužní pod zámkem* s pivovarem, s sladovnú, s štěpnicemi, s zahradami a s chmelnicemi, *mě-*

[1]) *T. j. Jindřich z Plavna.*

stečko Štitary s kostelním podacím, *městečko Šachov*[1]) s kostelním podacím, *městečko Šatavu, ves Břečkov* s kostelním podacím, *ves Dolní Petřín* s kostelním podacím, *ves Lančov* s kostelním podacím, *ves Vracovice, ves Čížov, ves Onešov, ves Pancze,*[2]) *ves Mezeřický Petřín, ves Jezevčí, ves* pustú *Jablonné, ves* pustú *Pastelči,*[3]) *ves* pustú *Náročníky, ves* pustú *Pravčice, ves* pustú *Otoslavice, ves* pustú *Telčice, ves* pustú *Křímov*, s mlýny, s mlyniščemi, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, s lidmi osedlými i neosedlými, s sirotky a vdovami, s platy stálými i běžnými, s majty a cly, s lidmi platnými i neplatnými, s poplatky a všemi užitky, s ospy, s desátky obilnými, s robotami, s vajci, s kurmi, s slepicemi a s husmi, jakž to svrchupsané zboží, městečka a vsi v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a vymezeny sou, s lesy, s háji, s lukami, smuhami[4]) platnými i neplatnými, s pastvami, s pastviščemi, s křovinami, s dědinami ornými i neornými, s chrastinami, s hony, s dolinami, s rybníky, s rybniščemi, s haltéři, s sádkami, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s hony, s lovy, se všemi a všelijakými zvuoleni a užitky, jakýž by koli shledány a jmenovány býti mohly, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě ani erbóm ani budúcím potomkóm svým žádného práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíce ani pozuostavujíce, to všecko zboží se vším příslušenstvím, jakž sem to sám držel a užíval, svobodné a žádnému nezávadné, dědictví své vlastní, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad opravu a vrchnost na Olbramkostele.[5])

285. *Zdeněk Mezeřický z Lomnice* i s svými erby *purgmistru a radě i vší obci*, nynějším i budúcím, *města Znojma* ku pravému dědictví, totiž *opravu, vrchnost a roboty*, což jest mně a erbóm mým dědičně *na městečku a lidech v Olbramkostele*[6]) spravedlivě příslušelo a přísluší, nic sobě tu ani erbóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

[1]) *Tak v orig. místo* Šafov.
[2]) *Tak v originále; jsou to Podmyče.*
[3]) *V orig.* Pastelczy.
[4]) *Nebo* [s] smuhami; *předložka s splynula s následujicím* s. *Smouha = lada, pastviny „vysmahlé", suché. (Jan František Hruška, Dialektický slovník chodský, str. 88.)*
[5]) [6]) *V orig.* Olbram kostele.

KNIHA XXVII. (XXIII.) Z LET 1555-1557

[Kniha pana Vojtěcha z Pernštejna.]

f.1 **1.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána tisícého pětistého padesátého pátého, při času svatých Tří králuov *[7. ledna 1555]* v městě Brně podlé odložení držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici, místo držící pana Vojtěcha z Pernštajna na Tovačově, najvyšího komorníka, pana Václava Berku z Dubé, z Lipého, na Štemberce, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec, pan Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Pertolt z Lipého na Krumlově, najvyšší maršálek království českého, pan Jan Jetřich z Boskovic na Ousově, pan Václav Krajíř z Krajku na Nových Uherčicích, pan Sazema Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Jaroslav z Doubravice na Říčanech, pan Diviš z Kácova na Voděradech, pan Albrecht z Boskovic na Bučovicích, pan Přemek z Žerotína na Šumberce, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Frydrich Březnický z Náchoda na Dunajovicích, pan Václav Tetúr z Tetova a z Malenovic na Šárově, a z vládyk: Přemek z Víckova na Prusinovicích, podkomoří, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku.

f.1 v. Vklad mlejnu Radlas u Brna.

2. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše, uherský, český, dalmacký, charvacký etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské a markrabie moravský, lucemburské a slezké kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, *jakož sme někdy* urozenému *Jiříkovi Žabkovi z Limberku na Kounicích*, ty časy radě a místokancléři našemu v království českém, léta etc. XLII° *na mlýnu*, řečeném *Radlasu, i s dvorem, kterýž u téhož mlejna s této strany vody mezi klášterem zábrdovským a Dlouhú Celí blíž města Brna leží*, se vším jejich od starodávna příslušenstvím z milosti naší královské *vajplatu dáti ráčili*, jakž týž *list a majestát*, jehož datum stojí v Vídni léta Páně tisícého pětistého čtyřidcátého druhého, v středu u vigiljí svatého Tomáše, apoštola božího *[20. prosince 1542]*, to šířeji v sobě obsahuje, *a* dotčený *Jiřík Žabka touž vajplatu* na témž mlýně Radlasu a dvoru, maje toho podlé majestátu a dání našeho plnú moc a vuoli, *na* slovutného *Matyáše Munku z Ejvančic, obyvatele města Brna*, věrného našeho milého, *skrze dobrú vuoli převedl, podlé kteréžto vajplaty a dobré vuole* jmenovaný *Matyáš Munka* před soudem zemským markrabství našeho moravského *ten mlýn Radlas s tím dvorem* a se vším k němu příslušenstvím *teprva léta etc. LII°*, nyní jminulého, *obdržel a se dosoudil a posavad v držení a užívaní jest a za vajplatu opatu nynějšímu zábrdovskému summu podlé zápisu krále Jiřího tři sta dvatceti hřiven dal a vyčetl*, čehož na český groš počítajíc učiní tři sta čtyřidceti jedna kopa dvatceti grošuov českých, *nás týž Matyáš Munka* poníženě *prosíc, abychom jemu týž mlejn Radlas i s tím dvorem* a se vším k tomu příslušenstvím, tak jakž jest toho v držení, *dědičně doprodati ráčili:* i vzhlédna na ponížené a věrné služby, kteréž nám týž Matyáš Munka činil, činí a napotom činiti povinen bude, maje také poddané přímluvy k nám za něho, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, s radou věrných našich milých, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský jemu, *Matyášovi Munkovi*, erbóm a dědicóm i budúcím potomkóm jeho vajše psaný *mlejn Radlas s tím dvorem*, s rolími, lukami i se vším a všelijakým k tomu od starodávna příslušenstvím, jakž toho nyní v držení a užívaní jest, jakožto dědictví náše, žádnému nezávadné, *za summu puol třetího sta kop gr. českých*, jednu každú kopu grošův za šedesáte gr. a za gr. sedm peněz bílých počítajíc, *dědičně prodati [sme] ráčili a tímto listem prodáváme*, žádného sobě, dědicóm našim a budúcím králóm českým a markrabím moravským na tom dědicství neb kterého vlastenství nepozuostavuje, chtíce tomu, aby on, Matyáš Munka, erbové a dědicové i budúcí držitelé téhož mlejnu a dvoru louk a rolí i s jiným vším příslušenstvím jako svého vlastního dědičného statku v držení a užívaní byli beze vší naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky a zmatkuov | nyní i na f.2
budúcí časy. Kterúžto vajše psanú summu puol třetího sta kop gr. českých již jest týž Matyáš Munka na místě našem k rukám colmistru našemu dvorskému na tolařích spravil, dal a zouplna vyčetl. Protož přikazujem najvyšímu komorníko-

vi a sudímu desk zemských často psaného markrabství našeho moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když kolivěk od téhož Matyáše Munky nebo erbuov, dědicuov a potomkuov jeho za to požádáni budete, abyšte jemu a erbóm a budúcím potomkóm jeho vajše psaný mlejn Radlas i s tím dvorem, jak dotčeno, a se vším k němu příslušenstvím i s tímto listem a majestatem naším královským ve dcky zemské dědičně podlé pořádku vložiti a vepsati rozkázali bez odpornosti, jináče nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti sme rozkázali. Dán v Vídni v pondělí po svatém Bartoloměji, apoštolu božím *[28. srpna 1553]*, leta od narozeni Páně IMV^{c}LIII° a království našich římského XXIII. a jiných sednmezcítmeho.[1])

Ferdynandus.

Wolff de Wrzesowicz.

Hanuš z Wynšperku
manu propria.

Poslové ke dckám od pana hajtmana vydáni pan Albrecht z Boskovic, pan Jan z Kounic.

Vklad tvrze, vsi a dvoru Uherčic.

3. *Přemek z Víckova,* podkomoří markrabství moravského, i s svými erby *Elšce z Fulštajna* a dědicóm jejím své vlastní zboží dědičné, žádnému nezávadné, totiž *tvrz, ves* a dvuor *Uhřice* s pivovarem, s kostelním podacím, *ves* pustú *Lhotu*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mlejny, s mlýniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s desátky vinnými, s zemním, s horami, s lesy, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím a všelijakým příslušenstvím, a zvlášče se všemi poplatky, v kterýchž sou kolivěk věcech anebo kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží od starodávna příslušelo a přísluší, nic sobě tu na tom zboží ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko, tak jakž sem to sám držel a v užívaní *po nebožtíku Znatovi z Víckova,* bratru mém vlastním, byl, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by to svrchupsané zboží mně neb erbóm mým ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

f. 2 v. Vklad vsi Mikulovic.

4. *Floryán z Koječína* i s erby svými *Zdenkovi z Valdštajna* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *ves Mikulovice* s dvorem, s poplužím, s lidmi osedlými i neosedlými i s sirotky, s rybníky, s rybniščemi a potoky a s vodami tekutými i netekutými i stojícími a struhami, s chrastinami, s lesy, s háji, s porostlinami, s horami, s doly, s lukami, s kopaninami, s pastvami, s pastviščemi, s rolími oranými i neoranými, s platy, ouroky, poplatky, s robotami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi i se všemi oužitky a požitky, kterýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, i se vším příslušenstvím, právem, panstvím, což k tomu zboží příslušelo a přísluší, tak jakž též zboží od starodávna v svých hranicích a mezech záleží a vymezeno jest, tak úplně, jakž sem toho sám v držení byl, nic sobě tu ani erbóm svým neb potomkóm práva, žádného panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíc ani vymieňujíc ani zachovávajíc, než to všecko, svobodné, žádnému nezávadné, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Naučení panské o Oleksovice.

5. *Naučení panu komorníkovi o statek olexovský dané: Poněvadž list nebožtíka pana Jana z Lipého, najvyšího maršálka království českého, Janovi Kytlovi ze Lhoty a erbóm jeho daný, v sobě zavírá, aby sobě týž Jan Kytle aneb erbové jeho to zboží, tvrz a ves Olexovice i s dvorem a jiným příslušenstvím, ve dcky zemské vložiti dáti mohl, a Tyburcí Dubňanský z Bačic jakožto erb a nápadník po Janovi Kytlovi zuostalý s Jiříkem, bratrem svým, Jiříkovi Čeloudovi a jiným rukojmím ten list i s dobrú vuolí dal, aby pan komorník ten list s dobrú vuolí ve dcky zemské vložil.* Relatores: pan Václav Tetúr z Tetova a z Malenovic, a z vládyk Jan Zahrádecký z Zahrádek.

6. Já *Jan z Lipého a na Krumlově,* najvyší maršálek království českého, i s svými erby a budúcími potomky vyznávám tímto listem přede všemi, kdož jej uzří anebo čtúc slyšeti bude, že s dobrým rozmyslem a dobrovolně *prodal sem a mocí listu tohoto prodávám své všecko právo i vrchnost a panství,* kteréž sem jměl na zboží, *na tvrzi* se dvorem *v Olexovicích i na vsi,* s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lesy, s háji, s chrastinami, s rybníky, s rybniščemi, s řekú, s potoky, s stavy, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, s vinohrady, s desátky vinnými, s doly, s horami, s robotami, s oužitky, poplatky, *ješto mé manství bylo,* i na tom na všem, což k tomu od starodávna příleželo a přiléží a v manství mém jest, nic nevymieňujíc ani co sobě po-

[1]) *V orig.* sedmmezctímého.

f. 5 zuostavujíc, než to sem všecko prodal sám od sebe i od erbuov svých a budúcích potomkuov urozenému vládyce *Janovi Kytlovi ze Lhoty a na Olexovicích* za summu $I^{1}/_{2}^{c}$ zl. a za $XVI^{1}/_{2}$ zl., kteréž sem již od něho hotové přijal, ku pravému a svobodnému dědictví tak, aby on, svrchupsaný Jan Kytle, mohl to svrchupsané zboží se vším jeho panstvím a příslušenstvím ve dcky zemské již sobě a erbóm svým nebo tomu, komuž by se jemu dobře líbilo a zdálo, vepsati a vložiti, tak jakž řád a obyčej v markrabství moravském jest statky dědičné vkládati a vpisovati, slibujíc sám za sebe i za erby své, že se jemu v tom žádné překážky ode mne ani od erbuov mých a budúcích potomkuov díti nemá. A kdož by koli tento list měl s dobrú a svobodnú vuolí s svrchupsaného Jana Kytle, ten každý má a jmíti bude též plné právo k těm ke všem věcem beze všeho umenšení, kteréž se v tomto listu zapisuje, a toho všeho tak užívati jako svého vlastního dědictví, jakž by se jemu koli zdálo a líbilo, jako on, svrchupsaný Jan Kytle ze Lhoty, a erbové jeho. Tomu na svědomí a jisté zdržení já, svrchupsaný Jan z Lipého, svú vlastní pečet dal sem k tomuto listu přivěsiti. Jenž jest dán a psán na Krumlově Moravském den svatého Martina *[11. listopadu 1533]*, léta Páně IMV^{c} 3°3[1]) počítajíc.

Dobrá vuole na list svrchupsaný.

7. Já *Tyburcí Dubňanský z Bačic i na místě Jiříka, bratra svého mladšího nedílného, odtudž z Bačic*, vyznávám timto listem, kdež čten anebo čtúce slyšán bude, *jakož sou nebožka Anna a Dorota*, sestry vlastní *ze Lhoty*, strýna a máti náše milá, spolu *s nebožtíkem Petrem Dubňanským z Bačic*, otcem naším milým, *ves Olexovice* s dvorem a vsí i se vším též tvrze a vsi příslušenstvím, *majíce to nápadem po někdy Janovi Kytlovi ze Lhoty*, otci svém a dědu našem, spravedlivém[2]) přišlém, *prodali Jindřichovi Doupovcovi z Doupova*, na kterýžto zboží list správní obyčejný Doupovcovi udělali, *a majíc list od* urozeného pána, pana *Jana z Lipého a na Krumlově*, najvyššího maršálka království českého, sobě daný, kterýž témuž *nebožtíkovi Janovi Kytlovi* svědčíc[3]), erbóm anebo tomu, komuž by se jemu zdálo a líbilo, [aby mohl] *ve dcky ten statek* se vším plným právem a panstvím *vložiti dáti*, tak jakž tenž list v sobě plněji obsahuje, *kterýžto zboží pro smrt* tejchž *Anny a Doroty, Petra Dubňanského i s tím listem*, sobě od najvyšího pana maršálka daným[4]), *vloženo býti do desk až do tohoto času nemohlo*[5]): *i jsouce my, Tyburcí a Jiřík*, vlastní *synové Doroty ze Lhoty, praví nápadníci a dědici* a nechtíc, aby rukojmové, kteří sou za túž nebožku Annu a Dorotu, máteř náši a strýnu, a Petra, otce našeho, k jaké škodě skrze to přijíti měli, *dobrovolně dal sem i na místě Jiříka, bratra svého, a mocí tohoto listu dávám svú dobrú a svobodnú vuoli na ten list* svrchu jmenovaného najvyšího pana maršálka urozeným vládykám *Jiříkovi Čeloudovi z Pálovic na Řečici, Adamovi z Janovic na Jesenici, Janovi Jiříkovskému z Svojkova, Adamovi Okrašovskému z Vyškovce na Okrašovicích, rukojmím* nahoře psaným, *a všecko své právo*, kteréž nám jakožto synuom Doroty ze Lhoty[6]) svědčilo, *na týž rukojmie své i také na to všecko, což jest nám na tej tvrzi a vsi Olexovicích* se vším jejich příslušenstvím *náleželo a náleží, převozujem a dáváme tak, aby oni, rukojmové svrchupsaní, ten statek olexovský* se vším jeho příslušenstvím podlé listu zprávního *Jindřichovi Doupovcovi* a erbóm jeho *ve dcky zemské mohli dáti vložiti* beze vší mé a bratra mého i erbuov našich překážky. Tomu na svědomí a jisté zdržení já, svrchupsaný Tyburcí, i na místě Jiříka, bratra svého mladšího, pečet svú vlastní k tomu listu sem přivěsiti dal a připrosil sem urozeného pána, pana Sazemu z Kunštátu a na Jevišovicích, a urozených vládyk, pana Jana Zahrádeckého | z Zahrádek na Červeném Hrádku, pana Albrechta Bošovského z Polánky, pana Jana Dubňanského z Bačic, pana Hynka Dubňanského z Bačic na Radosticích, pana Václava z Tavíkovic a na Tavíkovicích, že sou pečeti své podlé mé a bratra mého k tomuto listu přivěsiti dali, sobě a erbóm svým bez škody. Jenž jest dán a psán v městě Brně v neděli na den Přenesení svatého Václava *[4. března 1554]*, léta Páně $IMV^{c}LIIII^{o}$ počítajíc. f. 5 v.

Vklad statku Olexovského.

8. *Jiřík Čeloud z Pálovic, Adam z Janovic, Jan Jiříkovský z Svojkova, Adam Vokrašovský z Vyškovce Jindřichovi Doupovcovi z Doupova* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví od sebe i od erbuov svých, totiž *tvrz Olexovice* s dvorem, *se vsí*, s mlýnem, s rolími oranými i neoranými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s stráněmi, s doly, s háji, s chrastinami, s křovinami, porostlinami okolo řeky a struhy, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi

[1]) *Za* V^{c} *jsou přetržené číslice* XLIII.
[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *V orig. toto a další slovo* daný vložen.
[5]) *V orig.* nemohl.
[6]) *Slova* ze Lhoty — i také *zní v originále* ze Lhoty na týž rukojmie své, kteréž nám svědčilo, i také.

platnými i neplatnými, s sirotky, s robotami, s oužitky a požitky i se všemi poplatky a svobodami, s řekami, s oběma břehy, s platem z týchž řek, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích, každé zvlášče, [zaleží] a sou[1]) vymezené, nic sobě tu ani erbom svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani jakého vlastenství nepozuostavujíc, *tak jakž sou toho Anna, Dorota, Petr Dubňanský v užívání a držení jměli*, než to všecko *ve dcky zemské vkládáme* a vpisujeme ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by jim to jiste zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím[e] a v niveč obracíme.

Naučení panu komorníkovi

9. *o statek Biskoupky dané: Poněvadž list pana Jana z Lipého, najvyšího maršálka království českého, Janovi a Hynkovi Dubňanským z Bačic a erbóm jich to zboží, tvrz a ves, dvuor Biskoupky s jich příslušenstvím, ve dcky zemské vložiti dáti mohl a Jan a Hynek Dubňanščí na ten list dobrú vuoli Aleně z Čisté Studně, mateři své, dali, aby pan komorník ten list s tou dobrú vuolí ve dcky zemské vložil.* Relatores: pan Diviš z Kácova, a z vládyk Jan Zahrádecký z Zahrádek.

10. Já *Jan z Lipého a na Krumlově*, najvyšší maršálek království českého, i s erby svými a budúcími potomky vyznávám tímto listem přede všemi, kdož jej uzří anebo čtúce slyšeti budú, že s dobrým rozmyslem a dobrovolně *prodal sem a mocí listu tohoto prodávám své všecko právo, vrchnost i panství*, kteréž sem měl na zboží, totiž *na tvrzi* se dvorem *vsi Biskupic*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s horami, s doly, s lesy, s háji, | s vinohrady, s chrastinami, s zarostlinami, s lukami, s puščinami, s pastvami, s pastviščemi, s řekami, potoky, s potočinami, s vodami stojetými i tekutými, s rybníky, s rybniščemi, s hony, s lovy ptačími i zvířecími, platy, poplatky, s robotami, s oužitky a požitky všelikterakými, s mezemi, s hranicemi, *ješto mé manství bylo*, i na tom na všem, což k tomu od starodávna příleželo a přileží a v manství mém jest, nic nevymieňujíc ani co sobě pozuostavujíc, než to sem všecko prodal sám od sebe i od erbuov svých a budúcích potomkuov urozenému vládyce *Janovi Dubňanskému a Hynkovi Dubňanskému i na místě jiných bratří mladších z Bačic* a erbóm jich za summu sedmdesáte zlatých, kterúž sem již od nich hotové přijal, *ku pravému a svobodnému dědictví* tak, aby oni, svrchupsaní bratří Dubňanští z Bačic, mohli to svrchupsané zboží se vším jeho panstvím a příslušenstvím ve dcky zemské již sobě a erbóm svým aneb tomu, komuž by se jim dobře líbilo a zdálo, vepsati a vložiti, tak jakž řád a obyčej v markrabství moravském jest statky dědičné vkládati a vpisovati; slibujem sami za se i za erby své, že se jemu v tom žádné překážky ode mne ani od erbuov mých a budúcích potomkuov díti nemá. A kdož by koli tento list jměl s dobrú a svob[od]nú vuolí s svrchupsaných bratří Dubňanských z Bačic, ten každý jmá a jmíti bude též plné právo k těm ke všem věcem beze všeho umenšení jako oni sami, již dotčení bratří Dubňanščí, a erbové jich, kteréž se v tomto listu zapisuje, a toho všeho tak užívati jako svého vlastního dědicství, jakž by se jemu kolivěk zdálo a líbilo. Tomu na svědomí a jisté zdržení já, svrchupsaný Jan z Lipého, svú vlastní pečet dal sem k tomuto listu přivěsiti. Jenž jest dán a psán na Krumlově Moravském den svatého Martina *[11. listopadu 1533]*, léta Páně IMV^cXXXIII počítajíc.

f.4

Dobrá vuole na list svrchupsaný.

11. Já *Jan a Hynek, Dubňanščí z Bačic*, i s s[v]ými erby *i na místě Petra Dubňanského z Bačic, bratra našeho mladšího nedílného*, oznamuje tímto listem všem vuobec, kdož jej uzří anebo čtúce slyšeti budú, *jakož jest nebožtík* pan *Jan z Lipého*, najvyší maršálek království českého dobré paměti, *na tvrzi* s dvorem *a vsi Biskupic[ích]* i s jich příslušenstvím, *ješto jeho manství bylo* a k témuž manství příslušelo, *své všecko právo, vrchnost i panství*, kteréž jest na tom zboží jměl, *prodal* od sebe i od erbuov a budúcích potomkuov svých *nám, svrchupsaným bratřím Dubňanským z Bačic*, a erbóm našim *ku pravému a svobodnému dědicství* tak, abychom my sobě to zboží se vším jeho panstvím a příslušenstvím ve dcky zemské sobě a erbóm svým aneb tomu, komuž by se nám dobře líbilo a zdálo, vepsati a vložiti [mohli], tak jakž řád a obyčej v markrabství moravském jest statky dědičné vkládati a vpisovati, slibujíce sami za se i za erby své, že se jim v tom žádné překážky ode pána ani erbů jeho a budúcích potomkuov díti nemá, v kterémžto listu toto doloženo jest, | kdož by koli tento list jměl s dobrú a svobodnú vuolí s svrchupsaných bratří Dubňanských z Bačic, že ten každý jmá a jmíti bude též plné právo k těm ke všem věcem beze všeho umenšení jako my sami, dotčení bratří Dubňanščí z Bačic, erbové jich, kteříž se v tom listu zapisují, a toho všeho tak užívati jako svého vlastního dědictví, jakž by se jim koli líbilo a zdálo: protož *my*, svrchupsaní bratří Dubňanščí z Bačic, na ten list, nám f.4 v.

[1]) *Toto a další slovo tak z originále.*

od svrchupsaného pána odvedený, urozené vládyce, paní *Aleně z Čisté Studně*, paní mateři naší milé, *svú dobrú, svobodnú vuoli dáváme a všecko to právo nám svědčící na ni převodíme* tak, aby s tím se vším [mohla] činiti a toho užiti potud, pokudž by se jí líbilo a zdálo. Tomu na svědomí a lepší jistotu pečeti své vlastní k tomuto listu sme přivěsiti dali a pro širší toho vědomost připrosili sme urozených vládyk, pana Vilíma Dubčanského ze Zdenína a na Habrovanech, sudího práva menšího kraje brněnského, pana Jiříka Čelouda z Pálovic a na Řečici, pana Jana staršího Borejčka z Břešťan, pana Krystofa z Aurochu a na Řečkovicích, pana Tyburcího Dubňanského z Bačic, že sou pečeti své podlé našich na svědomí k tomuto listu přivěsiti dali, sobě i erbóm svým bez škody. Jenž jest dán a psán v městě Brně v pondělí po svatých Fabiánu a Šebestiánu *[21. ledna 1555]*, léta Páně IMV^{c}LV počítajíc.

Vklad vsi Biskupic

12. *Jan Dubňanský z Bačic i na místě Hynka, Petra, Trystrama, bratří svých* vlastních, i s svými erby *Aleně z Čisté Studně*, mateři své, a erbóm jejím své vlastní a dědičné zboží, *ves Biskupice* i s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s oužitky, požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky a s vodami tekutými i stojatými, s puščinami i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tejž vsi Biskupicím a k tomu zboží od starodávna příslušelo a přísluší, tak jakž to zboží od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozůstavuje, tak jakž sme to sami drželi, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to svrchupsané zboží kde ve dckách [mně] aneb erbóm mým náleželo aneb komu jinému, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad týchž Biskupic.

f. 5 **13.** *Alena z Čisté Studně* i s svými erby *Václavovi Hodickému z Hodic* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, *ves Biskupice* i s dvorem, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s oužitky, požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i stojatými, s puščinami i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tejž vsi Biskupicím a tomu zboží od starodávna příslušelo, přísluší, tak jakž to zboží od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic sobě tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje, tak jakž sem to sama držela, než to všecko *ve dcky* zemské[1]) *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad Hrubčic etc.

14. *Václav Hodický z Hodic*, komorník práva menšího kraje brněnského, i s svými erby *Bohunce z Lipého* a erbóm jejím své vlastní zboží a dědictví, totiž *hrad* pustý *Lamberk, tvrz* svú *Březník a ve vsi Březníku a v Kuroslepích*, což sem tu měl a mně náleželo, *a třetinu kostelního podací tu v Březníku, tak jakž sem to* sám *od* pana *Jindřicha Březnického koupil, tvrz a ves Hrubčice* s dvorem, *tvrz a ves Biskupice*[2]) s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s mlejny, s rolími poplužními, s rybníky, s rybniščemi *i s tím rybníkem pod rybníkem Dokovským za Dolními Dubňany a s jedním haltčřem pod týmž rybníkem*, s řekami, s břehy i s pivovarem, *s mlejnem u Hrubčic*, s platy a všelijakými poplatky, robotami spravedlivými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s vinohrady i s desátky vinnými na tom statku, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi a tak s tím se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena a každé zvláště záleží, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, než to všecko *ve dcky* zemské[3]) *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému jich požívaní.

15. Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^{c}LV, při času svaté Kunhuty *[16. září 1555*[4]*)]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Sazemu Zajímače z Kunštátu na Jevišovicích, místo držící pana Vojtěcha z Pernštajna na Tovačově, najvyššího komorníka, pana Albrechta z Boskovic na Bučovicích, též místo pana Václava Berky z Dubé, z Lipého, na f. 5 v.

[1]) *V orig.* zemském.
[2]) *V orig.* Biskupicemi.
[3]) *V orig.* zemském.

[4]) *Sv. Kunhuty bylo tohoto roku v pondělí 9. září. Viz však na str. 271 pozn. 2).*

Šternberce, najvyššího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova a na Čechách najvyššího místopísaře téhož markrabství; na kterémž jsú seděli: duostojný u Bozě otec a pán Marek, biskup olomúcký, a urozeni páni, pan Jan Jetřich Černohorský z Boskovic na Úsově, pan Václav Krajíř z Krajku na Nových Uherčicích, pan Zdeněk z Valdštajna na Brtnici, pan Divis z Kácova na Lysicích, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Frydrich Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z vládyk: Přemek z Víckova na Prusinovicích, podkomoří, Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku.

f.6 Vklad zámku Mezříčí.

16. *Jaroslav a Vratislav*, bratří vlastní *z Pernštejna*, i s erby svými *Zykmundovi Heltovi z Kementu*, krále JMti radě a místokancléři království českého, a erbóm jeho své vlastní dědičné, svobodné a nižádnému nezávadné zboží, totiž *hrad Mezeříč* s dvorem, s mlejnem, s valchú *a město Mezeříč* s kostelním podacím, *ves Lhotky, ves Vraclavice Dolní, ves Kousky, ves Březejce, ve vsi Chřeptově, což* od staradávna *k Mezeříčí náleží, ves Rudu* s kostelním podacím, *ves Jablonově, ves Heřmanice Dolní, ves Voslavici, ves Rohy, ves Hodov, ves Přečkov, ves Rudvíkov, ves Balinu, ves Bítovčice, ves Zhoř Frankovu a v Otíně dva člověky, ves Hrbov, puol vsi Meziboří, ves Lavičky, ves Pavlov* s kostelní[m] podacím, *ves Znitínek, ves Telečkov, ves Oujezd, ves Matějov, ves Budče, městečko Veselí* s kostelním podacím, *ves Březí, městečko Radostín* s kostelním podacím, *ves Kněževes, ves Krásněves, ves Volšín, ves Dolní Bor, ves Vídeň* s majtem i s desátkem vytýkaným obilným, *ves Kozlov, ves Martinice* i s desátkem vytýkaným obilným, *ves Moščišče* s majtem i s desátkem vytýkaným obilným, *lán pustý u Uhřínova, desátek ze vsi špitálské Heřmanic Horních, opravu měřínskú*, s ovsem sutým a s slepicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s řekami, s potoky, vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s dolinami a pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi a s hranicemi, tak úplně a docela, jakž to zboží a vesnice od staradávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím a všelijakým příslušenstvím, a zvlášče se všemi požitky a poplatky, v kterýchž sou koli věcech anebo kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány bejti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží a panství od staradávna příslušelo a přísluší, tak jakž sme toho sami v držení a užívaní byli, nic sobě tu na tom zboží ani erbóm našim a budúcím potomkóm práva, panství ani žádného vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ke pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by nám to zboží ve dskách svědčilo, tímto vkladem to všecko moříme a v niveč obracujeme.

Vklad vsi Lipuovky. f.7 v.

17. *Šimon Eder z Štávnice* i s svými erby *Ambrožovi z Otrstorfu*, krále JMti prokurátoru v markrabství mora[v]ském, erbóm a dědicóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *ves Lipuovku* s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s kostelním podacím v též vsi, s lukami, s pustinami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s robotami, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží jest od staradávna vyměřeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, a zvlášče se všemi požitky, v kterýchž sou koli věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich dědictví, jmění a držení, a kdež by ten statek mně neb erbóm mým ve dskách svědčil, to tímto vkladem mořím a v niveč obracím.

Mřežován a na okraji Vojtěch z Pernšte[j]na.

Vklad vsi Litovan[1]).

18. *Sazima Zajímač z Kunstátu, Jan z Kounic, Přemek Prusinovský z Víckova*, podkomoří makrabství moravského, *Vilím Valecký z Mírova, Oldřich Přepický z Rychmburka, Vilím Dubčanský ze Zdení[na]*, sudí práva menšího v kraji brněnském, *i na místě jiných všech pánů rukojmí za nebožtíka* pana *Vilíma Kunu z Kunstátu* i s erby našimi *Janovi Zelenému z Říčan* a erbóm jeho *ves Litovany* se vším jejím příslušenstvím, což k tomu náleží, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny i s mlýniščemi, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakož to svrchupsané zboží jest od starodávna vyměřeno a v svých hranicích záleží, se vším

[1]) *V orig.* Bitovan, *ale nad* B *jest týmž inkoustem nadepsáno menší písmeno* L.

plným právem a panstvím, tak jakž sme to sami drželi a toho požívali, a zvlášče se všemi požitky, v kterýchž jsou kolivěk věcech anek kterak by
f. 8 mohly zvláštními jmény jmenovány bejti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavujeme ani zachováváme, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jeho dědictví, jmění a držení, a kdež by ten statek nám neb erbóm našim ve dckách svědčil, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

f. 8 v. **19.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^c^LVI, při času svaté Kunhuty *[14. září 1556]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Václava z Ludanic na Chropyni, hajtmana, pana Vojtěcha z Pernštajna na Tovačově, najvyšího komorníka, pana Václava Berky z Dubé, z Lipého, na Štemberce, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova a na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místo držící: na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec, pan Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Jan Jetřich Černohorský z Boskovic na Ousově, pan Václav Krajíř z Krajku a na Nových Uherčicích, pan Zdeněk Brtnický z Valdštajna na Brtnici, pan Sezema Zajímač z Kunštátu na Jevišovicích, pan Diviš z Kácova na Lysicích, pan Oldřich z Lomnice na Náměšči, pan Albrecht z Boskovic na Bučovicích, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Frydrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z vládyk: Petr Pražma z Bílkova na Leštné, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově, Jan Zahrádcký[1]) z Zahrádek a na Červeném Hrádku.

f. 9 Vklad dědictví na Třebíči.

20. My *Ferdynand*, z boží milosti římský, uherský, český, dalmacký, charvacký etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské a markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže, lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem vuobec, *jakož* urozený *Vratislav z Pernštajna a na Židlochovicích,* najjasnějšího knížete a pána, pana Maximiliána, krále českého etc., arciknížete rakouského, markrabie moravského, lucemburského a sleského knížete a markrabie lužického etc., syna našeho najmilejšího Jeho Lásky rada a komorník, věrný náš milý, *panství a zboží třebícké[ho],* v markrabství našem moravském v kraji brněnském ležícího[2]), *v držení a v*[3]) *užívaní jest,* kteréžto panství někdy k zákonu a řehule svatého Benedikta náleželo, *však* skrze předešlé války a nepokoje i jinak *klášter, kterýž* téhož zákona *v*[4]) *Třebíči byl, sešel a spustl a zbořen*[5]) *jest,* a tak od mnohých dávních časuov v tom klášteře žádného opata ani které duochovní osoby té řehuly svatého Benedikta nebylo a podnes není: i *prošeni sme* poníže[ně] *od* svrchu jmenovaného *Vratislava z Pernštajna, abychom jemu* a erbóm jeho *na témž panství a klášteře třebíckém* se vším jeho příslušenstvím *dědiství dáti ráčili.* K jehožto pokorné prosbě nakloněni souce, i také vzhlédna *na* poslušné a synovské *přímluvy krále Maximiliána* etc. *a* najjasnějšího *knížete Ferdynanda,* arciknížete rakouského etc., synuov[6]) našich najmilejších Jich Lásky, přímluvy a maje v milostivé paměti mnohé pilné a pracné i užitečné služby, kteréž jest nám a synuom našim najmilejším Jich Láskám, jezdíc do cizích dalekých zemí a krajin v znamenitých poselstvích a od nás a krále Maximiliána Jeho Lásky vypravován a posílán, vajše psaný Vratislav z Pernštajna z mladosti své činil a posavad bez přestání s nemalou outratou statku svého slouží nám a králi Maximiliánovi etc. činíc, a také uvážíc my to a věda, že předkové náši, králi čeští a markrabové moravští slavné paměti, předešlým[7]) držitelóm téhož panství a kláštera Třebíče na témž zboží znamenité veliké summy připsali, *v kterýchžto summách a zápisích* až podnes týž *Vratislav z Pernštajna v držení a užívaní* dotčeného *panství třebíckého* se vším k tomu příslušenstvím pořádnou *zástavou jest,* a tak, jakž sme ty všecky zápisy a zástavy od předkuov našich, kteréž se na ty vztahují, viděti ráčili, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, s radou věrných našich milých, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *vajš jmenované panství, zboží a klášter Třebíč s Podklášteřím,* dvorem poplužným, *město Třebíč* s předměstím, s kostelním podacím, s mlejnem, s valchou a s majtem, *ves Tajn* s desátkem obilným vytejkanejm s jarým i ozimným, *ves Vokřešice* s hrachem sutým, s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimným, *ves Vračeřo-*

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *V orig.* ležícím.
[3]) *V orig.* k.
[4]) *Opraveno touž rukou z* k.
[5]) *V orig.* kzbořen.
[6]) uov *jest touž rukou opraveno z* a.
[7]) *V orig.* vpředešlým.

vice s dvorem, desátkem obilným vytýkaným ja- f. 9v rým i ozimným, | *ves Řípov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimným, *ves Vickov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Sokoli* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým. *Nová Ves* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Pacoucov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Bodíkovice* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Trnava* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Červenú Lhotu* s kostelním podacím, *ves Šahalín*[1]), *ves Čechtín, ves Číchov* s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimým, *ves Kouty* s rychtou zákupní, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Chlum* s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimým, *městečko Kamenice* s kostelním podacím, *ves Vržanou*[2]) s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Smrčné* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Malá Kamenička* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Řehořov* s rychtou s zákupní, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Radošov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Věžnice Bahenná*[3]), *ves Luky* s kostelním podacím, s rychtú zákupní, *ves Studnice, ves Jamné* s rychtú zákupní, *ves Rybné* s rychtou zákupní, *ves Zhoř Zhousetina* s kostelním podacím a s rychtú zákupní, *ves Bítovice*[4]) s rychtú zákupní, *ves Kozlov* s rychtú zákupní, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Stáje, ves Předboř* s rychtú zákupní, *ves Votín, proboství měřínské, městečko Měřín* s kostelním podacím, *ves Pustina, ves Chloumek* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Blízkov* s rychtú zákupní a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Nětín* s kostelním podacím a s rychtú zákupní, *ves Kochánov* s rychtú zákupní, s desátkem vytýkaným jarým i ozimým, *ves Zhoř Malá, ves Dětkov* s rychtú zákupní, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Jersín* s rychtú zákupní, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Mezeříčko* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Černý* s rychtú zákupní, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Pavlínov* s rychtú zákupní a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, ves *Milíkov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Zhoř Pivcova* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Svatoslav* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Vilímovičky* s ovsem sutým, *ves Věstonovice*[5]) se dvorem, *ves Benedice* s žitem sutým a s ovsem sutým, *městečko Vladislav* s kostelním podacím, *tvrz* pustú *Kojetín, ves Smrk* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Střížov* s kostelním podacím, *ves Valdíkov* s dvorem, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Číměř, ves Koněšín* s podacím kostelním, s dvorem poplužným, s pivovarem a s sladovní vnově postaveným, *ves Studenec* s pšenicí platnú sutú, s žitem, s ovsem, hrachem též sutým, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, | *hrad* pustý *Kozlov, ves Kozla-* f. 10 *ny* s dvorem a s tím, co za desátek dávají, *hrad* pustý *Kokštajn* a *ves Hartvíkovice s tím, což k Třebíči náleží, ves Sedlec* se dvorem a ovsem sutým, *ves Třesov* se dvorem, *ves Střítež* se dvorem poplužným, s žitem a ovsem sutým, *ves Kožichovice* s žitem a ovsem sutým, *ves Slavičky, ves Výčapy* s pšenicí a ovsem sutým, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *což k Třebíči náleží, ves Vojkovice* s kostelním podacím a s dvorem, ves *Telnice* s kostelním podacím, *ves Sokolníky se třmi drajlinky vína,* které *z městečka Blučiny* z desátkuo[6]) vinného na klášter třebický se vydávají, *ves* pustú *Vozrannov*[7]), *ves* pustú *Zhorcovo*[8]), *Novú Ves,* pustú, *ves* pustú *Prosení*[9]), *ves* pustú *Rychýřka, ves Svatoslav u Luk, ves Světlá u Chlumku, ves Světlá u Pavlínova, ves Radičovice, ves Arklebice, ves Chrapinov*[10]), *ves* pustá *Nehradov, ves* pustá *Kojetín, ves* pustá *Popuovky, ves* a dvuor *Hostákov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, kteráž již k klášteru skoupena, *ves Ptáčov* se dvorem, *ves Kracovice* se dvorem, *se třmi many v Červené Lhotě a s lidmi jich, s manem v Čechtíně, s manem v Lukách, s manem v Studnicích, s manem v Bítovčicích, s manem v Malé Kameničce* s desátkem obilným vytýkaným jarým i vozimým, *s manem z Kozlova, s manem jamenským i s lidmi jeho, s manem z Řehořova* i s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *s manem z Stáje*[11]), *s manem v Mezeříčku* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *i od člověka jeho, s manem v Černým* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimným, s *manem z Pustiny, s manem z*[12]) *Kochánova, s many v*

[1]) Ss *opraveno touž rukou z* C *a nedopsaného* z. *Je to Číhalín.*

[2]) *Tak* (Vrzanau) *v originále. Je to Vržanov.*

[3]) *V orig.* Bahanná.

[4]) B *opraveno touž rukou asi z* vi.

[5]) *V orig.* Městonovice.

[6]) *V orig.* desátkuov.

[7]) *Tak v originále. Je to Svařanov.*

[8]) *Tak v originále. Je to Zhořovo.*

[9]) *Tak v originále. Je to Prosenin.*

[10]) *Je to Chřeptov.*

[11]) *V orig.* Táje; S *splynulo s předložkou* z.

[12]) *V orig.* v.

Batúchovicích, s manem v Víckově i s desátkem obilným jarým i ozimým, *s manem v Dobrkovicích* i s desátkem obilným jarým i ozimým, *s manem v Sedlci, se dvěma many v Studenci* s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimým, *se dvěma many v Koměšeni*[1]), *se dvěma many v Smrku* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *se dvěma many z Střížova, s manem z Číměře, s manem z V[l]adislavě, se dvěma many v Stříteži, s manem v Slavičkách i ze vsi Pozďátky, s manem v Výčapech, s manem v Trnavě* i s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *se dvěma many v Svatoslavi* i s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *s manem v Benedicích, se dvěma many v Čechalíně*[2]), *se dvěma many v Pocoucově* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *se dvěma many v Chlumě, s manem pod Chlumem, se dvěma many v Sokolnících a třetím manem, mlynářem na mlýně sokolnickým, se všemi dvořáky* platnými i neplatnými i se všelijakými povinnostmi, kteréž na nich spravedlivě sou, s slepicemi, s vajci, s sýry, s konopěmi, s ovsem sutým, kterýž slove drevní, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s řekami, potoky, vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s dolinami, pahrbky, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi a hranicemi, tak úplně a do-
f. 10 v. cela, | jakž to zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím a všelijakým příslušenstvím, a zvlášče se všemi požitky a poplatky, v kterých sou koli věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, i se všemi jinými věcmi, což k tomu zboží od starodávna příslušelo a přísluší, nic nám tu na tom zboží ani dědicóm a našim budúcím, králóm českým a markrabím moravským, ani žádnému duochovnímu ani světskému člověku práva, panství ani žádného vlastenství nepozůstavujíce ani zachovávajíce, než *to všecko panství a zboží třebíčské*, žádnému nezávadné, nahoře psané, bez umenšení jakožto král český a markrabie moravský vědomě *dědičně dali sme a tímto listem mocně dáváme* ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní často psanému *Vratislavovi z Pernštajna*, dědicóm, erbóm a budúcím potomkóm jeho tak, aby mohli a moc měli s dotyčným panstvím a zbožím učiniti jako s svým vlastním a dědičném[3]) statkem, a to bez naší a dědicuo i budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí duochovních i světských všelijaké překážky, přikazujíc při tom hajtmanu i jiným všem obyvatelóm a poddaným našim, kteréhož by koli stavu, řádu neb povahy byli, markrabství našeho moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte nahoře psaného Vratislava z Pernštajna, dědice, erby a budúcí potomky jeho při tomto dědictvie téhož zboží třebíckého se vším příslušenstvím, od nás jemu daného, a při tom při všem, což se v tomto listu píše a obsahuje, měli, drželi a neporušitedlně zachovali nyní i na budúcí věčné časy, žádných jemu a erbóm i budúcím potomkóm jeho v tom překážek nečinice ani komu jinému činiti dopouščejíce pod uvarováním nemilosti naší královské, dědicuov našich a budúcích, králuov českých a markrabí moravských, chtíce také tomu, když koli najvyší komorník a sudí markrabství moravského, nynější nebo budúcí, věrní náši milí, od svrchu psaného Vratislava z Pernštajna, dědicuo, erbuov neb budúcích potomkóv jeho neb od kohož kolivěč na místě jeho za to požádáni budou a s tímto listem naším královským ke dckám zemským přijdou, aby jim tento list a majestát náš do týchž desk zemských podlé pořádku vložen a vepsán byl bez zmatku a všelijaké odpornosti. A kdož by tento list s jeho, Vratislava z Pernštajna, dobrú a svobodnú vuolí jměl, ten tolikéž práva a moci ke všem věcem v tomto listu položeným jmíti má jako on, Vratislav z Pernštajna, a erbové i budúcí potomci jeho be | ze všeho umenšení. Tomu na f. 11
svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti sme rozkázali. Dán na hradě našem pražském v pátek den svatých Filipa a Jakuba, apoštolu božích *[1. května 1556]*, léta Páně IMV^c^LVI a království našich římského XXVI. a jiných XXX°.

Ferdynandus.

Joachym de Nowa Domo, supremus regni Bohemie cancellarius.

Poslové ke dckám tohoto listu dáni sou od pana hajtmana pan Jan Jetřich Černohorský z Boskovic a pan Václav Krajíř z Krajku.

Vklad Vokarce.

21. *Mandalena z Mírova* i s erby svými vyznávám tímto listem přede všemi, kdež čtouce slyšán bude, *jakož jest* urozený pán, pan *Jaroslav z Doubravice na Říčanech*, pán muoj najmilejší, jehožto duši Pán Buoh rač milostiv býti, *za živnosti své statek muoj, totiž tvrz a ves Vokarec a ves Pyšel a ve vsi Hartvíkovicích devět člověků a ves* pustú *Říčánky*, což sem tu měla, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, pastviščemi, s hranicemi, s doly, s háji, s lesy, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi,

[1]) *Tak v originále. Je to Konĕšín.*
[2]) *Je to Čihalín.*
[3]) *Tak v originále.*

s lidmi platnými i neplatnými, s robotami i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s mlýnem, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích zamezeno jest, nic sobě tu (mně)[1]) žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, *s povolením mým prodal* urozenému pánu, panu *Voldřichovi z Lomnice*, a erbóm jeho, tak jakž smlúva spečetěná a list správní to v sobě šíře a světleji obsahuje a zavírá: i *souce já od* urozeného pána, pana *Burjana z Doubravice, po smrti pána mého milého smlouvou přátelskú vy-*
f. 11 v. *byta* [,] *a chtíce pána toho všeho statku jista učiniti, protož já,* prvé jmenovaná *Mandalena*, jistec a prvni zprávce nahoře i dole psaných věcí, *to svrchupsané zboží všecko*, svobodné a nezávadné, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji *Burjanovi z Doubravice* a erbóm jeho ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

Mřežován a na okraji na f. 11v. Vojtěch z Pernštejna.

Vklad tvrze a vsi Okarce.

22. *Burjan Osovský z Doubravice* i s erby svými *Voldřichovi z Lomnice* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, kteréž mi *po nebožtíku Jaroslavovi Osovském z Doubravice*, bratru mém, nápadem připadlo, totiž *tvrz a ves Vokarec, ves Pyšel*[2]) *a ve vsi Hartvíkovicích devět člověků, ves* pustú *Říčánky,* též *tvrz a ves Pozdětín, ves Vlčetín, ves Bochovice, ves Hroznětín a ve vsi Popůvkách šest člověků*, což mi tu přináleželo, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s mlýny, s podacím kostelním ve vsi Hartvíkovicích, s horami, s doly, s háji, s lesy, s lukami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s užitky, požitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi a potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a každé zvláště záleží a sou vyměřena, tak jakž sem to sám držel, nic sobě ani svým erbóm a budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství zachovávaje, než to všecko, svobodné a žádnému nezávadné, *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské k jich pravému jmění a dědičnému požívaní.

f. 12 Vklad Němčiček.

23. *Jan Jetřich Černohorský z Boskovic* i s erby svými *Zdenkovi Sobkovi z Kornic* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *ves Němčičky* s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s vinohrady, s desátky vinnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s kurmi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s potoky tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi i se všemi poplatky, s oužitky a duochody, v kterých se kolivěk věcech aneb zvláštními jmény jmenovati mohou, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k těm lidem příslušející[mi], tak zouplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží od starodávna v svých mezech a hranicích jest vymezeno, tak jakž sem to sám držel a požíval, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství na tom zboží svrchupsaném i s erby a budúcími potomky svými nepozuostavujíc ani zachovávajíc, svobodné a žádnému nezávadné to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jejich držení, jmění a dědičnému užívaní.

Vklad věna Apoloně z Sezenic.

24. *Zdeněk Sobek z Kornic Appoloně z Sezenic,* manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totiž *na vsi Němčičkách* se vším příslušenstvím, pět tisíc zlatých, za zlatý třidceti gr. a za jeden groš sedm peněz bílých počítajíc, *věna i nad věno ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a činím se toho všeho věna i nad věno příjemčím všeckým statkem svým, kterejž mám neb míti budu.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

25. Léta od narození Syna Božího Krista f. 12 v.
Pána IMV^cLVII, při času svaté Kunhuty *[13. září 1557]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici, hajtmana, pana Vojtěcha z Pernštajna na Plumlově, najvyšího komorníka, pana Václava Berky z Dubé, z Lipého a na Štemberce, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova a na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místo držící; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Pertuolt z Lipého na Krumlově, najvyší maršálek království českého, pan Jan Jetřich z Boskovic na Lomnici, pan Sezima Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Zacharyáš z Hradce na Telči, pan Jindřich Mezeřický z Lomnice na Jemnici, pan Albrecht Černohorský z Boskovic na Bučovicích, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Vilím z Žerotína na Dřevohosticích, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, pan Frydrych Březnický z Náchoda na

[1]) *Tak v orig.* [illegible]

[2]) *V orig.* Pešyl.

Dunajovicích, pan Václav Tetaur z Tetova a z Malenovic na Šárově, a z vládyk: Přemek z Víckova na Prusinovicích, podkomoří, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku.

f. 13 Vklad vsi Sedlce a Hartvíkovic etc.

26. *Vratislav z Pernštajna* i s svými erby *Voldřichovi z Lomnice* a jeho erbóm své vlastní zboží a dědictví, *ves Sedlec, ve vsi Hartvíkovicích,* což tu mám, *zámek* pustý *Kokštajn, ves Třesov, ves Kozlany, zámek* pustý *Kozlov, ves Studenec* s desátkem obilným vytejkaným s jarým i ozimým, ves Koněšín s kostelním podacím i s dvorem a pivovarem vnově postaveným, *ves Smrk* s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimým, *ves* pustú *Kojetín, s many* a povinností tou, kteráž jest na nich, s ospem obilným sutým, s rolí oranú i neoranú, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s ostrovy, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi a pahrbky, s mlýny, s mlýniščemi, s kury, s vajci, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s jezery, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, stojícími, i se vším těch hradů a vsí plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž to svrchupsané zboží od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic tu sobě, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani jakého vlastenství nepozůstavujíc ani zachovávajíc, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědicství a dědičnému požívaní a držení.

Vklad statku měřínského.

27. *Vratislav z Pernštajna* i s svými erby *Janovi staršímu Stráneckému z Stránec* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totižto *městečko Měřín* s kostelním podacím, s platem z pivovaru, *ves Pustinu, ves Horní Raclavice, ves Šeberov, ves Zhoři Pivcovu* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Kochánov* s rychtú zákupní, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Nětín* s rychtú zákupní, s kostelním podacím, *ves Zhoř Malú, ves Blízkov* s rychtou zákupní a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Dědkov* s rychtú zákupní a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Milíkov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Černé* s rychtú zákupní a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Jersín* s rychtú zákupní a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Stáje, ves Řehořov* s rychtú zákupní, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Mezeříčko* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Chlumek* | s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Pavlínov* f. 13 v.
s rychtou zákupní a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Jamné* s rychtou zákupní, *ves Zhoř Zhousetína* s rychtou zákupní a s kostelním podacím, *ves Rybné* s rychtou zákupní, *ves Věžnice*[2]) *Bahenná, ves* pustá *Chřaptov, ves* pustá *Svařanov, ves* pustá *Světlá u Chlumku, ves* pustú *Světlú u Pavlínova, s many* a s všelijakú povinností, kteráž na nich podlé listu, ode mne jim daného, spravedlivě náleží, *s jedním manem v Jamném, s jedním manem v Stáji, s jedním manem v Mezeříčku* s desátkem, *i od člověka jeho,* obilným vytýkaným jarým i ozimým, *s jedním manem v Černé* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *s jedním manem v Pustině, s jedním manem v Kochánově, i se všemi dvořáky* platnými i neplatnými, se všelijakými povinnostmi, kteréž na nich spravedlivě povinné sou, a v statku tomto nahoře psaném usedlí sou, s platy i se všemi a všelijakými oužitky a požitky, kteříž lidé z napřed psaného městečka a vsí na tom panství spravedlivě povinni sou, i se všemi lidmi platnými i neplatnými, s osedlými i neosedlými, s rolí oranú i neoranú, s platy, poplatky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s kopaninami, s klučinami, s ovsem polesním, s platem od manů za vinné fůry, s slepicemi, s vajci, s robotami, s lesy, s háji, s chrastinami, s dolinami, s lovy, s hony, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi a všelijakými k tomu statku příslušenstvími, tak jakž to zboží již jmenované od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, i se všemi a všelijakými oužitky a požitky, v kteréch[1]) se koli věcech jmenovati mohou, tak jakž sem toho sám v držení, v užívaní a jmění od JMKské dědičně byl, nic toho na tom zboží sobě ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani žádného vlastenství nepozůstavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské k jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mi to jisté zboží ve dskách zemských zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Lipuovky. f. 14

28. *Ambrož z Otrstorfu,* krále JMti prokurátor v markrabství moravském, i s erby svými *purgmistru a radě města Brna* zboží své vlastní a dědičné, totižto *ves Lipuovku* s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s kostel-

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *V orig.* Věžnici.

ním podacím v tejž vsi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami a pahrbky, s hony, s lovy, s robotami, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, a zvlášče se všemi požitky, v kterýchž jsou kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány bejti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství žádného nepozůstavuje ani zachovávaje, než to všecko ku pravému dědictví jich *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji.

Vklad městečka Prostoměřic.

29. *Sezima Zajímač z Kunštátu* i s svými erby *Appoloně Mezeřické z Lomnice,* erbóm a dědicóm jejím zboží své vlastní dědičné, svobodné, žádnému nezávadné, totižto *lidi své dědičné, kteréž sem v městečku Prostoměřicích jměl,* s robotami spravedlivými, s rolí oranú i neoranú, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to zboží od starodávna vymezeno jest a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím a všelijakým příslušenstvím, a zvlášče se všemi požitky a poplatky, v kterýchž sou koli věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány býti, tak jakž sem těch lidí v témž městečku v držení a užívaní byl, nic sobě tu na těch lidech ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všeckno *do desk* zemských *vkládám* a vpisuji ku pravému jich dědictví, a jestliže by mně aneb erbóm mým to svrchupsané zboží kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem ruším a v nic obracuji.

f. 14 v. Vklad vsi Našiměřic.

30. *Purgmistr a rada města Brna Vilímovi Valeckému z Mírova,* erbóm a dědicóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves Našiměřice* s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s kostelním podacím, *ves Suchohrdly a v Želovicích čtyři člověky,* kteříž nám tu náleželi, s platy, s oužitky, s robotami, s slepicemi, s vajci, s lukami, s pastvami, s pastviščemi a s rybníky, s rybniščemi, s svobodami, s lesy, s háji, s chrastinami, se vším plným právem a příslušenstvím, což k tomu zboží od starodávna přísluší, s mezemi a s hranicemi, se všemi a všelijakými oužitky a požitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohou, tak jakž sme to sami drželi a požívali, nic tu sobě ani našim budoucím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozůstavuje, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme,* vpisujeme ku pravému dědictví a dědičnému držení a užívaní.

Vklad tvrze a vsi Lelekovic.

31. *Vilím Valecký z Mírova* i s svými erby *purgmistru a radě města Brna* a jich budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědictví, *tvrz a ves Lelekovice* s pivovarem a s sladovní, s mlejny, s dvorem poplužným, s kostelním podacím, *ves Nozířov a ve vsi Šebrovi*[1]) *čtyři člověky,* kteříž mi tu náleží, s platy, s oužitky, s robotami, s slepicemi, s vajci, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s dolinami, s lesy, s háji, s chrastinami, se vším plným právem a příslušenstvím, což k tomu zboží od starodávna přísluší, s mezemi, s hranicemi, se všemi a všelijakými oužitky a požitky, kterýmiž se koli jmény jmenovati mohou, a tak, jakž sem to sám držel a požíval, nic tu sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství na tom nepozuostavuje, *ve dcky vkládám* a vpisuji ku pravému jejich dědictví, dědičnému držení a užívaní.

Vklad tvrze a vsi Martínkova. f. 15

32. *Jan Martínkovský z Roseče* i s erby svými *Adamovi Hrubčickému z Čechtína* a erbóm jeho zboží své vlastní a dědictví, totižto *tvrz Martínkov* s dvorem poplužním, s sladovnú, s pivovarem *a ves Červený Martínkov* s lidmi osedlými i neosedlými, s kostelním podacím tu v Martínkově, *puol vsi Cidlinky,* s sady, s rolími oranými i neoranými, s lukami, s zákopami, s pastvami, s pastviščemi, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s ouroky, s kury, s vajci, s poplatky i se všemi oužitky a požitky, kterýmiž by koli jmény jmenovány bejti mohly, s rybníky, s rybniščemi, s mlejnem, s mlýniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané v svých mezech a hranicích záleží a sou[2]) od starodávna vymezena[3]), a tak, jakž sem sám jich[4]) v držení a užívaní byl, nic tu sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíc ani zachovávajíc, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji k jmění, držení a dědičnému požívaní, nic tu sobě ani erbóm svým žádného práva, panství nezachovávajíc ani nepozuostavujíc, a kdež by to zboží svrchupsané ve dskách zemských svědčilo a zapsáno bylo mně, Janovi Martínkovskému, erbóm mým, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

[1]) [2]) [3]) *Tak v originále.*

[4]) *V orig.* je.

Vklad vsi Bejkovce.

33. *Jan Martínkovský z Roseče* i s erby svými *Jindřichovi Radkovcovi z Mirovic* a erbóm jeho zboží své vlastní a dědictví, svobodné a žádnému nezávadné, totižto *ves Bejkovec* se vším plným panstvím a příslušenstvím, což k tej vsi přísluší, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s mlejny, s mlýniščemi, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s poplatky, s lesy, s horami, s dědinami, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, svobodami, s užitky i se všemi poplatky, s rybníky,
f. 15 v. s rybniščemi i se vším plným právem, | panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané v svých mezech a hranicích záleží a vyměřeno jest, nic tu sobě a erbóm svým práva, panství ani vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, tak jakž sem to sám držel a užíval, to *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji k jmění, k držení a dědičnému užívaní, a kdež by to jisté zboží svrchupsané ve dskách zemských mně svědčilo a zapsáno bylo a erbóm mým, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad věna Aleně z Lomnice.

34. *Zykmund Helt z Kementu*, krále JMti rada a místokancléř království českého, *Aleně Mezeřícké z Lomnice*, manželce své vlastní, na statku svém dědičném, totižto *na zámku a městě Mezeříčí* i s dvorem, puol třinácta sta kop groší českých *věna* ku pravému jejímu věnnému právu *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna sám se činím s statkem, kterýž mám neb jmíti budu.

Týž Zykmund Helt etc. *týž Aleně Mezeřícké z Lomnice*, manželce své vlastní, z lásky manželské *nad věno* puol třinácta sta kop gr. českých *na tý[m]ž zámku a městě Mezeříčí* i s dvorem *v též dsky* zemské *vkládám* a vpisuji.

Spolek.

35. *Alena Mezeřícká z Lomnice Zykmunda Helta z Kementu*, krále JMti radu a místokancléře království českého, manžela svého vlastního, *na puol třinásta sta kop groší českých*, kteréž mi od něho *na zámku a městě Mezeříčí* i s dvorem ve dsky zemské vloženy a zapsány jsou, i na to na všecko, kdež co mám neb jmíti budu, na pravý a jednostajný *spolek* přijímám.

Vklad věna Margetě ze Zvole. f. 16

36. *Frydrych Březnický z Náchoda Margetě ze Zvole*, manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totižto *na tvrzi a vsi Dunajovicích, na tvrzi a vsi Želeticích a na vsi Vítonicích*, se vším těch vsí příslušenstvím, *a na rybníce, slove Purmanskej, ku* pravému jejímu *věnnému právu jeden tisíc puol třetího sta kop groší a nad věno jeden tisíc kop groší*, vše na minci obecně berné, za jednu kopu šedesáte kroší a za jeden groš sedm peněz bílých počítajíc, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám neb ješče jmíti budu.

Spolek.

37. *Margeta ze Zvole Frydrycha Březnického z Náchoda*, manžela svého, *na summu jeden tisíc kop groší českých*, kteréž mám *nad věno* své dckami zemskými zapsáno *na tvrzi a vsi Dunajovicích, na tvrzi a vsi Želeticích, na vsi Vítonicích, na rybníce Purmanském*, s jich příslušenstvím, i na to na všecko, kdež co mám aneb potom jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*.

Vklad věna Alžbětě z Rychemberka.

38. *Václav Mouřínovský z Mezelessic Alžbětě z Rychmberka*, manželce své, *k jejímu věnnému právu na tvrzi a vsi Hostěrádkách* s jejím příslušenstvím *vkládám* a vpisuji *pět set kop groší českých* a příjemčím toho věna činím se sám statkem svým, kterýž mám neb jmíti budu.

KNIHA XXVIII. (XXIV.) Z LET 1558-1566

Knihy pana Zacharyáše z Hradce etc.

f.1 1. Léta od narození Syna Božího Krista Pána tisícého pětistého padesátého vosmého, při času druhé neděle v půstě *[7. března 1558]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici, hajtmana, pana Zachariáše z Hradce na Telči, najvyšího komorníka, pana Václava Berky z Dubé, z Lipého, na Štemberce, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova a na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místo držící; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Václav Krajíř z Krajku na Nových Uherčicích, pan Sazima Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici, pan[1]) Adam Krajíř z Krajku na Jaroslavicích[2]),
f.1 v. | pan Diviš z Kácova na Lysicích[3]), pan Jetřich z Kunovic na B[rodě Uherském][4]), pan Jan z Kounic na Slavkově, a z vládyk: Přemek z Víckova na Prusinovicích, podkomoří, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Adam Hrubčický z Čechtína na Budkově, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově a Jan z Zahrádek na Červeném Hrádku.

Vklad panství třebíckého.

2. *Vratislav z Pernštajna* i s svými erby *Burjanovi Osovskému z Doubravice*, erbóm a potomkóm jeho své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totiž *klášter Třebíč* s dvorem poplužným, s mlejnem, *město Třebíč s předměstí*[5]) *a s Podklášteří*[6]), s kostelním podacím, s majtem, s valchou, *ves Střítež* s dvorem, s rolí dvorskú, s žitem sutým a ovsem sutým, *ves Kožichovice* s žitem sutým a ovsem sutým, *ves Střížov* s kostelním podacím, *ves Číměř, ves Slavičky, městečko Vladislav* s kostelním podacím, *ves Hostákov* s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimým, *ves Valdíkov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Trnavu* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Pacoulcov* s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimým, *ves Bohdíkovice* s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimým, *ves Tajn* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Vokřešice* s hrachem sutým a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Vračeřovice* s desátkem obilným jarým i ozimým, *ves Řípov* s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimým, *ves Sokolí* s desátkem obilnými vytýkaným jarým i ozimým, *ves Víckov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *Nová Ves* s desátkem obilnými vytýkaným jarým i ozimým, *ves Čahalín, ves Červenú Lhotu* s kostelním podacím, *ves Čechtín, ves Věstonovice, ves Benětice* s žitem sutým a ovsem sutým, *ves Vilímovičky* s žitem sutým a ovsem sutým, *ves Svatoslav* s desátkem obilným jarým i ozimým, *ves Malá Kamenička* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *městečko Kamenice* s kostelním podacím, *ves Vržanov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Radošov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Smrčné* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Chlum* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Kouty* s rychtou zákupní a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Číchov* | f.2
s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Bítovčice* s rychtou zákupní, *ves Luky* s kostelním podacím a s rychtou zákupní, *ves Předboř* s rychtou zákupní, *ves Votín, ves Kozlov* s rychtou zákupní a s desátkem obilným vytýkaným, *ves Studnice, ves* pustú *Arklebice, ves* pustou *Radičovice, ves* pustou *Rychýřku, ves* pustou *Svatoslav u Luk, ves* pustou *Vozhřanov, ves* pustú *Prosenín, ves* pustú *Nehradov, se vsmi na manství a many* a se všelijakou povinností, kteráž na nich spravedlivě náleží, a týž zase, k čemuž tíž manové dole psaní vajsady a spravedlnost mají, při tom aby v celosti zachováni byli: *manství na vsi Ptáčově a dvoru, s manstvím na vsi Kracovicích a dvoru, se třimi many v Červené Lhotě, s manem jedním v Čechtíně, s jedním manem v Lukách, s jedním manem v Studnicích, s jedním manem v Bítovčicích, s jedním manem v Kameničce* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *s jedním manem v Kozlově, s manem v Batouchovicích, s manem jedním v Víckově* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozi-

[1]) *Za tím, na počátku nového řádku, jest přetržené slovo* pan.

[2]) *U tohoto jména jest na okraji písmeno* B *jako znamení, že sem náleží jméno následující.*

[3]) *U tohoto jména jest na okraji písmeno* A *jako znamení, že sem náleží jméno předcházející.*

[4]) *Slova* z Kunovic na B *jsou připsána na konci řádku za slovem* Jetřich *drobným písmem touž rukou.*

[5]) [6]) *Tak v originále.*

myn, *s manem jednim v Bohdikovicich* s desatkem obilným jarým i ozimym, *se dvěma many v Střížově, s jedním manem v Číměři, s jedním manem v V[l]adislavi, se dvěma many v Střiteži, s jedním manem v Slavičkách, s manstvím na vsi Pozďátkách, s jedním manem v Trnavě* s desátkem obilným vytýkanym jarým i ozimým, *se dvěma many v Svatoslavi* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *s jedním manem v Benedicích, se dvěma many v Čahalině, se dvěma many v Pacúlcově* s desátkem obilným vytýkanym jarym i ozimým, *se dvěma many v Chlumě a s jedním manem pod Chlumem, i se všemi dvořáky* platným i neplatnými, s[1]) všelijakými povinnostmi, kteréž na nich spravedlivě povinné sou, a v statku tomto nahoře psaném usedlí sou, s platy i se všemi oužitky, kteréž lidé napřed psaného města, městeček a vsí spravedlivě povinni jsou, a tak se všemi lidmi osedlými i neosedlými, platnými i neplatnými, s oužitky a požitky, kterýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, s řekami, s potoky, s rybníky, s rybniščemi, s mlejny, s mlýniščemi, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s lukami, s kopaninami, s pastvami, s pastviščemi, s dvory, s rolí oranú i neoranú, *s platy z pivovaru kamenického a vladislavského, s šlajfernami,* s hony, s lovy, s čižbami i se vším plným právem k panství příslušejícím, tak jakž sem toho sám v držení a užívaní byl a jak to od JMKské ve dckách zapsáno mám, nic tu sobě, erbóm a budoucím potomkóm svým práva, panství ani žádného vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, ku pravému jmění a dědičnému držení a užívaní *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji, a kdež by mně to svrchupsané zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f.2v. Vklad tvrze a vsi Valče.

3. *Burjan Osovský z Doubravice* i s svými erby *Jiříkovi Čelovi z Čechovic* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *tvrz a ves Valči* s pivovarem, s kostelním podacím, *ves Vilimovice, ves Plešice, ves* pustú *Chroustov,* s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky a požitky, s kury, s vajci i se všemi poplatky, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybnišči, s potoky tekutými i netekutými, s jezery, mlajny, mlýniščemi i se vším plnym právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena[2]) sou a v každé zvlášče záleží, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávajíce, tak jakž sem to sám držel, než to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, ku pravému dědictví, svobodné a nezávadné.

Vklad tvrze a městečka Studené.

4. *Jan Studenský z Studené* i s svými erby *Joachymovi z Hradce a na Hradci,* najvyšímu kancléři království českého, *a Zacharyášovi též z Hradce a na Telči,* bratřím vlastním, a erbóm jich své vlastní zboží od sebe i od erbuov svých, totižto *tvrz s městečkem Studenú,* dvuor s poplužím, s sladovnú, s pivovarem, s mlajnem, s domy, s krčmami, s dvory,[3]) knězi usedlí i pusté, s lidmi a s sirotky osedlými i neosedlými a z těch gruntuov zběhlými, s vdovami,[4]) se všemi platy a požitky na těch lidech, se všemi dědinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s robotami, s oužitky a požitky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s kurmi a s ospy, s kostelním podacím i se vší zvuolí, což k tomu přísluší, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě ani erbóm a budúcím svým práva, panství ani jakého vlastenství nepozuostavujíc, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích, každé obzvláště, jsou[5]) vymezeny, *i také s tím nápadem přišlým,* což jest mi se *po nebožtíkovi Bohuslavovi Studenském,* bratru mém vlastním, dostalo, to všecko ku pravému dědictví a držení a užívaní, svobodné a nezávadné, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji.

Vklad tvrze a vsi Násedlovic. f.3

5. *Jan Ždánský z Zástřizl* i s svými erby *Albrechtovi Černohorskému z Boskovic a Janovi Šemberovi, bratru jeho mladšímu nedílnému,* a erbóm jich své vlastní zboží a dědictví, totižto *tvrz a ves Násedlovice* s dvorem poplužným i s tou svobodou: *na gruntech lhotských, pusté vsi, k Uhřicím příslušející,* při silnici a při hranici dobytkové panščí násedlovščí i lidščí všelijací svobodně paseni bejti mají bez škod činění, a zase dobytkové uherčičští panští i lidščí při týchž hranicích a při silnici na gruntech násedlovských bez škod paseni bejti mají, *jakž mně to od Znaty z Víckova* zde v Brně, *táž svoboda, ve dcky* zem-

[1]) *opraveno touž rukou z v.*
[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[3]) *Toto a čtyři další slova tak v originále. Snad čísti* s dvory, kněží *(t. j. kněžské),* usedlé i pusté.
[4]) *V orig.* dvovami.
[5]) *Toto a další slovo tak v originále.*

ské *vložena, městečko Arklebov s* pustou *vsí Bohutici až po cestu, kteráž od Arklebova přes horu Strážnou běží,* tak jakž a pokudž to prvé lidem arklebským k užívaní zamezeno, *kromě těch tří rybníkuov, kteříž pod Arklebovem v těch gruntech leží a Beneš Krčma jich sobě dědičně pozuostavil,* jakž předešlý vklad ve dcky zemské zde v Brně to ukazuje, *ves Světieřov, ves Ninkovice a vsi pusté Šenhofy, Šenstraz* s kostelním podacím *a Staré Násedlovice, ješto ten statek násedlovský sluší k brněnskému právu,* jakž to panství v svých mezech a hranicích záleží a jest vymezeno, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami spravedlivými, s platy z husí, z slepic, vajec, s oužitky a požitky i se všemi duochody a poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenují, s řekami, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s horami vinohradními i s zemnými a desátky vi[n]nými spravedlivými *a právem vinohradním, jakž to právo v městečku Ždánicích vysazeno jest,* a se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a již vymezeno jest, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani zachovávaje, než tak, jakž sem to sám držel a požíval, ku pravému dědicství, svobodné a nezávadné, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji, a kdež by to jisté zboží mně a erbóm mým ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f.3v. Vklad věna Elšce z Fulštejna.

6. *Zdeněk Bítovský z Lichtnburka Elšce z Fulštejna,* manželce své, *na tvrzi a vsi Bezci* s dvorem, *na vsi Lažínkách a na puol vsi Zběrkovicích* se dvorem a rybníkem Zběrkovským a se vším toho příslušenstvím jeden tisíc kop groší na tolařích *věna jejího a* jeden tisíc kop groší českých *nad věno dluhu pravého* zapisuji a *ve dsky* zemské *vkládám* a toho věna manželce své i nad věno sám se příjemčím činím se vším statkem svým, kterýž jmám aneb jmíti budu.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Vklad věna Johance z Ludanic.

7. *Jiřík Čelo z Čechovic Johance z Ludanic,* manželce své, na svém vlastním dědičném zboží, žádnému nezávadném, totižto *na tvrzi a vsi Valči, na vsi Vilímovicích, na vsi Plešicích,* se vším jich příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu puol třetího tisíce zlatých,* za jeden zlatý po XXX gr. a za I gr. po VII d. bílých počítajíc, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji. Příjemčím toho věna sám se činím se vším statkem svým, kterýž mám neb ješče jmíti budu.

Vklad Velikého Jeníkova.

8. *Burjan Babka z Mezeříčka* i s svými erby *Johance Hodějovské z Vosečan a Arklebovi Hodějovskému z Hodějova,* ma[n]želu jejímu, *ves* svou, jenž slove *Veliký Jeníkov,* celou, se vším jejím příslušenstvím, a to s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pustinami, s zákopami, s pastvami, s pastviščemi, s doly, s horami, s háji, s křovinami, s čižbami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s ospy, s robotami, s oužitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s struhami, s vodami tekutými i netekutými, s mlejny, s mlýniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž to svrchupsané zboží a dědictví v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a vyměřeno jest, nic tu sobě ani erbóm svým a potomkóm budúcím práva, panství ani vlastenství nezachovávaje ani pozuostavuje žádného, tak jakž sem to zboží a dědictví sám držel a požíval, to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění a držení a dědičnému | požívaní, a jestliže by to zboží svrchupsané na f.4
všem nebo na díle mně neb erbóm mým a budoucím potomkóm nebo komu jinému kde ve dskách zemských svědčilo a zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Jilmu.

9. *Jan Studenský z Studené* i s svými erby *Janovi Babkovi z Mezeříčka* a erbóm jeho *své vlastní i také,* což mi *po nebožtíku Bohuslavovi, bratru mém nedílném,* přišlo, zboží a dědictví, *dvuor a ves Jilmo* s lidmi usedlými, což nám jich v tej vsi náleží, *kromě těch tří člověků, kteříž do Slavonic náleží,* s platy, s poplatky, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybništěmi, s mlýniščemi, s pilou, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, se všemi jinými oužitky a požitky, kterými by se koli jmény jmenovati mohly, s mezemi, s hranicemi, se vším plným právem, panstvím a všelijakým příslušenstvím, což k tomu zboží přísluší a v svých mezech a hranicích záleželo a záleží, i se vším plným právem a panstvím, tak zouplna a v celosti, jakž sme toho i s bratrem svým a lidmi našimi od starodávna užívali a drželi, nic sobě tu ani erbóm svým a budúcím potomkóm žádného práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozůstavuje, než to všecko, jakž se svrchu píše, svobodné a nezávadné, ku pravému dědictví a panství, k držení a k jmění a užívaní *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji, a jestliže by to zboží svrchupsané na všem anebo na díle mně a erbóm anebo budúcím

potomkóm a komu jinému kde ve dskách svědčilo a zapsano bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Leksnice a Kadolce.

10. *Jiřík Čeloud z Pálovic* i s s erby svými *Johance Hodějovské z Vosečan a Arklebovi Hodějovskému z Hodějova*, manželu jejimu, své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves Leksnici celou, ves Kadolce též celú*, se vším jich příslušenstvím, a to s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pustotinami, s zákopami, s pastvami, s pastviščemi, s doly, s horami, s lesy, s háji, s křovinami, s čižbami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s ospy, robotami i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutymi i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, takž[1]) to svrchu-
f.4v. psané zboží od starodávna záleží a vymezena[2]) sou, nic tu sobě ani erbóm svým a potomkóm budúcím práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to zboží a dědictví sám držel a požíval, *kromě toho platu, kterýž farář rudolecký ze vsi Leksnice běře*, ten se témuž faráři zuostavuje, ku pravému jmění, držení a užívaní *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji, a jestliže by to zboží svrchupsané na všem nebo [na] díle mně nebo erbóm mým a budúcím potomkóm ve dskách zemských, nebo komu jinému kde svědčilo aneb zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

11. *Jiřík Čeloud z Pálovic Appoloně z Počepic, Jindřichovi Březnickému*, manželu jejímu, totiž *rybníky dva, velikej a malej Bohdanecký*,[3]) *a les, kterýž u týchž rybníků leží, počnúc od cesty od Haklovy až do kopaniny, jako Kašprle dělal, po tu cestu, kteráž jde k potoku hranečnímu od Stoječína, tak jakž jest mi to od Jindřicha Králického dáním přišlo*, se vším plným právem a příslušenstvím, tak jakž to zboží od starodávna leží, nic tu sobě ani erbóm svým a potomkóm budúcím práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to zboží a dědictví sám držel a požíval, *to sem všecko směnil*,[4]) *ve dcky* zemské *vkládám*, vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to zboží svrchupsané na všem nebo na díle mně a budúcím potomkóm anebo komu jinému kde ve dskách zemských svědčilo a zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

12. *Appolona Březnická z Počepic* i s erby svými *Jiříkovi Čeloudovi z Pálovic* a erbóm jeho, totiž *rybník v Horním Poli nade*[5]) *mlýnem*, tak jakž sem toho sama v držení a v užívaní měla, se vším plným právem, příslušenstvím, tak jakž to od starodávna záleží, nic tu sobě ani erbóm svým a potomkóm budúcím práva, panství ani vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to zboží a dědictví požívala *a to sem všecko směnila*, ku pravému jmění, držení a užívaní *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji, a jestliže by to zboží svrchupsané na všem nebo na díle mně a budúcím potomkóm neb komu jinému kde ve dckách svědčilo a zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracím.

Vklad dvoru v Řišicích. f.5

13. *Václav, dvořák řišický, i na místě Martina, Jana a Kateřiny, sirotkuo po* nebožtíku *Jiříkovi, bratru mém*,[6]) zuostalých,[7]) *mladších* vlastních *a nedílných*, i s potomky svými *Jindřichovi a Voldřichovi Jankovským z Vlašimě*, bratřím vlastním, a erbóm jejich *dvuor* svuoj *v Ryšicích* i s tím se vším, což sme tu jměli a což k tomu dvoru náleží a předkové náši i já na místě strajcuo svých a tetky od starodávna užívali, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, se vším plným právem a příslušenstvím, tak jakž ten dvuor svrchupsaný v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a vyměřen jest, nic tu sobě i na místě sirotkuo svrchupsaných, po bratru mém Jiříkovi pozuostalých, ani budoucím našim potomkóm práva ani kterého vlastenství na tom nepozuostavujíc ani zachovávajíc, *ve dsky vkládám* a vpisuji ku pravému jejich dědictví a dědičnému držení a užívaní.

14. Léta od narození Syna Božího Krista f.5v.
Pána IMV[c]LVIIII[o], při času svatého Jana, křtitele božího *[26. června 1559]*, v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici, hajtmana, pana Zachariáše z Hradce na Telči, najvyšího komorníka, pana Václava Berky z Dubé, z Lipého a na Štemberce, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova a na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místo držící; na kterémž jsou seděli: duostojný u Bohu otec a pán Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Pertuolt z Lipého na Krumlově, najvyší maršálek království českého,

[1]) *Tak v orig. místo* tak jakž.
[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[3]) *Zaniklá ves Bohdanice, u Brodců.*
[4]) s *opraveno touž rukou asi ze* z.
[5]) na *opraveno touž rukou z* po.
[6]) *V orig.* mému.
[7]) ých *opraveno touž rukou z* ém.

pan Sazema Zajímač z Kunštátu na Jevišovicích, pan Václav Krajíř z Krajku na Uherčicích, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici, pan Adam Volf Krajíř z Krajku na Jaroslavicích, pan Albrecht Černohorský z Boskovic na Bučovicích, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Fridrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z vládyk: Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku a Adam Hrubčický z Čachtína a na Budkově.

f. 6 Vklad hradu Veveří.

15. *Pertuolt z Lipého,* najvyšší maršálek království českého a JMti krále českého komorník, *i na místě Čenka z Lipého,* krále českého JMti mundšenka, *bratra svého* vlastního *nedílného,* i [s][1]) svými erby *Albrechtovi Černohorskému z Boskovic a Janovi Šemberovi Černohorskému z Boskovic,* bratru jeho, i erbóm jejich své vlastní a dědičné zboží, totižto *hrad Veveří, městečko Veverskú Bytéžšku* s mlejnem, s pivovarem novým panským, *ves Sentice s* pustým *tvrziskem*, *ves Chučice, ves Jinačovice, ves Rozdrojovice, ves Malé Knihničky, ves Bystrc* s kostelním podacím, *ve vsi Žebětíně šest člověků* s kostelním podacím, *ves* pustú *Hlinku, ves Moravské Knihnice* i s kostelním podacím, ten svrchupsaný hrad, městečko i vsi s dvory, s zahradami, s ščepnicemi, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s poplatky, s činžemi, s kuory, s vajci, s ospy, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s břehy, s stavy, s mlýny, s mlýniščemi stavenými i s pustými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s pahrbky, s doly, s dolinami, s hony, s s lovy, s loviščemi i s čižbami, se všemi svobodami k tomu hradu Veveří a zboží svrchupsanému příslušejícími, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží svrchupsané všecko i každé obzvláštně v svých mezech od starodávna leží a vymezeno jest, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě, erbóm a budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, tak jakž sem sám týž hrad a zboží držel a užíval, — *než sedmdesáte pět kop groší čežských, kteréž se z toho statku veverského* urozeným vládykám *Volfovi Krokvicarovi z Nové Vsi a na Písečeném a nápadníkóm nebožtíka Házle, též z Nové Vsi, každý rok vydávají, ten plat na tom statku veverském* budoucně *zuostati má* a kupitelé náši i s erby a budúcími svými potomky, držitelé hradu a statku veverského, těch sedmdesáte pět kop groší svrchupsaných z toho statku veverského každý rok vydávati a spravovati mají — *také sem prodal a prodávám na klášteře oslovanském, na klášteře rajhradskejm, na klášteře tišňovském a na vsech dole psaných: na vsi Německých Knihničkách, na vsi Ostrovačicích, na vsi Domašově, na vsi Hluboké, na vsi Hvozdci, na vsi Ejvanovicích, na vsi Komíně, na vsi Drásově, na vsi Březině, na vsi Svatoslavech, na vsi Hradčanech, na lidech v Žebětíně, kteréž* panna *abatyše Králové kláštera*[2]) *drží, na některých platy penežité a ospy a na některých roboty,* a to všecko, což od starodávna z těch svrchupsaných klášteruo a vsí svrchupsaných k hradu Veveří placeno a činěno jest, i to všecko, což se koli v tomto listu nahoře i duole píše, ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní, svobodné a žádnému nezávadné, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji, a kdež by to jisté zboží mně, bratru mému a erbóm našim ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Čížova. f. 6 v.

16. *Jan Smilauer, měščenín města Jihlavy,* i s svými dědici a budúcími potomky *purgmistru a radě i vší obci města Jihlavy,* nynějším i budoucím, své vlastní zboží a dědicství, totižto *ves Čížov* i s dvorem poplužním, *ves Malú Cerekvičku, ves Popice,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s mlýny, s mlýniščemi, s rybníky, s rybniščemi, s platy, poplatky, s lesy, s horami, s doly, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s robotami, s užitky a požitky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i zvuolí, jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích i každé zvláště záleží a sou[3]) vymezena, nic sobě tu, dědicóm i budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc, tak jakž jest to *nebožtík Petr Smillauer, otec muoj* vlastní, držel a požíval, to všecko svrchu dotčeným purgmistru a radě i vší obci města Jihlavy, nynějším i jich budoucím potomkóm, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, svobodné a nezávadné, a jestliže by to zboží nadepsané mně aneb komu jinému ve dskách svědčilo, toho se všeho odříkám a tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad tvrze a vsi Žerotic.

17. *Sazima Zajímač z Kunštátu, Zykmund Prakšic*[4]) *z Zástřiz[l], Václav Tavíkovský z Tavíkovic, i na místě jiných rukojmí,* kteří sou spolu

[1]) *Nebo předložka s splynula s následujícím s.*
[2]) *Na Starém Brně.*
[3]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[4]) *Tak v orig. místo Prakšický.*

s námi za nebožtika Hanuše Pozora z Nyklštatu, erbuo[1]) a potomku jeho, poněvadž jest jej Pán Buoh smrti s tohoto světa pojíti ráčil, *Frydrychovi Březnickému z [N]áchoda*, erbóm a budoucím potomkóm jeho vlastní zboží a dědictví dotčeného Hanuše Pozora z Nyklštatu, erbóm[2]) jeho, *tvrz a ves Žerotice* s kostelním podacím v Žeroticích, dvuor s poplužím, s loukami, s zahradami, s chmelnicemi, s štěpnicemi, s pivovarem, s sladovni, *ves Bohunice s mlejnem, nade vsí Bohunici ležícím, svobodný dvuor* pustý *ve vsi Tvořichrázi s desátkem obilným ve*[3]) *vsi Stožíkovicích, jednoho dvořáka, dvě čtvrti vinohradu v kyjovské hoře, desátek vinný v tejž hoře, k Žeroticím náležící, v těch gruntech ležící*, tu svrchupsanú tvrz a vsi s dvory, s desátky, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s platy, s poplatky s vinnými i penčžitými, s činžemi, s kuory, s vajci, s ospy, s loukami, pastvami, s pastviščemi, s řekami, s potoky, s vodami tekúcími i netekúcími, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s břehy, s stavy, s mlýny, s mlýniščemi stavenými i pustými, s horami, s lesy, s háji, s luhy, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s pahrbky, s doly, s dolinami, s lovy, s hony, s loviščemi, s čižbami, se všemi svobodami k tej tvrzi Žeroticím a zboží svrchupsanému příslušejícím[i], s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží svrchupsané všecko i každé obzvláštně v svých mezech od starodávna leží a vymezeno jest, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě na tom zboží, erbóm ani budúcím potomkóm Hanuše Pozora z Nyklštatu práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, tak jakž jest již psaný Hanuš Po-
f. 7 zor sám touž tvrz a zboží držel a užíval, | to všecko *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému dědictví, svobodné a žádnému nezávadné, k jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by jemu, Hanušovi Pozorovi, jeho erbóm neb *Anně z Zástřizl*, manželce jeho, to již jmenované zboží ve dskách svědčilo a zapsáno bylo, tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

Vklad městečka Měřína.[4])

18. *Jan starší Stránecký z Stránec* i s svými erby *Janovi a Rafaelovi*, bratřím vlastním *Chroustenským z Malovar a z Chroustenic*, a erbóm jich své vlastní zboží a dědictví, žádnému nezávadné, totižto *městečko Měřín* s kostelním podacím, *ves Blízkov* s rychtou zákupní, s desátkem obilným vytejkaným jarým i ozimým, *ves Dědkov* s rychtú zákupní, s desátkem obilným jarým i ozimým, *ves Milíkov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Černé* s rychtú zákupní a s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Jersín* s rychtú zákupní, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Stáje, ves Řehořov* s rychtú zákupní, <s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým,>[5]) *ves Mezříčko* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Chlumek* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Jamné* s rychtou zákupní, *ves Zhoř Z[h]ousetina* s rychtú zákupní a s kostelním podacím, *ves Rybné* s rychtou zákupní, *ves Světlá*, pustá, *u Chlumku, item s many a všelijakú povinností, kteráž na nich podlé listu a nadání* pana *Vratislava z Pernštajna* spravedlivě *náleží, a týž zase, k čemuž též manové* duole psaní *vajsady a spravedlnosti mají, při tom aby v celosti zachováni byli: s jedním manem v Jamném, s jedním manem v Stáji, s jedním manem v Mezříčku* s desátkem, i od člověka jeho, obilným vytýkaným jarým i ozimým, *s jedním manem v Černém* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *i se všemi dvořáky* platnými i neplatnými, se všelijakými povinnostmi, kteréž na nich spravedlivě povinné jsou a v statku v tomto nahoře psaném usedlí sou, s platy i se všemi všelijakými oužitky a požitky, kteréž lidé z napřed psaného městečka a vsí na tom panství spravedlivě povinni sou, i se všemi lidmi platnými i neplatnými, s usedlými i neusedlými, s rolí oranú i neoranú, s platy, poplatky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlejny, s mlýniščemi, s kopaninami, s klučeninami, s ovsem polesním, s platem od manuov za vinné fůry, s slepicemi, s vajci, s robotami, s lesy, s háji, s chrastinami, s dolinami, s lovy, s hony, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi všelijakými užitky a požitky, v kterých se věcech koli jmenovati mohú, se vším a všelijakým k tomu statku příslušenstvím, tak jakž to zboží již jmenované od starodávna v svých mezech a hranicích vyměřeno jest a záleží, tak jakž sem toho sám v držení a užívaní dědičně byl, nic tu toho na tom zboží sobě ani erbóm a budúcím potomkuo[m] svým práva, panství ani žádného vlastenství nepozůstavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění a dědičnému požívaní.

Vklad vsi Věžnice. f. 7 v.

19. *Jan starší Stránecký z Stránec* i s svými erby *Janovi Zahrádeckému z Zahrádek* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, žádnému nezávadné, totiž *ves Věžnici Bahennou* s platy, po-

[1]) *Toto a dvě další slova tak v orig. místo* erby a potomky.
[2]) *Tak v orig. místo* erbuo.
[3]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem.*
[4]) *Za* Mě *jest přetržená slabika* steč.
[5]) *Na okraji* Zachariáš z Hradce.

platky, s slepicemi, s vajci, s robotami, s rybníky, s rybniščemi, s mlýniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s lukami, s rolí oranú i neoranú, s pastvami, s pastviščemi, s mezemi, s hranicemi, s lidmi osedlými i neosedlými, se vším a všelijakým příslušenstvím, tak jakž to zboží již jmenované od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, tak jakž sem sám toho v držení a užívaní byl, nic tu sobě na tom zboží ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani žádného vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji k jich pravému jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad tvrze a vsi Oleksovic.

20. *Jindřich Doupovec z Doupova* i s svými erby *Vilímovi Kusému z Mukoděl* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, svobodné a nižádnému nezávadné, totižto *ves Oleksovice* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s mlajnem moučným, s stúpami, s valchovní v témž mlejnu, s šlajfernami a všelijakými k témuž mlajnu příslušenstvími, poplatky a všelijakými požitky, s rybníkem, s rybniščemi, s haltéři, s řekou, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s háji, s chrastinami, s hony, s čižbami ptačími i s jiným se vším příslušenstvím, což *k tej tvrzi a vsi* svrchupsaným, osedlým a pustým, od starodávna příslušelo a nyní přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakž tu tvrz a ves, osedlé i pusté, sám sem držel a toho požíval, nic sobě tu ani erbóm svým na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dsky* zemský *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad věna Johance purghrabince.

21. *Václav Krajíř z Krajku Johance, purkhrabince z Donína,* manželce své, na svém vlastním zboží a dědicství, *na vsi Mladoňovicích, věna jejího* půl druhého tisíce *a nad věno* jeden tisíc zlatých *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a toho věna i nad věno příjemčím se činím vším statkem svým, kterýž mám neb jmíti budu.

22. *Albrecht Krajíř z Krajku Mandaleně z Vřesovic,* manželce své, na svém vlastním zboží a dědictví, *na vsi Třeběticích, na vsi Vesci, na vsi Manešovicích,* se vším jejich příslušenstvím, *věna jejího* jeden tisíc kop groší českých *a nad věno* též IM kop gr. českých *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a toho věna i nad věno příjemčím se činím vším statkem svým, kterýž mám nebo jmíti budu.

Mřežován a na okraji Ludvík Mezeřický z Lomnice na místě Albretha[1]) z Boskovic.

23. *Jan Hodický z Hodic Anně z Podolí,* manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, *na tvrzi a lidech svých,* kteréž *ve vsi Rudolci* mám, *ku* pravému jejímu *věnnému právu puol třetího sta zlatých a nad věno půl druhého sta zlatých,* vše jeden zl. po XXX gr. a I gr. po VII d. bílých počítajíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám aneb ješče jmíti budu.

24. Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^cLX^o, při času druhé neděle v půstě *[11. března 1560]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Pertolta z Lipého na Krumlově, najvyšího maršálka království českého, místo držícího pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici, hajtmana, pana Zacharyáše z Hradce na Telči, najvyšího komorníka, pana Václava Berky z Dubé, z Lipého, na Štemberce,[2]) najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místo držící; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Václav Krajíř z Krajku etc., pan Sezama[3]) Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Zdeněk Bítovský z Lichtnburka na Hostimi, pan Volf Adam Krajíř z Krajku na Jaroslavicích, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici, pan Volf Dytrych, hrabě z Hardeku a z Klacka etc., na Letovicích, pan Albrecht Černohorský z Boskovic na Bučovicích, pan Jan starší z Žerotína na Hrušovanech, pan Jetřich z Kunovic na Ostroze, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Frydrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z vládyk: Přemek z Víckova na Prusinovicích, podkomoří, Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku a Adam Hrubčický z Čachtína na Budkově. f. S

Vklad věna Elšce z Lichtmburka.

25. *Burjan Osovský z Doubravice Elšce z Lichtnburka,* manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totižto *na městečku Kamenici* s jejím příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu jeden tisíc zlatých* na minci dobré, v tejto zemi obecně berné, za jeden zlatý třitceti gr. a za gr. VII d. bílých počítajíc, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna sám se činím vším statkem svým, kterýž jmám neb ješče jmíti budu.

[1]) *Tak v orig. a za tím nepřetržené slovo* z *a přetržené slovo* Lomnice.

[2]) Šte *opraveno touž rukou z* kru.

[3]) *Tak v originále.*

f. 8 v. Vklad hradu pustého Křižanova.

26. *Vojtěch z Pernštajna* i s erby svými *Vratislavovi z Pernštajna* a erbóm jeho a budúcím potomkóm dědictví a zboží své vlastní a dědičné, nižádnému nezávadné, totižto *hrad* pustý *Křižanov*, *městečko Křižanov* s kostelním podacím, *ves Sviny*, *ves Jiravé*, *ves Pikarejz*,[1]) *ves Kundratice u Křižanova*, *ves Sklenné*, *ve vsi Radiměřích*, což mi tu náleželo, *ves Dolní Libochovú*, ves *Horní Libochovú*, *hrad* pustý *Strážek*, *městečko Strážek* s kostelním podacím, *tvrz* pustú *Radkov*, *ves Radkov*, *ves Jemníčku s* pustou *tvrzí*, *ves Jakubovice*, *ves Německý Bor* s kostelním podacím, *ves Bojanov*, *ves Medlánky*, *blíž Brna ležící*, s vinohrady, *ves* pustú *Starý Rousmírov*, *ves Moravec s tvrzí* pustou a dvorem *i s desátkem* vytýkaným *ze vsi Kozlova*, *kteráž k Mezeříčí náleží*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami spravedlivými, s platy, poplatky, s ospy obilnými, s slepicemi, s vajci, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlajny, s mlýniščemi, s vodami, s řekami, s potoky tekutými i netekutými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s dolinami, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi a všelijakými oužitky a duochody, v kterých se koli věcech jmenují a shledány bejti mohou, se vším a všelijakým k těm hradóm a tvrzím pustým a městečkám a vsem příslušenstvím, tak jakž to zboží již jmenované od starodávna v svých mezích a hranicích záleží a vymezeno jest, a tak, jakž sem to sám držel a užíval, nic sobě tu na tom zboží ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani žádného vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad ve vsi Bítovčicích.[2])

27. *Zykmund Helt z Kementu*, císaře římského JMti rada a místokancléř království českého, i s svými erby *Zdenkovi z Valdštajna*, hajtmanu markrabství moravského, a erbóm jeho *ve vsi Bítovčicích mlejn a jednoho člověka*, grunty své vlastní dědičné a nižádnému nezávadné, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, usedlými i neusedlými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s řekou, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi i se všemi oužitky a požitky, jakejmi by se koli jmény jmenovati mohly, se vším plným právem, panství,[3]) příslušenstvím, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, nic tu sobě, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva a panství ani kterého vlastenství nezachovávajíc a nepozuostavujíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a požívaní, a kdež by mi a erbóm mým to jisté zboží ve dskách prvé svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Potvrzení císaře JMti smlouvy o ves pustú Potvorovice.[4]) f. 9

28. My *Ferdynand*, z boží milosti volený římský císař, po všecky časy rozmnoži[te]l říše a uherský, český, dalmacký etc. král, infant v Hyšpaný, arcikníže rakouské a markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujeme tímto listem všem, že *sme* poníženě *prošeni od* velebného *Jana*, *opata kláštera velehradského*, a konventu jeho *a* slovutného *Arkleba z Víckova na Čejkovicích*, věrných našich milých, *abychom jim smlouvy* dole psané, *kteráž jest mezi nimi skrze* statečné *Přemka z Víckova na Prusinovicích*, podkomořího našeho markrabství moravského, *Jana Ždánského z Zástřizl na Buchlově a Záviše z Víckova na Polehradicích*, věrné náše milé, *udělána*, milostivě *potvrditi a k tomu povolení náše dáti ráčili*, kterážto smlouva slovo od slova takto v sobě zní:

Léta Páně tisícého pětistého padesátého devátého, v sobotu po ochtábu svatých Tří králí *[14. ledna 1559]* na klášteře Velehradě *námi*, *Přemkem z Víckova*, podkomořím markrabství moravského, *Janem Ždánským z Zástřizl a na Buchlově*, *Záviší z Víckova na Polehradicích*, *stala se smlouva* dobrovolná, celá a dokonalá *mezi* velebným *kněžem*, *panem Janem*, *opatem kláštera velehradského*, a konventem jeho s jedné *a* urozeným vládykú, panem *Janem Dětochem z Víckova a na Čejkovicích*, *i na místě Arkleba z Víckova*, *bratra jeho* vlastního *nedílného*, s strany druhé, a to taková: *Jakož svrchupsaní bratří z Víckova ves pustú Potvorovice*, *k klášteru Velehradu příslušející*, *v summě dvú stech zlatých uherských na zlatě po předcích svých*, *pánich a držitelích čejkovských*, *od někdy kněze Mikuláše*, *opata kláštera velehradského*, a konventu jeho, *jakž v zápise s potvrzením* slavné paměti JMti *krále Vladislava* etc., kterýžto všecko šíře v sobě obsahují, *drží*, *a kněži opatovi ani konventu jeho z tej vsi pusté žádní oužitkové nešli ani na tej vsi jim zapsáni byli*, kdež *my*, svrchupsaní *smlouvčí*, pro lepší a užitečnější téhož kláštera *k tomu sme bratří svrchupsané z Víckova přivedli*, *že sou* od

[1]) *z opraveno touž rukou z* cz.
[2]) *V orig.* Litovřicích.
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *vo touž rukou nad řádkem.*

sebe a od erbuov i budoucích svých, pánuov a držiteluov Čejkovic, *od tej summy* dvou set zlatých uherských, *na tej vsi pusté jim zapsaných, pustili a mně podkomořímu ty zápisy a listy i s potvrzením krále Vladislava* JMti slavné paměti *vydali, a k tomu* každého roku *kněží opatu a konventu kláštera velehradského,* nynějším i budúcím, *vosm kop groší českých,* za každú kopu šedesáte gr. a za gr. sedm peněz bílých čtouc, *platu* stálého, a to rozdílně, na svatý Jiří najprvé příští čtyři kopy groší a hned potom na svatý Václav příští též čtyři kopy gr., na klášter Velehrad nákladem svým *posílati,* a to každý rok na ty časy budoucí páni a držitelé zámku a městečka Čejkovic *dávati povinni sou a budou. A kněz opat* svrchupsaný *i s konventem svým,* znajíc v tom toho kláštera lepší takového platu jim na časy budoucí vydávaní a vidouc, že tej pustej vsi pro nepříležitost a dalekost kláštera vosaditi ani lépe užiti nemohou, *k tomu sou svolili a ten plat* nahoře dotčený *k klášteru dědičně přijali a* jmenovanú *ves* pustú *Potvorovice,* jakž v svých mezech a hranicích od staradávna záleží, nic tu nevymieňujíc ani sobě co k klášteru pozůstavujíc, jim, *bratřím z Víckova,* erbóm a budúcím potomkóm jich, pánuom a držitelóm zámku a městečka Čejkovic, dědičně od sebe, opata a konventu
f. 9 v. kláštera velehradského, | nynějších i budoucích, a konventu jejich *sou pustili a pouščejí* k jejich jmění, držení a dědičnému požívaní, a podlé tejto naší smlouvy se k sobě obapolně křesťansky zachovati na časy budoucí a obě straně při císaři JMti, pánu našem najmilostivějším, o[1]) to, aby k tejto smlouvě milostivě povoliti a listem pod majestátem svým císařským potvrditi a ve dcky zemské v Brně vložiti a vepsati poručiti ráčil, jednati mají, a jakž takové milostivé potvrzení od JMCské zjednáno a dáno bude, ti listové a zápisové nahoře dotčení, mně podkomořímu vydaní, žádné moci více jmíti nemají. Toho pro paměť budoucí každé straně jedna smlouva na pargameně [s] pečetmi našimi přivěšenými dána jest. Stalo se léta a dne jako nahoře.

K jejichžto pokorné prosbě nakloněni souce a znaje na tom dobré klášterské bejti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský a s radú věrných našich milých *svrchu dotčené smlouvy* ve všem jejím znění, položení, v punktích, v klauzulech a artykulích *sme* milostivě *schváliti, obnoviti a potvrditi ráčili a tímto listem mocně potvrzujem,* chtíce tomu konečně, aby týž opat kláštera velehradského i s konventem svým a Jan Dětoch jmenovaný z Víckova, erbové, potomci a budoucí jich při tej smlouvě a tomto milostivém potvrzení našem od nás, dědicuo našich, budoucích králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky nyní i na budúcí časy bez přerušení zachováni byli pod uvarováním hněvu a nemilosti naší císařské, dědicuov a budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, přikazujíce[2]) při tom najvyšímu komorníku a sudímu desk zemských již dotčeného markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli za to od téhož opata neb konventu jeho a jmenovaného Jana Dětocha z Víckova požádáni budete, abyšte tuto smlouvu i s tímto listem a milostivým potvrzením naším do desk zemských téhož markrabství moravského podlé pořádku vložiti a vepsati dali beze všeho zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši císařskú k tomuto listu přivěsiti sme rozkázali. Dán v Vídni v středu den svatého Františka *[4. října 1559],* léta božího tisícého pětistého padesátého devátého a království našich římského devětmescítmého a jiných XXXIII°.

Ferdinandus.

Joachym de Nowadomo, supremus
regni Bohemie cancellarius, subscripsit.

Poslové tohoto listu ke dskám dáni sou od pana hajtmana pan Zdeněk Bítovský z Lichtnburka, pan Zykmund Helt z Kementu, císaře JMti rada a místokancléř království českého.

Vklad pustého hradu Lamberku. **f. 10**

29. *Bohunka z Lipého* i s svými erby *Pertoltovi z Lipého,* najvyšímu maršálku království českého, a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *hrad* pustý *Lamberk, tvrz svú Březník a ve vsi Březníku a v Kuroslepích,* což sem tu měla a mně náleželo, *a třetinu kostelního podání tu v Březníku, tak jakž sem to od Václava Hodického koupila, tvrz a ves Hrubčice* s dvorem, *tvrz a ves Biskupice* s dvorem, s lidmi platnými i neplatnými, s mlajny, s rolími poplužnými, s rybníky, s rybniščemi *i s tejm rybníčkem pod rybníkem Dokovským za Dolními Dubňany, s jedním haltéřem pod týmž rybníkem,* s řekami, s břehy, s pivovarem *i se mlejnem u Hrubčic,* s platy a všelijakými poplatky, s robotami spravedlivými, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s vinohrady, s desátky vinnými na tom statku, s lovy, s hony, s čížbami, a tak s tím se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena a každé zvlášče záleží, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svejm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sama držela a užívala, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpi-

[1]) *Opraveno touž rukou z* a.

[2]) e *opraveno touž rukou z* i.

suji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad tvrze a vsi Oslavičky.

30. *Zdeněk z Valdštajna* hajtman markrabství moravského, *na místě sirotkuov, po nebožtíkovi Janovi Oslavickém z Jemničky zuostalých, s jistým zvolením, povolením a naučení[m] pánuov soudcí Jich Mti* pro dobré sirotší *Zykmundovi Heltovi z Kementu, císaře* JMti radě a místokancleři království českého, erbóm jeho zboží těch sirotkuov vlastní dědičné, svobodné, nižádnému nezávadné, totiž *tvrz a ves Oslavičku* s dvorem, poplužím i s mlejnem pustým, při tejž vsi ležícím, *ves Kosově, ve vsi Uhřínově sedm člověků a osmého mlynáře, ve vsi Chřeptově*, což tu těm sirotkóm náleželo, *a ve vsi Kamenném jednoho člověka, dvuor* pustý *v Benedíně, věži na předhradí mezeříckém*, s lidmi usedlými i neusedlými, platnými i neplatnými, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s řekami, s vodami tekutými i netekutými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s kury, s vajci, *s ospy z Chřeptova a z Vosového vycházejícími*, s platy, s činžemi, s mezemi, hranicemi i se všemi a všelikejmi oužitky a požitky, jakýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, se vším plným, celým a dokonalým právem, panstvím a příslušenstvím, což k tej tvrzi a jmenovaným vsem od staradávna v svých mezech a hranicích náleželo a náleží a jakž sem já, svrchupsaný hajtman, na místě těch sirotkuov toho v držení a užívaní byl, v ničem žádného panství ani kterého vlastenství nadepsaným sirotkóm, erbóm i budúcím potomkóm jejich na tom panství nevymieňujíc, nepozůstavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by těm sirotkóm to zboží ve dckách zemských svědčilo, to tímto vkladem všecko mořím a v niveč obracuji.

f. 10 v. Vklad Morkůvek.

31. *Pertolt z Lipého*, najvyší maršálek království českého a JMti krále Maximiliána etc. komorník, i s svými erby *Čenkovi z Lipého*, krále Maximiliána JMti šenku, bratru svému milému, a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves* svú vlastní a dědičnú *Morkuovky* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s rybníky, s rybniščemi, s řekami, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s platy a všelijakými poplatky a robotami spravedlivými, s horami, s doly, s chrastinami, křovinami, na tom statku s lovy, s hony, s čižbami, a tak s tím se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, *jakž* to zboží svrchupsané od starodávna v sich mezech a hranicích vymezeno a *mně na díl muoj se dostalo*, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by mně to jisté zboží ve dckách světčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad pustého hradu Lamberku.

32. *Pertolt z Lipého*, najvyší maršálek království českého a JMti krále Maximiliána etc. komorník, i s svými erby *Voldřichovi z Lomnice* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *hrad* pustý *Lamberk, tvrz svú Březník a ve vsi Březníku a Kuroslepích*, což sem tu měl a mně náleželo, *a třetinu kostelního podacího v Březníku*, tak *jakž sem to od* paní *Bohunky z Lipého, sestry své, koupil*, s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s rybníky, s rybniščemi, s řekami, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s platy i všelijakými poplatky, s robotami spravedlivými, s horami, s doly, s lesy, s chrastinami, s křovinami, na tom statku s hony, s lovy, s čižbami, a tak s tím se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž táž zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích vymezena a každé zvláště záleží, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm svejm práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sem to sám držel a užíval, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Louky.

33. *Burjan Osovský z Doubravice* i s svými erby *Janovi Zahrádeckému z Zahrádek* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves Luky* s kostelním podacím, *ves Předboř* s rychtou zákupní, *ves Votín, ves Kozlov* s rychtou zákupní, s desátkem vytýkaným jarým i ozimým, *ves Studnice, ves* pustou *Rychýřku, ves* pustou *Svatoslav u Luk a s many* těmito: *jedním manem v Lukách, s jedním manem v Studnicích, s jedním manem v Kozlově*, i všelijakou povinností, kteráž mně na nich spravedlivě náleží, tak jakž sem toho v držení a užívaní sám byl, s lidmi usedlými i neusedlými, platy i poplatky, s robotami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s kopaninami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, f. 11
s rybniščemi, s mlejny, s mlýniščemi, s řekami, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami i se všemi jinými užitky a požitky, kterýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, s me-

zemi, s hranicemi i se vším plným právem, panstvím i všelijakým příslušenstvím, což k tomu zboží přísluší a v svých mezech a hranicích záleží, tak zúplna a v celosti, jakž sem toho sám v držení a užívaní byl, nic tu sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm žádného práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje ani pozůstavuje, než to všecko, svobodné a nezávadné, *vkládám* a vpisuji ve dsky zemské ku pravému dědictví a panství, k jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mi to svrchupsané zboží ve dcky zemské vloženo bylo, tímto vkladem mořím a v nic obracuji.

Vklad hradu Vranova.

34. *Jiří Volf Krajíř z Krajku* i s svými erby *Petrovi Čertorejskému z Čertorej*, erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totiž *zámek Vranov* s pivovarem, s sladovní a dvorem poplužným, *zámek Hrádek*, *zámek* pustej *Šimberk*, *městečko Vranov* s kostelním podacím, *městečko Štítary* s kostelním podacím, s ovsem sutým, s desátkem po dvoře Štítarským obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Vracovice* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým z pustejch[1]) rolí vracovskejch, *ves Břečkov* s kostelním podacím, s pšenicí sutou, s žitem sutajm, s chrachem sutejm, s ovsem sutým, *městečko Lukov* s kostelním podacím, s pšenicí sutou, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým po pustém, s pivovarem, s sladovní a s dvorem poplužním, *ves Čížov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Onešov* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým *ves Pamče*[2]) s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Mezeřický Petřín* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *městečko Šafov* s kostelním podacím, s majtem, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, tak jakž sem sám užíval, *kromě tří lánuo rolí, z kterýchž desátek k faře šafovské náleží*, *ves Dolní Petřín* s kostelním podacím, s majtem, *ves Jezeví* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves Lančov* s kostelním podacím, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, tak jak sem ho sám užíval, *městečko Šatavu*, *ves* pustú *Křímov*, *ves* pustú *Telčice* s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *ves* pustú *Epice*, *ves* pustú *Vlkov*, *ves* pustou *Čěšky*, *ves* pustú *Milíčovice*, *ves* pustú *Otoslavice*, *ves* pustú *Náručníky*, *ves* pustú *Pravčice*, *ves* pustú *Jablonné*, *ves* pustú *Pastelce*,[3]) s lidmi platnými i neplatnými, s mlýny, s mlýniščemi, s platy, husmi, s slepicemi, s vajci, s sýry platnými, s robotami spravedlivými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rolí oranú i neoranú, s zahradami, s čepnicemi,[4]) s chmelnicemi, s rybníky, s rybniščemi, s horami, s lesy, s háji, s lovy, s čižbami, s řekami, s potoky tekutými i netekutými, s oudolím, s pahrbky | i se všemi oužitky a požitky, kterýmiž se jmény koli jmenovati mohou, — na těch panstvích *tak se mi to na díle dostalo* — a tak, jak sem to sám držel a užíval, tak jak to všecko zboží v svých mezech a hranicích záleželo a záleží a vymezeno jest, se vším plným právem a příslušenstvím, nic sobě tu ani erbóm svým a potomkóm na těch zámcích, městečkách, vsech, lidech i na tom na všem, což k tomu zboží přísluší, nepozůstavujíc ani zachovávajíc práva a panství ani kterého vlastenství, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dskách svědčilo a erbóm mým, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji. f. 11 v.

35. Léta od narození Syna Božího Krista Pána tisícého pětistého šedesátého, při času svaté Kunhuty *[16. září 1560*[5]*)]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Pertuolta z Lipého na Krumlov[ě], najvyššího maršálka království českého a JMti krále českého etc. komorníka, místo držící pana Zdenka z Valdštajna na Brtnici, hajtmana, pana Zachariáše z Hradce na Telči, najvyššího komorníka, pana Václava Berky z Dubé, z Lipého a na Štemberce, najvyššího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, najvyššího písařství téhož markrabství místo držící; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Sezama[6]) Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Jindřich Mezeřický z Lomnice na Jemnici, pan Albrecht Černohorský z Boskovic na Černé Hoře, pan Adam Volf Krajíř z Krajku na Jaroslavicích, pan Volf Dytrich, hrabě z Hardeku a z Kladska etc., na Letovicích, pan Jan starší z Žerotína na Hrušovanech, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Vilím z Žerotína na Dřevohosticích, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Frydrich Březnický z Náchoda na Dunajovicích, | a z vládyk: Prokop Podstacký z Prusinovic na Bouzově, Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku a Adam Hrubčický z Čachtína na Budkově. f. 12 f. 12 v.

[1]) *V orig.* pustej.
[2]) *Jsou to Podmyče.*
[3]) *Lze také čísti* Pastelče.
[4]) šč *se smísilo v* č.
[5]) *Sv. Kunhuty bylo v tomto roce v pondělí 9. září, viz však na str. 271 poznámku* [2]).
[6]) *Tak v originále.*

Vklad vsi Říčan.

36. *Burjan Osovský z Doubravice* i s svými erby *Mandaléně z Mírova* a erbóm jejím své vlastní zboží a dědictví, žádnému nezávadné, totižto *ves Říčany* s kostelním podacím, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým z rolí panské, s ospem, pšenicí, žitem a ovsem, s platy, poplatky i se všemi a všelijakými oužitky a požitky, kterýmiž lidé z napřed psané vsi spravedlivě povinni sou, i se všemi lidmi platnými i neplatnými, s osedlými i neosedlými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, kopaninami, s křovinami, s slepicemi, s husmi platnými, s vajci, s lesy, s háji, s chrastinami, s dolinami, s křovinami, s hony, s lovy, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi a všelijakými k tomu statku příslušenstvími, tak jakž to zboží již jmenované od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, i se všemi a všelijakými oužitky a požitky, u kterýchž se kolivěk věcech jmenovati mohou, tak jakž sem toho sám v držení a užívaní byl, nic toho na tom zboží sobě ani erbóm a budúcím potomkóm práva, panství ani žádného vlastenství nepozůstavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by to jisté zboží kde ve dckách mně svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f.13 Vklad tvrze, dvoru a vsi Polánky.

37. Já *Jan z Lipého a na Krumlově,* najvyšší maršálek království českého, i s erby svými a budúcími potomky vy[z]návám tímto listem přede všemi, kdož jej uzří aneb čtouce slyše[ti] bude, že s dobrým rozmyslem a dobrovolně *prodal sem a mocí listu tohoto prodávám své všecko právo, vrchnost i panství,* kteréž sem měl *na* zboží, totiž *tvrzi s dvorem a vsí Polánkou,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s horami, s doly, s lesy, s vinohrady, s sady, s háji, s chrastinami, s zarostlinami, s lukami, s puščinami, s pastvami, s pastviščemi, s řekami, s potoky, s potočinami, s vodami tekutými i stojatými, s rybníky, s rybniščemi, s lovy, s hony ptačími i zvířecími, s platy, poplatky, s robotami, s oužitky a požitky s všelikterakými, s mezemi, s hranicemi, *ješto mé manství bylo,* i na tom na všem, což k tomu od starodávna příleželo a přileží a v manství mém jest, nic nevymieňujíc ani sobě co pozůstavujíc, než to sem všecko prodal sám od sebe i od erbuov svých i budúcích potomkuov urozenému vládyce *Hynkovi Sokolnickému z Bítova* a erbóm jeho za sumu padesáte pět zlatých, kteréž sem již hotové od něho přijal, ku pravému dědictví a svobodnému tak, aby on, svrchupsaný Hynek Sokolnický, mohl to svrchupsané zboží se vším panstvím jeho a příslušenstvím ve dcky zemské již sobě a erbóm svým aneb tomu, komuž by se jemu dobře líbilo a zdálo, vepsati a vložiti, tak jakž řád a obyčej v markrabství moravském jest statky dědičné vkládati a vpisovati. Slibuji sám za se i za erby své, že se jemu v tom žádné překážky ode mne ani od erbuov mých a budúcích potomkuov díti nemá. A kdož by koli tento list měl s dobruo, svobodnú vuolí s svrchupsaného Hynka Sokolnického, ten každý má a jmíti bude též plné právo k těm ke všem věcem beze všeho umenšení, kteréž se v tomto listu zapisují, a toho všeho tak užívati jako svého vlastního dědictví, jakž by se jemu koli zdálo a líbilo, jako[1]) on, svrchupsaný Hynek Sokolnický, a erbové jeho. Tomu na svědomí a jisté zdržení já, svrchupsaný Jan z Lipého, svou vlastní pečet dal sem k tomuto listu přivěsiti. Jenž jest dán a psán na Krumlově Moravském den svatého Martina *[11. listopadu 1533],* léta Páně tisícého pětistého třidcátého třetího počítajíc.

38. *Jan Sokolnický z Bítova i na místě Jindřicha Sokolnického z Bítova, bratra svého vlastního,* i s erby svými *Pertuoltovi z Lipého,* najvyššímu maršálku království českého a JMti krále českého komorníku, *i na místě Čenka z Lipého, bratra jeho,* a erbóm jich zboží své vlastní a dědičné, totiž *ves Polánku* s dvorem, rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s desátky obilnými i vinnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, dolinami a pahrbky, s lovy, f.13v.
s hony, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží svrchupsanému přísluší, nic sobě ani erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panství ani vlastenství žádného nepozůstavuje ani zachovávaje, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní.

Vklad spolku tvrze Říčan.

39. *Mandalena z Mírova Znatu z Lomnice,* manžela svého, *na ves a tvrz Říčany,* statek svuoj dědičný, žádnému nezávadný, s jeho příslušenstvím přijímám na pravý a jednostajný *spolek.*

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

[1]) *V orig.* jakou.

Vklad vsí Sokolník a Telnice.

40. *Vratislav z Pernštajna* i s erby svými *Petrovi Sadovskému z Sloupna*, erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, žádnému nezávadné, totiž *ves Sokolníky se*[1]) *dvěma many a s třetím manem, mlynářem na mlýně sokolnickém, ves Telnici* s kostelním podacím, *ves Medlánky, blíž Brna ležící*, i s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, *s roli, kteréž slovú Prackě, u Sokolník*, se všemi lidmi platnými i neplatnými, s osedlými i neosedlými *a s dvořáky* i se všelijakými povinnostmi, kteréž na nich spravedlivé sou a v statku v tomto nahoře psaném usedlí sou, s platy a se všelijakými oužitky a požitky, kteréž lidé z napřed psaných vsí a na tom statku spravedlivě povinni sou, s rolí oranú i neoranú, s platy a poplatky, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlajny, s mlýniščemi, s platem od manuov, s slepicemi, s vajci, s robotami, s lesy, s háji, s chrastinami, dolinami, s lovy, s hony, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi a všelijakými oužitky a požitky, v kterýchž sou věcech a jakými by se koli jmény jmenovati mohly, se všemi a všelijakými k tomu statku příslušenstvími, tak jakž to zboží již jmenované od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic sobě toho na tom zboží ani erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani žádného vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to jisté zboží mně a erbóm mým ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f. 14 Směna Zvonovic a Holubic.

41. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvacký etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a markrabie lužický etc., oznamujeme tímto listem všem, že *sme* se vší ponížeností *prošeni od* velebného *Mikuláše Chyby z Kovačova probošta i vší kapitoly kostela svatého Petra v městě Brně a* slovutného *Voldřicha Přepického z Rychnberka na Pozořicích*, věrných našich milých, *abychom* níženi psané *smlouvy, mezi nimi obapolně udělané*, milostivě *potvrditi ráčili*, kterážto smlouva slovo od slova takto v sobě zní a zavírá:

Léta Páně IMV^cXLV, v pondělí po památce Těla božího *[8. června 1545]* stala se smlouva dobrovolná, celá a dokonalá *námi, Janem*, z boží milosti *biskupem olomúckým, Vilímem Kunú z Kunstátu a na Hrádku* jakožto prostředníky, *a námi, Janem Zajímačem z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích*, najvyšším sudím markrabství moravského, *Janem z Kounic a na Slavkově, Jindřichem Březnickým z Náchoda na Dunajovicích a Vilímem z Víckova na Cimburku*, najvyšším hofrychtýřem markrabství moravského, přáteli od obú stran vydanými, *mezi* urozeným vládykú, panem *Voldřichem Přepickým z Rychmberku na Pozořicích*, s jedné *a* velebným *knězem*, panem *Mikulášem Chybú z Kovačova*, ty časy *proboštem, knězem Jeronymem šafářem a vší kapitolú*[2]) *kostela svatého Petra v městě Brně* s strany druhé, a to taková, *že* svrchupsaný pan *Voldřich s nahoře psaným knězem Mikulášem proboštem, šafářem a kapitolú frajmark a směnu učinil vsí svou dědičnou Zvonovicemi* s jejím vším příslušenstvím *kromě mlejnu, nad tú vsí Zvonovicemi ležící*,[3]) *a pěti čtvrti rolí, dvěma rybníčky a loukou, nad těmi rybníčky též ležící*,[4]) *i s rolí*, kteráž slove *Želvicary, na ves Holubice a na pět člověků*, kteréž *ve vsi Kroužku* mají, a to na tento zpuosob, že nahoře psaný pan Voldřich svrchupsané vsi Zvonovic nahoře psanému knězi Mikulášovi proboštu, šafáři a kapitole konečně od datum smlouvy tejto ve třech nedělích pořád zběhlých postoupiti a lidi v člověčenství uvésti má a kněz Mikuláš probošt s Jeronymem šafářem a kapitolou vsi Holubic, a co v Kroužku náleží, též na ten den svrchu položený panu Voldřichovi Přepickému postoupiti a lidi v člověčenství uvésti mají. Item *toto jest* znamenitě při tomto frejmarku *vyminěno:* jestliže by často psaný pan Voldřich Přepický *na pusté vsi své Něžeticích* rybník udělal a tím rybníkem pastvisko holobické[5]), kteréž *pod rybníkem Velešovském*[6]) *Dolním* leží, kněze Mikuláše probošta, Jeronyma šafáře a kapitoly vytopil a svedl a tím topením do potrubí svrchu psaných kněží topil anebo jim struhou to potrubí vytopoval, když by kolivěk svrchupsaný kněz probošt a kapitola, nynější nebo budoucí, svrchupsaný rybník svuoj Velešovský opouščeti aneb sušiti chtěli, aneb přišla-li by toho potřeba, vopravovati měli, aby pan Voldřich s erby a potomky svými z svého rybníku Něžetického upouštěli až po kamení sadové, kteréž jest námi, přáteli, zasazeno; a na tom rybníku Nežetickém mimo to kamení sadové vajše voda držeti se nemá, pokudž by kněz probošt, | nynější neb budúcí, a kapitola svatého **f. 14 v.**

[1]) *Opraveno touž rukou ze slova* ves.
[2]) *V orig.* kapitoly.
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *V orig.* ležícími.
[5]) [6]) *Tak v originále.*

Petra v Brně rybníku svého nevylovili, anebo když by opravovati a sušiti chtěli, nevysušili anebo neopravili; než jakž by svrchupsaný kněz probošt, šafář a kapitola, nynější neb budoucí, ten rybník vylovili aneb vysušili a opravili, tehdy často psaný pan Oldřich s erby a potomky svými, držiteli vsi Holubic a pusté vsi Nežetic, s jich příslušenstvím, budou moci rybník svuoj Nežetický zase zastaviti a jej vodou napustiti potud, pokudž se jim zdáti a líbiti bude. Také často psaný kněz Mikuláš probošt a kapitola k opravování hráze země, což by potřebí[1]) bylo, svobodně bráti sobě budu moci v tom břehu s tej strany od Holubic proti rybníku svénmu v gruntech holubických bez překážky pana Voldřicha, erbuov a potomkuov jeho. A jestliže by pan Voldřich Přepický anebo erbi a potomci jeho rybníkem svým na hráz rybníka kněze proboštova a kapitoly vtopovali, povinni budou to tarasem opatřiti, aby zespod hráz u téhož rybníka, když by větrové přicházeli, se neplákla, a pan Voldřich s potomky svými silnici svobodnú, tak jakž jest od starodávna bejvala, po gruntech holubských podlé svodnice rybníka kapitolního Dolního Velešovského pustiti má. A svrchupsaný kněz probošt s kapitolou, nynější i budoucí, panu Voldřichovi Přepiskému a potomkóm jeho cestu svobodnú ke mlejnu jeho, kterýž sobě nad Zvonovici pozustavil, též i tomu člověku, kterýž by na tom mlejně seděl, podlé ubce[2]) zvonovské koně a dobytky svobodně pásti bez škody dopustiti mají. A jestliže by toho potřeba přišla, pan Voldřich rybníčky své opravovati chtěl, zemi na gruntech zvonovských tu oblízce u těch rybníčků k takové oprávce pouščeti mají a roli želvických kapitolních. *A jakož pan Voldřich byl pohnal nebožtíka kněze Melichara, probošta předka, a kapitolu třmi puohony, jedním o udělání*[3]) *hráze v gruntech slavíkovských, druhejm o udělání hrázky nad rybníkem Horním Velešovským, třetím, že se vkládají v kus rolí a louku, kteráž leží v gruntech nežetských nad rybníkem jejich Dolním Velešovským, kteřížto puohonové sou umrlí, a poněvadž kněz Mikuláš probošt v tento frajmark se panem Voldřichem všel, že o ty tři artykule pan Voldřich kněze Mikuláše probošta a kapitoly*, nynější i budoucí, ani erbové jeho *více poháněti nemají, a v témž puohonu, kterýmž*[4]) *jest* pan *Hynek Pavlovský na místě bratří svých téhož kněze Mikuláše probošta a kapitolu pohnal, pan Voldřich*, tak jakž jest se dobrovolně k tomu poddal, *jeho, kněze probošta, a kapitolu zastoupiti má.* A obě straně mají o to při JMKské jednati, aby k tejto smlouvě milostivé povolení své dáti a ji potvrditi ráči[l]. A což se nahoře píše, to sou sobě strany nahoře psané před námi přiřkli a slíbili věrně, právě a křesťansky zdržeti a v celosti neporušitedlně zachovati. Toho na zdržení my, svrchupsaní obrmané a smlouvči, k této smlouvě pečeti své vlastní přivěsiti sme [dali] a každé straně[5]) jednu smlouvu, v jednostajná slova psanú, dali sme. Stalo se léta a dne jako nahoře v městě Brně.

K jejichžto, svrchupsaných probošta i vší kapitoly kostela Brněnského a Voldřicha Přepického, snažné prosbě nakloněni souce, znajíce při tom užitečné jmenované kapitoly bejti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský dotčené smlouvy ve všem jejím znění, položení, | v punktích, v klauzulích a artykulích stvrdili sme a tímto listem stvrzujeme, schvalujeme a upevňujem, kterážto smlouva má od nás a budoucích králuov českých a markrabí moravských držána a zachována bejti bez přerušení nyní i na budoucí časy, přikazujíce při tom všem obyvatelóm a poddaným našim ze všech stavuov markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným milým, abyšte vajše psaného probošta a kapitolu kostela Brněnského i Voldřicha Přepického při tej smlouvě a tomto milostivém potvrzení našem jměli, drželi a neporušitedlně zachovali a překážek žádných nečinili, ani komu jinému činiti dopouščejíc, pod uvarováním nemilosti naší královské. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti [sme] rozkázali. Dán v Vídni v sobotu po svaté panně Kateřině *[28. listopadu 1545]*, léta božího IMV^c^XLV a království našich římského XV., uherského XVIIII. a českého XX°. f. 15

Ferdinandus.

Henrycus[6]), burgravius Missnensis, supremus regni Bohemie cancellarius.

Jiřík Žabka.

Poslové ke dckám tohoto listu dáni sou od pana hajtmana pan Znata z Lomnice, pan Zykmund Helt z Kementu, císaře JMti rada a místokancléř království českého.

42. Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^c^LXI°, při času druhé neděle v půstě *[3. března 1561]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozený pány, pana Pertolta z Lipého na Krumlově, hajtmana markrabství moravského a najvyššího maršálka království českého etc., pana Zachariáše z Hradce na Telči, najvyššího komorníka, pana Albrechta Černohorské- f. 15 v.

[1]) ij *opraveno touž rukou z* ie.

[2]) *Tak v originále.*

[3]) *V orig.* uděláním.

[4]) *V orig.* kterýmiž.

[5]) *Za tím nepřetržené slovo* straně.

[6]) *T. j. Jindřich z Plavna.*

ho z Boskovic na Černé Hoře, místo držící pana Václava Berky z Dubé, z Lipého a na Štemberce, najvyšího sudího dotčeného markrabství, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova a na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místodržící; na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Václav Krajíř z Krajku na Mladoňovicích, pan Sazema Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici,[1]) pan Adam Volf Krajíř z Krajku na Jaroslavicích, pan Jan starší z Žerotína etc., pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Jan z Kounic na Slavkově, pan Smil Bilík z Kornic na Veselí, pan Fridrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z vládyk: Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku, Adam Hrubčický z Čachtína na Budkově a Vilím Dubčanský ze Zdenína a na Habrovanech.

Naučení panu komorníkovi o statek špilnberský[2])

43. dané: *Poněvadž se ten statek špilnberský s povolením všech čtyř stavuov rozdílně prodal, jakž smlouva na každý statek ukazuje, má pan komorník ty smlouvy, kteréž ke dskám svědčí, ve dsky zemské vložiti.* Relatores: pan Sazema Zajímač z Kunstátu, a z vládyk Jan Zahrádecký z Zahrádek.

f.16 O hrad Špylnberk.

44. My *Ferdyna[n]d*, z boží milosti volený římský císař, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Hyšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujeme tímto listem všem, *jakož sou všickni čtyři stavové markrabství našeho moravského*, poddaní náši věrní milí, *na nyní jminulém sněmu obecním*, kterýž v městě Brně při času svaté Kunhuty *[13. září 1560[3])]* [držán byl] *při přítomnosti* urozených *Vratislava z Perňštajna na Tovačově*, krále Maximiliána etc., syna našeho najmilejšího Jeho Lásky, komorníka, *Zykmunda Helta z Kementu na Mezeříčí*, rady a místokancléře našeho království českého, *a* slovutného *Prokopa Podstackého z Prusinovic na Bouzově jakožto posluov našich, na týž sněm obecní od nás obzvláštně vyslaných*, věrných milých, *zámek Špilnberk, nad městem Brnem ležící,* stolici markrabskú, dědictví náše, se vším jeho příslušenstvím *od nás* ve třitcíti pěti tisících kopách groší českých poddaně *ujali, kterýžto zámek a panství špilnberské*, dědictví náše císařské, svobodné a nižádnému nezávadné, *i s tou zvuolí v horách veverských z strany lesu a dříví k témuž zámku Špimberku vydávaní,* s kostelními podacími, *s devatenácti člověky usedlými v Nové ulici pod Brnem, s městečkem Rousínovem* a mejtem v něm, *s městečkem Měnínem, se vsí Oujezdem, se vsí Hostěrádky, se vsí Žačany*, s platy, s činžemi, s robotami, s desátky obilnými i také s vinnými *v horách židlochovských a oujezských*, s vinicemi, s rybníky, s rybniščemi i s dvory, dvořiščemi, s mlejny, s mlýniščemi, s zahradami a s ščepnicemi, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými i s jinými a všelijakými oužitky a poplatky, s vodami tekúcími i netekúcími, s mezemi a hranicemi, jakž to panství vymezeno a vyhraněno jest, i se vším plným právem a panstvím, což k témuž zámku a statku špilnberskému příslušelo a přísluší, jakž sme toho sami v držení a užívaní bejti ráčili, žádného panství a vlastenství nám ani dědicóm a budoucím našim, králóm českým a markrabím moravským, na tom zámku Špilnberku s jeho příslušenstvím, jakž se nahoře jmenuje, nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než *to všecko sme pro dobré* najjasnějšího kní[ž]ete pána *Maximiliána, krále* českého, arciknížete rakouského, markrabie moravského, lucmburského a slezského knížete a lužického markrabie etc., syna našeho najmilejšího Jeho Lásky, *a na pomoc k doplacení panství pardubského, kteréž Jeho Láska koupil, pustiti a prodati ráčili a mocí tohoto majestátu našeho prodávati ráčíme* vajše psaným *stavuom markrabství našeho moravského*, nynějším | i budúcím, ku pravému **f.16v.** jejich dědictví, k jmění, držení a užívaní, jakž se jim najlépe zdáti a viděti bude, a to jmenovitě za summu svrchupsanú XXXV M kop groší českých na tolařích a groší[4]) českých širokých dobrých stříbrných, jednu každú kopu po LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, kterúžto summu XXXV M kop gr. českých již jest Jeho Láska král český, syn náš najmilejší, od svrchupsaných stavuov v moc svú zouplna a docela hotovú přijal a z tej summy vykvitoval. Protož přiříkáme tímto majestátem naším císařským sami za sebe i dědice náše budoucí, krále české a markrabie moravské, nynější i budoucí, že se na vajše jmenovaný zámek Špylnberk s jeho příslušenstvím, na všem ani na díle, nyní ani na budúcí věčné časy, zase více navracovati nemáme a moci míti nebudeme nižádným zpuosobem, obyčejem ani kterým právem, nébrž tomu konečně chceme, aby při tom zámku a panství špylnberském dotčení stavové i ty osoby s dědici a budoucími svými, kterýmž by

[1]) *V orig.* Jemnice. [2]) In *opraveno touž rukou z* m.
[3]) *Byl zahájen v pátek po sv. Kunhutě. (Zemský archiv moravský, Památky sněmovní z let 1547—1570, f. 161.)*
[4]) *Tak v originále.*

to panství buď společně nebo poruznu zase prodati chtěli aneb již prodali, bez[1]) překážky zuostali. Protož přikazujeme najvyšímu komorníku a sudímu markrabství našeho moravského, nynějším i budoucím, věrným našim milým, když najprvnější soud zemský v městě Brně držán a dsky zemské otevřeny budou, abyšte tento majestát náš císařský do těchž desk zemských podlé pořádku vložiti a vepsati dali bez odpornosti, jináče nečinice. Tomu na svědomí pečet náši císařskú k tomuto listu sme přivěsiti rozkázali. Dán v Vídni v sobotu den svatého Václava, dědice českého *[28. září 1560]*, léta Páně IMVᶜLX a království našich římského XXX.° a jiných XXXIIII.°

Ferdinandus.

Joachym de Novadomo,
supremus regni Bohemi[2]) cancellarius.

G. Mel.

Od JMCské tohoto listu poslové ke dskám dáni sou pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice, pan Zykmund Helt z Kementu, císaře JMti rada a místokancléř království českého.

f. 17 Vklad desátku v Židlochovicích, vinného.

45. My, *Jan z Kounic na Slavkově, kněz Jan, opat kláštera velehradského, Václav Hodický z Hodic na Oslovanech*, komorník práva menšího v kraji brněnském, *Václav Edlman, měštěnín olomúcký, od stavuov markrabství moravského ku prodávaní statku špilnberského zmocnění, i na místě stavuov prodali sme vinný desátek a perkrecht*[3]) *z hor židlochovských*, od starodávna *k zámku Špilnberku náležitej, i s platem z vinohraduov z hory frejunkové i s tou povinností, kteráž od rajhradských proboštuov*, nynějších i budúcích, *s konventem jejich činiti se má, když se ten desátek vinnej vybírá v Židlochovicích každého roku, těm osobám, kteříž na něm sedí, chléb, pivo, dříví dávati posílati potud, pokudž ten desátek vybírají. A to vše prodáno* ku pravému dědictví[4]) a dědičnému užívaní, svobodné a nezávadné, urozenému pánu, *panu Václavovi Berkovi z Dubé, z Lipého a na Štemberce*, najvyšímu sudímu markrabství moravského, erbóm a potomkóm jeho za summu šest tisíc kop groší českých, za I kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, na tolařích a groší[5]) českých širokých, kterúžto summu nahoře psaný pan Václav Berka etc. dáti a položiti má v městě Brně na rathauzi osobám od stavuo k tomu zřízeným, zouplna vyčísti konečně v témdni po svatém Havle najprvé příščím. Item pan Václav Berka nahoře psaný i s erby a potomky svými má ty desátky a perkrechty, tak jakž od starodávna za právo a pořádek jest, bráti a užívati, a kteříž vinohradové předešle osvobozeni a svobodni sou, podlé toho jich zuostaviti a z nich desátkuov každého roku předkem šest drajlinků vína perkrechtu *na zámek Židlochovice* pánuom a držitelóm Židlochovic do jejich beček *a do Brna do kláštera bosákóm*[6]) jeden drajlink vína při každém vybíraní vydávati, tak jakž se od starodávna a podlé zápisu vydávalo a vydávati má, na časy budoucí. A toho desátkuo, jakž se svrchu píše, prodaného nahoře psanému panu Václavovi Berkovi, osoby k tomu od stavuov zřízené postoupiti mají i s tímto letoším desátkem a platy hned, jakž o[d] JMCské, pána našeho najmilostivějšího, stavuom postoupen bude. A podlé toho prodaje a smlouvy mají se k sobě s vobojí strany zachovati a při najprvnějším soudu zemském a desk zemských zde v městě Brně otevrouc smlúvu ve dsky zemské sobě dáti vložiti. Toho pro pamět nahoře psanému panu Václavovi Berkovi z Dubé a z Lipého etc. tato smlouva, námi svrchupsanými, Janem z Kounic a Václavem Hodickým z Hodic, i na místě svrchupsaných spolu s námi zmocněných, pečetmi stvrzená, jest dána. Jenž jest psána a dána v městě Brně v pátek před svatým Matoušem *[20. září 1560]*, léta Páně IMVᶜLX počítajíc.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Vklad městečka Měnína. f. 17 v.

46. My, *Jan z Kounic a na Slavkově, kněz Jan, opat kláštera velehradského, Václav Hodický z Hodic a na Oslovanech*, komorník práva menšího kraje brněnského, *Václav Edlman, měščenín olomúcský, od stavuov markrabství moravského [ku] prodávaní statku špimberského zmocnění, i na místě stavuov prodali sme městečko Měnín* i s dvorem, mlejnem, s kostelním podacím tu v Měníně, s lidmi usedlými v městečku Měníně, s rolími oranými i neoranými, s lukami, s platy, pastvami, s robotami na těch lidech, s vinohrady, *s rybníkem velikým Měnínským* i s jinými užitky, poplatky, se vším právem a panstvím, což k tomu městečku Měnínu by příslušelo a přísluší, *a mocí tejto smlouvy dědičně prodáváme* urozenému pánu, panu *Václavovi z Lomnice na hradě znojemském*, erbóm i potomkóm jeho za summu puol osma tisíce kop gr. českých, za I kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počí-

[1]) *V orig.* beez.
[2]) *Tak v originále.*
[3]) V orig. *prechret.*
[4]) *V orig.* didictví.
[5]) *Tak v originále.*
[6]) *T. j. františkánům u kostela sv. Bernarda.*

tajíc, na tolařích a groší[1]) českých širokých, kterúžto summu již psanú svrchupsaný pan Václav z Lomnice položiti má v městě Brně osobám od stavuov k tomu zřízeným a zouplna vyčísti konečně v témdni po svatém Havle najprvé příščím; a toho statku svrchupsaného osoby od stavuov zřízené panu Václavovi postoupiti mají hned, jakž od JMCské, pána našeho najmilostivějšího, stavóm postoupeno bude. Item *to se v tejto smlouvě vymieňuje*, že svrchupsaný pan Václav z Lomnice i potomci jeho mají *bosákóm*[2]) *do kláštera do Brna* každého roku pět džberů kapruo a dva džbery štik vydávati aneb za každý džber kaprů kopu groší a za džber štik dvě kopě groší. A podlé tohoto prodaje a smlouvy mají se k sobě obě strany zachovati a při najprvnějším soudu zemském, když dsky v městě Brně otevřeny budou, ve dsky zemské dáti vložiti. Toho pro pamět my svrchupsaní, Jan z Kounic a Václav Hodický z Hodic, na místě podlé sebe zmocněných, již psanému panu Václavovi z Lomnice pod pečetmi svými touto smlúvu stvrzenú dali sme. Jenž jest dána a psána v městě Brně v pátek před svatým Matoušem, apoštolem božím *[20. září 1560]*, léta Páně IMV^c^LX počítajíc.

Vklad vsi Žatčan.

47. My, *Zykmund Helt z Kementu a na Mezeříčí*, císaře JMti rada a místokancléř království českého, *Václav Hodický z Hodic na Oslovanech*, komorník práva menšího kraje brněnského, *Joachym Zoubek ze Zdětína na Moščenici*, *od Jich Mtí pánuov všech čtyř stavuov markrabství moravského k prodávaní statku žatčanského, kterýž jest k panství špylnberskému náležel, zmocnění, na místě čtyř pánuov stavuov Jich Mtí prodali sme ves Žatčany* se dvěma dvory a kostelním podacím v Žatčanech, s lidmi osedlými i neosedlými, s pustinami, s rolími ora-
f.18 nými i neoranými, | s lukami, s pastvami, s platy, s robotami na těch lidech, s rybníkem Žačanským, s volným jeho topením, braní nebo plotků dělání, tak jakž to osobami od Jich Mtí pánuov stavuov vydanými vyměřeno a vymezeno bude, a s rybníky, slove Nesvačilem, Pod Nesvačilem a Jezírkem, i s jinými oužitky a poplatky i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což k tomu zboží příslušelo a přísluší a jakž v svých hranicích a mezech záleží a vymezeno jest, *a mocí tejto smlouvy dědičně prodáváme* urozenému pánu, panu *Hanušovi Haugvicovi z Biskupic*, erbóm i potomkóm jeho za summu sedm tisíc kop grošuov, za I kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, na tolařích a groší[3]) českých širokých, kterúžto summu již psanú svrchupsaný pan Hanuš Haugvic položiti má v městě Brně osobám od pánuov stavuov k tomu zřízeným a zouplna vyčísti konečně na den svatého Jiří najprvé příščího [a] zaplatiti má; a toho statku svrchupsaného osoby od pánuov stavuov zřízené panu Hanušovi nebo erbóm páně ve čtvrtek najprvé příščí postoupiti a lidi v člověčenství uvésti mají. A podlé tohoto prodaje a smlouvy obě straně se k sobě se[4]) tak zachovati a při nejprvnějším soudu zemském, když dsky v městě Brně otevřeny budou, mají Jich Mt páni stavové tuto smlouvu ve dsky zemské dáti vložiti. Toho pro pamět a jistotu my, svrchupsaní smlouvčí, na místě Jich Mtí pánuov stavuov pečeti náše sme k tejto smlouvě sme[5]) přivěsiti sme[6]) dali s naším jistým vědomím a panu Hanušovi Haugvicovi ji vydali. Jenž jest psána a dána v městě Brně v outerý po neděli postní, kteráž slove Oculi *[11. března 1561]*, léta božího IMV^c^LXI počítajíce.

Mřežován a na f. 17v. na okraji: Tento vklad jest z jistého poručení soudu zemského vymazán léta 1588 o soudu postním *[14. března 1588]*, nebo jest týž zboží směnou na dovolení všech čtyř stavů k statkům stolním biskupství holomouckého připojeno a puštěno na sněmě obecním v Holomouci léta 82 *[15. ledna 1582[7])]*.

Hynek z Valdštejna, hejtman a místodržící nejvyšího komornictví.

Vklad městečka Rousínova.

48. My, *Jan z Kounic a na Slavkově, kněz Jan, opat kláštera velehradského, Václav Hodický z Hodic na Oslovanech*, komorník práva menšího v kraji brněnském, *Václav Edlman, měščenín olomúcký, od stavuov markrabství moravského k prodávaní statku špylnberského zmocnění, a na místě stavuov prodali sme městečko Rousínov* s lidmi usedlými v témž městečku, s platy i s poplatky na těch lidech, s majtem, kteréž se[8]) tu v městečku dává, se čtyřmi drajlinky vína oužitku, kterýž se tu v městečku ka-

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *T. j. františkánům u kostela sv. Bernarda.*
[3]) *Tak v originále.*
[4]) *Tak, opakováno, v originále.*
[5]) *Tak, opakováno, v originále.*
[6]) *Tak, znovu opakováno, v originále.*
[7]) *Biskup Stanislav Pavlovský prodal k dědictví Zdeňkovi Říčanskému Kavkovi z Říčan a na Brumově své manství, pustou ves Krátecko a rybník Divínský, k zámku Brumovu a Zdeňkovi z Vartnberka a na Napajedlích vsi Topolnou a Spytinov (nyní Spytihněv), rovněž manství, k Napajedlům, a zato stavové svolili ke změně dědičného statku žatčanského, té doby již biskupského, a tří člověků v Tučapech na statek stolní. (Zemský archiv moravský, Památky sněmovní z let 1571—1583, f. 249v.)*
[8]) *V orig.* sie.

ždého roku vyšenkovati má, i se vším právem,[1]) panstvím a všelijakým příslušenstvím, *a mocí smlouvy této dědičně prodáváme* urozenému vladyce, panu *Vilimovi Dubčanskému ze Zdenína a na Habrovanech*, erbóm jeho za pul třetího tisíce a za sto kop groší, za 1 kopu LX [gr.] a za
f. 18v. 1 gr. VII d. bílých počítajíce, na tolařích a | groší[2]) českých, kterúžto summu již psanú svrchupsaný pan Vilim položiti a dáti má na rathauz v městě Brně osobám od stavuov k tomu zřízeným a to konečně v témdni po svatém Havle najprvé přiščím, a toho statku svrchupsaného osoby od stavuo zřízené panu Vilimovi postoupiti mají hned, jakž od JMCské, pána našeho najmilostivějšího, stavóm postoupeno bude. <Item *toto se v tej smlouvě vymieňuje*, že svrchupsaný pan Vilim neb potomci jeho mají a budou povinni *pánuom* do kláštera k Matce Boží v Brně[3]) pět kop groší *platu* každý rok při svatém Václavě vydávati, za 1 kopu LX [gr.] a za 1 gr. VII d. bílých počítajíc, a tak ten plat na potomní časy mají spravovati.[4]) A podlé tohoto prodaje a smlouvy této mají se obě straně k sobě zachovati a při najprvnějším soudu zemském, když dsky zemské v Brně otevřeny budou, ve dsky sobě dáti vložiti.>[5]) Toho na jistotu a pro pamět já, svrchupsaný Jan z Kounic a na Slavkově, a Václav Hodický z Hodic a na Oslovanech, i na místě podlé sebe zmocněných, svrchupsanému panu Vilémovi touto smlúvu, pod pečetmi svajmi stvrzenú, dali sme. Jenž jest psána a dána v městě Brně v pátek před Matoušem, apoštolem božím *[20. září 1560]*, léta Páně IMV^cLX počítajíce.

Vklad pustého zámku Lapikus.

49. My, *Václav Krajíř z Krajku, Zykmund z Zástřizl, Jiřík Valecký z Mírova, mocní otcovští Johanky, dcery* vlastní *nebožtíka Hanuše Pozara*[6]) *z Nyklštatu, statku, po témž Hanušovi zuostalého, poručníci, Sazimovi Zajímačovi z Kunštátu* a erbóm jeho i budúcím potomkóm nadepsané Johanky z Nyklštatu vlastní dědictví a zboží, totiž *zámek* pustý *Lapikus, ves* usedlú *Rudlice, ves* pustú *Hostice, ves* usedlú *Vyvčice*, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, pastviščemi, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s vodami tekutými i netekutými, s potoky, s rybníky, s rybniščemi, s mlýny, s mlýniščemi, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s kury, s vajci, s sýry, s oužitky a požitky i se všemi poplatky, kterýmiž se kolivěk jmény jmenují a v jakých kolivěk věcech záležejí, s desátkem obilným jarým i ozimým všelijakým, po pusté vsi Hoščicích vytýkaným, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž ta zboží svrchupsaná od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic tu svrchupsané Johance ani jejím erbóm a budoucím potomkóm na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíc ani zachovávajíce, tak jakž jest toho týž nebožtík Hanuš Pauzar[7]) sám | v držení a požívaní byl, než to všecko vkládáme a vpisujeme ku právému jejich k jmění a držení a požívaní, a jestliže by to zboží nadepsané Johance aneb komu jinému ve dskách svědčilo, toho ji všeho odříkáma[8]) a tímto vkladem to moříme[9]) a v niveč obracujeme. f. 19

Vklad Budišova.

50. *Jiřík Mrakeš z Noskova, Kateřina z Šternberka*, oba společně i s erby svými své vlastní zboží a dědictví, svobodné a žádnému nezávadné, totiž *tvrz svou Budišov* s dvorem, pivovarem, *s městečkem Budišovem*, s kostelním podacím tu v Budišově i s mlajnem, *ves Náramči* s pustou *tvrzí* a s dvořiščem a s mlajnem *a se třmi člověky ve vsi Knihnicích* i s desátkem vinným, což tu nám náleželo, *městečko Tasov též se dvěma kostelními podacími, svatého Petra a svatého Václava, s jedním kostelem pustým* a s mlajny i s mlýniščemi, *ves Oslovu* i s mlýny, též *ve vsi Kamenném*, což tu nám kolivěk na tom statku tasovském náleželo, s rolími oranými i neoranými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čížbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky a požitky i se všemi poplatky, kterakými by kolivěk jmény jmenovány by[10]) bejti mohly, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s haltéři, s potoky tekutými i netekutými, s jezery i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, [tak jakž ta zboží svrchupsaná] od starodávna

[1]) *Za tím nepřetržené slovo* právem.

[2]) *Tak v originále.*

[3]) *Herburského.*

[4]) *Tímto slovem se mělo skončiti vymazání.*

[5]) *Na okraji* 1589 o soudu postním *[27. února 1589]* vymazán tento plat na přiznání a dovolení JMCské, kderéž jest pan Mikuláš z Hrádku, podkomoří, na místě a *(toto slovo jest napsáno touž rukou nad řádkem)* z poručení JMCské osobně učinil.

Hynek z Valdštejna, hejtman a nejvyšší komorník markrabství moravského, kderýž sem ten plat s dovolením JMCské sdávil. *(Slovo* sdávil *jest v orig. málo zřetelné, ale je to čtení pravdě nejpodobnější.)*

[6]) *Tak v originále. Na str. 388, v č. 17.* Pozora.

[7]) *Tak v originále. Na str. 388, v č. 17.* Pozor.

[8]) *Tak v originále.*

[9]) *Opraveno touž rukou z* mocně.

[10]) *Tak, opakováno, v originále.*

v svých mezech a hranicích vymezeny sou a každé zvláště záleží, nic sobě tu, erbóm ani budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nezachovávaje, tak jakž sme my toho oba dva v držení a užívaní byli, než to všecko, jakž se svrchu píše, oba společně *vkládáme* a vpisujeme ve dcky zemské *Janovi Martínkovskému z Roseče* a erbóm jeho k jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestliže by kde ta svrchupsaná zboží ve dskách zemských zapsáno[1]) bylo, to tímto vkladem moříme, kazíme a v niveč obracíme.

Vklad vsi Nevcehle.

51. *Purgmistr a rada i všecka obec města Jihlavy*, nynější i budúcí, *Zacharyášovi z Hradce a na Telči*, najvyšímu komorníku markrabství moravského, a erbóm jeho své vlastní zboží a děd[i]ctví, totiž *ves Nevcehle* s lidmi platnými i ne-
f. 19v. platnými, s kury, s vajci, s lukami, | s pustotinami, s hory, s doly, s jedním rybníčkem, s lesem, s oužitky, požitky a se všemi poplatky i se vším jiným plným právem, panstvím a příslušenstvím,[2]) tak jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a v každé i každé zvláště záleží a jest vymezeno a jakž sme to sami drželi a požívali, nic sobě ani budúcím potomkóm svým na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, svobodné a nezávadné, a jestliže by to zboží nadepsané nám aneb komu jinému ve dskách svědčilo, toho se všeho odříkáme a tímto vkladem to moříme a v niveč obracujeme.

Vklad vsi Stoječína.

52. *Kateřina z [S]toječína,*[3]) *vdova* pozůstalá *po nebožtíku Janovi Lickovi z Plavče, Zacharyášovi z Hradce a na Telči,* najvyšímu komorníku markrabství moravského, a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *ves Stoječín* s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s vajci, s lukami, s pustotinami, s hory, s doly, s lesy, s oužitky, s požitky a se všemi poplatky i se vším jiným plným[4]) právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a v každé i v každé zvláště náleží a jest vymezeno a jakž sem to sama držela a užívala, nic sobě ani budúcím potomkóm svým na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jeho jmění, držení a dědičnému užívaní, svobodné a nezávadné, a jestliže by to zboží nadepsané mně anebo komu jinému ve dskách svědčilo, toho se všeho odříkám a tímto [v]kladem to mořím[5]) a v niveč obracuji.

Spolek.

53. *Estera z Doubravice Zdenka Lva z Rožmitála,* manžela svého, *na tvrz, dvuor a ves Hrutovice,* což mi tu náleží se vším příslušenstvím a dskami zemskými zapsáno mám, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*, i na to na všecko, kdež co jmám neb ještě jmíti budu.

Vklad věna Kateřině z Doubravice. f. 20

54. *Jindřich Králický z Králic Kateřině z Doubravice*, manželce své, na svém vlastním zboží, žádnému nezávadném, totižto *na tvrzi, dvoru a vsi Králicích, na vsi Lhoticích, na vsi Jakubově*, což mi tu náleží, *na vsi Kuroslepích, na vsi Březníku*, což mi tu náleží, s jich vším příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu jeden tisíc kop grošů českých a nad věno* z lásky manželské *puol třetího tisíce puol třetího sta kop groši českých*, za I kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, na tolařích a groší[6]) českých, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčí toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám nebo jmíti budu.

Spolek.

55. *Kateřina z Doubravice Jindřicha Králického z Králic,* manžela svého, *na půl třetího tisíce puol třetího sta kop groší českých*, kteréž *na tvrzi, dvoru a vsi Králicích, na vsi Lhoticích, na vsi Jakubovicích*, což tu náleží, *na vsi Kuroslepích, na vsi Březníku*, což tu náleží, s jich vším příslušenstvím, dckami zemskými zapsáno mám, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*, i na to na všecko, kdež co mám nebo ještě jmíti budu.

Vklad věna Mandaleně z Lichtnštajna.

56. *Adam Volf Krajíř z Krajku Mandaleně z Lichtnštajna*, manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totižto *na městečku Hrádku, jinak Erpurku, na vsi Čuli, na vsi Mincmanicích a na vsi Olexovicích*, těch vsí [s] všelijakým příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu puol třetího tisíce kop gr. českých a* z lásky manželské *nad věno puol druhého tisíce kop gr. českých*, za I kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíce, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a toho věna i nad věno příjemčím se činím vším statkem svým, kterýž mám neb ješče míti budu.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Spolek. f. 20v.

57. *Mandalena z Lichtnštajna Adama Volfa Krajíře z Krajku*, manžela svého, *na puol dru-*

[1]) *Toto a další slovo tak v originále.*

[2]) *Za tím, na novém řádku, přetržená slova* a příslušenstvím.

[3]) *V orig.* Toječína; S *splynulo s předložkou* z.

[4]) *Touž rukou nad řádkem.*

[5]) *V orig.* vmořím.

[6]) *Tak v originále.*

ného tisíce kop grosí českých, za 1 kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, *kteréž mám nad věno dckami zemskými na městečku Hrádku, jinak Erpurku, na vsi Čuli, na vsi Mincmanicích*, s jich příslušenstvím zapsané, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*, i na to na všecko, kdež co mám neb ješče jmíti budu.

Mečem a na okraji Zacharias z Hradce.

Vklad tvrze a vsi Třtěnice.

58. *Zykmund z Zástřizl* i s erby svými *Anně z Biskupic* a dědicóm její, totižto *tvrz a dvuor a ves Třtěnici, ve vsi Děbánicích sedm člověků a pustú ves Lyšanovice*, pustú *ves Střelice* s mlejnem, ležícím v gruntech třtěnických, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s s vrch[y], s pahrbky, s doly, s dolinami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s vodami tekutými i netekutými, s potokem, s rybníky, s ryb[n]iščemi, s mlýniščemi, s vinohrady, s desátkem vinným, zemním, s desátkem obilným vytejkaným po vsech pustých Lyšanovicích a Střelicích, s zahradou, s ščepnicemi, s chmelnicí, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, usedlými i neusedlými, s robotami, s oužitky a požitky i se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenují a v jakých kolivěk věcech záležejí, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, nic tu sobě ani erbóm svým na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než tak, jakž sem to sám držel a toho požíval, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f.21 59. Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^cLXII^o, při času druhé neděle v půstě *[23. února 1562]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Pertuolta z Lipého na Krumlově, hajtmana a najvyšího maršálka království českého a JMti krále Maximiliána komorníka, pana Zachariáše z Hradce na Telči, najvyšího komorníka, pana Václava Berky z Dubé, Lipého a na Štemberce, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyky Matyáše z Hartunkova a na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místo držící: na kterémž sou seděli: duostojný u Boze otec a pán Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Václav Krajíř z Krajku na Mladoňovicích, pan Sazama[1]) Zajímač z Kunštátu na Jevišovicích, pan Jindřich Mezeřícký z Lomnice na Jemnici, pan Adam Volf Krajíř z Krajku na Jaroslavicích, pan Albrecht z Boskovic na Černé Hoře, podkomoří, pan Jan starší z Žerotína na Rosicích, pan Frydrych z Žerotína na Miloticích, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Jan Šiška z Kounic na Slavkově, pan Frydrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z vládyk: Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Václav Hodický z Hodic na Hostimi, najvyší hofrychtýř, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově, Jan[2]) Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku, Adam Hrubčický z Čechtína na Budkově a Vilím Dubčanský ze Zdenína na Habrovanech.

Vklad dvoru ve vsi Slavíkovicích. f.21 v.

60. *Linhart, dvořák z Slavíkovic*, s budoucími potomky svými *Kateřině starší z Čachtína* a erbóm a budúcím potomkóm jejím své vlastní zboží a dědictví, totižto *dvuor svobodný ve vsi Slavíkovicích* s poplužím, s rolí oranú i neoranú, s loukami, s pastviščemi, s pastvami, s doly, křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi oužitky a požitky, kterýmiž se koli jmény jmenují, s potoky, s břehy, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží svrchupsané od starodávna záleží a vymezeno jest, a tak, jakž sem sám ten dvuor držel a požíval, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému její jmění, držení a požívaní, a jestliže by to zboží nadepsané mně aneb komu jinému ve dckách svědčilo, toho se všeho odříkám a tímto vkladem to mořím a v niveč obracuji.

Vklad věna Elšce z Bílkova.

61. *Adam Hrubčický z Čechtína Elišce z Bílkova*, manželce své, *věna jejího* puol osma sta zlatých *a nad věno* z lásky manželské puol osma sta zlatých, za I zl. XXX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totiž *na dvoře a vsi Červeném Martínkově* se vším téhož dvora a vsi příslušenstvím, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho[3]) věna i nad věno se činím vším statkem svým, kterýž mám neb míti budu.

Vklad vsi Výčap.

62. *Vratislav z Pernštajna* i s svými erby *Anně Krajířsce z Krajku, Zdenkovi Krajířovi z Krajku, Václavovi Hodickému z Hodic a Adamovi Hrubčickému z Čechtína, mocným otcovským poručníkóm dítek a statku, po nebožtíkovi Zdenkovi z Valdštajna*, hajtmanu markrabství morav-

[1]) *Tak v originále.* [2]) *Za tím nepřetržené slovo z.*

[3]) *Za tím jest přetržené slovo* dvora.

ského, *pozuostalých, k rucc a ku pravému dědictví, držení těmž dětem vajše p[s]aným, [po] hajtmanovi zuostalým,*[1]) *pravým nápadníkóm, a erbóm jich* své vlastní zboží a dědičné, žádnému nezávadné, totiž *ves Výčapy* s jejím vším příslušenstvím, *s manem*, s rolí oranú i neoranú, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly,[2]) s lesy, s háji, s vrbinami, s chrastinami, s lovy, s hony, s mezemi, s pahrbky, s lidmi platnými i neplatnými, s ospy, s platy všelijakými, s robotami, s oužitky a požitky všemi a všelijakými, jakýmiž jmény jmenovány býti mohú, s rybníky, s potoky tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakož to zboží svrchupsané od staradávna v svých mezech a hranicích i každé zvláště záleží a sou[3]) vymezena, nic sobě ani erbóm svým i budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství tu nezachovávajíc, tak jakž sem to sám držel, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží neb erbóm mým ve dckách svědčilo, to tímto vkladem mořím[4]) a v niveč obracuji.

f.22 Vklad vsi Kyjova, též i jiných vsí.

63. *Zykmund Helt z Kementu*, císaře JMti rada a místokancléř království českého, i s svými erby *Erazymovi Polcarovi z Parařova* a erbóm jeho zboží své vlastní a dědičné, totiž *ves Kyjov, ves Ořechové, ves Kadulec,* s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to sám držel, toho požíval, a zvláště se všemi požitky, v kterýchž koli věcech sou aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány bejti, i se všemi jinými věcmi, což k tomu zboží svrchupsanému koli přísluší, nic sobě, erbóm svým ani budúcím potomkóm tu práva, panství ani žádného vlastenství nepozůstavujíc ani zachovávajíce, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mně, Zykmundovi svrchupsanému, to svrchupsané zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odříkám.

Vklad týchž vsí svrchupsaných.

64. *Jan Přepický z Rychmberka* i s svými erby *Zykmundovi Heltovi z Kementu,* císaře JMti radě a místokancléři království českého, a erbóm jeho zboží své vlastní a dědičné, totiž *ves Kyjov, ves Ořechové, ves Kadulec, ves* pustú *Chlístovy*[5]) *a dvuor* pustý *k týmž vsem náležitý,* s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými, s jezery, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem a panstvím, *tak jakž sem to sám po nálezu pánuo soudcí zemských držel* a toho požíval, a zvláště se všemi požitky, v kterýchž sou kolivěk věcech aneb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány bejti, i se všemi jinými věcmi, což k tomu zboží svrchu psanému koli přísluší, nic tu ani erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství ani vlastenství žádného nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by mně, Janovi svrchupsanému, to svrchupsané zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a toho se odříkám.

Vklad vsi Horních Němčiček.

65. *Apsolon Sobek z Kornic jakožto erb a vlastní strejc nebožtíka Zdenka Sobka z Kornic* i s s erby svými *Albrechtovi Černohorskýmu z Boskovic*, podkomořímu markrabství moravského, a erbóm jeho zboží svobodné a žádnému nezávadné, totižto *ves Horní Němčičky s dvorem a domem*, s lidmi platnými i neplatnými, s činžemi, s vinohrady, | s desátky vinnými a zemními f.22 v.
vinohradními spravedlivými, s platy vinohradními i se všemi vrchnostmi, s rolí oranú i neoranú, s robotami, s kurmi, s lukami, s pastvami, s rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s potoky tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi i se všemi poplatky i oužitky a duochody, v kterých se koli věcech aneb zvláštními [jmény] jmenovati mohou, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím i se všemi svobodami k těm lidém[6]) příslušejícím[i], tak zouplna a v celosti, jakž to svrchupsané zboží v svých mezech a hranicích jest vymezeno, tak jakž jest to Zdeněk, nebožtík strejc muoj, držel

[1]) *V orig.* zuostalých
[2]) *V orig.* dolo.
[3]) *Toto a další slovo tak v originále.*
[4]) *V orig.* mořic.
[5]) *V orig.* Chlystovy. *Je to Chlístov. V č. 63. se však nejmenuje.*
[6]) *V orig. psáno* lideem.

a požival, nic sobě tu práva, panství ani kterého vlastenství v tom zboží svrchupsaném[1]) i s erby a budoucím potomky svejm nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by to jisté zboží nebožtiku Zdenkovi, strejci mému, neb jeho erbóm ve dskách svědčilo, já jakožto erb a strajc jeho to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad Hrušovan.

66. *Vratislav z Pernštajna* i s s[v]ými erby *Janovi staršímu z Žerotína* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědičné, žádnému nezávadné, totiž *tvrz a městečko Hrušovany* s kostelním podacím *a ves, tvrz Fryšov* s dvory, *ves Groffndorf, ves Hevlín, ves Božice, ves Skřidlovice, ves Petrovice, ves Moravské Borotice, ves Lechvice, ves Práč, ves Testice na Louce, ves Vrahovice, vsi pusté Koknovice, Knašpice i s jinými vesnicemi pustými, které na tom zboží hrušovanském sou*, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s rolí oraní i neoranú, s mlejny moučnejmi, s mlýniščemi, s řekou Dyjí, s vodami a potoky tekutými i netekutými, s ospy obilnými, s slepicemi, s vajci, s sýry, s pastvami, s pastviščemi, s robotami koňskými i jinými, s vinohrady a platy vinohradnými a všelijakými požitky a poplatky stálejmi i běžnejmi, se všemi rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s lovy, s hony i s oužitky a požitky i se všemi poplatky i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k těm tvrzem, městečku a vsem osedlým i pustým od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží a ty vsi již jmenované, osedlé i pusté, v svých mezech a hranicích přísluší, leží a vymezeny sou, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to zboží, tvrze a městečko s vesnicemi nadepsanými, sám držel a toho požíval, nic sobě, erbóm a budoucím svým na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíce, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží neb erbóm mým ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f.23 Vklad tvrze a městečka Hrušovan.

67. *Jan starší z Žerotína* i s svými erby *Pertuoltovi z Lipého*, hajtmanu markrabství moravského, najvyšímu maršálku království českého, erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *tvrz a městečko Hrušovany* i s kostelním podacím, *ves, tvrz Fryšov* s dvory, *ves Groffndorf, ves Hevlín, ves Božice, ves Skřidlochovice, ves Petrovice, ves Moravské Borotice, ves Lechvice, ves Práč, ves Teskvice na Louce, ves Vrahovice, vsi pusté Koknovice, Knaspice i s jinými pustými vesnicemi, kteréž na tom zboží hrušovanském sou*, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s rolí oranú i neoranú, s mlajny moučnými, s mlýniščemi, s řekou Dyjí, s vodami a potoky tekutými i netekutými, s ospy obilnými, s slepicemi, s vajci, s sýry, s pastvami, s pastviščemi, s robotami koňskými i jinými, s vinohrady a platy vinohradnými a všelijakými požitky a poplatky stálými i běžnými, se všemi rybníky, rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s hony, s lovy i s oužitky a požitky i se všemi poplatky i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k těm tvrzem, městečku a vsem osedlým i pustým od starodávna příslušelo a přísluší, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží a ty vsi již jmenované, osedlé i pusté, v svých mezech a hranicích přísluší, leží a vymezeny sou, se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to zboží, tvrze a městečko s vesnicemi nadepsanými, sám držel a toho požíval, nic sobě, erbóm a budoucím potomkóm svým na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, to všecko ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní, svobodné a žádnému nezávadné, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji, a kdež by mi to nahoře psané zboží ve dskách svědčilo a zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad zámku Rosic.

68. *Pertuolt z Lipého*, hajtman markrabství moravského, najvyší maršálek království českého a JMti krále Maximiliána komorník, i s svými erby *Janovi staršímu z Žerotína* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *zámek Rosice s voború a se dvěma domy panskými v městečku Rosicích, městečko Rosice s podměstím, jménem Pendorfem*, s kostelním podacím, s dvorem, mlajnem a s pivovarem panským, *ves Tetčice*[2]) i s zemním z vinohradů bočinských a s vinohradem panským na Bočině, *ves Babice, ves Zakřany, ves Hlochkovany* s dvorem a s kostelním podacím, *ve vsi Jakubovým jednoho člověka usedlého, ves Příbram, ves Oujezd, ve vsi Zbraclavi*, což mi tu náleželo, *ves Zhoř, ves Litostrov, ves Chroustov*,[3]) *ves Říčky, ves Vomice, ve vsi Popuovkách*, což mi tu náleželo, *ves* pustú *Ochoz, ves* pustú *Raclavice, ves* pustú *Ostrov, ves* pustú *Lhotky, ves* pustú *Bukovany, ves* pustú *Komínec, kromě čtyř drejlinků vína, kteréž každého roku vycházely z desátků vinných z hor ejvančických, kteréž se na zámek Rosice vydávaly*, ten svrchu- f.23v.

[1]) *V orig.* svrchopsaném.
[2]) *V orig.* Tetzice.
[3]) *v jest v orig. psáno* ff.

psaný zámek, městečko s podměstím, jmenovaným Pendorfem, se vsmi, dvory, s zahradami, s štěpnicemi, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, platy i poplatky, s činžemi, s kury, s vajci, s ospy, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s břehy, s mlajnem, s mlýniščemi s stavenými i pustými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s pahrbky, s doly, s dolinami, s lovy, s hony, s čižbami i se všemi svobodami k tomu zámku Rosicím a k zboží svrchupsanému příslušející[mi], s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží svrchupsané všecko i každé obzvláště v svých mezech a hranicích leží a vymezeno jest, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, nic tu sobě, erbóm a budúcím potomkóm našim práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, *tak jakž* sem sám týž zámek a zboží držel a užíval a *mně se na muoj díl dostalo*, to všecko ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní, svobodné a žádnému nezávadné, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji, a kdež by mi to nahoře psané zboží ve dckách svědčilo a zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad statku křižanovského.

69. *Vratislav z Pernštajna* i s svými erby *Zdenkovi Lhotskému ze Ptení* a erbóm jeho své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, totižto *hrad* pustý *Křižanov, městečko Křižanov* s kostelním podacím, *ves Bojanov, ves* pustú *Starý Pikarec, ves Kundratice u Křižanova, ves Sklenné, ve vsi Roděnicích*, což mi tu náleželo, *ves Dolní Libochovú, ves Horní Libochovú, hrad* pustý *Strážek, městečko Strážek* s kostelním podacím, *tvrz* pustú *Radkov, ves Radkov, ves Jemničku s* pustú *tvrzí, ves Jakubovice, ves Německý Bor* s kostelním podací,[1]) *ves Bojanov, ves* pustú *Starý Rúsmírov, ves Moravec s tvrzí* pustú a dvorem *i s desátkem* vytýkaným *ze vsi Kozlova, kteráž k Mezeříčí náleží,* s lidmi platnými i neplatnými, s rolí oranú i neoranú, s robotami spravedlivými, s platy, poplatky, s ospy obilnými, s slepicemi, s vajci, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s rybníky, s rybniščemi, s mlajny, s mlýniščemi, s vodami, s řekami, s potoky tekutými i neteku-
f.24 tými, s horami, s lesy, s háji, s chrastinami, s dolinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi i se všemi a všelijakými oužitky a duochody, v kterýchž se koli věcech jmenují a shledány býti mohú, se všemi a všelijakými k těm hradóm a tvrzím pustým, městečkám a vsem příslušenstvím[i], tak jakž to zboží již jmenované od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vymezeno jest, a tak, jakž sem to sám držel a užíval, nic sobě tu na tom zboží ani erbóm svým a budúcím potomkóm práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží neb erbóm mým ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad Špilnberku.

70. *My, Jan z Kounic, kněz Jan, opat kláštera velehradského, Václav Hodický z Hodic,* komorník práva menšího kraje brněnského, *Václav Edlman, měščenín olomúcký, od stavuov markrabství moravského [ku] prodávaní statku špilnberského zmocnění, a na místě stavuov prodali sme hrad Špilnberk* s dvorem pod týmž hradem, s mlajnem i s svršky na zámku, s střelbami, s prachy[2]) i s všelijakými svršky, kterýmiž by se koli jmény jmenovati mohly, na tom zámku, ve dvoře, ve mlejně, s rolí, s lukami, s vinicí pod zámkem, se dvěma zahradami, *s rybníkem,* kterýž *slove Špilnberský,* s haltéři, *s lidmi v Nové ulici,* s robotami, s platy na týchž lidech i s jinými oužitky, poplatky, se třmi centnýři loje přepouščeného, kterýž[3]) zřezníci[4]) brněnští na týž hrad Špilnberk ročně vydávají, *i s tou svobodou v horách veverských,* aby les <k stavení.>[5]) drva ku pálení k potřebě téhož hradu špilnberského sekali, brali a na hrad voziti bez překážky[6]) mohli, i se vším plným právem a panstvím, což k tomu ke všemu, jakž se nahoře jmenuje, příslušelo a přísluší, tak jakž JMCská sám toho v držení a užívaní bejti ráčil, *a mocí tejto smlouvy prodáváme purgmistru a radě i vší obci města Brna,* nynějším i budoucím, ku pravému jejich dědictví, k jmění, držení a užívaní, a to jmenovitě za summu šest tisíc zlatých, za I zl. XXX gr. a za I gr. VII d. počítajíc, na tolařích a groší[7]) českých, kteroužto summu dotčenú purgmistr a rada města Brna položiti mají za ten statek po datum smlouvy tejto na den svatého Šimona Judy na rathauzi v městě Brně osobám od stavuov k tomu zřízeným, a my svrchupsaní, od stavuov zmocnění, máme při témž času hradu Špilnberku se vším příslušenstvím, tak jakž se svrchu píše, již psanému purgmistru a radě města Brna

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Opraveno touž rukou z* praky.
[3]) *V orig.* kteřiž.
[4]) *Tak v originále*
[5]) *Na okraji* Zachariáš z Hradce.
[6]) *Za tím nepřetržené slovo* voziti.
[7]) *Tak v originále.*

v moc jejich postoupiti a lidi v člověčenství u-
f. 24 v. vésti. A podlé tohoto prodaje a smlouvy mají se obě strany k sobě zachovati a při najprvnějším soudu zemském, když dsky zemske zde v městě Brně odevřeny budou, tuto smlouvu ve dsky zemské sobě dáti vložiti. Toho pro pamět my, Jan z Kounic a Václav Hodický, i na místě jiných osob s námi zmocněných, purgmistru a radě města Brna tuto smlouvu, pod pečetmi našimi stvrzenú, dali sme. Jenž jest dána a psána v městě Brně v pátek před svatým Matoušem, apoštolem Páně *[20. září 1500]*, léta od narození Syna Božího IMV^{c}LX počitajíc.

Vklad tvrze a vsi Leštné.

71. *Anna, Kateřina a Alena,* sestry vlastní *Vojkovské z Milhostic*, i s svými erby *Janovi Léskovcovi z Léskovce* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, totiž *tvrz a ves*, řečenú *Leštnú*, *a druhú ves*, slove *Obec*, se vším tej tvrzi a vsí[1]) příslušenstvím, s dvorem, s pivovarem, s sladovní, s pilkou, s mlejnem, s vinohrady, s štěpnicemi, s chmelnicemi, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pustotinami, s zákopami a pastvami, s pastviščemi, s doly, s horami, s háji, s křovinami, s čižbami, s lovy, s hony, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s podacím kostelním v Leštné, s kury, s robotami, s vajci, desátky vinnými, s krčmami, s šenkem vína panského, s oužitky i se všemi poplatky, s rybníkem, s potoky, s struhami, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž to svrchupsané zboží a dědictví v svých mezech a hranicích od starodávna záleželo a záleží a vymezeno jest, nic tu sobě ani erbóm svým a potomkóm budoucím žádného práva, panství ani vlastenství nezachovávajíc ani pozuostavujíc, tak jakž sme to zboží a dědictví sami drželi a jeho požívali, *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme k jich pravému jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by nám to jisté zboží ve dskách zapsáno bylo, to tímto vkladem moříme a v niveč obracujeme.

Vklad tvrze a vsi Ratibořic.

72. *Karel, Ctibor, Voldřich,* bratří vlastní *Hostákovští z Arklebic*, i s svými erby *Janovi Hostákovskému z Arklebic*, bratru našemu vlastnímu, erbóm a budoucím potomkóm jeho, totiž *tvrz a ves Ratibořice* se všemi a všelijakými svršky a nábytky, což jest jich tu koli na Ratibořicích ve dvoře i v pivovaře, *mimo ty svršky, kteréž Margetě z Duban, mateři naší vlastní, podlé zřízení zemského náleží a zinventovány sou, ves* celou *Bouňov, ves* pustou *Vacenovice, týž ves*
f. 25 pustou *Poklaty*, s lesy k týmž vsem napřed jmenovaným, s háji, s chrastinami, s rolí oranú i neoranú, s lukami, pastvami, s pastviščemi, s rybníky a s rybníčky, s vodami tekutými i netekutými, s hony, s lovy, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s poplatky, se všemi a všelijakými oužitky, kterýmiž se koli jmény jmenují, i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, *jakž to zboží* svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích záleží a vyměřeno jest a *nám se po nebožtíku Trystramovi Hostákovském z Arklebic, otci našem, dostalo,* nic sobě, erbóm svým ani budúcím potomkóm na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, tak jakž sme to zboží a dědictví sami drželi a jeho požívali, *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme k jich pravému držení a dědičnému požívaní, a kdež by nám to jisté zboží a dědictví ve dskách zapsáno bylo, to tímto vkladem moříme a v nic obracujeme.

Vklad hradu Kounic.

73. *Burjan Žabka z Limberku* i s svými erby *Zykmundovi z Zástřizl*, erbóm, dědicóm i budoucím potomkóm jeho své vlastní a žádnému nezávadné zboží a dědictví, *hrad Kounice i s klášterem pod týmž hradem Kounici*, s dvorem poplužným, s pivovarem i s sladovní, s mlejnem, s zahradami, s vinohradem pod hradem, *městečko Kounice* i s kostelním podacím, *městečko pusté Jiříkov, městečko Pravlov* s kostelním podacím i s majtem, *ves Němčice i s desátkem* obilným jarým i ozimým *z rolí Komárovské, ves Kupařovice, ves Trboušany* s dvorskou rolí i s tou rolí, slove v Štatmholce, *ves Hlínu* i s tím tam kostelem, *ves Nespojovice, i s many, k tomu hradu z těch nahoře psaných městeček a vesnic od starodávna náležícími, kromě dvou manů v městečku Kounicích, v smlouvě vyměněných,* se vším a všelijakým toho panství svrchupsaného příslušenstvím *i s povinností a právem manským,* jakž sem toho statku v držení a užívaní sám byl, s lidmi platnými i neplatnými, s ospy, s husemi, s kury, vajci, oužitky a požitky i se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenují, s robotami spravedlivými, s rolí oranú i neoranú, s rybníky, s rybniščemi, s řekami, s stavy, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s mlejny, s mlýniščemi, s mezemi a s hranicemi, s platy peněžitými, s desátky obilnými i vinnými i s zemními spra- f. 25 v.
vedlivými, všelijakými duochody, s lovy, s hony, s čižbami a se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, jakž ta zboží nahoře jmenovaná v svých mezech a hranicích od starodávna záleží a zamezeny[2]) sou, nic sobě tu ani erbóm i budou-

[1]) *V orig.* vším.

[2]) *Tak v originále.*

cím svým práva, panství, svobod ani kterého vlastenství žádného nepozuostavujíc ani zachovávajíc, *kromě těch všech vajminek,*[1]) *kteréž sem smlouvú trhovú spečetěnú v tom statku vymínil a pozuostavil, ve dsky* zemské *vkládám* ku pravému jejich jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by to svrchupsané zboží mně a erbóm mým ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad dvoru v Tvořehrázi.

74. *Havel Bušek z z Tvořehráz*[2]) i s svými erby *Sazemovi Zajímačovi z Kunstátu* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *dvuor v Tvořehrázi* s rolí oranú i neoranú, s štěpnicí, s vinohradem, s loukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesem, s hájem, s chrastinami, s křovinami, s hony, s čižbami, s rybníky, s rybniščemi a s tím kusem potokem, kterýž skrze štěpnici jde, s vodami tekutými i netekutými, s mezemi, s hranicemi, s oužitky a všelijakými požitky i se vším plným právem a příslušenstvím, tak jakž to zboží, svrchupsaný dvuor, od starodávna v svých mezech a hranicích vyměřen jest, nic tu sobě ani erbóm svým a budúcím potomkóm na tom jistém zboží práva ani panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, tak jakž sou toho předkové moji a já po nich v držení a požívaní byli, než všecko to *vkládám* a vpisuji ku pravému jejich jmění, držení a požívaní, a jestliže by to zboží, nadepsaný dvuor, mně aneb komu jinému ve dskách svědčilo, toho se všeho odříkám a tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad dvoru v Ratišovicích.

75. *Kateřina ze Třebíče* i s svými dědici a budúcími potomky *Sazimovi Zajímačovi z Kunstátu* a erbóm a budúcím potomkóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *puol druhého dvoru a dva podsedky v Ratišovicích,* ku pravému dědictví
f. 26 s rolí oranú i | neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s hony, s čižbami, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, se dvěma štěpnicemi, při tom puol druhém dvoru a dvou podsedcích ležícími, s mezemi, s hranicemi, s oužitky a všelijakými požitky, se vším plným právem a příslušenstvím, tak jakž to zboží svrchupsané, puol druhého dvoru a dva podsedky, od starodávna v svých mezích a hranicích záleží a vymezeno jest, nic tu sobě ani dědicóm svým a budoucím potomkóm na tom jistém zboží práva, vlastenství ani vladařství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, tak jakž sou toho předkové moji v držení a užívaní byli, všecko to *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, svobodné a žádnému nezávadné, a kdež by mi to jisté zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad věna Anně z Předboře.

76. *Jiřík Čelou[d] z Pálovic,* sudí práva menšího kraje brněnského, *Anně z Předboř[e],* manželce své, *na tvrzi a vsi Řečici* s jich příslušenstvím, statku svém dědičném, *pět set kop groší českých k* jejímu *věnnému právu a nad věno* z lásky své manželské *puol třetího sta kop groší, též českých, ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž mám neb jmíti budu.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Vklad věna Marianně z Boskovic.

77. *Jan starší z Žerotína Marianně z Boskovic,* manželce své, na svém vlastním dědičném zboží, žádnému nezávadném, totižto *na zámku, městečku a dvoře Rosicích, na pivovaře v Pendorfě, na podměstí Pendorfě, na vsi Tečicích, na lesi Bočině, na rybníku Tečickém, na rybníku Nohavici, na rybníku Kabátě, na rybníku Stajskalu, na rybníku Vomickém, na lesi Šípu, na vsi Vomicích, na vsi a dvoře Hlochkovanech, na vsi Popovicích,* s jich vším, toho zámku, městečka a vsí, příslušenstvím *puol třetího tisíce kop groší českých věna a* z lásky manželské *nad věno pět tisíc kop gr. českých,* za I kopu LX gr., za I gr. VII d. bílých počítajíc, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a toho věna i nad věno příjemčím se činím vším statkem svým, kterýž mám aneb ještě jmíti budu.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Spolek. **f. 26 v.**

78. *Marianna z Boskovic Jana staršího z Žerotína,* manžela svého, *na pět tisíc kop groší českých, kteréž na zámku, městečku a dvoře Rosicích, na pivovaře v Pendorfě, na podměstie Pendorfu, na vsi Tečicích, na lesi Bočině, na rybníku Tečickém, na rybníku Nohavici, na rybníku Kabátu, na rybníku Stejskalu, na rybníku Vomickém, na lesi Šípu, na vsi Vomicích, na vsi a dvoře Hlochkovanech, na vsi Popovicích,* s jich vším příslušenstvím, *kteréž dskami* zemskými *nad věno zapsáno mám,* přijímám na pravý, jednostajný *spolek,* i na to na všecko, kdež co mám aneb ještě jmíti budu.

Vklad věna Braxidě z Boskovic.

79. *Jindřich Mezeřický z Lomnice Braxidě Černohorské z Boskovic,* manželce své, *k* jejímu *věnnému právu* na svém vlastním dědičném zboží, žádnému nezávadném, totiž *na puol zámku a polovici města Jemnice, na puol vsi Třebelovicích, na vsi Vostojkovicích a na vsi Popicích,* se vším toho zámku, města a statku všelijakým příslušenstvím, tak *jak mi se to na díl muoj dostalo,*

[1]) *V orig.* vajminech *a* n *jest touž rukou opraveno z* k.

[2]) *V orig.* z Stvořehráz.

dva tisíce kop gr. českých a nad věno její tři tisíce kop gr. českých, za 1 kopu LX gr. a za 1 gr. VII d. bílých počítajíc, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji. Přijeměím toho věna i nad věno se činím vším statkem svým, kterýž mám neb jmíti budu.

Mřežovan a na okraji Ludvík Mezeřický z Lomnice na místě Albrechta z Boskovic.

Spolek.

80. *Braxida Černohorská z Boskovic Jindřicha z Lomnice*, manžela svého, *na summu nad věno, tři tisíce* kop gr., *kteréž mám dckami* zemskými *zapsané na puol zámku a polovici města Jemnice, na puol vsi Třebelovicích, na puol vsi Báňovicích a na vsi Popicích*, se vším toho puol zámku, města a statku všelijakým příslušenstvím, i na to na všecko, což mám nebo míti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*.

f.27 Vklad věna Johance z Vranova.

81. *Jan Hostákovský z Arklebic Johance z Vranova*, manželce své, *věna jejího* puol druhého tisíce zlatých *a nad věno* summu čtyři tisíce jedno sto zlatých, za 1 zl. XXX gr. a za 1 gr. sedm bílých počítajíce, na svém vlastním a dědičném zboží, totiž *na tvrzi a vsi Ratibořicích a Bouňově a* pusté *vsi Vacenovicích* se vším k tej tvrzi a vesnicím příslušenstvím, *ve dcky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjemčím činím se toho věna i nad věno vším statkem svým, kterýž mám neb jmíti budu.

Spolek.

82. *Johanka z Vranova Jana Hostákovského z Arklebic*, manžela svého, *[na] nadvěno, kteréž zapsané mám na tvrzi a vsech Ratibořiticích*,[1]) *Bouňově a* pusté *vsi Vacenovicích*, se vším příslušenstvím, totiž na summu čtyři tisíce 1 sto zlatých, za 1 zl. XXX gr., za gr. VII d. bílých počítajíc, i na to na všecko, což mám aneb jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*.

f.28 **83.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána MDLXIII, při času druhé neděle v půstě *[8. března 1563]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozený pány, pana Pertuolta z Lipého na Krumlově, hajtmana, najvyššího maršálka království českého a JMti římského, českého etc. krále Maximiliána komorníka, pana Zacharyáše z Hradce na Telči, najvyššího komorníka, pana Václava Berky z Dubé, z Lipého a na Štemberce, najvyššího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova a na Čechách, najvyššího písařství téhož markrabství místo držícího; na kterémž sou seděli: duostojný v Bohu otec, pan Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Sezama[2]) Zajímač z Kunštátu na Jevišovicích, pan[3]) Znata z Lomnice na Lomnici, pan Jan Krajíř z Krajku na Oslovanech, pan Volf Dytrych, hrabie z Hardeku a z K[l]acka, na Letovicích, pan Zdeněk Lev z Rožmitála a z[4]) [B]latné na Hrutovicích, pan Albrecht Černohorský z Boskovic na Černé Hoře, podkomoří, pan Jindřich z Šternberka na Holešově, pan Jan starší z Žerotína na Rosicích, pan Fridrych z Žerotína na Miloticích, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Smil Bílík z Kornic na Veselí, pan Fridrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, a z vládyk: Václav Hodický z Hodic na Hostími, najvyšší hofrichtýř, Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku, Adam Hrubčický z Čachtína na Budkově, Vilím Dubčanský ze Zdenína na Habrovanech.

List mocný královský. f.28 v.

84. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvatský etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme prošeni jménem* urozeného *Jiříka Lomnického z Lomnice*, věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterýž by všecek* a všelijaký *statek svuoj*, kterýž koli jmá a jmíti bude, *poručiti a jej zříditi mohl*. K jehožto prosbě nakloněni souce, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svolili sme k tomu a tímto listem svolujeme*, vuoli náši jistou a moc plnú témuž Jiříkovi dávajíce a toho dopouštějíce, aby on všecken a všelijaký statek svuoj movitý i nemovitý, dědičný, manský neb zápisný, kterýž již jmá aneb ještě jmíti bude, odkázati neb poručiti mohl a moc měl za zdravého života neb na smrtedlné posteli, komuž se jemu kolivěk a kdy kolivěk zdáti a líbiti bude, kromě duochovních osob, *a také aby mohl a moc měl zdělati poručníky statku svého a dětí svých*, kteří se jemu užitečni zdáti a viděti budou, a to bez naší, budúcích našich, králuo českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, však

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *Toto a dalších pět slov touž rukou na okraji. Zdá se však, že v slovech* na Lomnici *jest omyl. Pánem na Lomnici nebyl tehdy tento Znata mladší z Lomnice, nýbrž Oldřich, syn a dědic Znaty staršího z Lomnice a na Náměšti. Viz také níže pozn.* 1) *u č. 95.*
[4]) *Toto a další slovo jest v orig. psáno* slatné.

to zřídíc listem pod svú pečetí a tří nebo čtyř pánuov aneb dobrých urozených lidí pečetmi na svědomí. Kteréžto zřízení, dání, odkázaní, též i poručníků zdělání statku svrchupsaného Jiříka, tak jakž se svrchu píše, tolikéž jmá moci a pevnosti jmíti, jako by to dskami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení. Protož přikazujeme hajtmanu, najvyším komorníku a sudímu desk zemských markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když kolivěk od nadepsaného Jiříka požádáni budete aneb od poručníkuov jeho, kšaft ten nebo zřízení, kteréž by o statku svém na tento náš mocný list udělal, ve dsky zemské i s listem tímto vložiti a vepsati rozkázali, jináče toho nečiníce, bez zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k listu tomuto přivěsiti sme rozkázali. Dán v Vídni ve čtvrtek den svatého Ondřeje, apoštola božího *[30. listopadu 1536]*, léta Páně IMV^c^XXXVI a království našich římského VI., uherského X. a českého XI.

Ferdynandus.

Vidit Joannes Pflug de Robnsstayn, supremus regni Bohemie cancellarius.

Jiřík Žabka etc.

Tohoto listu ke dskám poslové dáni jsou od pana hajtmana pan Sazema Zajímač z Kunštátu a pan Jan Krajíř z Krajku.

f.29 Poručenství Jiříka z Lomnice.

85. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen. Poněvadž čas všech věcí na tomto světě půjčuje, kteréž netrvají a sou pomíjející, neb skrze smrt všecko odchází a konec svuoj béře, a to všecko Pánem Bohem všemohúcím zřízeno jest, a u kteréhožto v moci a rukou jest každého člověka smrt i život, a protož nic jištího před sebú nemajíce nežli smrt a nic nejistějšího nežli hodina smrti: a protož *já Jiřík z Lomnice a na Lomnici*, uvažujíc to u sebe, že také toho ujíti nemohu, než smrti tělesnú jako jiní lidé, když Pán Buoh povolati ráčí, očekávám, a že s toho světa musím jíti, nechtíc, aby o statek muoj, kteréhož jest mi Pán Buoh všemohúcí z milosti a do vuole své svaté puojčiti ráčil, a[1]) po smrti mé jaké nesnáze aneboli zmatkové bejti měli, i *činím o témž statku svém takové pořízení: Jakož mám list mocný od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda*, římského, uherského, českého etc. *krále*, infanta v Yšpaný, arciknížete rakouského a markrabie moravského, pána mého milostivého JMti, kterýmž mně JMKská milostivé povolení dávati ráčí, *abych o statku svém* mohovitém i nemohovitém *mohl zříditi a poručiti a poručníky neb nápadníky zdělati*, jakž by mi se líbilo a zdálo, jakž to týž list mocný královský šíř a světleji v sobě ukazuje a zavírá, kdež já, již dotčený Jiřík z Lomnice, souc v zdraví a při dobré paměti od Pána Boha sobě dané, na takový mocný list JKMti takto řídím a poroučím: Item. *Najprvé poroučím všecek statek svuoj*, kterýž nyní jmám aneb potom míti budu, urozenému pánu, panu *Znatovi staršímu z Lomnice a na Náměšči*, strajci mému milému, *na takový zpuosob:* když by mne Pán Buoh s tohoto světa povolati ráčil a statek muoj podlé poručení mého v moc jmenovanému panu Znatovi staršímu, strajci mému, v držení a užívaní se dostal, *aby* již jmenovaný pan Znata, strejc muoj, *z toho statku těmto osobám*, jakž dole poznamenáni sou, *v plném rocc pořád zběhlém*[2]) *po ujití statku tuto summu peněz hotových vydal:* Item. Najprvé panu *Znatovi mladšímu a* panu *Albrechtovi, bratřím z Lomnice, synuom páně Janovým, každému jeden tisíc zlatých poroučím*, panu *Petrovi z Kounic a na Dambořicích jeden tisíc zlatých*, panně *Aleně z Čechtic*, kteráž při nebožce manželce mé i též dceři mé, do smrti jich při nich byvše, sloužila i ještě též při mně jest, *dva tisíce zlatých, Bohuslavovi Sadovskému z Sloupna, ouředníku na Pernštajně, tři sta zlatých, Janovi Rousovi, služebníku svému, dvě stě zlatých, Matějovi písaři*, jestli při mně až do smrti mé zuostane, *padesáte zlatých*. A to všecko, což sem tuto zejména, jak svrchupsáno stojí, odporučil, jest tak vuole má, tej celé víry souc panu Znatovi staršímu z Lomnice, strajci mému milému, že tomu podlé kšaftu a f.29 v.
poručenství mého všemu zadosti učiní bez dalších nesnází a odporností. *Také sobě toto obzv[l]áštně a světle pozuostavuji a v moci své zanechávám:* jestliže bych chtěl já, Jiřík svrchupsaný, toto poručenství změniti nebo zkaziti a v niveč obrátiti, abych toho dobrú vuoli jměl a jiné poručenství, jakéž by mi se koli zdálo a líbilo, pořídití a udělati mohl. Tomu na svědomí a jistotu já, svrchupsaný Jiřík z Lomnice, pečet svú vlastní sem k tomuto mému poručenství a jisté vuoli mé přivěsiti sem[3]) rozkázal a pro širší toho vědomost připrosil sem urozených pánuov, pana Voldřicha z Lomnice a na Vokarci, pana Jana Březnického z Náchoda a na Jinošově, a urozeného vládyku, pana Burjana Vaneckého z Jemničky a na Vanči, urozeného vládyku, pana Adama z Janovic a na Jesenici, urozeného vládyku, pana Jindřicha Králického z Králic a na Králicích, urozeného vládyku, pana Jiříka Voslavického z Jemničky a na Voslavičce, že sou také pečeti své podlé mé na svědomí k tomuto mému poručenství přivěsiti dali, sobě i erbóm svým bez

[1]) *Tak v originále.*

[2]) *Opraveno touž rukou ze slov* po ujití

[3]) *Tak, opakováno, v originále.*

škody. Jenž jest dáno a psáno na Lomnici na den svatého Pavla na víru obrácení *[25. ledna 1552]*, léta od narození Syna Božího tisícého pětistého padesátého druhého počítajíc.

List mocný JMti císaře.

86. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvacký etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujeme tímto listem všem, že *sme poníženě prošeni jménem* urozeného *Voldřicha z Lomnice na Náměšči*, věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterýž by všecek* a všelijaký *statek svůj*, kterýž koli jmá neb jmíti bude, *poručiti a jej zříditi mohl*. K jehožto pokorné prosbě nakloněni souce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svolili sme k tomu a tímto listem svolujeme*, vuoli náši jistou a moc plnou témuž Voldřichovi z Lomnice dávajíce a toho dopouščejíce, aby on všecken a všelijaký statek svuoj movitý i nemovitý, dě-
f. 30 dičný neb zápisný, kterýž má aneb ještě | jmíti bude, *bez statkuov lenných a manských*, kterýž nápadové nám spravedlivě náležejí, odkázati neb poručiti mohl a moc měl za zdravého života neb na smrtedlné posteli, komuž se jemu kolivěk a kdy kolivěk zdáti a líbiti bude, *a také aby mohl a moc měl zdělati poručníky statku svého a dětí svých*, kteříž se jemu užitečni zdáti a viděti budú, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, však to zřídíc listem pod svú pečetí a tři neb čtyř pánuov neb dobrých urozených lidí pečetmi na svědomí. Kteréžto zřízení, dání, odkázaní, též i poručníkuov zdělání statku svrchupsaného Oldřicha z Lomnice, tak jakž se svrchu píše, tolikéž má moci a pevnosti jmíti, jako by dskami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení. Protož přikazujeme najvyšímu komorníku a sudímu desk zemských markrabství našeho moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když kolivěk od nadepsaného Oldřicha z Lomnice neb od poručníkuov jeho požádáni budete, abyšte ten kšaft a zřízení, kteréž by o statku svém na tento náš mocný list královský udělal, jej ve dsky zemské i s tímto listem vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všelijaké odpornosti, jináče nikoli nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti sme rozkázali. Dán v Vídni v středu po neděli postní, jenž slove Reminiscere *[4. března 1556]*, léta Páně IMV^cLVI a království našich římského XXVI. a jiných XXX.

Ferdynandus.
Joachym de Nova Domo,
supremus regni Bohemie cancellarius.
Sigmund Helth etc.

Tohoto listu ke dekám poslové dáni sou od pana hajtmana pan Albrecht Černohorský z Boskovic, podkomoří, pan Jindřich z Šternberka.

Poručenství pana Oldřicha z Lomnice.

87. Já *Voldřich z Lomnice a na Námišti*, znamenavši neustavičnost světa tohoto a kterak všickni lidé na tom světě nic jistějšího nemáme nežli smrt a nic nejistějšího nežli hodinu smrti, i nevědouce já, kdy mne Pán Buoh s tohoto světa povolati ráčí, nechtíce, aby po mé smrti o statek muoj, kterýhož mi Pán Buoh z milosti a do vuole své svaté popříti ráčil, jací soudové a nesnáze mezi přáteli mými povstati měli, soucí při dobrém zdraví, rozumu a paměti, sobě od Pána Boha propůjčeným, *a maje mocný list, od* najjasnějšího | a nejnepřemoženějšího knížete a pána, f. 30 v.
pana *Ferdynanda*, nynějšího *císaře římského a* na onen čas římského, uherského a českého etc. *krále*, infanta v Yšpaný, arciknížete rakouského a markrabie moravského, lucemburského a slezského knížete a lužického markrabí etc., pána mého najmilostivějšího, sobě daný, kterýmžto listem JMCská mně moc dávati ráčí, *abych o statku svém poručenství a nařízení učiniti a ten dáti mohl, komu a kdy by mi se dobře líbilo a zdálo*, buď za zdravého života neb na smrtedlné posteli, jakž týž list mocný to vše v sobě šířeji obsahuje a zavírá: kdež *já*, svrchupsaný Voldřich z Lomnice, na týž list mocný, mně od JMCské a na onen čas Kský daný, *toto poručenství o statku svém*, kterýž mám aneb ještě míti budu, ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen *činím a zámek Náměšč* s tím se vším, což k němu přísluší, i s tím, což sem k němu přikoupil, slepšil a přičinil, i všecken a všelijaký jiný statek svuoj, kterýž koli po mně zuostane, jakýmiž se koli jmény jmenuje a jmenovati může, pozemský, na svrchcích, listech, klýnotech aneb hotových penězích, *poroučím* a z lásky dávám po smrti mej, souc toho dobře mocen, urozenému pánu, panu *Janovi staršímu z Žerotína a na Rosicích*, panu ujci mému zvláště milému, a jakž by mne Pán Buoh s tohoto světa povolati ráčil, aby se týž pan Jan starší z Žerotína, pan ujec muoj milý, v zámek Náměšč i ve všecken statek muoj pozemský a jiný, jakýmiž by se koli jmény jmenovati mohl a po mně pozuostal, uvázal, jej držel a užíval a s ním jako s svým vlastním a dědičným statkem činil, což se jemu dobře zdáti a líbiti bude, bez každého člověka překážky, a z toho statku dluhy spravedlivý, kteříž by po mé smrti zuostali, aby splatil aneb se s věřiteli o to urovnal. *Však toto sobě znamenitě vymieňuji a tý moci a svobody*

pozuostavuji, abych mimo toto poručenství ještě poručenství na papíře učiniti mohl pod pečetí svú a na svědomí pánuov a dobrých lidí rytířských pečetmi. *A tím poručenstvím jestliže bych až do dvatciti tisíc kop grošuov českých komu co poručil* buď osobě neb osobám, *aby* nahoře jmenovaný *pan Jan starší byl povinen to z statku mého* tomu, aneb komuž bych rozporoučel, to všecko zouplna beze všech souduov *vydati* a podlí tohoto poručenství mýho všemu zadosti učiniti. To aby tak stálý a trvanlivý bylo, což bych komu tím poručenstvím na papíře až do vajš psané summy rozporoučel, jako by v tomto mým poručenství[1]) slovo od slova vepsáno bylo. A toho všeho pro lepší vědomost a jistotu, že v tom ve všem ta jistá a konečná vuole má jest, což se v tomto mým poručenství píše, já, svrchupsaný Voldřich z Lomnice, s mým jistým vědomím a vuolí pečet svou vlastní k tomuto mýmu poručenství sem přivěsiti dal. A připrosil sem urozených pánů, pana Pertuolta z Lipého a na Krumlově, hajtmana markrabství moravského, najvyšího maršálka království českého a JMti krále římského a českého etc. komorníka, pana Václava Berky z Dubé, z Lipého a na Štemberce, najvyšího sudího dotčeného markrabství, pana Sazimu Zajímače z Kunštátu a z Jevišovic na Jevišovicích, pana Jana Krajíře z Krajku na Oslovanech, urozeného a statečného rytíře, pana Václava Hodického z Hodic na Hostimi, najvyšího hofrychtýře téhož
f. 31 markrabství | moravského, a urozeného vládyky, pana Jana Martínkovského z Roseče a na Budišově, že sou pečeti své vedlí mý na svědomí k tomuto mýmu poručenství přivěsiti dali, sobě a erbóm svým bez škody. Jenž jest dáno a psáno na zámku Náměšči v neděli po svatých Třech králích *[10. ledna 1563]*, léta božího tisícého pětistého šedesátého třetího.

Smlouva na desátek vinný židlochovský.

88. Léta Páně IMV^cLXI, v středu po svatém Petru a Pavlu *[2. července 1561]* v městě Olomúci *mezi* urozenými pány, panem *Zacharyášem z Hradce a na Telči,* najvyším komorníkem markrabství moravského, s jedné *a* panem *Václavem Berkú z Dubé, z Lipého, na Štemberce,* najvyším sudím téhož markrabství, s strany druhé *námi, Pertuoltem z Lipého na Krumlově,* hajtmanem markrabství moravského, najvyším maršálkem království českého a JMti krále Maximiliána komorníkem, *prostředníkem, Jetřichem z Kunovic a na Brodě Uherském, Janem Kropáčem z Nevědomí na Hranicích, přáteli od stran vydanými, stala se jest smlouva a trh* celý a dokonalý, a to takový, *že jest nadepsaný pan sudí* sám od sebe i erbuov svých *panu komorníkovi* a erbóm jeho *prodal a mocí této smlouvy prodává desátek vinnej a perkrecht z hor židlochovských, od starodávna k zámku Špilnberku přináležitý, i s platem vinohradním hory frejunkové i s tou povinností, kteráž od probožtů rajhradských,* nynějších i budúcích, *činiti se má, když se ten desátek vybírá v Židlochovicích* každého roku, *osobám, kteříž na něm sedí, chléb, pivo, dříví dávati a posílati potud, pokudž ten desátek vybírají. A to vše prodáno* ku pravému a dědičnému užívaní, svobodné a žádnému nezávadné, a tak, *jakž jest to sám od stavuov markrabství moravského koupil* a toho v držení a užívaní byl, a to za summu sedm tisíc kop gr., za jednu kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, na tolařích a groší[2]) českých, kterúžto summu svrchupsanému panu Václavovi Berkovi neb erbóm jeho nahoře jmenovaný pan Zacharyáš na zpuosob duole psaný dáti a zaplatiti a na zámku Štemberce položiti má: na den svatého Václava najprvé příščího jeden tisíc kop gr. a od svatého Bartoloměje najprvé příščího ve dvú letech pořád zběhlých šest tisíc kop gr. A to má a povin[en] bude týž pan Zacharyáš panu Václavovi Berkovi hned zde v Olomúci listy s hodnými rukojmiemi podlé přípisu od pana Václava Berky vydaného po ourok obyčejný ujistiti a v moc jeho dáti, a pan Václav těch hor vinohradních na den svatého Vavřince panu Zacharyášovi i s tou smlouvou, kterou se pány stavy má, postoupiti, a týž pan Zacharyáš i s erby a potomky svými nejináč, než jakž od starodávna za právo a pořádek, užívati a ty desátky a perkrechty bráti, a kteříž vinohradové předešlé osvobozeni, podlé toho jich zachovati, a z těch desátkuov každého roku předkem šest drajlinků vína |
perkrechtu *na zámek Židlochovice* pánuom a dr- f. 31 v.
žitelóm Židlochovic do jejich beček *a do Brna do kláštera bosákóm*[3]) jeden drajlink vína při každém vinobraní vydávati, tak jakž se od starodávna vydávalo, má, a při najprv příštím vinobraní týž pan Zacharyáš panu Václavovi Berkovi z hory Štrosperku čtyři drajlinky vína dáti a pan Václav Berka touto smlúvu při prvním neb druhém soudu, kterýž v městě Brně držán bude, když dsky otevříny budou, má ve dsky vložiti. A což se v této smlouvě píše, to sou sobě slíbili ctně, řádně, křesťansky a bez přerušení zachovati. A pro lepší toho jistotu my, svrchupsaní prostředník a přátelé od stran vydaní, pečeti náše přivěsiti sme dali. Stalo se léta a dne jako nahoře.

Přetrhán a na okraji na f. 31 Zachariáš z Hradce.

[1]) *V orig.* poručenstvím.
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *T. j. františkánům u sv. Bernarda.*

Vklad vsi Volešne.

89. Léta Páně IMV^cLVIII, ve čtvrtek po Hromnicích *[3. února 1558] stal se jest odhad na vsi Volešné Zavišné, statku Oldřicha Osečanského z Osečan, skrze* urozeného pána, pana *Václava Krajiře z Krajku na Nových Uherčicích, na místě* pana *Václava Berky z Dubé, z Lipého a na Štemberce,* najvyšího sudího markrabství moravského, *a* urozeného vladyku *Matyáše z Hartunkova a na Čechách,* místo držící najvyšího písařství téhož markrabství.

Ves Volešná Závišná.

Item. Na lidech duole psaných znamená se, co kto platu peněžitého neb jiného dává:

Item. *Pavel Rakl* z poloulání dává platu
o svatém Jiří XII gr.,
o svatém Václavě tolikéž [XII gr.][1],
příhonného o témž času XII d.,
slepic VI,
vajec XX.

Item. *Jan Špigl* z poloulání dává
o svatém Jiří XIIII½ gr.,
o svatém Václavě též [XIIII½ gr.][1],
příhonného III gr. II½ d.,
slepic VII,
vajec XXII.

Item. *Brož* ze puol druhé čtvrti dává platu
o svatém Jiří XII gr.,
o svatém Václavě též [XII gr.][1],
příhonného XII d.,
slepice IIII,
vajec XV.

f.32 Item. *Jan Starcj* z polúlání dává platu
o svatém Jiří XII gr.,
o svatém Václavě též [XII gr.][1],
příhonného XI d. I h.,
slepic VI,
vajec XX.

Item. *Pavel Nováků* z půl třetí čtvrti dává platu
o svatém Jiří XV gr.,
o svatém Václavě XXV gr.,
příhonného XI d. I h.,
slepic VII,
vajec XXV.

Item. *Kašpar* z puol druhe čtvrti dává platu
o svatém Jiří XV gr.,
o svatém Václavě též [XV gr.][1],
příhonného III gr. II½ d.,
slepice IIII,
vajec XV.

Item. *Matěj Kochtánek* z puol druhé čtvrti dává platu[2]) o svatém Jiří VIIII gr.,
o svatém Václavě též [VIIII gr.][1],
příhonného XI d. I h.,
slepice IIII,
vajec XV.

Item. *Pavel Pyza* z zahrady dává
o svatém Jiří II½ gr.,
o svatém Václavě též [II½ gr.][1],
příhonného XI d. I h.,
slepici I,
vajec II.

Item. *Vondra, dvořák,* ze dvou lánuov a ze čtvrti dává platu o svatém Jiří XLIIII gr. V d.,
o svatém Václavě XLV gr.,
slepic V,
vajec I kopu XX,
ovsa VII měřic.[3])

Item *devět osob, poddaných panen z Nové Říše;* dává každý z nich příhončího po XI d. I h., učiní XIIII gr. III d. I h. | f.32v.

Summa platu stálého peněžitého o svatém Jiří a o svatém Václavě V kop XV gr. IIII d. I h.[4])
Summa slepic XLIIII, po I gr. učiní XLIIII gr.
Summa vajec III½ kopy IIII vajce, jednu kopu po II gr. učiní VII gr. I d.[5])
Summa ovsa VII měřic,[6]) po IIII gr. učiní XXVIII gr.
Summa platu stálého VI½ kopy IIII gr. V d. I h;[7]) jednu kopu po X kopách počítajíc učiní za ten plat s odhádaním LXV½ kopy XVI gr. V½ d.

Item jest jeden rybníček panský, kterýž slove Na obci; podlé zprávy lidí sadí se do něho VI kop.

Item. Tíž lidé dali zprávu, že se jest *z dílu Hejdova* k *dílu Oldřichovu* čtyři rybníčkové dostali; sází se do nich XI kop.

Item. Týž oznámili, že sou dva rybníčkové ve vsi, pánu náležití; sází se do každého po I kopě. Summa do těch rybníčkuov násady XVIIII kop; kladouc jednu kopu kapruov po I kopě gr. učiní odhádaní I^c XXXIII kop.

Summa obojího platu, stálého i běžného, na týž vsi odhádáno panu komorníkovi: I½^c XLVIII½ kopy XVI gr. V d.[8])

Léta Páně IMV^cLVIII,

90. v outerý po svatých Filipu a Jakubu *[3. května 1558] stalo a vykonalo se přidělění na vsi Volešné Závišné, statku Oldřicha Vosečanského z Vosečan, skrze* urozené pány, pana *Jindřicha Mezeříckého z Lomnice na místě* pana *Zacharyáše z Hradce a na Telči,* najvyšího komorníka, pana *Václava Krajíře z Krajku na místě* pana *Václava Berky z Dubé, z Lipého a na Štemberce,* najvyšího [sudího] markrabství moravské-

[1]) *V orig. jest místo číslice v závorkách šikmá čára od slova* tolikéž, *nebo dále* též, *ke slovům* o svatém Jiří, *která jsou i s číslicí v orig. ještě na prvním řádku.*
[2]) *V orig. ještě na prvním řádku.*
[3]) *V orig.* M.
[4]) *Správný součet jest však* V kop XIIII gr. V d. I h.
[5]) *V orig.* ½ d.
[6]) *V orig.* M.
[7]) *Správný součet je však* VI½ kopy III gr. VI d. I h.
[8]) ½ d. *jest vynecháno.*

ho, *a* urozeného vládyku *Brykcího Moravu z Meziříčí*, písaře práva menšího zemského, *na místě* urozeného vládyky *Matyáše z Hartunkova na Čechách*, místo držící najvyšího písařství téhož markrabství, u přítomnosti jiných úředníkuov menších zemských urozenému pánu, panu *Zacharyášovi z Hradce a na Telči*, najvyšímu komorníku markrabství moravského, na lidech napřed psaných.

f. 33 Vklad zámku Hostimu.

91. *Pertuolt z Lipého*, hajtman markrabství moravského, najvyší maršálek království českého a JMti krále Maximiliána etc. komorník, *na místě sirotkuov, po* nebožtíku *Zdenkovi Bítovském z Lichtnburku zuostalých, Václavovi Hodickému z Hodic*, najvyšímu hofrychtýři markrabství moravského, erbóm a budúcím potomkóm jeho *zámek Hostim, tvrz Bezce, ves Hostim* s kostelním podacím v též vsi, *ves Příštno, ves Radkovice, ves Bezce, ves Zběrkovice*, což[1]) tu siro[t]kóm náleží, *ves Lažánky, ves Jehřice, ves Blatnice, plat na opravní vsi Dědicích*, k témuž zámku Hostimu od starodávna náležitej, s dvory, s pivovarem, s pilou, s zahradami, s štěpnicemi, s rolí oranú i neoranú, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s poplatky, s činžemi, s robotami, s kury, s vajci, s ospy, s majtem ve vsi Hostimi, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s řekami, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery, s rybníky, s rybniščemi, s břehy, s stavy, s mlajny, s mlýniščemi stavenými i pustými, s horami, s luhy, s lesy, s háji, s chrastinami, s křovinami, s pahrbky, s doly, s dolinami, s lovy, s hony, s loviščemi i s čižbami, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží svrchupsané všecko i každé obzvlášč v svých mezech a hranicích od starodávna leží a vymezeno jest, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, což kolivěk těm sirotkóm spravedlivě náleželo a náleží, nic tu sirotkóm svrchupsaným, erbóm ani budúcím potomkóm jejich práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to všecko na místě sirotkuov svrchupsaných *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, k jmění a držení a dědičnému užívaní, a kdež by to zboží svrchupsaným sirotkóm ve dckách zemských svědčilo a zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad spolku.

92. *Lidmila z Stoječína Petra Žerharta z Nasevrk*, manžela svého, na své vlastní zboží a dědictví, *na dvuor a ves Palupín* se vším jeho příslušenstvím, i na to na všecko, což mám aneb ještě jmíti budu, přijímám na pravý a jednostajný *spolek*.

Vklad vsi Salavic.

93. *Jakub a Eliáš*, bratří vlastní *Kosaři, měšťané města Jihlavy, i na místě Jiříka a Danyele, bratří svých mladších nedílných*, i s svými dědici a budúcími potomky *purgmistru a radě i vší obci města Jihlavy*, nynějším i budúcím, své vlastní zboží a dědictví, totižto *ves Salavice* a dvuor s tím se vším, což k též vsi i k tomu dvoru od starodávna přísluší, s pivovarem, s rolí oranú i neoranú, s mlýny, s pilou, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, | s horami, s doly, s lesy, s háji, f. 33 v. s chrastinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s oužitky i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky tekutými i netekutými i se vším jiným plným právem, panstvím a příslušenstvím i s vuolí, jakož to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích i v každé zvláště záleží a sou[2]) vymezena, nic tu sobě, dědicóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc, tak jakž sme to sami drželi a užívali, to všecko svrchu dotčeným purgmistru a radě i vší obci, nynějším i jich budúcím potomkóm, *ve dcky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému užívaní, svobodné a nezávadné, a jestliže by to zboží nadepsaným nám aneb komu jinému kde ve ckách svědčilo, toho se všeho odříkáme a tímto vkladem to moříme a v niveč obracujeme.

Vklad tvrze a vsi Kobylník.

94. *Ester z Doubravice* i s svými erby *Bohušovi Sadovskému z Sloupna* a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, svobodné a nižádnému nezávadné, totižto *tvrz a ves Kobylníky* s dvorem poplužným, s pivovarem, s sladovní *a ves Poduitovice s tvrziskem pustým, ves Otmice* s kostelním podacím, *ves Horákov s t[v]rziskem pustým, ve vsi Hruškách*, což mi tu náleželo, s vinohradem u Kobylník, s platy, s vinohrady, s lidmi platnými i neplatnými, s platy, s rolí ornú i neornú, s mlajnem moučkným, s vodami tekutými i netekutými, s ospy obilnými, s slepicemi, s vajci, s pastvami, s pastviščemi, s robotami spravedlivými s konskými i jinými, se všelijakými platy a poplatky a požitky, s platy stálými i běžnými, se všemi rybníky, s rybniščemi, s lesy, s háji, s chrastinami, s hony, s lovy, s oužitky a požitky všemi a všelijakými i s jiným se vším panstvím a příslušenstvím, což k těm tvrzem a vsem od starodávna přísluší, jakýmiž se koli jmény jmenovati mohou, s mezemi, s hranicemi, tak jakž to zboží a ty vsi již jmenované v svých mezech a hranicích přísluší a vymezeny sou, i se vším plným právem a panstvím, tak jakž sem to sama držela

[1]) *Toto a tři další slova touž rukou na okraji.*

[2]) *Toto a další slovo tak v originále.*

a toho požívala, nic sobě, erbóm a budúcím potomkóm svým na tom zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujic ani zachovávajic, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

f. 34 95. Léta od narození Syna Božího Krista Pána MDLXIIII°, při času druhé neděle v půstě *[28. února 1564]* v městě Brně držán jest soud skrze urozené pány, pana Pertuolta z Lipého na Krumlově, hajtmana, najvyšího maršálka království českého a JMti římského, uherského, českého etc. krále komorníka, pana Zacharyáše z Hradce na Telči, najvyšího komorníka, pana Albrechta Černohorského z Boskovic na Černé Hoře, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místo držící; na kterémž sou seděli: duostojný pán Marek, biskup olomúcký, a urození páni, pan Václav Krajíř z Krajku na Mladoňovicích, pan Sazima Zajímač z Kunstátu na Jevišovicích, pan Znata z Lomnice na[1] . . ., pan Volf Dytrich, hrabie z Hardeku etc., na Letovicích, pan Jan Krajíř z Krajku na Oslovanech, pan Zdeněk Lev z Rožmitále a z Blatné na Hrutovicích, pan Jan starší z Žerotína na Rosicích, pan Frydrych z Žerotína na Miloticích, pan Jindřich z Šternberka na Holešově, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, pan Smil Bilík z Kornic na Veselí, pan Frydrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, pan Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, a z vládyk: Václav Hodický z Hodic na Hostimi, najvyší hofrichtýř, Jan Ždánský z Zástřizl na Buchlově, podkomoří, Beneš Pražma z Bílkova na Ejvanovicích, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku, Vilím Dubčanský ze Zdenína na Habrovanech, Záviše z Víckova na Polehradicích.

f. 34 v. Vklad tvrze a vsi Uherčic.

96. *Václav Krajíř z Krajku* i s svými erby *Adamovi Volfovi Krajířovi z Krajku*, erbóm a potomkóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totižto *tvrz Nové Uherčice a tvrz Vratěnín, ves Nové Uherčice a městečko Vratěnín, ves Sstálek* s kostelním podacím, *na vsi Theumpochu*, což mi tu náleží, *ves Mošovice*, což tu mám a mně přináleží, *ves Lubnici*, což tu též mně náleží, *městečko Frajnštajn s pustým zámkem Frajnštajnem, ves Křeslík a ves Chrlov*, což tu též mně náleží, se vším a všelijakým panstvím a příslušenstvím, tak jakž sem ho sám v užívaní držel, ty všecky svrchupsané tvrze, městečka a vsi, osedlé i pusté, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s horani, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rovninami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s požitky a oužitky a se všemi poplatky, s mlýny, s mlýniščemi, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery i se vším právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží od starodávna v svých mezech a hranicích vymezeno jest a jakž sem toho statku sám užíval a v užívaní držel, nic tu sobě, erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství nepozuostavujíc, než to všecko ku pravému dědictví, svobodné a nezávadné, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad též tvrze a vsi ut supra.

97. *Adam Volf Krajíř z Krajku* i s svými erby *Volfovi Štrejnovi z Švarcnavy*, erbóm anebožto potomkóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *tvrz Nové Uherčice a tvrz Vratěnín, ves Nové Uherčice a městečko Vratěnín, ves Sstálek* s kostelním podacím, *na vsi Teunpochu*, což mi tu náleží, *ves Mošovice*, což tu mám a mně přináleží, *ves Lubnici*, což tu též mně náleží, *městečko Frajnštajn s pustým zámkem Frajnštajnem, ves Křesník a ves Chrlopy*, což tu též mně náleží, se vším a všelijakým panstvím a příslušenstvím, takž sem ho sám v užívaní držel, i všecky svrchupsané tvrze, městečka a vsi, osedlé i pusté, s dvory, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s horami, s doly, s lesy, s háji, s chrastinami, s rovninami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, s robotami, s požitky a oužitky a se všemi poplatky, s mlýny, s mlýniščemi, s řekami, s břehy, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými, s jezery i se vším právem, panstvím a příslušenstvím, jakž to zboží od starodávna v svých mezech a hranicích vymezeno jest a jakž sem toho statku sám užíval a v užívaní držel, f. 35
nic tu sobě, erbóm svým ani budúcím potomkóm práva, panství nepozuostavuji, než to všecko ku

[1]) *Za tím v orig. mezera* $2^1\!/_2$ *cm. Podle č. 83. (8. března 1563) by v ni mělo býti slovo* Lomnici. *Poněvadž se však níže v č. 105. (19. března 1565) i dále v č. 118. (17. září 1565) a v č. 125. (11. března 1566) píše* Znata z Lomnice na Říčanech *(přijat na ně podle č. 39. na spolek od své manželky Mandaleny z Mírova již r. 1560), zdá se, že při zahájení soudu 28. února 1564 byla nějaká pochybnost o jeho držení Lomnice. (Viz shora pozn.[3]) u č. 83.) Prázdné místo zůstalo však již nevyplněno.*

pravému dědictví, svobodné a nezávadné, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad tvrze a vsi Kovalovic.

98. *Hynek Pavlovský z Vitbachu* i s svými erby *Albrechtovi Černohorskému z Boskovic,* podkomořímu markrabství moravského, a jeho erbóm své vlastní a dědičné zboží, žádnému nezávadné, *tvrz a ves Kovalovice, ves Šumice, ves Vítovice,* s lidmi platnými i neplatnými, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s vinohrady, s vinicemi, s desátky, zemními, spravedlivými robotami, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s lesy, s háji, s chrastinami, s horami, s doly, s dolinami, s pahrbky, s hony, s lovy, s mezemi, s hranicemi, tak úplně, jakž to svrchupsané zboží od starodávna jest vymezeno a v svých hranicích záleží, se vším plným právem, panstvím, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, a zvlášče se všemi požitky, v kterýchž sou kolivěk věcech neb kterak by mohly zvláštními jmény jmenovány bejti, i se všemi jinými věcmi, což koli k tomu zboží svrchupsanému příslušelo a přísluší, nic sobě ani erbóm ani budúcím potomkóm tu práva, panství ani kterého vlastenství žádného nepozuostavujíc, než to všecko *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to jisté zboží, erbóm mým ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad vsi Maršovic.

99. *Václav Hodický z Hodic,* najvyší hofrychtýř markrabství moravského, *na místě Anny Krajířky z Krajku a Zdenka Krajíře z Krajku, spolu se mnú mocných otcovských poručníkuov sirotků a statku, po* nebožtíku *Zdenkovi z Valdštajna,* předešlém hajtmanu markrabství moravského, *zuostalých, na místě sirotka, po* nebožtíku *Mikulášovi z Lombistu zuostalého, ves Maršovice* se vším k ní od starodávna příslušenstvím, toho sirotka, po svrchupsaném Mikulášovi z Lonbistu zuostalého, vlastní zboží a dědictví, svobodné a žádnému nezávadné, s lidmi usedlými i neusedlými, platnými i neplatnými, s platy, s poplatky, s kury, s vajci, s rolí oranú i neoranú, s lesy, s háji, s chrastinami, s mezemi, s hranicemi, s pastvami, s pastviščemi, s hony, s lovy, s čižbami, s robotami, se všemi oužitky a požitky, jakýmiž by se jmény jmenovati mohly, se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, tak *jakž sou to nebožtík Jiřík a Burjan Žabkové z Limberka, též i Jiřík Lonbist drželi a požívali,* s tím se vším, což k tomu zboží od starodávna příslušelo a přísluší, nic tomu sirotku svrchupsanému, po Mikulášovi z Lombistu zuostalému, erbóm a budúcím potomkóm jeho práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavujíc a nezachovávajíc, *Matyášovi Žalkovskému z Žalkovic,* erbóm a budúcím potomkóm jeho *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, jmění, držení a dědičnému užívaní, a komuž by to zboží napřed psané ve dckách zemských svědčilo a zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad tvrze a vsi Kyjovic. f. 35 v.

100. *Petr Jankovský z Vlašimě* i s svými erby *Frydrychovi Březnickému z Náchoda* a erbóm a potomkóm jeho své vlastní a dědičné zboží, totiž *tvrz a ves Kyjovice* s dvorem poplužným, s rolí oranú i neoranú, s platy, s poplatky stálými i běžnými, s sadem, s vinohradem panským svobodným v Staré hoře kyjovské, právem horným, s perkrechtem k Kyjovicím náležitým, s platem vinohradním za desátek a zemní, totiž z každé čtvrti vinohradu v tej hoře při vinobraní stálé[1]) každého roku jedno vědro obyčejné dávají, s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým po dvú láních usedlých lidí ve [v]si Kyjovicích, *a z toho se na klášter loucký do konventu čtyřidceti groší bílých dává,* též s desátkem vytýkaným jarým i ozimým a platem po rolích, na ten čas pustých, kyjovských, s platem a desátkem jarým i ozimým *z rolí, od Jiříka Edlmana přikoupených a sfrajrmarčených,* k Kyjovicím náležitých, s robotami spravedlivými na lidech kyjovských, kteréž sou mně činívali, s šenkem vinným, totiž každého roku jednu bečku desetvědrní vyšenkovati, *též také na lidech těšetických, na ten čas poddaných Appolony Mezeřické z Lomnice, roboty a povinnosti,* zejména každej, jakž kdo sedí, dva žence na celý den dáti a každý, kdož koně mají, dva celá dni vorati, a kteříž koní nemají, každej po jednom dni kopati, však těm všem robotířóm stravu podlé slušnosti dáti, [s][2]) svobodami a volnou pastvou a myslivosti provozování[3]) *na týchž gruntech těšetických* i také pokutami na týchž lidech, *jakž smlouva o to, mezi nebožtíkem Janem z Pernštajna a na místě jeho Janem Kytlicí a Jindřichem Jankovským z Vlašimě učiněná, ukazuje,* vyměřuje a šíře to všecko zavírá, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, *s lesem,* slove *Ausaz,* což mně jeho k Kyjovicím náleží, *nad vsí Těšetici ležícím,* s hájem, slove Škřinka, což mně též k Kyjovicím náleží, nad vsí Kyjovici ležícím, s luhy, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi, s hranicemi,

[1]) *V orig.* stálee. [2]) *Nebo splynulo s následujícím* s. [3]) *Tak v originále.*

s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s vajci, s oužitky a požitky i se všemi poplatky, kterýmiž se koli jmény jmenují, s řekami, s potoky, s břehy, s stavy, s prahy a s polštáři, kterýmiž se voda *na rybníky kyjovské a žerotské* nahání, s volným jich na vodě Blatnici děláním a topením *podlé smlouvy, mezi Jiříkem z Vajtmile, Petrem Kyjovským učiněné*, s vodami tekutými i netekutými, s šesti rybníky, se třima, nad vsí Těšeticemi v lese Ousově proti lesu Purkholci ležícími, s volným jich topením *na grunty k hradu znojemskému přislušející*[1]) a s splavy na těch gruntech dělání,[2]) *jakž list a nadání králové Marie* slavné paměti *a potvrzení krále Ferdynanda*, již císaře, římského, uherského, českého krále etc., f. 36 *ukazují* a vyměřují, podtrubí, | *ploty a braní dělání volné na gruntech těšetických podlé smlúvy o to učiněné*, též se třema rybníky, pod tvrzí, vsí Kyjovici a Starou[3]) horou vinohradní kyjovskou ležícími, s volným jich topením, s haltéři, s rybníšťmi, s jezery, se vším plným právem, panstvím, příslušenstvím, tak jakž to zboží svrchupsané od starodávna v svých mezech a hranicích jest vyměřeno, *kromě tý Nové hory*, kteráž se znovu vystavuje, podlé smlouvy trhové vyminěný, nic sobě tu ani erbóm svým a budoucím potomkóm ani žádnému jinému na tom zboží práva, panství, svobod ani kterého vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, *kromě faráři žerotskému starodávní desátek obilný a Těšetickým pastev a napájení*[4]) *v gruntech a místech v smlúvě svrchu dotčené i jmenovaných*, než tak, jakž sem to sám držel a toho požíval, podlé práva *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému dědictví, svobodné a žádnému nezávadné, k jich jmění a dědičnému požívaní, a kdež by to již jmenované zboží mně aneb erbóm mým i věrným rukám a potomkóm mým ve dskách svědčilo a zapsáno bylo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad dvoru v Našiměřicích.

101. *Jiřík Valecký z Mírova* i s svými erby *Gabryelovi Panvicovi z Věžného* a erbóm jeho i budúcím potomkóm své vlastní zboží a dědictví, totižto *dvuor ve vsi mé Našoměřicích* s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s desátkem obilným jarým i ozimým i s tím se vším příslušenstvím, jakž ten dvuor od starodávna v svých mezech jest vymezený, nic tu sobě ani erbóm svým i budúcím potomkóm, pánuom a držitelóm *panství miroslavského* a svrchupsané vsi Našiměřic,[5]) na tom dvoře práva, platu, ourokuov, robot, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíc ani zachovávajíc, tak jakž sem to sám držel a toho požíval, všecko to *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení i požívaní, a jestliže by to zboží nadepsané mně aneb komu jinému ve dskách svědčilo, toho se všeho odříkám a tímto vkladem to mořím a v niveč obracuji.

Vklad věna Aleně z Prusinovic.

102. *Zdeněk Lhotský ze Ptení Alleně z Prusinovic*, manželce své, na svém vlastním a dědičném zboží, žádnému nezávadném, totižto *na městečku Křižanově* s jeho příslušenstvím, *ku* pravému jejímu *věnnému právu puol osmnácta sta zlatých a nad věno* z lásky své manželské *puol třinácta sta zlatých*, vše za 1 zl. XXX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíc, na minci obecně berné, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji a příjeměím toho věna i nad věno sám se činím vším statkem svým, kterýž jmám anebo jmíti budu.

Naučení panu komorníkovi f. 36 v.

103. *o vklad do desk, o směnu, o opatření špitále v městě Mezříčí nad řekou Oslavou od pana Zykmunda Helta z Kementu, císaře JMti rady a místokancléřc království českého, dané: Poněvadž se opatření téhož špitále mimo předešlé těm chudým lidem lepší nachází a Jich Mt páni to schvalovati ráčí, má je pan komorník ve dsky vložiti.* Relatores: pan Jan Kropáč z Nevědomí, a z vládyk Záviše z Víckova.

104. *Zykmund Helt z Kementu a na Mezeříčí*, císaře římského, uherského, českého etc. krále JMti rada a místokancléř v království českém, i s erby, s dědici a budúcími potomky svými, pány a držiteli panství mezeříčského, oznamuji tímto listem obecně přede všemi tak budúcími, jako nynějšími, před nimiž by tento list čten nebo ukázán byl: *Jakož špitál muoj, v městě mém Mezeříčí ležící, dvou vsí*, zejména *Neuffštichu a Horních Jeřmanic*, od starodávna *v dědičném držení a užívaní až posavad jest*, k kterýmžto vsem do téhož špitále toto duochodů vychází: platu penězitého stálého třidceti pět zlatých puol desáta groše, slepic dvatceti šest, vajec devět kop, *kterýchto vsí duochodů k vybírani ouřad mezeřícký v spravování sou* a z těch duochodů na špitál a na vychování chudých lidí nakládají, *i poněvadž nemalé*[6]) *práce a ochraňování lidí ze vsí svrchupsaných týž ouřad mezeřícký*, poddaní moji, *mají* a ku póhonóm,[7]) kterýmiž ku právu zemskému od lidí nepokojných poháněni bejvají, stávati a tudy obchody své meškati i také znamenité outraty o to vésti musejí, *za to mne* jako pána svého dědičného poddaně *prosíc, abych* jim z takové práce a outrat pomohl a *vsi napřed*

[1]) *V orig.* přislušejících.
[2]) *Tak v originále.*
[3]) *V orig.* s Starou.
[4]) *V orig.* napájením.
[5]) *První* i *(v orig.* y*) jest opraveno touž rukou z* o.
[6]) *V orig.* nemalá.
[7]) *V orig.* póhoném.

psané se vším jich příslušenstvím *k ruce své ujal a v jiný plat jistý*, kterýmž by se dostatečně chudí lidé ve špitáli vychovati i také špitál, kterýž sem s pomocí Pána Boha z gruntu znovu vystaviti umyslil, opravovati mohli, *nadal:* kdež znajíc jejich snažnou a ustavičnou prosbu slušnou bejti a chtíce tomu, aby týž Mezeříčští, poddaní moji, tím volněji a bez překážky živností a obchoduo svejch hleděli, *tak sem učinil a za ty dvě vsi, totiž Neuwštich a Horní Heřmanice, a ty duochody, kteříž z nich vycházejí, níže psané platy* dobrovolně na časy vyměřené i s erby, s dědici a budúcími potomky svými, pány a držiteli zámku a města Mezeříčí, *vydávati se podvolil a tímto listem* na budúcí věčné časy vědomě s bedlivým uvážením *se podvoluji*, a to
f. 37 zejména | takto se vydávati má: na den svatého Jiří deset zlatých, za jeden zlatý třidceti groší a za groš sedm peněz bílých počítajíc, item na den svatého Václava deset zlatých téhož počtu, a ty peníze aby ouřad mezeřícký přijímali a podlé potřeby na vychování chudých vydávali a z toho při počtu obecním pánóm svým každého roku počet činili; item na den svatého Jiří žita XXII½ měřice a na den svatého Václava tolikéž XXII½ měřice; item slanin dobrých dva polty, ty aby na den Panny Marie hromnic chudým do špitále dány byly; slepic k velikonoci XV, k svatému Duchu XV, o svatém Václavě XV a k vánocím XV; item vajec k každé veliké noci puol osmy kopy, k svatému Duchu tolikéž VII½ kopy; item hrachu o svatém Jiří jednu měřici a o svatém Václavě jednu měřici; item ječmene na kroupy o svatém Jiří dvě měřici[1]) a o svatém Václavě tolikéž dvě měřice; item pohanky na kaši o svatém Jiří dvě měřice a o svatém Václavě dvě měřice; item pšenice na krupici a mouku o svatém Jiří dvě měřice a o svatém Václavě dvě měřice; item každého čtvrt léta másla dobrého šest másuov, učiní do roka XXIIII másy; item sádla vepřového přepouščeného každého čtvrt léta dva másy, učiní do roka VIII másů; item vína dobrého z zámku mezeříckého na každú osobu, kolik koli tehdáž osob chudých ve špitáli bylo, po jednom másu, a to rozdílně, k hodóm vánočním po jednom másu na osobu, jakž vajše dotčeno, k hodóm velikonočním tolikéž, k hodóm svatodušním tolikéž, k hodu Panny Marie Nanebevzetí tolikéž, a tak přijde každé každé osobě do roka dáti čtyři másy; pakli by[2]) toho času, kdy by se víno do špitále dáti mělo, na zámku vína neměli, aby jim vína dobrého, po čem by v městě Mezeříčí más platilo, koupeno bylo a to se z zámku hotovými penězi zaplatilo; item každého čtvrt léta dva sýry za XV gr. bílých, učiní do roka osm sýrů za II zl. A tyto věci potravné aby špitálníci přísežní, nynější i budúcní, kteříž s vuolí pánuov svých nad špitálem usazeni budou, z zámku Mezeříčí přijímali a o všem, kterak co mezi chudé lidi děleno bude, oznamovali a počet z toho každého čtvrt léta činili. Jestliže by pak z erbuov, dědicuov neb potomkuov mých v budoucích časech kdo tak nedbanlivý se nalezl a těchto všech věcí nahoře i dole poznamenaných na časy vyměřené vydávati a spravovati zanedbal, ač o žádným toho nesmejšlím, poněvadž se to ke cti a chvále Pánu Bohu všemohúcímu a pro opatření chudiny ode mne nadalo, tehdy aby ouřad mezeřícký, nynější i budúcí, neprodlívajíc na | Jich f. 37 v.
Mt pana hajtmana a pány soudcí tohoto slavného markrabství moravského to vznesli a za to JMti pana hajtmana a Jich Mtí pánuov soudcí žádostivě prosili, aby pro odplatu božskou nad tím spravedlivou a ochrannou ruku držeti ráčili, aby se tomu všemu, což v tomto listu zapsáno jest, bez prodlení dosti dálo a toto ve dsky vloženo bylo, však pro takové na Jich Mt od ouřadu mezeříckého vznášení aby žádný pán a držitel panství mezeříckého na ně ani obzvláštní osoby žádné těžkosti, trestání ani nemilosti nevzkládal a k nim neměl. A poněvadž lidé z Horních Heřmanic každého roku dvatceti pět sáhů drev v lesí[3]) svých nadělati a do špitále svoziti povinni sou, tu robotu aby ti lidé předse na budúcí časy k témuž špitáli činiti povinni byli. A jakož se také *podlé listu nebožtíka pana Jana z Pernštajna* dobré paměti *z zámku Mezeříčí* do téhož špitále mezeříckého tři kopy kaprů ročně vydává, tolikéž aby se ty tři kopy kaprů podlé toho listu na budúcí časy vydávaly. Jestliže by pak kdy kdož koli co k témuž špitáli nadal, poručil neb odkázal, to aby také od ouřadu mezeříckého, nynějšího neb budúcího, přijímáno a k dobrému chudých opatrováno bylo a tolikéž aby z toho počty, jakž vajše dotčeno, činili. A protož aby se tomu ode mne, erbuov, dědicuov a budúcích potomkuov mých, pánuov a držiteluov panství mezeříckého, na všem i na díle zadosti dálo, já, svrchupsaný Zykmund Helt, místokancléř, sám sebe, erby, dědice a budoucí potomky své, pány a držitele panství mezeříckého, pod nemilostí bozkou, a jakž toho jeden každý před tváří Boží v den soudný Páně odpovídati povinen jest, zavazuji, aby toto mé nadání v celosti a beze všeho přerušení zachováno bylo. Toho na jistotu a pevné zdržení list tento sem ouřadu mezeříckému, na pargameně[4]) psanej, s přivěšenú pečetí mou s mejm jistým vědomím a vuolí, podpisem ruky

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Za tím přetržené slovo* se.

[3]) *Tak v originále.*
[4]) *Za tím přetržené slovo* celej.

me vydati rozkázal a pro širší toho vědomost připrosil sem urozených pánuov, pana Václava a pana Zdenka, bratří vlastních Mezeřických z Lomnice na zámku znojemském a Ledči etc., že sou podlé mne také pečeti své na svědomí k tomuto listu přivěsiti dali, sobě, erbóm a dědicóm svým bez škody. Jenž jest psán a dán na zámku Mezeřiči v sobotu po svatých Petru a Pavlu, apoštolích božích */3. července 1563/*, léta od narozeni Syna Božího Krista Pána, Spasitele a Vykupitele našeho, tisícého pětistého šedesátého třetího počítajíc.

Zykmund Helt z Kementu
rukú vlastní etc.

f. 38 **105.** Léta Páně MV^c^LXV, při času druhé neděle v půstě */19. března 1565/* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Pertulta z Lipého na Krumlově, hajtmana, najvyšího maršálka království českého a JMti římského císaře komorníka, pana Zacharyáše z Hradce na Telči, najvyšího komorníka, pana Albrechta Černohorského z Boskovic na Černé Hoře, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, najvyšího písarství[1]) téhož markrabství místo držícího; na kterémž jsou seděli urození páni: pan Václav Krajíř z Krajku na Mladoňovicích, pan Zdeněk Lev z Rožmitálu a z Blatné na Hrutovicích, pan Znata z Lomnice na Říčanech, pan Jan starší z Žerotína na Rosicích, pan Frydrych z Žerotína na Bílovicích, pan Jindřich z Šternberka na Holešově, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Voldřich z Kounic na Veselíčku, pan Frydrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, pan Jan[2]) Kropáč z Nevědomí[3]) na Hranicích; a z vládyk: Václav Hodický z Hodic na Miroslavi, najvyší hofrychtýř, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku, Záviše z Víckova na Polehradicích, Balcar Švajnyc z Pilmstorfu na Fulnece, Petr Čertorejský z Čertoryje na Vranově.

f. 38 v. Potvrzení císaře JMti mezi Hanušem Haugvicem a převorú od svaté Anny etc.

106. My *Ferdynand*, z boží milosti volený římský císař, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie, oznamujeme tímto listem všem, že *sme* poníženě *prošeni od urozeného Hanuše z Biskupic na Žačanech a velebné Aleny Milaurové, převory kláštera svaté Anny v Brně*, i konventu jejího *a kněze Jana Czeyczlara, převora svatého Michala*[4]) *v Brně, a též konventu jeho, abychom jim smlouvy dole psané milostivě potvrditi ráčili*, kterážto slovo od slova takto zní:

Námi, Janem z Kounic a na Slavkově, Vilímem Dubčanským ze Zdenína na Habrovanech, prostředníky od JMti pana podkomořího tohoto markrabství vydanejmi, *a Janem Ždánským z Zástřizl na Buchlově, Záviší z Víckova na Polehradicích, Hynkem Dubňanským z Bačic v Vořechověm, Janem starším Munkú z Ejvančic etc.*, přáteli od stran vydanými, *stala se* dobrovolná, celá a dokonalá *smlúva a hranic obnovení a vymezení mezi* urozeným pánem, panem *Hanušem Haugvicem z Biskupic a na Žatčanech*, s jedné *a* velebnými, *pannou Alenou Milauryn, převoryší kláštera svaté Anny v Brně*, i *s konventem jejím a knězem Janem Czeyczlarem, převorem kláštera svatého Michala v Brně, i s konventem jeho, s strany lidí a gruntuov těšanských a moutnických*[5]) *jejich* s strany druhé, a to taková: *Jakož o meze a hranice těch gruntuov s obojí strany rozepře byla, i také že se struha panu Haugvicovi*, kterouž se voda nápadní na jeho rybníky Jezérko a Nesvařil béře a vede, *zaváží a zasejpá* etc., jakž od obojí strany nám to ukazováno bylo i také z svědkuo obojí strany zprávy i ukázaní toho všeho sme vzali a tomu všemu vyrozuměli *a s jich dobrovolným vědomím a svolením na nás o to mocné přestání sme ty hranice obnovili*, a předkem že ta struha od staradávna *za pána Kyjovského, pána jiříkovského*, *a* všech *držiteluov žačanských* bejvala cízena a od nich napravována tak, aby voda *do rybníkuo Žačanského*, což by jí mimo potřebu *rybníčku* panny převoryše nahoře psaného, *Moutnického* [bylo], vedena a brána bejvala, v tom zpuosobu zuostati a zamítána a bráněna pánuom žačanským k vedení tej vody bejti nemá, a oni, páni žačanští, budou jí sobě moci cíditi, napravovati, podlé uznání potřeby své na časy budoucí užívati bez překážky nahoře psaných, panny převoryše a kněze převora s konventy jich, i poddaných jich. Však poznali-li by toho potřebu moutničští neb těšanščí lidé, že by mostku nebo dvú udělání potřebovali přes tu struhu, bude jim povinen pán z Biskupic nahoře psaný s potomky svými, pány žačanskými, jich dělati dáti, a nemají kaženi býti od žádného. Což se pak hranic dotejče, v tom se jest pan Haugvic přátelsky dal najíti i gruntuov svých ustúpiti,

[1]) *Tak v originále.*
[2]) *Za tím nepřetržené slovo* Jan.
[3]) *V orig.* Neevědomi.

[4]) *T. j. kláštera dominikánského.*
[5]) *Tak v originále.*

aby tudy hranice znamenány a vymezeny byly, pokudž[1]) se nám, nahoře psaným smlouvčím, za slušné zdálo, a to proto, že ta struha a vody volné vedení jemu zuostává a v gruontech nahoře
f.39 psaných | vsí jse dělá. To sme vyměřili od toho kamene sadního, hranečního, který *hranice měnínské, moutnické a žačanské* dělí, čemuž obojí svědkové místo dali, a jdou při těch cestách od hranic měnínských k Těšanóm až k tej struze nahoře psaný, jakž sme to vyznamenali, a odtud až k místu tomu, kdež moutnické hranice s žačanskejmi se zbíhají, a odtad zase zhuoru a přes vrch až *pod rybník Těšanský, Šenkvický,* kdež prvé kamení sadní a mezní zasazené, a *až po grunty oujezdecké,* a na ta místa, kdež oznámeno jest dnes, mají s obojí strany lidé v sobotu příščí kamení svésti a zasaditi a kopce hranečné zdělati. A ty kameni i s těmi, kteříž prvé sou, mají zuostati za pravé hranice, dělící *grunty šenkvické,* těšanské a moutnické od gruntů žačanských, a každá strana svého bez omylu bude věděti požívati na časy budúcí. A pan Hanuš z Biskupic k tomu jest dobrovolně přivolil, že lidem moutnickým i těšanským na týchž gruntech svých žačanských dobytkem jich dvorovým pastvu svobodnú pustil, však bez škod činění, do dvú let pořád zběhlých. A oni, lidé nahoře psaní, kteříž dobytky své tam tak pásti budou, mají každého roku robotovati k Žačanskému dvoru, kdož koně mají, po jednom dni vorati a podsedníci po jednom dni žíti aneb hrabati seno. A ti mají, obě strany, o potvrzení tejto smlouvy při JMCské jednati a ve dsky zemské sobě jich vložiti dáti. Pro budúcí pamět každé straně tato jedna smlouva pod sekréty nás, nahoře psaných prostředníkuov, od stran vydaných smlúvčích, dána. Stalo se na Žačanech v pondělí den památky svatého Vavřince *[10. srpna 1562]*, léta Páně IMV^c^LXII^o^ počítajíc.

K jejichžto svrchupsaných, Hanuše Haugvice, převory kláštera svaté Anny a převora svatého Michala v Brně a obou konventu jich, nakloněni souce a znaje klášterský dobré v tom býti, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, s radou věrných našich milých, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svrchu dotčené smlouvy* ve všem jejím znění, položení, v punktích, klauzulech a artykulích *sme milostivě schváliti, obnoviti a potvrditi ráčili a tímto listem potvrzujem,* chtíce tomu konečně, aby jedna i druhá strana a budúcí jich při této smlouvě a milostivém potvrzení našem od nás, dědicuov našich a budúcích královy českých a markrabí moravských i jiných všech lidí všelijaké překážky nyní i na budúcí časy bez přerušení zachováni byli. Protož přikazujeme všem obyvatelóm a poddaným našim ze všech stavuo markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným milým, abyšte vajše psané strany při tom, což se v tomto listu a majestátu našem píše a v tej smlouvě se obsahuje, měli, drželi a neporušitedlně zachovali pod uvarováním hněvu a nemilosti naší císařské, dědicuov našich a budúcích králuov českých a markrabí moravských. Tomu na svědomí pečet náši | císařskú k tomuto listu přivěsiti sme roz- f.39 v.
kázali. Dán na hradě našem pražském v pátek po Povejšení svatého kříže *[18. září 1562]*, léta božího IMV^c^LXII^o^ a království našich římského XXXII. a jiných XXXVI.

Ferdinandus.

Joachym de Nowa Domo,
supremus regni Bohemie[2]) cancellarius.

S. Helth,
viccecancellarius.

Poslové ke dckám tohoto listu dáni sou od pana hajtmana pan Znata z Lompnice a pan Frydrych z Žerotína.

List mocný královský.

107. My *Ferdynand,* z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvatský etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujeme tímto listem všem, že *sme* poníženě *prošeni jménem* urozeného *Volfa Jetřicha, hrabí z Hardeku a v Mochlandu, na Letovicích,* věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterýž by všecek* a všelijaký *statek svuoj,* kterýž koli jmá a jmíti bude, *poručiti a jej zříditi mohl.* K jehožto pokorné prosbě nakloněni souce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svolili sme k tomu a tímto listem svolujeme,* vuoli náši jistou a moc plnou témuž Volfovi Jetřichovi, hraběti, dávajíce a toho dopouščejíce, aby on všecken a všelijaký statek svuoj hmovitý[3]) i nehmovitý,[4]) dědičný neb zápisný, kterýž má aneb ještě jmíti bude, *bez statkuov lenních a manských,* kteříž nápadové nám spravedlivě náleží, odkázati neb poručiti mohl a moc měl za zdravého života neb na smrtedlné posteli, komož[5]) se jemu kolivěk a kdy kolivěk zdáti a líbiti bude, *a také aby mohl a moc měl zdělati poručníky statku svého a dětí svých,* kteříž se jemu užitečni zdáti a viděti budú, a to bez naší, budoucích našich, králuov českých a markrabí morav-

[1]) *V orig.* pukudž.
[2]) *V orig.* Boehmie.

[3]) [4]) [5]) *Tak v originále.*

[illegible]

f. 40 [illegible]

[illegible] ctno [illegible] najvyšš[illegible] [illegible] mai [illegible] bndu [illegible] kolivek od nade [illegible] hraběte etc., neb od [illegible] budete, abyste ten [illegible] statku svém na [illegible] udělal, jej ve dsky [illegible] a vepsati rozka [illegible] odpornosti, jmáce [illegible] svědomí pečet naši krá [illegible] listu přivěsiti sme rozkázali [illegible] pondělí po svatém Jeronymu [illegible] [illegible] MVᶜ V[illegible] a kralovstvi [illegible] XXVII., a jiných XXXI.

[illegible]

[illegible] de Nova Domo,

[illegible] regni Bohemie cancellarius.

G. Mell subscripsit manu propria.

[illegible] ke dskám od pana hajtmana tohoto [illegible] sou pan Jan starší z Žerotína, pan [illegible] z Kounic.

Poručenstvi

[illegible] Jetřicha, hraběte z Hardeku etc.

108. [illegible] jméno svaté a nerozdílné Trojice [illegible] *[illegible] Dytrych, hrabě*¹) *z Hardeku*, [illegible] *[illegible] Mochlandu*, najvyšší dědičný šenk [illegible] truksas v Štyrsku etc., *na Letovi*[illegible] [illegible] tímto listem přede všemi, kdež [illegible] budu, že znamenavši, že nic jistčího [illegible] smrt a nejistčího než hodina smrti, [illegible] po mé smrti o statek muoj, které [illegible] Buoh z milosti své popříti račil, jací [illegible] a hadrunci byli, a *mající* [illegible] *svadbou*, kteráž se stala *mezi*

f. 40 v. [illegible] panem, panem *Antonínem Fu*[illegible] *a Waysmhoren*, císaře [illegible] JMti radou, *a* na ten čas [illegible] *manželkou* [illegible] aby se též smluve ve [illegible] dosti stalo, *a* [illegible] knížete a pána, [illegible] uherského a [illegible] arciknížete ra[illegible] pána mého [illegible] JMt ta moc da

[illegible] *mohu o vsem statku svém a dít*[illegible] *svých*, kteréž mám aneb jmíti budu, *poru*[illegible] *učiniti a poručníky zdělati*, kohož mi se [illegible] a líbiti bude, tak jakž týž list v sobě světči [illegible], i souce já při dobrém rozumu a na těle [illegible], s dobrým rozmyslem a mohu to dobře a volně učiniti, na ten list mocný *toto poručenství* [illegible] *a puosobím a předkem za poručníka moc*[illegible] *ho otcovského najvyššího dítek a statku svého*, kteréhož zde [v] markrabství moravském koli mám aneb ještě z milosti boží v těchto zemích jmíti mohu, [illegible] urozenú paní, paní *Reginu Fukarovu z Kyrchšperka a Waysnhorn*, manžel[illegible]ku mou milou, aby jím tak dobře jako svým, kteréž v Říši mám, vládnúti mohla, a to do let do[illegible]spělých dětí mých anebo stavu jejího proměnění. *A k radě a ku pomoci ji přidávám* urozené pány, pana *Jiří Volfa Krajíře z Krajku a na Ličově a* pana *Albrechta Krajíře z Krajku a na Dačicích*, ujce své milé, jichž sem se dožádal a jim věřím, že jí k dobrému dítek mých nápomocni budou a v ničemž neopustí. Také své milé manželce věřím, že dítky mé předkem ke cti a k chvále Pánu Bohu vésti a statek k dobré[mu] dítek mých opatrovati bude. A když by syn muoj najstarší k letóm přirozeným přišel a statku mého postoupiti měla, aby počtu žádného dítkám mým povinna učiniti nebyla. Tolikéž *jestli by dítky mé s tohoto světla sešly, aby paní manželka má v mém statku do svého stavu změnění zuostala* a jej se vším příslušenstvím užívala a počtu také žádného povinna činiti nebyla. *A pakli by paní Regina*, manželka má milá, *stav svuoj, prvé nežli by syn muoj najstarší k letóm přišel, proměnila, tehdy svrchu dotčení páni*, pan Jiří Volf a pan Albrecht, vlastní bratří z Krajku etc., *aby v tej mocnosti zuostali a* k dobrému dítek mých *týž statek*, kterýž by po mně zuostal, *řídili a spravovali*, se ve všelijaký statek muoj, který v tomto markrabství moravském mám aneb ještě v těchto zemích bych nabyti mohl a po mně zuostane, tím vším zpuosobem, jakž jej paní Regina²) má držela, uvázali *a mocní poručníci dítek mých do let jejich a statku mého byli a paní Regině*,³) manželce mé, *věna jejího* podlé znění smluv svadebních, mezi námi učiněných, což jí koli spravedlivě náleží, *vydali. A pakli by paní Regina*, manželka má, *toho poručenství v času prodleném na sobě jmíti a drželi, anebo kdyby syn muoj najstarší k letóm přišel, žádostiva nebyla a statku jemu postoupila, býti svuoj s dítkami mými míti nechtěla*, *tehdy poručníci moji* nahoře psaní *neb syn muoj aby ji bytem hodným buďto na některém statku mém opatřili anebo duom jí v některém městě koupili a k* [illegible] *jejímu každého roku* f. 41

¹) [illegible] *manželka* ²) [illegible] Regine

šest set zlatých rajnských, za zlatý šedesáte krajcarů počítajíc, *až do smrti aneb stavu jejího proměnění vydávali*, tak jakž smlúva svadební, mezi námi učiněná, to všecko v sobě šířeji a světleji vysvětluje a zavírá, aby se ve všem poručníci moji i dítky mé k ní zachovali. *Jestliže by pak Pán Buoh dítky mé*, kteréž mám aneb jmíti budu, buďto mužského a ženského pohlaví, *všecky s tohoto světa* (čehož Pán Buoh zachovati rač)[1]) *pojíti ráčil, tehdy nápadníka statku mého činím najbližšího svého erbovního přítele*. A v tom ve všem, což se svrchu i dole v tomto listu píše, jest má celá i dokonalá poslední vuole, aby se to všecko tak vykonalo. *Než toto sobě znamenitě*[2]) *vymieňuji*, jestliže bych toto poručenství kdy zrušiti a proměniti chtěl, abych toho moc míti mohl buďto na všem aneb na díle. *A také i toto vymieňuji*, jestliže bych komu, buďto paní manželce své, přátelóm aneb služebníkóm svým aneb komuž koli co poručil listem na papíře pod pečetí svú a na svědomí dvou buďto z pánů aneb dobrých lidí, to aby stálé a pevné [bylo], jako by v tomto listu zapsáno bylo, bez umenšení. Tomu na potvrzení a jisté zdržení věcí svrchupsaných já Volf Dytrych, hrabie z Hardeku etc., pečet svú vlastní sem k tomuto listu přivěsiti dal s mou jistou vuolí a pro širší toho vědomost připrosil sem urozených pánů, pánů, pana Jana Lomnického[ho] z Lomnice etc., pana Diviše Černčického z Kácova na Lysicích, a urozených vládyk, pana Jana Drnovského z Drnovic a na Rejci, pana Jetřicha staršího Podstackého z Prusinovic na Jevíčku, pana Albrechta Dubčanského ze Zdenína na Svojislavi a pana Jana Žerotského z Boru a na Žiruotkách, že sou pečeti své podlé mé k tomuto listu, sobě beze škody a erbóm svým, přivěsiti dali. Jenž jest dán a psán na Letovicích v středu po svatém Václavě *[1. října 1561]*, léta Páně IMV^cLXI počítajíc.

List mocný královský.

109. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvatský etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme prošeni od* slovutného *Jana z Zástřizl na Ždánicích*, věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterejž by všecek* a všelijaký *statek svuoj*, kterýž koli má a jmíti bude, *poručiti a jej zříditi mohl*. K jehožto prosbě nakloněni souce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svolili sme k tomu a tímto listem svolujeme* vuoli náši jistú a moc plnú témuž Janovi dávajíce a toho dopouščejíce, aby on všecken a všelijaký statek svuoj movitý i nemovitý,[3]) dědičný, manský neb zápisný, kterýž má aneb ješče jmíti bude, *bez statkuov manských*, kteříž nápa- f. 41 v.
dové nám spravedlivě náležejí, odkázati aneb poručiti mohl a moc měl za zdravého života aneb na smrtedlné posteli, komuž se jemu kolivěk a kdy kolivěk zdáti a líbiti bude, kromě duchovních osob, *a také aby mohl a moc měl zdělati poručníky statku svého a dětí svých*, kteříž se jemu užitečni zdáti a líbiti budou, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i všech jiných lidí všelijaké překážky, však to zřídíc listem pod svú pečetí a tří nebo čtyř pánuov neb dobrých urozených lidí pečetmi na svědomí. Kteréžto zřízení, dání, odkázaní, též i poručníkuo zdělání statku svrchupsaného Jana, tak jakž se svrchu píše, tolikéž má moci a pevnosti míti, jako by to dskami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení. Protož přikazujeme hajtmanu, najvyším komorníku a sudímu desk zemských markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, abyšte, když kolivěk od nadepsaného Jana z Zástřizl požádáni budete neb od poručník[uo] jeho, kšaf[t] ten a zřízení, kteréž by o statku svém na tento náš mocný list udělal, ve dsky jej zemské i s listem tímto vložiti a vepsati rozkázali, jináče toho nečiníce, bez zmatku a všelijaké odpornosti. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti sme rozkázali. Dán v Vídni v neděli po Panny Marie Nanebevzetí *[17. srpna 1539]*, léta etc. XXXVIIII a království našich římského VIIII. a jiných XIII°.

Ferdynandus.
Wolff de Krayk, supremus regni
Bohemie cancellarius.
Jiřík Žabka subcripsit.

Poslové tohoto listu ke dskám dáni jsú od pana hajtmana pan Znata z Lomnice, pan Jindřich z Šternberka.

Poručenství Jana Ždánského z Zástřizl. f. 42

110. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice amen. Já *Jan z Zástřizl a na Buchlově*, podkomoří markrabství moravského, znamenav nebezpečenství života svého a že nic jistějšího není nežli smrt a nic nejiščího než hodina smrti, a nechtíc, aby po smrti mé mezi přáteli mými o statek muoj, kteréhož mi Pán Buoh z milosti své svaté popříti ráčil, jací zmatkové a různice byli, a *maje list mocný*, sobě daný *od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda*, ty časy římského, uherského a českého etc. *krále* a markra-

[1]) *V orig. je tato závorka za slovem* Buoh.

[2]) *V orig.* znameniti.

[3]) *V orig.* nemovité.

bie moravského, na ten čas JMti římského císaře, pana mého najmilostivějšího, *abych mohl statek svuoj všecek* dědičný i zápisný *poručiti a dáti*, komuž by mi se dobře líbilo a zdálo, za zdravého života neb na smrtedlné posteli, tak jakž týž list od JMCské a na onen čas JMKské to všecko v sobě šíře obsahuje a zavírá, na kterýžto list, od JMCské a na on čas JMKské mně daný, *toto poručenství a pořízení činím: Toho všeho statku*, což jeho koli mám, *otcovské mocné poručníky činím*, urozeného pana, pana *Hanuše Haugvice z Biskupic a na Žatčanech, a* urozeného vládyku, pana *Mikuláše Kropa z Daňkovic*, a jich za to prosím, že toto poručenství mé, kterejmž jeho dověřuji, k sobě přijmou. Item. *Jestliže by mne Pán Buoh smrti uchovati neráčil, aby se páni poručníci moji hned po mé smrti ve všecek statek muoj, totiž v hrad Buchlov, v tvrz Židlochovice* se vším toho hradu Buchlova a tvrze Židlochovic všelijakým příslušenstvím, *uvázali a hradu Buchlova* se vším a všelijakým příslušenstvím paní *Elišce z Žerotína, manželce mé milé*, od kteréž sem k sobě vždycky upřímú a věrnú lásku manželskú znal, *postoupili, a ona aby toho statku až do své smrti v držení a užívaní* beze vší a všelijaké překážky *byla. A když by jí Pán Buoh smrti uchovati neráčil, aby se zase páni poručníci moji v ten statek uvázali a jeho v držení, až by* pana *Jiříka z Zástřizl, nebožtíka strejce mého, syn kterýž koli ke dvatceti a štyřem letóm přišel, a když by těch let došel, jemu aby toho statku beze všeho počtu postoupili, a což bych komu z toho statku po smrti manželky mé poručil, aby vydali. A když by se pan Frydrych z Žerotína se pány bratřími svými rozdělil a týž pan Frydrych z Žerotína dílu svého*, což by se jemu, panu Frydrychovi, spravedlivě na díl jeho dostalo, *pánuom poručníkóm mým na místě* pana *Jaroše z Zástřizl a dítek jeho postoupil, mají páni poručníci moji* beze všeho odporu panu *Frydrychovi z Žerotína tvrze Židlochovic* se vším tej tvrze a všelijakým příslušenstvím, jakž to sami k sobě přijmou a já toho sám v držení a užívaní byl, *v moc jeho postoupiti, neb jemu ten všecken statek dědičný i zápisný* z lásky přátelský *mocně poroučím a dávám.* Item *poručníci moji, přijmouce ten díl statku od* pana *Frydrycha z Žerotína, mají téhož statku* panu *Jarošovi postoupiti a v moc jeho uvésti, a on*, pan Jaroš, *všecky dluhy po mně pozuostalé*, avšak spravedlivé, *bude povinen z toho statku platiti. A týž páni poručníci, což koli z těch statkuov do postoupení přijde duochoduov, k sobě aby přijali a dluhy platili. A za to prosím, lidé při svých nadáních a spravedlnostech při obojím statku aby zuostaveni byli. A dluhy mně náležité aby vyupomínali na placení dluohův.*[1]) *Než což mně koli na zlatě dlužni sou, to manželce své také poroučím a dávám. Též paní Elšce*, manželce své, *poroučím všecky peníze hotové*, což jich na Buchlově jest i v tej žlutej mé truhlíčce na Židlochovicích, f. 42 v.
k tomu všecky klénoty od zlata, stříbra i jiné a ve všech dvořích všecky dobytky, což mně jich náleží, *postele i cínové náčení. A jakož sem též manželce své věno její na statku buchlovském ve dsky vložil a jeden tisíc zlatých jí spravedlivě dlužen sem, to bude moci poručiti a dáti, komuž se jí zdáti a líbiti bude.* A páni poručníci moji, komuž to odkázáno bude, budou povinni z toho statku v roce pořád zběhlém vydati a splatiti. Item, *jakož sem* panu *Janovi Cetochovskému na splacení Joachyma, bratra jeho,* aby při tom statku zuostal, *dva tisíce zlatých dáti připověděl a již puol třetího tisíce zlatých na Kounicích při panu Zygmundovi leží a puol druhého tisíce zlatých při svatým Jiří položiti by měl a jeden tisíc zlatých za mnou zuostává a to mezi Cetochovskými od svatýho Jiřího příštího v roce vykonati se má, k tomu z*[2]) *statku židlochovského panu Janovi ty dva tisíce aby dány byly.* Item pana *Jana Prakšického synu,* když by ke dvatcíti letóm přišel, *aby*[3]) *z statku buchlovského tři tisíce zlatých od pánuov poručníkuo, když by se po smrti manželky mé v ten statek uvázali, vydáno bylo, každého roku po jednom tisíci zlatých.* Item *Hynkovi a Pročkovi z Zástřizl tři tisíce zlatých, též každého roku po jednom tisíci zlatých.* A jestliže bych komu mimo toto poručenství co více dáti, poručiti chtěl, buď z přátel neb z služebníkuov, abych toho moc měl na papíře pod svou pečetí a jednoho neb dvou dobrých lidí pečetí na svědomí. Kdež pro lepší toho jistotu a vědomost já, svrchupsaný Jan z Zástřizl, podkomoří, pečet svou vlastní s mejm jistejm vědomím a vuolí k tomuto listu přitisknouti sem dal a pro širší vědomost připrosil sem urozených pánuov, pana Zacharyáše z Hradce a na Telči, najvyšího komorníka markrabství moravského, pana Albrechta Černohorského z Boskovic a na Černé Hoře, najvyšího sudího téhož markrabství moravského, pana Jetřicha z Kunovic a na Vostrově, pana Jana Kropáče z Nevědomí na Hranicích, urozeného a statečného rytíře, pana Václava Hodického z Hodic a na Hostimi, najvyšího hofrychtýře vajš psaného markrabství moravského, a urozeného vládyky, pana Beneše Pražmu z Bílkova a na Ejvanovicích, že sou týž k tomuto listu a kšaftu mému pečeti své podlé mé přivěsiti a přidáviti na svědomí dali. Jenž jest psán a dán

[1]) *Tak z originale.*
[2]) *Touž rukou nad řádkem.*
[3]) by *touž rukou nad řádkem.*

v městě Brně v sobotu před nedělí Letare *[11. března 1564]*, léta Páně tisícého pětistého šedesátého čtvrtého počítajíc.

f. 43 Vklad platu na zámku Veveří.

111. *Jan Kořenský z Terešova* i s erby a budúcími potomky svými *Václavovi Krajířovi z Krajku*, erbóm a budúcím potomkóm jeho své zboží a dědictví, totiž *puol devatenácte kopy patnácte groší českých*, za jednu kopu LX gr. a za I gr. VII d. bílých počítajíce, *platu* ročního *na zámku Veveří, kterýž se podlé cedulí dílčích a podlé nálezu pánuov soudcí Jich Mtí i také podlé kupu od* urozené *Anny Černohorské z Boskovic nebožce Anně Kořenské z Nové Vsi*, mateře mé, *dostal*, tak jakž toho cedule dílčí i také smlouva trhová a list správní mezi touž Annou Černohorskú a mateří mou šířeji v sobě ukazují, nic sobě tu žádného práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavuje ani zachovávaje, než to *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a kdež by mně to, erbóm mým aneb komu jinému ve dckách světčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Mřežován a na okraji Albrecht z Boskovic.

List JMti císaře.

112. My *Ferdynand*, z boží milosti volený římský císař, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujeme tímto listem všem, že *sme* poníženě *prošeni od* slovutného *Mikuláše staršího z Vlčí Hory*, na ten čas *ouředníka na zámku Mezeříčí*, věrného našeho milého, *abychom jemu statek svobodný a dědičný po někdy Pavlovi Mašterovi, svobodným dvořáku*, totiž *rolí, kus lesu a louku, slove Valtická, ležící mezi grunty panství mezeříckého při hoře, řečené Kyjovská, zuostalej, kterýž na nás* podlé svobod markrabství moravského *jakožto na pána země připadl a* kterýž také *nám od kommisařů k tomu obzvláštně zřízených vajpovědí spravedlivú přisouzen jest, milostivě dáti ráčili.* K jehožto ponížené a poddané prosbě nakloněni souce a pro služby, kteréž nám týž Mikuláš z Vlčí Hory činil a napotom činiti povinen bude, z milosti naší císařské *ten statek* náš dědičný, po dotčeném Pavlovi Mašterovi zuostalý, *sme jemu*, erbóm a dědicóm i budúcím potomkóm jeho *k pravému a dědičnému držení a užívaní*, jakž jest ten statek na místě našem léta tohoto etc. LXIII°, ve čtvrtek po neděli Exaudi *[27. května 1563]* pořádně uveden, *dáti ráčili a mocí listu tohoto našeho* jakožto král český a markrabie moravský *vědomě dáváme*, chtíce tomu konečně, aby týž Mikuláš starší z Vlčí Hory, erbové a dědicové i budúcí potomci jeho při tomto milostivém dání našem od každého beze všeho přerušení nyní i na budúcí časy zachováni byli. Protož poroučíme najvyším komorníku a sudímu markrabství našeho moravského, věrným našim milým, nynějším i budúcím, když byšte koli od nadepsaného Mikuláše z Vlčí Hory neb erbuo a budúcích potomkuov jeho za to požádáni byli, abyšte jemu ten statek dědičný, po nadepsaném Pavlovi Maršterovi,[1]) jakž nahoře dotčeno, zuostalej, i s tímto listem naším císařským ve dsky zemské podlé pořádku vložili a vepsati dali beze vší odpornosti a zmatku, jináče nečiníce. A ktož by tento list | s dobrú **f. 43 v.** a svobodnú vuolí nadepsaného Mikuláše staršího z Vlčí Hory měl, ten má a jmíti bude túž plnú moc a právo k tomu ke všemu, což v tomto listu našem napsáno a obsaženo jest, jako on sám, Mikuláš z Vlčí Hory, beze všeho umenšení. Tomu na svědomí pečet náši císařskú menší k listu tomuto sme přivěsiti sme[2]) rozkázali. Dán v městě našem Inspruku v sobotu po Božím těle *[12. června 1563]*, léta IMVcLXIII° a království našich římského XXXIII. a jiných XXXVII°.

Ferdynandus.

M. Walter manu propria.

Dobrá vuole.

113. Já *Mikuláš starší z Vlčí Hory* oznamuji tímto listem obecně přede všemi, *jakož mám list a majestát od* najjasnější a najnepřemoženějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda*, císaře římského, uherského, českého etc. *krále*, infanta v Yšpaný, arciknížete rakouského, markrabie moravského, lucemburského a slezského knížete a lužického markrabie etc., JMti, pána mého najmilostivějšího, kteréhožto datum jest v Ynspruku[3]) v sobotu po Božím těle *[12. června 1563]*, léta Páně IMVcLXIII°, *kterýmžto majestátem JMCská statek po nebožtíkovi Pavlovi Mašterovi zuostalý, na JMCskú připadlej, mně* a erbóm mým milostivě *dávati ráčí*, v kterémžto listu a majestátu zřetelně položeno a obsaženo jest, kdož by koli ode mne anebo erbuo mých ten majestát s dobrú a svobodnú vuolí jměl, že ten má a jmíti bude touž plnú moc a právo k tomu ke všemu, což v tom majestátu JMCské položeno a zapsáno jest, a protož já, vejše psaný Mikuláš z Vlčí Hory, *dal sem a mocí listu tohoto dávám* sám od

[1]) *Tak v orig. a* e *jest opraveno touž rukou z* i.
[2]) *Tak, opakováno, v originále.*
[3]) *V orig.* Ynspurku.

sebe, erbuov a budúcích potomkuov mých *na ten majestát vajše psaný i na to všecko právo, kteréž mně v něm zapsáno jest, svú svobodnú a dobrú vuoli* urozenému pánu, panu *Zykmundovi Heltovi z Kementu a na Mezeříčí*, císaře JMti radě a místokancléři v království českém, erbóm a dědicóm páně a všecko své právo, kteréž jest mně a erbóm mým v tom majestátu svědčilo a náleželo, na svrchupsaného pana Zykmunda Helta, místokancléře, erby a dědice i budúcí potomky páně přenáším a převozuji tak, že mají a jmíti budú túž plnú moc i plné právo ke všem věcem v tom majestatu položeným a zapsaným, jakož sem já, svrchupsaný Mikuláš z Vlčí Hory, s erby a s dědici svými měl, beze všeho umenšení.[1]) Toho na jistotu já, Mikuláš svrchupsaný, pečet svú vlastní k tejto dobré vuoli sem přivěsil a pro širší toho vědomost připrosil sem urozeného pána, pana Voldřicha z Lomnice a na Náměšči, a urozeného a statečného rytíře, pana Jindřicha Králického z Králic a[2]) na Králicích, a urozených vládyk, pana Jiříka Vaneckého z Jemničky a na Vanči, pana Jana Martínkovského z Roseče a na Budišově, pana Jana Zuha z Mysločovic na Mrchově, pana Mikuláše Michka z Radostína na Ostrově, že sou pečeti své vlastní podlí mé k tejto dobré vuoli s jistým jich vědomím a vuolí přivěsiti dali, sobě a erbóm svým bez škody. Dán na Mezeříčí v sobotu po svatém Janě, křtiteli božím *[26. června 1563]*, léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^cLXIII^o počítajíc.

f.44 Vklad Kobylník.

114. *Pertolt z Lipého*, hajtman markrabství moravského, najvyší maršálek království českého a JMti krále římského komorník, *Janovi Gbelskému z Gbelska*, erbóm a budúcím potomkóm jeho *dědictví, vlastní zboží sirotkův, pozuostalých po* nebožtíku *Bohuslavovi Sadovském z Sloupna*,[3]) svobodné a žádnému nezávadné, *tvrz a ves Kobylnice, ves Horákov s tvrzí* pustou, *ves Podnitovice s tvrzí* pustou, s dvorem, pivovarem, s ščepnicemi, s chmelnicemi, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s lidmi platnými i neplatnými, s doly, s lesy, s háji, s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s ospy, s mezemi, s kury, s husmi, s vajci, s užitky a požitky i poplatky všelijakými, kterýmiž se koli [jmény] jmenovati mohou, s pastvami, s pastviščemi, s vodami tekutými i netekutými, s rybníky, s rybniščemi, s haltéři, s mlýny, s mlýniščemi, s potoky, s břehy i s tím se vším příslušenstvím, což k tvrzi k tej a ke dvoróm[4]) a všem svrchupsaným od starodávna příslušelo a přísluší, tak jakž to zboží a ty vsi již jmenované v svých mezech a hranicích přísluší, leží a vymezeny sou a týmž sirotkóm spravedlivě náleží, se vším plným panstvím a příslušenstvím, *kteréžto zboží svrchupsané na naučení Jich Mtí pánuov soudcí na místě sirotkuov, pozůstalých po nebožtíkovi Bohuslavovi Sadovskému z Sloupna*, svrchupsanému *Janovi Gbelskému z Gbelska sem prodal, ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jmění, držení a dědičnému užívaní, a kdež by to jisté zboží sirotkóm svrchupsaným ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad půl tvrze Slavětína.

115. *Anna Černohorská z Boskovic* i s dědici svými *Anně Kořenské z Nové Vsi*, tetce své milé, a dědicóm jejím své vlastní zboží a dědictví, totiž, *což se na díl muoj po nebožtíku Janovi Házlovi z Nové Vsi*, ujci mém[5]) milém, *podlé nálezu Jich Mtí pánuov soudcí zemských, Mtí, markrabství moravského dostalo*[6]) a podlé dílčí[7]) cedule přišlo, totiž jmenovitě *puol tvrze Slavětína* s puol dvorem, s polovicí vobou ščepnic, a což k tej polovici tvrze podlé cedule dílčí náleží, *puol vsi Slavětína, puol vsi Bolíkova*, s lidmi platnými i neplatnými, s rybníky i s tou polovicí lesu při obojích vsech a *s polovicí lesu v Krokvicích a také ten čtvrtý díl platu, kterýž z zámku Veveří se vydává*, tak jakž to všecko v tejž dílčí ceduli, kterúž sem já Anna z Boskovic přijala, *kromě peněz hotových, klénotuov a služby zadržalé nebožtíku Janovi Házlovi z Nové Vsi, kteráž by bejti měla při* urozeném pánu, panu *Pertoltovi z Lipého a na Krumlově*, najvyšší[8]) maršálku f.44 v.
království českého, *zadržána*, tak jakž táž dílčí cedule to v sobě šíře obsahuje a zavírá, se vším týž polovice tvrze, dvoru, ščepnic, vsí příslušenstvím, a to s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pustotinami, s zákopami, s pastvami, s pastviščemi, s doly, s horami, s lesy, s háji, s rovninami, s čižbami, s lovy, s hony, s mezemi, s lidmi platnými i neplatnými, s kury, s ospy, s robotami i se všemi poplatky, s rybníky, s rybniščemi, s potoky, s vodami tekutými i netekutými i se vším plným právem, panstvím i příslušenstvím, tak jakž to svrchupsané zboží podlé nálezu Jich Mtí pánuov soudcí mně se dostalo a podlé cedule dílčí vymezeno jest, nic tu sobě ani dědicóm svým[9]) a budúcím potomkóm svejm práva, panství ani vlastenství nezachovávajíc, tak jakž sem to zboží a

[1]) *V orig.* umenšeho.

[2]) *Toto a další slovo touž rukou nad řádkem a* Králicích *jest opraveno ze slov* z Králic, *ale z zůstalo nepřetrženo.*

[3]) *Za tím nepřetržené slovo* zuostalých.

[4]) *V orig.* dvorém.

[5]) *V orig.* mému *a další slovo* milému.

[6]) *V orig.* dostal.

[7]) *V orig.* cíldčí.

[8]) *Tak v originále.*

[9]) *Za tím přetržené slovo* budúcím.

dědictví na díl svuoj přijala a toho se užívalo, to všecko ku pravému dědictví, jmění a dědičnému užívaní *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji, a kdež by mně a erbóm mým aneb komu jinému ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Spolek.

116. *Mandalena z Mírova Znatu z Lomnice*, manžela svého, *na tvrz a ves Říčany* se vším jejím příslušenstvím, na své vlastní dědičné, svobodné a žádnému nezávadné zboží, i na to na všecko, kdež co mám anebo ještě jmíti budu, *kromě čtyř tisíc zlatých*, kteréž sobě pozuostavuji, s těmi abych mohla činiti, což by mi se dobře líbilo, přijímám na pravý a jednostajný[1]) *spolek*.
Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

117. Léta Páně IMV^cLXIII, při času svatého Martina *[15. listopadu 1563]* v městě Olomúci na sněmu obecním *na žádost a přímluvu osobní* najjasnějšího a najnepřemoženějšího knížete a pána, pana *Maximiliána*, římského, uherského a českého etc. *krále*, infanta v Yšpaný, arciknížete rakouského a markrabie moravského, pána našeho najmilostivějšího, kdež JMKská za pána dědičného tejto země přijat bejti ráčil, *též na přímluvu najvyšších pánuov ouředníkuov království českého*, které JMt toho času při sobě míti ráčil, *kterúž JMKská a dotčení páni na stav panský vzložiti ráčili, aby urozeného a statečného rytíře Jana Kropáče z Nevědomí a Bohuslava, syna jeho, v stav svuoj panský a v tovaryství své přijíti a vpustiti ráčili, kdež* prohlídajíc *stav panský* k takové milostivé JKMti a těch pánuov přímluvě i také k jeho, Jana Kropáče, snažné prosbě, Jich
f.45 Mt páni pro jeho chvalitebné a dobré chování i pro služby mnohé, kteréž jest tomuto markrabství činil a činiti chce, jej, svrchupsaného *Jana Kropáče, s Bohuslavem, synem jeho*, i s dědici jeho řádně a manželsky od něho a syna[2]) pošlými, *též Tasa Kropáče z Nevědomí, strajce jeho*, z své svobodné dobré vuole a z svobody *za pány sou přijali a přijímají a je v své tovaryství, v řád a stav panskej vpouščí*. A svrchu dotčení Jan a Tas Kropáčové na to sou k pánóm Jich Mti přísahu učinili a slíbili za se i za dědice své, že věrně a právě řád panský velebiti, pánuom ve všem slušném podstatni a pomocni bejti chtí a nad rody panské, nad žádného z starších se netříti žádným obyčejem mimo řád a obyčej v zemi moravské.

f.46 **118.** Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^cLXV, při času svaté Kunhuty *[17. září 1565]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Pertuolta z Lipého na Krumlově, hajtmana, najvyšího maršálka království českého a JMti římského císaře, uherského a českého etc. krále komorníka, pana Zacharyáše z Hradce na Telči, najvyššího komorníka, pana Albrechta Černohorského z Boskovic na Černé Hoře, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova a na Čechách, najvyššího písařství téhož markrabství místo držící; na kterémž jsou seděli: duostojný u Boze otec a pán Vilém, biskup olomúcký, a urození páni, pan Václav Krajíř z Krajku na Mladoňovicích, pan Znata z Lomnice na Říčanech, pan Zdeněk Lev z Rožmitálu na Hrutovicích, pan Jindřich z Šternberka na Holešově, pan Jan starší z Žerotína na Rosicích, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Voldřich z Kounic na Veseličku, pan Frydrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, pan Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, a z vládyk: Václav Hodický z Hodic na Miroslavi, najvyšší hofrychtýř, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku, Záviše z Víckova na Polehradicích, Petr Čertorejský z Čertoryje na Vranově, Balcar Švajnyc z Pilmstorfu a na Fulnece.

Vklad vsi Ho[r]ního Pole. f.46 v.

119. *Voldřich Osečanský z Osečan* i s svými erby *Zacharyášovi z Hradce*, najvyšímu komorníku markrabství moravského, a erbóm jeho své vlastní zboží a dědictví, *ves Horní Pole* s jejím příslušenstvím, což v těch mezech a hranicích v též vsi jest a což sem tu měl, s lidmi, s platy, s dvory poplužnými, s rolí oranú i neoranú, s lukami, s pastvami, s pastviščemi, s horami, s doly, s lesy, s háji, s luhy, s s vrbinami, s chrastinami, s křovinami, s lovy, s hony, s čižbami, s mezemi a hranicemi, s lidmi platnými i neplatnými, usedlými i neusedlými, i s kury, s rybníky, s rybniščemi i se vším plným právem, panstvím a příslušenstvím, *jakž jest se mně ta ves Horní Pole na díl muoj* podlé cedule dílčí *dostalo*,[3]) nic sobě tu, erbóm a budúcím potomkóm svým na témž zboží práva, panství ani kterého vlastenství nepozuostavujíce ani zachovávajíce, než tak, jak sem to sám držel a toho požíval, všecko to *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní. A kdež by mně to jisté zboží neb erbóm mým ve dskách světčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Vklad rybníku v Horním Poli.

120. *Jiřík Čeloud z Pálovic*, sudí práva menšího zemského v kraji brněnském, i s erby svými

[1]) *V orig.* jednostajná.
[2]) *V orig.* syny.
[3]) *Tak v originále.*

Baltazarovi Šerntyngarovi z Šerntyngu a jeho erbóm své vlastní zboží a dědiestvi, totiž *rybník v Horním Poli, pod rybníkem Krhovem ležící, rybníčky, jeden též pod hrází Krhovem a druhej, přes*¹) *kterejž jedou do Horního Pole, u vsi ležící, též rybník, pod pilou nade mlejnem ležící, pilu též v Horním Poli*, a s tím se vším jinejm plnejm právem, panstvím a příslušenstvím, tak jakž sem to sám držel a užival, nic sobě tu ani budoucím potomkóm svejm na těch rybnících a pile práva, panství ani kterého vlastenstvi nepozuostavujíce, všecko to ku pravénu dědictví, svobodné a nezávadné *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní, a jestli by to zboží na těch rybnících mně neb erbóm mým kde ve dskách svědčilo, to tímto vkladem mořím a v niveč obracuji.

Dobrá vuole.

121. Já *Baltazar Šertynger z Šertingu* i s svejmi erby vyznávám tímto listem přede všemi, kdež čten nebo čtúce slyšán bude, *jakož mám list* na pargameně s šestmi pečetmi rukojmí, dobrých lidí, *na* urozeného vládyku, pana *Jiříka Čelouda z Pálovic na Řečici*, sudího práva menšího kraje brněnského, kterýž svědčí *na* zboží a dědictví, totiž *rybník v Horním Poli, pod rybníkem Krhovem ležící, rybníčky, jeden též pod hrází Krhovem a druhý, přes kterejž jedou do Horního Pole, u vsi ležící, též rybník, pod pilou nade mlejnem ležící, pilu též v Horním Poli*, se vším jich příslušenstvím, a v tom listu
f. 47
psáno stojí, kdož by koli ten list měl s mú dobrú vuolí a erbuov mých, že ten má a míti bude k těm ke všem věcem v tomto listu psaným též právo a túž moc jako já, Balcar svrchupsaný, jakož ten list to v sobě šířeji a světleji zavírá a ukazuje, protož já, Baltazar svrchupsaný, *dal sem a moci listu tohoto dávám* od sebe i od erbuov svých *na ten list svrchupsaný i na to na všecko právo své*, v nimž²) psáno jest,³) *dobrú a svobodnú vuoli* urozenému pánu, panu *Zacharyášovi z Hradce a na Telči*, najvyšímu komorníku markrabství moravského, tak, aby on, pán, moc a též plné právo [měl], jako já, Baltazar svrchupsaný, a erbové moji měli sme. Tomu na svědomí pečet svú vlastní k tomuto listu sem přivěsiti dal a pro širší toho vědomost a dosti učinění připrosil sem urozených vládyk, pana Krystofa Vencelíka z Vrchovišť a na Třešti, pana Jindřicha Radkovce z Mirovic a na Dvorcích, pana Petra Žeharta z Nasovrk na Palupíně, pana Václava Fejrara z Malíkova, pana Jiříka Macka, pana Jeronyma, vlastní bratří z Čížova na Batelově, že sou pečeti své podlé mé na svědomí přitisknúti dali. Jenž jest dán a psán na Telči v outerý velikonoční *[4. dubna 1564]*, léta Páně IMV^cLXIIII počítajíce.

Potvrzení o Džbánice.

122. My *Ferdynand*, z boží milosti volený římský císař, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmacký, charvatský etc. král, infant v Yšpaný, arcikníže rakouské, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme od* urozené *Anny z Biskupic na Třěnici*, nám milé, *manželky* urozeného *Adama Lva z Rožmitále a z Blatné*, i tolikéž velebného *Kašpara, opata kláštera hradišckého, i na místě*⁴) *konventu*, věrných našich milých, poníženě *prošeni, abychom smlouvy* duole psané, kteráž jest *mezi nimi o ves Děbánice* udělána, milostivě *potvrditi ráčili*, kterážto smlouva slovo od slova takto v sobě zní:

Léta Páně IMV^cLXI, v sobotu po svatém Martině *[15. listopadu 1561]* v městě Brně *stala se smlouva* dobrovolná, celá a dokonalá na zpuosob níže psaný *námi Václavem Hodickým z Hodic na Hostimi*, komorníkem práva menšího zemského v kraji brněnském, *Voldřichem Přepickým z Rychmberka na Pozořicích, Brykcí Moravú z Mezeříčí*, písařem menším markrabství moravského, *Mikulášem starším z Vlčí Hory, ouředníkem na Mezeříčí*, přáteli od stran vydanými, *mezi* urozeným pánem, panem *Adamem Lvem z Rožmitále a z Blatné na místě* paní *Anny z Biskupic*, paní *manželky páně*, s strany jedné a velebným *knězem Kašparem, opatem kláštera Hradiště, a konventem jeho* s strany druhé, a to taková, *že* svrchupsaný pan *opat i na místě konventu svého* svrchupsanému panu *Adamovi Lvovi na místě též paní Anny z Biskupic*, paní manželky⁵) páně, *prodal lidi své a konventské ve vsi Děbánicích*, tak jakž sou předkové jeho a on po nich v držení byli, s tím platem penězitým a desátkem vinným, tak a nejináč, jakž registra ukazují, kteréž sou tu pánu před námi, svrchupsaný- f. 47 v.
mi přáteli, vydány, a to za summu dva tisíce zlatých, za jeden zlatý XXX gr., za I gr. VII d. bílých počítajíc, kterúžto summu svrchupsanú svrchupsaný pan Lev na místě svrchupsané paní manželky své panu opatu a konventu jeho má zouplna při postoupení těch lidí děbánických hotové položiti a při JMCské pan Adam Lev má

¹) *V orig.* přez.
²) *Tak v orig. místo* kteréž v něm.
³) *Za tím jest nepřetržené slovo* a.
⁴) i *v* ě *jest opraveno touž rukou z* c.
⁵) *V orig.* manželce.

jednati prací a nákladem svým o potvrzení. A jestliže JMCská k tomu své milostivé povolení dáti ráčí, tehdy ta smlúva v své celosti a mocnosti zuostati má a pan Adam Lev neb paní Anna z Biskupic nákladem a prací svú od desk zaplatiti mají. A, majíce potvrzení, aby takové postoupení ve čtyřech nedělích podlé spolu snešení jejich se[1]) stalo a peníze položeny byly a list správný pořádný od pana opata podlé tejto smlouvy podlé přípisu vydaného aby položen byl. A panu Adamovi Lvovi na místě manželky páně desátek vinný tohoto roku IMV^cLXI zadržalý, totiž pět bečck a vosm věder, to také ti lidé při vinobraní najprvé příščím povinni sou dáti a vyplniti. A jestliže by co na platech peněžitých sešlo podlé registr a lidé se k tomu neseznali, to má podlé uznání pánuov a přátel z hlavní summy při postoupení navráceno bejti. Pakli by JMCská k tomu své milostivé povolení dáti neráčil, tehdy tato smlouva mocnosti míti nemá. Pro budoucí pamět jest každé straně tato smlouva pod sekréty našimi dána, v jednostajná slova sepsaná. Stalo se léta a dne svrchupsaného.

K jejich[ž]to poddané a ponížené prosbě nakloněni souce a znajíce také klášterské dobré při tom bejti, s dobrým rozmyslem, naším s jistým vědomím, s radou věrných našich milých, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *dotčené smlouvy* ve všem jejím znění, položení, v punktích, klauzulech a artykulích *sme milostivě schváliti, obnoviti a potvrditi ráčili a tímto listem mocně potvrzujeme,* chtíce tomu konečně, aby při tomto potvrzení a obnovení našem od jedno[2]) každého bez přerušení strany jmíny a zachovány byly. Protož přikazujeme najvyšímu komorníku a sudímu desk zemských již dotčeného markrabství moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když koli za to od stran požádáni budete, abyšte tuto smlouvu i s tímto listem a milostivým potvrzením naším do desk zemských téhož markrabství moravského podlé pořádku vložiti a vepsati dali bez zmatku a všelijaké odpornosti. Však při tom také chceme, aby od nynějšího opata a konventu kláštera hradišťského bez prodlívaní za tu summu v smlouvě postavenú jiný statek k témuž klášteru hradišťskému koupen a připojen byl a nad tím aby podkomoří náš markrabství moravského, nynější i budúcí, aby se to tak vskutku stalo, ruku držel. Tomu na svědomí pečet náši císařskú k tomuto listu přivěsiti sme rozkázati ráčili. Dán na hradě našem pražském v sobotu před svatým Vítem *[13. června 1562]*, léta božího IMV^cLXII^c a království našich římského XXXII. a jiných XXXVI.

Ferdynandus.

Joachym de Nowa Domo,
supremus regni Bohemie cancellarius.

Zykmund Helt etc.[3])

Poslové ke dckám od pana hajtmana sou tohoto listu dáni pan Volf Dytrych, hrabie[4]) z Hardeku, a pan Frydrych z Žerotína.

123. *Kněz Kašpar,* z smilování božího *opat kláštera hradišckého blíž Olomúce, i s konventem svým* a budúcími potomky svými *Anně z Biskupic* a dědicóm jejím své a konventu svého zboží klášterní dědičné, svobodné a žádnému nezávadné, totiž *lidi své a konventské ve vsi Děbánicích,* tak jakž sou předkové moji a já po nich v držení byli, s tím platem peněžitým a desátkem vinným, tak a nejináče, jakž smlouva a registra okazuje etc., *ve dsky* zemské *vkládáme* a vpisujeme ku pravému jich jmění, držení a dědičnému požívaní. f.48

Vklad podacího fary kurdijovské.

124. *Burjan Žabka z Limberka, pán a pravý dědic fary a podacího kurděiovské,* s erby a budúcími potomky svými, pány a držiteli svrchupsaného podacího též fary kurdějovské, *Jeremiášovi Waysko[pfo]vi z Wymberka,* erbóm a budúcím potomkóm jeho z lásky své *tuto milost činím a faru kurdějovskú,* podací své dědičné,[5]) svobodné a žádnému nezávadné, *dědičně dal sem* sám od sebe, od erbuo a budúcích potomkuo svých ku právu jich, jmění, držení a dědičnému požívaní se všemi a všelijakými k tej faře a podacímu svrchupsanému oužitky a požitky, tak jakž sem to sám držel, toho užíval, v kterýchž koli sou věcech a k tej faře přísluší, nic sobě více na tom, erbóm a budúcím potomkóm svým práva, panství ani kterého vlastenství nepozůstavuje ani vymieňuje ani zachovávaje, *ve dsky* zemské *vkládám* a vpisuji.

125. Léta od narození Syna Božího Krista Pána IMV^cLXVI, při času druhé neděle v půstě *[11. března 1566]* v městě Brně držán jest soud zemský skrze urozené pány, pana Pertulta z Lipého na Krumlově, hajtmana, najvyšího maršálka království českého a JMti císaře římského, uherského, českého etc. krále komorníka, pana Zacharyáše z Hradce na Telči, najvyšího komorníka, pana Albrechta Černohorského z Boskovic f.48v.

[1]) *Toto a další slovo asi tak místo* postoupení, *jak je v originále.*

[2]) *Tak v originále.*

[3]) *Tento podpis jest v orig. vpravo od podpisu kancléřova*

[4]) *Lze také čísti* hrabě.

[5]) *V orig.* dědičném.

na Černé Hoře, najvyšího sudího markrabství moravského, a urozeného vládyku Matyáše z Hartunkova na Čechách, najvyšího písařství téhož markrabství místo držící; na kterémž sou seděli: duostojný u Bohe otec a pán Vilim, biskup olomúcký, a urození páni, pan Václav Krajíř z Krajku na Mladoňovicích, pan Znata z Lomnice na Řičanech, pan Zdeněk Lev z Rožmitálu na Hrutovicích, pan Jan starší z Žerotína na Rosicích, pan Frydrych z Žerotína na Židlochovicích, pan Jindřich z Šternberka na Holešově, pan Jetřich z Kunovic na Brodě Uherském, podkomoří, pan Voldřich z Kounic na Slavkově, pan Frydrych Březnický z Náchoda na Dunajovicích, pan Jan Kropáč z Nevědomí na Hranicích, a z vládyk: Václav Hodický z Hodic na Miroslavi, najvyšší hofrychtýř, Jan Zahrádecký z Zahrádek na Červeném Hrádku, Záviše z Víckova na Polehradicích, Petr Čertorejský z Čertorye na Vranově, Balcar Švajnic z Pilmstorfu na Fulnece a Jaroš z Zástřizl na Morkovicích.

f. 49 List mocný královský.

126. My *Ferdynand*, z boží milosti římský král, po všecky časy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, infant v Yšpaní, arcikníže rakouské, markrabie moravské, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc., oznamujem tímto listem všem, že *sme* poníženě *prošeni jménem* urozeného *Sezimy Zajímače z Kunstátu na Jevišovicích*, věrného našeho milého, *abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterýž by všecek* a všelijaký *statek svuoj*, kterýž koli má a míti bude, *poručiti a jej zříditi mohl.* K jehožto pokorné prosbě nakloněni souce, s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a jakožto markrabie moravský *svolili sme k tomu a tímto listem svolujem*, vuoli náši jistou a moc plnú témuž Sazimovi Zajímačovi z Kunstátu dávajíce a toho dopouščejíce, aby on předkem všecken a všelijaký statek svuoj movitý i nemovitý, dědičný neb zápisný, kterýž má aneb ještě míti bude, *bez statkuov lenných a manství*, kteříž nápadové nám spravedlivě náležejí, odkázati neb poručiti mohl a moc měl za zdravého života aneb na smrtedlné posteli, komuž se jemu kolivěk a kdy kolivěk zdáti a líbiti bude, *a také aby mohl a moc měl zdělati poručníky statku svého a dětí svých*, kteří se jemu užitečni zdáti i viděti budú, a to bez naší, budúcích našich, králuov českých a markrabí moravských, i jiných všech lidí všelijaké překážky, však to zřídíc listem pod svú pečetí a tří aneb pánuov, neb dobrých urozených lidí pečetmi na svědomí. Kteréžto zřízení, dání, odkázaní, též i poručníkuov zdělání statku svrchupsaného Sezimy Zajímače, tak jakž se svrchu píše, tolikéž má moci a pevnosti jmíti, jako by to dekami zemskými zapsáno a utvrzeno bylo, bez umenšení. Protož přikazujeme najvyšímu komorníku a sudímu desk zemských markrabství našeho moravského, nynějším i budúcím, věrným našim milým, když kolivěk od nadepsaného Sazimy Zajímače neb od poručníkuov jeho požádáni budete, abyste ten kšaft a zřízení, kteréž by o statku svém na tento náš mocný list královský udělal, jej ve dsky zemské i s tímto listem vložiti a vepsati rozkázali bez zmatku a všelijaké odpornosti, jináče nikoli nečiníce. Tomu na svědomí pečet náši královskú k tomuto listu přivěsiti sme rozkázali. Dán v Augšpurku v pondělí den[1]) svatého | Jana, křtitele božího f. 49 v. *[24. června 1555]*, léta božího MV^c^LV a království našich římského XXV. a jiných XXVIII°.

Ferdinandus.

Joachym de Nowa Domo,
supremus regni Bohemie cancellarius,
manu propria.

(G. Mel.[2])

Poslové tohoto listu ke dekám dáni sou od pana hajtmana pan Zdeněk Lev z Rožmitálu a pan Jindřich z Šternberka.

Poručenství Sazimy Zajímače.

127. Ve jméno svaté a nerozdílné Trojice, Otce, Syna i Ducha svatého, všejednoho Boha Stvořitele, Pána a Spasitele našeho svrchovaného, najmilostivějšího, amen. Poněvadž každý člověk na svět narozený smrtí zase s něho sjíti a toho všeho, čehož jemu Pán Buoh všemohúcí z milosti své svaté na tomto světě do živnosti jednoho každého přiti ráčil, po sobě pozuostaviti musí a o statky po smrti pozuostalé mnohé ruoznice, nesnáze a soudové rozliční mezi lidmi povstávají, protož *já Sazima Zajímač z Kunstátu a na Jevišovicích*, nevědouce času ani hodiny, kdy mne Pán Buoh všemohúcí s tohoto světa povolati ráčí, nechtíc, aby po smrti mé o statek muoj, kterýž mám anebo ještě z daru božího jmíti budu, jaké ruoznice a soudové vzniknouti měli, a *majíc mocný list od* najjasnějšího knížete a pána, pana *Ferdynanda* slavné a svaté paměti, na onen čas římského, uherského, českého etc. *krále*, arciknížete rakouského a markrabie moravského, pána mého milostivého, *abych moc a vuoli měl statek svuoj* pozemský, též na klínotech a svrchcích i hotových penězích a jiných, všelijaký, mohovitý i nemovitý, *dáti a poručiti* za zdravého života neb na smrtedlné posteli, komuž by mi se dobře líbilo a zdálo, jakožto týž list JMKské, pána mé-

[1]) *Touž rukou nad řádkem.*

[2]) *Tento podpis jest v orig. vpravo od podpisu kancléřova.*

ho milostivého, to všecko v sobě šířeji a světleji obsahuje a zavírá, *i toto o témž statku svém řídím a poroučím: Najprvé činím mocné otcovské*
f.50 *poručníky dítek a statku svého:* předkem urozenú paní, paní *Annu Černohorskú z Boskovic a na Jevišovicích, manželku svú milú,* a sem k ní obzvláště tej jistej naděje, že nad mými i tudíž svými dítkami milými a statkem jim náležitým věrně a upřímně jako jejich věrná máti učiní a jich dobré a užitečné obmejšleti se vší pilností bude, *a* urozené pány, pana *Jindřicha Zajímače z Kunstátu, z Jevišovic a na Skalici,* strejce svého milého, *a* pana *Jana z Kunovic a na Hluku,* švagra svého milého, *a* urozeného a statečného rytíře, pana *Václava Hodického z Hodic a na Miroslavi,* najvyšího hofrychtýře markrabství moravského, tej nepochybnej víry k nim jako k svým obzvláště milým a dobrým pánuom přátelóm, jakž i k vejš dotčené manželce své milé souc, že nad mými dítkami a statkem jim náležitým věrně a právě učiní a jejich dobré a užitečné společně obmejšleti a konati budou. Item, *což se věna a nad věno jí,* paní *Anny z Boskovic, manželky mé* milé, *a jejího chování dotejče,* takto o tom řídím a poroučím i za to žádám, *aby v statku po mně pozuostalém,* jakž na paní náleží, *čeládkou jí hodnou a potřebnou chována a stravou i jinými potřebami opatrována do stavu jejího proměnění byla. A jakož jest mi po*[1]) *ní při smlúvách svadebních pět set kop groší věna jmenováno,* kteréž sem ji obvěnil a dckami zemskými ujistil, *a nad to více statku jí náležitého osmnácte set zlatých k sobě sem přijal* a též je jí dckami zemskými ujistil, *a potom sem jí též puol třetího tisíce a dvě stě zlatých statku jí náležitého k sobě přijatých a díl jich z lásky manželské daných jí ode mne listem* na pargameně podlé pořádku markrabství moravského *ujistil, toho a takového obojího jí ujiščení tak při tom zanechávám a zuostavuji,* a aby to všecko podlé téhož mého manželce mé ujiščení vydáno a spraveno z statku po mně zuostalého od držiteluov ho bylo, jistotně a konečně míti chci. *Což se pak klénotuov, svrškuov a dobytkuov dotejče, ti aby jí zouplna,* což jí podlé zřízení zemského náležeti[2]) bude, *vydáni byli. A jestliže by táž* paní *Anna z Boskovic, manželka má, vdovou souc stav svuoj proměnila a věnem i*
f.50v. *nad věno, též* | *klínoty a svršky podlé mého* vajše dotčeného *jí ujiščení a poručenství vybyta byla, tehdy tohoto mého poručenství prázdna bejti má. O jiném všelijakém statku,* kterýž po mně zuostane, *takto řídím a poroučím a v to syna svého Jiřího mocně zavazujíc k tomu, chci* konečně, *aby týž statek,* po mně pozuostalý, *jemu v moc jeho od* nahoře psaných pánuov *poručníkuov nebyl postoupen a uveden nežli při vyjití čtyř let od doleji datum tohoto mého poručenství pořád zběhlých,* a prvé nic. *Jestliže by pak Pán Buoh v tom čase téhož syna mého Jiřího s tohoto světa povolati ráčil, tehdy aby týž statek na* urozeného pána, pana *Jindřicha Zajímače z Kunstátu, z Jevišovic, na Skalici, strajce mého* vlastního, *a na dědice jeho mužského pohlaví,* řádně od něho pošlé, *spadl. Což [by] se pak Kateřiny, dcery mé,* kterúž mi Pán Buoh s manželkú mú dáti ráčil, *dotejkalo, za to téhož* pana *Jindřicha,* strejce svého, *prosím* a tomu jistotně a konečně chci, *když by tejž dceři mé k místu poctivému a k vdání* s radou jeho a jiných přátel jejích *Pán Buoh dopomoci ráčil, aby jí vajpravou poctivou vybyl a po ní dva tisíce kop gr. českých věna jmenoval* a ty aby jí od něho bez odporu všelijakého vydány byly. *A jestliže by pak týž pan Jindřich,* strajc muoj, *s tohoto světa smrtí sešel a dědicuo řádnejch mužského pohlaví po sobě by nepozuostavil, tehdy aby týž statek,* po mně zuostalý, *všecek na túž Kateřinu,* dceru mú, *zase připadl* a jí v moc postoupen byl. Obzvláště pánuov poručníkuov dověrně prosím, aby dítky mé v bázni boží i ke všemu dobrému, což by Pánu Bohu líbezného a lidem dobrým příjemného a jim samým poctivého bylo, vedli, k čemuž dítek svých, aby pánuov poručníkuov svých otcovských poslušni byli a jimi se spravovali, napomínám. *Však toto sobě* v tomto poručenství a v kšaftu mém *znamenitě vymieňuji a pozuostavu[ji], jestliže bych kdy chtěl toto poručenství své změniti, z něho ujíti nebo co přičiniti, zrušiti a v nic obrátiti, toho abych moc a vuoli měl,* tolikrát-li[3]) [by] mi se dobře líbilo a uznalo. *Též sobě* obzvláštně *vymieňuji a pozuostavuji, jestliže bych mimo toto mé poručenství* | *chtěl komu co poru-* f.51
čiti a dáti buďto za zdravého života aneb na smrtedlné posteli, *to abych* volně listem na papíře pod pečetí svú a dvú nebo tří dobrých lidí na svědomí *učiniti mohl a moc měl,* a to aby tak pevné a stálé bylo i pruochod svuoj mělo, jako by v tomto hlavním poručenství zapsáno a zřízeno bylo, beze všelijakého umenšení. Tomu na svědomí a jistotu já, svrchupsaný Sazima Zajímač z Kunstátu, jsa při dobré paměti a zdravým rozumu k tomuto kšaftu mému pečet svú vlastní s svým jistým vědomím a vuolí přivěsiti sem dal a pro lepší toho jistotu připrosil sem urozených vládyk, pana Jindřicha Jankovského z Vlašimě na Říšicích, pana Frydrycha Jankovského z Vlašimě na Slatině, pana Jindřicha Víšňovského z

[1]) *V orig. jest toto a další slovo opraveno touž rukou z původního slova* paní.

[2]) *V orig.* náležetě.

[3]) *Tak v originále.*

Petrovce a na Višňovém, pana Jiříka Valeckého z Mírova na Hostimi, pana Petra Jankovského z Vlašimě a na Plavči, pana Zdenka Jankovského z Vlašimě a v Slatině, že sou pečeti své podlé mé k tomuto poručenství a kšaftu mému na svědomí, sobě a erbóm svým bez škody, přivěsiti dali. Jenž jest dáno a psáno na Jevišovicích v pátek po svatém Tomáši *[22. prosince 1564]*, léta Páně tisícého pětistého šedesátého čtvrtého počítajíc.

Odpor.

128. *Jan z Lomnice a na Broumově i na místě Jaroslava, bratra svého mladšího nedílného, odpor* činím tomu *poručenství a vkladu, kteréž učinil Voldřich z Lomnice etc.*, že já lepší právo k tomu s bratrem svým máme nežli Jan starší z Žerotína.

Mřežován a na okraji Zachariáš z Hradce.

Opravy a doplňky.

(Nadpisy čísel se do řádků nepočítají.)

Str. 7, sl. p., č. 25, ř. 2 za slovo kolvěk dodej: [jménem].

Str. 8, č. 33, ř. 4 místo „nadání" čti „na dání".

Str. 10, č. 68, ř. 4 za slovo Šabarta dodej čárku.

Str. 10, č. 68, ř. 7 za slovo Rudulci dodej čárku.

Str. 11, č. 71, ř. 3 a 4 za slovo Mitterdorf dodej čárku.

Str. 12, č. 91 místo „Mřežován" čti „Přetrhán".

Str. 12, č. 93, ř. 1 a 2 k slovu secundum dodej poznámku: Nebyl to druhý, nýbrž první sněm (soud) toho roku v Brně, druhý byl v říjnu. U druhého se říká jen colloquium generale (str. 21, č. 183).

Str. 12, č. 93, ř. 3 místo „Invocavit" čti „Invocabit" a vynechej poznámku [4]).

Str. 13, č. 97, ř. 2 zd. za slovo rybníkem dodej čárku.

Str. 13, č. 101, ř. 2 za slovo Eberhartlóm dodej čárku.

Str. 14, pozn. [1]) za slovo inkoustem dodej: i jinou rukou.

Str. 14, pozn. [2]) místo „T. j. Kunovi z Kunstátu" čti „T. j. Čeňkovi Kunovi z Kunštátu, Bočkovu bratru".

Str. 15, č. 119, ř. 6 a 7 za slova s hájem dodej čárku.

Str. 16, č. 126, ř. 4 za slovo Jehřice dodej čárku.

Str. 16, č. 127, ř. 3 za slovo Psáry dodej čárku.

Str. 18, č. 150, ř. 2 před a za slovo umrlej dodej čárku.

Str. 21, č. 186, ř. 5 k slovům s ochozy dodej poznámku: nebo čísti s Ochozy?

Str. 21, č. 186, ř. 6 místo „u Jenčie" čti „u Jenče".

Str. 21, pozn. [3]) za slova na okraji dodej: , zdá se, že týmž inkoustem a touž rukou jako shora u č. 102.

Str. 22, č. 188, ř. 3 zd. za slova v Brně[3]) dodej čárku.

Str. 23, č. 204, ř. 3 a 2 zd. před a za slova ze Zborovic[5]) dodej čárku.

Str. 24, pozn. [1]) místo „touž rukou" čti „velmi pravděpodobně touž rukou".

Str. 25, pozn. [1]) místo „touž rukou" čti „jinou rukou a jiným inkoustem".

Str. 27, č. 241, sl. p., na 1. ř. poznámky pod textem za slova na okraji dodej: snad touž rukou, ale jejím pozdějším písmem.

Str. 28, č. 257, ř. 1 zd. místo „učinili" čti „učinily".

Str. 32 nad textem místo „XV" čti XVI".

Str. 33, č. 8, ř. 14 místo „splacování" čti „splacováni".

Str. 33, č. 12, ř. 5 za slovo Beneš dodej čárku.

Str. 33, č. 12, ř. 6 za slovo manskej, za slovo jeho a za slovo Ludvíka dodej čárku.

Str. 34, č. 21, ř. 4 za slovo vinic dodej čárku.

Str. 34, pozn. [1]) za slovem Jemnice vynechej otazník a za slovem dvuor dodej čárku. K poznámce dodej odkaz na stranu 46, č. 118, kde je teprve tento vklad.

Str. 36, č. 33, ř. 2 za slova s desátky dodej čárku.

Str. 36, č. 36, ř. 3 místo „Laclav", jak je v orig., čti „Václav". Viz str. 34, č. 21.

Str. 37, č. 43, ř. 6 zd. místo „s mezy" čti „s mezi" a vynechej poznámku [2]).

Str. 37, č. 46, ř. 5 za slovo mým dodej čárku.

Str. 38, č. 54, ř. 8 k slovu kláštera dodej poznámku: V Olešné 4.

Str. 38, č. 59 v nadpise k slovům na Jarohněvice dodej poznámku: Jarohněvice však nebyly vloženy. Srovnej text vkladu. Nadpis snad touž rukou, ale jiným inkoustem.

Str. 39, č. 60, ř. 16 místo „k toho[2])" čti „k tomu[2])" a v pozn. [2]) místo „Tak v originále" čti „V orig. toho".

Str. 41, č. 77, ř. 9 místo „s suchú" čti „s Suchú".

Str. 42, pozn. [2]) místo „Lze také čísti" čti „Nutno čísti".

Str. 46, č. 124, ř. 1 k slovu písaříkuov dodej poznámku: Písařík = (?) Johannes de Stogeczin, notarius de Iglavia (latinské zemské desky brněnské XIII, č. 15), = (?) Janek písařík, nebožtík (Půhony VII, vydání Bretholzovo č. 22 a 190).

Str. 47, č. 135 v nadpise k slovům z Miličína dodej poznámku: Nadpis jinou rukou a jiným inkoustem.

Str. 48, sl. l., ř. 14 místo „exemtis", jak je v orig., čti „exem[p]tis".

Str. 48, č. 136, ř. 8 místo „s vínami" čti „s vinami". Tak i na str. 89, č. 56, ř. 7 zd. a na str. 114, sl. p., č. 193, ř. 10.

Str. 55, č. 183, ř. 1 místo „Janovi Křištoforovi" čti „Janovi, Křištoforovi" a v č. 184, ř. 1 místo „Jan Křištofor" čti „Jan, Křištofor".

Str. 56, č. 184, ř. 1 a 2 za slova v Klučově dodej čárku a na ř. 2 na slovo kromě dodej [platu].

Str. 56, v pozn. [2]) před slovo ves dodej [na].

Str. 57, č. 192, ř. 2 místo „a z Tupanova" čti „a z z Tupanova".

Str. 58, č. 199, ř. 1 k slovu Hynek dodej poznámku: Na str. 46, č. 117, na str. 49, č. 143 a na str. 60, č. 211 Hanek; manželka všude táž.

Str. 58, č. 200, ř. 8 k slovu klášteru dodej poznámku: Srovnej Codex diplomaticus Moraviae VII, č. 289, str. 208-209.

Str. 58, č. 201, ř. 3 za slovo rukojmie dodej čárku.

Str. 60, č. 210, ř. 1 před a za slovo mladší dodej čárku.

Str. 60, č. 211, ř. 9 místo „stojatými" čti „stojetými".

Str. 60, č. 213, sl. p., ř. 3 místo „Nasklovice" čti

„Nesklovice“, dodej za toto slovo čárku a přidej poznámku: V slovu Nesklovice je v orig. prvni e opraveno z a.

Str. 61, č. 223, ř. 2 za slovo spolek dodej [na].

Str. 64, pozn. [2]) před slovo starym dodej touž rukou a před slova to vymazání dodej: snad také touž rukou.

Str. 65, č. 233, ř. 8 k slovům s dily dodej poznámku: Tak v orig., asi místo s doly.

Str. 65, č. 233, pod textem, ř. 3 místo „všehno“ čti „všecko“.

Str. 65, č. 234, sl. p., pod textem místo „z P[ernštajna]“ čti z „P[ernštejna]“.

Str. 65, č. 233, pozn. [2]) má zníti: K tomuto výmazu je na pravém okraji J[an] z Per[nštejna]. Pozn. [3]) má zníti: K tomuto výmazu nevyššího komornika Vratislava z Pernštejna je na levém okraji snad rukou nejvyššího písaře Tobiáše z Hory Obřanské poznamenáno: to vymazání není k škodě tomu vkladu. Tato slova jsou přetrhána rukou Jana z Pernštejna, nejvyššího komorníka. Poznámka pod textem má zníti: Slova Jan Berka až ještě slova podacím a se vsmi jsou přetržena vodorovně, ostatní vklad přetrhán šikmo, na levé straně odprava dolů klevu, na pravé straně odleva dolů kpravu, vše rukou Jana z Pernštejna, a na pravém okraji pod podpisem Jana z Pernštejna napsáno jeho rukou: vymazáno to všecko krom Klobúček; také tato slova jsou přetrhána a pod nimi zase J[an] z Per[nštejna], týmž inkoustem, jako vymazán celý vklad.

Str. 66, č. 237, ř. 15 zd. místo „vyplacení“ čti „[k] vyplacení“.

Str. 67, č. 240, ř. 3 za slovo Mitrdorf dodej čárku.

Str. 67, č. 242, ř. 9 místo „supřevory“ čti „su[b]převory“ a vynechej poznámku[3]).

Str. 68, v. pozn. [1]), ř. 1 vynechej slovo asi.

Str. 70, č. 253 pod textem místo „mřežován.“ čti: „mřežován, ale úplně a platně je na str. 82 (č. 22) a 83.“

Str. 72, sl. p., č. 263, ř. 5 místo „dvú lánú“ čti „dvú lánú“.

Str. 72, č. 265, ř. 7 za slovo v Klučově dodej čárku. Také na str. 73, č. 267, ř. 2.

Str. 77, sl. p., ř. 4 zd. místo „užiti“ čti „užiti“.

Str. 77 sl. p., ř. 3 zd. za slovo není dodej čárku.

Str. 79, č. 7, ř. 6 zd. místo „97[3])“ čti „95“ a místo poznámky 3 viz o tomto datu výklad v úvodu, oddíl Úřadování u desk — zápisy královských listin.

Str. 79, č. 7, ř. 7 za slovo měl dodej čárku.

Str. 81, sl. p., ř. 24 zd. k slovům otec náš milý dodej poznámku: Volfgang 1.

Str. 81, sl. p., ř. 23 zd. k slovům rozdělil a ř. 22 zd. k slovům dílčí listové dodej poznámku: R. 1487, viz Josef Pelikán, Dělení zboží Krajířů z Krajku v r. 1487. (Časopis Společnosti přátel starožitností československých v Praze, ročník XXXVI, 1928, str. 134—141.)

Str. 81, sl. p., ř. 21 zd. k slovum dobré paměti dodej poznámku: Tato slova se týkají jen Jiřího; zemřel r. 1492.

Str. 83, č. 26, ř. 1 za slovo dcera dodej čárku.

Str. 84, č. 31, ř. 2 místo „v Popovicích“ čti „v Pozořicích“ a dodej poznámku: z opraveno z p, ale wi zůstalo neopraveno.

Str. 85, č. 37, ř. 1 před a za slova z Hodic dodej čárku.

Str. 86, č. 40, ř. 4 místo „tehdy“ čti „tehdy hned“, a pozn. [1]) pak zní: V slově hned jsou písmena ne přetržena, ale podtečkována, h a d nepřetržena; slovo tedy platí.

Str. 94, sl. l., ř. 5 za slovo komorník dodej čárku.

Str. 94, sl. l., ř. 15 zd. za slovo Pastelce dodej čárku a v pozn. [10]) na ř. 1 vynechej slovo nepochybně a na ř. 2 místo „(Postelčí)“ čti „(Pastelčí)“.

Str. 94, č. 87 poznámku 1. oprav: Na okraji Jan z Per[nštejna], poznámku 2: Na okraji Lad[isla]v [z Boskovic] a poznámku 3: Na okraji Jan z Li[pého].

Str. 95, č. 89, ř. 16 a 15 zd. za slovo příslušejících dodej [panství].

Str. 95, sl. p., č. 89, ř. 15 zd. místo „aby [2])“ čti „aby [4])“.

Str. 96, č. 94, odst. 1, ř. 3 zd. k slovům [21. června 1499] dodej poznámku: List z 21. června 1499 vložen do desk na sněmu [soudu] zahájeném 16. září 1498. Léta kralování Vladislavova ukazují na rok 1499. List je otištěn s četnými odchylkami v Registrech krále Vladislava II. z let 1498—1502, která vydal J. Teige v Archivu českém XVIII, str. 139, č. 208. Datum Bude feria VI[a] ante Johannis Baptiste anno Christi 1499. Srovnej k tomu také shora na str. 79 textu poznámku [3]).

Str. 98, sl. l., č. 102, ř. 3 zd. k slovu Hyneka dodej poznámku: Tak v originále, ale a bylo asi dodatečně připsáno.

Str. 98, č. 106, ř. 4 za slovo Němčice dodej čárku.

Str. 99, č. 111, odst. 2, ř. 1 zd. k slovu Hončovice dodej poznámku: Mandalena z Lomnice vložila Hončovice do desk svému manželovi. Viz ZDO XVI, f. 15.

Str. 100, č. 114, ř. 5 zd. místo „Boemi“ čti „Boemie“.

Str. 102, č. 131, ř. 2 a 3 k slovu lucemburský dodej poznámku: Tak v orig. místo lucemburské. Tak i na str. 103, č. 132, ř. 3.

Str. 104, sl. l., ř. 25 a 26 místo „odbýti“ čti „odbyti“.

Str. 105, č. 135 v nadpise místo „Oderčení [1])“ čti „Oderčení [3])“.

Str. 106, č. 140, ř. 7 a 8 za slovo láně a za slovo podsedek dodej čárku a č. 141, ř. 2 místo „kříže“ čti „Kříže“.

Str. 108, č. 156, ř. 5 za slovo stávku dodej čárku.

Str. 111, sl. p., č. 172, odst. 1, ř. 13 místo „naši“ čti „náši“.

Str. 112, č. 179, ř. 1 místo „z Drahonína [1])“ čti „z Drahonína [2])“.

Str. 113, č. 184, ř. 5 a 6 místo „na kderemž“ čti „na kderémž“.

Str. 114, č. 190, ř. 8 místo „Matěj Dvořák“ čti „Matěj, dvořák“.

Str. 114, č. 191 poznámku 2 nahraď jinou: V orig. místo tohoto a dalšího slova je vssech a to mělo býti přetištěno „v ssech [= v sech]“, nikoli „v svých“.

Str. 115, č. 200, ř. 7 a 9 k oběma výmazům dodej poznámku: Vymazaná slova: rolí oranú i neoranú (ř. 7) a: s doly (ř. 9) přetrhl asi písař (v zahajovacím zápise na str. 14 sice nejmeno-

vaný, ale byl to Mikuláš z Olomouce). Na str. 143, č. 96 je další vklad tohoto zboží, ale slova na str. 115 přetržená jsou v něm nepřetržena. Není jasno, proč byla přetržena na str. 115.
Str. 115, pozn. [4]) a [5]), k obojímu orámování a k výmazu celého vkladu dodej opravenou poznámku: R. 1512 (viz str. 143, č. 96) nebyly již vloženy mlýn a lesy. Proto byla tato slova ve vkladu na str. 115 orámována a na okraji připsáno skoro nepochybně písařem Mikulášem, zvaným té doby již z Bystřice: non preiudicat abolicio molendino et silve. Slovo abolicio se týká celkového výmazu vkladu mřežováním, které provedl Jan z Pernštejna r. 1512, ačkoliv jej tehdy na soudu zastupoval Jan z Žerotína.
Str. 115, č. 203, ř. 10 vynechej slovo jejím a k předcházejícímu s dodej poznámku: V orig. následuje nepřetržené slovo jejím.
Str. 116, č. 209, ř. 7 místo „naši" čti „náši".
Str. 117 a 118 v slově landfryd místo „y" čti všude „ý".
Str. 125, č. 6, ř. 6 místo „nejvyšieho" čti „najvyšieho".
Str. 127, č. 16, ř. 3 za slovo Němčice dodej čárku.
Str. 127, č. 18, ř. 2 a 3 za slovo Janovice dodej [se vsí].
Str. 130, č. 32, pod textem, ř. 3 místo „ch)". čti „ch) z Boskovic".
Str. 132, č. 41, ř. 14 zd. místo „s svrchními panstvími" čti „s s vrchními panstvími" a dodej poznámku: Lze také čísti s svrchními panstvími.
Str. 133, pozn. [4]) místo „asi v Miroslavi" čti: „Nemůže to býti Miroslav, která je městečkem až r. 1533. Snad sousedící Mitterdorf; jmenuje se sice městečkem až r. 1533 (viz na str. 260), ale snad to bylo městečko již dříve".
Str. 135, č. 55 v p. 1 vynechej slovo pravděpodobně; v p. 2 za slovo přetrhl dodej: také a vynechej slova: a pravděpodobně i shora slova ves Uhřice.
Str. 135, č. 57, ř. 11 k slovu bohuslavského dodej poznámku: Omyl v orig. místo bohutského.
Str. 138, č. 76 místo „mřežován" čti „přetrhán".
Str. 139, č. 78, ř. 22 místo „užíti" čti „užiti".
Str. 141, v pozn. [3]) vynechej slovo Patrně a za slovo vesnice dodej: Viz na str. 138 č. 73.
Str. 143, č. 97, ř. 13 a 14 místo „vyměřeni" čti „vyměřeny".
Str. 153, č. 200 v nadpise knihy místo „anno" čti „Anno".
Str. 154, poznámku [1]) uprav: Dnes u Násedlovic, dříve tedy u Šenhofu.
Str. 167, č. 1, ř. 2 a 3 k slovům 9. září dodej: Nebo v pondělí 10. září.
Str. 167, v pozn. [2]) k slovům 16. září dodej: nebo v pondělí 17. září.
Str. 170, č. 15, ř. 5 za slovo svých dodej čárku.
Str. 172, č. 29, ř. 7, 8, 9 za slovo vrchnost dodej čárku.
Str. 179, č. 16, ř. 9 místo „otce" čti „otec".
Str. 180, č. 22, ř. 5 před slovo platnými dodej: [s lidmi].
Str. 180 vynechej poznámku [3]).
Str. 182, sl. p., odst. 2, ř. 3 zd. místo „1513" čti „1523".
Str. 188, č. 4, ř. 6 místo „vyměřeni" čti „vyměřeny".
Str. 195, č. 11, ř. 14 k slovu psaných dodej poznámku: Za tímto slovem v orig. něco chybí.
Str. 195, č. II, sl. l., ř. 5 a 4 zd. za slova s desátky dodej čárku.
Str. 196 u nadpisu Ves Babice, Cidlině dodej na okraj: f. 4.
Str. 204, sl. p., č. 5, odst. 2, ř. 2 k slovu vydaní dodej poznámku: Místo „vydaní" lze také čísti „vydání".
Str. 209, č. 29, ř. 5 místo „na ves pustú" čti „na ves Prostú" a poznámku [6]) oprav na: V orig. omylem pustú; je to Prostý.
Str. 209, č. 29 v p. 6 místo „na ves pustú" čti „na ves Prostú".
Str. 216, sl. p., č. 51, odst. 2, ř. 6 zd. k slovu věc dodej poznámku: Tak v orig. místo ves.
Str. 220, č. 56, ř. 2 zd. místo „v próvodní" čti „v Provodní".
Str. 221 v pozn. [3]) místo „ačkoliv" čti „ale".
Str. 222, č. 65, ř. 12 k slovům z Dubé a dodej poznámku: Viz na str. 221 poznámku [3]).
Str. 229, sl. p., odst. 1, ř. 3 u slova našim vynechej poznámku [1]).
Str. 231, č. 90, ř. 8 za slovo Spělově dodej čárku.
Str. 234, č. 102, ř. 20 k slovům s lesy dodej poznámku: Těmito slovy se začíná příslušenství všech tří vsí.
Str. 253, č. 43, sl. p., ř. 5 místo „viecekancléřem" čti „viccekancléřem".
Str. 253, sl. p., ř. 9 a 8 zd. za slovo podsedkem dodej čárku.
Str. 254, sl. p., ř. 5 místo „kříže" čti „Kříže" a na ř. 15 místo „kříže Povýšení" čti „Kříže povýšení".
Str. 254, sl. p., ř. 8 zd. místo „smlúvou" čti „smlúvú".
Str. 257 vynechej poznámku [3]).
Str. 260, č. 61, odst. 2, ř. 6 místo „Kunu" čti „Kunú".
Str. 261, č. 63, ř. 1 dodej na okraj: f. 17.
Str. 266, sl. p., ř. 24 a 23 zd. za slovo Teplany dodej čárku a na ř. 23 k slovům k tej vsi dodej poznámku: T. j. k Vranovicím.
Str. 267, sl. p., č. 6, ř. 11 před slovo také dodej čárku.
Str. 269, č. 12, odst. 2, ř. 4 zd. za slova od starodávna dodej [a což].
Str. 275, sl. p. místo „nadymače" čti všude „Nadýmače". Rovněž na str. 276, sl. l. a pozn. [1]) čti všude N a ý.
Str. 276, sl. p., č. 30, ř. 23 k slovům proboštem kounickým dodej poznámku: [Janem].
Str. 276, č. 31 u ř. 1 dodej na okraj f. 11.
Str. 280, sl. p., ř. 7 místo „na Ostupovicích [3])" čti „na Ostupovicích[2])".
Str. 282, sl. p., ř. 4 za slovem Gryzogona vynechej čárku.
Str. 284, č. 54, ř. 8 zd. místo „převedíno [3])" čti „převedýno [3]), a pozn. [3]) bude pak zníti: Tak v originále.
Str. 286, č. 60, ř. 3 za slovo Brna dodej [i].
Str. 288, č. 63, ř. 4 zd. druhé e v slově Boemie je e caudatum (= ae).
Str. 291, sl. p., ř. 25 za slovo od dodej [do].
Str. 293, sl. l., ř. 5 a 6 za slovem přijal vynechej za slovo platu dodej čárku.
Str. 293, sl. l. ř. 17 místo „přivésti čti „přivézti".

Str. 293, sl. l., r. 25 k slovum nedal-li by dodej poznámku Tak v orig., ale je to omyl, vozy sena mají dávati Znojemšti.

Str. 297, č. 83, ř. 4—5 místo „spolu fundátoru" čti „spolufundátoru".

Str. 300, č. 87, ř. 8 a 7 zd. za slovo svým a za slovo svrchupsaného dodej čárku.

Str. 310, č. 114, ř. 1 zd. před a za slova na Blansku dodej čárku.

Str. 310, č. 110 v nadpise k slovu pusté dodej poznámku: Týká se Břečkovic, nikoli Kojetic, jak je viděti z textu vkladu.

Str. 318, sl. l., ř. 13 za slovo pluhem dodej čárku.

Str. 318, pozn. [4]) místo „= s [z] vodem?" čti „= s [z]vodem?)" a v p. 5 místo „Průhony" čti „Puhony".

Str. 319, č. 154, ř. 10 za slovy na Lukově vynechej čárku.

Str. 323, č. 161, ř. 4 a 5 za slovo vrchnost dodej čárku.

Str. 325, č. 167 místo „Kartousové" čti všude „kartousové".

Str. 331, č. 187, ř. 1 a 2 za slovo usedlými dodej a za slovem Krnčicích vynechej čárku.

Str. 331, pozn. [10]) místo „chybí" čti „chybějí".

Str. 333, č. 192, ř. 10 k slovům s kostelním podacím dodej poznámku: V Lidéřovicích.

Str. 334, v pozn. [2]) za slovo slezké dodej (z s háčkem).

Str. 335, č. 203, ř. 3 místo „1548 [1])" čti „1548 [2])".

Str. 338, sl. p., č. 215, ř. 9 za slovo Vaněk dodej z.

Str. 345, sl. p., odst. 2, ř. 23 zd. za slovo dochovala dodej čárku.

Str. 346, sl. p., ř. 18 a 19 k slovům kněžím v Brně dodej poznámku: Nezjištěno, kterým.

Str. 348, č. 231, ř. 7 zd. za slovem trhové vynechej čárku.

Str. 349, č. 236, ř. 4 zd. místo „podle" čti „podlé".

Str. 351, sl. p., odst. 1, ř. 14 místo „našly" čti „našli".

Str. 356, pozn. [2]) za slovo Poříčí dodej: ‚náležející k rychtářství v Bohuňově I.

Str. 356, č. 258, ř. 5 a 6 za slovo Bohuňov a za slova na Poříčí dodej čárku.

Str. 361, č. 281 v nadpise k slovu Dražóvek dodej poznámku: Omyl písařův, Dražůvky se neskládají.

Str. 369, sl. p., č. 7, ř. 18 za slovo také dodej [právo].

Str. 370, č. 10, ř. 6 zd. před a za slovo mladších dodej čárku.

Str. 370, č. 11, ř. 3 a 4 místo „oznamuje" čti „oznamuje[me]".

Str. 375, sl. l., ř. 11 zd. za slovo umenšení dodej čárku.

Str. 375, sl. p., č. 20, odst. 1, ř. textu 7 zd. za slovo jeho dodej čárku.

Str. 376, č. 21, ř. 1 pod textem místo „na f. 11v." čti „na f. 11".

Str. 377, pozn. [1]) místo „[1])" čti „[2])" a polož poznámku pod pravý sloupec.

Str. 377, sl. p., č. 27, ř. 10 místo „Věžnice [2])" čti „Věžnice [1])" a polož poznámku pod levý sloupec.

Str. 377, sl. p., č. 27, ř. 13 a 14 k slovu listu dodej poznámku: List se nezachoval, ale není pochybnosti, že se celkem shodoval s listem daným manům odprodaným Oldřichovi z Lomnice. Tak Adolf Kubeš, Manové bývalého benediktinského kláštera v Třebíči, Časopis Matice moravské, r. 26 (1902), str. 403. Otištěn tamtéž, str. 429—431.

Str. 377, sl. p., č. 27, ř. 10 zd. místo „v kteréch [1])" čti „v kteréch [2])".

Str. 377, sl. p., č. 27, ř. 8 zd. k slovům od JMKské dodej poznámku: Od krále Ferdinanda, viz shora č. 20 na str. 373—375. Totéž na str. 384, č. 2, ř. 9 zd.

Str. 388, č. 17, ř. 12 za slovem obilným dodej a za slovem Stožíkovicích vynechej čárku.

Str. 388 sl. p., č. 18, ř. 13 a 14 k slovům podlé listu a nadání dodej poznámku: Viz shora poznámku ke str. 377, sl. p., č. 27, ř. 13 a 14.

Str. 390, č. 26, ř. 14 k slovům Starý Rousmírov dodej poznámku: Lze také čísti Starý Rousmírov? Podle Frant. Dvorského (Velkomeziříčský okres Vlastivědy moravské, str. 379—380) byl tu snad původně dnešní Rousměrov. Srovnej však také (tamtéž, na str. 455) Rousměrovsko, Nový Rousměrov, ves Nová Rousměrovská.

Str. 363, č. 282 v kancléřově podpise místo „Bohemie" čti „Bohemi" a dodej poznámku: V orig. Bohemii.

Str. 395, sl. p., ř. 4 a 5 zd. místo „sadové" čti „sádové".

Str. 406, č. 71, ř. 7 k slovům s pilkou dodej poznámku: Lze také, snad spíše, čísti spilkou.

Str. 408, č. 81, ř. 4 za slovo sedm dodej [d.]

Str. 408, v pozn. [3]) místo „syn" čti „bratr".

Str. 415, č. 98, ř. 8 za slovem zemními vynechej a za slovo spravedlivými dodej čárku.

Str. 418, sl. p., odst. 2, ř. 20 a 19 zd. k slovu Kyjovského dodej poznámku: Míní se asi Jan Kyjovský z Kyjovic.

Str. 418, sl. p., odst. 2, ř. 19 zd. místo „jiříkovského" čti „Jiříkovského" a dodej poznámku: Míní se některý z pánů Jiříkovských ze Svojkova.

Str. 419, sl. l., odst. 1, ř. 6 místo „sadního" čti „sádního" a na ř. 14 místo „sadní" čti „sádní".

Str. 420, sl. p., ř. 14 místo „svým", jak je v orig., čti „mým".

Str. 421, sl. p., č. 109, ř. 4 zd. místo „subcripsit" čti „subscripsit".

Str. 422, sl. l., ř. 13 k slovu Daňkovic dodej poznámku: V orig. Damkovic.

Str. 425, č. 118, ř. 2 a na sl. p., ř. 1 k slovům [17. září 1565] dodej poznámku: Nebo již v neděli 16. září. Tentokráte sotva již v neděli 9. nebo v pondělí 10. září. Viz na str. 167 poznámku [2]).

Všude v textu i v rejstříku jmen místo „Valecský" čti „Valečský".

V těchto opravách a doplňcích se nezachovávají různé druhy písma, kterých se užilo v tisku textu a poznámek. Také se tu nehledí k drobným chybám tiskovým, při nichž je správné znění nasnadě. Omyly ve jménech osobních a místních jsou opraveny u jednotlivých jmen v rejstříku.

REJSTŘÍK

jmen osobních a místních

(Do rejstříku jsou pojaty opravy a doplňky)

Vysvětlivky

k rejstříku jmen osobních a místních.

Při vypracování a při tiskové úpravě tohoto rejstříku jsem se přidržel, třebas ne zcela ve všem, Ukazovatele jmen k latinským zemským deskám, který sestavil Frant. Černý.

Tučně jsou vytištěna všecka hlavní hesla, u nichž s uvádějí strany. *Antikvou proložene* jsou tištěna hesla, jejichž tvar se liší od hlavního hesla, na něž se tu odkazuje. *Kursivou* se vytiskla uvnitř hlavních hesel vlastní jména, která jsou v přímé souvislosti s hlavním heslem; jsou to jména osob, jež se po místě psaly, nebo jimž náleželo anebo v něm žily, jména ulic a částí obcí, cest, dvorů, hor, lánů, lesů, luk, mlýnů, polí, potoků a řek, vinic, vrchů a p. *Antikvy neproložené* se užilo pro všechna určení a vysvětlení hesel, pro varianty křestních jmen, příjmení a přídomků, pro poměry příbuzenské, pro různočtení jmen místních a pomístných a p.

V *kulatých závorkách* jsou jména osob a jejich hodností, psaná latinsky, varianty křestních jmen, příjmení a přídomků, doplněná křestní jména, výklady příjmení a přídomků odvozených od míst, poznámky o původu a stáří šlechtických rodů; u jmen místních varianty, německé názvy, bližší určení polohy osad, jejich částí, dvorů, hor, luk, řek, tratí; u jmen osobních a místních omyly originálu, opravy a doplňky vydavatelovy, podrobnější odkazy, rozličné pochybnosti a dohady, dodatky a vysvětlení, poznámky o rodu a čísle jmen.

V *hranatých závorkách* je všechno, co bylo vzato odjinud než z desk.

V tomto rejstříku se nepoznamenává, jak se to děje v rejstříku věcí, v kolika různých zápisech se totéž jméno vyskytuje na téže stránce.

Šlechtické rody se uvádějí podle základních přídomků (původišť). U jejich příjmení se dává odkaz na přídomek (Beránek, v. Petrovice 2.). U příjmení tvaru adjektivního se odkazuje jednak na místo, podle něhož příjmení vzniklo, jednak na přídomek (Batelovský, v. Batelov, Prostý.). Složitější přídomky, podle rodu a sídla, se citují a dokládají u obou míst (z Lichtmburka a z Bítova, z Víckova na Čejkovicích).

Příbuzenské poměry, jak jsou udány v deskách, se doplňují, kde se to zdálo vhodné, odjinud. Postupuje se zpravidla tak, že se u jednotlivců jmenují rodiče, sourozenci, bratranci, strýci, tety, dědové, pak manželky, manželé, děti, tchánové, švagrové, vnuci a vnučky. Nezkoumá se však, co tehdy znamenaly v jednotlivých případech některé názvy, jako strýc, strýna, ujec.

Hned za jménem se připojují úřady a hodnosti (mimo zastupování nejvyšších úředníků, což bylo ponecháno do rejstříku věcí) a za příbuzenskými poměry také úředníci a služebníci.

Při dokladech se u jednotlivců nerozlišuje od prostých zápisů vkladových jejich účast a jakákoliv činnost při soudu a při deskách. Mnohé z těchto údajů jsou však v rejstříku věcí.

Osoby nešlechtické jsou zařazeny pod místa svých bydlišť nebo (duchovní) působišť. Označení poddaný není v originále. Křestní jména i příjmení těchto osob jsou v rejstříku na svém abecedním místě s odkazy na bydliště.

U místních jmen jsou hlavním heslem názvy ustanovené ve Statistických lexikonech obcí v republice Československé. U zaniklých obcí jsou dána jména obvyklá, nejednou však s kolísáním zvláště v kvantitě, v naší místopisné literatuře, u míst v cizině ve znění u nás všeobecně užívaném. Nemohl však býti vzat zřetel k poválečným změnám v místním názvosloví u nás i v bývalém území německém, náležejícím nyní Polsku.

U jednotlivých míst se postupuje takto: za hlavním heslem následují deskové tvary jména a udává se poloha. U našich míst podle soudního okresu, který se však nejmenuje u sídel okresního soudu, u cizích podle běžných topografických pomůcek, a to buď jen země, nebo i bližší určení. Dále jsou údaje o druhu místa, ale ne podle dnešního stavu, nýbrž jak se jeví v deskách: dvůr, dvůr pustý, hrad, hrad pustý, městečko, městečko pusté, město, pustotina, tvrz (když se jméno místa dává také tvrzi), tvrz pustá, ves, ves osedlá, ves pustá, véska, véska pustá, zámek, zámek pustý a j. Je-li těchto označení u některého místa několik, jsou sestavena v časovém pořadí tak, jak v deskách následují, na př.: dvůr, pustý dvůr; městečko, pusté městečko; ves, městečko, město; městečko, ves; tvrz, pustá tvrz; ves, pustá ves; ves, pustá ves, dvůr; ves, městečko; ves, véska; véska, vesnice, ves; véska, ves; véska pustá, ves. — Jsou to příspěvky k dějinám míst z let 1480—1566; jeví se v nich někdy vzestup, jindy sestup obce nebo jiného sídliště. Názvy véska a ves se někdy nerozlišují, na př. Střelice 1. pustá véska r. 1497 a, ovšem po dlouhé době, pustá ves r. 1561, neb Žerůtky 1.

r. 1492 véska, a v témž zasedání soudu a při téže majitelce ves. U velmi mnohých míst je však pouze jméno bez jakéhokoliv určitějšího označení.

Po jméně osady jsou seřazeny strany zápisu týkajících se místa jako celku a dále názvy částí obce, domů, kaplí, klášterů, kostelů, dvorů, mlýnů, lánů, lesů, potoků, vinic, vrchů a jiného rozličného příslušenství.

Traťové názvy se zařazují zpravidla u obcí, při kterých se v deskách vyskytují; jmenují-li se po jiné obci, uvádějí se u obou nebo se na druhou odkazuje.

Za rozmanitým příslušenstvím místa se kladou jména obyvatelů (kněží, měšťané, poddaní), za nimi jména těch, kdo měli po místě rodový přídomek, a posléze jména těch, kdo byli z jiného rodu, ale jimž místo náleželo. (K těmto druhým a třetím jménům viz na př. heslo Miroslav.)

Vedle obecně známých zkratek užilo se v rejstříku ještě těchto: marg. (= margabství), n. nebo nejm. (= nejmenován, t. j. plným jménem, nýbrž jen: hejtman, komorník, sudí), o. (= okres), v. nebo V. (= viz nebo Viz).

A.

Albrecht, vévoda rakouský, štyrský, korutanský a kraňský, markrabě moravský a hrabě tyrolský (Albertus, dux Austrie, Stirie, Karinthie et Carniole, marchio Moravie comesque Tirolis): 82.

Alexovice (Oleksovice, Olexovice), o. Ivančice, tvrz, ves: 315, 368, 369 (místo „statku Olexovského" čti „statku olexovského"), 389, 434 (str. 369).
— *Jiřík Kusy* z O. (nebo z Oleksoviček?): 57.
— *Jan Kytle* ze Lhoty na O.: 369.

Ambrož, opat, v. Žďár 2.

Anežka, manž. Václava z Pivína, v. Pivín.

Anna, manž. Jiříka Bílého, v. Bílý, Popice 1., Račice 1., Zástřizly. — *A. jinak Felicitas*, převora, v. Brno (klášter augustiniánek herburský). — *A.*, manž. Matouše z Habří, v. Habří. — *A.*, v. Miroslav a Štěpánov. — *A.*, v. Nehradov. — *A.*, abatyše, v. Oslavany. — *A.*, lékařka, v. Meziříčí Velké (měšťané). — *A.*, manž. Hynka z Záp, v. Zápy. — *Sv. Anny* klášter, v. Brno.

Antonín, opat, v. Sedlec 2.

Archlebov (Arklebov), o. Ždánice, ves, městečko: 64, 101, 135, 162, 198, 199, 221, 330, 361, 362, 385.
— Rybníky v gruntech arklebských a bohutských: dolní, jenž slove *Paní louka*, *Horní arklebský*, *Prostřední*: 362 (místo „Dolní, Dolním" čti „dolní, dolním").

1. **Arklebice**, zaniklé u Oponešic, o. Jemnice (nepochybně tu), pustá ves: 78, 138.
— z A. (pravděpodobněji z těchto než z A. 2.): 1. *Ctibor* (Stibor) z A., Hostákova, Myslibořic, bratran Jana [Lizny] z A. a Myslibořic, synové Jan 2., Zikmund: 6, 36, 53, 61. — 2. *Ctibor Hostákovský* z A., syn Tristrama 1.: 406. — 1. *Jan [Lizna]* z A. a z Myslibořic, bratran Ctibora 1., manž. Elška z Březnice: 7. — 2. *Jan* z A., *Hostákovský* z A., syn Ctibora 1., manž. Johanka z Záp, syn Tristram 1., dcera Lidmila: 112, 126, 214, 231, 232. — 3. *Jan Hostákovský* z A., syn Tristrama 2., manž. Johanka z Vranova: 406, 408. — *Karel Hostákovský* z A., syn Tristrama 2.: 406. — *Kateřina* z A., manž. Václava Házle z Nové Vsi: 8. — *Lidmila*, dcera Jana 2.: 214. *Oldřich (Voldřich) Hostákovský* z A., syn Tristrama 2.: 406. — 1. *Tristram*, syn Jana 2., syn Ctibor 2.: 214. — 2. *Tristram Hostákovský* z A. na Ratibořicích, synové Jan 3., Karel, Voldřich: 317, 318, 324, 335, 338, 349, 406. — *Zikmund* z A., syn Ctibora 1.: 112.

2. **Arklebice**, zaniklé, u Kožichovic, o. Třebíč: ves, pustá ves: 374, 383. Z A., v. Arklebice 1.

A r k l e b o v, v. Archlebov.

Arnhausen (Arnhauz), v Pomořansku, vládní okres Kozlín (Köslin), kraj Belgard: z A. *Ekhart Manduwel Pomor*, manž. *Margeta*, Marketa, *Karnarová* z Řečkovic: 311, 327.

Arnolec, o. Jihlava, ves: 300.

Asena, jm. žen., v. Kukvice, Rosice.

Aspry (Ošporn), v Dolních Rakousích, kraj Tulln: *Václav Mezřický* z Lomnice a na O.: 270, 271.

Augšpurk, v Bavorsku: 428.

Augustin, podpřevoří, v. Brno (klášter augustiniánů u sv. Tomáše).

Aurach, **Auerach** (Auroch), neurčeno: *Kryštof* (Krystof) z A. a na Řečkovicích, manž. *Margeta Karnarová* z Řečkovic: 361, 371.

Ausaz, **Ousov**, les, v. Kyjovice, Těšetice.

A u s t r i a, v. Rakousy.

z A y z n o v a, v. z Eyznova.

B.

1. **Babice**, o. Ivančice, ves: 172, 404.

2. **Babice**, o. Mor. Budějovice, ves, pustá tvrz: 71, 196, 198.
— *Matyáš* z B.: 137, 138. — *Václav* z B.: 245.

3. **Babice**, o. Mor. Krumlov, ves: 61, 197, 260.

Babín, zaniklý, u České Meze, o. Žďár, ves: 81.

Babka, příjmení: *Burjan B.*, v. Meziříčko 3. — *Jan B.*, v. Meziříčko 3., Senice na Hané. — *Jindřich B.*, v. Ostopovice, Senice na Hané. — *Jiřík B.*, v. Meziříčko 3.

Babolky (Baboleky), o. Boskovice, ves: 183, 206.

Bács (Bacz), v Maďarsku: 79.

Bačice, o. Hrotovice, ves: 88, 90, 119.
— Dvůr *na Břistí*, *v Břišči*, *na Břiští* (u Bačic): 88, 90, 119.
— Dvůr *Milostický*, dvůr *Milostice*, dvůr Milostice, pustý (u Bačic): 88, 90, 119.
— *Hynek Dubňanský* z B., z B. na Radosticích, z B. v Vořechovém, matka Alena z Čisté Studně, bratři Jan, Petr 2., Tristram: 369-371, 418.
— *Jan Dubňanský* z B., matka Alena z Čisté Studně, bratři Hynek, Petr 2., Tristram: 369-371, 434. — *Jiřík Dubňanský* z B., syn Petra 1., matka Dorota ze Lhoty, strýna Anna ze Lhoty, děd Jan Kytle ze Lhoty: 368, 369. — 1. *Petr* st. *Dubňanský* z B., manž. Dorota ze Lhoty, švagrová Anna ze Lhoty, tchán Jan Kytle ze Lhoty, synové Jiřík, Tyburcí: 315, 368, 369. — 2. *Petr Dubňanský* z B., matka Alena z Čisté Studně, bratři Hynek, Jan, Tristram: 370, 371. — *Tristram Dubňanský* z B., matka Alena z Čisté Studně, bratři Hynek, Jan, Petr 2.: 371. — *Tyburcí Dubňanský* z B., syn Petra 1.: 368, 369, 371. — *Vávra* z B.: 16.

Bačkovice (Bačkov), o. Jemnice, pustá tvrz, ves: 13, 195.
— *Adam* z B., z B. a z Police, na Polici, *Polický* z B.: 99, 106, 109, 110, 137, 146, 153, 156, 157, 159-162, 164, 167. — *Anna* z B., manž.

Viléma Kuny z Kunštátu: 171, 195, 196. — *Hynek* z B. a z Police, z Bačkova: 8, 9, 13, 14, 37, 38, 50, 51, 53, 54, 61, 71. — *Marketa* z B., manž. Bernarda z Žerotína na Dřevohosticích: 171.
Balcar, řečený Mendl, v. Mendl.
Baliny (Balina, jedn. č.), o. Velké Meziříčí, ves: 220, 372.
Bánovice (z Bánovic), omylem originálu místo Janovice (z Janovic), v. Janovice 2, Rochov.
Báňovice, o. Jemnice, ves: 408.
Barbora, abatyše, v. Dalešice, Oslavany, Tavíkovice, Znojmo (klášter Matky Boží). — *B.*, převora, v. Oslavany. — *B. Janíčkova*, poddaná, v. Troubsko. — *Barborka*, služebnice, v. Pernštejn, Bohunka z P. — *Sv. B.* kaple, v. Židlochovice.
Bartl, poddaný, v. Damnice.
Bartolomeus, Bartoloměj, v. Bítov 2., Bořečkovice, Kojatice.
Bartoň, poddaný, v. Čepí 2. — Bartoň, poddaný, v. Vrbice 1.
Bartošek, poddaný, v. Heřmanice 2.
Bařice (Bořice), o. Kroměříž: *Havel* z B., *Havel Chudobín* z B., Havel Chudobín z B. na Krakovci: 143-145, 148, 211.
Bastl, služebník, v. Pernštejn, Bohunka z P.
z Bašče, z Baště (slezský rod): *Albrecht* z B.: 144, 145, 153, 159.
Batelov, o. Třešť, tvrz, městečko: 231, 324. — *Ctibor* (Stibor) z B., syn Havla z B.: 78, 138. — *Dorota* z B., sestra Havla, manž. Jiříka Kusého z Mukoděl: 15. — *Havel* z B., z B. a na Rašovicích, *Nosislavský* z B., bratr Doroty: 14, 15, 35, 48, 58, 78, 86, 89, 101. — *Jan Batelovský* ml. z Prostého, bratr Linharta, [syn Mikuláše Batelovského z Prostého a Mily z Brumovic]: 347, 348. — *Jeronym [Macek]* z Čížova na B., bratr Jiříka: 426. — *Jindřich*, syn Mikuláše Rakovce z Mirovic na B. a Johanky z Vlásenice: 281. — *Jiřík Macek* z Čížova na B., bratr Jeronyma: 426. — *Johanka*, dcera Havla z B.: 78. — *Karel*, syn Mikuláše Radkovce z Mirovic a na B. a Johanky z Vlásenice: 281. — *Linhart Batelovský* z Prostého, bratr Jana: 347, 348. — *Mikuláš Batelovský* z Prostého, manž. Mila z Brumovic: 231, 243. — *Mikuláš Radkovec* z Mirovic na B., manž. Johanka z Vlásenice: 265, 271, 274, 277, 278, 281, 285, 294. — *Petr*, syn Havla z B.: 78.
Batelovský: *Jan* ml., *Linhart*, *Mikuláš*, v. Batelov, Prostý.
Batouchovice (Batúchovice), o. Velké Meziříčí: 375, 383.
Bavor, příjmení: *Viktorin B.*, v. Holovousy.
Bayl, příjmení, poddaný, v. Olešnička.
B e d r o v i c e, v. Vedrovice.
Bedřichov, o. Kunštát, ves: 206.
Běhařov, v Čechách, o. Kdyně: *Bohuslav* z B.: 26.
Běhařovice, o. Hrotovice, ves, městečko: 7, 14, 187, 196, 338, 360, 361.
Bechyně (Bechyna), v Čechách: *Laclav* ze Šternberka na B., nejvyšší kancléř království českého: 342.
B e j k o v e c, v. Býkovec.
Bělčovice, o. Jemnice, ves: 243, 308, 317, 339. — Lán *Koušovský:* 243, 317.
(Rod podle [?] vsi B. v bývalém Pruském Horním Slezsku, vládní okres Opolí, kraj Ratiboř.) — *Jan* z B., *Jan Bělčovský* z B.: 308, 317. — *Pavel Bělčovský* z B.: 339.
Bělehrad Stoličný (Bělehrad), v Maďarsku: 104.
B e n e d i c e, v. Benetice.
Benedín, zaniklý u Oslavičky, o. Vel. Meziříčí, tvrz, ves: 27, 392.
Beneš, poddaný, v. Damnice. — *B.*, poddaný, v. Damnice.
Benešov Horní (Benešov), v Opavsku: *Anna* z B. [= z Kvasic]: 16. V. také Kvasice, Mstěj, Skřivín.
Benetice (Benedice, Benětice), o. Třebíč, ves: 374, 375, 383, 384.
B e r a n e c, v. Beranovec.
Beránek, příjmení: *Volf B.*, v. Petrovice 2.
Beranice, les, v. Oslava 1.
Beranov Velký (Beranov), o. Jihlava, ves: 236.
Beranovec (Beranec), o. Jihlava, ves: 108.
Berd, rybník, v. Vlasatice.
Berka, příjmení: *Jan B.*, v. Dubá, Šternberk. — *Ladslav B.*, v. Dubá, Lípa 2., Šternberk. — *Václav B.*, v. Dubá, Lípa 2., Šternberk.
Bernard: *u sv. B.* klášter, v. Brno (klášter františkánský).
B e z c e, v. Vesce 2.
1. **Bezděkov** (Bezdieczkow, Bezděkovec), zaniklý u Předína, o. Třebíč, pustá ves: 48, 119.
2. **Bezděkov**, o. Třešť, ves: 84, 85, 129, 158, 172, 173, 213, 265.
3. **Bezděkov**, dříve Enkenfurt, o. Velká Bíteš, ves: 17, 23, 42. — 1. *Jan* z B., syn Václava: 19. — 2. *Jan* z B. a z Otěchleb: 41. — 3. *Jan Komoň* z B., Jan [Komoň] z B. a z Šemíkovic: 57, 84, 105, 143. — 4. *Jan Vacek* z B.: 118, 160. — *Jíra* z B.: 18. — *Martin Dalešinský* z B., [syn Jíry z B.], jeho ujec Jan Ronychař z Ronychu: 44. — *Matěj Prczek* (lze čísti Prcek nebo Prček) z B.: 17. — *Matěj Vacek* z B., z B. a z Tupanova, man a hofrichtéř dvoru Jindřicha z Lipého, manž. Anna z Hlochkovan: 11, 27, 57, 93, 95. — *Petr*, v. Veronika z B. — *Václav*, otec Jana 1.: 19. — *Veronika* z B., manž. Mikuláše z Bystřice, strýc *Petr*, řečený *Marek:* 23, 42.
4. **Bezděkov**, vinohrad, v. Nosislav.
B e z d ě k o v e c, B e z d i e c z k o w, v. Bezděkov 1.
Bezecký dvůr, v. Vesce 2.
Bidlo, příjmení: *Jan B.*, v. Janovice 2.
B i e l o v i c e, v. Bílovice Velké.
B i e t o v, B i e t o v s k ý, v. Bítov 2., Bítovský.
Bilík, příjmení: *Hynek B.*, *Smil B.*, v. Kornice, Veselí 4.
Bílkov, o. Dačice: *Beneš Pražma* z B. na Ejvanovicích: 414, 422. — *Elška* z B., manž. Adama Hrubčického z Čechtína: 402. — *Petr Pražma* z B., z B. na Leštné: 222, 225, 232, 241, 243, 255, 265, 271, 277, 278, 281, 285, 294, 297, 308, 310, 311, 316, 323, 328, 329, 333, 336, 338, 347, 350, 355, 358, 367, 372, 373.
Bílovec, neurčen: *Kateřina* z B., služebnice, v. Pernštejn, Bohunka z P.
Bílovice Velké (Bielovice, Bílovice), o. Břeclav, ves: 180, 222, 326, 336. — *Fridrich* z Žerotína na B.: 418.

Bílý, příjmení: *B.*, poddaný, v. Budeč 1. — *Jiřík B.*, v. Popice 1., Račice 1.
Biskoupky (Biskupice), o. Mor. Krumlov, tvrz, ves: 370, 371, 391.
1. **Biskupice**, o. Hrotovice: 8, 61.
2. **Biskupice**, v Kladsku: *Anna* z B. na Třtěnici, manž. Adama Lva z Rožmitále a z Blatné: 402, 426, 427. — 1. *Hanuš* (Hanus) *Haugvic* (Hügvic) z B. na Bouzově: 90, 91, 98, 101, 102, 107-109, 111-113, 115, 116, 125, 126, 129, 143, 153. — 2. *Hanuš Haugvic* z B. na Žatčanech: 399, 418, 419, 422. — *Václav Haugvic* z B. na Bouzově, na Hranicích: 193, 197, 215, 225, 232, 241, 255, 265, 271, 278, 281, 296, 308, 311, 316, 317, 326, 328, 329, 336-338, 350, 352, 353, 355, 358.
3. Biskupice, v. Biskoupky.
Biskupství (Biskupstvo), o. Olomouc, ves: 22.
Bíteš Velká (Byteš, Veliká Byteš), městečko, město: 20, 23, 40, 41, 116, 127, 218, 273, 355. — *Malá Strana* (část obce): 116, 127. Viz také Janovice 2.
— Měšťan *Mach Vydra* z Veliké Byteše: 178.
1. **Bítov**, o. Bílovec: *Hynek Sokolnický* z B.: 394. — *Jan Sokolnický* z B., bratr Jindřicha: 394. — *Jindřich Sokolnický* z B., bratr Jana: 394.
2. **Bítov** (Bietov, Bítovec), o. Vranov, zámek, hrad, městečko Bítovec: 94, 107.
— Manové k B. příslušející: *Bartolomeus*, asi otec *Bartoloměje*, sirotka, v. Bořečkovice, Kojatice. — *Hynek*, asi otec *Markety*, v. Bořečkovice, Kojatice.
— *Albrecht* z Lichtenburka a z B., *Bítovský* z Lichtenburka, Bítovský z Lichtenburka na Hostimi, [syn Jindřicha 1.], bratr Půty: 37, 38, 40, 57, 134, 153, 162, 225, 289, 300. — *Burian*, *Burjan* z Lichtenburka a z B., syn Jindřicha 1., komorník krále Vladislava: 94, 107. — *Hynek* z B.: 135. — *Jan* z Lichtenburka a z B. (Johannes de Lichtnburk et Vetovia), manž. Anna z Královic: 13, 15. — 1. *[Jindřich]* (Henrich, Herrich) z Lichtenburka a z B.: 94, 105. — 2. *Jindřich* z Lichtenburka a z B., na B., *Bítovský*, syn Jindřicha 1., manž. Alena z Ludanic: 105, 131-133, 137, 143, 161, 171, 178, 230, 245, 290, 327. — *Půta* (Puota) z Lichtenberka a z B., [syn Jindřicha 1.], bratr Albrechta: 9, 37, 38, 40, 44, 45, 57, 67, 103, 104, 110. — *Smil* z Lichtenburka a z B., [syn Jindřicha 1.]: 53, 61, 64, 71, 77, 80, 83, 85. — *Václav* ml. z Lichtenburka na B.: 316, 323, 328, 338. — *Vaněk Bítovský* z Lichtenburka, na Bezci, manž. Mandalena z Lomnice: 350, 354, 357. — *Zdeněk Bítovský* z Lichtenburka, na Hostimi, manž. Elška z Fulštejna: 353, 385, 389, 391, 413.
Bítovánky, o. Telč, pustá ves: 26, 290.
Bítovany, omyl originálu, v. Litovany 372.
Bítovčice (Bítovice a omylem originálu Lítovčice), o. Jihlava, ves: 244, 372, 374, 383, 390.
1. Bítovec, v. Bítov 2.
2. **Bítovec**, les, v. Oslava 1.
Bítovice, v. Bítovčice.
Bítovský (Bietovský, Bítovskej): *Albrecht*, v. Bítov 2., Hostim, Lichtenburk. — *Jindřich*, v. Bítov 2., Lichtenburk. — *Vaněk*, v. Bítov 2., Lichtenburk, Vesce 2. — *Zdeněk*, v. Bítov 2., Hostim, Lichtenburk.
1. **Bítýška Osová** (Byteš, Bytéška, Bytýška), o. Velká Bíteš, městečko: 64, 218, 359.
2. **Bítýška Veverská** (Veverská Bytéška, Veverská Bytéžška, Veverská Bytíška), o. Tišnov, městečko: 208, 271, 306, 387.
Blahoňov, o. Tišnov, ves: 114.
Blansko: Jan z Doubravky a z Hradiště, na Blansku (Blanště): 247, 284, 310, 433 (str. 310, č. 114).
Blatná, v Čechách: *Adam Lev* z Rožmitále a z Blatné, manž. Anna z Biskupic na Třtěnici: 426, 427. — *Anna* z Rožmitálu a z Blatné a na Hradci: 303. — *Zdeněk Lev* z Rožmitálu (-la, -le) a z Blatné, na Hrutovicích: 408, 414, 418.
1. **Blatnice**, o. Mor. Budějovice, ves: 94, 357, 413. — *Blatnický* rybník (asi zde): 95.
2. **Blatnice**, řeka (nyní Jevišovka): 56, 416 (voda).
Blato Černé, rybník, v. Pavlice.
Blaždice, v Čechách, zaniklá ves u Seče, o. Blovice: *Oldřich* (Voldřich) *Žitínský* z B.: 347.
Blažej, převor, v. Znojmo (klášter u sv. Kříže).
Blažejovice (Blažejovičky), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 20, 51, 101.
— *Kateřina* z B., sestra Margety: 101. — *Margeta*, sestra Kateřiny: 101. — *Ščepán* z B.: 20.
— *Václavek*, na dvoře v B.: 20.
Blažejovičky, v. Blažejovice.
1. **Blažkov**, o. Bystřice nad Pernšt., ves: 18, 51, 84, 87, 131, 132.
2. **Blažkov**, zaniklý u Bohdalova, o. Žďár, pustá ves: 360.
Blažkovský rybník, v. Pavlice.
Blčina, v. Blučina.
Blecha, mlynář, v. Tasov.
Blízkov, o. Vel. Meziříčí, ves: 374, 377, 388.
— *Jan Heralt* z B.: 156.
Blížkovice, o. Mor. Budějovice, městečko: 94, 120, 197, 323.
Blížky, rybník, v. Čebín.
Blučina (Blčina), o. Židlochovice, ves, městečko: 62, 65, 102, 103, 130, 157, 162, 374.
Bludov, o. Šumperk: *Jan Bučovský* z B.: 65.
Bobolusky, v bývalém Pruském Horním Slezsku, při hranicích Opavska, mezi Opavou a Krnovem: *Žibřid* z B.: 180, 222.
Bobrava (omylem originálu Doubrava, Dúbrava), potok, přítok Svratky, v. Tetčice, Tikovice.
Bobrov, rybník, v. Brandlín.
1. **Bobrová**, neurčeno, zda Dolní nebo Horní, o. Nové Město: *Matěj Malík* z B.: 40. (Snad je to Matěj, bratr Jana Hladkého. v. Hladký.)
2. **Bobrová Horní** (Bobrové, Horní Bobrové), o. Nové Město, městečko: 19, 45.
Bobrovany, zaniklé u Domašova, o. Ivančice, pustá ves: 172.
Bobrová, v. Bobrová 2.
Boček, jm. muž., v. Kunštát
Boček, hora [viničná], v. Němčičky 1.
Bočín, **Bočina**, hora, les, vinohrady, v. Tetčice.
Bodíkovice, v. Budíkovice.
Bohdalice, o. Bučovice, ves: 203, 354.
— *Mikuláš Doupovec* z Doupova na B.: 203, 209, 218, 221.

Bohdalov, o. Žďár, městečko: 268, 355.
Bohdalská louka, v. Vážany 3.
Bohdanice, zaniklé u Brodců, o. Jihlava, *Bohdanecký* rybník veliký i malý: 386. — Cesta *Haklova:* 386.
— *Rašprle*, jm. muž.: 386.
Bohdíkovice, v. Budíkovice.
Bohemia, v. Čechy.
Bohunice, o. Znojmo, ves: 128, 141, 358, 388.
1. **Bohuňov**, o. Kunštát, ves: 99, 115, 143, 164, 356, 434 (str. 356, pozn.[2]) a č. 258).
2. Bohuňov, v. Boňov.
Bohuňovský rybník, v. Boňov.
1. **Bohuslavice**, o. Konice: 19.
2. **Bohuslavice**, o. Telč: 47, 70.
— *Kateřina* z B., manž. Petra z Rozseče: 47. — *Petr* z B. [= Petr z Rozseče, manž. Kateřina z B.]: 70.
3. **Bohuslavice**, o. Kyjov, bohuslavské mýto: 135, 433 (str. 135), omylem originálu místo bohutické, v. Bohutice 2.
1. **Bohušice**, o. Mor. Budějovice, tvrz, ves: 16, 26, 27, 46, 59, 95, 334.
— *Hynek*, *Hynek Dětra* z B., syn Johanky z B., manž. Elška z Petrovce a z Višňového: 16, 26, 27. — *Johanka* z B.: 16, 27, 46. — *Milota Herink* z Slúpna na B.: 287.
2. **Bohušice**, zaniklé u Rašovic, o. Slavkov, ves: 23, 86, 89, 211, 310.
— *Rožmitál*, žleb, tu a u Rašovic: 211.
1. **Bohutice**, o. Mor. Krumlov, tvrz, ves: 242.
— *Jan Kusý* z Mukoděl na B.: 246, 253, 255, 265, 271. — *Jiřík Kusý* z Mukoděl a z B.: 68, 93.
2. **Bohutice** (Bohutsko), zaniklé u Archlebova, o. Ždánice, pustá ves, ves (asi pustá), pustá ves: 135, 183, 198, 221, 361, 362, 385.
— Trať *Vejskoky* (nynější trať Ošpruňky, jv. pod Archlebovem), trať (?) *Rudlice* (j. č.): 135. — Mýto bohuslavské, omylem originálu místo bohutické: 135, 433 (str. 135); mýto na Bohutsku: 198.
— Rybníky v gruntech arklebských a bohutských: dolní (tak čti místo Dolní a dolním místo Dolním), jenž slove *Paní louka*, *Horní arklebský*, *Prostřední:* 362.
Bochovice (Buchovice), o. Třebíč, ves: 86, 265, 376.
— *Kateřina* z Buchovic a Otradic, syn Václav, bratr Jan Bradáč: 43.
Bojanov, o. Vel. Meziříčí, ves: 390, 405.
1. **Bojanovice** (Bouňovice), o. Znojmo, ves: 354. V. také Rašov 2.
2. Bojanovice, v. Bojanovice 4.
3. **Bojanovice Dolní**, o. Hodonín, ves: 88, 115, 137.
4. **Bojanovice Horní** (Bojanovice), o. Hustopeče, ves: 28, 34, 90, 91, 137, 309, 355.
— Hory vinné: *Gajzlar* (Geyzlar), *Galner* (Goldner), *Štumperk* (Stumperg), *Winterperg* (Winterperk): 28, 34.
Rybníky: *Bojanovský:* 285, *Dolní Bojanovský:* 250, 309.
Bojanovský rybník, rybník Dolní Bojanovský, v. Bojanovice 4.
Bolehradice, v. Boleradice.
Bolelouc (Bolelic), o. Olomouc, ves: 6.
Boleradice (Bolehradice, Polehradice), o. Klobouky, ves, městečko, hrad, zámek, pustý hrad: 39, 86, 88, 102, 141, 142, 207, 208, 249, 250, 256, 274, 275, 277, 278, 284, 285, 309, 312, 328.
— Hory vinné: *Nová* hora, *Psinek*, *Světlá* hora, *Šajb:* 39.
— Hájek *Šnéholz:* 277.
— *Boček Kuna* z Kunštátu a z B.: 14. — *Heralt Kuna* z Kunštátu a z B., na Čejkovicích, manž. Mandalena z Lomnice: 208, 249, 250, 274, 275, 284, 285, 309. — *Záviše* z Víckova na P.: 390, 414, 418, 425, 428.
Bolíkov (Pobolíkov), o. Slavonice, ves: 101, 111, 424.
Bolíkovice (Bulíkovice), o. Mor. Budějovice, tvrz, ves: 71, 196, 198.
— *Bohuše* z B.: 18, 71. — *Kateřina* z B., manž. Hynka z Maříže, syn Oldřich z Maříže: 26, 33.
Bonuše, matka Martina z Veselé, v. Veselí 1.
Boňov (Bohuňov, Bouňov, Buňov), o. Mor. Budějovice, ves: 95, 231, 289, 406, 408.
— Les *Habřina*, *Habřiny:* 95, 231.
— Rybníky: *Bohuňovský*, *Mostek:* 289.
1. **Bor**, o. Tišnov: *Jan* z B.: 16. — *Jan Žerotský* z B. a na Žiruotkách: 421. — *Matěj* z B.: 44, 47.
2. Bor Dolní, v. Bory 1.
3. Bor Německý, v. Bory 2.
Borejčka, příjmení: *Jan B.*, v. Bříšťany.
Boronavice, (Borovsko), zaniklé u Přibic, o. Židlochovice, pustá ves: 157.
1. **Borotice** (České Borotice, Moravské Borotice, České Bořetice), o. Znojmo, ves: 121, 159, 168, 169, 189, 404.
2. **Borotice Německé** (Němecské Borotice, Německé Bořetice), zaniklé u Borotic, o. Znojmo, ves, pustá ves: 67, 68, 86, 170, 177, 189.
— Louka *Krayczeryn:* 177.
Borotín, o. Jevíčko: *Barbora* z B.: 51.
Borovná, o. Telč, tvrz, ves: 26, 203, 333.
— *Burian* z B., *Borovský:* 26, 157, 203. — *Dorota a Kateřina* z B., dcery Buriana: 203. — *Hynek Koňas* z Vydří a na B.: 203, 213.
Borovník, o. Velká Bíteš, ves: 15, 61.
Borovsko, v. Boronavice.
Borovský: *Burian*, v. Borovná.
1. **Bory Dolní** (Bory, Dolní Bor), o. Vel. Meziříčí, ves: 244, 268, 372.
2. **Bory Horní** (Německý Bor), o. Vel. Meziříčí, ves: 390, 405.
Bořečkovice (Břečkovice), zaniklé u Dědic, o. Mor. Budějovice, pustá ves: 214, 290, 310, 328, 433 (str. 310, č. 116).
— *Bartolomeus*, man bítovský (Bítov 2.), a jeho (asi) syn *Bartoloměj*. — *Hynek*, man bítovský, a jeho (asi) dcera *Margeta:* 290.
1. **Bořetice**, o. Hustopeče, ves: 88, 99, 207, 208.
2. Bořetice České, v. Borotice 1.
3. Bořetice Německé, v. Borotice 2.
Bořice, v. Bařice.
Bořičkovice, v. Bořikovice.
Bořikovice (Bořičkovice), zaniklé u Hrotovic, dnes dvůr Bořikovice, o. Hrotovice, dvůr *Bořičkovice*, pustá véska, Bořikovice se dvorem *Bořikovským:* 57, 105.
— *Jan Komoň* (tak čti místo Komon) na B.: 57, 105.

Bořitov, o. Blansko: *Filip Buka* z B., [syn Jan]: 22. — *Jan Buka, Buk* z B., z B. na Hlochkovanech: 50, 230, 287, 315, 316.

Boskovice (Bozkovice, de Bozkowicz): *páni* z B. (rod panský starodávný): 3.

1. *Albertus, Albrecht* z B. a na Letovicích, bratr Jaroslava 1., Ladislava 1., [Oldřicha] a Václava 2., manž. Apolena z Krajku, strýcové Beneš a Dobeš: 3, 13, 21, 25, 27, 30, 37, 43, 48, 51, 64, 71, 77, 80, 83, 85, 90, 91, 97, 98, 114. — 2. *Albrecht* z B., V. z B. na Bučovicích, *Černohorský* z B., Černohorský z B. na Bučovicích, Černohorský z B. na Černé Hoře, bratr Jana Šembery, Jana Šembery Černohorského z B., podkomoří, nejvyšší sudí, nejvyšší komorník: 230, 312, 316, 328, 367, 368, 371, 373, 376, 384, 387, 389, 393, 396, 402, 403, 408, 410, 414, 415, 418, 422, 423, 425, 427, 433 (str. 130). — *Anna* z B., *Černohorská* z B., Černohorská z B. a na Jevišovicích, manž. Sazemy Zajímače z Kunštátu a na Jevišovicích, [otec Jaroslav 2.], tetka Anna Kořenská z Nové Vsi, ujec Jan Haz z Nové Vsi: 354, 423, 424, 429. — *Arkleb* (Artleb) z B., *Černohorský* z B., z B. a na Vranově, [syn Oldřicha], bratr Jetřicha, hejtman markr. mor., nejvyšší komorník: 144, 145, 148, 153, 156, 157, 159, 160-162, 164, 167-171, 173, 178, 180, 187, 231, 256. — *Beneš* z B., z B. a z Černé Hory, z B. na Černé Hoře, *Černohorský*, Černohorský z B. bratr Dobeše 1. a Tasa 1., strýc Albrechta 1.: 7, 25, 37, 43, 45, 64-67, 71, 77, 82, 83, 85, 88, 90, 91, 98, 101, 102, 107-109, 111-114, 116, 120, 198 (n.). — *Braxida* z B., *Černohorská* z B., [dcera Jaroslava 2.], manž. Jindřicha Mezeřického z Lomnice: 407, 408. — 1. *Dobeš* z B., z B. a Černé hory, bratr Beneše a Tasa 1., strýc Albrechta 1.: 3 (v radě přísežné JKMti), 6, 7, 25, 31, 37, 43, 45, 53. — 2. *Dobeš* z B., z B. a z Černé Hory, z B. a z Črné Hory, z B. a na Černé Hoře, *Černohorský* z B., Černohorský z B. a na Rosicích, z B. na Rosicích, [syn Beneše], bratr Jana 1., Jaroslava 2. a Tasa 2.: 136, 161, 164, 168, 170, 193, 197, 198, 203, 204, 208, 219, 225, 228-230, 242, 249, 255, 265, 267, 270-272, 275, 276, 278, 280. — 1. *Jan* z B., *Černohorský* z B., bratr Dobeše 2., Jaroslava 2., Tasa 2.: 197, 219, 342 (pán Černohorský). — 2. *Jan* z B. na Svojanově, *Svojanovský* z B. na Skalách: 115, 143, 154. — 3. *Jan*, syn Ladislava 2. z B. a Bohunky [z Lipého], dcery Bohunky z Pernštejna: 345. — *Jan Jetřich* z B., z B. a na Lomnici, *Černohorský* z B., Jetřich, Jan Jetřich z B. na Třebíči, Černohorský z B. na Třebíči, z. B. na Úsově, Černohorský z B. na Úsově, syn Arkleba: 215, 241 (místo „Jetřich" čti „[Jan] Jetřich"), 243, 255, 256, 265, 271, 272, 277, 278, 281, 285, 287, 293, 295, 296, 298, 308, 310, 311, 316, 323, 328, 329, 332, 335, 336, 338, 347, 350, 354, 358, 363, 367, 372, 373, 375, 376. — *Jan Šembera, Černohorský* z B., bratr Albrechta 2.: 384, 387. — 1. *Jaroslav* z B., nejvyšší komorník cúdy olomoucké, kancléř království českého, bratr Albrechta 1., Ladislava 1. a Václava 1.: 62, 63, 102, 103, 114. — 2. *Jaroslav* z B., z B. na Černé Hoře, z B. a z Črné Hory, *Černohorský* z Boskovic, bratr Dobeše 2., Jana 1. a Tasa 2., [dcery Anna, Braxida, Libuše]: 197, 204, 219, 295, 310, 342 (pán Černohorský). — *Jetřich* z B., bratr Arkleba: 127. — *Jindřich* st. z B.: 5. — *Kryštof* (Kristof, Krystof) z B., z B. a na Třebové, nejvyšší komorník, hejtman markr. mor., syn [Ladislava 1. a] Mandaleny z Dubé a z B., [syn Ladislav 2.]: 69, 72, 79, 84, 87, 89, 112, 157, 159, 162-164, 167, 168, 170, 171, 173, 179, 180, 183, 187, 188, 193, 194, 196, 203, 206, 207, 209, 219, 221, 222, 225, 232, 281, 283, 285, 288, 292, 293, 323, 324, 337. — *Kunka*, dcera Ladislava 2. a Bohunky [z Lipého], dcery Bohunky z Pernštejna: 345. — 1. *Ladislav* (Laclav, Ladislaus, Ladslav) z B., z B. a z Třebové, na Třebové, nejvyšší komorník, bratr Albrechta 1., Jaroslava 1. a Václava 1.: 7, 14, 16, 19, 20, 27, 34-38, 42-44, 48, 49, 52-55, 57, 61-65, 68, 69, 71, 73, 77, 83-85, 88-91, 94, 98, 101-103, 105-114, 116, 119, 121, 130, 132, 135, 143, 145, 153-161, 164,431 (str. a č. 36). — 2. *Ladislav* (Ladslav), *Ladslav Velen* z B. na Třebové, z B., [syn Kryštofa], manž. Bohunka [z Lipého], dcera Bohunky z Pernštejna, synové Jan 3., Vaněk, dcery Kunka, Marianna: 338, 345. — *Libuše Černohorská* z B., [dcera Jaroslava 2.], manž. Jiříka Žabky z Limberku: 357. — *Mandalena* z B., manž. Jiříka z Lomnice: 206. — *Marianna* z B., [dcera Ladislava 2.], manž. Jana star. z Žerotína: 407. — *Markéta* (Margeta) z B., manž. Jana z Lomnice a na Náměšti: 99, 115. — *Oldřich* (Ulricus) z B., [bratr Albrechta 1., Jaroslava 1., Ladislava 1., Václava 2.]: 3, 13, 21, 50, 51. — 1. *Tas* (Protasius, Protazius, Prothasius), biskup olomoucký, bratr Beneše a Dobeše 1.: 3 (v radě přísežné JKMti), 7, 13, 21, 22 (kněz Tas), 25. — 2. *Tas* z B., *Černohorský* z B., Černohorský z B. na Nových Hradech, [syn Beneše], bratr Dobeše 2., Jana 1. a Jaroslava 2.: 197, 198, 219, 278, 292, 342 (pán Černohorský). — 1. *Václav* z B. (Wenceslaus de Bozkowicz), nejvyšší komorník cúdy olomoucké, manž. Kunka z Kravař a z Strážnice: 3 (v radě přísežné JKMti), 6, 8, 13, 21, 25, 28, 34, 36 (omylem originálu Laclav), 431 (str. 36, č. 36). — 2. *Václav* z B., bratr Albrechta 1., Jaroslava 1., Ladislava 1.: 114. — 3. *Václav* z B., z B. na Bučovicích, z B. na Letovicích, z B. na Nemoticích, *Černohorský* z B. na Bučovicích, nejvyšší sudí, [syn Oldřicha, bratr Arkleba a Jetřicha]: 179, 221, 222, 225, 232, 241, 243, 251, 271, 276, 278, 281, 283, 293, 295, 296, 308, 311, 316, 337, 350, 352, 354, 358, 360. — *Vaněk*, syn Ladislava 2. a Bohunky [z Lipého], dcery Bohunky z Pernštejna: 345.

B o š í n, v. Bušín.

Bošovice, o. Klobouky, tvrz, ves, městečko: 14, 312.

— *Albrecht Bošovský* z Polánky, Bošovský z Polánky na Bezci, [syn Aleše z Polánky na B.]: 277, 290, 338, 369. — *Aleš* z Polánky na B.: 41, 62, 63. — *Petr* z Polánky a na B., *Bošovský* z Polánky na B., [syn Aleše], manž. Kateřina z Domamyslic: 208, 272, 312. — *Václav Bošovský* z Polánky, [syn Aleše]: 205.

Bošovský: *Albrecht*, v. Polánka, Vesce 2. — *Petr*, v. Polánka. — *Václav*, v. Polánka.

B o u ň o v, v. Boňov.
B o u ň o v i c e, v. Bojanovice 1.
Bouzov (Búzov, Buzow), o. Litovel: *Hanus Haugvic* z Biskupic na B.: 101. — *Václav Haugvic* z Biskupic a na B.: 225, 232, 241, 255, 265, 271, 278, 281, 296, 308, 311, 316, 326. — *Boček* z Kunstátu, jinak z Búzova (Boczko de Cunstat, alias de Buzow), *Boček Kuna* z Kunstátu (Cunstátu) a z Búzova, a na Búzově: 21, 38, 39, 44, 53, 60. — *Prokop Podstacký* z Prusinovic na Bouzově (Búzově): 328, 329, 333, 336, 338, 347, 350, 355, 358, 360, 363, 367, 372, 373, 377, 383, 387, 389, 393, 397.
B o z s o u d o v, v. Osoudov.
1. **Božice**, o. Jaroslavice, ves: 14, 56, 189, 404, 431 [str. 56, v pozn. [2])].
2. **Božice**, zaniklé, v Čechách, poloha blíže neurčena: *Jeronym Božický* z B., manž. Anna z Sobína: 354.
Božický: *Jeroným B.*, v. Božice 2.
B r a č i c e, v. Bratčice.
Bradáč, příjmení: *Jan B.* [z Radině Vsi], v. Bochovice, Otradice, [Radňoves].
Bradlné, o. Kunštát, ves: 115. Bradlné, Bradlné Dolní, ves: 143, 164, 356. Bradlné Horní, pustá ves: 143, 164, 356. Bradlné Prostřední, pustá ves: 356.
Bradlo, o. Jihlava, ves: 236.
Bramstko, les, v. Oslava 1.
Brána nebeská, klášter, v. Tišnov.
B r a n c ú z e, B r a n c z u d i, v. Bransouze.
Brandl (Vincenc): 3-5, 38, 167, 271.
Brandlín, o. Dačice, ves: 37, 213, 221.
— Rybníky: *Bobrov:* 221, *Chytrov:* 37, 221, *Mlýnský:* 221.
Bránice Moravské, o. Ivančice, ves: 266.
Braníškov, o. Tišnov, ves: 114.
Branišov, o. Bystřice nad Pernšt.: *Matěj* z B., *M. Šaczek* z B.: 20.
Bransouze (Brancúze, Branczudi, Bransudy), o. Třebíč, ves: 48, 64, 119.
B r a n s u d y, v. Bransouze.
B r a s l a v e c, v. Zbraslavec.
Bratčice (Bračice), o. Židlochovice, ves: 266.
Bratislava (Posonium, Prešpurk): 78, 79, 82, 182.
Brávek, příjmení: *Filip*, řečený *B.*, v. Březí 1.
z e B r h a r c z e (t. j. z Eberharcze), v. Hybrálec.
Brigida, převora, v. Brno (klášter herburský).
Brindisi, v Italii: *Jeronym*, titule sv. Gryzogona svaté římské církve kněz kardynál, arcibiskup brunducínský, v království uherském, českém a v markrabství moravském stolice apoštolské de latere legát: 282, 433 (str. 282).
B r ň a n é, v. Brno.
Brněnská silnice: 127, 340.
Brněnský kostel, v. Brno (kostel sv. Petra, kapitula).
Brníčko (Brniczko, Brniečko), o. Zábřeh: *páni Tunklové* z B. (rod panský nově přijatý): 4, 5. — *Jindřich Tunkl* z B., syn Jiříka: 4, 5, 90, 108, 109, 111, 113, 120. — *Jiřík Tunkl* z B., st. (Georgius Tunkl de Brniczko, alias de Zabrzeh, senior): 3-5, 13, 25, 31, 50, 51.
Brno (Brunna), město (civitas Brunensis): 3, 5, 6, 12, 21, 22, 25, 31, 43, 53, 60, 64, 71, 77, 83, 85, 90, 91, 98, 101, 102, 106-109, 111-114, 116-119, 125-127, 129, 130, 133, 136, 138, 142, 143, 145, 146, 153, 157, 159-161, 163, 167, 170, 187, 188, 193, 197, 203, 204, 208-210, 221, 222, 225, 228, 232, 241, 242, 248, 255, 265, 271, 272, 276, 278-282, 284, 285, 287, 293-296, 298, 299, 308, 309, 311, 313-316, 318, 320, 322, 323, 325, 326, 328, 329, 331, 332, 335, 336, 338-340, 347, 350, 354, 358, 360, 363, 367, 369, 371, 373, 376, 383, 384-386, 389, 390, 393, 395-400, 402, 406, 408, 414, 418, 423, 425-427, 431 (str. 12, č. 93, ř. 1 a 2).
— *Brňané*, Brno jako obec: 114, 127, 154, 181, 196, 279-281, 309, 313, 325-327, 329, 357, 377, 378, 405, 406, 431 (str. 22).
— Kněží v Brně, neurčeni: 346, 434 (str. 346).
— Kostely a kláštery: *chrám a kapitula u sv. Petra:* 100, 157, 193, 248, 249, 286, 331, 332, 395, 396. — Proboštové: *Mikuláš Chyba* z Kovačova, kanovník kostela Olomouckého: 326, 331, 332, 395, 396, *Melichar Preysnar, Prýznar* [Preusner, Pirnesius, z Těšína]: 248, 249, 396.
— Kanovníci: *Jan* z Velevsi, Jan: 146, 147, 332, *Martin Šmelcar, Šmelcer* (tak čti místo Šmelczar, Šmelczer): 331, 332, *Zikmund:* 193.
— Šafáři: *Jeronym:* 395, 396, *Pavel:* 248, 249.
— Klášter augustiniánů u *sv. Tomáše* (sv. Tuomy, Tůmy): 156, 157, 188, 227-229. — Převorové: *Kašpar:* 227-229, *Mikuláš:* 156, 157.
— Podpřevoří *Augustin:* 227, 228.
— Klášter augustiniánek, zákona sv. Dominika, *herburský* (Herburgas, Herburgis, u *Matky Boží):* 179, 181, 279-281, 400. — Převory: *Anna, jinak Felicitas:* 279-281, *Brigida:* 181, *Sabina:* 179. — Podpřevoří *Dorota:* 280.
— Klášter cisterciaček, *Králové:* 209, 257, 272 (omylem originálu: kláštera Králového): 307, 387. — Abatyše *Barbora* ze Sovince: 257.
— Klášter dominikánů u *sv. Michala:* 138, 141, 154, 163, 196, 313, 314, 418, 419, 443 (str. 141). — Převorové: *Jakub:* 313, *Jan Czeyczlar:* 418, 419, *Pavel:* 163, 196 (= Pavel provinciál: 138?), *Václav:* 138. — Fundátorové a vrchní páni: Jan Kuna z Kunstátu a na Lukově i na místě jiných pánů z Kunstátu: 313, Jan Zajímač z Kunstátu a z Jevišovic na Tavíkovicích, Smil Kuna z Kunstátu a na klášteře Smilhajmu i na místě pánů bratří a strající též z Kunstátu: 313, 314.
— Klášter dominikánek u *sv. Anny v Brně, v Starém Brně:* 109, 418, 419. — Převory: *Alena Milaurová, Milauryn:* 418, 419, *Eufenie:* 109.
— Klášter františkánů, bosáků, u *sv. Bernarda* (tehdy pod Petrovem): 398, 399, 411.
— Johanitská komenda *na Starém Brně: Jiřík Florštet*, komendor v Starém Brně zákona sv. Jana: 159.
— Klášter minoritů u *sv. Jana:* 22.
— Měšťané, obyvatelé: *Anna*, dcera Martina mladšího Hýbla: 311, 327. — *Jan Čert*, strýc Jerolíma Pulczmochara: 188. — *Wolf Erkl* (obyvatel): 311. — *Martin Hýbl, Martin ml. Hýbl*, manž. Marketa z Řečkovic, dcera Štěpána Karnara, dcera Anna: 283, 311, 327. — Hainrichšpan, Horrichšpan, Herrichšpon, Herrichšponová, v. Špan, Špon. — *Karnar, Kharnar: František* Kharnar, [otec Štěpán 1.], bratr Štěpán 2.: 170; 1. *Štěpán* (Štefan), manž.

Uršula, synové František a Štěpan 2.: 102, 108; 2. *Štěpan* (Štefan) Kharnar, Karnar, [otec Štěpán 1.], bratr František, manželka Anna z Kynšperku, dcera Markéta z Řečkovic, Karnarova z Řečkovic, zeť Martin Hybl: 170, 190, 283. V. také Řečkovice. — *Jan Leš*: 278. — *Jan Morava* z Brna: 42. — *Marta* z Brna [Marta Zolczarová], dcera Kateřiny Ryšánové (Ryšanové?): 42. — *Matyáš Munka* z Ejvančic: 286, 300, 315, 307 (obyvatel), 308. — *Valentin Perman* (obyvatel): 311. — *Polczmochar, Pulczmochar Jeronym* (Iheronim, Jerolim), strýc Jan Čert: 145, 146, 188 (místo Jerolim čti Jerolim), 278. *Wolfgank*: 42. — *Martin Rojík* 210; *Mikuláš Rojík* (měšťan brněnský?), syn Pavel, dcery Anna, Dorota: 350. — *Kateřina Ryšánová, Ryšanka* (Ryšanová, Ryšanka?), dcery Regina Herrichšponová, Španová, Marta Zolczarová: 11, 12, 28, 42. — *Jindřich Špan, Hainrichšpan, Henrich Špon, Horrichšpan, Herrichšpon,* manž. *Regina*, Regina Herrichšponová, dcera *Rozina*, Hainrichšpanova dcera, z Brna, dcera Henricha Špona, manželka Štefana Rauchenpergara, Rawhenpergara, měštěnina vídeňského: 21, 28, 42 (místo „Hamrichšpanovu" jest čísti „Hainrichšpanovu" a vynechati pozn [2])), 83, 102, 432 (str. 83). — *Uršula*, manželka Štěpána 1. Karnara: 108. — *Marta Zolczarová*, dcera Kateřiny Ryšánové (Ryšanové?), Marta z Brna, sestra Regina Španová: 28 (místo Zolcarová čti Zolczarová): 42.
— Ulice: *Dlouhá Cejl* (Dlouhú Celí): 367. — *Křídlovská* ulice (Grilwicz) v předměstí brněnském: 127. — *Novosady* (Neuštift) v předměstí brněnském: 127. — *Nová* ulice, kteráž u Brna leží, pod Brnem: 188, 278, 397, 405.
— Domy: *radnice* (rathauz): 398, 400, 405. — Dům *kláštera kartouzského*: 325. — Dům *Kunky z Kravař a ze Strážnice*: 13. — Dům *Bohunky z Pernštejna*: 345.
— Mlýn *Radlas* i s dvorem, blíž města Brna: 367, 368.
— Předměstí: *Grilwicz a Neuštift*: 127.
— *Brno Staré*, v. Brno (klášter u sv. Anny, klášter Králové).
— *Špilberk* (Špilnberk, Špylnberk, Špimberk), hrad, zámek Špilnberk, nad městem Brnem ležící, stolice markrabství, dvur pod hradem: 63, 397-399, 405, 411.
— Hejtmani: *Oneš Gedeon* z Volešničky: 336. — *Jiřík Žabka* z Limberku: 357.
— Rybník, slove *Špilnberský*: 405.
Brod Uherský (Uherský Brod): 204.
— *Jan* z Kunovic a na U. B., na B. U., nejvyšší komorník, podkomoří markr. mor.: 164, 169, 177, 179, 187, 209, 216, 221-223, 225, 227, 232, 241, 243, 249, 255, 258, 265, 281, 285, 293, 297, 308, 311, 316, 326. — *Jetřich* z Kunovic na U. B., na B. U. na B[rodě Uherském], podkomoří: 333, 336, 350, 355, 360, 363, 367, 373, 376, 383, 387, 393, 397, 402, 408, 411, 414, 418, 425, 428.
Brodec, o. Jihlava, ves: 340.
B r o u m o v, v. Brumov 1., 2.
Broumovice (Brumovice), v Čechách (?), o. Votice: *Míla* z B., manž. Mikuláše Batelovského z Prostého: 243, 347, 348.
B r o v i c e, v. Pravice.
Brož, příjmení, poddaný, v. Olešná 4.
1. **Brtnice** (Brtnica, Brtnieza), o. Jihlava: 274, 340, 341.
— *Burian, Burjan* z Valdštejna a z B., na B., bratr Zdeňka 1.; manž. Kateřina z Ludanic: 61, 72, 99, 128, 234, 274, 281. — *Hynek* z Valdštejna a z B. (Hinco, Hynco, Hynco de Waldsstein, Waldsstayn, alias de Brtnica, Brtnieza), manž. Dorota z Lípy: 3, 7, 13, 19, 21, 22, 23, 25. — *Jan* z Valdštejna a na B.: 255, 265, 271, 277, 278, 281, 285. — 1. *Zdeněk* z Valdštejna a z B., na B., bratr Buriana: 61, 72, 99, 100, 128. — 2. *Zdeněk* z Valdštejna na B., *Brtnický* z Valdštejna na B., [syn Buriana], hejtman markr. mor.: 311, 323, 328, 329, 333, 336, 337, 338, 340, 341, 347, 350, 354, 358, 360, 363, 367, 372, 373, 376, 383, 386, 389, 391 (nejm.), 393, 396 (nejm.).
2. **Brtnice Dlouhá** (Dlúhá), o. Třešť, ves, tvrz: 34, 234, 283, 305, 433 (str. 234). V. také Krotajchl, Krotaychyl.
— *Václav* z Dlúhej B.: 36. — *Erazym* z Olšéřova na Dlúhé B.: 281.
Brtnický: *Zdeněk*, v. Brtnice 1., Valdštejn.
Brtnička (malá ves Brtnička, Malé Brtničky), o. Třebíč, ves: 34, 223.
Brum, příjmení, poddaný, v. Zvole 1.
1. **Brumov** (Broumov), o. Val. Klobouky, zámek B.: 399.
— *Adam* z Lomnice na B., [syn Jana 1.], strýc Znaty z Lomnice a jeho bratra Oldřicha z Lomnice: 273, 286. — 1. *Jan* z Lomnice a na B. (Broumově): 163, 164, 221. — 2. *Jan* z Lomnice a na Broumově, [syn Adama], bratr Jaroslava: 430. — *Jaroslav*, bratr nedílný Jana 2.: 430. — *Zdeněk Říčanský Kavka* z Říčan a na B.: 399.
2. **Brumov** (Broumov), o. Tišňov, ves: 328.
1. **Brumovice**, o. Klobouky, ves: 106.
2. B r u m o v i c e, v. Broumovice.
B r u n d u c í n s k ý arcibiskup, v. Brindisi.
B r u n n a, v. Brno.
Bruntálský: *Hynek B.*, v. Vrbno.
Brusičný rybník, v. Vesce.
Brusná (Brusné, Brusný), o. Tišnov, ves: 206, 328.
Bruzovice, o. Frýdek: *Zuzana* z B., syn Záviše z Víckova, bratranec Vilíma z Víckova, nejvyššího hofrychtýře markr. mor.: 312.
Brychta, příjmení, poddaný, v. Ves 13.
B r z e z o v é, v. Březová.
1. **Břeclav** (Bředslav), tvrz a městečko: 250, 251.
— *Bartoloměj* z Žerotína na B.: 337.
2. **Břeclav Stará**, místní část Břeclavě, městečko: 250, 251.
Břečkov Horní (Břečkov), o. Vranov, ves: 154, 159, 256, 364, 393.
B ř e č k o v i c e, v. Bořečkovice.
B ř e d s l a v, v. Břeclav.
B ř e s k y, v. Březské.
B ř e š ť a n y, v. Bříšťany.
Březeje (Březice), o. Vel. Meziříčí, ves: 125, 237 (nebo spíše Březka?): 244, 372.
1. **Březí** (Horní Březí), o. Vel. Bíteš, ves: 100, 218, 359.
— *Hanušovská* niva: 100.

— *Filip*, řečený *Brávek*, z Horního B.: 100. — *Petr* z Horního Březí, syn Filipa: 100.
2. **Březí** (Březí na Podlesí), o. Žďár, ves: 220, 372.
B ř e z i c e, v. Březejc.
Březina, o. Tišnov, ves: 209, 272, 307, 387.
Březka, o. Vel. Bíteš, ves: 23, 41, 237 (nebo Březejc?).
— *Suchá* louka: 41 (místo „suchú" čti „Suchú"), 431 (str. 41).
B ř e z n i c e, v. Březník.
Březnická, Březnickej, Březnický: *Appolona*, v. Březník, Náchod, Počepice. — *Fridrich*, v. Březník, Dunajovice 2., Náchod. — *Jan*, v. Březník, Jinošov, Náchod, Pucov. — *Jindřich*, v. Březník, Dunajovice 2., Náchod. — *Ludvík*, v. Březník, Náchod. — *Oldřich*, v. Březník, Náchod.
Březník (Březnice), o. Náměšť nad Oslavou, ves, tvrz: 8, 56, 78, 79, 92, 128, 137, 142, 173. 190. 243. 337. 371, 391, 392, 401.
— Mlýn, slove *Martinkovský* (tak čti místo Martinkovský), nad Březníkem: 173.
— Podsedek pustý, slove *Kaplanský* (tak čti místo kaplanský): 128.
— *Chvojnice*, potok: 128.
— Les za *Kamenným Chřibem* (= kopec, vrch): 128.
— Louka v *Dobrútově* (Dobrutově?): 128; v. Budišov, Dobrútov, Kralice.
— Poddaní: *Prokop*, *Klíma*, *Olejník*, *Bublan*, *Matěj*, *Jan*, *Viktorin*, *Dub*, *Nos*, *Pavel*, kněžský člověk, *Martin z Kuroslep*, *Čadík*, *Krs starý*: 128.
— *Appolona Březnická* z Počepic: 386.
— *Brikcí* z Náchoda a z B., syn Matěje z Náchoda a z B. a Machny z Kokor a z Pucova: 52, 56. — *Elška* z Březnice, *Elška Liznová* z Březnice, manž. Jana z Arklebic a z Myslibořic, strýna Ctibora z Arklebic a z Myslibořic: 6, 7, 61. — *Fridrich Březnický* z Náchoda, z Náchoda na Dunajovicích, [syn Jindřicha 2.], manž. Marketa ze Zvole: 367, 372, 373, 376, 379, 387-389, 393, 397, 402, 408, 414, 415, 418, 425, 428. — *Jan Březnický* z Náchoda, z Náchoda na Jinošově, z Náchoda na Pucově, [syn Jindřicha 1.], manž. Kunka z Čachtína: 226, 236, 287, 409. — 1. *Jindřich* z Náchoda a z B., syn Matěje z Náchoda a z B. a Machny z Kokor a z Pucova: 52, 56, 69, 128. — 2. *Jindřich Březnický*, J. Březnický z Náchoda, na Dunajovicích, [syn Oldřicha], matka Anna z Tavíkovic, manž. Johanka z Jelení: 187, 193, 197, 225, 231, 232, 241, 243, 252, 255, 265, 271, 277, 278, 281, 285, 286, 288, 290, 297, 308, 310, 311, 314-318, 323, 327, 329, 331, 333, 336-339, 342, 347, 348, 350. — 3. *Jindřich Březnický*, Březnický z Náchoda na Dunajovicích, [syn Jana], manž. Appolona z Počepic: 371, 386, 395. — *Jiřík z B.*: 78, 79. — *Ludvík Březnický* z Náchodu, z Náchodu na Železicích: 229. — *Matěj* z Náchoda a z B., manž. Machna z Kokor a z Pucova: 52, 56, 92, 128. — *Oldřich* z Náchoda a z B., syn Matěje z Náchoda a z B. a Machny z Kokor a Pucova, manž. Anna z Tavíkovic: 52, 56, 92, 128, 133, 134.
Březová (Brzezowe), zaniklá mezi Římovem, Roketnicí a Štěměchami, o. Třebíč, pustá ves: 48 (místo „Brzezové" čti „Brzezowe"), 119.
Březový žleb, lesní trať, v. Horákov.
Březské (Břesky), o. Vel. Bíteš, ves: 273.
B ř i c h a t é M a š ů v k y, v. Mašuvky Hluboké.
Na Břistí, v Břišči, na Břiští, dvůr, v. Bačice.
Bříšťany (Břešťany), v Čechách, o. Hořice: *Jan* st. *Borejčka* z B.: 371.
Bublan, příjmení, poddaný, v. Březník.
Bučice (Dolní nebo Horní?, Budčice), v Čechách, o. Čáslav, (nebo Budčice, v Čechách, o. Dolní Kralovice?): *Marek* ml. z Budčic: 16.
Bučín, Bučina, hora, les, vinohrady, v. Tetčice.
Bučovice (Budčovice): městečko, tvrz: 17, 64, 72, 73, 135, 188.
— *Albrecht* z Boskovic na B., *Černohorský* z Boskovic na B., syn Václava: 367, 371, 373, 376, 387, 389. — *Václav* z Boskovic na B., *Černohorský* z Boskovic na B., nejvyšší sudí markr. mor.: 225, 278, 281, 293, 295, 296, 311, 316, 337, 350, 354, 358, 360. — *Aleš Kropáč* z Nevědomí a na B., syn Jana 1. a Markety z Ojnic: 120. — 1. *Jan Kropáč* z Nevědomí a na B., manž. Marketa z Ojnic: 38, 43. — 2. *Jan Kropáč* z Nevědomí a na B., syn Jana 1.: 120. — *Jindřich Kropáč* z Nevědomí a na B., syn Jana 1.: 120. — *Jiřík Kropáč* z Nevědomí a na B., syn Jana I.: 120. — *Kryštof* (Kristof) *Kropáč* z Nevědomí a na B., syn Jana 1.: 120. — *Mikuláš Kropáč* z Nevědomí a na B., syn Jana 1.: 120, 135. — *Zbeněk Kropáč* z Nevědomí a na B., syn Jana I.: 120. — *Tas* z Ojnic a na B.: 135, 154, 188.
B u d a, v. Budapešť.
Budapešť (Budín, Buda), hlavní město v Maďarsku: 48, 54, 55, 57, 63, 65-69, 71, 78, 80, 83, 88, 94-97, 100, 103-105, 108, 116, 117, 121, 126, 134, 139, 140, 145, 147-149, 155, 157, 162, 169, 177, 181, 189, 194, 207, 215, 251, 342, 432 (str. 96).
Budčice, v Čechách, o. Dolní Kralovice: *Marek mladší* z B.: 16. (Nebo Bučice? V. tyto.)
B u d č o v i c e, v. Bučovice.
1. **Budeč** (muž. i žen. rodu), o. Dačice, ves, tvrz: 26, 198, 274, 284, 310, 312.
— Poddaní: *Bílého syn*: 274. — *Matěj*: 274.
— *Havel Halama* ve Vesci, o. Dačice, člověk dědičný fary v Budči: 312.
— Kněz *Augustin* z B.: 23. — *Beneš Bořita* z B., z B. na Mašůvkách, manž. Marketa z Kynšperka: 226, 232, 270, 338. — *Bohuslav Bořita* z B., [syn Jana Bořity z B.]: 26. — *Dorota* z B.: 23. — *Jindřich Bořita* z B., z B. a na Jamném: 274, 290. — *Marketa* (Margeta, Margreta) z B., sestra Augustina, [manželka Václava Čecha z Hrádku]: 10, 274. — *Matouš Bořita* z B., [syn Bohuslava]: 290, 310. V. také Meziříčko 1.
2. **Budeč** (muž. rodu), o. Žďár, ves: 244, 372.
Budějovice Moravské (Budějovice): městečko, město: 94, 171, 274, 327-329, 362, 363.
— Kostel sv. Jiljí: 274.
— Rychtářství: *Malá Véska*, *Německá Ves*, *Heřmanice*, půl lesa *Ochoze*, les *Kosová*, louka *Královna*: 171, 327.
— ubce: v ubcích (tak čti místo v Ubcích), t. j. na obecních pozemcích: 362.

— *Jakub* z B.: 10[illegible]. — *Pavel* z B.: 28, 55.
Budějovičky, zaniklé u Zdeňkova, o. Telč, ves, pustá ves: 29, 140.
Budíkovice (Bodíkovice, Bohdíkovice), o. Třebíč, ves: 374, 383, 384.
B u d í n, v. Budapešť.
Budíškovice, o. Dačice, ves: 80. — *Beneš* z B.: 110. — *Jan Zahrádecký* z Zahrádek na B.: 333, 336-338, 347, 350, 355, 358, 360.
Budišov, o. Třebíč, městečko, tvrz: 7, 9, 105, 400. Louky v *Dobrůtově* (Dobrutově?): 128 (tu nebo u Kralic?). V. Březník, Dobrůtov, Kralice. — *Jan Martinkovský* z Roseče a na B.: 411, 424. — *Barbora* z Mařiže na B., manž. Petra z Noskova: 9.
Budkov, o. Jemnice, ves, tvrz: 101, 154, *220*, 307. — *Jan Čelud* z Pálovic a z B., na B., manželka Kunka z Králové Vsi, dcery Apolona, Mandalena: 38, 41, 154, 171, 180, 193. — *Adam Hrubčický* z Čechtína (Čachtína) na B., bratři Jan a Tristram, manž. Eliška z Bílkova: 308, 312, 383, 387, 389, 393, 397, 402, 408. — *Jan Hrubčický* z Čechtína na B.: 308, 312. — *Tristram Hrubčický* z Čechtína na B.: 308, 312. — *Vilím Valecký* z Mírova na B.: 260, 269, 270.
Budkovany, zaniklé u Jedovnic, o. Blansko, pustá ves: 9, 35, 51.
Budkovice, o. Mor. Krumlov, tvrz, ves: 234. — *Jan Herult* z Herultic na B.: 223, 265, 287, 338.
Buchheim (Puchom), v Horních Rakousích, kraj Vöcklabruck: *Kateřina* z P., manž. Jana z Tavíkovic a na Polici: 210.
Buchlov, hrad, o. Uh. Hradiště: 422. — *Jan* z Kunštátu a na B.: 12. — *Jan* z Zástřizl na B., *Ždánský* z Zástřizl na B., podkomoří markr. mor., manž. Eliška z Žerotína, strýc Jiřík z Zástřizl: 325, 329, 333, 336, 338, 340, 347, 350, 355, 358, 360, 363, 367, 372, 373, 377, 383, 387, 389, 390, 393, 397, 402, 408, 414, 418, 421, 422. — *Pavel* z Žerotína na B.: 294.
B u c h o v i c e, v. Bochovice.
Buková, o. Třešť, ves: 55, 145.
Bukovany, zaniklé u Omic, o. Ivančice, pustá ves: 148, 172, 404.
Bukové, někdy hrad u Bukova, o. Bystřice n. P.: *Jan* z B.: 18.
Bukovice, o. Tišnov: 49.
Bukovina, u Hostinně, pustý hrad: 16.
Bule, příjmení: *Filip B.*, v. Bořitov. — *Jan B.*, v. Bořitov, Lukovany.
B u l í k o v i c e, v. Bolíkovice.
B u ň o v, v. Boňov.
Burgundsko (Burgundí): *Ferdinand*, kníže v Burgundí: 194.
Bušek, příjmení: *Havel B.*, v. Tvořihráz.
Bušín (Bošín), o. Mohelnice, ves: 6.
B ú z o v, B u z o w, v. Bouzov.
B y č á n k y, v. Říčánky.
Býkovec (Bejkovec), o. Telč, ves: 379.
1. **Bystrc** (Bystrec, Bystřec), o. Brno-venkov, ves: 208, 271, 306, 387.
2. **Bystrc** (Bystřec), zaniklý u Jedovnic, o. Blansko, pustá ves: 15, 17. — Rybník *Tunklovský* (podle některého Tunkla z Brníčka): 15, 17.
1. **Bystřice pod Hostýnem:** tvrz, městečko: 316.
2. **Bystřice nad Pernštejnem:** městečko: 52. — *Vávra* z B. (pravděpodobně z této): 47. V. také B. 5., 6.
3. **Bystřice Nová**, v Čechách: *Volf Krajíř*, V. K. st. na N. B., nejvyšší kancléř král. čes., nejvyšší purkrabí hradu pražského, pražský: 297, 337, 338, 353.
4. **Bystřice Velká** (Bystřice), o. Olomouc: *Mikuláš z B.*, nejvyšší písař markr. mor.: 129, 130, 133, 136, 138, 142-145, 148, 153, 156, 157, 159-161, 164, 167, 168, 170, 177, 179, 187, 193, 197, 203, 209, *221*, *222*, *225*, *432* [str. 115, pozn. [4]) a [5])]. V. také Olomouc.
5. **Bystřice**, neurčena: *Mikuláš z B.* (2.?), manž. Veronika z Bezděkova: 23, 42.
6. **Bystřice**, neurčena (asi 2.): *Dorota z B.*, Jakubova, blanařka: 34. — *Jakub*, její otec nebo manžel: 34.
7. **Bystřice**, příjmení: *Jan B.*, z Ojnic, v. Vojnice. — *Mikuláš B.*, z Ojnic a z Kroměříže, v. Kroměříž, Vojnice.
Bystřický (podle Bystřice 4.): *Jan B.*, v. Studnice 1.
Býšovec, o. Bystřice nad Pernšt.: *Adam* z B., syn Jiříka, manž. Margreta z Senice: 20 (místo „ze Zbýšovce" čti „ze z Býšovce"), 38, 87. — *Jiřík* z B.: 18, 20 (místo „ze Zbýšovce" čti „ze z Býšovce").
B y t e š, v. Bíteš Velká.
B y t é š k a, v. Bítýška Osová.
B y t é š k a V e v e r s k á, v. Bítýška Veverská.
B y t ý š k a, v. Bítýška Osová.
Bzenec, o. Uh. Ostroh: *Pavel* z Žerotína na B.: 308, 310, 311, 316.
Bzenecká doubrava, les mezi Bzencem a Hodonínem: 129, 138.
Bzí, v Čechách, o. Týn nad Vltavou: *Adam Rouzim* (Rouzím?, Rauzyn) ze B.: 213.

C.

C a r n i o l a, v. Kraňsko.
Cerekvička (Cerekvička Malá, Malá Cerekvička), o. Jihlava, ves: 92, 144, 145, 160, 324, 387.
Cetechovice (Cetochovice), o. Zdounky: *Vilém* z Víckova a na C.: 157. — *Jan Cetochovský* [ze Zástřizl], bratr Joachyma: 422. — *Jindřich* z Zástřizl na C.: 218, 251. — *Joachym Cetochovský* [ze Zástřizl], bratr Jana: 422. *Cetochovští (Jan a Joachym)*: 422.
Cetno Horní (Ceteň), v Čechách, o. Mladá Boleslav: *Jan Pröček* z C., *J. P. Veliký* z C., z C. na Lelekovicích, manž. Margeta z Horru: 179, 183, 196, 312.
C e t o c h o v i c e, v. Cetechovice.
Cetochovský, Cetochovští: *Jan*, v. Cetechovice [Zástřizly]. — *Joachym*, v. Cetechovice [Zástřizly]. — *Jan* a *Joachym*, v. Cetechovice.
Cidlina (Čidlině), o. Mor. Budějovice, ves: 71, 138, 145 (omylem originálu místo Cidlinka), 196, 198, 303, 308.
Cidlinka, zaniklá, o. Mor. Budějovice, ves: 145 (omylem originálu Cidlina), 378.
1. **Cimburk**, hrad u Koryčan, o. Kyjov: *Vilém*

(Vilím) z Víckova na C., *Vilém Prusinovský* z Víckova na C., nejvyšší hofrichtýř markr. mor., bratr Albrechta z Víckova na Čejkovicích, sudího práva menšího zemského kraje brněnského, bratranec Záviše z Víckova: 206, 209, 210, 217, 218, 221-223, 225, 228, 230, 232, 233, 241, 243, 248-251, 255, 258, 265, 267, 271, 272, 275, 277, 278-280, 284, 285, 287, 294, 295, 297, 304, 305, 308, 309-311, 316, 322, 323, 328, 329, 333, 336-338, 340, 344, 395.

2. **Cimburk** (Cimburg, Czimburg), hrad v Čechách nad potokem Pachem u Poličan nedaleko Kutné Hory: *Páni* z C. (rod panský starodávní): 3. — *Ctibor* (Stibor) z C., z C. a z Tovačova, hejtman markr. mor. (Cztiborius, Stiborius, de Cimburg, Czimburg, de Cimburg et de Thowaczow, de Cimburk, Cimburg, alias de Thowaczow, capitaneus marchionatus Moravie), manž. Elška z Mejlic (Melic): 3 (v radě přísežné JKMti), 5, 7, 9 (nejm.), 13, 16, 21, 23-25, 31, 32 (nejm.), 33, 35, 36 (nejm.), 39, 43, 48 (nejm.), 50-55, 57, 60, 63.

Citonice, o. Znojmo: pustý dvůr u C.: 292, 293.

de Colowrat, v. Kolovraty.

Cornštejn (Cornštajn, Cornštýn, Corštajn, Corštein, Corštejn, Corštýn, Czornsstein, Czornssteyn), o. Vranov, castrum, hrad: 48, 54, 94, 104.

— Kostel sv. Trojice pod hradem C.: 54.

— *Jindřich* z Krajku na C.: 213. — *Lipold* (Lipult, Lipuolt) z Krajku a z C., na C., nejvyšší sudí markr. mor.: 64, 71, 77, 85, 101, 103, 108, 216.

Croacia, v. Charvátsko.

Ctěnice, v Čechách, o. Brandýs nad Labem: *Appolona* ze C., manž. Jana z Lomnice a na Meziříčí, hejtmana markr. mor.: 125.

Ctibor, sirotek, syn Havla Nosislavského z Batelova, v. Batelov.

Ctidružice (Čidružice), o. Mor. Budějovice, ves: 94.

Cuna, v. Kunštát (Jan 4.).

Cunstat, v. Kunštát.

Curovice, v. buď Syrovice 1., nebo Syrovice 2.

Cvikov, zaniklý splynutím s Lovčicemi, o. Ždánice, pustá ves: 88, 125, 142.

Cvoček, příjmení: *Jan C.*, v. Římov.

Cvrčovice (Svrčovice), o. Pohořelice, ves: 257, 266.

— Rybníček *Svrčkovský*: 172 (nebo spíše někde u Hodic?).

Czasowicz, v. Zašovice.

Czellar, příjmení: *Jan C.*, probošt, v. Hradiště 3.

Czeyczlar, příjmení: *Jan C.*, převor, v. Brno (klášter dominikánů u sv. Michala).

Czizow, v. Čížov 2.

Czornsstein, Czornssteyn, v. Cornštejn.

Czymiercz, v. Číměř.

Č

Čaba, příjmení: *Mikuláš Č.*, v. Lhotice 2.

Čadík, příjmení, poddaný, v. Března. — *Mikuláš Č.*, v. Tišnov.

Čahalín, v. Čihalín.

Čachtín, v. Čechtín.

Čas, příjmení, v. Kubšice.

Čáslavice, o. Třebíč, ves: 100, 355.

Častohostice, o. Mor. Budějovice: 94.

Čbánice, čbánická hora, v. Džbánice.

Čebín, o. Tišnov, ves: 35, 155, 273, 286.

— Rybníky: *Blížky*, *Rokosný*, *Tábor*, *Třeštěnec*: 286.

— Hora *Čebínka*: 273.

Čeblovice (Třeblovice), zaniklé u Holasic, o. Tišnov, ves: 114.

Čech, příjmení: *Václav Č.*, v. Hrádeck 4.

Čehalín, v. Číhalín.

Čechočovice, o. Třebíč, ves, tvrz: 55, 99.

— *Čeněk* z Č.: 55, 72. — *Hron* z Č., manž. Margreta z Sskřídlovic: 25. — *Křištofor* z Rochova a z Č.: 37.

Čechovice, v Polském Těšínsku, o. Bílsko: *Jiřík Čelo* z Č., manž. Johanka z Ludanic: 384, 385.

Čechtice, v Čechách, o. Dolní Kralovice: *Alena* z Č.: 409.

Čechtín (Čachtín), o. Třebíč, ves: 374, 383.

— *Adam Hrubčický* z Č., z Č. a na Budkově, bratr Jana a Tristrama, manž. Eliška z Bílkova: 307, 308, 312, 378, 383, 387, 389, 393, 397, 402, 408. — *Barbora z Č.*, manž. Jiříka Herynka z Slúpna a v Kobylnicích: 46. — *Bohuše* z Č., *Hrubčický*, *Hrubčicský* z Č., Hrubčický z Č. na Ouponěšicích, Úponěšicích, [syn Jindřicha], bratr Jiříka, manž. Mandalena z Počepic, dcera Václava Divučka z Počepic: 59 (místo „z Čechtina" čti „z Čechtína"), 138, 168, 171, 172, 177, 180, 187, 198, 245, 274, 306, 307, 317, 318. — *Dobeš* z Č., [bratr Jindřicha]: 52. — *Jan Hrubčický* z Č., Hrubčický z Č. na Budkově, na Lesonicích, bratr Adama a Tristrama: 307, 308, 312, 317, 318. — *Jindřich* z Č., [bratr Dobeše], manž. Margreta z Jempničky: 24. — *Jiřík* z Č., [syn Jindřicha], bratr Bohuše: 23, 59 (místo „z Čechtina" čti „z Čechtína"). — *Kateřina st.* z Č.: 402. — *Kunka* z Č., manž. Jana Březnického z Náchoda: 226. — *Tristram Hrubčický* z Č., Hrubčický z Č. na Budkově, bratr Adama a Jana: 307, 308, 312.

1. **Čechy** (země, království české, regnum Boemie, Bohemie, koruna česká, páni čeští): 4, 5, 81, 117, 118, 425, 432 (str. 100). — Králové, v. Ferdinand 1., Jiří, Ladislav, Ludvík, Matyáš, Maximimilián, Rudolf, Václav, Vladislav.

— Králová, v. Marie.

— V král. českém stolice apoštolské de latere legát *Jeronym*, v. Brindisi.

— Nejvyšší mistr převorství českého zákona sv. Jana *Jan* z Vartmberka, v. Vartenberk. — Nejvyšší mistr téhož zákona v král. čes. *Jošt*, biskup vratislavský, v. Rožmberk. — V Čechách a v Moravě prior a provinciál zákona sv. Dominica predicatorum kněz *Václav*: 313.

2. **Čechy pod Kosířem** (Čechy), o. Plumlov: *Matyáš* z Hartunkova na Čechách, místodržící nejvyššího písaře, nejvyššího písařství, nejvyšší místopísař markr. mor.: 335, 336, 347, 350, 354, 358, 360, 363, 367, 372, 373, 376, 383, 386, 389, 393, 397, 402, 408, 412, 413, 414, 418, 425, 427.

Čejkovice, o. Hodonín, městečko, tvrz 141, 142, 207, 208, 249, 250, 255, 256, 274, 275, 277, 278, 284, 285, 304, 305, 390, 391
— Dvůr *Čejkovský*: 285.
— Vinohrad *Vorný* v hoře *Kunštátich* 304.
— Hora (viničná) čejkovská *Kunštát* 304.
— *Heralt Kuna* z Kunštátu a na Č., z Kunštátu a z Polehradic na Č.: 145, 148, 390. — *Albrecht* z Víckova na Č., sudí práva menšího zemského kraje brněnského, bratr Vilím z Víckova na Cimburku, nejvyšší hofrichtýř markr. mor., — Znata z Víckova a v Orlovicích, manž. Věra ze Mstěnic, synové Arkleb a Jan (Jan Dětoch): 218, 249, 255, 256, 278, 284, 303, 304, 305. — *Arkleb* z Víckova a na Č.: 304, 305, 390. — *Jan*, *J. Dětoch* z Víckova a na Č.: 304, 305, 390. — *Znata* z Víckova na Č., bratr Albrechta, švagr Jaroslava Racka z Mrdic a na Uherčicích 305, 322, 344. — *Protivec* z Zástřizl a na Č., z Č., manž. Anna ze Lhoty, syn Heřman z Zástřizl: 39, 86, 88, 90, 107.
Čejov, neurčen (asi v Čechách, o. Humpolec): *Mikuláš Trpiš* z Č. [jinak z Opatova], bratři *Jan* a *Václav*: 19.
Čekyně, o. Přerov: *Kuneš* z Vrchlabí na Č.: 211.
Čelechovice na Hané, o. Prostějov: *Anežka* z Č., syn Licek z Lulče: 16.
Čelo, příjmení: *Jiřík Č.*, v. Čechovice.
Čeloud, **Čelud**, příjmení: *Jan Č.*, v. Pálovice. — *Jiřík Č.*, v. Pálovice, Řečice. — *Václav Č.*, v. Pálovice.
Čenkovice (Šenkvice), zaniklé u Těšan (dnes jen Šinkvický dvůr), o. Klobouky, ves: 131, 419.
— *Šenkvický* rybník: 419.
1. **Čepí Dolní** (Čepí), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 27, 44, 83.
2. **Čepí Horní** (Čepí), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 93, 98.
Poddaní: *Jan*, *Bartoň*: 93.
— *Vaněk* z Čepího (= Vaněk z Ujčůvka), strýc Ondřeje Fiňáska z Olešničky, manž. Dorota z Ujčůvka: 53, 98.
1. **Čermákovice** (Čermánkovice, Črmákovice), o. Mor. Krumlov, ves, dvory: 91, 97, 121, 136, 158, 159, 232, 314, 315.
— *Matúš* z Myslova na Č.: 97. — *Jan Rechmberk* z Želetic na Č.: 338.
2. **Čermákovice** (Črmákovice), zaniklé mezi Modleticemi a Marketou, o. Slavonice, ves: 91.
Č e r m á n k o v i c e, v. Čermákovice 1.
Černá (Černé, Černý), o. Vel. Meziříčí, ves: 374, 377, 388.
Černčický (podle Černčic v Čechách, o. Nové Město nad Metují): *Diviš*, v. Kácov, Voděrady.
Č e r n é, v. Černá.
Černé Blato, rybník, v. Pavlice.
Černín, o. Znojmo, ves: 354.
— [*Marketa* z Č., v. Lechovice].
Černohorská, **Černohorský**, **Črnohorský**: *Albrecht*, v. Boskovice, Hora 1. — *Anna*, v. Boskovice, Hora 1., Jevišovice. — *Artleb*, v. Boskovice, Hora 1. — *Beneš*, v. Boskovice, Hora 1. — *Braxida*, v. Boskovice, Hora 1. — *Dobeš*, v. Boskovice, Hora 1., Rosice. — *Jan*, v. Boskovice, Hora 1. — *Jan Jetřich*, v. Boskovice, Hora 1., Třebíč, Úsov. — *Jan Šembera*, v. Boskovice, Hora 1. — *Jaroslav*, v. Boskovice, Hora 1. — *Libuše*, v. Boskovice, Hora 1. — *Tas*, v. Boskovice, Hora 1., Hrad 2. — *Václav*, v. Boskovice, Bučovice, Hora 1.
Černoch, příjmení, poddaný, v. Heřmanice 2.
Černvír (Černý Vír, Črný Vír), o. Tišnov: *Alena* z Černého Víru, Črného Víru, bratr Jan ze Skaličky: 50, 71. — *Pechan* [z Skaličky, jinak z Č. V.], manž. Kateřina: 70.
Č e r n ý, v. Černá.
Černý (Črný), příjmení: *Ondřej Č.*, v. Střeně.
Černý les, v. Jeneč, Slavětín.
Č e r n ý V í r, v. Černvír.
Čert, příjmení: *Jan Č.*, v. Brno (měšťané).
Č e r t o r e j e, v. Čertoryje.
Čertorejský: *Petr*, v. Čertoryje, Vranov 1.
Čertoryje (Čertoreje, Čertorye), o. Olomouc: *Petr Čertorejský* z Čertorej, Čertorejský z Čertorye na Vranově, z Čertoryje na Vranově: 393, 418, 425, 428.
Č e s k é B o r o t i c e, v. Borotice 1.
Č e s k é B o ř e t i c e, v. Borotice 1.
Český (Čésky), zaniklá ves mezi Lukovem, o. Vranov, a Podmolím a Mašovicemi, o. Znojmo, pustá ves Čěšky: 338, 393.
Č i d r u ž i c e, v. Ctidružice.
Číhalín (Čahalín, Čechalín, Šahalín), o. Třebíč, ves: 374, 375, 383, 384.
Číchov, o. Třebíč, ves: 355, 374, 383.
Čikov, o. Velká Bíteš, ves: 23 (místo „Číkově" čti „Čikově"), 178, 237.
Lesy: *Doubrava*: 178, 237, *Stráň*: 178.
— *Jan Novák* z Č. a jeho dědek *Martin Novák*: 173. V. také Zhoř 4.
Číměř (Czymiercz), o. Třebíč, ves: 50, 116, 374, 375, 383, 384.
— *Kamenný* mlýn: 50, 116.
Čistín, neurčen, na panství Vranov I., ves. 256.
Č i š č í n, v. Tištín.
Čížky (Tíšky), o. Tišnov, ves: 114.
1. **Čížov** (172: polovici vsi Čížuov), o. Jihlava, ves: 13, 116, 126, 160, 164, 172, 324, 387.
— *Augustyn Macek* z Č.: 324 (místo „Augustýn" čti „Augustyn"), 348 (místo „Augustýnovi" čti „Augustynovi"). — *Jeronym [Macek]* z Č. na Batelově, bratr Jiříka: 426. — *Jiřík Macek* z Č. na Batelově, bratr Jeronyma: 426.
2. **Čížov** (Czizow), zaniklý u Staré Říše, o. Telč, ves, pustá ves: 48, 119.
3. **Čížov**, o. Vranov, pustá ves, ves: 154, 159, 256, 364, 393.
Č í ž o v i c e, v. Křížlovice.
Č í ž u o v, v. Čížov 1.
Č r m á k o v i c e, v. Čermákovice 1., 2.
Č r n á H o r a, v. Hora 1.
Č r n o h o r s k ý, v. Černohorský.
Č r n ý, v. Černý.
Č r n ý l e s, v. Černý les.
Č r n ý V í r, v. Černvír.
Čtyři Háje (tak čti místo háje), lesy u Milešovic, v. Milešovice 1.
Čule (Čulva), o. Jaroslavice, ves: 131, 297, 301, 302, 338, 401, 402.

D.

Dačice, městečko: 213.
— *Albrecht Krajíř* z Krajku a na D., bratr Jiřího Volfa Krajíře z Krajku a na Ličově, oba ujcové Volfa Dytrycha hraběte z Hardeku: 420. — *Jindřich* z Krajku a na D.: 213.
Dalečín. o. Bystřice nad Pernšt.: *Anička* [z D.], dcera Kateřiny 1.: 28. — Dorota [z D.], dcera Kateřiny 1.: 28. — 1. *Kateřina* z D.: 27. — 2. *Kateřina* [z D.], dcera Kateřiny 1.: 27. — *Marta* [z D.], dcera Kateřiny 1.: 27. — *Martin* z D., *Dalešínský* z Bezděkova, syn Kateřiny 1.: 27, 44.
Dalešice, o. Hrotovice, klášter kajícnic augustiniánek sv. Magdaleny: 8, 229, 230, 251-253. — Převora, převoryše: *Barbora* z Tavíkovic: 229 (také omylem abatyše vedle správného převora), 252, 253.
Dalešínský: *Martin*, v. Bezděkov 3., Dalečín.
Dalmacie (Dalmacia): králové, v. Ferdinand 1., Ludvík, Matyáš, Vladislav.
Dambořice, o. Ždánice, ves, městečko, tvrz: 9, 60, 159, 167, 188, 205, 211, 218, 219, 284, 340, 347.
— *Starý* rybník *damborský*: 340.
— *Ryje damborské* (trať): 340.
— *Petr* z Kounic na D.: 409. — *Čeněk*, *Krystof*, *Smil*, bratři *Kunové* z Kunštátu na D.: 340.
D a m m f e l d e, v. Tamfeld.
Damnice (j. i mn. č.), o. Mor. Krumlov, ves: 128, 170, 177, 251-253, 255, 260, 268-270. — Poddaní: *Volfkang*, *Bartl*, *Paul*, *Beneš*, *Jan*, *Filip*, *Matl* rychtář, *Leopold*, *Beneš*, *Faltín*, *Štefl*, *Šimon*, *mistr Štefan*: 177.
Dankovice (Damkovice), v bývalém knížectví Osvětimském, v bývalé Haliči, politický a soudní okres Bělá (Biała): *Mikuláš Krop* z D.: 422, 434 (str. 422).
Dašovice (Dassowicze, Dašice), zaniklé u Předína, o. Třebíč, ves, pustá ves: 24, 38, 48, 119.
D č b á n i c e, v. Džbánice.
Děbeřík, příjmení: *Ctibor D.*, v. Hartvíkovice, Mistřín.
Deblín, o. Tišnov, hrad, městečko: 114.
Děčín, v Čechách: *Jan* z Vartenberka a z D., manž. Kateřina Děčská z Kunštátu, Kateřina z Kunštátu: 11.
Děčská: *Kateřina*, z Kunštátu, v. Děčín, Kunštát.
Dědice, o. Mor. Budějovice, ves: 95, 214, 413.
Dědinků, příjmení: *Jiřík D.*, v. Kamenná.
Dědkov (Dětkov), o. Vel. Meziříčí, ves: 374, 377, 388.
Delebenka. nyní Duląbka v bývalé Haliči, politický okres Jasło, soudní okres Žmigród: *Marta* z D., manž. Jana z Vahančic: 132.
1. **Dešov Malý,** o. Mor. Budějovice, ves: 94. — *Jan* z D., Jan, dvořák z D.: 40, 61. (Nebo z Dešova 2.?)
2. **Dešov Velký,** o. Mor. Budějovice: *Jan* z D., J., dvořák D.: 40, 61. (Nebo z Dešova 1.?)
D ě t k o v, v. Dědkov.
D i á k o v i c e H o r n í, v. Dyjákovičky.
Dírná (Dírné), v Čechách, o. Soběslav: *Bohuslav Růt* (tak čti místo Rut) z D., manž. Appolona z Počepic: 278.
D i r n h o l c, v. Drnholec.
Divínský rybník, v. Divnice.
Divnice, o. Bojkovice, rybník *Divínský*: 399.
Divůček (Divuoček), příjmení: *Václav D.*, v. Louka 1., Počepice.
Dlouhá Cejl, v. Brno (ulice).
Dlouhý žleb, les, v. Horákov.
Dluhonice, zaniklé mezi Hruškami, Kosticemi a Tvrdonicemi, o. Břeclav, pustá ves: 195.
Dobelice, o. Mor. Krumlov: hora (viničná) *dobylská*: 319.
— *Franěk* z Skrbeně a v D., bratr *Jan* z Skrbeně: 84.
Dobešovice, zaniklé, asi u Nevojic, o. Bučovice: *Lidmila* z D., manž. Jindřicha Hrocha z Pošný: 133. (Nebo snad spíše D. v Čechách, o. Kolín?)
Dobrčice, o. Přerov: *Mandalena* z D., manž. Vilíma Dubčanského ze Zdenína: 350.
Dobrkovice, zaniklé u Petrovic, o. Jihlava: 375.
— *Bartoš* z D.: 18. (Asi z těchto D.)
Dobrochov, o. Prostějov, ves: 62.
Dobronice, o. Hrotovice, ves: 57, 92, 98, 339, 360, 361.
— Mlýn *Sovolusk*: 92, 98.
Dobrovodský: *Jetřich D.*, v. Voda 3.
Dobrůtov (Dobrutov?), asi u Budišova, nebo snad u Kralic? Tehdy ves, nebo zaniklá ves, nebo již jen trať? V. Březník, Budišov, Kralice.
— Louka v D.: 128.
Dobylská hora (viničná), v. Dobelice.
D o k o v a n y, D o k o v a n s k ý rybník, D o k o v s k ý rybník, v. Dukovany.
D o l n í B o r, v. Bory 1.
D o l n í B r a d l n é, v. Bradlné.
Dolní dvůr, v. Tikovice.
Dolní rybník, v. Dunajovice 2, Miroslav, Zhořec 1.
Doloplazy, o. Kojetín: *Franěk* z Skrbeně a z D., bratr Jana a Jindřicha: 11. — *Jan* z Skrbeně a z D., *J. Miroslavský* z D., J. Miroslavský z Skrbeně a z D., bratr Fraňka a Jindřicha: 11, 129, 160, 193. — *Jindřich* z Skrbeně a z D., bratr Fraňka a Jana: 11. — *Kateřina* z D., manž. Stibora Vranovského z Vranova na Želeticích: 221.
Domamyslice, o. Plumlov: *Kateřina* z D., manž. Petra Bošovského z Polánky: 312.
Domanín, o. Bystřice nad Pernšt.: *Margreta* z D.: 18.
Domanínek, o. Bystřice nad Pernšt., ves: 18.
— *Mikuáš a Václav*, bratři, na dvoře v D.: 18.
Domašov, o. Ivančice, ves: 208, 272, 307, 387.
Domčice. o. Znojmo, ves: 187.
Donín, v Sasku, kraj Perno: *Johanka,* purkhrabinka z D., manž. Václava Krajíře z Krajku: 389.
Dorota, podpřevoří, v. Brno (klášter augustiniánek, herburský). — *D.*, circatrix, v. Kounice 1. — *D.*, abatyše, v. Pustiměř. — *D.*, podpřevora, v. Oslavany. — *D.* z Bystřice, Jakubova, blanařka, v. Bystřice 6.
Dorotka, služebnice, v. Pernštejn, Bohunka z P.

1. **Doubrava,** les, v. Čikov, Kostníky.
2. **Doubrava, Dúbrava,** omylem v originálu místo Bobrava, potok, přítok Svratky, v. Tikovice.
1. **Doubravice,** o. Mohelnice: *Václav Zaviše* z Slavíkovic na D.: 337.
2. **Doubravice nad Svitavou** (Doubravice, Dúbravice, Dubrawicza), o. Blansko, městečko, tvrz: 104.

— *Páni Dubravští* (z Doubravice), rod mezi staré rody panské nově přijatý: 4.

— *Anna* z D., manž. Jana Koberského z Drahanovic na Kobeřicích: 288, 289. — *Burjan* z D., *Osovský* z D., [syn Smila 2. Osovského z D.], bratr [Jana 2.], Jaroslava [a Karla], manž. Elška z Lichtnburka: 348, 358, 370, 383, 384, 389, 392, 394. — *Ester* (Estera) z D., *Osovská* z D., dcera [Jana 2. a] Lidmily z Kyjovic, manž. Zdeňka Lva z Rožmitála: 335, 401, 413. — *Hynek* (Hynko) z D., z D. a z Osového, syn [Smila 1.] a Anežky: 19, 20, 25, 31, 43, 52. — 1. *Jan* z D., bratr Jimrama [a Jindřicha], strýc Zygmund z D.: 34. — 2. *Jan* z D., *Osovský* z D., Osovský z D. na Hrutovicích, [bratr Burjana, Jaroslava a Karla], strýc Václava, manž. Lidmila z Kyjovic: 129, 162, 177, 179, 187, 204, 243, 255, 265, 271, 277, 288, 290, 334. — *Jaroslav z D.*, z D. na Okarci (Vokarci), z D. na Valči, *Osovský* z D., Osovský z D. na Okarci, z D. na Říčanech, bratr Burjana, [Jana 2. a Karla], manž. Mandalena z Mírova: 243, 296, 308, 310, 311, 316, 323, 324, 327-329, 332, 333, 337-339, 341, 347, 350, 354, 358, 360, 363, 367, 375, 376. — 1. *Jimram* z D. (Gimram, Gimramus de Dubrawicza), bratr Jana 1. [a Jindřicha], strýc Zygmund z D.: 3, 13, 25, 34. — 2. *Jimram Osovský* z D., [syn Jana 2.] a Lidmily z Kyjovic: 335. — *Jindřich* z D., [bratr Jana 1. a Jimrama 1.]: 23. — 1. *Jiřík* z D., z D. a z Osového, [syn Smila 1.] a Anežky: 19, 20. — 2. *Jiřík* z D., strýc Václav: 129. — *Johanka* z D., manž. Zdeňka z Lichtnburka: 358. — *Karel Osovský* z D. a na Valči, [bratr Burjana, Jana 2. a Jaroslava]: 335, 337, 338. — 1. *Kateřina* z D. (této?), manž. Zykmunda Valeckého z Mírova: 349. — 2. *Kateřina* z D. (této?), manž. Jindřicha Kralického z Kralic: 401. — *Petr* ze Sovince na D.: 169, 181. — [1. *Smil* z D. a z Osového], manž. Anežka [z Křižanova]: 19, 20. — 2. *Smil* z D., z D. na Osovém, *Osovský* z D., Osovský z D. na Valči, syn Hynka, strýc Václava: 129, 168, 170, 177, 179, 181, 183, 189, 208, 214, 218, 221, 265, 270, 271, 288, 289. — *Václav* z D., z D. a z Osového, syn [Smila 1. a] Anežky, strýcové Jan 2., Jiřík 2., Smil 2., Zbeněk: 19, 52, 129, 141. — *Zbeněk* z D., strýc Václava: 129. — *Zikmund* (Sigismundus de Dubrawicza, Sigmund, Zigmund, Zygmund) z D., z D. a na Osovém, z Osového, *Osovský* z D., z D. a z Hrutovic, syn [Smila 1. a] Anežky: 13, 19, 20, 25, 34, 39, 43, 50-53, 60, 62, 64, 71, 78, 85, 90, 91, 98, 101, 102, 104, 106-114, 116, 120, 125, 126.

Doubravka, v Čechách, část města Plzně: *Jan* z D. a z Hradiště, z D. a z Hradiště, na Blansku, na Blanště, doktor: 187, 247, 250, 251, 284, 310, 433 (str. 310, č. 114).

Doupov (Dúpov), v Čechách, o. Kadaň: *Jan* [*Doupovec* z D.], [otec Mikuláš], bratr Petr: 354. — *Jindřich Doupovec* z D. (Doupovec, J. Doupovec): 369, 389. — *Mikuláš Doupovec* z D., z D. na Bohdalicích, manž. Gryzelda z Hořic, [synové Jan, Petr]: 203, 209, 214, 218, 221. — *Petr Doupovec* z D., [otec Mikuláš], bratr Jan: 354. — *Vilém* Valecký z D.: 79.

Doupovec, Dúpovec: *Jan*, v. Studně Čistá, Doupov. — *Jindřich*, v. Studně Čistá, Doupov. — *Mikuláš*, v. Doupov. — *Petr*, v. Doupov.

Dožický (podle Dožic, v Čechách, o. Blatná): *Jan*, v. Rozseč 2.

Drahanovice, o. Olomouc: *Anna* [z D.], sestra Elšky a Jana: 288. — *Bohuše Koberský* z D.: 138. — *Dorota z D.*, manž. [Ondřeje z Březí 1.] a potom Petra z Kyjovic: 15, 20, 37, 43. — *Elška* z D., manž. Jana Jankovského z Vlašimě, sestra Anny a Jana: 288. — *Jan Koberský z D.*, z Dr. a na Bedrovicích, z D. na Kobeřicích, sestry Anna a Elška, manž. Anna z Doubravice, nejmenovaná macocha, pachole *Jiřík*, služebníci *Havel a Chochol*: 236, 287, 288, 289. — *Martin* z D. a z Kobeřic, *Koberský* z D., syn Mikuláše 1. a Elšky z Melic, bratr Mikuláše 2. a Znaty: 31, 50, 129, 130, 133, 136, 142-145, 148, 153, 156, 157, 160. — 1. *Mikuláš* z D. a z Kobeřic, manž. Elška z Melic, synové Martin, Mikuláš 2., Znata: 31. — 2. *Mikuláš* [z D. a z Kobeřic], syn Mikuláše 1. a Elšky z Melic: 31, 50. — *Znata* z D. [a z Kobeřic], *Koberský* z D., syn Mikuláše 1. a Elšky z Melic: 31, 141, 168, 170, 177.

Drahonín, o. Tišnov, ves: 35, 36, 112.

— *Martin Šuch* z D. (v originálu omylem z Drahonin): 112.

Drásov, o. Tišnov, ves: 209, 272, 307, 387.

Drayczehen, hora (viničná), v. Miroslav, Václavov.

Dražůvky (Dražuovky), o. Ždánice, městečko: 135, 183, 198, 247, 361, 434 (str. 361).

— Hora *Strážná*: 361, 385.

— *Mikuláš Kropáč* z Nevědomí a na D.: 135.

Dreiczehen, Dreyczehen, hora (viničná), v. Miroslav, Václavov.

Drnholec (Dirnholc), o. Mikulov: 245, 267.

Drnovice, o. Kunštát: *Anežka* z D., dcera Ctibora, manž. Jošta Višňovského z Petrovce: 235. — *Bedřich* z D.: 50, 51. — *Bernart* [z D.], [syn Bohuše 1.], bratr Jana a Bohuše 2.: 355. — 1. *Bohuše* z D., z D. a na Rájci, [syn Bedřicha, bratr Ctibora]: 97, 163, 170, 177, 295. — 2. *Bohuše*, [syn Bohuše 1.], bratr Bernarta a Jana: 355. — *Ctibor*, Stibor z D., z D. a na D., *Drnovský*, [syn Bedřicha, bratr Bohuše 1.]: 168, 295, 298. — *Jan* z D., *Drnovský* z D. a na Rejci, [syn Bohuše 1.], bratr Bernarta a Bohuše 2.: 355, 421.

Drnovský: *Ctibor*, v. Drnovice.

— *Jan*, v. Drnovice, Rájec.

Držkrajovice (Dršckravice, Držkravice), zaniklé u Českých Křídlovic, o. Jaroslavice, pustá ves: 128, 189.

Držkovice (Štatndorf), zaniklé u Malešovic, o. Pohořelice, ves: 224.

Dřevohostice, o. Bystřice pod Hostýnem: 326, 327.

— *Bernart* (Bernhart) z Žerotína na D., *Ber-*

nart st. z Žerotína na D., bratr Vilíma, manž. Margeta z Bačkovic: 171, 277, 305, 326, 327, 338, 347, 350. — *Jakub* z Žerotína a z D.: 155. — *Vilím* z Žerotína na D., bratr Bernarta: 305, 393.

Dřímal (Jaroslav), archivář města Brna: 118.

Dub, příjmení, poddaný, v. Březník.

Dubá, v Čechách: *Jan* z D., *J. Berka* z D., z D. a na Šternberce, J. Berka z D. a z Lipého: 24, 31, 36, 50, 51, 53, 60, 64, 65 a 432, 69, 71, 77, 82, 83, 85, 90, 101. — *Ladislav* (Ladslav) *Berka* z D. a z Lipého, na Štemberce, [syn Václava 1.]: 187, 209. — *Mandalena* z D. a z Lipého, syn Kryštof z Boskovic: 196. — 1. *Václav Berka* z D., [otec Ladslava]: 129, 130, 133, 136, 142, 145, 148, 153, 159. — 2. *Václav Berka* z D. na Štemberce, z D., z Lipého a na Štemberce, nejvyšší sudí markr. mor., [syn Ladslava]: 329, 336-338, 347, 355, 358, 360, 363, 367, 371, 373, 376, 383, 386, 389, 393, 397, 398, 402, 408, 411, 412.

Dubany, o. Prostějov: 332.

— *Margeta* z D. (těchto nebo v Čechách?), manž. Tristrama Hostákovského z Arklebic, synové Ctibor, Jan, Karel, Voldřich, bratři Hostákovští z Arklebic: 406.

Dubčanský (podle Dubčan, o. Litovel): *Albrecht*, v. Svéslav, Zdenín. — *Jan*, v. Habrovany, Zdenín. — *Vilím*, v. Habrovany, Zdenín.

Dubec, zaniklý u Cidliny, o. Mor. Budějovice, pustá ves, pustý dvůr D.: 164, 306.

— *Valentin a Vondřej*, bratři *Dubetští*: 306.

Dubenky Panské, o. Telč: *Václav* z Nevcehle a z D.: 9 (místo „z Dubének" čti „z Dubenek").

Dubetští: *Valentin a Vondřej*, bratři *D.*, v. Dubec.

Dubí, hrad u Tasova, o. Vel. Meziříčí, pustý hrad: 356.

Dubňanský (podle Dubňan, neurčeno, kterých): *Hynek*, v. Bačice, Ořechové (neurčeno), Radostice. — *Jan*, *Jiřík* [D.], *Petr* st., *Petr*, *Trystram*, *Tyburcí*, v. Bačice.

1. **Dubňany**, o. Hodonín, ves: 38, 39.

2. **Dubňany Dolní**, o. Mor. Krumlov: 84, 231, 251, 333, 371, 391.

Dubovec, rybník, v. Okarec.

Dúbrava, les, v. Doubrava 1.

Dúbrava, potok, v. Doubrava 2.

Dúbravka, nivka, v. Ratibořice.

D ú b r a v i c e, v. Doubravice 2.

Dúbravky (páni D.), v. Doubravice 2.

D u b r a w i c z a, v. Doubravice 2.

Dukovany (Dokovany), o. Hrotovice, véska, ves: 31, 32, 241.

— *Dokovanský*, *Dokovský* rybník: 241, 333, 371, 391.

1. **Dunajovice Dolní** (Dunajovice), o. Mikulov, ves: 266, 267.

2. **Dunajovice Horní** (Dunajovice), o. Znojmo, ves, tvrz: 16, 119, 187, 314, 336, 379.

— *Dolní* rybník (rybník pod D.): 119, 187.

— Les *Nyklasc Hunta* [z Florstetu], *Nyklasovský*, prodaný Kevlovi: 16.

— *Fridrych* (Frydrych) z Náchoda na D., *Březnický* z Náchoda na D., [syn Jindřicha]: 367, 372, 373, 376, 387, 389, 393, 397, 402, 408, 414, 418, 425, 428. — *Jindřich Březnický* z Náchoda na D., [otec Fridricha]: 225, 232, 241, 243, 252, 255, 265, 271, 277, 278, 281, 285, 288, 290, 297, 308, 310, 311, 316, 323, 329, 333, 336-339, 342, 347, 350, 395.

D ú p o v, v. Doupov.

D ú p o v e c, v. Doupovec.

D ú s o v, v. Kdousov.

1. **Dvorce**, zaniklé u Kotvrdovic, o. Blansko, pustá ves: 9, 35, 51.

2. **Dvorce**, zaniklá tvrz u Heršpic 2., pustá tvrz, tvrziště: 86, 89, 211.

3. **Dvorce Horní** (Dvorce), o. Telč, ves: 330.

— *Jindřich Radkovec* z Mirovic a na D.: 426.

Dvorský Frant.: 3, 153, 434 (str. 390).

1. **Dvořák** Jan, v. Popůvky 1.

2. **Dvořák** Jiřík, poddaný, v. Jilmoví.

3. **Dvořák** Matěj (místo toho čti „Matěj, dvořák"), v. Lhotice 2.

4. **Dvořák** (Rudolf): 3.

Dvořská, příjmení: *Lucie* (Luci), poddaná, v. Troubsko.

D y á k o v i c e, v. Dyjákovice.

D y á k o v i c e H o r n í, v. Dyjákovičky.

Dyjákovice (Dyákovice), o. Jaroslavice, ves: 41, 45, 241.

— Mlýn *Rorhof* (Rorhoff), pod Dyákovicemi na řece Dyji: 241.

Dyjákovičky (Dyákovice Horní, Horní Diákovice, Horní Dyákovice), o. Znojmo, ves: 156, 289, 297, 298.

Dyje, řeka: 154, 160, 170, 241, 245, 250, 267, 330, 404.

Džbánice (Čbánice, Děbánice), o. Mor. Krumlov, ves: 88, 402, 426, 427.

— *Džbánické* hory (viničné), čbánická hora (viničná): 88, 121, 159.

— *Windholcz*, *Winholcz*, pustý vinohrad ve džbánických horách: 121, 159.

E.

E b e r h a r c, E b e r h a r c z, E b r h a r c z, v. Hybrálec, Jinošov.

Eberhartl, Ebrhartl, příjmení: *Hanuš E.*, v. Jihlava (měšťané). — *Jan E.*, v. Jihlava (měšťané). — *Ludvík E.*, v. Znojmo (měšťané). — *Matúš [E.]*, *Řehoř E.*, *Ščepán E.*, *Valentin E.*, v. Jihlava (měšťané).

Eder, příjmení: *Šimon E.*, v. Štiavnica Banská.

Edlman, příjmení: *Jiřík E.*: 415. — *Václav E.*, v. Olomouc (měšťané).

Eggenburk (Egemburg), v Dolních Rakousích, o. Horn: 82.

Eitzing (Eycing, Eycink, Eyczing, Eyczink), v Horních Rakousích, kraj Ried im Innkreis: *Erazim* (Erazym) z E., bratr Kryštofa, Oldřicha, Osvalda: 289. — *Jiřík* z E. a z Hankštorfa: 33. — *Kryštof* (Krystof) z E., bratr Erazima, Oldřicha, Osvalda: 289. — *Michal* z E., *Eyczingar*, *Eynczingar*: 77, 78, 156. — *Oldřich* (Voldřich) z E. a na Reci, rada Marije, uherské a české králové, bratr Erazima, Kryštofa, Osvalda: 226, 227, 289. — *Osvald* (Ozvald) z E., bratr Erazima, Kryštofa, Oldřicha: 289. — *Ščěpán* (Štefan, Štephan) z E.: 14.

Ejvančice, v. Ivančice.
1. Ejvanovice, v. Ivanovice 1.
2. Ejvanovice, v. Ivanovice 2.
Ejvaň, v. Ivaň.
Elška, manž. Jana ze Mstěnic, v. Mstěnice. — E., abatyše, v. Pustiměř.
Epice (Ýpice), zaniklé u Vracovic, o. Vranov, pustá ves: 338, 393.
Erkl, příjmení: *Wolf E.*, v. Brno (měšťané).
Erpurk, v. Hrádek 1.
Eršpice, v. Heršpice 2.
Ertišovice, v. Rtišovice.
Eufemie, převora, v. Brno (klášter dominikánek u sv. Anny).
Evaneč, v. Vaneč.
Evančice, v. Ivančice.
Evanovice, v. Ivanovice 1.
1. Evaň, v. Ivaň.
2. Evaň, v. Vaneč.
Ewrharc, Ewrharcz, v. Hybrálec, Meziříčko 2.
Eyczing, Eyczink, Eyczingar, Eynczingar, v. Eitzing.
Eyznov (Ayznov), neurčen: *Dorota* z E. (A.), manž. Zygmunda Nekše z Landeka: 188, 197, 198.

F.

Fajtl, příjmení, poddaný, v. Pravice.
Falkenaw, v. Falknov.
Falknov (Falkenaw, Falkov, Folknov), o. Jihlava, ves, pustá ves: 9, 31, 44, 71, 216.
Faltin, příjmení, poddaný, v. Damnice.
Fejrar, příjmení: *Václav F.*, v. Malíkov Kamenný.
Felicitas (Anna a jinak Felicitas), převora, v. Brno (klášter augustiniánek, herburský).
1. **Ferdinand** (Ferdynand, Ferdinandus, Ferdynandus), římský císař, římský král, uherský, český, dalmatský, charvatský král, infant ve Španělsku, arcikníže rakouské, markrabí moravský, lucemburské a slezské kníže, markrabí lužický: 194 (také: kníže v Burgundi), 216, 217, 223-230, 233, 242, 245-249, 251, 252-255, 257-261, 266, 267, 269-271, 277, č. 32, ř. 6 (?), 279, 281-283, 285, 287, 288, 290, 292-298, 303-305, 320-322, 326, 327, 330-332, 334, 335, 340, 341, 350-353, 362, 363, 367, 368, 373, 375, 377 (nejm.), 384 (nejm.), 390, 391, 395-400, 405 (nejm.), 408-410, 416, 418-421, 423, 426, 427, 428, 434 (str. 334, str. 377, č. 27 a 384, č. 2).
2. **Ferdinand** (Ferdynand), kníže, arcikníže rakouské, syn Ferdinanda 1.: 373.
Fflug, příjmení: *Joannes F.*, v. Rabštejn 3.
Ffoffendorf, v. Pfaffendorf.
Fiňásek, příjmení: *Ondřej F.*, v. Čepi 2, Olešnička.
Filip, poddaný, v. Damnice.
[Filipec], příjmení: Jan [F.], biskup, v. Olomouc [tu však jen správce], Varadín Velký.
Flaška, příjmení: *Vaněk F.*: 322.
Florstet, Floršteť, neurčeno (rod z Rakous): *Jiřík* z F., *J. Hunth* z F. a z Plavče: 73, 96, 98.
Florštet, příjmení: *Jiřík Florštet,* komendor v Starém Brně zákona sv. Jana: 159.
Folknov, v. Falknov.
Frajštajn, Frajnštajn, v. Frejštejn.
Frank, jm. muž., v. Zhořec 2.
František, opat, v. Velehrad.
Frejštejn (Frajštajn, Frajnštajn), o. Vranov, ves, městečko, hrad zbořený, pustý zámek: 54, 414. V. také Leubing.
Fricek, příjmení: *Viktoryn F.*, v. Wayczusdorf.
Fridrich, císař (Fridrich III.): 5.
Fridnš, příjmení: *Augustin F.*, v. Jihlava (měšťané).
Frognar, příjmení, poddaný, v. Pravice.
Fryšava (Fryšov), o. Jaroslavice, městečko, ves, tvrz: 97, 257, 258, 282, 283, 404.
— *Jan Ovnar* z Radotic na Fryšavě, matka Margeta z Kynšperku: 225, *226*. — *Ovnarové:* 258.
Fryšov, v. Fryšava.
Fugger (Fukar), **Fuggerová** (Fukarová), příjmení: Antonín F., Regina F., v. Kirchberg, Letovice, Weissenhorn.
Fuchsleyth, Fuxlait, Fuxlayt, hora (viničná), v. Němčičky 1.
Fukar, Fukarová, příjmení, v. Fugger, Fuggerová.
Fulnek: *Balcar* (= Baltazar) *Švajnyc* z Pilmstorfu a na F.: 418, 425, 428. — *Jan* z Žerotína na F., z Žerotína a z F., *Jan st.* z Žerotína a z F.: 31, 53, 54, 55, 57, 61, 64. — *Petr* z Žerotína a z F., [syn Jana]: 139.
Fulštejn (Fulštajn), o. Osoblaha: *Elška* z F., manž. Bernarta z Žerotína a pak Zdeňka Bítovského z Lichtnburka: 336, 368, 385.
Fusdorf (= Fuszdorf), v. Rantířov.
Fuxlait, Fuxlayt, v. Fuchsleyth.

G.

Gajzlar, hora vinná, v. Bojanovice 4.
Galner (= Goldner), hora vinná, v. Bojanovice 4.
Gazperk, rybníček, v. Pole 2.
Ghelsko, Kbelsko, v bývalém Pruském Dolním Slezsku, nyní Gebelzig, vládní okres Lehnice, kraj Rothenburg: *Anna* z G., K., manž. Onše Gedeona z Volešničky: 336. — *Hanus,* Hanus z G., z K.: 179, 218, 226. — *Jan Gbelský* z G.: 424.
Gbelský, příjmení: *Jan G.*, v. Gbelsko.
Gedeon, jm. muž., v. Kotvrdovice, Olešnička 1.
Genissov, v. Jenišov.
Georgius, jm. muž., v. Jiří král.
Geršpice, v. Heršpice 1., 2.
Geyzlar, hora vinná, v. Bojanovice 4.
Gnast, zaniklá ves mezi Dyjákovičkami a Čulí, o. Znojmo, pustá ves: 156, 338.
Gogolín, v bývalém Pruském Horním Slezsku, vládní okres Opolí, kraj V. Střelice: *Jan* z G., *J. Kolenc [Kolenec]* z G., [bratr Jiříka], manž. Dorota z Červené Vody a na Lochmperku: 98, 113. — *Jiřík Kolenc [Kolenec]* z G., [bratr Jana]: 127, 128.
Gojčín, v. Kojičín.
Goldner, hora vinná, v. Bojanovice 4.
Golejovský (podle Golejówa v bývalém Pruském Horním Slezsku, severně od Rybniku): *Jan G.*, v. Oupolno.

Gotfridovice, Gotvrdovice, v. Kotvrdovice.
v Graitiech, v Graytích, vinohrad, v. Miroslav.
Gredlar, příjmení: *Portl G.*, v. Jihlava (měšťané).
Grefta, vinohrad, v. Nosislav.
Greg, v. Krajk.
Grilwicz, v. Brno, Křídlovská ulice.
Groffndorf, v. Hrabětice.
Gronvicz (lze také čísti Gronvirz), v. Krumvíř.
Grunty, louka, v. Otradice.
Gryzogonus (= Chrysogonus), v. Brindisi.
Guštěnice, v. Huštěnice.

H.

Habrovany, o. Slavkov: hrad, ves: 25, 138, 144. — *Jan* ze Zdenína na H., bratr Vilíma: 218, 275, 288. — *Vilím Dubčanský* ze Zdenína na H., sudí práva menšího kraje brněnského, bratr Jana: 338, 371, 397, 400, 402, 408, 414, 418.
Habří (Habřie), o. Bystřice nad Pernšt.: 12, 52, 111, 141, 155.
— *Anna*, manž. Matúše z H.: 141, 155. — *Běta* z H.: 12. — *Filip* (Philip) z H., bratr Matěje a Urbana: 110, 155. — 1. *Jakub* z H., bratr Staníka z H.: 17. — 2. *Jakub Pivec* z H., z H. a v Rojetíně: 85, 100. — 1. *Jan* z H., bratr Matúše a Mikuláše: 141. — 2. *Jan Kozel* z H.: 12. — 3. *Jan Sklenář* z H.: 12. — *Jiřík* z H.: 110. — *Matěj* z H., bratr Filipa a Urbana: 155. — *Matúš* z H., bratr Jana 1. a Mikuláše, manž. Anna: 141, 155. — *Mikuláš* v H., z H., bratr Jana I. a Matúše: 12, 141. — *Staník* z H., bratr Jakuba 1.: 17. — *Urban* z H., bratr Filipa a Matěje: 110. — *Václav Sklenář* z H.: 52.
Habřina, Habřiny, les, v. Boňov.
Hadburg, příjmení (podle zaniklé osady Hadrburgu, v Čechách, nedaleko Německého Brodu): *Václav H.*, v. Sobočice.
Hainburk, v Dolních Rakousích: 35.
Hainrichšpan, příjmení, v. Brno (měšťané).
Háj, zaniklý, neurčen (někde u Koryčan?): *Johanka* z H., manž. Záviše z Víckova: 328.
Hájava (= snad Haide u Vlasatic), trať nebo pastvina?: 276. V. Kounice Dolní, Vlasatice.
Hakl, příjmení: Haklova cesta, v. Bohdanice.
Hákovice, lesní trať, v. Horákov.
Halama, příjmení: *Havel H.*, poddaný, v. Budeč 1, Vesce 1.
Hamakov, v. Hamlíkov.
Hamerský rybník, v. Hamry.
Hamkovský, Hankovský dvůr, v. Rácovice.
Hamlíkov (Hamakov), zaniklý u Podomí, o. Blansko, pustá ves: 136, 349.
Hampýs, louka, v. Klečany.
Hamrichšpan, v. Hainrichšpan.
Hamry, zaniklé u Hodic, o. Třešť, pustý rybník *Hamerský*: 172.
Hanek, jm. muž., v. Rácovice.
Haníkovský, Hankovský, dvůr, v. Rácovice.
Hankštorf, v. Haugsdorf.
Hanušovská niva, v. Březí 1.
Hapl, příjmení: *Pavel H.*, poddaný, v. Vrbice 1.
Hardek, v Dolních Rakousích, o. Retz: *Volf Dytrych* (Jetřich), hrabě z H., z H. etc., z H. etc. na Letovicích, z H. a z Kladska etc., na Letovicích, z H., z Kladska a v Mochlandu, z H. a v Mochlandu, na Letovicích, z H., z Kladska a v Mochlandu, nejvyšší dědičný šenk v Rakousích a truksas v Štyrsku, na Letovicích, manž. Regina, dcera Antonína Fukara z Kyrchšperku a Waysmhoren, ujcové Jiří Volf Krajíř z Krajku a na Ličově, Albrecht Krajíř z Krajku a na Dačicích: 389, 393, 408, 414, 419-421, 427.
Harlík, rybník, v. Němčice 13.
z Harru, v. z Horu.
Hartinkov (Hartunkov), o. Jevíčko: *Havel* [z H.], kanovník kostela Olomouckého, podací pán fary bílovské (Bílovice Velké), bratr Matyáše: 326, 327. — *Matiáš*, Matyáš z H., z H. na Čechách, místodržící nejvyššího písařství markr. mor., nejvyšší místopísař markr. mor., bratr Havla: 293, 296, 308, 309, 311, 315, 316, 323, 324, 326, 328, 329, 332, 335, 336, 338, 347, 350, 354, 358, 360, 363, 367, 372, 373, 376, 383, 386, 389, 393, 397, 402, 408, 412-414, 418, 425, 427, 428.
Hartunkov, v. Hartinkov.
Hartvíkovice, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 10, 52, 243, 265, 270, 374-377.
— *Vachek, Vašek*, poddaný, k hradu znojemskému příslušející: 265, 270. V. také Znojmo. — *Ctibor Děbřík* z H. a z Mistřína: 27. — *Jilvín* z H.: 52.
Haugsdorf (Haukštorf, tak čti místo Hankštorf), v Dolních Rakousích, kraj Hollabrunn: *Jiřík* z Eyczinku a z H.: 33.
Haugvic, Húgvic, (z Haugvic, v Lužici nebo v Míšni), příjmení: *Hanuš H.*, v. Biskupice 2. — *Václav H.*, v. Biskupice 2, Bouzov.
Havel, rychtář, poddaný, v. Popůvky 1. — *Havel*, rychtář, poddaný, v. Troubsko.
Havéř, příjmení, v. Vážany 1.
Házl (nebo Hazl?), příjmení: *H.*, *Jan H.*, v. Sady 2. (dříve Ves Nová), Slavětín. — *Václav H.*, v. Sady 2. — *Volf, Volfgang H.*, v. Sady 2.
Heflín, v. Hevlín.
Hejda, příjmení, v. Olešná 4.
Helfštejn (Helfenštajn, Helfnštajn, Helfenštejn), [hrad], o. Lipník: *Jan* z Pernštejna na H., hejtman markr. mor. [syn Viléma], bratr Vojtěcha a Bohunky z Pernštajna a na Sádku, ujec Jana z Lipého na Krumlově, otec Kateřiny ml. z Pernštajna a Jaroslava: 178, 181, 182, 193, 214, 216-218, 227, 229, 231, 232, 241, 244, 250, 256, 257, 271, 272, 275, 278, 282, 294, 306, 309, 317, 319, 320, 331, 332, 337 (nejm.), 342. — *Jaroslav* z Pernštajna na H., syn Jana: 337. — *Vilém* z Pernštejna na H., nejvyšší hofmistr král. českého, bratr Vratislava z Pernštajnu, nejvyššího komorníka desk a práva zemského v Brně, otec Jana a Vojtěcha: 33, 35, 36, 41, 44, 45, 83, 108, 130, 131, 132, 137-141, 148, 149, 154, 164, 167.
Helt, Helth, příjmení: *Zikmund H.*, v. Kement.
Herálec, o. Nové Město, ves: 92.
1. **Heraltice** (Heralticz), o. Třebíč, ves, městečko: 47, 48, 119.
— *Jan* z H.: 64, 126, 133.

2. **Heraltice Velké** (Heraltovice), o. Horní Benešov: *Dorota* z H., manž. Petra z Komne: 245. (Pravděpodobně odtud.)
H e r a l t o v i c e, v. (pravděpodobně) Heraltice 2.
Herburgas, Herburgis, sestry tak řečené, v. Brno (klášter augustiniánek, herburský).
Herink, Herynk, příjmení: *Bohuše H.*, v. Sloupno. — *Jan H.*, v. Sloupno. — *Jiřík H.*, v. Kobylnice, Sloupno. — *Mikota H.*, v. Ponětovice, Sloupno. — *Ondřej H.*, v. Ponětovice, Sloupno.
Hernsdorf (Hermrstorf, Hermstorf) v bývalém Prus. Dol. Slezsku, vlád. okres Lehnice, kraj Lubaň: *Hanz Unru* (tak čti místo Unrn): 272, 305 (acc. Unrue).
Herolt (Heruolt), příjmení: *Jan Heruolt*, v. Heroltice.
Heroltice (Herultice), o. Tišnov, ves, tvrz: 23, 40, 241.
— *Aleš* z H., manž. Anna z Vojislavic, [synové Jan, Mikuláš]: 13, 17, 23, 63. — *Alžběta* [z H.], dcera Jana Heruolta: 354. — *Jan* z H., *J. Herult, Heruolt* z H., J. Heruolt z H. na Budkovicích, sudí práva menšího zemského (v Brně), [otec Aleš], děti Alžběta, Jozue, Krystof, Lidmila, Marianna, Petr: 141, 223, 234, 295, 287, 323, 324, 338, 354. — *Jozue*, syn Jana Heruolta: 354. — *Krystof*, syn Jana Heruolta: 354. — *Lidmila*, dcera Jana Heruolta: 354. — *Marianna*, dcera Jana Heruolta: 354. — *Mikuláš Herult* z H., [otec Aleš]: 241. — *Petr*, syn Jana Heruolta: 354.
Herrichšponová, příjmení: *Regina H.*, v. Brno (měšťané).
1. **Heršpice** (Geršpice, Jeršpice), asi o. Brno-okolí, neurčeno, zda Dolní nebo Horní: *Elška* z J., H., matka Kateřina z Minic: 22, 51. — *Jan* z G.: 21.
2. **Heršpice** (Eršpice, Geršpice), o. Slavkov, ves: 89, 211.
H e r t v i k o v i c e, v. Hartvikovice.
H e r u l t i c e, v. Heroltice.
H e r u l t o v i c e, v. Hrutovice.
H e r y n k, v. Herink.
Heřmaneč, o. Dačice: 158.
1. **Heřmanice**, o. Hrotovice, véska, vesnice, ves: 31, 32, 241.
2. **Heřmanice** (Hermanice), splynuly s Mor. Budějovicemi; ves: 94, 171, 274, 327.
— Poddaní: *Bartošek, Černoch*: 274.
3. H e ř m a n i c e, v. Heřmanice Dolní.
4. H e ř m a n i c e, v. Heřmanov 1.
5. **Heřmanice Dolní** (Heřmanice, Jeřmanice), o. Vel. Meziříčí, ves: 11, 125, 149, 268 (nebo Heřmanice Horní?), 372.
— *Martin*, syn Míčuv Omastuv: 149. — 1. *Jan* z J., bratr Vávry: 11. — 2. *Jan*, sestřenec Václava Orla: 149. — *Míča Omasta* [ze Zhoře — Zhoř 4.], otec Martina: 149. — *Václav* Orel a jeho sestřenec Jan: 149. — *Vávra* z J., bratr Jana 1.: 11.
6. **Heřmanice Horní** (Heřmanice Horní, Jeřmanice), o. Vel. Meziříčí, ves, ves špitálská (špitál ve Vel. Meziříčí): 268 (nebo Heřmanice Dolní?), 372, 416, 417.
1. **Heřmanov** (Heřmanice), o. Velká Bíteš, ves: 23.
2. **Heřmanov**, les, **Heřmann** les, v. Lovčice.
Hevlín (Heflín), o. Jaroslavice, ves: 189 (místo „Heflín" čti Hefflín), 404.
Hirschspiel (Hyrzspihl), zaniklá tvrz u Stonařova, o. Jihlava, pustá tvrz: 216.
H i š p a n í, H i š p a n ý, v. Španělsko.
Hladký, příjmení (erbovní rodina z Velké Bíteše): *Jan H.*, bratr Matěje: 20. — *Matěj [H.]*, bratr Jana (— snad *Matěj Malík* z Bobrové, v. Bobrová 1.): 20.
Hlavatce, v Čechách, o. Soběslav: *Ctibor Roubík* z H., strýc Jana 1.: 216. — 1. *Jan Roubík* z H., strýc Ctibor: 216. — 2. *Jan* [*Roubík* z H.], syn Mikuláše [Roubíka z H.] a Žofky z Prostěboře, dcery Jetřicha z Prostiboře, bratr Petra: 215. — *Mikuláš* [Roubík z H.], *M. Roubík* [z H.], *M. Rúbík* z H., manž. Žofka z Prostěboře, tchán Jetřich z Prostiboře, synové Jan 2. a Petr: 71, 215, 216. — *Petr* [*R.* z H.], syn Mikuláše: 215.
Hlavatice, dvur, **Hlavatice**, zaniklá ves, mezi Šumicemi 1., Kubšicemi, Olbramovicemi a Lidměřicemi, ves: 67, 86, 224, 257.
Hlína, o. Ivančice, ves: 266, 406.
Hlinka, zaniklá u Hvozdce, o. Tišnov, pustá ves: 208, 271, 306, 387.
Hlinné, o. Žďár: *Kateřina* z H., manž. Zygmunda z Manova: 38, 59, 60.
H l o c h k o v a n y, v. Lukovany.
Hložec, les, v. Jedovnice.
Hložek, příjmení: *Jiřík H.*, manž. Dorota, dcera Václava z Slavíkovic: 196.
1. **Hluboká** (Teunpoch, Theumpoch), o. Jemnice, ves: 414.
2. H l u b o k á, v. Hluboké 3.
3. H l u b o k á, v. Hluboké 4.
1. **Hluboké**, o. Kunštát, ves: 6.
2. **Hluboké**, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 8, 107, 133.
3. **Hluboké** (Hluboká), o. Tišnov, ves: 21, 208. Toto nebo Hluboké 4.: 272, 307, 387.
4. **Hluboké** (Hluboká), o. Velká Bíteš, ves: 100, 100. Toto nebo Hluboké 3.: 272, 307, 387.
Hluboký, rybníček, v. Silůvky.
Hluk, o. Uherský Ostroh: *Jan* z Kunovic a na H., švagr Sazimy Zajímače z Kunštátu a na Jevišovicích: 429.
Hnanice (Knadesdorf), o. Znojmo, ves: 131.
Hobrkové, lesní trať, v. Horákov.
Hobzí Staré (Hobzí), o. Slavonice: *Jan Zahrádecký* z Zahrádek na H., J. z Zahrádek na H.: 294, 297, 308, 310, 311, 316, 317, 323, 328, 329, 336. — *Mikuláš* z Zahrádek a na H.: 104.
Hodějice (Hodětice), o. Slavkov, ves: 89, 211, 310.
Hodějov, v Čechách, o. Volyně: *Arkleb Hodějovský* z H., manž. Johanka z Vosečan, Johanka Hodějovská z Vosečan: 349, 385, 386. — *Bernart* z H., syn Markety z Kostník, sestry Jana Štítenského z Kostník: 212, 213.
Hodějovský: *Arkleb*, v. Hodějov.
H o d ě t i c e, v. Hodějice.
Hodice, o. Třešť, ves, tvrz: 84, 85, 129, 158, 172, 173, 193, 265.
— *Kamenný* rybník: 84. — *Janovský* rybník: 85. — Asi někde tu: *Svrčkovský* rybníček (spíše než u Cvrčovic) a *Vondrovský* rybník: 172.

— *[Bohuše* z H.], otec Zigmunda: 129 (nejm.). — *Hynek*, syn Víta, bratr Roziny: 265. — *Jan Hodický* z H., manž. Anna z Podolí: 389. — *Jiřík* z H., bratr Václava 2. a Víta, manž. Margeta z Vosečan: 129, 158, 172, 349. — *Mareš* z H., bratr kněze Václava: 36, 39, 85. — *Oldřich* z H.: 158. — *Rozina*, dcera Víta: 265. — 1. Kněz *Václav* z H., bratr Mareše, strýc Václav 2.: 84, 85, 432 (str. 85). — 2. *Václav* z H., bratr Jiříka, strýc Václava 1. a Zigmunda: 84, 85, 89, 158. — 3. *Václav Hodický*, V. Hodický z H., z H. na Hrubčicích, Hodický z H. na Hostimi, na Miroslavi, na Oslovanech, nejvyšší hofrychtýř markr. mor., rytíř, komorník práva menšího zemského v Brně, práva menšího kraje brněnského, práva menšího zemského v kraji brněnském, manž. Anna z Tolemberka, z Tolmberka: 226, 287, 311, 323, 324, 333, 337-339, 371, 391, 398-400, 402, 405, 406, 408, 411, 413-415, 418, 422, 425, 426, 428, 429. — *Vít* z H., *Hodický* z H., bratr Jiříka, manž. Barbora z Tamfeldu, otec Hynka a Roziny: 172, 173, 265. — *Zigmund*, Zygmund z H., *Hodicský* z H., (syn Bohuše z H.), strýc Václav 2.: 81, 84, 85, 129, 432 (str. 85, č. 37).

Hodický, Hodicský: *Jan, Jiřík, Oldřich*, v. Hodice. — *Václav*, v. Hodice, Hrubšice, Miroslav, Oslavany. — *Vít, Zigmund*, v. Hodice.

Hodkov, neurčen, asi v Čechách, o. Dolní Kralovice nebo Sedlec?: *Marketa* z H., manž. Jana z Skrbeně: 118 (místo „Markétu" čti „Marketu").

Hodonice, o. Znojmo: 217.

1. **Hodonín**, zámek: 136, 137, 139, 140. — *Hodonská* dúbrava, les: 136. — *Heralt* z Kunstátu na H., *Heralt Kuna* z Kunstátu a na H., manž. Mandalena z Lomnice, strýc Jan Kuna z Kunstátu na H.: 99, 101, 108, 136, 207. — *Jan Kuna* z Kunstátu na H., Jan Kuna z Kunstátu *Hodonský*, strýc Heralta Kuny z Kunstátu na H.: 36, 60, 64, 71, 136. — *Pertolt*, Pertuolt z Lipého na H., nejvyšší maršálek král. čes.: 336, 338, 347.

2. **Hodonín**, o. Kunštát, ves: 115, 154, 155, 173, 432 (str. 115, pozn. [4]) a [5])).

Hodonská dúbrava, v. Hodonín 1.

Hodonský: *Jan Kuna* z Kunstátu, v. Hodonín 1.

Hodov, o. Vel. Meziříčí, ves: 125, 220, 372.

Hofeřice (tak čti místo Hoféřice), zaniklé, u Okříšek, o. Třebíč, ves, pustá ves: 47, 80, 233. — *Jan* z H., syn [Jindřicha] a Kateřiny z Zárubic, bratr Petra: 156, 205. — *Jindřich* z H., 1. manž. Kateřina z Slúpna, 2. Kateřina z Zárubic: 47, 80, 120, 216. — *Kateřina*, dcera [Jindřicha] a Kateřiny z Zárubic: 156. — *Petr* z H., syn [Jindřicha] a Kateřiny z Zárubic, bratr Jana: 205.

Hofkirchen (z Hofkyrchu), v Horních Rakousích, blíže neurčeno: *Anna* z H., manž. Václava mladšího z Lichtnburka: 323.

Hofnar, příjmení, v. Ofnar.

Hochberg (Huburk), v bývalém Pruském Dolním Slezsku, vládní okres Lehnice, kraj Javory: *Anna* z H., manž. Jana Krajíře z Krajku: 333.

Holasice, o. Tišnov, ves: 114.

Holeček, les, v. Šebkovice.

Holenice, zaniklé u Drnholce, o. Mikulov, pustý dvůr v H.: 37, 111, 112, 221.

Holešín, o. Blansko, ves: 295.

Holešov: 1. *Albrecht st.* z Šternberka, z Šternberka na H., Albrecht z Šternberka na H., [strýc Albrechta 2.]: 31, 83, 153. — 2. *Albrecht* z Šternberka *Holešovský*, [strýc Albrecht 1.]: 31, 32. — *Jan* z Šternberka na H., *J. ml.* z Šternberka na H., syn Albrechta 1., [otec Jindřicha]: 218, 221, 271, 278, 293, 310. — *Jindřich* z Šternberka na H., [syn Jana]: 408, 414, 418, 425, 428.

Holešovský: *Albrecht*, v. Holešov, Šternberk.

H o l o m o u c, h o l o m o u c k ý, v. Olomouc, olomoucký.

Holoubek (Holúbek), hrad u Plešic, o. Hrotovice: 12.

Holovousy (Holovúsy), v Čechách, neurčeno, které, snad o. Hořice: *Ofka* z H.: 5. — *Viktoryn Bavor* z H.: 13, 14.

Holštejn (Holštajn, Holštein), o. Blansko, hrad, pustý hrad, pustý zámek, městečko, pusté městečko: 136, 210, 232, 349.

Holub, příjmení: *Jan H.*, Jan H. st., v. Zhoř 6. — *Jiřík H.*, v. Zhoř 4.

1. **Holúbek**, příjmení: *Jan H.*, v. Zhoř 6.

2. H o l ú b e k, v. Holoubek.

1. **Holubice** (j. i mn. č., Holubí Hora), zaniklé u Budkova, o. Jemnice, pustá ves, pustotina: 101, 226, 307.

2. **Holubice** (Holobice), o. Slavkov, ves: 230, 247-249, 395.

Honbice, v Čechách, o. Chrudim: *Matyáš Ořechovský* z H.: 340.

H o n č o v i c e, v. Unčovice.

1. **Hora Černá** (Černá Huora, Črná Hora), o. Blansko: *Albrecht 2.* z Boskovic na Č. H., *Černohorský* z Boskovic, Černohorský z Boskovic na Č. H., podkomoří markr. mor., nejvyšší sudí markr. mor.: 393, 396, 402, 408, 414, 418, 422, 425, 427. — *Anna Černohorská* z Boskovic, z B. a na Jevišovicích, manž. Sazemy Zajímače z Kunstátu a na Jevišovicích: 423, 424, 429. — *Artleb Černohorský* z Boskovic, nejvyšší komorník markr. mor.: 187. — *Beneš* z Boskovic a z Č. H., na Č. H., *Črnohorský* z Boskovic, bratr Dobeše 1.: 45, 64, 77, 83, 85, 88, 91, 101, 198 (nejm.). — *Braxida Černohorská* z Boskovic: 407, 408. — 1. *Dobeš* z Boskovic a z Č. H., bratr Beneše: 45, 53. — 2. *Dobeš* z Boskovic a z Č. H., z Boskovic a z Črné Hory, z Boskovic a na Č. H., *Černohorský* z Boskovic a na Rosicích: 136, 164, 197, 228. — *Jan Černohorský*: 197, 342 (pán Černohorský). — *Jan Jetřich Černohorský* z Boskovic, z Boskovic na Ousově, Úsově, z Boskovic na Třebíči: 256, 265, 271, 272, 350, 354, 358, 363, 372, 373, 375. — *Jan Šembera Černohorský* z Boskovic: 384, 387. — *Jaroslav* z Boskovic na Černé Hoře, z Boskovic a z Črné Hory, *Černohorský* z Boskovic: 197, 204, 295, 310, 342 (pán Černohorský). — *Libuše Černohorská* z Boskovic: 357. — *Tas Černohorský* z Boskovic, z Boskovic na Nových Hradech: 278, 292, 342 (pán Černohorský). — *Václav Černohorský* z Boskovic na Bučovicích: 350, 358, 360.

2. H o r a H o l u b í, v. Holubice 1.

3. **Hora Kamenná**, bezpochyby v Čechách, o. Manětín: *Anna* z K. H., [manž. Ladislava z Veitmile]: 121, 158.
4. **Hora Kraví**, hrad u Kuroslep, o. Náměšť nad Oslavou, hrad, zámek, hrad pustý, hrad zbořený: 40, 60, 78, 128.
5. **Hora Kutná** (Hory Kutné), v Čechách: *Beneš* z Vajtmile, mincmajstr na H. K.: 78, 79.
6. **Hora Obřanská** (Obřanská Huora, Mons Gigantis), [Obřany], hrad u Bystřice pod Hostýnem *Tobiáš* z O. H., nejvyšší písař desk a práv markr. mor., desk markr. mor., nejvyšší písař zemský (Thobias de Monte Gigantis, protonotarius tabularum marchionatus Moravie, supremus notarius tabularum march. Mor.): 3, 13, 21, 25, 31, 43, 53, 60, 64, 71, 77, 83, 85, 90, 91, 98, 432 [str. 65, č. 233, pozn. 2)].
7. **Hora Vlčí**, neurčena (snad někdejší tvrz a dvur v Čechách, u Panošova Újezdu, o. Rakovník): *Mikuláš* z V. H., ouředník na zámku Mezeříčí (Velkém): 423, 424, 426.
Horákov, o. Brno-venkov, ves, tvrz: 6, 28, [197, č. 23], [205. č. 12], *222*, 335, 413, 424.
Lesy: *Dlouhý žleb*, *Hrad*, *Velovice:* 197; trať lesu: *Ouhory*, *Dlouhý žleb*, *Závitek* (lesní trať nebo závitek vody?, cesty?): 205; tři tratě lesu (lesů?) a hor: *Březový žleb*, *Hákovice*, *Hobrkové* (v orig. Hobrkove): *222*.
— voda jménem *Říčka* (potok, přítok Cézavy, přítoku Svratky): 205, *222*.
Hordar, příjmení: *Franc H.*, v. Puklice. — *Volfkang H.*, v. Puklice.
Horecký: *Jiřík H.*, v. Horka 1.
1. **Horka nad Moravou** (Horka), o. Olomouc: *Jiřík Horecký* z H.: 304, 305. — *Jan Hořecký*, syn Mikuláše: 345. — *Mikuláš Hořecký*, manž. Anna z Lomnice, syn Jan: 345. (Pravděpodobně odtud, a pak bratr Jiříkův.)
2. H o r k a, v. Horky.
H o r k á, v. Horky.
Horky (Horka, jedn. č.), o. Mor. Budějovice, ves, pustá ves: 13, 168.
— *Margeta* z Horke (tak čti místo Horké), manž. Václava z Vohančic: 27. — *Jan Raušar* z H., bratr Šťastného: 13. — *Ščastný Raušar* z H., bratr Jana: 13.
Horní dvůr, v. Račice, Tikovice.
Horní rybník arklebský, v. Archlebov, Bohutice *2*.
Horní Strana, v. Tasov.
Hornice, o. Mor. Budějovice, ves, pustá tvrz: 146, 195.
Filip z H.: 146. — *Jan* z H.: 47.
z **Horu** (Harru, Horru), neurčeno: *Linhart* (Linhartek) z H.: 36-38, 106. — *Margeta* z H., manž. Mikuláše z Kunigsperku, pak Jana Kotúnského z Útěšic a pak Jana Pročka Velikého z Cetně: 113, 167, 183.
Horrichšpan, příjmení, v. Brno (měšťané).
H o r y K u t n é, v. Hora 5.
Hořecký: *Jan*, v. Horka I. — *Mikuláš*, v. Horka I.
Hořice Dolní (Hořice), v Čechách, o. Tábor: *Gryzelda* z H., manž. Mikuláše Doupovce z Doupova: *221*. — *Hynek Hořický:* 345. — *Jan* z H., *Hořický* z H., manž. Ludmila z Olbramic: 180, *232*. — *Mikuláš Hořický* z H.: 347. — *Vilím* Hořický: 345.
Hořický: *Jan*, *Mikuláš*, *Vilím*, v. Hořice Dolní.
Hořovice (Hořov), v Čechách: Beneš z H.: 34, 36.
H o ř o v, v. Hořovice.
H o s n o v i c e, v. Oslnovice.
Hosov (Hossov), o. Jihlava, ves: 108.
— *Vilém* z Hossova (tak čti místo Hošova): 8.
Hostákov, o. Třebíč, ves: 374, 383.
— *Ctibor*, Stibor z Arklebic a z H., bratran Jana z Arklebic a z Myslibořic, manžela Elšky z Březnice: 6, 36.
Hostákovský: *Ctibor* (Stibor), *Jan*, *Karel*, *Oldřich* (Voldřich), *Trystram*, v. Arklebice 1.
Hostěradice, o. Mor. Krumlov, městečko: 7, 11, 86, 235, 323, 328.
— *Hostěradické* pole, v. Miroslav.
— Dům v H., manství, na něm *Hynek* Jankovský z Vlašimě a na Slatině: 235, 323, *Dorota* ze Mštěnic: 323. *Filip Jakub* Purgštolar: 328.
1. **Hostěrádky Velké** (Hostěrádky, Hostirádky), o. Klobouky, ves, tvrz: 16, 113, 206, 379.
— *Licek* z Lilče a H., na H., manž. Anna z Mrdic: 23, 58, 101. — *Jan Mouřínovský*, Múřínovský, z Mezilesic na H., bratr Jindřicha: 247, 250. — *Jindřich Mouřínovský*, Múřínovský, z Mezilesic na H., bratr Jana: 247, 250.
2. **Hostěrádky** (nyní Hostěrádky-Rešov), o. Slavkov, ves: 397.
3. **Hostěrádky**, o. Znojmo, pustá ves: 338.
H o s t ě š o v, v. Hostišov.
Hostice, zaniklé v okolí Rudlic, o. Znojmo, pustá ves: 141, 358, 400.
— Dvůr *Hostický:* 141.
Hostim, o. Mor. Budějovice, ves, tvrz, zámek: 16 (místo „tvrz Hostinu" čti „tvrz Hostimi"; je to ženský rod, ale na str. 413, č. 91 vklad zámku Hostimu), 95, 358, 413.
— *Václav Hodický* z Hodic na H., nejvyšší hofrichtýř markr. mor., komorník práva menšího v kraji brněnském: 402, 408, 411, 414, 422, 426. — *Albrecht Bítovský* z Lichtnburka na H., A. Bítovskej z Lichtnburka na H., Albrecht z Lichtmburka, z Lichtnburka na H.: 134, 162, 225, 232, 241, 243, 255, 265, 288, 300.
— *Zdeněk Bítovský* z Lichtnburka na H., [syn Albrechta]: 353, 389. — *Jiřík Valecký* z Mírova na H.: 430.
H o s t i n a t v r z, v. Hostim.
H o s t i r á d k y, v. Hostěrádky 1.
Hostišov (Hostěšov), neurčen, asi v Čechách, u Budenína, o. Votice: *Dorota* z H., manž. Václava z Vydří [Kostelního]: 26. — *Pavel* z H., švagr Václava z Vydří [Kostelního]: 26.
H o š č i c e, v. Hostice.
H o š o v, v. Hosov.
Houska, Húska, příjmení: *Jan H.*, v. Zahrádka 2. — *Mikuláš H.*, v. Zahrádka 2. — *Stanislav H.*, v. Urbaneč, Zahrádka 2.
Housko (Hustí), o. Blansko, pustá ves: 136, 349.
Hrabětice (Groffindorf, Kroffendorf), o. Jaroslavice, ves: 189 (v č. 14. a 15. místo „Krofendorf" čti „Kroffendorf"), 404.
1. **Hrad**, les na zboží kobylnickém (o. Brno-venkov), v. Horákov, Kobylnice.
2. **Hrad Nový** (Nové Hrady), hrad u Olomučan, o. Blansko: *Tas Černohorský* z Boskovic na Nových Hradech: 278.

Hradčany, o. Tišnov, ves: 209, 272, 307, 387.
Hradec Jindřichův (Hradec, Novadomus, Nowadomus, Nova Domus, Nowa Domus): *páni* z H., (rod panský starodávní): 3. — *Adam* z H., nejvyšší kancléř král. čes. (de Nova Domo, cancellarius regni, supremus cancellarius regni Boemie), [syn Jindřicha, otec Jáchyma a Zachariáše] 144, 193, 233, 303, 322. — *Anna* z Rožmitále a z Blatné a na H., [manž. Adama]: 303.—*Jáchym* (Joachym) z H., a na H., nejvyšší kancléř král. čes. (Joachym de Novadomo, de Nowadomo, de Nova Domo, de Nowa Domo, supremus regni Bohemie cancellarius), bratr Zachariáše: 323, 375, 384, 391, 398 (v orig. omylem Bohemi místo Bohemie), 410, 419, 420, 427, 428. — *Jindřich* z H., nejvyšší komorník král. čes., [otec Adama]: 7, 26, 65, 66, 70, 80, 83, 91. — *Zachariáš* (Zacharyáš) z H., z H. na Telči, nejvyšší komorník markr. mor., bratr Joachyma: 20, 51, 197, 245, 316, 323, 333, 348, 359, 376, 383-386, 388, 389, 393, 394, 396, 397, (nejm.), 398, 401, 402, 405, 407, 408, 411-414, 416, (nejm.), 418, 422, 425-427, 430.
1. **Hrádek** (Erpurk), o. Jaroslavice, hrad, zámek, městečko: 154, 159, 180, 256, 257, 291, 292, 301, 338, 393, 401, 402.
— *Vilém*, Vilím *Kuna* z Kunstátu na H., podkomoří markr. mor., místo hajtmana držící, bratr Jan Kuna z Kunstátu, hejtman markr. mor., strýc a bratr vyjmenovaných (298) pánů z Kunstátu: 194, 248, 249, 260, 275, 277, 281, 285, 288, 290, 293, 296, 297-302, 308, 309, 311, 313, 316, 323, 328, 395.
2. **Hrádek**, neurčen: *Dorota* z H., manž. Jiříka Stoše z Kúnic: 43. — *Matěj Melún* z H.: 84.
3. H r á d e k, v. Hrádek 8.
4. **Hrádek**, v Čechách, blíže neurčen: *Mikuláš* z H., podkomoří markr. mor.: 400. — *Václav* z H., Václav *Čech* z H., [manž. Dorota z Budče]: 10, 20 (Václav z H., nejspíše týž), 50, 51.
5. **Hrádek**, neurčen: *Zigmund Rubáš* (nebo Rubaš?) z H., manž. Kateřina z Rácova: 22.
6. **Hrádek Červený**, o. Dačice: *Jan* z Zahrádek na Č. H., J. *Zahrádecký*, Zahrádcký z Zahrádek na Č. H.: 363, 367, 369, 372, 373, 377, 383, 387, 389, 393, 397, 402, 408, 414, 418, 425, 428.
7. **Hrádek Kočičí**, rybník, v. Pavlice.
8. **Hrádek Nový** (Hrádek), o. Vranov, zámek: 156.
Hradešín, asi v Čechách, blíže neurčen: *Václav* z H., mistr špitálský s červenou hvězdou, nejvyšší mistr křižovníků s červenou hvězdou, s červenou hvězdou zákona sv. Augustina, sv. Augustyna ve špitále v Praze u mostu, pán mistr, prelát nejvyšší, nejvyšší mistr: 177 (místo „z Hradošína" čti „z Hradešína"), 253-255, 292, 293.
Hradisko Klášterní (Hradiště), premonstrátský klášter, dnes část města Olomouce: 426, 427.
— Opat *Kašpar:* 426, 427.
1. H r a d i š t ě, klášter, v. Hradisko Klášterní.
2. **Hradiště**, v Čechách, o. Plzeň: *Jan* z Doubravky a z H., z Doubravky a z H., na Blansku, na Blanště, doktor, poslední probošt olbramkostelský: 187, 247, 250, 251, 284, 310, 433 (str. 310).
3. **Hradiště svatého Hypolita** (Hradišče Peltnperk, Hradiště Peltnperk), o. Znojmo, klášter, proboštství (křižovníků s červenou hvězdou): 177, 253-255, 292, 293.
— Proboštové: *Jan Czellar:* 253-255, 292, 293. — *Volfgang:* 177.
1. H r a d n i c e, v. Radnice.
2. **Hradnice**, les, v. Udeřice.
H r a d o š í n, v. Hradešín.
H r a d y N o v é, v. Hrad 2.
Hranice: *Václav Haugvic* z Biskupic na H.: 329, 336-338, 350, 355, 358. — *Jan Kropáč* z Nevědomí na H.: 367, 372, 373, 383, 387, 389, 393, 397, 402, 408, 411, 414, 418, 422, 425, 428.
1. **Hrbov**, zaniklý, u Rosic, o. Ivančice, pustá ves: 172.
2. **Hrbov**, o. Velké Meziříčí, ves: 125, 244, 372.
Hroch, příjmení: *Jindřich H.*, v. Pošná, Rácovice. — *Jiřík H.*, v. Pošná. — *Ondřej H.*, v. Pošná.
H r o c h o v, v. Rochov.
Hromádka, příjmení: *Martin H.*, v. Ústí.
Hron, příjmení: v. Stoječín. — *Hron Blud*, v. Kralice. — *Martin Hron*, v. Svatoslav 2. (?).
Hrotovice (Herultovice, tak omylem originálu, Hrutovice), ves, tvrz: 19, 34, 335, 401.
— *Jan* z Dúbravice na H., J. *Osovský* z Doubravice, Dúbravice, na H.: 162, 243, 255, 265, 271, 277, 288, 290. — *Zigmund Osovský* z Dúbravice a z H.: 60, 64, 71. — *Lidmila* z Kyjovic na H.: 335. — *Zdeněk Lev* z Rožmitálu na H., z Rožmitálu (-la, -le) a z Blatné na H.: 408, 414, 418, 425, 428.
Hrozek, příjmení: *Jan H.*, v. Prošovice.
Hroznatín (Hroznětín, Roznětín), o. Velké Meziříčí, ves: 86, 265, 376.
H r u b č i c e, v. Hrubšice.
Hrubčický, Hrubčicský (podle Hrubčic = Hrubšic): *Adam*, v. Budkov, Čechtín. — *Bohuše*, v. Čechtín, Oponešice. — *Jan*, v. Budkov, Čechtín, *Trystram*, v. Budkov, Čechtín.
Hrubšice (Hrubčice), o. Mor. Krumlov, ves, tvrz, dvůr: 23, 24, 59, 178, 179, 226, 311, 371, 391.
— *Adam Hrubčický* z Čechtína na Ouponěšicích: 353. — *Václav Hodický* z Hodic na H., komorník práva menšího kraje brněnského: 287, 333, 338, 339.
H r u o z a, příjmení, v. Hrůza.
Hruška Jan František (Dialektický slovník chodský): 364.
1. **Hrušky**, o. Břeclav, ves: 195.
2. **Hrušky**, o. Slavkov, ves: 138, 163, 167, 197, 250, 268, 312, 335, 413.
— Poddaní: *Jan Sobota*, *Václav*, *Vacula:* 167.
1. **Hrušovany u Brna** (Hrušovany), o. Židlochovice, ves: 62, 130, 294, 295, 297, 319.
2. **Hrušovany nad Jevišovkou** (Hrušovany), o. Jaroslavice, ves, městečko: 34, 189, 217, 282, 404.
— *Šebestián* z Vajtmile a na H.: 170. — *Jan st.* z Žerotína na H.: 389, 393.
Hrutov, o. Jihlava, ves: 340.
H r u t o v i c e, v. Hrotovice.
Hrůza, příjmení: Hrůza, opat, v. Louka 3.
Hříský rybník, v. Říše 2.
H ř í š e, H ř í š e N o v á, v. Říše 1.

Huburk, v. Hochberg.
Hudeřice, v. Údeřice.
Hudolt, Hudnolt, příjmení, poddaný, v. Lidměřice.
Hugo, vikář, v. Pole 2.
Hugvic, v. Haugvic.
Hunt, Hunth, příjmení: *Jiřík H.*, v. Florstet, Florštet, Plaveč. — *Nyklas H.*, v. Dunajovice 2.
Hupp, příjmení, poddaný: *Matěj H.*, v. Vrbice 1.
Huora Černá, v. Hora 1.
Huska, příjmení, v. Houska.
Husti, v. Housko.
Hustopeče nad Bečvou (Hustopeče), o. Hranice: *Albrecht z H.*, dcera Mandalena z H., manž. Burjana z Lamberka: 316. — *Mandalena z H.*, dcera Albrechta, manž. Burjana z Lamberka: 316.
Husyškluhová, příjmení: *Anna H.*, v. Ruda.
Huštěnice (Guštěnice), neurčeno (= Huštěnovice, o. Uh. Hradiště?): Jan z G.: 61.
Hvězdoňovice (Hwiezdoniowicz), o. Třebíč, ves: 48, 110.
Hvězdovice, v. Jezdovice.
Hvozdec, o. Tišnov, ves: 209, 272, 307, 387.
Hwiezdoniowicz, v. Hvězdoňovice.
Hýbl, příjmení: *Martin H.*, *M.* ml. *H.*, v. Brno (měšťané).
Hybrálec (Ebrharecz, Ewrharecz), v Čechách, o. Štoky: *Jan z E.*, z E. a na Meziříčičku, manž. Anna z Nové Vsi, [tchán Jan z Nové Vsi a na Radkově]: 53 (v č. 174 na řádku 2. zdola čti „z Ewrharcze" místo „z Ewrharce"), 61, 87; v. také Jinošov. — *Rudolt z E.*: 236 (místo „z Ebrharce" čti „z Ebrharcze").
Hynek, man bitovský a jeho (asi) dcera *Margeta*, v. Bítov 2., Bořečkovice, Kojatice. —
Hynek, příjmení: *Bárta H.*, poddaný, v. Vesce 3.
Hyšpani, Hyšpaný, v. Španělsko.

Ch.

Charvát, příjmení, v. Milešovice 1.
Charvátsko (Croacia): králové, v. Ferdinand 1., Ludvík, Matiáš, Vladislav.
z **Chiez,** neurčeno: *Žofka z Ch.*, manž. Václava z Želetavy: 36.
Chlébské (Chlévské, Chlévské u Pernštejna, Dolní Chlévské, Horní Chlévské, Staré = Dolní Chlévské), o. Tišnov: Chlévské Dolní (Chlévské, Staré Chlévské), pustá ves: 20, 27, 28, 38, 39; Chlévské Horní (Chlévské), ves: 27, 28, 87.
— *Chlévský* dvůr: 41.
— 1. *Jan z Ch.*: 17-20. — 2. *Jan Staníček* z Dolního Ch., otec Pavla: 39, 41. — *Pavel* z Dolního Ch., syn Jana 2.: 41. — *Zigmund Alexander* z Ch.: 177.
Chlévské, Ch. Dolní, Horní, Staré, v. Chlébské.
Chlístoff, Chlístovy, v. Chlístov 2.
1. **Chlístov** (Chlistow), o. Třebíč, ves: 9, 48, 119.
2. **Chlístov** (Chlístoff, Chlístovy), zaniklý u Březejce, o. Velké Meziříčí, pustá ves: 359, 403.
Chloumek, v. Chlumek.
1. **Chlum,** o. Boskovice, ves: 183, 200.
2. **Chlum,** o. Třebíč, ves: 374, 375, 383, 384.
Chlumek (Chloumek), o. Velké Meziříčí, ves: 374, 377, 388.
Chobot, zaniklý u Třebelovic, o. Jemnice, pustá ves: 178, 231.
1. **Chochol,** příjmení: *Ch.*, služebník, v. Drahanovice, Kobeřice.
2. **Chochol,** hora, neurčena; snad Chochola, na západ od Víckova, o. Tišnov: 17.
Choltice, v Čechách, o. Přelouč: Kateřina z Ch.: 31.
Chomutov (tak čti všude místo Chomútov), v Čechách: *Šebestián* (Sebestián, Šebesstián) z Vajtmile (Veitmile) na Ch.: 158, 159, 168-170, 177, 189, 300-302.
Chotěbudice, o. Dačice: Jakub z Ch.: 18.
Chotěvice (Chotějovice), v Čechách, o. Hostinné: *Jan Naksera* z Chotějovic: 288, — *Kuneš Naksera* z Chotěvic: 50, 51.
Chrapinov, v. Křeptov.
Chrlice, o. Brno-venkov: *Ctibor*, Stibor *Vranovský* z Vranova a na Ch., v Ch.: 208, 209.
Chrlopy, v. Korolupy.
Chrlov, v. Korolupy.
Chropyně, o. Kroměříž: *Václav* z Ludanic na Chropyni, hejtman markr. mor.: 209, 296, 298 (nejm.), 304 (nejm.), 309, 311, 315, 321 a 322 (nejm.), 323, 328, 329, 332, 335, 336, 338, 347, 350, 352 a 353 (nejm.), 354, 358, 360, 363, 367, 368 (nejm.), 371, 373, 375 (nejm.).
Chroustenice, v. Chrustenice.
Chroustenský, Chrustenský (tak čti místo Chrústenský), podle Chroustenic, Chrustenic: *Jan*, *Rafael*, *Václav*, v. Chrustenice, Malovary.
Chroustoff, v. Chroustov 2.
1. **Chroustov** (Chrústov), o. Hrotovice, ves, pustá ves (obnovena r. 1710): 12, 28, 214, 384.
2. **Chroustov** (Chroustoff, Chrústov), zaniklý u Litostrova, o. Ivančice, véska, ves: 47, 62, 127, 172, 404.
3. **Chroustov** (Chrústov), o. Žďár, ves: 10, 360.
Chroustovice, v. Chrustenice.
Chrudichromy (Chruděchromy), o. Boskovice, ves: 138, 144, 190.
— *Machna* z Ch., z Ch. a z Přečkova, manž. Pavla Přečkovského, dcera Dorota z Přečkova = Dorota z Ostrožnice: 6, 22.
Chrustenice (**Chroustenice,** Chroustovice), v Čechách, o. Unhošť: *Jan Chroustenský* z Malovar a z Ch., bratr Rafaela: 388. — *Rafael Chroustenský* z Malovar a z Ch., bratr Jana: 388. — *Václav Chroustenský* z Malovar a z Ch.: 355.
Chrústenský, v. Chroustenský.
Chrústov, v. Chroustov 1., 2., 3.
Chrysogonus (Gryzogonus), v. Brindisi.
Chřaptov, v. Křeptov.
Chřástav (Chřástof), pustý dvůr, v. Říše 1.
Chřebtov, v. Křeptov.
Chřenovice, v. Křenovice.
Chřepice, v. Křepice 1.
Chřeptov, v. Křeptov.
Chřipice, v. Křepice 1., 2.
Chučice, v. Chudčice.
Chudčice (Chučice, Chutčice), o. Tišnov, ves: 169, 208, 209, 271, 306.

1. **Chudobín,** o. Bystřice nad Pernšt.: 51.
2. **Chudobín** (podle Chudobína, o. Litovel), příjmení: *Havel Ch.*, v. Bařice, Krakovec.
Chutčice, v. Chudčice.
Chvalatice (Chvaletice), o. Vranov, ves: 94.
Chvalečín, v. Chvaletín.
Chvaletice, v. Chvalatice.
Chvaletín (Chvalečín), o. Slavonice, ves: 22.
Chvališov, zaniklý v okolí Deblína, o. Tišnov, ves: 114.
Chvalkovice, o. Jemnice, ves: 243, 333, 359.
Chvalovice (Kolndorf), o. Znojmo: 101, 115, 300.
Chvojnice, přítok Oslavy, v. Březník.
Chvojník, rybník, v. Jaroměřice nad Rokytnou.
Chyba, příjmení: *Mikuláš Ch.*, v. Brno (chrám a kapitula u sv. Petra), Kovačov, Olomouc (kapitula).
Chytrov, rybník, v. Brandlín.

I.

Inšpruk (Inspruk, Ynspruk), v Tyrolích, město: 229, 230, 258, 261, 423 (v orig. Ynspurk).
Išpaní, Išpaný, v. Španělsko.
Ivančice (Ejvančice, Evančice): městečko, předměstí: 31, 32, 38, 154, 155, 160, 241, 345, 404.
— Zbor ejvančický [bratrský]: 346.
— *Zolczar*, vinohrad: 38.
— *Dorothea* z Evančic: 27. — *Jan* st. *Munka* z Ejvančic, syn Matyáše: 418. — *Matyáš Munka* z Ejvančic, měštěnín, obyvatel města Brna, otec Jana: 286, 309, 315, 350, 367, 368.
1. **Ivanovice u Brna** (Ejvanovice, Evanovice, Vejvanovice), o. Brno-okolí, ves: 209, 272, 307, 387.
2. **Ivanovice na Hané** (Ejvanovice), o. Vyškov: *Beneš Pražma* z Bílkova na E.: 414, 422.
Ivaň (Ejvaň, Evaň), o. Židlochovice, ves: 70, 132, 136, 245, 276.
— *Ungerwiz*, louka: 132.

J.

1. **Jablonné,** zaniklé, na panství vranovském, o. Vranov, pustá ves: 364, 393.
2. Jablonné, v. (nepochybně) Jabloňov.
Jablonové, Jabloňové, v. Jabloňov.
Jabloňov (Jablonné [nepochybně], Jablonové, Jabloňové), o. Vel. Meziříčí, ves: 125, 244, 372.
— *Jan Lhotský* z Jablonného (= nepochybně z Jabloňova): 173. V. také Zhoř 6.
Jackov, o. Mor. Budějovice, ves: 78, 199, 331.
— *Říha*, poddaný: 331.
Jakeš, dvořák, v. Ödunec.
Jakub, opat, v. Zábrdovice 1. — *J.*, převor, v. Brno (klášter dominikánů u sv. Michala). — *J.*, otec nebo manžel Doroty z Bystřice, blanařky, v. Bystřice 6. — *J.*, písař Bohunky z Pernštejna, v. Pernštejn. — *J.*, poddaný, v. Troubsko. — *J.*, poddaný, v. Troubsko. — *Sv. J.*, kostel, v. Jemnice 1. — *Svatojakubský* klášter, v. Olomouc.
1. **Jakubov,** o. Mor. Budějovice, ves, městečko, tvrz: 61, 187, 277.
— *Jakubovský* dvůr: 277.
— *Anna* z J., dcera Bártova: 145. — *Bárta* [z J.?], otec Anny: 145.
2. **Jakubov** (Jakubové, Jakubovice), o. Náměšť nad Oslavou, ves: 8, 107, 172, 401, 404.
Jakubové, v. Jakubov 2.
1. Jakubovice, v. Jakubov 2.
2. **Jakubovice,** zaniklé u Jívoví, o. Vel. Meziříčí, ves: 390, 405.
Jakubovský dvůr, v. Jakubov 1.
Jamné, o. Jihlava, ves: 374, 377, 388.
— *Jindřich Bořita* z Budče a na J.: 290.
Jan, biskup, v. Olomouc, Varadín Velký. — *J.*, opat, v. Lechovice, Louka 3., Velehrad, Zábrdovice 1. — *J.*, kanovník, v. Brno (kapitula a chrám sv. Petra), Veleves. — *J.*, probošt, v. Kounice 1. — *J.*, převor křižovníků s červenou hvězdou: 253, 254. — *J.*, převor, v. Žďár 2. — *J.*, bratr Mikuláše Trpiše z Čejova a Václava, v. Čejov. — *J.*, syn Michlův: 18. — *J.*, sestřenec Václava Orla, v. Heřmanice 5., Orel. — *J.*, bratr Anny Šeborovské ze Svratky, v. Svratka 1. (asi). — *J.*, sirotek po Jiříkovi, bratru Václava, dvořáka řišického, v. Rešice. — *J.*, syn písaříkuov, z Žirovnice, v. Žirovnice; v. také Janek, Jihlava, Stoječín. — *J.*, švagr Anny Šeberovské ze Svratky, v. Svratka 1. (asi). — *J.*, dvořák, poddaný, v. Popůvky 1. — *J.*, mlynář, v. Týnec. — *J.*, lékař, v. Meziříčí Velké. — *J.*, úředník sádecký, v. Sádek. — *J.*, komorník Bohunky z Pernštejna, v. Pernštejn. — *J.*, poddaný, v. Březník, Čepí 2. — *J.*, poddaný, v. Damnice. — *J.*, Ščepánův syn, poddaný, v. Popůvky 1. — *J.*, poddaný, v. Ödunec. — *J.*, poddaný, v. Troubsko. — *J.*, syn Valy, poddaný, v. Troubsko. — *U sv. J.* klášter, v. Brno. — *Sv. J.* kostel, v. Pravice.
Janák, příjmení, poddaný, v. Ves 13.
Janaur [Janauer], příjmení: *Jan J.*, v. Strachnov.
Janču, příjmení: *Jan J.*, *Ondra Janču*, poddaní, v. Vesce 3.
[**Janek,** písařík], v. Jihlava, Stoječín, Žirovnice.
Janíček: Barbora Janíčkova, poddaná, v. Troubsko.
Jankovský (podle Jankova, v Čechách, o. Votice), příjmení: *Frydrych*, v. Slatina 1., Vlašim. — *Hynek*, v. Slatina 1., Vlašim. — *Jan*, v. Vlašim. — *Jindřich*, Jindřich st., v. Rešice, Slatina 1., Vlašim. — *Oldřich* (Voldřich), v. Vlašim. — *Petr*, v. Plaveč, Vlašim. — *Vilím*, v. Vlašim. — *Zdenek*, v. Slatina 1., Vlašim.
Janov, neurčen: *Machna* z J. a z Kovalovic: 10.
1. Janovice, v. Janovice 4.
2. **Janovice,** část Velké Bíteše, ves: 73, 116, 127, 433 (str. 127, č. 18).
— Lidé tu u Byteše na *Malej Straně* (= část Velké Bíteše): 116, 127.
Čtyři rybníky: v *Ježovém* (dosud les Ježový), nad silnicí brněnskou a dva nad tím, nad silnicí: 116, 127.
— *Adam* z Janovic na Jesenici: 369, 409. — *Apolona* (Appolona) z J., vnuka Jana Petrovského z Hrochova, dcera Ctibora z J.: 234 (v orig. omylem z Bánovic), 286, 287. — *Ctibor*

(Stubor) z J., deery Apolona, Dorota: 110, 120, 234 (v orig. omylem z Banovic), 287. — *Dorota* z J., vnuka Jana Petrovského z Hrochova, deera Ctibora z J.: 234 (v orig. omylem z Bánovic), 280, 287. — *Jan Bidlo:* právo po něm na J.: 73.
3. **Janovice Pernštejnské**, o. Bystřice nad Pernšt., ves: 83.
4. **Janovice Velké** (Janovice), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 44.
Janovský rybník, v. Hodice.
Jarohněvice, zaniklé u Dubňan, dnes dvůr téhož jména, o. Hodonín: 38, 39, 431 (str. 38, č. 59).
Jarochovský dvůr, v. Lhotice 2.
Jaroměřice nad Rokytnou (Jaroměřice, Jaroměřice), o. Mor. Budějovice, městečko: 56, 72, 73, 95, 157, 178, 230.
— Rybníky na panství: *Blatnický* (asi podle Blatnice, o. Mor. Budějovice), *Chvojník*, *Klučovec* (asi podle Klučova), *Korytník*, *Mostek* (u Boňova, v. také tam), *Osovec*, *Sedlák:* 95.
J a r o m i ř i c e, v. Jaroměřice nad Rokytnou.
Jaroslavice: městečko, tvrz, zámek: 77, 156, 280, 291, 292, 297-299, 301, 338.
— *Adam Krajíř* z Krajku na J., *A. Volf* Krajíř z Krajku na J.: 383, 387, 389, 393, 397, 402.
Jasenice (Jesenice), o. Náměšť nad Oslavou, ves: 126.
— *Adam* z Janovic na J.: 269, 409. — *Jiřík* z J.: 70, 126. — *Margeta* z J.: 188.
Jasenka, Jasinka (Jesinka), potok, přítok Oslavy: 58. V. Tasov.
Javoří, les u Jemnice: 18.
Javůrek (Javuorek), o. Ivančice, ves: 91, 266.
Jazovice (Jezevčí, Jezovčí, Ježevčí), o. Vranov, ves, pustá ves: 154, 159. 256, 364, 393.
Jeclov, o. Jihlava, dvůr Jeclov: 236.
J e d l č a n y, v. Jelčany Horní nebo Dolní.
Jedov, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 19, 107, 137, 142, 173.
— *Martínkovský* mlýn, nad Březníkem: 173 (místo „Martinkovský" čti „Martínkovský").
Jedovnice, mn. č. (pouze j. č.), o. Blansko, městečko, tvrz: 15, 36, 51, 289.
Jedovnický (podle Jedovnice): *Jindřich*, v. Želetava.
1. J e h ř i c e, v. Jiřice 1.
2. **Jehřice** (= nepochybně Jiřice 2.), zaniklé u Višňového, o. Mor. Krumlov, pustá ves: 235.
Jelčany Horní nebo Dolní (Jedlčany), v Čechách, o. Kouřim: *Kateřina* z J., manž. Václava z Vydří: 37.
Jelení, neurčeno: *Johanka* z J., manž. Jindřicha Březnického z Náchoda, [dcera Zikmunda Hrubého z J.]: 336.
Jelito, příjmení: *Šimek J.*, poddaný, v. Tasov.
1. **Jemnice** (Jempnice): město, zámek, předměstí (= *Podolí*, dnes část Jemnice): 104, 110, 242, 352, 353, 407, 408.
— Kostel sv. Jakuba na předměstí: 352.
— *Martin Matl* z J. (asi měšťan): 243. — *Daniel Menšík*, měšťan z J.: 18. — *Jan Menšík*, měšťan z J.: 18. — *Martin Straka* z J. (asi měšťan): 34, 46, 431 [str. 34, pozn. ¹)]. — *Vávra*, pekař z J., *Vavřinec* z J. měščenín: 20, 55.
— *Jan* z J. (je-li z této, = Jan z Lichtenkurka): 12. — *Jindřich Mezeřický* z Lomnice a na J.: 200, 225, 228, 241, 243, 255, 260, 272, 298, 337, 352, 353, 376, 383, 387, 389, 393, 397. — *Hynek* z Ludanic a na J., bratr Jana: 168. — *Jan*, *J. st.* z Ludanic a na J., bratr Hynka, manž. Lidmila z Šternberka: 157, 158, 168. — *Václav* z Ludanic a na J., *V. Veverský* z Ludanic na J., podkomoří markr. mor., [otec Hynka a Jana]: 125, 134, 139, 140, 146, 147.
2. **Jemnice** (Jemnička, Jempnička), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 10, 25, 108, 147, 390, 405.
— *Arnošt* z J., z J. a z Studnic, manž. Barbora z Evaně, [strýc Mikuláš]: 46, 57, 70. — *Burjan Vanecký* z J. a na Vaněi: 409. — *Eva* z J., z J. a na Slatině: 302, 303, 307. — *Jan* z J., strýc Mikuláš: 24, 46, 102. — 1. *Jiřík* z J.: 16, 21, 44, 58. — 2. *Jiřík Oslavický* z J., z J. a na Oslavičce, Voslavický z J. a na Voslavičce: 344, 392, 409. — 3. *Jiřík Vanecký* z J. a na Vaněi: 424. — *Margreta* z J., manž. Jindřicha z Čechtína: 24. — *Mikuláš* z J., z J. a z Oslavičky, z J. a z Voslavic, strýc Jana [a Arnošta]: 27, 33, 60, 70, 102, 216. — *Ondřej* z J.: 46. — *Václav* z J.: 136. — *Zygmund Oslavický* z J. na Slatině: 278.
3. **Jemnice Stará** (Stará Jempnice, Jempnička), zaniklá, asi u Jemnice: 20, 55.
Jemnická rolí, v. Menhartice.
1. J e m n i č k a, v. Jemnice 2.
J e m p n i c e, v. Jemnice 1.
J e m p n i c e S t a r á, v. Jemnice 3.
J e m p n i č k a, v. Jemnice 2., 3.
Jeneč, o. Blansko, ves: 21, 49, 431 (str. 21, č. 186, ř. 6).
— *Črný* les: 21.
Jelito, příjmení: *Šimek J.*, v. Tasov.
Jeníček, příjmení: *Jan J.*, v. Olbramovice.
Jeníkov Velký (Jeníkov, Veliký Jeníkov), o. Dačice, ves: 213, 385.
Jenišov (Genissow), zaniklý u Opatova, o. Třebíč, pustá ves, villa deserta: 48, 119.
Jeronym, kardinál, arcibiskup, v. Brindisi. — *J.*, kněz, šafář kapituly, v. Brno (chrám a kapitula u sv. Petra).
J e r o z o l i m i t á n s k é h o š p i t á l e dům, v. Jerusalém, Strakonice.
Jersice (Jerssice), o. Dačice, ves: 16.
Jersín, o. Velké Meziříčí, ves: 374, 377, 388.
J e r š i c e (místo „š" čti „ss"), v. Jersice.
J e r š p i c e, v. Heršpice 1.
J e r u s a l é m: zákon sv. Jana Jerozolimitánského, (Iherozolimitánského), zákon rytieřující sv. Jana, křtitele božího, posvátného domu špitále Jerozolymitánského, v. Strakonice.
Jeřábek, příjmení, poddaný, v. Odunec.
1. J e ř m a n i c e, v. Heřmanice 5.
2. J e ř m a n i c e H o r n í, v. Heřmanice 6.
J e s e n i c e, v. Jasenice.
J e s i n k a, potok, v. Jasenka, Tasov.
1. **Jestřabí** (Jestřebí), o. Velká Biteš: 17, 23 (podle všeho), 41.
— Dvory: *Juhankovský:* (Juhan = Johan = Johánek z J., r. 1415; Vlastivěda Moravská, Bítešský okres, str. 94): 41. — *Maříkovský* (tu nebo spíše ve Zhoři 6.): 20. — *Prostřední* (podle všeho): 23. —
— *Jan Rod* z J.: 20. — *Kateřina* z J. (podle všeho z tohoto), [sestra Marty], sestřenci

Mikuláš a Viktorin z J.: 23. — *Marta* z J. (podle všeho z tohoto), sestra Kateřiny, matka Mikuláše a Viktorina: 22. — *Mikuláš* z J.: 23, 282. — *Viktorin*, Viktoryn z J.: 23.

2. **Jestřabí Kuřimské** (Jestřebí), o. Tišnov, ves: 114.

3. **Jestřabí Pernštejnské** (Jestřebí), o. Tišnov, ves: 36.

1. J e s t ř e b í, v. Jestřabí 1., 2., 3.

2. [J e s t ř e b í], o. Blansko, v. Svéslav, Svojislav.

Jevíčko: *Jetřich starší Podstacký* z Prusinovic na J.: 421.

Jevišovice, o. Znojmo, městečko, zámek: 131, 354, 430.
— *Anna* z Boskovic, *A. Černohorská* z Boskovic a na J., manž. Sazimy Zajímače z Kunstátu a na J., matka Kateřiny: 429. — *Jan Zajímač* z Kunstátu na J., z J., z Kunstátu a z J. na Tavíkovicích, nejvyšší sudí markr. mor., syn Prokopa: 209, 212, 221, 225, 255, 265, 269-272, 274, 277, 278, 281, 285, 290, 293, 296, 298, 300, 308, 309, 311, 313, 315, 316, 319, 323, 324, 328, 329, 332, 340, 395. — 1. *Jindřich* z Kunstátu a z J., otec Prokopa, manž. Anna z Konice: 11. — 2. *Jindřich Zajímač* z Kunstátu a z J.: 319 (= Jindřich 3.?). — 3. *Jindřich Zajímač* z Kunstátu, z J. a na Skalici, strýc Sazimy (= Jindřich 2.?): 429. — *Jiří*, syn Sazimy z Kunstátu a na J. a Anny Černohorské z B. na J.: 429. — *Karel Zajímač* z Kunstátu a na J., z J., bratr Sezemy: 219, 298. — *Kateřina*, dcera Sazimy Zajímače z Kunstátu a na J. a Anny Černohorské z Boskovic a na J.: 429. — *Ludvík Zajímač* z Kunstátu a na J., [bratr Prokopa]: 219, 298. — *Prokop Zajímač* z Kunstátu na J., [bratr Ludvíka]: 95. — *Sazama, Sazema, Sazima, Sezama, Sezema, Sezima Zajímač* z Kunstátu na J., z J., z J. na J., bratr Karla, manž. Anna Černohorská z Boskovic a na J., syn Jiří, dcera Kateřina, strýc Jindřich z Kunstátu, z J. a na Skalici, švagr Jan z Kunovic a na Hluku: 270, 298, 319, 337, 338, 360, 363, 367, 369, 371, 373, 376, 383, 387, 389, 393, 397, 402, 408, 411, 414, 428, 429.

[Jevišovka], řeka, v. Blatnice 2.

Jezdoviee (Hvězdovice), o. Třešť, ves: 55, 145.

1. **Jezérko, Jezírko** (= rybník), kteréž leží nad rybníkem Pavlovským: 357. V. také Morkůvky.

2. **Jezérko,** rybník, v. Žatčany.

Jezero, rybník, v. Kobylí.

Jezeřany, o. Mor. Krumlov, ves: 267.

J e z e v č í, v. Jazovice.

1. J e z í r k o, rybník, v. Jezérko 1., Morkůvky.

2. J e z í r k o, rybník, v. Žatčany.

J e z o v č í, v. Jazovice.

Ježek, dvůr, v. Třebelovice.

Ježevčí, v. Jazovice.

Ježové (v Ježovém rybníku), v. Janovice 2.

1. **Jihlava** (město Jihlavské), město: 13, 18, 55, 108, 116, 126, 140, 144, 160, 216, 234, 235, 305, 387, 401, 413.
— *Páni* Jihlavští (= purgmistr, rada i všechna obec): 235 (místo „jihlavští, jihlavských" čti „Jihlavští, Jihlavských").
— Měšťané a obyvatelé: *Augustin Friduš* (tak čti místo Fridúš), obyvatel: 172. — *Hanuš Ebrhartl, Jan E.*, syn Václava E.: 13, 172, 431 13, č. 101). — *Matúš E.*, syn Václava E.: 172. — *Řehoř*, syn Václava E.: 13, 172, 431 (str. 13, č. 101). — *Ščepán E.*, syn Václava E. 172. — *Václav E.*, synové Hanuš (= Jan), Ščepán, jeho sirotci Matúš, Valentin (tak čti tu a hned dále místo Valentín), Řehoř: 172. — *Valentin E.*, syn Václava: 172. — *Partl Gredlar*: 116, 126. — *Augustyn Kosař* (měščenín a obyvatel): 347 (místo „Augustýnovi" čti „Augustynovi"). — *Danyel Kosař*, bratr Eliáše, Jakuba, Jiříka: 413. — *Eliáš Kosař*, bratr Danyele, Jakuba, Jiříka: 413. — *Jakub* a Eliáš, měšťané, jejich mladší bratři *Jiřík* a Danyel: 413. — *Kateřina z J., Kateřina Lilhová*: 18, 34. — *Ladslav*, rychtář z J., rychtář města J.: 13, 55. — *Jiřík Macek*: 35, 116, 126, 160, 164, 172. — *Johannes Pod lúbami* (= loubí, podloubí): 172 (obyvatel). — *Margreta* z J., manž. Mikuláše Kobíka z Opatova: 13. — *Jan Porlerar*: 13. — *Valentin Pražák*: 283 (obyvatel), 305 (měštěnín). — *Prokop*, rychtář z J.: 18. — *Jan Smilauer*, syn Petra: 387. — *Petr Smilauer, Smillauer*, otec Jana S.: 324, 325, 387. — *Martin, Mertl Spisar, Sspisar, Sspissar*, bratr Matúše: 34, 35, 144, 145, 160. — *Mathes, Matúš Spisar, Sspisar*, bratr Martina, synové Sebestián, Volfkank: 34, 164. — *Sebestián S.*, syn Mathesa: 164. — *Volfkank S.*, syn Mathesa: 164. — [*Johannes* de Stogeczin, notarius de Iglavia = Janek, písařík? =], otec Jana, ze Žirovnice? V. Stoječín, Žirovnice. — *Jan Šemelcar* (= Schönmälzer), otec *Doroty* z J.: 108 (místo „Šemelczara" čti „Šemelcara").

2. **Jihlava** (nyní Jihlavka), řeka: 275.

Jihlávka (Jihlávky), o. Třešť, ves: 26 (místo „Jihlavku" čti „Jihlávku"), 140.

Jilem (Jilmo), o. Telč, ves: 385.

Jiljí, *sv. J.*, kostel, v. Budějovice Moravské.

Jilmoví (Jilmové), o. Tišnov, ves: 35, 36, 50.
— Poddaní: *Jiřík Dvořák, Michkova vdova, Rajík.*

Jinačoviee, mn. č., (Jinačovice j. č., Jimačovice), o. Brno-venkov, ves: 208, 271, 306, 387.

Jindrák, příjmení: *Lukáš J.*, v. Štěpkov.

Jindřich, kanovník, v. Olomouc (kapitula). — J., převor, v. Žďár 2.

Jinošov, o. Náměšť nad Oslavou, ves, tvrz a druhá tvrz, pustá: 10, 15, 59, 87, 236.
— Lán *Petra Komendy*: 10.
— *Jan* z J. (= Jan z Ebrharcze): 95. — *Tomáš* z Kojičína a na J.: 83. — *Jan Březnický* z Náchoda na J.: 287, 409.

Jíra, poddaný, v. Troubsko.

Jiratice (Jiřetice), o. Jemnice, ves: 95, 195.

Jireček Herm.: 117.

J i ř e t i c e, v. Jiratice.

Jírů, příjmení: *Jan J.*, poddaný, v. Vesce 3.

Jiří, král český, markrabí moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabí atd. (Georgius, Boemie rex, Moravie marchio, Lucemburgensis et Slesie dux ac Lusacie marchio etc.): 48, 66, 367.

Jiří Svatý [Jur Svätý], na Slovensku, politický o. Bratislava-venkov: *Petr*, hrabě, hrabí od Svatého Jiří a z Pezinku, manž. Žofka z Valdštajna, hrabinka etc.: 79, 89.

1. **Jiřice** (Jehřice), o. Mor. Budějovice, ves: 16, 94, 413, 431 (str. 10, č. 120).
2. Jiřice (Jehřice), v. Jehřice 2.
Jiřík, v. Vilémovice 1. a 3. — *J. Gedeon*, v. Olešnička. — *J.*, subpřevor, v. Znojmo (klášter dominikánský u sv. Kříže). — *J.*, pachole, v. Drahanovice, Kobeřice. — *J.*, poddaný, v. Olešnička 1.
Jiříkov, zaniklý mezi Dolními Kounicemi a Pravlovem, o. Ivančice, pusté městečko: 406.
Jiříkovice, o. Brno-venkov, ves, tvrz: 15, 97, 100, 418.
— *Jiřík* z Svojkova a na J.: 208. — *Oldřich* z Svojkova a na J.: 127, 181, 208. — *Pán Jiříkovský*, některý z pánů Jiříkovských ze Svojkova, držitel Žatčan: 418, 434 (str. 418).
Jiříkovský (podle Jiříkovic, o. Brno-venkov): *Jan J.*, v. Jiříkovice, Svojkov.
Jívoví (Jívavé, Jívové), o. Vel. Meziříčí, ves: 45, 300.
Johanna, abatyše, v. Tišnov. **Johanues**, v. Pod lúbami.
1. **Jošt**, markrabí moravský: 241.
2. **Jošt** [z Rožmberka], biskup vratislavský a nejvyšší mistr zákona strakonického, v. Čechy, Rožmberk, Vratislav 2.
Juhankovský dvůr, v. Jestřabí 1.
Junkperk, hora viničná, v. Vémyslice.
[Jur Svätý], v. Jiří Svatý.

K.

Kabát, rybník, v. Rosice.
Kácov, v Čechách, o. Uhlířské Janovice: *Diviš* z K., z K. na Lysicích, z K. na Voděradech, *Černčický* z K. na Lysicích, Černčický z K. na Voděradech: 360, 363, 367, 370, 372, 373, 383, 421. — *Frydrych* z K.: 311.
1. **Kadolec**, o. Slavonice, ves: 209, 386.
2. **Kadolec** (Kadulec), o. Vel. Meziříčí, ves: 64, 359, 403.
Kadov, o. Mor. Krumlov, ves: 298, 299, 319.
Kadulec, v. Kadolec 2.
Kachnovice (Koknovice, Kopnovice), zaniklé u Dyjákovic, při Dyji, o. Jaroslavice, pustá ves: 189, 404.
Kalousek (Josef): 3.
Kamenec, zaniklý u Bohumilic, o. Klobouky, pustá ves: 218, 219.
Kamenice, o. Jihlava, městečko: 374, 383, 384, 389.
Kamenický (podle Kamenice v Čechách, o. Jičín): *Jindřich*, v. Vitiněves.
Kameníček (Frant.): 3, 4, 116, 118, 167, 271.
Kamenička (Malá Kamenička), o. Jihlava, ves: 374, 383.
Kaménka, zaniklá u Lelekovic, o. Brno-venkov, pustá ves: 36, 37, 167, 179, 183.
Kamenná (Kamenné, Kamenný), o. Třebíč, ves. 21, 27, 44, 125, 133, 138, 268, 356, 392, 400.
— *Dorota* z K., manž. Valentina z K.: 138. — *Jiřík Dědinků* z K.: 133. — *Martin* z K.: 44. — *Valentin* z K., manž. Dorota z K.: 138.
Kamenné, Kamenný, v. Kamenná.
Kamenný Chřib (kopec, vrch), v. Březník.
Kamenný mlýn, v. Číměř, Křovi.
Kamenný rybník, v. Hodice.
Kaplanský (tak čti místo kaplanský) podsedek, v. Březník.
Karel, kníže minstrberské v Slezi, olešnické etc., hrabie kladský etc., nejvyšší hejtman Dolní Slezi etc.: 219, 220.
Karinthia, v. Korutany.
Karlštejn (Karlštajn), hrad v Čechách, o. Beroun: *Beneš* z Vajtmile, purkabie na K.: 78, 79.
Karnar, Karnarovů, Kharnar, příjmení: *František K.*, v. Brno (měšťané). — *Štefan K.*, v. Brno (měšťané), Řečkovice. — *Margeta K.*, v. Brno (měšťané), Řečkovice.
Karnyola, v. Kraňsko.
Kartousové, v. Pole 2.
Kašpar, opat, v. Hradisko Klášterní. — *K.*, převor, v. Brno (klášter augustiniánů u sv. Tomáše). — *K.*, poddaný, v. Olešná 4.
Kašprle, jm. muž., v. Bohdanice.
Kateřina, v. Rešice. — *K.*, manž. Pechana, v. Skalička. — *K.*, v. Vilémovice 3. — *K.*, abatyše, v. Oslavany. — *K.*, převora, v. Kounice 1. — *K.*, služebnice, v. Pernštejn, Bohunka z Pernštejna.
Kateřinice, o. Příbor: *Bohuše Rychvaldský* z K.: 179. — *Marta* z K.: 28. — *Václav Rychvaldský* z K.: 178.
Katov, o. Velká Bíteš, ves: 114.
Kavka, příjmení: *Zdeněk K.*, v. Brumov 1., Říčany 2., Říčanský.
Kbelov, neurčeno: *Václav* ze K.: 8, 61.
Kbelsko, v. Gbelsko.
Kdousov (Dúsov, Kdúsov), o. Jemnice, ves: 94, 95, 161, 195.
— Mlýn *Sirotčí*: 161.
— Les *Kopka*: 161.
z **Kementu**, neurčeno, Kéménd, čtyři obce v bývalých Uhrách: *Zykmund* (Sigmund) *Helt* (Helth) z K., z K. na Mezeříčí, rada a sekretář krále JMti v král. čes., krále JMti rada a místokancléř král. českého, císaře JMti, císaře římského rada a místokancléř král. čes., Sigmund Helt etc., S. Helth, viccecancellarius, Zykmund Helt etc., Zykmund Helt, místokancléř, rytíř, 1. manž. Alena z Švábenic, 2. manž. Alena Mezeřícká z Lomnice: 350-352, 372, 379, 390-392, 396-399, 403, 410, 416-419, 424, 427.
Kepkov, vrch a hradisko u Heršpic 2., pustý kopček, hradiščko pusté: 86, 89.
Keř Vlčí, v. Vlčí Keř.
Kevl, příjmení, v. u Dunajovic 2. les Nyklasovský.
Kharnar, příjmení, v. Karnar.
Kinšperk, v. Kynšperk.
Kirchberg, Oberkirchberg (Kyršperk), ve Virtembersku, kraj Ulm: *Antonín Fukar* (= Fugger) z K. a Waysmhoren, císaře římského a krále rada, dcera Regina: 420. — *Regina Fukarová* (= Fuggerová) z K. a Waysnhorn, manž. Volfa Dytrycha hraběte z Hardeku, z Klacka a v Mochlandu, nejvyššího dědičného šenka v Rakousích a truksasa v Štyrsku etc., etc., na Letovicích: 420 (místo „Fukarovu" čti „Fukarovú"), 421.
Klacko, Kladcko, v. Kladsko.
Kladeruby nad Oslavou (Kladoruby, Kladruby),

o. Náměšť nad Oslavou, ves: 128, 133, 137, 142, 172, 190.
— *Sigmund*, Zigmund, Zygmund z K.: 18, 28, 43, 46.
Kladná, o. Bojkovice: *Jan* z Kladné a z Olešničky: 46.
K l a d o r u b y, K l a d r u b y, v. Kladeruby nad Oslavou.
Kladsko (Klacko, Kladcko), bývalé hrabství v bývalém Pruském Dolním Slezsku: Hanuš, Jindřich, Jiří, Joachym, knížata minsterberská, minstrberská v Slezi, olešnická, hrabie kladská, hrabata kladcká, páni z Kunštátu a z Poděbrad: 298, 319. — *Hanuš*, hrabie kladský: 298, 319. — *Jindřich*, hrabie kl.: 298, 319. — *Jiří*, hrabie kl.: 298, 319. — *Joachym*, hrabie kl.: 298, 319. — *Karel*, hrabie kladský, nejvyšší hejtman Dolní Slezi etc.: 219. — *Viktoryn*, hrabie kladský: 103. — *Volf Dytrych*, hrabie (-ě) z Hardeku a z Klacka etc., na Letovicích, z Hardeku, z Klacka a v Mochlandu, nejvyšší dědičný šenk v Rakousích a truksas v Štyrsku etc., na Letovicích, manž. Regina, dcera Antonína Fukara z Kyrchšperku a Waysnhoren, Waysnhoren, císaře římského a krále rady, ujcové Jiří Volf Krajíř z Krajku a na Ličově, Albrecht Krajíř z Krajku a na Dačicích: 389, 393, 408, 420, 421.
Klára, *sv. K.*, klášter, v. Znojmo.
Klatovec, o. Telč, ves: 140.
Klečany, zaniklé u Nedvědice, o. Tišňov, dnes jen dvůr: 41.
— Louky: *Hampýs, Luh:* 41.
Klenovský rybník, omylem originálu místo Lenovský, v. Lenovice.
Klentnice (Klentic), o. Mikulov, pustá ves: 266.
K l í č o v i c e, v. Klučovice.
Klíma, poddaný, v. Březník.
Klimkovice, Hynek z Vrbna na K.: 296.
Klingenberk (Klyngenberk), neurčen (K. nad Mohanem, v Bavorsku, vládní okres Dolní Franky, kraj Obernburg?): *Jan* z K.: 58.
Klobása, příjmení: *Matěj K.*, v. Rozsíčka 2.
Kloboučky (Klobúčky), o. Bučovice, ves: 65, 142, 187, 188, 432 (str. 65).
Klobouky (Klobúky): 219.
Klouzal, Klúzal, příjmení: *Mikuláš K.*, v. Rynárec, Slavíkovice 1. — *Václav K.*, v. Rynárec.
Klučov, o. Třebíč, ves: 27, 56, 72, 73, 79, 86, 106, 115, 180, 232, 431 (str. 56, č. 184), 432 (str. 72, č. 265, str. 73).
Klučovec, rybník, v. Jaroměřice nad Rokytnou.
Klučovice (Klíčovice), zaniklé u Bojanovic, o. Znojmo, ves: 59, 130. Viz také Rašov 2.
Klusáček, příjmení: *Jan K.*, v. Zhoř 1.
K l ú z a l, v. Klouzal.
K l y n g e n b e r k, v. Klingenberk.
K n a d e s d o r f, v. Hranice.
Knašpice (Našpice), zaniklé na panství hrušovanském, o. Jaroslavice, pustá ves: 189, 404 (na pravém sloupci, řádek 3., místo „Knaspice" čti „Knašpice").
K n ě h n i c e (nebo Kniehnice?), v. Knínice 1.
Kněževes (Kněze Ves), o. Vel. Meziříčí, ves: 244, 372.
Knězice, o. Jihlava, ves: 7, 128, 340, 341.
K n i e h n i c e (nebo Knihnice?), v. Knínice: 1., 2., 3., 4.
1. K n i h n i č k y M a l é, v. Knínîčky.
2. K n i h n i č k y N ě m e c k é, v. Knínice: 3.
1. **Knínice** (Kněhnice, Kniehnice (?), Knihnice, j. 1. mn. č.), o. Dačice, ves: 7, 26, 140, 400.
— *Jan Koňas* z Vydří a z K.: 64, 71. — *Jindřich Koňas* z Vydří a na K.: 198, 274, 302.
2. **Knínice Moravské** (Knihnice), o. Tišnov, ves: 99, 115, 163, 169, 208, 209, 221, 271, 306, 307.
3. **Knínice Německé** (Německé Knihnice, Německé Knihničky), o. Ivančice, ves: 271, 307, 387.
4. **Knínice Německé** (Knihnice, Německé Knihnice), o. Mor. Krumlov, ves, tvrz: 15, 46, 60, 111, 112, 208.
— *Mikuláš Tulešický* z Pečče a na K.: 68.
Knínîčky (Malé Knihničky), o. Brno-venkov, ves: 208, 271, 306, 387.
Koberský: *Jan*, v. Drahanovice, Kobeřice, Vedrovice. — *Martin*, v. Drahanovice. — *Mikuláš*, v. Drahanovice, Kobeřice. — *Znata*, v. Drahanovice.
Kobeřice, o. Slavkov: ves, tvrz: 31, 50, 288, 289.
— Vrch *Rychval*, žleby *Vlčava:* 221 (obojí tu nebo snad u Mezilesic nebo Milešovic).
— *Jan Koberský* z Drahanovic na K., syn Znaty, manž. Anna z Doubravice, sestry Anna a Elška z Drahanovic, *Jiřík*, pachole, služebníci *Havel, Chochol:* 288. — *Martin* z Drahanovic a z K., syn Mikuláše 1. a Elšky z Melic: 31, 50. — 1. *Mikuláš* z Drahanovic a z K., manž. Elška z Melic, synové Martin, Mikuláš 2., Znata: 31. — 2. *Mikuláš* z Drahanovic a z K., *Koberský* z Drahanovic, syn Mikuláše 1. a Elšky z Melic: 31, 50. — *Znata* z Drahanovic a z K., syn Mikuláše 1. a Elšky z Melic: 31.
Kobík, Kobíková, příjmení: *Jan K.*, v. Opatov, Prusy Moravské. — *Margeta K.*, v. Opatov. — *Mikuláš K.*, v. Opatov. — *Vavřinec K.*, v. Opatov.
Kobylí (Kobylé), o. Hustopeče, ves: 106.
Kobylnice (Kobylník, Kobylníky), o. Brno-venkov, ves, tvrz: 46, 81, 197, 226, 335, 413, 424.
Rybník *Vrchní:* 46.
Lesy na panství: *Dlouhý žleb, Hrad, Velovice*, v. Horákov.
— *Jan Kyjovský* z Kyjovic na K.: 206, 208-210, 221-223, 234, 248, 285. — *Jiřík Herynk* z Slúpna na K., v K., manž. Barbora z Čechtína: 46, 181.
K o b y l n í k, K o b y l n í k y, v. Kobylnice.
Kocanov, zaniklý u Moravských Knínic, o. Tišnov, pustá ves: 209.
Kočičí Hrádek, rybník, v. Pavlice.
Kočka, příjmení: *Budivoj K.*, v. Říčany 1.
Kochánov, o. Velké Meziříčí, ves: 374, 377.
Kochtánek, příjmení: *Matěj K.*, poddaný, v. Olešná 4.
Kojatice (Kojetice, Kojetičky), o. Mor. Budějovice, ves, pustá ves: 12, 28, 55, 89, 290, 310, 433 (str. 310, č. 116).
— *Bartolomeus*, man bítovský, otec (asi) *Bartoloměje:* 290. — *Hynek*, man bítovský, otec (asi) *Margety:* 290. — *Jan* z K.: 47.
Kojatín (Kojetín), o. Náměšť nad Oslavou, pustá ves, pustá tvrz: 374, 377.
Kojátky, o. Bučovice: *Filip Pacák* z Pačlavic a na K.: 322.

K o j e č í n, v. Kojetín 2.
1. K o j e t i c e, v. Kojatice.
2. **Kojetice**, o. Třebíč, ves: 22, 45, 355.
K o j e t i č k y, v. Kojatice.
1. K o j e t í n, v. Kojatín.
2. **Kojetín, Koječín**, neurčen: *Foryin* z K.: 302, 308.
Kojičín, (Gojčín) neurčen: Tomáš z K., G., z K. a na Jinošově: 9, 34, 59, 83, 87.
K o k n o v i c e, v. Kachnovice.
Kokory, o. Přerov: *Bohuslav* z K.: 50, 51. — *Machna* z K. a z Pucova, manž. Matěje z Náchoda, synové Brikci, Jindřich, Oldřich, z Náchoda a z Březnika: 56. — *Perchta* z K., syn Kunrat z Miroslavě: 10, 28.
Kokštejn (Kokštajn), hrad u Hartvíkovic, o. Náměšť nad Oslavou, pustý hrad, pustý zámek: 374, 377.
Kolenc [Kolenec], příjmení: *Jan K.*, v. Gogolín. — *Jiřík K.*, v. Gogolín.
Koleso, příjmení: *Jan K.*, v. Raková u Konice.
K o l i ř o v, v. Kuliřov.
K o l n d o r f, v. Chvalovice.
Kolovraty (Colowrat, Kolowrat), v Čechách, o. Říčany: *Albrecht* z K., hofmistr dvoru krále českého, nejvyšší kancléř král. čes. (Albertus ex K., de C. et in Libsstayn, supremus cancellarius regni Boemie): 79, 121, 212.
Kolštejn (Koltštejn), o. Staré Město: *Hynek* ze Zvole a z K. a na Kunovicích, matka Kateřina z Marejže, bratr Jindřicha: 306. — *Jindřich* ze Zvole a z K. a na Kunovicích, matka Kateřina z Marejže, bratr Hynka: 306.
Komárovice, o. Jihlava, ves: 13.
Komárovská roli, v. Němčičky 2.
Komenda, příjmení: *Petr K.*, v. Jinošov.
v K o m ě š e n i, v. Koněšín.
Komín, o. Brno-okolí, ves: 209, 272, 307, 387.
Komínec, zaniklý u Popuvek, o. Brno-venkov, pustá ves: 128, 172, 404.
Komoň, příjmení: *Jan K.*, v. Bezděkov 3., Bořičkovice.
Koňas, příjmení: *Jan K.*, *Jindřich K.*, *Zdeslav K.*, v. Vydří Kostelní.
Koněpasy (Konipasy), někdy hrad a ves v Čechách, u Březiny, o. Pacov: *Beneš Krčma*, Beneš Krčma z K., z K. na Želeticích: 339, 361, 362, 385.
Koněšín (v Koměšeni), o. Náměšť nad Oslavou, ves: 374, 375, 377.
Konice: *Anna* z K., manž. Jindřicha z Kunštátu a z Jevišovic, babka Kateřiny z Kunštátu: 11. — *Zdeněk* z Švábenic na K., *Konický* z Švábenic na K.: 209, 225, 232, 260, 284, 310, 311.
Konický, **Konická** (podle Konice): *Anna*, v. Švábenice. — *Zdeněk*, v. Moštěnice Horní, Švábenice.
K o n i p a s y, v. Koněpasy.
Konšelský, příjmení: *Jan K.*, v. Pulice.
Kopanina Dolní, rybník, v. Pavlice.
Kopka, les, v. Kdousov.
K o p n o v i c e, v. Kachnovice.
Kornice, v bývalém Pruském Horním Slezsku, vládní okres Opolí, kraj Ratiboř: *Apsolon Sobek* z K., strýc Zdenka: 403, 404. — *Hynek Bilík* z K., z K. na Veselí, [otec Smila]: 187, 193, 197, 203, 209, 210, 218, 225, 227, 241, 277, 281, 285, 297, 308, 311, 316, 323, 336-338, 347. — *Smil Bilík* z K. na Veselí, [syn Hynka]: 307, 408, 414. — *Zdeněk Sobek* z K., manž. Apolona (Appolona) z Sezenic, strýc Apsolona: 376, 403, 404.
Korolupy (Chrlopy, Chrlov), o. Jemnice, ves: 54, 414.
Korutany (Karinthia, Korytany): vévoda (dux), v. Albrecht (Albertus). — Nejvyšší mistr zákona sv. Jana po K. *Jan* z Vartmberka, v. Vartenberk.
Korytník, rybník, v. Jaroměřice nad Rokytnou.
Kořenská, **Kořenský** (podle Korna, v Čechách, o. Beroun), příjmení: *Anna*, v. Sady Nové 2., Terešov. — *Jan*, v. Terešov.
K o ř i m, v. Kuřim.
Kosař, příjmení: *Augustyn K.*, *Danyel K.*, *Eliáš K.*, *Jakub K.*, *Jiřík Kosař*, v. Jihlava (měšťané). V. také Kosíř.
Kosíř, příjmení (— Kosař?): *Jindřich K.*, *Jiřík K.*, *Vavřinec K.*, v. Rácov.
Koslar, příjmení, poddaný, v. Vrbov.
K o s n í k y, v. Kostníky.
Kosov, o. Zábřeh: *Alena* z K.: 28. — *Elška* z K.: 28.
Kosová, les, v. Budějovice Moravské.
Kosové, omylem originálu místo Vosové, v. Osové 2.
Kost, hrad v Čechách nad vsí Podkostí, u Libošovic, o. Sobotka: *Jaroslav* ml. z Šelnberka a z K., z Šelnberka a z K. na Rožnově: 209, 218, 258.
Kostelec, o. Jihlava, ves: 13, 90, 143.
— Rybník *Straka*: 144.
— *Anna* z K. a z Stonařova, manž. Jetřicha z Prostiboře, z Prostěboře: 9, 44, 45. — *Dorota* z K., z K. a z Stonařova, manž. Jana z Krasovic, z Krašovic: 9, 31.
Kostice, o. Břeclav, ves: 195.
Kostníky (Kosníky), o. Jemnice, ves, tvrz: 54, (místo „v Kostnicích" čti „v Kostnících"), 99, 106, 195.
— *Dúbrava*, les: 54, 106.
— *Lázy*, pustotiny: 99.
— *Arkleb* z K., bratr Jana 2. [a Markety, strýc Jana 1.]: 81. — 1. *Jan* z K., [strýc Arkleb a Jan 2.]: 38, 99, 110-112. — 2. *Jan* z K., *J. Štítenský*, Štítenský z K., bratr Arkleba a Markety, strýc Jana 1., manž. Anna z Prudic: 81, 211-213, 220, 221. — *Marketa* z K., sestra [Arkleba] a Jana 2., syn Bernart z Hodějova: 212 (místo „Markéty" čti „Markety").
1. **Košikov**, hrad u Drahonína, o. Tišnov: pustý hrad: 36.
2. **Košikov**, o. Velká Bíteš, ves: 17, 59, 83, 133, 190.
Kotlasy, o. Žďár, ves: 81, 257.
Kotlava, příjmení: *Matěj K.*, poddaný, v. Vrbice 1.
Kotounský, **Kotúnský**, příjmení: *Jan K.*, v. Otěšice.
Kotvrdovice (Gotfridovice, Gotvrdovice), o. Blansko, ves, tvrz: 9, 10, 15, 35, 51, 273.
— *Jan Gedeon Kotvrdovský* z Volešničky, bratr Jiříka 2. a Vonše: 273. — 1. *Jiřík* ze Zhoře a na G.: 62. — 2. *Jiřík Gedeon Kotvrdovský* z Volešničky, bratr Jana Gedeona a Vonše Gedeona: 273. — *Voneš Gedeon* z Olešničky na K., bratr Jana Gedeona a Jiříka 2., manž. Barbora z Petřvaldu: 277.
Kotvrdovský: *Jan Gedeon*, v. Kotvrdovice, O-

lešnička 1. — *Jiřík Gedeon*, v. Kotvrdovice, Olešnička 1.

K o u n i c e, v. Kounice 1., Kounice 2.

1. **Kounice Dolní** (Kounice, Kúnice), o. Ivančice, městečko, hrad, zámek: 68, 245, 246, 266, 267, 275, 276, 295, 296, 406, 422.

— Klášter: 67, 68, 162, 163, 245, 246, 266, 267, 276, 295 a 296 (statek kounický), 406. — Proboštové: *Jan:* 162, 276 (probošt někdy kounický, na ten čas držitel panství vlasatického), 433 (str. 276). — *Martin* [Göschel]: 162, 163. — *Volfgank:* 67, 68. — Převora *Kateřina:* 67. — Subpřevora *Margreta:* 67, 432 (str. 67, č. 242). — Circatrix *Dorota:* 67.

— Plat z Hájavy na zámek Kounice, v. Hájava, Vlasatice.

— **z Kounic** (Kúnic): S t o š o v é, Š t o š o v é: *Hynek Štoš* z K.: 261. — *Jiřík Stoš* z K., manž. Dorota z Hrádku: 43. — Š i š k o v é: *Jan* z Kounic, z K. na Slavkově, z Slavkova, *J. Šiška* z K. na Slavkově, bratr Oldřicha 1., Petra, Václava 1.: 211, 222, 225, 241, 243, 246, 247, 253, 255, 265, 271, 280, 281, 285, 297, 308, 310, 311, 316, 322-326, 328, 329, 332, 333, 335-338, 342, 347, 350, 353, 355, 358, 360, 363, 367, 368, 372, 373, 376, 383, 387, 389, 393, 395, 397-400, 402, 405, 406, 418. — 1. *Oldřich* z K., z K. a na Slavkově, z K. a z Slavkova, bratr Jana, Petra, Václava 1., otec Václava 2. a Symeona: 211, 310. — 2. *Oldřich* (Voldřich) z K., z K. na Slavkově, z K. na Veselíčku, [syn Petra]: 418, 420, 425, 428. — *Petr* z K., z K. na Slavkově, z Slavkova, z K. a na Dambořicích, *P. Šiška* z K., bratr Jana, Oldřicha 1., Václava 1., manž. Dorota z Heraltovic, [syn Oldřich 2.]: 211, 245, 279, 280, 312, 322-324, 347, 409. — *Symeon* z K., syn Oldřicha 1., bratr Václava 2.: 310. — 1. *Václav* z K., z K. na Slavkově, z Slavkova, syn Oldřicha 1., bratr Jana, Oldřicha 1., Petra, manž. Margeta z Vodnik: 211, 237, 247, 280, 310, 335, 337. — 2. *Václav* ml. z K., syn Oldřicha 1., bratr Symeona: 310.

— *Zygmund* [z Zástřizl na K.]: 422. — *Jiřík Žabka* z Limberku na K., krále JMti rada a místokancléř král. čes., viccekancléř král. čes.: 246, 253 a 433, 267, 275, 276, 290, 295-297, 334, 337, 367.

2. **Kounice Horní** (Kounice, Kúnice), o. Hrotovice, městečko, tvrz: 50, 91, 120, 121, 158, 159.

K o u s k y, v. Kúsky.

K o u ř i m, v. Kuřim.

Koušovský lán, v. Bělčovice.

Kouty, o. Třebíč, ves: 374, 383.

Kovačov, neurčen: *Mikuláš Chyba* z K., kanovník kostela Olomúckého a probošt kostela sv. Petra v Brně: 326, 331, 332, 395.

Kovalov, zaniklý u Žabčic, o. Židlochovice, ves, pustá ves: 63, 130.

Kovalovice, o. Slavkov, ves: 10, 126, 128, 415. — *Machna* z Janova a z K., manž. Viléma z Bolíkovic: 10.

Kozel, příjmení: *Jan K.*, v. Habří, *K.*, v. Pernštejn, Bohunka z P.

Kozí, neurčeno (hrad v Čechách, u Tábora?): *Alžběta* z K., manž. Volfganga Házle z Nové Vsi: 97. — *Ctibor* z K., manžel Kateřiny z Skalice, zeť Elšky z Žerotína: 8.

Kozí hřbety, hora, v. Lelekovice, Němčice 2., Újezd 10.

Kozky, lesy, v. Lelekovice.

Kozlany, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 374, 377.

1. **Kozlov**, o. Jihlava, ves: 374, 383, 392.

2. **Kozlov**, hrad u Kozlan, o. Náměšť nad Oslavou, pustý hrad, pustý zámek: 374, 377.

3. **Kozlov** (Kozlovice = asi Kozlov), o. Velké Meziříčí, ves, véska: 80, 125, 244, 372, 390, 405.

— *Jiřík* z Kozlovic, syn Kozlovcův (asi *Mikuláš Kozlovec* z Kozlova): 36.

Kozlovec, příjmení: *K.*, v. (asi) Kozlov 3.

K o z l o v i c e, v. (asi) Kozlov 3.

Kozojedy, zaniklé u Frejštejna, o. Vranov, pustá ves: 58.

Kožichovice, o. Třebíč, ves: 374, 383.

Krabice, příjmení: *Jan K.*, v. Weitenmühle.

Kracovice, o. Třebíč, ves: 374, 383.

Kracz, příjmení: *Matěj K.*, v. Vícenice 1. (nebo 2.?).

Krahulov (Kralohov), o. Třebíč, ves: 99.

— Rybník *Parný:* 99.

d e K r a i g, v. Krajk.

Krajíř: *Adam K.*, *Adam Volf K.*, v. Jaroslavice, Krajk. — *Albrecht K.*, v. Dačice, Krajk. — *Jan K.*, v. Krajk, Oslavany, Uherčice 2. — *Jiří Volf K.*, v. Krajk, Ličov. — *Lipolt K.*, v. Krajk. — *Václav K.*, v. Krajk, Mladoňovice, Uherčice 2. — *Volf* st. *K.*, v. Bystřice 3., Krajk, Landštejn. — *Zdeněk K.*, v. Krajk.

Krajířka: *Anna K.*, v. Krajk.

Krajk (Greg, Kraig, Krayg, Krayk, Krajk, Krejk), hrad v Korutanech: *páni* z K.: 3 (rod panský starodávní), 81, 82, 432 (str. 81, sl. p., ř. 23 a 22 zd.). — *Adam Krajíř* z K., *A. Volf Krajíř* z K., A. Volf Krajíř z K. na Jaroslavicích, *Volf Adam Krajíř* z K. na Jaroslavicích, bratr Albrechta, asi Jana 3., Jiřího Volfa, manž. Mandalena z Lichtnštajna: 383, 387, 389, 393, 397, 401, 402, 414. — *Albrecht Krajíř* z K., z K. a na Dačicích, bratr Adama Volfa, asi Jana 3., Jiřího Volfa, ujec Volfa Dytrycha, hraběte z Hardeku etc., manž. Mandalena z Vřesovic: 389, 420. — *Anežka* z K., [otec Volfgang 1.]: 205. — *Anna* z K., *A. Krajířka* z K., [otec asi Volfgang 1.], manž. Zdeňka z Valdštajna: 329, 402, 415. — *Apolona* z K., manž. Albrechta z Boskovic: 37. — 1. *Jan* z K., bratr Kunráta 1., Lipuolta 1.: 81. — 2. *Jan Krajíř* z K., z K. na Nových Uherčicích, [syn Jindřicha], manž. Anna z Huburku: 333, 338, 339. — 3. *Jan Krajíř* z K., z K. na Oslovanech (asi jiný než Jan 2.), bratr Adama Volfa, Albrechta, Jiřího Volfa: 408, 409, 411, 414. — *Jindřich* z K., z K. na Cornštajně, z K. na Dačicích, [syn Volfganga], bratr Jiřího 1., Konráda 2., Lipulta 2., syn Lipolt 3., strýc Volfang z K.: 81, 82, 106, 158, 213. — 1. *Jiří*, Jiřík z K., z K. a na Lantštajně, [syn Volfganga], bratr Jindřicha, Konráda 2., Lipulta 2., strýc Volfang z K., [syn Zdeněk 1.]: 61, 80, 81, 432 (str. 81, sl. p., ř. 21 zd.). — 2. *Jiří Volf Krajíř* z K., z K. a na Ličově, bratr Adama Volfa, Albrechta, asi Jana 3., ujec Volfa Dytrycha, hraběte z Hardeku etc.: 393, 420. — 1. *Kunrát* z K., bratr Jana 1., Lipuolta 1.: 81. — 2. *Konrád*

z K., (Kunrad, Kunrat), [syn Volfganga], bratr Jindřicha, Jiřího 1., Lipulta 2., strýc Volfang z K.: 81, 82, 88, 89. — 1. *Lipolt*, Lipuolt z K., bratr Jana 1., Kunrata 1. 81. — 2. *Lipult*, Lipuolt z K., z K. a z Cornštajna, z Cornštajnu, z Cornštejna, z K. na Cornštejně, nejvyšší sudí cudy brněnské, práva zemského v Brně, markrabství moravského, syn Volfganka z K., bratr Jindřicha, Jiřího 1., Konrada 2., strýc Volfang z K.: 31, 43, 50, 51, 53-55, 58, 60, 64, 71, 77, 81-83, 85, 89, 90, 91, 94, 98, 99, 101-103, 106-112, 113, 216. — 3. *Lipolt* z K., z K. na Vratěnině, *Krajíř* z K. na Vratěnině, syn Jindřicha, manž. Margeta z Léskovce, z Lískovce: 317, 333, 338, 353. — *Václav Krajíř* z K., z K. na Mladoňovicích, z K. na Nových Uherčicích, z K. na Uherčicích, z K. na Uhřicích, manž. Johanka, purkhrabinka z Donína: 360, 363, 367, 372, 373, 375, 383, 387, 389, 397, 400, 402, 412, 414, 418, 423, 425, 428. — *Volf* st. z K., *Volf Krajíř*, *Volf Krajíř* st. z K., *Volf starší Krajíř* z K., *Volf Krajíř* z K. na Bystřici, na Nové Bystřici, Volf st. z K. a na Lantštajně, Volf Krajíř z K. a na Landštejně, nejvyšší kancléř král čes. (Wolff de Greg, de Kraig, de Krayg, Krayk, supremus regni Bohemie cancellarius), nejvyšší purkrabí pražský: 277, 283, 292, 293, 295-298, 303, 329, 333, 337, 338, 353, 359, 363, 421. — 1. *Volfgang* z K., otec [Jindřicha, Jiřího 1., Konráda 2.] a Lipulta 2., [Anežky, asi Anny]: 54, 81 (nejm.), 432 (str. 81, sl. p., ř. 24 zd.). — 2. *Volfang* z K., strýc Jindřicha, Jiřího 1., Konráda 2. (Kunráta), Lipulta 2.: 81. — [1. *Zdeněk Krajíř* z K., syn Jiřího 1.]. 2. *Zdeněk Krajíř* z K., [otec Zdeněk 1.]: 402, 415.

Krajovice, zaniklé u Menhartic, o. Jemnice, jen K., pustý dvůr: 135.

Krakovec, o. Konice: *Havel Chudobín* z Bořic na K.: 211. — *Michal Záviše* z Slavíkovic na K.: 337.

Král, příjmení: *Mikuláš K.*, poddaný, v. Rožínka Dolní.

Kralice (místo „Králice" čti všude „Kralice"), o. Náměšť nad Oslavou, ves, tvrz: 40, 78, 128, 282, 401.

— Lúka v *Dobrútově* (Dobrutově?): 128 (tu nebo u Budišova?). V. Budišov, Dobrútov.

— *Panoši* z K.: 69. — *Blud* z K., *Hron Blud* z K., syn Víta 1. a Doroty z Žeravic, manž. Machna z Tvorkova, [strýc Vít 2.]: 8, 22, 28, 34, 40, 53, 61, 64, 69, 71, 78, 79, 83, 85, 86, 90, 91, 98, 101, 102, 106-109, 111-113, 115, 116, 120, 125, 126, 129, 133, 136, 138, 142-144, 282. — *Jan* z K., syn Víta 1. a Doroty z Žeravic, strýc Vít 2.: 8, 22, 28, 78, 107. — 1. *Jindřich* z K., syn Víta 1. a Doroty z Žeravic, [strýc Vít 2.]: 8. — 2. *Jindřich Kralický* (místo „Králický" čti všude „Kralický"), Kralický z K., z K. a na K., rytíř, syn Hrona Bluda, manž. Kateřina z Dubravice: 282, 338, 386, 401, 409, 424. — *Petr* z K., syn Víta 1. a Doroty z Žeravic, [strýc Vít 2.]: 8, 22, 28, 67, 68, 78. — 1. *Vít* z K. manž. Dorota z Žeravic, synové Blud (Hron Blud), Jan, Jindřich, Petr, Zbyněk: 69. — 2. *Vít* z K., strýc [Bluda], Jana, [Jindřicha, Petra], Zbenka: 107, 137, 142, 172. — *Zbeněk*, *Zbyněk* z K., syn Víta 1. a Doroty z Žeravic, strýc Víta 2.: 8, 22, 28, 78, 86, 128, 133, 137.

Kralický (tak čti všude místo Králický), *Jindřich*, v. Kralice.

Kralohov, v. Krahulov.

Králová, (Králová Ves, Královy Láze), o. Uničov: *Kunka* z Královej Vsi, z Královejch Lází, manž. Jana Čeluda z Pálovic a na Budkově, z Pálovic: 154, 157.

Králové klášter, v. Brno (klášter cisterciaček).

Královice (Kralovice?), v Čechách, neurčeno, které: *Anna* z K., manž. Jana [Sirotka] z Lichtnburka a pak Hanka z Žap (Záp?): 15, 46, 49, 58 (omylem originálu Hynka), 60, 72, 90. — *Markvart* z K.: 50, 72, 116.

Královna, louka, v. Budějovice Moravské.

Královy klášter, omylem originálu místo Králové, v. Brno (klášter cisterciaček).

Kramolín (Kramolná, Kramolno), o. Náměšť nad Oslavou, ves: 128, 133, 137, 142, 173, 190.

Kraňsko (Carniola, Karnyola): vévoda (dux), v. Albrecht (Albertus). — Nejvyšší mistr zákona sv. Jana po K. *Jan* z Vartmberka, v. Vartenberk.

Krásněves (Krásině Ves), o. Velké Meziříčí, ves: 244, 372.

Krasonice, o. Telč, ves: 18, 21, 46, 134, 180, 198. — *Krasonický* rybník: 27.

Krašovice (Krasovice), v Čechách, o. Sedlčany: *Jan* z Krasovic, Krašovic, manž. Dorota z Kostelce, z Kostelce a z Stonařova: 9, 31, 44 (místo „z Krušovic" čti „z Krašovic").

Kráteckо, dnes jen dvůr u Vlachovic, o. Val. Klobouky, pustá ves: 399.

Kravaře, o. Hlučín: *Alžběta* z K., manž. Pertnolta z Lipého: 7. — *Johanka* z K. a z Strážnice: 10. — *Kunka* z K. a z Strážnice, manž. Václava z Boskovic, tetka Anny z Valdštajna a na Židlochovicích: 13, 62.

Kraycezeryn, louka, v. Borotice 2.

Krayg, Krayk, v. Krajk.

Krčma, příjmení: *Beneš K.*, v. Koněpasy, Želetice 2.

Krejk, v. Krajk.

Krevlice (Krylvice), někdy ves, nyní Krevlický dvůr, místní část Březského, o. Velká Bíteš, ves: 20.

Krezynk, v. Křeslík.

1. **Krhov**, o. Hrotovice, ves, tvrz: 8, 43, 47.

— *Jan Zelený* z Říčan a na K.: 133, 180, 335, 338. — *Kateřina* z Skalice a z K., manž. Filipa z Víckova a z Prusinovic: 43.

2. **Krhov**, rybník, v. Pole 1.

Krhovice, o. Znojmo, ves, tvrz: 120.

Krlovec, příjmení: *K.*, v. Odunec.

Krnčice, o. Mor. Budějovice, ves: 40, 61, 199, 331, 433 (str. 331, č. 187).

— *Krnčický* rybník: 331.

Krocan, příjmení: *Jíra K.*, poddaný, v. Vrbice 1.

Kroffendorf, v. Hrabětice.

Krokočín, o. Velká Bíteš, ves: 23, 46.

Krokvicar, **Krokwiczer** (podle Krokvic, zaniklých u Písečného 2.): *Jan K.*, v. Sady 2. — *Mikuláš K.*, v. Písečné 2., Sady 2. — *Petr K.*, v. Písečné 2. — *Sigmund K.*, v. Lubnice, Sady 2. — *Volf K.*, v. Písečné 2., Sady 2.

Krokvice, zaniklé u Písečného 2., o. Slavonice: 424.

Krokwiczer, v. Krokvicar.
Kroměříž: 249, 251.
— *Bohuněk Škorně* z Stránova, hejtman na K.: 251. — *Mikuláš Bystřice* z Ojnic a z K., rytíř: 320.
1. Kronvíř, Kronviz, v Krumvíř.
2. Kronvíř, rybník, v. Krumvíř.
Krop, příjmení: *Mikuláš K.*, v. Dankovice.
Kropáč, příjmení: *Aleš K.*, v. Bučovice, Nevědomí. — *Jan K.*, *Jan st.* K., v. Bučovice, Hranice, Litenčice, Nevědomí. — *Jindřich K.*, v. Bučovice, Nevědomí. — *Jiřík K.*, v. Bučovice, Nevědomí. — *Kryštof K.*, v. Bučovice, Nevědomí. — *Mikuláš K.*, v. Bučovice, Dražůvky, Nevědomí. — *Tas K.*, v. Nevědomí. — Zbenek K., v. Bučovice, Nevědomí.
Krotajchl, **Krotaychyl**, rybník, asi někde v okolí Brtnice 2., nebo Opatova, nebo Zhořce 1.: 223, 281.
Kroužek, o. Slavkov: 230, 248, 249, 395.
Krpáč, příjmení: *Havel K.*, manž. Margreta ze Lhoty: 91.
Krs, příjmení, poddaný, v. Březník.
Kršín, příjmení, poddaný, v. Zvole, asi 1.
Kruhy, les, v. Otěchleby.
Krumlov Moravský (Krumlov): 7, 93, 345, 346, 369, 370, 394.
— *Lazební* hora: vinohrad v L. h.: 345.
— *Čeněk* z Lipého a na K., [syn Jana], bratr Pertulta a Vilíma: 306. — *Jan* z Lipého na K. (omylem originálu z Dubé a z Lipého na K.), nejvyšší maršálek král. čes., nejvyšší komorník markr. mor., syn Bohunky z Pernštejna, [otec Čeňka, Pertulta, Viléma], ujec Jana z Pernštejna na Helfnštajně: 195, 204, 209, 221, 222, 225, 228, 231, 232, 234-236, 241, 242, 251, 255, 260, 261, 272, 320, 321, 342, 368, 370, 371, 394.
— *Pertolt*, Pertult, Pertuolt z Lipého na K., nejvyšší maršálek král. čes., hejtman markr. mor., krále čes. (Ferdinanda), krále a císaře Maxmiliána komorník, [syn Jana], bratr Čeňka a Vilíma: 306, 315, 316, 329, 336, 354, 363, 367, 376, 386, 389, 393, 394, 408, 409 (nejm.), 411, 414, 418-421 (nejm.), 424, 425, 427, 428 (nejm.).
— *Vilím* z Lipého a na K., [syn Jana], bratr Čeňka a Pertulta: 306.
Krumsín (Krumpsín), o. Plumlov: *Jakub* z Šárova a z K., hofrichtéř markr. mor.: 53, 61, 64, 71, 77, 85, 101.
1. **Krumvíř** (Gronvicz — lze také čísti Gronvirz —, Kronvíř, Kronviz), o. Klobouky, pustá ves: 44, 125, 218, 219.
2. **Krumvíř** (Kronvíř), rybník: 218.
Krušovice, v. Krašovice.
Krylvice, v. Krevlice.
Křenovice (Chřenovice), o. Slavkov, ves: 89, 245, 279, 280.
1. **Křepice** (Chřepice, Chřipice), o. Hrotovice, ves: 251, 314, 331.
2. **Křepice** (Chřepice), o. Židlochovice, ves: 10.
— *Jan* z Ubla a z Ch.: 10.
Křeptov (Chrapinov, Chřaptov, Chřebtov, Chřeptov), zaniklý u Rudy, o. Vel. Meziříčí, ves, pustá ves: 27, 125 237, 244, 372, 374, 377, 392.
Křeslík (Krezynk, Křesník), zaniklý u Stálek, o. Vranov, ves, pustá ves: 54, 414.
Křetín (Krtětín), o. Kunštát, ves: 196.
1. **Křídlovice České** (Křídlovice, Skřídlochovice, Skřídlovice, Sskřídlovice), o. Jaroslavice, ves: 14, 56, 168, 169, 189, 404.
— *Buzek*, *Jan Buzek* z K., bratr Margrety: 14, 25. — *Margreta* z Ss., sestra Buzka, manž. Hrona z Čechočovic: 24, 25.
2. Křídlovice Malé, Křídlovičky, Křídlovičky Malé, v. Křídlůvky.
Křídlůvky (Křídlovice Malé, Malé Křídlovice, Křídlovičky, Malé Křídlovičky) o. Jaroslavice, ves, ves osedlá: 298, 299, 301, 338.
Křimice, v Čechách, o. Plzeň: *Martin* z K., *M. Plzák* z K.: 129, 130, 138.
Křímov, zaniklý u Vracovic, o. Vranov, pustá ves: 154, 159, 256, 364, 393.
Křištofor, poddaný, v. Slatina 1.
Křivce, mn. č., (Křivec), v Čechách, o. Bezdružice: *Ctibor*, (Stibor) z Křivce: 120. — *Jiřík Křivecký* z Křivce: 217, 269, 300.
Křivé, v. Křoví.
Křivec, v. Křivce.
Křivecký: *Jiřík K.*, v. Křivce.
1. **Kříž**, rybník, v. Vlasatice.
2. **Kříž**, *u sv. Kříže* klášter, v. Znojmo.
Křižanov, o. Velké Meziříčí, hrad, pustý hrad, městečko: 19, 20, 390, 405, 416.
— *Křižanov Horní* = klášterství (= žďárský díl Křižanova): 45.
— Kostelík Matky Boží před hradem v Křižanově: 19.
— *Alena* [z K., tetka Anežky]: 19. — *Anežka* [z K., manž. Smila 1. z Doubravice a z Osového], matka Hynka, Jiříka, Václava, Zigmunda, bratří z Dúbravice a z Osového: 19, 20. — *Milota Křižanovský* [= z Meziříčí a z K.]: 19, 20.
Křižanovice, o. Slavkov: 114, 135 [asi].
— páni křižanovští (= držitelé Křižanovic): 114 (místo „páni Křižanovščí" čti „páni křižanovščí").
Křižanovský: *Milota K.*, v. Křižanov.
Křížlovice (Čížovice), zaniklé na panství budkovském, o. Jemnice: 101, 111.
Křoví (Křivé, Křová, Křové), o. Velká Bíteš, ves: 45, 95, 178, 278, 355.
— *Kamenný* mlýn, mlýn druhý od K.: 95, 178.
— *Elška* z K., manž. Púty, řečeného Šabart, z Rudulce, dcera Anna z Rudulce, zeť Jan z Vranova: 5, 10. — *Petr Ščetka* z K.: 178.
Křštalek (Křštálek?), v. Stálky.
Křtětín, v. Křetín.
Kuba, příjmení: *Jakub K.*, poddaný, v. Vesce 3.
Kubeš Adolf: 434 (str. 377, č. 27 a str. 388, č. 18).
Kubšice (Kupčice, Kupšice), o. Mor. Krumlov, městečko: 5, 59, 267, 348, 349.
— *Čas* [z Černína a z K.]: 59. — Kněz *Václav* z Minic a z K.: 59.
Kubnov lán, v. Odunec.
Kukvice, zaniklé u Josefova, o. Hodonín, ves: 137, 189, 207.
— *Hynce* z K., z K. a z Rosic, otec Znaty, [Jana a Jiříka?], [manž. Elška z Ojnic]: 11, 14, 17, 19, 20, 22, 25, 52, 147. — *Jan* z K., [syn Hynce a Elšky z Ojnic?], bratr Jiříka: 148, 160. — *Jiřík* z K., [syn Hynce a Elšky z Ojnic?], bratr Jana: 148. — *Kateřina* z K., manž. Zigmunda z Mírova: 171, 172. — *Margeta* z K., manž.

Zygmunda z Dubravice a z Osového: 64. — *Znata* z K., z K. a z Rosic, syn Hynce a Elšky z Ojnic, manž. Anežka: 42, 52, 61, 72, 127, 129, 133, 136, 138, 142, 143, 147.
Kuliřov (Kohřov, Kuleřov), o. Blansko, pustá ves: 136, 340.
Kumžak, v. Kunžak.
1. **Kuna**, jm. žen., v. Vojetín.
2. **Kuna**, příjmení: *K.*, v. Boleradice, Kunštát. — *Boček K.*, v. Kunštát. — *Čeněk K.*, v. Dambořice, Kunštát. — *Heralt K.*, v. Čejkovice, Kunštát. — *Jan Cuna, Kuna*, v. Kunštát, Lukov 1., Rožnov pod Radhoštěm. — *Jindřich K.*, v. Kunštát, Lukov 1. — *Kryštof K.*, v. Dambořice, Kunštát. — *Ladislav K.*, v. Kunštát. — *Smil Kuna*, v. Dambořice, Kunštát, Lukov 1. — *Vilém K.*, v. Kunštát. — *Zigmund Kuna*, v. Kunštát, Lukov 1.
Kunčice nad Ostravicí, o. Frýdek: *Hynek* z K., *Kunčický* z K.: 211.
Kunčický: *Hynek*, v. Kunčice nad Ostravicí.
1. **Kundratice**, o. Bystřice nad Pernšt.: *Mašek* z K., *Martin* z K.: 42, 101.
2. **Kundratice** (Kundratice u Křižanova), o. Velké Meziříčí, ves: 390, 405.
Kuneš, jm. muž. nebo příjmení: *Jan* K., v. Lipnička.
Kunice (Kunic), o. Kunštát, ves: 6.
z Kúnic, v. z Kounic.
Kúnice, v. Kounice 1., *2*.
1. **Kuničky**, o. Blansko, ves: 164.
2. **Kuničky** (Kunovičky), zaniklé u Hodonína, ves, ves pustá: 65, 72, 88, 137.
3. **Kuničky** (Kunóvky, Kunuovky, Kunůvky), zaniklé u Heršpic 2., ves pustá, pustý hrad kunovský, kunuvský, tvrz: 23, 86, 89, 211, 310. — Žleb *Trojanov* (asi tu a u zaniklého Trojanova): 211.
Kunigsperk, neurčeno: *Mikuláš* z K., manž. Margeta z Horru: 113.
Kuníkovský dvůr, v. Zhoř 6.
Kunovice, o. Uherské Hradiště: *Anna* z K. (těchto?), manž. Jana z Kyjovic na Kobylnících: 226. — *Hynek* ze Zvole a z Kolštejna a na K., syn Kateřiny z Marejže: 306. — 1. *Jan* z K., z K. a na Uherském Brodě, na Brodě Uherském, nejvyšší komorník markr. mor., podkomoří markr. mor., [otec Jetřicha a Kateřiny]: 42, 95, 153, 157-161, 164, 167-171, 177, 179, 183, 187, 193, 197, 203, 209, 216-218, 221-223, 225, 227, 228, 232, 241, 243, 249, 251, 255, 258, 260, 261, 265, 281, 285, 287, 289, 293-297, 298, 304, 308, 310, 311, 316, 326. — 2. *Jan* z K. a na Hluku, švagr Sazimy Zajímače z Kunstatu a na Jevišovicích: 429. — *Jetřich* z K., z K. na Uherském Brodě, na Brodě Uherském, Jetřich z K. na Ostroze, na Vostrově, podkomoří markr. mor., [syn Jana 1.]: 333, 336, 350, 352, 355, 360, 363, 367, 373, 376, 383, 387, 389, 393, 397, 402, 408, 411, 414, 418, 422, 425, 428. — Kateřina z K., [dcera Jana 1.]: 207.
Kunovičky, v. Kuničky 2.
Kunůvky, kunovský hrad, v. Kuničky 3.
Kunstát, v. Kunštát.
Kunstáty, část hory čejkovské [viničné], v Kunstátích nad hrad Vonný, v. Čejkovice.
Kunštát (Cunstat, Kunstát), hrad, městečko, osada: 6, 50, 51.
— *Páni* z K. (rod panský starodávní): 3; páni z K., rod: 219, 220, 297-299, 313, 314, 319, 320. — 1. *Barbora* z K. a z Poděbrad, syn Pertult 1. z Lipého: 6. — 2. *Barbora* z K., manž. Heřmana z Zástřizl (= Barbora 1.?): 115, 130. — 1. *Boček* z K., *Boček st.* z K. (Boezko de Cunstat, Boczko senior de Cunstat), *B. Kuna* z K., B. Kuna z K. a z Bolehradic, B. Kuna z K. a z Búzova, na Búzově (Boczko de Cunstat, alias de Buzow), [bratr Čeněk 1., Jan 5.]: 3, 6, 13, 14, 21, 35, 38, 39, 43, 44, 53, 60, 64, 431 [str. 14, pozn. [2])]. — 2. *Boček Kuna* z K., z K. na Lukově, syn Jana 6. a Doroty z Zástřizl: 284, 298, 310, 311, 316, 319. — 1. *Čeněk* (= Č. Kuna z K.), Č. z K., [bratr Bočka 1. a Jana 5., manž. Margreta ze Švamberka, synové Heralt 2., Ladislav]: 14, 36, 431 [str. 14, pozn. [2])]. — 2. *Čeněk Kuna* z K., z K. a na Lukově, z K. na Dambořicích, syn Jana 6. a Doroty z Zástřizl: 284, 298, 319, 333, 340, 347. — Erhardus de Cunstat, v. Heralt 1. z K. — *Hanuš* z K. a z Poděbrad, kníže minstrberský v Slezi, olešnický, hrabie kladský, [syn Karla 1.]: 298, 319. — 1. *Heralt* (Erhardus) z K. (de Cunstat), nejvyšší komorník cúdy olomoucké: 3 (v radě přísežné JKMti), 13, *21*, 31, 39. — *2*. *Heralt Kuna* z K., z K. a z Bolehradic, z Polehradic, z K. a na Čejkovicích, z K. a z Polehradic na Čejkovicích, z K. a na Hodoníně, *Hodonský* z K., [syn Čeňka 1.], bratr Ladislava, manž. Mandalena z Lomnice, strýc Jan 5.: 88, 90, 95, 96, 99-102, 105, 108, 109, 115, 125, 133, 136-138, 140-142, 144, 145, 147-149, 153, 155-157, 160, 161, 167, 170, 179, 183, 207, 208, 249, 250, 256, 266, 274, 275, 277, 278, 284, 285, 309. — *Hynek Boček* z K., [syn Jana 2.]: 128, 155, 157, 171, 188. — 1. *Jan*, řečený *Suchý Čert* (tak čti, i hned dále, místo čert), z K. (Johannes, dictus Suchý Čert, de Cunstat): 13. — 2. *Jan* z K. a na Buchlově, *Jan Boček* z K., *J. B. ml.* z K. (Johannes Boczko iunior de Cunstat), J. B. z K. na Polné, manž. Kunka z Pernštajna, [otec Hynka]: 3, 6, 12, 18, 43, 50, 51, 59, 130. — 3. *Jan Heralt* z K., z K. a z Plumlova, strýc Pročka z K.: 6, 10, 35, 50, 51. — 4. *Jan Kuna* z K. (Johannes Kuna de Cunstat): 13 (Cuna), *21*, 25, 31, 43 (nebo Jan 5.?), 50 a 51 (nebo Jan 5.?). — 5. *Jan Kuna* z K. na Hodoníně, J. K. z K. *Hodonský*, strýc Heralta *2*.: 36, 43 (nebo spíše Jan 4.?), 50 a 51 (nebo spíše Jan 4.?), 53, 60, 64, 71, 72, 136. — 6. *Jan Kuna*, J. K. z K., z K. na Lukově, z Lukova, z K. a na Rožnově, pán a držitel kláštera oslovanského, nejvyšší komorník markr. mor., hejtman markr. mor., bratr Jindřicha *2*., Smila 1., Zigmunda, manž. Dorota z Zástřizl, synové Boček *2*., Čeněk *2*., Jan 7., Krystof, Smil 2.: 81, 88, 97, 130, 177, 179, 181 (nejm.), 183 (i nejm.), 193-197, 203-205, 207-209, 211, 212, 215, 217-219, 221, 222, 225, 227, 229, 230, 232, 233, 237, 241, 242, 246, 248, 249, 251, 253, 255, 258-261, 265, 267, 268, 270-272, 276, 278, 279, 281, 284. — 7. *Jan Kuna* z K., z K. na Lukově, syn Jana 6. a Doroty z Zástřizl, ty časy nejstarší fundátor, pán vrchní kláštera sv. Michala v Brně zákona

sv. Dominika predicatorum: 284, 298, 313, 319, 333. — 8. *Jan Zajímač* z K., z K. a na Jevišovicích, [syn Jindřicha 1.], bratr Prokopa: 59, 90, 130, 131. — 9. *Jan Zajímač* z K., z K. na Jevišovicích, z K. a z Jevišovic, z K. na Tavíkovicích, z K. a z Jevišovic na Tavíkovicích, nejvyšší sudí markr. mor.: 196, 209, 212, 219, 221, 222, 225, 230, 232, 241, 243, 249, 255, 265, 269-272, 274, 277, 278, 281, 285, 290, 293, 296-298, 300, 308, 309, 311, 313-316, 319, 323, 324, 328, 329, 332, 339, 340, 395. — 1. *Jindřich* z K. a z Jevišovic, manž. Anna z Konice, [synové Jan 8. a Prokop]: 11. — 2. *Jindřich Kuna* z K., z K. a z Lukova, z K. a na klášteře Smilhajmu, bratr Jana 6., Smila, Viléma, Zigmunda: 88, 219, 298, 319, 337. — 3. *Jindřich* z K. a z Poděbrad, kníže minstrberský v Slezi, olešnický, hrabie kladský, [syn Karla]: 298, 319. — 4. *Jindřich Zajímač* z K. a z Jevišovic: 319 (= Jindřich 5.?). — 5. *Jindřich Zajímač* z K., z Jevišovic a na Skalici, strýc Sazimy Zajímače z K. a na Jevišovicích: 429 (= Jindřich 4.?). — [1. *Jiří* z K. a z Poděbrad], v. Jiří král. — 2. *Jiří* z K. a z Poděbrad, kníže minstrberský v Slezi, olešnický, hrabie kladský, [syn Karla 1.]: 298, 319. — 3. *Jiří*, syn Sazimy Zajímače z K. a na Jevišovicích a Anny Černohorské z Boskovic a na Jevišovicích: 429. — *Joachym* z K. a z Poděbrad, kníže minsterberský v Slezi, olešnický, hrabie kladský, [syn Karla 1.]: 298, 319. — 1. *Karel* [z K.], kníže minstrberské v Slezi, olešnické, hrabie kladský etc., nejvyšší hejtman Dolní Slezi etc., [synové Hanuš, Jindřich 3., Jiří, Joachym]: 219, 220. — 2. *Karel Zajímač* z K., z K. a na Jevišovicích, z K. a z Jevišovic, bratr Sezemy: 204, 219, 292, 298. — 1. *Kateřina* z K., manž. Jana z Vartenberka a z Děčína, její babka Anna z Konice, manž. Jindřicha 1.: 11. — 2. *Kateřina*, dcera Sazimy Zajímače z K. a na Jevišovicích a Anny Černohorské z Boskovic na Jevišovicích: 429. — *Kristof*, Krystof z K., Krystof *Kuna* z K. na Dambořicích, z K. na Lukově, syn Jana 6. a Doroty z Zástřizl: 284, 298, 340, 347. — *Kuna* z K., v. Čeněk 1. — *Ladislav* z K., Ladislav *Kuna* z K., [syn Čeňka 1.], bratr Heralta 2.: 88, 99, 115, 125. — *Ludvík Zajímač* z K. a z Jevišovic, z K. a na klášteře sv. Prokopa: 171, 219, 298. — *Proček* z K., strýc Jan 3. Heralt: 6. 22. — *Prokop* z K., Prokop *Zajímač* z K., z K. na Jevišovicích, [syn Jindřicha 1.], bratr Jana 8.: 90, 92, 93, 95, 96, 108, 109, 113, 114, 116, 120, 125, 126, 129-131, 133, 136, 138, 142. — *Sazema, Sazima, Sezama, Sezema, Sezima Zajímač* z K., z K. a na Jevišovicích, z K. a z Jevišovic, manž. Anna z Boskovic, Anna Černohorská z Boskovic a na Jevišovicích, syn Jiří 2., dcera Kateřina 2., strýc Jindřich 5., švagr Jan z Kunovic a na Hluku: 270, 298, 319, 331, 337, 338, 354, 357, 360, 363, 367, 369, 371-373, 376, 378, 383, 387, 389, 393, 397, 400, 402, 407-409, 411, 414, 428, 429. — 1. *Smil Kuna*, S. K. z K., z K. a na klášteře Smilhajmu, nejstarší pán z K. a na klášteře Smilhajmu, S. K. z K. a z Lukova, bratr Jana 6., Jindřicha 2., Viléma, Zigmunda: 88, 219, 298, 313, 314, 319. — 2. *Smil* z K., S. *Kuna* z K., z K. a na Lukově, z K. na Dambořicích, syn Jana 6. a Doroty z Zástřizl: 284, 298, 319, 340, 347. — *Viktoryn* [z K. a z Poděbrad], knieže minstrberský, opavský, hrabie kladský etc., [syn krále Jiřího]: 103. — *Vilém, Vilím* z K., *Kuna* z K., *Vilém* K. st. z K., z K. na Hrádku, K. z K. a na klášteře Smilhajmě, podkomoří markr. mor., bratr Jana 6., Jindřicha 2., Smila 1., Zigmunda, strýc Karla 1., strýc Zajímaču z K. a na Jevišovicích: Jana, Karla 2., Ludvíka, Prokopa a Sezemy, manž. Anna z Bačkovic: 88, 159-161, 167, 168, 170, 171, 187, 193-197, 203, 207, 219, 220, 225, 242, 248-250, 256, 260, 261, 267, 275, 277, 281, 285, 288, 289-293, 295-302, 304, 308, 309, 311, 313, 316, 317, 319, 321, 323, 328, 338, 372, 395, 433 (str. 260. — *Zigmund, Zykmund Kuna* z K., z K. a z Lukova, z K. a na klášteře Smilhajmě, bratr Jana 6., Jindřicha 2., Smila 1., Viléma: 88, 219, 298, 319.

K u n u o v k y, K u n ů v k y, K u n ů v s k ý h r a d, v. Kuničky 3.

[Kunžak], v Čechách, o. Jindřichův Hradec: [*Mikuláš*] Švehla [z K.]: 80.

Kupařovice, o. Pohořelice, ves: 90, 246, 357, 406.

K u p č i c e, v. Kubšice.

Kurdějov (Kurdijov), o. Hustopeče, ves: 106, 267, 309, 427.

Kuroslepy, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 40, 69, 70, 92, 137, 142, 173, 190, 243, 337, 371, 391, 392, 401.
— *Martin* z K., poddaný: 128.

Kurovice, o. Holešov: *Vilím* z Vrchlabie na K.: 211.

Kuřim (Kořim, Kouřim), o. Tišnov, ves, tvrz: 37, 188, 197, 198, 329.
— *Zygmund Nekeš* z Landeku na Kouřimě: 324.

K u ř i m s k á N o v á V e s, v. Ves 10.

K u ř i m s k é J e s t ř a b í (Jestřebí), v. Jestřabí 2.

Kúsky (Kousky, Kúska), o. Velké Meziříčí, ves, véska: 42, 58 (místo „Kusku" čti tu i na 242 „Kúsku"), 125, 242, 372.

Kusý, příjmení: *Jan K.*, v. Bohutice, Mukoděly. — *Jiřík K.*, v. Alexovice (nebo Oleksovičky?), Bohutice, Mukoděly. — *Ščepán K.*, v. Mukoděly, Vedrovice. — *Vilím K.*, v. Mukoděly.

Kužel, příjmení: *Arnošt K.*, v. Žeravice.

Kvasice, o. Kroměříž: hrad: 188.
— *Anna* z K. [= z Benešova], manž. Mstějova: 7. — *Dorota* z Žeravic a z K.: 19. — *Jan* st. z Šternberka a na K., nejvyšší sudí markr. mor.: 203, 207, 209, 221, 222, 225, 232, 234, 241, 242, 247, 251, 284.

Kvíčovice, v Čechách, o. Horšův Týn: *Adlička* z K., sestra Marty: 22. — *Marta* z K., sestra Adličky: 22.

1. **Kyjov** (Kyov): *Filip* z Zástřizl na K.: 138.

2. **Kyjov** (Kyjav), zaniklý u Ronova, o. Velké Meziříčí, ves: 244, 359 (v orig. omylem Kyjav), 403.

3. **Kyjov**, o. Žďár, ves: 10, 360.

Kyjovice, o. Znojmo, ves, tvrz: 143, 415, 416.
— Hora *kyjovská* (viničná): 141, 388, 423 (řečená *Kyjovská*). — *Nová* hora (kyjovská, viničná): 416. — *Stará* hora kyjovská (viničná), Stará hora vinohradní kyjovská: 415, 416.

— Louka, slove *Valtická*, ležící mezi grunty panství mezeříckého při hoře, řečené Kyjovská: 423.
— Háj *Skřinka* 415. — Les *Ausaz*, *Ousov*, v. Pěšetice.
— *Jan* z K., *Kyjovský* z K., z K. na Kobylnících, Kyjovský z K. na Kobylnících, rytíř, syn Petra, bratr Lidmily, manž. Anna z Kunovic: 143, 193, 197, 200, 208-210, 221-223, 226, 234, 248, 285, 335, 418, 434 (str. 418). — *Lidmila* z K., z K. a na Hrutovicích, dcera Petra, sestra Jana, vdova po Janovi Osovském z Doubravice, syn Jimram Osovský z Doubravice, dcera Ester Osovská z Doubravice: 334, 335. — *Petr Kyjovský*, Petr z K., manž. Dorota z Drahanovic, syn Jan, dcera Lidmila: 43, 96, 98, 416.
Kyjovská hora, v. Kyjovice.
Kyjovský: *Jan K.*, v. Kobylnice, Kyjovice. — *Petr K.*, v. Kyjovice. — *Pán Kyjovský*, t. j. asi Jan K., držitel Žatčan: 418.
Kyndl, příjmení, poddaný, v. Lidměřice.
Kynšperk nad Ohří (Kinšperk), v Čechách, o. Falknov nad Ohří: *Margeta* z Kynšperku, manž. Beneše Bořity z Budče, matka Jana Ovnara z Radotic na Fryšavě: 225, 226. — *Anna* z Kinšperku (téhož?), manž. Štefana 2. Karnara z Řečkovic: 190.
K y o v, v. Kyjov 1.
K y r c h š p e r k, v. Kirchberg.
Kytle, příjmení: *Jan K.*, v. Alexovice, Lhota 7.
Kytlice, příjmení: *Jan K.*, Jan K. z Rudolce, v. Rudolec 2.

L.

Ladislav, král [český]: 7, 16.
Lachenberg (Lochenperk, Lochmperk), (vlastně Lackenberg, někdy předměstí Brna, návršíčko na dnešní ulici Pekařské nad nemocnicí u sv. Anny. Do r. 1645 tam byl farní kostelík Všech svatých. Byl tam také šlechtický dům): *Dorota* z Červené Vody a na L., manž. Jana z Gogolína: 98. — *Ladislav* (omylem originálu místo *Vladislav*) *Mezeřícký* z Lomnice na L.: 337. — *Urban* z Starého Sedla a na L.: 73.
Lamberk, hrad u Březníka, o. Náměšť nad Oslavou, pustý hrad: 337, 371, 391, 392.
Lančov, o. Vranov, ves: 154, 159, 256, 364, 393. — *Dorota* z L.: 28. — *Jiřík Šváb* z L.: 13, 14, 23, 25, 59.
Landek, neurčen (Lendak, na Slovensku, o. Kežmarok?): *Zigmund Nekeš* z L., z L. na Kouřimě, manž. Dorota z Ayznova, z Eyznova: 188, 197, 198, 234, 329.
Landštejn (Landštajn, Lantsstayn, Lantštajn, Lantštejn), hrad v Čechách, o. Nová Bystřice: *páni* Landštajnští (rod panský mladší): 4. — *Ctibor*, Stibor z L. (Stiborius de Lantsstayn), z L. a z Světlova: 13, 31, 43, 53. — *Jiří* z Krajku a na L.: 80. — *Machna*, *Margreta* z L.: 8. — *Volf* st. z Krajku a na L., *Volf Krajíř* st. z *Krajku* a na L., nejvyšší kancléř král. čes.: 277, 303, 333.
Lapice, neurčený (snad v Čechách, místní část osady Novosedel nad Nežárkou, o. Lomnice nad Lužnicí): *Barbora* z L., manž. Matěje Vencelíka z Žirovnice: 193.
Lapikus (Lapykus), hrad mezi Hlubokými Mašůvkami a Plaveči, o. Znojmo, pustý hrad, pustý zámek: 128, 141, 358, 400.
L a s k o v e c, v. Vlastkovec.
Laskovský rybník, v. Vlastkovec.
Laškovský (podle Laškova), příjmení: *Aleš L.*, v. Švábenice.
Láva, v Dolních Rakousích: 39.
Lavičky, o. Velké Meziříčí, ves: 125, 244, 372.
Láz, o. Mor. Budějovice, ves: 94 (místo „Laz" čti „Láz").
Lazební hora (viničná), v. Krumlov Moravský.
Lazec (Malý Lazec), dvůr, pustý dvůr, o. Mor. Budějovice: 94, 131, 199, 331.
L á z e K r á l o v y, L á z y K r á l o v y, v. Králová.
Lázy, pustotiny, v. Kostníky.
1. **Lažánky**, o. Blansko, ves: 163. V. také Lažánky 4.
2. **Lažánky**, o. Tišnov, ves: 114.
3. L a ž á n k y, v. Lažínky.
4. **Lažánky**, neurčeny, snad Lažánky 1.: 106.
1. **Lažany**, o. Blansko, ves: 35, 37, 51, 114.
2. **Lažany Dolní** (Lažany), o. Mor. Budějovice, ves: 178.
Lažínky (Lažánky), o. Mor. Budějovice, ves: 94, 358 (místo „Lazinkách" čti „Lažínkách"), 385, 413.
Ledce (Ledec) o. Židlochovice, ves: 242.
— *Mana* (= Magdalena) z L.: 63. — *Václav Mezeřícký* z Lomnice na zámku znojemském a Ledci etc., bratr Zdenka: 418 (místo „Ledči" čti „Ledci"). — *Zdeněk Mezeřícký* z Lomnice na L., z Lomnice na zámku znojemském a Ledci etc., bratr Václava: 338, 418 (místo „Ledči" čti „Ledci").
Lednice, o. Mikulov: *Jan* z Lichtnštajna a z Nyklspurku, z Nyklšpurku na L., nejvyšší sudí markr. mor.: 335-338, 347, 350, 354.
Lechovice (Lechvice), o. Znojmo, ves: 15, 49 (j. č.), 216, 229, 404.
1. *Jan* st. z L., otec Jana 2., matka [Marketa z Černína], bratr Jan, opat lúcský: 5, 15 (pravděpodobně), 21 (pravděpodobně). — 2. *Jan* z L., *Jan* ml. z L., bratranec (= syn bratrův = synovec) Jana, opata lúckého: 5, [15 a 21, v. Jan 1.].
— 3. *Jan Lechvicský* z Zástřizl: 37.
L e c h v i c e, v. Lechovice.
Lechvický, Lechvicský: *Hynek*, v. Zástřizly. — *Jan*, v. Lechovice, Zástřizly. — *Jindřich*, v. Zástřizly, Želetice 1., Žerotice.
L e k s n i c e, v. Léštnice.
Lelekovice, o. Brno-venkov, ves, tvrz: 36-38, 113, 167, 179, 183, 196, 312, 313, 378.
— Hory: *Kozí hřbety* (nebo u Němčic 2., nebo u Újezdu 10?), *Mniská* hora (hora a les), *Podskalí* (hora a les), *Vopálená* hora (hora a les), *Zakopaná* hora (hora a les): 313.
— Lesy *Kozky* (= Kozí hřbety?): 38.
— *Vilém*, *Vilím Valecký* z Mírova na L.: 312, 337, 338.
L e n b i n g, v. Leubing.
Lenovice, zaniklé v místech nynější Nové Vsi, o. Pohořelice, pustá ves: 275, 316.

— Rybník *Lenovský* (omylem originálu Klenovský, str. 275, pozn.[3]): 245, 275, 276.
Leopold (méně pravděpodobné čtení: rychtář Leopold), poddaný, v. Damnice.
Leskoun (Lyskoun), vrch u Mor. Krumlova: 197.
1. **Léskovec** (Lískovec), v Čechách, o. Počátky: *Jan Léskovec* z L.: 406. — *Krestencí* z L., manž. Jana Zahrádeckého z Zahrádek: 336. — *Margeta* z L., manž. Lipolta Krajíře z Krajku: 333.
2. **Léskovec,** příjmení: *Jan L.*, v. Léskovec 1.
1. **Lesonice** (= Lesonice Dolní, zaniklé u Lesonic), o. Mor. Budějovice, ves: 7, 306.
2. **Lesonice,** o. Mor. Budějovice, ves, tvrz: 107, 168.
— *Jíra z L.* (asi těchto): 145. — *Katruše* z L., dcera Václava, manž. Martina Mertha: 20. — Václav z L., otec Katruše: 20.
— *Jan Hrubčický* z Čachtína na L.: 317, 318.
Leš (v orig. Jana Lesse), příjmení: *Jan L.*, v. Brno (měšťané).
L e š a n o v i c e, v. Lyšanovice.
L e š č n a, v. Líšeň.
Lešná (Leštná), o. Val. Meziříčí: *Petr Pražma* z Bílkova na L.: 222, 225, 232, 241, 243, 255, 265, 271, 277, 278, 281, 285, 294, 297, 308, 310, 316, 323, 328, 329, 333, 336, 338, 347, 350, 355, 358, 367, 372, 373.
L e š n i c e, v. Líšnice.
1. L e š t n á, v. Lešná.
2. L e š t n á, v. Líšeň.
Léštnice (Leksnice, Lexnice), o. Slavonice, ves: 209, 386.
Letonice, o. Bučovice: ves: 138, 141, 257, 433 [str. 141, pozn. [3]].
Letovice, o. Boskovice: 421.
— *Albrecht* z Boskovic a na L.: 64, 71, 77, 83, 85, 97. — *Václav* z Boskovic na L.: 222, 232, 241, 243, 271, 276, 308. — *Volf Dytrich*, hrabě z Hardeku etc., z Hardeku a z Klacka, Kladska etc., na L., *V. Jetřich*, hrabí z Hardeku a v Mochlandě, na L., V. Dytrich, hrabie z Hardeku, z Klacka a v Mochlandu, nejvyšší dědičný šenk v Rakousích a truksas v Štyrsku etc., na L., manž. Regina Fukarová (= Fuggerová), dcera Antonína Fukara z Kyrchšperku a Waysmhoren, Waysnhorn, císaře římského a krále rady, ujcové Jiří Volf Krajíř z Krajku a na Ličově, Albrecht Krajíř z Krajku a na Dačicích: 389, 393, 408, 414, 419-421 (na str. 420 místo „Fukarovu" čti „Fukarovú").
Leubing, buď ještě ves nebo již jenom trať (dnes trať Loibing) u Frejštejna, o. Vranov: 54.
— Libuňský Mlýn, místní část osady Frejštejna: 54 (místo „v Lenbingu" čti „v Leubingu").
L e x n i c e, v. Léštnice.
Lhánice (Selhanec), o. Náměšť nad Oslavou, ves: 128, 133, 137, 142, 172, 190.
1. **Lhota** (Lhotka), zaniklá ves, dnes hájovna Lhotky u Olešničky, o. Bystřice nad Pernštejnem, ves, tvrz, pustá ves: 34, 91, 131, 132.
— *Margreta* ze L., manž. Mikuláše [Čipíka] a pak Havla Krpáče: 34, 91. — *Mikuláš* [Čipík] ze L., manž. Margreta: 34.
2. **Lhota,** zaniklá u Lipníka, o. Hrotovice: pak tam Nová Ves a později Ostašov a dosud dvůr L.: 27, 79, 85, 86, 106, 115, 180, 232.
— *Anežka* z Olbramic a ze L., dcera Jana Jeníčka z Olbramic: 115. — *Anna* ze L. (asi z této), manž. Protivce z Zástřizl na Čejkovicích: 86, 88. — *Hynek* ze L. a z Pucova: 9, 10. — *Jan Jeníček* z Olbramic a ze L., otec Anežky a Markety: 79, 115. — *Lidmila* z Olbramic a ze L., manž. Jindřicha Lechvického z Zástřizel: 106. — *Marketa* z Olbramic a ze L., dcera Jana Jeníčka z Olbramic: 115.
3. **Lhota,** o. Kunštát, ves: 6.
4. **Lhota u Lysic** (Lhota), o. Kunštát, ves: 6.
5. **Lhota** (Lhotka), zaniklá mezi Dambořicemi, Uhřicemi a Žarošicemi, o. Ždánice, ves, pustá ves: 36, 37, 112, 198, 272, 322, 330, 368, 384.
6. **Lhota,** neurčena, ves: 24.
7. **Lhota** (Lhotka), neurčena: *Anna* ze L., dcera Jana Kytle ze L., strýna Tyburcího a Jiříka Dubňanského z Bačic, švagr Petr starší Dubňanský z Bačic: 315, 369, 370. — *Dorota* ze L., dcera Jana Kytle ze L., manž. Petra Dubňanského z Bačic, matka Tyburcího a Jiříka Dubňanského z Bačic: 315, 369, 370. — *Jan Kytle*, J. K. ze L., ze L. a na Olexovicích, otec Anny a Doroty: 368, 369.
8. **Lhota Červená,** o. Třebíč, ves: 374, 383.
9. **Lhota Rapotina,** o. Boskovice: *Jan [Syrovátka* ze L.], syn Václava Syrovátky ze L.: 126. — *Jindřich [Syrovátka* ze L.], syn Václava Syrovátky ze L.: 126. — *Jiřík Syrovátka* ze L., bratr Václava: 10, 25. — *Salomena [Syrovátková]* ze L., manž. Jana ze Zdenína: 138, 144, 190. — *Václav Syrovátka* ze L., bratr Jiříka, otec Jana a Jindřicha: 10, 25, 126.
1. **Lhotice,** o. Jemnice, ves: 135, 195.
2. **Lhotice,** o. Náměšť nad Oslavou, ves: 8, 11, 60, 107, 114, 180, 401.
— Dvůr *Jarochovský*: 180. — Dvůr *Požit*: 60. — 1. *Jan* ze L.: 60. — 2. *Jan Pažický* ze L. (= snad Jan 1.): 180. — *Margeta* ze L.: 60. — *Matěj*, dvořák ze vsi L., syn Václav: 114 (místo „Matěj Dvořák" čti „Matěj, dvořák"), 180, 432 (str. 114). — *Václav*, syn Matěje, dvořáka ze vsi L.: 180.
— *Mikuláš Čaba*, na podsedku ve L.: 114.
1. L h o t k a, v. Lhota 1.
2. **Lhotka,** o. Vel. Bíteš, ves: 188.
3. L h o t k a, v. Lhotky 3.
4. L h o t k a, v. Lhota 5.
5. L h o t k a, v. Lhota 7.
1. [L h o t k y], v. Lhota 1.
2. **Lhotky,** zaniklé u Litostrova, o. Ivančice, pustá ves: 404. V. také Věska 4.
3. **Lhotky** (Lhotka, Lhotky Rankovy, Rankovy Lhotky), o. Vel. Meziříčí, ves: 20, 58, 125, 244, 372.
Lhotský, příjmení: *Jan*, řečený L., (neurčeno, podle které Lhoty), J. L. z Jablonného, v. Jabloňov, Zhoř 6. — *Jan L.* (podle Lhoty Vranové), v. Ptení. — *Zdeněk L.*, v. Ptení.
L i b ě, v. Lubě.
[L i b e r k], v. Rychemberk.
Libice, zaniklé u Fryšavy, o. Jaroslavice, pustá ves: 258.
Líbivá, (Libivá?), neurčena: *František* z L., manž. Dorota z Věžníka: 9, 17.

1. **Libochová Dolní**, o. Bystřice nad Pernšt., ves: 300, 405.
2. **Libochová Horní**, o. Velké Meziříčí, ves: 300, 405.

Libštejn (Libsstayn), hrad v Čechách, u Liblína, o. Kralovice: *Albrecht* z Kolovrat a na L., nejvyšší kancléř král. čes., (Albertus de Colovrat et in Libsstajn, supremus cancellarius regni Boemie): 212.

Libuňský Mlýn, v. Leubing.

Licek, jméno mužské a příjmení: *Burjan L.*, v. Plaveč. — *Jan L.*, v. Plaveč. — *Jiřík L.*, v. Plaveč. — *Václav L.*, v. Plaveč.

Ličov, Latschan, v Dolních Rakousích, kraj Gmünd: *Jiří Volf Krajíř* z Krajku a na Ličově, bratr Albrecht Krajíř z Krajku a na Dačicích, ujcové Volfa Dytricha, hrabie z Hardeku, z Klacka a v Mochlandu, nejvyššího dědičného šenka v Rakousích a truksasa v Štyrsku etc., na Letovicích: 420.

Lideřovice, o. Slavonice, ves: 209, 333, 433 (str. 333).

Lidměřice (Lidiměřice, Lidmiřice), o. Mor. Krumlov, ves: 56, 113, 125, 141, 265, 266, 288, 348, 353.
— Poddaní: mladý *Hudolt*, starý *Huduolt*, *Kyndl*, *Longhanzl*, *Lorl*, *Mathl*, *Tamiš Mathl*, *Modr*, *Prost*, *Rubal* (Rúbal?), nejmenovaný rychtář: 56.

Liechtenstein, hrad u Mödlingu v Dolních Rakousích: *páni* z Lichtnštajna, z Lichtnštajnu, z Lichtnštejna: 3, (rod panský starodávní), 276. — *Jan* z L., z L. a z Nyckolspurku, z Nyklšpurku, na Nyklšpurce, z L. a z Nyklspurku na Lednici, [syn Kryštofa], nejvyšší sudí markr. mor., strýc Linhart z L. a z Niklšpurku: 180, 195, 265, 277, 278, 281, 285, 286, 308, 310, 316, 328, 332, 335-337, 347, 350, 354. — *Jindřich* (Henrich) z L. a z Nikolšpurku, [bratr Křištofora]: 33. — 1. *Jiřík* z L. a z Nyklšpurku: 241. — 2. *Jiřík Hortman* z L. na Valticích: 337. — *Křištofor* (tak čti místo Křištofar) z L., [bratr Jindřicha]: 33. — *Linhart* z L., strýc Jana: 136, 180, 195, 203, 209, 218, 221, 222. — *Mandalena* z L., manž. Adama Volfa Krajíře z Krajku: 401. — *Volf Krystof* z L. na Nyklšpurku: 337. — *Volfgang* z L.: 136.

Lichtemburk (Liechtenburg, -k, Lichtemburk, Lichtenburg, -k, Lichtmburg, -k, Lichtnburk) = Lichnice, hrad v Čechách, u vsi Podhradí, o. Čáslav: *páni* z L. (rod panský starodávní): 3. — *Albrecht* z L. a z Bítova, A. *Bítovskej*, Bítovský z L., z L. na Hostimi, bratr Púty, [otec Zdeňka]: 37, 38, 40, 57, 134, 153, 159, 161, 162, 167, 168, 170, 171, 177, 179, 187, 204, 225, 232, 241, 243, 255, 265, 281, 288, 289, 300. — *Burian*, *Burjan* z L. a z Bítova, syn Herricha, komorník krále Vladislava: 94, 107. — *Elška* z L., manž. Burjana Osovského z Doubravice: 389. — *Hynek* z L., strýc Púty: 13. — *Jan* z L., z L. a z Bietova (Johannes de L., de L. et Vetovia), *Jan*, řečený *Sirotek*, z. L. (Johannes, dictus Sirotek, de L.), manž. Anna z Královic: 3, 6, 13, 15, 21, 22, 25. — 1. *Jindřich* z L., z L. a z Bítova (Hemericus, Henrich, Henrych, Herrico, Herrich de L.), otec Burjana a Jindřicha 2.: 3, 21, 25, 31, 94, 105. — 2. *Jindřich* (Herrich) z L., z L. a z Bítova, na B., *Bítovský*, syn Jindřicha 1., manž. 1. Alena z Ludanic, 2. Appolona z Lomnice: 105, 120, 121, 129-133, 136-138, 142, 143, 161, 170, 171, 177-179, 197, 207, 230, 233, 242, 245, 286, 290, 327. — *Kateřina* z L., manž. Volfa Házle z Nové Vsi: 210. — *Puota*, Púta z L., z L. a z Bítova (Putha de L.), bratr Albrechta, strýc Hynek: 3, 9, 13, 16, 18, 22, 25, 37, 38, 40, 44, 45, 50, 51, 57, 61, 67, 103, 104, 110. — *Smil* z L., z L. a z Bítova: 53, 61, 64, 71, 77, 80, 83, 85, 88-91. — *Václav* ml. z L., z L. na Bítově, [syn Jindřicha 2.], manž. Anna z Hofkyrchu: 316, 323, 323 (místo „z Lichtmberka" čti „z Lichtnburka"), 328, 330, 338. — *Vaněk* z L. na Bezci, *Bítovský* z L. na Bezci, manž. Mandalena z Lomnice: 329, 333, 336, 338, 341, 347, 350, 354, 357, 434 (str. 338). — *Zdeněk* z L., *Bítovský* z L., z L. na Hostimi, manž. 1. Johanka z Doubravice, 2. Elška z Fulštejna: 353, 358, 385, 389, 391, 413.

Lichtmberk, v. Lichtenburk.

Likl, v. Lykl.

Lileč, v. Luleč.

Lilhová, příjmení: *Kateřina L.*, v. Jihlava (měšťané).

Limberk, neurčen, rod původně z Litvy: *Burjan* z L., Burjan *Žabka* z L., syn Jiříka, manž. Mandalena z Hustopeč: 316, 406, 415, 427. — *Jiřík Žabka*, Ž. z L., z L. na Kounicích, krále JMti rada a místokancléř (viccekancléř) král. čes., hejtman na zámku Špylnberku, rytíř, manž. Libuše Černohorská z Boskovic, syn Burjan: 245, 246, 248, 253 a 433, 255, 266, 267, 275, 276, 281, 283, 288, 290, 292, 293, 295-298, 302, 304, 316, 321, 322, 326, 332, 334, 335, 337, 357, 367, 396, 409, 415, 421, 433 (str. 253, č. 43).

Linec, v Horních Rakousích: 217.

1. **Linhart**, opat, v. Žďár 2. — *L.*, dvořák ze Slavíkovic, v. Slavíkovice 3.
2. **Linhart**, příjmení: *Volf L.*, v. Odrovice.

Linhartek [z Horu], v. z Horu.

1. **Lípa**, v Čechách, o. Hradec Králové: *Dorota* z L., manž. Hynka z Valdstajna a z Brtnice: 23.
2. **Lípa Česká** (látinsky Lipa, Lippa, česky jen z Lipého, nom. Lipý v orig. není), v Čechách: *páni* z Lipého (rod panský starodávní): 3. — *Bohunka* z L., [dcera Jana], vnuka Bohunky z Pernštajna: 343, 344, 346, 371, 391, 392. — *Božina* z L., [dcera Jana], vnuka Bohunky z Pernštajna: 343, 344. — *Čeněk* z L., [syn Jana], vnuk Bohunky z Pernštajna, krále českého mundšenk, krále Maxmiliána šenk: 306, 315, 342, 343, 346, 387, 392. — *Jan* z L., z L. na Krumlově, nejvyšší maršálek král. českého, nejvyšší komorník markr. mor., [syn Jindřicha] a Bohunky z Pernštajna, ujec Jana z Pernštajna na Helfnštajně, [synové Čeněk, Pertuolt 2., Vilím, dcery Bohunka, Božina, Johanka, Lidmila]: 66, 90, 94, 157, 159-162, 164, 167, 168, 170, 177, 179, 183, 187, 193, 195, 197, 204, 209, 211, 218, 219, 221, 222 (omylem orignálu také z Dubé), 225, 228, 231, 232, 234-237, 241, 242, 247, 249-251, 255, 256, 260, 261, 272, 320, 321, 323, 342, 343, 368-371, 394,

433 (str. 221, pozn. ³) a str. 222). — *Jindřich* z L., nejvyšší maršálek král. čes., [syn Pertolda 1.], manž. Bohunka z Pernštajna, [syn Jan]: 33, 45, 68, 90, 92, 93, 97, 98, 106, 108, 109, 113, 119, 125, 136-138, 140, 346. Jeho hejtman *Zygmund Valecký* z Mírova a na Pozdětíně, manové *Matěj Vacek* z Bezděkova, hořrichtéř jeho dvoru, *Jiřík Kusý* z Mukoděl a z Bohutic, *Ščepán Kusý* z Mukoděl a z Vedrovic. — *Johanka* z L., [dcera Jana], vnuka Bohunky z Pernštajna, manž. [Jana z Žerotína a na Strážnici], nejvyššího komorníka markr. mor., syn Bernart [z Žerotína na Dřevohosticích]: 343, 344, 346. — *Lidmila* z L., [dcera Jana], vnuka Bohunky z Pernštajna: 343, 344. — 1. *Pertold* (Pertult, Pertuolt) z L., nejvyšší maršálek král. čes., (Pertoldus, Pertholdus de Lipa, Lippa, supremus marescalcus regni Boemie), matka Barbora z Kunstátu a z Poděbrad, manž. Alžběta z Kravař, [syn Jindřich]: 3 (v radě přísežné JKMti), 6, 7, 13, 21, 25, 33. — 2. *Pertolt*, Pertult, Pertuolt z L., z L. na Krumlově, z L. na Hodoníně, nejvyšší maršálek král. čes., hejtman markr. mor., komorník krále českého, krále římského, uherského a českého Maxmiliána, římského císaře [Maximiliána], [syn Jana], vnuk Bohunky z Pernštajna: 306, 315-317, 329, 336-338, 342-344, 346-349, 354, 357, 363, 367, 376, 386, 387, 389, 391-394, 396, 402, 404, 408, 409 (nejm.), 410 (nejm.), 411, 413, 414, 418, 419 (nejm.), 420 (nejm.), 421 (nejm.), 424, 425, 427, 428 (nejm.). — *Vilím* z L., [syn Jana], vnuk Bohunky z Pernštajna: 306, 315, 342-344, 346.

— *Jan Berka* z Dubé a z L.: 64, 65, 83, 432. — *Ladslav Berka* z Dubé a z L., z D. a L. na Štemberce, [otec Václava]: 187, 209. — *Mandalena* z Dubé a L., syn Krystof z Boskovic: 196. — *Václav Berka*, Berka z Dubé a z L. na Štemberce, nejvyšší sudí markr. mor., [syn Ladslava]: 337, 338, 347, 355, 358, 360, 363, 367, 371, 373, 376, 383, 386, 389, 393, 397, 398, 402, 408, 411, 412.

Lipňany, o. Hrotovice, pustá ves: 7, 61, 112.

Lipnice, o Dačice, ves: 209.

— *Jan Kuneš* z L.: 110.

Lipnička, zaniklá u Lipnice, splynula nejspíše s Lipnicí, o. Dačice, ves: 158, 349.

— *Jan Kuneš* z L.: 158. (= Jan Kuneš z Lipnice; v. tuto.)

1. **Lipník, o. Hrotovice**, ves: 27, 79, 86, 106, 115, 180, 232. V. také Lipník 2.

2. **Lipník**, příjmení (= asi z Lipníka, o. Hrotovice): *Jan L.*: 85.

Lipolec (Lipovec, Lipuovec), zaniklý mezi Starou Říší a Nepomukami, o. Telč, ves, pustá ves: 10, 23.

L i p o l t o v i c e, v. Litultovice.

Lipové, les, v. Oslava 1.

1. **Lipovec**, o. Blansko, ves: 136, 210, 232, 349.

2. L i p o v e c, v. Lipolec.

L i p a, L i p p a, v. Lípa 2.

L i p u o v e c, v. Lipolec.

Lipůvka (Lipuovka), o. Tišnov, ves: 372, 377.

L i p ý, v. Lípa 2.

L i s a n o v i c e, v. Lyšanovice.

L í s k o v e c, v. Léskovec 1.

L i š a n o v i c e, v. Lyšanovice.

Líšeň (Leščná, Leštná), venkovský soudní okres Brno, ves, tvrz: 193 (místo „Leščnu" čti „Leščnú"), 210, 220, 406.

Líšnice (Lešnice), o. Mohelnice, městečko: 6.

Litava, o. Tišnov, ves, tvrz: 35, 36.

— *Arkleb* [*Vojna* z L.], syn [Jana ml.] Vojny [z L.]: 35. — [*Jan* ml.] *Vojna* [z L.], otec Arkleba a Jiříka: 35. — *Jiřík* [*Vojna* z L.], syn [Jana ml.] Vojny [z L.]: 35.

Litenčice, o. Zdounky: 285.

— *Jan* st. *Kropáč* (Jan Kropáč starší) z Nevědomí na L.: 328, 329, 333, 336-338, 347, 350, 355, 358, 360.

Litobratřice, o. Mikulov, ves: 31, 32.

— Rybník Litobratrský: 241.

Litoboř (Litochoř), o. Mor. Budějovice, ves: 362, 363.

Litostrov (Litostrojov), o. Ivančice, ves: 172, 404.

Litovany, o. Hrotovice, ves, tvrz: 8, 61, 156, 372 (omylem originálu Bítovany, ale B opraveno na L).

— *Jan* z L.: 8.

Litovel: 209.

Litovřice, omylem originálu místo Bítovčice. V. tyto.

Litultovice (Lipoltovice), o. Opava: *Alžběta* z L.: 355. — *Jetřich Obešlík* z L.: 217, 229.

Liznová, příjmení: *Elška L.*, v. Březník.

1. **Loděnice Moravská** (Lodějnice, mn. č.), o. Olomouc: *Jan*, sirotek z L. (tak čti místo Jan Sirotek z L.), syn Kláry z Pohořílky: 9. — *Smilková* (tak čti místo Smilkova, = Klára z Pohořílky, manž. Smilka [Smila] z L.): 10. — *Mauricius Zolczar* z L.: 145, 146.

2. **Loděnice** (Lodějnice, j. č.), o. Pohořelice, ves: 224, 257, 267.

L o g s s a n, v. Lokšan.

L o c h e n p e r k, L o c h m p e r k, v. Lachenberg.

Lokšan (Logssan, Loxan), příjmení: *Jiřík L.* (Georgius Logssan), [z Lokšanu (rodina ze Slezska), rada krále a německý místokancléř král. čes.]: 246, 283, 341.

Lombist (Lonbišt), neurčen: Bratři *Jiřík Lonbist*: 415, *Mikuláš* z L.: 415.

1. **Lomnice** (Lommice, Lomnicz, Lompnice, Lompnicza), o. Tišnov: zámek, městečko: 206, 328, 408, 410, 414.

— *Páni* z L. (rod panský starodávní): 3, páni *Lomničtí* 206. — *Adam* z L. na Brumově, [syn Jana 5.], strýc Oldřicha a Znaty, otec Jana 6. a Jaroslava: 273, 286. — 1. *Albrecht* z L., bratr Jana 1., Ščepána a Václava 2.: 23. — 2. *Albrecht* z L., syn Jana 4., bratr Znaty mladšího: 409. — *Alena Mezeřícká* z L., manž. Zykmunda Helta z Kementu, krále JMti rady a místokancléře král. čes.: 379. — *Anežka* z L., dcera Vilíma: 244. — *Anna z L.*, manž. Mikuláše Hořeckého, syn Jan: 345. — *Appolona* z L., *Mezeřícká* z L., manž. Jindřicha z Lichtnburka: 197, 348, 378, 415. — 1. *Jan* z L. (Johannes de Lomnicz, de Lompnicza), z L. a z Meziříčí (Johannes de Lomnicz, alias de Mezirzicz) z L. na Mezeřiečí, Mezeříčí, na Meziříčí, z L. *Meziřícký*, *Meziříčský*, *Jan* st. z L., z L. a na Náměšči, Náměšti, nejvyšší komorník desk a práva zemského v Olomúci, súdu a

práva olomúckého, desk a sudu práva zemského v Olomúci, desk a práva marg. mor. v Olomúci, nejvyšší komorník marg. mor., hejtman marg. mor., markrabství mor., nejvyšší hejtman mor., syn Václava 1., bratr Albrechta, Ščepána, Václava 2., manž. 1. Margeta z Boskovic, 2. Anna ze Cténic, synové Jan 2., Jindřich, Václav 3., Vilím, Vladislav, Zdeněk: 3, 6, 7, 13, 16, 21, 23, 31-33, 43, 50, 51, 53, 57, 58, 60, 62-64, 71, 77-83, 85, 88-91, 93, 95-110, 121, 125-127, 129-134, 136-140, 142-145, 147, 148, 204, 205, 220, 243, 244, 282. — 2. *Jan* z L., Jan *Mezřický* z L., syn Jana 1.: 161 [asi], 167 [asi], 244. — 3. *Jan* z L., *Jan* ml. z L., bratr Jiříka: 183, 328. — 4. *Jan* [z L.], *J. Lomnický* z L. etc., synové Albrecht 2., Znata mladší: 409, 421. — 5. *Jan* z L. a na Broumově, Brumově, otec Adama: 163, 164, 221. — 6. *Jan* z L. a na Broumově, syn Adama, bratr Jaroslava: 430.

Jaroslav [z L. a na Broumově], syn Adama, bratr Jana 6.: 430. — *Jindřich* z L., z L. a na Mezeříčí, Meziříčí, *Mezeřícký*, *Mezřícký* z L., z L. a na Jemnici, syn Jana 1., manž. Braxida Černohorská z Boskovic: 153 (jmenován od krále Vladislava nejvyšším komorníkem markr. mor. bez rady panské, vzdal se však), 155-157, 159-161, 164, 167, 170, 171, 193, 197, 203-205, 209, 220, 225, 228, 230, 236, 241-244, 255, 260, 272, 285, 289, 294, 295, 297, 298, 319, 337, 344, 352, 353, 376, 383, 387, 389, 393, 397, 398, 402, 407, 408, 412. — *Jiřík* z L., z L. a na L., *Lomnický* z L., bratr Jana 3., manž. Mandalena z Boskovic, strýc Znata st. z L. a na Náměšči, písař *Matěj*, služebník *Jan Rous*: 177, 179, 183, 187, 200, 222, 286, 288, 328, 337, 408, 409. — *Lacek*, *Ladslav* z L., *Ladislav Mezeřícký* z L. na Lochenperku (omylem originálu místo Vladislav), v. Vladislav. — *Ludvík Mezeřectký* z L., *Mezeřícký* z L., z L. Mezeřícký: 130, 312, 316, 389, 408. — *Machna* z L., manž. Jiříka Pňovského z Sovince: 35, 72. — 1. *Mandalena* z L., manž. Heralta z Kunstátu, Kuny z Kunstátu, z Kunstátu na Hodoníně, Kuny z Kunstátu a z Bolehradic, z Polehradic, vnuk Vilím, syn Jiříka Tetaura z Tetova a na Zlíně: 90, 99, 115, 137, 142, 207, 208, 284, 432 (str. 99). — 2. *Mandalena* z L., manž. Vaňka Bítovského z Lichtnburka: 357. — *Markvart* z L. (Markward, Markwardus de Lompnicza, de Lompnicz), [syn Znata 1.?]: 3, 6, 13, 21, 25. — *Oldřich* (Voldřich) z L., z L. etc., z L. a na Náměšči, Náměšti, Námišti, z L. a na Vokarci, otec Václav 2., bratr Znata 2., ujec Jan starší z Žerotína a na Rosicích: 273, 286, 373, 376, 377, 392, 408-411, 424, 430, 434 [str. 377, č. 27 a str. 408, pozn. [3])]. — *Ščepán* z L., (Stephanus de Lompnicza), z L. a z Náměšče, bratr Albrechta, Jana 1. a Václava 2.: 7, 13, 16, 23, 46, 63, 71. — 1. *Václav* [z L.], otec [Albrechta], Jana 1., [Ščepána a Václava 2.]: 7. — 2. *Václav* z L., z L. a na Náměšči, z Náměšče, *Náměstský*, bratr Albrechta, Jana 1. a Ščepána, otec Oldřicha a Znaty 2.: 23, 109, 112, 115, 116, 127, 129-131, 133, 134, 136-138, 142-145, 147-149, 153, 155, 157, 159, 173, 177, 179, 188, 190, 221, 286. — 3. *Václav* z L., z L. a na Mezeříčí, *Mezeřícký*, *Mezřícký* z L., Mezřícký z L. a na Ošpornu, z L. na hradě znojemském, pán a držitel hradu znojemského, Mezeřícký z L. a na zámku znojemském a Ledci, syn Jana 1.: 204, 205, 243, 244, 270, 271, 294, 297, 398, 399, 418. — *Vilím Mezřický* z L., syn Jana 1., otec Anežky z L.: 244. — *Vladislav* (omylem originálu také Lacek, Ladislav, Ladslav) z L., z L. a na Mezeříčí, *Mezeřícký*, *Mezřícký* z L., Mezeřícký z L. na Lochenperku, syn Jana 1.: 189, 204, 205, 243, 244, 249, 257, 268, 294, 295, 297, 319, 337. — *Zdeněk* z L., z L. na Mezeříčí, *Mezeřícký*, *Mezeříčský* z L., *Mezeřícký* z L. na Vranově, Mezeřícký z L. na Ledci, Mezeřícký z L. na zámku znojemském a Ledci, rada králové Marije, syn Jana 1., manž. Margeta z Říčan: 187, 193, 197, 198, 209, 212, 217, 221, 222, 226-228, 243, 244, 256, 257, 265, 268-272, 277, 278, 281, 285-287, 290, 294-296, 298, 308, 338, 363, 364, 418. — 1. *Znata* z L., nejvyšší sudí markr. mor., (syn Markvarta?): 39, 108, 109, 111-114, 116, 120, 125-127, 129, 130, 133, 136, 138, 142-145, 148, 153, 156, 157, 159. — 2. *Znata* z L., z L. na Náměšči, Náměšti, *Znata* st. z L. a na Náměšti, syn Václava 2., bratr Oldřicha, strýc Jiříka z L. a na L.: 273, 286, 316, 323, 328, 329, 333, 336-338, 347, 350, 396, 408, 409, 434 (str. 408, pozn. [3])). — 3. *Znata* z L., z L. na L., *Znata* ml. z L., z L. na (nedopsáno kde), z L. na Říčanech, otec Jan 4., bratr Albrecht 2., manž. Magdalena z Mírova: 394, 408, 409, 414, 418, 419, 421, 425, 428. V. také Říčany 1., 414.

2. **Lomnice**, neurčena: kněz *Jan* z L., převor domu strakonického zákona sv. Jana Iherozolimitánského: 167.*

Lomnický: *Jan*, v. Lomnice 1., Jan 4. — *Jiřík*, v. Lomnice 1.

L o m p n i c e, L o m p n i c z, L o m p n i c z a, v. Lomnice 1.

Lomy, o. Jemnice, ves: 78, 138, 172, 195.

Lonbist, příjmení: *Jiřík L.*, v. Lombist.

Longhanzl, příjmení, poddaný, v. Lidměřice.

Lorl, příjmení nebo jméno?, poddaný, v. Lidměřice.

1. L o u č k a, v. Loučky 3.
2. **Loučka**, zaniklá u Dlouhé Brtnice, o. Třešť, pustá ves: 234, 235, 283, 305, 433 (str. 234).
3. L o u č k a, v. Loučky 1.
4. **Loučka Studená** (Studená Lúčka), o. Mohelnice, ves: 6.

1. **Loučky** (Lúčky, pod Byteší), zaniklé u Velké Bíteše, ves: 11, 20, 40.
2. **Loučky** (Lúčky, j. č.), o. Jihlava, ves: 55.
3. **Loučky Dolní a Horní** (Loučka, Loučky, Lúčka, Lúčky), o. Tišnov, pustý zámek, pustý hrad, ves, vše v Dolních L.: 88 (asi obojí), 109 (spíše obojí než jen D.), 206 a 328 (obojí nebo jenom jedny?).

1. **Louka** (Lúka), o. Jemnice, ves: 171, 278. — *Václav Divůček*, Divuoček, z Počepic a z L., z L. a z Počepic: 33, 104, 216.
2. L o u k a, v. Luka nad Jihlavou.
3. **Louka**, místní část Znojma, klášter Louka, loucký, premonstrátský: 5, 168, 169, 223-225, 282, 283, 290-292, 295, 296, 300 a 433, 362, 363, 415. — Opatové: *Hrůza*: 362, 363. — 1. *Jan*, bratranec Jana ml. z Lechvic: 5. — 2. *Jan*:

169. 223-225. — *Ondřej [Weiss, Weiß]*: 282, 283, 290-292, 295, 296, 300. — *Pavel*: 168, 169.
4. **Louka Ostrá**, zaniklá u Myslibořic, o. Hrotovice, pustá ves: 112, 214 (ves pustá Lykodery, jinak Ostrá Louka): původně dvě různé vsi, dnes je tam jen dvůr Ostrý.
Loukovice (Lovkovice, Lúkovice), o. Třebíč, ves: 18, 22, 45, 71, 94, 137, 196 (místo „v Lukovicích" čti „v Lúkovicích"), 198, 303, 306, 307, 355.
Loulav, příjmení: *Jan L.*, poddaný, v. Troubsko.
1. **Lovčice**, o. Ždánice, ves: 49, 88, 125, 135, 141, 250, 333.
— *Lovčicský* les: 49. — Les u L., nad L., jenž slove *Heřmanov*, vklad Heřmanova lesu, les *Heřmanů*, vklad lesu, slove Heřmanu, kus hor, který slove les Heřmanů: 141, 250, 333.
2. L o v č i c e, v. Lovčičky.
Lovčičky (Lovčice), o. Slavkov, ves, tvrz: 8, 49.
Lovčovice, o. Jemnice, ves, pustá tvrz: 195, 210.
Lovětín, o. Třešť, ves, pustá ves: 84, 85, 129, 158, 231, 265, 324.
L o v k o v i c e, v. Loukovice.
L o x a n, v. Lokšan.
Lubě (Libě), o. Blansko, ves: 49.
Lubné, o. Tišnov, ves: 13, 36, 328.
Lubnice, o. Jemnice, ves, tvrz: 54, 103, 104, 108, 414.
— Les *Rudic*, Rudice, j. č.: 104, 108.
— *Sigmund Krokvicar* z Nové Vsi a na L.: 103.
Lubno (z Lubna, omylem originálu místo z Slúpna): 127.
Lucembursko: dux, vévoda, kníže, v. Ferdinand 1., Jiří, Ludvík, Matyáš, Maximilián, Vladislav.
1. L ú č k a, v. Loučky 2.
2. L ú č k a, v. Loučka 1. = Loučky 3.
3. L ú č k a S t u d e n á, v. Loučka 4.
1. L ú č k y, v. Loučky 1.
2. L ú č k y, v. Loučky 3.
Ludanice (Ludanicz), na Slovensku, politický okres Topolčany: *páni* Ludanščí (rod panský mladší): 4. — *Alena* z L., manž. Jindřicha z Lichtemburka a na Bítově: 120. — 1. *Hynek* (Hynko) z L., z L. a z Rokytnice: 3, 13, 31, 43, 50, 51, 53, 61, 64, 68, 69, 71, 77, 83, 85, 90, 91, 98, 101-103, 106, 107, 109, 111, 113, 114, 116, 120, 125, 126, 342 (str. 98, č. 102). — 2. *Hynek* z L. a na Rokytnici, strýc Zigmunda z L. a na Veveří, [synové Jan ml., Půta a Václav 2.]: 167. — 3. *Hynek* z L., z L. a na Jemnici, syn Václava 1.: 155, 157, 158, 160, 168, 171, 178, 208, 230, 271, 286, 307. — 1. *Jan* z L., z L. a na Jemnici, *Jan* st. z L. a na Jemnici, syn Václava 1., manž. Lidmila z Šternberka: 155, 157, 158, 160, 168, 178, 187 (nebo spíše Jan 2.?), 197 (Jan 2.?), 230, 272, 278. — 2. *Jan* z L., *J.* ml. z L., J. ml. z L. a na Veveří, *J. Rokycký*, *Rokytský* z L., *J. Rokytský* ml. z L., Jan z L. na Veveří, J. Rokytský z L. na Veveří, *J. Veverský* z L., [syn Hynka 2.], manž. Anna z Vlašimě: 187 (Jan 1.?), 188, 193, 197 (Jan 1.?), 203, 205, 208, 209, 221, 222, 225, 241, 255, 271, 272. — *Johanka* z L., manž. Jiříka Čela z Čechovic: 385. — *Kateřina* z L., manž. Burjana z Valdštejna a na Brtnici: 128. — *Puota*, Půta z L., z L. na Rokytnici, [syn Hynka 2.]: 91, 221, 233, 243, 255, 265, 271, 281, 285, 289. — 1. *Václav* z L., z L. a na Veveří, z L. a z Veveří, z L. a na Jemnici, *Veverský* z L. na Jempnici, nejvyšší sudí cúdy brněnské (Wenceslaus de L., supremus czudarius czude Brunensis), podkomoří markr. mor., manž. Alena z Valdštejna, synové Hynek 3., Jan 1., Zigmund: 3, 8, 9, 13, 21, 25, 31, 42, 43, 44, 52, 53, 60, 61, 64, 66, 67, 69, 71, 72,-77, 78, 83, 85, 90, 91, 95, 98, 101, 102, 106-109, 111-113, 115, 116, 120, 121, 125, 134, 139, 140, 146-148, 154, 155-157. — 2. *Václav* z L., z L. na Chropyni, [syn Hynka 2.], hejtman markr. mor.: 194, 209, 296, 298 (nejm.), 304 (nejm.), 308, 309, 311, 315, 316, 321 (nejm.), 322 (nejm.), 323, 328, 329, 332, 334-336, 338, 341 (nejm.), 342 (nejm.), 347, 350, 352 (nejm.), 353 (nejm.), 354, 358, 360, 361, 363, 367, 368 (nejm.), 371, 373, 375 (nejm.). — *Zigmund* z L., z L. a na Veveří, Z. *Veverský* z L., syn Václava I., manž. Kateřina z Vlašimě, strýc Hynek 2.: 155, 157-164, 167, 169, 178, 208, 218, 227, 230, 255, 296.
Ludvík, uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král a markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužický markrabie etc. (Ludovicus rex, Ludvicus rex): 162, 168 (nejm.), 169, 177, 180 (nejm.), 181, 182, 189, 242, 249-251, 341; komorník Mikuláš z Víckova: 180.
Ludvíkov, zaniklý v okolí Deblína, o. Tišnov, ves: 114.
Luh, louka, v. Klečany.
L ú k a, v. Louka 1.
Luka nad Jihlavou (Louka, Luky), o. Jihlava, ves: 374, 383, 392.
1. **Lukov**, o. Holešov: *Albrecht* st. z Šternberka a z L.: 53, 60, 64, 71, 77, 85, 101. — *Boček Kuna* z K. na L., bratři Čeněk, Jan 2., Kristof, Smil 2.: 298, 310, 311, 316, 319. — *Čeněk Kuna* z Kunstátu na L., bratři Boček, Jan 2., Kristof, Smil 2.: 298, 319. — 1. *Jan Kuna* z K. a na L., z L., nejvyšší komorník markr. mor., hejtman markr. mor., bratři Jindřich, Smil 1., Zigmund: 203-205, 208, 209, 218, 219, 221, 222, 225, 232, 241, 242, 255, 260, 265, 268, 271, 272, 276, 278, 313 (ty časy nejstarší fundátor, pán vrchní kláštera Smilhajmu). — 2. *Jan Kuna* z Kunstátu na L., bratři Boček, Čeněk, Kristof, Smil 2.: 298, 319. — *Jindřich Kuna* z Kunstátu a z L., bratři Jan 1., Smil 1., Zigmund: 219. — *Kristof Kuna* z Kunstátu na L., bratři Boček, Čeněk, Jan 2., Smil 2.: 298. — 1. *Smil Kuna* z Kunstátu a z L., bratři Jan 1., Jindřich, Zigmund: 219. — 2. *Smil Kuna* z Kunstátu na L., bratři Boček, Čeněk, Jan 2., Kristof: 298, 319. — *Zigmund Kuna* z K. a z L., bratři Jan 1., Jindřich, Smil 1.: 219.
2. **Lukov**, o. Vranov, ves, městečko: 156, 338, 393.
Lukovany (Hlohkovany, Hlochkovany), o. Ivančice, ves, tvrz: 315, 316, 404, 407.
— *Anna* z Hl., manž. Matěje Vacka z Bezděkova, sestry Kateřina, Machna: 11, 27. — *Kateřina* z Hl., sestry Anna, Machna: 27. — *Machna* z Hl., sestry Anna, Kateřina: 27. — *Jan Bule* z Bořitova na Hl.: 236, 287.
L ú k o v i c e, v. Loukovice.

L u k y, v. Luka nad Jihlavou.
Luleč (Lileč, muž. i žen. rodu), o. Vyškov, hrad, pustý hrad, ves. 8, 42, 178, 190, 350.
— *Alena* z L., manž. Vilema z Víckova: 113, 200. — *Brikcí* (Briktzi) z L.: 10, 17. — *Elška* z L.: 42. — *Liček* z L., z L. a Hostěrádek, z L. a na Hostěradkách, z Hostěrádek, na Hostirádkach, syn Anežky z Čelechovic, manž. Anna z Mrdic: 10, 23, 58, 101. — *Zuzana* z L.: 200.
1. **Lužice** (Lusacia), markrabství, v. Ferdinand I., Jiří, Ludvík, Matyáš, Maximilián, Vladislav.
2. **Lužice** (mn. č.), o. Hodonín, ves: 88, 137.
Lykl (tak čti místo Likl), příjmení: *L.* z Micmanic, v. Miemanice.
Lykodery, jinak Ostrá Louka, zaniklé u Myslibořic, o. Hrotovice, pustá ves: 214. V. také Louka 4.
Lýsek, příjmení: *Jan*, řečený *Lýsek:* 15
Lysice, o. Kunštát, ves, tvrz: 6, 50.
— *Diviš* z Kácova na L., D. *Černčický* z Kácova na L.: 372, 373, 383, 421.
L y s k o u n, v. Leskoun.
Lyšanovice (Lešanovice, Lisanovice, Lišanovice), zaniklé mezi Trstěnicí a Skalicí, o. Mor. Krumlov, ves, pustá ves: 94, 235, 245, 323, 402.

M.

Macek, příjmení: *Augustyn M.*, v. Čížov 1. — *Jeronym [M.]*, v. Batelov, Čížov 1. — *Jiřík M.*, v. Batelov, Čížov 1., Jihlava (měšťané).
Mackovice, o. Jaroslavice, ves: 67, 68, 86, 170, 189, 251, 275, 319.
Magdalena, manž. Jana Plymla, v. Meziříčí Velké, Plyml.
Machland (Mochland), hrabství v Horních Rakousích: *Volf Jetřich*, hrabí z Hardeku etc., z Hardeku a v Mochlandu, na Letovicích, *Volf Dytrich*, hrabie z Hardeku, z Klacka a v Mochlandu, nejvyšší dědičný šenk v Rakousích a truksas v Štyrsku etc., na Letovicích, manž. Regina, dcera Antonína Fukara z Kyrchšperku a Waysmhoren (Waysnhorn), císaře římského a krále rady, ujcové Albrecht Krajíř z Krajku a na Dačicích, Jiří Volf Krajíř z Krajku a na Ličově: 419-421.
M a j n h a r t i c e, v. Menhartice.
Makov (v orig. omylem Malov), o. Kunštát, ves: 6.
Malá lúčka, louka, v. Habří.
1. **Malá Strana**, část Tasova, v. Tasov.
2. **Malá Strana**, část Velké Bíteše, v. Bíteš Velká.
Malenovice, o. Zlín: *Adlička* z M.: 49. — *Václav Tetaur* (Tetúr) z Tetova na M., z Tetova a z M., z Tetova a z M. na Šárově, nejvyšší písař markr. mor.: 218, 310, 311, 316, 328, 329, 332, 336, 358, 360, 363, 367, 368, 377.
Malešovice, o. Pohořelice, ves: 266, 357.
Malhostovice (Malostovice), o. Tišnov, ves: 88, 206.
Malík, příjmení: *Matěj M.*, v. Bobrová 1., Hladký.
Malíkov Kamenný, v Čechách, o. Jindřichův Hradec: *Václav Fejrar* z M.: 426.
M a l o s t o v i c e, v. Malhostovice.
M a l o v, v. Makov.
Malovary, zaniklé, v Čechách, západně od Velvar, o. Velvary: *Jan Chroustenský* z M. a z Chroustenic, bratr Rafael: 388. — *Rafael Chroustenský* z M. a z Chroustenic, bratr Jan: 388. — *Václav Chroustenský* (Chrustenský, tak čti místo Chrústenský) z M., z M. na Myslibořicích, rytíř: 214, 232, 260, 277, 284, 288, 290, 295, 303, 306-308, 310, 312, 320, 329, 337-339, 355.
Malý, příjmení: *Petr M.*, v. Mlýniště.
Manda, jm. žen., v. Mrdice, Uhřice 2.
Manduwel (v originále jen 4. pád: Manduwle, ale v olomouckém svazku 3. pád: Mandlwelovi), příjmení: *Ekhart M. Pomor*, v. Arnhausen.
Manešovice, o. Dačice, ves: 389.
Maňová (Manov), o. Tišnov: *Václav* z M., matka Kateřina z Ratišovic, bratr Zigmund: 6. — *Zygmund* z M., bratr Václava, manž. Kateřina z Hlinného: 6, 38, 46, 59, 60.
Manšův (Manšuov) dvůr, v. Třebětice.
Mareřy (Marhofy, Merhofy), o. Bučovice, ves: 65, 135.
Marejský, **Marejžský**, příjmení: *Oldřich*, v. Mařiž.
M a r e j ž, v. Mařiž.
Marek, biskup, v. Olomouc. — *Marek*, poddaný, v. Troubsko.
Marek, příjmení: *Petr*, řečený *Marek*, *v.* Bezděkov 3.
Mareš, poddaný, v. Vesce 3.
M a r h o f y, v. Mareřy.
Marie, **Marije**, uherská a česká králová, markrabina moravská, sestra Ferdinanda, uherského a českého krále atd.: 227, 265, 328.
— *Mikuláš Prusinovský* z Víckova, nejvyšší išpán a hejtman královė Marie Její Mti hrabství Starého Zvolena: 328.
— *Oldřich*, svobodný pán z Eycingu, Eycinku a na Reci, *Zdeněk Mezřícký* z Lomnice a na Vranově, rady Její královė Mti: 226, 227.
— *Vachek* z Hartvíkovic, člověk královė Marije, k hradu znojemskému příslušející: 265.
Panna Marije: klášter oslovanský v Údolí Panny Marije: 181, 182.
[P a n n a M a r i j e], v orig. Matka Boží, v. toto.
Marketa (Margeta), dcera asi Hynka, mana bítovského, v. Bořekovice, Kojatice. — *Marketa* (Margreta), převora, v. Oslavany. — *Marketa* (Margreta), subpřevora (supřevora), v. Kounice 1.
Markvarec, o. Dačice, ves: 209, 349.
Markvartice, o. Telč: 9.
1. **Maršov**, o. Dačice, ves: 213.
2. **Maršov**, o. Tišnov, ves: 114.
Maršovice, o. Mor. Krumlov, ves: 266, 415.
M a r t ě n i c e, v. Martinice 4.
Martin, probošt, v. Kounice Dolní. — *M.*, sirotek po Jiříkovi, bratru Václava, dvořáka řišického, v. Řešice. — *M.*, poddaný, v. Kuroslepy. — *M.*, poddaný, v. Troubsko.
1. **Martinice**, zaniklé u Hrušovan, o. Jaroslavice, ves, pustá ves: 33, 189.

— Man *Beneš* z Vajtmile: 33.
2. **Martinice**, zaniklé severozápadně od Klobouk, o. Klobouky: *Hynek Žabčický* z M., sestra Kateřina: 134. — *Jan Žabčický* z M.: 21. — *Kateřina* z M., bratr Hynek: 134.
3. **Martinice, Martiničky**, zaniklé v okolí Lesonic, o. Mor. Budějovice, ves, pustá ves: 16, 20, 137, 196, 198, 245, 312.
4. **Martinice** (Martěnice), zaniklé u Brtničky, o. Třebíč, ves: 7, 223.
5. **Martinice**, o. Velké Meziříčí, ves: 125, 220, 372.
6. **Martinice, Martiničky**, zaniklé u Zdeňkova, o. Telč, ves, pustá ves: 27, 134, 180.
7. **Martinice**, neurčeny: Alena z M.: 25.
1. Martiničky, v. Martinice 3.
2. Martiničky, v. Martinice 6.
Martínkov (Červený Martínkov), o. Mor. Budějovice, ves, tvrz: 378, 402.
— *Jan Martínkovský* z Roseče na Č. M.: 353.
1. **Martínkovský** (tak čti místo Martinkovský): *Jan*, v. Budišov, Martínkov, Rozseč 2. — *Marek*, v. Rozseč 2.
2. **Martínkovský** (tak čti místo Martinkovský) mlýn, v. Březník, Jedov.
Marýž, v. Mařiž.
Mařík, člověk úroční na dvoru, v. Stoječín.
Maříkovský dvůr, v. Jestřabí 1., Zhoř 6.
Mařiž (Marejž, Marýž), o. Slavonice, ves, tvrz: 65, 66, 145.
— *Barbora* z M., [dcera Václava 2.], 1. manžel Petr z Noskova, 2. Jan z Osečan, dcery z Osečan: Alena, Elška, Johanka, Kateřina, Margeta: 9, 102, 209, 210. — *Hynek* z M., otec Oldřich 1., bratr Oldřich 2., manž. Kateřina z Bolíkovic, syn Oldřich 3., strýc Václav 2.: 26, 27, 33. — *Kateřina* z M., manž. Bohuše ze Zvole, synové Hynek ze Zvole a z Koltštejna a na Kunovicích, Jindřich ze Zvole a z Koltštejna: 102, 306. — 1. *Oldřich* z M., syn Václava 1., bratr Václav 2., synové Hynek, Oldřich 2.: 9, 26. — 2. *Oldřich* z M. *Marejský, Marejžský* z M., otec Oldřich 1., bratr Hynek, strýc Václav 2.: 26, 46, 134. — 3. *Oldřich* z M., syn Hynka a Kateřiny z Bolíkovic: 33. — 1. *Václav* z M., syn Oldřich 1., [Václav 2.]: 7, 9. — 2. *Václav* z M., [otec Václav 1.], bratr Oldřich 1., bratranci [= synovci] Hynek, Oldřich 2., dcera Barbora, vnučky Johanka z Vosečan, manž. Arkleba Hodějovského z Hodějova, a Margeta z Vosečan, manž. Jiříka Hodického z Hodic: 26, 38, 104, 349. — 3. *Václav* z Řečice na M. 145.
Masař, příjmení (nebo masař?): *Michal M.*, poddaný, v. Tasov.
Mastek, příjmení: *Matěj M.*, poddaný, v. Vesce 3.
Mastník, o. Třebíč, ves: 355.
Mašek, jm. muž. (= Martin), v. Kundratice 1.
Mašnovky, Mašnůvky, v. Mašůvky Hluboké.
Maštera, Marštera, příjmení: *Pavel M.*, svobodný dvořák: 423.
Mašůvky Hluboké (Mašnuvky, Mašuovky, Mašuovky Břichaté, Mašuovky Malé), o. Znojmo, ves: 38 (místo „v Mašnovkách" čti „v Mašuovkách"), 67 (místo „v Mašnůvkách" jest čísti „v Mašnuvkách"), 120, 225, 226, 232.
— *Beneš Bořita* z Budče na M.: 338.
Matěj, dvořák, v. Lhotice 2. — *M.*, poddaný, v. Březník. — *M.*, poddaný, v. Budeč 1. — *M.*, písař Jiříka z Lomnice a na Lomnici, v. Lomnice 1. — *M.*, poddaný, v. Popuvky 1.
Matějov (Matijov), o. Žďár, ves: 268, 372.
Matějovec, o. Slavonice: 317, 349.
Matiáš, v. Matyáš.
Matijov, v. Matějov.
Matka Boží: u M. B. dům, v. Praha, na Újezdě; u M. B. klášter, v. Brno, herburský, Znojmo, sv. Kláry: M. B. klášter, v. Sedlec 2.; M. B. kostelík, v. Křižanov. V. také Semenná.
Matl, Mathl, jm. muž. nebo příjmení: *M.*, rychtář, v. Dannice. — *Martin Matl*, v. Jemnice 1. — *Matl, Mathl*, poddaný, v. Lidměřice. — *Tamiš Mathl*, poddaný, v. Lidměřice. — *Matl*, poddaný, v. Pravice.
Matouš, rychtář, poddaný, v. Vesce 3. — *M.*, kuchař, v. Pernštejn, Bohunka z Pernštejna.
Matyáš, Matiáš, uherský, český, dalmatský, charvatský král, markrabí (margabie, markabie, markrabie) moravský, rakouské, lucemburské a slezské kníže, lucemburský a slezský vévoda, vývoda, margabie lužický: 3, 5, 24, 31, 33, 35, 36, 38, 39, 52, 56, 62, 63, 103, 126, 127, 132, 241.
Maximilián, císař římský, král římský, český, uherský, arcikníže rakouské, markrabie moravský, kníže lucemburské, slezské, markrabie lužický, otec Ferdinand 1., bratr Ferdinand 2., arcikníže rakouské: 373, 387 (nejm.), 392, 393 (nejm.), 394 (nejm.), 397, 402, 404, 408, 411, 413, 414 a 424 (nejm.), 425, 427 (nejm.).
— 2. *Pertolt* z Lipého, z Lipého na Krumlově, hejtman markr. mor., nejvyšší maršálek král. čes. a krále Maximiliána (krále českého, krále římského, římského císaře, uherského a českého krále etc.) *komorník*: 392, 394, 402, 404, 408, 411, 413, 414, 418, 424, 425, 427. — *Vratislav* z Pernštajna na Tovačově, krále Maximiliána *komorník*: 397. — *Čeněk* z Lipého, krále Maximiliána *šenk*: 392.
Medlánky (Medlany), o. Brno-město, ves: 52, 390, 395.
Medletice, v. Modletice.
Medlice, o. Mor. Krumlov, ves: 121, 158, 159.
1. **Medlov**, o. Pohořelice, ves: 45, 182, 257, 266.
2. **Medlov**, neurčen: *Arnošt* z M., z M. a z Říčan, manž. Dorota z Okarce: 6, 10, 12, 22.
[Mehl], příjmení, v. [Střelice 3.].
Mejda, příjmení: *Matěj M.*, poddaný, v. Vesce 3.
Mejlice (Melice), hrad a ves, zaniklé mezi Pustiměří a Drysicemi, o. Vyškov, [hrad]: *Bušek* z M. a z Šumic, dcera Zuzana 1.: 14. — 1. *Elška* z M., dcera Znaty, manž. Ctibora z Cimburka a z Tovačova: 23. — 2. *Elška* z M., dcera Zuzany 2., manž. Václava z Vitbachu: 49, 128. — 3. *Elška* z M., manž. Mikuláše z Drahanovic a z Kobeřic, synové Martin, Mikuláš, Znata [z Drahanovic a z Kobeřic]: 31. — *Majnuš* z M., manž. Zuzana 1.: 14, 16. — *Znata* z M. a Prus, dcera Elška: 23, 44. — 1. *Zuzana* z M., dcera Buška, manž. Majnuše: 14. — 2. *Zuzana* z M., dcera Elška 2.: 49.
Mel, Mell, příjmení, v. [Střelice 3.].

Mělčany (Milčany), o. Židlochovice, ves: 206.
M e l e š i n, v. Milešín.
M e l i c e, v. Mejlice.
Melichar, probošt, v. Brno (chrám a kapitula u sv. Petra).
Meloun (Melun), příjmení: *Matěj M.*, v. Hrádek 2.
Mendl, příjmení: bratr *Balcar, Mendl* řečený, převor a provincial země moravskej zákona dominikánského: 103.
Menhartice (Menhartice), o. Jemnice, ves: 12, 135.
— Roli, slove *Jemnická*: 135.
— *Václav* z M.: 12 (Václav, syn Margrety Vlčkovy), 33, 55, 104, 135.
Měnín, o. Židlochovice, městečko: 397, 398, 419.
— Rybník *Měnínský*: 398.
Menšík, příjmení: *Daniel M.*, v. Jemnice 1. — *Jan M.*, v. Jemnice 1.
M e r h o t y, v. Mařety.
Merth, příjmení: *Martin M.*, v. Lesonice 2.
Měřín, o. Velké Meziříčí, městečko: 372, 374, 377, 388.
Mesovští dielové, role, v. Mešovice.
Městec Vojnův, v Čechách, o. Přibyslav, městečko: 103.
Městonovice, omylem originálu, v. Věstoňovice.
1. **Město Nové**: 92 (= Nové Město).
2. **Město Nové Vídeňské** (Nové Město), v Dolních Rakousích: 295.
Mešovice (Mesovice, Mosovice, Mošovice), o. Jemnice, ves: 54, 94, 104, 108, 414.
— Role, slove *Mesovští dielové*, pod Rancířovem: 108.
M e z e l e s i c e, M e z e l e s s i c e, v. Mezilesice.
Mezeřeetký, Mezeřícká, Mezeřícký: *Alena*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké. — *Appolona*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké. — *Jindřich*, v. Jemnice 1., Lomnice 1., Meziříčí Velké. — *Ladislav* (omylem originálu místo Vladislav), v. Lachenberg, Lomnice 1., Meziříčí Velké. — *Ludvík*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké. — *Václav*, v. Ledce, Lomnice 1., Meziříčí Velké, Znojmo. — *Zdeněk*, v. Ledce, Lomnice 1., Meziříčí Velké, Vranov 1., Znojmo.
M e z e ř í č i, M e z e ř í č i e, M e z e ř i e č í, M e z e ř i e č i e, v. Meziříčí Velké.
M e z e ř í č k o, v. Meziříčko 1., 2., 3.
Mezeříčský: *Zdeněk*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké.
Mezeříčští, v. Meziříčí Velké.
Meziboří (Mezibořie), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 244, 372.
— *Katruše* z M.: 32.
Mezilesice (Mezelesice, Mezelessice, Mezilesy, Mezlesice, Mezlessice, Mezlešice), zaniklé u Kobeřic, o. Slavkov, pustá ves, pustá tvrz: 89, 211, 247.
— Vrch *Rychval*, žleby *Vlčava*: 211 (obojí tu nebo snad u Kobeřic nebo Milešovic).
— *Bernart* z M. na Mouřínově, B. *Mouřínovský* z M., B. Mouřínovský z M. na Milešovicích, Múřínovský z M., Múřínovský z M. na Múřínově, bratři Jan, Jindřich, Petr: 206, 280, 294, 335. — *Jan* z M. na Mouřínově, J. *Mouřínovský* (Múřínovský) z M. na Hostěrádkách, bratři Bernart, Jindřich, Petr: 206, 247, 250. — *Jindřich* z M. na Mouřínově, J. *Mouřínovský* (Múřínovský) z M. na Hostěrádkách, bratři Bernart, Jan, Petr: 206, 247, 250. — *Petr* z M. na Mouřínově, bratři Bernart, Jan, Jindřich: 206. — 1. *Václav* z M. a v Múřínově: 58, 127. — 2. *Václav Mouřínovský* z Mezelessic, manž. Alžběta z Rychmberka: 379.
M e z i r z i c z, v. Meziříčí Velké.
Meziřický: *Jan*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké.
Meziříčí Velké (Mezeříčí, Mezeříčie, Mezeřiečí, Mezeřiečie, Mezirzicz, Meziříčie, Meziřiečie, Mezříčí, Mezřiečí), město, hrad, zámek: 20, 35, 60, 81, 220, 229, 243, 244, 268, 372, 379, 390, 392, 405, 416-418, 423, 424.
— *Mikuláš* z Vlčí Hory, *M.* st. z Vlčí Hory, *ouředník* na zámku M.: 423, 424, 426.
— Měšťané: *Anna*, lékařka z M., manž. Jana, matka Zuzany: 28, 41. — *Jan*, lékař, měšťenín v M., manž. Anna, lékařka z M., dcera Zuzana: 63. — *Jan Plyml*, manž. Magdalena: 35. — *Kunka* z M., syn Mikuláš: 10. — *Margreta* z M.: 20. — *Marta Pavlovská* z M., manželka Václava Pavlovského z M., syn Sigmund: 20, 58. — *Mikuláš*, syn Kunky z M.: 10. — *Václav Pavlovský* z M., manž. Marta: 20. — *Zigmund*, Zygmund, Sigmund *Pavlovský* z M., matka Marta Pavlovská z M.: 35, 42, 58. — *Zuzana* z M., dcera Jana a Anny: 41, 63.
— *Páni* Meziříčšti (nebo snad meziříčští = držitelé panství?): 81. — 1. *Jan* z M., z Lomnice (Lompnice) a na M., z M. (Johannes de Lomnicz, alias de Mezirzicz), z Lompnice *Meziřický*, *Meziříčský*, nejvyšší komorník desk a súdu práva zemského (margabství mor.) v Olomúci, nejvyšší komorník margabství mor., hejtman, nejvyšší hejtman markr. mor., manž. Appolona ze Ctěnic, synové Jan 2., Jindřich, Václav, Vladislav, Zdeněk: 6, 13, 16, 31, 32, 53, 57, 58, 60, 63, 77-82, 85, 88, 89, 91, 93, 95-97, 100-112, 117-119, 125, 126, 129, 130, 134, 137, 139, 140, 142, 143, 147, 148, 204, 205, 220, 243, 244. — 2. *Jan Mezřický* z Lomnice, z Lompnice, otec Jan 1.: 244. — *Jindřich* z Lomnice, z Lompnice a na M., *Mezřický* z Lomnice, *Mezeřícký* z Lomnice na Jemnici, otec Jan 1., manž. Braxida Černohorská z Boskovic: 153 (jmenován od krále Vladislava nejvyšším komorníkem markr. mor. bez rady panské, vzdal se však), 155, 164, 204, 205, 220, 225, 228, 244, 407, 408, 412. — *Ludvík Mezeřícký* [z Lomnice]: 408. — *Václav* z Lompnice a na M., V. *Mezeřícký* z L., Mezeřícký z Lomnice na zámku znojemském a Ledci etc., otec Jan 1.: 204, 205, 244, 418. — *Vladislav* z Lompnice a na M., otec Jan 1.: 204, 205, 244. — *Zdeněk* z Lompnice na M., *Mezeřícký* z L., Mezeřícký, *Meziříčský*, *Mezřický* z L. na Vranově, Mezeřícký z Lomnice na zámku znojemském a Ledci etc., rada královéMarije, otec Jan 1.: 187, 197, 198, 209, 212, 217, 221, 222, 226-228, 243, 244, 256, 257, 265, 268-272, 277, 278, 281, 285, 286, 290, 295, 296, 298, 308, 338, 363, 364, 418.
— *Brykcí Morava* z M. (přídomek), vládyka, písař práva menšího zemského: 413, 426. — *Zykmund Helt*, *Z. H.* z Kementu na M., rada, císaře JMti rada (císaře římského, uherského

a českého etc. krále rada) a místokancléř král. česk.: 397-399, 416, 424.
1. M e z i ř í č i č k o, v. Meziříčko 1.
2 M e z i ř í č i č k o, v. Meziříčko 2.
M e z i ř í č i e, v. Meziříčí Velké.
1. **Meziříčko** (Mezeříčko, Meziříčičko), o. Mor. Budějovice: 26.
— *Jíra* z M. (pravděpodobně z tohoto, = Jíra z Budče?): 164.
2. **Meziříčko** (Mezeříčko, Meziříčičko, Mezříčko), o. Jihlava, ves: 61, 374, 377, 388.
— *Jan* z Ebrharce a na M., manž. Anna z Nové Vsi, [tchán Jan z Nové Vsi a na Radkově]: 61.
3. **Meziříčko Horní** (Mezeříčko), o. Telč: *Burjan Babka* z M.: 330, 385. — *Jan Babka* z M.: 385. — *Jiřík Babka* z M.: 333.
Meziříčský: *Jan*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké.
M e z i ř i e č i e, v. Meziříčí Velké.
M e z l e s i c e, M e z l e s s i c e, M e z l e š i c e, v. Mezilesice.
Mezřícký: *Jan*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké. — *Jindřich*, v. Jemnice 1., Lomnice 1., Meziříčí Velké. — *Václav*, v. Aspry, Lomnice 1., Meziříčí Velké, Znojmo. — *Vilém*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké. — *Vladislav*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké. — *Zdeněk*, v. Lomnice 1., Meziříčí Velké, Vranov.
M e z ř í č í, v. Meziříčí Velké.
M e z ř í č k o, v. Meziříčko 2.
M e z ř i e č í, v. Meziříčí Velké.
Micmanice (Mincmanice), o. Jaroslavice, ves: 131, 297, 301, 338, 401, 402.
— *Lykl* z M.: 300. (místo „Liklovi" čti „Lyklovi").
M i e l e t i c e, v. Milatice.
M í h o v, v. Níhov.
Sv. Michala kostel, klášter, svatomichalští kněží, v. Brno (klášter dominikánů); *sv. M.* kostel, v. Znojmo.
Michal, poddaný na dvoře, v. Rozsíčka 3. — *M. Masař* (masař?), poddaný, v. Tasov.
1. **Michek,** příjmení: *Mikuláš M.*, v. Ostrov 4., Radostín.
2. **Michek,** příjmení (nebo jm. muž.?): *Michkova vdova*, v. Jilmoví.
Michl, jm. muž.: Jan, syn *Michluov*: 18.
Míchov (Mnichov), o. Nové Město, ves: 92.
Mikuláš, opat, v. Velehrad. — *M.*, převor, v. Brno (klášter augustiniánů u sv. Tomáše). — *M.*, převor, v. Praha (Dům u Matky Boží na Újezdě). — *M.*, bratr Václava, na dvoře, v. Domanínek. — *M.*, klíčník, v. Pernštejn, Bohunka z P. — *M.*, kuchař, v. Pernštejn, Bohunka z P. — *M.*, poddaný, v. Troubsko.
Mikulčice, o. Hodonín, ves: 195.
Mikulov (Niklšpurk, Nikolšpurk, Nyckolspurk, Nyklspurk, Nyklšpurk): 266, 267.
— *Henrich* z Lichtnštajnu a z N.: 33. — *Jan* z Lichtnštejna, Lichtnštajna na N., z N., z Lichtnštajna a z N. na Lednici, nejvyšší sudí markr. mor., strýc Linhart: 180, 195, 265, 277, 278, 281, 285, 308, 310, 316, 328, 332, 335-338, 347, 350, 354. — *Jiřík* z Lichtnštajna a z N.: 241. — *Linhart* z Lichtenštajna, Lichtnštejna a na N., a z N., strýc Jan: 180, 195, 209, 221, 222. — *Volf Krystof* z Lichtnštajna na N.: 337.
1. **Mikulovice,** o. Třebíč, ves: 43, 324, 349, 360, 368.
2. **Mikulovice,** o. Znojmo, ves: 56.
Milasín, o. Bystřice nad Pernšt.: *Jiřík* z M., bratr Mikuláš: 144. — *Mikuláš* z M., bratr Jiřík: 144.
Milatice (Mieletice, Miletice), o. Mor. Budějovice, ves: 94, 137, 303, 306.
Milaurová, Milauryn, příjmení: *Anna* M., v. Brno (klášter dominikánek u sv. Anny).
M i l č a n y, v. Mělčany.
Milešín (Melešín, Miličín), o. Velká Bíteš, ves: 35, 91, 141.
1. **Milešovice** (Milošovice), o. Slavkov, ves: 24, 27, 43, 72, 205, 206, 237, 250.
— Lesy: *Čtyři Háje* (tak čti místo háje), les na *Přestanově*, lesy v *Sskřípově* (v. Skřípov): 205.
— Vrch *Rychval*, žleby *Vlčava*: 211 (obojí tu nebo snad u Kobeřic nebo Mezilesic).
— *Charvát*, drží dva lány v M.: 72.
— *Bernart Mouřínovský* z Mezlesic na M.: 335.
2. M i l e š o v i c e, v. Milíčovice.
M i l e t i c e, v. Milatice.
Milhostice, v Čechách, o. Sedlec: *Albrecht Vojkovský* z M., manž. Barbora z Nevědomí, [dcery Alena, Anna, Kateřina]: 193, 220. — Sestry *Alena, Anna, Kateřina, Vojkovské* z M.: 406.
1. **Miličín** (Miliczin) v Čechách, o. Mladá Vožice: *páni* Miličínští (rod panský mladší): 4. — *Anna* z M.: 108. — *Lidmila* z M., dcera Viléma 1.: 22. — *Margeta* z M.: 310. — 1. *Oldřich* z M. (Ulricus de M.), otec Přibíka: 48. — 2. *Oldřich Mládenec* z M., z M. a na Šumvaldě, [syn Přibíka]: 119, 134. — *Přibík Mládenec* z M. (Przibiko de M.), z M. a na Šonvaldě, syn Oldřicha 1.: 38, 47, 48, 92, 216. — 1. *Vilém* z M., otec Lidmily: 22. — 2. *Vilém, Vilím Mládenec* z M., z M. na Šumvaldě, [syn Přibíka]: 168, 170, 218, 225, 241.
2. M i l i č í n, v. Milešín.
Milíčovice (Milešovice), o. Vranov, pustá ves: 338, 393.
Milíkov, o. Velké Meziříčí, ves: 374, 377, 388.
Milonice, o. Bučovice, ves: 12, 42.
— Les, slove *Milonský*: 114.
— *Kateřina* z M., dcera Kunka, zeť Prokop 1.: 12, 42. — *Kunka*, dcera Kateřiny, manž. Prokopa 1.: 12. — 1. *Prokop*, manž. Kunka, dcera Kateřiny: 12. — 2. *Prokop* z Oděrad a na M.: 208, 247, 284.
Milonský les, v. Milonice.
Milostice, dvůr, **Milostický** dvůr, v. Bačice.
M i l o š o v i c e, v. Milešovice 1.
Milotice, o. Kyjov: *Proček* z Zástřizl na M., *Proček* ml. z Zástřizl na M., a na M., strýcové Philip z Zástřizl, Heralt z Zástřizl, Jan Proček z Zástřizl, sirotek po Heraltovi z Zástřizl: 203, 247, 277, 278, 281, 285, 294, 297, 305, 308. — *Fridrich*, Frydrich z Žerotína na M.: 402, 408, 414.
Mince, příjmení: *Mikuláš M.*, v. Těšany (nebo snad, ale méně pravděpodobně, Těšánky 2.), Zárušice.
M i n c m a n i c e, v. Micmanice.

Minice, v Čechách [část o. Žatec]: *Kateřina* z M., matka Elšky z Jeršpic: 22. — Kněz *Václav* z M. a z Kupčic: 50.

Minstrberské knížectví, v Německu, v bývalém Pruském Dolním Slezsku: knížata minstrberská: 207, 208, 209, 310, 320. — *Hanuš*, kníže m. v Slezi: 208, 310. — *Jindřich* [jinak Hynek], kníže m. v Slezi: 208, 310. — *Jiří*, kníže m. v Slezi: 208, 310. — *Joachym*, kníže m. v Slezi: 208, 310. — *Karel*, kníže m. v Slezi: 210, 220. — *Viktoryn*, kníže minstrberský, kníže, kněz: 103.

Miroslav, o. Mor. Krumlov, ves: 11, 25, 67, 78, 86, 87, 133, 252, 254, 260, 269, 270, 272, 416, 433 (str. 133). V. také Bohmdorf, Mitrdorf, Václavov.

— Rybník *Dolní*: 11, 67, 86.

— Vinohrady: *Drayczchen*, *Dreyczchen*, hora (viněná): 11, 67, 86. — *V Graitiech*, *v Graytich*: 11, 67. — Hora *waymperská*, *weynperská*: 11 (místo „Weynperské" čti „weynperské"), 67, 86. — *Zamperk*, *Zauperk*, *Zawpeck*, hora (viněná): 11, 67, 86.

— *Hostěradické* pole: 67.

— *Dorota* z M., syn Ondřej Herynk z Slúpna: 33. — *Jiřík* z M., strýc Konrád: 11, 22, 24, 25, 67, 68. — *Jan Miroslavský* z Doloplaz, z Skrbeně a z Doloplaz: 129, 160, 193. — *Konrád* (Kunrád, Kunrát) z M., strýc Jiřík: 16, 28, 41, 46, 68. — *Lidmila* z M., manž. Markvarta z Mírova: 86, 87, 134. — *Václav Hodický* z Hodic na M., nejvyšší hofrychtýř markr. mor.: 418, 425, 428, 429. — *Markvart Valecký* z Mírova na M., manž. Lidmila z M.: 170. — *Zigmund*, Zygmund, Zykmund *Valecký*, Valecský z Mírova na M.: 204, 208, 223, 225, 246, 251-255, 260, 261, 268-272, 275, 290, 295, 319, 337-339.

Miroslavský: *Jan*, v. Doloplazy, Miroslav, Skrbeň.

Mirošov, o. Nové Město, ves: 84, 131, 132.

Mírov, hrad, o. Mohelnice: *Appolona* z M., [dcera Zikmunda 1.], manž. Karla Radkovce z M.: 162. — *Jiřík Valecký* z M., z M. na Hostimi: 400, 416, 430. — *Mandalena* z M., otec Vilém, 1. manžel Jaroslav Osovský z Dúbravice, z Doubravice na Říčanech, 2. Znata z Lomnice, z L. na Říčanech: 243, 375, 376, 394, 414, 425. — *Markvart* z M., z M. a z Okarce, z M. a Rájce, *Valecký* z M., z M. a na Miroslavi, bratr Zikmund 1., syn Zikmund 2., 1. manž. Johanka z Říčan, 2. Lidmila z Miroslavě, syn Zikmund 2.: 8, 10, 12, 52, 79, 87, 129, 170. — *Vilém*, *Vilím Valecký*, Valecský z M., z M. na Budkově, z M. na Lelekovicích, z M. na Okarci, dcera Mandalena: 187, 193, 196-198, 203, 204, 223, 226, 244, 260, 269, 270, 307, 312, 337, 338, 372, 378. — 1. *Zikmund* (Sigmund, Zigmund, Zygmund) z M., z M. a Okarce, z M. a Rájce, *Valecký*, Valecský z M., z M. a z Okarce, z M. a na Pozdětíně, hejtman Jindřicha z Lipého, nejvyššího maršálka král. čes., bratr Markvart, [dcera Appolona]: 8, 10, 12, 36, 52, 53, 61, 64, 71, 77, 83, 85, 86, 90, 91, 93, 98, 101, 106, 107. — 2. *Zikmund* (Zigmund, Zygmund, Zykmund) z M., Z. *Valecký*, Valecský z M., z M. na Miroslavi, rytíř, syn Markvarta, manž. Kateřina z Kukvic, syn Zikmund 3.: 172, 196, 204, 208, 223-227, 246, 251-255, 257, 260, 261, 265, 268-272, 275, 290, 295, 310, 329 (nebo snad již Zikmund 3.). — 3. *Zikmund* (Zykmund) *Valecký* z M., z M. na Miroslavi, [otec Zikmund 2.], manž. Kateřina z Doubravice: 329 (nebo ještě Zikmund 2.?), 337-339, 348, 349, 353.

1. **Mirovice**, neurčeno, na panství bítovském, dvůr M., ves M., pustý dvůr v M.: 57, 94.

2. **Mirovice**, v Čechách, o. týž: *Jindřich Radkovec* z M. na Batelově, z M. a na Dvorcích, otec Mikuláš, matka Johanka z Vlásenice: 281, 324, 330, 379, 426. — *Karel Radkovec* z M., z M. na Batelově, otec Mikuláš, matka Johanka z Vlásenice, manž. Appolona z Mírova: 162, 229, 252, 281, 324. — *Mikuláš Radkovec* z M., z M. na Batelově, manž. Johanka z Vlásenice, synové Jindřich, Karel: 231, 265, 271, 274, 277, 278, 281, 285, 287, 294.

M i s t l b o ř i c e, v. Myslibořice.

Mistřín, o. Kyjov, ves: 129.

— *Ctibor Děbeřík* z Hartvíkovic a z M.: 27.

Míšeň, v Sasku: *Jindřich*, purkrabí míšeňský, nejvyšší kancléř král. čes. (Hendricus, Henricus, Henrycus, burgravius, purgravius Misnensis, Missnensis, supremus regni Bohemie cancellarius), t. j. Jindřich z Plavna: 326, 327, 332, 335, 341, 352, 353, 363, 396.

M i š k o v i c e, v. Nížkovice.

M i t e l d o r f, M i t l d o r f, M i t t e l d o r f, M i t t e n d o r f, M i t t n d o r f, v. Prostředkovice.

Mitrdorf, Mitterdorf, Mittldorf, část Miroslavě, městečko: 11, 67, 86, 260, 431 (str. 11), 432 (str. 67, č. 240), 433 (str. 133).

Mládenec, příjmení: *Oldřich M.*, v. Miličín, Šumvald. — *Přibík M.*, v. Miličín, Šumvald. — *Vilím M.*, v. Miličín, Šumvald.

M l a d e n o v i c e, M l a d ě n o v i c e, v. Mladoňovice.

Mladkov, o. Boskovice, ves: 138, 144, 190.

Mladoňovice (Mladenovice, Mladěnovice), o. Jemnice, ves: 54, 389.

— *Jan* z M.: 28. — *Michal* z M.: 18. — *Mikuláš* z M.: 89. — *Smil* z M.: 105, 114. — *Toman* z M.: 121. — *Václav Krajíř* z Krajku na M., V. z Krajku na M.: 397, 402, 414, 418, 425, 428.

Mléčko, příjmení: *Jan M.*, v. Slatina 2.

Mlýniště (z Mlýnišč), neurčeno: *Petr Malý* z M.: 317.

Mlýnský rybník, v. Brandlín.

Mnich, příjmení: *Jan M.*, v. Všechovice 1.

M n i c h o v, v. Míchov.

Mniská hora a les, v. Lelekovice.

Modletice (Medletice), o. Slavonice, ves, pustá ves: 91, 189.

Modr, příjmení, poddaný, v. Lidměřice.

Modřičky, zaniklé u Prštic, o. Brno-venkov, dvůr *M.*, pustá ves: 67, 68, 246.

Mohelno, o. Náměšť nad Oslavou, městečko: 128, 133, 137, 142, 172, 190.

M o c h l a n d, v. Machland.

M o n s G i g a n t i s, v. Hora 6.

Morašice (Morasice), o. Mor. Krumlov, ves: 14, 72, 197, 226, 251, 253-255.

— *Zygl* [Zygel?], poddaný: 226.

1. **Morava**, Moravia (země, markrabství, marchionatus, příslušnost k němu, poloha v něm, stavo-

vé: 3, 4, 5, 7, 32, 47, 53, 56, 65, 66, 69 (obyvatelé), 70, 77, 78, 80, 81, 83, 95, 97, 104, 111, 116, 117, 118, 132, 136, 138, 144, 147, 153, 189, 204, 205, 209, 220, 228, 241, 337, 373, 397-399, 405, 411, 423, 425.
— Markrabí, v. Albrecht, Ferdinand 1., Jiří, Jošt 1., Ladislav, Ludvík, Matyáš, Maximilián, Vladislav. — Neurčen: 277. — Desátek markrabí: 130.
— Markrabina, v. Marie.
— z Ottersdorfu (Otrstorfu) *Ambrož*, krále JMti prokurátor v markr. mor.: 372, 377.
— Bratr *Balcar*, *Mendl* řečený, převor a provinciál země mor. zákona dominikánského: 163. — Nejvyšší mistr zákona sv. Jana po Moravě *Jan* z Vartmberka, v. Vartenberk. — V markr. mor. stolice apoštolské de latere legát *Jeronym*, v. Brindisi. — Kněz *Václav*, sv. Písma bakalář, v Čechách a v Moravě prior a provinciál zákona sv. Dominika predicatorum: 313.
2. M o r a v a, voda, v. [Morávka].
3. **Morava**, příjmení: *Brykcí M.* z Mezeříčí, v. Meziříčí Velké. — *Jan M.*, v. Brno (měšťané).
Moravec (Moravice, j. č.), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 10, 25, 108, 109, 147, 390, 405.
— Rybník, slove *Pod Stráží:* 109 (místo „pod" čti „Pod").
— *Jiřík z* Olešničky a na M., manž. Anna z Víckova: 109.
M o r a v i a, v. Morava 1.
M o r a v i c e, v. Moravec.
[Morávka], voda, řečená Morava: 195. Je to část toku řeky Stupavy.
Morkovice, o. Zdounky: 285.
— 1. *Jaroš* z Zástřizl a z M., na M.: 53, 61, 64, 71, 77, 85, 101. — 2. *Jaroš* z Zástřizl na M., [otec Jiřík]: 428.
Morkůvky (Morkuovky), o. Klobouky, ves: 90, 161, 313, 357, 392.
— *Jezérko*, *Jezírko* (= rybník), kteréž leží nad rybníkem Pavlovským: 357.
Moskovice (Moskvice), zaniklé u Dyje proti Strachoticím, o. Jaroslavice, pustá ves: 187, 330.
M o s o v i c e, v. Mešovice.
Most, v Čechách: *Jan* z Veitmile a na mostském hradě: 120, 121.
Mostek, rybník, v. Boňov, Jaroměřice nad Rokytnou.
Mostiště (Moščišče, Moštěstí (mn. č.), Moštišče), o. Velké Meziříčí, ves: 125, 244, 372.
Mosty, zaniklé u Heraltic, o. Třebíč, ves: 7.
M o š č e n i c e, v. Moštěnice Horní.
M o š č i š č e, v. Mostiště.
Mošnov (Mošňov), o. Příbor: Jan z M.: 33.
M o š o v i c e, v. Mešovice.
Moštěnice Horní (Moščenice, Moštěnice), o. Přerov: *Zdeněk Konický* z Švábenic na M.: 243, 255, 271, 285. — *Joachym Zoubek* ze Zdětína na M.: 399.
M o š t ě s t í (mn. č.), v. Mostiště.
M o š t i š č e, v. Mostiště.
Mouřínov (Múřínov, tak čti místo Múřinov), o. Bučovice, ves: 23, 58, 65, 86, 89, 127.
— *Bernart* z Mezilesic na M., B. *Mouřínovský*, Múřínovský z Mezilesic na M., Mouřínovský z Mezilesic na Milešovicích, bratři Jan, Jindřich, Petr: 206, 280, 294, 335. — *Jan* z Mezilesic na M., *Mouřínovský*, Múřínovský z M. na Hostěrádkách, bratři Bernart, Jindřich, Petr: 206, 247, 250. — *Jindřich* z Mezilesic na M., *Mouřínovský*, Múřínovský z Mezilesic na Hostěrádkách, bratři Bernart, Jan, Petr: 206, 247, 250. — *Petr* z Mezilesic na M., bratři Bernart, Jan, Jindřich: 206. — 1. *Václav* z Mezlessic, Mezlešic a v M., [synové Bernart, Jan, Jindřich, Petr]: 58, 127. — 2. *Václav Mouřínovský* z Mezelessic, manž. Alžběta z Rychmberka: 379.
Mouřínovský, Múřínovský: *Bernart*, v. Mezilesice, Milešovice 1., Mouřínov. — *Jan*, v. Hostěrádky 1., Mezilesice, Mouřínov. — *Jindřich*, v. Hostěrádky 1., Mezilesice, Mouřínov. — *Václav*, v. Mezilesice, Mouřínov.
Moutnice, o. Židlochovice: 418, 419.
— Rybníček *Moutnický:* 418.
Mrakeš, příjmení: *[Brikcí] M.*, *Jan M.*, *Jiřík M.*, *Petr M.*, v. Noskov.
Mrdice, tvrz v Čechách, u Heřmanova Městce, o. Chrudim: *Anna* z M., manž. Licka z Lilče a na Hostirádkách: 101. — *Erkuleš*, otec Jaroslav, matka Manda: 322. — *Jaroslav* z M., *J. Racek* (Račzek) z M., z M. na Uherciech, na Uhercích, na Uherčicích, na Uhřicích, [otec Jiřík], matka Johanka z Nítkovic, manž. 1. Margeta z Víckova, 2. Alexandrina z Sovince, syn Erkuleš, bratr Václav 2., ujec Jaroslav z Sezemic, švagr Znata z Víckova na Čejkovicích: 112, 199, 208, 234, 272 (Račzek?), 321, 322, 330. — *Jiřík Racek* (Račzek) z M., z M. a v Uherciech, z M. a z Uhřec, manž. Johanka z Nítkovic, [synové Jaroslav, Václav 2.]: 36-38, 49, 101, 105, 107. — 1. *Václav Racek* (Račzek), z M.: 9, 60. — 2. *Václav* z M., [otec Jiřík], matka Johanka z Nítkovic, bratr Jaroslav: 112.
Mrhov (Mrchov), zaniklý u Mostiště, o. Velké Meziříčí: *Jan Zub* z Mysločovic na M.: 424.
Mstěj, manžel Anny z Kvasic: 7. V. také Skřivín.
Mstěnice (Mštěnice), zaniklé jižně od Hrotovic, pustá ves, pustá tvrz: 40, 96.
— *Alena* ze M., dcera Jana, manž. Albrechta z Víckova na Čejkovicích: 205, 255, 304, 305. — *Anežka* ze M., dcera Jana, manž. Mikuláše Klouzala z Rynárce: 171, 205. — *Anna* ze M., dcera Jana, manž. Mikuláše z Víckova, krále JMti komorníka: 180, 199, 205. — *Dorota* ze M., vdova po Hynkovi Jankovském z Vlašimě: 323, 328. — *Jan* ze M., *Mstěnický* ze M., J. *Šasovský*, *Šašovský* ze M., manž. Elška, (nepochybně z Mukoděl), dcery Alena, Anežka, Anna, Kateřina: 38, 43, 67, 104, 131, 138, 157, 162, 171, 199, 205. — *Kateřina* ze M., dcera Jana: 205.
Mstěnicský: *Jan*, v. Mstěnice.
Mstěníky, zaniklé na panství bítovském, pustá ves: 94.
M š t ě n i c e, v. Mstěnice.
Mukoděly (Mukodíly), v Čechách, o. Podbořany: *Elška* z M., (nepochybně manž. Jana ze Mstěnic): 199, 205. — 1. *Jan* z M., *J. Kusý* z M., [bratři Jiřík, Ščepán]: 15. — 2. *Jan Kusý* z M., z M. na Bohuticích, [syn Jiříka a Doroty z Batelova]: 138, 157, 193, 199, 205, 242, 246, 253,

255, 265, 271. — *Jiřík* z *M.*, J. Kusý z M., z M. a z Bohutic, man Jindřicha z Lipého, nejvyššího maršalka král. čes., bratři [Jan 1.], Štěpán, manž. Dorota z Batelova, [syn Jan 2.]: 10, 15, 17, 59, 68, 93, 101. — *Ščepán*, Štěpán *Kusý* z M., z M. a z Vedrovic, man Jindřicha z Lipého, nejvyššího maršalka král. čes., bratři [Jan 1.], Jiřík, manž. Kateřina ze Zvole: 51, 68, 93, 95, 101. — *Vilém Kusý* z M.: 353, 389.
Munka, příjmení: *Jan M.*, v. Ivančice. — *Matyáš M.*, v. Brno (měšťané), Ivančice.
[M ü n s t e r b e r g], v. Minstrberské knížectví.
M u r i n o v, M u ř i n o v, v. Mouřinov.
M u ř i n o v s k y, v. Mouřinovský.
Mušov, o. Mikulov: 267, 270.
Mutěnice, o. Hodonín, ves: 320, 321.
Mutišov, o. Slavonice, ves: 41, 243, 333.
Mysletice, o. Telč, ves: 213.
Myslibořice (Mistlbořice), o. Hrotovice, ves, tvrz: 8, 36, 112, 126, 214, 289.
Ctibor z Arklebic a z M., strýna Elška Liznová z Březnice (= z Březníka): 61. — *Jan* z Arklebic a z M., manž. Elška z Březnice, bratran Ctibor z Arklebic a z Hostákova (= Ctibor z Arklebic a z M.): 7, 61. — *Václav Chroustenský* z Malovar na M.: 284, 288, 290, 295, 308, 337-339.
Myslíkovice, neurčeny: *Čeněk* z M. [= z M. a z Nežetic], dcera Marta: 87. — *Marta* z M., dcera Čeňka, [manž. Jeronyma z Pivína], matka Václava z Pivína: 87, 88.
Mysločovice, o. Holešov: *Bohuněk* z M.: 38. — *Jan Zub* z M. na Mrchově: 424.
Myslov, neurčen: *Matúš* z M., z M. na Črmákovicích, manž. Dorota z Víckova: 91, 97, 136.
Myší kout, rybník v. Zhořec 1.
Mýto Vysoké (Mýto), v Čechách: 117.

N.

Na obci, rybníček, v. Olešná 4.
Načeratice (Našaradice, Našardice, Našartice), o. Znojmo, pustá ves: 298-300, 338.
— *Pelcz*, hora, na ní vinohrady: 298, 300.
Nadějov, o. Jihlava, ves: 13, 360, 431 (str. 13, č. 97).
Nadýmač, rybník, v. Pohořelice.
Náchod, v Čechách: *Brikcí*, syn Mateje z N. a z Březníka, matka Machna z Kokor a z Pucova: 52, 56. — *Fridrich*, Frydrich z N., F. *Březnický* z N. na Dunajovicích, (syn Jindřicha 2.), vnuk Anny z Tavíkovic a Oldřicha z N., manž. Margeta ze Zvole: 367, 372, 373, 376, 379, 387-389, 393, 397, 402, 408, 414, 415, 418, 425, 428. — *Jan Březnický* z N., z N. na Pucově, z N. na Jinošově, syn Jindřicha 1., manž. Kunka z Čachtína, [syn Jindřich 3.]: 226, 236, 287, 409. — 1. *Jindřich* z N., z N. a z Březníka, syn Mateje, matka Machna z Kokor a z Pucova: 52, 56, 69, 70, 128. — 2. *Jindřich* z N., *Březnický* z N., Březnický z N. na Dunajovicích, [otec Oldřich], matka Anna z Tavíkovic, manž. 1. Margeta z Řečice, 2. Johanka z Jelení, syn Frydrich: 161, 168, 187, 193, 197, 225, 231, 232, 241, 243, 252, 255, 265, 271, 277, 278, 281, 285, 286, 288, 290, 297, 308, 310, 311, 314-318, 323, 327, 329, 331, 333, 336-339, 342, 347, 348, 350, 371. — 3. *Jindřich*, [otec Jan], manž. Appolona z Počepic: 386, 395. — *Kateřina* z N., manž. Václava z Sobušic: 28. — *Ludvík Březnický* z N., z N. na Želeticích: 229. — *Matěj* z N. a z B., manž. Machna z Kokor a z Pucova, synové Brikcí, Jindřich 1., Oldřich: 52, 56, 92, 128 (nejm.). — *Oldřich* z N., z N. a z Březníka, syn Mateje, matka Machna z Kokor a z Pucova, manž. Anna z Tavíkovic: 52, 56, 92, 97, 98, 119, 128, 133, 134, 136, 168.
Náklo, o. Litovel: *Jan* z N., [syn Matúše]: 49. — *Matúš* z N., [syn Jan]: 8.
N a k s e r a, v. Naxera.
Náloch (Nálochy), zaniklý u Milešovic, o. Slavkov, ves: 138.
Náměstský: *Václav*, v. Lomnice 1., Náměšť 2.
N á m ě š č, v. Náměšť 1., 2.
1. **Náměšť** na Hané (Náměšč, Náměšť), o. Olomouc: 22.
Hynek z Vrbna na N.: 255, 260, 271, 277, 285, 293, 308.
2. **Náměšť nad Oslavou** (Náměšč, Náměšť, Námišť), hrad, zámek, ves: 7, 16, 23, 41, 410, 411. — *Jan* z Lomnice, Lompnice, a na N. (viz u Lomnice 1. Jan 1.), manž. Margeta z Boskovic, bratr Václav: 99, 109, 112, 115, 116, 137, 143. — 1. *Oldřich*, Voldřich z Lomnice na N., bratr Znata z Lomnice na N., ujec Jan starší z Žerotína a na Rosicích: 273, 373, 408, 410, 424. — *Ščepán* z Lompnice a z N., 63. — *Václav* z Lomnice a na N., z N., V. *Náměstský* (viz u Lomnice 1. Václav 2.), bratr Jan: 109, 112, 115, 116, 131-133, 137, 143, 148, 155, 173, 188, 189, 221. — *Znata* z Lomnice na N. (viz u Lomnice 1. Znata 2.), Znata st. z Lomnice a na N., bratr Oldřicha z Lomnice na N., strýc Jiříka z Lomnice a na Lomnici: 273, 316, 323, 328, 329, 333, 336-338, 347, 350, 408, 409.
N á m i š ť, v. Náměšť 2.
Napajedla: 399.
— *Zdeněk* z Vartnberka a na N.: 399. — *Pavel* z Žerotína na N.: 329, 333, 336.
Nárameč (muž. i žen. rodu), o. Třebíč, ves, pustá ves: 9, 34, 400.
— *Kateřina* z N., manžel Vávra, syn Jan z Rudvíkova: 92, 119.
Nárožínky (Náročníky, Náručníky), zaniklé, o. Vranov, pustá ves: 154, 159, 256, 364, 393.
Narvice, zaniklé u Ivaně, o. Židlochovice, pustá ves: 163.
Nasavrky (Nasevrky, Nasovrky), v Čechách, o. týž: *Petr Žehart*, *Žerhart*, z N., z N. na Palupíně, manž. Lidmila z Stoječína: 413, 426.
1. **Násedlovice**, o. Ždánice, ves, tvrz: 49, 154, 316, 330, 340, 384, 385, 433 (str. 154).
— *Ryje* násedlovské, trať: 340.
— *Stará* hora (viničná, u N., dříve u Šenhofu): 154.
2. **Násedlovice Staré**, zaniklé západně od Násedlovic 1., o. Ždánice, pustá ves: 385. Viz také Nesklovice.
N a s e v r k y, v. Nasavrky.
N a s k l o v i c e, v. Nesklovice.
N a s m ě ř i c e, v. Našiměřice.

N a s o v r k y, v. Nasavrky.
N a š a r d i c e, v. Načeratice.
N a š a r t i c e, v. Načeratice.
Našiměřice (Nasměřice, Našeměřice, Našoměřice, na Šeměřicích), o. Mor. Krumlov, ves: 14, 72, 349, 378, 416.
N a š p i c e, v. Knašpice.
Naxera (Naksera), příjmení: *Jan N.*, v. Chotěvice.
Naželická louka, v. Želice.
Nedvědice, o. Tišnov: *Hampýs,* louka, pod N.: 41.
Nedvězí, zaniklé u Rácova, o. Třešť, pustá ves: 231, 348.
N e e v ě d o m í, v. Nevědomí.
Nehradov, zaniklý u Podklášteří, o. Třebíč, pustá ves: 374, 383.
— *Jan* z N. (= Jan z Výčap = Jan, dvořák ve Vícenicích?), zeť Margety z Vícenic, manž. Anna, dcera Margety z Vícenic: 126. Viz také Vícenice, Výčapy. — *Urban,* dvořák z N.: 129.
Nekeš, příjmení: *Zykmund N.*, v. Kuřim, Landek.
Nekl, příjmení: *Urban N.*, v. Sedlo Staré.
Nelepeč, o. Tišnov, ves: 114.
Němčany, o. Slavkov, ves: 89, 211, 310.
— *Němčanský* rybník: 310.
1. **Němčice,** o. Blansko, ves: 164.
2. **Němčice,** zaniklé u Šebrova, o. Blansko, pustá ves: 98, 127, 432, 433 (str. 127, č. 16).
— Les pod *Kozími hřbety* (snad tu, nebo u Lelekovic, nebo u Újezdu 10.): 127.
3. **Němčice,** zaniklé u Micmanic, o. Jaroslavice, pustá ves: 300, 302, 338.
4. **Němčice,** zaniklé u Střelic, o. Znojmo (dnes tam dvůr Němčicský): 59, 130.
5 **Němčice,** zaniklé u Vrbovce, o. Znojmo, ves: 188, 189.
6. N ě m č i c e, v. Němčice 12.
7. N ě m č i c e, v. Němčice 13.
8. N ě m č i c e, v. Němčice 14.
9. N ě m č i c e, v. Němčičky 1.
10. N ě m č i c e, v. Němčičky 2.
11. N ě m č i c e, v. Němčičky 3.
12. **Němčice Dolní** (Němčice), o. Dačice, ves: 34, 243, 333.
13. **Němčice Horní** (Němčice), o. Telč, ves: 80, 85, 89.
— Rybník *Harlík:* 80.
— *[Mikuláš] Švehla* [z Kumžaku] měl lidi a rybník Harlík v N.: 80.
14. **Němčice Velké** (Němčice, Veliké Němčice), o. Židlochovice, městečko: 109, 350, 351, 352.
1. **Němčičky** (Němčice, Horní Němčičky), o. Hustopeče, ves: 90, 114, 155, 161, 210, 218, 285, 286, 308, 376, 403.
— Dům: 403.
— Jezérko *Němčické:* 308; *Jezírko:* 357.
— Hory němčické (viničné): 210, 285, 286. Hora (viničná): *Fuchsleyt,* Fuchsleyth, *Fuxlait,* Fuxlayt: 210, 285. — Hory (viničné): *Boček, Ruožená,* Růžená, *Veselá:* 210, 285, 286. — Hora (viničná): *Zadní Nusperk:* 114, 155.
— *Zdeněk* z Potnštejna v N., z P. a v N., *Zdeněk Žampach* z Potnštejna a na N., v N.: 204, 209, 225, 232, 241.
2. **Němčičky** (Němčice), o. Pohořelice, ves: 266, 406.
— Rolí *Komárovská:* 266, 406.
3. **Němčičky** (Němčice), o. Pohořelice, pustá ves, ves: 162, 163, 181, 182.
4. N ě m č i č k y H o r n í, v. Němčičky 1.
Němec, příjmení: *Ondra N.*, poddaný, v. Vrbice 1.
Němkyně, zaniklá u Německého Rudolce, o. Žďár, [ves], pustá ves: 10, 360.
Nemojany, o. Vyškov, ves: 9, 42, 178.
Nemotice, o. Bučovice: *Václav* z Boskovic na N.: 221. — *Jan* z Zástřizl a z N.: 49.
Nenkovice (Ninkovice, Nynkovice), o. Ždánice, ves: 154, 316, 385.
Nepomuk, neurčen, snad v Čechách: *Otmar* z N., nejvyšší písař zemský markr. mor.: 225, 232, 241, 243, 255, 265, 271, 277, 278, 281, 285.
[Nepomuky], dříve Veselí, o. Telč, v. Veselí 2.
Něpr, příjmení: *Mikuláš Něpr,* v. Vojslavice.
N e s e b i c e, v. Nesovice.
Nesklovice (Nasklovice, Neskňovice), zaniklé u Dambořic, o. Ždánice, pustá ves, tvrz: 60, 340, 347, 431 (str. 60, č. 213). (Jsou to snad Násedlovice Staré.)
1. **Neslovice** (Nesvojovice, Nespojovice), o. Ivančice, ves: 266, 406.
2. **Neslovice** (Noslavice), zaniklé u Derflic, o. Znojmo, pustá ves: 120.
Nesměř (Nesmieř), zaniklá u Oslavičky, o. Velké Meziříčí, ves: 15, 35.
Nesovice (Nesebice, Nesobice, Nessovice), o. Bučovice, ves: 90, 143, 161.
N e s p o j o v i c e, v. Neslovice 1.
N e s s o v i c e, v. Nesovice.
Nesvačil (Nesvařil), rybník, v. Žatčany.
N e s v o j o v i c e, v. Neslovice 1.
Netín (Nětín), o. Velké Meziříčí, ves: 374, 377.
Netušil, rybník, v. Okarec.
N e u f f š t i c h, v. Sady Nové 1.
Neuštift, v. Brno, ulice, Novosady.
N e u w š t i c h, v. Sady Nové 1.
Nevcehle (Newtiel, Newtiele), o. Telč, ves: 71, 215, 216, 401.
— *Václav* z N. a z Dubenek: 9.
Nevědomí (Neevědomí, Nevědomie), v Polsku, v bývalém Pruském Horním Slezsku, vládní okres Opolí, kraj Rybnik: *Aleš Kropáč* z N., z N. a na Bučovicích, otec Jan 1., matka Margeta z Ojnic: 120, 287. — *Barbora* z N., manžel Albrecht Vojkovský z Milhostic: 193. — *Bohuslav* [*Kropáč* z N.], otec Jan 3.: 425. — 1. *Jan Kropáč* z N., z N. a na Budčovicích, z N. a z Budčovic, manž. Margreta, Markreta z Ojnic, synové Aleš, Jan 2., Jindřich, Jiřík, Kristof, Mikuláš, Zbenek: 17, 24, 27, 38, 43, 64, 72, 73. — 2. *Jan Kropáč* z N., otec Jan 1., matka Margeta z Ojnic: 120. — 3. *Jan Kropáč* st. z N., z N. na Litenčicích, J. st. K. z N. na Litenčicích, J. K. z N. na Hranicích, rytíř, [otec Kristof], syn Bohuslav, strýc Tas Kropáč z N.: 285, 328, 329, 333, 336-338, 347, 350, 355, 358, 360, 367, 372, 373, 377, 383, 387, 389, 393, 397, 402, 408, 411, 414, 416, 418, 422, 425, 428. — *Jindřich Kropáč* z N., z N. a na Bučovicích, otec Jan 1., matka Margeta z Ojnic. Tas, erb po něm zuostalý, asi syn, [dcera

Mandalena] 120, 203. — *Jiřík Kropáč* z N., z N. a na Bučovicích, otec Jan 1., matka Margeta z Ojnic: 120, 157, 187. — *Kristof*, Krystof, Kristof Kropáč z N., z N. a na Bučovicích, otec Jan 1., matka Margeta z Ojnic, syn Jan 3.: 120, 167, 168, 170. — *Mandalena* z N., M. st. z N., manž. Znaty z Vickova, [otec Jindřich]: 330. — 1. *Mikuláš Kropáč* z N., z N. a na Bučovicích, z N. a na Draznovkách, otec Jan 1., matka Margeta z Ojnic, strýc Mikuláš 2.: 120, 135, 142, 183. — 2. *Mikuláš Kropáč* z N., strýc Mikuláše 1.: 142, 187. — *Vas Kropáč* z N., erb, asi syn, po Jindřichovi Kropáčovi zuostaly, strýc Jana 3.: 203, 425 (nepochybně týž). — *Zbeněk Kropáč* z N. a na Bučovicích, otec Jan 1., matka Margeta z Ojnic: 120.
Newstrich, v. Sady Nové 1.
Newtriel, Newtriele, v. Nevechle.
Neysidel, v. Novosedly.
Nežetice (Něžetice, pod Velešovici), zaniklé u Holubic, o. Slavkov, pustá ves, pustá véska: 87, 127, 210, 232, 395, 396.
— Rybník *Nežetický*, *Něžetický*: 395, 396.
Nihov (Mihov, Niehov), o. Velká Bíteš, ves: 273 (místo „Mihov" čti „Míhov").
— *Alena* z M., manž. Mikuláše z Jestřabí: 282.
— *Jan Osvětim* z N.: 15, 19. — *Jan* z M. na Otradičce: 282.
Niklšpurk, Nyklšpurk, v. Mikulov.
Nikolčice (Nykulčice), o. Židlochovice, ves: 31, 32.
Nikolšpurk, v. Mikulov.
Ninkovice, v. Nenkovice.
Nítkovice, o. Zdounky: *Johanka* z N., manž. Jiříka Racka z Mrdic, z Mrdic a z Uhřec, synové Jaroslav z Mrdic, Václav z M.: 36-38, 105, 112, 114.
Nivka, vinohrad, v. Nosislav.
Nizov (Nizové? Nizová?), zaniklý u Zhoře, o. Jihlava, [ves], pustá ves: 13 (s Nizovem), 360 (ve vsi pusté Nizové).
Nížkovice (Mížkovice), o. Slavkov, ves: 89, 211.
Nohavice, rybník, v. Rosice.
Nos, příjmení, poddaný, v. Březník.
Nosislav, o. Židlochovice, tvrz: 35, 36.
— Vinohrady: *Bezděkov*, *Grefta*, *Nivka*, *Novosad*, *Žídek*: 36.
— *Havel* Nosislavský z Batelova: 101.
Nosislavský: *Havel*, v. Batelov, Nosislav.
Noskov, v Čechách, o. Mladá Vožice: *[Brikcí] Mrakeš* z N., bratři Jan 1., Petr 1.: 34 [?], 35, 36 [?]. — 1. *Jan [Mrakeš]* z N., bratři [Brikcí], Petr 1.: 34-36. — 2. *Jan Mrakeš* z N., otec Petr 1., bratr Petr 2.: 105. — *Jiřík Mrakeš* z N., manž. Kateřina z Šternberka: 356, 400, 401. — 1. *Petr* z N., *P. Mrakeš* z N., bratři [Brikcí], Jan 1., manž. Barbora z Maříže, synové Jan 2., Petr 2.: 7-9, 34-36, 105. — 2. *Petr Mrakeš* z N., otec Petr 1., bratr Jan 2.: 105.
Noslavice, v. Neslovice.
Novadomus, Nova Domus, v. Hradec Jindřichuv.
Nová hora (vinná), v. Boleradice, Kyjovice.
Nová ulice, v. Brno (ulice).
Novák, příjmení: *Jan N.*, v. Čikov, Zhoř 6. — *Martin N.*, v. Zhoř 6.
Nováků, příjmení: *Pavel N.*, poddaný, v. Olešná 4.
Nové Město, v. Město Nové 1., 2.
Noviči, o. Boskovice: 183, 206.
Novosad, vinohrad, v. Nosislav.
Novosedly (Neysidel), o. Mikulov: 267.
Nový dvur, neurčen (zastaven od kláštera sedleckého): 353.
1. **Nový** rybník (rybník Nový), v. Vlasatice.
2. **Nový** rybník (rybník Nový), v. Zhořec 1.
Nowadomus, Nowa domus, v. Hradec Jindřichuv.
Nozířov, v. Nuzířov.
[Nuszberg] (Zadní Nusperk), hora (viničná), v. Němčičky 1.
Nuzířov (Nozířov), o. Tišnov, ves: 36, 37, 167, 179, 183, 312, 378.
Nyckolspurk, v. Mikulov.
Nykl (= Nikl, = Mikuláš), služebník, v. Pernštejn, Bohunka z Pernštejna.
Nyklas (= Niklas, = Nikl, = Mikuláš), v. Nyklasovský les.
Nyklasovský les, v. Dunajovice 2.
Nyklspurk, v. Mikulov.
Nyklštat, neurčeno: *Hanuš Pozor* (Pauzar, Pozar) z N., manž. Anna z Zástřizl, dcera Johanka: 358, 388, 400. — *Johanka* z N., otec Hanuš: 400.
Nykulčice, v. Nikolčice.
Nynkovice, v. Nenkovice.
Nytlsdorf, v. Prostředkovice.

O.

Obce (Obec), o. Brno-venkov, ves: 193, 219, 220, 406.
Obce: 167 (místo chybného čtení „s Obcemi" čti „s obcemi").
Obešlík, příjmení: *Jetřich O.*, v. Lipultovice.
Obora, o. Boskovice, ves: 100.
Obrvaň, v Čechách, o. Ledeč nad Sázavou: *Matouš* z O.: 323.
[Obřany], v. Hora 6.
Ocmanice, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 11, 21, 23.
— Rybník *Plac* (tak čti místo Placz): 273.
Oděrady, v. Voděrady.
Odonec, v. Odunec.
Odrovice (Osdrovice), o. Pohořelice, ves: 224, 295, 296.
— *Volf Linhart* na manském dvoru v O.: 296.
Odunec (Odonec, Vodunec), o. Hrotovice, ves: 41, 95, 106, 153, 156.
— Pustý lán, na němž byl Krlovec: 96. — Pustý lán, slove *Kubuov*: 153.
— Poddaní: *Jan*: 180, *Jeřábek*: 96, *Štěpán*: 96, *Urban*: 180.
— *Jakeš* z O., dvořák z O., otec Matěj: 41, 153.
— *Matěj* [z O.], synové Jakeš, Václav: 41. — *Václav* z V., otec Matěj: 41.
Ofka, v. Trstěnice.
Ofnar, **Ovnar**, příjmení: *Jan O.*, v. Fryšava, Radotice. — *Volfgang*, Volfgank *O.*, v. Radotice. — Ovnarové, v. Fryšava.
Ohrazenice, o. Mor. Budějovice, ves: 95, 157, 178, 230
1. **Ochoz**, zaniklý u Rosic, o. Ivančice, ves, pustá ves: 22, 42, 172, 404.

— *Jindřich* z Rosíčky a z O.. *22*.
2. **Ochoz**, les, v. Budějovice Moravské.
Ochozy nebo ochozy?, t. j. lesy, nebo části lesů?, v. Trmačov, Unín.
O j m i c e, v. Omice.
O j n i c e, v. Vojnice.
Okarec, (Okařec, Vokarec), o. Náměšť nad Oslavou, ves, tvrz: 6 (tu 1 na str. 10 místo „Okarzec" čti „Okařec"), 10, 243, 265, 375, 376. — Rybníky: *Dubovec:* 10, 273. — *Netušil:* 265. — *Dorota* z O., manž. Arnošta z Medlova: 6. — *Jan* z O., z O. a z Rašovic, matka Kunka z Pacova: 10. — *Jaroslav* z Doubravice n. O., J. *Osovský* z Doubravice na O.: 296, 308, 310, 316, 323, 329, 333, 337-339. — *Voldřich* z Lomnice a na O.: 409. — *Markvart* z Mírova a z O., bratr Zykmund z Mírova a z O.: 10. — *Vilém Valecský*, Valecký z Mírova na O.: 204, 223. — *Zykmund* z Mírova a z O., *Valecký*, Valecský z Mírova a z O., bratr Markvart z Mírova a z O.: 10, 53, 61, 64, 71.
Okrašovice (Okrasovice), o. Třebíč, ves: 49, 50, 116.
— *Adam Okrašovský*, Okrašovský z Vyškovce na O.: 369. — *Barbora* z O., manž. Hynka z Popuvek: *22*, 49.
Okrašovský: *Adam*, v. Okrašovice, Vyškovec.
Okřešice (Vokřešice), o. Třebíč, ves: 373, 383.
Okříšky (Okřížky), o. Třebíč, ves: 233, 287.
O l b r a m i c e, v. Olbramovice.
Olbramkostel (Olbram kostel), o. Znojmo, ves, městečko: 61, 119, 154, 160, 187, 256, 277, 364. — Proboštství: 119, 187. — Proboštové: *Zigmund* [Gloczer]: 187. — *Jan* z Doubravky a z Hradiště, probošt poslední: 187.
Olbramovice (Olbramice), o. Mor. Krumlov, městečko: 61, 196, 197, 349.
— *Anežka z O.* a ze Lhoty, otec Jan Jeníček z Olbramic: 115. — *Hynek* z O., otec Jan Jeníček z O., z O. a ze Lhoty, dcera Lidmila: 12, 22, 27, 79, 86. — *Jan Jeníček* z O., J. J. ml. z O., J. J. z O. a ze Lhoty, *Jeníček* z O., syn Hynek, dcery Anežka, Marketa, vnuka Lidmila: 8, 27, 56, 72, 73, 79, 85, 86, 115. — *Lidmila* z O., z O. a ze Lhoty, dcera Hynka z O., vnuka Jana Jeníčka z O. a ze Lhoty, manž. Jindřicha Lechvického z Zástřizl a pak Jana Hořického z Hořic: 79, 80, 85, 86, 106, 115, 180, 232. — *Marketa* z O. a ze Lhoty, otec Jan Jeníček z O.: 115.
Oldřichovice, zaniklé u Zárubic, o. Hrotovice, pustá ves: 156, 205.
Olejník, příjmení, poddaný, v. Březník.
1. O l e k s o v i c e, v. Alexovice.
2. O l e k s o v i c e M a l é, v. Oleksovičky.
Oleksovičky (Malé Oleksovice, Malé Olexovice, Oleksovice Malé, Olexovice, Olexovice Malé), o. Jaroslavice, ves: 290, 291, 300-302, 338, 401.
— *Olexovský* rybník: 291.
— *Jiřík Kusý* z Olexovic (těchto?): 57.
1. **Olešénka**, příjmení: *Jan O.*, v. Kladná, Olešínky, Olešnička (?).
2. [O l e š é n k a], (Volešénka), v. Olešínky.
Olešínky (Volešénka, Olešnička?), o. Bystřice nad Pernšt., véska: 46.
— *Jan Olešénka* z Kladnej, z Kladné a z Olešničky (= Olešénky?): 46.
1. O l e š n á, v. Olešná 3.
2. O l e š n á, v. Olešná 4.
3. **Olešná Česká** (Olešná), o. Telč, ves: 47, 140, 220.
4. **Olešná Horní** (Olešná, Olešná Závišova, Volešná, Volešná Závišná), o. Telč, ves: 38, 209, 412, 431 (str. 38, č. 54).
— Rybníček, slove *Na obci:* 412.
— Poddaní: *Brož*, *Kašpar*, *Matěj Kochtánek*, *Pavel Nováků*, *Pavel Pyza*, *Pavel Rakl*, *Jan Starej*, *Jan Špigl*, *Vondra*, dvořák, (spíše než Vondra Dvořák): 412.
— *[Jan?] Hejda* [z Poříčí] na díle v O. H.: 412.
5. **Olešná Německá**, v Čechách, o. Jindřichuv Hradec, ves: 213.
6. O l e š n á Z á v i š n á, Z á v i š o v a, v. Olešná 4.
1. O l e š n i c e, v. Olešnička 1.
2. **Olešnice** (Volešnice), město, knížectví, v Německu, v bývalém Pruském Dolním Slezsku, vládní okres Vratislav, kraj Olešnice: 220, 299. — Knížata olešnická: 298, 299, 319, 320. — *Hanuš*, *Jindřich*, *Jiří*, *Joachym:* 298, 319. — *Karel:* 219.
1. **Olešnička** (Olešnice, Volešnička), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 93, 98.
— Poddaní: *Bayl*, *Jiřík*, *Sýkora:* 93.
— *Ondřej Fiňásek* z O., strýc Vaněk [z O.]: 98. — *Gedeon* z O.: 10, 23, 25, 39, 84. — *Jan Gedeon Kotvrdovský* z V., otec Václav z V.: 273. — 1. *Jiřík* z O., *J. Gedeon* z O. a na Moravci, manž. Anna z Víckova: 109, 131, 147. — 2. *Jiřík Gedeon Kotvrdovský* z V., otec Václav z V.: 273. — *Oneš* (Voneš) *Gedeon* z V., z O. na Kotvrdovicích, hejtman na Špilnberce, otec Václav z V., manž. 1. Barbora z Petřvaldu, 2. Anna z Gbelska, Kbelska: 273, 277, 311, 336. — *Václav* z V., *V. Gedeon* z V., manž. Kunka z Pěnčína, synové Jan Gedeon Kotvrdovský z V. Jiřík Gedeon Kotvrdovský z V., Oneš Gedeon Kotvrdovský z V.: 51, 273. — *Vaněk* z O., strýc Ondřej Fiňásek: 93, 98. — *Jan* z Kladné a z Olešničky (= z Olešénky?, v. Kladná, Olešénka 1., Olešínky): 46.
2. **Olešnička** = Olešínky?: 46. V. Kladná, Olešénka 1. Olešínky.
1. O l e x o v i c e, v. Alexovice.
2. O l e x o v i c e, v. Oleksovičky.
3. O l e x o v i c e M a l é, v. Oleksovičky.
Olexovský rybník, v. Oleksovičky.
O l f é ř o v, v. Volfířov.
Olomouc (Holomouc, Olomúc), město: 111, 116-118, 139, 211, 234, 399, 411, 425, 427.
— Předhradí olomúcké: 139.
— Radnice (rathúz): 118.
— Klášter hradišcký blíž O., premonstrátský: 427. — Klášter svatojakubský [augustiniánek] na předhradí olomúckém: 139. — Klášter kartouzský: 325. — *Pavel*, visitátor zákona kartouzského a prior kláštera olomúckého: 325. — Kláštery biskupství olomouckého: konvent sv. Michala v Brně zákona sv. Dominika predicatorum: 313. — Klášter Matky Boží v Brně zákona sv. Dominika sestr Herburgas, Herburgis řečených: 181, 279, 280. — Klášter loucký u Znojma zákona premonstrátenského: 225, 282,

299, 300. — Klášter oslovanský v Údolí Panny Marije, řádu cisterského: 181, 182.
— Vsi stolní dědičné kostela Olomouckého: 22, 399.
— Biskupové olomoučtí: *Protazius*, Prothasius, *Tas*, z Boskovic: 7, 13, 21, 22, 25. — *Jan [v. Filipec]*, biskup varadínský a ol.: 31. — *Stanislav [Turzo]*: 90, 91, 98, 102, 106-109, 111, 113, 114, 116, 119, 125, 133, 136, 142-146, 148, 153, 157, 159-161, 164, 167, 168, 170, 177, 179 a 434, 187, 193, 197, 203, 209, 210, 221, 222, 225, 232, 241, 243, 248, 249, 251, 255, 271, 281, 282, 284-286, 310. — *Jan [Doubravský, Dubravius]*: 296, 308, 310, 311, 326, 328, 329, 331, 332, 336, 338, 354, 357, 358, 360, 365. — *Marek [Khuen]*: 367, 372, 373, 376, 383, 386, 389, 393, 397, 402, 408, 414. — *Vilém, Vilím* [*Prusinovský* z Víckova]: 425, 428. — *Stanislav Pavlovský*: 399.
— Kostel Olomoucký [sv. Václava], kapitula: 268 (místo „olomúckého" a „olomúckému" čti „Olomúckého" a „Olomúckému"), 326, 327. — Kanovníci: *Havel* [z Hartunkova], podací pán fary bílovské (Bílovice Velké): 326, 327. — *Mikuláš Chyba* z Kovačova, zároveň probošt kostela sv. Petra v Brně: 326. — *Jindřich*: 326. — *Ondřej Pavlát*: 326. — *Bernart Zoubek* ze Zdětína, doktor, děkan (později biskup olomoucký): 268.
— Měšťané: *Václav Edlman*: 398, 399, 405. — *Křištofor*, syn Zolczara Lukáše z O.: 42. — *Lukáš Zolczar* z O., syn Křištofor: 42.
— *Mikuláš* z O., písař zemský markr. mor., nejvyšší písař zemský, nejvyšší písař markr. mor.: 109, 111-113, 116, 119, 125, 126, 432 (str. 115, č. 200). V. také Bystřice 4.
Olomúc, v. Olomouc.
Olšany, o. Dačice, ves: 213.
1. **Olší**, o. Tišnov, ves, tvrz: 35, 36.
2. **Olší** (Volší, Volšín), o. Velké Meziříčí, ves: 125, 244, 372.
Olšina, louka, v. Otín.
Omasta, příjmení: *Jan O.*: 68. — *Martin [O.]*, v. Zhoř 6. — *Míča*, Mikuláš O., v. Zhoř 6.
Omice (Ojmice, Omice na Šípě, Vomice), o. Ivančice, ves: 147, 172, 404, 407.
— *Vomický* rybník: 407.
Les (a vrch) *Šíp*: 172, 407; v. také Popůvky 1.
Ondřej, opat, v. Zábrdovice 1., Louka 3., Želiv.
Oneš, **Voneš** (= Ondřej), v. Kotvrdovice, Olešnička 1.
1. **Onšov** (Onešov, Onšo, Ounešov, Ouněšov, Unešov), o. Vranov, pustá ves: 154, 159, 256, 364, 393.
2. **Onšov** (Onšo, Unczndorf), zaniklý mezi Šatovem, Chvalkovicemi a Dyjákovičkami, o. Znojmo, pustá ves: 189, 297, 300-302, 338.
Opálená (Vopálená) hora, v. Lelekovice.
Opatov, o. Třebíč, ves, městečko: 19, 23, 340, 341.
— *Vidlák*, rybník u O.: 223, 281. — V. také Krotajchl, Krotaychyl.
— 1. *Jan* z O., strýc Jan 2.: 143, 144. — 2. *Jan Kobík* z O., z O. a na Prusích, strýc Jan 1.: 143, 144, 157, 159-162, 164. — *Margeta* z O., *M. Kobíková* st. z O.: 349, 360. — *Mikuláš Kobík* z O., manž. Margreta z Jihlavy: 13. — *Vavřinec Kobík*, manž. Barbora z Evaně: 90.
1. **Opatovice**, zaniklé mezi Hruškami 1. a Prušánkami, pustá ves: 140, 195, 305.
2. **Opatovice Velké** (Opatovice), o. Jevíčko, ves, tvrz: 50.
Opava: 103.
— *Viktoryn* [z Kunštátu a z Poděbrad, syn krále Jiřího], kníže opavský: 103.
— *Jan* (v orig. Johannes) z O., nejvyšší písař zemský, nejvyšší písař markr. mor.: 101, 106, 108, 109.
Oponešice (Oponěšice, Ouponěšice, Úponěšice [tak čti všude místo Uponěšice]), o. Jemnice, ves, tvrz: 78, 138.
— *Ctibor* z O.: 7, 14, 21, 22. — *Jan* z O.: 22, 37, 78, 101. — *Adam Hrubčický* z Čechtína na O.: 353. — *Bohuše*, *Bohuš* (?) *Hrubčický* z Čachtína, Čechtína, na O.: 245, 274, 306, 307, 317, 318.
Orel, příjmení: *Jan O.*, *Václav O.*, v. Heřmanice 5.
Orlovice, o. Vyškov: *Znata* z Víckova a v O., bratr Albrecht z Víckova na Čejkovicích: 304.
Ořechov (Ořechové), o. Velké Meziříčí, ves: 64, 218, 359, 403.
Ořechové (Vořechové), neurčeno: *Hynek Dubňanský* z Bučovic v V.: 418.
Ořechovičky (Vořechovičky), o. Brno-venkov: *Jan Vacha* z V., bratři Tomáš, Vilím: 334. — *Řehoř Vacha* z O.: 258. — *Tomáš Vacha* z V., bratři Jan, Vilím: 334. — *Vilím Vacha* z V., bratři Jan, Tomáš: 334.
Ořechovský (podle Velkého Ořechova): *Matyáš*, v. Honbice.
Oříšek, příjmení: *Václav O.*, v. Rozsíčka 3.
Osečany (Vosečany), v Čechách, o. Sedlčany: *Alena* z O., [otec Jan z O.], matka Barbora z Marejže: 209. — *Elška* z O., [otec Jan z O.], matka Barbora z Marejže, 1. manžel Václav Divůček z Počepic, 2. Jiřík Čeloud z Pálovic: 171, 209, 223. (Sotva 171 = 1. Elška, 209, 223 = 2. Elška.) — *Jan* z O., manž. Barbora z Marejže, [syn Oldřich, dcery Alena, Elška, Johanka, Kateřina, Margeta]: 102, 158, 213. — *Johanka* z O., [otec Jan z O.], matka Barbora z Marejže, děd Václav z Marejže, manžel Arkleb Hodějovský z Hodějova: 209, 349, 385, 386. — *Kateřina* z O., [otec Jan z O.], matka Barbora z Marejže, manžel Jetřich Dobrovodský z Dobré Vody: 209, 210. — *Margeta* z O., [otec Jan z O.], matka Barbora z Marejže, děd Václav z Marejže, manžel Jiřík Hodický z Hodic: 209, 349. — *Oldřich*, Voldřich *Osečanský* z O., [otec Jan z O.], matka Barbora z Marejže: 412, 425.
Osečanský: *Oldřich*, v. Osečany.
[Osetkovice], zaniklé u Červeného Hrádku, o. Dačice: Les *Seč*: 28 (tu nebo u Osoudova). Viz také Říše 1.
Osiky, o. Tišnov, ves: 328.
1. **Oslava** (Oslova, Oslovy), o. Velké Meziříčí, ves: 57, 58, 125, 244, 356, 400.
— Lesy: *Beranice*, *Bítovec*, *Bramsko*, *Lipové*, *Tomanov Dolní*, *Tomanov Horní*: 58.
2. **Oslava**, řeka: 416.
Oslavany (Oslovany), o. Ivančice: klášter oslovanský v Údolí Panny Marije, řádu cisterského, biskupstvie olomúckého: 54, 58, 93, 131, 139, 181, 182, 208, 209, 259, 260, 271, 297, 307, 387, 431 (str. 58, č. 200).

— Abatyše: *Anna*: 181, 182. — *Barbora*: 182. — *Kateřina*: 58, 93. — Převory: *Barbora*: 181, 182. — *Margeta*: 58. — *Valpurk*: 182. — Podpřevory: *Dorota*: 58. — *Rosina*: 182.
— *Václav Hodický* z Hodic na O., komorník práva menšího kraje brněnského, v kraji brněnském: 398-400. — *Jan Krajíř* z Krajku na O.: 408, 411, 414.
Oslavice, j. č. (Oslavice, mn. č., Voslavice, j. č.), o. Velké Meziříčí, ves: 10, 125, 244, 372.
Oslavický: *Jiřík*, v. Jemnice 2., Oslavička. — *Zygmund*, v. Jemnice 2., Oslavička, Slatina 2.
Oslavička (Voslavička, Voslavice, mn. č.), o. Velké Meziříčí, ves, tvrz: 102, 392.
— *Jiřík Oslavický* z Jemničky a na O., Voslavický z Jemničky a na V.: 344, 409. — *Mikuláš* z Jemničky a z O., z Jemničky a z Voslavic: 33, 216. — *Zygmund Oslavický* z Jemničky na Slatině: 278.
Oslnovice (Hosnovice), o. Vranov, ves: 94.
O s l o v a n y, v. Oslavany.
O s l o v y, v. Oslava 1.
Osmoruby (Vosmoruby), zaniklé u Police, o. Jemnice, pustá ves: 110, 195.
Ó s o š í, v. Úsuší.
Osoudov (ves z Bozsoudov), o. Dačice, ves, pustá ves: 26, 140.
— Les *Seč*: 28 (tu nebo u Osetkovic). Viz také Říše 1.
1. **Osová** (Osové), o. Velká Bíteš, hrad, tvrz pustá: 218, 359.
— *Burjan Osovský* z Doubravice, [syn Smila 2.], manž. Elška z Lichtmburka: 348, 376, 383, 384, 389, 392, 394. — *Ester Osovská* z Doubravice, dcera Lidmily z Kyjovic, sestra Jimrama Osovského z Doubravice, manž. Zdenka Lva z Rožmitála: 335. — *Hynek* z Dúbravice a z O., [otec Smil 1.], matka Anežka [z Křižanova]: 19. — *Jan Osovský* z Doubravice, z Doubravice na Hrutovicích, manž. Lidmila z Kyjovic: 187, 243, 255, 265, 271, 277, 288, 290, 334. — *Jaroslav Osovský* z Doubravice, Dúbravice, z Doubravice na Okarci, na Vokarci, [syn Smila 2.], manž. Mandalena z Mírova: 243, 308, 329, 337, 339, 376. — *Jimram Osovský* z Doubravice [otec Jan Osovský z Doubravice], matka Lidmila z Kyjovic: 335. — *Jiřík* z Dúbravice a z O., [otec Smil 1.], matka Anežka [z Křižanova]: 19. — *Karel Osovský* z Doubravice a na Valči, [syn Smila 2.]: 335, 337. — [1. *Smil* z Doubravice a z O.], manž. Anežka [z Křižanova]: 19, 20. — 2. *Smil* z Doubravice na O., z Dúbravice na Valči, *Osovský* z Dúbravice, [syn Hynka, otec Burjana, Jaroslava, Karla]: 181, 208, 221, 265, 270, 271, 288. — *Václav* z Dúbravice a z O., [otec Smil 1.], matka Anežka [z Křižanova]: 19. — *Zigmund* (Sigmund) z Dúbravice a na O., z O., *Osovský* z Dúbravice, z Dúbravice a z Hrutovic, [otec Smil 2.], matka Anežka [z Křižanova], manž. Margeta z Kukvic: 19, 34, 39, 53, 60, 62, 64, 71, 104.
2. O s o v á, v. Osové 2.
1. O s o v é, v. Osová 1.
2. **Osové** (Osová, omylem Kosové místo Vosové, Vosové), o. Velké Meziříčí, ves: 38, 60, 392.
Osovec, rybník, v. Jaroměřice nad Rokytnou.
Osovská, Osovský: *Burjan*, *Ester*, Estera, *Jan*, *Jaroslav*, *Jimram*, v. Doubravice 2., Osová 1. *Karel*, *Smil*, v. Doubravice 2., Osová 1., Valeč, *Sigmund*, Zigmund, v. Doubravice 2., Osová 1.
Ostojkovice (Vostojkovice), o. Jemnice, ves: 407.
Ostopovice (Ostupice, Ostupovice, Oustupovice, Postupovice, Ustupovice), o. Brno-venkov, ves, tvrz: 100, 108, 168, 233, 234, 286, 287.
— *Jindřich Babka* z Senice a z O.: 36. — *Filip* z Víckova na O.: 280.
Ostroh Uherský (Ostroh, Vostrov): *Jan Jetřich* z Kunovic na O., z Kunovic a na V.: 389, 422.
1. **Ostrov u Macochy** (Ostrov), o. Blansko, ves: 136, 210, 232, 349.
2. **Ostrov**, zaniklý, neurčen, na panství rosickém, někde v okolí Velké Bíteše nebo Rosic, pustá ves: 172, 404.
3. **Ostrov** (Ostrov nad Žďárcem), o. Tišnov: 13, 37.
4. **Ostrov nad Oslavou** (Ostrov), o. Žďár, ves: 257.
— *Mikuláš Michek* z Radostína na O.: 424.
5. O s t r o v (Vostrov), v. Ostroh Uherský.
Ostrovačice (Vostrovačice), o. Ivančice, ves: 208, 272, 307, 387.
Ostrovánky, o. Ždánice, ves, pustá ves: 65, 135, 161.
Ostrožnice, zaniklá, asi u Přeckova, o. Velké Meziříčí: *Dorota* z O., matka Machna z Chruděchrom, manžel Jiřík z Plavče: 22.
O s t u p i c e, O s t u p o v i c e, v. Ostopovice.
Osvětim, jm. muž. nebo příjmení?: *Jan O.*, v. Níhov.
O š p o r n, v. Aspry.
Otěchleby, zaniklé u Velké Bíteše, o. Velká Bíteš, malý dvůr Otěchlebský, pustý dvůr Otěchleby: 41, 143.
— Rybníček, slove *ve Zborovici*, rybník pod *Zborovcem* (asi u O.): 41, 143.
— Les *Kruhy*: 143.
— *Suchá* lúka: 41.
— *Jan* z Bezděkova a z O.: 41.
Otěšice (Útěšice), v Čechách, o. Přeštice: *Jan Kotúnský* z Ú., manž. Margeta z Horru: 167, 179, 181.
1. **Otín** (Votín), o. Jihlava, pustá ves, ves: 140, 374, 383, 392.
2. **Otín**, o. Velké Meziříčí, ves: 156, 372.
— Louka *Olšina*: 156.
Otnice (Otmice), o. Slavkov, ves: 21, 40, 50, 290, 413.
Otoslavice, zaniklé u Vranova, o. Vranov, pustá ves: 154, 159, 256, 364, 393.
Otradice (Otradička, Otratice), o. Náměšť nad Oslavou, ves, tvrz: 11, 23, 114 (místo „tvrz otradická" čti „tvrz Otradická"), 282.
— Rybníček *Otradický*: 282.
Louky: *Grunty*, *Poddielčí*, *Úvar*, *Vobora*, *Zahrádka*: 282.
— *Kateřina* z O., z Buchovic a z O., bratr Jan Bradáč [z Radině Vsi], synové Mikuláš, Václav: 11, 43. — *Mikuláš* z Vlašimě a z O., matka Kateřina z O.: 11. — *Václav* z Vlašimě a z O., *Otradický*, matka Kateřina z O.: 11, 43. — *Jan* z Níhova na O.: 282.

Otradická tvrz, v. Otradice.
Otradický: Václav, v. Otradice, Vlasim.
Otradický rybníček, v. Otradice.
O t r a t i c e, v. Otradice.
z **Ottersdorfu** (z Otrstorfu), asi jen přídomek. *Ambrož* z O., krále JMti prokurátor v markr. mor.: 374, 377.
Ouhory, les, v. Horákov.
1. O u j e z d, v. Újezd 1.
2. **Oujezd:** dům, konvent a bratří u Matky Boží na O., v. Praha.
3., 4. a 5. O u j e z d, v. Újezd 7., 8., 9.
O u j e z d e č e k, v. Újezd 2.
O u n e š o v, O u n ě š o v, v. Onšov 1.
Oupolno, neurčeno: *Jan Golejovský* z O., manž. Margeta z Zástřizl: 180.
O u p o n ě š i c e, v. Oponešice.
1. O u s o v, v. Úsov.
2. **Ousov**, **Ausaz**, les, v. Kyjovice, Těšetice.
O u s t u p o v i c e, v. Ostopovice.
O u v o z, v. Úvoz.
O v n a r, O v n a r o v é, v. Ofnar.
Ozřetín, zaniklý u Střížova, o. Jihlava: *Jan Zaviše* z O.: 98.

P.

Pacák, příjmení: *Filip P.*, v. Kojátky, Pačlavice. — *Václav P.*, v. Pačlavice.
P a c o u c o v, P a c o u l c o v, v. Pocoucov.
Pacov, v Čechách, o. týž: *Kunka z P.*, syn Jan z Okarce a z Rašovic: 10, 58.
P a c ú l c o v, v. Pocoucov.
Paček (omylem originálu místo Proček), příjmení, v. Troubsko.
Pačlavice, o. Zdounky: *Filip Pacák* z P. a na Kojátkách: 322. — *Václav Pacák* z P.: 135, 161, 187, 214.
Pahorek, les, příslušenství tvrze Nové Říše, v. Říše 1.
Palacký (Frant.): 3, 117.
P a l e k o v i c e, v. Polekovice.
Pálovice, o. Jemnice: *Jan Čeloud, Čelud*, z P., z P. a na Budkově, z Budkova, manž. Kunka z Králové Vsi, z Královejch Lází, strýc Václava: 34, 38, 41, 101, 111, 112, 115, 134, 138, 154, 157, 158, 168, 170, 171, 178, 180, 193, 199, 205. — *Jiřík* z P., Čeloud z P., z P. na Řečici, sudí práva menšího zemského kraje brněnského, v kraji brněnském, bratr Jošt, manž. 1. Elška z Osečan, 2. Ester z Vlašimě, 3. Anna z Předboř[e]: 223, 226, 309, 324, 337, 368, 369, 371, 386, 407, 425, 426. — *Jošt* z P., bratr Jiřík: 226. — *Václav Čelud* z P., strýc Jan: 101.
Palupín, o. Telč, ves: 413.
— *Petr Žehart* z Nasovrk na P.: 426.
P a m č e, P a n č e (Pamcze, Pancze), v. Podmyče.
Pánov, o. Velká Bíteš, tvrz: 17.
— *Jan* z P.: 17. — *Machna* z P.: 34. — *Václav, Vaněk* z P.: 9, 10, 17, 57, 68.
Panvic, příjmení: *Gabryel P.*, v. Věžné.
Pařařov (Pářařov), neurčeno, snad jen přídomek: *Erazym Polcar* z P., [otec Jan]: 403. — *Jan Polcar* z P., [syn Erazym]: 359.
Pardubice, v Čechách: 320, 397.
— *Vojtěch* z Pernštajna na P., bratr Jan z Pernštajna na Helfenštajně: 181, 182.
Parný rybník, v. Krahulov.
Paseka, louka, v. Soběbřichy.
Pastelčí (Pastelce nebo Pastelče, mn. č., Pastelczy, Pastevce, mn. č., omylem originálu, Postelce, Pustelce, mn. č.), zaniklé u Vranova, o. Vranov, pustá ves: 94 (v pozn. [10]) místo „Postelčí" čti „Pastelčí"), 159, 256, 364, 393, 432 [str. 94, sl. I., ř. 15 zd. a pozn. [10])].
Paul, poddaný, v. Dannice. — *P.*, poddaný, v. Troubsko.
P a u l i c e, v. Pavlice.
Pauzar, příjmení: *Hanuš P.* (místo Pozor), v. Nyklšštat.
Pavel, opat, v. Louka 3. — *P.*, převor, v. Brno (klášter dominikánů u sv. Michala). — *P.*, převor křižovníků s červenou hvězdou zákona sv. Augustina, v. Praha. — *P.*, provinciál dominikánů: 138. — *P.*, visitátor zákona kartouzského a prior kláštera olomúckého, v. Olomouc (kláštery). — *P.*, šafář, v. Brno (chrám a kapitula u sv. Petra). — *P.*, poddaný, v. Březník. — *P.*, poddaný, v. Troubsko.
Pavlát, příjmení: *Ondřej Pavlát*, kanovník, v. Olomouc (kostel Olomoucký, kapitula).
Pavlice (Paulice), o. Znojmo, ves: 94, 162, 171, 205.
— Rybníky: *Blažkovský*, *Černé Blato*, *Dolní Kopanina*, *Kočičí Hrádek*, *Pivovar*, *Stanuovka*, *Žebrák*: 162.
Pavlínov, o. Velké Meziříčí, ves: 374, 377.
1. **Pavlov**, o. Mohelnice, ves: 6.
2. **Pavlov**, o. Velké Meziříčí, ves: 244, 268, 372.
1. **Pavlovice**, o. Bučovice, ves: 214, 354.
2. **Pavlovice Moravecké** (Pavlovice, Pavlovičky), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 22, 31, 87.
3. **Pavlovice Velké** (Pavlovice), o. Hustopeče, ves: 106.
— *Pavlovský* rybník: 106, 308, 357.
4. **Pavlovice**, v bývalém Pruském Horním Slezsku, vládní okres opolský, kraj Pština: *Stanislav Pavlovský*, biskup, v. Olomouc (biskupové).
P a v l o v i č k y, v. Pavlovice 2.
Pavlovský (podle Pavlovic u Přerova): *Hynek*, v. Wiedebach. — *Václav*, v. Wiedebach. — *Václav* (nejspíše podle Pavlova 2.), *Zygmund*, v. Meziříčí Velké. — *Stanislav* (podle Pavlovic 4.), biskup, v. Olomouc (biskupové), Pavlovice 4.
Pavlovský rybník, v. Pavlovice 3.
Pažický (podle dvoru Pažitu ve Lhoticích 2.): *Jan*, v. Lhotice 1.
Pažit, dvůr, v. Lhotice 2.
Peč (Peče), o. Slavonice: *Mikuláš* z P., z P. a z Tulešic, *Tulešický* z P., Tulešický z Pečče a na Knihnicích: 24, 37, 40, 59, 60, 64, 68, 84, 96, 111.
Pečín Velký (Pičín), o. Dačice, ves: 9.
Peer, příjmení: *Martin P.*, pryor, v. Pole 2.
P e h e m d o r f, v. Pemdorf.
Pehemkrunt, rybník, v. Pemdorf.
P e h m d o r f, v. Pemdorf.
Pehmgrunt, **Pemgrunth**, rybník, v. Pemdorf.
Pechan, jm. muž. nebo příjmení, v. Skalička.
Pejškov (Píščkov), o. Tišnov, ves: 114.

Peksa, příjmení: *Jan P.*, v. Zhoř 6.
Pelikán Josef: 432 (str. 81, sl. p., ř. 23 a 22 zd.).
Peltnperk, v. Hradiště 3.
Pemdorf (Pehemdorf, Pehmdorf), osada v obci Miroslavi, ves: 11, 67, 86, 225, 260.
— *Pehemkrunt, Pehmgrunt, Pehmgrunth,* rybník: 11, 67, 86.
Pěnčín, o. Konice: *Křištofor* z P.: 19. — *Kunka* z P., manž. Václava Gedeona z Olešničky: 51.
P e n d o r f, v. Pendrov.
Pendrov (Pendorf), část Rosic, o. Ivančice, ves, podměstí: 172, 404, 405, 407.
z P e r g u, v. Perná.
Perman, příjmení: *Valentin P.*, v. Brno (měšťané).
Perná (desátky obilné z Pergu), o. Mikulov, pustá ves: 266.
Pernštejn (Pernsstan, Pernsstayn, Pernštajn, Pernštein, Perštein, Perštejn), o. Tišnov: hrad: 21.
— *Bohuslav Sadovský* z Sloupna, ouředník na P.: 409.
— *Páni* z P.: 3 (rod panský starodávní), 351.
— *Bohunka* z P., z P. na Sádku, dcera Viléma z P., manželka Jindřicha z Lipého, nejvyššího maršálka král. čes., bratr Jan z P. a na Helfnštajně, strýc Jaroslav z P., syn Jan z Lipého a na Krumlově, nejvyšší maršálek král. čes., vnukové Jan, Vaněk, z Boskovic, vnuky Kunka, Marianna, z Boskovic, vnukové (v orig. synové a vnukové) Čeněk, Pertuolt 2., Vilém, z Lipého, vnuk Bernart, syn Jana z Žerotína a na Strážnici a Johanky z Lipého, vnuky (v orig. dcery a vnuky) Bohunka, Božina, Johanka, Lidmila, z Lipého, neteř (v orig. dcera) Kateřina (Káča): 106, 172, 218, 310, 316, 341, 342-346. V jejích službách *Kateřina* z Bílovce, služebnice, *Mikuláš Hořecký* a jeho syn *Jan,* nedospělý, *Hynek Hořický, Vilím Hořický, Elška* z Šárova a její sestra *Johanka* z Šárova, *Jan,* úředník sádecký [na hradu Sádku], *Jan,* komorník, *Kateřina,* žena, *Sládková:* 345; *Barborka, Bastl, Dorotka, Jakub,* písař, *Jan Kozel, Matouš,* kuchař, *Mikuláš,* klíčník, *Mikuláš,* kuchař, *Nykl, Pavel Starý, Pavel* (snad Pavel Starý?), *Toman,* myslivec, *Valenta, Ventura, Viktoryn:* 346. — 1. *Jan* z P., [synové Jan 2., Jimram, Vilém 1., Vratislav 1.]: 69. — 2. *Jan,* [otec Jan 1.]: 11. — 3. *Jan* z P., z P. na Helfenštajně, z P. na Tovačově, ujec Jana z Lipého na Krumlově, nejvyššího maršálka král. čes., nejvyšší komorník markr. mor., hejtman markr. mor., otec Vilém, synové Jaroslav, Vojtěch 2., Vratislav 2., dcera Kateřina mladší: 10-12, 16, 26, 34, 40, 41, 44, 55, 62-66, 70, 72, 73, 78, 82-86, 88, 90, 94, 97, 98, 102, 103, 107-109, 113, 115, 116, 118, 120, 125, 126, 128-133, 136-138, 142-146, 148-149, 153, 155-157, 159, 160, 162-164, 167, 168, 170-173, 178-182, 187, 189, 190, 193, 194, 197, 211, 214, 216-218, 220, 227-232, 236, 241, 243-245, 250, 256-258, 268, 271, 272, 275, 276, 278, 282, 283, 294, 295, 297, 306, 309, 312, 317-321, 331, 332, 337 (nejm.), 342, 351, 356, 359, 415, 417, 432 [str. 65, č. 233, 234, str. 115, pozn. [4]) a [5])]. — *Jaroslav* z P., z P. na Helfnštajně, strýc Bohunky, otec Jan 3.: 337, 342, 343, 355, 356, 358, 359, 372. — *Jimram* z P., [otec Jan 1.] 11, 20. — *Káča, Kateřina* z P., *Kateřina* ml. z P., dcera Jana 3., neteř (v orig. dcera) Bohunky, zamluvená manž. Vilíma [z Lipého]: 342, 343, 345, 346. — *Kunka* z P., manž. Jana Bočka z Kunštátu: 12. — *Vilém* ž P., z P. na Helfenštajně, nejvyšší komorník cúdy brněnské (Wilhelmus de P., supremus camerarius czude Brunensis), nejvyšší maršálek král. čes., nejvyšší komorník desk a práva brněnského, nejvyšší hofmistr král. čes., otec Jan 1., synové Jan 3., Vojtěch 1., dcera Bohunka: 3 (v radě přísežné JKMti), 6, 7, 11-13, 17, 20, 21, 25, 31-33, 35, 36, 38, 39, 41, 44, 45, 50, 51, 63, 68, 83, 87, 92, 93, 98, 100, 106, 108, 112, 113, 130-133, 137-142, 148, 149, 154, 157, 163, 164, 167, 241, 343 (nejm.), 351. — 1. *Vojtěch* z P., z P. na Pardubicích, otec Vilém: 131, 132, 164, 181, 182, 351, 432 [ke str. 68, pozn. [1])]. — 2. *Vojtěch* z P., z P. na Tovačově, z P. na Plumlově, nejvyšší komorník markr. mor., otec Jan 3.: 243, 308, 313, 343, 355, 356, 358-360, 363, 367, 370 (nejm.), 371-373, 376, 390. — 1. *Vratislav* z P. (Wratislaus de P.), nejvyšší komorník cúdy brněnské, desk a práva zemského v Brně, desk a súdu práva zemského v Brně, komorník práva brněnského, desk a práva marg. mor. v Brně, hejtman markr. mor. a nejvyšší komorník téhož markr., hejtman a nejvyšší komorník markr. mor., desk a práva súdu zemsk. v Brné, otec Jan 1.: 11, 13, 20-22, 25, 31, 38, 39, 41, 43, 45, 50-54, 58 (nejm.), 60, 64-66, 68, 69, 71, 97, 432 (str. 65). — 2. *Vratislav* z P., z P. na Tovačově, z P. na Židlochovicích, rada a komorník Maximiliána, krále českého etc., krále Maximiliána komorník, otec Jan 3.: 343, 355, 356, 358, 359, 372, 373, 375, 377, 383, 388, 390, 395, 397, 402, 404, 405, 434 (str. 377, sl. p., č. 27, ř. 13 a 14 a str. 388, č. 18).
P e r š t e i n, P e r š t e j n, v. Pernštejn.
Pertoltice, v Čechách, o. Dolní Kralovice: *Jindřich Špetle* z Prudic a na P.: 220.
Pešyl, omylem originálu místo Pyšel, v. toto.
P e t č, v. Peč.
Petr, hrabí od Svatého Jiří a z Pezinku, v. Jiří Svatý, Pezinok, Valdštejn. — *P.*, řečený *Marek,* strýc Veroniky z Bezděkova, v. Bezděkov 3. — *P.*, opat, v. Vilémov. — *P.*, poddaný, v. Rožínka Dolní. — *Sv. Petra* kostel, kapitula, kanovnictví, kněží, v. Brno. — *Sv. P.* kostel, v. Tasov.
Petrov, o. Kunštát, ves: 6.
P e t r o v e c, v. Petrovice 2.
1. **Petrovice,** zaniklé u Českých Křídlovic, o. Jaroslavice, ves: 128, 189, 404.
2. **Petrovice** (Petrovec), o. Jihlava, pustá ves, pustá tvrz: 236.
— *Volf Beránek* z P.: 236. — *Elška* z P. a z Višňového, manž. Hynka Dětry z Bohušic: 26. — *Jan* z P. a z Višňového: 36, 50, 159. — *Jindřich Višňovský* z P. a na Višňovém: 429. — *Jiřík Višňovský* z P., bratři Jošt, Zygmund: 232. — *Jošt Višňovský* z P., z P. a na Višňovém, bratři Jiřík, Zygmund, manž. Anežka z Drnovic: 232, 235, 314, 339. — *Zygmund Višňovský* z P., bratři Jiřík, Jošt: 232.
3. **Petrovice,** o. Mor. Krumlov, ves: 298, 299.
4. **Petrovice,** o. Nové Město, ves: 92.

5. **Petrovice**, o. Třebíč, ves, tvrz: 90. — *Jan Petrovský* z Hrochova, z Rochova, v. Rochov.
6. **Petrovice**, neurčeno: *Jan Škrha* z P. (... z Krhové a z P.): 220.
7. **Petrovice**, neurčeno: *Mikuláš Prusinovský* z Víckova na P., Mikuláš z V. na P.: 330, 337, 338.

Petrovský (podle Petrovic 5.), v. Rochov.
1. **Petrůvky**, zaniklé u Opatova, o. Třebíč, ves: 7.
2. **Petrůvky** (Petruwky), zaniklé u Zašovic, o. Třebíč, ves pustá (villa deserta): 48, 110.
1. Petřín, v. Petřín Starý.
2. Petřín Dolní, v. Petřín Starý.
3. Petřín Horní, v. Petřín Nový.
4. Petřín Mezeřícký, v. Petřín Nový.
5. Petřín Vrchní, v. Petřín Nový.
6. **Petřín Nový** (Petřín, Horní, Mezeřícký, Vrchní), o. Vranov, pustá ves, ves: 159, 256, 304, 393.
7. **Petřín Starý** (Petřín, Petřín Dolní), o. Vranov, ves: 154, 159, 256, 304, 393.

Petřvald, o. Příbor: *Barbora* z P., manž. Voneše Gedeona z Olešničky na Kotvrdovicích: 277.

Pezinok, na Slovensku, politický o. Modra: *Petr*, hrabí od Svatého Jiří a z Pezinku, manž. Žofka z Valdštajna, hrabinka: 79, 89.

Pfaffendorf (Ffoffendorf), zaniklá ves, u Stonařova, o. Jihlava, pustá ves: 216.

Pflug, Pfflug, Pflugk, Phlug, příjmení: *Joannes, Johannes, Johannes P.*, v. Rabštejn 3.

Piesečné, v. Písečné 2.

Piesting (tak v orig. místo správného Piesling), v. Písečné 2.

Pičín, v. Pěčín.

Pikarec (Pikarec Starý, Pikarejz), o. Bystřice nad Pernšt., ves, pustá ves: 45, 390, 405.

Pilgramsdorf (Pilmstorf), v bývalém Pruském Dolním Slezsku, vládní okres Lehnice, kraj Lubáň (Laubau): *Balcar* (= Baltazar) z P. na Fulnece, *B. Švajnic*, Švajnyc z P. na Fulnece: 418, 425, 428.

Pinec, omylem originálu místo Pivec, v. Pivec.

Pinta, příjmení: *Bohuslav P.*, v. Rtišovice. — *Hruza P.*, v. Vranín. — *Křištofor P.*, v. Rtišovice.

1. **Písečné**, o. Bystřice nad Pernšt., ves: 18. — *Dorota* z P.: 18.
2. **Písečné** (Piesečné, Piesling, v orig. omylem Piesting), o. Slavonice, ves: 82, 94. — *Mikuláš Krokvicar* z Nové Vsi a z P.: 104. — *Volf Krokvicar* z Nové Vsi a na P.: 213, 271, 387.

Piščkov, v. Pejškov.

Pivec, příjmení: *Jakub P.* (v orig. omylem Pinec), v. Habří, Rojetín. — *Pivec*, v. Zhoř 9.

Pivín, o. Kojetín: 1. *Anežka* (v orig. správně Anežka a omylem Anička místo *Anižka*) z P., bratr Václav: 21. — 2. *Anežka*, manž. Václava: 21. — *Anička*, v orig. omylem místo Anižka, v. Anežka 1. — *Václav* z P., sestra Anežka 1., matka Marta z Myslíkovic, strýc Hynek z Popůvek a na Pozořicích, manž. Anežka 2.: 21, 40, 58, 87, 88, 126, 127. Viz také Slavíkovice 2.

Pivovar, rybník, v. Pavlice.

Plac (tak ch místo Placz), rybník na zboží Velká Bíteš, v. Ocmanice.

Plačovice (v orig. omylem Pračovice), o. Jemnice, ves: 53, 195, 210.

Plachý, příjmení: *Jan P.*, *Prokop P.*, v. Voděrady.

Plaňka (Planěk?), příjmení, v. Znojmo.

Plaveč (muž. i žen. rodu), o. Znojmo, ves, tvrz, pustá tvrz: 73, 96, 98, 99, 143. — *Burjan Licek* z P., synové [Jan 2.], Václav Licek z P.: 353. — 1. *Jan Licek* z P.: 73. — 2. *Jan Licek* z P., [otec Burjan Licek z P.], manž. Kateřina z Stoječína: 353, 401. — *Jiřík* z P., *J. Licek* z P., manž. Dorota z Ostrožnice: 22, 44, 73. — *Václav Licek* z P., otec Burjan Licek z P.: 353. — *Jiřík Talafús* na dvoru v P.: 73. — *Jiřík* z Floršteta a z P., *J. Hunth* z Floršteta a z P.: 73, 96. — *Petr Jankovský* z Vlašimě a na P.: 430.

Plavno, v Německu, v Sasku: *Jindřich* z P., purkrabí míšeňský, nejvyšší kancléř král. čes., v. Míšeň.

Plešice (Pleščice), o. Hrotovice, ves: 12, 171, 214, 384, 385.

Plouzek nebo Floužek, rybníček, v. Siluvky.

Plug [Pluh], příjmení: *Johannes P.*, v. Rabštejn 3.

Plumlov: *Jan Heralt* z Kunštátu a z P., strýc Pročka z Kunštátu: 6, 10, 35. — *Vojtěch* z Pernštajna na P., nejvyšší komorník: 376.

Plumlůvky (Plumluovky), zaniklé u Kobylí, o. Hustopeče, pustá ves, ves: 90, 130, 247, 357.

Plyml, příjmení: *Jan P.*, manž. Magdalena, v. Meziříčí Velké (měšťané).

Plzák, příjmení: *Jan P.* st., v. Zdenín. — *Martin P.*, v. Křinice.

Pňovice, o. Litovel: *Heralt Pňovský* z Sovince, [otec Jan]: 153, 161, 164, 167, 170, 187. — *Jan Pňovský*, Pňovský ze Sovince, nejvyšší sudí markr. mor., [synové Heralt, Vok]: 36, 53, 60, 83, 85, 90, 91, 101, 102, 108, 109, 114, 116 (nejm.), 119, 125. — *Jiřík Pňovský* z Sovince, manž. Machna z Lomnice: 35, 72. — *Vok Pňovský z Sovince*, nejvyšší sudí markr. mor., [otec Jan]: 129, 144, 153, 157, 159-161, 164, 167, 168, 170, 177, 179.

Pňovský: *Heralt*, *Jan*, *Jiřík*, *Vok*, v. Pňovice, Sovinec.

Pobolikov, v. Bolíkov.

Pocoucov (Pacoucov, Pacoulcov, Pacúlcov), o. Třebíč, ves: 374, 375, 383, 384.

Počátky, v Čechách: 144.

Počenice, o. Zdounky: *Dorota* z P., manž. Oldřicha z Svojkova: 97.

Počepice, v Čechách, o. Sedlčany: *Apolona*, Appolona z P., *Březnická* z P., otec Václav Divůček z P., sestra Mandalena, manžel 1. Bohuslav Rut z Dírného, 2. [pravděpodobně týž A.] Jindřich Březnický [z Náchoda]: 171, 278, 386. — *Mandalena* z P., otec Václav Divůček z P., manžel Bohuše z Čachtina, z Čechtína, Hrubčicský z Čachtína: 171, 172. — *Václav Divůček* (Divuoček) z P., z P. a z Lúky, z Louky a z P., manž. Elška z Osečan, dcery Apolona, Mandalena: 33, 67, 70, 104, 171, 216.

Pod lúbami (= loubí, podloubí), přízvisko: Johannes P. l., v. Jihlava (měšťané).

Pod Nesvačilem, rybník, v. Žatčany.

Pod Stráží, rybník, v. Moravec.
Poddielčí, louka, v. Otradice.
Poděbrady, v Čechách: *knížata a páni* z Kunštátu a z P.: 319, 320. — *Barbora* z Kunštátu a z P., syn Pertult I. z Lipého: 6. — *Hanuš*, kníže minsterberský, minstrberský v Slezi, olešnický, hrabě kladský, kladcký a pán z Kunštátu a z P.: 298, 319, 320. — *Jindřich*, kníže minsterberský, minstrberský v Slezi, olešnický, hrabě kladský, kladcký a pán z Kunštátu a z P.: 298, 319, 320. — [1. *Jiří* z Kunštátu a z P.], v. Jiří král. — 2. *Jiří*, kníže minsterberský, minstrberský v Slezi, olešnický, hrabě kladský, kladcký a pán z Kunštátu a z P.: 298, 319, 320. — *Joachym*, kníže minsterberský v Slezi, olešnický, hrabě kladský, kladcký a pán z Kunstátu a z P.: 298, 319, 320. — *Viktoryn* [z Kunstátu a z P., syn krále Jiřího], knieže minstrberský, opavský, hrabie kladský etc.: 103.
Podklášteří, o. Třebíč: 373, 383.
Podlesí (na Podlesí), v. Březí 2.
Podmyče (Pamče, Panče), o. Vranov, ves: 364 (místo „cz" čti „č"), 393.
P o d n i t o v i c e, v. Ponětovice.
1. P o d o l é, v. Podolí 2.
2. P o d o l é, v. Podolí 4.
1. **Podolí**, o. Brno-venkov, ves: 222, 317.
— *Podolský* mlýn: 222, 317.
2. **Podolí** (Podolé), splynulo s Mor. Budějovicemi, ves: 94.
3. **Podolí** (Podolé), o. Tišnov, ves: 114, 206, 328.
4. **Podolí**, neurčeno: *Anna* z P., manž. Jana Hodického z Hodic: 389.
Podolíčko Malé, o. Mohelnice, ves: 6.
Podolský mlýn, v. Podolí 1.
Podomí (Podomie), o. Vyškov, pustá ves, ves: 9, 35, 51, 136, 349.
Podskalí, hora a les, v. Lelekovice.
P o d s t a c k ý, P o d s t a t s k ý, v. Potstatský.
P o d š t a j n, v. Potštejn.
Pohořelice, městečko: 149, 162, 163, 179, 181, 182, 193, 245, 275, 276, 331, 332.
— Rybníky: *Nadýmač*: 275, 276, 433 (str. 275). — *Přibyl*: 276. — *Starosta*: 276.
1. **Pohořílky** (Pohořílka), o. Fulnek: *Klára* z P., *Smilková* (tak čti místo Smilkova, = manž. Smilka [Smila] z Loděnice 1.), syn Jan, sirotek, z Lodějnic: 9 (místo „Janovi Sirotku z Lodějnic" čti „Janovi, sirotku, z Lodějnic"), 10.
2 **Pohořílky**, o. Velké Meziříčí: 172.
— *Šimon Požár* z P.: 172.
Poklaky (Poklaty), zaniklé u Ratibořic, o. Mor. Budějovice, pustá ves: 55, 72, 406. V. také Puklany.
Pokojov, o. Žďár, ves: 81.
Polánka, o. Mor. Krumlov, ves, tvrz: 394.
— *Albrecht* z P., *Bošovský* z P., Bošovský z P. na Bezci, [otec Aleš]: 157, 277, 290, 338, 369. — *Aleš* z P., z P. na Bošovicích, [synové Albrecht, Jan, Petr, Václav]: 14, 15, 34, 36, 41, 49, 50, 62, 63, 72. — *Jan* z P., [otec Aleš]: 34. — *Petr* z P. a na Bošovicích, *Bošovský* z P., z P. na Bošovicích, manž. Kateřina z Domamyslic: 208, 272, 312. — *Václav Bošovský* z P.: 205.
Polear, příjmení: *Erazym P.*, *Jan P.*, v. Parařov.
Polezmochar, příjmení. *Iheronym*, *Jeronym P.*, *Wolfgank P.*, v. Brno (měšťané).
1. **Pole Horní**, o. Telč, ves: 209, 349, 386, 425, 426.
— Rybník *Krhov*: 426.
2. **Pole Královo** (Nová Ves), předměstí Brna: klášter kartuziánský (kartouský) v Nové Vsi blíž Brna: 325, 326, 433 (str. 325).
— Dům v Brně: 325.
— Rybníček, slove *Gazperk*: 325.
— Pryor, převor *Martin Peer*: 325, 326
Vikář *Hugo*: 325.
P o l e h r a d i c e, v. Boleradice.
Polekovice (jen Palekovice), zaniklé u Branišovic, o. Pohořelice, pustá ves: 236, 242, 348, 353.
Police (Polic), o. Jemnice: ves, tvrz: 171, 195.
— *Adam* z Bačkovic a na P., z P., *Polický* z Bačkovic: 99, 106, 110, 137, 156, 161, 164.
— *Hynek* z Bačkovic a z P.: 37, 38. — *Jan* z Tavíkovic na P., *Tavíkovský* z Tavíkovic na P., hejtman hradu znojemského, manž. Kateřina z Puochomu: 210, 222, 225-227, 232, 241, 255, 310, 337-339. V. také Pulice.
Polický: *Adam P.*, v. Bačkovice, Police.
Polná, v Čechách, o. týž: *Hanuš* z P.: 37. — *Jan Boček* z Kunštátu na P.: 50, 51, 59.
Polomí, o. Konice: 19 (místo „z Poloměˮ čti „z Polomie").
Polsko: nejvyšší mistr zákona sv. Jana po Polsku *Jan* z Vartmberka, v. Vartenberk.
Pomor, příjmení: *Ekhart Manduwel* (jen 4. pád: Manduwle) *P.*, v. Arnhausen, Řečkovice.
Ponětovice (Podnitovice), o. Brno-venkov, ves, tvrz, tvrz pustá, dvůr P.: 33, 69, 205, 206, 222, 335, 413, 424.
— *Milota Herynk* na P., [otec Ondřej]: 206. *Ondřej Herynk* z Slúpna na P., Ondřej z Slúpna na P., [syn Milota]: 127, 181.
Popelín (Popelná), o. Telč, ves: 47, 209, 213, 337.
— *Jan Škorně* z Proseče a v P., manž. Bohunka z Pošné: 337.
1. **Popice**, o. Hustopeče, ves: 22, 51, 285.
— Hora *Stará* vinohradní, ležící v hoře popické, v hoře *Popuovce*: 285, 407, 408.
— *Jiřík Bílý* [z P.], manž. Anna [ze Zástřizl a Račic]: 61.
2. **Popice**, o. Jihlava, ves: 18, 34, 35, 160, 164, 324, 387.
3. P o p i c e, v. Popůvky 1.
1. **Popovice**, o. Ivančice, ves, tvrz: 25, 172, 407.
2. **Popovice**, o. Mor. Budějovice, ves: 178.
3. P o p o v i c e, v. Popůvky 2.
4 P o p o v i c e, omylem originálu místo Pozořice: 84, 432 (str. 84).
Popuovka, hora (vinohradní), v. Popice 1.
1. P o p u o v k y, P o p u o v k y p o d Š í p e m, v. Popůvky 1.
2. P o p u o v k y, v. Popůvky 2.
1. **Popůvky** (Popice, Popuovky, Popuovky pod Šípem), o. Brno-venkov, ves: 21, 27, 50, 100, 210, 310, 350, 404.
— Vrch *Šíp*: 21, 210. V. také Omice.
— Poddaní: *Jan Dvořák* (tak čti místo dvořák), *Jan, Ščepánův syn, Duchek Vodičkův, Havel*, rychtář, *Matěj*: 350.
— *Dorota* z P.,: 21. — *Hynek* z P., z P. na Pozořicích, v Pozořicích, manž. 1. Barbora

z Okrasovic, Okrašovic, 2. Kunka z Rakovych, dcera (erb) Margeta, strýc Václav z Pivina: 27, 49, 50, 58, 84, 127, 136, 210. — *Jiřík* z P., matka Kateřina: 27. — *Kateřina* z P., synové Hynek, Jiřík, Vilém: 27. — *Margeta* z P. erb [dcera] po Hynkovi, manžel 1. Jan z Vitbachu, 2. Voldřich Přepiský z Rychmberku: 210, 232. — *Veronyka* z P., matka Kateřina: 50. — *Vilém* z P., matka Kateřina: 27.

2. **Popůvky** (Popovice, Popuovky), o. Náměšť nad Oslavou, ves, pustá ves: 52, 173, 190, 265, 374, 376.

— *Zich* z P., matka Anna z Vémyslic: 41, 95.

Porlerar, příjmení: *Jan P.*, v. Jihlava (měšťané).

Pořičany (v orig. omylem Poryčany), zaniklé u Malešovic, o. Pohořelice, pustá ves: 266.

1. P o ř i č i, v. Pořiči Dolní.

2. P o ř i č i, v. Pořiči Horní.

3. **Pořiči Dolní** (Poriči), o. Kunštát, ves: 143 (asi spolu s Horním), 164 (asi spolu s Horním), 199, 356, 434 (str. 356, pozn. ¹) a č. 258).

4. **Pořiči Horní** (Pořiči), o. Kunštát: ves: 115 (asi i Dolní), 143 (asi i Dolní), 164 (asi i Dolní), 356.

5. [**Pořiči**, neurčeno, v Č.]: Hejda [z P.], v. Olešna 4.

P o s o n i u m, v. Bratislava.

P o s t e l c e, P o s t e l č í, v. Pastelči.

P o s t u p o v i c e, v. Ostopovice.

Pošná, asi v Čechách, o. Pacov, spíše než zaniklá ves nebo dvur v okolí Starého Hobzí, o. Slavonice: *Bohunka* z P., manž. Jana Škorně z Proseče: 337. — *Jan* z P.: 14. — *Jindřich* z P., J. *Hroch* z P., manž. Lidmila z Dobešovic, synové Jiřík, Ondřej: 61, 126, 133, 272. — *Jiřík* [*Hroch* z P.], otec Jindřich: 272. — *Ondřej* [*Hroch* z P.], otec Jindřich: 272.

P o t e n š t a j n, P o t n š t a j n, P o t n š t e j n, v. Potštejn.

Potstatský, Podstacký, Podstatský (podle Potštátu): *Jetřich*, v. Jevíčko, Prusinovice. — *Prokop*, v. Bouzov, Prusinovice.

Potštejn (Podštajn, Potenštajn, Potnštajn, Potnštejn), v Čechách, o. Kostelec nad Orlicí: *Burian* z P., [otec Jan Žampach z P.], matka Elška z Zástřizl: 161. — *Hynek* z P., [otec Jan Žampach z P.], matka Elška z Zástřizl: 161. — *Jan* z P., Jan *Žampach* z P., Jan z P. na Žampachu, manž. Elška z Zástřizl, Zástřiezl, [synové Burian, Hynek, Václav, Zdeněk]: 90, 102, 155. — *Václav* z P., Václav *Žampach* z P., [otec Jan Žampach z P.], matka Elška z Zástřizl: 161, 187, 218. — *Zdeněk* z P., Zdeněk *Žampach*, Zdeněk Žampach z P., z P. a v Němčičkách, na Němčičkách, v Němčicích, [otec Jan Žampach z P.], matka Elška z Zástřizl: 161, 203, 204, 209, 210, 218, 221, 225, 230, 232, 241, 285, 286, 308, 313, 357.

Potvorovice, zaniklé u Nového Poddvorova, o. Hodonín, pustá ves, pusté tvrzišče: 285, 390, 391.

P o z a r (tak v orig. místo Pozor), příjmení, v. Pozor.

Pozďatín (Pozdětín), o. Náměšť nad Oslavou, ves, tvrz: 86, 265, 376.

— *Zygmund Valecský* z Mírova a na Pozdětíně, hejtman Jindřicha z Lipého, nejvyššího maršálka král. čes.: 93.

Pozďátky, o. Třebíč, ves: 375, 384.

P o z d ě t í n, v. Pozďatín.

Pozor, příjmení: *Hanuš P.*, v. Nyklštat.

Pozořice, o. Slavkov, ves, tvrz: 49, 58, 84, 210, 232, 432 (str. 84).

— *Hynek* z Popuvek a na P., v P., strýc Václav z Pivina: 58, 127. — *Oldřich*, Voldřich *Přepický*, *Přepiský* z Richmberka, Richmburka, Rychmberka, Rychmberku, Rychmburka na P.: 250, 297, 308, 310, 311, 313, 316, 317, 323, 337, 338, 344, 395, 396, 426.

Požár, příjmení: *Šimon P.*, v. Pohořílky 2.

Prace, o. Slavkov, ves: 206.

— Role, slovú *Pracké*: 395. V. také Sokolnice.

Práče, mn. č. (Práč, j. č.), o. Znojmo, ves: 227, 404.

P r a č o v i c e, omylem originálu, v. Plačovice.

Praha (Praga), město: 48, 117; hrad praský, pražský (arx Pragensis): 32, 89, 110 (místo pragensi čti Pragensi), 131, 132, 134, 137, 139, 227, 230, 233, 270, 271, 281, 302, 304, 321, 326, 327, 341, 353, 375, 419, 427.

— *Volf Krajíř z Krajku*, V. K. st. z Krajku, Volf Krajíř z Krajku na Bystřici, nejvyšší purkrabí pražský: 329, 337, 338, 353, 359, 363.

— Most pražský: 320.

— Dům *u Matky Boží* na Újezdě (na Oujezdě) u mostu pražského (praského), zákona sv. Jana Jerozolimitánského: 320, 321. — Jeho převor *Mikuláš*: 320, 321.

— Zákon křižovnický [v Praze]: 120. — *Václav* z Hradešína i konvent jeho, mistr špitálský s červenou hvězdou, nejvyšší mistr křižovníků s červenou hvězdou, s č. hv. zákona sv. Augustina, zákona sv. Augustina ve špitále v Praze u mostu, pán mistr, prelát nejvyšší, nejvyšší mistr: 177, 253, 254, 255, 292, 293. — Převorové téhož zákona: *Jan*: 253, 254, 255, *Pavel* 177, *Tomáš* 293.

Biskupství pražské, v něm klášter vilémovský: 163, klášter žďárský: 299.

Prakšický, Prakšic (podle Prakšic): *Jan*, v. Zástřizly. — *Zykmund*, v. Zástřizly.

Pransvice, zaniklé u Želetic, o. Znojmo, pustá ves: 275.

Prátlsbrun (Prátesprun), o. Mikulov, pustá ves: 266.

Pravčice, zaniklé u Vranova, o. Vranov, pustá ves: 154, 159, 256, 364, 393.

Pravice (Brovice, Vrahovice, Vrchovice), o. Jaroslavice, ves: 22, 24, 49, 58, 64, 189, 282 (místo „v Vrahovacích" čti „v Vrahovicích"), 283, 404.

— Poddaní: *Fajtl, Matl*: 22. — *Frognar, Matl*: 24.

Pravlov, o. Pohořelice, městečko: 162, 163, 246, 266, 406.

Pražák, příjmení: *Valentin P.*, v. Jihlava (měšťané).

Pražma, příjmení: *Beneš P.*, v. Bílkov, Ivanovice 2. — *Petr P.*, v. Bílkov, Lešná.

Frezek (cz lze čísti c nebo č), příjmení: *Matěj P.*, v. Bezděkov 3.

Prepický, omylem originálu, v. Přepický.

Preser (v orig. jen Presersko, Preserzsko), za-

niklý u Pohořelic, pustá ves, pustá véska: 181, 182.
Prešpurk, v. Bratislava.
Preygl [Preygel?], příjmení: *Jakub P.*, poddaný, v. Šumice 1., Znojmo.
Preysnar, Prýsnar, příjmení: *Melichar P.*, probošt, v. Brno (chrám a kapitula u sv. Petra).
Proček, příjmení (jméno?): *Jan P.*, Jan P. *Veliký*, v. Četno Horní, Troubsko. — *Jan P.* — *Martin P.*, v. Troubsko.
Prokop, manžel Kunky, dcery Kateřiny z Milonic, v. Milonice. — *P.*, rychtář, v. Jihlava (měšťané). — *P.*, poddaný, v. Březník, Slatina 1., Troubsko. — *Sv. Prokopa* klášter, v. Sázava 1.
Prosatín (Prosetín), o. Tišnov, ves: 114.
Proseč, neurčena, asi v Čechách, snad P. u Pošné, o. Pacov: *Jan Škorně* z P., [P]roseče, z P. a v Popelíně, manž. 1. Anna z Prudic, 2. Bohunka z Pošné: 209, 337.
Prosenín (Prosení), zaniklý u Radošova, o. Třebíč, pustá ves: 374, 383.
Prosetín, v. Prosatín.
Prosiměřice (Prostoměřice), o. Znojmo, ves, městečko: 59, 131, 378.
Prosovice, [Prošovice], neurčeny: *Jan Hrozek* z P.: 73.
Prost, příjmení, poddaný, v. Lidměřice.
Prostá, v. Prostý.
Prostěboř, v. Prostiboř.
Prostějov: 305.
Prostiboř (Prostěboř), v Čechách, o. Stříbro: *Jetřich* z P., J. *Vinarský*, *Vinařský* z P., bratr Oldřich, manž. Anna z Stonařova, z Kostelce a z Stonařova, tchyně Barbora z Stonařova, dcera Žofka z P., vnukové Jan a Petr z Hlavatec, zeť Mikuláš [Roubík z Hlavatec]: 6, 9, 44, 45, 71, 92, 214-216. — *Oldřich* z P., bratr Jetřich: 216. — *Žofka* z P., otec Jetřich, matka Anna z Stonařova, z Kostelce a z Stonařova, manžel Mikuláš [Roubík z Hlavatec], synové Jan, Petr, z Hlavatec: 92, 215, 216.
Prostoměřice, v. Prosiměřice.
Prostředkovice (Miteldorf, Mitldorf, Mittendorf, Mittndorf, Mittldorf, Nytldorf), o. Jihlava, ves: 9, 31, 44, 71, 216.
Prostřední dvůr, v. Jestřabí 1. (podle všeho).
Prostřední rybník, v. Achlebov, Bohutice 2.
Prostý (Prostá), o. Telč, ves: 38, 209 (v orig. omylem ves pustú místo ves Prostú), 433 (str. 209).
— *Mikuláš Batelovský* z P., manž. Mila z Brumovic, [synové Jan, Linhart]: 31, 231, 243. *Jan Batelovský* ml. z P., [otec Mikuláš]: 347, 348. — *Linhart Batelovský* z P., [otec Mikuláš]: 347, 348.
[Prošovice], v. Prosovice.
Protasius, Protazius, Prothasius, [z Boskovic], biskup, v. Boskovice, Olomouc.
Protivec, jm. muž., v. Čejkovice, Zástřizly.
Przedin, v. Předín.
Prštice (Prščice), o. Brno-venkov, ves, pustá tvrz, tvrz: 66-68, 246, 357.
— *Anna* z Víckova a z P., sestra Dorota: 66. — *Dorota* z Víckova a z P., sestra Anna: 66.
Prudice, v Čechách, o. Mladá Vožice: *Anna* z P., manžel 1. Jan Štítenský z Kostník, 2. Jan Škorně z Proseče: 209, 212. — *Jan Špetle* z P.: 209. — *Jerolím, Jeronym Špetle* z P., bratři Jindřich, Jiřík: 212, 213 (místo „Jerolím" čti „Jerolím"), 221. — *Jindřich Špetle* z P., z P. a na Pertolticích, bratři Jeronym, Jiřík: 212, 213, 220, 221. — *Jiřík Špetle* z P., bratři Jeronym, Jindřich: 212, 213.
Průcha, příjmení: *Prokeš P.*, poddaný, v. Vesce 3.
Prusinovice, o. Holešov: *Alena* z P., manželka Zdeňka Lhotského ze Ptení: 416. — 1. *Filip* z Víckova a z P., manž. Kateřina z Skalice a z Krhova: 43, 47. — 2. *Filip Prusinovský*: 236. — *Jetřich* st. *Podstacký* z P. na Jevíčku: 421. — *Mikuláš Prusinovský* z Víckova, z Víckova na Petrovicích, z Víckova a na Surovicích, Syrovicích, z Víckova na hradě znojemském, nejvyšší išpán a hejtman králové Marie hrabství Starého Zvolena: 214, 217, 228, 234, 253, 260, 269, 270, 272, 290, 300, 317, 318, 328, 330, 337, 338. — *Prokop Podstacký* z P. na Bouzově, Búzově: 328, 329, 333, 336, 338, 347, 350, 355, 358, 360, 363, 367, 372, 373, 377, 383, 387, 389, 393, 397. — *Přemek* z Víckova na P., *Prusinovský* z Víckova a na P., podkomoří markr. mor., bratři Albrecht z Víckova, Vilím z Víckova na Cimburku, nejvyšší hofrychtíř markr. mor.: 218, 234, 278, 340, 344, 350, 351, 358, 360, 362, 363, 367, 372, 377, 383, 389, 390, 391. — 1. *Vilém, Vilím Prusinovský* z Víckova na Cimburku, nejvyšší hofrychtíř markr. mor., bratři Albrecht z Víckova, Přemek z Víckova na P.: 217, 223, 228, 233, 248. — 2. Vilém, Vilím [Prusinovský z Víckova], biskup olomoucký: 425, 428. — *Záviše Prusinovský* z Víckova: 322.
Prusinovský: *Filip*, v. Prusinovice, Víckov. — *Mikuláš*, v. Petrovice 7., Prusinovice, Syrovice 2., Uhry, Víckov, Znojmo, Zvolen Starý. — *Přemek*, v. Prusinovice, Víckov. — 1. *Vilém, Vilím*, v. Cimburk 2., Prusinovice, Víckov. — 2. *Vilém, Vilím*, biskup, v. Olomouc. — *Záviše*, v. Prusinovice, Víckov.
Prusy, v. Prusy Moravské, Prušánky.
Prusy Moravské (Prusy), o. Vyškov: *Znata* z Melic a z P., dcera Elška z Melic, manž. Ctibora z Cimburka a z Tovačova: 23. — *Jan Kobík* z Opatova a na P., strýc Jan z Opatova: 143, 144.
Prušánky (Prusy), o. Hodonín, pustá ves: 88, 250, 285.
Prýsnar, v. Preysnar.
Přeckov, (tak čti všude místo Přečkov), o. Velké Meziříčí, ves: 6, 22, 125, 244, 372.
— *Dorota*, otec Pavel Přeckovský (tak čti místo Přečkovský), matka Machna z Chruděchrom a z P.: 6. — *Machna* z Chruděchrom a z P., manž. Pavla Přeckovského, dcera Dorota: 6. — *Pavel Přeckovský*, manž. Machna z Chruděchrom a z P., dcera Dorota: 6.
Přeckovský (tak čti místo Přečkovský): *Pavel*, v. Přeckov.
Přečkov, Přečkovský, v. Přeckov, Přeckovský.
Předboř, o. Jihlava: 374, 383, 392.
— *Aleš* z P. a na P.: 213. — *Anna* z Předboř[e], manž. Jiříka Čelouda z Pálovic: 407.
Předín (Przedin, Přediedin), o. Třebíč, městečko, ves, villa: 24, 38, 47, 48, 119.

Přemek, kníže těšínský: 147.
Přepický, **Přepiský**, **Přepyský**: *Jan*, *Jindřich*, *Jiřík*, v. Přepychy, Rychemberk. — *Oldřich*, Voldřich, v. Pozořice, Přepychy, Rychemberk.
Přepychy, v Čechách, o. Opočno: *Jan Přepický* z Rychmberka: 350, 413. — *Jindřich Přepiský* z Rychmberka: 153, 156. — *Jiřík Přepiský* z Rychmberku: 305. — *Oldřich*, Voldřich *Přepický*, *Přepiský* z Rychmberka, z Rychmburka, z Richmburka na Pozořicích, z Richmberka na Pozořicích, z Rychmberka na Pozořicích, z Rychmberku na Pozořicích, z Rychmburka na Pozořicích, manž. Margeta z Popuovek: 232-237, 250, 297, 308, 310, 311, 313, 316, 317, 323, 337, 338, 344, 349, 372, 395, 396, 426.
Přeskače (Přeskač), o. Hrotovice, ves: 92, 93, 97, 98, 121, 158, 159, 339, 360, 361.
— *Zalajis*, na manství Jindřicha z Lipého, nejvyššího maršálka král. čes., v P.: 93.
Přestanov: les na Přestanově, v. Milešovice.
1. **Přestavlky**, zaniklé u Lovčic, o. Ždánice, pustá ves: 88, 125, 142.
2. **Přestavlky**, neurčeny (zaniklé někde u Višňového): 314.
Přešovice (Přišovice), o. Hrotovice: *22*.
— *Řehoř*, rychtář z P.: *22*.
Přibice, o. Židlochovice, ves: 167.
Příbram, o. Ivančice, ves: *26*, *172*, 404.
Přibyl, rybník, v. Pohořelice.
1. **Přibyslavice**, o. Třebíč, ves: 100, 355.
2. **Přibyslavice**, zaniklé u Velké Bíteše, o. Velká Bíteš, pustá ves: *23*.
Příložany (Přilažany), o. Mor. Budějovice, ves: 95, 178, 230.
Příseka, o. Jihlava, ves: *236*.
Přísnotice, o. Židlochovice, ves: *266*.
P ř i š č p o, v. Příštpo.
P ř i š o v i c e, v. Přešovice.
Příštpo (Příščpa, Přiztba), o. Mor. Budějovice, ves: 94, 357 (místo „Přiščpu" čti „Příščpu"), 413 (místo „Příštno" čti „Příštpo").
Psáry, zaniklé mezi Tvořihrází, Kuchařovicemi a Únanovem, o. Znojmo, pustá ves: 16, 17, 431 (str. 16, č. 127).
Psinek (hora vinná), v. Boleradice.
Ptáčov, o. Třebíč, ves: 374, 383.
Ptení, o. Plumlov: *Jan Lhotský* ze P.: 218. — *Zdeněk Lhotský* ze P., manž. Alena z Prusinovic: 405, 416.
Pucov (Puclov), o. Náměšť nad Oslavou, ves: 52, 226.
— *Hynek* ze Lhoty a P.: 9, 10. — *Machna* z Kokor a z P., manž. Matěje z Náchoda a z Březníka, synové Brikcí, Jindřich, Oldřich, z Náchoda a z Březníka: 56. — *Jan Březnický* z Náchoda na P.: 236.
Puklany, neurčeny (= Purkmanice?): puklanský desátek obilný: 245.
Puklice, o. Jihlava, ves, tvrz: *236*, *242*.
— *Franc Hordar* z P., otec Volfkang: *236*, *242*. — *Volfkang Hordar* z P., syn Franc: *242*.
Puklovský lán, v. Ruda.
Pulczmochar, příjmení: *Jeroním P.*, v. Brno (měšťané).
Pulice (mn. č.), neurčeny, buď (pravděpodobně) Poličky, o. Kojetín, nebo Police, o. Jemnice: *Jan Konšelský* z P.: 9. — *Václav z P.*: 9.
P u o c h o m, v. Buchheim.
P u r g m a n i c e, v. Purkmanice.
Purgštolar, příjmení: *Filip Jakub P.*, v. Hostěradice.
Purkhole (les), v. Těšetice.
Purkmanice (Purgmanice, Purmanice), zaniklé, neurčeny: snad u Želetic 1., nebo někde v o. Mikulov, pustá ves: 142, 168. V. také Puklany.
— Rybník, slove *Purmanskej*: 379.
Pustá ves, v orig. omylem na ves pustú místo na ves Prostú; v. Prostý.
P u s t e l c e, v. Pastelči.
Pustiměř, o. Vyškov, ženský benediktinský klášter pustiměřský: 160, 168, *210*, *284-286*, 310, 311.
— Abatyše: *Dorota*: *210*, *284-286*, 310, 311. — *Elška*: 160, 168.
Pustina, o. Velké Meziříčí, ves: 374, 377.
Pyšel (Pyšelo, omylem originálu Pešyl), o. Náměšť nad Oslavou, ves: 6, 10, 243, 375, 376.
Pyza, příjmení: *Pavel P.*, poddaný, v. Olešná 4.

R.

R a b e n s s t a y n, R a b n s s t a y n, v. Rabštejn 3.
1. **Rabštejn** (Rabštajn), hrad u Dukovan, o. Hrotovice, hrad zbořený, zámek pustý: 31, 32, 241.
2. **Rabštejn** (Rabštajn), asi o. Dačice, pustý dvůr (původně ves, pak dvůr a znovu ves): 274.
— *Dorota* z Rabštajna (asi z tohoto), manž. Hynka Koňase z Vydří: 333.
3. **Rabštejn nad Střelou** (Rabensstayn, Robensstayn), v Čechách, o. Manětín: *Johannes* de R. etc., *Johanes*, *Johanes [Pluh]*, (Fflug, Pflug, Pflugk, Pfflug, Phlug, Plug) de R., supremus cancellarius regni Boemie, supremus regni Boemie cancellarius: *227*, *230*, *242*, *246*, *248*, *253*, *255*, *258*, *259*, *261*, *288*, 304, *321*, 409.
Racek (Raczek, Račzek), příjmení: *Jaroslav R.*, v. Mrdice, Uhřice 2. — *Václav R.*, v. Mrdice. — *R.*, v. Zborovice.
R a c l a v i c e, v. Radslavice 1., 3.
Rácov, o. Třešť, ves: *231*, 347, 348.
— *Jindřich* [*Kosíř* z R.], bratr Jiřík: 347. — *Jiřík Kosíř* z R., bratr Jindřich: 347. — *Kateřina z R.*, manž. Zigmunda Rubáše z Hrádku: *22*. — *Vavřinec Kosíř*, měl dvůr v R.: 348.
Rácovice, o. Jemnice, ves, tvrz: 47, 126, 133, *272*, *273*, *278*, 307, 336.
— Dvůr *Haníkovský*, *Hankovský*: 273 (místo „Hamkovský" čti „Haníkovský"), *278*, 307.
— *Hanek* [z R.]: 47. — *Jílek* z R.: 47. — *Jindřich Hroch* z R.: 47.
Račzek, příjmení: *Václav R.*, v. Mrdice, Uhřice 2.
Račerovice (Vračeřovice), o. Třebíč, ves: 373, 383.
1. **Račice**, o. Hrotovice, ves: 11, 17, 61.
— *Horní* dvůr: 11.
— *Jiřík Bílý* [z Popic 1.], manž. Anna [ze Zástřizl a z R.]: 61.
— *Ščastná* z R., manž. Jana z Nové Vsi 12. a z Radkova: 11.

2. **Račice**, zaniklé někde u Třebelovic, o. Jemnice, [ves], dvůr R.: 34, 46, 135, 243.
3. **Račice**, o. Vyškov, hrad: 13.
Račín, v Čechách, o. Bezdružice: Jan z R.: 17.
Raczek, příjmení: *Jaroslav R.*, *Jiřík R.*, v. Mrdice.
Radenice (Radíměře, omylem originálu místo Radíměřice, Roděnice), o. Velké Meziříčí, ves: 390 (místo „Radiměřích" čti „Radiměřích"), 405.
Radíčovice, zaniklé u Budíkovic, o. Třebíč, ves, pustá ves: 374, 383 (na obou místech čti Radíčovice místo Radičovice).
1. **Radíkov Dolní** (Radíkov), o. Slavonice: 349.
2. **Radíkov Horní** (Radíkov), o. Dačice, ves: 209.
Radíměře (tak čti místo Radiměře), v. Radenice.
R a d i n a V e s, v. Radňoves.
Radkersburg (Rakersspurk = Radgona), město ve Štyrsku: 24.
1. **Radkov**, o. Bystřice nad Pernšt., ves, tvrz, pustá tvrz: 193, 390, 405.
— *Bartoň* z R., z R. a z Rosiečky: 42, 102. — *Burian*, *Burjan* z Nové Vsi a na R., *Radkovský* z Nové Vsi, synové Hynek, Václav: 113, 193. — *Čeněk*, syn Jana z Nové Vsi a z R.: 53. — *Hynek Radkovský* z Nové Vsi, otec Burian: 193. — *Jan* z Nové Vsi a na R., z R., manž. Šťastná z Račic, syn Čeněk, dcera Anna z Nové Vsi: 7, 11, 15, 34, 53, 61. — *Václav Radkovský* z Nové Vsi, otec Burian: 193.
2. **Radkov**, o. Telč: ves: 26.
Radkovec, příjmení: *Jindřich R.*, v. Batelov, Dvorce 3., Mirovice 2. — *Karel R.*, v. Batelov, Mirovice 2. — *Mikuláš R.*, v. Batelov, Mirovice 2.
1. **Radkovice**, o. Dačice: ves: 9, 31, 44, 140.
2 **Radkovice**, o. Hrotovice: ves: 94, 358, 413.
Radkovský: *Burian* (Burjan), *Hynek*, *Václav*, v. Radkov 1., Ves 12.
Radlas, mlýn, v. Brno.
Radlice, o. Dačice, ves: 358.
Radnice (Hradnice), o. Mohelnice, ves: 6.
Radňoves (Radina Ves), o. Velká Bíteš: 43.
— *Jan* z R. V.: 17.
R a d o č i c e, v. Radotice.
Radonín, les (u Žďáru): 81.
Radostice (Radoščice), o. Brno-venkov, ves, tvrz: 11, 27, 160, 193.
— *Anna* z R.: 11. — *Hynek Dubňanský* z Bačic na R.: 369.
Radostín, o. Velké Meziříčí, městečko: 244, 372.
— *Jan* z R., otec Mikuláš 1.: 257. — 1. *Mikuláš* z R., synové Jan, Petr: 257. — 2. *Mikuláš Michek* z R.: 424. — *Petr* z R., otec Mikuláš 1.: 257.
R a d o š č i c e, v. Radostice.
Radošov, o. Třebíč, ves: 374, 383.
Radotice (Radočice), o. Jemnice ves, tvrz: 9 33, 44, 67.
— *Jan Ovnar* z R., z R. na Fryšavě: 225, 226, 232. — *Volfgang*, *Volfgank Hofnar*, *Ofnar*, *Ovnar* z R.: 9, 33, 67, 120.
1. **Radslavice** (Raclavice), zaniklé u Rosic, o. Ivančice (nebo u Újezda 1., o. Velká Bíteš?), pustá ves: 26, 172, 404.
2. **Radslavice Dolní** (Vraclavice Dolní), o. Velké Meziříčí, ves: 372.
— Ondřej z V. (těchto?): 172.
3. **Radslavice Horní** (Raclavice, Raclavice Horní), o. Velké Meziříčí, ves: 220, 377.
1. **Rájec**, o. Blansko: *Bohuš* z Drnovic a na R.: 163, 295 (místo „na Rajci" čti „na Rájci"). *Jan Drnovský* z Drnovic a na Rejci: 421.
2. **Rájec**, o. Zábřeh: *Markvart* z Mírova a z R., bratr Sigmund, Zygmund: 10, 12. — *Sigmund*, Zygmund, z Mírova a z R., bratr Markvart: 10, 12.
Rajhrad (Rejhrad), o. Židlochovice, klášter benediktinský: 208, 209, 271, 272, 307, 387, 398, 411. Proboštové rajhradští: 398, 411.
Raják, příjmení, poddaný, v. Jilmoví.
R a k e r s s p u r k, v. Radkersburg.
Rakl, příjmení: *Pavel R.*, poddaný, v. Olešná 4.
Raklinice (Raklenice), zaniklé na Jevišovce, blízko Českých Křídlovic, o. Jaroslavice, pustá ves: 121, 159.
Rakousy (Rakúsy, Austria): vévoda (dux), v. Albrecht; arciknížata, v. Ferdinand 1., 2., Matyáš, Maximilián. — *Volf Dytrich*, hrabie z Hardeku, z Klacka a v Mochlandu, nejvyšší dědičný šenk v R. a truksas v Štyrsku etc., na Letovicích: 420. — Nejvyšší mistr zákona sv. Jana po Rakousích *Jan* z Vartmberka, v. Vartenberg.
Raková u Konice (Rakové, z Rakových), o. Konice: 19.
Jan Koleso z Rakových, komorník menšího práva olomúckého, dcera Kunka: 62, 63, 84. — *Kunka z Rakových*, otec Jan Koleso z R., manžel Hynek z Popuvek: 84.
R a k o v é, z R a k o v ý c h, v. Raková u Konice.
1. **Rancířov** (Rancéřov), o. Jemnice, ves: 54, 94, 108.
— Role, kteráž slove *Mesovští dielové*, pod R.: 108.
2. R a n c í ř o v, v. Rančířov.
Rančířov, o. Jihlava, ves: 140 (místo „Rancířov" čti „Rančířov").
R a n k o v y L h o t k y, v. Lhotky 2.
Rantířov, v orig. Fusdorf (= Fuszdorf), o. Jihlava, ves: 55.
Rarohová hora (viničná), v. Vémyslice.
1. **Rašov**, o. Tišnov, ves: 206.
2. **Rašov**, v orig. les v R. (u zaniklých Klučovic, dnes R., trať v Bojanovicích), o. Znojmo: 59, 130. (Tehdy ves, nebo zaniklá ves, nebo již jen trať?)
Rašovice, o. Slavkov, ves, tvrz: 10, 48, 58, 89, 211, 310.
— *Havel* z Batelova a na R.: 48. — *Jan* z Okarce a z R., matka Kunka z Pacova: 10.
Ratibořice (Ratibořitice), o. Mor. Budějovice, ves, tvrz: 55, 56, 72, 73, 126, 406, 408.
— Nivka *Dúbravka*: 56, 72, 73.
Trystram Hostákovský z Arklebic na R.: 317, 318, 335, 338.
R a t i b o ř i t i c e, v. Ratibořice.
Ratišovice, o. Hrotovice, ves: 18, 22, 42, 121, 339, 360, 361, 407.
— *Hanuš* z R.: 18. — *Jiřík* z R.: 18, 42. — *Kateřina z R.*, synové Václav a Zigmund, z Manova: 6. — *Matěj Aleš* z R.: 42. — *Ofka* z R.: 18, 431. — *Ščepán* z R.: 121.
Rauchenpergar, **Rawhenpergar**, příjmení: *Štefan R.*, v. Brno (měšťané), Vídeň 2.

Rausenpruck, Rausnpruk, Rauznpruk, v. Strachotice
Rauscher (Rudolf): 118.
Rauzyn, přijmení, v. Rouzim .
Rawhenpergar, přijmení, v. Rauchenpergar.
Raysnpruck, Raysnpruk, v. Strachotice
Raušar, přijmení *Jan R.*, v. Horky. — *Šťastný R.*, v. Horky
Rec, v. Retz
Regenholz (Regenhole, Regnhole, Regnholz, Rygnholz), zaniklá ves u Cerekvičky, o. Jihlava, pusta ves, villa deserta: 48, 92, 216.
Rechenberk (Rechemberk, Rechmberk, Rechmberci), přijmeni (rod z Lužice): *Jan R.*, v. Černakovice 1., Želetice 1. — *Jiřík R.*, v. Tulešice, Želetice 1. — *Petr R.*, v. Tulešice, Želetiče 1.
na Rejci, v. Rájec 1.
Rejhrad, v. Rajhrad.
Rešice (Ryšice, Řišice), o. Hrotovice, ves: 18, 24, 84, 358, 380.
Jan, syn Jiřika 2.: 380. — 1. *Jiřík* z R.: 18. — 2. *Jiřík*, bratr Václava, dvořáka řišického, sirotci po něm Jan, Kateřina, Martin: 386. — *Kateřina*, dcera Jiřika 2.: 386. — *Martin*, syn Jiřika 2.: 380. — *Václav*, dvořák řišický, bratr Jiřik 2. synovci a neteř (v orig. strajcové a tetka) Jan, Kateřina, Martin: 386. — *Jindřich Jankovský* z Vlašimě na Ř.: 429.
Retz (Rec, Retcz), v Dolních Rakousích, kraj Hollabrunn: 56.
— *Oldřich*, svobodný pán z Eycingu, z Eycinku a na R., rada králové Marije: 226, 227.
Reychpertl, přijmení, poddaný, v. Vrbov.
Richmberk, Richmburk, v. Rychemberk.
Robensstayn, Robensstein, v. Rabštejn 3.
Rod, přijmení: *Jan R.*, v. Jestřabi 1.
Roděnice, v. Radenice.
Rohoteř, zaniklá ves mezi mackovickým hřbitovem a Fryšavou, o. Jaroslavice: 319.
Rohy, o. Velké Meziříčí, ves: 125, 244, 372.
Rochov (Hrochov), v Čechách, někdy ves R., dnes „K Rochovu", místní část osady Brozan, o. Libechovice: *Heřman* z R., bratr Jana a Krystofora, dcera Margeta: 55, 80, 233, 234, 287. — *Jan* z R., *J. Petrovský* z R., z H., bratr Heřmana a Krystofora, zeť Stibor z Janovic (v originále na str. 234 omylem z Bánovic), vnuky Appolona a Dorota, z Janovic (v originále na str. 234 omylem z Bánovic): 55, 80, 98, 99, 127, 131, 138, 141, 154, 163, 168, 233, 287, 431 (str. 55). — *Krystofor, Křištofor*, z H., z R., z R. a Čechočovic, bratr Heřmana a Jana, dcera Margeta: 37, 55, 80, 99, 105, 431 (str. 55). — *Margeta* z H., dcera Heřmana, bratranice Jana: 233, 234, 287.
Rojetín, o. Tišnov, ves: 22, 85.
— *Staníh* z R.: 37. — *Jakub Pivec* z Habří a v R.: 100.
Rojík, prijmeni: *Anna*, dcera Mikuláše R., *Dorota*, dcera Mikuláše R., *Martin R.*, *Mikuláš R.*, *Pavel R.*, syn Mikuláše R., v. u všech Brno (měšťané).
Rokosný rybník, v. Čebín.
Rokycký, v. Rokytský.
Rokytánka Dolni, v. Rokytnice 2.
Rokytánka Horni, v. Rokytnice 2.
Rokytná (Rokyten, Rokyteň), o. Mor. Krumlov, ves: 230, 288, 348.
1. **Rokytnice**, o. Přerov: 1. *Hynek* z Ludanic a na R., z R.: 53, 61, 64, 71, 83, 85. — 2. *Hynek* z Ludanic a na R., strýc Zigmunda z Ludanic a na Veveří: 167. — *Jan Rokycký, Rokytský* z Ludanic, J. Rokytský ml. z Ludanic, J. Rokytský z Ludanic na Veveří: 193, 205, 208, 222, 225, 271, 272. — *Puota* z Ludanic na R., [syn Hynka 2.]: 243, 255, 265, 271, 285. — *Smil* z Ludanic a z R.: 77.
2. **Rokytnice nad Rokytnou** (púvodně Rokytánka Dolní a Rokytánka Horní), o. Třebíč, ves R. D., ves R. H.: 22, 45.
Rokytský, **Rokycký**: *Jan*, v. Ludanice, Rokytnice 1.
Roman, přijmení: *Mikuláš R.*, *Petr R.*, jejich sestra *Elška*, v. Vítovice.
Ronich, Ronych, Ronychov, neurčen.
— *Jan Ronichař, Ronychař, z R.*, Johannes *Ronychéř* z R., ujec Martina Dalečínského z Bezděkova: 44, 83.
Ronichař, Ronychař, Ronychéř, přijmení: *Jan*, Johannes R., v. Ronich, Ronych, Ronychov.
Rorhof, mlýn, v. Dyjákovice.
Roséčka, v. Rozsíčka 3.
Rosice, o. Ivančice, hrad, zámek, městečko: 147, 160, 172, 342-344, 346, 347, 404, 405, 407.
— *Pendorf*, dnes *Pendrov*, ves, podměstí: 172, 404, 405, 407.
— Rybníky: *Kabát, Nohavice, Stajskal, Stejskal*: 407.
— *Dobeš* z Boskovic na R., D. *Černohorský* z Boskovic a na R.: 204, 225, 228, 229, 242, 249, 255, 265, 271, 272, 275, 278, 280. — *Hynek* z Kukvic a z R., syn Znata: 25. — *Znata* z Kukvic a z R., otec Hynek, manž. Asena: 25, 42, 52, 72. — *Jan* st. z Žerotína na R., ujec Voldřicha z Lomnice a na Náměšti: 402, 408, 410, 411, 414, 418, 425, 428.
Rosiečka, v. Rozsíčka 3., 4.
Rosíčka, v. Rozsíčka 1., 2., 3., 4., 5.
Rosíčky, v. Rozsíčka 3.
Rostajn, v. Roštejn.
Rosí Hřbety, omylem originálu místo Kozí Hřbety, v. Lelekovice.
Roštejn (Rostajn), hrad u Doupě, o. Telč: 7.
Rotaychyl, Krotajchl, rybník, asi někde v okolí Brtnice 2., nebo Opatova, nebo Zhořce 1.
Roubík (Rúbík), **Roubíková**, přijmení: *Anna R.*, *Ctibor R.*, *Jan R.*, *Mikuláš R.*, v. Hlavatce.
Rouchovany (Rúchovany), o. Hrotovice, městečko: 31, 32, 229, 241.
— *Vávra Bohun* z R.: 24.
Rous, přijmení: *Jan R.*, služebník, v. Lomnice 1. (Jiřík z Lomnice.)
Rousek, přijmení: *Jan R.*, poddaný, v. Vrbice 1.
Rousínov (Rúsínov), o. Slavkov, městečko: 127 (místo „Rúsinovem" čti „Rúsínovem"), 397, 399.
Rousměrov (Starý Rousmírov [Rousmirov?], Starý Rúsmírov [Rúsmirov?]), o. Velké Meziříčí, pustá ves S. R.: 390, 405, 434 (str. 390).
Rousměrovsko, Nový Rousměrov, ves Nová Rousměrovská: 434 (str. 390).

Rouzim (Rouzím?), příjmení, v. Bzí.
Rozdrojovice, o. Brno-venkov, ves: 208, 271, 306, 387.
Rozhort [Rozenhart, Rozenhort], neurčen: *Hanuš* z Rozhortu: 289.
Rozina, podpřevora, v. Oslavany.
Roznětín, v. Hroznatín.
1. **Rozseč** (Roseč), o. Kunštát, ves: 6.
2. **Rozseč** (Roseč), o. Telč: 70, 83.
— 1. *Jan Dožický* z R., otec Jiřík: 222. — 2. *Jan Martínkovský* z R., z R. a na Budišově: 353, 378, 379, 401, 411, 424. — *Jiřík* z R., synové Jan 1. a Marek: 145, 222. — *Marek Martínkovský* z R., otec Jiřík: 222 (místo „Martinkovskému" čti „Martínkovskému"). — *Matěj* z R.: 70, 83. — *Petr* z R., manž. Kateřina z Bohuslavic: 47. V. také Bohuslavice 2.
3. **Rozseč** (Roseč), o. Velká Bíteš, ves: 15, 61.
— *Pešíkův syn* z R.: 100. (Pravděpodobně z této.)
1. **Rozsíčka** (Rosíčka), o. Kunštát, ves: 6.
2. **Rozsíčka Dolní** (Rosíčka, Dolní Rosíčka), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 42.
— *Matěj Klobása* z D. R.: 42. — *Jakub Skála* z D. R.: 42.
3. **Rozsíčka Horní** (Roséčka, Rosíčka, Rosíčky, Rosiečka, Horní Rosíčka), o. Bystřice nad Pernšt., ves: 10, 11, 42, 60, 84, 102, 131, 132.
— Dvůr, slove *Vítoslavský*: 11.
— *Michal*, člověk na dvoře v H. R., poddaný: 10.
— *Martin* z H. R.: 11. — *Petr* z R.: 42. — *Ščepán* z R.: 60. — *Václav Oříšek* z R.: 60. — *Bartoň* z Radkova a z R.: 102.
4. **Rozsíčka Panenská** (Rosíčka, Rosiečka), o. Telč, ves: 84, 85, 129, 158, 172, 173, 213, 265.
5. **Rozsíčka** (Rosíčka), neurčena: *Jindřich* z R., z R. a z Ochoze: 22, 42.
Rožínka Dolní (Roženka, Rožínka), o. Bystřice nad Pernšt., ves, tvrz: 113.
— Poddaní: *Mikuláš Král, Petr*: 113.
— *Adam* z R.: 18. — *Jiřík* z Tečic a z R.. 113.
— *Václav* z Tečic a z R.: 113.
Rožmberk (Rožnberk), v Čechách, o. Vyšší Brod: *Jan* z R. a na Strakonicích, mistr převorství českého domu strakonického zákona sv. Jana Iherozolimitánského: 167. — *Jošt* [z R.], biskup vratislavský a nejvyšší mistr zákona strakonického v král. českém i v jiných zemích k tomu zákonu strakonickému náležících: 320. — *Petr* z R. a na Třeboni: 303.
1. **Rožmitál**, zaniklý u Rašovic a u zaniklých Bohušic 2., o. Slavkov, pustá ves: 310.
2. **Rožmitál**, žleb, v. Bohušice 2.
3. **Rožmitál**, v Čechách, o. Březnice: *Adam Lev* z R. a z Blatné, manž. Anna z Biskupic na Trtěnici: 426, 427. — *Anna* z R. a z Blatné a na Hradci: 303. — *Zdeněk Lev* z R., z R. a z Blatné na Hrutovicích, z R. na Hrutovicích, manž. Estera z Doubravice: 401, 408, 414, 418, 425, 428.
R o ž n b e r k, v. Rožmberk.
Rožnov pod Radhoštěm: *Jan Kuna* z Kunstátu a na R., hejtman markr. mor.: 173, 179. — *Jaroslav* ml. z Šelnberka a z Kosti na R.: 209.
Rtišovice (Ertišovice), v Čechách, o. Příbram: *Bohunka* ze R.: 168, 318. — *Bohuslav Pinta* ze R.: 11. — *Hrůza* (Hruoza, Hrůze) ze R., H. *Pinta* ze R., ze R. na Dolním Vraníně, bratři Jindřich, Strach (kněz Strachota) a Sigmund, manž. Margeta z Svojkova: 107, 168, 211, 317, 318, 320. — *Jindřich* ze R., bratři Hruza, Jindřich, Strach: 107. — *Křištofor Pinta* ze R.: 13. — *Strach*, kněz *Strachota*, ze R., bratři Hrúza, Jindřich, Sigmund: 107, 168. — *Sigmund* ze R., bratři Hruza, Jindřich, Strach: 107.
Rubal (Rúbal?), příjmení, poddaný, v. Lidměřice.
Rubáš (Rubaš?), příjmení: *Zikmund R.*, v. Hrádek 5.
R ú b í k, v. Roubík.
Ruda, o. Velké Meziříčí, ves: 17, 59, 125, 237 (dvůr tu nebo ve Zhoři 6.?), 244, 372.
— *Puklovský* lán: 59.
— *Anna Husyšklubová* z R.: 59. — *Lukáš z R.*, bratr Jiřík Holub ze Zhoře: 237.
Rudic, Rudice, les, v. Lubnice.
1. **Rudice**, j. č. (v orig. j. i mn. č.), o. Blansko, ves: 17, 311, 336.
2. Rudice, v. Rudic.
3. R u d i c e, v. Rudlice.
Rudíkov (Rudvíkov), o. Velké Meziříčí, ves: 91, 92, 93, 119, 125, 244, 372.
— *Jan z R.*, otec Vávra, matka Kateřina z Náramče: 118, 119. — *Vávra* [z R.], manž. Kateřina z Náramče, syn Jan: 92.
Rudka, o. Kunštát, ves: 6.
1. **Rudlice**, o. Znojmo, ves: 128 (místo „Rudice" čti „Rudlice"), 141, 400.
2. **Rudlice** (j. č.), trať (?), v. Bohutice 2.
1. **Rudolec Český** (Rudolec), o. Slavonice, ves, tvrz: 102, 209, 349, 386, 389.
— *Zylbrperk* (= Silberberg), les: 349.
2. **Rudolec Německý** (Rudolec, Rudulec), o. Žďár, ves, tvrz: 5, 10, 171, 360, 431 (str. 10).
— *Anna z R.*, matka Elška z Křivého, otec Půta, řečený Šabart, z R., manžel Jan z Vranova, synové Beneš a Ctibor, z Vranova: 10, 171. — *Jan Kytlice* z R.: 305. — *Půta*, řečený *Šabart, z R., Šabart* z R., manž. Elška z Křivého, dcera Anna: 5, 10, 431 (str. 10).
Rudulec, v. Rudolec 2.
Rudolf II., císař, (v orig. jenom JMCské): 400, pozn. [5]).
R u d v í k o v, v. Rudíkov.
R ú c h o v a n y, v. Rouchovany.
Ruožená hora (viničná), v. Němčičky 1.
Rupršторf, zaniklý u Čejkovic, o. Hodonín, pustá ves: 88, 250, 285.
R ú s í n o v, v. Rousínov.
Rúsmírov (R ú s m i r o v ?) S t a r ý, v. Rousměrov.
Růt, příjmení: *Bohuslav R.*, v. Dírná.
Růžená hora (viničná), v. Němčičky 1.
Rybář, příjmení (nebo rybář?): *Matěj R.*, poddaný, v. Tasov.
Rybné, o. Jihlava, ves: 374, 377, 388.
Rybníky, o. Mor. Krumlov: 7.
R y g n h o l c z, v. Regenholz.
Rychlov, o. Jihlava, ves: 7.
Rychmberk (Richmberk, Richmburk, Rychmburk, Rychnberk), někdy hrad v Čechách, u dnešního Liberku, o. Rychnov nad Kněžnou:

Alžbeta z R., manž. Václava Mouřinovského z Mezelessic 379. — *Jan Přepicky* z R.: 359, 403. — *Jindřich Přepisky* z R.: 153, 156. — *Jiřik Přepisky* z R.: 305. — *Oldřich* (Voldřich) *Přepicky*, Přepiský z R., z R. na Pozořicích, manž. Margeta z Popuovek: 232, 237, 250, 297, 308, 310, 311, 313, 316, 317, 323, 337, 338, 344, 349, 372, 395, 396, 426.

Rychmburk, Rychnberk, v. Rychmberk.

Rychval, vrch, v. Kobeřice, Mezilesice, Milešovice 1.

Rychvaldský (podle Rychvaldu, o. Bohumín, nebo podle Rychaltic, zvaných také Rychvaltice, o. Místek?): *Bohuše*, *Václav*, v. Kateřinice.

Rychyrka, v. Rytířsko.

Ryje (— trať vinohradní): Ryje damborské, násedlovské, v. Dambořice, Násedlovice 1.

Rynárec, (Rynhárec), v Čechách, o. Pelhřimov: *Margreta* z R., manž. Ondřeje Herinka z Slúpna: 69. — *Mikuláš* z R., M. *Klouzal* z R., z R. na Slavikovicích, [otec Václav], manž. Anežka ze Mstěnic: 135, 171, 211, 233. — *Václav* z R. a z Slavikovic, V. *Klúzal* z R., [syn Mikuláš]: 46, 107.

[Rysov], někdy hrad u Skrejí, o. Tišnov, v. Ves 13.

Ryšánka, Ryšánová (Ryšanka, Ryšanová?), příjmení: *Kateřina* R., v. Brno (měšťané).

Ryšavý, příjmení: *Bartoň R.*, poddaný, v. Vrbice 1.

Ryšice, v. Rešice.

Rytířsko (Rychýřka), o. Jihlava, pustá ves: 374, 383, 392.

Ř.

Řečice, o. Dačice, ves, tvrz: 9, 309, 337, 407. — *Bohuněk* (Bohuslav) z Ř., matka Margreta, [syn Jindřich 2.]: 9, 65, 145, 213. — *Jan* z Ř., matka Margreta: 9, 33, 65. — 1. *Jindřich* z Ř., [matka Margreta]: 145. — 2. *Jindřich Řečický* z Ř., [otec Bohuslav]: 309. — *Margeta*, *Margreta* z Ř., manž. Jindřicha z Náchoda, synové Bohuněk, Jan, [Jindřich], [Mikuláš], Václav: 9, 161. — *Mikuláš* z Ř., [matka Margreta]: 145. — *Václav* z Ř., z Ř. a na Marejži, matka Margreta: 9, 65, 145. — *Jiřík Čeloud* z Pálovic na Ř., J. z Pálovic na Ř., sudí práva menšího kraje brněnského: 369, 371, 426.

Řečický: *Jindřich*, v. Řečice.

Řečička (Malá Řečička), zaniklá u Řečice, o. Dačice, ves: 9.

Řečkovice (Řeškovice), o. Brno-okolí: ves, tvrz: 12, 28, 42, 83, 102, 108, 170, 190, 283, 311, 327, 361. — *Krystof* z Aurochu a na Ř., manž. Margeta Karnarová z Ř.: 361, 371. — *Margeta* z Ř., M. *Karnarová* z Ř., dcera Štefana Karnara, manžel 1. Martin Hýbl, měščenín brněnský, 2. Ekhart Manduwel (4. pád Manduwle) Pomor z Arnhauzu, 3. Krystof z Aurochu: 283, 311, 327, 361. — *Štefan Karnar* z Ř., manž. Anna z Kinšperku, dcera Margeta: 190, 283. — *Pavel Neplach* z Ř.: 279, 280.

Řehák Martin, poddaný, v. Ves 13.

Řehoř, rychtář, v. Přešovice.

Řehořov, o. Jihlava, ves: 374, 377, 388.

Řepka, o. Tišnov, ves: 206, 328.

Řeškovice, v. Řečkovice.

Řezno, v Německu, v Bavořích: 225.

Řeznovice, o. Ivančice: 267.

Říčánky (v orig. omylem Byčánky), zaniklé mezi Pyšelem a Studencem, o. Náměšť nad Oslavou, pustá ves: 10, 243, 375, 376.

Říčanský (podle Říčan 2.): *Zdeněk Kavka* z Říčan, v. Brumov 1., Říčany 2.

1. **Říčany**, o. Ivančice, ves, tvrz, tvrz pustá: 12, 21, 22, 37, 43, 288, 289, 358, 394, 425. — *Afra* z Ř., sestry Johanka, Lidka: 9, 12. — *Arnošt* z Medlova a z Ř.: 10. — *Johanka* z Ř., sestry Afra, Lidka, manžel Markvart z Mírova: 8, 9, 12. — *Lidka*, *Lidmila* z Ř., sestry Afra, Johanka, manžel (bezpochyby) Ludvík z Tavíkovic, děti Anna, Barbora, Jindřich, Margreta, z Tavíkovic: 9, 12, 57. — *Mandalena* z Ř., otec Jan Zelený z Ř., manžel Jindřich Jankovský z Vlašimě a z Slatiny: 96. — *Margeta* z Ř., manželka Zdeňka Mezříckého z Lomnice a na Vranově (z těchto Říčan?): 257. — *Vaněk* z Ř. (pravděpodobně z těchto): 17. — *Budivoj Kočka* z Ř.: 23. — *Burian Zelený* z Ř., [otec 1. Jan Zelený z Ř., syn asi 2. Jan Zelený z Ř.]: 205. — 1. *Jan Zelený* z Ř., z Ř. a na Krhově, syn Burian, dcera Mandalena z Ř.: 9, 36, 40, 47, 50, 61, 95, 96, 119, 134, 138, 180. — 2. *Jan Zelený* z Ř., z Ř. a na Krhově, [otec asi Burian]: 335, 338, 372. — *Jaroslav* z Doubravice na Ř., manž. Magdalena z Mírova: 358, 360, 367, 375, 376. — *Znata* z Lomnice na Ř., manž. Mandalena z Mírova: 414 (na Ř.?, na Lomnici?), 418, 425, 428.

2. **Říčany**, v Čechách, o. týž: *Bohuše* z Ř., *B. Talafús* z Ř., Talafús, [otec Markvart]: 91, 93, 97-99, 119. — *Jan [Talafús]* z Ř., bratr Markvart: 16. — *Markvart [Talafús]* z Ř., M. *Talafous* z Ř., bratr Jan, syn Bohuše: 16, 187. — (Talafúsové přišli z Čáslavska na Moravu.) — *Zdeněk Říčanský Kavka* z Ř. a na Brumově: 399.

Říčka, potok, přítok Cézavy, přítoku Svratky, v. Horákov.

Říčky (Řiečky), o. Ivančice, ves: 11, 47, 127, 172, 404.

Říha, příjmení, poddaný, v. Jackov.

Říkonín, o. Tišnov, ves: 13, 36, 328.

[Řím]: římský král: *Ferdinand* 419, 421, 428, *Maximilián* 408, 411, 414 (nejm.), 425. — Římský císař: *Ferdinand* 390, 397, 410, 416, 418, 420, 422, 423, 426, *Maximilián* 425, 427 (nejm.), 428 (nejm.). — Svaté římské církve kněz kardinál, v. Brindisi.

Římov, o. Třebíč, ves: 100, 355. — *Jan Cvoček* z Ř.: 164.

Řípov, o. Třebíč, ves: 374, 383.

Řiský klášter, v. Říše 1.

Řiský rybník, v. Říše 2.

1. **Říše Nová** (Hříše, Nová Hříše, Nová Říše, Říše), městečko, tvrz, klášter premonstrátský, ženský, o. Telč: 26, 28, 38, 134, 158, 193, 198, 412.

— Kněz *Prokop*, probošt Nové Říše: 28.
— *Chrástav* (Chřástov), pustý dvůr u N. Ř.: 193.
— *Slakův* dvůr u N. Ř.: 193.
— *Pahorek*, les: 193.
— *Seč*, les, majetek kláštera v N. Ř.: 28 (u Osetkovic nebo u Osoudova).
2. **Říše Stará** (Stará Hříše), o. Telč, ves: 10, 23, 223, 281, 340, 341.
— *Hříský, Říský* rybník: 223, 281.
Řišice, v. Rešice.
Říše [stará německá]: 420.

S.

Sabina, převora, v. Brno (klášter augustiniánek, herburský).
Sádek, hrad u Kojetic, o. Třebíč, hrad, zámek: 22, 45, 137, 355.
— *Jan*, ouředník sádecký Bohunky z Pernštejna a na S.: 345.
— *Bohunka* z Pernštajna na S.: 310, 342-346 (příbuzní a služebníci v. Pernštejn, Bohunka z P.).
Sadkov, zaniklý u Bošovic, o. Klobouky, pustá ves: 14.
Sadovský, příjmení: *Bohuslav S.*, *Petr S.*, v. Sloupno.
1. **Sady Nové** (Neuffštich, Neuwštich, Newštich), o. Velká Bíteš, ves: 20, 41, 416, 417.
2. **Sady Nové** (Nová Ves), o. Slavonice: 80.
— *Anna Kořenská* z N. V., tetka Anny Černohorské z Boskovic, syn Jan Kořenský z Terešova: 422, 424. — 1. *Jan Házl* z N. Vsi: 271, 286, 307, 387. — 2. *Jan Házl* z N. V., z N. V. a na Slavětíně, ujec Anny Černohorské z Boskovic: 359, 424. — *Václav Házl* z N. V., manž. Kateřina z Arklebic: 8. — 1. *Volf, Volfgang Házl* z N. V., manž. Alžběta z Kozího: 97, 111, 216. — 2. *Volf, Volfkang Házl* z N. V., z N. V. na Slavětíně, manž. Kateřina z Lichtnburka: 161, 164, 167, 178, 210, 213, 230. (Rozlišení obou Volfů není zcela jisté.)
— *Jan Krokvicar* z N. V.: 317. — *Mikuláš* z N. V., *M. Krokvicar* z N. V., z N. V. a z Piesečného, syn Volf, Volfgang: 81, 104, 135, 143. — *Volf, Volfgang* z N. V., *Volfgang Krokvicar*, V. Krokvicar z N. V., Krokvicar z N. V. a na Písečném, otec Mikuláš: 81, 135, 143, 213, 271, 286, 307, 387. — *Zygmund* z N. V., *Sigmund, Zich Krokvicar* z N.V., z N.V. a na Lubnici: 43 (pravděpodobně), 103, 104, 108.
Salavice, o. Jihlava, ves: 231, 347, 413.
1. **Sázava**, v Čechách, o. Uhlířské Janovice, klášter sv. Prokopa, sázavský: 171, 219.
— *Ludvík Zajímač* z Kunstátu a na klášteře sv. Prokopa: 171, 219.
2. **Sázava**, neurčena, asi v Čechách, o. Přibyslav: *Jan* z S.: 64.
3. **Sázava**, neurčena (= Sázava 2.?): *Jindřich* z S., matka Anna z Zástřizl, [její bratr Hynek Lechvický z Zástřizl], její manžel v době vkladu Hanuš Pozor z Nyklštatu: 358. — *Vilím* z S., matka Anna z Zástřizl: 358. Otec nejmenován, asi ze Sázavy.
Sazomín (Sazemín), o. Žďár, ves: 81.
Seč, les, v. Osetkovice, Osoudov, Říše 1.
Sedláček (August): 4, 5.
Sedlák, rybník, v. Jaroměřice nad Rokytnou.
1. **Sedlec**, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 374, 375, 377.
2. **Sedlec**, v Čechách, o. Kutná Hora, cisterciácký klášter Matky Boží: 352, 353.
— Opat *Antonín*: 352, 353.
Sedliště, zaniklé u Radkovic, o. Dačice, pustá ves: 101, 226, 307.
Sedlo Staré, neurčeno: *Urban* z S. S., *U. Nekl* z S. S., *U.* z S. S. a na Lochenperku, manž. Dorota z Červené Vody: 11, 19, 37, 47, 61, 73.
Selhanec, v. Lhánice.
Semenná: hod Narození Matky Boží, kterejž říkají S.: 3.
Semtice, v. Sentice.
Senetářov (Senechtářov, Senektářov), o. Blansko, ves: 9, 10, 35, 51, 273, 277.
Senice na Hané (Šenice), o. Litovel: *Jan Babka* z S., [syn Jindřich]: 20, 21. — *Jindřich Babka* z S., z S. a z Ostupic (= z Ostopovic), [otec Jan]: 36, 100. — *Margreta* z Senice, manž. Adama ze z Býšovce: 20.
Senstraz, v. Schönstrass.
Sentice (Semtice), o. Tišnov, ves: 99, 115, 163, 169, 208, 209, 271, 306, 387.
Sezemice (Sezenice), zaniklá ves v Čechách, u Zruče nad Sázavou, o. Dolní Kralovice: *Apolona* z S., manž. Zdeňka Sobka z Kornic: 376. — *Jaroslav* z S., ujec Jaroslava Racka z Mrdic a na Uherčicích: 305, 322.
Shoř, v. Zhoř 1.
Schellnberg, v. Šelmberk.
Schirnding (Šerntyng, Šerting), v Bavorsku, vládní okres Horní a Střední Franky, kraj Wunsiedel: *Balcar, Baltazar Šerntyngar, Šerntynger*, z Šerntyngu, z Šertingu: 426.
[Schirndinger] (podle Schirndingu), příjmení: *Balcar, Baltazar Šerntyngar, Šertynger*, v. Schirnding.
Schönstrass (Senstraz, Šenstraz, Šenstraž), zaniklá ves u Karolína, o. Žďánice, ves, pustá ves: 49, 340, 385 (místo „Šenstraz" čti „Šenstraž").
— *Šenstras Malý*, rybník: 340.
— *Velký Šenstras*, rybník: 316.
Schrattental (Šrotntál), v Dolních Rakousích, soudní okres Retz, klášter šrotntálský, augustiniánský, probošt schrattentálský, proboštové kláštera schrattentálského: 289.
Siczenhof (Sycznhof), zaniklý dvůr, u Radotic, o. Jemnice, dvůr: 54.
Silůvky (Sulejovice, Sulovice), o. Ivančice, ves: 68, 266.
— Rybníčky: *Hluboký, Ploužek (Plouzek?), Žabinec*: 266.
— *Beneš* z S.: 70. — *Linhart* z S.: 70. — *Martin Sulejovský*: 68.
Sirotek, příjmení: *Jan S.*, v. Lichtenburk.
Sirotčí mlýn, v. Kdousov.
Skála, příjmení: *Jakub S.*, v. Rozsíčka 2.
1. **Skalice**, o. Moravský Krumlov, ves: 235, 323.
— *Kateřina* z S., z S. a z Krhova, [otec Jan ze S. a z Krhova], matka Elška z Žerotína, manžel 1. Ctibor z Kozího, 2. Filip z Víckova na Prusinovicích: 8, 43.

2. **Skalice Stříbrná** (Skalice), v Čechách, o. Kostelc nad Černymi Lesy: *Jindřich Zajimač* z Kunstatu, z Jevisovic a na S., streje Sazimy Zajimače z Kunstatu a na Jevišovicích: 420.
Skalička (Skalěška), o. Tišnov, ves: 50, 70, 71. — *Jan* z S., sestra Alena z Černého Viru: 50. — *Vechan* [z S., jinak z Černého Viru], manž. Kateřina: 70.
Skály, někdy hrad, u Javorka, o. Nové Město: *Jan Sstojanovský* z Boskovic na S.: 143.
Sklenář, příjmení: *Jan S.*, *Václav S.*, v. Habří.
Sklené (Sklenne), o. Velké Meziříčí, ves: 300, 405.
Sklíčko, v. Steklice.
Skorotice (Skořetice), o. Tišnov, ves: 27, 44, 83.
Skrbeň, o. Olomouc. *Franěk* (Frank?) z Skrbeně, z S. a z Doloplaz, z S. a v Dobelicích, matka Anna z Radostic: 11, 84. — 1. *Jan* z S., z S. a z Doloplaz, matka Anna z Radostic, manž. Markéta z Hodkova: 11, 84, 118. — 2. *Jan Miroslavský* z S. a z Doloplaz: 129 (= Jan 1.?). — *Jindřich* z S. a z Doloplaz, matka Anna z Radostic: 11.
Skrejchov, v. Skrýchov.
Skrhov (Skyhrov), zaniklý mezi Vícovem a Ohrozimi, o. Plumlov, pustá ves: 62.
Skrýchov (Skrejchov), o. Telč, ves: 333.
Skryje, o. Tišnov, ves: 35, 36.
Skřechov, zaniklý u Třebelovic, o. Jemnice, pustý dvur Skřechov, pustý dvur Skřechovský: 178, 231. (= Skřichovice? V. tyto.)
Skřidlovice, Skřídlochovice, v. Křídlovice 1.
Skřichovice (Sskřichovice), neurčeny, o. asi Jemnice, nebo snad Mor. Budějovice, pustá ves: 78. (= Skřechov? V. tento.)
Skřin, v. Skřivín.
Skřinářov (Sskřinářov), o. Velká Biteš, ves: 218, 359.
Jan z S.: 17.
Skřípov (Sskřipov), zaniklý u Bošovic, o. Klobouky, pustá ves: 14, 205.
Skřivín (Skřin), v Čechách, o. Přimda: *Mstěj* z S.: 23. V. také Benešov Horní, Kvasice.
Skyhrov, v. Skrhov.
Sláďková, příjmení: *S.*, v službách Bohunky z Pernštejna, v. Pernštejn, Bohunka z P.
Slak, příjmení: *Vavřinec S.*, v. Želetava.
Slakuv dvůr, v. Říše 1.
1. **Slatina**, o. Hrotovice, ves, tvrz: 37, 109, 235. V. také Slatina 3.
— Poddaní: *Křištofor*, *Prokop*, *Vaněk*: 37.
— *Frydrych Jankovský* z Vlašimě na S.: 429.
— *Hynek Jankovský* z Vlašimě a na S.: 235.
— *Jindřich* z Vlašimě a z S., *J. Jankovský* z Vlašimě a z S., manž. Mandalena z Říčan: 57, 96. — *Zdeněk Jankovský* z Vlašimě a v S.: 430.
2. **Slatina Horní** (Slatina), o. Dačice, ves, tvrz: 33, 70, 302.
— *Eva* z Jemničky a na S.: 307. — *Jan* z S., *J. Mlécko* z S., strýc Mikuláš z Zahrádek: 16 (pravděpodobně), 33. — *Zygmund Oslavický* z Jemničky na S.: 278.
3. **Slatina**, neurčeno, zda 1. nebo 2., ves: 39.
Slavětice, o. Hrotovice, ves: 7, 61, 112.
Slavětín, o. Slavonice, ves, tvrz: 97, 210, 424.
— *Črny Les*: 97.
— *Jan Házl* z Nové Vsi a na S.: 350. — *Volf Házl* z Nové Vsi na S.: 178, 213, 230.
Slavice, o. Třebíč, ves: 100, 355.
Slavičky, o. Třebíč, ves: 374, 375, 383, 384.
1. **Slavíkovice**, o. Jemnice, ves, tvrz: 135.
— *Mikuláš Klouzal* na S., M. K. z Rynarce na S.: 233, 287. — *Václav* z Rynárce a z S.: 46.
— *Michal Záviše* z S. na Krakovci: 337. — *Václav Záviše* z S. na Doubravici: 337.
2. **Slavíkovice** (Slavikovice pod Rúsinovem, Slavkovice), o. Slavkov, ves: 21, 87, 127, 196, 396.
— *Dorota*, pozustalá po Václavovi z S., otci svém, manž. Jiříka Hložka: 196 (asi z těchto).
— *Václav* z S. (= asi Václav z Pivína), dcera Dorota: 196.
3. **Slavíkovice**, neurčeny, ves: 402.
— *Linhart*, dvořák z S.: 402.
Slavkov u Brna: město, hrad, zámek: 78, 79, 80, 211, 237, 279, 280, 310, 312, 335.
Jan z Kounic na S., z S., *J. Šiška* z Kounic, Kúnic, na S., bratři Oldřich 1., Petr, Václav: 211, 222, 225, 241, 243, 247, 255, 265, 271, 280, 281, 285, 297, 308, 310, 311, 316, 322, 323, 325, 328, 329, 333, 336-338, 347, 350, 355, 358, 360, 363, 367, 372, 373, 376, 383, 387, 389, 393, 395, 397-399, 402, 418. — 1. *Oldřich* z Kounic a na S., z S., bratři Jan, Petr, Václav: 211. — 2. *Voldřich* z Kounic na S., z S., [syn Petra]: 428. — *Petr* z Kounic a na S., z S., bratři Jan, Oldřich 1., Václav, [syn Voldřich]: 211, 279-281, 322. — *Václav* z Kounic a na S., z S., bratři Jan, Oldřich 1., Petr: 211, 247, 280, 310, 335, 337.
Slavkovice, v. Slavíkovice 2.
Slavonice: 7, 385.
Slesia, Slez, v. Slezsko.
Slez Dolní, v. Slezsko Dolní.
Slezsko (Slesia, Slez): kníže slezské, Slesie dux, vývoda slezský, v. Ferdinand 1., Jiří král (Georgius, Slesie dux), Ludvík, Matyáš, Maximilián, Vladislav (Wladislaus, Slesie dux). — *Joachym*, *Jindřich*, *Hanuš*, *Jiří*, knížata minsterberská (minstrberská) v Slezi, olešnická, hrabie kladská a páni z Kunstátu a z Poděbrad, hrabata kladecká, páni z Kunstátu a z Poděbrad: 298, 299, 319, 320. — *Karel*, kníže minstrberské v Slezi, olešnické etc., hrabie kladský etc., nejvyšší hejtman Dolní Slezi etc.: 219. — Nejvyšší mistr zákona sv. Jana po Slezi *Jan* z Vartmberka, v. Vartenberk.
Slezsko Dolní (Dolní Slez): *Karel* [atd.], nejvyšší hejtman Dolní Slezi etc.: 219.
Sloupno (Slúpno, Slupno?, omylem originálu Lubno, [S]lúpno), v Čechách, o. Nový Bydžov: *Alena* z S., otec 1. Milota Herink z S.: 334. — *Anna* z S., otec 1. Milota Herink z S.: 334. — *1. Bohuše Herink*, Herynk z S., manž. Johanka ze Zdenína, děti Bohuše 2., Kateřina 2., Marta: 197, 205, 206, 237. — *2. Bohuše*, otec Bohuše 1.: 237. — 1. *Jan Herink* z S., bratr Ondřej 1. [a Milota 1.]: 6. — 2. *Jan* z S., otec 2. Milota Herink z S.: 334. — 1. *Jiřík* z S. *J. Herink* z S., J. Herink, *Herynk* z S. (v orig. z Lubna), na Kobylnících, v Kobylnících, manž. Barbora z Čechtína: 46, 81, 127, 181,

222. — 1. *Kateřina* z S., manž. Jindřicha z Hofeřic: 47. — 2. *Kateřina*, otec Bohuše 1.: 237. — *Marta*, otec Bohuše 1.: 237. — 1. *Milota Herink* z S., [manž. Dorota z Miroslavě, syn Ondřej 2.]: 6 — 2. *Milota Herink*, Herynk z S., z [S]lúpna na Bohušicích, z S. na Podnitovicích, otec Ondřej 2., [matka Margreta z Rynhárce?], děti Alena, Anna, Jan 2.: 206, 222, 287 (z [S]lúpna). 334. — 1. *Ondřej Herink* z S., bratr Jan 1. [a Milota 1.], strýc Ondřeje 2.: 6, 81. — 2. *Ondřej Herink*, Herynk z S., z S. a na Podnitovicích, O. s S. na Podnitovicích, [otec Milota 1.], matka Dorota z Miroslavě, strýc Ondřej 1., manž. Margreta z Rynhárce, syn Milota 2.: 33, 69, 81, 127, 181, 222. — *Bohuslav, Bohuš Sadovský* z S., ouředník na Pernštajně, [bratr Petr]: 356, 409, 413, 424. — *Petr Sadovský* z S., [bratr Bohuslav]: 395.
S l ú p n o, v. Sloupno.
Služín, o. Plumlov, ves: 62.
Smilauer, Smillauer, příjmení: *Jan S.*, *Petr S.*, v. Jihlava (měšťané).
Smilek, jm. muž., v. Smilková.
S m i l h a j m, klášter, v. Vizovice.
Smilková, [manž. Smilka (= Smila) z Moravské Loděnice], t. j. Klára z Pohořílky: 10. V. také Loděnice 1., Pohořílky 1.
Smilov, zaniklý u Lomnice, o. Tišnov, ves: 328.
Smíšků, příjmení: *Jan S.*, poddaný, v. Vesce 3.
Smolín, o. Pohořelice, ves: 295, 296.
[**Smrček**, o. Bystřice nad Pernšt., v. Valatka.]
Smrčné Horní (Smrčné), o. Třebíč, ves: 374, 383.
Smrk, o. Třebíč, ves: 374, 375, 377.
Soběbřichy, zaniklé u Kloboucek, o. Bučovice, ves, pustá ves: 65, 135, 142.
— Louka *Paseka*: 142.
Sobek, příjmení: *Apsolon S.*, *Zdeněk S.*, v. Kornice.
1. **Soběšice**, neurčeny (= Soběšice 2. = Sobočice?): *Jan* z S.: 178.
2. S o b ě š i c e, v. Sobočice.
Sobín, v Čechách, o. Unhošť: *Anna* z S., manž. Jeronyma Božického z Božic: 354.
Sobočice (Soběšice, Sobušice), v Čechách, o. Kouřim: *Václav* z S., *V. Hadburg* z S., manž. Kateřina z Náchoda: 28, 61. V. také Soběšice 1.
Sobota, příjmení, poddaný: *Jan S.*, v. Hrušky 2.
S o b o t k a, v. Subotica.
S o b u š i c e, v. Sobočice.
Sokolí, o. Třebíč, ves: 374, 383.
Sokolnice (Sokolníky), o. Brno-venkov, ves: 62, 374, 375, 395.
— Role, slovú *Pracké*, u Sokolník: 395.
Sokolnický: *Hynek*, *Jan*, *Jindřich*, v. Bítov 1.
S o k o l n í k y, v. Sokolnice.
Sovinec (Sowinecz), o. Rýmařov: *páni* z S. (rod panský starodávní): 3. — *Alexandrina*, Alexandryna z S., manž. Jaroslava Racka z Mrdic na Uhřicích: 272. — *Barbora* z S., kláštera Králové [na Starém Brně] abatyše: 257. — *Heralt Pňovský* z S., [otec Jan]: 153, 161, 164, 167, 170, 187. — *Jan* z S., de Sowinecz, *J. Pňovský*, J. Pňovský z S., nejvyšší sudí cúdy olomúcké, nejvyšší sudí markr. mor., sudí, [synové Heralt, Vok]: 3, 31, 36, 43, 53, 60, 83, 85, 90, 91, 101, 102, 108, 109, 114, 116(n.), 119, 125, 126(n.). — *Jindřich* z S. (Henricus de Sowinecz, *Hemerichus Putha* de Sowinecz): 3, 25, 50, 51. — *Jiřík Pňovský* z S., manž. Machna z Lomnice: 35, 72. — *Kateřina* z S.: 155. *Petr* z S., z S. na Doubravici, ujec Jiří z Vlašimě na Ousově: 164, 168-177, 179, 181, 183. — *Půta* z S. (Putha de Sowinecz): 3, 13, — *Vok Pňovský* z S., nejvyšší sudí markr. mor., [otec Jan]: 129, 144, 153, 157, 159-161, 164, 167, 168, 170, 177, 179.
[**Sovolusky**], zaniklé u Dobronic, o. Hrotovice: **Sovolusk**, mlýn: 92, 98.
Spělov, o. Třešť, ves: 231, 324, 433 (str. 231).
Spešov (Spišov, Sspišov), o. Blansko, ves: 25, 37, 207.
Spisar, Sspisar, Sspissar, příjmení: *Matúš S.*, *Martin*, *Mertl S.*, v. Jihlava (měšťané).
S p i š o v, v. Spešov.
Spytihněv (Spytinov), ves: 399.
Srnávka (Srnuovka, Srnúvka), zaniklá u Lelekovic, o. Brno- venkov, pustá ves: 36, 37, 167, 179, 183.
S s e l m b e r g, S s e l n b e r g k, v. Šelmberk.
S s k ř í d l o v i c e, v. Křídlovice 1.
S s k ř i c h o v i c e, v. Skřichovice.
S s k ř i n á ř o v, v. Skřinářov.
S s k ř í p o v, v. Skřípov.
S s p i š o v, v. Spešov.
S s t a l e k, v. Stálky.
S s t e r n b e r g, S s t e r n b e r k, v. Šternberk.
S t a i š t ě, v. Stajiště.
Stáj (Stáje), o. Jihlava, ves: 374 (s manem z Táje), 377, 388.
Stajiště (Staiště j. č., Stajišče a Stajště j. i mn. č.) o. Třešť, ves: 84, 85, 129, 158, 172, 173, 213, 265.
Stajskal, rybník, v. Rosice.
Stálky (Krštalek [Krštálek?, orig. ve vsi Krzsstalku], Sstalek, Sstálek?), o. Vranov, ves: 54, 58, 414.
Stančice, zaniklé u Brtničky, o. Třebíč, pustá ves: 223.
— Lesy, kteříž slovú *Stančičští*: 223.
Staníček, příjmení: *Jan S.*, v. Chlébské.
Stanuovka, rybník, v. Pavlice.
Stará hora (vinná, vinohradní), v. Kyjovice, Násedlovice, Popice 1., [Šenhof].
Starej, příjmení: *Jan S.*, poddaný, v. Olešná 4.
Starosta, rybník, v. Pohořelice.
Starý, příjmení: *Pavel S.*, v. Pernštejn, Bohunka z Pernštejna.
S t a r ý R o u s m í r o v, v. Rousměrov.
Starý rybník damborský, v. Dambořice.
Starý rybník, v. Strážov 1.
Stařeč (Staříč), o. Třebíč, městečko: 55, 100, 355.
— Staříčští nebo Stařičští (v orig. na Staříčských nebo Stařicských), buď obyvatelé nebo držitelé osady (Valdštejnové z Brtnice?): 55.
S t ě c h o v, v. Štěchov.
Stejskal, rybník, v. Rosice.
Steklice (Sklíčko), zaniklé někde u Hrušek 1., o. Břeclav, pustá ves: 195.
S t e r n b e r k, v. Šternberk.
Stínava (Stíňava), o. Plumlov: 62.
S t i r i a, v. Štyrsko.

Stoječice, příslušenství hradu Cornštejna nebo Frejštejna, neurčený, pustá ves: 54.
Stoječín (Stojičín), o. Slavonice, ves: 40, 317, 380, 401.
— *Stoječínský* rybník: 317.
— *Mařík*, člověk uročni na dvoru v S.: 40.
— *Hron* z S.: 40. — *Kateřina* z S. (v orig. z Toječina), vdova po Janovi Lackovi z Plavče: 401. — *Ludmila* z S., manž. Petra Žerharta z Nasevrk: 413. — [*Johannes* de Stogeczin, notarius de Iglavia, — Janek písařík?]: 431 (str. 40). V. také Jihlava, Žirovnice.
Stoješice, v. Stojšice.
Stojičín, v. Stoječín.
Stojičkovice, v. Stošíkovice na Louce.
Stojšice (Stoješice), zaniklé u Zdeňkova, o. Telč, dvůr, týž dvůr, slove v Stojšicích: 26, 27, 193.
Zich, mlynář, drží v platu luka v S.: 193.
Stonařov, o. Jihlava, ves, městečko, tvrz: 6, 9, 31, 44, 71, 216.
— *Anna* z S., z Kostelce a z S. (v orig. s Tonařova), matka Barbora z S., manžel Jetřich z Prostiboře, z Prostěboře: 6, 9, 44, 45. — *Barbora* z S., dcera Anna [a Dorota]: 6. — *Dorota* z Kostelce a z S., manž. Jana z Krašovic, [matka Barbora]: 9.
Stoš, příjmení: *Jiřík S.*, v. Kounice 1.
Stošíkovice na Louce (Stojičkovice, Stožíkovice, Teskvice, Teskvice na Louce, Testice na Louce, o. Znojmo, ves: 141, 227, 358, 388, 404, 434 (str. 388, č. 17).
— Vsi Teskvic, kteráž u Purkholce [les] leží: 227.
Strachnov, neurčen (= Strachoňovice, o. Telč?): *Jan Janaur* [Janauer] z S.: 348.
Strachoň, příjmení, poddaný, v. Troubsko.
Strachotice (Rausenpruck, Rausnpruck, Rausnpruk, Rausnpurk, Rauznpruk, Raysnpruck, Raysnpruk), o. Znojmo, městečko: 168, 169, 187, 266, 297, 298, 302, 330.
Straka, příjmení: *Martin S.*, v. Jemnice 1.
Straka, rybník, v. Kostelec.
Strakonice, v Čechách: pán Strakonický, nejvyšší mistr strakonický, dům strakonický zákona sv. Jana Iherozolimitánského, zákon strakonický (= Johanité), panství strakonické: 159, 167, 320, 321.
— *Jan* z Rožnberka a na S., mistr převorství českého zákona sv. Jana Iherozolimitánského: 167. — *Jošt* [z Rožmberka], biskup vratislavský a nejvyšší mistr zákona strakonického v království českém i v jiných zemích k tomu zákonu strakonickému náležících: 320. — *Jan starší* z Vartmberka a na S., nejvyšší mistr převorství českého zákona sv. Jana Jerozolimitánského, [totéž a:] nejvyšší mistr zákona rytieřujícího, sv. Jana, křtitele božího, posvátného domu špitále Jerozolymitánského po Čechách, po Moravě, po Slezi, po Polsku, po Rakousích, Štyrsku i po Karnyoli, Jan Strakonický, mistr nejvyšší toho zákona: 320, 321. — *Jan* z Lomnice, převor domu strakonického zákona sv. Jana Iherozolimitánského: 167.
Strakonický, v. Strakonice (*Jan* st. z Vartmberka), Vartenberk.
Stránce, j. č. (Stránce, mn. č.), v Čechách, o. Most: *Jan* st. *Stránecký* z S.: 377, 388.
Stránov, v Čechách, o. Mladá Boleslav: *Bohuněk Škorně* z S., hejtman na Kroměříži: 251.
Stráň (Stráně, mn. č.?), les, v. Čikov.
1. **Stráž**: rybník, slove *Pod Stráží*, v. Moravec.
2. [**Stráž pod Ralskem**], v Čechách o. Mimoň, v. Vartenberk.
Strážek, o. Bystřice nad Pernšt., hrad pustý, městečko: 300, 405.
Strážná hora, v. Dražuvky.
Strážnice: *Bartoloměj* z Žerotína a na S., [otec Jan 1., matka Alena z Ludanic]: 251. — *Bernart* [z Žerotína a na S.], otec Jan 2., matka Johanka [z Lipého]: 344, 346. — 1. *Jan* st. z Žerotína a na S., [manž. Alena z Ludanic, synové Bartoloměj, Jan 2., Karel]: 195, 218. — 2. *Jan* z Žerotína a na S., nejvyšší komorník markr. mor., [otec Jan 1., matka Alena z Ludanic], manž. [1. Johanka z Pernštajna], 2. Johanka z Lipého, vnuka (v orig. dcera) Bohunky z Pernštajna a na Sádku (proto se na str. 342 zve synem Bohunky z Pernštajna a na Sádku), syn Bernart: 222, 225, 232, 241, 251, 255, 265, 271, 276, 277, 281, 285, 293, 296, 308, 309, 310 (nejm.), 311, 315-316, 317 (nejm.), 323, 323 (nejm.), 324, 327 (nejm.), 328, 329, 332, 335-338, 342, 344, 346, 347, 350, 352 (nejm.), 354, 360, 363. — *Johanka* z Kravař a z S., [sestra Kunka]: 10. — *Karel* z Žerotína a na S., [otec Jan 1., matka Alena z Ludanic]: 251. — *Kunka* z Kravař a z S., tetka Anny z Valdštajna a na Židlochovicích, [sestra Johanka]: 13, 62, 63.
1. **Strážov**, zaniklý u Horní Slatiny, o. Dačice, [ves], pustá ves: 105, 114, 119, 302.
— *Starý* rybník: 114.
— *Beneš* z S.: 105, 114.
2. **Strážov**, zaniklý u Staré Říše, o. Telč (u Brtnice, o. Jihlava?), ves: 7.
Strhaře (Struhačky), o. Tišnov, ves: 206.
Struhačky, v. nepochybně Struhaře.
1. **Střelice**, zaniklé u Trstenice, o. Mor. Krumlov, pustá véska, pustá ves (dnes tam dvůr Karolín): 88, 402.
2. **Střelice**, o. Znojmo, ves: 354.
3. [**Střelice**, v bývalém Pruském Slezsku, blíže neurčeny]: *G.* (= Georgius nebo Georg) *Mel, Mell*, [Mehl, ze S., rada království českého a místokancléř]: 398, 420, 428. (Nezjištěno však, byl-li v těchto letech již místokancléřem.)
Střemchoví (Třemchová), o. Tišnov, ves: 328.
Střenč, zaniklá u Jestřebí, o. Jihlava, ves: 61, 72.
— Dvůr *Črného Ondřeje*: 72. — Dvůr *Kamprlovský*: 61.
1. **Štítež**, o. Bystřice nad Pernšt., ves: 22, 34 (spíše než Střítež 2.): 144.
— *Jan* z S.: 85. — *Vávra* z S., 144.
2. **Střítež**, o. Třebíč, ves: 34 (nebo Střítež 1.?), 374, 375, 383, 384.
Střížov, o. Třebíč, ves: 374, 375, 383, 384.
Studená, o. Telč, městečko, tvrz: 384.
— *Bohuslav Studenský* z S., bratr Jan: 333, 384, 385. — *Jan Studenský* z S., bratr Bohuslav: 333, 384, 385.
Studenec, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 374, 375, 377.
Studénka (v orig. jen 3. pád: Studénkovi), příjmení: *Vaněk S.*: 322.

Studenský: *Bohuslav, Jan*, v. Studená.
Studně Čistá, neurčena: *Alena* z Č. S., synové Hynek, Jan, Petr, Trystram, Dubňanští z Bačic: 370, 371. — *Jan Dúpovec* z Č. S.: 108. — *Jindřich Doupovec* z Č. S.: 168.
1. **Studnice**, mn. č., o. Velké Meziříčí, ves, tvrz: 7, 16, 46, 70.
— *Arnošt* z Jemničky a z S., manž. Barbora z Evaně: 70. — *Jan Bystřický, Bystřicský* z S.: 91, 93. — *Jiříček z S.* (= Jiřík z Jemničky): 19.
2. **Studnice Vysoké** (Studnice), o. Jihlava, ves: 374, 383, 392.
Stumperg, vinice, v. Bojanovice 4.
S t u p a n o v, v. Tupanov.
Stupešice, o. Hrotovice, ves: 187.
Stvolová, o. Kunštát, rybník Stvolovský: 183, 206.
S t v o ř e h r á z (= z Tvořehráz), v. Tvořihráz.
Subotica, Szabadka (Sobotka), v Maďarsku: 100.
Suchá, o. Jihlava, ves: 45, 71, 216.
Suchá louka, v. Březka.
Suchohrdly, o. Mor. Krumlov, ves: 72, 378.
Suchý Čert (tak čti místo čert), přezdívka: *Jan S. Č.*, v. Kunštát.
S u l e j o v i c e, v. Silůvky.
Sulejovský: *Martin*, v. Silůvky.
Sulíkov, o. Kunštát, ves: 6.
S u l o v i c e, v. Silůvky.
S u r o v i c e, v. Syrovice.
Svařenov (Svařanov, Svařinov, Vozhřanov, Vozrannov), o. Velké Meziříčí, ves, pustá ves: 47, 374 (v pozn. [7]) místo „Svařanov“ čti „Svařenov“), 377, 383.
Svatobořice, o. Kyjov, ves: 146, 156, 168.
1. **Svatoslav** (Svatoslav u Luk), o. Jihlava, ves, pustá ves: 374, 383, 392.
2. **Svatoslav** (Svatoslavy), o. Tišnov, ves: 209, 272, 307, 387.
— *Martin Hron* z S. (asi z této): 95.
3. **Svatoslav**, o. Třebíč, ves: 374, 375, 383, 384.
S v a t o s l a v y, v. Svatoslav 2.
S v a t ý J i ř í [Svätý Jur], v. Jiří Svatý.
Svéslav (Svojislav), dvůr u Jestřebí, o. Blansko: *Albrecht Dubčanský* ze Zdenína na S.: 421.
S v ě t i e ř o v (Světěřov?), v. Věteřov.
1. **Světlá u Chlumku**, zaniklá, o. Velké Meziříčí, ves, pustá ves: 374, 377, 388.
2. **Světlá u Pavlínova**, zaniklá, o. Velké Meziříčí, ves, pustá ves: 374, 377.
Světlá hora (vinná), v. Boleradice.
Světlov Nový (Světlov, Nový Světlov), hrad u Bojkovic, o. Bojkovice: *Ctibor* z Lantštajna a z S.: 53. — *Burjan Světlovský* z Vlčnova na Novém S.: 337.
Světlovský: *Burjan*, v. Světlov Nový, Vlčnov.
S v i c h o t í n, v. Sychotín.
Svinošice, o. Tišnov, ves: 98, 127, 313.
Sviny, o. Velké Meziříčí, ves: 390.
[Svitava], řeka (v orig. voda): 367.
1. **Svojanov**, o. Litovel, ves: 6.
2. **Svojanov**, hrad v Čechách, o. Polička: *Jan* z Boskovic na S., Jan *Svojanovský* z Boskovic na Skalách: 115, 143, 154.
Svojanovský: *Jan*, v. Boskovice, Skály, Svojanov 2.
S v o j i s l a v, dvůr, v. Svéslav.
Svojkov, v Čechách, o. Bor u České Lípy: 1. *Jan* z S.: 14, 15. — 2. *Jan Jiřikovský* z S., [otec Jiřík]: 369. — *Jiřík* z S., z S. a na Jiříkovicích, [otec Oldřich], manž. Bohunka z Zahrádek, [syn Jan 2.]: 196, 205, 208. — *Kateřina* z S.: 318. — *Margeta* z S., manž. Hruozy Pinty ze Rtišovic: 211. — *Oldřich* z S., z S. a na Jiříkovicích, manž. Dorota z Počenic, [syn, Jiřík]: 97, 127, 161, 164, 167, 181.
— Pán Jiříkovský, držitel Žatčan; míní se *některý z pánů Jiříkovských ze Svojkova*: 418, 434 (str. 418).
Svojkovice (Swoykowicze), o. Telč, ves pustá (villa deserta): 48, 119.
S v o n o v i c e, v. Zvonovice.
Svratečka (Malá Svratka), o. Nové Město, ves: 108.
— Dvůr *Svratečka*, pod Svratkú [Radešínskou]: 52.
S v r a t e k, v. Svratka 1.
S v r a t k a, v. Svratka 1.
1. **Svratka Radešínská** (Svratek, Svratka), o. Nové Město, ves: 52.
— *Anna Šeborovská* ze S. (asi této), bratr Jan [ze S.], manžel Jiřík Šeborovský, švagr Jan [z Šeborova, Šeborovský], nějaký příbuzný Ventuš: 106. — *Dorota* z S.: 52, 108. — *Jan* [ze S.], sestra Anna: 106.
2. S v r a t k a M a l á, v. Svratečka.
3. **Svratka** (Švarcava), řeka: 294 (voda).
Svrčkovský rybníček, v. Cvrčovice a Hodice.
S v r č o v i c e, v. Cvrčovice.
S y c z n h o f, v. Siczenhof.
Sychotín (Svichotín), o. Kunštát, ves: 6.
Sýkora, příjmení, poddaný, v. Olešnička 1.
Syrovátka, příjmení: *Jiřík S.*, *Václav S.*, v. Lhota 9.
1. **Syrovice** (Curovice, Surovice), o. Židlochovice, ves: 21, 25, 87, 88.
2. **Syrovice Nové** (Syrovice), o. Mor. Budějovice, ves: 131, 171, 180, 199, 317, 330.
— *Mikuláš* z Víckova na S., M. *Prusinovský* z V. na S.: 214, 217, 228, 253, 260, 269, 270, 272, 290, 300, 317, 318.

Š.

Šabart, příjmení: *Půta Š.*, v. Rudolec 2.
Šaczek, příjmení: *Matěj Š.*, v. Branišov.
Šafov, o. Vranov, městečko: 154, 159, 256, 364 (místo „Šachov“ čti „Šafov“), 393.
Š a h a l í n, v. Číhalín.
Š a c h o v, v. Šafov.
Šajb. (hora vinná), v. Boleradice.
Šakvice (Šakovice), o. Hustopeče, ves: 106, 195.
Š a m í k o v i c e, Š a m í k o v s k ý d v ů r, v. Šemíkovice.
Šandlar, příjmení: *Martin Š.*, v. Znojmo (měštané).
Šanov (Šano, Šenov), o. Jaroslavice, pustá ves: 189.
Šarovy (Šárov, Šarov?), o. Napajedla: *Elška* z Š. ve službách Bohunky z Pernštejna, sestra Johanka: 345. — *Jakub* z Š., z Š. a z Krumsí-

na, Krumpsina, hofrichter, hofrychter markr. mor., rytíř: 50, 51, 53, 57, 61, 63, 64, 71, 77, 83, 85, 90, 91, 98, 101, 106-109, 111, 113, 115, 116, 120, 125, 126, 129, 130, 133, 136, 138. — *Johanka* z Š., ve službách Bohunky z Pernštejna, sestra Eliška: 345. — *Václav Letaur, Letar,* z Letova a z Malenovic na Š.: 358, 360, 363, 367, 370.
Š a s o v i c e, Š a s o v s k ý, v. Šašovice, Šašovský.
Šašovice (Šasovice), o. Telč, ves, tvrz: 28, 43, 353.
— *Martin z Š.:* 28. — *Jan Šasovský, Šašovský,* ze Mstěnic: 43, 104.
Šašovský (Šasovský) *Jan,* v. Mstěnice, Šašovice.
Š a t a v a, v. Šatov.
Šatice, zaniklé u Vratěnína, o. Jemnice, pustá ves: 54.
Šatov (Šatava), o. Znojmo, městečko: 154, 159, 256, 257, 268-270, 272, 297, 298, 300, 302, 364, 393.
— Při každém sv. Václavě mše ranná: 268, 269.
— *Zdeněk Mezřícký* z Lomnice na Vranově, pán dědičný Šatavských: 269.
Š č e c h o v, v. Štěchov.
Š č e p á n, v. Štěpán.
Š č e p á n o v, v. Štěpánov.
Š č e p á n o v i c e, v. Štěpánovice.
Š č e p k o v, v. Štěpkov.
Ščetka, příjmení: *Petr Š.,* v. Křoví.
Š č í t a r y, v. Štítary.
Š e b e r o v, v. Šeborov.
Šebkovice, o. Mor. Budějovice, ves: 303.
— *Holeček,* les: 303 (u Š.?).
Šebrov (Šeborov), o. Blansko, ves: 36, 37, 138, 154, 167, 179, 312, 378.
1. Š e b o r o v, v. Šebrov.
2. **Šeborov** (Šeberov, Všeborov), o. Velké Meziříčí, ves: 377.
— *Anna Šeborovská* ze Svratky, bratr Jan [ze Svratky], manžel Jiřík Šeborovský, švagr Jan [z Š., Šeborovský]: 106. — *Jan* [z Š., *Šeborovský*], švagr Anny: 106. — *Jiřík* z Š., z V., *Šeborovský,* bratr Jan [z Š., Šeborovský], manž. Anna Šeborovská ze Svratky: 47, 52, 106. — *Vavřinec* z Š.: 156.
Šeborovská, Šeborovský: *Anna,* v. Svratka 1., Šeborov 2. — *Jan [Š.], Jiřík,* v. Šeborov 2.
Šelmberk (Schellnberg, Sselmberg, Sselnbergk, Šelnberk), hrad v Čechách, u Bělče, o. Mladá Vožice: *Jan* z Š., nejvyšší kancléř král. čes. (Johannes de Schellnberg, Sselmberg, Sselnbergk, cancellarius, supremus cancellarius regni Boemie): 25, 28, 48, 79, 110, 207, 215. — *Jaroslav* z Š., J. ml. z Š. a z Kosti, z Š. a z Kosti na Rožnově: 193, 197, 209, 218, 258.
Š e l n b e r k, v. Šelmberk.
1. **Šembera** (Alois Vojtěch): 3.
2. **Šembera,** příjmení: *Jan Š.,* v. Boskovice.
Šemelcar, příjmení: *Jan Š.,* v. Jihlava (měšťané).
Š e m ě ř i c e, v. Našiměřice.
Š e m i c e, v. Šumice 1.
Šemíkovice (Šamíkovice), o. Hrotovice, ves: 41, 105, 106, 121, 158, 159, 164, 358, 359.
— *Šamíkovský* dvůr: 105, 106.
— *Bernart* z Š.: 18. — *Jakub* [z Š.], otec Matúš: 164. — *Jan* z Bezděkova a z Š.: 143. — *Matúš* z Š., synové Jakub, Ondra: 164. — *Ondra* [z Š.], otec Matúš: 164. — *Urbánek,* měl Šamíkovský dvůr: 105.
Š e m n i c e, v. Šumice 1.
[**Šenhoř**], (**Šenhořy**), zaniklé u Násedlovic, o. Ždánice, pustá ves, (dnes trať Hrubý a Malý Šenhoř): 154, 385, 433 (str. 154).
— *Stará* hora (viničná, u Násedlovic 1., dříve u Šenhořu): 154.
Šenkenberk (Šenknberk, Šenknperk, Šimberk), mezi Vracovicemi (o. Vranov) a Olbramkostelem (o. Znojmo): pustý hrad, pustý zámek, pustá ves: 156, 338, 393.
Š e n k v i c e, v. Čenkovice.
Šenkvický rybník, v. Čenkovice.
Š e n o v, v. Šanov.
Šenstras Malý, rybník, v. Schönstrass.
Šenstras Velký, rybník, v. Schönstrass.
Š e n s t r a z, v. Schönstrass.
Šerkovice, o. Tišnov: *Elška* z Š., z Š. a z Žirůtek: 47, 49-51.
Š e r n t y n g, Š e r t i n g, v. Schirnding.
Šerntyngar, Šertynger (podle Šerntyngu), příjmení: *Balcar, Baltazar Š.,* v. Schirnding.
Š e t r a p y, v. Všetrapy.
Šich, příjmení: *Šimek,* řečený *Š.:* 59.
Šilhavý, příjmení: *Vašek Š.,* poddaný, v. Vrbice 1.
Š i m b e r k, v. Šenkenberk.
Šimon, poddaný, v. Damnice. — *Š.,* opat, v. Vilémov.
[Š i n k v i c e], (Šenkvice), ves, v. Čenkovice.
— *Šenkvický* rybník, v. Čenkovice.
Šíp, vrch a les, v. Omice, Popůvky 1.
Šiška, příjmení: *Jan Š.,* v. Kounice 1., Slavkov. — *Petr Š.,* v. Kounice 1.
Šitbořice, o. Klobouky, ves: 88, 109.
Škorně, příjmení: *Bohuněk Š.,* v. Stránov. — *Jan Š.,* v. Proseč.
Škrha, příjmení: *Jan Š.,* v. Petrovice 6.
Škřinka, háj, v. Kyjovice.
Šlechta, příjmení: *Petr Š.:* 288.
Šlojíř, rybník, v. Vlasatice.
Šmelcar, Šmelcer, příjmení: *Martin Š.,* kanovník, v. Brno (chrám a kapitula u sv. Petra).
Šnéhole, hájek, v. Boleradice.
Š o n v a l d, v. Šumvald.
Šošůvka, (Šošůlka, Šušůlka), o. Blansko: 136 (místo „v Šošulce" čti „v Šošůlce"), 210, 349 (místo „v Šušulce" čti „v Šušůlce").
Špan, Španová, příjmení: *Jindřich Š., Regina Š.,* v. Brno (měšťané).
Španělsko (Hišpaní, Hišpaný, Hyšpaní, Hyšpaný, Išpaní, Išpaný, Yšpaní, Yšpaný): infant, v. Ferdinand 1., Maximilián.
Špetle, příjmení: *Jan Š.,* v. Prudice. — *Jeronym, Jerolím Š.,* v. Prudice. — *Jindřich Š.,* v. Pertoltice, Prudice. — *Jiřík Š.,* v. Prudice.
Špigl, příjmení: *Jan Š.,* poddaný, v. Olešná 4.
Špilberk (Špilnberk, Špylnberk, Špimberk), hrad, zámek, v. Brno-Špilberk.
Špilnberský rybník, v. Brno-Špilberk.
Špon, příjmení: *Henrich Š.,* v. Brno (měšťané), Špan.
Š r o t n t á l, v. Schrattental.
Štatmhole: rolí, slove v Š., v. Trboušany.
Š t a t n d o r f, v. Držkovice.

Štefan (mistr Štefan), poddaný, v. Damnice.
Štefl, jm. muž. (nebo příjmení?), poddaný, v. Damnice.
Štěchov (Ščechov), o. Kunštát, ves: 6.
Štěměchy, o. Třebíč, ves, tvrz: 119.
Š t e m b e r k, v. Šternberk.
Štěpán, poddaný, v. Odunec. — Jan, *Ščepánův* syn, poddaní, v. Popuvky 1. — *Š.*, poddaný, v. Troubsko.
Štěpánov (Ščepánov), zaniklý mezi Vémyslicemi a Tulešicemi, o. Mor. Krumlov: pustotina Š., u Miroslavě ležící, pustina jménem Š.: 133, 134. — *Anna:* právo a nápad po ní na pustotině Š.: 133.
Štěpánovice (Ščepánovice), o. Mor. Budějovice, ves: 27, 55, 79, 86, 106, 115, 180, 232. — *Ščepánovský* rybník: 72, 73.
Štěpkov (Ščepkov), o. Mor. Budějovice: *Lukáš Jindrák* z Š. a na Š.: 214.
1. **Šternberk** (Ssternberk, Štemberk, Šternberk, Šternberg), zámek: 411. — *Páni* z Š. (rod panský starodávní): 3. — 1. *Albrecht*, Albrecht st. z Š. (Albertus, Albertus senior de Ssternberk, Albertus de Ssternberk senior), A. z Š. st., z Š. *Holešovský*, z Š. a z Lukova, z Š. na Holešově, A. Holešovský, synové Jan 2. a Jan 3.: 3, 13, 21, 25, 31-33, 36, 43, 50, 51, 53, 60, 64, 71, 77, 79, 83, 85, 101, 102, 106, 108, 113, 114, 116, 120, 125, 126, 129, 130, 133, 134, 136, 144, 153, 157, 160, 161, 188. — 2. *Albrecht* ml. z Š., [dcera Lidmila]: 43. — 1. *Jan* z Š., *Jan Berka* z Dubé a na Š., Jan z Dubé na Š.: 5, 53, 60, 64, 71, 77, 85, 101. — 2. *Jan* z Š., J. st. z Š., z Š. a na Kvasicích, sudí, nejvyšší sudí markr. mor., otec Albrecht 1.: 170 (asi tento), 171, 177 (asi tento), 187, 188, 193, 197, 203, 207-209, 218, 221, 222, 225, 232, 234, 241, 242, 247, 251, 284. — 3. *Jan* z Š., *Jan* ml. z Š., z Š. na Holešově, otec Albrecht 1., [syn Jindřich]: 170 (spíše Jan 2.), 177, (spíše Jan 2.), 188, 218, 221, 271, 278, 293, 295, 310. — *Jindřich* z Š., z Š. na Holešově, [otec Jan 3.]: 408, 410, 414, 418, 421, 425, 428. — *Kateřina* z Š., manžel Jiřík Mrakeš z Noskova: 356, 400, 401. *Ladslav* Berka z Dubé a z Lipého na Š., [syn Václav]: 209. — *Lidmila* z Š., manž. Jana st. z Ludanic a na Jemnici, [otec Albrecht 2.]: 157. — *Václav Berka* z Dubé na Š., z Dubé a z Lipého na Š., z Dubé, z Lipého a na Š., nejvyšší sudí markr. mor., [otec Ladslav]: 329, 336, 337, 338, 347, 355, 358, 360, 363, 367, 371, 373, 376, 383, 386, 389, 393, 397, 398, 402, 408, 411, 412. — *Zdeněk* ze Š.: 55.
2. **Šternberk Český**, o. Vlašim: *Laclav* z Š. na Bechyni, nejvyšší kancléř král. čes. (Laczlaus de Sstern[berg] in Bechyna, supremus regni Bohemie cancellarius): 342.
Štiavnica Banská (Štiavnica), na Slovensku: *Šimon Eder* z Š.: 372.
Štítary (Ščítary), o. Vranov, městečko: 94, 170, 256, 364, 393. — *Štitarský* dvůr: 393. — *Žebrák*, rybník: 170.
Štítenský (podle Štítného v Čechách, o. Počátky): *Jan*, v. Kostníky.
Štoš, příjmení: *Hynek Š.*, v. Kounice 1.
Štramberk, o. Nový Jičín: *Bedřich* z Žerotína na Š.: 265, 277, 278, 285, 293.
Štrosperk, hora (viničná), v. Židlochovice.
Štumperk, hora vinná, v. Bojanovice 4.
Štyh (asi Štych), příjmení: mlýn *Štyhův*, v. Urbaneč.
Štyrsko (Stiria): vévoda (dux), v. Albrecht. *Volf Dytrich*, hrabie z Hardeku, z Klacka a v Mochlandu, nejvyšší dědičný šenk v Rakousích a truksas v Štyrsku etc., na Letovicích: 420. — Nejvyšší mistr zákona sv. Jana po Štyrsku *Jan* z Vartmberka, v. Vartenberk.
Šuch, příjmení: *Martin Š.*, v. Drahonín.
Š u m b e r k, v. Šumperk.
1. **Šumice** (Šemice, Šemnice, Všemnice, j. i n. č. 1), o. Pohořelice: ves: 223-227. — *Jakub Preygl* (Preygel?), poddaný: 226.
2. **Šumice Viničné** (Šumice), o. Slavkov, ves: 14, 49, 415. — *Bušek* z Melic a z Š.: 14.
Šumperk, (Šumberk): *Přemek* z Žerotína na Š.: 367.
Šumvald (Šonvald), o. Uničov: *Margreta* z Š. (tohoto?): 91. — *Oldřich Mládenec* z Miličina a na Š., [otec Přibík, matka Lidmila z Miličína]: 119. — *Přibík Mládenec* z Miličína a na Š., [manž. Lidmila z Miličína, synové Oldřich, Vilém]: 92. — *Vilím Mládenec* z Miličína a na Š., [otec Přibík, matka Lidmila z Miličína]: 218, 225, 241.
Š u š u l k a, v. Šošuvka.
Šváb, příjmení: *Jiřík Š.*, v. Lančov.
Švábenice, o. Vyškov, ves: 6. — *Alena* z Š., *A. Konická* z Š., otec Zdeněk Konický z Š., manžel Zykmund Helt z Kementu: 352. — *Aleš Laskovský*, Laškovský z Š.: 194, 195. — *Zdeněk* z Š., z Š. na Konici, *Konický* z Š., Konický z Š. na Konici, Konický z Š. na Moštěnici, dcera Alena: 193, 197, 209, 225, 232, 241, 243, 255, 260, 271, 284, 285, 289, 310, 311, 352.
Švábov, o. Třešť, ves: 231, 324.
Švajnic (Švajnyc), příjmení: *Balcar* (= Baltazar) *Š.*, v. Fulnek, Pilgramsdorf.
Švamberk, hrad v Čechách (jinak Krasíkov), o. Bezdružice: *Margreta* z Š., [manž. Čeňka Kuny z Kunštátu]: 36.
Š v a r c a v a, řeka, v. Svratka 3.
Švehla, příjmení: [*Mikuláš*] *Š.*, v. Kunžak, Němčice 13.

T.

Tábor, rybník, v. Čebín.
Táj, omylem originálu místo Stáj (z Táje místo z Stáje): 374.
T a j n, v. Týn.
T a j n e c, v. Týnec.
Talafous, **Talafús**, příjmení: v. Plaveč, Přeskače, Říčany 2. — *T.*: 98, 99. — *Bohuše T.*, v. Říčany 2. — *Jiřík T.*, v. Plaveč. — *Markvart T.*, v. Říčany 2.
Talmberk (Tolemberk, Tolmberk), v Čechách, o. Uhlířské Janovice: *Anna* z T., manž. Václava Hodického z Hodic: 311.

Tamfeld (Tamfald), Dammfelde, v bývalém Pruském Horním Slezsku, vládní okres a kraj Opolí: *Barbora* z T., manž. Víta z Hodic: 173. — *Kateřina* z T., synové Hynek a Jindřich, z Vydří: 140.
Tamiš, jm. muž.: *Tamiš Mathl*, poddaný, v. Lidměřice.
Tas, jm. muž.: kněz *Tas*, biskup olomoucký, v. Boskovice, Olomouc.
Tasov, o. Velké Meziříčí, městečko: 7, 10, 20, 21, 58, 125, 220, 244, 350, 400.
— Části T.: *Malá Strana*: 10, 21, *Horní Strana*: 20.
— Kostel sv. Petra a kostel sv. Václava: 220, 244, 350.
— Kostelík pustý, kostel pustý: 356, 400.
— Dům v T: 19. — Dům nárožní a dům (domek), na němž sedí *Matěj Rybář* (rybář?): 58.
— Potok *Jesinka* [Jasenka, Jasinka]: 58.
— Poddaní: *Šimek Jelito*, *Michal Masař* (masař?), *Matěj Rybář* (rybář?), *Petr Valda*, *Žiž, nebo Žiž?*, (v orig. Ziz): 58.
— *Blecha*, mlynář pod Tasovem: 244.
Tasovice, o. Kunštát, ves: 154, 155, 173.
Tata, v Maďarsku, v župě komárenské: 133.
Tavíkovice, o. Hrotovice, ves, tvrz: 92, 97, 98, 338, 339, 360, 361.
— *Anna* z T., otec Ludvík, matka Lidmila z Říčan, manžel Oldřich z Náchoda, syn Jindřich Březnický z Náchoda, vnuk Frydrych z Náchoda: 57, 92, 243. — *Barbora* z T., převoryše kláštera dalešického, otec Ludvík, matka Lidmila z Říčan: 57, 252, 253. — *Jan* z T., z T. na Polici, *J. Tavíkovský* z T. na Polici, hejtman hradu znojemského, hejtman Její královské Milosti [Marie, manželky krále Ferdinanda], manž. Kateřina z Puochomu: 195, 210, 222, 225-227, 232, 241, 255, 310, 337-339, 358. — *Jindřich* z T., *Tavíkovský*, otec Ludvík, matka Lidmila z Říčan: 57, 92, 97, 98. — *Kateřina* z T., otec Ludvík, matka Lidmila z Říčan: 98. *Ludvík* z T., manž. Lidmila z Říčan, děti Anna, Barbora, Jindřich, Kateřina, Margreta: 18, 57. — *Margreta* z T., otec Ludvík, matka Lidmila z Říčan: 57, 97. — 1. *Václav* z T., otec Vaněk: 50. — 2. *Václav* z T. na T., *Tavíkovský* z T., manž. Anna z Vrchovišč: 360, 361, 369, 387. — *Vaněk* z T., syn Václav 1., 50. — *Jan Zajímač* z Kunštátu na T., z Kunštátu a z Jevišovic na T., nejvyšší sudí markr. mor.: 219, 222, 232, 241, 243, 249, 255, 265, 269-272, 274, 277, 278, 281, 285, 290, 293, 296, 298, 300, 308, 309, 311, 313-316, 319, 323, 328, 329, 332, 340, 395.
Tavíkovský: *Jan*, v. Police, Tavíkovice. — *Jindřich*, *Václav*, v. Tavíkovice.
Tečice, v. Tetčice.
Tečický rybník, v. Tetčice.
Teige (Josef): 107 (místo „u J. Teige" čti „u J. Teiga"), 110, 432 (str. 96).
Tejnec, v. Týnec.
Telč (Teleč): 7, 215, 426.
— Oltář sv. Václava: 215.
— *Zachariáš* (Zacharyáš) z Hradce na T., nejvyšší komorník markr. mor., bratr Joachym z Hradce a na Hradci, nejvyšší kancléř král. čes.: 376, 383, 384, 386, 389, 393, 396, 397 (nejm.), 401, 402, 408, 411-414, 416 (nejm.), 418, 422, 425-427.
Telčice (Terčice), zaniklé u Vracovic, o. Vranov, [ves], pustá ves: 54, 154, 159, 256, 364, 393.
Telečkov Starý (Telečkov), o. Velké Meziříčí, ves: 244, 372.
Telnice (Tcelnice), o. Brno-venkov, ves: 179, 181, 374, 395.
Teplany, zaniklé severozápadně od Vranovic, o. Židlochovice, pustá ves: 266, 433 (str. 266).
Terčice, v. Telčice.
Terešov, v Čechách, o. Zbiroh: *Jan Kořenský* z T., matka Anna Kořenská z Nové Vsi: 423.
Teskvice, Teskvice na Louce, v. Stošíkovice na Louce.
1. Testice, v. Těšetice.
2. Testice na Louce, v. Stošíkovice na Louce.
Tesvice, v. Těšetice.
1. **Těšánky**, dvůr, neurčen: 100.
2. **Těšánky** (Těšany), o. Zdounky: *Mikuláš Mince* z Zárušic a na T.: 322. Pravděpodobněji jsou to však Těšany. V. tyto.
Těšany, o. Klobouky u Brna: 418, 419.
— *Těšanský* rybník: 419.
— *Mikuláš Mince* z Zárušic a na T.: 322. Pravděpodobněji T. než Těšánky 2.
Těšetice (Testice, Tesvice, Těšice), o. Znojmo: ves: 227, 318 (místo „Tešetic" čti „Těšetic"), 348, 415, 416, 434 (str. 348).
— Les, slove *Ausaz*, nad vsí Těšetici ležící, les *Ousov*, proti lesu Purkholci ležící: 415, 416.
— Ves T., jinak jmenovaná Testice, pod Purkholcem ležící: 318.
Těšice, v. Těšetice.
Těšínsko, knížectví: kníže *Přemek*: 147.
Tetaur, Tetúr (podle Tetova), příjmení: *Jiřík T.*, v. Tetov, Zlín. — *Václav T.*, v. Malenovice, Šarovy, Tetov, Zlín. — *Vilém T.*, v. Tetov, Zlín.
Tetčice (Tečice, Tetzice), o. Ivančice, ves: 147, 172, 208, 218, 404, 407.
— *Bočín* (Bočina), hora, les, vinohrady: 208 (místo „Bočin" čti „Bočín"), 218, 342 (místo „s Bočinem" čti „s Bočínem"), 404, 407.
— *Bobrava* [potok, přítok Svratky]: 208.
— *Tečický* rybník: 407.
— [*Jan* z T. a z Rožínky, bratr Václav, syn (pravděpodobně) Jiřík: 113 (nejm.).] — *Jiřík* z T. a z Rožínky, [otec pravděpodobně Jan]: 113. — *Václav* z T. a z Rožínky, [bratr Jan]: 113.
Tetov, Tettau, v bývalém Pruském Slezsku, vládní okres Lehnice, kraj Hoyerswerda: *Jiřík* z T., *Jiřík Tetaur* z T. a na Zlíně, J. st. z T. a na Zlíně, J. Tetaur st. z. T. na Zlíně, sudí práva menšího zemského kraje olomúckého, rytíř, syn Vilém 2., vnuk Mandaleny z Lomnice: 208, 218, 247, 249, 266, 277, 284. — *Václav Tetaur, Tetúr*, z T., z T. na Malenovicích, z T. a z Malenovic na Šárově, nejvyšší písař markr. mor., rytíř: 218, 275, 310, 311, 316, 328, 329, 332, 336, 358, 360, 363, 367, 368, 377. — 1. *Vilém Tetaur* z T. na Zlíně, z T. a z Zlína, z T. a ze Zlína: 53, 71, 77. — 2. *Vilím*,

syn Jiřika Tetaura z T. a na Zlíně, vnuk Mandaleny z Lomnice: 208.
T e t ú r, v. Tetaur.
T e t z i c e, v. Tetčice.
T e u n p o c h, T h e u m p o c h, v. Hluboká 1.
T h o w a c z o w, v. Tovačov.
Tikovice, o. Brno-venkov, ves: 66, 67, 246-249, 259, 267, 334, 357.
— *Bobrava* (Doubrava, Dúbrava, omylem místo Bobrava), potok: mlýn na B., D.: 258, 259, 334.
— *Barbora* z T.: 67.
Típeček (Typček), zaniklý u Jedovnic, o. Blansko, pustá ves: 15.
T i r o l i s, v. Tyroly.
Tisová, zaniklá, severně od Radkovic, o. Dačice, pustá ves: 101, 226, 307.
T í š k y, v. Čížky.
Tišnov (Tišňov): 88 (místo „u Tišnova" čti „u Tišňova"), 109.
— Klášter Tišnovský, Tišňovský, jenž slove Brána nebeská [Porta Coeli, ženský, cisterciácký]: 48, 88, 89, 132, 139, 208, 209, 271, 272, 307, 387.
— Abatyše *Johanna:* 48. — Převora *Uršula:* 48. — Podpřevora *Anna:* 48.
— *Mikuláš* z T., M. *Čadík* z T., manž. Anna z Ujčůvka: 40, 53.
Tišnovský Tišňovský klášter, v. Tišnov.
T i š ň o v, v. Tišnov.
Tištín (Čiščín), o. Kojetín, ves: 62.
Tluksa, příjmení: *Vaněk T.*, v. Výčapy.
Tlustomasty, zaniklé u Moravských Prus, o. Vyškov, ves: 16, 44.
T o j e č í n, v. Stoječín.
T o l e m b e r k, T o l m b e r k, v. Talmberk.
Toman (= Tomáš), jm. muž., v. Mladoňovice. — *T.*, jm. muž. (nebo příjmení?), myslivec, v. Pernštejn, Bohunka z Pernštejna. V. také Tomáš.
1. **Tomanov Dolní,** les, v. Oslava 1.
2. **Tomanov Horní,** les, v. Oslava 1.
Tomáš, převor, v. Praha (zákon křižovnický). — *T.*, převor, v. Znojmo (klášter u sv. Kříže). V. také Toman. — *Sv. T.* (Tuomy, Tůmy) kněží, konvent, v. Brno (kláštery).
Topolná, o. Napajedla, ves: 399.
Tovačov (Thowaczow), o. Kojetín: *Ctibor* z Cimburga, Cimburka a z T., z Cimburka, jinak z T., hejtman margabství, margrabství mor. (Cztiborius, Stiborius de Cimburg et de Thowaczow, de Cimburg, Cimburk, alias de Thowaczow, capitaneus marchionatus Moravie), manž. Elška z Melic: 3, 5, 13, 16, 23-25, 31, 33, 43, 50, 51, 53-55, 57, 60. — *Jan* z Pernštajna (z Pernštejna) na T., hejtman markr. mor., nejvyšší komorník markr. mor.: 149, 162, 167, 171, 211 (nejm.). — *Vojtěch* z Pernštajna na T., nejvyšší komorník [markr. mor.]: 358, 360, 363, 367, 368 a 370 (nejm.), 371, 373. — *Vratislav* z Pernštajna na T., krále Maximiliána komorník: 397.
Trboušany, o. Ivančice, ves: 266, 406.
— Rolí, slove *v Štatmholce:* 406.
T r e s k o t o v i c e, v. Troskotovice.
Trmačov, hrad u Hlubokého, o. Tišnov, hrad T., pustý: 21.
— *Ochozy nebo ochozy?*, t. j. lesy nebo části lesů?: 21, 431 (str. 21, č. 186, ř. 5.).
1. **Trnava,** o. Třebíč, ves: 374, 375, 383, 384.
2. **Trnava,** na Slovensku: 130.
1. **Trojanov,** zaniklý u Heršpic a u zaniklých Kuniček, o. Slavkov, pustá ves: 310.
2 **Trojanov,** žleb, nepochybně u Trojanova 1.: 211.
Sv. Trojice kostel, v. Cornštejn.
Troskotovice (Treskotovice), o. Pohořelice, ves, městečko: 182, 236, 259, 260, 268, 288, 329.
Troubsko (Troupsko, Trúbsko, v Trúbšče, v Trúbště, z Stroupska [= z s Troupska]), o. Brno-venkov, ves: 21, 27, 28, 31, 309, 315.
— Poddaní: *Jan, Jakub, Jíra, Marek, Martin, Mikuláš, Paul, Pavel, Prokop, Strachoň, Valenta,* rychtář: 309.
— Poddaní: *Barbora Janíčkova, Havel,* rychtář, *Jakub, Jan, syn Valy, Jan Loulav, Lucí Dvořská, Štěpán, Václav:* 315.
— *Elška* z T., syn Martin 1., vnukové Jan, Martin 2.: 27, 31. — *Jan* z T., *J. Proček* z T., syn Martina 1., vnuk Elšky: 31, 315. — 1. *Martin* z T., *M. Proček* (v orig. omylem Paczkovy syny místo Pročkovy) z T., syn Elšky, synové Jan, Martin 2.: 27, 31. — 2. *Martin* z T., *M. Proček* z T., syn Martina 1., vnuk Elšky: 31, 315. — *Prokop* z T., služebník Jana z Lompnice na Meziříčí, hejtmana markr. mor.: 99, 100.
T r o u p s k o, v. Troubsko.
Trpíčovice (Trpiečovice, Trpíšovice), zaniklé u Budkova, o. Jemnice, ves: 107, 135 (místo „Trpišovice" čti „Trpíšovice").
Trpiš, příjmení: *Mikuláš T.*, v. Čejov.
T r s i c e, v. Tršice.
Trstěnice (Tŕtěnice, vždy j. č.), o. Mor. Krumlov, ves, tvrz: 88, 402.
— *Anna* ze T., matka Ofka: 88. — *Dorota* ze T., matka Ofka: 88. — *Ofka* [ze T.], dcery Anna, Dorota: 88. — *Anna* z Biskupic, z Biskupic na T., manž. Adama Lva z Rožmitále a z Blatné: 426, 427. — *Petr Oneš* z Zástřizl na T.: 338.
Tršice (Trsice), zaniklé u Mešovic nebo u Rancířova, o. Jemnice: 108.
T r ú b s k o, v. Troubsko.
Trutmanice, zaniklé u Rakvic, o. Hustopeče, ves: 195, 241.
— Rybník, kterýž slove *Trutmanský:* 241.
Třebelice (Třebějovice), zaniklá ves, v Čechách, u Vojslavic, o. Humpolec: *Jan Vojislavský* z Vojislavic na T.: 250.
Třebelovice, Třebolovice, o. Jemnice, ves: 95, 112, 178, 231, 407, 408.
— Dvůr, řečený *Ježek,* v hranicích třebolovských ležící: 112.
Třebětice (Třebesice, Třebetice), o. Jemnice, ves, tvrz: 26, 104, 306, 329, 353, 389.
— Dvůr *Manšův* (Manšuov), pustý: 26.
Třebíč: město, předměstí: 182, 360, 373-375, 383, 384.
— *Podklášteří:* 373, 383.
— Benediktinský klášter Třebíč, klášter a zboží třebíčské: 148, 149, 162, 163, 373-375, 383, 384, 434 (str. 377, č. 27).
— *Barbora* z Třebíče: 72. — *Kateřina* ze T.: 407.

— *Jetřich* z Boskovic na T., *Jan Jetřich* z Boskovic na T., *Jan Jetřich Černohorský* z Boskovic na T., otec Arkleb z Boskovic: 241 (místo „Jetrich z Boskovic" čti „[Jan] Jetrich z Boskovic"), 243, 255, 256, 265, 271, 272, 277, 278, 281, 285, 293, 299, 308, 310, 311, 316, 323

Třeblovice, v. Čeblovice

Třeboň, v Čechách: *Petr* z Rožmberka a na T.: 303.

Třebová Moravská (Třebová): *Kristof*, Krištof, Krystof z Boskovic a na T., nejvyšší komorník markr. mor., hejtman markr. mor.: 183, 203, 206, 207, 209, 221, 222, 225, 232, 281, 285, 337. — *Ladislav*, *Ladslav*, z Boskovic a na T., z T., nejvyšší komorník markr. mor., bratři Albrecht, Jaroslav, Václav, z Boskovic: 53-55, 57, 61, 64, 71, 83, 114, 130, 132, 143, 153, 159, 161, 164. — *Ladslav Velen* z Boskovic na T.: 338.

Třemchova, v. Střemchoví.

Třesov, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 374, 377.

Třešč, v. Třešť.

Třeščice, v. Třeštice.

Třešť (Třešč): městečko: 55, 145.

— *Barbora*, dcera Matěje Vencelíka z Žirovnice a na T.: 214. — *Krystof Vencelík* z Vrchovišť a na T.: 426. — *Matěj Vencelík* z Vrchoviště, Vrchovišť, a na T., M. Vencelík z Žirovnice a na T., dcera Barbora: 158, 212-214, 265.

Třeštěnec, rybník, v. Čebín.

Třeštice (Třeščice), o. Třešť, rybník na T.: 13.

Třidcátník, příjmení: Jan T., v. Vojetín.

Třtěnice, v. Trstenice.

Třtinák, příjmení: *Vašek T.*, poddaný, v. Vrbice 1.

1. **Tučapy,** o. Uherské Hradiště, ves: 194.

2. **Tučapy,** o. Vyškov, ves: 22, 42, 178, 399.

Tuchořice, v Čechách, o. Žatec: *Petr Tuchorský* z T.: 305.

Tulešice, o. Mor. Krumlov, ves, tvrz: 251.

— *Mikuláš* z T., M. z Peče a z T., M. *Tulešický* z Peče, M. T. z Peče a z T., M. T. z Pečce a na Knihnicích: 13, 24, 40, 57, 59, 64, 68. — *Jiřík Rechemberk, Rechmberk*, z Želetic na T.: 251, 275. — *Petr Rechmberk* z Želetic na T.: 338.

Tulešický: *Mikuláš*, v. Knínice 4., Peč, Tulešice.

Tuoma, Tůma, *sv. T.* kněží, konvent, v. Brno (kláštery).

Tunkl, příjmení: *Jindřich T.*, *Jiří*, Jiřík T., v. Brníčko.

Tunklovský rybník, v. Bystrc 2.

Tupanov, zaniklý východně od Rybníku, o. Mor. Krumlov: *Matěj Vacek* z Bezděkova a z T. (v orig. z Stupanova, z T.): 57, 95, 431 (str. 57).

Tupešice, v. Stupešice.

Turci, protivníci svaté víry křesťanské: 266.

[Turzo], na Slovensku, místní část města Gelnice (Turzovské kúpele), příjmení biskupa Stanislava, v. Olomouc (biskupové).

Tvorkov, v bývalém Pruském Horním Slezsku, vládní okres Opolí, kraj Ratiboř: *páni* Tvorkovští (rod mezi staré rody panské přijatý): 4. — *Machna* z T., manž. Bluda z Kralic, bratr Pertult: 40, 78. — *Pertult* z T., sestra Machna: 31, 40, 43.

Tvořihráz (Tvořehráz), o. Znojmo, ves: 16, 17, 141, 358, 388, 407, 434 (str. 388, č. 17).

— *Brikci* z T.: 13, 14. — *Havel Bušek* z Tvořehráz (v orig. z Stvořehráz): 407. — *Ješek* z T.: 17.

Týn (Tajn), o. Třebíč, ves: 373, 383.

Týnec (Tajnec, Tejnec), o. Břeclav, městečko, zámek, tvrz, tvrz zbořená: 33, 195.

— *Jan*, mlynář z T.: 12, 28.

Typček, v. Típeček.

Tyroly (Tirolis), hrabě (comes), v. Albrecht.

U.

Ubce (v Ubcích), chybné čtení místo ubce (v obcích), v. Budějovice Moravské.

Ublo, o. Vizovice: *Jan* z Ubla [a z] Chřepic: 10.

Udeřice (Hudeřice), o. Hrotovice, ves: 94, 134. — Les *Hradnice*: 134.

Údolí Panny Marije (klášter oslovanský v Ú. P. M.), v. Oslavany.

Uherce, v. Uhřice 2.

1. **Uherčice,** o. Hustopeče, ves: 132.

2. **Uherčice** (Nové Uherčice, Uhřice), o. Jemnice, pustá ves, ves: 54, 58, 333, 414.

— *Jan* z Krajku na N. U., *J. Krajíř* z Krajku na N. U.: 338, 339. — *Václav* Krajíř z Krajku na N. U., na U.: 360, 363, 367, 372, 373, 383, 387, 412.

3. Uherčice, v. Uhřice 1.

4. Uherčice, v. Uhřice 2.

5. Uherčice Nové, v. Uherčice 2.

Uhry (Ungaria), království uherské: 79, 282, 432 (str. 96).

— Králové, v. Ferdinand 1., Ludvík, Matyáš, Maximilián, Vladislav.

— Králová, v. Marie.

— *Mikuláš Prusinovský* z Víckova, nejvyšší išpán a hejtman královÉ Marije Její Milosti hrabství Starého Zvolena: 328.

— *Oldřich*, svobodný pán z Eycingu, Eycinku a na Reci, *Zdeněk Mezřícký* z Lomnice a na Vranově, rady Její králové Mti: 326, 327.

— V království uherském stolice apoštolské de latere legát *Jeronym*, v. Brindisi.

1. **Uhřice** (Uherčice), o. Bučovice, ves: 114, 135.

2. **Uhřice** (Uherce, Uherčice, z Uhřec), o. Ždánice, ves, tvrz: 36, 37, 112, 272, 322, 330, 336, 368, 384.

— *Erkuleš*, syn Jaroslava Racka z Mrdic a na U., matka Manda: 322. — *Jaroslav* z Mrdic na U., J., *Racek*, Račzek, z Mrdic na U., manž. 1. Margeta z Víckova, 2. Alexandrina, Alexandryna, z Sovince, syn Erkuleš, ujec Jaroslav z Sezemic, švagr Znata z Víckova na Čejkovicích, služebník a kmotr Ondřej z Zákřovic: 199, 208, 234, 272, 321, 322. — *Jiřík Racek*, Račzek, z Mrdic a v U., z U., manž. Johanka z Nítkovic: 36, 49, 101, 105, 107. — *Znata* z Víckova na U., komorník práva menšího olomúckého: 339.

3. Uhřice, v. Uherčice 2.

Uhřínov, o. Velké Meziříčí, ves: 100, 244, 372, 392.

Ujčůvek, zaniklý u Ujčova, o. Bystřice nad Pernšt.: 40, 53.

— *Anna* z U., manž. Mikuláše z Tišnova: 40,

53. — *Dorota* z Ú., manž. Vaňka z Čepího: 53. — *Vaněk* z U. (= Vaněk z Čepího), manž. Dorota z Ú.: 53.
1. **Újezd**, (Oujezd), o. Velká Bíteš, ves: 26, 172, 404.
2. **Újezd**, (Oujezdeček, Újezdeček), o. Kunštát, ves: 35 (nejspíše tento), 155 a 173 (Újezdeček, Oujezdeček, buď tento Újezd nebo zaniklá ves někde v okolí Újezdu nebo Hodonína a Tasovic.)
3. **Újezd**, o. Mohelnice, Újezdský dvůr: 6.
4. **Újezd**, zaniklý mezi Pohořelicemi a Šumicemi, o. Pohořelice: pustá ves: 257.
5. **Újezd**, (Oujezd): dům, konvent a bratří u Matky Boží na Ú. (Ou.), v. Praha.
6. **Újezd**, o. Tišnov: 13, 35, 36.
7. **Újezd** (Oujezd), o. Žďár, ves: 244, 372.
8. **Újezd** (Oujezd), o. Židlochovice, ves: 397, 419. — *Jan* z Ú. (pravděpodobně z tohoto): 127.
9. **Újezd Horní** (Oujezd, Újezd), o. Mor. Budějovice, ves: 7, 102, 306.
10. **Újezd Svinošický**, zaniklý u Svinošic, o. Tišnov: 127.
— Les pod *Kozími hřbety* (snad tu, nebo u Lelekovic, nebo u Němčic 2.): 127.
Újezdec, zaniklý u Police, o. Jemnice, pustá véska, pustá ves: 38, 195.
Ú j e z d e č e k, v. Újezd 2.
Újezdský dvůr, v. Újezd 3.
Ulvy, zaniklé mezi Čejkovicemi (o. Hodonín) a Velkými Bílovicemi (o. Břeclav), pustá ves: 250, 285, 305, 336.
Únanov, o. Znojmo, ves: 59, 130, 131, 354.
U n c z n d o r f, v. Onšov 2.
Unčovice (Hončovice), o. Litovel: 40, 99, 432 (str. 99).
U n e š o v, v. Onšov 1.
U n g a r i a, v. Uhry.
Ungerwiz, louka, v. Ivaň.
Unín, o. Tišnov, ves: 21, 206.
— *Ochozy nebo ochosy?*, t. j. lesy nebo části lesů?: 21, 431 (str. 21, č. 186, ř. 5).
Unkovice, o. Židlochovice, ves: 130.
Unru, příjmení: *Honz U.*, v. Hernsdorf.
Ú p o n ě š i c e, v. Oponešice.
Urban, dvořák, v. Nehradov. — *U.*, poddaný, v. Odunec.
Urbaneč, o. Dačice, ves, tvrz: 243, 333.
— Mlýn *Štyhův* (asi Štychův): 243.
— *Stanislav Houska* z Zahrádky a na U.: 213.
Urbánek, jm. muž. nebo příjmení, v. Šemíkovice.
Uršula, převora, v. Tišnov. — *Uršula*, manž. Štěpána Karnara, v. Brno (měšťané).
Úsov (Ousov), o. Mohelnice: 209.
— *Jan Jetřich* z Boskovic na Ú., na O., *J. J. Černohorský* z Boskovic na Ú., na O.: 328, 329, 332, 336, 338, 347, 350, 354, 358, 363, 367, 372, 373. — *Jiří, Jiřík* z Vlašimě a z Ú., z Vlašimě a na Ú., z Vlašimě na O., z Vlašimě a na O., Jiřík *Úsovský*, podkomoří, ujec Petra z Sovince, bratr Karel: 53, 61, 64, 71, 83, 108, 153, 164. — *Karel* z Vlašimě a z Ú., K. mladší z Vlašimě na Ú., z Ú., bratr Jiřík: 53, 61-64, 71, 83.
Úsovský: *Jiřík*, v. Úsov.
Ústí (Ústie), neurčeno: *Martin* z Ú., *M. Hromádka* z Ú., matka Bonuše, manž. Machna ze Všechovic: 24, 39.
U s t u p o v i c e, v. Ostopovice.
Úsuší (Ósoší), o. Tišnov, ves: 114 (místo „Osoší" čti „Ósoší").
Ú t ě š i c e, v. Otěšice.
Úvar, louka, v. Otradice.
Úvoz (Ouvoz) zaniklý u Líšnice, o. Mohelnice, [ves]: 6.

V.

Vacek, jm. muž. jako příjmení: *Matěj V.*, v. Bezděkov 3., Tupanov.
1. **Vacenovice**, o. Kyjov, ves: 129, 138.
2. **Vacenovice** (Waczenovicze), o. Mor. Budějovice, pustá ves, villa deserta: 48, 119, 126, 406, 408.
Václav, *sv. V.* kostel, v. Tasov; při každém *sv. V.* mše ranná, v. Šatov; *sv. V.* oltář, v. Telč.
— *V.*, král [český]: 103.
— *V.*, opat, v. Žďár 2. — *V.*, opat, v. Želiv. — *V.*, kněz, sv. Písma bakkalář, v Čechách a v Moravě prior a provinciál [zákona sv. Dominika predicatorum (predykatorum)]: 313. — *V.*, syn Kateřiny z Buchovic a z Otradic, Kateřiny z Otradic, v. Bochovice, Otradice. — *V.*, bratr Mikuláše Trpiše z Čejova, v. Čejov. *V.*, bratr Mikuláše, na dvoře, v. Domanínek. — *V.*, dvořák, v. Rešice. — *V.*, syn Matěje, dvořáka, v. Lhotice 2. — *V.*, poddaný, v. Hrušky 2. — *V.*, poddaný, v. Troubsko.
Václavek, na dvoře, v. Blažejovice.
Václavov (Wainczldorf, Wenczeldorf, Wenczldorf, Weynczeldorf, Weynczelerdorf, Weynczelersdorf, Weynczldorf), osada v obci Miroslaví, o. Mor. Krumlov, ves: 11 (v orig. č místo cz), 67, 84, 86, 129, 225.
— Hory (= vinice): *Drayczehen, Dreiczehen, Dreyczehen*: 11, 67, 86, 129. *Weinperk*, hora *waymperská, weymperská, weynperská* 11 (místo „Weynperská" čti „weynperská"), 67, 86.
Vacula, příjmení, poddaný, v. Hrušky 2.
V a h a n č i c e, V a h a n t i c e, v. Vohančice.
[Vacha], příjmení, v. Vachové.
Vachek, Vašek, jm. muž., poddaný, v. Hartvíkovice, Znojmo.
Vachové [Vacha], příjmení: Jan, Řehoř, Tomáš, Vilím Vachové, v. Ořechovičky.
Vachů, příjmení: *Jan V.*, poddaný, v. Vesce 3.
V a j t m i l a r, V a j t m i l a ř i, V a j t m i l e, v. Weitenmühle.
Vala, příjmení, *Jan, syn Valy*, poddaní, v. Troubsko.
Valatka, příjmení: *Vavřinec V.* [ze Smrčku]: 18.
Valda, příjmení: *Petr V.*, poddaný, v. Tasov.
Valdíkov, o. Třebíč, ves: 374, 383.
Valdštejn (Valdnštajn, Valdštajn, Valštejn, Waldstayn, Waldsstain, Waldstayn), hrad v Čechách, o. Turnov: *páni* z V. (rod panský starodávní): 3. — *Alena* z V., manž. Václava z Ludanic: 8. — *Anna* z V. a na Židlochovicích, otec Heník, bratr Hynek 2., sestra Machna, tetka Kunka z Kravař a z Strážnice: 62, 63. — 1. *Burian, Burjan*, z V., z V. a na Brtnici, z V.

a z Brtnice, *Brtnický*, [otec Hynek 1.], bratr Zdeněk 1., manž. Kateřina z Ludanic, [synové Jan 2. a Zdeněk 2.]: 61, 72, 99, 119, 128, 134, 138, 142-145, 148, 167, 170, 171, 222, 234, 235, 274, 281, 284, 327. — 2. *Burjan*, erb a dědic po Zdeňkovi [1.] a Burjanovi [1.], strejc Zdenka [2., také takového erba a dědice]: 327. — *Henik* [z V. a na Židlochovicích], syn Hynek 2., dcera Anna: 15, 62. — 1. *Hynek* z V., z V. a z Brtnice (Hinko, Hynco, Hynko de Waldstayn, Waldsstain, Waldsstayn, alias de Brtnica, Brtnicza), bratři Jan 1., Václav, manž. Dorota z Lípy, [synové Burian 1., Zdeněk 1.]: 3, 7, 13, 19, 21, 22, 23, 25. — 2. *Hynek* z V., z V. na Židlochovicích, z V. a z Židlochovic (Hinko, Hynko de Waldsstayn, alias de Zelowicz), otec Henik: 3, 10, 13, 15, 17, 21, 62. — 3. Hynek z V., hejtman a místodržící nejvyššího komornictví, nejvyžší komorník markr. mor., [otec Zdeněk 2.]: 399, 400. — 1. *Jan*, bratr Hynka 1. a Václava: 19. — 2. *Jan* z V., z V. na Brtnici, [otec Burian 1.]: 255, 265, 271, 277, 278, 281, 285-287. — *Machna* z V. [z V. a z Židlochovic?], otec Henik, bratr Hynek, sestra Anna: 7, 62. — *Václav*, bratr Hynka 1. a Jana 1.: 19. — 1. *Zdeněk* z V., z V. a na Brtnici, z V. a z Brtnice, [otec Hynek 1.], bratr Burian 1.: 61, 72, 99, 100, 119, 128, 171, 327. — 2. *Zdeněk* z V., z V. na Brtnici, hejtman markr. mor., [otec Burian 1.], strejc Burjan 2., manž. Anna z Krajku, [syn Hynek 3.]: 198, 214, 226, 235, 237, 256, 257, 311, 323, 327-329, 333, 336-338, 340, 341, 347, 350, 354, 355, 357, 358, 360, 362, 363, 367, 368, 372, 373, 376, 383, 386, 389, 390, 391 (nejm.), 392, 393, 396 (nejm.), 402, 415. — *Žofka* z V., hrabinka, manž. Petra, hrabí od sv. Jiří a z Pezinku etc.: 89.

Valecký, Valecský (podle Valče): *Jiřík*, v. Mírov, Hostim. — *Markvart*, v. Miroslav, Mírov. — *Vilím*, v. Budkov, Doupov, Lelekovice, Mírov. — *Zygmund*, v. Mírov.

Valeč, o. Hrotovice: ves, tvrz: 12, 171, 214, 384, 385.
— *Jaroslav* z Doubravice na V.: 311, 328. — *Karel* z Doubravice na V., K. *Osovský* z Doubravice a na V.: 335, 337, 338. — *Smil Osovský* z Doubravice na V., z Dúbravice na V.: 221, 228.

Valenta, jm. muž. nebo příjmení, služebník, v. Pernštejn, Bohunka z P. — *V.*, jm. muž. nebo příjmení, rychtář, poddaný, v. Troubsko.

Valpurga (Valpurk), převora, v. Oslavany.

V a l š t e j n, v. Valdštejn.

Valtice, o. Mikulov: *Jiřík Hortman* z Lichtnštajna na V.: 337.
— Valtická louka (louka, slove *Valtická*, ležící mezi grunty panství mezeříckého při hoře, řečené Kyjovská [u Kyjovic]): 423.

Valtínov, o. Dačice, ves: 110, 158.
— *Chval* z V.: 110.

Valtrovice (Valtrubice), o. Jaroslavice, ves: 266, 291, 292, 297, 298, 302.

Vanecký: *Burjan*, *Jiřík*, v. Jemnice 2., Vaneč.

Vaneč (Evaneč, Evaň), o. Náměšť nad Oslavou, ves: 21.
— *Barbora* z E., 1. manžel Arnošt z Jemničky a z Studnic, 2. Vavřinec Kobík z Opatova: 70, 90. — *Burjan Vanecký* z Jemničky a na V.: 400. — *Jetřich* z E.: 19, 21. — *Jiřík Vanecký* z Jemničky a na V.: 424.

Vaněk, poddaný, v. Slatina 1., Vesce 3.

Vápenná hora (viničná), v. Vémyslice.

Varadín Velký (Varadín), v Rumunsku (Oradea Mare): *Jan [Filipec]*, biskup varadínský a olomoucký: 31.

Vartenberk [= Stráž pod Ralskem], (Vartmberk, Vartnberk), v Čechách, o. Mimoň: 1. *Jan* z V. a z Děčína, manž. Kateřina z Kunštátu: 11. — 2. *Jan*, J. st. z V. a na Strakonicích, *J. Strakonický*, nejvyšší mistr převorství českého zákona sv. Jana Jerozolim[i]tánského, nejvyšší mistr zákona rytieřujícího sv. Jana, křtitele božího, posvátného domu špitále Jerozolymitánského po Čechách, po Moravě, po Slezi, po Polsku, po Rakousích, Štyrsku, Korytanech i po Karnyoli: 320, 321. — *Zdeněk* z V. a na Napajedlích: 399.

Vašek, Vachek, poddaný, v. Hartvíkovice.

Vatín, o. Žďár, ves: 81.

Vavák, příjmení: *Jakub V.*: 17.

Vávra, muž Kateřiny z Náramče, v. Rudíkov.
— Vávra, dvořák, v. Vesce 2.

1. **Vážany**, o. Boskovice: *Jindřich Havéř* z V.: 305.

2. **Vážany**, o. Uherské Hradiště, ves: 194.

3. **Vážany**, o. Vyškov, ves: 214.
— Louka, kteráž slušela ke vsi V., kteráž slove louka *Bohdalská*: 214.

4. **Vážany Linhartské** (Vážany), o. Slavkov: 279-281.
— *Vážanský* rybník: 279-281.

Vedrovice (Bedrovice), o. Mor. Krumlov, ves, tvrz: 236, 288, 348.
— *Jan Koberský* z Drahanovic a na B.: 236, 287, 288. — *Štěpán Kusý* z Mukoděl a z V., man Jindřicha z Lipého, nejvyššího maršálka král. čes.: 68, 93.

V e i t m i l e, v. Weitenmühle.

Veitmilner, příjmení: *Ladislav V.*, v. Weitenmühle.

Vejskoky, trať, v. Bohutice 2.

V e j v a n o v i c e, v. Ivanovice 1.

Velehrad, o. Uherské Hradiště: cisterciácký klášter V.: 96, 194, 258, 350-352, 390-391, 398, 399, 405.
— Opatové: *František*: 194, 258. — 1. *Jan*: 96, 350, 351. — 2. *Jan*: 350-352, 390, 391, 398, 399, 405. — *Mikuláš*: 390. — Převor *Vojtěch*: 96.

Velešovice, o. Slavkov: 127, 395, 396.
— Rybník *Dolní Velešovský*: 395, 396.
— Rybník *Horní Velešovský*: 396.

Veleves, neurčena (někdy obec v Horním Slezsku?): *Jan* z V., kanovník, v. Brno (chrám a kapitula u sv. Petra).

Veliký, příjmení: *Jan Proček V.*, v. Cetno Horní.

Velinice, zaniklé u Zdeňkova, o. Telč, ves: 134.

Velovice, les, v. Horákov.

Vémyslice (Vejmyslice, Výmyslice), o. Mor. Krumlov, ves: 298, 299, 319.
— Hory (viničné): *Junkperk*, hora *Rarohová*, hora *Vápenná*: 319.
— *Anna* z V., matka Zicha z Popůvek: 41.

Vencelík, příjmení: *Jindřich V.*, v. Vrchoviště.

— *Krystof V.*, v. Třešť, Vrchoviště. — *Matěj V.*, v. Třešť, Vrchoviště, Žirovnice. — *Petr V.*, v. Vrchoviště.
Ventura, příjmení: *V.*, služebník, v. Pernštejn, Bohunka z P.
Ventuš, nějaký příbuzný Anny Šeborovské ze Svratky, v. Svratka 1.
V ě ř k o v i c e, v. Zvěrkovice.
1. **Ves Dolní** (Vsi Dolní), zaniklá u Rešic, o. Hrotovice, ves: 24, 64, 84, 96, 251, 358.
2. V e s K r á l o v á, v. Králová.
3. **Ves Kunčina**, o. Kunštát, ves: 6 (místo „ves" čti „Ves").
4. **Ves Martinova**, zaniklá mezi Sychotínem a Zbraslavcem, o. Kunštát, ves: 6.
5. **Ves Německá, Ves Němecská** (Němecská Véska), splynula s Mor. Budějovicemi, ves: 94, 171, 327.
6. **Ves Nová**, o. Třebíč, ves: 374, 383.
7. **Ves Nová**, neurčena, na panství třebíčském, jiná než č. 6., Nová Ves, pustá: 374.
8. V e s N o v á, v. Pole 2.
9. V e s N o v á, v. Sady 2.
10. **Kuřimská Nová Ves** (Nová Ves), o. Tišnov, ves: 114.
11. **Moravská Nová Ves** (Nová Ves), o. Břeclav, ves: 194, 195.
12. **Radkovská Nová Ves** (Nová Ves), o. Velká Bíteš, ves: 193.
— *Anna* z N. V., dcera Jana z N. Vsi a z Radkova, manž. Jana z Ewrharcze, z Ebrharcze a na Meziříčičku: 53, 61. — *Burjan* z N. V. a na Radkově, Burian *Radkovský* z N. V., synové Hynek, Václav: 113, 193. — *Čeněk*, syn Jana z N. V. a z Radkova: 53. — *Hynek Radkovský* z N. V., otec Burian: 193. — *Jan* z N. V. a na Radkově, z Radkova, manž. Ščastná z Račic, syn Čeněk, dcera Anna: 7, 11, 15, 34, 53. — *Václav Radkovský* z N. V., otec Burian: 193.
13. **Tišnovská Nová Ves** (Nová Ves, Nová Ves Ryssovská, podle hradu Rysova), o. Tišnov, ves: 13 (místo „Ryšovská" čti „Ryssovská"), 35, 36, 50, 328.
— Poddaní: *Brychta, Janák, Martin Řehák:* 50.
1. **Vesce** (str. 104 3. pád Vešti; tak oprav místo Veští), o. Dačice, ves: 26, 104, 284, 306, 310-312, 329, 389.
— Poddaný *Havel Halama:* 312.
2. **Vesce** (Bezce), o. Mor. Budějovice, ves, tvrz: 11, 129, 277, 353, 357, 385, 413.
— Dvůr *Bezecký:* 357.
— *Albrecht Bošovský* z Poláńky na B.: 290. — *Matěj* z B.: 11. — *Vaněk* z Lichtnburka na B., z Lichtnburka na B., V. *Bítovský* z Lichtnburka na B.: 329, 333, 336, 338 a 434, 347, 350, 354.
— *Vávra*, dvořák z B.: 129.
3. **Vesce**, o. Telč, ves: 144, 323, 324.
— *Brusičný* rybník: 144.
— Poddaní: *Bárta Hynek, Jan Janču, Ondra Janču, Jan Jírů, Jakub Kuba, Mareš, Matěj Mastek, Matěj Mejda, Matouš*, rychtář, *Prokeš Průcha, Jan Smíšků, Jan Vachů, Vaněk, Vít:* 323, 324.
V e s e l á, v. Veselí 1., Veselka.
Veselá hora (viničná), v. Němčičky 1
V e s e l é, v. Veselí 1., 2., 3.
1. **Veselí** (Veselá, Veselé, Veselíčko), o. Bystřice nad Pernštejnem, ves: 25, 39, 51.
— *Martin* z V.: 24, jeho matka Bonuše: 25.
2 **Veselí** (Veselé), dnešní Nepomuky, o. Telč, [ves], pustá ves: 10, 23.
3. **Veselí** (Veselé), o. Tišnov, ves: 114, 206, 328.
4. **Veselí nad Moravou** (Veselí), o. Uherský Ostroh: *Hynek Bílík* z Kornic na V., [syn Smil]: 209, 210, 218, 225, 241, 277, 281, 285, 297, 308, 311, 316, 323, 336-338, 347. — *Smil Bílík* z Kornic na V., [otec Hynek]: 397, 408, 414.
5. **Veselí Nové** (Veselí), o. Žďár, městečko: 244, 372.
1. V e s e l í č k o, v. Veselí 1.
2. **Veselíčko**, o. Lipník nad Bečvou: Voldřich z Kounic na V.: 418, 425.
Veselka (Veselá), o. Kunštát, ves: 196.
Veselský dvůr, neurčen: 7.
1. V é s k a, v. Víska.
2. **Véska Malá**, splynula s Mor. Budějovicemi, ves: 171, 327.
3. V é s k a N ě m e c k á, v. Ves 5.
4. **Véska**, neurčena, na panství rosickém: 342. (Nebo jen véska nejmenovaná, snad Lhotky 2.?)
Věstonice Dolní (Vistonice), o. Mikulov: 267.
Věstoňovice (Věstonovice), o. Třebíč, ves: 374 (v orig. omylem Městonovice), 383.
Věteřov (Světieřov, nebo Světěřov?), o. Ždánice, ves: 385.
Vetla, zaniklá u Vatína, o. Žďár, ves: 81.
V e t o v i a, v. Bítov 2.
Větrov, zaniklý u Rychlova, o. Jihlava, ves: 7.
Vevčice (Vyvčice), o. Znojmo, ves: 128, 141, 358, 400.
Veverský (podle Veveří): *Jan*, v. Ludanice. — *Václav*, v. Jemnice 1., Ludanice. — *Zygmund*, v. Ludanice.
Veveří, o. Tišnov: hrad, zámek: 66, 147-149, 154, 155, 204, 205, 208, 209, 271, 272, 286, 306, 307, 344, 346, 387, 397, 405, 423, 424.
— *Hynek* z Ludanic a z V.: 71. — *Jan* z Ludanic na V., J. ml. z Ludanic a na V., J. *Rokytský* z Ludanic na V., J. *Veverský* z L., manž. Anna z Vlašimě: 203, 209, 221, 222, 225, 241. — *Václav* z Ludanic a na V., a z V., V. *Veverský* z Ludanic na Jempnici, podkomoří markr. mor.: 53, 60, 61, 64, 66, 67, 77, 83, 85, 95, 146, 148, 154, 156. — *Zigmund*, Zygmund, z Ludanic a na V., Z. *Veverský* z Ludanic, manž. Kateřina z Vlašimě, strýc Hynek z Ludanic a na Rokytnici: 161, 163, 164, 167, 169, 178, 230.
Věžné, neurčeno: *Gabriel Panvic* z V.: 416.
Věžnice (Věžnice Bahenná, omylem originálu Bahanná), o. Jihlava: ves: 374, 377, 388.
V ě ž n í k, v. Věžníky.
Věžníky, původně Věžník, dnes dvůr, někdy ves a tvrz, v Čechách, u Městečka, o. Vlašim: *Dorota* z Věžníka, manž. Františka z Libivé: 9. — *Johanka* z Věžník, manž. Vilíma Jankovského z Vlašimě: 358.
1. **Vícenice**, o. Mor. Budějovice (tyto nebo Vícenice 2.?), ves: 17, 43, 92, 126, 144, 161, 179.
— 1. *Anna* z V. (asi z těchto), dcera Margety, manž. Jana z Nehradova (= nepochybně Jan

1. V.: 126. — 2. Anna z V. (asi z těchto), manž. Jana z Vyčap (= Anna 1.?), a pak Jan z Vyčap (= Jan z Nehradova?): 170. — Dorota z V., syn Vavra: 92. — 1. Jan, dvořák z V. (asi z těchto, — nepochybně Jan z Nehradova): 144. — 2. Jan z V. (asi z těchto): 101 (snad jiný než Jan 1., nebo, spíše, Jan z Nehradova?, a pak Jan z Nehradova = Jan, dvořák z V., = Jan z Vyčap?). — Margeta z V. (asi z těchto), dcera Anna, zeť Jan z Nehradova: 126. — Martin z V.: 43. — 1. Matěj z V.: 16, 17. — 2. Matěj Kráčz z V.: 17, 43. — Matúš z V. (asi z těchto): 144. — Tomáš z V.: 11. — Vavra, syn Doroty z V.: 92.

2. **Vicenice**, o. Náměšť nad Oslavou, ves: 10, 23, 28, 41, 52, 64, 220, 272. Srov. také Vicenice 1.

1. **Víckov**, o. Tišnov, pustý hrad: 36.
— Albrecht z V., z V. na Čejkovicích, sudí práva menšího brněnského, práva menšího zemského kraje brněnského, bratři [Filip 2., Mikuláš], Přemek, Vilím, Znata, manž. Alena ze Mstěnic, synové Arkleb, Jan, jinak Jan Dětoch: 208, 218, 250, 255, 256, 261, 266, 274, 275, 277, 278, 284, 303, 304, 305, 309. — 1. Anna z V. a z Prščic, sestra Dorota: 66. — 2. Anna z V., manž. Jiníka z Olešničky a na Moravci: 109 (= Anna 1.?). — Arkleb, Artleb, z V., z V. a na Čejkovicích, otec Albrecht: 251, 304, 305, 390. — Dorota z V. a z Prščic, manž. Matúše z Myslova, sestra Anny 1.: 66, 97. — 1. Filip z V. a z Prusinovic, manž. Kateřina z Skalice a z Krhova: 43, 47. — 2. Filip z V. na Ostupovicích, [bratři Albrecht, Mikuláš, Přemek, Vilím, Znata], manž. Zuzana z Bruzovic, syn Záviše: 280. — Jan, Jan Dětoch, z V., z V. a na Čejkovicích, otec Albrecht: 304, 305, 390, 391. — 1. Margreta z V., syn Václav [= Václav z Menhartic]: 12. — 2. Margeta z V., manž. Jaroslava Racka z Mrdic na Uhercích: 199. — Mikuláš z V., M. Prusinovský z V., z V. na Petrovicích, z V. na Surovicích, Syrovicích, z V. a na hradě znojemském, krále JMti komorník, nejvyšší išpán a hejtman králové Marie JMti hrabství Starého Zvolena, rytíř, [bratři Albrecht, Filip 2., Přemek, Vilím, Znata], manž. Anna ze Mstěnic: 180, 199, 214, 217, 228, 234, 253, 260, 269, 270, 272, 290, 294, 300, 317, 318, 320, 328, 330, 337, 338. — Přemek z V., z V. na Prusinovicích, P. Prusinovský z V., z V. a na Prusinovicích, podkomoří markr. mor., rytíř, bratři Albrecht, [Filip 2., Mikuláš], Vilím, Znata: 218, 234, 278, 329, 340, 344, 350, 351, 358, 360, 362, 363, 367, 368, 372, 377, 383, 389-391. — Václav, syn Margrety z V. [= Václav z Menhartic]: 12. — 1. Vilém, Vilím, z V., z V. na Cetochovicích, z V. na Cimburku, V. Prusinovský z V. na Cimburku, nejvyšší hofrichtéř, hofrychtéř, hofrichtíř, hofrichtýř, hofrychtíř, hofrychtýř, rytíř, bratři Albrecht, [Filip 2., Mikuláš], Přemek, [Znata], bratranec Záviše, manž. Alena z Lilče: 113, 134, 153, 156, 157, 159-161, 164, 167, 168, 170, 172, 177, 179, 193, 197, 203, 206, 208-210, 217, 218, 221-223, 225, 228, 230, 232, 233, 241, 243, 248-251, 255, 256, 258, 265, 267, 268, 271, 272, 274-281, 284-287, 294, 295, 297, 304, 305, 308-312, 316, 317, 322, 323, 327-329, 333, 336-338, 340, 344, 395. — 2. Vilím, Vilím [Prusinovský z Víckova], biskup olomoucký: 425, 428. — Záviše z V., Z. Prusinovský z V., Z. z V. na Polehradicích, [otec Filip 2.], matka Zuzana z Bruzovic, bratranec Vilém z V., manž. Johanka z Háje: 312, 322, 328, 390, 414, 416, 418, 425, 428. — Znata z V. na Čejkovicích, z V. a v Orlovicích, z V. na Uhřicích, komorník práva menšího olomúckého, rytíř, bratři Albrecht, [Filip 2., Mikuláš], Přemek, [Vilím], švagr Jaroslav Racek z Mrdic a na Uhercích, manž. Mandalena starší z Nevědomí: 304, 305, 322, 330, 336, 339, 344, 368, 384. — Víckovci, bratři (Vilím z Víckova a na Cimburku, Albrecht z Víckova na Čejkovicích): 285.

2. **Víckov**, zaniklý u Sokolí, o. Třebíč, ves: 374, 375, 383.

Vícov, o. Plumlov, ves: 62.

V i d b a c h, v. Wiedebach.

1. **Vídeň**, o. Velké Meziříčí, ves: 125, 220, 372.

2. **Vídeň**, v Dolních Rakousích: 5, 39, 52, 83, 102, 242, 246, 248, 253, 254, 259, 267, 283, 288, 292, 293, 296, 298, 332, 335, 352, 363, 367, 368, 391, 396, 398, 409, 410, 420, 421.
— Štěfan Rauchenpergar, Rawchenpergar, měštěnín vídeňský, manž. Rozina, Horrichšpanova dcera, z Brna, dcera Henricha Špona: 83, 102.

Vidlák, rybník, v. Opatov.

Vidonín, o. Velká Bíteš: ves: 91, 141.

Viktorin (Viktoryn), [syn krále Jiřího], kniežě minsterberský, opavský, hrabie kladský etc.: 103. V. také Kunštát, Poděbrady. — V., poddaný, v. Březník. — Viktoryn, služebník, v. Pernštejn, Bohunka z P.

Vílanec (Vílanka), o. Jihlava, ves: 108 (místo „Vilánka" čti „Vílanka").

Vilém, biskup, v. Olomouc (biskupové), Víckov.

V i l é m e č, V i l é m č í (?), v. Vilímeč Dolní.

Vilémov, v Čechách, o. Habry, benediktinský klášter: 132, 163.
Opatové: Petr: 163. — Šimon: 132.

1. **Vilémovice**, o. Blansko: 15, 17.
— Jiřík z V.: 163.

2. **Vilémovice Dolní** (Vilémovice, Vilímovice), o. Třebíč, ves: 12, 171, 214, 384, 385.

3. **Vilémovice Horní** (Vilémovičky, Vilímovičky), o. Třebíč, ves: 106, 374, 383.
— Anna z V., dcera Kateřina, zeť Jiřík: 106. — Jiřík, zeť Anny, manž. Kateřina: 106. — Kateřina, dcera Anny, manž. Jiříka: 106.

V i l é m o v i č k y, v. Vilémovice 3.

Vilímeč Dolní (Vilémeč, Vilémčí?), o. Telč, ves: 26, 193 (místo „Vilémčí" lze také, spíše, čísti „Vilémči").

V i l í m o v i c e, v. Vilémovice 2.

V i l í m o v i č k y, v. Vilémovice 3.

Vinarský, **Vinařský** (neurčeno, podle kterých Vinař): Jetřich, v. Prostiboř.

Víska (Věska), o. Jihlava, ves: 340.

V i s t o n i c e, v. Věstonice Dolní.

Višňové, o. Mor. Krumlov, městečko a ves, tvrz: 231, 235, 314.
— Elška z Petrovce a z V., z V., manž. Hynka Dětry z Bohušic: 26, 57. — Jan z Petrovce a z V.: 36. — Jindřich Višňovský z Petrovce a

na V.: 429. — *Jošt Višňovský* z Petrovce a na V.: 314, 339.
Višňovský: *Jindřich*, v. Petrovice 2., Višňové. — *Jiřík*, v. Petrovice 2. — *Jošt*, v. Petrovice 2., Višňové. — *Zygmund*, v. Petrovice 2.
Vít, opat, v. Žďár 2. — *V.*, klíčník, v. Žďár 2. — *V.*, poddaný, v. Vesce 3.
V i t b a c h, v. Wiedebach.
Vitiněves, v Čechách, o. Jičín: *Jindřich Kamenický* z V.: 317.
Vítonice, o. Znojmo, ves: 337, 379.
Vítoslavský dvůr, v. Rozsíčka 3.
Vítovice, o. Slavkov, ves: 12, 28, 42, 145, 146, 188, 278, 415.
— *Elška* z V., bratři Mikuláš, Petr, Romanové z V.: 24. — *Mikuláš Roman* z V., bratr Petr, sestra Elška: 24. — *Petr Roman* z V., bratr Mikuláš, sestra Elška: 24.
Vizovice: cisterciácký klášter Smilhajm, jinak vizovský: 219, 220, 298, 313, 319.
— *Karel*, kníže minstrberské v Slezi, olešnické etc., hrabie kladský etc., nejvyšší hejtman Dolní Slezi etc., *Jan*, *Smil*, *Zigmund* a *Jindřich*, bratří Kunové z Kunstátu a z Lukova, *Jan Zajímač* z Kunstátu na Tavíkovicích, *Ludvík Zajímač* z Kunstátu a na klášteře svatého Prokopa, *Karel a Sezema*, bratří *Zajímačové* z Kunstátu a na Jevišovicích, praví fundátorové a štiftířové kláštera Smilhajmu, jinak vizovského: 219, 220.
— *Jindřich Kuna* z Kunstátu a na klášteře S., bratři Smil, Vilím, Zykmund: 298, 319. — *Smil Kuna* z Kunstátu a na klášteře S., bratři Jindřich, Vilím, Zykmund: 298, 313, 314, 319. — *Vilím Kuna* z Kunstátu a na klášteře S., bratři Jindřich, Smil, Zykmund: 319. — *Zykmund Kuna* z Kunstátu a na klášteře S., bratři Jindřich, Smil, Vilím: 298, 319.
Vladislav, uherský, český, dalmatský, charvatský etc. král, markrabie moravský, lucemburské a slezské kníže a lužicský markrabie etc. (Wladislaus, Ungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. rex, marchio Moravie, Lucemburgensis et Slesie dux ac Lusacie marchio etc.): 4 [nejm.], 5 [nejm.], 32, 43, 47, 53, 54, 57, 60, 64-71, 77-83, 85, 87, 88, 90, 91, 93-108, 110, 111, 116-118, 120, 129, 131-134, 136-140, 144, 146-149, 153, 154, 156, 169, 177, 203-205, 207, 211, 212, 214, 215, 241, 242, 249, 390, 391, 432 (str. 96, 102, 103).
Vladislav, o. Třebíč, městečko: 374, 375, 383, 384.
1. **Vlachovice,** o. Nové Město, ves: 92.
2. **Vlachovice,** o. Val. Klobouky: *Petr* z V., z V. na V., P. *Vlachovský*, Vlachovský z V. na V.: 177, 193, 197, 209, 218, 221, 261, 274, 275.
Vlachovský: *Petr*, v. Vlachovice 2.
Vlasatice, o. Pohořelice, ves, městečko: 245, 246, 275, 276, 316.
— Dvůr *Vlasatický:* 276, 316.
— Rybníky: *Berd*, *Kříž*, *Lenovský*, *Nový*, *Šlojíř:* 245. Lenovský také: 257 a 276.
— *Hájava* (= snad Haide, u Vlasatic), trať nebo pastvina?: 276. V. Kounice 1.
— *Prokop* z V.: 19. — *Václav* z V.: 41.
Vlásenice, neurčena, snad o. Pelhřimov: *Johanka* z V., manž. Mikuláše Radkovce z Mirovic na Batelově, synové Jindřich, Karel [Radkovcové z Mirovic]: 281.
Vlastkovec (Laskovec), o. Slavonice: 317.
— *Laskovský* rybník: 317.
Vlašim (Wlassim), v Čechách: *páni* z V. (rod panský starodávní): 3.
— I. *Anna* z V., manž. Jana mladšího z Ludanic: 188, 209. — *Jiří*, *Jiřík* z V., z V. a z Úsova, na Ousově, na Úsově, podkomoří markr. mor., ujec Petra z Sovince, bratr Karel: 43, 53, 61, 64, 71, 77, 83, 85, 90, 98, 101, 102, 106-111, 113, 114, 116, 125, 126, 129, 133, 134, 136, 143, 145, 153, 156, 157, 159-161, 164, 167. — *Karel* z V. (Karolus iunior de W.), z V. a z Úsova, bratr Jiřík: 3, 24, 31, 36, 43, 50, 51, 53, 61-64, 71, 77, 78, 83, 85, 90, 91, 98, 101-104, 107-109, 111. — *Kateřina* z V., manž. Zigmunda z Ludanic, z L. na Veveří: 159, 169, 170.
— II. *Ester* z V., manž. Jiříka Čelouda z Pálovic, [otec Hynek]: 337. — *Frydrych Jankovský* z V. na Slatině: 429. — *Hynek Jankovský* z V., z V. a na Slatině, manž. Dorota ze Mstěnic, [dcera Ester]: 235, 323, 328. — *Jan Jankovský* z V., manž. Elška z Drahanovic, sestra Jana Koberského z Drahanovic a na Kobeřicích, [synové Jindřich 2., Oldřich a Petr]: 288.
— 1. *Jindřich* z V., z. V. a ze Slatiny, J. *Jankovský* z V., z V. a ze Slatiny, manž. Mandalena z Říčan: 8, 57, 84, 96, 109, 112, 113, 143.
— 2. *Jindřich* st. z V., J. *Jankovský* z V., J. st. Jankovský z V., J. Jankovský z V. na Řišicích, [otec Jan], bratři Oldřich [a Petr]: 323, 386, 415, 429. — *Mikuláš* z V. a z Otradic, matka Kateřina z Otradic, bratr Václav: 11.
— *Oldřich* (Voldřich) *Jankovský* z V., [otec Jan], bratři Jindřich 2. a [Petr]: 386. — *Petr Jankovský* z V., z V. a na Plavči, [otec Jan], bratři [Jindřich 2.] a Oldřich: 415, 430. — *Václav* z V. a z Otradic, V. *Otradický* z V., matka Kateřina z Otradic, bratr Mikuláš: 11, 73. — *Vilím Jankovský* z V., manž. Johanka z Věžník: 358. — *Zdeněk Jankovský* z V. a v Slatině: 430.
Vlčatín (Vlčetín), o. Velké Meziříčí, ves: 86, 213, 265, 376.
Vlčava, žleby, v. Kobeřice, Mezilesice, Milešovice 1.
V l č e t í n, v. Vlčatín.
Vlčí Hora, v. Hora 7.
Vlčí Keř, zaniklý u Trnového Pole, o. Pohořelice, pustá ves: 242.
Vlčnov, o. Uh. Brod: *Burian*, *Burjan* z V., B. *Světlovský* z V., z V. na Novém Světlově: 161, 162, 164, 167, 168, 170, 177, 180, 337.
V l k o c z e, v. Vlkovice.
1. **Vlkov** (Vlkové, Vlková), o. Velká Bíteš, ves: 218, 359.
2. **Vlkov,** zaniklý, u Vracovic, o. Vranov, pustá ves: 338, 393.
V l k o v á, V l k o v é, v. Vlkov 1.
Vlkovice (Vlkocze, Vlkvice), zaniklé u Pravic, o. Jaroslavice, ves, pustá ves: 96, 189.
Vobora, louka, v. Otradice.
1. **Voda Červená,** neurčena: *Dorota* z Č. V., z Č. V. a na Lochmperku, manželka Urbana Nekla z Starého Sedla a pak Jana z Gogolína: 11, 19, 98.

2. **Voda Dobrá**, zaniklá u Višňového, o. Mor. Krumlov, ves: 50, 121, 150.
3. **Voda Dobrá**, neurčena (v Čechách?, o. Pacov?): *Jetřich Dobrovocký*, Dobrovodský, z D. V., manž. Kateřina z Osečan: 200, 234, 243, 317, 333.
Voděrady (Oděrady), o. Kunštát: *Jan Plachý*, J. Plachý z V.: 27, 28. — *Prokop* z O., P. *Plachý* z O., P. z O. a na Milonicích: 87, 187, 208, 247, 284. — *Diviš* z Kácova, D. *Černčický* z Kácova na V.: 300, 303, 307.
Vodička, příjmení: *Duchek Vodičkův*, poddaný, v. Popůvky 1.
Vodníky (Woidnik, v bývalém Pruském Dolním Slezsku, vládní okres Vratislav, kraj Góra (Guhrau). *Margeta* z Vodnik, manž. Václava z Kounic: 237.
Vodunec, v. Odunec.
Vohančice (Vahančice, Vahantice), o. Tišnov, ves: 27.
— *Beneš* z V., syn Jan: 63, 71, 131, 132, 147. — *Jan* z V., otec Beneš, manž. Marta z Delebenky: 132. — *Václav* z V., manž. Margeta z Horke (= z Horky = z Horek): 27.
Vojenice, v Čechách, o. Zbiroh: *Pavel* z V.: 206, 356.
Vojetín [druhdy Vojetínek], osada v obci Rozsochy, o. Bystřice nad Pernšt.: 115.
— 1. *Jan Třidcátník* z V., syn Křištofor: 42. — 2. *Jan Vrbeš* z V., manž. Kuna, [bratranec Mikuláš]: 115. — *Křištofor* z V., otec Jan 1.: 42. — *Martin* [z Vojetínka] seděl na dvou dvorech ve Vojetíně: 115. — *Mikuláš* z V., [bratranec Jan Vrbeš]: 115.
[Vojetínek], v. Vojetín.
Vojetínky, dvůr: 42 (buď některý z dvorů ve V. [Vojetínku], nebo někde u V. [Vojetínka]).
Vojislavice, v. Vojslavice.
Vojislavský: *Jan*, v. Třebelice, Vojslavice.
Vojkov, v Čechách, o. Votice: *Albrecht Vojkovský* z Milhostic, manž. Barbora z Nevědomí: 193, 220. — *Alena Vojkovská* z Milhostic, sestry Anna, Kateřina, Vojkovské z Milhostic: 406.
Vojkovice, o. Židlochovice: ves: 374.
Vojkovská, Vojkovský: *Albrecht*, *Alena*, *Anna*, *Kateřina*, v. Milhostice, Vojkov.
Vojna, příjmení: *Arkleb [V.]*, *[Jan* ml.*] V.*, *Jiřík [V.]*, v. Litava.
Vojnice (Ojnice), mn. č., o. Olomouc: *Elška* z O., syn Znata z Kukvic: 61. — *Jan Bystřice* z O.: 320. — *Margeta*, *Margreta*, *Markreta* z O., manž. Jana Kropáče z Nevědomí, z N. a z Budčovic, synové Aleš, Jan, Jindřich, Jiřík, Krištof, Mikuláš, Zbenek, Kropáčové z Nevědomie a na Bučovicích: 17, 24, 27, 43, 72, 73, 120. — 1. *Mikuláš* z O.: 6. — 2. *Mikuláš Bystřice* z O. a z Kroměříže, rytíř: 320. — *Tas* z O., z O. a na Bučovicích: 135, 154, 187, 188. V. Zárušky, Žarůšky.
Vojslavice (Vojislavice), v Čechách, o. Humpolec: *Anna* z V., manž. Alše Heruolta z Herultic: 23. — *Heřman* z V.: 157. — *Jan Vojislavský* z V. na Třebějovicích: 250. — *Mikuláš Něpr* z V.: 86. — *Ofka* z V.: 47. — *Zygmund* z V.: 21.
Vojtěch, převor, v. Velehrad.
Vokarec, v. Okarec.
Vokrašovský, v. Okrašovský.
Vokřešice, v. Okřešice.
Volešénka, v. Olešínky.
Volešná Závišná, v. Olešná 4.
Volešnice, v. Olešnice 2.
Volešnička, v. Olešnička 1.
Volfgank, Volfkang: *V.*, probošt, v. Hradiště 3., Kounice 1., klášter. — *V.*, poddaný, v. Damnice.
Volfířov (Olféřov, Volféřov), o. Dačice: *Burian* z O.: 222. — *Erazym* z O., z O. a na Dlúhé Brtnici, bratr Jiřík: 235, 281-283. — *Jiřík* z O., bratr Erazym: 234, 235. — *Mareš* z O., z V., z V. a z Dlúhé Brtnice, bratr Václav: 34, 234. — *Mikuláš* z O.: 27. — *Václav* z V., z V. a z Dlúhé Brtnice, bratr Mareš: 34, 234.
Volfkang, v. Volfgank.
Volší, Volšín, v. Olší 2.
Vomice, v. Omice.
Vomický rybník, v. Omice.
Vondra, dvořák, poddaný, v. Olešná 4.
Vondrovský rybník, v. Hodice.
Voneš (= Oneš, = Ondřej), v. Kotvrdovice, Olešnička 1.
Vonný, vinohrad v hoře Kunštátích, v. Čejkovice.
Vopálená hora, v. Lelekovice.
Vořechové, v. Ořechové.
Vořechovičky, v. Ořechovičky.
Vosečanský, Vosečany, v. Osečanský, Osečany.
Voslavice, v. Oslavice, Oslavička.
Voslavický, v. Oslavický.
Voslavička, v. Oslavička.
Vosmoruby, v. Osmoruby.
Vosové, v. Osové 2.
Vostojkovice, v. Ostojkovice.
Vostrov, v. Ostroh Uherský.
Vostrovačice, v. Ostrovačice.
Votín, v. Otín 1.
Vozhřanov, Vozrannov, v. Svařenov.
Vraclavice Dolní, v. Radslavice 2.
Vracovice, o. Vranov, ves: 154, 159, 256, 364, 393.
Vračeřovice, v. Račeřovice.
Vrahovice, v. Pravice.
Vranín (Dolní a Horní Vranín = nyní Vranín), o. Mor. Budějovice, ves Dolní Vranín: 211. Tvrz pustá Vranín a ves Dolní Vranín, Dolní Vranín, Vranín, dvůr Vranínský: 317, 318, 320. Ves Horní Vranín: 354.
— *Hrůza Pinta* ze Rtišovic, ze Rtišovic na Dolním Vraníně: 317, 318.
Vranín Dolní, Vranín Horní, Vranínský dvůr, v. Vranín.
1. **Vranov**, o. Vranov: hrad, zámek, městečko: 7, 105, 107, 153, 159, 256, 268, 269, 363, 393. — *Artleb* z Boskovic a na V., hejtman markr. mor.: 160-162, 164, 167, 168, 170, 178, 180. — *Petr Čertorejský* z Čertorye, Čertoryje, na V.: 418, 425, 428. — *Zdeněk Mezeřický, Mezřický*, z Lomnice a na V., rada králové Marije, manž. Margeta z Říčan: 209, 217, 221, 222, 226-228, 257, 265, 268-272, 277, 278, 281, 285, 290, 295, 296, 298, 308.
2. **Vranov**, neurčen: *Beneš* z V., otec Jan 1.,

matka Anna z Rudulce: 171. — *Ctibor*, Stibor z V., z V. na Želeticích, C. *Vranovský*, C. Vranovský z V., z V. a na Chrlicích, v Chrlicích, z V. na Želeticích, strejc Jana 3., otec Jan 1., matka Anna z Rudulce, manž. Kateřina z Doloplaz, syn Jan 2.: 133, 162, 171, 198, 203, 208-210, 221-223, 225, 232, 233, 241, 243, 247, 261, 284, 285, 287, 361. — 1. *Jan* z V., manžel Anny z Rudulce, dcery Elšky z Křivého a Půty, řečeného Šabart z Rudulce, zeť Elšky z Křivého, synové Beneš, Ctibor: 10, 13, 83. — 2. *Jan*, syn Stibora Vranovského z V.: 233. — 3. *Jan Vranovský* z V., strejc Ctibor Vranovský z V., dcery Johanka, Mandalena: 360, 361. — *Johanka* z V., otec Jan 3., manžel 1. Jan Hostákovský z Arklebic, [2. Jan Beránek z Petrovce, 3. Vilém Dubský z Třebomyslic]: 360, 361 (nejmenována), 408. — *Mandalena* z V., otec Jan 3.: 360, 361 (nejmenována).

Vranová, o. Kunštát, ves: 183, 206.

1. **Vranovice,** o. Prostějov, ves: 62.

2. **Vranovice,** o. Židlochovice, ves: 266, 433 (str. 266).

Vranovský (podle Vranova, neurčeného): *Ctibor*, Stibor, v. Chrlice, Vranov 2., Želetice 2. — *Jan*, v. Vranov 2.

Vratěnín, o. Jemnice, městečko, tvrz: 54, 333, 414.
— *Lipolt* z Krajku na V., L. *Krajíř* z Krajku na V.: 338, 353.

1. V r a t i s l a v, v. Vratislávka.

2. **Vratislav,** v bývalém pruském Dolním Slezsku, vládní okres i kraj týž: *Jošt* [z Rožmberka], biskup vratislavský a nejvyšší mistr zákona sv. Jana špitále Jerozolymitánského v království českém i v jiných zemích k tomu zákonu strakonickému náležících: 320, 321.

Vratislávka (Vratislav), o. Tišnov, ves: 328.

Vrbátky, o. Prostějov, ves: 6.

Vrbeš, příjmení: *Jan V.*, v. Vojetín.

1. **Vrbice** (j. i mn. č.), o. Hustopeče, ves: 57, 115, 130, 141, 250, 261, 266, 275, 278, 284.
— Poddaní: *Bartoň, Pavel Hapl, Matěj Hupp* (v orig. jen 6. pád: Huppovi), *Matěj Kotlava, Jíra Krocan, Ondra Němec, Jan Rousek, Bartoň Ryšavý, Vašek Šilhavý, Vašek Třtinák, Vaněk Žid*: 261.

2. V r b i c e, V r b i t z e, v. Vrbov.

Vrbno, v bývalém Pruském Dolním Slezsku, Würben, vládní okres Vratislav, kraj Svídnice, původní sídlo rodu; později míněno město V. v Opavsku: *Hynek* z V., H. z V. na Klimkovicích, na Náměšti, H. *Bruntálský* z V.: 243, 246, 255, 258, 260, 271, 277, 285, 293, 296, 308.

Vrbov (Vrbice, Vrbitze), zaniklý v okolí Miroslavě, o. Mor. Krumlov, městečko: 24, 25, 67, 86.
— Poddaní: *Koslar, Reychpertl*: 24.

Vrbovec, o. Znojmo, ves: 9, 31, 101, 115, 168, 169, 189.

Vrchlabí (Vrchlabie), v Čechách: *Kuneš* z V., z V. na Čekyni: 211. — *Vilím* z V. na Kurovicích: 211.

Vrchní rybník, v. Kobylnice.

V r c h o v i c e, v. Pravice.

Vrchoviště (Vrchovišče, mn. i j. č.), neurčeno: *Anna* z V., manž. Václava Tavíkovského z Tavíkovic: 360, 361. — *Jindřich Vencelík* z V., otec Petr: 323. — *Krystof Vencelík* z V. a na Třešti: 426. — *Matěj* z V., M. *Vencelík* z V., z V. a na Třešti, otec Václav: 145, 158, 212, 213. — *Petr Vencelík* z V., syn Jindřich [i jiní, nejmenovaní]: 323. — *Václav* z V., z V. a na Žirovnici, syn Matěj: 55, 144, 145.

Vržanov (Wrzanau), o. Jihlava, ves: 374, (v textu místo „Vržanou" čti „Wrzanau" a pozn. [2]) uprav: Tak v originále. Je to Vržanov), 383.

Vřesice, o. Kunštát, ves: 183, 206.

Vřesovice, neurčeno: *Mandalena* z V., manž. Albrechta Krajíře z Krajku: 389. — *Wolff* de Wrzesowicz [nejvyšší písař král. čes.]: 368.

Vříšť (Vříšč), o. Nové Město, ves pustá na Vříšči: 92.

V s i D o l n í (= Ves Dolní), v. Ves 1.

1. **Všechovice,** o. Bystřice pod Hostýnem: *Jan Mnich* ze V.: 9.

2. **Všechovice,** o. Tišnov: *Machna* ze V., manž. Martina z Ústí, M. Hromádky z Ústie: 25, 39 (asi z těchto).

3. **Všechovice,** neurčený: *Pavel* ze V.: 42.

V š e m n i c e, v. Šumice 1.

Všetrapy (Šetrapy), zaniklé u Čejkovic, o. Hodonín, pustá ves: 141, 250, 285.

Výčapy, o. Třebíč, ves: 374, 375, 402, 403.
— *Jan* z V. (= Jan z Nehradova), manž. Anna z Vícenic: 179. V. také Nehradov, Vícenice 1. — *Vaněk Tluksa* z V.: 72, 73.

Vydra, příjmení: *Mach V.*, v. Bíteš Velká.

Vydří Kostelní (Vydří), o. Dačice, ves, tvrz: 37, 81, 213.
— *Hynek* z V., H. *Koňas* z V. a na Borovné, [otec Jan], matka Kateřina z Tamfaldu, manž. Dorota z Rabštajna: 140, 203, 213, 333. — *Jan Koňas* z V., z V. a z Knihnic, otec Václav, manž. 1. Machna ze Zhorce, 2. Kateřina z Tamfaldu, [synové Hynek, Jindřich]: 26, 28, 33, 44, 53, 61, 64, 71. — *Jindřich* z V., J. *Koňas* z V., z V. na Knihnicích, [otec Jan], matka Kateřina z Tamfaldu: 140, 180, 198, 274, 290, 302. — *Václav* z V., manž. Kateřina z Jedlčan, synové Jan, [Zdeslav]: 26, 28, 37, 47. — *Zdeslav Koňas* z V., [otec Václav]: 81.

V ý m y s l i c e, v. Vémyslice.

Vysočany, o. Vranov, ves: 94.

Vyšehoří (Vyšehoř), o. Mohelnice, ves: 6.

Vyškov: 32.

Vyškovec, neurčen: *Adam Okrašovský* z V.: na Okrašovicích, A. *Vokrašovský* z V.: 369. — *Matiáš* z V., otec Václav: 116. — *Václav* [z V.], syn Matiáš: 116.

V y v č i c e, v. Vevčice.

W.

W a i n c z l d o r f, v. Václavov.

W a i t m i l l e, W a i t t m i l l e, v. Weitenmühle.

W a l l d s s t a i n, v. Valdštejn.

Walter M[ikuláš z Waltersperka, neurčeno, rada a sekretář král. českého]: 423.

Wayczn sdorf, neurčeno: Viktoryn Fricek z W.: 41.

[illegible]

Weynperska [illegible] Weyspe[illegible] [illegible] Mir[illegible]lav, Vacla[illegible]

Wiedebach [illegible] Seikn, vladni[illegible] Mer[illegible] Welbantel [illegible] *Hynek Pa*[illegible] [illegible] 300 [illegible] *Jan z V.* [illegible] *Václa*[illegible] [illegible] 89, 91, 98, [illegible], 109, 111, 113, 115, [illegible] 130, 133, 136, 138, 14[illegible]

Winberg [illegible] němec[illegible]

Windholez, Winholez, [illegible] v Dobanec[illegible]

Winterperg, Winterperk, hora, [illegible] v Boqu[illegible]

W[illegible] Vladislav kr[illegible]

W[illegible] [illegible]

W[illegible] v Vřesovice.

W[illegible] v Wimberk.

Wynsperk, němec[illegible] *Hanus* [illegible] *W.* [illegible] [illegible] 308.

Y.

Y[illegible] Inšpruk.

Y[illegible] Epic[illegible]

Y[illegible] Španělsko.

Z.

Záblatí (Zab[illegible]), o. Velká Bíteš, ve[illegible] 23.

1 **Zábrdovice,** o. Brno město, klášter premonstrátský: 66, 131, 140, 160, 218, 219, 307.

Opatové: *Jakub* 218, 219 — *Jan III.*, ne[illegible] 307 — *Ondřej* 131.

Dobeš, Jan, Jaroslav, Vaš, bratří vlastní z Boskovic, páni dědiční opravy kláštera za[illegible]dovského 219. — *Kryštof* z Boskovic, dě[illegible] pán opravní, *Dobeš* z Boskovic, pán zi[illegible] [illegible] opravy 219.

2 **Zábrdovice** (Zabrdovice), o. Mor. Krumlov, [illegible] 288, 348.

Zábřeh (Zabrzeh): *Jiřík Tunkl* z Brnicka, jinak z Z. (Georgius Tunkl de Brniezko, alias de Zabrzeh) 13.

Zabrdovice, v. Zábrdovice 2.

Zadní Nusperg, hora (viněná), v. Němčičky 1.

Záhlinice, o. Holešov 28.

Zahrádecký, Zahrádecký: *Jan*, v. Budiškovice, [illegible] ze Staré, Hradek [illegible], Zahrádky. — *Jiřík*, [illegible]

1 **Zahrádka,** o. Náměšť nad Oslavou, ves: 23, 237.

2 **Zahrádka,** v Čechách, o. Pacov: *Jan Houska* z Z., [bratr Stanislav]. 243, 308. — *Mikuláš* [illegible] z Z. 34, 41, 80. — *Stanislav Houska* z Z., [bratr Jan] 213.

3 **Zahrádka,** louka, v. Otradice.

Zahrádky, [illegible] mezi Budkovem (o. Jemnice) a R[illegible] (o. Dačice), pustá ves: 44, 140.

Bohunka z Z., manž. Jiříka z Svojkova.

196. — 1. *Jan* z Z., [otec Mikuláš, bratři Jindřich, Linhart, Oldřich, Václav]: 80, 119. — 2. *Jan Zahrádcký, Zahrádecký* z Z., z. Z. na Budíškovicích, z Z. na Červeném Hrádku, z Z. na Hobzí, manž. Krestencí z Léskovce, [otec Oldřich, bratr Jiřík]: 294, 297, 307, 308, 310, 311, 316, 317, 323, 328, 329, 336-338, 347, 350, 355, 357, 358, 360, 363, 367-370, 372, 373, 377, 383, 387-389, 392, 393, 397, 402, 408, 414, 418, 425, 428. — *Jindřich* z Z., [otec Mikuláš], bratři [Jan 1.], Linhart, Oldřich, Václav: 80, 91. — *Jiřík Zahrádecký* z Z., [otec Oldřich, bratr Jan 2.]: 339. — *Linhart* z Z., [otec Mikuláš], bratři [Jan 1.], Jindřich, Oldřich, Václav: 80, 91. — *Mikuláš* z Z., strýc Jana z Slatiny, [synové Jan 1., Jindřich, Linhart, Oldřich, Václav]: 16, 104. — *Oldřich* z Z., [otec Mikuláš], bratři [Jan 1.], Jindřich, Linhart, Václav, [synové Jan 2., a Jiřík]: 80, 91, 216. — *Václav* z Z., [otec Mikuláš], bratři [Jan 1.], Jindřich, Linhart, Oldřich: 80, 91.

Zaječí, o. Hustopeče, ves: 106, 172.

Zajímač, příjmení: *Jan* Z., v. Jevišovice, Kunštát, Tavíkovice. — *Jindřich* Z., v. Skalice 2. — *Jiří [Z.]*, v. Jevišovice, Kunštát. — *Karel* Z., v. Jevišovice, Kunštát. — *Ludvík* Z., v. Jevišovice, Kunštát, Sázava 1. — *Prokop* Z., v. Kunštát. — *Sazama, Sazema, Sazima, Sezama, Sezema, Sezima* Z., v. Jevišovice, Kunštát.

Zakopaná, hora a les, v. Lelekovice.

Zakřany, o. Ivančice, ves: 172 (místo „Zákřany" čti „Zakřany"), 404.

Zákřovice, zaniklé na místě nynějšího Zákřova, o. Lipník nad Bečvou: *Ondřej* z Z., služebník a kmotr Jaroslava Racka z Mrdic a na Uherčicích: 322.

Zamperk, hora (viničná), v. Miroslav, Václavov.

Zápský (Zapský?): *Jan*, v. Zápy.

Zápy (Zapy?), v Čechách, o. Brandýs nad Labem: *Hanek* z Z., otec Jan Zápský, manž. Anna z Královic, [asi dcera Johanka]: 46, 49, 58 (v orig. omylem Hynek), 60, 68, 69, 72, 88-90, 112, 119, 214, 431 (str. 58, č. 199). — *Jan Zápský*, otec Hanka: 88. — *Johanka* z Z., [asi dcera Hanka], manž. Jana z Arklebic: 126, 231 (asi táž).

Zárubice, o. Hrotovice, ves: 120, 156, 205. — *Pánové* Zárubští: 232 (t. j. pravděpodobně Kateřina 1. z Z., žila-li ještě, a její synové Jan a Petr z Hoferic. Vládykové z Hofeřic se později psali Zárubští z Hofeřic). — *Jan* [z Hofeřic], otec Jindřich z Hofeřic, matka Kateřina z Z.: 156. — 1. *Kateřina* z Z., [otec Mikuláš], manž. Jindřicha z Hofeřic, děti Jan, Kateřina 2., Petr: 120, 156, 180, 181, 205. — 2. *Kateřina* [z Hofeřic, otec Jindřich z Hofeřic], matka Kateřina 1.: 156. — *Mikuláš* z Z., [dcera Kateřina 1.]: 64. — *Petr* [z Hofeřic, otec Jindřich z Hofeřic], matka Kateřina 1.: 156.

Záruský (tak čti místo Žaruský), v. Zárušice.

Zárušice, zaniklé u Brankovic, o. Bučovice: *Záruského* (tak čti místo Žaruského) lesy aneb hranice: 114. (Neurčen; příjmení nebo označení držitele statku, asi Tasa z Ojnic.) — *Mikuláš Mince* z Z. a na Těšanech: 322 (místo „z Žarušic" čti „z Zárušic").

Zástřizly (Zástřiezly), o. Zdounky: 1. *Anna* [ze Z. a z Račic], manž. Jiříka Bílého [z Popic]: 61. — 2. *Anna* z Z., [bratr Hynek 2.], manžel Hanuš Pozor z Nyklštatu, synové Jindřich a Vilém, z Sázavy [z dřívějšího manželství]: 358, 388. — *Dorota* z Z., manž. Jana Kuny z Kunštátu, hejtmana markr. mor., synové Boček, Čeněk, Jan, Krystof, Smil, Kunové z Kunstátu: 211, 284. — *Elška* z Z., manželka Jana Žampacha z Podštajna, Jana z Potštejna, synové Burian, Hynek, Václav, Zdeněk, z Potenštajna: 90, 102, 161. — *Filip* z Z. na Kyově, Philip z Z., strýc Heralta a Pročka 2., [bratři Mikuláš, Protivec]: 138, 203 [asi týž]. — *Heralt* z Z., otec Heřman z Z., strýci Philip z Z. a Proček, Proček ml. z Z. a na Miloticích, syn Jan Proček z Z.: 203, 247. — *Heřman* z Z., otec Protivec z Z. a na Čejkovicích, manž. Barbora z Kunstátu, syn Herolt z Z., vnuk Jan Proček z Z.: 87, 88, 115, 130, 134, 135, 141, 142, 203, 247. — 1. *Hynek* z Z., [bratr Proček z Z.: syn Jan 3.]: 125. — 2. *Hynek Lechvický* z Z., [sestra Anna]: 246. — 3. *Hyneck* z Z.: 422. — 1. *Jan* z Z. a z Nemotic: 49. — 2. *Jan Lechvický*, Lechvicský, z Z., panoše, hofrichtéř dvoru pana maršálka (= Viléma z Pernštejna), syn Jindřich: 37, 56, 66-68, 79, 86, 90, 91, 113, 115, 161 (týž?). — 3. *Jan* z Z., z Z. na Ždánicích, J. Ždánský, J. Ždánský (Žďánský) z Z. a na Ždánicích, J. z Z. na Buchlově, Jan Ždánský z Z. a na Buchlově, podkomoří markr. mor., [otec Hynek 1.], bratranec [= syn bratrův] Pročka z Z., z Z. a na Ždánicích [jeho strýc], strýc Jiřík ze Z., manž. Elška, Eliška z Žerotína: 135, 142, 154, 161, 278 (místo z Zástřzizl čti z Zástřizl), 279, 304, 305, 316, 325, 329, 330, 333, 336, 338, 340, 347, 350, 352, 355, 358, 360-363, 367, 372, 373, 377, 383, 384, 387, 389, 390, 393, 397, 402, 408, 414, 418, 421, 422. — 4. *Jan Cetochovský* [z Z., otec Jindřich 2.?], bratr Joachym: 422. — 5. *Jan Prakšický* [z Z.]: 422. — *Jan Proček*, syn Heralta z Z., strýc Pročka mladšího z Z. na Miloticích, vnuk Heřmana: 247. 1. *Jaroš* z Z., z Z. a z Morkovic: 50, 51, 53, 61, 64, 71, 77, 85, 90, 91, 101, 102, 109. — 2. *Jaroš* z Z., z Z. na Morkovicích: 422, 428. — 1. *Jindřich Lechvický* (Lechvicský) z Z., z Z. na Žiroticích, otec Jan 2., manž. Lidmila z Olbramic, z Olbramic a ze Lhoty: 85, 86, 106, 115, 141, 142, 153, 178, 245, 246. — 2. *Jindřich* z Z. na Cetochovicích, [synové Jan 4. a Joachym?]: 218, 251. — *Jiřík* z Z., strejc Jana 3. z Z. a na Buchlově: 285, 422 [asi týž]. — *Joachym Cetochovský* [z Z., otec Jindřich 2.?], bratr Jan 4.: 422. — 1. *Johanka* z Z.: 17. — 2. *Johanka* z Z., dcera Protivce z Z.: 144 (= Johanka 1.?). — *Margeta* ze Z., manž. Jana Golejovského z Oupolna: 180. — *Mikuláš* z Z., z Z. na Želeticích, [bratři Filip, Protivec], syn Zdeněk: 183, 198, 218, 247. — *Oneš* z Z., [syn Petr Oneš?]: 88. — *Petr Oneš* z Z. na Trtěnici, [otec Oneš?]: 338. — 1. *Proček* z Z., z Z. na Ždánicích, P. st. z Z. na Ždánicích, bratr Hynek 1., bratranec (= syn bratruv) Jan 3.: 135, 140, 142, 154, 157, 159, 161, 246, 261. — 2. *Proček* ml. z Z., z Z. na Miloticích, P. z Z. na Miloticích, strýci

Philip, Heralt, Jan Proček: 203, 247, 277, 278, 281, 285, 294, 297, 305, 308. — 3. *Proček z Z.*: 422. — *Prčmec z Z.*, z Z. a na Čejkovicích, z Z. a z Čejkovic, manž. Anna ze Lhoty, [bratři Filip, Mikuláš], syn Heřman, dcera Johanka 2. (= Johanka 1.?): 39, 57, 80, 88, 90, 107, 114, 115. — *Zdeněk z Z.*, otec Mikuláš: 247, 291. — *Zykmund z Z.*, *Z. Prakšic* [tak v orig. místo Prakšický] z Z. [na Kounicích]: 387, 400, 402, 406, 422.

Zašovice (Czasowicz [= nepochybně Z.], Zešovice), o. Třebíč, pustá veska, ves: 9, 31 (místo „Zesovice" čti „Zešovice"), 48, 110.

Zauperk, hora (viměna), v. Miroslav, Václavov.

Závitek, neurčeno (lesní trať nebo závitek vody?, cesty?), v. Horákov.

Zawpeck, hora (viměna), v. Miroslav, Václavov.

Z b ě r k o v i c e, Zběrkovský rybník, v. Zvěrkovice.

Zborovec, Zborovice (j. č.), neurčeno, co znamená: rybník pod Zborovcem, rybníček, slove ve Zborovici, v. Otěchleby.

1. Z b o r o v i c e, v. Otěchleby.

2. **Zborovice,** o. Zdounky, Jan ze Z.: 23, 431 (str. 23). — *Mikuláš* ze Z.: 23, 431 (str. 23). — *Racek* ze Z.: 23, 86. — *Sobín* ze Z.: 23, 431 (str. 23).

Zbraslav (Zbraclav), o. Velká Bíteš, ves: 172, 404.

Zbraslavec (Braslavec), o. Kunštát, ves: 6.

Z b ý š o v e c, v. Býšovec.

Zdenín, zaniklý, v Čechách, u Bělčic, o. Blatná: *Albrecht Dubčanský* ze Z. na Svojislavi: 421. — 1. *Jan Plzák st.* ze Z.: 172, 178. — 2. *Jan* ze Z., ze Z. na Habrovanech, J. *Dubčanský* ze Z., manž. Salomena ze Lhoty 8., [synové Jan 3., Vilím]: 138, 144, 180, 187, 190, 218, 257, 275, 276, 288, 294. — 3. *Jan* ml. ze Z., [otec Jan 2., bratr Vilím]: 349. — *Johanka* ze Z., manž. Bohuše Herynka z Slúpna: 206. — *Vilím Dubčanský* ze Z., ze Z. a na Habrovanech, sudí práva menšího kraje brněnského, v kraji brněnském, [otec Jan 2.], manž. Mandalena z Dobrčic: 338, 350, 371, 372, 397, 400, 408, 414, 418.

Zďětín, o. Plumlov: Kněz *Bernart Zoubek* ze Z., dktor. děkan kapituly kostela Olomúckého: 268. — *Joachym Zoubek* ze Z. na Moščenici: 399.

Zelený, příjmení: *Burian Z.*, v. Říčany 1. — *Jan Zelený*, v. Krhov 1., Říčany 1.

Z e l o w i c z, v. Židlochovice.

Z e š o v i c e, v. Zašovice.

Z h o r c o v o, v. Zhořovo.

Z h o r e c, v. Zhořec 1., 2.

1. **Zhoř,** (Shoř, Zhoř Zhousetina), o. Jihlava, ves: 13, 360, 374, 377, 388.

— *Barbora* ze Z., manž. Jindřicha z Želetavy, J. Jedovnického z Želetavy: 289 (asi z této Zhoře). — *Jan Klusáček* ze Z.: 13. — *Jiřík* ze Z., ze Z. na Gotvrdovicích: 9, 10, 17, 35, 62.

2. **Zhoř,** o. Tišnov, ves: 206.

3. Z h o ř (Zhoř Pivcova), v. Zhoř 9.

4. Z h o ř, v. Zhoř Zálesná.

5. Z h o ř F r a n k o v a, v. Zhořec 2.

6. **Zhoř Holubí** (Zhoř, Zhoř Holubova), o. Velká Bíteš: 60, 173, 236, 237 (dvůr tu nebo v Rudě?).

— Dvůr, slove *Kunikovský:* 60. — Dvůr, slove *Mařikovský* (spíše tu než v Jestřabí 1.): 20.

— *Žabov*, asi trať (dosud trať „V žabovech"): 237.

— 1. *Jan Holub* st. [ze Z.]: 60. — 2. *J. Holúbek* ze Z., J. Holúbek ze Z., ml.: 41, 60, 431 (ke str. 60, č. 210). — *Jiřík Holub* ze Z., bratr Lukáš z Rudy: 237. — *Martin*, syn Mičnov Omastnov [ze Z.]: 140. — *Matúš* ze Z., otec *Jan*, řečený *Lhotský* (= Jan Lhotský z Jablonného, v. Jabloňov), oba na dvoře ve Z. H.: 236. — *Míča Omasta* [ze Z.], *Mikuláš Omasta* ze Z., syn Martin: 11, 149. V. také Heřmanice 5. — *Václav* ze Z.: 20. — *Jan Novák* z Čikova [má dvůr ve Z.], dědek Martin Novák: 173. — *Martin Novák* na dvoře ve Z., vnuk Jan Novák z Čikova: 173. — *Jan Peksa* na dvoře ve Z. v Holubově: 236.

7. Z h o ř M a l á, v. Zhořec 3.

8. Z h o ř P i v c o v a, v. Zhoř 9.

9. **Zhoř Stránecká** (Zhoř Pivcova), o. Velké Meziříčí, ves: 268 (ves Zhoře = Zhořec 2.?), 374, 377.

10. **Zhoř Zálesná** (Zhoř), o. Velká Bíteš, ves: 172, 404.

11. Z h o ř Z h o u s e t i n a, v. Zhoř 1.

1. **Zhořec** (Zhorec) zaniklý, dnes jen dvůr, část obce Jestřebí, o. Jihlava, pustá ves: 223, 234, 235, 281, 433 (str. 234). V. také Krotajchl, Krotaychyl.

— Rybníky: *Dolní* 281, *Myší kout* 223, 234, *Nový* 223.

— Les, slove *Zhořecký:* 281.

— *Machna* ze Zhorce, manž. Jana Koňase z Vydří: 26.

2. **[Zhořec Frankův]** (Zhoř Frankova, z Dolní Zhuorce, v. Dolní Zhůrci, o. Velké Meziříčí, ves: 52, 268 (ves Zhoře = ves Zhoř 9.?), 372.

3. **[Zhořec Zadní]** (Zhoř Malá), o. Velké Meziříčí, ves: 374, 377.

Zhořecký les, v. Zhořec 1.

Zhořovo (Zhorcovo), neurčeno, zaniklé na panství Černá, o. Velké Meziříčí, pustá ves: 374. z D o l n í Z h u o r c e, v D o l n í Z h ů r c i, v. Zhořec 2.

Zibenhiertar, Zybenhiertar, Zybenhyerter, příjmení: *Jan Z.:* 39.

Zikmund (Zigmund), kanovník, v. Brno (chrám a kapitula u sv. Petra). — Z., probošt, v. Olbramkostel.

Zich, mlynář, v. Stojšice.

Z i r o t i n, v. Žerotín.

Ziz (tak v orig., = Žíž nebo Žiž?), poddaný v. Tasov.

Zlín: *Jiřík Tetaur* z Tetova a na Z., J. st. z Tetova na Z., J. Tetaur st. z T. na Z., sudí práva menšího zemského kraje olomúckého, [otec Vilém 1.], syn Vilím 2., vnuk Mandaleny z Lomnice: 208, 218, 247, 249, 266, 277, 284. — 1. *Vilém Tetaur* z Tetova a na Z., z Z., [syn Jiřík]: 53, 71, 77. — 2. *Vilím*, syn Jiříka, vnuk Mandaleny z Lomnice: 208.

Znětínek (Znitínek), o. Velké Meziříčí, ves: 220, 372.

Znojmo: město: 88, 187, 216, 217, 232, 233, 241, 258, 269, 270, 282, 290, 292, 293, 295, 300, 330, 362, 364, 433 (str. 293, sl. l., ř. 25)

— Arciprist ve Z.: 88. — fara a farář od sv. Michala: 217.

Klášter dominikánský u sv. Kříže: 188, 189, 300-302. Převorové: *Blažej:* 188, 189. — *Tomáš:* 300-302. — Subpřevor: *Jiřík:* 189. — *Šebestián* z Vajtmile a na Chomutově a *páni z Vajtmile*, fundátoři a vrchní páni kláštera: 300-302.
Klášter sv. Kláry u Matky Boží, klášter Matky Boží, v Znojmě na předhradí ležící, před zámkem znojemským ležící: 49, 68, 69, 216, 217. — Abatyše: 1. *Barbora* 49. — 2. *Barbora:* 216, 217. — Převora: *Marketa:* 216, 217.
— Měšťané: *Ludvík Ebrhartl:* 116. — *Plaňka* (Planěk?): 300. — *Martin Šandlar:* 300.
— Hrad, zámek znojemský: 226, 227, 265, 270, 416.
— *Jakub Preygl* [Preygel?], člověk příslušející k hradu zn.: 226. — *Zygl* [Zygel?], člověk příslušející k hradu zn.: 226. — *Vachek, Vašek*, člověk příslušející k hradu zn.: 265, 270. V. také Hartvíkovice.
— *Jan* z Tavíkovic a na Polici, hejtman hradu zn.: 226.
— *Václav* z Lomnice, V. z Lomnice na hradě zn., V. *Mezeřícký* z Lomnice na Ošpornu, pán a držitel hradu zn., V. Mezeřícký z Lomnice na zámku zn. a Ledci, bratr Zdeněk: 270, 398, 399, 418. — *Zdeněk Mezeřícký* z Lomnice na zámku zn. a Ledci, bratr Václav: 418. — *Mikuláš Prusinovský* z Víckova na hradě zn.: 234.
1. **Zolczar, Zolczarová,** příjmení: *Křištofor Z., Lukáš Z.*, v Olomouc (měšťané). — *Marta Z.*, v. Brno (měšťané).
2. **Zolczar,** vinohra, v. Ivančice.
Zoubek, příjmení: *Bernart Z.*, v. Olomouc (kostel Olomoucký, kapitula), Zdětín. — *Joachym Z.*, v. Moštěnice Horní, Zdětín.
Z u m b u r k, v. Žumburk.
Zuzana, dcera Anny, lékařky z Meziříčí, v. Meziříčí Velké (měšťané).
Zvěrkovice (Věřkovice, Zběrkovice, Zvěřkovice), o. Mor. Budějovice, ves: 40, 357, 385, 413.
— Rybník *Zběrkovský:* 385.
— *Anežka* z V.: 40.
1. **Zvole** (muž. i žen. rodu), o. Bystřice nad Pernšt.: 18, 27.
— Poddaní: *Brum, Kršín:* 18.
— *Čeněk* ze Z., bratr Jan: 18, 27, 31, 39, 87.
— *Jan* ze Z., bratr Čeněk: 27. — *Margeta* ze Z.: 6.
2. **Zvole,** o. Záhřeb: *Bohuše* ze Z., manž. Kateřina z Marejže, synové Hynek, Jindřich: 102, 109, 112, 113, 115, 116, 120, 125, 126, 129, 130, 133, 136-138, 142. — *Hynek* ze Z. a z Koltštejna a na Kunovicích, matka Kateřina z Marejže, bratr Jindřich: 306. — *Jan Zvolský* ze Z. (asi z této): 79. — *Jindřich* ze Z. a z Koltštejna, [otec Bohuše ze Z.], matka Kateřina z Marejže, bratr Hynek: 306. — *Kateřina* ze Z., manž. Ščepána Kusého z Mukoděl: 51. — *Margeta* ze Zvole (snad z této), manž. Frydrycha Březnického z Náchoda: 379. — *Markvart* ze Zvole: 49. — Znata ze Z.: 114.
Zvolen Starý, na Slovensku: *Mikuláš Prusinovský* z Víckova, nejvyšší išpán a hejtman královéě Marie hrabství Starého Z.: 328.
Zvolský: *Jan*, v. Zvole 2.
Zvonovice (Svonovice), o. Vyškov, ves: 134, 157, 203, 221, 395, 396.
Z e l v i c a r y, rolí z e l v i c k ý c h, v. Želovice 2.
Zybenhiertar, Zybenhyerter, příjmení: *Jan Z.*, v. Zibenhiertar.
Zygl [Zygel?], poddaný, v. Morašice, Znojmo.
Zylbrperk (= Silberberg), les, v. Rudolec 1.

Ž.

Žabčice, o. Židlochovice, ves: 14, 36.
— *Hynek Žabčický* z Martinic: 134. — *Jan Žabčický* z Martinic: 21.
Žabčický: *Hynek, Jan*, v. Martinice 2., Žabčice.
Žabinec, rybníček, v. Siluvky.
Žabka, příjmení: *Jiřík Ž.*, v. Brno-Špilberk, Limberk.
Žabov, asi trať, v. Zhoř 6.
Ž a č a n y, Ž a č a n s k ý dvůr, Ž a č a n s k ý rybník, v. Žatčany.
Žádlovice, o. Mohelnice, ves: 6.
Žalkovice, o. Kroměříž: *Matyáš Žalkovský* z Ž.: 415.
Žalkovský: *Matyáš*, v. Žalkovice.
1. **Žampach,** hrad u Žamberka, v Čechách: *Jan* z Potnštejna na Ž.: 155.
2. **Žampach** (podle hradu Ž. u Žamberka, v Čechách, o. Žamberk), příjmení: *Jan Ž.*, v. Potštejn. — *Václav Ž.*, v. Potštejn. — *Zdeněk Ž.*, v. Němčičky 1.,
Žarošice (Žarušice), o. Ždánice: 198.
Žatčany (Žačany), o. Židlochovice, ves: 397, 399, 418, 419.
— *Žačanský* dvůr: 419.
— Rybníky: *Jezérko - Jezírko, Nesvačil, Pod Nesvačilem, Žačanský:* 399, 418 (v orig. omylem Nesvařil).
— *Hanuš* z Biskupic na Ž., H. *Haugvic* z Biskupic a na Ž.: 418, 419, 422.
— *Pán Jiřikovský* (tak čti místo jiříkovský), [držitel Žatčan, některý z Jiříkovských ze Svojkova]: 418.
1. **Ždánice,** zaniklé na panství Bítov, o. Vranov (nebo Mor. Budějovice?), pusté: 94.
2. **Ždánice,** městečko: 385.
— *Jan* z Zástřizl na Ž., J. *Ždánský, Žďánský*, z Zástřizl na Ž., J. z Zástřizl a na Buchlově, podkomoří markr. mor.: 304, 305, 421, 422. — *Proček* z Zástřizl a na Ž., P. st. z Zástřizl na Ž., bratranec (= syn bratrův) Jan z Zástřizl: 140, 142, 154, 246, 261.
Ždánský, Žďánský: *Jan*, v. Zástřizly, Ždánice 2.
1. **Žďár,** o. Blansko, ves: 295.
2. **Žďár, Zámek Žďár,** o. Žďár, klášter cisterciácký (cisternský) žďárský (ždárský): 19, 20, 45, 46, 80, 81, 102, 103, 297-300, 319 (místo „ždárského" čti „žďárského"), 320.
— *Klášterství v Křižanově* (= část K.): 19, 20.
— Opatové: *Ambrož:* 298, 299, *Linhart:* 102, 103. *Václav:* 297, 299, 319. *Vít:* 45, 46, 80, 81.
— Převorové: *Jan:* 80, *Jindřich:* 102, *Jiří, Jiřík:* 319. — Klíčník: *Vít:* 102.

— *Viktoryn*, kníže minsterberský, opavský a hrabie kladský etc., fundator kláštera žďárského 103. — *Jan Zajímač* z Kunštátu, nejvyšší sudí markr. mor., a *Vilém Kuna* z Kunštátu na místě knížat minstrberských a jiných pánů z Kunštátu, strycu a bratří svých, spolufundátoru a vrchních pánů kláštera žďárského: 207.
— *Joachym, Jindřich, Hanuš* a *Jiří*, z boží milosti knížata minstrberská v Slezi, olešnická, hrabie kladská a páni z Kunštátu a z Poděbrad, *Jan Zajímač* z Kunštatu a z Jevišovic na Pavlkovicích, nejvyšší sudí markr. mor., *Smil, Zykmund* a *Jindřich*, bratří vlastní *Kunové* z Kunštatu a na klášteře Smilhajmu, *Ludvík, Karel* a *Sezama Zajímačové* z Kunštátu a z Jevišovic, *Boček Kuna* z Kunštátu na Lukově i na místě pana *Smila*, pana *Jana*, pana *Čeňka* a pana *Kristofa*, bratří svých vlastních nedílných, praví štyřtyřové a fundátorové kláštera žďárského: 208, 299.
Žďárec, o. Tišnov, ves: 114, 328.
Žebětín, o. Brno-venkov, ves: 19, 47, 98, 113, 208, 209, 271, *272*, 306, 307, 387.
— *Machna* z Ž.: 28.
Žebrák, rybník, v. Pavlice, Štítary.
Žehart, Žerhart, příjmení: *Petr Ž.*, v. Nasavrky, Palupín.
Ž e l a t a v a, v. Želetava.
Želénky, v Čechách, o. Duchcov: *Jaroš* z Ž.: 113, 125.
Želetava (Želatava), o. Telč, městečko: 312.
— *Vavřinec Slak*, měščenín v městečku Ž.: 312.
— *Jindřich Jedovnický* z Ž., manž. Barbora ze Zhoře: 289. — *Matěj* z Ž., syn Václav: 15, 17, 36. — *Václav* z Ž., otec Matěj, manž. Žofka z Chiez: 36.
1. **Želetice**, o. Znojmo, ves, tvrz: 142, 161, 168, 379.
— 1. *Jan Rechmberk* z Ž., [asi bratr Jiřík]: 142. — 2. *Jan Rechmberk* z Ž., z Ž. na Čermánkovicích, bratr Petr: 314, 315, 333 (Jan a Petr Rechmberci, bratří vlastní z Ž.), 338. — *Jiřík Rechemberk*, Rechmberk, z Ž., z Ž. na Tulešicích, [asi bratr Jan 1.]: 251, *275*. — *Petr Rechmberk* z Ž., z Ž. na Tulešicích, bratr Jan 2.: 314, 315, 333, 338. — *Kateřina* z Ž. (spíše z těchto než z Ž. 2.), manž. Miloty Herynka z Slúpna: 287, 334. — *Ludvík Březnický* z Náchoda na Ž.: 220. — *Jindřich Lechvický* z Zástřizl na Ž.: 178.
2. **Želetice**, o. Ždánice: *Kateřina* z Ž. (spíše z Ž. 1.) 287, 334. — *Beneš Krčma* z Konipas na Ž.: 339. — *Ctibor*, Stibor, z Vranova na Ž., C. *Vranovský* z Vranova na Ž.: 208, 210, *221-223*, *225*, *232*, 241, *243*, *247*, 261, 284, 285, 287.
— *Mikuláš* z Zástřizl na Ž.: 198.
Želice, zaniklé jihozápadně od Nosislavě, o. Židlochovice, ves: 14, 36.
— Lúka, slove *Nažielická* (podle vsi Ž., tehdy již pusté): 109.
Želiv, v Čechách, o. Humpolec, klášter premonstrátský želevský, želivský: 14, 56, 113, 125, 141, 340, 341.
— Opatové: *Ondřej*: 340, 341. — *Petr*: 56. — *Václav*: 14, 56.
1. **Želovice**, o. Mor. Krumlov, ves: 242, 349, 378.
2. **Želovice** (Žilovice), zaniklé u Zvonovic, o. Vyškov, pustá ves: 134, 157, 203, 395, 396.
— Roli, slove *Želvicary* (nebo Zelvicary?): 395, rolí *želvických* (nebo zelvických?): 396.
Žeravice, o. Kyjov: *Arnošt Kužel* z Ž., rytíř: 50, 51, 188. — *Dorota* z Ž., z Ž. a z Kvasic, [manž. Víta z Kralic], synové Blud, Jan, Jindřich, Petr, Zbyněk, z Kralic: 8, 10, *22*, 28, 78, 86, 107.
Žerhart, Žehart, příjmení: *Petr Ž.*, v. Nasavrky, Palupín.
Žernůvka (Žrnuovky), o. Tišnov, ves: 114.
Žerotice (Žirotice), o. Znojmo, ves, tvrz, zámek: 128, 141, 358, 387, 388, 416.
— *Jan* z Vajtmile na Ž.: 128. — *Václav* z Veitmile a z Ž.: 128. — *Jindřich Lechvický* z Zástřizl na Ž.: 245.
Žerotín, o. Šternberk: *Bartoloměj* z Ž., z Ž. a na Strážnici, z Ž. a na Břeclavi, [otec Jan 2.], bratři Jan 3. a Karel, z Ž. a na Strážnici: 248, 251, 253, 255, 337. — *Bedřich* z Ž. a na Štramberce, [otec Petr, syn Jan 4.]: 265, 277, 278, 285, 293. — 1. *Bernart*, Bernhart, st. z Ž., z Ž. na Dřevohosticích, [otec Jan 1.], bratr Petr, Viktorin, manž. Margeta z Bačkovic: 171, 177, 179, *222*, *277*. — 2. *Bernart*, Bernhart, z Ž., B. ml. z Ž., z Ž. na Dřevohosticích, [otec Petr], bratr Vilím, [Bedřich, Přemek], manž. Elška z Fulštejna: 170, 305, 326, 327, 336, 338, 347, 350. — 3. *Bernart*, otec Jan 3., matka Johanka [z Lipého]: 344. — 1. *Elška* z Ž., dcera Kateřina z Skalice, zeť Ctibor z Kozího: 8. — 2. *Eliška*, *Elška* z Ž., manž. Jana Ždánského z Zástřizl, J. z Zástřizl a na Buchlově: 316, *422*. — *Fridrich*, Frydrych z Ž., z Ž. na Bílovicích, z Ž. a na Miloticích, z Ž. a na Židlochovicích, [otec Pavel]: 402, 408, 414, 418, 419, *422*, *427*, 428. — *Jakub* z Ž. a z Dřevohostic: 155. — 1. *Jan* z Ž., J. st. z Ž., J. z Ž. na Fulnece, z Fulneka, J. starší z Ž. a z Fulneka [nejvyšší sudí cúdy olomoucké], (Johannes de Zirotin, supremus czudarius czude Olomucensis), [3. manž. Machna z Nové Cerekve], synové Bernart 1., Jan 2. a Viktorin z 3. manželství, Petr z 1. nebo 2. manželství: *21*, *25*, 31, 35, 50, 51, 53-55, 57, 61, 64-67, 79, 83. — 2. *Jan* z Ž., J. st. z Ž. a na Strážnici, [otec Jan 1.]: 129, 130, 133, 136, 142-145, 153, 157, 193, 195, 218, *432* [str. 115, pozn. [4]) a [5])]. — 3. *Jan* z Ž., z Ž. a na Strážnici, nejvyšší komorník markr. mor., [otec Jan 2.], bratři Bartoloměj, Karel, z Ž. a na Strážnici, zeť (v orig. syn) Bohunky z Pernštejna, manž. [1. Johanka z Pernštejna], 2. Johanka [z Lipého], syn Bernart 3.: 27, 51, 86, 91, 126, 128, 136, 141, 155, 160, 161, 164, 168, 171, 172, 183, 187, 188, 197, 198, 209, 210, 221, *222*, 225, 226, 229-232, 234, 235, 241, 243, 249-251, 255, 256, 258, 259, 265, 268, 271, 277, 278, 281, 284, 285, 289, 290, 293, 295, 296, 306, 308, 309, 310 (nejm.), 311, 315, 316, 317 (nejm.), 318, 323 (n.), 324, 327 (nejm.), 328, 329, 332, 335-339, 342, 344, 346, 347, 350, 352 (nejm.), 354, 358, 360, 363. — 4. *Jan* st. z Ž., z Ž. na Hrušovanech, z Ž. na Rosicích, [otec Bedřich], ujec Voldřicha z Lomnice a na Náměšti, manž. [1.] Marianna z Boskovic: 389, 393, 397, 402, 404, 407, 408,

410, 411, 414, 418, 420, 425, 428, 430. — *Karel* z Ž. a na Strážnici, [otec Jan 2.], bratři Bartoloměj, Jan 3.: 251. — *Pavel* z. Ž. na Buchlově, z Ž. na Bzenci, z Ž. na Napajedlích, [syn Fridrich]: 294, 308, 310, 311, 316, 329, 333, 336. — *Petr* z Ž., z Ž. a z Fulneka, [otec Jan 1., synové Bedřich, Bernart 2., Přemek, Vilém]: 90, 101, 106, 108, 109, 111, 112, 115, 120, 126, 133, 136, 138, 139, 140, 142, 143, 148, 153, 159. — *Přemek* z Ž. na Šumberce, [otec Petr, bratři Bedřich, Bernart 2., Vilém]: 367. — *Viktorin*, Viktoryn, z Ž., [otec Jan 1., bratr Bernart 1., Jan 2., Petr]: 164, 167, 168. — *Vilím* z Ž., z Ž. na Dřevohosticích, [otec Petr], bratři [Bedřich], Bernart 2., [Přemek]: 305, 326, 327, 336, 376, 393.

Žerotský: *Jan*, v. Bor 1., Žerůtky 1.

1. **Žerůtky** (Žirótky, Žiruotky, Žirůtky), o. Kunštát, véska, ves, tvrz: 47, 51.
— *Elška* z Šerkovic a z Ž.: 50. — *Jan Žerotský* z Boru a na Ž.: 421.

2. **Žerůtky** (Žiruotky), o. Znojmo, pustá ves: 187.

Žešovice, v. Zašovice.

Žid, příjmení: *Vaněk Ž.*, poddaný, v. Vrbice 1.

Žídek, vinohrad, v. Nosislav.

Židlochovice: městečko, tvrz, zámek: 7, 62, 63, 130, 132, 227, 228, 294, 297, 319, 332, 397, 398, 411, 422.
— Kaple sv. Barbory: 130.
— *Štrosperk,* hora (viničná): 411.
— *Anna* z Valdštajna a na Ž., z Ž., otec Heník, bratr Hynek z Valdštajna, z Valdštajna na Ž., z Ž., sestra Machna, tetka Kunka z Kravař a z Strážnice: 62, 63. — *Heník* [z Valdštajna a z Ž.], syn Hynek, dcera Anna: 15, 62. — *Hynek* z Valdštajna, jinak z Židlochovic (Hinko, Hynko, de Waldsstayn, Waldsstayn, alias de Zelowicz), z Valdštajna na Ž., z Valdštajna a z Ž., otec Heník, sestry Anna, Machna: 3, 10, 13, 15, 21, 62. — *Vratislav* z Pernštajna a na Ž., rada a komorník Maximilána, krále čes. etc.: 373. — *Frydrych* z Žerotína na Ž.: 428.

Žilovice, v. Želovice 2.

Žirotice, v. Žerotice.

Žirovnice, v Čechách, o. Počátky: *Barbora*, dcera Matěje Vencelíka z Ž. a na Třešti: 214. — *Jan*, syn písaříkuov, z Ž.: 46, 431 (str. 46). V. také Jihlava, Stoječín. — *Matěj Vencelík* z Ž., z Ž. a na Třešti, [otec Václav z Vrchovišč na Ž.], manž. Barbora z Lapic, dcera Barbora: 193, 213, 214, 265. — *Václav* z Vrchovišč a na Ž., syn Matěj z Vrchovišč [= Matěj Vencelík z Ž., z Ž. a na Třešti]: 55, 145.

Žiruotky, v. Žerůtky 1., 2.

Žirůtky, v. Žerůtky 1.

Žitínský (podle Žitína, v Čechách, o. Nepomuk): *Voldřich*, v. Blaždice.

Žiž (Žiž?, v rig. Ziz), příjmení, poddaný, v. Tasov.

Žumburk, rybník, neurčen (na panství Velké Meziříčí, na díle Vladislava Mezříckého z Lomnice): 268 (místo „Zumburk" čti „Žumburk").

REJSTŘÍK VĚCÍ

(Jsou do něho pojaty i opravy a doplňky)

Vysvětlivky

k rejstříku věcí.

Do tohoto rejstříku bylo z textu pojato více, než to bývá obvyklé. Jsou to buď citáty, jednak přesné, jednak volně podané, nebo jednotlivosti, a chce se tím ukázati na bohatství tohoto pramene pro dějiny země.

Na rozdíl od rejstříku jmen osobních a místních užilo se jenom jednoho typu písma, *antikvy*. Přesné citáty jsou dány do uvozovek.

Proloženým písmem jsou tištěna hlavní hesla, ale množná čísla některých jsou neproloženě u čísla jednotného. Proloženě jsou tištěna také podhesla, vzniklá tím, že *hesla, která k sobě obsahem náleží*, se zařadila pod jedno hlavní heslo. Na místě takto přeložených hesel jsou odkazy na ono souborné heslo hlavní, v němž jsou podhesla sestavena v abecedním pořadí ve zvláštních odstavcích. Taková podhesla jsou u nejvyšších úředníků, kde se jmenují také jejich zástupci, u manství, kde se uvádějí jejich majitelé, dále u hesel městečko, město a zejména u hesla soud.

Několik *hesel* je vloženo *do hranatých závorek;* to znamená, že se v originále nevyskytují, na př. [listina], v. list, nebo [lom kamenný], štanproch, stanpruch. *Do hranatých závorek uvnitř hesel* byla dána slova, která v originále buď také nejsou, nebo jsou na jiném místě, ale bylo třeba odtud je doplniti.

V kulatých závorkách jsou bližší určení místa, osoby, věcného hesla, jazykový tvar hesla v originále, doplnění, obsah, vysvětlení hesla, pochybnosti a dohady, stránky z oprav a doplňků a u některých hesel jména všech míst.

U hesel, jejichž obsah jest podán již v rejstříku jmen osobních a místních, odkazuje se jen na tento rejstřík, na př. arcibiskup, v. Brindisi, nebo proboštství, v. Hradiště 3., Měřín, Olbramkostel. U nejvyšších komorníků uvádějí se jenom stránky, na nichž se jmenují s tímto titulem, stránky výmazu jsou u každého komorníka v úvodu, v části o práci nejvyššího komorníka.

Číslice s krát, přidaná za stránkou dokladu, na př. v hesle dvur: Alexovice 368(2x), znamená, že dvur, zde týž, se na str. 368 jmenuje ve dvou zápisech, jindy však, na př. v hesle bratr: 347 (3x), že se na této stránce mluví o bratru v třech zápisech, ale po každé o jiném.

Zkratkou v. (= viz) se odkazuje na heslo nebo na hesla, kde jsou stránky dokladů; *tím se zabránilo dvojitému uvádění* týchž dokladů. Zkratkou srov. (= srovnej) se odkazuje na jiné heslo nebo na jiná hesla téhož blízkého obsahu, na př. hory, srov. vinice, vinohrad.

Některá hesla se vyskytují tak *často* a mají takový obsah, že by bylo zbytečné zaznamenávati všechny doklady. Jsou namnoze v příslušenství statků, a není vždy možno rozhodnouti, jde-li o skutečnost nebo jenom o obvyklý vkladový formulář. (Že však i slova tak hojná, jako na př. s mlýny a mlýništěmi, nemusí vždy býti pouhou formulí, je viděti na str. 249/31, p. 2, kde byla od nejvyššího komorníka vymazána.) Některá z těchto hesel nebyla do rejstříku vůbec pojata, na př. s dolinami, s doly, s horami i s doly, s mezemi, s hranicemi; u několika se jen bez dokladů poznamenalo: často, častěji, velmi často; u jiných se připojily toliko první tři doklady s týmiž poznámkami.

Vedle obecně známých zkratek a shora uvedené v. a srov. užilo se v tomto rejstříku také těchto: march. (= marchionatus), měst. (= městečko), mor. nebo moravsk., (pro tvary přídavného jména moravský), nejm. (= nejmenován, t. j. plným jménem, nýbrž jen: komorník, sudí), zm. (= zmínka).

A.

abatyše, v. Brno (klášter cisterciaček), Dalešice, Oslavany, Pustiměř, Tišnov, Znojmo.
arcibiskup, v. Brindisi.
arcikníže rakouský, v. Ferdinand 1., Ferdinand 2., Maximilián.
arciprist, v. Znojmo.
archiv: města Brna 118, moravský stavovský 116, moravský zemský 118, 397, 399.
[augustiniáni], v. Brno (kláštery), Schrattental.
[augustiniánky], v. Brno (kláštery), Dalešice, Olomouc (kláštery).

B.

bakalář: kněz Václav, sv. Písma — 313.
barones, v. páni.
bečka, bečky: vína, na víno 182, 210, 301, 302, 304, 312, 398, 411, 415, 427.
[benediktini], v. Rajhrad, Sázava 1., Třebíč, Vilémov.
[benediktinky], v. Pustiměř.
berně: 224; — královská 61, 66, 224; — královská aneb zemská 224; — od krále neb země požádaná 228.
berný, v. mince, zlatý.
biskup, v. Olomouc, Varadín Velký, Vratislav 2.; v. také povolení, potvrzení, úřad.
biskupství pražské (klášter žďárský v něm) 299.
blanařka: Dorota z Bystřice, Jakubova, 34.
bludy: — a sekty 267; bludy pikhartské, bludové pikhartští a nekřesťanští 117.
bosáci, v. Brno (klášter františkánů).
brána: — železná 318.
braně, v. rybník.
bratr: — nedílný: 34, 158, 233, 286, 310, 314, 315, 340, 347(3x), 354, 369, 370, 385, 387, 390, 422 (splacení bratra), 430;
bratři nedílní: 178, 226, 232, 289, 306, 315(2x), 319, 324, 333, 355(4x), 356(2x), 358, 359(2x), 384, 413; bratři a strýcové nedílní 323; srov. rozdělení, rozděliti se, rozdíl.
bratří zákona rytieřujícého sv. Jana, křtitele Božího, posvátného domu špitále Jerozolymitánského 320.
Bratří čeští (na Moravě) 117.
bratran 6.
bratranice 287.
břeh: 57, 289; — násedlovický (Násedlovice I.) 340; s jediným — potoka Chvojnice 128; — potočný 17 (přileží k louce); k opravování hráze země v — bráti 396;
břehy: 206; s oběma břehy 144, 370; — rybničné 86; k opravování hráze zemi bráti v — 362; s břehy: 13, 19, 36 a d. velmi často.
březiny: 116, 127, 354.
burgravius, v. purkrabí.

C.

camerarius, v. komorník.
cancellarie, v. kancelář.
cancellarius supremus regni Boemie, v. kancléř nejvyšší království českého.
capitaneus, v. hejtman markrabství moravského.
cedule: — dílčí 220, 221, 223, 423, 424, 425; — dluhů 305; — dluhů pod pečetí 322, 346; — podaná ke dskám 352; — (= druhé poručenství) 344-346; — o odkazech 345.
cedulka: — poznamenaná při klenotech, komu se odkazují, — o penězích, komu se odkazují 345.
centnýř 405.
cesta: 276, 281, 349, 361, 385, 386; — Haklova 386; — svobodná 206, 396; — úlehlní 257;
cesty: 219, 419.
cínový, v. náčiní.
circatrix, v. Kounice 1. (klášter).
císař, v. Fridrich; — římský, v. Ferdinand 1., Maximilián; — jako král český a markrabí mor. dovoluje vymazati ze zemských desk plat 400; k žádosti a prosbě a osobou císaře jest přijat za pána 5; v. také potvrzení.
[cisterciáci], v. Sedlec 2., Velehrad, Vizovice, Žďár 2.
cisterciácký, cisterský, cisternský, cisterstý, v. řád, zákon.
[cisterciačky], v. Brno (kláštery), Oslavany, Tišnov.
clo, cla: 266 (Pravlov), 364 (Vranov 1.).
colloquium: —, — generale, v. soud zemský.
colmistr: — dvorský 367.
comes (= hrabě), v. Albrecht.
commissio: Ex commissione propria Majestatis Regie 108. Ex commissione propria Regie Majestatis 117.
corona regni Bohemie, v. koruna česká.
cúda, czuda, brněnská, olomoucká, v. komorník nejvyšší, sudí nejvyšší, písař cúdy; — komorník, sudí a jiní úředníci cúdy brněnské 57.
curia (= dvůr), v. dvůr (Písečné 2.).

Č.

čeládka: (Bohunky z Pernštejna) 346; aby manželka s čeládkou jí hodnou a potřebnou chována byla 429 (v poručenství).
čeleď: (kláštera pustiměřského) 210, 286; (Al-

brechta z Vickova) 305; — (Jaroslava Racka z Mrdic) 322, děvečky (Bohunky z Pernštejna) 345, v. také správu
čihadla. 96, 234.
čiňž (mužs. rodu), čiňže: 10, 11, 14 a d. velmi často.
čistiti: věnná práva a jiné zástavy 23.
čížby: 37, 70, 92 a d. velmi často.
čížby: — ptačí 386.
čížbiště: 284, 306.
člověčenství: 115, z — propustiti 284; v — uvésti: 217, 223, 226, 228, 261, 296, 341, 395, 399, 400, v — a dědičnost uvésti: 351, v — a poddanost uvésti, 318.
člověk (= poddaný): 21, 27, 59, 94, 121, 131, 158, 159, 172, 183, 195, 199, 206, 227, 251, 270, 306, 331, 399, 392; — na dvoře 10; — příslušející faráři 284, 312; — usedlý na podsedku, příslušející k faře 231; — příslušející k hradu 226, 227, 265, 270, — kněžský 128; — příslušný ke kostelnímu podací 196, 198; — mana 374, 377, 388; — na mlýně 154, 396; — na podsedku 65; — s platem 267, 270; — purkrechtní 15; — pustý 109; — úročný na dvoru 46; — usedlý 404; — usedlý v dobré dědině 156; — dobrý 216, člověk dobrý řádu rytířského: 254;
člověci (= poddaní): 13, 19, 21, 22, 25, 39, 40, 44, 50, 66, 67, 69, 83, 86, 91, 94, 115, 121, 134, 137, 141-143, 158, 160, 172, 189, 195, 196, 198, 208, 209, 213, 218, 249(2x), 251, 253, 255, 266, 269, 271, 278, 289, 306(2x), 307, 309, 315, 319, 349, 372, 375, 376, 378(2x), 385, 387, 392, 395, 399, 400, 402. — osedlí 109; — s platem ke kostelu 274; — s platem králi 297; — platní 13; — usedlí: 89, 106, 252, 313, 329 (s člověky na gruntech usedlých), 339, 350, 360; — ke klášteru příslušející 260; — k proboštství příslušející 253, 255; — k zámku příslušející 397; viz také lidé (poddaní).
čtvrt (= míra plošná): — role 12, 18, 155, 323, 324; — louky 52; — vinohradu 101, 222; ze čtvrti vinohradu plat vína 415; — země a vinohradu 11, 67, 86; — polní 21.
— (= usedlost), v. lán.

D.

dání: — královské 7, 8, 33, 36, 39, 71, 79, 80, 87, 104, 110, 133, 134, 137, 140, 153, 241, 367, 423, 431 (str. 8.); — jiné 62, 63, 386; srov. také král dává, obdarování.
dávka: berně a — 224.
dcera: když by syn zemřel do čtyř let od datum poručenství, má děditi otcův strýc a jeho dědici mužského pohlaví; když by zemřel bez nich, má statek připadnouti dceři poroučejícího 429; „pokudž by [—] odtud splacena nebyla ode mne [otce] anebo od erbuov mých položeno nebylo“ 214; v. také milost 114, věno;
dcery: — dostanou odkázané peníze, až k místu přijdou 345; opatření — věnem, když by nedědily celý statek po otci neb dědu 118; v. také děvečky, odděliti, otec, rod, spolek, vdání, věno, vybýti, výprava.
dčber, v. džbery.
dědictví: 6, 7(3x), 8 a d. často; — čisté, svobodné, žádnému nezávadné 100; — pravé 101, pravé, svobodné a zpupné 94, pravé a zpupné 39, 65, zpupné 113; půl vsi, — od kostela sv. Petra v Brně 249; v. také král (dává k dědictví), manství.
dědičné (= statek dědičný): ves Vrbici, — po Elšce zustalé 57.
dědina, dědiny (= majetek nemovitý): 32, 66, 69, 70(2x), 71, 83, 94, 105, 120, 139, 144, 225, 234, 235, 265, 283, 292(2x), 293, 309, 314, 324, 333, 334, 379, 384; — dobrá 156; — orané i neorané 131; — orné i neorné 45(2x), 80, 133, 338, 364; na vsech a nezávadných — svobodných plat 223; na dědině aneb dědinách plat 224.
dědiny (= vsi) 356.
děkan kapituly, v. kapitula.
dělníci: — k dělání a opravování stavu 275.
denár: 229, 412; za groš VII d. počítajíc 225, 252, 405, 408, 434 (str. 408, č. 81); za groš VII d. bílých počítajíc, často; za jeden groš VII d. českých počítajíc 258; v. také zlatý.
desátek: 235, 266, 353, 374; — faráři 130, 326; — ke klášteru 260; — z gruntů k domu náležitých 328; — od hory, z hory [vinné] 67, 86, 88, od hor, v horách [vinných] 11, 210; — z tří lánů rolí k faře 393; — ze vsi špitálské 372; — z vinohradů 258; — a perkrecht 67, 86; — drobný, knězi 169; — královský, kterýž markrabí přísluší 130; — obilí sutého 302; — obilný faráři 103; — obilný 130, 187, 224, 234, 245, 259, 261, 266, 297; — obilný v pusté vsi 266; — obilný, polovici, —, polovici obilí sutého, obojí farář klášteru 300 a 302; — obilný ke dvoru 316; — obilný ku prebendě kanovníka kostela Olomouckého 326, 327; s desátkem obilným svobodný dvůr pustý 388 a 434; — obilný faráři 416; — obilný jarý i ozimý 358, 384 (man s des.), 416 (dvur s des.), 406 (z rolí Komárovské); — vytýkaný obilný 372; — obilný vytýkaný po vsech pustých 402; — obilný vytýkaný jarý i ozimý, ozimný 373, 374, 377, 383, 388, 392, 393, 395; man, manové s desátkem obilným vytýkaným jarým i ozimým, ozimným 374, 375, 377, 383, 384, 388, 395 (dva a třetí man, mlynář); týž desátek od mana i od člověka jeho 374, 377, 388; týž desátek: po dvoře 393; — po dvou lánech usedlých lidí 415; — po pustém 393; — z pustých polí 393; — z rolí panské 394; — z rolí přikoupených a sfrajrmarčených 415; — po rolích na ten čas pustých 415; po pusté vsi 400; — z pusté vsi 393; desátek třicet věder vína 141; desátek vinný 15, 22, 60, 112, 130, 160, 172, 182, 221, 224, 234, 266, 285, 297, 319, 374, 398, 400, 402, 411, 426; — z vinohradů 119; — z vinohradů na gruntech pusté vsi již rozdělaných 298, 300; — nespravený 210, 286; — zadržalý 286, 427; plat vinohradní za desátek a zemní 415; desátek vytýkaný 390, 405;
desátky: 36, 431 (str. 36, č. 33; v. také zemné 36), 120, 159, 182, 195, 235, 267, 282, 314, 359, 361(2x), 388, 415, 433 (str. 195, č. 11, ř. 4 a 5 zd.: v. také zemní); — lidí knězi a nyní kněžím jinde 283; s perkrechty neboli desátky na vinohradích 318; desátky u dvora fa-

rářského 231; — z hor vinných 39, 64, 286, 312; — z lánů 232, 282, 283; z městečka k podaci tamtéž 282; — obilné: 103, 121, 137, 141, 159, 194, 195, 225, 236, 266, 302, 315, 338, 351, 354, 364, 394, 406; — čtyř člověků, kteréž dávají, když kněz v Rohotři není 319; — kteréž jsou někdy faráři višňovští brávali 314; — v horách židlochovských a oujezských (Újezd 8.) 397; desátky ovesné 315; — pohanečné 315; — pšeničné 315; — na půštích 216; — vína 163; — vinné 11, 14(2x), 36, 38 (vinohrad svobodný od desátkův), 45, 51, 60, 84, 88, 89, 90, 99, 100, 101, 103, 115, 130, 137(2x), 141, 142, 154, 180, 183, 194, 195(2x), 205, 208, 211, 222, 225, 235, 236, 247, 250, 260, 285(2x), 290, 300, 302, 308, 314, 338, 347, 351, 357, 368 (2x), 371, 376, 391, 394, 403, 406(2x); — vinné spravedlivé 385; — vinné v horách židlochovských a újezských (Újezd 8.) 397; — vinné z hory Zauperku a Dreiczehen 129; — vinné z hor ejvančických 404; — vinné z vinohradů 167, 247; — vinné z vinohradů panských 336; vinohradní, vinohradné 90, 137, 206, 330; — žitné 315.

desitivěderní, desetvěderní: bečka — 304, 312.

desky zemské markrabství moravského, dsky zemské, dsky, dcky, tabulae, thabulae marchionatus Moraviae: knihy páně Vilémovy z Pernštajna 44; knihy páně Vratislavovy z Pernštajna, komorníka práva brněnského 54; knihy druhé pana Ladslava z Boskovic 153; knihy druhé pána z Pernštejna 167; knihy pana Zacharyáše z Hradce etc. 383; knihy pana Artleba Černohorského z Bozkovic (nápis na vnější straně předního listu obalu knihy XXII.); založeny jsú tyto knihy za ... pana Jana z Lippého na Krumlově (nápis na obou vnějších stranách obalu knihy XXV.); dckami činí mocné poručníky 101; lepší právo dskami provésti 7; právo listy a dckami zemskými převedeno 309; dskami na spolek přijmouti 5(2x), 10; dckami zemskými ujistiti: peníze 429, věno 304, 429; způsob a zřízenost v zemi moravskej o místa panská sedáním i psáním ve dsky zemské k věčné paměti byl vepsán 3; jakož pro budoucí pamět se ve dsky vepsalo 4; kdež ve dcky zemské vepsáno jest 153; peníze dckami zapsati 209; od desk zaplatiti (strana kupující) 427; v. také vymazati; list do desk zemských od krále zjednati 146; desky brněnské 22, 40; dcky práva brněnského 140; dcky zemské práva brněnského 147; desky olomoucké 22; zemské desky olomoucké 3, 7 (list krále Jiřího ve dskách páně Pročkových z Kunstátu vepsán jest), 117, 139; desky obojí cúdy, brněnské a olomúcké 32.

děti: a oni (matka a bratři na spolek přijatí) nad mými dětmi aby právě učinili 78; v. také výminka.

děvečky: aby každá děvečka (z rodu z Krajku) na svém věně a na slušné výpravě dosti měla 81; děvečky (= dcery) věnem a výpravou slušnou opatřiti a odbýti 215.

děvečky, v. čeleď.

díl (zboží): 8, 14, 19, 20, 26, 81, 84(3x), 85, 92 (2x), 97, 98, 101, 102, 105, 113(2x), 128, 129, 131, 133, 134, 158(4x), 167, 180, 183, 197 (2x), 205, 209, 210, 218, 220(2x), 221, 222 (3x), 223, 231, 234, 235, 243, 244(3x), 261, 265 (2x), 266, 268, 273(2x), 275, 282, 285, 286, 290, 323, 324, 329(2x), 343, 345, 346, 348, 349 (3x), 353(2x), 361, 392, 393, 405, 407, 412, 422, 424, 425(2x); v. také podíl;

díly: 65 (asi omylem originálu místo doly), 88, 141, 118, 177; 179, 188, 193, 213, 215, 243, 343, 432 (str. 65, č. 233, ř. 8).

dílčí, v. cedule, listy.

dluh: 65, 66, 300, 346; — zaplatiti 86, zastoupiti a platiti 346;

dluhy: 79, 118, 234, 305, 346; — aby napřed placeny byly 127; — platiti 422, zaplatiti 346; — vyupomínati na placení dluhů 422; — zastoupiti 300; dluhy spravedlivé dědic aby splatil aneb se s věřiteli o to urovnal 410.

dobrý, v. člověk, dědina, lidé, víra, vůle.

dobytek: dobytkem dvorovým pastvu svobodnou pustil 419;

dobytky: — honiti 224; — do rybníku honiti a v něm je napájeti 219; přes rybníky dobytků všelijakých honění svobodné, k vodám (rybníků) dobytku připouštění svobodné 362; dobytky v rybníce svobodně napájeti 279; dobytky svobodně pásti 330; dobytky bez škod pásti 330, 384.

dobytky (= domácí zvířata nebo jiný rozličný movitý majetek vedle nábytku, klenotů, svršků?): 245, 345, 422, 429.

doktor: Jan z Doubravky a z Hradiště 250, 251.

dominikáni, v. Brno (kláštery), Znojmo; v. také predicatores.

[dominikánky], v. Brno (kláštery).

doplacení: zámek a statek špilnberský prodán na pomoc k — panství pardubského 397.

doprodati: mlýn a dvůr 367.

doubrava: — Bzenecká 129, 138, Hodonská 136.

dovolení: na — všech čtyř stavů dědičné zboží biskupské změněno na statek stolní 399; v. také císař.

drejlink, drajlink: — vína 398, 411; — vína anebo dvatceti věder, — neb dvě bečky ve dvatcieti věder 182;

drejlinky, drajlinky, dreilinky: vína 28, 34, 130, 160, 162, 163, 374, 398, 399, 404, 411.

drevní: — oves, v. plat naturální (oves sutý).

drva: „dvatceti pět sáhů drev v lesí svých nadělati a do špitále svoziti" 417; dávání drev k pálení ve dvoře 276.

dříví: — k mostu dávati a voziti 294; — k mostům dávati 276; — a les k tarasům rybníků dávati 276; — dávati a posílati osobám při vybírání desátku vinného 411; — posílati osobám při vybírání desátku vinného 398.

dubičina 282.

důchody: — špitálu 416, 417; — navrátiti, když by král smlouvy nepotvrdil 291; —: 7, 8, 35 a d. velmi často.

dům: strakonický zákona svatého Jana Iherozolimitánského 167(2x); — u Matky Boží na Oujezdě u mostu praského, zákona svatého Jana Jerozolimitánského 320; — posvátný špitále Jerozolymitánského 320; — v Brně kláštera kartouzského v Nové Vsi blíž Brna 325; — v Brně Kunky z Kravař 13; —

v Brně Bohunky z Pernštejna 345, — v Hostěradicích Jana z Lipého, manství, vložen k dědictví 235, 323, týž se dvěma lány rolí 328, — v Krumlově Moravském Bohunky z Pernštejna 345, — Absolona Sobka z Kornic v Němčičkách 1., 403, — v Lasově Jetřicha z Evanče 10, 21 — v Lesově, nárožní, Jiříka z Jemnicky (— Jenmice 2.) a téhož dům, na kterémž sedí Matěj Rybář (nebo rybář?), a les, kterýž k tomu domku přísluší 58;
domy v Bobrově 2., 45, — některé při kostele svaté Trojice (pod hradem Cornštejnem) postavené 54, — v Horním Křižanově, kláštera žďárského 45, — v Rosicích, dva, panské 404; — v Studené 384.
dux, vévoda, v. Albrecht; — — kníže, v. Jiří král, Vladislav král.
dvorec: Olší 1.: 30; v. také dvořec.
dvorská role, v. role.
dvořák: Kuroslepy 69; — Matěj: Lhotice 2.: 114, 180, 432 (str. 114), syn Václav 180; Maršovice 200; Mělčany 200; — Urban: Nehradov 129; — Jakeš: Odunec 153; — Vondra: Olešná 4.: 412; — Václav: Rešice 386; — Linhart: Slavíkovice 3.: 402; Stošíkovice na Louce 358, 388 a 434; Šošůvka 210; Trboušany 266; — Vávra: Vesce 2.: 129, — svobodný Pavel Maštera, Maršťera 423;
dvořáci: Mešovice 104 (dva); dvořáci platní i neplatní: na panství a zboží třebíčském 375, 384; na zboží měřínském 377, 388; dvořáci usedlí na statku Sokolnice, Telnice, Medlánky 395.
dvořec: Heřmanice 5.: 11 (nazývá se tu i dvorem), 149; v. také dvorec.
dvořenín: služebník a — náš (krále Matiáše) 35.
dvořisko: Archlebov 64.
dvořiště: — pusté: Chlístov 2.: 359; — Názameč 400; pustina —: Otnice 41;
dvořiště (mn. č.): v příslušenství hradu Špilberku 397.
dvůr: hofrichtéř dvoru pana maršálka (Viléma z Pernštejna) 68; Peltnperk, dvoru jeho (probošta na Hradišti P.) sedění 293.
dvůr (curia, — poplužní, poplužný, s poplužím): — nepojmenovaný (v obcích): Alexovice 315, 368(2x), 369(2x); Bačice 88, 89, 90, 119; Batelov 324; Běhařovice 14(2x); Bělčovice 339; Benedín 27; Bílovice Velké 336; Biskoupky 370(3x), 371(2x), 391; Blahoňov 114; Blažejovice 101; Blučina 103; Bohdalice 203; Bohuslavice 2.: 70; Bohušice 1.: 46, 334; Bohutice 1.: 242; Boleradice 39; Borovná 203; Bořikovice 105; Bošovice 14; Brtnice 2.: 234 (2x), 283, 305; Březník 128; — v Bříšči, (v Bříščí?), na Břistí, na Bříští 88, 90, 119; Bučovice, spíše než Mouřínov 65; Budeč 1.: 274; Budišov 7, 400; Budkov 226, 307; Budkovice 234; Čechočovice 55, 99; Čermákovice 2.: 91, 97; Čížov 324, 387; Dambořice 9, 60, 205, 347; Deblín 114; Dobronice 57; Drahonín 112; Dražůvky, pravděpodobně, 135, 183; Dunajovice 2.: 16, 119; u tvrziště Dvorce 2.: 89; Dvorce 3.: 330; Dyjákovice 41; Fryšava 257, 258, 283; Habrovany 25; Habří 141; Hartvíkovice 10, 52; Heroltice 23; Heřmaneč 158; Heřmanice 5. (nazývá se tu i dvořcem) 11; Hodice 85, 158, 205, Hodonice 217; Hořeřice 47, — (před hradem Holštejnem) 136, (před hradem pustým Holštejnem) 349; Kraví Hora 40, Horákov 222, 335; Hornice 140; Hostákov 374; Hostim 10; Hrubšice 23, 59, 178, 179, 220, 371, 391; Hrušovany 2.: 34; Hvězdoňovice 119; Chlebské Dolní 20, 38, 39; Chlébské Horní 27, 28; Chroustov 1.: 12, 28; Chroustov 2.: 62, 127; Ivaň 136; Jakubov 1.: 61; Janovice 3.: 83; Jaroslavice 156, 338; Jasenice 126; Jazovice 154, 159; Jeclov 236; Jedovnice 15; Jersice 16; Jinošov 10(2x), 59, 87, 236; Jiříkovice 15; Kamenná 21, 44(2x), 133, 138; Klečany 41; Kloboučky 142; Klučovice 59, 130; Knínice 1.: 140; Knínice 2.: 221; Knínice 4.: 15, 46, 60, 112; Kobylnice 197, 335, 413, 424 (nepochybně); Kojatice 12, 28(2x), 55, 89, 290, 310; Koněšín 374, 377; Korolupy 54; Kotvrdovice 9, 35, 51, 273(2x); Kounice 1.: 406; Kounice 2.: 121, 158, 159; Kozlany 374; Kozlov 3.: 80; Kracovice 374, 383; Kralice 401(2x); Krhov 1.: 8, 47; Krnčice 40, 61; Křenovice 89; Křeslík 54; Křídlovice 1.: 14, 189(2x); Kuničky 3.: 23; Kupařovice 90; Kuroslepy 69; Kuřim 37, 329; Kyjovice 415; Lažany 1.: 36(2x), 37; Lechovice 15; Lelekovice 37, 167, 179, 196, 378; Lesonice 1.: 7; Lesonice 2.: 168; Lhota 2.: 27, 232; Lhotice 2.: 114; Lipnička 158; Lipovec 1.: 136, 349; Litava 36; Líšeň 220, 406; Lomnice 1.: 328; Loučky 3.: 109; Louka 1.: 278; Lovčice 1.: 125; Lovčičky 8(2x), 496; Lubné 13; Lubnice 54; Lukov 2.: 156, 338, 393; Lukovany 315, 316, 404, 407; Lysice 6; Lyšanovice 235; Markvarec 349; Martinice 3.: 16; Martinice 6.: 27; Martínkov 378; Mařiž 415; Menhartice 135; Měnín 398; Mešovice 108; Meziříčí Velké 372, 379; Mikulovice 1.: 43, 360, 368; Milešovice 1.: 237, 250; Milonice 42; Miroslav 11; Mistřín 129 (asi); Mladoňovice 54; Modletice 91 (asi tu jeden z obou); Mohelno 128, 172; Moravec 390, 405; Mouřínov 65 (ale spíše v Bučovicích); Mstěnice 40; Mutěnice 320; Mutišov 41; Myslibořice 214; Nárameč 9, 34, Násedlovice 1.: 316, 384; Našiměřice 416; Němčice 4.: 59, 130, Němčice 12.: 34; Němčice 13.: 85, 89; Němčice 14.: 351; Němčičky 1.: 403; Nosislav 35; Odunec 41; Ochoz 1.: 22, 42; Okarec 10, 243; Olešná 4. nebo Prosté?: 38; Olešnička 1.: 93, 98; Onšov 1.: 256; Oponešice 138; Oslava 1.: 57; Oslavička 1.: 392; Osová 1.: 218, 359; Ostopovice 100, 108, 168; Ostrov 1.: 136, 349; Otín 2.: 156; — Otnice 41; Otradice 11, 114; Pánov 17; Palupín 413; Pavlice 162; Pavlovice 2.: 22; Petrovice 5.: 99; Petřín 6.: 159, 256(2x); Písečné 2.: 82 (curia); Plaveč 73 (dva dvory), 98 (jeden z nich); Plumlůvky 90, 247; Pohořílky 2.: 172; Polánka 394(2x); Ponětovice 69 (dvůr Podnitovice), 222, 335; Popovice 1.: 25; Popůvky 1.: 27, 50; Popůvky 2.: 52; Pozďatín 265; Pozořice 49(2x), 84(2x); Pravice 64; Prštice 66, 246 (spíše asi tu než v Tikovicích); Ptáčov 374; Pucov 52; Puklice 236; Prostý (nebo Olešná 4.?) 38; Rácov 347, 348; Rácovice 47, 273, 278, 307; Račeřovice 373; Račice 2.: 34, 46, 243; Radostice 27, 160; Radotice 9, 33 (2x), 44, 67; Rašovice 89; Ratibořice 406;

Ratišovice 18(2x), 42, 121, 407; Rešice 18, 386; Rokytná 1.: 236; Rosice 172, 345, 404, 407 (2x); Rozseč 2.?: 70, 83; Rozsíčka 2.: 42; Rozsíčka 3.: 10, 42, 102, 131, 132; Rožínka Dolní 113(2x); Ruda (nebo Zhoř 6.?) 237; Rudolec 1.: 349; Řečice 309; Řečkovice 102, 170; Říčany 1.: 12, 21, 22; Říčky 11, 127; Říše 1.: 26, 193; Salavice 347, 413; Sedlec 1.: 374; Sentice 99; Skalice 1.: 235; Skalička 50, 70, 71(2x); Slatina 1.: 235; Slatina 2.: 33, 70, 302; Slavětín 97, 424; Slavice 100; Slavíkovice 2.: 196 (asi tyto); Slavkov u Brna 89, 211; Stoječín 46; Stojšice 26 (jenž slove v Stojšicích), 27; Stonařov 9, 44, 216; Stošíkovice na Louce 141; Strachotice 169(2x); Střenč 61, 72; Střítež 2.: 374, 383; Studená 384; Studnice 1.: 16; Svinošice 98, 127; Šašovice 28, 43(3x), 353; Šebrov 138, 154; Šemíkovice 164; Špilberk, dvůr pod hradem Šp. 405; Štěměchy 119; Štítary 170; Šumice 2.: 14(2x); Tavíkovice 92, 98, 338, 360; Tikovice 246 (ale spíše asi v Prštících), 249; Tlustomasty 16, 44; Trboušany 406 (jen dvorská rolí); Trstěnice 88, 402; Tršice 108; Třebíč, klášter 373, 383; Třesov 374; Třešť 55, 145; Tulešice 251; Tvořihráz 16, 141, 407; Týnec 195; Uherčice 2.: 54; Uhřice 2.: 36, 368; Ujčůvek 40, 53; Újezd 9.: 7; Urbaneč 243, 333; Vacenovice 1.: 138; Valeč 12, 171; Valdíkov 374; Valtínov 110(2x); Vedrovice 236, 348; Ves 1.: 84; Ves 11.: 194(2x), 195; Vesce 2.: 129, 385; Veselí 1.: 39; Věstoňovice 374; Vícenice 1.: 126, 144, 161, 179; Vilémovice 3.: 106; Vilímeč Dolní 26, 193; Vlasatice 245, 316; Voda 2.: 50 a druhý tamtéž; Vohančice 27; Vojkovice 374; Vracovice 256(2x); Vranín 211, 318, 320; Vranov 1.: 363; Vratěnín 54; Vrbice 1: 57; Vrbov 25; Vydří Kostelní 37, 213(2x); Žárubice 120, 156; Zhoř 1.: 13, 360; Zhoř 6.: 173, 236, 237 (tu nebo v Rudě?); Zvěrkovice 40, 385; Zvole 1.: 18; Žabčice 36; Žebětín 19; Žerotice 128, 388; Žerůtky 1.: 47; — u Židlochovic 130; viz také dvůr pojmenovaný, dvory; dvůr pojmenovaný: Bezecký (Vesce 2.) 357; — Boříkovice 57(2x) a Boříkovský 105; — Čejkovský 285; Čermákovice 1.: 97, 136; — Čermákovice 2.: 91; — Dolní (Tikovice) 67; — Haníkovský (Rácovice) 273 a Hankovský (tentýž) 278, 307; — Hlavatice 67, 86; — Hofeřice 80; — Horní (Račice 1.) 11, (Tikovice) 67; — Hostický 141; — Hrotovice 401; — Hrubšice 24; — Chlévský (Chlébské, neurčeno, které) 41; — Jakubovský (Jakubov 1.) 277; — Jarochovský (Lhotice 2.) 180; — Ježek (Třebelovice) 112; — Jilem 385; — Juhankovský (Jestřabí 1. nebo u něho) 41; — Kamprlovský (Střenč) 61; — Kukvice 137; — Kuníkovský (Zhoř 6.) 60; — Lazec 131, 199, 331; — Malý Lazec 94; — Martínkov 402; — Maříkovský (Jestřabí 1.) 20; — Mikulovice (1.) 324, 349; Milostice (u Bačic) 90 a Milostický 88; — Mirovice (1.) 57; — Modřičky 68; — Nový 353; — Otěchlebský 41; — Pažit (Lhotice 2.) 60; (Podnitovice [Ponětovice] 69; — Prostřední (Jestřabí, podle všeho 1.) 23; — Račice (2.) 243; — u mlýna, řečeného Radlas (Brno) 367, 368; — Siczenhof 54; — Slakův (u Říše 1.) 193; —, jenž slove v Stojšicích, viz shora Stojšice 26; — Martina Sulejovského (Silůvky) 68; — Svratečka 52; — Šamíkovský (Šemíkovice) 105, 106; — Štítarský (Štítary) 393; — Těšánky 100; — Újezdský (Újezd 3.) 6; — Veselský (neurčen) 7; — Vítoslavský (Rozsíčka 3.) 11; — Vlasatice, Vlasatický 276, 316; — Žačanský (Žatčany) 419; dvůr dědičný: Bezděkov 3.: 17, 42; Březí 1.: 100; Domanínek 18; Habří 155; Holenice 37; Ivaň 70; Jestřabí 1.: 17 a (podle všeho) 23; Písečné 1.: 18; Popice 1.: 51; Ratišovice 22; Rojetín 85; Rozsíčka 3.: 60; Syrovice 2.: 330; — Třebelovice, řečený Ježek 112; Vícenice 1.: 144; Vojetínky 42; dvůr farářský: Višňové 231, 314; dvůr manský: Bořičkovice 57; — v Břišči (v Břišči?) 88; Kracovice 383; Kukvice 189; Lyšanovice 323; Modřičky 68; Odrovice 296; Ptáčov 383; Skalice 1.: 323; Sokolnice 62; dvůr osedlý: Vojetín 115; dvůr platný: Kovalovice 10, 126; Lažánky 4.: 106; Spešov 37; dvůr s podsedkem: Lhotice 2.: 11; — a podsedek: Milonice 12; — se dvěma podsedkoma: Vesce 2.: 11; dvůr poplatný: Šumice 1.: 225; srov. také popluží; dvůr pustý: Benedín 392; — u Citonic 292, 293; Holenice 111, 112, 221 (poplužný); [Chlístov 2.] 403; Janovice 2.: 116; Martinice 3.: 312; Mirovice 1.: 94; Okrašovice 116; Rešice 358; Říčánky 243; Slavice 355; Tvořihráz 358, 388; Voda 2.: 121, 159(2x); Vojetín 115; Vracovice 154, 159; pod Zvolí 1.: 27; Dolní (Tikovice) 67; Dubec (u Cidliny) 164; Chřástav (u Říše 1.) 193; Janovice 2.: 127; Krajovice 135; Manšuov (Třebětice) 26; Milostice 119; Otěchleby 143; Rabštejn 2.: 274; Skřechov 178 a Skřechovský 231; Zahrádky 44; — s popluzím: Odunec 95; dvůr (Dobronice), kterýž jest rozdán mezi lidi v plat 57; dvůr stavený (Okrašovice) 116; dvůr svobodný: Běhařovice 187; Telnice 181; Vacenovice 1.: 129; — s popluzím: Slavíkovice 3.: 402;

d v o r y: — (v obcích): dva: Bohuslavice 2.: 47; dva: Čermákovice 2.: 91; Fryšava 404; dva: Kamenná 21; tři: Kralice 40; Kralické 282; dva: Křepice 2.: 10; Lhota 1.: 34, 91; dva: Litovany 61; dva: Luleč 42; dva: Omice 147; dva: Okrašovice 49, 50, 116 (jeden starý a druhý pustý); Olešínky [Olešnička 2.?] 46; dva: Rácovice 133; dva: Račice 1.: 17, 61; dva: Rešice 24; dva: Řečice a Řečička (asi) 9; dva: Strážov 1.: 114, 119; dva: Vaneč 21; dva, jeden osedlý, druhý pustý: Vojetín 115(2x); dva: Všetrapy 285; dva: Žatčany 399; dvory kmetcí: 22 (osedlé i neosedlé), 45, 100, 144; dvory kněží(?), usedlé(?) i pusté 384; dvory popluzné: 8 (dva), 37 (dva), 115, 121, 143, 154, 164, 178(2x), 189, 198, 205, 256 (a: s dvory, popluzími), 415, 425; dvory pusté: 159, 256(2x); dvory: 6, 9, 10 a d. často.

d ž b e r y: kaprů a štik, aneb za každý džber kaprů kopu groší a za džber štik dvě kopě groší 399.

E.

e r b (= dědic), erbové: 203(2x), 210, 212, 247 (2x), 327 (erb a dědic), 256, 403, 404; praví — a dědicové 327.

erb: tři bratři z Krajku „su znamenali, že mnozí velicí rodové tady schazejí na erbu a na štítu mužského kmene“ 81; „dokovadž mužského kmene a erbu stává, řadně pošlého z Krajku“ 81.
erbovní — přítel 421

F.

fara: Bílovice Velké 326; zámek, hrad Bítov 94; Bítov 2.: 94, Blížkovice 94; Březník 337; Budeč 1.: 284, 312; Budějovice 94; Častohostice 94, Fryšava 283; Jaroměřice nad Rokytnou 56, 72, 73, 178, 230; Jaroslavice 289; Jemnice 1., na předměstí, kostela sv. Jakuba 352, 353; Kdousov 95; Medlov 1.: 257; Meziříčí Velké 35; Miroslav 260, Pohořelice 193, 332; Pravice 282; Rosice 172; Šafov 393; Šatov 269 a 433; Šebkovice 303; Štitary 94; Višňové 231, 314; Znojmo 217 (u sv. Michala; fara podací: Cvrčovice 266; Drnholec 267; Dubany, podací fary 332; Dunajovice 1.: 267; Kounice 1.: 266; Kurdějov 267; Malešovice 266; Mikulov 267; Mušov 267; Novosedly 267; Pravlov 266; Řeznovice 267; Telč 215; Valtrovice 265; Věstonice Dolní 267; — (u sv. Michala v Znojmě) podací svrchupsaným pannám (kláštera Matky Boží v Znojmě) jest 217; — a podací Fryšava 282; Kurdějov 427; —, jináč podací, Jemnice 1.: 352; —, podací dědičné, Kurdějov 427; kostelní podací fary Rosice 172;
fary: — podací, k zámku Kounicím [Kounice 1.] příslušející 267.
farář: Bílovice Velké 326; Bikupice 1.: 61; Blučina 103, 130; Březník 128, 337; Budeč 1.: 284, 310, 312; Jemnice 1.: 353; Kdousov 95; Kunštát 6; Miroslav 67, 86; Rudolec 1.: 386; Stonařov 216; Šatov 300, 302; Vyšehoří 6; Žerotice 416;
faráři: Miroslav 260; Višňové 314; faráře chovati: Jemnice 1., na předměstí, u kostela sv. Jakuba 353; faráře podávati: Dubany 332; Jemnice 1., na předměstí, u kostela sv. Jakuba 352; Pohořelice 332 (podávati a je živností opatrovati): v. také člověk, desátek, desátky, lidé, odúmrt, plat, spravedlivosti, spravedlnost; srov. podací kostelní.
farářský: — dvůr (Višňové) 231, 314.
feodum, feudum, v. manství krále, markrabího.
fojt: Křenovice 279.
fojtství: Ivančice 155; Nová Ves 11.: 194, 195.
františkáni, v. Brno (klášter františkánů, bosáků, u kostela sv. Bernarda).
frajmark, frejmark, frýmark, fr. a směna, směna a fr., frejmarčiti, v. směna.
fundátor a vrchní pán kláštera sv. Michala v Brně, v. Brno (klášter dominikánů); — kláštera žďárského, v. Žďár 2;
fundátorové a vrchní páni kláštera sv. Michala v Brně, v. Brno (klášter dominikánů); praví fundátorové a štiftířové kláštera Smilhajmu, jinak vizovského, v. Vizovice, klášter; fundátoři a vrchní páni kláštera sv. Kříže v Znojmě, v. Znojmo (klášter sv. Kříže); praví štyftyřové a fundátorové kláštera žďárského, v. Žďár 2., v. také spolufundátoři, srov. štiftířové.
fundátorství kláštera sv. Kříže v Znojmě 301.
funt: — vosku 226, 270.
fury: — vinné 377.

G.

groš (kroš) 379;
groše: bílé 219, 227, 252, 253, 255, 268, 270, 291, 415, 417; — bílé české stříbrné rázu pražského 106; — české velmi často; — české široké 147, 223, 258, 336, 398, 399(2x); — české široké dobré stříbrné 397; — dobré 26; — dobré české 86; — dobré stříbrné 14, 17, 61, 211; drobné 96; — pražské 7; — stříbrné 17, 41, 73; — široké 6, 31, 40, 128; — široké české 6, 120; — věnné 28; — vídeňské 243, 252, 317; v. také denár, zlatý.
grunt, krunt: 55(2x), 181, 260, 265, 276, 280, 308; —, na něm horný 285; — oddán za nivku 56, 72, 73;
grunty v jednotlivých obcích: 106, 179, 181, 206, 218, 219, 224, 235, 245, 257, 265, 268, 275, 276, 280, 282, 289, 292, 294, 297, 298, 300(2x), 305, 307, 308, 314(2x), 325, 326, 329, 330, 340, 356, 362, 384, 385, 388, 396, 402, 415, 416, 418 a 419, 423; — rybníkem zatopené 177, 363; gruntův užívati „oráním a posívaním ozimí, jeří, loukami nebo pastvami“, pastvou 363.

H.

háj: 15, 189, 266, 407, 431 (str. 15); —, slove Škřinka 415; háje: 11, 12, 15(3x) a d. často.
hájek 11; — Šnéholc 277; hájky 50.
hajný 88; hajní 182, 208, 218.
hajtman, v. hejtman.
halčř (v orig. jen zkratka h.) 412.
haltýř, haltéř: 11, 47, 114, 128, 333, 371, 391;
haltýře, haltéře: 8, 10, 19, 23, 36, 38, 39, 40, 41, 46, 47, 55, 61, 64, 80, 85, 88, 102, 111, 114 (dva), 119, 158, 161, 167, 179 (altéře), 214, 232, 275, 282 (dva), 294, 360, 364, 389, 400, 405, 416, 424; v. také sádky.
ham: 182, 210, 285; — vyměřený 275.
hazuky 345.
hejtman: hajtman, markrabství moravského, capitaneus marchionatus Moravie: — má první místo na soudu zemském 3; o hajtmana usnesení na sněmu v Brně 27. července 1505: 118; hajtman a páni přijímají za pána [do stavu panského] 4, 5(2x); odřečení před hajtmanem a pány 36; při přijímání do stavu panského odpověď komorníkova po radě hejtmanově a panské 5; nález a prodaj učiněn „s radú pana hajtmana a pánův zemských“ 9; „toto s vuolí pana hajtmana a pánuov ve dcky zemské vepsáno jest“ 153; v. také rozkázání;
Artleb z Boskovic: 160, 161, 164, 167, 168, 170; dává posly králova listu 162, 169; dává posly spolku 171;

Kryštof z Boskovic: 281, 285, 293; dává posly králova listu 283, 288, 292, 293;
Ctibor z Cimburka, z C. a z Tovačova: 3(2x), 13, 21, 23(2x), 25, 31, 39(2x), 50, 51(2x), 53, 57, 60; přijat od krále Matyáše do rady přísežné 3; dává posly králova listu 32(2x), 35, 54, 55, 57, 63; vkládá z rozkázání krále skrze posly králův list 24; vkládá spolky 31; vkládá z rozkázání panského statek 23;
Jan 6. Kuna z Kunstátu: 177, 179, 203, 205(2x), 209, 211, 218(2x), 219, 221, 222, 225, 232, 241, 242, 249, 255, 259, 260, 265, 268, 271, 272, 278, 297; dává posly králova listu 177, 181, 183, 204, 207, 212, 215, 217, 225, 227, 229, 230(2x), 233, 242, 246, 248, 251, 253, 255, 260, 261, 267, 270, 271, 281; vkládá na místě sirotku zboží 237, 265;
Pertolt 2., Pertuolt, z Lipého: 396, 402, 404, 408, 411(2x), 413, 414, 418, 424, 425, 427; dává posly králova listu 409, 410, 419, 420, 421, 427, 428; vkládá na místě sirotků zboží 424;
Jan 1. z Lomnice: 77, 83, 85, 90, 91, 98, 101, 102, 106, 107, 108(2x), 109(2x), 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 125(3x), 126, 129, 133(2x), 136, 138, 142, 143, 144, 145(2x), 148, 204(2x), 220, 244(3x); dává posly králova listu 78, 79, 80, 82, 83, 88, 89, 95, 96, 97, 100, 103, 104(2x), 105, 110, 111, 121, 127, 130, 131, 132, 133, 134, 137, 139(2x), 140, 145, 147(2x), 148; činí smlouvu (zmínka o ní) 282; rozkazuje, aby list markraběte Alberta byl vepsán ve dsky zemské 82; zprostředkoval z nařízení krále Vladislava zápis mezi moravskými stavy z 31. května 1504 na sjezdu v Brně 117;
Václav 2. z Ludanic: 296, 308, 309, 311, 315, 316, 323, 328, 329, 332, 335, 336, 338, 358, 360, 363, 367, 371, 373; dělá na místě sirotků list správní a dává místo trhu a směně 361; dává posly králova listu 298, 304, 321, 322, 332, 335, 352, 353, 363, 368, 375; šacuje zboží a svršky 316; vkládá na místě sirotků zboží 334, 354, 360;
Jan 3. z Pernštejna: 148, 153(3x), 156, 157, 159, 160, 162, 187, 193(2x), 197; dává posly králova listu 149(2x), 155, 157, 189, 194; vkládá na místě sirotků zboží 214; vzdává úřad komornictví markrabství moravského 153;
Vratislav 1. z Pernštejna: 64, 71; dává posly králova listu 66, 67, 68, 69(2x); prosí krále Vladislava, aby propustil manství k dědictví 97;
Hynek 3. z Valdštejna: vymazal vklad z jistého poručení soudu zemského 399; sdávil plat s dovolením JMCské 400;
Zdeněk 2. z Valdštejna: 376, 383, 386, 389, 390, 393, 402, 415; dává posly králova listu: 391, 396;
místo, na místě, místodržící: Václav 3. z Boskovic na místě Jana 6. Kuny z Kunstátu, hajtmana (na soudu zemském) 276;
Vilím Kuna z Kunstátu, místo hajtmana (Kryštofa z Boskovic) držící, na soudu zemském 293; dává posly králova listu 295, 296;
Pertuolt 2. z Lipého na místě Václava 2. z Ludanic, hajtmana (na soudu zemském) 329; místodržící hejtmana Zdeňka 2. z Valdštejna 389, 393;
Jan 3. z Pernštejna na místě Jana 1. z Lomnice, hajtmana (na soudu zemském) 142;
Jiřík z Vlašimě na místě Jana 1. z Lomnice, hajtmana (na soudu zemském) 133; dává posly králova listu 134;
Hynek z Vrbna na místě Jana 6. Kuny z Kunstátu, hajtmana (na soudu zemském) 255; dává posly králova listu 258;
Jan 2. z Žerotína na místě Jana 1. z Lomnice, hajtmana (na soudu zemském) 136.
hejtman nejvyšší Dolní Slezi: Karel kníže minstrberské v Slezi, olešnické etc. 219; hejtman králové Marie hrabství Starého Zvolena: Mikuláš Prusinovský z Víckova 328; hejtman Jindřicha z Lipého, nejvyššího maršálka království českého: Zygmund Valecský z Mírova 93; hejtman na Kroměříži: Bohunek Škorně z Stránova 251; hejtman na Špilberku: Oneš Gedeon z Volešničky 336, Jiřík Žabka z Limberku 357; hejtman hradu znojemského: Jan z Tavíkovic 227.
hejtmani (capitanei) markraběte Alberta způsobili škody ve válce 82.
hejtmanství: za — Ctibora z Cimburka a z Tovačova spolkové 5.
hláska (na hradě Deblíně) 114.
hofmistr: — dvoru krále českého: Albrecht z Kolovrat 79; — nejvyšší království českého: Vilém z Pernštejna: 44, 45(5x), 50, 51(3x), 83, 87(3x), 92, 93, 100, 106, 130, 131, 132, 137, 138, 139(2x), 141(2x), 142, 154, 351.
hofrychtéř, nejvyšší hofrychtéř, markrabství moravského: Václav 3. Hodický z Hodic: 402, 408, 411, 413, 414, 415, 418, 422, 425, 428, 429; Jakub z Šárova, z Š. a z Krumsína: 63, 85, 90, 91, 98, 101, 107, 108, 111, 113, 120; „úřadem svým přiznal se, že jiný dvuor, jménem Mirovice, s panstvím jeho přijal v manství, a za dosti vyznal opatření krále JMti v tom" 57; Vilém I. z Víckova: 265, 267, 268, 271, 272, 278, 281, 284, 285, 287, 294, 295, 297, 304, 305, 309(2x), 310(2x), 311, 312(2x), 316(2x), 317, 322, 327, 328(2x), 329, 333, 336(2x), 338(2x), 344, 395; na poručení krále umlouvá smlouvu spolu s nejvyšším sudím a podkomořím markr. mor. (o klášterní zboží) 340;
před — manství (náhradní, místo propuštěného) okázati, převésti a v knihy manské vepsati 57; — má list krále Vladislava na propuštění z manství v knihy manské vepsati 97; — má zboží z knih manských vymazati: 89, 94, 95; — má zboží z registr manských vymaziti: 66, 111.
hofrychtéř dvoru Jindřicha z Lipého, nejvyššího maršálka království českého: Matěj Vacek z Bezděkova 3.: 93; hofrychtéř dvoru pana maršálka (Viléma z Pernštejna): 2. Jan Lechvický z Zástřizl 68.
homagiales (= manové): 82 (Písečné 2.).
hony (= polní míra): 16.
hony: 7, 11, 35 a d. velmi často; — ptačí i zvířecí 236, 347, 370, 394; tenatné 129; hony, pustiti neb zabíti 308, 339.
hora: — Bočín, Bočina [o = u] 208, 218, 342; hrad Cornštajn s horú 54; — Čebínka 273, 286; holúbecské zboží kromě hradu, „což kamenem hora osutá" 12; „kút hory a lesu za ře-

ku proti Klečanom' 41, Kozí hřbety 127, 313, —, řečená Kyjovská 423, —, slove Strážná 198, 301, 385; — řečená Zakovaná 313; — viničná, vinná; Boček 210, 285, čbánická 88, jménem Drayczehen 86, Fuxlait, Fuxlayt 210; Gajzlar, Geyzlar, Galner, Goldner 28, 34; Junkperk 319; kadovská 319, v hoře Kunštátich, — čejkovská, jmenovitě Kustát 304, kyjovská 141, 388; Lazební 345; Nová 39; Nová hora, kteráž se znovu vystavuje 416; Zadní Nusperg, Nusperk 107, 114, 155; slove Pelcz 208, 300; popická, Popnovka 285, Psmek 39, Karohová 319, Ružená 210, 285, Stará 154 a 433, Stará hora kyjovská (Kyjovice) 415, Stará hora vinohradní kyjovská 416; Stará vinohradní desátečni, ležicí v hoře popické 285; Stumperk, Štumperk 28, 34; Světlá hora 39; Šajb 39; Štrosperk 411; Veselá 210, 285; Vápenná 319; Vopálená 313; Weinperk 129, waymperská, weymperská 67, 86; Winterperg, Wintrperk 28, 34; Zamperk, Zauperk 67, 86, — frejunková 398; — pustá 266; — vinohradná 101; v. také les, vinice, vinohrad;

hory: horákovské 222; tři traty lesu a hor (Horákov) 222; — a lesy lelekovské 313; „kus hor, který slove les Heřmanů, v horách loveckých nad vsí Lovčici [1.] ležící" 333; hory veverské (hrad Veveří) 397, 405;

čtyři hory vinic: 34 (Bojanovice 4.); — viničné, vinné: 28, 39, 64, 99, 102, 161, 170; —: 38 (ivančické); 67, 121, 159 (džbánické); 102 (blučinské); 210, 285, 286 (němčické = Němčičky 1.); 312 (polehradské); 397 (oujezdské = Újezd 8.); 294, 397, 398, 411 (židlochovské); 10 (dělané i nedělané); 130 (královské, Židlochovice); vinohradné, vinohradní: 89, 180, 205 310, 336, 347, 351, 355, 361, 385, 411; [nepochybně vinné]: 100 (Popůvky 1.); 266 (Silůvky); [asi vinné]: 266 (Javůrek, Hlína, Neslovice 1.); [vinné?]: 205, 206 (podnitovské = Ponětovice); srov. vinice, vinohrad.

hory: v. král si vymiňuje.

horný (hornej) 285.

hospodáři, v. soud zemský.

hospodářské nářadí, v. brána, pluh, vuz, železa.

hrabě, hrabí: Volf Dytrich, Jetřich, z Hardeku etc. v. Hardek; Petr, hrabí od Svatého Jiří a z Pezinku, v. Jiří Svatý; hrabie, hrabata kladská Joachym, Jindřich, Hanuš, Jiří, páni z Kunštátu a z Poděbrad, v. Kladsko.

hrabinka: Žofka z Valdštejna, — etc., manželka Petra, hrabí od Svatého Jiří a z Pezinku, v. Jiří Svatý.

hrabství: králové Marie hrabství Starého Zvolena 328; v. také hejtman, išpán.

hrad: Bítov 1.: 94; Boleradice 39, 141, 250, 285 (pustý); Buchlov 422; Bukovina 16 (pustý); Cornštejn s horú 54, castrum Czornssteyn 48; Deblín 114; Dubí 356 (pustý); Frajštajn 54 (zbořený); Habrovany 25, 144; Holoubek 12 („kromě hradu, což kamenem hora osutá"); Holštejn 136, 349 (pustý); Hrádek [1.?] 338; Karlštejn 78, 79; Kokštejn 374 (pustý), 377 (zámek pustý); Košíkov 1.: 36 (pustý); Kounice 1.: 406; Kozlov 2.: 374 (hrad pustý), 377 (zámek pustý); Hora 4., Kraví 69 (hrad, hrad zbořen, pustý, zámek), 78; Křižanov 19(2x), 20, 390 a 405 (pustý); kunovský, kunůvský (Kuničky 3.) 211 a 310 (pustý); Kunštát 6, 50, 51; Kvasice 188; Lamberk 337, 371, 391 392 (vše pustý); Lapykus, Lapikus 128 a 358 (pustý); jménem Loučky (3.) 109 (pustý); Luleč 42, 178 (pustý); Mezeřič, Mezeříči, Mezříčí (= Meziříčí Velké) 372, (hrad, zámek); mostský (Most) 120, 121; Náměšť 2.: 7(2x), 16, 23; Osová 1.: 218; Pernštejn 21; pražský 32, 89, 110 (hrad, arx Pragensis), 131, 132, 134, 137, 139, 227, 230, 233, 270, 271, 281, 321, 326, 341, 353, 375, 419, 427; Rabštejn 1.: 31 a 32 (zbořený); Račice 13; Rosice 147, 172; Sádek 22, 45, 137, 345, 355 (hrad, zámek); Slavkov (Slavkov u Brna) 78, 89(2x), 211 (hrad a zámek); Strážek 390 a 405 (pustý); Šenkenberk (orig. Šenknperk) 338 (pustý); Špilberk 63, 397 (hrad, zámek), 405 (hrad, zámek); Trmačov 21 (pustý); Veveří 204(2x), 205, 208, 209 (2x, hrad, zámek), 271 (Veveří, hrad veverský), 272(2x), 306, 307, 387; Víckov 36 (pustý); Vranov 1.: 7, 105 (2x, hrad, zámek), 363, 393 (hrad, zámek); znojemský 226, 227, 234, 265, 270, 398, 416; v. také zámek;

hrady: — dědičné a svobodné 105.

hradišče 128 (v Mohelnu).

hradiščko pusté Kepkov 89.

hrách, v. plat naturální.

hraneční, hranečný, hraněční, v. hraničný.

hranice: kamením vysaditi, kopci vyznamenati a vyměřiti 289; různice a svědky od oboji strany sobě odpírání o hranice, zamezení a obnovení hranic 340; rozepře o meze a hranice, obnovení a vymezení hranic 418 a 419; aby znamenány a vymezeny byly 419.

hraničný, hraneční, hranečný, hraněční: kámen 419, kopce 305, 340, 419.

hráz: — rybníka 144, 218 a 219, 276, 280-281, 396; dolní a vrchní 81; opravování hráze rybníka 279, 362, 396; hráz povýšiti a rozšířiti 275; kudy se má vésti (u nového rybníka) 276; aby zespod, „když by větrové přicházeli, se neplákla" 396; cestou po hrázi rybníka přes splavy svobodně jezditi s vozy i jinými potřebami svými 281;

hráze (dvě) rybníka 235; hrázy (hrázi?) a splavy do břehův dělati, rozšířiti, povýšiti, — opravování a povýšení, hráze opravené 206.

hrázka nad rybníkem 396.

hřivna: — lesní platu 21;

hřivny: 5(2x), 8(2x), 10, 19(2x), 22, 28, 70, 73, 138, 367; — groší: 9, 16, 33, 52(2x), 99, 115; — groší stříbrných: 17, 24, 73; — groší dobrých stříbrných 17; — groší širokých: 31, 128; — groší širokých českých 6; — a groše na vídeňský groš počítajíc 252.

hus, husy, v. plat naturální.

Ch.

chléb, v. plat naturální.

chmelnice: Trstenice a příslušenství 402; mn. č.: Kobylnice a příslušenství 424; Líšeň a Obce 406; Vranov 1.: 363, 393; Žerotice 388.

chmelniště: Rudolec 2.: 360.
chobot (= úzký pruh rybníka): 234, 235.
chrast (žens. rodu) 68; s chrastmi: 34, 36, 38 a d. často; s chrasty (mužs. rodu) 283; chrastí 121; chrastiny: 7, 8, 10 a d. často; chrastiště, chrastniště (mn. č.): 84, 129, 158(2x).

I.

infant v Hispanii, v. Ferdinand I., Maximilián.
išpán: Mikuláš Prusinovský z Víckova, nejvyšší išpán a hejtman králové Marie hrabství Starého Zvolena 328.

J.

ječmen, v. plat naturální.
jednatelé (smlouvy): 181; — a smlúvčí 280; srov. prostředník, přátelé, smlouvčí, ubrmané, vypovídati.
jeře 355.
jezera: 14, 34, 36 a d. velmi často.
jezérko: — Němčické (Němčičky 1.) 308; Jezírko 357 (= jezérko 308).
jistec: 17, 47, 277, 376;
jistci: „rukojmie ... sami se jistci zdělali a zdělati se moseli" 23.
jistina 118.
jistota: 8 (na půl čtvrta lánu a půl mlýna), 304 (na peníze po matce), 317 (na mlýn).
[johanité], v. Brno (kláštery), Praha (kláštery), Strakonice.

K.

[kajícnice sv. Magdaleny, augustiniánky], v. Dalešice.
kámen: — ze štanprochu lámati a bráti 294; — sádní, hraneční 419 a 434.
kamení: — hraničné 206, 257; — sádní a mezní zasazené 419 a 434; — sádové 395 a 434; — svésti a zasaditi 419; kamením vymezeno 280, 363; to má kamením zasazeno býti (pro cesty podle rybníka) 219.
kancelář: — česká 224.
kancléř: — království českého. — nejvyšší království českého, cancellarius, supremus regni Bohemie cancellarius: Jaroslav 1. z Boskovic 62, 63; Adam z Hradce (de Nova Domo) 193, 233, 303, 322; Joachym z Hradce (de Nova Domo) 375, 384, 391, 398, 410, 419, 420, 427, 428; Albrecht z Kolovrat 121, 212; Volf Krajíř z Krajku, Volf st. z Krajku, Volf Krajíř st. z Krajku 277, 283, 292, 293, 295, 296, 297, 298, 303, 421; Jan z Rabštejna atd., Jan Pluh z Rabštejna 3.: 227, 230(2x), 242, 246, 248, 253, 255, 258, 259, 261, 288, 304, 321, 409; Jan z Šelmberka 48, 79, 207, 215; Ladislav ze Šternberka 2.: 342.
místokancléř království českého: Zikmund Helt z Kementu 372, 379, 390-392, 396-399, 403, 416, 417, 419 (vicecancellarius), 424; Jiří Žabka z Limberku: 245, 246, 253 (viccekancléř), 266, 267, 295, 296, 302, 316, 334, 337, 357, 433 (str. 253, č. 43); [německý místokancléř král. čes.], v. Lokšan; v kanceláři království českého, v. Mel, Walter.
kanovnictví: — a prebenda kostela Brněnského ve Svatobořicích 146; — a prebenda kanovníka podacího fary pohořelické 331, 332; — u kostela svatého Petra v Brně 332; „kanovnictví při témž kostele sv. Petra v Brně, kteréž by ku podací JKMti náležely" 249; v. také podávati, říditi; kanoný (= kanovnictví) kostela Olomouckého, k níž náleží podací fary bílovské (Bílovice Velké) 327.
kanovník: — brněnský, pán podací fary pohořelické 193; — podací fary pohořelické 131;
kanovníci, v. Brno (kostely), Olomouc (kostel, kapitula).
kapitula, kapitola: — brněnská, kostela brněnského, kostela sv. Petra v Brně 157, 248, 249 (3x), 331(2x), 332, 395, 396; — kostela Olomouckého 268, 326, 327; děkan kapituly kostela Olomouckého Bernart Zoubek ze Zdětína, doktor 268.
kaplan: oltáře sv. Václava v Telči u fary 215.
kaplanné podací: Budišov 7.
kaplanský: podsedek pustý u kostela, slove K.: Březník 128; kaplanští lidé: Budišov 7.
kaplanství: Budišov 7 (lesy k němu); Luleč 42; Tasov 21 (k němu svobodná lázeň), 58 (k němu dědiční lidé).
kaple: Břečkov Horní 154; Budišov 7 (tři lány k ní); Lančov 159, 256; Petřín: 154, 159, 256; Rosice 172; Šafov 154, 159, 256; Těšetice 318; Vícenice 2.: 10 (s kostelním podacím); podací kaple při faře v Rosicích 172; podací kaple sv. Barbory v Židlochovicích 130.
kapři, v. plat naturální.
kardinál, v. Brindisi.
[kartuziáni], kartousové, v. Olomouc (kláštery), Pole 2.
kaše, v. plat naturální (pohanka na kaši).
kázán býti: má pán pro neoprávněné psaní „urozenému pánu" 4.
kazatel: — na zboru rosickém 346; v. svoboda.
[klarisky], v. Znojmo.
klášter, v. Brno, Dalešice, Hradisko Klášterní, Hradiště 3., Louka 3., Olomouc, Oslavany, Pole 2. = Ves 8., Praha, Pustiměř, Rajhrad, Říše 1., [Sázava], Sedlec 2., Schrattental, Smilhajm = Vizovice, Tišnov, Třebíč, Velehrad, Vilémov, Vizovice, Zábrdovice 1., Znojmo, Žďár 2., Želiv; srov. také abatyše, circatrix, klíčník, konvent, opat, probošt, převor, převora, subpřevora.
klášterství: kláštera v Říši 1.: 38 (Olešná 4.); kláštera žďárského 19, 20 (Křižanov).
klekání před svátostí těla Pána Ježíše Krista 117.
klenoty, klénoty, klínoty, klýnoty: 207, 233, 335, 344, 345 (klénoty, klénoty neb řetězy), 410, 422 (od zlata, stříbra i jiné), 424, 428, 429; koflík 346; koflíčky stříbrné dva 305.
klíčník: kláštera žďárského Vít 102, Bohunky z Pernštejna Mikuláš 346.
klučeniny, klučiny: 360, 377, 388.
kmen (= rod): — a erb 81, — a jméno 82, — a štít 81 (vše pánů z Krajku).

k m o t r 322.

k n ě z — kníže — Viktorin, kníže minsterberský, opavský 103.

k n ě z — kardinál 282; biskup 3, 22, 109(2x), 111, 133, 136, 144, 159, 166, 210, 248, 286, 310 (2x); děkan kapitoly 268; probošt 331(2x), 332; kanovník 146, 147, 193, 326(4x), 327 (2x), 332; šafář kapituly 248(2x), 249(2x), 305, 306; mistr křižovníků s červenou hvězdou 177(3x), 253, 254, 255(2x), 292; opat (odtud sestaveno abecedně podle jmen klášterů) 426, 427; 168, 169(3x), 223, 224, 225(2x), 282, 283, 290, 291, 292, 295, 296, 300, 302, 303, 352, 353, 194(2x), 258, 350(2x), 351(2x), 390 (2x), 391, 398(2x), 399, 405; 132, 163; 131, 218, 219; 45(2x), 46(2x), 80, 81, 102, 297, 298, 299(2x), 310(2x), 102 (klíčník kláštera); 14, 56, 113, 125, 141, 340, 341; podpřevoří 227; prior 325, prior a provinciál 313; provinciál 138; probošt kapituly, kostela 248(2x), 249 (3x), 305, 309(2x), olbramkostelský 187, kláštera 253, 254, 255(2x), 292, 293; 162(2x), 163; převor kláštera 418, 313, 163, 196, 138; 227, 228, 156, 157; 253, 254, 255, 177, 293; 167; 188, 189, 300, 301, 302(3x); 80, 102, 319; vikář 325; visitátor řádu (zákona) 325;

— Václav z Hodic 84(3x), 85(2x); — Václav z Mnic a z Kubšic 59; — Strachota ze Rtišovic 168; — ve Fryšavě 282, 283; — při farách podacích k zámku Kounicím (= Kounice 1.) příslušejících 267; — křídlovský (= Křídlovice 1.) 169; — v Pohořelicích 332; — v Pravicích 283; — v Rohotři 319; — v Stonařově 216;

k n ě ž í: — v Brně: od sv. Petra 100, dominikáni, od sv. Michala, svatomichalští 141, 154, 163, 313, od sv. Tomáše 188, v Brně (nezjištěni) 346, 434 (str. 346), — ve Fryšavě 283; — při klášteře kounickém 267, na farách podacích k zámku Kounicím příslušejících 267, — v Pravicích 282; kněží [asi] v Studené 384; kněží (faráři) ve Višňovém 314.

k n ě ž n a: — Marie, králová a markrabina moravská, uherská a česká etc. králová 226, 227.

k n i h y, v. desky zemské.

k n i h y m a n s k é: 57, 89, 95, 97; srov. hofrychtéř.

k n í ž e: kníže, kníže pán, kníže a pán, v. Ferdinand 2., Jiří král, Ludvík, Matyáš, Vladislav král; kníže v Burgundí, v. Ferdinand 1.: 194; — lucemburský, v. Ferdinand 1., Jiří král, Ludvík, Matyáš, Maximilián, Vladislav král; v. také dux; — minstrberský, v. Karel, z Kunštátu a z Poděbrad Viktorin; — olešnický, v. Karel; — opavský, v. z Kunštátu a z Poděbrad Viktorin; — rakouský, v. Matyáš; — slezský, v. Ferdinand 1., Jiří král, Ludvík, Matyáš, Maximilián, Vladislav král; — těšínský, v. Přemek;

k n í ž a t a: — minstrberská 297, 298, 299, 319, 320; — olešnická 298, 299, 319, 320.

k o f l í k, k o f l í č k y, v. klenoty.

k o l a t u r a: — aneb podací fary kostela sv. Jakuba v Jemnici 1., na předměstí 352.

k o l e n o (= pokolení rodu), v. pokolení.

k o l o: pět kol mlýna 275.

k o m e n d o r, v. Brno (johanitská komenda na Starém Brně).

k o m i s a ř i: od krále k jednání vydaní 341; — obzvláštně zřízeni (ve sporu o statek po svobodném dvořáku) 423.

k o m o r a: — královská: 140, 148, 149; prokurátor krále v markrabství moravském: Ambrož z Otrstorfu (= Ottersdorfu) 372, 377; — kláštera louckého 224; — Znojemských 292; — Vilima Kuny z Kunstátu 291.

k o m o r n i c t v í, komornitstvie, v. úřad.

k o m o r n í k: — nejvyšší království českého: Jindřich z Hradce 65, 66, 70, 80(4x), 83, 91;

k o m o r n í k: —, camerarius, nejvyšší komorník, supremus camerarius: cúdy brněnské, olomoucké, markrabství moravského; komorník buď olomoucký nebo brněnský: jeho místo na soudu podle stáří 3; jeho úkoly při vpuštění v soud a řád panský a stolice 4, 5;

n e j v y š š í k o m o r n í k: c ú d y b r n ě n s k é, desk a práva brněnského, cúdy brněnské, supremus camerarius cude (czude) Brunensis: Vilém z Pernštejna 3(2x), 13, 20, 21, 25, 31, 32, 63; přijat od krále Matyáše do rady přísežné 3; — nejvyšší cúdy brněnské, desk a práva zemského v Brně, desk a soudu práva zemského v Brně, desk a práva markrabství moravs. v Brně, desk a práva soudu zemského v Brně, brněnský, komorník práva brněnského: Vratislav z Pernštejna 31, 41, 43, 45(2x), 50 (2x), 51(2x), 52, 53, 54, 58(nejm.), 60;

n e j v y š š í k o m o r n í k c ú d y o l o m o u c k é, supremus camerarius czude Olomucensis, komorník olomoucký: Václav z Boskovic 3(2x), 8, 21, 25; přijat od krále Matyáše do rady přísežné 3; — nejvyšší cúdy olomoucké: Jaroslav z Boskovic 62, 63, 103; Heralt 1. z Kunštátu 31; — desk a práva markrabství moravs. v Olomouci, desk a práva zemského v Olomouci, desk a soudu práva zemského v Olomouci, soudu a práva olomouckého: Jan 1. z Lomnice, 50, 51 (2x), 53 (2x), 57, 58, 60;

k o m o r n í k, n e j v y š š í k o m o r n í k, n e j v. k o m. m a r k r a b s t v í m o r a v s., n e j v. k o m. d e s k a p r á v a m a r k r a b s t v í m o r a v s k é h o: Albrecht 2. z Boskovic 130, 312, 316(2x), 328, 389, 408, 423, 433 (str. 130); Arkleb, Art z Boskovic 173, 187; Kryštof z Boskovic 69, 72, 79, 84, 87, 89, 112, 157, 203, 206, 207, 209, 219, 221, 222, 225, 232; Ladislav I., Ladslav z Boskovic 77, 83, 85, 90, 91, 98, 101, 102, 106, 107, 108, 109(3x), 111, 112(2x), 113, 114 (2x), 116, 119, 153(3x), 156, 157, 159, 160 (2x), 161, 164; na žádost pánů vzal na se úřad nejvyššího komorníka 153;

Zachariáš z Hradce 383, 386, 389, 393, 396, 397 (nejm.), 401(2x), 402, 408, 411, 412(2x, jednou nejm.), 413, 414, 416 (nejm.), 418, 422, 425(2x), 426, 427;

Jan 1. z Kunovic 177, 179;

Jan 6. Kuna z Kunštátu 193, 197, 208;

Jan z Lipého 241, 242, 249, 255, 261, 320, 321;

Jan 1. z Lomnice 81, 100;

Jan 3. z Pernštejna 125 (2x), 126, 129, 130, 133 (2x), 136, 138, 142, 143, 144, 145(2x), 148, 153, 167, 168, 170, 171, 181; vzdal úřad nejvyššího komorníka 153; Vojtěch 2. z Pernštejna 367, 368 (nejm.), 370 (nejm.), 371, 373, 376; Vratislav 1. z Pernštejna 60, 64, 65, 66, 67, 68, 69(2x), 71(3x), 97;

Hynek 2. z Valdštejna 400;
Jan 3. z Žerotína 198, 221, 265, 271, 277, 278, 281, 285, 293, 296, 308, 309, 310 (nejm.), 311 (2x, po prvé nejmenován), 315, 316, 317(2x, nejm.), 323(2x, po druhé nejm.), 324, 327 (nejm.), 328, 329, 332, 335, 336, 337, 338, 342, 344 (nejm.), 346 (nejm.), 350, 354, 358, 360, 363;
na místě nejvyššího komorníka, místodržící: Kryštof z Boskovic na místě Arkleba, Artleba z Boskovic na soudu zemském 187, mřežoval 173;
Jaroslav z Doubravice na místě Jana 3. z Žerotína při přidědění 324;
Hynek Štoš z Kounic na místě Jana z Lipého při přidědění 261;
Sazema Zajímač z Kunstátu, místodržící Vojtěcha 2. z Pernštejna, na soudu zemském 371; Albrecht z Lichtenburka na místě Jana 3. z Pernštejna, na soudu zemském 168;
Jindřich Mezeřícký z Lomnice na místě Zachariáše z Hradce při přidědění 412; Ludvík z Lomnice Mezeřícký na místě Albrechta 2. z Boskovic mřežoval 130, 312, 316(2x), 389, 408, 433 (str. 130); Václav 2. z Lomnice na místě Jana 3. z Pernštejna na soudu zemském 143;
Puota, Puta z Ludanic na místě Jana 3. z Žerotína, na soudu zemském 281, mřežoval 91, 221. Zdeněk 2. z Valdštejna, místodržící, na místě Kryštofa z Boskovic, mřežoval 214, 235, 237; místodržící, na místě Jana z Lipého, mřežoval 256, 257; místodržící Vojtěcha 2. z Pernštejna, na s. zems. 367, mřež. 226; na místě Jana 3. z Žerotína na soudu zemském 328, místodržící, na soudu zemském 338, 350, 354, 358, 363, mřežoval 198, 311, 333, 336(2x), 350, 357, 358, 360. Jan 2. z Žerotína na místě Jana 3. z Pernštejna na soudu zemském 142, 432 [str. 115, pozn. [4]) a [5])];
—, v. také naučení panské, úřad (komornictví)
komorník menšího práva v Brně, menšího práva, práva menšího zemského, práva menšího zemského v kraji brněnském, práva menšího kraje brněnského, práva menšího v kraji brněnském, práva menšího brněnského: Václav 3. z Hodic: 311, 323, 324, 333, 337, 338, 339, 371, 398(2x), 399(2x), 405, 426, při přidědění 324; Matouš z Obrvaně na místě Václava 3. z Hodic, komorníka práva menšího zemského, při odhadu na statku 323;
komorník menšího práva olomoucského, práva menšího olomouckého: Jan Koleso z Rakových (= Raková u Konice) 62; Znata z Víckova 339.
komorník krále: — Vladislava: Burian, Burjan z Lichtenburka a z Bítova 94, 107; — Ludvíka: Mikuláš z Víckova 180; — krále, císaře Maximiliána: Pertolt 2. z Lipého 387, 392(2x), 394, 402, 404, 408, 411(2x), 413, 414, 418, 424, 425, 427, Vratislav 2. z Pernštejna 373, 397.
komorník Bohunky z Pernštejna: Jan 345.
konopí: 375, — máčení 281.
konšelé, v. město.
konvent: — kláštera: Brno: sv. Anny, Matky Boží (= herburského), Králové, sv. Michala, sv. Tomáše; Dalešice; Hradisko klášterní; Hradiště 3., sv. Hypolita, Peltnperk; kláštera kartouského, v. Pole 2. = Ves 8.; Kounice I.; Louka 3.; Oslavany; Pole 2. — Ves 8.; Praha; Pustiměř; Rajhrad; Říše 1.; Strakonice; Tišnov; Velehrad; Vilémov; Zábrdovice 1.; Znojmo: sv. Kláry, u Matky Boží, sv. Kříže; Žďár 2.; Želiv; — proboštství: 187 (Olbramkostel).
kopa, kopy: — groší, groší širokých, groší širokých českých 6; — platu, — groší českých 7; — grošu, groší často; — míšenská, na mísensko 148, 159, 212, 213, 257, 317; patnácte tisíc kop gr. českých aneb třidceti tisíc kop míšenských 342, 343; kopa vídenská 189(2x), 193, 297, 298, 299;
kopa, kopy: — kaprů 412, 417; — ovec 345; vajec 416, 417.
kopec, kopce: — (hraničný) 340; kopci (hraničnými) nebo kamením grunty vymeziti 363; hranice kopci vyznamenati a vyměřiti 289; — hranečné zdělati 419; — hraničné, zamezení kopcuv 305; — hraněční, — staré obnoviti, — veliké zdělati 340.
kopček: Kepkov [vrch a hradisko], pustý kopček 86.
koruna: „tak, jakož obyčej a právo jest koruny českej a země tejto moravskej" 5; znajíce [král Matiáš] službu, kterúž nám a koruně naší ukazovali [Jaroslav 1. a Ladislav 1., bratří z Boskovic] a po dnes ukazují 63; aby nám [králi Vladislavovi] to a koruně českej bylo bez újmy 117.
kostel: v Biskupicích 1.: 8; v Brně: sv. Bernarda 398, 399, 411, sv. Jana 22, sv. Michala 154, 163, sv. Petra, Brněnský 146, 147, 157 (2x), 248(2x), 249(3x), 286, 326, 331(2x), 332, 395, 396; v Budějovicích Moravských sv. Jiljí 274; pod hradem Cornštejnem sv. Trojice 54; v Hlíně 406; v Jakubově 1.: 61; v Jemnici 1., na předměstí, sv. Jakuba 352; v Kunštátě 6 (kunstátský); v Lelekovicích 313; v Lovčicích 1.: 49; v Olomouci: Olomoucký, biskupský 22, 268, 326; v Pravicích sv. Jana 282; ve Vyšehoří 6; v Tasově kostel pustý 400 (v. také kostelík); v Ulvech pustý kostel 305;
kostely: v Tasově sv. Petra a sv. Václava 356; v Třešti 55; srov. ke kostel a kostely fara, farář, kanovník, kapitula, kaplan, kaplanství, klášter, kněz, kněží, kostelní příslušenství, mše, oltář, osada, plat, podací, probošt, šafář, záduší.
kostelík: — Matky Boží před hradem v Křižanově, před hradem Křižanovem 19(2x), — pustý v Tasově 356, (v. také kostel pustý 400).
kostelní příslušenství: — v Boleradicích 39.
košíky (pravděpodobně hroznů): —, kteréž dávají z Weinperku [ve Václavově] 129.
kovy: král při prodeji zboží si vyhrazuje: vrchnost, „totiž v pokladích, také zlatých a stříbrných i jiných kovích všecku povinnost" 267, 433 (str. 267); při darování zápisného zboží k dědictví si vymiňuje hory a všechny kovy zlaté a stříbrné: 242.
kraj: — brněnský 373; srov. právo menší zemské kraje brněnského, v kraji brněnském, ko-

mornik, sudí, práva menšího zemského kraje brněnského, v kraji brněnském, — jihlavský: 110, 120, 160, 164, 172; — olomoucký, v. sudí práva menšího zemského kraje olomouckého.

krajcar, v. krejcar

král — český, v. Ferdinand I., Jiří, Ladislav, Ludvík, Matyáš, Maximilián, Václav, Vladislav; — dalmatský, v. Ferdinand I., Ludvík, Matyáš, Vladislav, — charvátský, v. Ferdinand I., Ludvík, Matyáš, Vladislav; — uherský, v. Ferdinand I., Matyáš, Maximilián, Ludvík, Vladislav; — římský, v. Ferdinand I., Maximilián.

— český jako markrabě moravský dává k dědictví hrad 105, hrad a město 79, klášter 131, 132, manství 31-32, 47-48, 53-54, 54-55, 65-66, 70, 80, 82-83, 88-89, 93-95, 95, 97, 107-108, 111, 140, 144-145, 180, 250-251, městečko 149, nápad a právo na dvur 110, ke dvěma vsím 104, opravu na klášteře 131, 132, opravu s vrchními panstvími na dvou klášterních vsích 132-133, panství a zboží klášterní 373-375, plat 66-67, 154-155, právo, právo a nápad (na královské ruzné zboží) 24, 35, 38-39, 52, 63, 70-71, 78-79, 87-88, 99-100, 110, 133-134, 134, 138-139, 147, svou spravedlivost 33, 39, statek po svobodném dvořáku 181, tvrz 120-121, ves 65, 147-148, ves a lidi 230, výplatu na zámku 203-204, týž zámek 203-204 a 204, zámek a město 242; dává: list mocný na poručenství, v. list mocný, opravu na klášteře do života obdarovaného a jeho dvou synu 131, 132; posly k zemským dckám 398; povolení: na poručenství (= list mocný) 62, ke směně 56, 194, ke smlouvě 67-68, 162, k trhu 96, k usnesením sněmu a k jich zápisu do desk zemských 116-117; v. také král povoluje a heslo povolení; dává: nejvyššího komorníka za pravého společníka sirotkům 100; vůli: k dání pěti člověku 39, ke smlouvě 181, 182-183, 194; pánum a rytířstvu markr. mor. výpis svého nálezu o některé ruznice a nesnáze mezi nimi a Michalem z Eyczingu 77-78; výplatu na hradě a městě 78, 78, 79, na dvou vsích a dvorech 129-130;

— dopouští: prodej domu, na kterém má manství 57; z dopuštění a vůle královy prodává klášter podací fary 352-353;

— jedná o postoupení zámku a města 79;

— obnovuje: privilegium krále Jiřího 47-48, smlouvu 351, 391;

— se odříká své spravedlivosti 33;

— „ohledav svobod těch [markrabství moravského], ráčil jest je [pány] při nich zuostaviti" 153;

— osvobozuje a propouští z manství zboží 48 (2x), 54-55;

— poroučí, v. sudí markr. mor.; na poručení krále: smlouva 340, 350, 395, vymazán vklad v zemských deskách 400;

— potvrzuje: dání a zapsání tvrze a městečka 63, svůj list 54, list kláštera 102-103, list o propuštění z manství 103-104, oddání a frejmark dvorů za rybník 147, smlouvu 223-225, 331-332, 352-353, 390-391, trh zámku 33; srov. také potvrzení;

— pouští a prodává stavům moravským hrad, zámek Špilberk 397-398;

— povoluje: směnu klášterního zboží 169(2x), 177(2x), smlouvu a směnu klášterního zboží 223-225, smlouvu o frejmark a směnu kapitulního zboží 247-248, zápis a zřízení o rodovém statku (pánum z Krajku) 81-82; v. také shora: dává povolení; v. také povolení;

— prodává: mlýn a dvur 307-308, klášterní ves 245-246, 259-260, zámek a klášter 266-267;

— propouští, v. shora: dává manství k dědictví mimo 88-89, 107-108, 250-251; srov. manství krále; — propouští právo 260;

— na královu prosbu přijetí do stavu panského 5;

— přeje, dopouští a potvrzuje frejmark klášterního zboží 156-157;

— přijímá k sobě do rady přísežné 3, s pány do stavu panského 5(2x);

— přikazuje, v. sudí markr. mor.;

— se přimlouvá, v. přímluva;

— připisuje: sumu za odkoupený plat k prvním zápisným sumám na zboží 148-149; sumu k první sumě (zástavní) 351;

— přiříká: za ssutí 246, 259, 267;

— přivoluje: držeti k pravému dědictví jeho grunt 136-137; přivolení, aby klášter mohl učiniti smlouvu 103;

— rozkazuje: hejtmanovi markr. mor., aby vložil do desk jeho list 24, 33, 48; položiti a vepsati do jeho listu zboží 54, vložiti do desk hrad a ves i s listem krále Jiřího 69; v. také rozkázání;

— seděti jest ráčil na soudu v městě Brně 285;

— schvaluje smlouvu: 282-283, 295-296, 326, 340-341, 350-352, 362-363, 390-391, 418-419, 426-427;

— stvrzuje smlouvu: 216-218, 227, 227-229, 229-230, 251-253, 253-255, 260-261, 269-270, 270-271, 279-281, 290-292, 292-293, 294-295, 297-298, 320-321, 327, 395-396, trh a smlouvu 257-258;

— svoluje: k propuštění vsi z manství k dědictví 110, ke směně 194, ke smlouvě 146-147, k trhu 68-69, 140;

— uvádí, uvodí: manství k dědictví 88-89, 93-95;

králova vůle: s vůlí krále učiněna smlouva 148, s povolením a vůlí krále klášter vyměňuje a prodává ves 194; z dopuštění a vůle královy klášter prodává podací fary 352-353, s vůlí a vědomím krále klášter pouští zboží a kostelní podací 340, s vůlí, z vůle, z vůle a rozkázání krále sněm, sněm obecní, sněm panský (= soud zemský) v Brně 64, 71, 77, 83, 85, 90, 91, 98, 101, 107, 117;

— vydává komisaře k jednání o puštění klášterního zboží za plat 341;

— si vyhrazuje: vrchnost, „totiž v pokladích, také zlatých a stříbrných i jiných kovích všecku povinnost" 267, 433 (str. 267);

— si vymiňuje: hory a všechny kovy zlaté a stříbrné 242;

— vynímá: z povinností manských, ze služeb a povinností manských, v. dává k dědictví manství 107-108, 88-89;

— vysazuje: zápisné zboží v pravé, zpupné dědictví 32, ves z manství k dědictví 107-108, 111, dvě vsi z manství k dědictví 140;

— vysílá: místokancléře ke smlouvě 297, tři posly na sněm obecní v městě Brně 397;
— vysvobozuje: z služeb a povinností manských ves 110, ves a dvory 88, zboží z manství 107, zboží zápisné k dědictví 32;
— zapisuje a zastavuje: zámek 245, zámek s klášterem 266;
— zavazuje: k zámku plat, placený od opata místo berně královské 66;
— má po dckách vložení plná tři léta zpravovati a osvobozovati prodávané zboží: 245, 259, 267; srov. dání, manové, manství, milost, obdarování, pečeť, privilegium, rada, relátoři.
králová: kněžna, paní Marije, uherská a česká —, sestra Ferdinanda I.: 227, 265, 328; Mikuláš Prusinovský z Víckova, nejvyšší išpán a hejtman — Marie hrabství Starého Zvolena 328; podle poručení — mají smlúvčí postoupiti a v člověčenství uvésti člověka 226.
království, království české: „jakž jsme [Ferdinand] v královstvie náše vešli a markrabím moravským zuostati ráčili" 259; srov. hofmistr, kancléř, maršálek, sekretář; v. také Čechy, Uhry.
krávy 345; — dojné 318.
krčma: Březník 128 (dvě); Hartvíkovice 52; Kloboučky 142, 187; Račice 1.: 11; Říčany 1.: 12; Troubsko 21, 31; — nově vysazená: Šyrovice 2.: 331; — vařicí: Lovčice 135; — výsadní od staradávna: Brtnice 2.: 234(2x);
krčmy: Bobrová 2.: 45, Křižanov Horní 45, Líšeň a Obce 406, Studená 384.
krčemní: Achlebov 64, Rudíkov 92, 119.
krejcar, krajcar: 193 (za každý zlatý rajnský šedesáte krajcarů a za každý krajcar tři peníze bílé počítajíc), 297, 323.
kroš, v. groš.
kroupy, v. plat naturální: ječmen.
krunt, v. grunt.
krupice, v. plat naturální: pšenice.
křivda: „nynie proto se jim [rodům mladším] žádná díti nemá" 4; v. poslové ke dskám, podávati.
křižovníci: — s červenou hvězdou, v. Hradiště 3., Praha (kláštery).
kšaft, v. poručenství.
kuchař: — Bohunky z Pernštejna Matouš, Mikuláš 346.
kury, v. plat naturální.
kvitance: — z peněz za postoupený rybník 279, z peněz za postoupený dvůr 293.
kvitovati: — z kupní ceny 219, 351; — z peněz dlužných i od zvodu 318; — z platu 217, 228, 269, 341.

L.

lán, lány: 8, 10, 11, 12(2x), 14, 18, 20, 21(2x), 22(3x), 23(2x), 24(3x), 25(2x), 27, 31, 36, 37, 45, 46, 50(2x), 51, 52, 54, 56(2x), 58(2x), 59, 61 (3x), 64(2x), 71, 72(2x), 78(2x), 79, 84(2x), 85, 86, 87, 88, 89, 92(2x), 93(3x), 96, 99, 100, 106(2x), 108(2x), 110-111, 111, 114, 119(2x), 128, 136, 137(2x), 138, 142, 156(2x), 159, 167, 170, 172, 177, 180, 187(2x), 195, 196, 198, 251, 253, 255(2x), 261, 265, 268, 274, 282, 331, 349, 432 (str. 72, č. 263); — dědičný: 18, 58, 245; — dědin 69; — dědiny 70; — [u dvoru] 41, 42, 47(2x), 83, 96, 102, 236, 283; dvůr a — 347; v. také — role; — ke kapli 7; — od kláštera 68; — u kostela 268; — Koušovský 243, 317; —, slove Puklovský 59; — s krčmou vařicí 135; — lesu 54, — neosedlé, v. osedlé; neplatné, v. platné; — obdržel ustáním a zvodem a zemským právem 13; lánem oddáno za udělání kusu rybníka 187; — osedlý 159, 229, — osedlé i neosedlé 45; v. také — usedlý; na — panství 128; z — plat 128, 412; — platný 14, 17, 20, 137; — platné i neplatné 45; lán polní 56; — poplužné 20; lány věnného práva 25, 41, 58; — pustý: 58, 61, 96 (u dvoru), 128, 372; — pustý obrácen ke dvoru 128; — pustý s sadem 106; — pustý, slove Kubuov 153; — ve vsi pusté 245; — pusté 101, 121, 158, 159(2x), 172, 195, 229; lány v pusté vsi 157, 163, 198; — role, rolí 11, 12, 38, 41, 47 (u dvou dvorů), 48, 52, 58, 93, 111, 134, 143, 144, 156 (u dvoru), 156 (plat z něho), 164 (u dvoru), 180, 214, 283 (k podací), 324, 328 (u domu), 393 (desátek k faře); — role pusté bez čtvrti 18; polovice lánu rolí v pusté vsi 119, lány rolí v pusté vsi 162; půl druhého — role, kteráž slove Mesovští dílové 108; — svobodný 17, 43, 181, 282 (k podací), 283 („kromě šesti lánuov, kteréž jsem ke dvoru svému . . . obrátil, ty sobě za svobodné bez desátkuov i všech jiných úplatkuov . . . pozůstavuji"); — usedlý 58; na lánu člověk usedlý 106; — usedlé 231, 274 (na nich plat ke kostelu), po dvú — usedlých lidí desátek 415; — dva k záduší 91; poloulání, polúlání: 36, 37, 54, 71, 128, 135, 231 (k faře), 251, 412; — pusté 156; z lánů plat 412; čtvrt lánu: 21, 22, 45, 47, 54, 61, 92, 108, 119(2x), 177, 195, 261, 412.
landfríd, lantfrýd: — [na Moravě] 77, 118; — nový a starý 117-118; k — pečeť dáti 77; o nový — sjezd v Brně 117; — starý aby byl zkažen, když by nový dokonán byl 118.
lapání ryb, nelapati, v. ryby.
de latere legát., v. legát.
lávka 108.
lázeň, lázna: Blažkov I.: 87, Tasov 58; svobodná ku kaplanství: Tasov 21.
legát: Jeronym . . . papeže, stolice apoštolské de latere legát 282.
lékař: Jan, měštěnín v Meziříčí [Velkém] 63;
lékařka: Anna, z Meziříčí [Velkého] 28, 41(2x).
lektor: Jakub, sv. Písma lektor 313.
lenní, lenný, v. statky.
les: pojmenovaný, v. Ausaz (v. les Ousov 2.), Beranice, Bítovec, Bočín a Bočina, Bramtsko, Březový žleb, Črný les, Čtyři Háje, Dlouhý žleb, Doubrava 1., Dúbrava, Habřina, Habřiny, Heřmanov a Heřmanů, Hložec, Hobrkové, Holeček, Hrad 1., Hradnice 2., Javoří, Kopka, Kosová, Kruhy, Lipové, Lovčicský (Lovčice 1.), Milonský, les a hora jedlová, slove Mniská hora, Nyklasovský (= Nyklase Hunta), Ochoz 2., Ochoz 3. nebo Ochozy? (les nebo lesy?), Ouhory, Ousov 2. (Ausaz), Pahorek, les a hora Podskalí, Purkholc, Radonín, Rudic a Rudice, Seč, Stráň (Stráně?), Šíp, Tomanov 1., Dolní, Tomanov 2., Horní, Velovice, slove

Zhořecky (Zhořec 1.), Zylbrperk (= Silberberg); les nepojmenovaný 18, 37(2x), 41, 54, 58(2x), 59, 60, 67, 86, 94, 95(2x), 109, 127, 128, 130, 141(2x), 197, 205, 216, 225, 245, 266(3x), 276, 289, 357, 386, 401, 423, 424(3x). — k tarasům rybníku nebo k podtrubí podpletení dávati 182; — na rybník dávati 276; — k stavu dělání neb opravování svésti dáti 275; v. doubrava, hory;
lesy — pojmenované, v. Kozky, slovou Stančiěští, v. Stančice; lesy nepojmenované: 18, 54, 58, 59, 62, 88, 95, 107, 110, 115 (silva), 128, 130, 154(2x), 162, 182, 205, 221, 223, 231(3x), 234, 235, 257, 266, 276, 285, 290, 310, 318, 336, 349, 432 [str. 115, pozn. [4]) a [5])]; — lidské 257; — ku palivu a ku potřebě dvoru mýtiti 318; na — pastvy 95; lesův mýtiti k prodaji nemá 318; lesu prodávati ani mýtiti dáti nemají 341; s — 6, 7(2x), 8(2x) a d. velmi často; srov. hory.
lesní, v. hřivna, plat.
léta: do — jeho jemu dochovati, což by mu ode mne poručeno bylo 346; — dojíti 215 (osmnácti), 304 (desíti); — ještě nemá (král) 153; k — přijíti 208 (osmnácti), 287 a 304 (desíti); 305 (k — dvacátému), 422 (dvaceti, dvaceti a čtyřem); do — syna statek spravovati (mocní a praví poručníci) 212; — dospělá 420; — došlá 172, došlá a rozumná 100; — obyčejná (k postoupení statku) 212; — přirozená 344, 345, 346, 420; — rozumná 171, 215; v. také pání, rody, soud zemský:
— „mezi tímto časem a šesti — pořád zběhlými, od datum tejto smlúvy počítajíc, jiné dvě vsi ... koupiti" 295/296; statek nemá býti synovi od poručníkův postoupen nežli při vyjití čtyř — od datum poručenství 429; v. zpravovati 245, 259, 267.
[lid vojenský] gentes: způsobil škody 82.
lidé (poddaní, pokud se jmenují), v. Budeč 1.: 274, Lidměřice 56, Odunec 96, Olešná 4.: 412, Rožinka Dolní 113, Vesce 3.: 323, 324, Vrahovice 24, Vrbice 1.: 261; — k faře obráceni 283; — příslušejí faráři 95; — abatyše 209, 272, 307, 387; — opata a konventští 427; — tří manu 374; — příslušející k zámku 268; na — opravu a vrchnost, panství 256; na — věnné právo 41; — bludní (pikharti) 117; — čistí 57; — dobří 118 (buď panští neb rytířští), 208, 212, 228, 284, 298, 300, 313, 343, 346, 426, 429; — kmetcí 32, 105, 120; — konventští 427; — lehcí 117; — poddaní 292, 293, 363; — pustí 7, 55, 64; — sedlští 292; — služební (= vojska proti pohanům v poli ležící) 266; — dědiční, svobodní a nezávadní 70; — svobodní 129, 177, 310; — volní a svobodní 134, 135; — zběhlí (z gruntův) 384; — mají v suchém rybníce dobytky své pásti 224; což jest osedlého, aneb potomně že se — tu přistaví a osadí 282; pro zadrželý plat [lidi] „právem stavovati a je i statky jejich v té obstávce držeti" 301; — v člověčenství uvésti, v. člověčenství; srov. také člověk, člověci, poddaní.
lichva 305.
list, litterae (= listina): — krále Jiřího 22 (zmínka), 24 (zmínka), 48 (privilegium, latinský text vložen do latinské konfirmace krále Vladislava), 69 (zmínka); — krále Matyáše: 24, 31-32, 33, 35, 38-39, 39, 52, 56, 62-63, 241 (zmínka, plně na 31-32); — krále Vladislava: 32, 47-48 (latinský), 53-54, 54-55, 57, 65, 65-66, 66-67, 67-68, 68-69, 69, 70, 70-71, 78, 78-79, 79 (zmínka o dvou lístech), 80, 81-82, 82-83, 87-88, 88 (zmínka, plně na 87-88), 88-89, 93-95, 95, 96, 97, 99-100, 100, 102-103, 103-104, 104, 105, 107-108, 110(2x), 111, 116 [zmínka v poznámce [1])], 116-117, 117 [zmínka v poznámce [4])], 117 [zmínka v poznámce [4]) a [5])], 120-121, 129-130, 131, 132, 132-133, 133-134, 134, 136-137, 138-139, 139 [zmínka v poznámce[2])], 139, 140 (zm., plně na 139), 140, 144-145, 146-147, 147, 147-148, 148-149, 149, 154-155, 156-157, 203-204, 204 a 205 (zmínka, plně na 203-204), 241 (zmínka, plně na 32), 432 (str. 96); — krále Ludvíka: 162, 169, 177, 181, 182-183, 189, 250-251, 251 (zmínka, plně na 250-251); — krále Ferdinanda: 194 (zmínka, plně tamtéž), 216-218, 223-225, 227, 227-229, 229-230, 230, 242, 245-246, 247-248, 251-253, 253-255, 257-258, 259-260, 260-261, 266-267, 269-270, 270-271, 279-281, 282-283, 290-292, 292-293, 294-295, 295-296, 297-298, 320-321, 326, 327, 331 (zmínka, plně na 331-332), 331-332, 340-341, 350-352, 352-353, 362-363, 367-368, 373-375, 390-391, 395-396, 397-398, 416 (potvrzení, zmínka), 418-419, 423, 426-427; — a majestát: krále Ludvíka: — s majestátem, jakož majestát v sobě zavírá 251 (zmínka, plně 250-251); krále Ferdinanda 351 (aby listem pod majestátem svým královským trhu a smlouvy potvrditi ráčil), 367 (zmínka v listu královu), 368 (list a majestát náš královský), 391 (aby listem pod majestátem svým císařským smlouvu potvrditi ráčil), 423 (list a majestát, zmínka, plně tamtéž); v. také král dává list mocný na poručenství; — a nadání královéMarie 416 (zmínka); — markrabí Albrechta (latinský) 82, Jošta 241 (zmínka); — knížete minstrberského a pánu z Kunštátu 219-220, knížat minstrberských a pánu z Kunštátu 298-299, 319-320; — osob stavovských: 62-63, (dva), 79, 81-82, 93, 99 (zmínka), 103-104 (dva), 110 (zmínka), 189 (zmínka), 195 (vklad), 204, 251, 269 (má udělati list na plat), 272, 280, 300-302, 301 (má listem potvrditi smlouvu), 313-314, 337 (vklad), 342 (zmínka), 368 (zmínka a plně na 368-369) a 369 (zmínka) a 370 (zmínka a plně) a 370 (zmínka), 377 a 434 (sl. p., č. 27, ř. 13 a 14), (dva, zmínky), 388 a 434 (str. 388, č. 18), (list a nadání, zmínka), 394, 416-418, 417 (zmínka), 429 (zmínka); biskupa olomouckého 248-249, 331; kláštera a purkmistra a rady města Brna 280-281; kláštera 67-68, 102-103, 319; — dílčí 20, 92, 172; — na dlužnou summu 288; — dobré vůle 63, 79, 204, 251, 272, 339, 370-371, 426; — dostatečný (má udělati) 128; — hlavní 63, 339; list mocný krále, královský na poručenství: 62 (zmínka), 126-127, 207, 211-212, 214-215, 233, 287-288, 303-304, 321-322, 330 (zmínka, plně na 321-322), 334-335, 341-342, 344 (zm., plně na 341-342), 408-409, 410, 419-420, 421, 428; — nedokončený a mřežovaný 70 (celý 82-83); — obyčejný, obyčejný podle přípisu obyčejného 296, obyčejný s rukojmími 248; — odevřený 258; — pod pečetí, pečetmi 212, 284, 344, 345

(oustně neb listem pod pečetí), 346(2x); — na papíře pod pečetí 208, 233, 429; — na pergameně aneb na papíře, v. pergamen; — na plat (udělati má a ve dcky zemské vložiti) 269; — plné moci 211; — poručenství 127, 212-213, 215-216, 233-234, 288-289, 322, 335, 342-344, 344-347, 420-421, 421-423; — přiznání, přiznávací k zápisu stavů moravských 117, — přiznávací k landfrídu 77; — o rozdělení statku 213; listem s rukojmími ujistiti 299, 318; — správní, správný, v. list zprávní, zprávný; — na summu 345; — na svedení platu 276; — věnný 212; — jest vepsán ve dsky zemské z rozkázání hejtmana markr. mor. 82; — = vklad: 145, 146, 160, 220, 289, 292, 318, 361, 375-376, 387, 286 (vložen do desk na naučení pánův soudcí); — zástavní 321 (Jošta, biskupa vratislavského, zmínka); — a zápis 296 (vrácen býti má); — zprávní, správní, správný 140, 211, 269, 272, 291, 298, 300, 310, 317, 327, 361, 369, 376, 423; — správní obyčejný 181, 182, 248, 258, 291, 318, 330, 369; — správní s pečetmi visutými 339; — správný pořádný 427;

listy, listové: listové od krále Václava neb kteří jiní královští neb markrabští neb jací kolvěk na desátky jiné i na to právo, ty všecky moříme 103; — krále Vladislava: na kláštery 139, — na opravu kláštera, na klášteře 131, 132; listy od krále Vladislava a jeho předků nemohou se najíti anebo jsou ztraceny 139; — dávno vyšlé na opravu na vsech kláštera a na lesu 81; zápisy a — i s potvrzením krále Vladislava o pusté vsi 391; statek na svrchcích, listech, klýnotech aneb hotových penězích 410; — i vidimus na svobody a výsady 77; — a zápisy o zástavu 351; na — dobrá vůle 215; — přiznávací k landfrídu 77; — starých i vejpisův z desk ohledati 210, 285; — a dckami, dckami zemskými právo převedeno 284, 309; páni mají v — psáni býti po starších na letech 4; — s hodnými rukojmími ujistiti (trhovou cenu) 411; listů zapečetění a vydávání z cancellarie krále Vladislava 117; právo věnné na listy dané krále Ladislava 16; — dílčí 81, 84(2x), 85(3x), 158(2x), 432 (str. 81, sl. p., ř. 22 zd.); — hlavní 103; na mocné — poručenství (ustanovení o poručenství na sněmu v Brně) 105; — přiznávací (k landfrídu) 77; — smluvčí 7; — správní, zprávní 169, 177, 291; — [zápisní] císařův a králův českých a markrabí mor. na městečko 149; hejtman a páni přijímají tě do stavu panského na žádné listy tvé 5; srov. majestát, pečeť, poručenství, směna, smlouva, vůle dobrá.

[listina], v. list.

loket (= míra délková): 206, 294.

[lom kamenný], štanproch, štanpruch: 129, 294;

lomy 88.

loučka, lúčka 265; v. také louka, slove Malá lúčka; lúčky 128.

louka, lúka: — pojmenovaná: Bohdalská 214, Grunty 282, Hampýs 41, Královna 327, Kraveczerin 177, Luh 41, Malá lúčka 52, Naželická 109, Olšina 156, Paseka 142, Poddielčí 282, Suchá 41, Ungerwiz 132, Úvar 282, Valtická 423, Vobora 282, Zahrádka 282; — nepojmenovaná: 11, 12(2x), 17(2x), 36, 41, 46, 54, 97, 128, 132, 161, 179, 181, 206, 217, 234, 235, 266 (3x v témž čísle), 282 (dvě), 310, 311, 325, 395, 396; — dědičná na — dvorské a dědičné 179; — panská 17; — zádušná, oddaná k faře 35;

louky, luka: 109(2x), 128, 178(2x), 193, 289, 340, 367; — platné i neplatné 338; plat z luk 193; s —: 6, 7, 8 a d. velmi často.

louže, lúže: 12(2x), 52; s lúžemi 96.

loužky 237.

loviště, lovišče (mn. č.): 208, 220, 271, 306, 387, 388, 413.

loviti, v. ryby.

lovy: 7, 11, 19 a d. s — velmi často; s — malými i velikými 158, ptačími i zaječími 231, ptačími i zvířecími 236, 315, 370, rybnými i zvířecími 160, tenatnými 129, zvířecími i ptačími 194, 195(2x); s —, pustiti neb zabíti 308, 339; srov. také hony.

lože, luože, lůže: s jedno luože postele, se dvě lůže postele dobré 345.

luh: 15, 197; — neb les 266; s luhy: 35, 36, 70 a d. často.

lůj, v. plat naturální.

M.

macecha: maceše vydati dlužnou sumu 288.

Majestas: Majestati nostre (= král Vladislav) . . . supplicatum extitit 48.

majestát: list a — na dědictví na klášteře 373-375; — na kostelní podací 277 (zmínka); — (= potvrzení smlouvy) 419; —, — císařský, o prodeji hradu Špilberku 397-398; list a — na statek 423, 424 (zmínka, plně na 423, list císařský); list a — na výplatu na mlýnu a dvoru 367 (zmínka); — na rodinné zřízení pánů z Krajku 81-82; — dáti v moc jedné ze smluvních stran 321; jednati o potvrzení smlouvy majestátem, — vyjednati 321, jednati o povolení smlouvy a o potvrzení listem pod — císařským 391; od — královského (povolení k smlouvě) obě strany mají platiti 291; list a — královský má býti vložen a vepsán ve dcky zemské 368, do desk zemských 375; — císařský do desk zemských vložiti a vepsati dáti 398; povolení a potvrzení na smlouvu pod — krále zjednati 228; v. také smlouva;

majestáty: páni a vládyky markr. mor. ukázali — a svobody králův českých a markrabí moravských 77.

majto, v. mýto.

man: hradu a kláštera kounického: Bratčice 266; Cvrčovice 266, Loděnice 2.: 267; kláštera třebíčského: Batouchovice 383, Benetice 375, 384, Bítovčice 374, 383, Budíkovice 384, Čechtín 383, Černá 374, 377 a 388 (statek měřínský, původně kláštera třebíčského), Číměř 375, 384, Dobrkovice 375, pod Chlumem 2.: 375, 384, Jamné (jamenský i s lidmi jeho) 374, 377 a 388 (statek měřínský), Kamenička 374, Kochánov 374, 377 (statek měřínský), Kozlov 1.: 374, 383, 392, Luka nad Jihlavou 374, 383, 392.

Meziříčko 2. 374, 377 a 378 (statek měřínský), Pozďátky 375, 384, Pustina 374, 377 (statek měřínský), Řehořov 374, Sedlec 1. 375, Slavičky 375, 384, man, mlynář na mlýně sokolnickém 375, Stáj 374, 377 a 388 (statek měřínský), Studnice 2. 374, 383, 392, Trnava 375, 384, Vlčkov 2. 374, 375, 383, Vladislav 375, 384, Vyčapy 375, 403. — Jindřicha z Lipého: Matěj Vacek z Bezděkova 3. 93, Jiřík Kusý z Mukoděl a z Bohutic 1. 93, Štěpan Kusý z Mukoděl a z Vedrovic 93. — Pertolda 1. z Lipého: Beneš z Vajtmile 33;

man i, manové, královi (zmínka, obecně) 32; zámku, hradu a kláštera kounického: 266, 406, dva — v městečku Kounicích 1.: 406, dva —: Mělčany 266, Silůvky 266, Trboušany 266, tři — Vranovice 2.: 266; — [původně] kláštera třebíčského — a povinnost, kteráž jest na nich: Sedlec 1., Hartvikovice a j., — a všelijaká povinnost, kteráž na ně spravedlivě náleží 377 a 434 (str. 377, sl. p., č. 27, ř. 13 a 14), 388 (statek měřínský), vsi a — se všelijakou povinností, kteráž na nich spravedlivě náleží, 383 (na panství třebíčském); —: Batouchovice 375, Číhalín 375 a 384 (dva), Chlum 2.: 375 a 384 (dva), Koněšín 375 (dva), Lhota 8.: 374 (tři, s lidmi jich), 383 (tři), Pocoucov 375 a 384 (dva), Smrk 375 (dva), Sokolnice 375 (dva), Střítěž 2.: 375 a 383 (dva), Střížov 375 a 384 (dva), Studenec 375 (dva), Svatoslav 3.: 375 a 384 (dva); — dva Jindřicha z Lichtnburka a na Bítově, k Bítovu příslušející, Hynek a Bartoloměj 290; dva — Půty z Lichtenburka a z Bítova, v Mešovicích 104; — v městě Slavkově u Brna i ve všech příslušejících k hradu a městu Slavkovu u Brna 89. V. také homagiales.

manská registra, v. registra; manská povinnost, povinnosti, manské služby, v. povinnost, služba, služby.

manský, v. statky.

manství, feodum, feudum: krále: Bačice 88 (vynímá a vysvobozuje, dědičně), Bítov 2.: 94 (propouští a v dědicství uvodí), Bolíkov 111 (propouští a k dědičnému jmění dává a vysazuje), Bořičkovice 57 (dvůr; dopouští prodej k dědictví za manství na jiném dvoru, manství převésti), Břeclav 1. a 2.: 250 (dává k dědictví), Budíškovice a Nová Ves (= Sady Nové 2.) 80 (propouští a dává k dědictví), Cerekvička 144 (propouští a dává k dědictví), Ivančice 31 (propouští a dává k dědictví), Jaroměřice nad Rokytnou 95 (propouští a dává k dědictví), Kukvice, Onšov 2., Šanov, Hrabětice 189 (propouští, dědičsky), Maříž 66 (propouští a dává k dědictví), Otín 1. a Rančířov 140 (dává k dědictví a vynímá), Plačovice 53 (propouští a dává k dědictví), Předín, Heraltice 1. a jiné vsi 48, feudum (král Jiří osvobozuje a král Vladislav to obnovuje a potvrzuje), Rozseč 2.: 70 (propouští a dává k dědictví dvůr; list nedokončen a mřežován, plně na 83), Tavíkovice a lidé v Přeskačích 97 (propouští a dává k dědictví), Trpíčovice 107 (dodatečně vynímá a k dědictví vysazuje); srov. král, v. také statky;

— markrabího: Písečné 2.: 82, feodum, (osvobozuje dědičně a zříká se);

— biskupa olomouckého: Krátecko, rybník Divinsky, Topolná, Spytihněv 390 (prodává k dědictví);

— Lipolta 2. z Krajku (vyjímá se z prodeje statku Kostníky) 99;

— Půty z Lichtenburka a z Bítova: Lubnice a Mešovice 103-104 (propouští a odříká se), Osmoruby 110 (propustil a dal k dědictví);

— Jana z Lipého: Alexovice 368-369 (prodává k dědictví), Batelov a j. 231 (vkládá k dědictví), Beranov Velký a j. 236 (vkládá k dědictví), Biskoupky 370 (prodává k dědictví), Budkovice 234 (vkládá k dědictví), dům v Hostěradicích, Skalice 1., dvůr v Lyšanovicích 323 (koupí přivedeno v dědictví), Polánka 394 (prodává k dědictví), Příseka 236 (vkládá k dědictví), Rácov, Salavice, Nedvězí 231 (vkládá k dědictví), Slatina 1., dům v Hostěradicích, Skalice 1., dvůr v Lyšanovicích 235 (vkládá k dědictví), Tulešice a j. 251 (vkládá k dědictví), Vedrovice a j. 236 (vkládá k dědictví), Višňové, Jehřice 2.: 235 (vkládá k dědictví); — Jindřicha z Lipého: v Přeskačích 92, 93, 98(2x), (manství se vyjímá při vkladu statku), 93 (dává k dědictví); — Pertolta 1. z Lipého: Martinice 1.: 33 (propouští se a v dědictví převodí): Pertolta 2. z Lipého: Lukovany 315 (vkládá k dědictví);

— hradu a kláštera kounického: Drnholec 267 (prodává se k dědictví), Modřičky, dvůr (dává se k dědictví) 68;

— kláštera třebíčského: Kracovice a dvůr 383 (vkládá se k dědictví), Pozďátky 384 (vkládá se k dědictví):

—: naučení komorníkovi, aby se list o prodeji — i s dobrou vůlí vložil ve dcky zemské 370; v. také král vysazuje, vysaditi, zavázati.

manství (mn. č.): 428.

manželka: opatřena manželem pro případ jeho smrti: 37, 87, 245, 304, 305, 420 a 421, 429, v. splacovati; — převedena od manžela se zboží na jiné zboží 37, 49; manžel ji převodí 36, 49; peníze nad věno převedeny od manžela manželce se zboží na jiné zboží 72 (převodím); věno z desk vymazáno z nálezu panského a na list převedeno 170; manžel přidává manželce sumu peněz do jejího stavu proměnění 37; manžel za svého syna jeho manželce právo věnné ve dsky vkládá, vpisuje, dává a přiděďuje 20; manželce sumu věna a peněz spraviti 429; manžel vkládá manželce sumu peněz za její statek, který za tu sumu prodal 190; manžel přijímá na spolek s výjimkou, kdyby zemřel, aby jeho manželka statkem vládla do stavu proměnění 9;

— mocnou poručnicí a nápadnicí statku, vedle jiného 118; totéž, do jejího stavu proměnění 157; mocnou a pravou, vedle jiných, a všechny mocnými a pravými nápadníky, když by syn zemřel 212; mocnou otcovskou poručnicí i nápadnicí, když by synové zemřeli bez dědicův před ní 281,

— poručnicí: mocnou, vedle švagra, do jejího stavu proměnění 26; [manželku] „činí poručnicí mocnou dětí svých, ač je míti bude, a statku svého; pakli by bez dětí sšel, tehdy statek jeho na ni spadnúti má" 28; mocnou,

vedle jiného, statek má na ně spadnouti, když by děti zemřeli před dospělostí 72; mocnou otcovskou, vedle jiného, do jejího stavu proměnění, statek má spadnouti na ni, když by děti zemřeli, a na druhého, když by ona zemřela 101; mocnou 105; mocnou, vedle jiného, a oba nápadníky 118; mocnou, vedle jiného 157; mocnou a pravou, vedle jiných, a všechny mocnými a pravými nápadníky, když by syn zemřel 212; mocnou poručnicí 243; mocnou otcovskou, vedle jiných, jeden z nich na místě ostatních vkládá zboží sirotků 303; totéž, zboží sirotka 415; mocnou otcovskou nejvyšší do let dospělých dětí anebo stavu jejího proměnění a k radě a ku pomoci jí přidáni dva jiní 420; mocnou otcovskou poručnicí, vedle jiných 429; — aby nebyla povinna počtu žádného činiti, když by po smrti dítek do svého stavu změnění užívala statku 420;
— do stavu proměnění (jiné případy): 37, 87, 171, 343, 420 (změnění), 421, 429 (jesliže by, vdovou jsouc, stav svůj proměnila);
— přijímá muže na dvůr a na všecko 23;
—: což manželce klenotův, svrškův a dobytkův podle zřízení zemského náležeti bude 429;
— zamluvená 343; v. také čeládka, splacovati, spolek, vdova, věno, nadvěno, vybýti, vychování.
marchio, v. markrabí.
marchionatus, v. markrabství.
markrabě, markrabí, marchio: — lužický, v. Ferdinand I., Jiří, Jošt I., Ludvík, Matyáš, Maximilián, Vladislav; — moravský, v. Albrecht, Ferdinand I., Jiří, Ludvík, Matyáš, Maximilián, Vladislav; „jakž jsme v královstvie náše vešli a markrabím moravským zůstati ráčili“ 259; desátek královský, kterýž přísluší markrabí (moravskému) 130; markrabí (moravský) osvobozuje dědičně manství a zříká se všeho práva manského (omni juri infeodacionis) 82; v přítomnosti markrabí moravského (Matyáše) „stal se způsob a zřízenost v zemi moravskej z příčin hodných o místa panská sedáním i psáním“ 3.
markrabina, v. Marie.
markrabství, v. Lužice, Morava; srov. markrabí, markrabina.
markrabství (= vlastnictví markraběte): městečko (Pohořelice), kteréžto — jest 149; [na hradě Veveří] „což jest k markrabství příslušelo“ 204, „což jest tu na tom statku [hradě Veveří] markrabství bylo“ 205; „což by markrabského bylo a k vejplatě příslušelo“ [Vacenovice I. a Mistřín] 129; srov. hejtman zemský, horychtéř, nejvyšší komorník, písař, sudí, desky zemské, podkomoří, prokurátor, v. mince.
maršálek: — český má místo po hejtmanu (na soudu zemském moravském) 3; nejvyšší — království českého, supremus marescalcus regni Bohemie, Boemie: Jan z Lipého: 157, 159, 160 (2x), 161(2x), 162, 164(2x), 167, 168, 170, 177, 179, 187, 193, 195, 197, 204, 209, 218 a 219 (hranice páně maršálkovy), 221, 222, (omylem také z Dubé), 225, 231(4x), 232, 234, 235(3x), 236(3x), 241(2x), 242, 249, 251, 272, 320, 323, 342, 368(2x), 369(2x), 370(3x), 394; Jindřich z Lipého: 90, 92, 93, 97, 98, 106(2x), 108, 109(3x), 113, 119, 125(3x), 136, 137, 138, 140; Pertold I. z Lipého: 3., přijat od krále Matyáše do rady přísežné 3, 13, 21, 25; Pertold 2. z Lipého: 306, 315(2x), 316(2x), 317, 336 (2x), 337, 338, 347, 348, 354, 357(2x), 363, 367, 376, 386, 387, 389, 391, 392(2x), 393, 394 (2x), 396, 402, 404, 408, 411, 413, 414, 418, 424, 425, 427; Vilém z Pernštejna: 31(2x), 32, 38, 68.
masař (nebo Masař?): Michal, v. Tasov.
máslo, v. plat naturální.
matka, v. moc plná, spolek, zřízení zemské, srov. poručenství, poručnice.
máz, más, mázy, másy (míra): másla, sádla, vína 417; v. také plat naturální.
mejto, v. mýto.
měřice (míra dutá): 412, 417.
městečko: Archlebov 101, 162, 199, 221, 330, 361, 362, 385; Batelov 231, 324; Běhařovice 338, 360, 361; Bíteš Velká 23, 218, 273 (v nadpise, v textu město); Bítovec = Bítov 2., pod zámkem 94; Bítýška 1.: 64, 359; Bítýška 2.: 208, 271, 306, 387; Blížkovice 94, 120, 197, 323; Blučina 130, 157, 374; Bobrová 2.: 19 (2x), 45; Bohdalov 355; Boleradice 141, 142, 207, 208, 249, 250, 277, 285, 312, 328; Bošovice 312; Břeclav 1.: 250, 251; Břeclav 2.: 250, 251; Bučovice 17(2x), 64, 72, 73, 135; Budějovice Moravské 94 (v témž vkladu také město), 171, 327 (omylem místo město); Budišov 400; Bystřice 1.: 316; Bystřice 2.: 52; Čejkovice 141, 142, 207, 208, 249 [měst.], 250, 255, 285, 305 [měst.], 391; Dačice 213; Dambořice 284, 347; Deblín 114; Doubravice 2.: 164; Dražůvky 135, 183, 247, 361(2x); Frejštejn 414; Fryšava 257, 258, 282; Heraltice 1.: 119; Holštejn 136, 349 (pusté); Hostěradice 7; Hrádek 1.: 154, 159, 180, 256, 257, 291, 292, 301, 338, 401, 402; Hrušovany 2.: 189, 404(2x); Ivančice 31, 32, 154, 155; Jakubov 1.: 277; Jaroměřice nad Rokytnou 95, 157, 178, 230; Jaroslavice 156, 291, 292, 301, 338; Jedovnice 15, 289; Jevišovice 354; Jiříkov 406 (pusté); Kamenice 374, 383, 389; Kounice 1.: 266, 406; Kounice 2.: 121, 158, 159(2x); Křižanov 19(2x), 20, 390, 405, 416; Křižanov Horní (= klášterství, t. j. žďárský díl Křižanova) 45; Kubšice 348, 349; Kunštát 6, 50; Lišnice 6; Lomnice 1.: 206, 328; Lukov 2.: 393; Měnín 397, 398; Měřín 374, 377, 388; Městec Vojnův 103; Mitterdorf 260; Mohelno 128, 172, 190; Němčice 14.: 350, 351, 352; Olbramovice 61, 196, 197, 349; Olbramkostel 364; Opatov 340; Pohořelice 149, 193; Pravlov 266, 406; Prosiměřice 378; Předín 24, ale 38, 47, 48, 119 ves; Radostín 244, 372; Rosice 172, 404, 405, 407(2x); Rouchovany 31, 32, 229, 241; Rousínov 397, 399; Říše 1.: 193; Stařeč 100, 355; Stonařov 44, 216; Strachotice 168, 169(3x); Strážek 390, 405; Studená 384; Šafov 154, 159, 256(2x), 364, 393; Šatov 154, 159, 256(2x), 257, 268, 364, 393; Štítary 94, 170, 256(2x), 364; Tasov 7, 21, 58, 125, 244, 356, 400; Troskotovice 268, 288, 329; Třešť 55, 145; Týnec 195; Veselí 5.: 244, 372; Višňové (městečko a ves) 235(2x); Vladislav 374, 383; Vlasatice 316; Vranov 1.: 153, 159, 256(2x), 363, 393; Vratěnín 54, 333,

414(2x); Vrbov 24(2x), Ždánice 385, Želetava 312; Židlochovice 62, 130; městečko 133 (snad Mitterdorf); — pusté Holštejn 349, Jiříkov 400.
konšelé 155.
obec 208, 209, 272;
purkmistr: 52, 155;
rada 52.
rychtář 209;
starší: 208, 209, 272;
měštěnín, v. Želetava, v. také dům.
podměstí Rosice: — Pendorf: 404, 405, 407.
město, civitas: Bíteš Velká 40, 273 (v nadpise městečko, v textu třikráte město); Brno, Brunna 114, 154, 228, 258, 284, 287, 295, 299, 325; v. také sněm a sněm — soud zemský; Budějovice Moravské 94 (v témž vkladu také městečko), 274, 327 (2x, jednou omylem městečko místo město a pak město), 329, 363; Hora 5.: 78, 79, Ivančice 241, 345; Jemnice 1.: 104, 110, 242, 352, 353, 407, 408; Jihlava 1.: 108, 140 (město, město Jihlavské), 216, 234, 283, 401; Meziříčí Velké 220, 244(3x), 372, 379 (2x), 416, 417; Mýto Vysoké 117; Nové Město 1.: 92; Nové Město 2.: 295; Olomouc 4, 5, 111, 116, 117, 118, 139, 211, 234, 399, 411, 425; Praha 48, 117, 280; Slavkov 78, 79, 89(2x), 211, 237, 280; Třebíč 163 373, 383, 384; Znojmo 68, 69, 216, 217, 232, 241, 258, 269, 270, 282, 290, 292, 293, 295, 300, 302(2x), 362, 364;
města: — královská na Moravě 117;
konšelé: 20, 127, 292, 293, 326;
obec: 55, 108, 127(2x), 140, 144, 154, 216, 234, 235, 292, 293, 313, 325, 326, 329, 330, 364, 387, 401, 405, 413;
páni (= purkmistr, rada i všechna obec) 235, 292, 293; — opravní, dědičně opravní, kláštera 181, 280, 281;
[písař (notarius)], písařík, v. Janek, Jihlava 1., Stoječín, Žirovnice;
purkmistr: 20, 40, 55, 108, 114, 127(2x), 144, 154, 181, 187, 196, 216, 232, 234, 235, 241, 274, 280, 281, 292, 293, 305, 309, 313, 325, 326, 327, 329, 330, 357, 364, 387, 401, 405, 406, 413;
rada: 40, 55, 108, 114 (rada nová i stará), 127, 144, 154, 181, 187, 196, 216, 232, 234, 235, 241, 280, 281, 292, 305, 309, 313, 325, 326, 327, 329, 330, 357, 364, 387, 401, 405, 406, 413;
[radnice], (rathauz, rathúz), v. město.
v Brně 398, 400, 405;
starší [obecní]: 140, 274;
úřad: 416 a 417;
vklady měst a městům do desk zemských: Bíteš Velká 40, 127 (zboží); Brno 327 (odpor), 114, 127, 154, 313, 325 a 326, 329, 405 (zboží); Budějovice Moravské 274 (plat zádušní); Jihlava 1.: 140 (trh a propuštění z manství), 55, 108, 143-144, 216, 234, 305, 387, 413 (zboží); Meziříčí Velké 416-417 (platy do špitálu), 20 (zboží); Znojmo 232 (odpor), 364 (oprava, vrchnost a roboty), 187, 292 (zboží);
měšťané (uvedeni jménem), v. Brno, Jemnice 1., Jihlava 1., Meziříčí Velké, Olomouc, Vídeň 2., Znojmo;
— Brňané 325 (= purkmistr a rada na místě vší obce); budějovští (Budějovice Moravské) 274 (= purkmistr a starší), 362, 363 (Budějovští); jihlavští 140; znojemští 187 (= purkmistr a rada), 293;
městiště: s dvory jich (lidí) kmecími i měščišči 100.
předměstí: — brněnské, v něm ulice Neuštift a Grilwicz 127; Ivančice 160; Jemnice 1.: 352, Třebíč 373, 383.
met (= míra dutá) 318.
meze: — (gruntů) 340 (jedn. č.), 418 (mn. č.).
meziti: „tak jakž jest ta věc [má asi býti ves] od staradávna v svých hranicích a mezích mezena" 216.
mezní: kamení sádní a — zasazené 419.
milost, zvláštní milost: krále: 31, 33, 126 (Matyáš); 57, 66, 129, 148,149, 204, 214 (Vladislav); 189 (Ludvík); 245, 259, 351, 423 (císařská), (Ferdinand); Jindřicha z Lipého 93; Burjana Zabky z Limberka 427, Protivce z Zástřizl 114.
mince: 221, 291, 304, 322, 333, 336, 350; — berná 336; — obecně berná často; — dobrá, v tomto markr. [mor.] berná 357; — dobrá, v zemi mor. obecně berná 219, 318, 336, 389; — obecná, v markr. mor. berná 301; „na — obecně berné, kteréž by se toho času mezi lidmi trh dál" 279; na — v tomto markr. [mor.] obecně berné kromě mince polské a slezské a peněz malých 336; na — dobré české nebo rakouské 248; na minci české neb rakouské dobré 258.
mincmistr: — na Horách Kutnách: Beneš z Vajtmile 78, 79.
[minorité], v. Brno (kláštery).
míra: — obilní koupena (Jihlavští od městského rychtáře a jeho bratra) 140.
místo, místa, v. sjezdy, sněm, soud zemský;
na místě: olomoucký biskup podává kanovnictví, kteráž by ku podací krále náležela, na místě krále 249; v. také hejtman markrabství moravs., nejvyšší komorník, sudí, písař, komorník práva menšího zemského; plat k zámku na místě berně královské 66.
místodržící, místo držící, v. hejtman markrabství moravs., nejvyšší komorník, nejvyšší písař.
místokancléř království českého, v. kancléř království českého.
místopísař, v. nejvyšší písař.
mistr, mistři: — Štefan (v Damnici) 177; — řádu johanitů, v. Strakonice; mistři a zákonníci téhož zákona (sv. Jana Jerozolimitánského) 167, první mistři (zákona sv. Jana, křtitele Božího) 321; mistr křižovníků s červenou hvězdou, v. Praha.
mluviti: „úředníci menšího práva ... nemají od žádného mluviti pod žádnú barvú, darmo ini z peněz" 118.
mlýn: — pojmenovaný: Kamenný 50, 116 (Číměř), Kamenný 95, 108 (Křoví), Martínkovský 173 (Březník), Podolský 222 (v. také níže Podolí 1.), Radlas 367, 368 (Brno), Rorhof 241 (Dyjákovice), Sirotčí 161 (Kdousov), Sovolusk 92, 98 (Dobronice), Štyhův 243 (Urbaneč, v. také níže Urbaneč); mlýn nepojme-

novaný: Alexovice 369; Batelov 231, 324; Bítovčice 390; Bítýška 2.: 387; Bohunice 128, 388; Bohušice 334; Bránice Moravské 266; Brtnice 2.: 234; Brtnička 223; Budeč 1.: 274; Budišov 400; hrad Cornštejn 54; Čechočovice 55; Čermákovice 1.: 136; Čermákovice 2., druhý asi v Modleticích, 91; Dobronice 57; Dunajovice 2.: 119; Habrovanny 25; Hartvíkovice (snad, v. Okarec) 10; Hodějice 310; Hodice 84 (2x), 85, 129; Hodonín 2.: 115 (molendinum), 154, 432 [str. 115, pozn. [4]) a [5])]; Hrubšice 23, 59, 178, 179, 226, 371, 391; Hvězdoňovice 119; Chroustov 1.: 28; Chroustov 2.: 127; Chudobín 51; Jasenice 126; Javůrek 91, 266; Jedov 19, 173; Jedovnice 15; Jiříkovice 15; Kobylnice 197; Kounice 1.: 266, 406; Kounice 2.: 121, 158; Kovalovice 10, 126; Krevlice 20; Krhovice 120; Krnčice 40, 61; Křídlovice 1.: 14; Kupařovice 246; Kuroslepy 40; Lelekovice 312; Lesonice 2.: 168; Lhota 1.: 34, 91; Líšeň 406; Litovany a pod L. 8, 61; Lomy 138; Lukovany 315; Malešovice 266; Markvarec 349; Mašůvky Hluboké 120, 225; Matějovec 317; Měnín 398; Meziříčí Velké 372; Mirovice 1.: 94; Modletice, asi, viz Čermákovice 2.: 91; Mohelno 128; Mstěnice 40; Nárameč 400; Němčice 14.: 351; Neslovice 120; Nesměř 35; Okarec (druhý snad Hartvíkovice) 10; Okrašovice 49; Oslava 1.: 57; Ostrov 4., dva mlýny 257; Otnice 41; Petrovice 5.: 99; Podolský, Podolí 1.: 222, 317; pohořelický, Pohořelice (viz také kolo) 275; Pole 1.: 386, 426; Pravlov 266; Prosiměřice 59, 131; Rácovice 47; Radkovice 1.: 9; Radostice 27, 160; Rosice 404, 405; Rudolec 1.: 349; Říčany 1.: 12, 37; Říše 1.: 193; Skalička 50, 70, 71 (2x); sokolnický, Sokolnice 375, 395; Střelice 1.: 402; Studená 384; asi Šebkovice 303; pod hradem Špilberkem 405; Štěměchy 119; Tavíkovice 92 (2x), 98 (2x); Tikovice, omylem na potoku Dúbravé, Doubravě 258 a 259, správně na Bobravě 334; ke špitáli u Tišnova 109; Třebíč 373, 383; Tučapy 42; Týnec 195; Újezdec 38; Urbaneč 243 (asi jiný než Štyhův tamtéž), 333; Valeč 12; Vesce 3.: 144; Vidonín 91, 141; Vlčatín 213; Vydří Kostelní 37; Zvole 1.: 18; Zvonovice 134, 157, 395, 396; Žerotice 128; Židlochovice 294; — asi: Budkov 307; Hodice 172; Rantířov 55; Židlochovice (nebo Blučina?) 130; — v příslušenství: Brtnice 2., Loučka 2.: 283; Hodice, Rozsíčka 4., Stajiště, Lovětín, Bezděkov 2.: 129; Martínkov, Cidlinka 378; Okarec, Pvšel, Hartvíkovice, Říčánky; asi v Hartvíkovicích?: 376; Rudolec 2. a 8 vesnic, snad Rudolec 2.: 360; Trstěnice, Střelice 1., Džbánice; podle str. 402 spíše ve Střelicích 1.: 88; — dědičný: Zhořec 2.: 52; — moučný, moučkný: Alexovice 389; Kobylnice a 4 vsi, nepochybně v Kobylnicích, 413; — panský: Dražůvky 135; — pustý: Budkov 226; Libuňský Mlýn 54; Oslavička 392; v příslušenství Valče, hradu Holoubku, dvoru v Chroustově 1. a dvou vesnic 12;

mlýny: v příslušenství více než jedné obce: 23 (2x), 35, 51 a d. velmi často; — v příslušenství jedné obce, pokud se neříká: s — a mlýništěmi: Bobrová 2.: 45; Boleradice 285; Frejštejn, dva 54; Dunajovice 2.: 16; Hodonín 1.: 139; Jakubov 1.: 277; Jaroměřice nad Rokytnou 95; Kounice 2.: 120; Kralice, dva 40; Lelekovice 378; Lesonice 7; Loučky 3.: 109; Mohelno 172; Nárameč 9; Oslava 1.: 400; Plaveč 73, 96; hrad Sádek, tři 22, 45; Salavice 347; Slavkov u Brna 78; Třešť 55; Újezd 9.: 7; v příslušenství Valče, hradu Holoubku, dvoru v Chroustově 1. a dvou vesnic, dva 12; Vranov 1.: 105; Zvole 1.: 27; Želetice 168; — moučné: v příslušenství Hrušovan 2.: 404; — moučné i pilné: v příslušenství Bohuňova 1.: 356; — a plat na nich v příslušenství Mohelna 173; z mlýnův požitky: Bobrová 2.: 45;

mlynář: Krnčice 331; Podolí 1.: 317; Tikovice 259, 334; Uhřínov, na mlýně man 392; Sokolnice 375, 395; mlynáře, člověka svého, postoupiti a v člověčenství uvésti: Podolí 1.: 317; — Zich 193 (Stojšice, drží v platu luka); Blecha 244 (Tasov); Jan 12, 28 (Týnec);

mlynáři 328 (Žďárec, tři).

mlýniště: Bransouze 119; asi Budkov 226, 307; Hrubšice 23; — pusté Kupařovice 90;
— (mn. č.): 39, 44, 51 a d. velmi často; stavená i pustá: v příslušenství Hostimě 413; v příslušenství Rosic 405; v příslušenství hradu Veveří 208, 271, 306, 387; v příslušenství Žerotic 388.

moc plná: 62 (k dobývání dluhu); 305 (moci plné sobě pozůstavuje poručenství zrušiti, změniti aneb jiné poručenství a kšaft učiniti); 133 (plnou moc práva a nápadu králova na pustotině); 28 (synové matce, která je přijala na spolek, dali plnou moc a povolení, aby zboží prodati mohla a s tím učinila, jakž by se jí zdálo).

mocný, v. list, manželka, poručník, přestání.

modlář: modláře komu dávati (= nadávati, nazývati) 117.

mokřiny: 282 kostel mezi rybníky na — leží 282.

most: mýto na — 130; — starý 275, 276, 292, 320; nad mostem troubu dáti vložiti 275; přes — jezditi a dobytky hnáti 276; — [Karlův] 292, 320;

mosty: dělati a opatrovati, k udělání — lesu, dříví dávati 276.

mostek: — na rybníku dělati z lesů pána svého 362; — nebo dvou udělání přes struhu 418.

mše: raná — při každém svatém Václavě, plat k ní od lidí 268, 269 a 433 (str. 269).

mundšenk: — krále českého (Maximiliána) Čeněk z Lipého 387.

myslivec: — Toman, Bohunky z Pernštejna 346.

myslivost 415; srov. hony, lovy.

mýto, majto, mejto: Batelov 231, 324; Bohdalov 355; Dražůvky a pusté Bohutice 2., omylem bohuslavské místo bohutické (135 a 433), na Bohutsku (198), k Dražůvkám příslušející, „kteréž z starodávna na Bohutsku bráváno bývalo a hájilo se a hájiti má": 135, 183, 198, 247, 361; Hostim 413; Ivančice, plat na něm 154, 155; Jaroměřice nad Rokytnou 95; menší mýto koupili Jihlavští od svého městského rychtáře a jeho bratra 140; Lovětín 231; Mostiště 372; Petřín 7.: 393; Pravlov 406; Přibice 167; Rousínov 397, 399; Stařeč 355; Strachotice

169; Šatov 393, Třebíč 373, 383; Týnec 105; Únanov 59, 131, Vídeň 1.: 372; Židlochovice, na mostě 130, 294 („majta z vín ... ani z ničeho jiného, s čímž by na trh jeli aneb z s trhu co vezli, dávati nemají“);
mýta, majta v příslušenství: hory Bučmy u Tetčic 218, Budějovic Moravských a tamního rychtářství 171, 328, Jaroslavic 156, 338, Hrušovan 2.: 186, Rosic 172, Vranova 1.: 364.

N.

nabytky, 207, 233; — ve dvoře i v pivovaře 406.
náčiní: — cínové 422.
nadání: ke klášteru 320; ke kostelu za duši 274; manum 388; na podací fary 327, 352; ke špitálu 417; králové na volné topení rybníky na grunty a na dělání splavů na těch gruntech 416; nadání královské 431 (str. 8).
nadvěno, nad věno, v. věno.
nález: — královský o stávání ku právu 77-78; —, nálezy, v. soud zemský.
náměstkové: na témž člověku i budoucích jeho náměstcích 312.
nápad: — po bratru 40, 376, 384; po dědovi 215, 287; po otci 85, 369; — krále 70, 78, 104; prodaného práva a — se dckami zemskými odepsati, koupené právo a — ve dcky zemské vložiti (strana prodávající) 287; vklad zboží nemá býti na škodu staršímu — 24;
nápady: nápadové krále (statky lenní a manské) 334, 410, 419, 421, 428 (vyhrazují se v mocných listech královských na poručenství); — v poručenství: 335 (po matce), 343.
nápadné právo, v. právo.
nápadník: 113, 138, 247, 368, 421; pravý — 322; nápadnice, v. manželka; nápadníci: 19, 116, 118, 157, 164, 246, 357, 387; praví — 81, 369, 403.
napsati: kromě toho kusu lesu, kterýž k dílu napsán jest a vymezen 128.
naříkati: desátky vinné a obilné a dvůr poplužný s kostelním podacím 103; ani kterým právem z dílův se — nemáme 285.
nařízení: poručenství a —, v. poručenství.
nařknouti: — zboží právem zemským, v. soud zemský.
násada, v. rybníčky.
nasazování, v. rybník, ryby.
naučení panské, pánův soudcí, v. soud zemský.
nedílnost: zboží přisouzeno panským nálezem v — 23.
nedílný, v. bratr, sestra, sirotci, strýcové.
nejstarší: — z rodu na soudu zemském, v. soud zemský.
neobrození: obrození neb — žaludů (= úroda, neúroda) 129.
neorný, v. dědiny, role.
nepozůstaviti si krom, kromě, než (= pozůstaviti si), v. toto.
niva, nivy: —, slove Hanušovská 100; — 64 (tři); — purkrechtní 51.
nivka: — Dúbravka 56, 72, 73.
notarius, supremus — tabularum marchionatus Moravie, v. písař nejvyšší markrabství moravského.
nuncii, nunccii: — ad intabulacionem, v. poslové ke dskám.

O.

obdarování: — a svobody od králův českých a markrabí mor. 77; — od krále 62, 204; — ode dvou králů 249.
obec, ubec (= ves): 37, 396; obce, ubce (= obecní pozemky): 62, 107, 302.
obec městská, v. město.
obecní starší, v. město.
obilí: s obilími desátečními po dvoře 277.
obilné, v. desátky.
obnovení, v. hranice.
obnoviti, v. kopce, král.
obora (vobora) 404.
obrmané, v. ubermané.
obrození, v. neobrození.
obstávka: — na vína pro nespravení desátku 210, 286.
obstavovati: — lidi pro neplacení platu 229, 252, 254.
obvěniti 429.
obydlí: — jednoho z kanovníků u sv. Petra v Brně 332.
obyvatel: — města, v. Brno, Jihlava (měšťané); — země (markrabství mor.) 4; obyvatelé: páni a — markrabství mor. 77, — a poddaní naši (královi) ze všech stavů markr. mor. 327, 341, 396, 419, — a poddaní naši, kteréhož by koli stavu, řádu neb povahy byli, markr. našeho mor. 375.
odděliti: — všeho statku svého (provdanou dceru vyplacením sumy zlatých) 171; — sestru nedílnou nemohou bez vůle její nevdada jí, leč by jí dali díl spravedlivý 118.
oddíl: 6, 26, 50, 62, 63, 84, 101, 213; oddíly 249.
odepsati se: prodaného práva a nápadu dckami zemskými 287; v. také odpisovati se.
oderčení, v. odříkati se 105; srov. odřečení.
odhad (úřední — majetku): 23, 261, 323-324, 412.
odhádání 324.
odkázání (= odkaz): 216 (v. vynímati), 304.
odkázati (= odkaz): 212, 215, 216, 304, 343, 344, 422.
odložení: — soudu, v. soud zemský.
odpisovati se: 134 (sestra dílu po otci); 26 (— a odříkati dílu strýcova i všeho zboží jeho); 26 (— a odříkati dílu bratranců); v. také odříkati se, právo.
odpor: 5(2x), 6, 7(3x), 8(3x), 10, 11, 14, 15, 17 (2x), 19(3x), 27, 28(4x), 33, 34(3x), 36(2x), 38, 41, 50, 69, 93, 138, 145, 155, 159, 171, 209, 297(2x), 311, 327, 430;
odpory: pře i — mezi pány a vládyky markr. mor. a Michalem z Eyczingu 77.
odpuštění: — vzal [ze služby] 346.
odřečení: — práva po otci k zboží 36; srov. oderčení.

o d ř í k a t i s e (mimo — všeho zboží, které by snad bylo nalezeno v deskách mimo prováděný vklad, a podobné formule): — dvoru 18, 44; polovice dvoru 41; ½ lánu 18, pul páta lánu 50; manství 104; nápadu na statku 287; platu věnného 17; práva: na dvoře, mlýnu a vsi 71, na lidech 275, na plat 19, na tvrzi 12, na tvrzi a na čtyřech vsích 115, na vsi 34, 73, na dvou vsích 68, práva k zámku (oderkl se, nadpis Oderčení) 105; k zboží 36; práva manského (renunciamus omni juri infeodacionis) 82; práva věnného 17, 52(2x); práva svého a dílu 133; — spolku 17, 18, 34, 107 (spolku a toho všeho práva); — spravedlivosti 33; — statku 101, co mu na statku náleželo 250; polovice tvrze, vsi, dvoru a kostelního podací 70;
— a odpisovati: práva na vsi 51(2x), 80, 108, na dvou vsích 91; práva věnného 108; práva a dědictví 20; dskami zemskými otcova statku 26; vsi 26;
— a převésti (převodí, převozuje): díl a právo 102, 105; nápad na statku a to právo 287; právo na lidech 261; na statku 256, 275(2x); právo na zboží 131; zboží a právo 119.
o d ú m r ť: 48 (odmrť), 114, 216, 216 (faráře).
o h l e d a t i: svobody markr. mor. 153, užitky a poplatky i důchody 206.
o c h o z y nebo Ochozy?, t. j. lesy nebo jméno lesních tratí?: 21, 431 (str. 21).
o l t á ř: — ve Vratěníně 54 (k němu dva lány v Korolupech); — sv. Václava v Telči u fary 215 (kaplan u něho má odkazem plat ve vsi Nevcehli).
o p a n o v a t i: v zboží a statek se uvázati a to již — 216.
o p a t, opatové, v. Hradisko Klášterní, Louka 3., Sedlec 2., Třebíč, Velehrad, Vilémov, Zábrdovice 1., Žďár 2., Želiv.
o p a t ř e n í: — špitálu 416; v. také dcery.
o p r a v a: — kláštera, na klášteře: oslavanském 131, 208, tišnovském 132, zábrdovském 219, ku panství meziříčskému na šesti vsech dědičných kláštera žďárského a na lesu 81; — měřínská 272; — a vrchní panství, — dědičná i s vrchními panstvími na dvou vsích kláštera vilémovského 132; oprava na lidech Olbramkostela a na té — vrchnost 160, — a vrchnost na Olbramkostele, —, vrchnost na městečku a lidech v Olbramkostele 364, na lidech Olbramkostela — a vrchnost, panství 256, — proboštství olbramkostelského a té opravy vrchnost 187, ves Olbramkostel, na té oprava a vrchní panství 154; dědičné vrchní právo neb —, k hradu Kvasicím, na lidech v Kloboučkách 188;
o p r a v y: zámek Veveří i s — 204; — na vsích a lidech, kteréž k hradu Frejštejnu příslušejí 54; v. také opravní.
o p r á v k a dvou rybníčků, v. rybníčky.
o p r a v y tří rybníčků, v. rybníčky.
o p r a v n í: dědičný pán — kláštera zábrdovského 219; páni, pánové —, páni dědičně — kláštera Matky Boží v Brně 181, 279, 280, 281.
o p r a v o v á n í, v. hráz, stav.
o r a t i: roboty vorati devět dní 253.
o r n ý, v. dědiny, roboty, role.
o s a d a: kostel, farář a ta — 6.
o s e p, ospy, v. plat naturální.
[o s l o v o v á n í] „urozenému pánu" v dopisech 4-5.
o s t a t n í: úterý — masopustní 52.
o s t r o v 109; ostrovy 377.
o s t r o v e c 81.
o t e c: dává mocně dceru do služeb Bohunky z Pernštejna 345; v. také věno; Otec svatý (= papež) 117; otec, pater, často u jména biskupova, v. v zahajovacích zápisech jednotlivých zasedání soudu.
o u — (předpona), v. ú —.
o v e s, v. plat naturální.

P.

p a c h o l e: — Jiřík 288.
p a l o u k y 214.
p á n: — (= držitel zboží): 196, 198 (Babice 2.), 210, 286 (Němčičky 1.); — a držitel, páni a držitelé 417 (Meziříčí Velké); — dědičný 269 (Šatov), dědičný proboštství 187 (Olbramkostel); — podací kanovnictví u kostela sv. Petra v Brně 332 (král Ferdinand); — svobodný 226 (Oldřich z Eycinku); — vrchní vkládá zboží sirotků po svých dvou maních 290; vrchní — kláštera sv. Michala v Brně 313.
p á n i, domini, barones (= stav): — (moravští): mezi pány místo dáti 4, „pánóm a rodóm starožitným v jich obyčejích nepřekážeti ani se nad ně tříti" 5, o psaní „urozenému pánu" 4-5, psaní pánu podle let 3, 4, způsob a zřízenost v zemi moravské o místa panská sedáním i psáním 3-5; aby známo bylo, že jsou urození všetci zajedno 3; — vedle let svých seděti mají již po úřednících a též v listech psáni býti mají po starších na letech 3-4, vedle pánův ve všem slušném a spravedlivém státi 5, „s poctivostí má žádáno býti na páních a prošeno, aby v rody staré též přijati byli" (mladší rody) 4, — přijímají do stavu panského 425, — schvalují opatření špitálu 416, — zvolili komorníka za nezletilosti krále Ludvíka, pánům se zdálo, že by to dání (úřadu komornictví) bez rady panské bylo proti svobodám jich 153; hajtman a — přijímají do stavu panského 5; s povolením a radú hajtmana a pánuov prodává mocný poručník zboží 143; s vuolí hajtmana a pánuov ve dcky zemské vepsáno jest 153; „když se páni čeští a moravští již o koho svolé, aby za pána přijat byl" 4, král Jiří a mnoho pánův českých a moravských přijali do stavu panského 5(2x); v. také rada, přísaha; páni přítomní na soudu zemském v Brně, v. soud zemský; — a rytířstvo markrabství moravského 77; — a rytířstvo jako rukojmí statek ujali a prodali 339, smlouva skrze — učiněná 414; — moravští, — a vládyky markrabství moravs., — a obyvatelé markrabství moravs. 77, — a zemané 32, nález a prodaj s radou hajtmana a pánův zemských 9; v. také rozkázání; pánové čeští 4, — v Čechách 5, sjezd stavů moravských s pány českými v Mýtě (Vysokém) 117, páni čeští a moravští 4, přijímají mezi sebe 5; srov. stav panský.

páni (= držitele zboží) Boleradice 309, Brtnice 341; Křižanovice 114; Kvasice 188, Litenčice 285; Morkovice 285, Pohořelice 275; Vlasatice 270; Vranov 1. 269 Zatčany 418; — dědiční 310(2x, Hrušovany 1.), — a držitelé: Čejkovice 300, 301, Jaroslavice 301; Meziříčí Velké 416, 417; Miroslav a Našiměřice 416; Vlasatice 276, Židlochovice 204, 308, 411.
páni opravní, dědičně opravní, v. opravní; — svobodní, z Fyemku (Oldřich, Kryštof, Erazim, Osvald) 289; vrchní — kláštera sv. Michala v Brně 313, 314, kláštera sv. Kříže v městě Znojmě 301, 302, kláštera žďárského 297; — zástavní klášterní vsi 319.
páni (= purkmistr, rada i všechna obec), v. město.
panchart, pankhart: pankhartum statku pozemského žádný poručiti nemůže 118.
panny: — kláštera Matky Boží v Brně 181; — Bohunky z Pernštejna 345.
panoše: — jmenovaný: 39, 62, 63, 68, 104, 215, 216; panoši: —, kteříž se z Kralic píší 69; —: páni Landštajnští, Miličínští, Ludanščí za — držáni byli léta některá 4.
panský, v. rod, rozkázání, řád, sněm, soud zemský (místa), vinohrad.
panství (= příslušnost do stavu panského) 4; své — řádně provésti 4; — starodávné 5.
panství (= statek, zboží): — dřehohostické 326, 327; — hrušovanské (Hrušovany 2.) 217; — jemnické (I.) 242; — kounické (I.) 267; — mezeřícké 417, 423, meziříčské 81, mezřícké 268, mezřícské 229; miroslavské 252, 254, 269, 270; — pardubské 397; — rosické 346; — strakonické 321; — špilnberské 397, špylnberské 399; — třebícké 373, 383; — vlasatické 276; — židlochovské 227, 228, 332;
— Dobronice 57; — Nesměř 35; — Okarec 10; — Oslava 1.; 58; — Slavkov u Brna 280; — Vranov 1.: 256(2x), 393; na těch panstvích (= Vranov 1. a j.); srov. statek, zboží.
panství, v. svrchní, vrchní, vrchnost 433.
papír: na papíře list 233, 343, 421; poručenství 234, 411; poručiti 422, 429; smlouva 292; v. pergamen.
pargamen, v. pergamen.
pásti: koně a dobytky svobodně 396.
pastva: 57, 300, 363; — svobodná 419; — volná 415; — (= pastviště) 57;
pastvy: — dobytkův 362; pastvami gruntův užívati 281; svobodné — dobytkův 224; — a napájení v gruntech a místech v smlouvě jmenovaných 416; — na lesích 95; pastvami užívání rybníků svobodné zůstává 362; — svinské na Bzenecké dúbravě v obrození neb neobrození žaludů 129.
pastvisko 362; — rybníkem [novým] vytopiti a svésti 395.
pastviště, pastvišče, pastva (= pastviště) 57; s pastviščemi s oranými (= zoranými?) 143.
pater, v. otec.
pečeť: ustanovení sněmu obecního v Brně o pečetích a pečeti při poručenstvích na mocný list královský 118; — císařská 391, 398, 419, 427; — císařská menší 423; — královská: 24, 32, 35, 39, 48 (sigillum regale, 2x), 52, 54, 55, 57, 63, 65-68, 69(2x), 71, 77, 78(2x), 79, 80, 82, 83, 88, 89, 94-97, 100(2x), 103, 104(2x), 105, 108, 110, 111, 121, 126, 130-133, 134(2x), 137, 139 (2x), 140, 145, 147(2x), 148, 149(2x), 155, 157, 162, 169, 177, 181, 182, 189, 194, 204, 207, 212, 215, 217, 224, 227, 229, 230(2x), 233, 242, 246, 248, 251, 253, 254, 258, 259, 261, 267, 270, 271, 281, 283, 288, 292, 293, 295, 296, 298, 304, 322, 326, 327, 332, 335, 341, 342, 352, 353, 363, 368, 375, 396, 409, 410, 420, 421, 428; zmínka o pečeti královské chybí 110, 321; — královská větší 352; — visutá královská 33;
— markraběcí menší (sigillum minus) 82;
— knížecí: 103, 220, 299, 320;
— biskupská: 249, 251, 331; — probošta, kapituly, kanovníku: 327, 332;
— klášterská: 68, 103, 182, 217, 224, 228, 229, 252, 254, 258, 281, 283, 291, 293, 296, 299, 300, 302, 313, 319, 321, 325, 351, 353;
— městská: 281, 293, 313, 325;
— osob stavovských: 62, 63, 77, 93, 103, 104, 127, 182, 204, 208, 212, (sekrét aneb pečeť), 216, 217, 224, 227, 228, 229, 234, 251, 252, 258, 260, 272, 280, 283, 288, 291, 296, 299, 302, 305, 317, 318, 321, 322, 327, 332, 335, 339, 344, 346, 351, 353, 363, 369, 370, 371, 394, 409, 411, 417, 421, 422, 424, 426, 429;
— královskou přivěsiti 32; — přivěšená 417;
pečeti: několika osob: knížete a pánů téhož rodu 220, knížat a pánů téhož rodu 299, 320; biskupa, pána, rytíře a vládyk 251, dědiců 213, dvou pánů na místě jiných pánů téhož rodu 314, tří pánů téhož rodu 79, 204; komisařů od krále vydaných, obrmanu, prostředníka a přátel od stran vydaných, smlúvčích, svědků, zmocněných od stavů: 62, 63, 68, 93, 104, 127, 204, 208, 211(2x), 213(2x), 216, 217, 219, 224, 227, 228, 229, 234, 248, 251, 252, 254, 258, 260, 270(2x), 272, 274, 276, 280(2x), 286, 287, 289, 291, 295, 296, 298, 299, 302, 305, 313, 318, 322, 325, 327, 335, 339, 341, 344, 347, 353, 369, 371, 391, 396, 409, 411, 418, 421, 422, 424, 426, 430; list s šesti — 426; smlouva pečetěná — 313; ke smlouvě — přidáviti 181; smlouva: pod — přivěšenými 341, [s] — přivěšenými 391, spečetěná — 298, 407, — stvrzená 398, pod — stvrzená 399, 400, 406; list s — visutými 63, 67, 102, 103, 339; smlouva: — visutými stvrzená 340, utvrzená 291, pod — visutými 284; smlouva pečetmi zapečetěná 319; sekréty: 419, 427; srov. svědomí.
pekař 55 (Vávra, Jemnice 1.).
penězitý, peněžný, v. plat.
peníze: 159, 173, 233 (na dluzích), 235, 249, 255, 258, 272, 279, 287, 301, 427; — bílé častěji; — české 340; — drobné 28; — hotové 17, 292, 300, 305, 316, 317, 346, 409, 410, 422, 424, 428 (— i jiné); malé 258, 336; — obecní (= obecné) 25; — věnné 199(2x), 221; — nad věno 354; — položiti ve čtyřech nedělích 427; plat roční penězi splatiti a skoupiti 301; srov. denár, groš, haléř, hřivna, kopa, krejcar, mince, šilink, tolar, zlatý.
pergamen, pargamen: list na —: 62, 63, 67, 102, 103, 164, 217, 228, 251, 269, 339, 342, 343 (aneb na papíře), 417, 426, 429; smlouva na —: 270(2x), 276, 284, 291, 302, 327, 351, 363, 391.

perkrecht, pergrecht: Bořetice 1.: 99; Dunajovice 2.: 119; z hory kadovské 319; Kyjovice 415; od hor jménem Zawpeck a Dreyczehen v Miroslavi 11, v hoře waymperské, weymperské v Miroslavi 67, 86, od hory Zamperk, Zauperk a Drayczehen v Miroslavi 67, 86; — vinný, Onšov 2.: 300, 301, 302; šest dreilinků vína, kteréž z královských hor za — dávají, Židlochovice 130, vinný desátek a — z hor židlochovských, k zámku Špilberku náležitý, desátek vinný a — z hor židlochovských, k zámku Špilberku přináležitý 398, 411, šest drajlinků vína perkrechtu, Židlochovice 398, 411;
perkrechty; Džbánice, Střelice 1., Trstěnice 88; Němčice 14.: 351; — neboli desátky na vinohradích vsi Těšetice 318, — na vinohradech vsi Těšetic podle práva též hory 348; Václavov 129; dva — platná, Zvole 1.: 18; Želetice 1. a Purkmanice 168.
perkrechtní právo: Knínice 4.: 15, 60, 112.
pikharti (lidé bludní) 117.
pila: v příslušenství Brtnice 2. a Loučky 2.: 283, 305; pod Janovským rybníkem u Hodic 85; v příslušenství Hostimě a sedmi vsí, nepochybně v Hostimi 413; pod rybníkem Tunklovským u Jedovnic 15; Jilem 385; Pole 1.: 426; Salavice 347, 413; v. také mlýny.
pilka: s pilkou (nebo spilkou?) 406, 434 (str. 406), (Líšeň).
písař: — zemský: 4, 5; — nejvyšší desk markrabství moravs., — nejvyšší markrabství moravs., — nejvyšší zemský, — zemský markrabství mor., protonotarius, prothonotarius tabularum, thabularum marchionatus Moravie, supremus notarius march. Mor.: Thobias de Monte Gigantis, Tobiáš z Hory Obřanské, v. Hora 6; Johannes z Opavy, v. Opava; Mikuláš z Olomouce, v. Olomouc; týž Mikuláš, z Bystřice, v. Bystřice 4.; Otmar z Nepomuka, v. Nepomuk; Václav Tetaur, Tetúr, z Tetova, v. Tetov; — zemský předčítá přísahu nově přijatých členů zemského soudu: 4, 5;
— místodržící, místo držící: Matiáš, Matyáš z Hartinkova (v orig. z Hartunkova), místo nejvyššího písařství držící markr. mor., místodržící nejvyššího písařství markr. mor., nejvyšší místopísař markr. mor., nejvyššího písařství místodržící: 293, 296, 308, 309, 311, 315, 316, 323 (při odhadu), 324 (při přidědění), 338, 347, 350, 354, 358, 360, 363, 367, 372, 373, 376, 383, 386, 389, 393, 397, 402, 408, 412 (při odhadu), 414, 418, 425, 427, 428; týž Matyáš, místodržící Václava Tetaura, Tetúra, z Tetova, nejvyššího písaře markr. mor.: 328, 329, 332, 336(2x); Brikcí Morava z Mezeříčí, písař práva menšího zemského, na místě Matyáše z H., místodržícího nejvyššího písařství markr. mor. 413 (při přidědění);
— práva menšího zemského, písař menší markr. mor.: Brikcí Morava z Mezeříčí 413 (na místě Matyáše z Hartunkova při přidědění), 426; — cúdy brněnské 68, olomoucké 80;
— Jiříka z Lomnice Matěj 409, Bohunky z Pernštejna Jakub 346.
písařík: Jan, syn písaříkuov, z Žirovnice 46, 431 (str. 46); v. také Jihlava 1., Stoječín.
svatého Písma bakkalář, lektor, v. bakalář, lektor.
pivo, piva: — dávati posílati, dávati a posílati osobám při vybírání vinného desátku v Židlochovicích 398, 411; kromě do dvou životů piv do vsi Těšetic brání 348, 434 (str. 348); v. také šrůtka.
pivovar: Archlebov 64; Batelov 324; Bítýška 1., asi tu 359; Bohdalov 355; Brtnice 2.: 234; Budišov 400; Budkov, při tvrzi 307; Dambořice 347; Hodice, u tvrze a dvoru 85, 158; v příslušenství Hostimě a sedmi vsí, ale nepochybně v H. 413; u dvoru poplužního pod zámkem Jaroslavicemi 338; Kamenice 384; Kobylnice 413, 424; v příslušenství hradu Konic, K. 1.: 406; Kuřim 329; Lelekovice 312, 378; Líšeň 406; Lukov 2.: 393; Markvarec 349; Martínkov 378; Měřín 377; Ratibořice 406; Rudolec 1.: 349; Rudolec 2.: 360; Salavice 413; Stonařov 216; Studená 384; Syrovice 2., u tvrze a dvoru 330; Tavíkovice 338, 360; Uhřice 2.: 368; Urbaneč 243, 333; Valeč 384; Vladislav 384; u dvoru poplužního pod zámkem Vranovem 1.: 363; Žerotice 338; — nově postavený: Koněšín 374, 377; — nový panský: Bítýška 2.: 387, — panský: Rosice, podměstí Pendorf 404, 407; — pustý: Dambořice 205; Hrubčice, asi tu 371, 391; Jaroměřice nad Rokytnou, asi tu 158;
pivovary: — v příslušenství Tavíkovic, Běhařovic a tří vsí 339, 360; srov. plat, spilka.
pivovarné: Archlebov 64.
plat: 5(2x), 19(2x), 34(2x), 45, 61, 80, 100, 144, 266, 268, 269, 277, 312, 349, 412; člověk s platem: 267, 270; dva člověci s platem 267; — farářovi: 67, 310, 386; — kanovníkovi 332; — klášteru: 189(2x), 198, 229; — kněžím 100; — kostelu 157; — králi: 131, 132, 297; — na stavení a na chléb chudým lidem 189; — do komory královské 154; — k hradu 6; — k klášteru 198; — k kostelu: 6, 8, 274 (pro duši, svého spasení); k ranej mši 268; — k sv. Petru do Brna 286; — k špitálu: 7, 417; — k tvrzi 56; k zámku 154; — k zámku na místě berně královské 66; — na dvou člověcích 274, na osmi člověcích 251; — na vsích a nezávadných dědinách svobodných 223, dvénásob platu na dědině aneb dědinách 224; — na dvoru: 46, 169, 416; — na fojtství 155; — na klášteře: 66, 131, 132; — na dvou lánech usedlých 274; — na lidech: 138, 213; — na městečku 157; — na mlýně: 225, 241, na mlýnech 173; — na mýtě: 154, 155; — na rychtářství: 154, 155; — na opravní vsi 413; — na zámku 423; — na zboží v třech vsích 6; — klášteru na zboží ve vsi 229; — z gruntů 297; — z několika hor [vinných] 319; — [z kopy], v. skopní; — z pustého lánu 8, z lánu role 93, z lánu rolí 156, z lánu, poloulání, čtvrti, podsedku 412, ze tří lánů 61, ze čtyř lánů a tří podsedků 229, z šesti lánů a dvou podsedků 198; — z lesův 213; — z luk 193; — z mlýnu 317; — z panství (= zboží): 227, 228, 229, 332; — z pivovaru: 355 (z — od várek), 377, 384; — z podací fary 332; — z pole 11, 67, 86; — z rolí 415, z rolí frejunkových 319, z rolí polních 319, po rolích, na ten čas pustých 415; — z řek 370; — z řezníků 355, 359; plat ze

tří statku 314; — z vinohradu 319; — ze zahrady (= méně než čtvrt lánu) 412; — ze zahrad 319; — ze zámku 424; — od kněží 141; — od kněžského člověka na lánu 128, ode dvou člověků 297, 298; — od tří mannů 305, od mannů za vinné fúry 377, 388; — za grunty zatopené rybníkem 177; — pěti člověků 320; — běžný, v. plat stálý; — čistý na statku a panství 326, čistý a stálý na statku a panství 327; — dědičný na klášteře 140, 160; na městečku a vsi 340 a 341, na rychtářství a na mýtě 154, 155, na vsi, na lidech tu usedlých a svobodných 177; desátku vinného k zámku 160; — lesní 319, hřivna lesní platu 21; — luční ve čtvřech vsích 213; — peněžitý od hor [vinných] 67, na dvou lidech 96, od lidí 426, na vsi, na vsích 7, 34, 85, 89, 107, 301, 308, 339, 324, z vinohradů na horním i dolním valu u města Znojma 258; — peněžitý i jiný do komory královské a pak k zámku 149; — peněžitý stálý špitálu 416; — peněžitý faráři místo desátku 353; — peněžný od hor [vinných] 80; — robotní 261; — roční: ve vsi, ve vsích 64, 112, 138, 298, 299; dvou člověků 21, 289, na pěti člověcích 252, od třinácti člověků k proboštství 253, 255; od držitelů panství klášteru za puštěnou ves 291; od lidí k ranej mši při sv. Václavě 268; obec dává plat roční 323-324; klášteru 300; — roční: Znojemských z komory klášteru 292; k kostelu pro duši, svého spasení 274; k špitáli 35; na klášteře 147; na lánu 243, 317; na lidech 24, 134, 135, 167 (konventu), 253, 255; na městečku 17 (na polovici), 193 (kanovníkovi), 312; na mýtě a na rychtářství 154, 155; — — : ze dvou lánu 156, ze tří lánu 37; z panství 227, 228; ze statku (= zboží) 387; vajec 253, 274; — roční na věnu 72; — roční věnný na polovici městečka 17, — roční k věnnému právu: na městečku 36, 73, na vsi: 22, 24, 70; ve vsi 28; sumu za koupený dvůr za sebou míti a roční plat z ní dávati 292; — roční do komory královské zapsán a obrácen k zámku 148, — roční na zámku 423; suma — ročního přidaná při směně dvou vsí 56; — roční a věčný na vsi kaplanu oltáře sv. Václava v Telči u fary 215; — každý rok: pánům do kláštera 400, do kláštera 252, 254 (z panství a z statku), 279 (na vsi); k klášteru 298, 299 (ve vsi); — na klášteře 66 (na místě berně královské k zámku); — z Hájavy na zámek 276; — z statku na tom statku 271, 307; — rybný klášteru 301; rolí pusté lidem pod — slušný poušťěti 324; — stálý: farářovi 284, stálý dědičný na panství 269; stálý dědičný roční: klášteru 225; stálý peněžitý na lidech ve vsi 412; stálý každého roku klášteru 391; stálý aneb běžný ze vsi, na jednej nebo na dvou vsích na klášter 223; stálý i běžný, stálý neb běžný na dvou vsech klášteru 296; stálý i běžný na lidech ve vsi 412; — svatojiřský kláštera ze zboží 341; — úroční na dvou lidech v městečku, na dvou lidech ve vsi 24; suma platu na vsi ku věnu 40, suma platu věnného práva 25; — vinný: z města Mikulova 266, klášteru na dvou vsích 301; z vinohradů ve vsi 84, 319, z vinohradů z hory frejunkové v městečku 398; — vinohradní hory frejunkové v městečku 411; — vinohradní za desátek a zemní ve vsi 415; jiný koupiti 293, 433 (str. 293, sl. I., ř. 5 a 6); — zádušní 56 a 434, 72, 73; — koupiti 292, — oddáti dědičnými lidmi a platem ve vsi, což kolivěk gruntův rybníkem zatopil 177; — odvésti 223, 341; rolí pusté lidem pod plat slušný poušťěti 324; — na dvou vsích zapsaný propustiti 301; — převésti 280; — pustiti 229; — spravovati 280, 296, 327; — svésti 276, 279, 296, 341; ač ten plat svoboden jmíti chce 6; — listem správním ujistiti 291; — ukázati na vsech a nezávadných dědinách svobodných 223, v jiném místě 279, jinde 341; list na — ve dcky zemské vložiti a vepsati 269, plat ve dcky zemské dáti vložiti a vepsati 327; — z komory své vydávati (držitel, páni a držitelé statku 300 a 301); „pakli by ... převora a konventu v tom klášteře nebylo, tehdy ten plat ... nynějším pánóm z Vajtmile, erbóm a potomkóm jejich ... vydáván býti má“ 301; — listem na pergameně s hodnými rukojmiemi zapsati 269; — na vsi zápisem obyčejným podle přípisu obyčejného zapsati 279; — prodaný ze statku má po prodeji statku na něm budoucně zustati 271;

platy: 9, 11, 13 a d. velmi často; — běžné, v. stálé; — čtyř člověků 319; — k faře a k ranej mši 269; — z husí 385; — lesní 355; — na lidech 188, 399, 405; — malé i velké 101; — nestálé, v. stálé; — peněžité 8, 168, 208 a 209, 348 a 353, 349, 357, 406, 412, 427; — peněžité na klášteře 208, 272, 307, 387; — z pivovaru 384; — robotní 355; — z slepic 385; — stálé i běžné 364, 413; — stálé i nestálé 356; — svatojiřské 318; — určené 59; — úročné 49; — na vinohradech 168; — vinohradné, vinohradní 135, 355, 361, 403, 404; — a důchody navrátiti (když by král smlouvy nepotvrdil) 291; v. také skopní, úplatky, zemní, závěrné;

plat naturální: každého roku dvadcetipět sáhů drev nadělati a do špitále svoziti 417; hrách 417 (do špitálu), — sutý 373, 374, 383, 393; hus, husy 104, 113, 316, 364, 393, 406, 424; platy z husí, v. platy; husy platné 394; chléb posílati, dávati a posílati osobám při vybírání desátku vinného 398, 411; ječmen na kroupy do špitálu 417; kapři 301, 302, 399, 417; kury 8, 32, 34, 61, 85, 89, 95, 96, 105, 106, 111, 113, 114, 120, 138, 142, 156(2x), 158, 162, 163, 168, 171(2x), 172, 180(2x), 188, 197 (2x), 203, 205(2x), 206(2x), 208, 213, 214, 220, 221, 222(2x), 223, 225, 232, 234, 235, 243, 251, 265, 271, 274, 277, 284, 290, 295, 300, 302, 303, 306(3x), 307, 308(2x), 309, 311, 314, 315, 316, 320, 328, 329, 331, 334, 339, 353, 354, 355, 358, 361, 364, 376, 377, 378, 384(2x), 385, 386, 387, 388, 392, 400, 401(2x), 403, 405, 406(2x), 413, 415, 416, 424(2x), 425; tři centnýře loje přepuštěného 405; másla dobrého šest másův do špitálu 417; osep 394, osep obilný sutý 77; ospy 95, 135, 158, 171, 180, 195, 203, 206, 208 a 209, 213, 243, 271, 272, 274, 302, 306, 307, 320, 328, 333, 338, 348, 349, 353(2x), 357, 364, 384, 385, 386, 387, 388, 392, 403, 405, 406, 413, 424(2x); — obilné, vobilné 83, 172, 180, 222, 306, 360, 390, 404, 405, 413; oves 135, 374, 394, 412; — polesní 377, 388; — sutý 372, 374, 383, 393; — sutý, kterýž slove drevní 375; plece 356; pohanka na kaši do špitálu 417;

pšenice 96, 374, 394, na krupici do špitálu 417; — sutá 393, — platná sutá 374; rež 319; sádla vepřového přepouštěného každého čtvrt léta dva másy do špitálu 417; slanin dobrých dva polty do špitálu 417; slepice 135, 227, 235, 243, 253, 255, 266, 274, 281, 283, 306, 307, 312(2x), 317, 323, 324(2x), 333, 338, 347, 348, 349, 351, 353, 356, 357, 360, 364, 372, 375, 377, 378(2x), 388, 389, 390, 393, 394, 395, 404(2x), 405, 412, 413, 417 (do špitálu); sýry 284, 306, 375, 400, 404, 416 a 417 (do špitálu); — platné 393; štiky 399 (do kláštera); vejce, vajce 8, 32, 34, 61 (2x), 85, 89, 95, 96, 105, 106, 111, 113, 114, 120, 135, 138, 142, 156(2x), 158, 162, 163, 168, 171(2x), 172, 180, 197(2x), 205, 206(2x), 208, 214, 220, 221, 222, 223, 225, 227, 232, 234, 235 (2x), 251, 253, 255, 261, 265, 266, 271, 274, 277, 281, 284, 290, 295, 300, 303, 306, 307, 309, 311, 312(2x), 314, 315, 316, 319, 324, 328, 329, 331, 333, 334, 338, 348, 349, 351, 353, 354, 355(2x), 356, 357, 358, 360, 364, 375, 377(2x), 378(3x), 384, 385, 387, 388(2x), 389, 390, 392, 393, 394, 395, 400, 401(2x), 404(2x), 405(2x), 406(2x), 412, 413(2x), 415, 416, 416 a 417 (do špitálu), 424; — platná 347, 361; víno do špitálu 417; žito 135, 394, 417 (do špitálu); — suté 374, 383, 393.

platí: — pět lidí polovici jednomu a polovici druhému pánovi 93.

platiti, v. dluh, majestát, vložení.

platný, v. u platu naturálního husy, pšenice, slepice, vejce; v. podsedky.

plece, v. plat naturální.

plod, v. rybník.

plotky, ploty, v. rybník.

*pluh: 318, 433 (str. 318, sl. l., ř. 13).

pluh: dva pluhy rolé, rolí 7, 54.

pobrání: desátku z hory (vinné) 210, 286.

poctivost: „s — má žádáno býti na pánich a prošeno, aby v rody staré též přijati byli, aby též tej poctivosti rodů starých požívali" 4.

[počátek roku], v. rok.

počet, počty: úřad meziřícký (Meziříčí Velké) aby při počtu obecním pánům svým (držitelům panství) počet činili (z platu tamnímu špitálu), a má činiti počty z nadání neb odkazů špitálu 417; v. také manželka.

podací: kanovník brněnský jakožto podací fary pohořelické 332; Havel, kanovník kostela Olomouckého, podací pán fary v Bílovicích a jeho potomci, podací pánové téže fary 326; král jakožto nejvyšší podací dědičný [jednoho] kanovnictví brněnského 331; královi náleží podací [jednoho] kanovnictví brněnského 331; biskup olomoucký, pán dědičný podací proboštství olbramkostelského 187; — prebenda kostela Brněnského ve Svatobořicích jest podací královo 146; — fary: Bílovice Velké 327; na faře: Buděč 1.: toto — biskupovi olomouckému a abatyši pustiměřské podací dědičné jest 284; Jaroslavice 289; Jemnice 1.: 352, 353 (fara, jináč podací, kollatura aneb podací, na předměstí, kostela sv. Jakuba, podací); Miroslav 260; Pohořelice 331 (2x), 332;
— kaplanné: Budišov 7; — kaplanské: Popovice 1.: 25;
— kaple: sv. Barbory v Židlochovicích 130;

kostelní podací kaple: Vícenice 2.: 10;
kostelní podací: Babice 2.: 71, 196 a 198 (k němu člověk v Cidlině); Batelov 231, 324; Beharovice 14, 196, 338, 360; Bíteš Velká 218; Bítýška 1.: 359; Blučina 103, 130; Bobrová 2.: 45; Bohdalice 203, 354; Bohdalov 355; Bohuňov 1.: 115, 143, 164, 356; Bojanovice 4.: 309, 355; Boleradice 285; Bory 1.: 244; Bory 2.: 390, 405; Bošovice 14 (— kostelné); Břečkov Horní 159, 256, 364, 393; Březník 128 (lučky k němu nebo ke dvoru?), 173 (polovice), 337 a 371, 391, 392 (třetina); Bučovice 64, 135 (nepochybně); Budějovice Moravské 94; Budišov 7, 400; Budkov 226, 307; Bystrc 1.: 208, 271, 306, 387; pod hradem Cornštejnem, kostela sv. Trojice 54, Čáslavice 100; Čebín 155, 286; Čejkovice (spíše, nebo Potvorovice?) 285; Čenkovice 131; Čepí 1.: 44, 83; Čermákovice 1.: 121, 158; Čule 338; Dambořice 9, 60, 167, 205, 347; Fryšava 282 (fara a podací s jedním lánem rolí svobodným i se všemi desátky z městečka Fryšavy); Hartvikovice 265, 376; Hořeřice 47, 70; Hostim 16, 413; Hrušovany 2.: 34, 189, 404; Jakubov 277; Jaroměřice nad Rokytnou 95, 157, 178, 230; Jaroměřice nad Rokytnou 95, 157, 178, 230; Jaroslavice 338; Jasenice 126; Jedovnice 15; Jinošov 10, 15, 59, 87, 236; Kadov 319; Kamenice 374, 383; Kněžice 340, 341; Knínice 2.: 163, 208, 221, 271, 306, 387; Knínice 4.: 15, 46, 60, 112; Koněšín 374, 377; Kostelec 144; Kounice 1.: 406; Kounice 2.: 120, 121, 158, 159; Koválov 63 (kostelní právo i —); Krahulov 99; Kralice 40; Krhov 1.: 47; Křenovice 89; Křepice 2.: 10; Křídlovice 1.: 168, 169; Křižanov 390, 405; Kuničky 3.: 23, 86, 211; Kunštát 6; Kurdějov 427; Lančov 364, 393; Lelekovice 36, 37, 167, 179, 378; Letonice 257; Lhota 8.: 374, 383; Lidéřovice 333, 433 (str. 333); Lipník 1.: 27, 79, 86, 106, 115, 232; Lipovec 1.: 136, 349; Lipůvka 372, 377; Líšeň 220, 406; Loučky 3.: 88 (asi), 109; Lovčice 1.: 125; Lovčičky 8, 49; Luka nad Jihlavou 374, 383, 392; Lukov 2.: 156, 338, 393; Lukovany 315, 316, 404; Luleč 42, 178; Lysice 6; Martínkov 378; Medlov 1.: 257; Měnín 398; Měřín 374, 377, 388; Meziříčí Velké 220, 244, 372; Mikulčice 195; Mikulovice 2.: 56; Mohelno 128, 172, 190; Mostiště 244; Mutěnice 321; Myslibořice 36, 112, 214; Našiměřice 378; Němčice 4.: 59, 130; Němčice 14.: 351; Netín 374, 377; Nížkovice 89, 211; Nosislav 36; Omice 172; Olbramkostel 187; Opatov 19; Ostrov 1.: 136, 349; Ostrov 4.: 257; Otnice 41, 290, 413; Pavlov 2.: 244, 372; Petrovice 2.: 236; Petřín 7.: 364, 393; Plaveč 73, 96, 143; Popovice 1.: 25, 172; Potvorovice nebo, spíše, Čejkovice 285; Pravice, kostela sv. Jana 282, 283; Pravlov 406; Předín 119; Přeskače 120, 158, 159; Přibice 167; Příseka 236; Račice 1.: 11, 17, 61; Radkov 2.: 26 (polovice); Radostice 27, 160; Radostín 372; Rokytná 236; Rosice 404; Ruda 244, 372; Rudíkov 91, 93; Rudolec 1.: 349; Říčany 1.: 12, 22, 37, 289, 358, 394; Řečkovice 102, 170; Schönstrass 49, 385; Slatina 2.: 33, 70, 302; Slavkov u Brna 89, 211; Stálky 54, 414; Stařeč 100, 355; Stínava 62; Stonařov

44, 210; Strážek 300, 405. Střížov 374, 383; Studená 384; Šafov 304, 393; Šebkovice 303; Štítary 170, 250, 304, 393. Tasov 244 (díl), u sv. Petra a u sv. Václava 220 (díl), 244 (díl), 244 (polovice), 350, 400. Telnice 374, 395; Tikovice 00, 240; Troskotovice 250, 268; Troubsko 31, 315; Trutmanice 105; Třebíč 373, 383; Třešť 55; Týnec 195; Uhřice 2.: 368; Uhřínov 244; Újezd 9.: 7, 300; Ulvy 305; Únanov 59, 130; Unin 21; Únkovice 130; Valeč 214, 384; Valtrovice 302; Nová Ves 11.: 104, 195; Veseli 5.: 244, 372; Vilanec 108; Višňové 231 (při něm dvur farářsky, dva rybníčky, člověk na pololání a člověk na podsedku), 314 (při něm dvur farářsky); Vladislav 374, 383; Vlasatice 245; Vojkovice 374; Vranov 1.: 154, 159, 252, 303, 393; Vydří Kostelní 37; Zhoř 1.: 374, 377, 388; Žatčany 399; Želětín 208, 271, 300, 387; Želetice 1.: 142, 168; Žerotice 128, 141, 388; nelze určit, snad Loučky 3., Dolní 88; — kostelní (mn. č.): Židlochovice 130; v příslušenství Boleradic, Čejkovic, Šetrap, Vrbice 1.: 141, 250 (v příslušenství týchž obcí a Prus Moravských, Ruprštorfu a Ulv); v příslušenství hradu, zámku Špilberku a panství 397; v příslušenství hradu, zámku Vranova 1.: 105, 154, 159, 256; srov. fara, kaple.
podávání: dědičné — farářů na faru 257.
podávati: kanovnictví u sv. Petra v Brně (biskup olom. na místě JKMti) 249; — faráře 332, 352;
—: mezi pány se na ně (pány Landštejnské, Milčínské, Ludanské) podávati má (t. j. v poradě soudu mají býti tázáni o mínění) 4.
poddání: spravedlivé — páně z Valdštejna (k výměně rolí a luk zatopených novým rybníkem) 362.
poddaní: Volfa st. z Krajku ze vsi Třebětic a z Vesce 2.: 353; Zdeňka 2. z Valdštejna 362 (měšťané budějovští), 363 (Budějovští); kláštera louckého ze vsi Litoboře 363; srov. člověk, člověci, lidé.
poddanost: člověk se vší jeho poddaností 199; lidí postoupiti a v — uvésti 260.
podíl: — se stal [mezi dědici statku] 213.
podkomoří: — markrabství moravského: Albrecht 2. z Boskovic 402, 403, 408, 410, 415; Mikuláš z Hrádku 4.: 400 („vymazán tento plat na přiznání a dovolení JMCské, kderéž jest pan Mikuláš z Hrádku, podkomoří, na místě a z poručení JMCské osobně učinil"); Jan 1. z Kunovic 187, 209, 216, 217, 218, 221, 222, 223, 224, 225(2x), 227, 228, 232, 241, 243, 249, 255, 258, 265, 281, 285, 287, 289, 293, 297 (2x), 298(2x v témž čísle), 304, 308, 310, 311 (2x), 326, 327; Jetřich z Kunovic 418 (vydává prostředníky smlouvy), 425, 428; Vilém Kuna z Kunštátu 194 (psaní učinil králi stran směny klášterní vsi); Václav 1. z Ludanic 60, 66, 90, 91, 95, 98, 101, 102, 107, 109(2x), 111, 113, 115, 120, 125, 134; Přemek z Víckova 329, 344, 350, 358, 360, 362, 363, 367, 368, 372(2x), 376, 383, 389, 390, 391 (klášter mu při pouštění klášterní vsi vydává listy a zápisy a královo potvrzení); z poručení králova dělá smlouvu 340 (s dvěma jinými), 350 (sám); Jiřík z Vlašimě 156, 164; Jan 3. z Zátšřizl 414, 421, 422.
podměstí. — městečka Rosic Pendorf 404, 405, 407.
podobojí, strana pod obojí spůsobou 117.
[podpřevor], subpřevor, v. Znojmo (klášter sv. Kříže); v. také podpřevoří.
podpřevora, v. Oslavany; subpřevora, v. Kounice 1.
podpřevoří (mužs. rodu), v. Brno (klášter sv. Tomáše); — (žen. rodu), v. Brno (klášter Matky Boží).
podsedek: 7, 11 (u dvoru), 12 (u dvoru), 13, 14, 23, 36(2x), 37(2x), 42 (u dvoru), 49 (u kostela), 58, 65, 86, 89, 93, 100 (u dvoru), 114, 119, 195, 251, 253, 255, 261, 323, 324, 433 (str. 253, sl. p., ř. 9 a 8 zd.); — pustý: 64(2x), 106, 432 (str. 106); — pustý u kostela, slove Kaplanský 128.
podsedky: 10, 11(2x), 12, 14, 15, 18(2x), 20, 21, 22, 25, 27, 31, 42 (ke dvoru), 42, 48, 50 (na spolek), 52, 64, 71, 88, 108, 114, 119(2x), 121 (ke dvoru), 128, 135, 142, 157, 161, 167, 187, 198, 407 [ke dvoru]; — osedlé 94; — platné 10; — polní 24, 25(2x); — pusté: 58, 94, 128, 229, 269; — usedlé 58.
podsedníci 419 (jejich robota k dvoru za svobodnou pastvu).
podtrubí, v. rybník.
pohané: vojska proti pohanóm v poli ležící 266.
pohanka, v. plat naturální.
pohnati, v. soud zemský.
podměstí, v. městečko.
poklady, v. král si vyhrazuje.
pokoje: na tvrzi a ve dvoře Kotvrdovicích 273(2x).
pokolení třetí: do třetího —, po třetím — (rodu) 4; netříti se nad rody staré do třetího — — 4; aniž se nad rody starožitné tříti až do třetího kolena 5.
pokuta: „to učiniti mají skutečně bez odporu všelijakého pod pokutú, v pokutě za každý vuoz toho sena počítajíc puol kopy gr. českých" 293;
pokuty: — na lidech ve vsi 415; — propadené, lidi v jakých rukojemstvích aneb pokutách zavázané svobodné propustiti 224; pod pokutami v lantfrýdu položenými 118; pod těmi pokutami, jakož v lantfrýdu postaveno jest 117; plat spravovati pod pokutami a stávkami v smlouvě dotčenými 280; srov. viny.
pole: což k tomu dvoru ve vsi i na poli přísluší 42; v svých mezech a hranicích ve vsi i na poli 45; — hostěradické 86; — wenczldorfské 67, weynczeldorfské 11, weynzelerdorfské 86 (vše Václavov); — (mn. č.): rudolecká (Rudolec 1.) 349; — pustá vracovská (Vracovice) 393.
pooulání, polúlání, v. lán.
pooulánici (v orig. polúlánici) 187.
položiti: list správný pořádný 427; peníze 427; sumu: 258, 299, 351, 398, 399(2x), 400, 405, 411, 422, 426.
polštáře: s stavy, s prahy a s polštáři, kterýmiž se voda na rybníky nahání 416.
polty: slanin dobrých dva — do špitálu 417.
polú— (předpona), v. polou—.
poplatky: 16, 19(3x), 20 a d. velmi často; — běžné, v. stálé; — malé, v. velké; — peněžité 205, 318, 348, 388; — plné 134, 157; — stálé

i běžné 404(2x), 415; — malé i velké 101; — vinné 318, 348, 388; — vinohradné 72; beze všech — (od lidí za svobodné pastvy jejich dobytkův) 224; vinohrad svobodný od všech poplatkův 38.

popluží: 13, 60, 65, 95 (u pustého dvoru), 108, 120, 136 (u dvoru), 159, 171, 172, 320 („s —, na kterémž sou se již lidé zvosazovali"), 324, 348, 349 (u dvoru), 355 (při zámku), 360, 368, 384 (u dvoru), 388 (u dvoru), 392, 402 (u svobodného dvoru);
— (mn. č.): 256; srov. dvůr poplužní, poplužný, s poplužím.

porostliny: 277, 303, 306, 320, 329, 331, 349, 354, 355, 359, 368.

poručení: na, z, podle —, v. císař, král, králová, komorník markr. mor., soudci zemští; — jisté: vklad jest z jistého — soudu zemského vymazán 399.

poručenství: kšaft; kšaft a —; kšaft a mocné —; mocné — a rozkázání i kšaft; kšaft a poslední vůle; list a kšaft; kšaft a zřízení; kšaft neb zřízení; — a kšaft; — a nařízení; — a pořízení; kšaft a — a poslední vůle; —mocné, dokonalé; — a jistá vůle; — a poslední vůle; mocné — a rozkázání i celý a dokonalý kšaft; pořízení; rozkázání, poslední vůle; celá i dokonalá poslední vůle;
— na mocný list královský: Jana Koberského z Drahanovic 287-289; Volfa Jetřicha, Dytricha z Hardeku [atd.] 420-421; Jana z Hrochova 233-234, 287 (zmínka); Jana 2. Štítenského z Kostník 212-213, 220 a 221 (zm.); Pročka z Kunštátu 6 (zm.); Sazimy Zajímače z Kunštátu 428-430, 429 (hlavní —); Lidmily z Kyjovic 335; Jiříka z Lomnice 409-410; Mandaleny 1. z Lomnice 207-208; Oldřicha z Lomnice 410-411; Jaroslava Racka z Mrdic 322, 330 (zmínka); Bohunky z Pernštejna 342-344 (první), 344-347 (druhé); Václava z Pivína 127; Jetřicha z Prostiboře 215-216 (na zápis a obdarování od krále); Anny z Valdštejna 62 (vedle povolení a obdarování, na list krále); Albrechta z Víckova 304-305; Jana 3. Ždánského z Zástřizl 421-423;
— Doroty z Žeravic 9 (komuž by co rozkázala v svém —);
— (mn. č.): — předešlá 118 (ustanovení o nich na sněmu obecním v Brně r. 1505); v. také odkázání, odkázati, vyminiti si, srov. manželka (jako poručnice), poručník, poručníci.

poručenství (= poručnictví): Mikuláš Batelovský z Prostého činí manželku mocnou poručnicí 243.

poručnice, v. manželka poručnicí.

poručník: — mocný (= sirotčí), zřízený poručenstvím na mocný list královský 127, 322; — mocný [zřízený deskami] 6, 7, 21, 34, 53 (mocný a věrný), 90, 113; — mocný prodává zboží svého strýce, jemuž je — 143; za sirotka propouští z manství v dědictví 33; — mocný otcovský na místě sirotků i také jiných mocných otcovských poručníkův vkládá zboží 272, 303; — mocný otcovský na místě dvou jiných m. otc. por. a na místě sirotka vkládá zboží 415; — má věrně a právě nad sirotky učiniti podle svěření (ustanovení na obecním sněmu v Brně r. 1505) 118; srov. manželka;

poručníci: poručník nebo —, kteříž by mocní — nebyli (ustanovení o nich na obecním sněmu v Brně r. 1505, poručníci zřízení poručenstvím na mocný list královský 287, 342, 344; — mocní (— sirotčí), [zřízení deskami] 26, 72, 79, 81, 101, 116, 118, 138, 157(2x), 207, 216, 304; — mocní otcovští 101 (dckami), 164 (mocní a otcovští), 171, 233, 422 (otcovští a mocní), 429; mocní a praví 212; —: činí odpor vkladu spolku 311; drželi po smrti otcově ves dvou sirotků 286; budou nápadníky statku, když by sirotek zemřel 212; — neb syn jak mají opatřiti manželku poroučejícího 420-421; — neb některý z nich mají se opověděti synům hned po smrti matky, že na se přijali její poručenství 344; odkaz poručníkům za práci 287; mají dospělému dědici beze všeho počtu statku postoupiti 422; statek nemá býti synovi od poručníků postoupen nežli při vyjití čtyř let od datum poručenství 429; — mocní: když by manželka jako poručnice stav svůj proměnila, prvé nežli by syn nejstarší k letům přišel, dva jí k radě a ku pomoci daní [v poručenství] mají býti mocnými — dítek a statku a manželce mají vydati věno podle znění smluv svadebních 420; — mocní prodali statek 284, vkládají sumu zapsanou k věnnému právu 208, vkládají pustou ves 305, vkládají zboží 138, 168, 172, 199, 205, 305; — mocní a nápadníci: vkládají ves 246; — mocní otcovští: vkládají zboží 329, 400. 415; pro pozůstalé děti se vkládá zboží poručníkům mocným otcovským 403.

pořízení, v. poručenství.

poslové k deskám zemským: „Což se rodův jiných dotýče, kterýchž jsú předkové dokonale panství nepožívali a ke dskám poslové nebývali... též poslové ke dskám budú" 4; list krále k rozkázání téhož krále hejtman margabství moravského skrze posly vložil 24; na ten list král (v orig. kníže pán, Matyáš) listem jiným hejtmanu rozkázal posly dáti 33; poslové císaře a krále na sněm obecní v městě Brně obzvláště vyslaní 397; od JMCské tohoto listu poslové ke dskám dáni jsou 398;
— dáni, vydáni (= určeni) zemským hejtmanem: k vepsání královských listin do desk: 32(2x), 33, 35, 52, 55, 63, 65, 66, 67, 68, 69 (2x), 71, 78, 79, 80, 82(2x), 83, 88, 89, 95, 96, 97, 100(2x), 103, 104(2x), 105, 108, 110(2x), 111, 121, 127, 130, 131, 132, 133, 134, 137, 139 (2x), 140, 145, 147(2x), 148, 149(2x), 155, 157, 162, 169, 181, 183, 189, 194, 204 (2x v témž čísle), 207, 212, 215, 217, 225, 227, 229, 230(2x), 233, 242, 246, 248, 251, 253, 255, 259, 261, 267, 270, 271, 281, 283, 288, 292, 293, 298, 304, 321, 322, 332, 335, 341, 342, 352, 353, 363, 368, 375, 391, 396, 409, 410 (mocný list JMti císaře), 419, 420, 421, 427, 428; na místě hejtmana 39, 258, 295, 296;
— k vložení spolků: 5(2x), 6(7x), 31(4x), 43(2x), 78, 171(2x);
— ze soudu zemského k úřadu desk zemských (k panu komorníkovi), k zapsání naučení panského, relatores: 285, 286(2x), 287(2x), 289, 310, 311, 317(2x), 323, 327, 352, 368, 370, 397, 416;

— od starších a vší obce města Jihlavy ke králi vyslaní 140.
posluhování: „kněží ... aby ... lidem ... správu křesťanskú a — činili" 283; srov. služba.
postele: 345, 422, se dvě lože postele dobré 345.
postoupení, postoupiti, postupování: člověka 226, dva člověky 274, pět člověkú 252, třinácte člověkú se čtrnácti lány, devatenácte člověkú s jedenácti lány a jedním podsedkem 253 a 254, několika člověkú 200; desátku 308; dvoru 202, 318, faru a podací 282 a 283; hor vinohradních i se smlouvou 411; hradu 406, 422; kostel s podacím 282, čtyři lány a tři podsedky 220; lesy a hory 313; lidí 254, 266, 426, 427; městečka 399, 400; mlynáře 317, plat roční 56, 292; podacího fary 332, podací na faře 260, podací kostelní 341; rybníky čtyři 317; statku 234, 305, 338, 342, 344, 422, 429, statek s platem 299, statku 422; tvrze 422, tvrz se dvorem a ves 318; vsi 217, 223, 291, 395, vsi a pěti člověkú v jiné vsi 395, vsi a lidí v jiné vsi 248, pul vsi 248, dvou vsí a lidí 296, dvou vsí a dvojího platu 299, tří vsí 227, 341, pustou ves 103, dvou pustých vsí 300; zboží 258, 299, zboží, statku, vsi 215.
posudek, v. soud zemský v Brně.
potočiny: 34, 52, 58 a d. často.
potok: v. Bobrava a Doubrava 2., Chvojnice, Jasenka (Jesinka), Říčka; — nepojmenovaný: 57, 91, 108, 161, 223, 402, 407; v. také břeh, potůček, voda; — hraneční 386;
potoky: 36, 51, 55(2x) a d. velmi často.
potravné věci (do špitálu): 417.
potrubí, podtrubí, v. rybník.
potřeba: na vojska proti pohanům (Turkům) v poli ležící 266;
potřeby: pro zvláštní pilné — prodává král ves 259; — náležité pro službu boží při klášteře 267; zemské — 117.
potůček: 119, 289; potůčky: 56(2x), 70, 88, 91.
potvrzení: — královo: obdarování 249, smlouvy 228, 270, 320, 327, 332, 340 (královské), 350, 352, 362, 390 (císaře), 390 (krále), 418 (císaře), 416 (zmínka), 426 a 427; — královské na vklad (smlouvy) 269; — smlouvy od biskupa 332.
poustky, pústky: 67, 86, 243.
poušť, púšť 55 (= pustina);
pouště 216 (s užitky desátkuov na púštích).
pouštěti: — rolí pusté lidem pod plat 224; v. také voda.
povinnost: — manská 33; s many a s — na nich 377(2x), 383, 388, 392; s — a právem manským 406; — proboštu a jejich konventu dávati posílati, dávati a posílati při vybírání vinného desátku chléb, pivo, dříví 398, 411;
povinnosti: se všemi dvořáky i se všelijakými — na nich 375, 377, 384, 388, 395; — (= roboty k rybníkům povinné) 362; roboty a — na lidech 415, — manské 53, 88, 94, 95, 97, 110, 111; srov. služba a v. také vynímati.
povolení: krále: 68, 106, 144, 147 (snad s —), 177, 224 a 225, 226, 227, 228, 229, 252, 254, 255, 258, 293, 295, 296, 363, 390, 396; v. král: dává povolení, povoluje; knížete 103, knížat 299, 320; hejtmana a pánův, v. páni; soudcí, soudcí zemských, v. soudcové; čtyř stavům markr. mor., v. stavove kardinála (mocné) 282; biskupa 248, 249(2x), 282, 331, 332; probošta a kapituly 332, kapituly 326; visitátora 325; mistra špitálského s červenou hvězdou 177, 255, 292 a 293; kláštera 319(2x); osob stavovských 28, 103, 219, 243, 245, 299, 301, 302(2x), 313, 313 a 314, 320, 376; purkmistra a starších města 270 a 280; starších i vší obce městečka 268.
pozustaviti si: činiti (králi) ze vsi, což jiní obyvatelé markr. mor. činí aneb činiti budou 54; dostučmění odkazu 28, 104; desátek vinný 298, 300, desátky obilné a vinné 225; dva lány 283; mlýn 396, mlýn s dědinami a lukami 144; odkaz 343 a 344, 358, 361, 429; peníze 6, 243, 284; poručenství ještě jiné učiniti 411, změniti 344, změniti nebo jiné učiniti 288, zrušiti, změniti, jiné učiniti 305, 344, 409; rybník 142; rybníky 362; topení rybníčkem 68; výminky smlouvou trhovou vyminěné 407; že smluvní strany budou u fundátora kláštera žádati za potvrzení smlouvy 301;
nepozůstaviti si kromě (= pozůstaviti si): tří člověkú s platy a panstvím 167; faráři desátek obilný 416, desátku vinného z vinohradů 298, 300; gruntuv 305; dvou hajných. Bobravy [potoka] a platu 208; jezérka 308; dvou lánuv 91, šesti lánuv obrácených ke dvoru 283; lesu 197, lesu a půl čtvrta honův role 16; lidí a potoka s pastvištěm 57,; louky 36; louky zádušné a kopy platy ročního 35; mlýna a dědin, rolí a luk při něm 144; opravy a té opravy vrchnost 187; pastev a napájení v gruntech a místech jmenovaných 416; platu ročního za desátky 314; podací kostelního 169; toho, což poroučí poručníkům za práci 287; tří rybníkův 362;
nepozůstaviti si než (= pozůstaviti si): toliko panství a vrchnost 189; plat 387.
požitek, pužitek: dva člověky se vším právem a požitkem 22, s — polovici pivovarného 64, hrázi a splav udělati a dědičně k svému půžitku držeti 68;
požitky, puožitky, pužitky: — malé i veliké 142, — peněžité i nepeněžité 45, — rychtářův 216, — vodné 70, vodní 33, mnohých zboží a požitkův kláštera zavedení a zástavy 102, sumu zlatých na jiné puožitky klášterské obrátiti 103; s —: 7(2x), 8, 11(3x) a d. velmi často.
prahy: s stavy, s — a s polštáři, kterýmiž se voda na rybníky nahání 416.
prachy: — na hradě 405.
prameny: rybníček s — 325.
právo: — biskupské (ves z — biskupského v právo zemské vložiti) 22; — brněnské, v. soud zemský, komorník, sudí; — dědičné 23, 147, 205, 246, 259; — hončovské (t. j. na Hončovicích, Unčovicích) 40; — horné 16, 180, 318, 415; — horní 10, 16, 38, 60, 101, 234, 236, 242; s perkrechty na vinohradech podle — též hory 348; — na kostelíku 19; kostelní — i podací 63, — ke kostelnímu podací 93, — na kostelní podací 309; — manské 33, 406; — moravské 90; — nápadné 40; — olomoucké, v. soud zemský v Olomouci, komorník, sudí; — perkrechtní 15, 60, 112; — spadlo na krále 24, 35; — stavné 291; — věnné, pravé věnné právo: 7 (spadlo na krále), 8, 9(2x), 13, 14,

16, 17(3x), 20, 22, 23(2x), 24(2x), 26, 27(2x), 28, 36, 41, 49, 51(2x), 52(2x), 57, 61, 69, 37, 84, 87, 90, 97(3x), 99, 108, 109, 115(3x), 128(2x), 132, 133, 138, 158, 172, 173, 206, 208, 210(2x), 211(2x), 221(2x), 226(2x), 255, 284, 336(4x); ve spojení: věno k věnnému právu, věno k pravému věnnému právu často; — vinohradné, vinohradní 89, 285, 330, 385; dědičné vrchní — neb oprava 188; — zemské (markrabství mor.), v. soud zemský, nejvyšší komorník, nejvyšší sudí; — menší zemské, v. soud zemský, komorník, písař, sudí;

— na člověku 284; na dání královském 8; na dědictví (6. pád) 8; na díl 222, na dílu 88; na dvoře, mlýnu a vsi 71; na dva lány a čtvrt i na všecko, k čemuž právo po mateři spolkem zapsané měl 119; na lidech 253, 260, 261; na mlýně 241, na nápad 287; na statku 256, 274, 275, 278; na tvrzi a vsi 242, 369 a 434, 371; na úřad komornictví 153; na ves (na půl) 40, na vsi 19, 62, 100,114, na vsích 19; na zápis 297; na [zboží] 24 (spadlé na markrab. mor.), 91, 250; — v obcích 62; ve dvou vsích 49;

— dáti, dávati 35, 87, 280; dávati a převozovati 101, 105, 219/220, 272; dávati a zapisovati 63; dáti a zapsati, dávati a poroučeti 62; převoditi, dávati, propouštěti 260; převozovati a dávati 369 a 434 (str. 369); — se odepsati (deskami zemskými) 287; — se odříkati 12, 17, 19, 34, 36, 52, 68, 71, 73, 82 (renuncciamus), 88, 102, 105, 108, 115, 119, 133; odříkati se a odpisovati 49, 80; odříkati se a převoditi 88, 102 (převozovati), 115, 131; odpisovati se a odříkati 108; převoditi a odříkati se 119 (všeho, k čemuž — měl), 256, 261, 275, 277 (nadpis Převedení práva ...); — poroučeti 62; — pouštěti 253, 275 (puštíno jinému a ten je převodí); — prodávati 352; — propouštěti 260, 33 (— manské propouštěti z manství a v dědictví převoditi); — přenášeti 41, 71; přenášeti a převoditi 91, 140, 241 (nadpis Přenešení práva ...); přenášeti a převozovati 424; převoditi a přenášeti 103; převoditi a přenášeti a vpisovati 80; odříkati se, odpisovati a přenášeti 84; — převésti: 260, 284, 297, 309; — převoditi: 110, 131, 134, 158, 161, 204, 222, 274, 275(2x), 277, 278, 287, 309, 371; — převozovati 272; dávati a převozovati, převozovati a dávati, převoditi, dávati, propouštěti, v. shora u — dáti, dávati; převoditi a odříkati se, v. shora u — se odříkati; převoditi a přenášeti a vpisovati, v. shora u — přenášeti; převoditi a vpisovati 80; s — nápadného převésti 40; — připadlo na krále 87; — spadlo na sestru nedílnou 62; nechtěl k — a půhonům stávati 77; za — abatyše dávati na klášter víno 210; páni to chtí učiniti (pustiti v řád panský) z své dobré vůle a z žádného práva 4; má podle práva markrabství mor. živ býti 78;

práva: „poněvadž páni a obyvatelé markrabství moravského starodávní a starší zvyklosti a — mají" 77/78; „ješto v tom času mnohá — [= soudy zemské] v témž margabství našem moravském přešla sú" 69; s —, panstvím a důchody (dává král statek) 35; — dědická 22; dědičná 9; koupená 9; právem ustaná 9; věnná 9, 23.

prebenda: — kostela Brněnského (ve Svatobořicích) 146, kanovníka kostela Olomouckého (v Bílovicích Velkých) 326.

predicatores: konvent sv. Michala v Brně zákona sv. Dominika predicatorum 313.

prelát: kněz Václav z Hradešína, nejvyšší mistr křižovníků s červenou hvězdou 293; kněz biskup olomoucký jakožto — vrchní kostela sv. Petra v Brně 332.

[premonstráti], v. Hradisko Klášterní, Olomouc, Louka 3., Zábrdovice 1.; Želiv.

[premonstrátky], v. Říše 1.

prior, pryor, v. převor.

privilegium, v. list: krále Jiřího 48.

prlení, v. rybník.

probošt, v. Brno (chrám a kapitula u sv. Petra), Hradiště 3., Kounice 1., Olbramkostel, Říše 1., Schrattental;

proboštové, v. Rajhrad, Schrattental.

proboštství, v. Hradiště 3., Měřín, Olbramkostel.

prodej (prodaj), v. míra, mýto a rychta v Jihlavě, šrůtka.

prokurátor: — krále v markrabství moravském, v. komora královská.

proměnění: do stavu manželky proměnění (= vdání), v. manželka.

propadené: základy a pokuty 224.

propouštěti, propustiti: — z manství k dědictví, v. král, manství krále, manství Půty z Lichtenburka a z Bítova; — plat 301, — a vysvoboditi z platu 276, — z stávky pro neplacení platu 228; v. právo.

prostředník: — smlouvy 253, 287, 290 a 291; smlouvy a trhu 411;

prostředníci: smlouvy 395, smlouvy a hranic obnovení a vymezení, vydaní od podkomořího markr. mor. 418 a 419. Srov. jednatelé, přátelé, smlouvčí, ubrmané.

prothonotarius, protonotarius tabularum, thabularum marchionatus Moravie, v. písař zemský nejvyšší.

protivníci: Turci, — svaté víry křesťanské 266.

provazec (= polní míra délková) 219.

provésti, v. panství (= stav panský).

provinciál: bratr Balcar, Mendl řečený, převor a — země moravské zákona dominikánského 163; kněz Pavel, — zákona sv. Dominika 138; kněz Václav, sv. Písma bakalář, v Čechách a v Moravě prior a — (zákona sv. Dominika predicatorum) 313.

průhonové: — nemají se zasívati 224.

přátelé, v. přítel.

pře: — mezi pány a vládyky markr. mor. a Michalem z Eyczingu 77-78; — mezi stranami o desátek vinný a o postavení lidí 210.

předhradí: věž na — mezeřickém (= Meziříčí Velké) 392; — olomoucké 139, klášter Matky Boží v Znojmě na — 216.

předměstí, v. město.

přenášeti: svůj díl prodal a přenáší na bratra 8; v. také právo.

přenešení, v. právo: přenášeti 241.

přestání: — mocné: 181, 210, 275, 279, 285, 418.

převedení, v. právo: převáděti 277.

staradávna bývaly"); pustiny a — 91; v. také poustky, poušť, pustina.
půtka: hanbu neb — učiniti buď řečí neb psáním 4.
původ, puovod (= jedna ze stran ve smlouvě) 294.
půžitek, půžitky, v. požitek, požitky.

R.

rada: s — věrných našich (= krále), věrných našich milých častěji; cum sano consilio nostrorum (= krále) procerum et fidelium 48; se pány a — svou, s radami našimi (= krále) 77; — přísežná krále 3; s — panskou 4, 58, 153; bez — panské 153; po — páně hejtmanově a panské 5; s povolením a s — hejtmana a pánův 143; s — pánův a vládyk soudcí zemských 179.
rada: — krále, císaře, v. Zikmund Helt z Kementu; — císaře a krále, v. Antonín Fukar z Kyrchšperku a Waysmhoren; — krále, v. Jiřík Žabka z Limberku, [Lokšan], Vratislav 2. z Pernštejna; — královè, v. Oldřich z Eycingu, Zdeněk Mezřícký z Lomnice.
rada (městská), v. městečko, město.
[radnice], (rathauz, rathúz): v Olomouci 118.
ráz: — pražský, v. groš, zlatý.
registra: manská 66, 111; správní 209; stará 252; trhová, při prodaji vydaná 268; vydaná 358, 426, 427; zemská (markrabství mor.) 77, 338 (rukojmí, kteří ... „— zemskými sobě jsme se zapsali"); — krále Vladislava II. 432 (str. 96).
relatio (relacio): ad relacionem domini, magnefici domini..., cancellarii, supremi cancellarii 48, 110(2x), 121, 207, 212, 215, 342.
relatores, v. poslové.
rež: plat rži, v. plat naturální.
robota: 222, 243 a 317, 417;
roboty: 7, 8(2x), 9 a d. velmi často; — koňské i jiné 404; malé i veliké 48, 86, 89, 114; orné i zemné 356; spravedlivé 61, 83, 102, 170, 220, 237, 351, 371, 378, 385, 390, 391, 392(2x), 393, 405, 406, 415, spravedlivé koňské i jiné 413, kteréž spravedlivě odbývati mají 59; zemné 356; zvyklé a spravedlivé 61; k rybníkům povinné 362; roboty orati mají děvět dní, item žencův pít 253; na lidech — a povinnosti 415.
robotíři: všem — stravu dáti 415.
robotní, v. plat.
robotovati: ke dvoru (za svobodnou pastvu dobytků) 419.
rod (šlechtický): přijat jest z toho — (mezi pány) v Čechách a na Moravě 5; přijat jest z toho rodu (mezi pány moravské) 5; na sněmu „zřízeno a ustanoveno jest, že otec neb děd, ač by nechtěl, aby statek jeho odšel po dcerách od jeho rodu v jiný rod, muože..." 118;
rody (šlechtické): — panské starodávní (14. vyjmenovány) 3; — staré, starší 4; — starožitné 5; — [mladší], (5. vyjmenovány) 4; — znovu (= nově) přijaté (2. vyjmenovány) 4; ustanovení sněmu r. 1480 o rodech mladších a znovu přijatých 4-5; v. křivda, podávati, srov. páni.
rok: začátkem — je 25. prosinec: 139(2x), 149, 169, 177, 204.
rok (= stání v den určený soudem), v. soud zemský: právo menší zemské.
role, rolí (žens. rodu), rolé (stř. rodu): 7, 17, 26, 27, 41 (u dvoru), 49, 54, 57, 59, 106, 172 (u hradu), 180, 218, 236, 257 (kus žlebu a rolí), 268, 282 (k tvrzi), 298, 300, 328 (u zámku), 396 (kus rolí), 405 (u hradu), 423; — dvorská 64, 383; — oraná 178; oraná i neoraná 7(2x), 8(2x), 11 a d. velmi často; — orná i neorná 27 (2x), 37, 55, 80(2x), 89, 360, 413; — osetá i neosetá 283, 305; — panská 394; — pustá 18; —, kteráž zastavena 300; —, slove Jemnická 135; — Komárovská 266, 406; —, slove v Štamholce 406; —, kteráž slove Želvicary (Zelvicary?) 395;
role, rolí (mn. č.): 46 (k dvoru), 111, 144 (k mlýnu), 206, 231 (u dvoru farářského), 276, 289 (kus-), 326, 355, 357, 367 (u mlýna a dvoru), 395; — kapitulní 396; — poplužní, poplužná: 371, 391; — pusté 224 (mají se lidem pod plat slušný pouštěti), plat po — na ten čas pustých 415, kus žlebu a rolí (nebo jedn. číslo?) ve vsi pusté 257; — oraná i neoraná často; s rolími, oraní i neoranú 360; — orná i neorná 71, 306, 307, 355, 359; — vymezená 325; s roli, kteréž slovú Pracké [podle vsi Prace] 395.
rouhavé věci, v. svátosti.
rovniny: 195, 205, 359, 414(2x), 424.
rozdělení: bratrské — 285, — úlehlí 340.
rozděliti, rozděliti se: jakož to zboží od staradávna jest rozděleno 42, jakož ten dvůr od staradávna jest rozdělen 42; — se s bratrem 26; otec statek svůj mezi nás na dva díly rozdělil 81; aby se statkem rozdělili 343; když by se pan ... se pány bratřími rozdělil 422.
rozdíl: vsi 113; mezi bratřími 284, rozdíly (v poručenství) 343.
rozepře o meze a hranice gruntů 418; v. různice, srov. pře.
rozkázání: krále 24, 43, 106, 107; panské 9, 23; hejtmana 54, 55; v. také poručenství.
rozkazovati, v. král rozkazuje, hejtman markrabství mor. (Jan z Lomnice).
rozsud, rozsudky, v. soud zemský.
ručiti: na sumu 318.
ruka: za — vzíti a do stolic uvésti (přijímaného za pána) 4; nad tím, aby se to tak vskutku stalo, — držeti (podkomoří) 427; dětem po nebožtíkovi pozůstalým k — a ku pravému dědictví se vkládá statek 403; — věrná 316;
ruky věrné 339.
rukojemství: 224, 249; tovaryši v — 211; závady — 338; statkem se vyvazovati z — 50, 51(2x).
rukojmí, rukojmie: — za právo na vsi 34; za zprávu zboží 19; za zprávu za zboží 73; — a zprávce za nebožtíka vkládá zboží zemřelého 59; jeden z — převodí všecko právo své na statku 250, 274, 278; vkládá zboží, které na něj přišlo 266; i na místě jiných vkládá plat 286, zboží 236, 278;
rukojmí, rukojmie, rukojmové: jednomu a jiným — dán list s dobrou vůlí 368; — dávají dvěma tovaryšům svým v rukojemství plnou moc a právo vložiti na jejich místě zboží do desk 211; od — koupeno zboží 284; list s šesti pečeťmi — 426; — se pro nedostatek zdraví a mož-

[illegible] Bratru ... 250 Brtnice ... 23. [illegible] plat 332. [illegible] Rybník ... Matej, v. Lasov ... Bránice ... Brodek ... 256 ... pod rybníkem ... klášter ... Kounice 1. 68. ... 268; Nevěchle 301. Olešná 4. ... Otradice, tvrz 282. Pole ... Krh ... hráz rybníka ... 420. Vranín Dolní 318; ... 223 hráz a ... na ... Sedlek 58 ... pusty ... (Cvrčovice nebo spíše někde ... kláštera Kartouzského ... Brno (Ves Nová 8. ... Pole 2.), ... z kterého vodu vedou do města ... pojmenovaný — Hluboký ... Moutnice (Moutnice), — Myší ... panský, slove Na obci ... (Otradice) — Plou... Šerkovský (Cvrčovice ... Hodice), — ve Zborovici ... Zálesný (Sudkovy), na místě ... udělati za strženou ... Pole 2.) 325; ... Bořikovice 57 — ... brezským (asi

[illegible] Brezejc 23. Kopatice 55. ... Nihov 273; dva rybníkové ... Olešná 4. 412, čtyři rybníkové Olešná 4. 412. Ostrovánky 135. Plavec 73. ... Pelejovice 269; Pozořice 40. Prštice ... pět ... u dvora ... Rozice 2. 243. pět ... čtyři 97. Stojčín 40. Stonařov 310; Suchá ... 15. Ořechovice 67 ... 59; dva ... ke kostel ... Vranové 231. ... Zvonovice 334 308 309. Žebětín 163, pět ... příslušenství Bezkosova 2. a dvory ... 213. Valeč 12 dva malé ... Matějov ... dva ... Odunec 96 ... třetí díl ... Meziříčí Velké 268. ... dvorem ... 412, oprávka dvora ... 300; ... rybníků 201.

... 8. 23. 251 ... malý i velký Popelín. Olešná 3. ... rybníků.

[illegible] pojmenovaný: Bend (Vlasatice), Blatnický (asi Blatnice 1.), Blažkovský (Pavlice), Blšky (Čebín), Bobrov (Brandlín), Bohdanecký malý (Bohdanec), Bohdanecký veliký (tamtéž), Bojanovský (Bojanovice 4.), Bojanovský Dolní, Dolní Bojanovský (tamtéž), Bohuňovský (Bonov), Brnačný (Vevče 3.), Černé Blato (Pavlice), Divinský (Divnice), Dokovský, Dukovanský (Dukovany), Dolní (Dunajovice 2., Miroslav, Zhořec 1.), Dubovec (Okareč), Hamerský (Hamry, pusty), Harlík (Němčice 13.), Horní archlebský (Archlebov), Chvojník (panství Jaroměřice nad Rokytnou), veliký, slove Chytrov (Brandlín), Janovský (u Hodic), Jezero (Kobylí), Jezírko 2., Jezerko (Žatčany), v Jezovém (Janovice 2.), Kabát (v příslušenství Rosic), Klenovský, v. Lenovský, Klučovec (asi podle Klučova nazvaný), Kocicí Hrádek (Pavlice), Dolní Kopanina (Pavlice), Korytník (panství Jaroměřice nad Rokytnou), Krasonický (Krasonice), Krhov (Pole 1.), Krnčický (Krnčice), Kronvíř (Krumvíř), Kříž (Vlasatice), pod Laskovcem, kterémuž říkají Laskovský (Vlastkovec), Lenovský, v orig. Klenovský, (Lenovice), Latobratřský (Latobratřice), veliký Měnínský (Měnín), Mlýnský (Brandlín), Mostek (panství Jaroměřice nad Rokytnou a týž u Bonova), Myší kout (Zhořec 1.), Nadýmač (Pohořelice), Němčanský (Němčany), Nesvačil, omylem Nesvařil (Žatčany), pod Nesvačilem (Žatčany), Netušil (Okareč), Nežetický, Něžetický (Nezetice), Nohavice (v příslušenství Rosic), Nový (Vlasatice), Nový (Zhořec 1.), Olexovský (Olexovičky), Omický (Omice), Osovec (panství Jaroměřice nad Rokytnou), dolní, slove Paní louka (u Archlebova a Bohutic 2.), slove Parný (Krahulov), Pavlovský (Pavlovice 3.), Pehemkrunt, Pehmgrut, Pehmgrunth (osada Pemdorf v obci Miroslavi), Pivovar (Pavlice), Plac (Ocmanice), Pod Stráží (Moravec), Prostřední (u Archlebova a Bohutic 2.), Přibyl (Pohořelice), slove Purmanskej (Purkmanice), Rokosný (Čebín), Rotajchl (v orig. Krotajchl), Rotaychyl (někde v okolí Brtnice 2., nebo Opatova, nebo Zhořce 1.), Říšský, v orig.: slove Hříský (Říše 2.), Sedlák (panství Jaroměřice nad Rokytnou), Schönstrass (v orig. Šenstras) Malý, Velký (Schön-

strass), Stanuovka (Pavlice), Starosta (Pohořelice), Starý — damborský (Dambořice), Starý — (Strážov), Stajskal, Stejskal (v příslušenství Rosic), Stoječínský (Stoječín), Straka (Kostelec), Stvolovský, Stvolovský, tak řečený (Stvolová), Ščepánovský (Štěpánovice), Šenkvický (Čenkovice), Šenstras, v. Schönstrass, Šlojíř (Vlasatice), slove Špilnberský (u zámku Špilberku), Tábor (Čebín), Tečický (Tetčice), Těšanský (Těšany), Trutmanský (Trutmanice), Třeštěnec (Čebín), Tunklovský (Jedovnice), Vážanský (Vážany 4.), Velešovský, V. Dolní, Horní Velešovský (Velešovice), Vidlák (Opatov), Vondrovský (Hodice), Vrchní (Kobylnice), pod Zborovcem (Otěchleby), Zběrkovský (Zvěrkovice), Žačanský (Žatčany), Žebrák (Pavlice), (Štítary), Žumburk (na dílu Meziříčí = panství Meziříčí Velké);

— nepojmenovaný: — na silnici k Bohdalovu 268; — u Jaroměřic nad Rokytnou, pod Bohušicí 1.: 95; Bohušice 1.: 334; u Bojanovic 4.: 88; Bojanovice 4.: 137; u Boleradic 88, pod Boleradicí ,102; Borotice 2.: 177; Božice 1.: 14; malý pode vsí Brandlínem 37; páně, Brtnice 2.: 234, 235; u Brtničky 223; v ubcích a gruntech budějovských (Budějovice Moravské) 362 a 363; pod rybníkem Dokovským (Dukovany) za Dubňany 2.: 333, 371; blíž Hodonína 1., veliký rybník 136, 137; Hostěradice 7; v lese Hradnici (Udeřice) 134; u Hrušovan 1.: 62, 130; na silnici [brněnské], (Janovice 2.) 116, nad silnicí brněnskou (Janovice 2.) 127; Janovice 3.: 83; u Jaroslavic 77; u Jedovnic 51; u Kadolce 2.: 64; Knínice 2.: 99, 115; u tvrze Kobylník (Kobylnice) 81; Kotvrdovice 9; pod Gotfridovicí (Kotvrdovice) 15; Kovalovice 10, 126; Kralice, v. Otradice; Kuřim 37, 198; Lidměřice 57; v příslušenství Líšně a Obcí 406; Loučka 2.: 234; Martinice 3.: 16, 196; u Matějova 268; Mikulovice 2.: 56; Milešovice 205; Mutišov 41; Nadějov 13; Oleksovice 2.: 389; Oleksovičky 290; Otnice 41; pod tvrzí otradickou (Otradice) 114; — Jindřicha Kralického z Kralic (Kralice-Otradice) 282; pod Pavlovem 2.: 268; Plumlůvky 247; Pole 1.: 349, 386 (nade mlýnem), 425, 426 (pod rybníkem Krhovem ležící (2x) a [jiný] pod pilou nade mlejnem ležící (2x); veliký kláštera kartouzského (Ves Nová 8., blíž Brna, = Pole 2.) 325; Radotice 9; tvrz Rašovice 58; — veliký u Tetčic 147 a (rybník) 342; pod tvrzí v Uhřicích 2.: 336; páně hajtmanů [Jan 6. Kuna z Kunštátu] u Troskotovic 260; Trutmanice 195; na Třeščici (Třeštice) 13; rybník buď u Bolíkovic nebo spíše u Šemíkovic 106; buď v Čermákovicích 2. nebo v Medleticích 91; buď v Kloboučkách nebo v Soběbřiších 142; — nový pode vsí Březníkem (ke tvrzi a dvoru v Březníku) 128; nový — má se dělati pod — Lenovským (Lenovice-Pohořelice) 276; — nový (Loučka 2.) 235; pustý — k užívání zůstati má (Archlebov-Bohutice 2.) 362; pustý — Hamerský (Hamry) 172; rybník pro různice a hadrunky při společném užívání opustl (Vážanský, Vážany 4.), týž — opustlý nákladem svým opraviti (jedna strana) 279; — opouštěti aneb sušiti 395; — mocí sloviti 77; spouštění rybníka 291, — spustiti k lovení 260; spuštění rybníka 279; topení volné rybníka 399; topení (—em) 219; topením (—em) do potrubí topiti 395; že by — nový do rolí a louk topením vodou dosáhnouti měl 262 a 263; pokudž by — topiti mohl 106; když — již topiti bude 219; aby mohli rybníkem volně topiti 218; společné užívání — 279; pastvy užívati rybníku bez škody 57; nasazováním ryb rybníku svobodně užívati 275; rybníkem na hráz (jiného) rybníka vtopovati 396; — vysušiti 396; rybníkem vytopiti (grunty, na grunty) 218 a 219; rybníkem pastvisko vytopiti a svésti 395; „což by se tak kdy [rybníkem] nezatopilo, i také při sušení toho kteréhož koli rybníku nemám moci dáti zasívati ani jak ohrazovati aneb zahajovati" 362; rybníkem zatopiti: 56, 72, 73, 177, 276; v. také setí, voda, vymíniti si, výtopa, vytopení, zatopení;

rybníky: Archlebov 64 (dva), 101; Archlebov-Bohutice 2.: 362 (tři), 385 (tři, pod Archlebovem); Bíteš Velká 273 (čtyři větší a menší); Bojanovice 4.: 355; Dobronice 57; Habrovany 25 (— malé i veliké); Janovice 2.: 116 (v Ježovém, na silnici [brněnské] a dva nad tím nad silnicí), 127 (čtyři: v Ježovém, nad silnicí brněnskou a dva nad tím nad silnicí); Jinošov 15 (malé i veliké), Jiříkovice 97; Kostelec 143 (malé i velké); Košíkov 2.: 17 (dva, malý a veliký); Kyjovice 416 (tři); Laskovec, v. Vlastkovec; Lhota 1.: 34, 91; Lovčovice 210 (tři); Markvarec 349; Miroslav 11, 67, 86; Pole 1.: 426; Radkovice 1.: 9(2x); Rudolec 1.: 349; Řečkovice 102, 108; Sentice 99, 115; Strážov 1.: 114 (dva); Střeně 61; Svratečka 52; Tavíkovice 92, 98; Těšetice 318, 416 (tři); Trboušany 266 (dva); Třebětice 26; Únanov 59; Valeč 12; Vlasatice 246; Vlastkovec 317 (čtyři, ale dva z nich jen rybníčky); Vlčatín 213 (tři); Vranín 318; Čechočovice a Krahulov 99; Pánov a Košíkov 2.: 17 (malé i veliké); Popelín a Olešná 3.: 47; Uhřice 2. a snad i Lhota 5.: 36; — archlebské 362; boleradské (v orig. polehradské) 285; damborské 340; hlavatické (Hlavatice) 224; kyjovské (Kyjovice)416; lenovské (Lenovice) 316; treskotovské (Treskotovice) 182 (dva); vlasatické 245, 276, 316; žerotské (Žerotice) 416; rybníky, s rybníky: 11, 12(2x) 16(4x) a d. velmi často; —: okolo rybníků s vozy i na koních jezditi i pěšky choditi sobě zůstavuje 362; lidé v rybnících „dobytky své budú moci napájeti kromě toho času měsíce máje, když ryby na tření stanú" 224; „když by ryby na tření stály, aby se do chobotů našich rybníkuo dobytkové nepřipouštěli za dvě neděle zběhlé" 362; volné dělání a topení rybníků kyjovských a žerotských na vodě Blatnici 416; (třemi) rybníky volně topiti 362.

u rybníka: braně: 276 (— neb prlení), 362, 399 (— nebo plotky), 416 (ploty a braně); plod: za — v rybníku v puštěné vsi při nejprvnějším lovení a a spouštění rybníka dáti pouštějícímu klášteru sumu kop gr. čes. 291; plotky: braní nebo plotků dělání 399; pod splavem aneb pod splavy a okolo podtrubí svobodně — dělati, plotkův pod rybníkem ani v ryb-

nice vylamovati nemají 279. ploty dělati 302. podtrubí, ploty a brání dělání volné 410; polstáře: 410; podtrubí: 280. 410 (dělání volné), 182 (les [= dříví] k — podpletení), potrubí: 221. 223, 280, 281(2x). 410 (— dělání volné), 182 (les [= dříví] k — podpletení), 302 (— volně oplétati); prlem, v. shora braně, taras: 276, 279, 390; tarasy. 182, 276, 302; trouba: 275, 276; v. vyminúti si, srov. ryby, strouha.
rybniště: — pod Lenovským rybníkem 245; ve vsi Oslavě 1.: 58; (um č.): 7(2x), 8, 40 a d. často, v. také rybníčiště.
rybný, v. plat, lovy.
ryby: lapání ryb nad plotky brániti, pod splavy a v podtrubí nad plotky lidé ryb loviti nemají 279. — v struze svobodně loviti 294; braně neb prlem při rybníku pro vyjití ryb z něho dělati 276; vyšly li by kdy — z rybníka proti vodě, jich nelapati 362; nasazováním ryb rybníku svobodně užívati 275; lidé v rybnících „dobytky své budú moci napájeti kromě toho času měsíce máje, když — na tření stanú“ 224; lidé v rybníce „dobytky své mají svobodně napájeti bez škody luk a obilé a toho času, když by — na tření stály“ 279; „když by — na tření stály, aby se do chobotu rybníkuo dobytkové nepřipouščeli za dvě neděle zběhlé“ 362.
rychta: — městská v Jihlavě 140 (prodána); — zákupní: Bítovčice 374, 383; Blízkov 374, 377, 388; Bohuňov 1.: 356; Černá 374, 377, 388; Dědkov 374, 377, 388; Jamné 374, 377, 388; Jersín 374, 377, 388; Kochánov 374, 377; Kouty 374, 383; Kozlov 1.: 374, 383, 392; Luka nad Jihlavou 374, 383; Netín 374, 377; Pavlínov 374, 377; Předboř 374, 383, 392; Rybné 374, 377, 388; Řehořov 374, 377, 388; Zhoř 1.: 374, 377, 388.
rychtář: v Babicích 2.: 196, 198 (užívá polovice rybníku, rybníčku, v Martinicích 3.); v Damnici: Matl (spíše než Leopold) 177; v Jihlavě: městský 140; z Jihlavy: Ladslav 13 (2x), 55 (— města Jihlavy), Prokop 18; v Lidměřicích 56 (drží polního pul lánu); v Popůvkách 1.: Havel 350; z Přešovic: Řehoř 22; — a starší v Šatově 269; v Troubsku: Havel 315, Valenta 309; ve Vesci 3.: Matouš 324.
rychtářství: — v Bohuňově 1.: 356, 434 [str. 356, pozn. [2]]; — kteréž k městečku Budějovicím Moravským přísluší 171, kteréž k tomu městu přísluší 327; — v městečku Ivančicích 154 a 155 (plat na něm, srov. fojtství 155).
rytíř: Václav 3. Hodický z Hodic 411, 422, 429; Zikmund Helt z Kementu 350; Jindřich 2. Kralický z Kralic 424; Jan Kyjovský z Kyjovic 208, 234, 248; Jiřík Žabka z Limberku 275; Václav Chroustenský z Malovar 284; Zikmund 2. Valecký z Mírova 226, 252, 253, 260, 269, 270; Jan 3. Kropáč z Nevědomí 425; Mikuláš Bystřice z Ojnic a z Kroměříže 320; Jakub z Šárova 125; Jiřík Tetaur z Tetova 208; Václav Tetaur z Tetova 328, 329, 332, 336(2x); Mikuláš Prusinovský z Víckova 217, 228, 234, 272, 317; Přemek Prusinovský z Víckova 234, 344; Vilém 1. Prusinovský z Víckova 217, 228, 233, 248(2x), 251, 272, 280, 287, 304, 322, 344; Znata z Víckova 304, 322, 344; Arnošt Kužel z Žeravic 188.
rytířský: dobrý — člověk 229; dobrý člověk řádu — 252, 254; poručenství na papíře pod pečetí svou a na svědomí pánův a dobrých lidí — pečetmi 411.
rytířstvo, rytierstvo, rytieřstvo: list hlavní na správu statku od pánův a — (rukojmí) 339; list správní s pečetmi visutými pánů a z — 339; pod pečetí svou a jednoho neb dvou z pánův aneb — pečetí 335; jako jiní páni a — v markr. mor. požívají 105 (svých hradu), 148 (svých vsí); smlouva skrze pány a — učiněná 314; z — na soudu zemském přítomní: 232, 241, 243, 294, 310, 311, 316(2x), 323, 333; v. také soud zemský.

Ř.

řád: způsob a — (při přijímání za pána) 4; v — panský pustiti 4; — a stav panský velebiti 4, 5; v — a stav panský vpouštěti 425; nad žádného z roduv panských a starších se netříti mimo — a obyčej zemský 4; že jsou podle — [zemského] trpěli a nad rody staré se netřeli 4.
řád: sv. Benedikta (klášter vilémovský) 163; cisterský (klášter oslavanský) 181, 182; cisternský (klášter žďárský) 299; cisterstý (klášter tišnovský) 48. Srov. řehole, zákon, zákonníci.
řečník (= poručník pře) 77.
řehole (řehule): zákon a — sv. Benedikta (klášter třebíčský) 373; srov. také řád, zákon, zákonníci.
řeka: 10, 13, 18, 21, 35, 37, 40, 41, 46, 50, 53, 54, 57, 83, 99, 109, 116, 119, 213, 234, 243, 266, 268, 333, 368, 369, 389, 390; v. Blatnice, nyní Jevišovka, Dyje, [Jevišovka], v. Blatnice, Jihlavka (Jihlava), Morava, v. [Morávka], Oslava, [Svitava], Svratka (Švarcava);
řeky: 19(2x), 23, 91, 193, 276 (= Jihlava); s řekami (může to býti také jenom jedna, nebo i jen potok) velmi často; s — tekoucími i netekoucími, s jezery k těm řekám příslušejícími 195; s —, s oběma břehy 144; s — i s břehy: 168; s —, s oběma břehy, s platem z týchž řek 370; v. také voda.
řetězy, v. klenoty.
řezníci: v Bítýšce 1.: 359 (plat z nich); v Bohdalově 355 (plat z nich); brněnští 405 (vydávají ročně tři centnýře loje přepuštěného na hrad).
říditi: kanovnictví (osoby a důchody) při kostele sv. Petra v Brně (biskup olom. na místě JKMti) 249; statek (poručníci) 420; statek a syna (poručníci) 212; toto poručenství řídím 420; řídím o statku svém zřízení 233; takto řídím (v poručenství) 288, 409; takto (o klenotech, stříbrech a svrchcích) řídím (v poručenství) 345; o statku svém, o věně a nad věno manželky, o jiném statku takto řídím (v poručenství) 429.

S.

sad: 10(2x), 11, 12, 14, 15, 36, 41(2x), 42, 54, 56, 60, 66, 90, 102, 106, 112(3x), 128, 143, 214, 237, 282, 415;

sady: 16 (dva), 34, 37, 50, 107, 113, 116, 120, 138, 168, 232, 234, 235, 236(2x), 242, 251, 307, 360, 378, 394; v. také štěpnice.
sádky 364; srov. haltýř.
sádlo, v. plat naturální.
sádní: kámen —, hraneční 419 a 434; kamení — a mezní zasazené 419 a 434.
sádový: kamení sádové 395 a 434.
sáhy: — drev, v. plat naturální.
sedání, sedati, sedění, seděti, v. soud zemský.
sedliště: dvur pustý s sedlištěmi 143, dvě pustá — 113.
sekret, v. pečeť 212; sekrety, v. konec hesla pečeti.
sekretář: krále v království českém, království českého: Zikmund Helt z Kementu 350, 352.
sekty, v. bludy.
seno: 217, 293, 318, 433 (str. 293, sl. l., ř. 17 a 25).
sepsání: vedle toho — (před tím již: spisu), kteréž jsem dal pod svou pečetí 127.
sestra: — nedílná 62, 118; vydání peněz sestře po vdání jejím v roce 335; v. odpisovati se;
sestry: nedílné 315. — vlastní nedílné 286; v. také odděliti.
sestřenci 23.
setí: — obilí na rybníce hlavatickém, když by který pustý stál 224.
sfrajmarčiti, sfrejmarčiti, v. směna.
sie (zájmeno): až do sie chvíle 101; až do sí chvíle 163; v sech (v orig. vssech, tištěno omylem v svých) mezech a hranicech 114; v sich hranicích a mezích 266, č. 4; v sich mezech a hranicích 236, 246, 392; v sich (v orig. vssych) mezích a hranicích 361 (vynechej druhou část poznámky ¹)); v *svých* (v orig. *w* opraveno touž rukou z *y*) hranicích 256; v *svých* (v orig. *w* opraveno touž rukou z *y*) mezech 268; v *svých* (v orig. *w* opraveno touž rukou z *y*) mezích a hranicích 266, č. 5.
sigillum: — regale, v. pečeť královská 48; — minus, v. pečeť markraběcí.
silnice: 268, 330, 340, 384; — [brněnská] 116, — brněnská 127; druhá —, slove Brněnská 340; — svobodnú pustiti má 396.
sirotek: po Pertoldovi 1. z Lipého 33; Jan, — z Lodějnic 9; po Mikulášovi z Lombistu (Lonbistu) 415(2x); po Hanušovi Pozorovi z Nyklštatu 400; — Bohunka ze Rtišovic 168; po Zdenkovi Konickém z Švábenic 352; po Heraltovi z Zástřizl 247; po Martinovi mladším Hýblovi, měšťanu brněnském 311, 327;
sirotci: po Janovi Heroltovi z Heroltic 354; po Vítovi Hodickém z Hodic 265; po Adamovi z Hradce 303; po Jiříkovi Oslavickém z Jemničky 392; po Zdenkovi Bítovském z Lichtnburku 413; po Jiříkovi Višňovském z Petrovce 232; po Jindřichovi Hrochovi z Pošné 272; po Bohuslavovi Sadovském z Sloupna 424; po Bohušovi 1. Herinkovi z Sloupna 237; po Milotovi 2. Herinkovi z Sloupna 334; po Janu Kotúnském z Útěšic 179; po Zdenkovi 2. z Valdštejna 402, 415; po Házlovi z Nové Vsi (= Sady 2.) 271, 307; po Albrechtovi z Víckova 305; po Janovi 3. Vranovském z Vranova 2.: 360, 361; po Bartolomějı a Hynkovi, manech bitovských 290; po Jiříkovi, bratru Václava, dvořáka řísického 386; po Václavovi Ebrhartlovi, měšťanovi jihlavském 172; sirotci nedílní 386; o sirotcích ustanovení na sněmu v Brně r. 1505: 118.
sjednání: — pánu z Krajku o statek 82.
sjezd: — v Brně, brněnský (= sněm) 4(2x); — v Brně (stavu moravských) r. 1504: 117; — stavu moravských s pány českými v Mýtě [Vysokém] 117 (asi k němu nedošlo);
sjezdy: sněmy neb — 4 (kdo má na nich zastupovati rod).
skopní (= plat z kopy) 245.
sladovna, sladovňa: Budkov 307 (při tvrzi); Jaroslavice 338 (u dvoru poplužního pod zámkem); Kobylnice 413; Koněšín 374; Kounice 1.: 406 (u hradu); Lelekovice 312, 378; Líšeň 406; Lukov 2.: 338, 393; Martinkov 378; Sádek 355 (u zámku); Studená 384; Vranov 1.: 363 (u dvoru poplužního pod zámkem); Žerotice 388.
sláma 318.
slaniny, v. plat naturální.
slepice, v. plat naturální.
slíbiti: odpor činí poručenství, že slíbil za otce sirotku 34; otec a syn, Kropáčové z Nevědomí, po přijetí v stav panský „k pánóm Jich Mti přísahu učinili a slíbili za se i za dědice své, že věrně a právě řád panský velebiti . . . chtí a nad rody panské, nad žádného z starších, se netříti" 425.
sloviti: mocí rybník, v. rybník.
služba: Pána Boha 320; Boží při klášteře 267; v. posluhování.
služba: — z manství 104;
služby manské: 48 (servicia), 53, 66 (žádným manstvím a — —), 70, 80, 83, 88, 94, 95, 97, 110, 111; srov. povinnost, vynímati, zavázati.
služba: —, v —, u Bohunky z Pernštejna 345, 346; v. čeládka, čeleď, děvečky, klíčník, komorník, kuchař, myslivec, pachole, panny, písař, služebnice, služebník, Bohunka z Pernštejna; — zadržalá 424.
služebnice: Bohunky z Pernštejna Kateřina z Bílovce 345.
služebník: — a dvořenín krále Matyáše Mrakeš z Noskova 35; držitelů Miroslavě 269; Jana Koberského z Drahanovic Havel, Chochol 288; Jana 1. z Lomnice Prokop z Troubska 100; Jiříka z Lomnice Jan Rous 409; Jaroslava Racka z Mrdic 322 (— a kmotr);
služebníci: kláštera louckého 291; Volfa Dytrycha hraběte z Hardeku etc. 421; Vilíma Kuny z Kunštátu 291; Bohunky z Pernštejna 346; Jana 3. z Pernštejna 294; Jana 3. z Zástřizl 422.
směna, změna, frajmark, frejmark, frýmark; frejmarčiti, profrajmarčiti, sfrajmarčiti, sfrejmarčiti, vyfrajmarčiti, vyfrímarčiti, směniti, vyměniti, změniti: 41, 56(2x), 147, 150, 160, 162, 168(2x), 169(2x), 177(3x), 179(2x), 181, 182, 188, 189, 194(2x), 196, 227(2x), 231, 234 a 235, 247, 248(2x), 249, 251, 253, 255(2x), 257, 268, 270, 274, 282, 296, 297, 331(2x), 361, 363, 386(2x), 395 a 396, 399, 416.
směniti, v. směna 181, 386(2x).
smlouva, smlúva (zm. = jen zmínka o smlouvě):

56 zm., 146-147, 148 zm., 162 (obsah v královu povolení), 170 zm., 181, 182-183, 216-217, 218-219, 223-224, 226-227 a znovu, ale neotištěna 227, 227-229, 229-230, 245 zm., 247-248 a zm. 248-249, 252-253, 253-254, 260-261, 269-270 a zm. 272, 270-271, 274, 275-276, 276 zm., 279-281, 282 zm., 282-283, 284, 285-286, 290-292, 292-293, 294-295 a znovu, ale neotištěna 319-320 (2x); 295-296, 297-298, 298-299, 300-302, 305 zm., 310 zm., 311 zm., 312 zm., 314 zm. (2x), 313-314, 317 zm., plně 317-318, 320-321, 325-326 a znovu, ale neotištěna 326; 326-327 a znovu, ale neotištěna 327; 332 zm. a plně 331-332, 339-340, 340-341, 342 a 343 zm., 350-352, 351 zm., 362-363, 390-391, 395-396, 398, 398-399, 399, 399-400, 405-406, 406 zm., 415 zm., 416 dvě zm., 418-419, 426-427; — na pergameně, v. pergamen; — na poručení krále, v. král; — s povolením krále, v. král povoluje; s povolením kláštera, v. povolení; — přátelská 376 zm.; — na mocné přestání (smlúvčích), v. přestání; každé straně — v jedna slova a jednoho písaře rukou psané 254; — na papíře napsaná a spečetěná 292; — spečetěná 298, 376 zm.; — se pány stavy (markr. mor.) 411; — svatební 420 a 421 zm.; — trhová: 205 zm., 317 zm., 330 zm., 348 a 434 (str. 348) zm., 352-353, 361 zm. (nálezem panským stvrzená), 407 zm. (spečetěná), 416 zm., 423 zm.; — zapečetěná 181, zapečetěná, v jednostajná slova zapsaná 283; v. také konec hesla pečeť;
— obnoviti 351 (král), 391 (král); potvrditi listem a majestátem 298 (král), majestátem 321 (král); aby — do desk zemských vjíti mohla 321; má ve dsky zemské pro paměť budoucí vjíti 252; — vložena dvakráte, 210-211 a 285-286 (po druhé na naučení pánův soudcí), ale první vklad nebyl vymazán; frejmark a — 156-157; prodaj a — 398, 398-399, 399-400; — a trh 257-258, 317, 317-318, 320-321, 350-352, 352, 411; trh a — 310 zm.; trh a výpověď 339-340;

smlouvy: 244 zm., 289 zm., 362 zm., 397 zm.; — svadební 429 zm.; — a dílové (mezi dědici statku) 213.

smlouvčí, smlúvčí (= smlouvce, smlúvce): (jedn. č.) 217, 228, 321; (mn. č.) 181, 219, 224, 229, 248, 252, 260, 270(2x), 274, 284, 287, 294, 296, 298, 299, 301 a 302, 303, 318, 325, 326 a 327, 390 a 391, 399, 419; jednatelé a — 286; obrmané a — 396; prostředníci, od stran vydaní — 419; srov. jednatelé, prostředník, přátelé, ubermané.

smluvčí, v. list.

smouhy (smouha = lada, pastviny vysmahlé, suché): [s] smuhami platnými i neplatnými 364.

sněm: v Brně, brněnský 3, 5, 116-118, 397; v Olomouci 4, 5, 116, 117; sněmy neb sjezdy 4 (kdo má na nich zastupovati rod).

sněm (= soud zemský): v Brně 3 (colloquium primum), 5, 12 (secundum colloquium) a 431 (str. 12), 21 a 25 (colloquium generale), 60, 64, 71, 107, 112, 113, 114, 117, 125, 126 (Brunne), 127 (sedění panské), 129, 133(2x), 138 (sedění panské, —), 143, 144 (sedění panské, —), 145 (sedění panské, —), 148 (sedění panské, —), 153, 157, 159, 160(2x), 161, 163, 167, 168, 170, 177, 179, 187, 193, 197, 203, 209, 221, 222, 225, 232, 241, 242, 255, 265, 271; — obecní 397; — obecního soudu 125, 130; — panský 53, 77, 83, 85, 90, 91, 98, 101, 102, 108; na — panském vložiti 93, 181, 283; — panský obecní 43, 106; — panský a obecní 31; — a soud zemský 109 (3x), 116, 119 (Brunne); v Olomouci 5 (olomoucký), 139, pozn. [2]), — obecní 399, 425, — a soud zemský 117 (pozn. [1]).

soud, súd: —, soud zemský: v Brně 5(2x), 111, 142, 276, 277, 281, 285, 293, 296, 308, 309, 311, 315, 316, 323, 328, 329, 332, 335, 336, 338, 347, 350, 354, 358, 360, 363, 367, 371, 373, 376, 383, 386, 389, 393, 396, 399 a 400 (postní, zmínka), 402, 408, 414, 418, 425 a 434, 427; sněm a — zemský 109(3x), 116, 119 (Brunne); v Olomouci: sněm (a zároveň —) olomoucký 5; právo: brněnské 8, 10, 39, 352, olomoucké 40, 311, zemské (markrabství mor.) 22; práva zemská (markr. mor.) 69;
doba soudu svatokunhutského, padlo-li sv. Kunhuty na pondělí 271; — zemský v Brně podle odložení 367;
hospodáři na soudu zemském 4;
místa na soudu zemském: — úředníků 3, rodů starých 3, 4, rodů mladších 4, nově do stavu panského přijímaného 4, 5; „způsob a zřízenost v zemi moravskej ... o místa panská, sedáním i psáním" 3-5; „Panské ustanovení, což se pánův dotýče, kteříž znovu [= z novu, nově] uvedeni býti mají do stolic k súdu" 5; nejstarší z rodu na soudu zemském 3 a 4; „ve psání neb v súdech i v sedání po stranách pánův úředníkuv též, jakž léta ukáží" 3; sedati: pod rody staršími, v stolicích 4; sedati, seděti: vedle let svých 4; „chudoba ani bohatství žádnému mimo léta ku pomoci nebuď" [členům starodávních rodů v sedění na soudu zemském]; podle let posaditi, kdež jeho léta místo jeho ukáží 4, „jakž léta jeho a jiných ukáží" (místo drž při sněmích neb sjezdích) 4; „kdež jim místo léta jich ukáží" 4; stolice (na soudu zemském): (mn. č.) 4, 5; v — sedati 4, do — uvésti 4, 5, znovu [= z novu, nově] do — k soudu uvésti 5; šrank [před stolicemi soudu zemského] 4; soud zemský zasésti 4;

na soudu zemském v Brně zasedali mimo nejvyšší úředníky (v. hejtman, komorník, sudí, písař): král Ferdinand 285; biskupové olomoučtí, v. Olomouc; z pánů: v. z Biskupic Hanuš 1., Václav; z Boskovic Albrecht 1., 2., Arkleb, Beneš, Dobeš 1., 2., Jan Jetřich, Kryštof, Ladislav 1., Ladislav 2. Velen, Oldřich, Tas 1., Václav 1., 3.; z Brníčka Jindřich, Jiří; z Doubravice Hynek, Jan 2., Jaroslav, Jimram, Smil 2., Zikmund; z Dubé Jan 1., Ladislav, Václav 1., 2.; z Hardeku a z Kladska Volf Dytrych; z Hradce Zachariáš; z Kácova Diviš; z Kornic Hynek, Smil; z Kounic Jan, Oldřich 2.; z Krajku Adam, Jan 3., Lipolt 2., Václav; z Kunovic Jan 1., Jetřich; z Kunštátu Boček 1., 2., Heralt 1., 2., Jan 1., 2., 4., 5., 6., 9., Prokop, Sezema, Vilém; z Landštejna Ctibor; z Liechtensteina Jan, Linhart; z Lichtenburka Albrecht, Jan, Jindřich 1., 2., Půta, Smil, Václav, Vaněk, Zdeněk;

z Lipého Jan, Jindřich, Pertold 1., 2.; z Lomnice Jan 1., 2., 5., Jiřík, Markvart, Oldřich, Štěpán, Václav 2., Zdeněk, Znata 1., 2.; z Ludanic Hynek 1., Jan 2., Púta, Václav 1., 2., Zikmund; z Miličína Vilém 2.; z Náchoda Fridrich, Jindřich; z Nevědomí Jan; z Pernštejna Jan 3., Vilém 1., Vojtěch 1., Vratislav 1.; z Pilmstorfu Balcar; z Potštejna Václav, Zdeněk; z Rožmitálu a z Blatné Zdeněk Lev; ze Sovince Heralt, Jan, Jindřich (Jindřich Púta), Petr, Púta, Vok; ze Šelmberka Jaroslav; ze Šternberka Albrecht 1., 2., Jan 2., 3., Jindřich; z Tetova Václav; z Tvorkova Pertold; z Valdštejna Burian 1., Hynek 1., 2., Jan 2., Zdeněk 2.; z Vlašimě Jiří, Karel; z Vrbna Hynek; z Weitenmühle (Vajtmile) Jiří, Ludvík; ze Zástřizl Jaroš, Proček 2.; z Žerotína Bedřich, Bernard 1., 2., 3., Fridrich, Jan 1., 2., 3., 4., Pavel, Petr, Přemek, Viktorin, Vilím; z vládyk, z rytířstva: v. z Bačkovic Adam; z Bařic Havel; z Baště Albrecht; z Bílkova Beneš, Petr; z Biskupic Hanuš 1.; z Bobolusk Žibřid; z Čechtína Adam, Bohuše; z Čertoryje Petr; z Doupova Mikuláš; z Drahanovic Martin, Znata; z Drnovic Bohuše 1., Ctibor; z Hodic Václav 3.; z Kralic Blud; z Kukvic Znata; z Kyjovic Jan; z Mírova Vilém, Zikmund 1.; z Mirovic Mikuláš; z Mukoděl Jan 2.; z Náchoda Jindřich 2.; z Nevědomí Jan 3., Kryštof; z Opatova Jan 2.; z Pálovic Jan; z Prusinovic Prokop; z Rychemberka Jindřich, Oldřich; ze Svojkova Oldřich; z Šárova a z Krumsína Jakub; ze Švábenic Zdeněk; z Tavíkovic Jan 2.; z Tetova Vilém 1.; z Nové vsi (dnes Sady 2.) Volf Házl 2.; z Víckova Přemek, Vilém 1., Záviše; z Vlachovic 2. Petr; z Vlčnova Burian; z Vranova 2. Ctibor; z Vydří Jan; z Wiedebachu (Vitbachu) Václav; ze Zahrádek Jan 1.; ze Zástřizl Jan 3., Jaroš 1., Proček 1.; ze Zdenína Jan 2., Vilém; ze Zvole 2. Bohuše. Na str. 127 nejsou jména přítomných uvedena;

přísaha k soudu 4;

pohnati: rukojmí, aby vložili zboží ve dsky zemské 211; o ves 7; třemi půhony 396; ku právu zemskému pro svévolné vzetí vinného desátku a téhož o postavení lidí z jeho vsi 210, 285; v. také půhony 416;

půhon, póhon, puohon, v. pohnati 210, 285; — umrlý: o udělání hráze v gruntech 396, o udělání hrázky nad rybníkem 396, že se vkládají v kus rolí a louku 396; v — zastoupiti 396;

půhony: o člověka ve vsi 284; nechtěl k právu a púhonům stávati 77; dva —, v. pohnati 210, 285; ouřad meziřícký (Meziříčí Velké) „ku —, kterýmiž ku právu zemskému od lidí nepokojných poháněni bejvají, stávati ... musejí" 416; — umrlé tři, v. půhon umrlý; Půhony brněnské 16.: 318;

nález: panský (= soudců zemských) 23, 171, 172, 187, 210, 272, 323, 361; pánů (= soudců zemských) 187, 197; pánů soudcí 349, 361, 423; pánů soudcí zemských 403, 424; — a prodaj s radou hejtmana a pánův zemských 9; — v Libri citationum etc. V, str. 21, č. 111: 5;

nálezy: páni a vládyky markrabství moravs. „nálezy čísti kázali, kdež královė češčí a margabie moravští nálezy panské podnikali a rozsudky trpěli" 77;

naučení (t. = text naučení): — panské 40, 196(4x), 199, 203, 242, 247 (2x, v prvním t.), 275, 289, 303; — panské komorníkovi 310 (t.), 311 (panské, pánův soudcí, t.), 368 (t.); — komorníkovi (všude t.): 317(2x), 323, 327, 352, 370, 397, 416; — pánův soudcí 285, 286, 287(2x), 299, 311 (v. shora panské komorníkovi), 330, 334, 354, 360, 392, 424; — hejtmana a soudcí zemských 305;

přisouditi, přísud, přísudek: dvůr panským přísudem 60; díl na statku 209; tvrz a ves 287; přísud na vsi 33; přísudek panský 62;

rozsud: — skrze pány 24; rozsudky, v. shora nálezy;

soudem co obdržeti 318; před — zemským markrabství moravs. obdržel a se dosoudil 367; vklad vymazán z jistého poručení — zemského 399;

posudek 318;

právo zemské (markrabství moravského): 3 („komorník, kterýž by byl na letech starší, poněvadž právo jest jedno, buď olomúcský neb brněnský"), 13, 18, 19, 22(2x), 23, 77 (nechtěl k právu a půhonům stávati), 78, 210; nařknouti zboží právem zemským 93, 246, 259;

práva: ježto v tomto času mnohá — (= soudy zemské) v markr. mor. přešla jsou 69;

právo menší zemské, v. komorník, písař, sudí: „úředníci menšieho práva ... nemají od žádného mluviti pod žádnú barvú, darmo ini z peněz, ani na roku stávati" 118;

soudcové, soudce (mn. č.): vklad vymazán na poručení pánů soudcí 243; hejtman s povolením pánův soudcí na místě sirotků vkládá jejich zboží 214; na naučení a s povolením pánův soudcí 360, 392; páni soudcové šacují zboží a svršky 316; v. také naučení panské.

spečetiti, v. smlouva spečetěná.

spilka: spilkou (nebo s pilkou?) 406 a 434 (str. 406), (Líšeň).

spis: podle — (níže: zapsání), kterýž jsem dal pod svou pečetí 127.

splacení, v. bratr.

splacování: 431 (str. 33).

splacovati: (manželka) „aby z toho ze všeho po mej smrti splacována nebyla bez její dobrej vůle až do stavu proměnění" 37; (manželka) „odtud nemá hýbána ani splacována býti do svého stavu proměnění" 87; povolení, aby manželka po smrti manželově ze vsi, na níž jí vkládá věno, do stavu jejího proměnění splacována nebyla 245; „aby on a jeho erbové a žádný jiný na tom splacováni dlužni býti nebyli" 33, 431 (str. 33); vsi a dvory držeti budou moci dědičně, „nejsúc odtud dědicové ani budúcí jeho od nižádného splacování" 129/130.

splatiti, v. dcera, dluhy.

splav: — rybníka 340, 362; — rybníka, dělati anebo starý opravovati 279; splavu skopávati nemají 260; budou moci hrázi a — udělati a rybníčkem topiti 68; splavem vymítati 362; — volný, aby volně jíti mohl 106;

splavy: — rybníka 279, 280; — rybníků (nebo

hráze?) 362; dělání splavu 416; srov. také stav, stavy, stavek.
společník: — pravy 100 (dán sirotkum od krále); společníci: dva mocní — sirotkuv 8; — (= přijatí na spolek) 78.
spolek: —, — pravy, — pravy a jednostejný: bratr přijímá na — bratra 6, 27; sestru 21, 50; dva bratři matku 140; dcera přijímá na — matku 22; manžel přijímá na — manželku 5, 21, 26, 96, 108, 188, 337. manželka přijímá na — manžela 13, 34, 35, 37, 38, 40, 42 (ač se manžely nejmenují), 43(4x), 44, 46, 47, 49, 49 50, 53, 59, 78, 83, 87, 86, 90, 91, 92, 98, 99, 102(2x), 113(2x), 120, 144, 161, 162, 171(3x), 172, 180(2x), 183, 188, 193, 196(2x), 209(2x), 210, 226, 232, 243, 278, 283, 289, 311, 315, 349 (2x), 356, 358, 361(2x), 379(2x), 394, 401(3x), 407, 408(2x), 413, 425; manžela a děti své 126, — i děti 138, 186, — i erby jeho 8, — a jejich erby 11; bratrana vlastního svého manžela 6/7; manželka přijímá na — svého muže 6, 8(3x), 9(2x), 11, 20, 26, 31, 106, 179; — i erby jeho 92; matka přijímá na — dceru 6, 8, 22, — a její děti 49, — a jejího muže a jich erby 12, — a zetě 6, — a zetě a jejich děti 126, — a zetě i jeho erby 10, — a zetě a erby jejich 106; dcery své 11 12, — a děti jich 209; děti své 6, 11, 22 (syny), 52, 57, 156; syna 5, 6, 10, 12, 16, 27(2x), 33(2x), 41, 43, 61, — i jeho děti 10, — a jeho erby 16, 92, 196, — a vnuka 243; syny 6, 8, 11(2x), 22, 27, 28, 31, 56, 107, 112, 120, 284; — a jich erby 171; otec přijímá na — děti své 6; syna a jeho děti 5, — i jeho erby 27; syny 52, 164; sestra přijímá na — bratra 21, 50; spolek, který měla — nápadě po smrti bratrově, když by bratr dříve zemřel 40; — syna svého na — po bratru 43; — bratra a švagra a jiného 106; dvě sestry nedílné švagra a manžela 315; strýna (teta?) přijímá na — synovce (?) 61; syn přijímá na — matku 8, 10; matku a dva bratry, a jestliže by tito společníci zemřeli, také třetího bratra 78; všecko, k čemuž právo po mateři svej spolkem ve dckách zapsané měl 119; otce 242;
jmenovaná přijímá na — své dva vnuky 31; jmenovaný přijímá na — své dědice 42; děti svého bratrance 5; své erby 9, 10, 11, 47, 61; svého strýce 6, 16, 137, 188; své strýce 129; svého ujce 164; svého ujce i jeho erby 44; svou vnučku (vnuku) i [jejího muže] 85;
— osob, u nichž není udáno příbuzenství: 7 (2x), 9(2x), 10(2x), 17 (odříká se toho spolku), 21, 22, 26(2x), 28(2x), 31, 37, 42, 47, 49, 71, 73, 78, 79, 81, 84(2x), 98(2x), 105, 106, 126, 133, 135, 136, 142, 145, 149, 157, 160, 193, 278;
— vymazán 27;
spolkové: „—, kteříž se stali za hajtmanstvie urozeného pána, pana Ctibora z Cimburka a z Tovačova, tuto znamenáni jsú“ 5-6; „tito — dole psaní vloženi jsú skrze Ctibora z Cimburka a z Tovačova, hajtmana margrabství moravského“ 31; Spolkové 43 [za téhož hejtmana].
spolufundátoři: páni Kunstáti, z Kunstátu, — a vrchní páni kláštera žďárského 297, 433 (str. 297).
spolurukojmí 70.
spouštění, v. rybník.
správa: kněží aby lidem správu křesťanskou a posluhování činili 283;
správy: lidé aby o všecky — své podle řádu křesťanského k témuž knězi ..., aby útočiště měli 283; lidé při správách křesťanských obmeškáni bejvali 332.
správa, v. zpráva.
[správce]: — biskupství olomouckého, v. [Filipec].
správci: „aby lidé tu potomně správci duchovními, totiž kněžími, opatrováni byli“ 332.
spravedlivost, spravedlnost (= právo): 62, 77, 79, 81, 103, 141, 154, 160, 163, 164, 172, 232, 241, 245, 270, 292, 301, 337, 352, 383;
spravedlivosti, spravedlnosti: 103, 131, 132, 249, 388.
spravedlivý, v. roboty, zemní, zlaté uherské 237.
spraviti: čeledi, komuž co spravedlivě náleží 305; manželce sumu věna a peněz, v. manželka; plat 279, 301; z statku synům sumu peněz 358.
spraviti, v. zpraviti.
správní, správný, v. list, listy, srov. zprávní.
spravovati: berni 228; plat 229, 252, 254, 279, 280, 296, 307, 327, 341, 387, 400; statek 420, statek a syna 212; věci do špitálu 417; vozy sena 217; zboží 215.
spuštění, v. rybník.
srovnání o hranice a meze gruntů 340.
sstoupiti, sstúpiti: zámky a zboží 6; opravu a spravedlnost 81.
ssutí (= retraktní právo): král přiříká za — 246, 259; aby nebyli ssuti (kupitel zboží a jeho dědicové) 60.
starodávní, starožitný, v. rod.
starší, v. komorník nejvyšší, rod, soud zemský: místa na soudu zemském.
stárší, v. městečko, město.
starý, v. rod.
statek: opatření otce nebo děda, aby — neodešel po dcerách v jiný rod 118; kdo chce míti nebo má — v markrabství moravs., má podle práva téhož markr. živ býti 78; — sluší k brněnskému právu 385, k moravskému právu 7; dvořáci v — usedlí 384, 388, 395; — po svobodném dvořáku, připadlý a přisouzený králi 423; — na klenotech a svrchcích 428; — dědičný 233, 399, — dědičný i movitý 134; — stolní biskupa olomouckého 399, — stolní dědičný kostela biskupa olomouckého 22; — dědičný i věnný 207; — dědičný i zápisný 62; — hmovitý i nehmovitý 419, mohovitý i nemohovitý 101, 211, 215, 233, 288, 342, 409, 428; — pozemský i jiný 410; naučení komorníkovi o — 397; — na místě královĕ pořádně uveden 423; — základem rukojmí 208; obecné sněmovní ustanovení o předluženém — sirotků 118; — zápisný 209; —, tak, jakž někdy zastaven byl 351; na — do sumy peněz se hojiti 209; pokud by — neosvobodil a přede všemi závadami neočistil 318; manželce vkládá sumu za její —, který prodal, v. manželka; statku v živnosti své postoupil rukojmím, aby se tím — vyvazovali 338;

— [alexovský], v. olexovský; — [boleradický], v. polehradský; — buchlovský 422; — čejkovský 250, 256, 274, 275, 277, 278, 284, 304, 305; — čermánkovský (Čermákovice 1.) 314; — dřevohostický 326; — dunajovský (Dunajovice) 314; — hrušovanský (Hrušovany 2.) 217; — jaroslavský 301, 337; — křižanovský 405; — kounický (Kounice 1.) 295, 296; — litovelský 209; — měřínský 377; miroslavský 252, 254, 272; — násedlovský 385; — okařecký 243; — olexovský 369(2x); — polehradský 250, 256, 274, 275, 277, 278, 284; — přestavlcký 314; — rosický 342, 343; — špilnberský, špylnberský, špimberský 397, 398(2x), 399, 405; — tavíkovský 339; úsovský 209; veverský 208, 271, 286, 307, 387; — žatčanský 399; — židlochovský 422;

— [Alexovice], v. Olexovice; — Němčice 14.: 351; — Okarec a j. 375, 376; — Olexovice 369; — Slavkov 280; — Tavíkovice 339, 361; — Vranín Dolní 318; — Žerotice a j. 358; srov. panství, zboží;

statky: v mocných listech královských na poručenství: bez — lenních (lenných) a manských (nesmějí býti odkazovány) 334, 410, 419; bez — lenních a manství 428; bez — manských 421; zboží směnou na dovolení všech čtyř stavů připojeno a puštěno k — stolním biskupství olomouckého 399; zápis a zřízení o — pánů z Krajku 81-82.

stav (= splav): 18, 50, 57, 116, 275 (opravování), 294; stavy: 73, 92, 208, 271, 306, 355, 368, 387, 388, 406, 413, 416; v. také splav, stávek.

stav: — panský: nesnáze při přijetí do — panského 5; — panský přijímá a vpouští v své tovarystvi, v řád a — panský 425; řád a — panský velebiti (přísaha panská); srov. páni.

stávání: nález královský o — ku právu 77-78.

stávek: —, půl — 108, 432 (str. 108); srov. také stav.

stavěti: s půl lánem, kterýž staví 167.

stávka: 217, 228; stávky: 270, 296.

stavovati: lidi — 217, 224 (— a je hyndrovati), 228, 279, 292.

stavové markrabství moravského. — moravští: 77, 117: „sněm obecní v Brně... na kterémž věci dole psané s vuolí všech stavuov zřídily se a zjednaly" 117; všickni čtyři stavové ujali [koupí] od krále zámek Špilnberk, s povolením všech čtyř stavův se statek špilnberský rozdílně prodal 397, od stavův ku prodávání toho statku zmocnění 398(2x), 399, 405; osobám od stavův k tomu zřízeným položiti peníze za hrad Špilnberk 405; od pánův všech čtyř stavův ku prodávání statku žatčanského zmocnění 399; tak, jakž to osobami od pánův stavův vydanými vyměřeno a vymezeno bude 399; zboží směnou na dovolení všech čtyř stavů k statkům stolním biskupství olomouckého připojeno a puštěno, stavové svolili ke změně dědičného statku biskupského a tří člověků jinde na statek stolní 399; jakž jest to (desátek vinný a perkrecht) koupil, i s tou smlouvou, kterou se pány stavy má 411; v. také práva 77, srov. páni, stav panský, rody, rytířstvo, vládyky.

stezka 17; stezky: 12(2x), 52, 160.

stolice: zámek Špilnberk, nad městem Brnem ležící, stolice markrabská 397;

stolice (mn. číslo), v. soud zemský.

stolní: statek, statky —, v. statek.

stoupy, stúpy: s — v mlajně moučném 389.

strana: — římská, — pod obojí spuosobou 117.

stráň: 218 a 219; stráně: 349, 369.

strava: 212, 415, 429; — dobrá 345 a 433 (str. 345).

strouha, struha: 275 a 276 (most přes —), 294, 369, 395, 418 a 419; — stará 275; v. také voda;

strouhy, struhy: 243, 277, 303, 307, 308, 320, 354, 355, 359, 362 (příkopy neb struhy), 368, 385, 406.

strýcové, strajcové: — erbu a ščítu, právě pošlí z Krajku 81; bratři a — nedílní 323; — mladší, nedílní 314.

strýna (= teta?): 61, 369.

středopostí 318.

střelby: — (na hradě Špilnberku) 405.

stříbra: 344, 345, 346.

stříbrný, v. kovy.

studny, studnice (mn. č.) 107.

stúpy, v. stoupy.

subpřevor, v. [podpřevor].

subpřevora, v. podpřevora.

sudí: najvyšší — cúdy brněnské, práva zemského v Brně, supremus cudarius, czudarius czude Brunensis: Lipult 2. z Krajku 43, 53, 58, 60; Václav 1. z Ludanic 3, 13, 21, 25, 31; Jan z Sovince, nejvyšší sudí cúdy olomúcké 31;

nejvyšší sudí markrabství moravského: Albrecht 2. Černohorský z Boskovic 414, 418, 422, 425, 427; Václav 2. Černohorský z Boskovic 358, 360;

Václav 2. Berka z Dubé, z Lipého: 363, 367, 371, 373, 376, 383, 386, 389, 393, 397, 398, 402, 408, 411, 412;

Lipolt 2. z Krajku 64, 71, 77, 81, 83, 85, 90, 91, 98, 101, 102, 103, 106, 107, 108, 109(2x a jednou sudí, nejm.), 110, 112 a 113 (sudí, nejm.), 216 (najvyšší sudí desk a práva markrabství moravského); nejvyšší sudí markrabství moravského a zároveň i Jan Pňovský, P. z Sovince 90, 91, 101;

Jan 9. Zajímač z Kunštátu, z K. a z Jevišovic na Tavíkovicích 255, 265, 269, 270 (spolu s jinými vykonává přidědění), 328, 332, 339, (2x), 274, 277, 278, 281, 285, 290, 293, 296, 298, s jinými činí smlouvu na místě krále), 271, 272 340 (spolu s dvěma jinými umlouvá smlouvu na poručení krále), 395;

Jan z Lichtnštajna a z Nyklspurku 335, 336, 337, 338, 347, 350, 354, 363 (jen: sudímu);

Znata 1. z Lomnice 129, 130, 133, 136, 138, 142, 143, 144, 145(2x), 148, 153(2x), 156, 157, 159;

Jan Pňovský, P. z Sovince 90 a 91 a 101 (zároveň i Lipult 2. z Krajku a z Cornštejna), 114 (sudí), 116 (sudí, nejm.), 119, 125(2x), 126 (sudí, nejm.); Vok z Sovince, Pňovský z Sovince 160(2x), 161, 164, 167, 168, 170, 177, 179;

Jan 2. st. z Šternberka 187, 188, 193, 203, 208 (sudí), 208, 209, 218, 221, 222, 225, 232, 234, 241, 243, 247, 284;

na místě —, místo —, místodržící — —: Albrecht 2. z Boskovic, místo, místodržící Václava 2. Berky z Dubé a z Lipého, nejvyššího sudího markr. mor. 371, 390 (na soudu zemském); Dobeš 2. z Boskovic na místě Jana 2. st. z Šternberka 242 (na soudu zemském); Václav Krajíř z Krajku na místě Václava 2. Berky z Dubé z Lipého 412 (spolu s jinými koná odhad);

Jan 0. Zajímač z Kunštatu na místě Jana 2. st. z Šternberka 241 (na soudu zemském);

Jindřich Mezeřičský z Lomnice na místě Jana 2. st. z Šternberka 200 (na soudu zemském), Václav 2. z Lomnice na místě Znaty 1. z Lomnice 138 (na soudu zemském); Znata 1. z Lomnice na místě Lipnolta 2. z Krajku 109 (na sněmu a soudu zemském), 112 a 113 (na sněmu); na místě Jana Pňovského, Pň. z Sovince 116 (na sněmu a soudu), 126 (na soudu zemském): Vok Pňovský z Sovince na místě Znaty 1. z Lomnice 157 a 159 (na soudu zemském);

Jan 3., ml. z Šternberka na místě Jana 2., st. z Šternberka 221 (na soudu zemském);

Jan 2. z Žerotína na místě Znaty 1. z Lomnice 130 (na sněmu obecního soudu);

s u d í p r á v a m e n š í h o z e m s k é h o, menšího práva, práva menšího k r a j e b r n ě n s k é h o, práva menšího zemského kraje brněnského, práva menšího v kraji brněnském, práva menšího zemského v kraji brněnském, práva menšího brněnského: Jan Herult z Heroltic 323 (při odhadu), 324 (při přidědění); Jiřík Čeloud z Pálovic 407, 425, 426; Albrecht z Víckova 266, 284 a 285; Vilím Dubčanský ze Zdenína 371, 372; — p r á v a m e n š í h o z e m s k é h o k r a j e o l o m o u c k é h o: Jiřík Tetauer st. z Tetova 284;

s u d í (mn. číslo): porúčejíc, porúčejíce, přikazujíc, přikazujíce sudím markr. mor. (král Vladislav, král Ludvík): 65, 89, 94, 95, 97, 100, 107, 110, 111, 130, 131, 133, 134, 136, 148, 149, 157, 169, 177, 207.

s u m a, summa: manželka může —, kterou jí manžel dluží, poručiti a dáti 422; aby od klášteru za — (za prodané lidi) jiný statek koupen a připojen byl 427; — hlavní 427; — v zápisu (zástavy klášterní vsi) položená 259; — zápisná 129; v té — ten statek (klášterní) zastaven byl 351;

s u m y 373; zápisné 155, 258, první zápisné — 148.

s u š e n í, v. rybník.

s v á t o s t: — těla Pána Ježíše Krista 117;

s v á t o s t i: rouhavé věci o svátostech mluviti 117.

s v ě d k o v é: svědky od obojí strany sobě odpírání o hranice 340; svědků obojí strany zpráva i ukázání (v rozepři o meze a hranice), čemuž obojí svědkové místo dali (při vyměřování hranic) 418-419.

s v ě d o m í: úředníci menšího práva, kteříž — přijímají 118; hodným — prokázati škody 254; na svědomí: list pod pečetí svou a — pánův a dobrých lidí pečetmi udělati 217, 228; tomu — pečeť smluvčího 217, pečeti smlouvčích 287, smlúvčích 229, stran 281, svědků 216, 234; listem pod pečetí svou a — jednoho neb dvou z pánuv a dobrých lidí 343, dvou neb tří pánův nebo dobrých lidí 284, pánu a dobrých lidí dvěma pečetmi 344.

s v o b o d a: „jestli Pán Buoh dá svobodu, aby kazatel na něm [zboru rosickém] mohl předse bejvati“ 346.

s v o b o d a: zboží držeti v tejž —, jakožto jiní páni a zemané drží 32; ves propuštěná z manství k dědictví aby v té — byla, kteréž jiné dědičné vsi užívají 110; s — na doubravě, rubem drev ku palivu, k stavení i k jiným všelijakým potřebám 129; — pod hrází rybníka podtrubí i jiné věci sobě volně tu dělati 280; — svobodně pásti dobytky panské i lidské na gruntech pusté vsi 384; s tou —, aby v horách les k stavení, drva ku pálení k potřebě hradu sekali, brali a na hrad voziti mohli 405; páni z své svobodné dobré vule a z — za pány jsou přijali a přijímají 425;

s v o b o d y: páni a vládyky markr. mor. ukázali majestáty a — králuv českých a markrabí moravských 77; fantfrýd nový aby byl tu položen, kdež jiné — své máme (stavové moravští) 118; — markrabství mor. 423, pánů a markrabství mor.: JKMt. „ohledav — těch, ráčil jest je [pány] při nich zůstaviti“ 153; — (Michala Eyczingara) od králuv českých a markrabí mor. 77; s — dříví ku palivu i k stavení a pastvami na doubravě 138; na tom zboží práva, panství, svobod ani kterého vlastenství nepozůstavujíce 416; s —: 7, 19, 20 a d. často.

s v o b o d n ý, v. dobytky, dvořák, dvůr, hrady, pán, lidé, páni, ves pustá, pastvy, vinohrad, vinohrady, vody.

s v o b o d e n s t v í 34; s v o b o d s t v í 198.

s v o d n i c e: — rybníka 396.

s v r c h n í: — panství, v. vrchní.

s v r š k y, svrchky: 101, 207, 233, 245, 316, 322, 335, 345, 405, 406, 410, 428 a 429.

s y n: — i s dědici přijat do stavu panského 425, i s erby 5; srov. spolek.

s ý r y, v. plat naturální.

Š.

š a c o v á n í: „podlé — páně hajtmanova a pánuov soudcí a přátel“ (zboží a svršků) 316.

š a f á ř, v. Brno (chrám a kapitula kostela sv. Petra).

š a t y: 345, 346; — dobré 345.

š e n k: Čeněk z Lipého, krále Maximiliána — 392; Volf Dytrych, hrabě z Hardeku, z Kladska, nejvyšší dědičný — v Rakousích 420.

š e n k: — vína panského 406; — vinný, totiž každého roku jednu bečku desetvěderní vyšenkovati 415.

š i l i n k: platí platu ročního jeden dvanácte a druhý jedenácte šilinkův peněz 289.

š k o d a: vklad listu jinému k — býti nemá, leč se rozsud stane pány 24; pastvy užívati rybníku bez — 57; — vedením vody struhou napraviti, — na hrázi rybníka dáti opraviti a tak opatřiti, aby se nedála 276; dobytky v rybnice napájeti bez — luk a obilí 279;

š k o d y: —, což by na stávku naložili neb pro to

nezaplacení (platu) vzali 228; — pro nevydání platu 254, skrze nevyplnění platu 301; — nemalé na dědinách a loukách (pustého dvoru) 292; — ve válce 82.
šlejferny, šlajferny (= brusírny): 384, 389.
špitál: Bystřice 2.: 52; Jaroměřice nad Rokytnou 95, 230; Krumlov Moravský 7; Meziříčí Velké 20 (— Všech svatých), 35, 416 a 417; Praha, u mostu [Karlova] — křižovníku s červenou hvězdou 292; Tišnov (u Tišnova před klášterem, u Tišnova) 88, 109; posvátný dům špitále jerozolymitánského 320.
špitálníci: — přísežní (Meziříčí Velké) 417.
šrank (před stolicemi soudu zemského), v. soud zemský.
šrůtka (= plat od nakládání a skládání sudů s pivem): — piva (koupena od městského rychtáře v Jihlavě a jeho bratra pro obec města Jihlavy) 140.
štanproch, štanpruch, v. [lom kamenný].
štěpnice, ščepnice 407; — (mn. č.): 39, 135 (2x), 208, 271, 306, 316, 363, 387, 393, 397, 402, 405, 406, 407, 413, 424.
štiftířové, štyftýřové, v. Vizovice, Žďár 2.: srov. fundátorové.
štiky, v. plat naturální.
štít, ščít, v. erb.

T.

tabulae, thabulae: — marchionatus Moraviae, v. desky zemské markrabství moravského.
taras, v. rybník.
tenata: — zaječí 318.
tenatný, v. hony, lovy.
tetka (= teta): 62 a 63.
toky: — vodné 86, 170; — vodní 67.
tolary: 351, 367, 385, 397, 398, 399, 400, 401, 405, 411.
topení, v. rybník, rybníky.
topiti, v. rybník, rybníky.
tovaryš: tak tě (páni mezi sebe) přijímají a za — a sobě rovného rádi mají 5;
tovaryšové: rukojmí na místě jiných rukojmí a — svých 211; — svým v tom rukojemství a v témž listu 211.
tovaryšství (tovaryství): v stav svůj panský a v své — přijíti a vpustiti 425.
trata: kus lesu, jednu —, slove Ouhory 205 a 206;
traty: se třmi — lesa a hor 222.
tratě: dvě — rolé 59, dvě — role 130.
trávníky: 17, 18, 90, 247.
trh (= kup, prodej): 69, 96, 195, 325; — a frejmark 268; — a smlouva, smlouva a trh 258, 310, 313, 317(2x), 320, 350, 352, 353, 411.
trh: s čímž by na — jeli aneb z — co vezli 294; v. také tržné.
trhový, v. smlouva.
trniny: 180, 206, 211, 222, 355.
trouba, v. rybník.
truhlička: — žlutá 422.
truksas: Volf Dytrych (Jetřich) hrabě z Hardeku etc., nejvyšší dědičný šenk v Rakousích a — v Štyrsku 420.
tržné 355.
tříti se, v. páni moravští.
tvrz v obcích: Alexovice 315, 368(2x), 369 (2x); Batelov 231, 324; Benedin 27; Biskoupky 370(3x), 391; Bohdalice 354; Bohušice 1.: 26/27, 46, 334; Bohutice 1.: 242; Bolíkovice 71, 196, 198; Borovná 203, 333; Bošovice 14; Brtnice 2.: 283, 305; Břeclav 250, 251; Březník 56, 128 (stavená), 337, 371, 391, 392; Bučovice 64, 135; Budeč 1.: 274; Budišov 7, 105, 400; Budkov 101, 154, 226, 307; Budkovice 234; Bystřice 1.: 316; Čechočovice 55, 99; Čejkovice 141, 142, 207, 208, 250, 285; Dambořice 9; Doubravice 2.: 164; Dunajovice 2.: 16, 119, 336, 379(2x); Dvorce 3.: 330; Fryšava 404 (2x); Habrovany 138; Heroltice 241; Hodice 85, 158, 193; Horákov 335; Hostěrádky 1.: 113, 379; Hostim 16, 358; Hrotovice 401; Hrubšice 371, 391; Hrušovany 2.: 34, 189, 404 (2x); Jakubov 1.: 61; Jaroslavice 77; Jedovnice 15, 289(2x); Jemnice 2.: 147; Jinošov 10 (2x), 15, 59, 87, 236; Jiříkovice 15, 97, 196 (2x); Knínice 1.: 26(3x), 140; Knínice 4.: 15, 46, 60, 111, 112; Kobeřice 288; Kobylnice 81, 197, 226, 335, 413, 424; Kostníky 99; Kotvrdovice 9, 35, 51, 273; Kounice 2.: 120, 121, 158, 159; Kovalovice 415; Kralice 40, 401 (2x); Krhov 47; Krhovice 120; Kuničky 3.: 211; Kuřim 329; Kyjovice 143, 415 a 416; Lelekovice 36(2x), 37, 113, 167, 179, 183(2x), 312, 378; Lesonice 1.: 7; Lesonice 2.: 168; Lhota 2.: 27, 79, 85, 106, 115, 232; Líšeň 406; Litava 36; Litovany 8, 61; Lovčičky 8(2x), 49(2x); Lubnice 103 a 104, 108; Lukovany 315; Lysice 6, 50 a 51; Markvarec 349; Martínkov 378; Maříž 65 a 66, 145; Mezilesice 247; Miroslav 11, 67, 86; Moravec 25, 147; Mutěnice (tvrz aneb tvrzisko) 320; Myslibořice 36, 112, 126, 214; Náraměč 9, 34; Násedlovice 1.: 316, 384; Nosislav 35 a 36; Okarec 10, 243, 375-376; Okrašovice 49; Oleksovice 2.: 389; Olší 36; Opatovice 2.: 50; Oponešice 78, 138; Oslavička 392; Ostopovice 100, 108, 168, 287; Otradice, Otradická 114, 282; Pánov 17; Petrovice 5.: 99; Plaveč 73(2x), 96, 98, 99; Polánka 394; Police 71, 195; Ponětovice 222; Popovice 1.: 25; Pozďatín 86, 265, 376; Pozořice 49(2x), 84(2x, v č. 31 místo v Popovicích čti v Pozořicích), 210, 232; Prštice 246; Puklice 236, 242; Rácovice 126, 133, 273, 278, 307, 336; Radkov 1.: 193; Radotice 9, 33(2x), 44, 67; Rašovice 58, 89; Ratibořice 55, 72(2x), 126, 406, 408(2x); Rozsíčka 3.: 84, 131; Rožínka Dolní 113(2x); Rudolec 1.: 102, 349, 389; Rudolec 2.: 5, 10, 171, 360; Řečice 407; Řečkovice 42, 83, 102, 170, 283, 311(2x), 327, 361; Říčany 1.: 12, 22, 37, 43, 394, 425; Říše 1.: 26(2x), 134, 193; Slatina 1.: 235; Slatina 2.: 33, 70, 302; Slavětín 97, 210, 424; Slavíkovice 1.: 135; Stonařov 216; Střeně 61; Studená 384; Studnice 1.: 46; Syrovice 2.: 171, 330; Šašovice 28, 43(3x), 353; Štěměchy 119; Tavíkovice 92, 97, 98(2x), 338, 360, 361; Trstěnice 402; Třebětice 26, 306, 329; Třešť 145; Tučapy 1.: 194; Tulešice 251; Tvořihráz 16; Uherčice 2.: 333, 414(2x); Úhřice 2.: 272, 322, 336, 368; Urbaneč 243, 333; Valeč 12,

384, 385, Vaneč 21; Vedrovice 230, 288, 348, Vesce 2.: 385, 413; Višňové 235; Voda Dobrá 2.: 50; Vratěnín 333, 414, Vydří Kostelní 37, 81, 213, Zhoř 1.: 13, Želetice 1.: 142, 161, 168, 379(2x); Žerotice 128, 358, 387 a 388; Žerutky 1.: 47, Žadlochovice 7, 62, 63, 130 422;
— pustá: Babice 2.: 100, 108, Bačkovice 195; Dvorce 2.: 211; Hirschspiel 210, Horákov 424, Hornice 195, Jemnice 2.: 390, 405; Jinošov 10, 59, 87, Kojatin 374; Kostníky 195; Kozlov 3.: 80, Kupařovice 90; Lovčovice 195; Mezilesice 211; Moravec 390, 405; Mstěnice 40, 96; Naraměč 400; Němčice 14.: 350 a 351; Nesklovice (— a ves pustá) 347; Osová 1.: 359; Ostopovice 286, Plaveč 143; Ponětovice 335, 424, Prštice 66, Radkov 1.: 390, 405; Rašovice 211, 310; Říčany 1.: 288, 289, 358; Vranin 317, 318, 320; — stavená: Březník 128; — zbořená: Týnec 195.
tvrzisko: Archlebov 64; Kuničky 3.: 23; Mutěnice 320 (tvrz aneb —); — pusté: Horákov 413; Ponětovice 413; Sentice 208, 271, 300, 387;
tvrziště, tvrzišče: Dambořice 60; Dražůvky 135; Dvorce 2.: 89; Kuničky 3.: 23; Sentice 103; Nesklovice (— v pusté vsi) 60; — pusté: Lechovice 15; Prušánky 285; Potvorovice 285; dvě —; Všetrapy 285.

U.

ubce, ubec, v. obec.
ubrmané, obrmané, ubermané: 294, 295, 396; srov. přátelé, smlouvce, vypovídati.
údol, oudol (jen v mn. č.): 33, 108, 126, 136, 156, 320, 349, 350; údolí, oudolí: 28, 36, 60, 160, 164, 172, 250, 393; (mn. č.): 11, 27, 41, 65, 85, 87, 102, 179; údoliny: 26, 96.
ujec: 44, 164.
újezd (oujezd) 142.
ukázání, v. svědkové.
ukázati, v. plat.
úlehle, oulehle (mn. č.): 19(2x), 27, 34, 35, 45, 58, 83, 211, 235, 340; staré —: 60, 64, 65.
ulice, v. Brno (ulice).
uplacování: dvě klášterní vsi, zápisné, navrácenÿ klášteru bez — 132.
úplatky 283 (z lánu).
úrok, ourok: 15, 17 a 43 (ze svobodného lánu), 61 (k proboštství a faráři), 292; peněz hotových aby se na žádnou lichvu ani na — nepujčovalo 305; — obyčejný: trhovou cenu pod — obyčejný ujistiti 411;
úroky, ouroky: 12, 14, 15(2x) a d. velmi často; nic tu sobě na tom dvoře — nepozůstavujíc 416; — k kostelu 61; — spravedlivé 45.
urozený, urozeni, v. páni.
určiti: list správní položiti anebo rukojmiemi hodnými za dokonání listu, za dodání to — 317.
úřad, ouřad: — komornictví markrabství moravského 153; z — našeho biskupského (= jako biskup) 249; — městský, v. město.
úředník, ouředník: — panny abatyše 210, 286; panny převory 279; Bohunky z Pernštejna 344, 345 (Jan, na Sádku); — na zámku Mezeříčí (— Meziříčí Velké, Mikuláš st. z Vlčí Hory) 423(2x), 426; — na Pernštejně (Bohuslav Sadovský z Sloupna) 409;
úředníci, ouředníci zemští: sněm za — práva vyššího 187; přidědění při přítomnosti jiných pánův — obojího práva 261; u přítomnosti jiných — menších zemských 413; — menšího práva, v. soud zemský: právo menší zemské; nejvyšší — království českého se přimlouvají za vpuštění v řád a stav panský 425; přikazujíce větším i menším — desk zemských království českého, též i markrabství moravského 212 (král);
— kněze opata i konventu 223; — Žabky z Limberku 276; Jana 3. z Pernštejna 276, 294.
ustání: — a zvodem a zemským právem obdržel 13, 18.
ustanovení: — panské, v. soud zemský: místa na soudu zemském.
útočiště: kartousové (v Nové Vsi blíž Brna — Pole 2., Královo) včas války a nepokoje své — do města (Brna) mají 325.
úvary: 17(2x), 18, 20, 27, 87.
užitek, oužitek: čtyři drajlinky vína oužitku 399;
užitky, oužitky: 13, 14(2x), 15 a d. velmi často; — desátků na poušťch (= pustinách) 216; — z luk a z řek 182; — ve vsi i na poli 107; „knězi opatovi ani konventu jeho z té pusté vsi žádní oužitkové nešli ani na tej vsi jim zapsáni byli" 390.
užívání: společné — rybníka, v. rybník.

V.

vaj — (předpona), v. vý —.
val: — horní i dolní města Znojma 258.
valcha: 373, 383.
valchovna, valchovňa: s valchovní v témž mlýnu 389.
válka: in presenti guerra (škody v ní způsobené) 82;
války: jsouc (král Ferdinand) mnohými a znamenitými válkami velice obtíženi 266.
várky, v. plat z pivovaru.
vařicí, v. krčma.
vdání: dání peněz dcerám a vnukám, každé z nich v roce pořád zběhlém po — jejich 343; v. sestra.
vdova: 50, 328, 334, 401, 429; opatření — v poručenství, v. manželka; srov. nápadnice, poručnice, proměnění stavu.
vědro (vína): — obyčejné 415;
vědra (vína): 141, 162, 182 (dreilink vína anebo dvadceti —, dreilink svůj neb dvě bečky ve dvatcíti —), 285, 302 (dvě bečky vína po desíti vědřích), 427; srov. bečky, desítivěderní, drejlink.
vej — (předpona), v. vý —.
vejce, v. plat naturální.
věnný: věnné držení 16; — groše 28; — jmění 193; — peníze 199(2x), 221; v. plat, právo věnné.
věno, pravé věno: 6(4x), 7(2x), 8(5x), 9, 15,

17, 23, 24, 25, 27, 28(2x), 33(2x) 37, 40, 43, 46, 47, 56, 57, 59(2x), 61, 64, 70, 72, 90, 96, 97(2x), 106(2x), 115(3x), 120(2x), 125, 128, 130, 142, 154, 159, 169 a 170, 171, 188, 190, 193, 197, 206(2x), 207, 209, 210, 211(2x), 223, 235, 237, 245, 257, 272, 277, 284, 289, 311, 312, 316 (2x), 323, 329, 333(3x), 335, 336(5x), 337, 349, 350, 352, 354(2x), 357(2x), 358(2x), 379(3x), 385(2x), 389(4x), 401(2x), 402, 407(2x), 408, 416; — slušné dceři dáti 81; — v poručenství 212, 429; každý otec dceři může věna polepšiti 81; dceru neb dcery slušně věnem opatřiti 118; manželka může — poručiti a dáti 422; manželce k jejímu — přidati 212; manželka nemá z peněz, které manžel vzal nad její věno, hýbána ani splacována býti do svého stavu proměnění 87; — manželky zúplna a docela spraveno má býti 304; jestliže by (manželka) věnem i nad věno vybyta byla 429; manželce (sumu) — jejího vydati 288; v. také příjemčí, věnný, právo věnné;

nad věno, nadvěno: 27, 40, 43, 72, 87, 88, 196 (2x), 199, 206, 211, 284, 289, 311, 316(2x), 329, 333(3x), 335, 336(5x), 327, 343, 354, 357, 358 (2x), 376, 379(3x), 389(3x), 401(2x), 402, 407 (2x), 408(2x), 416, 429; manželce (sumu) nad věno dluhu pravého zapisuje a vkládá 385; (sumu) nad věno převésti 72; (sumu) nad věno peněz (manželčiných), kteréž jsem k sobě přijal 350, 354; v. shora 87; (sumu nad věno na vsi ukázati) 72; v. shora 429; (sumu) zlatých, kteréž jsem vzal nad věno 72; nad věno deskami, dskami zemskými, ve dskách zemských zapsané 72, 284, 289, 402, 407, 408(2x); (suma) kop groší, kteréž nad věno dskami zavázané má (manželka) 196; v. také příjemčí.

věřitelé: dluhy spravedlivé (dědic) aby splatil aneb se s — o to urovnal 410.

ves: — opravní 413; — pustá, velmi svobodná a žádnému nezávadná 181; — špitálská 372; — náležející k faře a špitáli 230; — usedlá (proti pusté) 400; —, „kteráž se neopravuje, ale čím dál vždy víc opouští a kazí" 282; —, která již k klášteru skoupena 374; jakž jest ta ves zastavena 320; městečko a ves Višňové 235; — pustá: Arklebice 1.: 78, 138; Arklebice 2: 383; Bezděkov 1.: 48 (villa deserta), 119; Bítovánky 290; Blažkov 2.: 360; Bobrovany 172; Bohušice 2.: 23, 86, 89, 211, 310; Bohutice 2.: 135, 198, 221, 361, 362, 385; Boronavice 157; Borotice 2.: 177, 189; Bořečkovice 214, 290, 310, 328; Bradlné: Horní 143, 164, 356(2x), Prostřední 356(2x); Březová 48 (villa deserta), 119; Budějovičky 140; Budkovany 9, 35, 51; Bukovany 172, 404; Bystrc 2.: 15; Cvikov 88, 125, 142; Český 338, 393; Čížov 2.: 119; Čížov 3.: 154, 159, 256; Dašovice 48 (villa deserta), 119; Dluhonice 195; Držkrajovice 128, 189; Dubec 306; Dvorce 1.: 9, 35, 51; Epice 338, 393; Falknov 9, 44, 216; Gnast 156, 338; Hamlíkov 136, 349; Hlinka 208, 271, 306, 387; Hořeřice 233; Holubice 1.: 226, 307; Horky 400; Housko 136, 349; Hrbov 1.: 172; Chlébské 27 (Staré); Chlístov 2.: 359, 403; Chobot 95, 178, 231; Chroustov 1.: 214, 384; Chřebtov, Chřeptov 377; Jablonné 1.: 364, 393; Jazovice 154, 159, 256; Jelřice 2., 235; Jenišov 48 (villa deserta), 119; Kachnovice 189, 404; Kamenec 218, 219; Kaménka 36(2x), 37, 167, 179, 183; Klentnice 266; Knašpice 189, 404(2x); Kocanov 209; Kojatice 55, 89, 310 (ale je to jen omyl v nadpisu vkladu, srovnej na 290); Kojatín 374, 377; Komínec 172, 404; Koválov 130; Kozojedy 58; Krátecko 399; Krumvíř 1.: 44, 125; Křeslík 54; Křímov 154, 159, 256, 364, 393; Kulířov 136, 349; Kuničky 2.: 88; Kuničky 3.: 23(2x), 86, 89, 211, 310; Lenovice 316; Lhota 1.: 131, 132; Lhota 5.: 36, 272, 322, 330, 368, 384; Lhotky 2.: 404; Libice 258; Lipňany 112; Lipolec 23; Loučka 2.: 234, 235, 283, 305; Louka 4. [jinak Lykodery] 112; Lovětín 265; Lykodery, jinak Ostrá Louka 214; Lyšanovice 245, 402; Martinice 1.: 189; Martinice 3.: 245, 312; Martinice 6.: 134, 180; Mezilesice 89, 211, 247; Milíčovice 338, 393; Modletice 189; Modřičky 246; Moskovice 187, 330; Mstěnice 96; Mstěníky 94; Načeratice 298, 299, 300, 338; Nárožínky (Nárožinky?) 154, 159, 256(2x), 364, 393; Narvice 163; Násedlovice 2.: 385, v. také Nesklovice; Nedvězí 348; Nehradov 374, 383; Němčice 2.: 98, 127; Němčice 3.: 300, 302, 338; Němčičky 3.: 162(2x), 163, 181, 182; Němkyně 360; Nesklovice (snad Násedlovice 2.) 60, 340, 347; Neslovice 120; Nežetice 127, 210, 232, 395, 396; Nizov 360; Ochoz 1.: 42, 172, 404; Oldřichovice 156, 205; Onšov 1.: 154, 159, 256(2x); Onšov 2.: 189(2x), 297, 300, 302(2x), 338; Opatovice 1.: 140, 195; Osmoruby 110, 195; Osoudov 140; Ostrov 2.: 172, 404; Ostrovánky 135, 161; Otín 1.: 140; Otoslavice 154, 159, 256(2x), 364, 393; Pastelči 94, 159, 256(2x), 364, 393; Petrovice 2.: 236; Petruvky 2.: 48, 119; Petřín 6.: 159, 256(2x), Pfaffendorf 216; Pikarec 405; Plumluvky 90, 130, 247(3x); Podolí 9, 35, 51, 136, 349; Poklaky 55, 72, 406; Polekovice 236, 242, 348, 353; Popuvky 2.: 374; Pořičany 266; Potvorovice 285, 390 a 391; Pransvice 275; Prátlsbrun 266; Pravčice 154, 159, 256(2x), 364, 393; Preser 181, 182(3x); Prosenín 374, 383; Prušánky 88, 250, 285; Přestavlky 1.: 88, 125, 142; Přibyslavice 2.: 23; Psáry 16; Purkmanice 142, 168; Radíčovice 383; Radslavice 1.: 26, 172, 404; Raklinice 121, 159; Regenholz 48 (villa deserta), 92, 216; Rousměrov 390, 405; Rožmitál 1.: 310; Ruperštorf 88, 250, 285; Rytířsko 374, 383, 392; Říčánky 10, 375, 376; Sádkov 14; Sedliště 101, 226, 307; Schönstrass 385; Skrhov 62; Skřichovice 78; Skřípov 14; Soběbřichy 135; Srnávka 36(2x), 37, 167, 179, 183; Stančice 223; Steklice 195; Stoječice 54; Strážov 1.: 119, 302; Střelice 1.: 402; Svařenov 374, 377, 383; Svatoslav 1.: 383, 392; Světlá u Chlumku 377, 388; Světlá u Pavlínova 377; Svojkovice 48 (villa deserta), 119; Šanov 189(2x); Šatice 54; Šenhofy 154, 385; Šenkenberg 338; Telčice 154, 159 256(2x), 364, 393; Teplany 266; Típeček 15; Tisová 226, 307; Trojanov 310; Uherčice 2.: 54; Újezdec 195; Ulvy 250, 285, 305, 336; Unczndorf, v. Onšov 2.; Vacenovice 2.: 48 (villa deserta), 119, 126, 406, 408; Ves 7.: 374; Veselí 2.: 23; Věteřov 385; Vlčí Keř 242; Vlkov 2.: 338, 393; Vlko-

vice 189; Vříst 92 (ves pustá na Vřísti). Všetrapy 141, 250, 285. Zahrádky 140. Zhořec 1.: 234 a 235, 281; Zhořovo 374; Ždánice 1.: 94; Želice 100. Želovice 2.: 134, 157, 203. Žerůtky 2.: 187. v. vysaditi.
vsi: — dědičné i zástavné 5, „jiné dvě — na lidech usedlých i na platích tak dobré, jako svrchupsané — jsú“, koupiti 290; i s jinými vesnicemi pustými, které na tom zboží hrušovanském (Hrušovany 2.) jsou 404, i jiné — pusté, k tomu panství (Vranov 1.) příslušející 154, 159, opat. majíc některé — vyplatiti 258; v. vysaditi.
veska: Dukovany 31, 32, Heřmanice 1.: 31, 32, Chroustov 2.: 62; Kúsky 42; Kozlov 3.: 80 (— i ves); Olešinky (= Olešnička 2.?) 40; Žerůtky 1.: 47; — pustá: Bořikovice 57; Nežetice 87, Střelice 1.: 88; Újezdec 38; Zašovice 9.
vévoda, vyvoda, v. Matyáš; v. také dux.
věž: — na předhradí mezeřickém (Meziříčí Velké) 302.
viceecancellarius (= místokancléř), v. kancléř království českého.
vidimus: listy i — 77; — listu 103 (vepsán v listu královu).
vikář, v. Pole 2.
vinice 405 (pod zámkem Špilberkem); — (mn. č.): 31 (s — i s místy, kdež by mohly dělány býti); s — 32 (v příslušenství zboží ivančického); 88 (v příslušenství Trstěnice, Střelic 1., Džbánic); 397 (v přísluš. hradu Špilberku); 415 (v přísl. Kovalovic, Šumic 2., Vítovic); v. perkrecht, vinný, vinohrad, vinohrady.
vinný: srov. desátek, desátky, fury, hora, hory, plat, poplatky, šenk.
víno: 28, 141, 160, 162, 163, 210, 285, 302, 336; — dobré 417; — panské 406; srov. bečka, drejlink, šenk.
vinobraní: 286, 411, 415.
vinohrad: — nepojmenovaný: Bílovice Velké 222; Kobylnice 413; Kounice 1.: 266, 406 (pod hradem); Krumlov Moravský 345 (v Lazební hoře); Kukvice 189; Kyjovice 388 (v kyjovské hoře); Lidměřice 113; Rašovice 89; Trstěnice nebo Střelice 1. nebo Džbánice 88; Tvořihráz 407; Voda 2.: 50;
— pojmenovaný: — v Grajtiech, v Graytích (Miroslav) 11, 67; — Vonný v hoře Kunstátích (Čejkovice) 304; v. vinohrady (Nosislav); — dědičný, Zolczar řečený, v horách evančických, „svobodný od desátku, horního práva a všech poplatkuov“ (Ivančice) 38; — panský na Bočíně (Tetčice) 404; — panský svobodný v Staré hoře kyjovské (Kyjovice) 415; — pustý Winholcz, jménem Winholcz, ve džbánických horách (Džbánice) 121, 159; — svobodný v hoře weymperské, waymperské (Miroslav) 11, 67, 86; v. výše — panský svobodný, — dědičný, Zolczar řečený;
vinohrady: (kde se jmenuje více obcí, uvádí se jenom ta, po které se jmenuje statek, s poznámkou: statek): Alexovice 368; Archlebov 101; Biskoupky 370; Bohutice 1.: 242 (statek); Bojanovice 3.: 115 (statek); Bojanovice 4.: 137; Boleradice 250, 277 (statek); Bošovice 14 (statek); Bučovice 135 (statek); Budkovice 234; Čejkovice 142, 208, 277, 285 (statek); Dambořice 9, 60 (statek), 167; Dražůvky 183 (statek), 247; Dunajovice 2. 16, 119; Hodějice 310 (statek); Horákov 222; Hostěrádky 1.: 206; Hrubšice 371 (statek); Hrušovany 2.: 404 (2x, statek); Ivančice 345, 346; Jaroslavice 338 (statek); Kadov 319; Knínice 4.: 112(2x); Kobylnice 413 (statek); Kovalovice 415 (statek); Krumlov Moravský 345, 346; Křídlůvky 298—300 (statek); Lamberk 391 (statek); Lidměřice 125, 141; Líšeň 220, 406 (statek); Lukovany 316; Medlánky 390; Měnín 398; Morašice a Našiměřice 14; Mutěnice 320; Němčičky 1.: 376, 403; Nenkovice 154 (statek); Nosislav 36 (statek, vyjmenovány); Oleksovičky 290, 300; Ostopovice 168, 286; Otnice 290; Plaveč 73; Plumlůvky 90, 247; Polánka 394; Popice 1.: 51; Pozořice 49; Řečkovice 108; Říčany 1.: 289; Slatina 1.: 235 (statek); Slavkov u Brna 211 (statek); Šumice 1.: 224, 225; Šumice 2.: 14; Těšetice 318, 348; Tetčice 404; Trstěnice 88, 402 (statek); Tulešice 251 (statek); Tvořihráz 16 (statek); Týnec 195 (statek); Únanov 59, 130; Václavov 84; Vedrovice 236 (statek); Višňové 235 (statek); Vítonice 337; Znojmo 258; Želetice 1.: 161 a 168 (tu statek); Židlochovice 398, 411; — dělané i nedělané 14 (Šumice 2.); kteříž vinohradové předešle osvobozeni 398, 411 (Židlochovice); —, kteréž se rozdělávají v rolí 167 (Dambořice); srov. hory, perkrecht, plat, platy, právo horné, horní, vinice, vinný, víno.
vinohradní, vinohradný, v. hora, hory, plat, platy, poplatky.
viny: 48, 89, 114, 171, 220, 221, 223, 328, 431 (str. 48, č. 136, str. 89, č. 56, str. 114, č. 193).
víra (= vyznání) 353; svatá — křesťanská, v. protivníci.
visitátor: kněz Pavel, — zákona kartouzského 325.
vklad: — nedokončený a začerněný 34 a znovu, úplný 46; — č. 114 na str. 145-146 přetrhán a opakován na str. 146, č. 116, protože v č. 114 chyběla závěrečná formule: A jestliže by mně . . .; — č. 24 na str. 171 vymazán a znovu vložen na str. 327, č. 173 podle naučení komorníkovi danému, protože v prvním bylo město omylem nazváno městečkem; — na rozkaz, z rozkázání krále 24, 33; na rozkaz hejtmana markrabství mor. 82; — vymazán na přiznání a dovolení císaře 400; srov. vkládání, vložení, vložiti;
vklady: měst a městům, měšťanů a měšťanům, v. město.
vkládání: od — do desk zaplatiti 181, 229, 252, 254; odpor proti — 41; proti — a spolku 11.
vládykové: — na soudu zemském, v. soud zemský v Brně; srov. rytířstvo.
vlastenství: 7(2x), 9, 10(2x) a dále velmi často.
vložení: od — do desk platiti 224, 291, od — vkladu zaplatiti 351.
vložiti (do desk zemských): desátek 298; faru 353; list 289; obdarování od krále 32; odkazy i s mocným listem královským 118 (ustanovení obecního sněmu v Brně o poručenství na mocné

listy královské); plat 291; plat a desátek 298; plat a věci potravné 417; povolení biskupa s listem správním 248; smlouvu 287; smlouvu s potvrzením krále a biskupa 332; sumu hřiven 40; trh 325; tvrz s dvorem 9; ves 291, 311; dvě vsi 297; vklad platu 310; zboží 299, 300; vklad znovu — (pro omyl) 327; srov. list, smlouva.

vnuka, vnuky (= vnučka, vnučky): 85, 234, 343; srov. vdání.

voda: — (= řeka) Blatnice (nyní Jevišovka) 416; — (= řeka), řečená Morava 195; — (= potok) jménem Říčka (přítok Cézavy) 205; — (= řeka) [Svitava] 367; — (= řeka) Švarcava (= Svratka) 294;
— hostinská 294; — nápadní 418; — tekutá i netekutá 34, 83, 115, 154, 188;
vodu v třech rybnících držeti 362; — ze struhy k nahánění (nového) rybníka 276; rybník vodou napustiti 369; z strany — veliký nedostatek v čas ohňův v Brně 325; aby se braněmi a ploty rybníků — neopítila 362; vody na rybník potřeba 275; — na haltýře aneb do rybníka nového ze staré struhy pouštěti 275; — do rybníka pouštěti 276; z rybníka (když by se udělal) — troubou spouštěti nemají na jiný rybník 260; z rybníku upouštěti [vodu] až po kamení sádové 395; s tou příkopou, kterouž — vedena jest do rybníka 11; aby — do rybníku vedena a brána bývala 418; struha k vedení — 418; struha a vody volné vedení 419; rybníček, z kteréhož — vedou do města Brna, vodu z téhož rybníčka vésti do města 325; rybník zastaviti a vodou napustiti 396; v. rybník;

vody: s — stojecími i od starodávna tekoucími 92; s — tekutými i netekutými, stojícími 359; k — (rybníků) dobytků připouštění svobodné zůstává 362; s —: 8, 9, 10(2x) a d. častěji.

vodní, vodný, v. požitky.

vodotočiny 283.

vojska: — krále (Ferdinanda) proti pohanům v poli ležící 266.

vosk: 61, 226, 270.

vozník (= kůň vozní) 318.

vrbiny: 70, 138, 160, 161, 167, 168, 171, 172, 187(3x), 206, 207, 220, 221, 223, 232, 246, 249 (2x), 255(2x), 265, 268, 273(3x), 289, 290, 314, 315, 328, 330, 331, 354, 356, 386, 388, 403, 415, 424, 425.

vrch: — Rychval 211; [vrch] Šíp 21, 172, 210; vrchy 205, 218, 402.

vrchní, v. pán, páni; — panství 154 (jedn. č.); 132 (mn. č., lze také čísti svrchní), 433 (str. 132).

vrchnost: 172, 231, 241, 256, 270, 315, 323, 364, 394, 433 (str. 172, 323); v. král si vyhrazuje; vrchnosti: se všemi — 403.

vtopovati, v. rybník.

vůle, vuole: 180, 212, 269, 289, 301, 343, 351, 417; v. král: dává vůli, dopouští, králova vůle; od krále vůli a potvrzení na smlouvy zjednati 352; v. hejtman markr. mor., stavové markr. mor.; — dobrá: 4(2x), 5, 63, 69, 78, 103, 139, 148, 215, 224, 268, 272, 367, 368, 369, 370(2x), 423, 426; dobrá a svobodná —: 204, 251, 272, 279, 369, 371, 409, 426; dobrá, svobodná a plná dobrá vůle 79.

poslední vůle, v. poručenství 127, 322, 342, 344, 409, 421.

vůle, v. zvůle.

vůz: — okovaný 318;

vozy, vozové: — lesu dáti k opravě nynějšího tarasu na rybník 276; — dobré a úplně nakladené sena dobrého dáti, aby vozové (sena) správně nakládáni byli 293; v. také hráz.

vybýti: — dceru při vdání vajpravou pečlivou 429; jestliže by (manželka) vybyta byla při proměnění stavu svého 429.

vyfrajmarčiti, vyvfrajmarčiti, vyfrímarčiti, vyfrýmarčiti, v. směna 55, 72, 93, 105, 234, 235.

výheň 31.

vyhrazovati si, v. král si vyhrazuje.

vyhražďovati: toto (desátky) se — 260.

vychování (= zaopatření): což by koli oužitkův nad — manželky a dítek přibylo 305.

vyjití (ryb z rybníku), v. ryby.

vykvitovati 397.

vymazání: odpor tomu — 34.

vymazati (z desk zemských): biskupovi a jeho kostelu v jeho právu biskupském ves z desk brněnských 22; plat vymazán 34; půl vsi vymazáno 35; věno vymazáno a na list převedeno 170; dva lány svobodné — a vypsati 181; spolek vymazán 27, 243; kdež by prvním opatům a konventu ve dskách svědčilo, mají — 299; kdež by převorům a konventu ve dckách svědčilo, mají — 300; ves vložena do desk brněnských a vymazána z olomouckých 311; zboží své na místě bratří a strýcu — a jiné ve dsky zemské vložiti 323.

vyměniti, v. směna 194.

vymíniti, vymieniti, vymíniti si, vymieniti si: dvůr 6; dvůr manský 296; důchody 341; honění dobytků do rybníka a napájení jich v něm 219; hrad 7; kdož by list měl, ten má a míti bude touž moc a právo 204, 339; dva many 406; nevydávání vína, jestliže by kdy hory zpustly 210, 286; sumu peněz 87, 180, 284; odkaz zboží s podmínkou sňatku nebo peněžité náhrady, když by k němu nedošlo 343; možnost odkazu peněz 343; odkazy klenotu a svrchků 335; odkazy peněz služebníkům 6; zaplacení odkazů peněz 6; odkaz platu k kostelu 6; odkazy nebo zapsání mimo poručenství 212, 343 (peněz); opatření, jestliže by se udělal rybník 260; pro lidi společné užívání gruntův pastvou 363; gruntův pastvami i na máčení konopí užívati 281; plat 6; plat roční opatům a konventu, plat svatojiřský týmž, leč lesů od sv. Jiří nemají prodávati ani mýtiti 341; plat roční do kláštera 400; poručenství změniti 344, 429; změniti a jiné způsobiti 288; mimo toto poručenství ještě jiné učiniti 410; komu co poručiti 429; poručenství zrušiti a proměniti, komu co poručiti 421; poručenství změniti, zrušiti 429; tři rybníky 362; úpravu pouštění a držení vody v rybníku 395; pro lidi svobodné ježdění s vozy i s jinými potřebami po hrázi rybníka přes splavy 281; že smlouva nemá míti moci bez povolení od fundátora kláštera 301, od fundátoru 313; že smlouva nemá býti stranám ke škodě, kdyby jí král nepotvrdil 270; půl vsi 6; dáti dobrou vůli 62, 63; vydávání kaprů a

štik 300; vymíněné vyminky 407; zaplacení od vkládání do desk 181; srov. pozustaviti si, vyhrazovati si, vyhražďovati, vyminka, výmluva, vynimati.
vyminka: při spolku na prospěch dětí 0, na prospěch manželky a záduši 0; faráře chovati te víry, jakž od starodávna tu býval 353;
vyminky: vklad kromě — v smlouvě trhové vymíněných 407; v. vymluva.
vymluva (= vyminka): přijímá na spolek pod —, kdyby se oženil a děti měl, aby spolek nic nevážil 84.
vynímati, vyníti: odkázání přes zápis a poručenství své 210, ze služeb a povinností manských: ves 110, ves a dvory 88, z povinností manských dvě vsi 140; zboží z manství 107.
vypis: nálezu královského o stávání ku právu 77;
vypisy: listu starých a výpisuv ohledavše (při výpovědi o desátek vinný) 285.
vyplacovati: věnná práva a jiné zástavy 23.
výplata, vajplata, vejplata: 65, 78, 79, 129, 148, 155, 194, 204, 258, 277, 351, 353, 367.
vyplatiti: hrad a město 78; klášter 259, 297; městečko a tři vsi 103; tvrz, ježto by těžce mohla z těch zápisuv vyplacena býti 120; tou sumou věc užitečnější 353; dvě vsi a dvory 129; zámek a klášter 246; ves, ježto by byla v zástavě aneb věnným právem zavázána, — a vypraviti 51.
výpověď, vajpověď, vejpověď: jednatelů a smlouvčích 211, 286; komisařů k tomu obzvláštně zřízených 423; přátel od stran vydaných 224, 340; smlouvčích 276; v. také vypovídati.
výpověď: — platu rok napřed učiniti 301.
vypověděti: sumu za prodaný pustý dvůr 293.
vypovídati: jednatelé a smlouvčí 210, 285; přátelé od obojí strany vydaní 340; ubermané, ubrmané 294.
výprava, vajprava, vejprava (= výbava): 81, 344, 345, 429.
vypraviti, v. vyplatiti 51.
výprosa: královská na věnné právo 61.
vypsati, v. vymazati 181.
vyraziti: sumu zástavní a sumu od krále k ní připsanou sobě — 351.
vyražování: sumu beze všeho a všelijakého — zúplna dáti 246, 259.
výsady, vajsady: svobody a —, z obdarování a — vyvésti 77; — a spravedlnost manů 383; — a spravedlnosti manů 388.
vysaditi, vysazovati: městečko 45; městečko a ves 44; mlýn 53; ves 63, 92, 320; půl vsi 221; ves z manství k dědictví, v. král vysazuje; vsi 115; dvě vsi z manství k dědictví, v. král vysazuje; dvě vsi a půl sedma lánu 24; zboží 47, 48, 86, 89, 114, 121, 126, 130, 154, 159, 170; zápisná zboží k dědictví, v. král vysazuje; aby to vše (u rybníka) vysazeno a vymezeno bylo kamením 219; srov. hranice.
vysílati, vyslaný, v. král vysílá; vyslaní, v. poslové 140; vyslaní od kapituly olomoucké ke smlouvě 326.
vysvoboditi, v. král vysvobozuje.
výtopa, vejtopa: novým rybníkem 235.
vytopení: — rybníkem 219.
vytopiti: — rybníkem, v. rybník.
vyvazovati, vyvazovati se, v. rukojmí.
vyvésti: z obdarování, svobod a výsad 77.
vývoda, v. vévoda.
vyznamenati, v. hranice, kopce.
vzdáti, zdáti: vzdáti dobrovolně právo a dání na úřad komornictví markrabství moravského, vzdáti úřad 153; zdáti opravu a spravedlnost na vsech a lesu 81.
vznésti: že jest tu vznesena (důvod k odporu proti vkladu dvoru a vsi, kde má sumu věna) 28, č. 249.

Z.

zabíti, v. lovy.
záduší: 9; — kláštera sv. Tomáše v Brně 156; u kostela sv. Jiljí v Budějovicích Moravských 274; v Kounicích 2.: 91; v Třešti 55; v. také výminka.
zádušní, v. plat.
zahajovati, v. rybník 362.
zahrada: 21, 128, 402;
zahrady: 52, 116, 208, 266, 268 (dvě), 271, 306, 316, 319, 329, 363, 387, 388, 393, 397, 405, 405 (dvě), 406, 413; plat z — 319.
zahrada (= usedlost, méně než čtvrt lánu): plat z ní 412.
zaječí, v. lovy.
základ: odpor proti vkladu vsi, že jest to — jeho k zprávě tří jiných vsí 19; rukojmí vkládají zboží, na němž měli sumy zaplacené za nebožtíka: na tomto základu našem 250; rukojmí vkládají statek po nebožtíkovi: na nás jest jakožto na rukojmie a — náš po smrti jeho připadl 339;
základy: některé — a pokuty propadené 224.
zákon (= řádová regule): — sv. Augustina 177, 292, 293; — a řehule sv. Benedikta 273; — cisterský 299; — sv. Dominika 138, 313; — sv. Jana 159, 321, sv. Jana Iherozolimitánského 167(2x), sv. Jana Jerozolimitánského 320, rytieřující sv. Jana, křtitele Božího, posvátného domu špitále Jerozolymitánského 320, 321; — kartouzský 325; — křižovnický 120, křižovníků s červenou hvězdou 253, 254, 255; — premonstrátenský 282, 290, 300. Srov. řád, řehole, zákonníci.
zákonníci: — (zákona sv. Jana Iherozolimitánského) 167.
zákopy: 243, 305 (zákupy), 307, 378, 385, 386, 406, 424.
zákupní, v. rychta.
zámek: Bitov 94; Boleradice 142, 208; Brumov 1.: 399; Čejkovice 391; Hodonín 139, 140; Hora 4.: 69; Hostim 413; Hrádek 1.: 393; Hrádek 8.: 156; Jaroslavice 156, 338; Jemnice 1.: 242, 352, 407, 408; Jevišovice 131, 354; Kounice 1.: 245, 246, 266, 267, 275, 276; Lomnice 1.: 328; Meziříčí Velké 220, 244(3x), 372, 379(2x), 417, 423; Náměšť 2.: 410, 411; Rosice 160, 172, 404, 405, 407; Sádek 355; Slavkov 79, 211; Špilberk 357, 397, 405, 411; Šternberk 411; Týnec 33; Veveří 66, 147, 148, 149,

154, 155, 204, 209, 344, 423, 424; Vranov 1.: 105, 153, 159, 256, 268, 363, 393; zámek znojemský 216, 226, 227, 271, 418; Žerotice 141; Židlochovice 294, 398, 411; srov. hrad;
zámek pustý: Frejnštejn 54, 414(2x), Holštejn 210, 232; Kokštejn 377; Kozlov 2.: 377; Lapikus 141; Lúčka (= Loučky 3.) 88; Rabštejn 1.: 241; Šenkenberk 156, 393; srov. hrad;
zámky: — (hrad Kunštát a tvrz Lysice) 6.
zamluviti: manželka zamluvená 343.
zapečetiti, v. smlouva: zapečetěná.
zápis: oprava ve vkladu po pozdějším — 21; zápisem toliko od králův českých a markrabí mor. drží zboží 31; pak-li by s toho světa sešla, tento — svoboden býti má 40; — krále na roční plat k zámku na místě berně královské 66; — a zřízení bratří z Krajku o jejich statku 81; —, o nějž byla různice mezi stavy mor., jest zkažen 117; — stavů českých v Praze r. 1505: 117; — o sedění panském, nedokončený 127; kněžský člověk, plat faráři dávati má, jakož naň — ukazuje 128; — a poručenství mé, jako bych to tímto — zapsal 216; ves ve dsky zemské vložiti, jakž — ukazuje 247; — krále na zástavu kláštera 259; — sumy na vsi 321; za výplatu sumu podle — krále dal a vyčetl 367; — s potvrzením krále o držení pusté vsi 390;
zápisy, zápisi: držeti v — králův českých a markrabí mor.: hrad 105, městečko 149, plat na rychtářství a na mýtě v městečku 154, tvrz 120, dvě vsi 132, zámek a město 242, zboží 32, 94; — na klášter 297; — o rybník 280; —, podle nichž se má položiti suma zápisná za výplatu dvou vsí a dvorů 129; — a listy s potvrzením krále (o pusté vsi) vydali 391; jiné listy a — o zástavu pusté tvrze a městečka, ač by se kteří našli, vrátiti 351; v sumách a v — v držení a užívání panství pořádnou zástavou jest 373; — na zástavu zámku a kláštera 246; jiné — na zboží 148.
zápisný, v. statek, suma, zboží.
zapisovati: plat (nadpis: zapsání platu) 312; dobrou vůli i své všecko právo 63; sumu zlatých ve dsky zemské 92.
záplata: — sumy 217.
zapsání: — platu 312.
zapsati: plat k špitáli zapsala 7; plat stálý — má 269, 284; sumu platu dědičného má — 340; lidé, na kterýchž plat zapsán bude, což jest zjednáno a v této smlouvě zapsáno 224; smlouva zapečetěná a v jednostajná slova zapsaná, v. smlouva: zapečetěná; všecek svůj statek a právo zapsala 62; suma kop gr. dskami zemskými zapsaných 408; suma zlatých na zámku zapsaných 344; suma zlatých uherských na vsi pusté zapsaných 391; suma zlatých uherských dobrých, komuž zapíši 6; což v tomto listu zapsáno jest [ke špitálu] 417; tvrz jest zapsána a zavázána 120; věno má zapsáno 6, 61; suma kop gr. nad věno, kteréž mám zapsané 408, suma zlatých nad věno, kteréž zapsáno mám 43, 408; — zámek, zámek s klášterem, v. král zapisuje; jakž to zboží k jejímu věnnému právu zapsáno bylo 208, že by ta zboží od markrabství mor., k němu příslušejíc, zapsána byla 32;
zapsati se: zapsal se ves pustou ve dsky vložiti 247.
zarostliny: 236, 314, 315, 370, 394.
zasaditi, v. kamení.
zasívati, v. rybník 362.
zástava, v. vyplatiti; zápis na — kláštera 259; tvrz pustá a městečko, dosud v —, prodány, i jiné listy a zápisy, ač by se kteří o tu — našli, vrátiti: 350 a 351; ves v — uvedena 321;
zástavy: kromě věnných práv a jiných —, ty sobě sami čistiti a vyplacovati mají 23; mnohých zboží a požitkův kláštera zavedení a — 102; zápisy a — panství 373.
zastaviti: což jest nebožtík — 51; ježto od mnoha let od kláštera odešlo a zastaveno bylo (v. zástavy 102) 103; tak, jakž někdy ten statek zastaven byl 351; zámek, zámek s klášterem, v. král zapisuje a zastavuje.
zástavný, v. páni, vsi.
zastoupiti, v. dluhy, půhon; uručil jest rukojmiemi, že to — má pod V^c zlatými, jakož sám za to prodal (při vymazání spolku) 27; převora a konvent v berních 228; kupitel prodávajícího u dvou paní v sumě kop gr. i zvodem (s zvodem?), kteréž na tu summu ručily, — má 318, 433 [str. 318, pozn. 1)].
zástupčí (ve sporu) 187.
záští: — kláštera 102.
zatopení: gruntu novým rybníkem 276.
zatopiti, v. rybník.
zavázati, zavazovati: kšaftem odkaz peněz 344; sebe, erby, dědice a budoucí potomky své, aby nadání zachováno bylo 417; dvě vsi, kteréžto (králi) manstvím příslušejí a zavázány jsou, nejsouce po tento čas více službami manskými z těch vsí (králi) zavázáni 80; aby tvrz a ves žádným manstvím a službami manskými k markr. mor. zavázána nebyla 66; tak, jakž jsem (manželce) smlouvou svadební zavázán 420; toliko dckami (ne listem) zboží zavázal 147; jakož jsem (zboží) tímto kšaftem svým zavázala 343; v. také král zavazuje.
zavedení: mnohých zboží a požitkův kláštera — 102.
závěrné (plat, z čeho?): 95, 171, 328.
závitek (Závitek?), v. Horákov.
zbor (Českých bratří): ivančický, krumlovský, rosický 346.
zboží (= statek): — směnou k statkům stolním biskupství olomouckého připojeno a puštěno 399; — movité i nemovité, dědičné nebo zápisné 215; zpupné — 187; v. zapsati, zavázati, srov. převoditi;
— bítovské (Bítov 1.) 94, 107; — deblínské 114; — dražovské 183, 247; — fryšovské 258; — hrušovanské (Hrušovany 2.) 404(2x); — jaroslavské 291; — kounické (Kounice 2.) 121; — křižanovské 19(2x); — kunovské (Kuničky 3.) 89; — kunštátské 6; — lesonické 7; — miroslavské 87; — rašovské 89; — rosické 147; — třebícké 148, 149, 373, 375; — újezdské (Újezd 9.) 7; — valečské 12; — veverské 155; — vranovské (Vranov 1.) 97; wenczeldorfské 67, weynczelersdorfské 86, weynčeldorfské (v orig. č místo cz) 11 (vše Václavov); — Kounice 2: 120; — Kronvíř 125; — Žatčany 399; — Židlochovice 7; — Žirotice 128; srov. panství, statek.

Ž.

žaludy: s svinskými pastvami v obrození (= úrodě) neb neobrození (= neúrodě) — 129.
železa: 318, 433 (str. 318, sl. l., ř. 13).
železný: v. brána.
žito, v. plat naturální.
živnost: (= doživotí) 88, 304; (= živobytí) 134, 212, 283, 420; (= život) 209, 210, 297, 304, 317, 335, 338, 344, 345, 375, 428.
život: kromě do dvou — piv do týž vsi brání 348; statek zastaven do jejich tří životův (Vilíma, Jana 3. a Vojtěcha 1. z Pernštejna) 351.
žleb: 54, 106, 218, 257; Dlouhý — 205; —, slove Rožmitál, a —, slove Trojanov 211;
žleby: —, slovou Vlčava 211.
žlíbek 289.

Obsah

Strana

Úvod . . . . IX—L
Text: Kniha XV. (XI.) z let 1480—1482 . . . . 1— 28
Kniha XVI. (XII.) z let 1490—1495 . . . . 29— 73
Kniha XVII. (XIII.) z let 1496—1506 . . . . 75—121
Kniha XVIII. (XIV.) z let 1506—1515 . . . . 123—149
Kniha XIX. (XV.) z let 1516—1520 . . . . 151—164
Kniha XX. (XVI.) z let 1520—1522 . . . . 165—173
Kniha XXI. (XVII.) z let 1523—1524 . . . . 175—183
Kniha XXII. (XVIII.) z léta 1527 . . . . 185—190
Kniha XXIII. (XIX.) z let 1528—1529 . . . . 191—199
Kniha XXIV. (XX.) z let 1531—1535 . . . . 201—237
Kniha XXV. (XXI.) z let 1535—1536 . . . . 239—261
Kniha XXVI. (XXII.) z let 1538—1554 . . . . 263—364
Kniha XXVII. (XXIII.) z let 1555—1557 . . . . 365—379
Kniha XXVIII. (XXIV.) z let 1558—1566 . . . . 381—430
Opravy a doplňky . . . . 431—434
Rejstřík jmen osobních a místních . . . . 435—521
Rejstřík věcí . . . . 523—573
Obsah 575

MORAVSKÉ ZEMSKÉ DESKY II

KRAJ BRNĚNSKÝ 1480—1566

ZPRACOVAL, ÚVODEM, POZNÁMKAMI A REJSTŘÍKY OPATŘIL

TOMÁŠ KALINA

NÁKLADEM STÁTNÍHO NAKLADATELSTVÍ UČEBNIC V PRAZE

VYŠLO R. 1950 PÉČÍ BÝV. ZEMSKÉHO ARCHIVU V BRNĚ,

S PODPOROU INVESTIČNÍ BANKY POBOČNÉHO ZÁVODU V BRNĚ

PRVNÍ VYDÁNÍ

VYTISKLA PÍSMEM TYPU MEDIAVEL KNIHTISKÁRNA SVOBODA,

TISKAŘSKÉ ZÁVODY NÁRODNÍ PODNIK, ZÁVOD 7 V BRNĚ,

V NÁKLADU 500 VÝTISKŮ

DB Moravské zemské desky
543
M67
v.2
pt.2

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY